Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENjU ZAKONA O APOTEKARSKOJ DJELATNOSTI

Proglašavam **Zakon o apotekarskoj djelatnosti**, koji je donijela Skupština Crne Gore 26. saziva, na Četvrtoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 4. aprila 2019. godine.

Broj: 01-668/2
Podgorica, 15. aprila 2019. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 26. saziva, na Četvrtoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 4. aprila 2019. godine, donijela je

ZAKON
O APOTEKARSKOJ DJELATNOSTI

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuje se način organizovanja i obavljanja apotekarske djelatnosti, kao dijela zdravstvene zaštite, i druga pitanja od značaja za kontinuirano snabdijevanje građana ljekovima i medicinskim sredstvima.

Član 2

Apotekarska djelatnost se obavlja u skladu sa načelima:
1) poštovanja ljudskih prava;
2) pravičnosti;
3) dostupnosti;
4) kontinuiranosti;
5) stalnog unaprjeđenja kvaliteta i bezbjednosti; i
6) efikasnosti.

Član 3

Načelo poštovanja ljudskih prava podrazumijeva obezbjeđivanje visokog standarda ljudskih prava i vrijednosti u obavljanju apotekarske djelatnosti (pravo na život, pravo na zdravstvenu zaštitu i obezbjeđivanje ljekova, nepovredivost fizičkog i psihičkog integriteta i neprikosnovenost ljudskog dostojanstva, uvažavanje moralnih, kulturnih, religijskih i drugih ubjeđenja).

Član 4

Načelo pravičnosti podrazumijeva zabranu diskriminacije po osnovu rase, pola, starosti, nacionalne pripadnosti, socijalnog porijekla, vjeroispovesti, političkog ili drugog ubjeđenja,

imovnog stanja, kulture, jezika, vrste bolesti, psihičkog ili tjelesnog invaliditeta, kao i drugog ličnog svojstva koje može biti uzrok diskriminacije.

Član 5

Načelo dostupnosti podrazumijeva obezbjeđivanje apotekarske djelatnosti u pogledu fizičke, geografske, vremenske i ekonomske dostupnosti građanima, posebno na primarnom nivou zdravstvene zaštite.

Član 6

Načelo kontinuiranosti apotekarske djelatnosti ostvaruje se organizacijom apotekarske djelatnosti koja obezbjeđuje funkcionalnu povezanost i usklađenost od primarnog preko sekundarnog do tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite.

Član 7

Načelo stalnog unaprjeđenja kvaliteta i bezbjednosti ostvaruje se kontinuiranom edukacijom i drugim edukativnim mjerama i aktivnostima, u skladu sa savremenim dostignućima farmaceutske nauke i prakse, kao i provjerom i unaprjeđivanjem indikatora kvaliteta u pružanju apotekarskih usluga prema Evropskim standardima, u cilju efikasnog i bezbjednog liječenja i smanjenja rizika za razvoj bolesti i komplikacija.

Član 8

Načelo efikasnosti ostvaruje se postizanjem optimalnih rezultata u odnosu na raspoloživa finansijska sredstva, odnosno postizanjem visokog nivoa apotekarske djelatnosti uz najniži utrošak finansijskih sredstava.

Član 9

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. APOTEKARSKA DJELATNOST

Član 10

Apotekarska djelatnost podrazumijeva kontinuirani proces snabdijevanja građana kvalitetnim, bezbjednim i efikasnim ljekovima i medicinskim sredstvima.

Snabdijevanje ljekovima obuhvata nabavku, skladištenje, čuvanje i izdavanje ljekova, u skladu sa režimom izdavanja (na recept i bez recepta), kao i izradu i izdavanje galenskih i magistralnih ljekova.

Snabdijevanje medicinskim sredstvima obuhvata nabavku, skladištenje, čuvanje i izdavanje medicinskih sredstava koja su upisana u registar medicinskih sredstava, u skladu sa zakonom kojim se uređuju medicinska sredstva.

Član 11

Apotekarska djelatnost je dio zdravstvene zaštite koji obuhvata promet na malo ljekova i medicinskih sredstava, obezbjeđivanje dostupne i pravilne primjene ljekova i medicinskih sredstava, uz poboljšanje terapijskog ishoda i racionalno korišćenje finansijskih sredstava.

Član 12

Apotekarska djelatnost se obavlja u skladu sa smjernicama Dobre apotekarske prakse.

Smjernice Dobre apotekarske prakse donosi organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja (u daljem tekstu: Ministarstvo), na predlog Farmaceutske komore Crne Gore (u daljem tektu: Komora).

Ministarstvo i Komora smjernice Dobre apotekarske prakse objavljuju na svojoj internet stranici.

III. ORGANIZOVANJE APOTEKARSKE DJELATNOSTI

Član 13

Apotekarska djelatnost se obavlja u apoteci.

Apoteka je zdravstvena ustanova čiji osnivač može da bude država, jedinica lokalne samouprave, domaće i strano pravno i fizičko lice.

Apoteka obavlja apotekarsku djelatnost na primarnom nivou zdravstvene zaštite.

Apoteka može da obavlja apotekarsku djelatnost i na sekundarnom, odnosno tercijarnom nivou zdravstvene zaštite (bolnička apoteka) snabdijevanjem ljekovima i medicinskim sredstvima građana koji se nalaze na liječenju u zdravstvenoj ustanovi.

Apoteka može da ima više organizacionih djelova.

Organizacioni djelovi apoteke nemaju status pravnog lica i apotekarsku djelatnost obavljaju pod nazivom apoteke i nazivom organizacionog dijela te apoteke.

Član 14

Apoteka može da počne sa radom i obavljanjem djelatnosti pod uslovima propisanim zakonom kojim se uređuje zdravstvena zaštita i propisom Ministarstva.

Rješenje o ispunjenosti uslova iz stava 1 ovog člana donosi Ministarstvo.

Bliže uslove koje treba da ispunjava apoteka u pogledu prostora, kadra i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje apotekarske djelatnosti propisuje Ministarstvo.

Član 15

Apoteka i svi organizacioni djelovi apoteke moraju da imaju zdravstvenog radnika iz člana 21 stav 1 ovog zakona, koji je odgovoran za zakonitost rada apoteke, odnosno njenog organizacionog dijela i obavljanje apotekarske djelatnosti u skladu sa zakonom.

Apoteka, u okviru propisanog radnog vremena, pruža apotekarsku djelatnost radom u jednoj, dvije ili više smjena i dvokratnim radnim vremenom, u skladu sa zakonom, uz neprekidno prisustvo lica iz stava 1 ovog člana.

Ako je radno vrijeme apoteke u dvije ili više smjena, lice iz stava 1 ovog člana kome je isteklo radno vrijeme ne može da napusti radno mjesto dok ne dobije zamjenu, a u slučaju odsustva lica iz stava 1 ovog člana, apoteka mora prestati sa radom za vrijeme trajanja njegovog odsustva.

Član 16

Ministarstvo vodi i redovno ažurira registar apoteka, koji objavljuje na svojoj internet stranici.

Bližu sadržinu registra iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 17

Apoteka je dužna da vodi evidenciju i drugu dokumentaciju o obavljanju apotekarske djelatnosti.

Bližu sadržinu evidencije i dokumentacije iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 18

Na osnivanje i rad apoteke primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje zdravstvena zaštita, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Član 19

Pored prometa na malo ljekova i medicinskih sredstava, apoteka može da obavlja promet na malo, i:

1) hrane za posebne prehrambene potrebe i suplemenata;

2) homeopatskih proizvoda i aromaterapijskih proizvoda koji se koriste za održavanje i unaprjeđenje zdravlja, a nijesu ljekovi i medicinska sredstva;

3) dječje i bebi opreme, kao i drugih proizvoda namijenjenih za pravilan i zdrav razvoj djece;

4) mjernih instrumenata i testova za kućnu upotrebu i samokontrolu, kao i proizvoda koji su sastavni djelovi aparata za samokontrolu (baterije, crijeva, filteri, maske) i drugih proizvoda koji nijesu medicinska sredstva, u skladu sa zakonom;

5) medicinskih i funkcionalnih pomagala i pomagala koja se mogu koristiti u medicinske svrhe, anatomske obuće, pomagala za pravilan hod, pomagala za deformitete i ostalih pomagala, koja nijesu medicinska sredstva, u skladu sa zakonom;

6) kozmetičkih, higijenskih i drugih proizvoda za njegu i unaprjeđenje i zaštitu zdravlja; i

7) drugih proizvoda koji služe za unaprjeđenje i zaštitu zdravlja i promociju zdravih stilova života.

Član 20

Radi postizanja boljih farmakoterapijskih efekata i sprovođenja racionalne potrošnje ljekova i medicinskih sredstava i očuvanja zdravlja i prevencije bolesti, u vezi sa izdavanjem, odnosno pravilnom primjenom i čuvanjem ljekova i medicinskih sredstava, apoteka može da sprovodi i farmaceutsku zdravstvenu zaštitu.

Farmaceutska zdravstvena zaštita obuhvata:

1) davanje savjeta o čuvanju, roku upotrebe, primjeni, neželjenim reakcijama i interakcijama ljekova sa drugim ljekovima, hranom i bolestima, pravilnoj upotrebi i uništavanju ljekova i medicinskih sredstava, kao i izbjegavanju neželjenog terapijskog dupliranja primjene ljekova;

2) sprovođenje mjera i aktivnosti za promociju, očuvanje, zaštitu i unaprjeđenje zdravlja građana;

3) unaprjeđivanje farmakoterapijskih mjera i postupaka u racionalnoj primjeni ljekova i medicinskih sredstava i pružanje informacija opštoj i stručnoj javnosti o ljekovima i medicinskim sredstvima;

4) učešće u izradi i sprovođenju farmakoterapijskih protokola;

5) prijavljivanje neželjenih dejstava i neželjenih događaja na ljekove i medicinska sredstva, odnosno prijavljivanje falsifikovanih ljekova, medicinskih sredstava i farmaceutskih supstanci, u skladu sa zakonom;

6) izradu i izdavanje galenskih i magistralnih ljekova i preparata, u skladu sa zakonom;

7) povlačenje ljekova i medicinskih sredstava iz prometa, u skladu sa zakonom;

8) upravljanje i obradu farmaceutskog otpada, radi smanjenja mikrobne rezistencije i zaštite životne sredine, u skladu sa zakonom;

9) saradnju sa drugim zdravstvenim ustanovama i zdravstvenim radnicima u vezi primjene ljekova i medicinskih sredstava; i

10) druge farmaceutske usluge i poslove apotekarske djelatnosti, u skladu sa zakonom.

Član 21

Apotekarsku djelatnost obavljaju zdravstveni radnici koji su stekli obrazovanje na farmaceutskom fakultetu i kvalifikaciju obrazovanja: doktor farmacije, diplomirani farmaceut i magistar farmacije (u daljem tekstu: farmaceut) koji, pored položenog stručnog ispita ima i licencu za rad.

Apotekarsku djelatnost obavljaju i zdravstveni radnici koji su stekli srednje obrazovanje i stručni naziv farmaceutski tehničar i imaju položen stručni ispit, u skladu sa zakonom.

Član 22

U obavljanju apotekarske djelatnosti farmaceuti i farmaceutski tehničari lične podatke i podatke o zdravstvenom stanju građana koje saznaju obavljajući apotekarsku djelatnost dužni su da čuvaju kao profesionalnu tajnu, odnosno kao lične podatke, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Farmaceuti i farmaceutski tehničari dužni su da poštuju Kodeks apotekarske etike i deontologije, koji donosi Komora.

Kodeks iz stava 2 ovog člana Komora objavljuje na svojoj internet stranici.

Član 23

U obavljanju apotekarske djelatnosti farmaceut građaninu ne mora da izda, odnosno proda lijek ili medicinsko sredstvo:

1) u slučaju neispravne ili nepotpune medicinske dokumentacije;

2) u slučaju prijetnje ili nasilnog ponašanja građanina; i

3) za koji stručno procijeni da bi mogao da ugrozi zdravlje građanina.

Član 24

U obavljanju apotekarske djelatnosti apoteka, odnosno farmaceut ne smije da:

1) vrši promet na malo ljekova i medicinskih sredstava koji nijesu stavljeni u promet u skladu sa zakonom kojim se uređuju ljekovi, odnosno zakonom kojim se uređuju medicinska sredstva;

2) lijek, čiji je režim izdavanja na recept, izda bez recepta;

3) vrši promet ljekova i medicinskih sredstava na malo koji nijesu obilježeni u skladu sa zakonom kojim se uređuju ljekovi, odnosno zakonom kojim se uređuju medicinska sredstva;

4) vrši promet na malo ljekova i medicinskih sredstava kojima je istekao rok upotrebe označen na pakovanju, ili je utvrđena njihova oštećenost ili neispravnost u pogledu kvaliteta, odnosno bezbjednosti;

5) vrši promet na malo ljekova i medicinskih sredstava putem interneta;

6) vrši promet na malo falsifikovanih ljekova;

7) vrši promet na malo ljekova, odnosno medicinskih sredstava za koje ne posjeduje propisanu dokumentaciju (otpremnicu, fakturu izdatu u skladu sa zakonom i dr.);

8) vrši promet na malo ljekova i medicinskih sredstava putem pošte; i

9) vrati ili zamijeni lijek koji je već izdat, odnosno prodat, osim ako se taj lijek povlači iz prometa ili šalje na uništavanje, u skladu sa zakonom.

U obavljanju apotekarske djelatnosti farmaceutski tehničar ne smije samostalno da:

1) obavlja apotekarsku djelatnost bez prisustva farmaceuta;

2) izdaje ljekove; i

3) izrađuje galenske i magistralne ljekove.

Član 25

Na prava i obaveze farmaceuta i farmaceutskih tehničara koja nijesu uređena ovim zakonom primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje zdravstvena zaštita.

IV. NADZOR

Član 26

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor vrše zdravstveni inspektori, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, zdravstvena inspekcija, zdravstvena zaštita, zdravstveno osiguranje, ljekovi i medicinska sredstva.

V. KAZNENE ODREDBE

Član 27

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) nema zdravstvenog radnika iz člana 21 stav 1 ovog zakona, koji je odgovoran za zakonitost rada apoteke, odnosno njenog organizacionog dijela i obavljanje apotekarske djelatnosti u skladu sa zakonom (član 15 stav 1);

2) ne prestane sa radom za vrijeme trajanja odsustva lica iz člana 15 stav 1 kome je isteklo radno vrijeme (član 15 stav 3);

3) farmaceut izda lijek bez recepta čiji je režim izdavanja na recept (član 24 stav 1 tačka 2);

4) farmaceut vrši promet ljekova i medicinskih sredstava na malo koji nijesu obilježeni u skladu sa zakonom kojim se uređuju ljekovi, odnosno zakonom kojim se uređuju medicinska sredstva (član 24 stav 1 tačka 3);

5) farmaceut vrši promet na malo ljekova, odnosno medicinskih sredstava za koje ne posjeduje propisanu dokumentaciju (otpremnicu, fakturu izdatu u skladu sa zakonom i dr.) (član 24 stav 1 tačka 7);

6) farmaceut vrati ili zamijeni lijek koji je već izdat, odnosno prodat, a taj lijek se ne povlači iz prometa i ne šalje na uništavanje, u skladu sa zakonom (član 24 stav 1 tačka 9);

7) farmaceutski tehničar samostalno obavlja apotekarsku djelatnost bez prisustva farmaceuta (član 24 stav 2 tačka 1);

8) farmaceutski tehničar samostalno izdaje ljekove (član 24 stav 2 tačka 2);

9) farmaceutski tehničar samostalno izrađuje galenske i magistralne ljekove (član 24 stav 2 tačka 3).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 200 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 3 do 9 ovog člana, kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 200 eura do 2.000 eura.

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNA ODREDBA

Član 28

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi donijeti na osnovu Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službeni list CG", br. 3/16, 39/16, 2/17 i 44/18), Zakona o ljekovima („Službeni list CG", br. 56/11 i 6/13) i Zakona o medicinskim sredstvima („Službeni list RCG", broj 79/04 i „Službeni list CG", broj 53/09).

Član 29

Apoteke koje obavljaju apotekarsku djelatnost dužne su da usklade organizaciju i način rada sa odredbama ovog zakona, u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 30

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi član 34 Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službeni list CG”, br. 3/16, 39/16, 2/17 i 44/18).

Član 31

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore."

Broj: 28-2/19-2/4
EPA 640 XXVI
Podgorica, 4. april 2019. godine

Skupština Crne Gore 26. saziva
Predsjednik,
Ivan Brajović, s.r.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENjU ZAKONA O KOZMETIČKIM PROIZVODIMA

Proglašavam **Zakon o kozmetičkim proizvodima**, koji je donijela Skupština Crne Gore 26 saziva na Četvrtoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 4. aprila 2019. godine.

Broj: 01-667/2
Podgorica, 15. aprila 2019. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 26. saziva, na Četvrtoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 4. aprila 2019. godine, donijela je

ZAKON
O KOZMETIČKIM PROIZVODIMA*

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom propisuju se zahtjevi koje moraju da ispunjavaju kozmetički proizvodi koji se stavljaju na tržište, bezbjednost i procjena bezbjednosti i usklađenosti, informisanje potrošača, razmjena informacija, nadzor nad tržištem kozmetičkih proizvoda, kao i druga pitanja od značaja za bezbjednost kozmetičkih proizvoda, u cilju zaštite života i zdravlja ljudi.

Član 2

Kozmetički proizvod je svaki proizvod (supstanca ili smješa) koji korišćenjem dolazi u dodir sa spoljašnjim djelovima ljudskog tijela (koža, kosa i vlasište, nokti, usne i spoljašnji polni organi) ili sa zubima, sluznicom usne duplje i nosa, isključivo ili pretežno radi njihovog čišćenja, parfimisanja, i/ili zaštite i održavanja u dobrom stanju, mijenjanja izgleda i/ili korekcije tjelesnih mirisa.

Kozmetičkim proizvodima ne smatraju se supstance i smješe namijenjene za gutanje, udisanje, ubrizgavanje ili ugradnju u ljudsko tijelo.

Član 3

Kozmetički proizvod koji se prvi put stavlja na tržište radi dostupnosti potrošačima, mora da bude bezbjedan za zdravlje ljudi i da ispunjava zahtjeve bezbjednosti propisane ovim zakonom, kao i zakonima kojima se uređuje opšta bezbjednost proizvoda i hemikalije (u daljem tekstu: usklađenost).

Član 4

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Član 5

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) **proizvođač** je pravno ili fizičko lice koje proizvodi kozmetički proizvod ili za koga se taj proizvod dizajnira ili proizvodi i koje ga stavlja na tržište pod svojim imenom, robnim žigom ili drugom prepoznatljivom oznakom;

2) **uvoznik** je pravno ili fizičko lice koje nabavlja kozmetički proizvod iz druge države radi stavljanja na tržište;

3) **distributer** je pravno ili fizičko lice koje je uključeno u lanac nabavke, odnosno isporuke kozmetičkog proizvoda kojeg stavlja na tržište pod svojim imenom, robnim žigom ili drugom prepoznatljivom oznakom i čini ga dostupnim na tržištu;

4) **zastupnik** je pravno ili fizičko lice sa sjedištem, odnosno prebivalištem u Crnoj Gori koje je, na osnovu pisanog ugovora sa proizvođačem ili uvoznikom, odgovorno za bezbjednost i usklađenost kozmetičkog proizvoda proizvođača koji ima sjedište van Crne Gore;

5) **nadležno tijelo druge države** je državni ili drugi organ koji vrši nadzor nad kontrolom bezbjednosti i usklađenosti kozmetičkih proizvoda u toj državi;

6) **gotov kozmetički proizvod** je kozmetički proizvod koji se u konačnom obliku stavlja na tržiše i koji je, ili njegov prototip, dostupan krajnjem korisniku;

7) **supstanca** je hemijski element i njegovo spajanje u prirodnom stanju ili u postupku proizvodnje, uključujući dodatke koji se koriste za očuvanje njihove stabilnosti, kao i nečistoće koje nastaju tokom tog postupka, osim rastvarača koji se mogu odvojiti bez uticaja na stabilnost ili izmjenu sastava supstance;

8) **smješa** podrazumijeva smješu ili rastvor koji se sastoji od dvije ili više supstanci;

9) **prototip** je prvi model ili idejni projekat koji još nije serijski proizveden i iz kojeg se gotov kozmetički proizvod umnožava ili konačno razvija;

10) **dostupnost kozmetičkog proizvoda na tržištu** je svaka nabavka, odnosno isporuka kozmetičkog proizvoda na tržište, radi distribucije, potrošnje ili korišćenja u okviru obavljanja trgovinske djelatnosti, sa ili bez naknade;

11) **UV-filteri** su supstance koje su isključivo ili prvenstveno namijenjene zaštiti kože od određenih UV zračenja putem apsorpcije, refleksije ili raspršivanja UV zračenja;

12) **krajnji korisnik** je potrošač ili lice koje koristi kozmetički proizvod u obavljanju djelatnosti; i

13) **nanomaterijal** je nerastvorljiv ili biološki postojan i namjenski proizveden materijal, sa jednom ili više spoljašnjih dimenzija ili sa unutrašnjom strukturom od 1 do 100 nm.

II. PROCJENA BEZBJEDNOSTI I OCJENA USKLAĐENOSTI KOZMETIČKIH PROIZVODA

Član 6

Proizvođač je dužan da izvrši procjenu bezbjednosti i ocjenu usklađenosti kozmetičkog proizvoda prije stavljanja na tržište, radi bezbjednosti i zaštite života i zdravlja ljudi.

Procjena bezbjednosti i ocjena usklađenosti kozmetičkog proizvoda obuhvata:

1) ispitivanje i analizu u odnosu na namjenu, kao i očekivane rezultate duže izloženosti pojedinim sastojcima u konačnom proizvodu;

2) ocjenu dokaza na osnovu njihovog značaja radi provjere podataka i dostupnih informacija o kozmetičkom proizvodu;

3) sačinjavanje izvještaja o procjeni bezbjednosti i ocjeni usklađenosti; i

4) ažuriranje relevantnih podataka o bezbjednosti i usklađenosti kozmetičkih proizvoda koji su dobijeni nakon njihovog stavljanja na tržište.

Član 7

Procjena bezbjednosti i ocjena usklađenosti kozmetičkog proizvoda vrši se sprovođenjem nekliničkih ispitivanja, u skladu sa načelima Dobre laboratorijske prakse ili u skladu sa

drugim međunarodnim standardima priznatim od strane Komisije Evropske unije ili Evropske agencije za hemikalije.

Ispitivanja iz stava 1 ovog člana vrši akreditovana laboratorija koja ima ovlašćenje organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Procjenu bezbjednosti kozmetičkog proizvoda može da vrši lice sa visokim obrazovanjem VII1 nivoa kvalifikacije (farmacija, toksikologija, medicina ili druge srodne nauke).

Član 8

Procjena bezbjednosti i ocjena usklađenosti kozmetičkog proizvoda vrši se provjerom njegovog sastava, u skladu sa standardima i metodama uzorkovanja i analiza, koje mogu da obezbijede ponovljivost i uporedivost rezultata.

Ponovljivost i uporedivost rezultata iz stava 1 ovog člana se pretpostavlja, ako je upotrijebljena metoda uzorkovanja i analize u skladu sa odgovarajućim harmonizovanim standardima čije su referentne oznake objavljene u Službenom listu Evropske unije, a koje je donijelo nadležno tijelo Evropske unije.

Proizvođač je dužan da o procjeni bezbjednosti kozmetičkog proizvoda sačini izvještaj, koji mora da sadrži opis uzorkovanja, metode analize, kao i druge podatke i upućivanje na evropske, nacionalne ili druge priznate metode analize.

Provjeru bezbjednosti i ocjenu usklađenosti, uzorkovanje, način, vrstu, obim i metode analiza bezbjednosti i sastava kozmetičkih proizvoda, kao i sadržinu izvještaja o procjeni bezbjednosti i ocjenu usklađenosti kozmetičkih proizvoda propisuje Ministarstvo.

Član 9

Prisustvo malih količina zabranjenih supstanci koje potiču od nečistoća u prirodnim ili sintetičkim sastojcima ili koje nastanu tokom postupka proizvodnje, skladištenja i prenosa supstanci iz ambalaže, a koje se tehnički ne mogu odvojiti i ako njihovo prisustvo u tim količinama nije štetno po zdravlje ljudi i ne ugrožava bezbjednost kozmetičkog proizvoda, dozvoljeno je, u skladu sa Dobrom proizvođačkom praksom.

Član 10

Proizvođač je dužan da sačini dokumentaciju o procjeni bezbjednosti i ocjeni usklađenosti kozmetičkog proizvoda, koja sadrži, naročito:

1) opis kozmetičkog proizvoda, koji omogućava njegovo povezivanje sa dokumentacijom;

2) izvještaj o procjeni sa ocjenom bezbjednosti kozmetičkog proizvoda;

3) opis metoda koje su korišćene u postupku proizvodnje kozmetičkog proizvoda i izjavu o usklađenosti sa Dobrom proizvođačkom praksom;

4) dokaz o dejstvu za koji se tvrdi da ga posjeduje, ako je to opravdano zbog njegove prirode ili dejstva;

5) podatke o ispitivanjima na životinjama koja je izvršio proizvođač, zastupnik ili distributer, u vezi sa razvojem ili procjenom bezbjednosti kozmetičkog proizvoda ili njegovih sastojaka, uključujući i ispitivanje na životinjama koje je izvršeno, kako bi se ispunili zakonski ili regulatorni zahtjevi drugih država.

Dokumentaciju iz stava 1 ovog člana, proizvođač redovno ažurira i čuva na adresi naznačenoj na ambalaži kozmetičkog proizvoda i njenu dostupnost obezbjeđuje za potrebe nadležnog tijela druge države u elektronskom ili pisanom obliku.

Dokumentacija iz stava 1 ovog člana sa podacima o kozmetičkom proizvodu mora da bude napisana na jeziku koji nadležna tijela druge države mogu lako da razumiju.

Član 11

Proizvođač je dužan da, prije stavljanja kozmetičkog proizvoda na tržište, radi njegove identifikacije, dostavi Ministarstvu i Evropskoj komisiji, elektronskim putem, sljedeće podatke:

1) kategoriju i naziv kozmetičkog proizvoda;

2) naziv i adresu pravnog lica, odnosno ime i prezime fizičkog lica kod koga se nalazi dokumentacija sa podacima o kozmetičkom proizvodu;

3) naziv države porijekla, za kozmetičke proizvode koji se uvoze;

4) naziv države u kojoj se kozmetički proizvod stavlja na tržište;

5) kontakt podatke (ime i prezime, broj telefona i adresu);

6) prisustvo nanomaterijala (identifikacija, hemijski naziv (IUPAC) i druge posebne deskriptore, kao i razumno predvidljive uslove izloženosti kozmetičkom proizvodu);

7) naziv i broj CAS ili EZ broj opasnih supstanci koje su razvrstane kao kancerogene, mutagene ili toksične za reprodukciju (CMR) kategorije 1A ili 1B, u skladu sa zakonom kojim se uređuju hemikalije; i

8) obavještenje koje omogućava brzo i primjereno liječenje u slučaju komplikacija, u odnosu na pojedine supstance koje sadrži kozmetički proizvod.

U obavještenju iz stava 1 tačka 8 ovog člana treba da se navede kategorija ili funkcija sastojaka i njihova najveća dozvoljena koncentracija u kozmetičkom proizvodu, ili da se daju odgovarajući kvantitativni i kvalitativni podaci, ako kozmetički proizvod nije obuhvaćen ili je samo djelimično obuhvaćen tim obavještenjem.

Bližu sadržinu podataka iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 12

Pored podataka iz člana 11 ovog zakona, proizvođač je dužan da šest mjeseci prije stavljanja na tržište kozmetičkog proizvoda koji sadrži nanomaterijale, osim nanomaterijala koji se koriste kao boje, UV-filteri ili konzervansi, Ministarstvu i Evropskoj komisiji dostavi podatke, o:

1) identifikaciji nanomaterijala (hemijski naziv (IUPAC), razvrstavanje, označavanje i druge osobine);

2) specifikaciji nanomaterijala, uključujući veličinu čestica, kao i fizička i hemijska svojstva;

3) procjeni količine nanomaterijala sadržanog u kozmetičkim proizvodima koji su planirani da se godišnje stavljaju na tržište;

4) toksikološkom profilu nanomaterijala;

5) bezbjednosti nanomaterijala, u odnosu na kategoriju kozmetičkog proizvoda i načinu korišćenja; i

6) razumno predvidljivim uslovima izloženosti kozmetičkom proizvodu.

Proizvođač može, na osnovu pisanog ugovora, da odredi drugo pravno ili fizičko lice koje će umjesto njega da obavještava Ministarstvo i Evropsku komisiju o podacima iz stava 1 ovog člana.

Kontakt podatke o pravnom ili fizičkom licu iz stava 2 ovog člana proizvođač, odmah dostavlja Ministarstvu i Evropskoj komisiji.

Član 13

Prilikom stavljanja kozmetičkog proizvoda na tržište proizvođač dostavlja Ministarstvu i Evropskoj komisiji podatke o kategoriji i nazivu kozmetičkog proizvoda, koji obezbjeđuje njegovu identifikaciju, kao i fotografiju ambalaže, ako je jasno vidljiva.

Kozmetički proizvodi koji se stavljaju na tržište moraju da budu označeni etiketom koja na posudi i ambalaži, odnosno na priloženom ili pričvršćenom listiću, naljepnici, traci, markici ili kartici, sadrži sljedeće podatke:

1) puni ili skraćeni naziv proizvođača, kao i adresu na kojoj se nalazi dokumentacija sa podacima o kozmetičkom proizvodu, a za uvezene kozmetičke proizvode i naziv države porijekla;

2) sadržaj u momentu pakovanja, naveden u nominalnoj vrijednosti mase ili količine;

3) najkraći rok trajanja (datum – dan, mjesec i godina) do kojeg kozmetički proizvod u odgovarajućim uslovima skladištenja zadržava svoju prvobitnu funkciju i bezbjedan je za zdravlje ljudi, sa uslovima čuvanja i skladištenja, ako su od uticaja na rok trajanja, a ako je najkraći rok trajanja duži od 30 mjeseci ne navodi se najkraći rok trajanja, već period trajanja nakon otvaranja do isteka roka do kojeg je proizvod bezbjedan;

4) posebne mjere opreza kojih se treba pridržavati prilikom korišćenja i upozorenja o kozmetičkom proizvodu za profesionalno korišćenje;

5) serijski broj proizvodnje ili referentni broj za identifikaciju kozmetičkog proizvoda;

6) namjenu kozmetičkog proizvoda, ako nije jasna na osnovu njegovog izgleda; i

7) spisak sastojaka kozmetičkog proizvoda.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, na sapunima, kuglicama za kupanje i drugim malim kozmetičkim proizvodima za koje, iz praktičnih razloga, nije moguće navesti podatke iz stava 2 tačka 7 ovog člana na naljepnici, markici, traci, kartici ili priloženom listiću, podaci se navode na propratnom dokumentu koji se nalazi u neposrednoj blizini posude u kojoj su ti proizvodi izloženi za prodaju.

Podaci iz st. 2 i 3 ovog člana moraju da budu napisani na crnogorskom jeziku, na vidljiv, čitljiv i neizbrisiv način.

Svaku promjenu podataka iz st. 2 i 3 ovog člana proizvođač je dužan da evidentira i ažurira odmah, nakon nastanka promjene.

Bliže označavanje i sadržinu podataka iz stava 2 ovog člana, kao i označavanje na upakovanim kozmetičkim proizvodima, kozmetičkim proizvodima koji se pakuju na mjestu prodaje na zahtjev kupca ili koji su prepakovani za prodaju, propisuje Ministarstvo.

Član 14

Distributer koji na tržište stavlja kozmetički proizvod koji se nalazi na tržištu druge države od 11. jula 2013. godine, može da prevede podatke koji se nalaze na oznaci proizvoda.

Distributer je dužan da u slučaju iz stava 1 ovog člana Ministarstvu i Evropskoj komisiji u elektronskom obliku, dostavi prevedene podatke, o:

1) kategoriji kozmetičkog proizvoda, njegovom nazivu u državi iz koje je otpremljen i državi u kojoj se stavlja na tržište, radi identifikacije kozmetičkog proizvoda;

2) nazivu države u kojoj se kozmetički proizvod stavlja na tržište;

3) nazivu i adresi proizvođača;

4) nazivu, odnosno imenu i prezimenu i adresi lica kod koga se nalazi dokumentacija sa podacima o proizvodu, koji mogu da se koriste u slučaju zdravstvenih komplikacija zbog korišćenja kozmetičkog proizvoda.

Ako se podaci iz stava 1 ovog člana, zbog veličine ili drugih osobina kozmetičkog proizvoda ne mogu napisati na proizvodu, pišu se na ambalaži ili u dokumentu koji prati kozmetički proizvod.

Član 15

Proizvođač je dužan da obezbijedi praćenje i kontinuiranu usklađenost kozmetičkog proizvoda serijske proizvodnje, uzimajući u obzir sve promjene u postupku proizvodnje, sastavu ili karakteristikama kozmetičkog proizvoda.

Član 16

Za označavanje, stavljanje na tržište, prezentaciju i reklamiranje kozmetičkih proizvoda nije dozvoljeno korišćenje naziva, robnog žiga, slike i simbola ili drugih oznaka kojima se pripisuju osobine ili dejstva koja ti proizvodi nemaju.

Na ambalaži kozmetičkog proizvoda ili na bilo kojem pratećem dokumentu, obavještenju, naljepnici, prstenu ili grlu ambalaže koji prate ili koji se odnose na kozmetički proizvod dozvoljeno je označavanje, odnosno tvrdnja da nijesu vršena ispitivanja na životinjama.

Označavanje, odnosno tvrdnja iz stava 2 ovog člana dozvoljena je samo ako proizvođač i distributeri nijesu vršili ili naručili neko ispitivanje gotovog kozmetičkog proizvoda, njegovog prototipa ili bilo kojeg sastojka na životinjama, ili ako nijesu korišćeni sastojci koje su drugi proizvođači, odnosno distributeri ispitivali na životinjama, radi razvoja novih kozmetičkih proizvoda.

Informacije o kozmetičkom proizvodu su podaci koji su dostupni krajnjem korisniku putem etikete, drugog pratećeg materijala ili na drugi način, uključujući sredstva savremene tehnologije i komunikacije.

Član 17

Proizvođač je dužan da vrstu i količinu supstanci (kvalitativni i kvantitativni sastav) kozmetičkog proizvoda, kao i raspoložive podatke o neželjenim dejstvima i ozbiljnim neželjenim dejstvima korišćenja kozmetičkog proizvoda, učini dostupnim javnosti i krajnjim korisnicima putem etikete, drugog pratećeg materijala ili na drugi način, uključujući sredstva savremene tehnologije i komunikacije.

Za parfeme i aromatične spojeve, pored podataka iz stava 1 ovog člana, proizvođač je dužan da učini dostupnim javnosti i krajnjim potrošačima naziv i broj šifre spoja, kao i naziv distributera na način iz stava 1 ovog člana.

Dostupnost informacija iz st. 1 i 2 ovog člana ne smije da ugrozi zaštitu podataka koji predstavljaju poslovnu tajnu i pravo intelektualne svojine.

Kvantitativni podaci o sastavu kozmetičkog proizvoda koji se odnose na zaštitu zdravlja ljudi i zaštitu životne sredine moraju da budu u skladu sa zakonom kojim se uređuju opasne hemikalije.

Član 18

Neželjeno dejstvo kozmetičkog proizvoda je štetno dejstvo na zdravlje ljudi čiji uzrok može da bude uobičajeno ili razumno predvidljivo korišćenje kozmetičkog proizvoda, a ozbiljno neželjeno dejstvo je štetno dejstvo čija posljedica je privremena ili trajna funkcionalna nesposobnost, invaliditet, hospitalizacija, urođeni poremećaji ili direktna životna opasnost ili smrt.

Član 19

Proizvođač i distributer dužni su da, u slučaju pojave ozbiljnog neželjenog dejstva kozmetičkog proizvoda, odmah po saznanju, u pisanom obliku, o tome obavijeste Ministarstvo i organ uprave nadležan za inspekcijske poslove, radi preduzimanja odgovarajućih privremenih mjera, u skladu sa zakonom.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana sadrži, naročito:

1) raspoložive informacije i podatke kojima se omogućava identifikacija proizvoda (proizvođač, naziv proizvoda, partija/serija proizvoda i sl.) radi praćenja i pronalaženja tog proizvoda na tržištu;

2) detaljan opis neželjenih događaja, koji su poznati, ili koji su na osnovu raspoloživih informacija i profesionalnog iskustva, mogli da budu poznati;

3) opis korektivnih mjera, ako su preduzete.

Bliži sadržaj obavještenja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 20

Ministarstvo je dužno da odmah nakon prijema obavještenja iz člana 19 ovog zakona, o tome obavijesti nadležna tijela drugih država, a ako je obavještenje primljeno od distributera, Ministarstvo obavještava i proizvođača, odnosno uvoznika.

Na obavještavanje i razmjenu informacija, između Ministarstva i Evropske komisije, o neusklađenim kozmetičkim proizvodima koji predstavljaju rizik za zdravlje ljudi, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opšta bezbjednost proizvoda.

Član 21

Ako krajnji korisnik ili zdravstveni radnik, odnosno drugo lice koje koristi kozmetički proizvod za obavljanje djelatnosti prijavi ozbiljno neželjeno dejstvo, Ministarstvo o tome obavještava nadležna tijela drugih država, kao i proizvođača i distributera.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo je dužno da obavijesti i organ uprave nadležan za inspekcijske poslove, u cilju preduzimanja odgovarajućih privremenih mjera, u skladu sa zakonom.

Član 22

U slučaju ozbiljne sumnje u bezbjednost supstance koju sadrži kozmetički proizvod koji se nalazi na tržištu, Ministarstvo može, na osnovu obrazloženog zahtjeva, da zatraži od distributera koji je stavio kozmetički proizvod na tržište da dostavi popis svih kozmetičkih proizvoda za koje je odgovoran i koji sadrže tu supstancu, kao i njenu koncentraciju u kozmetičkim proizvodima.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo odmah obavještava organ uprave nadležan za inspekcijske poslove, u cilju preduzimanja odgovarajućih privremenih mjera, u skladu sa zakonom.

Podatke iz stava 1 ovog člana Ministarstvo može da koristi za analizu tržišta, anketiranje i informisanje potrošača.

Član 23

Proizvođač, uvoznik, odnosno distributer koji je proizveo, odnosno stavio kozmetički proizvod na tržište dužan je da dokumentaciju o procjeni bezbjednosti i ocjeni usklađenosti iz člana 10 stav 1 ovog zakona čuva deset godina od dana stavljanja posljednje serije kozmetičkog proizvoda na tržište.

Član 24

Zabranjeno je stavljanje na tržište kozmetičkih proizvoda koji nijesu bezbjedni, odnosno koji sadrže supstance:

1) koje su zabranjene;

2) u količinama koje su veće od dozvoljenih, a čije korišćenje je ograničeno;

3) koje su isključivo ili pretežno namijenjene bojenju kozmetičkog proizvoda, čitavog tijela ili određenih djelova tijela putem apsorpcije ili refleksije vidljive svjetlosti (boje), uključujući i supstance koje se odnose na oksidativne boje za kosu;

4) koje su isključivo ili pretežno namijenjene sprječavanju razvoja mikroorganizama u kozmetičkom proizvodu (konzervansi);

5) koje su isključivo ili pretežno namijenjene za zaštitu kože od određenih UV zračenja putem apsorpcije, refleksije ili raspršivanja UV zračenja (UV-filteri); i

6) čije korišćenje može da bude štetno po zdravlje ljudi.

Član 25

Zabranjeno je stavljanje na tržište kozmetičkih proizvoda koji sadrže supstance razvrstane kao CMR supstance kategorije 2, osim supstanci koje su provjerene od strane Naučnog odbora za zaštitu potrošača (SCCS), kao nadležnog tijela Evropske komisije, i za koje je utvrđeno da su bezbjedne za korišćenje u kozmetičkim proizvodima, kao i supstance kategorije 1A ili 1B, ako:

1) ispunjavaju zahtjeve o bezbjednosti hrane;

2) nijesu dostupne zaštitne alternativne supstance, utvrđene analizom alternativnih mogućnosti;

3) se odnose na posebno korišćenje kategorije proizvoda sa poznatom izloženošću;

4) su provjerene od strane SCCS i za koje je utvrđeno da su bezbjedne za korišćenje u kozmetičkim proizvodima, a posebno na izloženost tim proizvodima i uzimajući u obzir

ukupnu izloženost iz drugih izvora, kao i vodeći računa o osjetljivim kategorijama lica (djeca, lica sa određenim zdravstvenim problemima i sl.).

Listu supstanci iz člana 24 ovog zakona i stava 1 ovog člana i uslove korišćenja u kozmetičkim proizvodima propisuje Ministarstvo.

Član 26

U cilju bezbjednosti kozmetičkih proizvoda i zaštite zdravlja ljudi, zabranjeno je:

1) stavljanje na tržište gotovih kozmetičkih proizvoda čiji je konačni oblik, radi obezbjeđivanja usklađenosti, ispitan na životinjama, primjenom metoda različitih od alternativne metode, koja je potvrđena i usvojena na nivou Evropske unije, uzimajući u obzir razvoj potvrđivanja u okviru Organizacije za privrednu saradnju i razvoj (OECD);

2) stavljanje na tržište gotovih kozmetičkih proizvoda koji sadrže sastojke ili kombinaciju sastojaka koji su radi obezbjeđivanja usklađenosti ispitani na životinjama, primjenom metoda različitih od alternativne metode, koja je potvrđena i usvojena na nivou Evropske unije, uzimajući u obzir razvoj potvrđivanja u okviru OECD;

3) ispitivanje gotovih kozmetičkih proizvoda i njihovog prototipa na životinjama, radi obezbjeđivanja usklađenosti; i

4) ispitivanje sastojaka ili kombinacije sastojaka na životinjama na teritoriji Evropske unije, radi obezbjeđivanja usklađenosti, od dana zamjene tih ispitivanja sa jednom ili više potvrđenih alternativnih metoda za ispitivanje hemikalija, u skladu sa zakonom kojim se uređuju hemikalije.

III. BEZBJEDNOST KOZMETIČKIH PROIZVODA

Član 27

Na tržište mogu da se stave samo kozmetički proizvodi kod kojih je izvršena procjena i ocjena bezbjednosti i usklađenosti i koje prati odgovarajuća dokumentacija, u skladu sa ovim zakonom.

Kozmetički proizvodi koji su bezbjedni i usklađeni stavljaju se na tržište slobodno i bez ograničenja.

Član 28

Ministarstvo vodi registar kozmetičkih proizvoda koji se stavljaju na tržište.

Bližu sadržinu registra iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 29

Bezbjedan je svaki kozmetički proizvod koji, pod predviđenim ili razumno predvidljivim uslovima korišćenja, ne predstavlja rizik za zdravlje ljudi i životnu sredinu, uzimajući u obzir, naročito:

1) predstavljanje i reklamiranje;

2) označavanje;

3) uputstva i upozorenja neophodna za korišćenje i procjenu rizika, kao i za preduzimanje odgovarajućih mjera zaštite pri korišćenju proizvoda;

4) uputstva za uništavanje; i

5) druga uputstva i upozorenja, koja se daju, u skladu sa procjenom proizvođača, uvoznika, odnosno distributera koji je odgovoran za bezbjednost i usklađenost kozmetičkog proizvoda.

Kozmetički proizvod nije bezbjedan, ako:

1) su sastav ili senzorna svojstva zbog fizičkih, hemijskih, mikrobioloških ili drugih procesa izmijenjeni u tolikoj mjeri da nije prikladan za korišćenje kod ljudi;

2) je po svojoj namjeni, sastavu, obliku ili načinu proizvodnje i/ili obrade opasan po zdravlje ljudi kada se koristi u svrhu za koju je namijenjen i na predviđeni način;

3) sadrži sastojke koji nijesu dopušteni ili ih sadrži u nedopuštenoj količini;

4) sadrži mikroorganizme u količinama većim od dopuštenih ili druge mikroorganizme štetne za zdravlje ljudi;

5) sadrži štetne materije iznad dopuštenih količina;

6) sadrži prirodne toksične supstance u količinama štetnim za zdravlje ljudi;

7) sadrži radionuklide;

8) je mehanički kontaminiran primjesama koje mogu biti štetne za zdravlje ljudi ili izazivaju odbojnost; i

9) je istekao rok za korišćenje.

Radi bezbjednog korišćenja kozmetičkih proizvoda i sprječavanja zloupotreba, svako pakovanje kozmetičkog proizvoda mora da sadrži oznaku sa informacijama o sadržini i mogućim rizicima korišćenja opasnih supstanci, kao i načinu njihovog korišćenja.

Član 30

Za bezbjednost i usklađenost kozmetičkog proizvoda odgovorni su:

1) proizvođač ako stavlja na tržište proizvod koji se naknadno ne izvozi i ponovo uvozi;

2) uvoznik za uvezeni proizvod koji stavlja na tržište;

3) distributer ako stavlja kozmetički proizvod na tržište pod svojim imenom ili robnim žigom, ili ako izmijeni proizvod koji je već stavljen na tržište tako da to može uticati na njegovu usklađenost;

4) zastupnik koji proizvod stavlja na tržište, na osnovu pisanog ugovora sa proizvođačem, ili uvoznikom.

Proizvođač je dužan da o bezbjednosti i usklađenosti kozmetičkog proizvoda sačini dokumentaciju koja prati kozmetički proizvod do krajnjeg korisnika.

Prevod podataka o kozmetičkom proizvodu koji je stavljen na tržište ne smatra se izmjenom proizvoda koja može da utiče na njegovu usklađenost.

Član 31

Prilikom stavljanja kozmetičkog proizvoda na tržište, oznake, reklamiranje i/ili prezentovanje, oblik, izgled ili pakovanje, materijali za pakovanje, način na koji je dizajniran ili okruženje u kojem je izložen, kao i informacije koje su o kozmetičkom proizvodu dostupne putem sredstava javne komunikacije, ne smiju da dovedu u zabludu krajnjeg korisnika.

Član 32

Proizvođač, uvoznik i distributer, odnosno zastupnik odgovoran je za:

1) proizvodnju kozmetičkog proizvoda, u skladu sa Dobrom proizvođačkom praksom;

2) procjenu bezbjednosti i usklađenosti i sačinjavanje izvještaja, sa ocjenom bezbjednosti kozmetičkog proizvoda;

3) čuvanje dokumentacije sa podacima o kozmetičkom proizvodu;

4) uzorkovanje i analizu kozmetičkog proizvoda na pouzdan i ponovljiv način, primjenom metoda propisanih ovim zakonom ili primjenom odgovarajućih harmonizovanih standarda;

5) dostavljanje podataka Ministarstvu i Evropskoj komisiji, u skladu sa članom 11 ovog zakona;

6) provjeru sadržine supstanci iz čl. 24 i 25 ovog zakona u kozmetičkom proizvodu;

7) provjeru sadržine nanomaterijala u kozmetičkom proizvodu;

8) praćenje dozvoljenog prisustva zabranjenih supstanci u kozmetičkom proizvodu;

9) zabranu ispitivanja kozmetičkih proizvoda na životinjama;

10) označavanje kozmetičkih proizvoda, u skladu sa članom 16 ovog zakona;

11) označavanje tvrdnji na kozmetičkom proizvodu;

12) objavljivanje vrste i kvaliteta sastojaka kozmetičkih proizvoda;

13) obavještavanje i razmjenu informacija o ozbiljnim neželjenim dejstvima kozmetičkih proizvoda;

14) dostavljanje spiska svih kozmetičkih proizvoda za koje je odgovoran, na zahtjev Ministarstva, organa uprave nadležnog za inspekcijske poslove ili nadležnog tijela druge države, u slučaju ozbiljne sumnje u pogledu bezbjednosti bilo koje supstance sadržane u kozmetičkim proizvodima; i

15) druge aktivnosti koje se odnose na bezbjednost i usklađenost kozmetičkih proizvoda, u skladu sa ovim zakonom.

Proizvođač je dužan da, prije stavljanja kozmetičkog proizvoda na tržište, odredi lice koje je odgovorno za sprovođenje aktivnosti i mjera iz stava 1 ovog člana, kao i za razmjenu informacija, u skladu sa ovim zakonom.

Član 33

Proizvođač je dužan da:

1) krajnjim korisnicima pruži sve informacije i upozorenja neophodna za procjenu rizika i preduzimanje odgovarajućih mjera zaštite prilikom korišćenja kozmetičkog proizvoda, koji nijesu vidljivi bez tih informacija i upozorenja;

2) blagovremeno izvrši analizu i procjenu rizika koje bi moglo da izazove korišćenje kozmetičkog proizvoda;

3) upozori krajnje korisnike o procijenjenim ili utvrđenim rizicima korišćenja kozmetičkog proizvoda; i

4) povuče ili opozove kozmetički proizvod, radi izbjegavanja nastupanja procijenjenih, odnosno utvrđenih rizika.

Za realizaciju aktivnosti iz stava 1 ovog člana proizvođač vrši:

1) ispitivanje uzoraka kozmetičkog proizvoda koji je stavljen na tržište i obradu informacija;

2) označavanje podataka o nazivu, proizvođaču i drugih podataka o kozmetičkom proizvodu, na kozmetičkom proizvodu ili ambalaži, odnosno grupi proizvoda kojoj pripada;

3) postupanje po prigovorima i vođenje registra prigovora; i

4) informisanje distributera o preduzetim mjerama iz tač. 1, 2 i 3 ovog stava.

Mjere iz stava 2 tač. 2 i 3 ovog člana proizvođač preduzima dobrovoljno ili po nalogu organa uprave nadležnog za inspekcijske poslove.

Povlačenje kozmetičkog proizvoda je sprječavanje dostupnosti kozmetičkog proizvoda koji nije usklađen u lancu nabavke na tržištu.

Opoziv je povraćaj kozmetičkog proizvoda od krajnjeg korisnika kome je isporučen, ako proizvođač, odnosno organ uprave nadležan za inspekcijske poslove procijeni da druge mjere nijesu dovoljne za otklanjanje, odnosno smanjenje rizika.

Član 34

Pružanje informacija, uputstava i upozorenja iz člana 33 ovog zakona ne isključuje ostale obaveze obavještavanja od strane proizvođača, uvoznika, odnosno distributera, u odnosu na bezbjednost i usklađenost kozmetičkih proizvoda, u skladu sa ovim zakonom.

Član 35

Prilikom stavljanja kozmetičkog proizvoda na tržište uvoznik treba da garantuje da je proizvođač sproveo postupak ocjene bezbjednosti i sačinio izvještaj sa ocjenom bezbjednosti, kao i da ga prati odgovarajuća dokumentacija o kozmetičkom proizvodu i da je označen, u skladu sa ovim zakonom.

Uvoznik je dužan da čuva kopiju izvještaja sa ocjenom bezbjednosti kozmetičkog proizvoda i da omogući njegovu dostupnost, na obrazložen zahtjev organa uprave nadležnog za inspekcijske poslove.

Uvoznik je dužan da obezbijedi uslove skladištenja i prevoza na način da se ne ugrozi usklađenost kozmetičkog proizvoda, do isporuke proizvoda na tržište.

Ako uvoznik posumnja da kozmetički proizvod nije usklađen, ne smije da ga stavi na tržište do provjere i obezbjeđivanja usklađenosti.

Ako kozmetički proizvod koji je stavljen na tržište nije usklađen i predstavlja rizik za zdravlje ljudi, uvoznik je dužan da odmah, nakon saznanja o tome obavijesti proizvođača i organ uprave nadležan za inspekcijske poslove, radi preduzimanja propisanih privremenih mjera.

Član 36

Distributer i uvoznik dužni su da, prilikom stavljanja kozmetičkih proizvoda na tržište obezbijede da:

1) kozmetički proizvod prati uputstvo i druga propisana dokumentacija o proizvodu i podacima o usklađenosti i bezbjednosti kozmetičkog proizvoda;

2) je na proizvodu, odnosno ambalaži ili pratećoj dokumentaciji označen naziv, odnosno ime i prezime proizvođača ili uvoznika (naziv upisan u Registar privrednih subjekata) ili robni znak i adresa na kojoj je ta dokumentacija dostupna.

Podaci iz stava 1 ovog člana moraju da budu napisani na crnogorskom jeziku.

Ako proizvod koji je stavljen na tržište predstavlja rizik po zdravlje ljudi, proizvođač, odnosno uvoznik dužan je da, u skladu sa procjenom rizika, izvrši ispitivanje njihovih uzoraka, kao i da vodi evidenciju, koja sadrži podatke o reklamacijama, neusklađenim i povučenim, odnosno opozvanim proizvodima, o preduzetim korektivnim mjerama, po nalogu ili u saradnji sa organom uprave nadležnim za inspekcijske poslove, u cilju otklanjanja rizika koje neusklađeni proizvod predstavlja i da o tome obavijesti distributera.

Član 37

Distributer ne smije da isporuči na tržište kozmetički proizvod za koji zna ili bi, na osnovu informacija kojima raspolaže i svog profesionalnog iskustva, trebalo da zna da je opasan i da predstavlja rizik za zdravlje ljudi.

Distributer je dužan da, u okviru obavljanja djelatnosti, prati bezbjednost kozmetičkih proizvoda koje isporučuje na tržište, naročito:

1) dostavljanjem informacija o rizicima u lancu isporuke krajnjim korisnicima i organu uprave nadležnom za inspekcijske poslove, radi preduzimanja privremenih mjera, u skladu sa zakonom; i

2) čuvanjem i dostavljanjem dokumentacije potrebne za utvrđivanje porijekla proizvoda i identiteta proizvođača, na zahtjev Ministarstva i organa uprave nadležnog za inspekcijske poslove, odnosno distributera u lancu isporuke.

Član 38

Prilikom isporuke kozmetičkog proizvoda na tržište, distributer i uvoznik dužni su da postupaju sa pažnjom dobrog privrednika radi očuvanja usklađenosti kozmetičkog proizvoda, kao i da obezbijede da uslovi skladištenja i/ili prevoza ne ugrožavaju usklađenost kozmetičkog proizvoda, do isporuke na tržište.

Prije isporuke na tržište, distributer je dužan da utvrdi da oznaka kozmetičkog proizvoda sadrži podatke i da je označavanje izvršeno u skladu sa članom 13 ovog zakona, kao i da nije istekao najkraći rok trajanja kozmetičkog proizvoda.

Član 39

Ako proizvođač ili distributer kozmetičkog proizvoda zna ili bi, na osnovu raspoloživih informacija i profesionalnog iskustva trebalo da zna, odnosno ako posumnja ili utvrdi da kozmetički proizvod koji je stavljen na tržište nije usklađen i ne ispunjava zahtjeve propisane zakonom kojim se uređuje opšta bezbjednost proizvoda, dužan je da odmah preduzme odgovarajuće korektivne mjere, kako bi se obezbijedila njegova usklađenost ili povlačenje sa tržišta, odnosno opoziv, u zavisnosti od konkretnog slučaja.

Član 40

Ako proizvođač, distributer ili uvoznik posumnja ili utvrdi da kozmetički proizvod koji je stavljen na tržište nije usklađen i da predstavlja rizik za zdravlje ljudi, o tome odmah obavještava nadležna tijela drugih država u kojima je taj proizvod dostupan na tržištu i nadležna tijela drugih država u kojima se nalazi dokumentacija sa podacima o proizvodu.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana sadrži:

1) informacije i podatke o neusklađenosti i preduzetim korektivnim mjerama, u cilju sprječavanja rizika po zdravlje ljudi;

2) informacije i podatke na osnovu kojih se omogućava identifikacija kozmetičkog proizvoda (naziv i sjedište, odnosno ime i prezime proizvođača, naziv proizvoda, partija/serija proizvoda i sl.), radi njegovog praćenja i pronalaženja na tržištu; i

3) opis rizika koji kozmetički proizvod predstavlja za zdravlje ljudi.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, proizvođač, distributer, odnosno uvoznik vrši razmjenu informacija o preduzetim mjerama i aktivnostima radi otklanjanja rizika koje predstavljaju kozmetički proizvodi sa nadležnim tijelima drugih država u kojima je stavljen na tržište.

Na osnovu obrazloženog zahtjeva nadležnog tijela drugih država, pravno ili fizičko lice iz stava 1 ovog člana dostavlja sve podatke i dokumentaciju koja se odnosi na neusklađenost kozmetičkog proizvoda.

Podaci iz st. 2, 3 i 4 ovog člana dostavljaju se na jeziku koji nadležno tijelo drugih država može lako da razumije.

Bliži sadržaj obavještenja iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 41

Ako kozmetički proizvod koji je stavljen na tržište nije usklađen i predstavlja rizik za zdravlje ljudi, proizvođač je dužan da nadležnim tijelima drugih država dostavi podatke o pravnim i fizičkim licima kojima vrši isporuku kozmetičkih proizvoda, kao i naziv distributera ili njegovog zastupnika od koga je nabavljen kozmetički proizvod.

Obaveza dostavljanja podataka iz stava 1 ovog člana traje tri godine od dana isporuke serije kozmetičkog proizvoda distributeru.

Član 42

Uvoznik, odnosno distributer koji je stavio na tržište kozmetički proizvod koji nije usklađen dužan je da, odmah nakon saznanja o tome, u pisanom obliku, obavijesti proizvođača, kao i Ministarstvo i organ uprave nadležan za inspekcijske poslove, u cilju preduzimanja odgovarajućih privremenih mjera, u skladu sa zakonom.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana, u cilju preduzimanja mjera za sprječavanja rizika i praćenje njihove realizacije, sadrži:

1) informacije i podatke kojima se omogućava identifikacija kozmetičkog proizvoda (naziv proizvođača i proizvoda, partija/serija proizvoda i slično) radi njegovog praćenja i pronalaženja na tržištu;

2) detaljan opis neusklađenosti i rizika koje kozmetički proizvod predstavlja; i

3) opis korektivnih mjera, ako su preduzete.

Podaci iz stava 2 ovog člana moraju da budu napisani na crnogorskom jeziku.

Bliži sadržaj obavještenja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 43

Proizvodnja kozmetičkih proizvoda mora da se vrši u skladu sa principima Dobre proizvođačke prakse.

Dobra proizvođačka praksa predstavlja dio uspostavljanja sistema kvaliteta i bezbjednosti kojim se obezbjeđuje da se kozmetički proizvodi dosljedno i trajno proizvode i kontrolišu, u skladu sa odgovarajućim standardima kvaliteta i njihovom namjenom, radi zaštite života i zdravlja ljudi i efikasnog funkcionisanja tržišta.

Smatra se da je proizvodnja kozmetičkih proizvoda u skladu sa principima Dobre proizvođačke prakse ako se obavlja u skladu sa odgovarajućim standardima u Crnoj Gori koji su u skladu sa harmonizovanim standardima čije su referentne oznake objavljene u Službenom listu Evropske unije, a koje je donijelo nadležno tijelo Evropske unije.

Smjernice Dobre proizvođačke prakse, sa vodičem za proizvodnju kozmetičkih proizvoda, objavljuju se na internet stranici Ministarstva i organa uprave nadležnog za inspekcijske poslove.

Član 44

Ministarstvo odmah nakon prijema obavještenja iz člana 50 stav 2 ovog zakona obavještava Evropsku komisiju i nadležna tijela drugih država o preduzetim mjerama i dostavlja im sve raspoložive informacije o kozmetičkom proizvodu.

Pružanje informacija Evropskoj komisiji i nadležnim tijelima drugih država o neusklađenosti kozmetičkih proizvoda i razmjena informacija vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje nadzor proizvoda na tržištu.

Član 45

Informacije o rizicima koje kozmetički proizvodi mogu da imaju po zdravlje i bezbjednost potrošača, koji su utvrđeni u postupku inspekcijskog nadzora na tržištu i podaci o identifikaciji proizvoda, vrsti rizika i preduzetim mjerama moraju biti dostupni javnosti, u skladu sa načelom transparentnosti.

Organ uprave nadležan za inspekcijske poslove dužan je da dostavi Ministarstvu godišnji izvještaj o nadzoru nad kozmetičkim proizvodima do 31. januara tekuće godine, za prethodnu godinu.

Na osnovu izvještaja iz stava 2 ovog člana Ministarstvo sačinjava godišnji izvještaj, sa analizom rezultata i efekata preduzetih mjera i objavljuje ga na svojoj internet stranici, a po potrebi može ga učiniti dostupnim javnosti i drugim sredstvima javne komunikacije i dostavlja ga nadležnim tijelima drugih država i Evropskoj komisiji, na njihov zahtjev.

IV. NADZOR

Član 46

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor vrši organ uprave nadležan za inspekcijske poslove, preko sanitarne inspekcije, u skladu sa ovim zakonom i zakonima kojima se uređuje opšta bezbjednost proizvoda, inspekcijski nadzor, nadzor proizvoda na tržištu, nadzor nad hemikalijama i sanitarna inspekcija.

Član 47

U vršenju inspekcijskog nadzora, sanitarni inspektor, pored ovlašćenja i dužnosti propisanih ovim zakonom i zakonima kojima se uređuje opšta bezbjednost proizvoda, inspekcijski nadzor, nadzor proizvoda na tržištu, nadzor nad hemikalijama i sanitarna inspekcija, ovlašćen je da naredi preduzimanje odgovarajućih korektivnih mjera radi obezbjeđivanja bezbjednosti i usklađenosti, zabrani stavljanje na tržište, povlačenje sa tržišta ili opoziv kozmetičkog proizvoda, u skladu sa procjenom rizika po zdravlje ljudi, zbog neusklađenosti, u odnosu, na:

1) primjenu principa Dobre proizvođačke prakse u proizvodnji kozmetičkog proizvoda;
2) procjenu bezbjednosti i usklađenosti kozmetičkog proizvoda;
3) dokumentaciju koja sadrži podatke o kozmetičkom proizvodu;
4) uzorkovanje i analizu kozmetičkog proizvoda;
5) obavještavanje Evropske komisije, u skladu sa ovim zakonom;

6) sadržinu zabranjenih supstanci i supstanci čija koncentracija je ograničena u kozmetičkim proizvodima iz čl. 9, 24 i 25 ovog zakona;

7) ispitivanja kozmetičkog proizvoda na životinjama;

8) označavanje kozmetičkog proizvoda, u skladu sa članom 13 stav 2 tač. 1, 2, 5 i 6 ovog zakona;

9) rok za korišćenje;

10) tvrdnje o kozmetičkim proizvodima;

11) javnu dostupnost podataka o kozmetičkom proizvodu;

12) prijavljivanje neželjenih dejstava i ozbiljnih neželjenih dejstava kozmetičkih proizvoda; i

13) podatke o sadržini supstanci u kozmetičkim proizvodima iz člana 22 ovog zakona.

Pored ovlašćenja iz stava 1 ovog člana, sanitarni inspektor koji vrši inspekcijski nadzor na graničnom prelazu, odnosno carinskom skladištu ima ovlašćenje i da uzima uzorke kozmetičkih proizvoda radi utvrđivanja njegove bezbjednosti i usklađenosti.

Član 48

Sanitarni inspektor u vršenju inspekcijskog nadzora može da povjeri akreditovanoj laboratoriji provjeru ili ispitivanje uzoraka kozmetičkog proizvoda.

Prilikom uzimanja uzoraka kozmetičkog proizvoda proizvođač, uvoznik i distributer dužni su da sanitarnom inspektoru stave besplatno na raspolaganje potrebne količine uzoraka radi ispitivanja.

Troškovi uzorkovanja i ispitivanja kozmetičkog proizvoda u vršenju inspekcijskog nadzora utvrđuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje nadzor proizvoda na tržištu.

Ispitivanja uzoraka kozmetičkih proizvoda može da vrši laboratorija akreditovana za ispitivanje kozmetičkih proizvoda i koja ima ovlašćenje Ministarstva.

Ako u Crnoj Gori nema laboratorija akreditovanih za određeno ispitivanje kozmetičkih proizvoda, Ministarstvo ili organ uprave nadležan za inspekcijske poslove može da angažuje akreditovanu laboratoriju iz druge države.

Član 49

U vršenju inspekcijskog nadzora, sanitarni inspektor je dužan da odredi mjeru povlačenja ili opoziva kozmetičkog proizvoda, ako:

1) je potrebno preduzimanje hitne mjere u slučaju ozbiljnog rizika za zdravlje ljudi; ili

2) proizvođač, uvoznik, odnosno distributer ne preduzme sve mjere u roku ostavljenom u postupku inspekcijskog nadzora, u skladu sa zakonom.

Član 50

Ako sanitarni inspektor u postupku inspekcijskog nadzora utvrdi da kozmetički proizvod koji je dostupan na tržištu ispunjava zahtjeve usklađenosti, ali utvrdi ili posumnja da predstavlja ili bi mogao da predstavlja ozbiljan rizik za zdravlje ljudi, i ne ispunjava opšte zahtjeve bezbjednosti proizvoda, preduzima odgovarajuće mjere (povlačenje, odnosno opoziv ili ograničavanje njihove dostupnosti na tržištu), u skladu sa zakonom.

O aktivnostima iz stava 1 ovog člana organ uprave nadležan za inspekcijske poslove odmah obavještava Ministarstvo.

Član 51

O mjerama koje su preduzete u postupku inspekcijskog nadzora Ministarstvo, po potrebi, obavještava nadležno tijelo druge države u kojoj proizvođač ima sjedište, odnosno boravak ili prebivalište.

U slučaju ozbiljnih rizika za zdravlje ljudi, ako Ministarstvo procijeni da utvrđena neusklađenost može da bude od značaja i za druge države, o tome obavještava Evropsku

komisiju i nadležna tijela drugih država u kojima je kozmetički proizvod stavljen na tržište, kao i o mjerama čije je preduzimanje određeno u postupku inspekcijskog nadzora.

V. KAZNENE ODREDBE

Član 52

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 25.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) ne izvrši procjenu bezbjednosti i ocjenu usklađenosti kozmetičkog proizvoda prije stavljanja na tržište (član 6 stav 1);

2) o procjeni bezbjednosti kozmetičkog proizvoda ne sačini izvještaj, koji sadrži opis uzorkovanja, metode analize, kao i druge podatke i upućivanje na evropske, nacionalne ili druge priznate metode analize (član 8 stav 3);

3) ne sačini dokumentaciju o procjeni bezbjednosti i ocjeni usklađenosti kozmetičkog proizvoda koja sadrži podatke iz člana 10 stav 1 ovog zakona;

4) prije stavljanja kozmetičkog proizvoda na tržište ne dostavi Ministarstvu ili Evropskoj komisiji elektronskim putem podatke iz člana 11 stav 1 ovog zakona;

5) šest mjeseci prije stavljanja na tržište kozmetičkog proizvoda koji sadrži nanomaterijale, osim nanomaterijala koji se koriste kao boje, UV-filteri ili konzervansi, Ministarstvu i Evropskoj komisiji ne dostavi podatke iz člana 12 stav 1 ovog zakona;

6) prilikom stavljanja kozmetičkog proizvoda na tržište ne dostavi Ministarstvu ili Evropskoj komisiji podatke o kategoriji i nazivu kozmetičkog proizvoda, koji obezbjeđuje njegovu identifikaciju, kao i fotografiju ambalaže, ako je jasno vidljiva (član 13 stav 1);

7) kozmetički proizvodi koje stavlja na tržište nijesu označeni etiketom koja na posudi ili ambalaži, odnosno na priloženom ili pričvršćenom listiću, naljepnici, traci, markici ili kartici ne sadrži podatke iz člana 13 stav 2 ovog zakona;

8) u slučaju iz člana 14 stav 1 ovog zakona Ministarstvu i Evropskoj komisiji u elektronskom obliku ne dostavi prevedene podatke iz člana 14 stav 2 ovog zakona;

9) ne obezbijedi praćenje i kontinuiranu usklađenost kozmetičkog proizvoda serijske proizvodnje, uzimajući u obzir i sve promjene u postupku proizvodnje, sastavu ili karakteristikama kozmetičkog proizvoda (član 15);

10) vrstu i količinu supstanci (kvalitativni i kvantitativni sastav) kozmetičkog proizvoda, kao i raspoložive podatke o neželjenim dejstvima i ozbiljnim neželjenim dejstvima korišćenja kozmetičkog proizvoda ne učini dostupnim javnosti i krajnjim korisnicima putem etikete, drugog pratećeg materijala ili na drugi način, uključujući i sredstva savremene tehnologije i komunikacije (član 17 stav 1);

11) za parfeme i aromatične spojeve, pored podataka iz člana 17 stav 1 ovog zakona, ne učini dostupnim javnosti i krajnjim korisnicima naziv i broj šifre spoja, kao i naziv distributera na način iz člana 17 stav 1 ovog zakona (član 17 stav 2);

12) u slučaju pojave ozbiljnog neželjenog dejstva kozmetičkog proizvoda, odmah po saznanju, u pisanom obliku, o tome ne obavijesti Ministarstvo ili organ uprave nadležnog za inspekcijske poslove (član 19 stav 1);

13) dokumentaciju o procjeni bezbjednosti i ocjeni usklađenosti iz člana 10 stav 1 ovog zakona ne čuva deset godina od dana stavljanja posljednje serije kozmetičkog proizvoda na tržište (član 23);

14) stavi na tržište kozmetički proizvod koji nije bezbjedan, odnosno koji sadrži supstance iz člana 24 ovog zakona;

15) stavi na tržište kozmetički proizvod koji sadrži supstance razvrstane kao CMR supstance kategorije 2 (25 stav 1);

16) stavi na tržište gotovi kozmetički proizvod čiji je konačni oblik, radi obezbjeđivanja usklađenosti, ispitan na životinjama, primjenom metoda različitih od alternativne metode,

koja je potvrđena i usvojena na nivou Evropske unije, uzimajući u obzir razvoj potvrđivanja u okviru Organizacije za privrednu saradnju i razvoj (OECD) (član 26 stav 1 tačka 1);

17) stavi na tržište gotovi kozmetički proizvod koji sadrže sastojke ili kombinaciju sastojaka koji su radi obezbjeđivanja usklađenosti ispitani na životinjama, primjenom metoda različitih od alternativne metode, koja je potvrđena i usvojena na nivou Evropske unije, uzimajući u obzir razvoj potvrđivanja u okviru OECD (član 26 stav 1 tačka 2);

18) ispituje gotov kozmetički proizvod ili njihov prototip na životinjama,radi obezbjeđivanja usklađenosti (član 26 stav 1 tačka 3);

19) ispituje sastojke ili kombinacije sastojaka na životinjama u Evropskoj uniji, radi obezbjeđivanja usklađenosti, od dana zamjene tih ispitivanja sa jednom ili više potvrđenih alternativnih metoda za ispitivanje hemikalija, u skladu sa zakonom kojim se uređuju hemikalije (član 26 stav 1 tačka 4);

20) o bezbjednosti i usklađenosti kozmetičkog proizvoda nije sačinio dokumentaciju koja prati isti kozmetički proizvod do krajnjeg korisnika (član 30 stav 2);

21) prije stavljanja kozmetičkog proizvoda na tržište ne odredi lice koje je odgovorno za sprovođenje aktivnosti i mjera iz člana 32 stav 1 ovog zakona, kao i za razmjenu informacija, u skladu sa ovim zakonom (član 32 stav 2);

22) krajnjim korisnicima ne pruži sve informacije i upozorenja neophodna za procjenu rizika i preduzimanje odgovarajućih mjera zaštite prilikom korišćenja kozmetičkog proizvoda, koji nijesu vidljivi bez tih informacija i upozorenja (član 33 stav 1 tačka 1);

23) ne upozori krajnje korisnike o procijenjenim ili utvrđenim rizicima korišćenja kozmetičkog proizvoda (član 33 stav 1 tačka 3);

24) ne povuče ili opozove kozmetički proizvod, radi izbjegavanja nastupanja procijenjenih, odnosno utvrđenih rizika (član 33 stav 1 tačka 4);

25) proizvod koji nije usklađen stavi na tržište prije provjere i obezbjeđivanja usklađenosti (član 35 stav 4);

26) prilikom stavljanja kozmetičkog proizvoda na tržište ne obezbijedi da kozmetički proizvod prati uputstvo, druga propisana dokumentacija o proizvodu i podacima o usklađenosti i bezbjednosti kozmetičkog proizvoda (član 36 stav 1 tačka 1);

27) prilikom stavljanja kozmetičkog proizvoda na tržište ne obezbijedi da na proizvodu, odnosno ambalaži ili pratećoj dokumentaciji bude označen naziv, odnosno ime proizvođača ili uvoznika (naziv upisan u Registar privrednih subjekata) ili robni znak i adresa na kojoj je ta dokumentacija dostupna (član 36 stav 1 tačka 2);

28) podaci iz člana 36 stav 1 ovog zakona nijesu napisani na crnogorskom jeziku (član 36 stav 2);

29) o proizvodu stavljenom na tržište koji predstavlja rizik za zdravlje ljudi, a u skladu sa procjenom rizika, ne izvrši ispitivanje njihovih uzoraka i ne vodi evidenciju, koja sadrži podatke o reklamacijama, neusklađenim i povučenim, odnosno opozvanim proizvodima, o preduzetim korektivnim mjerama, po nalogu ili u saradnji sa organom uprave nadležnim za inspekcijske poslove ili o tome ne obavijesti distributera (član 36 stav 3);

30) isporuči na tržište kozmetički proizvod za koji zna ili bi, na osnovu informacija kojima raspolaže i svog profesionalnog iskustva, trebalo da zna da je opasan i da predstavlja rizik za zdravlje ljudi (član 37 stav 1);

31) ne prati bezbjednost kozmetičkih proizvoda koje isporučuje na tržište, naročito: dostavljanjem informacija o rizicima u lancu isporuke krajnjim korisnicima ili organu uprave nadležnom za inspekcijske poslove kao i čuvanjem i dostavljanjem dokumentacije potrebne za utvrđivanje porijekla proizvoda i identiteta proizvođača, na zahtjev Ministarstva ili organa uprave nadležnog za inspekcijske poslove, odnosno distributera u lancu isporuke (član 37 stav 2);

32) ako neusklađeni kozmetički proizvod, stavljen na tržište, predstavlja rizik za zdravlje ljudi, a nadležnim tijelima drugih država ne dostavi podatke o pravnim ili fizičkim licima kojima vrši isporuku kozmetičkih proizvoda, kao i naziv distributera ili njegovog zastupnika od koga je nabavljen kozmetički proizvod (član 41 stav 1);

33) je stavio na tržište kozmetički proizvod koji nije usklađen, a odmah nakon saznanja o tome, u pisanom obliku, ne obavijesti proizvođača, Ministarstvo ili organ uprave nadležan za inspekcijske poslove (član 42 stav 1);

34) podaci iz člana 42 stav 2 ovog zakona nijesu napisani na crnogorskom jeziku (član 42 stav 3).

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana, kazniće se i odgovorno lice u pravnom novčanom kaznom u iznosu od 200 eura do 2.000 eura.

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 300 eura do 6.000 eura.

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana, kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 200 eura do 2.000 eura.

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 53

Proizvođači i uvoznici kozmetičkih proizvoda dužni su da istaknu podatke i upozorenja u skladu sa čl. 13 i 17 ovog zakona, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana donošenja propisa iz člana 13 stav 6 ovog zakona.

Kozmetički proizvodi na kojima nijesu istaknuta upozorenja u smislu stava 1 ovog člana mogu se stavljati na tržište u roku od šest mjeseci od dana donošenja propisa iz člana 13 stav 6 ovog zakona.

Član 54

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 55

Zastupnikom, uvoznikom i distributerom od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji smatraće se pravno, odnosno fizičko lice koje ima sjedište, odnosno prebivalište u Evropskoj uniji.

Član 56

Odredbe čl. 11 i 12, člana 13 stav 1, člana 14, člana 20 stav 2 člana 26 stav 1 tačka 4, člana 44, člana 45 stav 3, člana 47 stav 1 tačka 5 i čl. 51 i 52 ovog zakona, u odnosu na dostavljanje podataka Evropskoj komisiji, primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Član 57

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da se primjenjuje Zakon o zdravstvenoj ispravnosti životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe („Službeni list SFRJ", broj 53/91 i „Službeni list SRJ", broj 37/02) i prestaju da važe odredbe Zakona o zdravstvenom nadzoru nad životnim namirnicama i predmetima opšte upotrebe („Službeni list SRCG", br. 26/73, 32/84, 12/86 i 4/88) koje se odnose na kozmetičke proizvode.

Član 58

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore."

Broj: 28-2/19-3/4
EPA 642 XXVI
Podgorica, 4. april 2019. godine

Skupština Crne Gore 26. saziva
Predsjednik,
Ivan Brajović, s.r.

---

* U ovaj zakon prenešena je Uredba (EZ) broj 1223/2009 Evropskog Parlamenta i Savjeta od 30. novembra 2009. godine o kozmetičkim proizvodima

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENjU ZAKONA O MEDICINSKIM SREDSTVIMA

Proglašavam **Zakon o medicinskim sredstvima**, koji je donijela Skupština Crne Gore 26. saziva, na Četvrtoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 4. aprila 2019. godine.

Broj: 01-669/2
Podgorica, 15. aprila 2019. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 26. saziva, na Četvrtoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 4. aprila 2019. godine, donijela je

ZAKON
O MEDICINSKIM SREDSTVIMA *

I.OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi za proizvodnju, promet i upotrebu medicinskih sredstava za humanu upotrebu (u daljem tekstu: medicinska sredstva), mjere za obezbjeđivanje kvaliteta, bezbjednosti i mogućnosti namjene, tehnička procjena, ocjenjivanje usaglašenosti medicinskih sredstava sa osnovnim zahtjevima, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje ove djelatnosti.

Član 2

Ako medicinsko sredstvo sadrži lijek koji sa njim čini jedan integralni proizvod koji je namijenjen isključivo za upotrebu u datoj kombinaciji i koji se ne može ponovo koristiti, na taj proizvod se primjenjuju propisi kojima se uređuju ljekovi.

Na osnovne zahtjeve u pogledu bezbjednosti i performansi medicinskog sredstva primjenjuju se odredbe ovog zakona.

Ako medicinsko sredstvo sadrži lijek koji se može upotrijebiti i odvojeno i koji doprinosi djelovanju medicinskog sredstva, na to medicinsko sredstvo primjenjuju se odredbe ovog zakona, a na lijek se primjenjuju propisi kojim se uređuju ljekovi.

Ako medicinsko sredstvo kao svoj sastavni dio sadrži supstancu koja se, ako se odvojeno koristi, može smatrati lijekom koji je sastojak ljudske krvi ili ljudske plazme ili lijekom koji je dobijen iz ljudske krvi ili ljudske plazme, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast ljekova, i koja bi mogla djelovati na ljudski organizam aktivnošću koja je pomoćna aktivnost medicinskog sredstva, na to medicinsko sredstvo primjenjuju se odredbe ovog zakona.

Odredbe ovog zakona primjenjuju se i na in vitro dijagnostička medicinska sredstva izrađena od tkiva, ćelija ili drugih supstanci ljudskog porijekla.

Na pomoćna sredstva primjenjuju se odredbe ovog zakona.

Član 3

Na određene grupe proizvoda koje je proizvođač namijenio samo za estetske ili druge nemedicinske svrhe, a koji su slični medicinskim sredstvima u pogledu funkcionisanja i stepena rizika primjenjuju se odredbe ovog zakona.

Proizvodi koji imaju medicinsku i nemedicinsku namjenu moraju da budu u skladu sa posebnim zakonom kojim se uređuje ta vrsta proizvoda.

Član 4

Medicinsko sredstvo u čijoj proizvodnji se koriste životinjska tkiva ili produkti životinjskog porijekla(goveđih, kozjih i ovčjih vrsta, kao i od jelena, lososa, nerca i mačke), je medicinsko sredstvo koje mora da zadovolji određene posebne zahtjeve u pogledu rizika od prenosa spongiformne encefalopatije (TSE) na pacijenta ili drugo lice u normalnim uslovima korišćenja.

Odredbe ovog člana ne primjenjuju se na medicinska sredstva koja nijesu namijenjena da budu u kontaktu sa ljudskim tijelom ili koja su namijenjena da dođu u kontakt isključivo sa čistom i neoštećenom kožom.

Član 5

Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na:

1) ljekove;

2) kozmetičke proizvode;

3) ljudsku krv, krvne proizvode, plazmu ili krvne ćelije ljudskog porijekla ili proizvode koji sadrže krvne proizvode, plazmu ili ćelije u trenutku stavljanja u promet, osim proizvoda iz člana 2 stav 4 ovog zakona;

4) transplantate, tkiva, ćelije ljudskog porijekla, kao i na proizvode koji sadrže tkiva ili ćelije ljudskog porijekla ili iz njih potiču, osim proizvoda iz člana 2 stav 4 ovog zakona; i

5) transplantate, tkiva ili ćelije životinjskog porijekla, osim ako je medicinsko sredstvo proizvedeno ili izrađeno od neživog životinjskog tkiva ili proizvoda koji je izrađen od neživog životinjskog tkiva.

Član 6

Proizvodnja i promet medicinskih sredstava je od javnog interesa.

Proizvodnju i promet medicinskih sredstava mogu da obavljaju pravna i fizička lica koja ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom.

Član 7

Zabranjen je promet medicinskog sredstva:

1) koje nije usaglašeno sa osnovnim zahtjevima, odnosno za koje nije izvršeno ocjenjivanje usaglašenosti u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje oblast tehničkih zahtjeva za proizvode i ocjenjivanje usaglašenosti;

2) koje nije upisano u registar medicinskih sredstava u skladu sa ovim zakonom;

3) koje je proizvelo pravno, odnosno fizičko lice, koje nije upisano u registar proizvođača u skladu sa ovim zakonom;

4) koje je stavljeno u promet od strane pravnog ili fizičkog lica koje nije upisano u registre koje vodi Agencija za ljekove i medicinska sredstva (u daljem tekstu: Agencija);

5) koje nije obilježeno znakom usaglašenosti, odnosno koje nije obilježeno u skladu sa ovim zakonom;

6) koje nema odgovarajuću ispravu o usaglašenosti;

7) kome je istekao rok upotrebe označen na pakovanju ili je utvrđena neispravnost u pogledu njegovog propisanog kvaliteta;

8) koje je falsifikovano, kao i medicinskog sredstva za koje postoji osnovana sumnja da je falsifikovano;

9) koje nije registrovano u Crnoj Gori, a čiji uvoz nije odobren u skladu sa članom 67 ovog zakona;

10) koje je izrađeno u zdravstvenoj ustanovi radi upotrebe u toj zdravstvenoj ustanovi u skladu sa ovim zakonom; i

11) u drugim slučajevima u skladu sa ovim zakonom.

Član 8

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Član 9

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu, imaju sljedeća značenja:

1) **aktivno implantabilno medicinsko sredstvo** je svako aktivno medicinsko sredstvo namijenjeno da se u cjelosti ili djelimično hirurški ili medicinski ugradi u ljudsko tijelo ili da se trajno ugradi u tjelesni otvor i koje je namijenjeno da ostane u organizmu nakon medicinske procedure;

2) **aktivno medicinsko sredstvo** je svako medicinsko sredstvo čije djelovanje zavisi od izvora električne energije ili bilo kog izvora energije koji se ne napaja direktno iz ljudskog tijela ili gravitacije;

3) **CAMD** je udruženje nadležnih organa država članica Evropske unije za medicinska sredstva;

4) **defekt medicinskog sredstva** je nedostatak medicinskog sredstva u odnosu na identitet, kvalitet, izdržljivost, pouzdanost, sigurnost ili performanse. Nedostaci medicinskog sredstva uključuju kvarove, greške prilikom upotrebe i neadekvatno obilježavanje;

5) **distributer** je pravno ili fizičko lice sa sjedištem ili boravkom, odnosno prebivalištem u Crnoj Gori, koje je uključeno u lanac snabdijevanja i koje u okviru obavljanja svoje djelatnosti isporučuje medicinsko sredstvo, a nije proizvođač, odnosno ovlašćeni predstavnik proizvođača i uvoznik;

6) **deklaracija o usaglašenosti medicinskog sredstva** (Declaration of Conformity), (u daljem tekstu: deklaracija o usaglašenosti) je dokument kojim proizvođač potvrđuje da je medicinsko sredstvo usaglašeno sa osnovnim zahtjevima;

7) **Dobra praksa u distribuciji** je sistem smjernica obezbjeđenja kvaliteta koji se odnosi na organizovanje, sprovođenje i praćenje distribucije medicinskog sredstva od proizvođača do krajnjeg korisnika;

8) **Dobra klinička praksa** su smjernice za standard obezbjeđenja kvaliteta pri planiranju i sprovođenju kliničkog ispitivanja radi dobijanja validnih kliničkih zaključaka uz odgovarajuću zaštitu učesnika u kliničkim ispitivanjima;

9) **dorada** je postupak koji se vrši na medicinskom sredstvu koje je bilo u upotrebi kako bi se omogućila njegova bezbjedna ponovna upotreba, uključujući čišćenje, dezinfekciju, sterilizaciju i slične postupke, kao i testiranje i obnovu tehničke i funkcionalne sigurnosti medicinskog sredstva;

10) **EUDAMED** je evropska baza podataka za medicinska sredstva, koja centralizuje podatke o registraciji proizvođača, odnosno ovlašćenih predstavnika proizvođača i medicinskih sredstava koja su stavljena na tržište Evropske unije, podatke o izdatim, izmijenjenim, dopunjenim, kao i sertifikatima koji su prestali da važe, koji su povučeni ili odbijeni, podatke dobijene u skladu sa postupkom vigilance medicinskih sredstava i podatke o kliničkim ispitivanjima;

11) **falsifikovano medicinsko sredstvo** je svako medicinsko sredstvo neistinito prikazano u pogledu identiteta, odnosno porijekla, odnosno sertifikata CE označavanja ili dokumentacije u vezi sa postupcima CE označavanja. Ova definicija se ne odnosi na medicinsko sredstvo sa nenamjernim nedostacima u kvalitetu (defect kvaliteta medicinskog sredstva) i ne dovodi u pitanje pravo intelektualne svojine;

12) **Sertifikat za slobodnu prodaju** (Free sale certificate) je dokument kojim se dokazuje da medicinsko sredstvo može da bude na tržištu u državi proizvođača ili na tržištu države članice Evropske ekonomske zone (u daljem tekstu: država članica EEA);

13) **glavni ispitivač** je kvalifikovano lice odgovorno za sprovođenje kliničkog ispitivanja na mjestu kliničkog ispitivanja. Ako kliničko ispitivanje sprovodi tim pojedinaca na mjestu kliničkog ispitivanja, glavni ispitivač je odgovoran za rad tima;

14) **grupa generičkih medicinskih sredstava** je skup medicinskih sredstava koji imaju istu ili sličnu upotrebu ili zajedničku tehnologiju koja im omogućava da se klasifikuju na opšti način ne odražavajući specifične karakteristike;

15) **imenovano tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti** (u daljem tekstu: imenovano tijelo) je pravno lice koje je nadležno ministarstvo imenovalo za sprovođenje poslova ocjenjivanja usaglašenosti proizvoda, za potrebe proizvođača;

16) **implantabilno medicinsko sredstvo** je svako medicinsko sredstvo namijenjeno da se u cjelosti ili djelimično hirurški ili medicinski ugradi u ljudsko tijelo ili da se trajno ugradi u tjelesni otvor i koje je namijenjeno da ostane u organizmu nakon medicinske procedure;

17) **informisani pristanak ispitanika** (u daljem tekstu: informisani pristanak) je izjava u pisanoj formi, sa datumom i potpisom ispitanika, o učestvovanju u određenom kliničkom ispitivanju, koju je dalo lice sposobno da da saglasnost ili za lice koje nije sposobno da da saglasnost koju je dao njegov zakonski zastupnik, u skladu sa zakonom, a koja je data dobrovoljno poslije potpunog informisanja o prirodi, značaju, posljedicama i riziku po zdravlje;

18) **incident** je svaka neispravnost ili pogoršanje karakteristika, odnosno performansi medicinskog sredstva, kao i neadekvatnost u obilježavanju ili u uputstvu za upotrebu koji je, neposredno ili posredno, doveo ili je mogao da dovede do smrti pacijenta, korisnika ili drugog lica ili do ozbiljnog pogoršanja njegovog zdravstvenog stanja;

19) **in vitro dijagnostičko medicinsko sredstvo** je svako medicinsko sredstvo koje je reagens, proizvod reagensa, kalibrator, kontrolni materijal, komplet reagenasa („kit”), instrument, aparatura, oprema, softver ili sistem koji se koristi samostalno ili u kombinaciji, namijenjen od proizvođača za upotrebu u in vitro uslovima za ispitivanje uzoraka, uključujući donacije krvi i tkiva humanog porijekla, samo ili uglavnom da bi se dobile informacije koje se odnose na:

- fiziološke ili patološke funkcije ili stanja;
- kongenitalne fizičke ili mentalne anomalije;
- predispozicije za zdravstveno stanje ili bolest;
- određivanje sigurnosti i kompatibilnosti sa potencijalnim primaocem;
- predviđanje odgovora ili reakcija na liječenje;
- definisanje ili praćenje terapijskih mjera.

Posude za uzorke smatraju se in vitro dijagnostičkim medicinskim sredstvom. Posude za uzorke su medicinska sredstva vakumskog ili nevakumskog tipa koja je proizvođač izričito namijenio za primarno držanje i čuvanje uzoraka dobijenih od ljudskog tijela u svrhu in vitro dijagnostičkog ispitivanja.

Proizvodi za opštu laboratorijsku upotrebu ne smatraju se in vitro dijagnostičkim medicinskim sredstvom, osim ako je te proizvode, zbog svojih karakteristika, proizvođač izričito namijenio za upotrebu u in vitro dijagnostičkim ispitivanjima;

20) **ispitivač** je član tima na mjestu kliničkog ispitivanja određen od strane i pod nadzorom glavnog ispitivača, koji vrši ključne procedure u kliničkom ispitivanju ili donosi značajne odluke u vezi sa kliničkim ispitivanjem;

21) **isporučilac** je proizvođač, ovlašćeni predstavnik proizvođača, veleprodaja ili uvoznik;

22) **isprava o usaglašenosti medicinskog sredstva** (u daljem tekstu: isprava o usaglašenosti) je: deklaracija o usaglašenosti, izvještaj o ispitivanju, sertifikat, uvjerenje o kontrolisanju ili drugi dokument kojim se potvrđuje usaglašenost medicinskog sredstva sa osnovnim zahtjevima;

23) **izvještaj o kliničkoj evaluaciji** (Clinical Evaluation Report) je dokumentacija o kliničkoj evaluaciji;

24) **jedinstveni identifikacioni broj medicinskog sredstva** (The Unique Device Identification UDI) je jedinstveni numerički ili alfanumerički kod koji se odnosi na medicinsko sredstvo, iz dva dijela:

- identifikator medicinskog sredstva; i
- identifikator proizvodnje.

Jedinstveni identifikacioni broj medicinskog sredstva obezbjeđuje pristup korisnim i relevantnim informacijama u vezi sa medicinskim sredstvom i čini sljedljivost medicinskog sredstva efikasnijom, omogućava lakše povlačenje medicinskog sredstva iz prometa, suzbija falsifikovanje i poboljšava sigurnost pacijenta. Jedinstveni identifikacioni broj medicinskog sredstva nije zamjena za ili dodatak propisanim zahtjevima za obilježavanje medicinskog sredstva;

25) **kalibrator i kontrolni materijal** odnose se na svaku supstancu, materijal ili proizvod namijenjen za određivanje mjernih odnosa ili za provjeru karakteristika performanse medicinskog sredstva u odnosu na njegovu namjenu;

26) **kategorija medicinskih sredstava** je skup medicinskih sredstava koja imaju zajedničko područje predviđene upotrebe ili zajedničku tehnologiju;

27) **kategorizacija medicinskog sredstva** je postupak utvrđivanja kategorije medicinskog sredstva;

28) **klasifikacija medicinskog sredstva** je postupak utvrđivanja klase rizika medicinskog sredstva;

29) **kliničke performanse** su način rada medicinskog sredstva ili odgovor pacijenta na medicinsko sredstvo u odnosu na namjenu tog medicinskog sredstva, kada je pravilno primijenjeno na odgovarajućeg pacijenta;

30) **klinička sigurnost** je odsustvo neprihvatljivog rizika od medicinskog sredstva, kada se ono upotrebljava, u skladu sa uputstvom za upotrebu proizvođača;

31) **klinički podaci** su svi podaci o sigurnosti, odnosno performansama medicinskog sredstva koji proizilaze iz upotrebe medicinskog sredstva. Klinički podaci potiču:

- od kliničkog ili kliničkih ispitivanja tog medicinskog sredstva, ili
- iz naučne literature o kliničkom ispitivanju ili kliničkim ispitivanjima ili drugom ispitivanju sličnog medicinskog sredstva za koje se može dokazati ekvivalentnost sa tim medicinskim sredstvom, ili
- od objavljenih, odnosno neobjavljenih izvještaja o drugim kliničkim iskustvima o tom medicinskom sredstvu ili drugom sličnom sredstvu čija se ekvivalentnost sa tim medicinskim sredstvom može dokazati;

32) **kritična neusaglašenost prometa medicinskog sredstva** sa smjernicama Dobre prakse u distribuciji je neusaglašenost koja je dovela ili može da dovede do prometa medicinskog sredstva koje može da ugrozi život ili zdravlje ljudi, odnosno javno zdravlje;

33) **koordinator za vigilancu** je zdravstveni radnik zaposlen u zdravstvenoj ustanovi koji obavlja poslove u vezi sa organizovanjem i unaprjeđivanjem sprovođenja dobre prakse u prikupljanju i prijavljivanju sumnji na incidente i komunikacije o rizicima primjene

medicinskih sredstava u zdravstvenoj ustanovi i koji je kontakt lice zdravstvene ustanove za vigilancu i koji neposredno sarađuje sa Agencijom. Koordinatora za vigilancu imenuje zdravstvena ustanova i prijavljuje Agenciji sa kontakt podacima;

34) **korektivna mjera** je aktivnost koju preduzima proizvođač, odnosno ovlašćeni predstavnik proizvođača u slučaju potencijalne ili utvrđene neusaglašenosti medicinskog sredstva ili druge neželjene situacije. Moguće je da postoji više neusaglašenosti. Korektivna mjera se preduzima da bi se spriječilo ponavljanje, dok se preventivna mjera preduzima da bi se spriječio takav događaj (Corrective and Preventive Action – CAPA);

35) **korisnik** je zdravstvena ustanova, zdravstveni radnik, zdravstveni saradnik ili pacijent, odnosno lice koje koristi medicinsko sredstvo;

36) **kliničko ispitivanje medicinskog sredstva** (u daljem tekstu: kliničko ispitivanje) je svako sistemsko istraživanje, ispitivanje ili studija na jednom ili više ispitanika koje se sprovodi da bi se procijenila bezbjednost, odnosno performanse medicinskog sredstva;

37) **kompatibilnost medicinskog sredstva** je sposobnost medicinskog sredstva, uključujući i softver, kada se koristi zajedno sa jednim ili više drugih sredstava, u skladu sa njegovom namjenom, da:

- funkcioniše bez gubitka ili ugrožavanja mogućnosti da funkcioniše kako je namijenjeno, odnosno
- integriše, odnosno radi bez potrebe za izmjenom ili prilagođavanjem bilo kog dijela kombinovanog sredstva, odnosno
- se koriste zajedno bez konflikta/uticaja ili neželjene reakcije;

38) **medicinsko sredstvo** (opšte) je svaki instrument, aparat, uređaj, softver, implant, reagens, materijal i drugi proizvod koji se koristi samostalno ili u kombinaciji, uključujući i softver koji je proizvođač namijenio za dijagnostičke ili terapeutske svrhe i koji je programska podrška neophodna za njegovu pravilnu primjenu kod ljudi namijenjenu od proizvođača, a koristi se radi:

- utvrđivanja dijagnoze, prevencije, praćenja, predviđanja, prognoze, liječenja ili ublažavanja bolesti;
- utvrđivanja dijagnoze, praćenja, liječenja, ublažavanja ili nadomještanja povrede ili invaliditeta;
- ispitivanja, zamjene ili modifikacije anatomskih ili fizioloških ili patoloških funkcija i stanja;
- obezbjeđivanja informacija putem in vitro ispitivanja uzoraka iz ljudske krvi, uključujući donacije organa, krvi i tkiva;
- kontrole ili podrške začeća; i
- čišćenja, dezinfekcije ili sterilizacije medicinskih sredstava.

Medicinsko sredstvo svoju osnovnu namjenu ne ispunjava u/ili na ljudskom organizmu farmakološkom, imunološkom ili metaboličkom aktivnošću, ali može u svojoj funkciji biti potpomognuto takvim sredstvima;

39) **medicinsko sredstvo proizvedeno po narudžbi za određenog pacijenta** (custom made device) je svako medicinsko sredstvo koje je specijalno proizvedeno po nalogu odgovarajućeg zdravstvenog radnika koji na ličnu odgovornost specificira karakteristike dizajna tog medicinskog sredstva i namijenjeno je za određenog pacijenta. Medicinsko sredstvo proizvedeno po narudžbi za određenog pacijenta može da propiše na recept, odnosno nalog, lice koje je za to ovlašćeno u skladu sa zakonom, odnosno koje ima odgovarajuće profesionalne kvalifikacije. Serijski proizvedeno medicinsko sredstvo koje je potrebno prilagoditi specifičnim zahtjevima zdravstvenog radnika ili drugog profesionalnog korisnika ne smatra se medicinskim sredstvom proizvedenim po narudžbini;

40) **medicinsko sredstvo** namijenjeno za kliničko ispitivanje je svako medicinsko sredstvo namijenjeno za primjenu od strane odgovarajućeg zdravstvenog radnika u

sprovođenju kliničkog ispitivanja u zdravstvenoj ustanovi. Kao lice ekvivalentno odgovarajućem zdravstvenom radniku u sprovođenju kliničkog ispitivanja smatra se i drugo lice koje je za to ovlašćeno u skladu sa zakonom, odnosno koje ima odgovarajuće profesionalne kvalifikacije za sprovođenje kliničkog ispitivanja;

41) **medicinsko sredstvo za jednokratnu upotrebu** je medicinsko sredstvo koje je namijenjeno da se upotrijebi samo jednom za jednog pacijenta tokom jedne procedure. Medicinsko sredstvo za jednokratnu upotrebu može tokom jedne procedure da se upotrebljava više puta na istom pacijentu ili na istom pacijentu u produženom vremenskom periodu trajanja jedne procedure. Kritično medicinsko sredstvo za jednokratnu upotrebu je medicinsko sredstvo za jednokratnu upotrebu namijenjeno za upotrebu za hirurške invazivne procedure;

42) **multicentrično kliničko ispitivanje** je kliničko ispitivanje koje se izvodi prema jedinstvenom protokolu na više mjesta kliničkog ispitivanja i koje sprovodi više ispitivača, bez obzira na to da li su mjesta kliničkog ispitivanja u istoj državi ili u različitim državama;

43) **namjena** je upotreba za koju se medicinsko sredstvo koristi u skladu sa podacima koje je proizvođač naveo prilikom obilježavanja, u uputstvu za upotrebu, odnosno u promotivnom materijalu;

44) **nepravilna upotreba** je činjenje ili nečinjenje od strane lica koje rukuje medicinskim sredstvom ili korisnika, čija je posljedica ponašanje medicinskog sredstva koje je izvan bilo kog načina kontrole rizika od strane proizvođača;

45) **naručilac kliničkog ispitivanja** (u daljem tekstu: sponzor) je pravno ili fizičko lice, koje je odgovorno za započinjanje, odnosno pribavljanje odobrenja za sprovođenje kliničkog ispitivanja, sprovođenje i finansiranje kliničkog ispitivanja;

46) **naljepnica** je pisana, štampana ili grafička informacija koja se nalazi na medicinskom sredstvu, na pakovanju svakog sastavnog dijela medicinskog sredstva ili na pakovanju sistema ili kompleta i sadrži podatke o ovlašćenom predstavniku proizvođača i broju rješenja o registraciji medicinskog sredstva. Naljepnica sa podatkom o broju rješenja o registraciji medicinskog sredstva u Crnoj Gori može da se nalazi i na uputstvu za upotrebu;

47) **neželjeni događaj u kliničkom ispitivanju** je svaka neprijatna medicinska pojava, nenamjerna bolest ili povreda ili nepovoljan klinički simptom (uključujući nepovoljan laboratorijski nalaz) pacijenta, korisnika ili drugih lica, bez obzira da li su ili nisu u vezi sa medicinskim sredstvom koje se klinički ispituje. Ova definicija obuhvata događaje u vezi sa medicinskim sredstvom koje se klinički ispituje ili sa medicinskim sredstvom sa kojim se poredi, kao i događaje u vezi sa procedurama koje su uključene. Za korisnike ili druga lica ova definicija je ograničena na događaje koji se odnose na medicinsko sredstvo koje se klinički ispituje;

48) **neželjeni efekat u kliničkom ispitivanju** je neželjeni događaj u vezi sa upotrebom medicinskog sredstva koje se klinički ispituje. Ova definicija uključuje neželjene efekte koji proističu iz nedovoljnog ili neadekvatnog uputstva za upotrebu, razvoja, implantacije, instalacije ili operacija ili bilo kakve neispravnosti medicinskog sredstva koje se klinički ispituje. Ova definicija obuhvata bilo koji događaj nastao usljed greške prilikom upotrebe ili od namjerne zloupotrebe medicinskog sredstva koje se klinički ispituje;

49) **ocjenjivanje usaglašenosti** je svaka aktivnost kojom se utvrđuje da li je medicinsko sredstvo, odnosno proces proizvodnje medicinskog sredstva usaglašen sa propisanim tehničkim zahtjevima, odnosno sa osnovnim zahtjevima ovog zakona, kako bi se utvrdilo da je medicinsko sredstvo sigurno i da funkcioniše u skladu sa predviđenom namjenom;

50) **ozbiljna prijetnja po javno zdravlje** je svaki događaj koji može da dovede do neposredne opasnosti od smrti, ozbiljnog pogoršanja zdravstvenog stanja ili ozbiljne bolesti koja zahtijeva brze korektivne mjere, a što uključuje:

- događaje koji su značajni i neočekivane prirode tako da postaju alarmantni kao potencijalna opasnost po javno zdravlje, (npr. virus humane imunodeficijencije (HIV) ili

Creutzfeldt-Jakob bolest (CJD)). Ovu prijetnju po javno zdravlje može da identifikuje Ministarstvo, Agencija ili proizvođač, odnosno ovlašćeni predstavnik proizvođača,

- mogućnost nastanka više smrtnih slučajeva u kratkim vremenskim intervalima;

51) **proizvođač medicinskog sredstva** (u daljem tekstu: proizvođač) je pravno ili fizičko lice odgovorno za njegov dizajn, proizvodnju, pakovanje i obilježavanje prije nego što ga stavi u promet pod svojim imenom, bez obzira da li je ove aktivnosti izvršio samostalno ili ih je u njegovo ime izvršilo drugo lice;

52) **ovlašćeni predstavnik proizvođača medicinskog sredstva** (u daljem tekstu: ovlašćeni predstavnik) je pravno ili fizičko lice sa sjedištem ili boravkom, odnosno prebivalištem u Crnoj Gori koje je proizvođač sa sjedištem i proizvođač koji nema sjedište u Crnoj Gori u pisanoj formi ovlastio da postupa u njegovo ime i da vodi postupke propisane ovim zakonom i koje je odgovorno za sigurnost i performanse određenog medicinskog sredstva na isti način kao i proizvođač tog medicinskog sredstva;

53) **odnos koristi i rizika** je procjena pozitivnih efekata medicinskog sredstva u odnosu na rizike;

54) **obezbjeđenje kvaliteta** je sljedljivi proces kojim se kvalitet uvodi u sve faze proizvodnje, uključujući i sistem dokumentovanog praćenja svih polaznih materijala i komponenti i pojedinačnog proizvodnog procesa, odnosno tehničku procjenu, koja obuhvata sve kontrole u odnosu na kvalitet medicinskog sredstva;

55) **ovlašćeno tijelo** je tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti, odnosno laboratorija za ispitivanje, kontrolno tijelo i sertifikaciono tijelo, kome je organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja (u daljem tekstu: Ministarstvo) dao ovlašćenje za obavljanje poslova tehničke procjene za potrebe organa državne uprave koji sprovodi ocjenjivanje usaglašenosti;

56) **ozbiljan neželjeni događaj u kliničkom ispitivanju** je neželjeni događaj koji je doveo ili može da dovede do smrti ili ozbiljnog pogoršanja zdravlja pacijenta, čija je posljedica životno opasna bolest ili povreda ili trajno oštećenje struktura ili funkcije tijela, bolničko liječenje pacijenta ili produžetka postojećeg bolničkog liječenja, medicinske ili hirurške intervencije kako bi se spriječila bolest ili povreda opasna po život ili trajno oštećenje strukture ili funkcije, kao i koji dovodi do fetalnog distresa, smrti fetusa ili urođenih anomalija ili defekta. Planirano bolničko liječenje za prethodno postojeće stanje ili postupak koji zahtijeva plan kliničkog ispitivanja, bez ozbiljnog narušavanja zdravlja, ne smatra se ozbiljnim neželjenim događajem;

57) **performanse medicinskog sredstva** su sposobnost medicinskog sredstva da dostigne namjenu koju je predvidio proizvođač;

58) **preduzetnik** (u daljem tekstu: fizičko lice) je lice koje se bavi privrednom djelatnošću radi sticanja dobiti, a tu djelatnost ne obavlja za račun drugoga. Preduzetnik je odgovoran za sve obaveze u vezi sa privrednom djelatnošću koju obavlja cjelokupnom svojom imovinom u skladu sa propisima kojima se utvrđuju privredna društva;

59) **pomoćno sredstvo za medicinsko sredstvo** (pribor) je proizvod koji nije medicinsko sredstvo, a koje je proizvođač izričito namijenio da se koristi u kombinaciji sa medicinskim sredstvom kako bi omogućilo upotrebu tog medicinskog sredstva u skladu sa njegovom namjenom određenom od proizvođača. Invazivno sredstvo za uzorkovanje ili ono koje se direktno primjenjuje na ljudsko tijelo u svrhu uzimanja uzoraka ne smatra se pomoćnim sredstvom za in vitro dijagnostičko medicinsko sredstvo, već se smatra opštim medicinskim sredstvom;

60) **praćenje medicinskog sredstva poslije stavljanja u promet** (post market surveillance) je svaka aktivnost koju sprovodi proizvođač, odnosno ovlašćeni predstavnik proizvođača, kojim se uspostavlja i održava sistematska procedura za proaktivno prikupljanje i procjenu iskustava u vezi sa medicinskim sredstvom koje je stavljeno u promet ili u

upotrebu, u svrhu identifikovanja bilo kakve potrebe da se bez odlaganja primjene sve potrebne korektivne, odnosno preventivne mjere;

61) **prijavljeno tijelo** je tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti koje je nadležni organ određene države članice EEA, ili države sa kojom je Evropska komisija zaključila ugovor o međusobnom priznavanju postupaka ocjenjivanja usaglašenosti, prijavio Evropskoj komisiji za obavljanje postupaka ocjenjivanja usaglašenosti medicinskog sredstva sa zahtjevima direktiva Evropske unije, koje ima svoj identifikacioni broj. Spisak odobrenih prijavljenih tijela za oblast medicinskih sredstva nalazi se u okviru spiska „NANDO" baze Evropske komisije;

62) **periodični izvještaj o sigurnosti** je način izvještavanja dogovoren između Agencije i proizvođača, odnosno ovlašćenog predstavnika proizvođača o izvještavanju sličnih incidenata istog medicinskog sredstva ili tipa medicinskog sredstva na objedinjen način kada je uzrok poznat ili je implementirana sigurnosna korektivna mjera na terenu;

63) **postmarketinško kliničko ispitivanje** je kliničko ispitivanje nakon sprovedenog ocjenjivanja usaglašenosti, odnosno nakon obilježavanja znakom usaglašenosti. Postmarketinško kliničko ispitivanje može biti intervencijsko i neintervencijsko;

64) **plan kliničkog ispitivanja** (Clinical investigation plan - CIP) (u daljem tekstu: protokol) je dokument kojim se utvrđuju osnovni principi, ciljevi, dizajn, predložene analize, metodologija, nadzor, sprovođenje i evidencija kliničkog ispitivanja;

65) **proces proizvodnje** je svaki postupak koji se primjenjuje u proizvodnji medicinskih sredstava, od nabavke i prijema polaznih materijala, izrade, pakovanja u unutrašnje pakovanje do obilježavanja i postupka pakovanja u spoljašnje pakovanje;

66) **potpuno obnavljanje** je potpuno obnavljanje medicinskog sredstva koje je već stavljeno u promet ili u upotrebu ili obnavljanje medicinskog sredstva koje je bilo u upotrebi u cilju usaglašavanja sa osnovnim zahtjevima, uz određivanje novog roka upotrebe obnovljenog medicinskog sredstva;

67) **registracija medicinskog sredstva** je postupak upisa medicinskog sredstva za koje je izvršeno ocjenjivanje usaglašenosti u registar medicinskih sredstava koji vodi Agencija;

68) **registracija proizvođača medicinskog sredstva**, veleprodaja i specijalizovanog maloprodajnog objekta je postupak upisa u registre koje vodi Agencija;

69) **rezervni dio medicinskog sredstva** je proizvod koji je sastavni dio medicinskog sredstva i koji se nabavlja i isporučuje isključivo za potrebe zamjene postojećih komponenata medicinskog sredstva koje je usaglašeno sa osnovnim zahtjevima. Rezervni dio medicinskog sredstva ne smatra se medicinskim sredstvom;

70) **serija** je definisana količina polaznih materijala (polaznih supstanci ili materijala za pakovanje) ili proizvoda izrađenih tokom jednog procesa proizvodnje, odnosno izrade ili u seriji procesa proizvodnje, a koja zbog toga treba da bude homogena. Serija podrazumijeva ukupnu količinu medicinskog sredstva, koja je proizvedena, odnosno izrađena od iste početne količine polaznih materijala tokom jednog procesa proizvodnje, odnosno izrade i jednog postupka sterilizacije, a u slučaju kontinuirane proizvodnje, odnosno izrade, ukupna količina medicinskog sredstva koja je proizvedena, odnosno izrađena u određenom periodu;

71) **sertifikat o usaglašenosti medicinskog sredstva** (u daljem tekstu: sertifikat o usaglašenosti) je EC Certificate koji izdaje prijavljeno tijelo, odnosno sertifikat koji izdaje imenovano tijelo kojim se potvrđuje da je medicinsko sredstvo ili grupa medicinskih sredstava određenog proizvođača usaglašena sa osnovnim zahtjevima;

72) **specijalizovani maloprodajni objekat medicinskih sredstava** je prodajni objekat u kome se vrši promet medicinskih sredstava na malo (u daljem tekstu: specijalizovani maloprodajni objekat);

73) **spoljašnje pakovanje medicinskog sredstva** je pakovanje u kome se nalazi unutrašnje pakovanje medicinskog sredstva;

74) **stručna javnost** su zdravstveni radnici koji propisuju medicinska sredstva, stručna lica u oblasti proizvodnje i prometa medicinskih sredstava na veliko i malo, kao i u organizaciji obaveznog zdravstvenog osiguranja;

75) **sigurnosna korektivna mjera na terenu** (Field safety corrective action - FSCA) je mjera koju preduzima proizvođač, odnosno ovlašćeni predstavnik proizvođača kako bi smanjio rizik od smrti ili ozbiljnog pogoršanja zdravstvenog stanja povezanog sa upotrebom medicinskog sredstva koje je stavljeno u promet. Takve mjere, bez obzira da li su povezane sa direktnom ili indirektnom štetom, prijavljuju se i evidentiraju putem sigurnosnog obavještenja na terenu;

76) **sigurnosno obavještenje na terenu** (Field safety notice - FSN) je obavještenje za kupce, odnosno korisnike poslato od proizvođača, odnosno ovlašćenog predstavnika proizvođača u vezi sa sigurnosno korektivnom mjerom na terenu;

77) **sredstvo za samotestiranje** je svako in vitro dijagnostičko medicinsko sredstvo čija je namjena da ga koriste nestručna lica u kućnom okruženju;

78) **sredstvo za procjenu performanse** je svako in vitro dijagnostičko medicinsko sredstvo koje je proizvođač namijenio da bude predmet jednog ili više ispitivanja za procjenu performansi u laboratorijama za medicinske analize ili u bilo kom drugom odgovarajućem okruženju van njegovih sopstvenih prostorija;

79) **stavljanje u promet** je prvo stavljanje na raspolaganje medicinskog sredstva sa ili bez naknade, u cilju distribucije, odnosno upotrebe na tržištu Crne Gore, bez obzira da li je novo ili potpuno obnovljeno, osim medicinskog sredstva namijenjenog za kliničko ispitivanje;

80) **stavljanje u upotrebu** je faza u kojoj je medicinsko sredstvo na raspolaganju krajnjem korisniku, spremno za upotrebu na tržištu Crne Gore po prvi put i za njegovu predviđenu namjenu;

81) **šteta** je fizička povreda ili oštećenje zdravlja ljudi, životinja ili oštećenje imovine ili životne sredine;

82) **tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti** je pravno lice koje sprovodi ocjenjivanje usaglašenosti, odnosno obavlja poslove tehničke procjene, uključujući etaloniranje, ispitivanje, sertifikaciju i kontrolu. Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti je prijavljeno tijelo, imenovano tijelo ili ovlašćeno tijelo (laboratorije, sertifikaciona tijela, kontrolne organizacije i dr.);

83) **tranzit** je prevoz pošiljke medicinskih sredstava preko teritorije Crne Gore, bez promjene vlasništva nad pošiljkom i bez promjene krajnjeg odredišta i korisnika;

84) **tržišni nadzor** (market surveillance) su aktivnosti koje se sprovode i mjere koje preduzimaju nadležni organi uprave kako bi se provjerilo i obezbijedilo da medicinska sredstva budu usaglašena sa osnovnim zahtjevima, kao i da ne ugrožavaju zdravlje, sigurnost ili bilo koji drugi aspekt zaštite opšteg interesa;

85) **tehnička procjena medicinskog sredstva** (u daljem tekstu: tehnička procjena) je ispitivanje, odnosno kontrolisanje medicinskog sredstva koje obavlja ovlašćeno tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti za potrebe Ministarstva, u skladu sa ovim zakonom;

86) **uvoznik** je pravno ili fizičko lice sa sjedištem, odnosno boravkom ili prebivalištem u Evropskoj uniji (u daljem tekstu:EU) i koje vrši uvoz medicinskih sredstava iz trećih zemalja, odnosno iz zemalja koje nijesu članice EU;

87) **unutrašnje pakovanje medicinskog sredstva** je pakovanje sa kojim je medicinsko sredstvo u neposrednom kontaktu;

88) **upotreba medicinskog sredstva** koja nije navedena u podacima kojima se obilježava medicinsko sredstvo i podacima u uputstvu za upotrebu („off-label use") podrazumijeva indikacije, doze, način primjene ili uzrast pacijenta;

89) **vigilanca medicinskog sredstva** (u daljem tekstu: vigilanca) je sistem i skup aktivnosti kojima se obezbjeđuje prikupljanje, procjena, razumijevanje i reagovanje na

saznanja o rizicima koji proizilaze iz upotrebe ili primjene medicinskog sredstva, a posebno u pogledu prijavljivanja incidenata radi poboljšanja i zaštite zdravlja i sigurnosti pacijenata, korisnika i drugih lica i ako je potrebno pružanje informacija koje smanjuju vjerovatnoću da se incident ponovi na drugom mjestu ili kojim se ublažavaju posljedice tog incidenta;

90) **zajedničke specifikacije** (Common specifications, „CS"), predstavljaju set tehničkih, odnosno kliničkih zahtjeva, koji nijesu standard, a koji obezbjeđuju način usaglašavanja sa pravnim obavezama primjenljivim na medicinska sredstva, proces ili sistem, koje donosi Evropska komisija za specifične grupe proizvoda koji nijesu namijenjeni u medicinske svrhe. Zajedničke tehničke specifikacije su zahtjevi za ocjenjivanje i ponovno ocjenjivanje djelovanja in vitro dijagnostičkih medicinskih sredstava, zahtjevi za puštanje serije in vitro dijagnostičkog medicinskog sredstva u promet, referentne metode i referentne materijale, koje donosi Evropska komisija;

91) **znak usaglašenosti medicinskog sredstva** je oznaka koju proizvođač stavlja na medicinsko sredstvo i kojim se potvrđuje da je to medicinsko sredstvo usaglašeno sa osnovnim zahtjevima. Znak usaglašenosti može da bude strani znak usaglašenosti (CE znak) ili drugi znak usaglašenosti medicinskog sredstva, u skladu sa zakonom o tehničkim propisima.

II.NADLEŽNOSTI

Član 10

Ministarstvo:

1) donosi propise za sprovođenje ovog zakona;

2) propisuje sadržaj i način vođenja registara: pravnih i fizičkih lica za utvrđivanje usaglašenosti, proizvođača, pravnih lica koji vrše promet na veliko, uvoza i izvoza medicinskih sredstava, specijalizovanih maloprodajnih objekata, kao i medicinskih sredstava;

3) određuje odnosno ovlašćuje pravna lica za utvrđivanje usaglašenosti medicinskih sredstava sa osnovnim zahtjevima;

4) vrši i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Član 11

Organ uprave nadležan za inspekcijske poslove:

1) vrši inspekcijski nadzor nad proizvođačima, pravnim i fizičkim licima koji obavljaju promet u skladu sa zakonom;

2) vrši inspekcijski nadzor nad pravnim licima za utvrđivanje usaglašenosti medicinskih sredstava;

3) zabranjuje promet, odnosno naređuje obustavu prometa ili povlačenje iz prometa medicinskih sredstava koja ne ispunjavaju propisane osnovne i posebne zahtjeve.

Član 12

Agencija:

1) vrši upis, brisanje i vodi registar proizvođača i pravnih lica koji vrše promet na veliko, uvoz i izvoz medicinskih sredstava, kao i registar specijalizovanih maloprodajnih objekata;

2) vrši upis, brisanje i vodi registar medicinskih sredstava koja mogu da budu u prometu u Crnoj Gori;

3) daje odobrenje za uvoz medicinskih sredstava iz člana 66 ovog zakona;

4) daje odobrenje za početak kliničkog ispitivanja i vrši kontrolu sprovođenja kliničkog ispitivanja;

5) sprovodi sistem vigilance;

6) odlučuje o razvrstavanju medicinskih sredstava kada se radi o kombinaciji lijeka i medicinskog sredstva, medicinskog sredstva i predmeta opšte upotrebe ili klasifikacije medicinskih sredstava i daje stručna mišljenja iz svoje nadležnosti;

7) u postupku utvrđivanja usaglašenosti medicinskih sredstava sa zahtjevima propisanim ovim zakonom, daje mišljenje imenovanom i ovlašćenom tijelu;

8) sarađuje sa međunarodnim subjektima i nacionalnim regulatornim tijelima u oblasti medicinskih sredstava;

9) vrši i druge poslove, u skladu sa zakonom.

U vršenju poslova iz stava 1 tač.1, 2, 3, 4 i 6 ovog člana Agencija donosi rješenje.

Poslove iz stava 1 tač. 1 do 7 ovog člana, Agencija vrši kao poslove iz prenešene nadležnosti.

Član 13

Troškove koji nastanu u vršenju stručnih poslova u postupku donošenja rješenja iz člana 12 stav 1 tač. 1 do 6 ovog zakona snosi podnosilac prijave, odnosno zahtjeva, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Agencija naplaćuje godišnju naknadu za izdavanje rješenja o upisu u registar medicinskih sredstava, upisu u registar proizvođača medicinskih sredstava, pravnih lica koja obavljaju promet na veliko i promet na malo, kao i o upisu u registar uvoznika medicinskih sredstava.

Način plaćanja naknada, kao i visinu naknada iz st. 1 i 2 ovog člana, koja odgovaraju stvarnim troškovima izvršenih poslova utvrđuje se aktom Agencije.

Na akt iz stava 3 ovog člana saglasnost daje Vlada Crne Gore.

Član 14

Za obavljanje pojedinih stručno-savjetodavnih poslova u postupku odlučivanja o razvrstavanju medicinskih sredstava, kao i drugih stručnih poslova iz člana 12 ovog zakona, koji zahtijevaju posebna ekspertska znanja iz oblasti medicine, stomatologije, farmacije, veterinarstva ili drugih srodnih oblasti, odnosno tehničkih oblasti koje su u vezi sa proizvodnjom medicinskih sredstava, Agencija obrazuje komisije, odnosno utvrđuje listu eksperata iz reda istaknutih stručnjaka iz navedenih oblasti.

Troškovi rada komisije i eksperata iz stava 1 ovog člana obezbjeđuju se iz sredstava Agencije.

Član 15

Direktor i zaposleni u Agenciji ne mogu da obavljaju, u svoje ime i za svoj račun, kao i u ime i za račun drugog pravnog ili fizičkog lica poslove dizajniranja, proizvodnje, prometa medicinskih sredstava, i ne mogu da imaju drugi lični interes (vlasništvo, akcije, članstvo u organu upravljanja ili ugovorni odnos) kod lica koje se bavi ovim djelatnostima, o čemu potpisuju izjavu.

Lica iz stava 1 ovog člana, kao i članovi komisija i stručnjaci sa liste eksperata, ne mogu da predstavljaju i zastupaju pravna i fizička lica koja su u vezi sa proizvodnjom i prometom medicinskih sredstava, o čemu potpisuju izjavu.

Direktor i zaposleni u Agenciji, kao i eksperti i članovi komisije iz člana 14 ovog zakona, potpisuju izjavu o čuvanju tajnosti podataka iz nadležnosti Agencije.

III.KLASIFIKACIJA MEDICINSKIH SREDSTAVA

Član 16

Vrste medicinskih sredstava su:

1) opšta medicinska sredstva;

2) in vitro dijagnostička medicinska sredstva;

3) aktivna implantabilna medicinska sredstva.

Član 17

Opšta medicinska sredstva prema stepenu rizika za korisnika, dijele se na:

1) klasu I - medicinska sredstva sa niskim stepenom rizika;
2) klasu IIa - medicinska sredstva sa niskim do srednjim stepenom rizika;
3) klasu IIb - medicinska sredstva sa srednjim do visokim stepenom rizika;
4) klasu III - medicinska sredstva sa visokim stepenom rizika.

Bliže uslove i način razvrstavanja pojedinih medicinskih sredstava iz stava 1 ovog člana i člana 16 ovog zakona propisuje Ministarstvo.

Član 18

Klasifikaciju medicinskih sredstava vrši prijavljeno, odnosno imenovano tijelo u skladu sa osnovnim zahtjevima, osim za medicinska sredstva klase I i in vitro-Ostala dijagnostička medicinska sredstva, čiju klasifikaciju vrši proizvođač.

U slučaju spora između proizvođača i imenovanog tijela u pogledu određivanja klase medicinskog sredstva, na osnovu mišljenja ovlašćenog tijela, odluku donosi Ministarstvo.

Ako je razvrstavanje iz stava 2 ovog člana sporno, o razvrstavanju odlučuje Agencija.

U slučaju da se radi o kombinaciji lijeka i medicinskog sredstva ili medicinskog sredstva i predmeta opšte upotrebe, razvrstavanje se vrši prema primarnoj namjeni koju deklariše proizvođač i mehanizma djelovanja samog proizvoda.

Član 19

Svako pravno ili fizičko lice koje sastavlja medicinska sredstva sa znakom usaglašenosti, u skladu sa njihovom namjenom i u granicama upotrebe predviđenim od proizvođača, da bi ih stavio u promet kao sistem ili komplet, dužan je da izjavu da:

1) je provjerio uzajamnu kompatibilnost medicinskih sredstava koja su sastavni dijelovi sistema ili kompleta i da je izvršio postupak sklapanja u skladu sa uputstvima proizvođača;

2) je izvršio pakovanje sistema ili kompleta i da je dostavio korisnicima uputstvo za upotrebu uključujuči odgovarajuća uputstva za upotrebu proizvođača;

3) se na aktivnosti iz tač.1 i 2 ovog stava primjenjuju odgovarajuće metode interne kontrole proizvodnje medicinskog sredstva.

Ako nijesu ispunjeni uslovi iz stava 1 ovog člana, kao i kada sistem ili komplet sadrži proizvode koji ne nose znak usaglašenosti ili kada kombinacija izabranih proizvoda nije kompatibilna u odnosu na njihovu prvobitno određenu namjenu, sistem ili komplet smatra se medicinskim sredstvom koje podliježe postupku ocjenjivanja usaglašenosti.

Član 20

Svako pravno ili fizičko lice koje stavlja u promet sisteme ili komplete iz člana 19 stav 1 ovog zakona ili druga medicinska sredstva sa znakom usaglašenosti koja su proizvođači odredili da se moraju sterilisati prije upotrebe, dužno je da sprovede postupak sterilizacije u skladu sa odgovarajućim sistemom kvaliteta za postupak sterilizacije propisanih zakonom, po sopstvenom izboru, o čemu sačinjava izjavu u kojoj navodi da je sterilizacija izvršena u skladu sa uputstvom proizvođača.

Primjena postupaka iz stava 1 ovog člana ograničena je na postizanje sterilnosti do otvaranja sterilnog pakovanja ili njegovog oštećenja.

Sistemi i kompleti iz stava 1 ovog člana ne moraju da budu označeni znakom usaglašenosti.

Sisteme i komplete prati uputstvo za upotrebu koje, po potrebi, uključuje informacije od proizvođača o medicinskim sredstvima koja čine sistem ili komplet.

Izjave iz člana 19 stav 1 ovog zakona i stava 1 ovoga člana proizvođač je dužan da čuva pet godina i da ih dostavi Ministarstvu ili imenovanom tijelu na njihov zahtjev.

IV. ZAHTJEVI KOJE MORAJU DA ISPUNE MEDICINSKA SREDSTVA

Član 21

Medicinska sredstva mogu da se stave u promet i upotrebu u Crnoj Gori samo ako ne ugrožavaju zdravlje i bezbjednost pacijenata, korisnika i drugih lica, ako su pravilno proizvedena, nabavljena i instalirana, održavana i upotrebljavana u skladu sa svojom namjenom.

Medicinska sredstva moraju da odgovaraju osnovnim zahtjevima uzimajući u obzir predviđenu namjenu medicinskog sredstva.

Medicinska sredstva koja su izvor jonizujućeg zračenja, moraju da ispunjavaju i uslove utvrđene propisima o zaštiti od jonizujućeg zračenja.

Kad postoji značajan rizik, medicinska sredstva koja su istovremeno i mašine, moraju da ispunjavaju propisane osnovne zahtjeve za zdravlje i bezbjednost u mjeri u kojoj su ti zahtjevi više specifični od osnovnih zahtjeva propisanih ovim zakonom.

Ako je namjena medicinskog sredstva da se koristi i kao lična zaštitna oprema, medicinsko sredstvo mora da ispunjava i odgovarajuće osnovne zahtjeve u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita na radu.

Bliži sadržaj osnovnih zahtjeva za medicinska sredstva kao i posebnih zahtjeva za medicinska sredstva iz člana 4 ovog zakona propisuje Ministarstvo.

Član 22

Medicinsko sredstvo ispunjava odgovarajuće osnovne zahtjeve ako ispunjava zahtjeve crnogorskih standarda kojima se preuzimaju odgovarajući harmonizovani evropski ili međunarodni standardi i čija je lista objavljena u „Službenom listu Crne Gore”, u skladu sa zakonom kojim se uređuju tehnički zahtjevi za proizvode i ocjenjivanje usaglašenosti.

Standardi iz stava 1 ovog člana uključuju i monografije nacionalne farmakopeje, kao i važeće Evropske farmakopeje, naročito one koje se odnose na hirurške konce, kao i međusobni uticaj između ljekova i materijala korišćenih kao sastavni dio medicinskog sredstva koje takve ljekove sadrži.

Član 23

Na pitanja koja se odnose na sprovođenje ocjenjivanja usaglašenosti, imenovanje i ovlašćivanje tijela za ocjenjivanje usaglašenosti, uslove, zahtjeve i obaveze za ovlašćena, odnosno imenovana tijela, sadržaj i važenje isprave o usaglašenosti i znaka usaglašenosti, prijavljivanje tehničkih propisa, prijavljivanje imenovanog, odnosno ovlašćenog tijela za ocjenjivanje usaglašenosti, primjenjuju se propisi kojima se uređuje oblast tehničkih zahtjeva za proizvode i ocjenjivanje usaglašenosti.

Član 24

U postupku ocjenjivanja usaglašenosti se utvrđuje i ocjenjuje ispunjava li medicinsko sredstvo, odnosno proizvodnja medicinskog sredstva zahtjeve propisane ovim zakonom.

Ocjenjivanje usaglašenosti sa osnovnim zahtjevima prije stavljanja u promet vrši proizvođač, odnosno tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti na zahtjev proizvođača odnosno ovlašćenog predstavnika proizvođača.

Tehničku procjenu medicinskog sredstva vrši tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti kontrolisanjem finalnog proizvoda prema tehničkoj specifikaciji, u skladu sa ovim zakonom.

Član 25

Postupak ocjenjivanja usaglašenosti sa osnovnim zahtjevima sprovodi se u zavisnosti od klase rizika medicinskog sredstva.

Ocjenjivanje usaglašenosti medicinskih sredstava I klase (osim za sterilne proizvode I klase i proizvode koji imaju utvrđenu mjernu skalu, a koji se tretiraju kao medicinska sredstva više klase) i za in vitro-Ostala dijagnostička medicinska sredstva, vrši sam proizvođač.

Ocjenjivanje usaglašenosti određenih in vitro dijagnostičkih medicinskih sredstava, vrši se u skladu sa zajedničkim tehničkim specifikacijama.

Ako iz opravdanih razloga in vitro dijagnostičko medicinsko sredstvo ne ispunjava zajedničke tehničke specifikacije, proizvođač je dužan da primijeni rješenja kojim se obezbjeđuje sigurnost i efikasnost, a čiji je nivo zahtjeva na nivou zajedničkih tehničkih specifikacija.

Ako je za postupak ocjenjivanja usaglašenosti potrebno učešće tijela za ocjenjivanje usaglašenosti, proizvođač je dužan da odabere tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti odgovarajuće nadležnosti, odnosno prijavljeno tijelo ili imenovano tijelo.

Ocjenjivanje usaglašenosti sa monografijom nacionalne farmakopeje, kao i važeće Evropske ili internacionalne farmakopeje iz člana 22 stav 2 ovog zakona vrši tijelo ovlašćeno za ocjenjivanje usaglašenosti.

Ocjenjivanje usaglašenosti proizvoda iz člana 3 ovog zakona vrši se u skladu sa zajedničkim specifikacijama.

Bliže uslove, način ocjenjivanja usaglašenosti i vrstu isprave o usaglašenosti medicinskog sredstva, propisuje Ministarstvo.

Član 26

Usaglašenost medicinskog sredstva sa propisanim zahtjevima potvrđuje se ispravom o usaglašenosti.

Prije stavljanja u promet medicinskog sredstva, proizvođač daje izjavu o usaglašenosti za to medicinsko sredstvo i označava ga CE znakom ili drugim odgovarajućim znakom usaglašenosti.

Tijela za ocjenjivanje usaglašenosti izdaju isprave o usaglašenosti označavaju ga CE znakom ili drugim odgovarajućim znakom usaglašenosti, koje važe najviše pet godina.

Priznavanje isprave o usaglašenosti i CE znaka iz st. 2 i 3 ovog člana koje je izdalo tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti koje nema sjedište u Crnoj Gori, vrši Agencija u postupku registracije medicinskog sredstva.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, Agencija može da izda rješenje o priznavanju inostrane isprave ili CE znaka i na zahtjev proizvođača, odnosno ovlašćenog predstavnika proizvođača.

Bliže uslove, način i postupak priznavanja inostranih isprava i CE znaka propisuje Ministarstvo.

Član 27

Proizvođač je dužan da čuva deklaraciju, odnosno ispravu o usaglašenosti, tehničku dokumentaciju propisanu ovim zakonom, kao i odluke, izvještaje i sertifikate izdate od tijela za ocjenjivanje usaglašenosti i učini ih dostupnim organu uprave nadležnom za inspekcijske poslove u periodu od pet godina, a u slučaju implantabilnih medicinskih sredstava najmanje 15 godina od dana proizvodnje posljednjeg medicinskog sredstva.

Član 28

Medicinska sredstva mogu da se stave u promet i/ili upotrebu u Crnoj Gori samo ako su obilježena CE znakom ili drugim odgovarajućim znakom usaglašenosti u skladu sa ispravom o usaglašenosti.

Znak usaglašenosti mora da bude vidljiv, čitljiv i neizbrisiv na samom medicinskom sredstvu ili na pakovanju koje obezbjeđuje sterilnost, kad je to izvodljivo i primjenljivo, kao i na uputstvu za upotrebu.

Ako je primjenljivo, znak usaglašenosti treba da bude i na maloprodajnom, odnosno komercijalnom pakovanju medicinskog sredstva.

Zabranjeno je isticati oznake ili natpise koje bi treća lica mogla da dovedu u zabludu u odnosu na značenje ili grafički izgled znaka usaglašenosti.

Druga oznaka može da se stavi na medicinsko sredstvo, pakovanje ili uputstvo za upotrebu samo ako se time ne umanjuje vidljivost i čitljivost znaka usaglašenosti.

Član 29

Medicinska sredstva proizvedena po narudžbi za određenog pacijenta ili namijenjena kliničkom ispitivanju ne moraju da budu označena CE znakom ili drugim odgovarajućim znakom usaglašenosti, i mora da ih prati izjava proizvođača, o posebnoj namjeni medicinskog sredstva, u skladu sa ovim zakonom.

Medicinska sredstva namijenjena za izložbe, demonstracije, sajmove i sl. ne moraju da budu označena CE znakom ili drugim odgovarajućim znakom usaglašenosti, ali moraju da imaju vidljivu oznaku da nijesu namijenjena za stavljanje u promet odnosno upotrebu.

Član 30

Kada se na medicinsko sredstvo primjenjuju i drugi propisi kojima se utvrđuje obaveza stavljanja znaka usaglašenosti, taj znak je dokaz da to medicinsko sredstvo ispunjava propisane uslove.

Ako jedan ili više propisa omogućava proizvođaču da tokom prelaznog perioda odabere koje će rješenje da primijeni, znak usaglašenosti ukazuje da to medicinsko sredstvo ispunjava odredbe samo onih propisa koje je primijenio proizvođač.

U slučaju iz stava 2 ovog člana proizvođač je dužan da detaljne podatke iz tih propisa dokumentuje u obavještenjima ili uputstvima za upotrebu koji se zahtijevaju tim propisima, a prate to medicinsko sredstvo.

Član 31

Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti sa sjedištem u Crnoj Gori koje sprovodi ocjenjivanje usaglašenosti, odnosno obavlja poslove tehničke procjene, prije početka obavljanja djelatnosti dužno je da podnese zahtjev Ministarstvu radi dobijanja rješenja o ovlašćenju odnosno imenovanju u skladu sa ovim zakonom i propisima koji uređuju oblast tehničkih zahtjeva za proizvode i ocjenjivanje usaglašenosti.

Član 32

Rješenje o ovlašćenju odnosno imenovanju iz člana 31 ovog zakona Ministarstvo donosi u roku od 60 dana od dana prijema potpunog zahtjeva.

Ministarstvo može u toku postupka da traži dodatne podatke potrebne za ocjenu ispunjenosti uslova za imenovanje odnosno ovlašćenje.

Ako zahtjev iz člana 31 ovog zakona nije potpun, Ministarstvo pisanim putem obavještava podnosioca zahtjeva da u roku od 30 dana otkloni nedostatke i dostavi tražene podatke i dokumente.

Rok iz stava 1 ovog člana teče od dana dostavljanja traženih podataka i dokumenata.

Ministarstvo može u toku postupka da provjeri navedene podatke, kao i druge podatke od značaja za javno zdravlje.

Bliže uslove za dobijanje ovlašćenja odnosno imenovanja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 33

Ako Ministarstvo utvrdi da je ovlašćeno odnosno imenovano tijelo prestalo da ispunjava uslove ili da ne izvršava svoje obaveze u skladu sa ovim zakonom, donijeće rješenje o ukidanju rješenja o ovlašćenju odnosno imenovanju.

Prije donošenja rješenja iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo može, uzimajući u obzir vrstu nedostataka u pogledu ispunjenosti osnovnih zahtjeva ili izvršavanja obaveza, u pisanom, odnosno elektronskom obliku da upozori ovlašćeno odnosno imenovano tijelo da otkloni nedostatke u roku od 60 dana.

Ako Ministarstvo donese rješenje iz stava 1 ovog člana ili ako ovlašćeno odnosno imenovano tijelo prestane sa radom, Ministarstvo može da mu naloži da u određenom roku izvrši prenos dokumentacije koja se odnosi na ocjenjivanje usaglašenosti drugom ovlašćenom odnosno imenovanom tijelu po izboru proizvođača, odnosno omogući dostupnost te dokumentacije nadležnim organima.

Ministarstvo vodi evidenciju ovlašćenih odnosno imenovanih tijela.

Član 34

Imenovano tijelo i proizvođač sporazumno određuju rokove za izvršenje postupaka ocjenjivanja usaglašenosti i verifikaciju usaglašenosti propisane ovim zakonom i tehničkim propisom, koji se odnose na ispitivanje tipa, verifikaciju, obezbjeđenje kvaliteta proizvodnje i obezbjeđenje kvaliteta medicinskog sredstva.

U postupku ocjenjivanja usaglašenosti imenovano tijelo, odnosno proizvođač, dužno je da uzme u obzir rezultate svih postupaka ocjenjivanja i verifikacije koji su, po potrebi, sprovedeni u skladu sa ovim zakonom.

Imenovano tijelo je dužno da obavijesti Ministarstvo i Agenciju o svim izdatim, izmijenjenim, dopunjenim, obustavljenim, povučenim, ograničenim ili sertifikatima čije je izdavanje odbijeno.

Imenovano tijelo je dužno da obavijesti i druga tijela za ocjenjivanje usaglašenosti imenovana u skladu sa ovim zakonom o sertifikatima koja su obustavljena, povučena ili čije je izdavanje odbijeno, a na zahtjev i proizvođača.

Imenovano tijelo je dužno da na zahtjev Ministarstva i Agencije dostavi i druge dodatne relevantne informacije i dokumentaciju.

Kad imenovano tijelo utvrdi da osnovni zahtjevi nijesu ispunjeni ili da ih proizvođač više ne ispunjava ili da sertifikat nije trebao da bude izdat, u odnosu na vrstu i obim neusaglašenosti dužno je da obustavi, povuče ili ograniči izdati sertifikat, osim ako proizvođač primjenom odgovarajućih korektivnih mjera obezbijedi usaglašenost sa osnovnim zahtjevima.

Imenovano tijelo, na zahtjev Ministarstva dostavlja relevantne informacije i dokumentaciju, uključujući i finansijsku dokumentaciju.

Imenovano tijelo može, kad je to opravdano, da zatraži od proizvođača, odnosno ovlašćenog predstavnika proizvođača sve informacije i podatke koji su potrebni za uspostavljanje i održavanje potvrđene usaglašenosti u odnosu na izabranu proceduru ocjenjivanja usaglašenosti.

Ako je ocjenjivanje usaglašenosti izvršilo prijavljeno tijelo obaveze iz st. 3 i 4 ovog člana primjenjuju se na proizvođača, odnosno ovlašćenog predstavnika proizvođača medicinskog sredstva.

Član 35

Na medicinsko sredstvo koje se izrađuje u zdravstvenoj ustanovi radi upotrebe u toj ustanovi, primjenjuju se odredbe kojima se uređuju osnovni zahtjevi za bezbjednost i performanse medicinskog sredstva, pod uslovom da:

1) medicinsko sredstvo nije na bilo koji način sa ili bez naknade dato drugom pravnom ili fizičkom licu;

2) se izrada medicinskog sredstva obavlja u skladu sa odgovarajućim sistemom upravljanja kvalitetom;

3) zdravstvena ustanova u svojoj evidenciji utvrdi da specifične potrebe pacijenta ili grupe pacijenata ne mogu da budu ispunjene na odgovarajućem nivou performansi ekvivalentnim medicinskim sredstvom koje je dostupno na tržištu;

4) zdravstvena ustanova na zahtjev Agencije i Ministarstva dostavi informacije o upotrebi ovih medicinskih sredstava, sa obrazloženjem o njihovoj proizvodnji, modifikaciji i upotrebi;

5) zdravstvena ustanova izda i učini javno dostupnom izjavu, koja sadrži: naziv i adresu zdravstvene ustanove koja izrađuje medicinsko sredstvo, detalje neophodne za identifikaciju medicinskog sredstva, izjavu kojom garantuje da medicinsko sredstvo ispunjava opšte zahtjeve za bezbjednost i performanse u skladu sa ovim zakonom, odnosno, po potrebi, informaciju koji zahtjevi nijesu ispunjeni, sa obrazloženjem;

6) zdravstvena ustanova izradi dokumentaciju o prostoru, opremi, kadru i procesu izrade, dizajnu i performansama medicinskog sredstva, uključujući i namjenu, a koja je dovoljno detaljna da omogući Agenciji da utvrdi da su opšti zahtjevi za bezbjednost i performanse ispunjeni, u skladu sa ovim zakonom;

7) zdravstvena ustanova preduzme sve neophodne mjere kako bi obezbijedila da je medicinsko sredstvo izrađeno u skladu sa dokumentacijom iz tačke 6 ovog stava;

8) zdravstvena ustanova na osnovu iskustva stečenog od kliničke upotrebe medicinskog sredstva preduzme sve neophodne korektivne mjere.

Član 36

Medicinsko sredstvo koje je izrađeno u zdravstvenoj ustanovi može da se stavi u upotrebu u toj zdravstvenoj ustanovi i ne smije da se stavi u promet u Crnoj Gori.

Organ uprave nadležan za inspekcijske poslove može da zabrani ili ograniči izradu i/ili upotrebu medicinskog sredstva iz stava 1 ovog člana, ako zdravstvena ustanova ne ispunjava, odnosno prestane da ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

Agencija vodi evidenciju zdravstvenih ustanova koje izrađuju medicinska sredstva iz člana 35 ovog zakona.

Bliže uslove za opšte zahtjeve za bezbjednost i performanse medicinskog sredstva iz člana 35 ovog zakona propisuje Ministarstvo.

V. REGISTRACIJA MEDICINSKOG SREDSTVA

Član 37

Agencija vrši registraciju medicinskog sredstva za koje je izvršeno ocjenjivanje usaglašenosti, koje se stavlja u promet, odnosno upotrebu, upisom u registar medicinskih sredstava (u daljem tekstu: registar) ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Registracija medicinskog sredstva u skladu sa ovim zakonom nije uslov za stavljanje medicinskog sredstva u promet, odnosno upotrebu.

Član 38

Prijavu za registraciju medicinskog sredstva prije stavljanja u promet, odnosno upotrebu dužan je da podnese:

1) proizvođač sa sjedištem ili boravkom, odnosno prebivalištem u Crnoj Gori, odnosno njegov ovlašćeni predstavnik;

2) za proizvođača koji nema sjedište ili boravak, odnosno prebivalište u Crnoj Gori njegov ovlašćeni predstavnik.

Podnosilac prijave iz stava 1 ovog člana mora da ima zaposleno lice koje je odgovorno za dokumentaciju i zaposleno lice koje je odgovorno za vigilancu, i mora da bude stalno dostupno.

Lice odgovorno za dokumentaciju za poslove u postupku registracije, izmjene, dopune, produženja ili brisanje iz registra, može da bude lice koje ima završen fakultet zdravstvenog usmjerenja ili tehničkog usmjerenja ili pravni fakultet.

Lice odgovorno za vigilancu i praćenje medicinskog sredstva u prometu, može da bude lice koje ima završen fakultet zdravstvenog usmjerenja ili tehničkog usmjerenja zavisno od vrste medicinskog sredstva, kao i dodatne edukacije u oblasti vigilance.

Podnosilac prijave iz stava 1 ovog člana odgovoran je za vjerodostojnost dokumentacije u postupku registracije medicinskog sredstva.

Član 39

Prijava za registraciju medicinskog sredstva podnosi se Agenciji.

Prijava iz stava 1 ovog člana sadrži:

1) spisak medicinskih sredstava za koje se traži registracija (ako su iste klase, kategorije i od istog proizvođača);

2) ime, prezime i boravak, odnosno prebivalište ili naziv i sjedište podnosioca prijave, odnosno proizvođača;

3) ime odgovornog lica za postupak registracije;

4) odgovarajuću ispravu ili izjavu o usaglašenosti;

5) ovlašćenje proizvođača dato ovlašćenom predstavniku da u njegovo ime obavi registraciju medicinskog sredstva na teritoriji Crne Gore; i

6) druge podatke od značaja za dobijanje rješenja o registraciji medicinskog sredstva, u skladu sa ovim zakonom.

Prijavu za registraciju medicinskog sredstva može da podnese pravno ili fizičko lice sa sjedištem ili boravkom, odnosno prebivalištem u Crnoj Gori za jedno medicinsko sredstvo.

Član 40

Agencija upisuje u registar: medicinsko sredstvo, proizvođača, pravno lice koje se bavi prometom na veliko i prometom na malo medicinskog sredstva i uvoznika, u roku od 90 dana od dana podnošenja potpune dokumentacije.

Agencija može, u toku postupka registracije, da traži od podnosioca prijave dodatne podatke potrebne za ocjenu ispunjenosti uslova za registraciju.

Ako prijava za registraciju nije potpuna, Agencija pisanim putem obavještava podnosioca prijave da u roku od 30 dana otkloni nedostatke i da dostavi tražene podatke i dokumente.

Rok iz stava 1 ovog člana ne teče do dostavljanja traženih podataka i dokumenata.

Agencija može da, u okviru postupka prijave, provjeri navedene podatke, kao i druge podatke od značaja za javno zdravlje.

Član 41

O registraciji medicinskog sredstva Agencija izdaje rješenje čiji rok važenja ne može da bude duži od 60 dana nakon isteka važenja isprave o usaglašenosti.

Za medicinska sredstva klase I (osim klase I sterilna (Is) i klase I mjerna (Im)), kao i klase in vitro dijagnostička-Ostala medicinska sredstva, koja su u prometu na osnovu izjave o usaglašenosti izdate od strane proizvođača, rješenje o registraciji medicinskog sredstva izdaje se na period od pet godina.

Medicinska sredstva za koja nije podnijeta prijava za produženje registracije, mogu da budu na tržištu najviše 90 dana od dana isteka rješenja o registraciji medicinskog sredstva.

U roku iz stava 3 ovog člana, zabranjen je uvoz medicinskog sredstva kome je isteklo rješenje o upisu u registar.

Član 42

Subjekti iz člana 40 stav 1 ovog zakona dužni su da Agenciji podnesu prijavu za svaku izmjenu ili dopunu podataka iz registra, prije uvođenja promjene.

Ako prijava za izmjenu i dopunu registracije nije potpuna, Agencija pisanim putem obavještava podnosioca prijave da u roku od 30 dana otkloni nedostatke i dostavi zatražene podatke i dokumente.

Agencija donosi rješenje o izmjeni, odnosno dopuni registracije u roku od 60 dana od dana podnošenja potpune prijave.

Izmjene i dopune registracije koje nemaju uticaja na sigurnost i performanse medicinskog sredstva prijavljuju se Agenciji.

Agencija može, u okviru postupka prijave da provjeri navedene podatke, kao i druge podatke od značaja za javno zdravlje, i da da negativno mišljenje na prijavljenu izmjenu ili dopunu.

Izmjene i dopune registracije iz stava 4 ovog člana unose se u registar bez donošenja rješenja iz stava 3 ovog člana, uz obavještavanje podnosioca prijave.

Član 43

Promjenu ovlašćenog predstavnika Agenciji prijavljuje proizvođač ili novi ovlašćeni predstavnik, bez odlaganja.

Način promjene ovlašćenog predstavnika definiše se ugovorom, koji se po pravilu, zaključuje između proizvođača i budućeg ovlašćenog predstavnika, a koji mora da sadrži:

1) datum prestanka ovlašćenja dosadašnjeg ovlašćenog predstavnika i datum početka ovlašćenja budućeg ovlašćenog predstavnika;

2) datum do koga dosadašnji ovlašćeni predstavnik može da bude naznačen u podacima koje obezbjeđuje proizvođač u skladu sa ovim zakonom, uključujući i promotivni materijal;

3) prenos dokumenata, uključujući aspekte povjerljivosti i imovinskih prava;

4) obavezu dosadašnjeg ovlašćenog predstavnika da nakon isteka ovlašćenja dostavi proizvođaču ili budućem ovlašćenom predstavniku svaku prijavu reklamacije, defekta kvaliteta i incidenta podnijetu od zdravstvenih radnika, pacijenata, odnosno korisnika medicinskog sredstva za koje je bio određen kao ovlašćeni predstavnik.

Član 44

Proizvođač, odnosno ovlašćeni predstavnik je dužan da Agenciji podnese prijavu za produženje registracije medicinskog sredstva prije isteka roka na koji je rješenje o registraciji medicinskog sredstva izdato.

Agencija je dužna da donese rješenje o produženju registracije medicinskog sredstva u roku od 60 dana od dana podnošenja prijave.

Član 45

Proizvođač, odnosno ovlašćeni predstavnik je dužan da u roku od 12 mjeseci od dana dostavljanja rješenja iz člana 42 stav 3 ovog zakona, stavi u promet medicinsko sredstvo u skladu sa tim rješenjem, odnosno prijavom iz člana 42 stav 4 ovog zakona.

Član 46

Agencija je dužna da, bez odlaganja, donese rješenje o brisanju iz registra medicinsko sredstvo:

1) koje nije sigurno pri propisanim uslovima upotrebe;

2) ako podaci o medicinskom sredstvu u registru nijesu tačni, odnosno nijesu potpuni;

3) na osnovu pisane prijave proizvođača, odnosno ovlašćenog predstavnika; i

4) u slučajevima iz člana 133 ovog zakona, na predlog organa uprave nadležnog za inspekcijske poslove.

Ako nije podnijeta prijava za produženje registracije, u skladu sa članom 44 stav 1 ovog zakona, Agencija briše medicinsko sredstvo iz registra bez donošenja posebnog rješenja.

Član 47

Agencija je dužna da upis, izmjenu, odnosno dopunu podataka o registraciji medicinskog sredstva, produženje registracije i brisanje iz registra objavi na svojoj internet stranici u roku od 15 dana.

Bliži sadržaj prijave, dokumentaciju, kao i način registracije, produžetka perioda registracije, izmjene, dopune i brisanje medicinskog sredstva iz registra, propisuje Ministarstvo.

Član 48

Ne registruje se medicinsko sredstvo:

1) za koje je izdato odobrenje za sprovođenje kliničkog ispitivanja;

2) koje je namijenjeno za nastavak liječenja započetog van Crne Gore za ličnu upotrebu određenog pacijenta po predlogu nadležnog zdravstvenog radnika u državi u kojoj je liječenje započeto;

3) koje je proizvedeno po narudžbi za određenog pacijenta;

4) koje je namijenjeno za naučna istraživanja i razvoj;

5) koje se, radi izlaganja na izložbama i sajmovima, privremeno uvozi; ili

6) koje se izrađuje u zdravstvenoj ustanovi, radi upotrebe u toj zdravstvenoj ustanovi u skladu sa ovim zakonom.

VI. PROIZVODNJA MEDICINSKIH SREDSTAVA

Član 49

Proizvodnja medicinskih sredstava obuhvata dizajniranje, proizvodnju, pakovanje i označavanje, sistem obezbjeđenja kvaliteta, skladištenje, puštanje u promet i distribuciju medicinskih sredstava.

Djelatnost proizvodnje medicinskih sredstava obuhvata i prodaju tih proizvoda pravnim licima koja obavljaju promet medicinskih sredstava na veliko.

Član 50

Na pravna i fizička lica koja sastavljaju sistem ili komplet, pakuju, dorađuju, potpuno obnavljaju i obilježavaju jedan ili više gotovih proizvoda i određuju namjenu medicinskog sredstva u svrhu stavljanja u promet pod svojim imenom, primjenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na proizvođača.

Izuzeto od stava 1 ovog člana, registracija proizvođača nije potrebna za pravna i fizička lica koja sastavljaju ili prilagođavaju medicinska sredstva određene namjene koja se već nalaze u prometu i namijenjena su određenom pacijentu.

Član 51

Proizvodnja medicinskih sredstava vrši se u skladu sa uspostavljenim sistemom obezbjeđenja kvaliteta proizvodnje medicinskih sredstava, koje proizvođač dokazuje sertifikatom izdatim od strane ovlašćenog tijela.

Ako proizvođač nema uspostavljen sistem obezbjeđenja kvaliteta iz stava 1 ovog člana, dužan je da ga uspostavi u skladu sa ovim zakonom.

Član 52

Proizvodnju medicinskih sredstava mogu da obavljaju samo pravna i fizička lica koja su registrovana, u skladu sa ovim zakonom.

Član 53

Prijava za registraciju proizvođača podnosi se Agenciji, i sadrži:

1) ime, prezime i boravak, odnosno prebivalište ili naziv i sjedište podnosioca prijave, odnosno mjesto proizvodnje;

2) opis medicinskih sredstava koja će se proizvoditi;

3) opis postupka ili dijela postupka proizvodnje medicinskih sredstava za koje se vrši registracija proizvođača;

4) ime lica odgovornog za proizvodnju i lica odgovornih za kvalitet i vigilancu;

5) podatke o kadru, opremi i prostoru,u skladu sa ovim zakonom;

6) spisak opreme za proizvodnju sa atestima odnosno tehničkim podacima o opremi;

7) informacije o rukovanju otpadom i zaštiti životne sredine;

8) dokaz o sistemu obezbjeđenja kvaliteta proizvodnje medicinskih sredstava u skladu sa članom 51 ovog zakona; i

9) druge podatke značajne za registraciju proizvođača, u skladu sa ovim zakonom.

Prijava za registraciju proizvođača koji nemaju sjedište, odnosno boravak ili prebivalište u Crnoj Gori, sadrži:

1) ugovor ili ovlašćenje sa podnosiocem prijave sa proizvođačem;

2) dokumentaciju za odgovorna lica ovlašćenog predstavnika za postupak registracije, i vigilancu medicinskih sredstava; i

3) druge podatke značajne za registraciju proizvođača, u skladu sa ovim zakonom. Bliže uslove, način utvrđivanja ispunjenosti uslova za proizvodnju medicinskih sredstava, sadržaj rješenja o registraciji proizvođača, kao i za proizvodnju po narudžbi medicinskog sredstva za određenog pacijenta, propisuje Ministarstvo.

Član 54

Proizvođač je dužan da proizvodi medicinska sredstva u skladu sa osnovnim zahtjevima i rješenjem izdatim od strane Agencije.

Proizvođač je dužan da ispuni posebne uslove, i to:

1) obezbijedi uslove u pogledu prostora i opreme za proizvodnju medicinskih sredstava, u skladu sa osnovnim zahtjevima za medicinsko sredstvo čiju proizvodnju obavlja;

2) ima najmanje jedno zaposleno lice odgovorno za proizvodnju;

3) ima najmanje jedno zaposleno lice odgovorno za kvalitet i vigilancu;

4) obezbijedi da je medicinsko sredstvo projektovano i dizajnirano u skladu sa osnovnim zahtjevima;

5) razvrsta medicinsko sredstvo u odgovarajuću klasu rizika, pripremi propisanu tehničku dokumentaciju i sprovede, odnosno obezbijedi sprovođenje primjenljivog postupka ocjenjivanja usaglašenosti;

6) izda izjavu o usaglašenosti, kada je to primjenljivo, i označi medicinsko sredstvo znakom usaglašenosti u skladu sa ovim zakonom;

7) čuva tehničku dokumentaciju i izjavu o usaglašenosti nakon stavljanja medicinskog sredstva u promet, najmanje pet godina, a za implatabilna medicinska sredstva, najmanje 15 godina;

8) obezbijedi postupke kojima se obezbjeđuje održavanje usaglašenosti proizvodnje medicinskog sredstva sa osnovnim zahtjevima i tehničkim standardima;

9) obilježi medicinsko sredstvo i priloži uputstvo za upotrebu u skladu sa ovim zakonom;

10) preduzme potrebne korektivne mjere u slučaju utvrđenih neusaglašenosti;

11) za medicinsko sredstvo, osim za medicinsko sredstvo proizvedeno po narudžbini za određenog pacijenta ili namijenjeno kliničkom ispitivanju, uspostavi i održava plan praćenja medicinskih sredstava poslije stavljanja na tržište, kao i da uredno vodi evidenciju o neusaglašenim i medicinskim sredstvima povučenim iz prometa;

12) plan povlačenja medicinskog sredstva iz prometa;

13) vodi evidenciju o vrsti i količini prodatih medicinskih sredstava u Crnoj Gori; i

14) obezbijedi druge uslove proizvodnje u skladu sa ovim zakonom.

Proizvođač je dužan da obezbijedi osiguranje od štetnih posljedica koje mogu da nastanu prilikom upotrebe medicinskog sredstva, u skladu sa zakonom o osiguranju.

Član 55

Proizvođač je dužan da obezbijedi stalnu dostupnost lica iz člana 54 stav 2 tač. 2 i 3 ovog zakona.

Lice iz člana 54 stav 2 tačka 2 ovog zakona, je odgovorno za pripremu i sprovođenje procesa proizvodnje medicinskog sredstva.

Lice iz člana 54 stav 2 tačka 3 ovog zakona, je odgovorno za tehničku procjenu svake serije medicinskog sredstva, odnosno odgovorno je za kvalitet medicinskog sredstva tokom procesa proizvodnje medicinskog sredstva, uključujući sistem dokumentacionog praćenja svih polaznih materijala i komponenti, materijala za pakovanje, poluproizvoda, proizvodnih postupaka, kao i ispitivanja gotovog medicinskog sredstva.

Lice odgovorno za vigilancu i praćenje medicinskog sredstva u prometu, može da bude lice koje ima završen fakultet zdravstvenog ili tehničkog usmjerenja zavisno od vrste medicinskog sredstva, kao i dodatne edukacije u oblasti vigilance.

Član 56

Registracija proizvođača može da se odnosi na cijeli postupak ili dijelove postupka proizvodnje medicinskog sredstva.

Rješenje o registraciji proizvođača izdaje Agencija na neodređeno vrijeme.

Član 57

Proizvođač je dužan da vrši kontinuirano snabdijevanje tržišta medicinskim sredstvima iz svog programa u skladu sa rješenjem o registraciji medicinskih sredstava.

Član 58

Agencija može da donese rješenje kojim se ukida rješenje o proizvodnji medicinskog sredstva, ako proizvođač:

1) ne obavlja proizvodnju u skladu sa registracijom proizvođača, odnosno ako izmijeni uslove na osnovu kojih je izdato rješenje o registraciji medicinskog sredstva, a o tome ne obavijesti Agenciju;

2) prestane da ispunjava uslove propisane ovim zakonom;

3) u određenom roku ne otkloni nedostatke i nepravilnosti u radu koje je utvrdio organ uprave nadležan za inspekcijske poslove u skladu sa ovim zakonom;

4) podnese zahtjev za prestanak registracije.

Član 59

Agencija briše proizvođača iz registra proizvođača:

1) na njegov obrazloženi zahtjev;

2) po službenoj dužnosti ako utvrdi da je proizvođač upisan u registar proizvođača suprotno odredbama ovoga zakona;

3) u slučaju iz člana 131 ovog zakona, na predlog organa uprave nadležnog za inspekcijske poslove.

Član 60

Proizvođač, kome je istekla ili ukinuta registracija dužan je da podnese prijavu Agenciji za brisanje iz registra proizvođača kao i brisanje iz registra u roku od 30 dana od dana isteka ili ukidanja rješenja.

Ako proizvođač ne podnese prijavu iz stava 1 ovog člana brisanje iz registra Agencija vrši po službenoj dužnosti.

VII.PROMET MEDICINSKIH SREDSTAVA

Član 61

Promet medicinskih sredstava obavlja se kao promet na veliko i promet na malo.

Promet na veliko medicinskih sredstava obuhvata nabavku, skladištenje i distribuciju, osim izdavanja medicinskog sredstva krajnjem korisniku, odnosno pacijentu za njegove lične potrebe.

Promet medicinskih sredstava na veliko obuhvata i uvoz i izvoz medicinskih sredstava.

Pod prometom medicinskih sredstava iz stava 2 ovog člana smatra se i promet medicinskih sredstava iz donacija ili humanitarne pomoći.

Izvoz radi popravke medicinskog sredstva određenog serijskog broja koje je bilo u upotrebi u Crnoj Gori i uvoz tog medicinskog sredstva istog serijskog broja ne smatra se prometom u smislu ovog zakona.

Tranzit, odnosno uvoz radi izvoza medicinskog sredstva ne smatra se prometom medicinskog sredstva.

Član 62

Promet medicinskih sredstava na veliko mogu da vrše:

1) pravna lica sa sjedištem u Crnoj Gori koja su registrovana za obavljanje prometa u skladu sa ovim zakonom;

2) proizvođači medicinskih sredstava sa sjedištem u Crnoj Gori za ona sredstva koja proizvode.

Promet medicinskih sredstava iz stava 1 ovog člana može da se vrši samo sa medicinskim sredstvima koja su registrovana, kao i medicinskim sredstvima iz člana 66 ovog zakona koja posjeduju ispravu ili izjavu o usaglašenosti.

Član 63

Pravna lica koja obavljaju promet medicinskih sredstava na veliko (u daljem tekstu: veleprodaja) dužna su da promet obavljaju u skladu sa rješenjem o registraciji veleprodaje i smjernicama Dobre prakse u distribuciji medicinskih sredstava.

Veleprodaja je dužna da ispuni posebne uslove:

1) da promet medicinskih sredstava obavlja uz obezbjeđenje kvaliteta i zaštite zdravlja građana;

2) u pogledu prostora, opreme i odgovarajućeg kadra;

3) da ima zaposleno lice odgovorno za vigilancu medicinskih sredstava;

4) da vodi evidenciju o vrsti i količini prodatih medicinskih sredstava u Crnoj Gori, kao i o uvezenim i izvezenim medicinskim sredstvima po pojedinačnim pakovanjima; i

5) druge uslove za promet medicinskih sredstava na veliko, u skladu sa ovim zakonom.

Veleprodaja je dužna da obezbijedi stalnu dostupnost lica iz stava 2 tač.2 i 3 ovog člana.

Lica iz stava 2 tačka 3 ovog člana su odgovorna za prijem, skladištenje, čuvanje i isporuku medicinskih sredstava, moraju da imaju odgovarajući nivo kvalifikacije zdravstvenog ili tehničkog usmerenja i nivo obrazovanja u zavisnosti od vrste medicinskih sredstava koja se stavljaju u promet.

Lice odgovorno za vigilancu i praćenje medicinskog sredstva u prometu, je lice koje ima završen fakultet zdravstvenog ili tehničkog usmjerenja zavisno od vrste medicinskog sredstva, kao i dodatne edukacije iz oblasti vigilance.

Veleprodaja može da povjeri pojedine poslove prometa medicinskih sredstava na veliko drugoj veleprodaji.

Smjernice Dobre prakse u distribuciji medicinskih sredstava objavljuju se na internet stranici Ministarstva i Agencije.

Bliže uslove, način utvrđivanja ispunjenosti uslova, sadržinu rješenja o registraciji veleprodaje, propisuje Ministarstvo.

Član 64

Prijava za registraciju veleprodaje podnosi se Agenciji.

Prijava iz stava 1 ovog člana sadrži:

1) naziv i sjedište pravnog lica;

2) mjesto skladištenja medicinskih sredstava;

3) spisak medicinskih sredstava za čiji se promet na veliko traži registracija;

4) ime i prezime odgovornog lica pod čijim se nadzorom vrši prijem, skladištenje, čuvanje i isporuka medicinskih sredstava;

5) plan za hitno povlačenje medicinskih sredstava sa tržišta;

6) dokaz o raspolaganju sredstvima za prevoz medicinskih sredstava; i

7) druge podatke značajne za dobijanje registracije za veleprodaju, u skladu sa ovim zakonom.

Rješenje o registraciji veleprodaje izdaje Agencija na neodređeno vrijeme.

Član 65

Rješenje o registraciji veleprodaje prestaje da važi, ako veleprodaja:

1) prestane da ispunjava uslove za promet medicinskih sredstava na veliko na osnovu kojih je registrovana veleprodaja;

2) u određenom roku ne otkloni nedostatke i nepravilnosti u radu koje je utvrdila nadležna inspekcija u skladu sa ovim zakonom;

3) ne izvršava obavezu kontinuiranog snabdijevanja tržišta medicinskim sredstvom za koje je izdato rješenje o registraciji veleprodaje, u skladu sa ovim zakonom;

4) podnese prijavu za brisanje iz registra za veleprodaju;

5) vrši promet na veliko medicinskog sredstva za koje postoji sumnja da je falsifikovano ili za koje je utvrđeno da je falsifikovano, a o tome ne obavijesti Ministarstvo, Agenciju i proizvođača.

Član 66

Agencija može da odobri uvoz medicinskih sredstava koja nijesu registrovana u slučaju kada se radi o hitnoj medicinskoj potrebi, za potrebe zaštite javnog zdravlja, kao i u sljedećim slučajevima:

1) za istraživačke svrhe;

2) za klinička ispitivanja;

3) za slučaj elementarnih nepogoda; ili

4) drugih vanrednih stanja.

Za medicinsko sredstvo iz stava 1 ovog člana mora da bude izvršeno ocjenjivanje usaglašenosti, odnosno ekvivalentna ocjena sigurnosti i performansi u skladu sa ovim zakonom.

Bliže uslove za uvoz medicinskih sredstava koja nijesu registrovana propisuje Ministarstrvo.

Član 67

Prijava za uvoz medicinskih sredstava iz člana 66 ovog zakona podnosi se Agenciji.

Prijava iz stava 1 ovog člana sadrži:

1) naziv i količinu medicinskih sredstava koja se uvoze;

2) ime, prezime i boravak, odnosno prebivalište i naziv i sjedište proizvođača;

3) stručno mišljenje odgovornog lica zdravstvene ustanove za koju se uvoze medicinska sredstva;

4) podatke o usklađenosti medicinskog sredstva sa ovim zakonom; i

5) druge podatke, na zahtjev Agencije, u skladu sa ovim zakonom.

Agencija u roku od 30 dana od dana prijema potpune prijave izdaje rješenje kojim se odobrava ili odbija prijava za uvoz medicinskog sredstva koje nije registrovano.

Član 68

Uvozom i izvozom medicinskih sredstava mogu da se bave domaća i strana pravna lica i fizička lica koja su upisana u registar uvoznika koji vodi Agencija.

Član 69

Uvoznik medicinskog sredstva iz država koje nijesu članice EU može da stavi u promet samo medicinsko sredstvo za koje je izvršeno ocjenjivanje usaglašenosti u skladu sa ovim zakonom.

Prije stavljanja medicinskog sredstva u promet, uvoznik je dužan da obezbijedi da je:

1) proizvođač sproveo odgovarajući postupak ocjenjivanja usaglašenosti medicinskog sredstva koje uvozi;

2) proizvođač ovlastio ovlašćenog predstavnika u skladu sa ovim zakonom;

3) proizvođač pripremio deklaraciju o usaglašenosti i tehničku dokumentaciju o medicinskom sredstvu koje uvozi;

4) proizvođač dodijelio medicinskom sredstvu jedinstveni identifikacioni broj medicinskog sredstva (UDI), odnosno bar kod, ako je primjenljivo;

5) medicinsko sredstvo označeno znakom usaglašenosti u skladu sa ovim zakonom;

6) medicinsko sredstvo obilježeno u skladu sa ovim zakonom i praćeno uputstvom za upotrebu i deklaracijom o usaglašenosti.

Bliže uslove i način uvoza medicinskih sredstava iz država koje nijesu članice EU propisuje Ministarstvo.

Član 70

Veleprodaja je dužna da obezbijedi kontinuirano snabdijevanje tržišta medicinskim sredstvima u skladu sa rješenjem o registraciji veleprodaje.

Veleprodaja je dužna da na zahtjev zdravstvene ustanove, specijalizovanog maloprodajnog objekta, kao i pravnog lica koje obavlja zdravstvenu zaštitu u skladu sa zakonom, dostavi medicinsko sredstvo za koje je dobila rješenje o registraciji veleprodaje, a koje je upisano u registar, u najkraćem roku.

Veleprodaja je dužna da radi kontinuiranog snabdijevanja tržišta medicinskim sredstvima obezbijedi potrebne zalihe medicinskih sredstava za čiji promet na veliko je registrovana, a koja su upisana u registar, odnosno da blagovremeno započne nabavku, odnosno uvoz, kako ne bi došlo do prekida u snabdijevanju tržišta.

Član 71

Veleprodaja može da nabavlja medicinska sredstva direktno od proizvođača, uvoznika ili druge veleprodaje, koja je upisana u registar koji vodi Agencija, odnosno koja ima dozvolu za obavljanje djelatnosti izdatu od nadležnog organa države iz koje se vrši uvoz medicinskih sredstava.

Veleprodaja može da vrši prodaju medicinskih sredstava iz svog asortimana isključivo proizvođačima medicinskog sredstva, drugim veleprodajama, zdravstvenim ustanovama, specijalizovanim maloprodajnim objektima, kao i drugim pravnim licima za pružanje zdravstvene zaštite, u skladu sa ovim zakonom.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, proizvođač i veleprodaja, mogu da prodaju određena medicinska sredstva i drugim pravnim licima koja vrše promet na malo, u skladu sa ovim zakonom.

Spisak medicinskih sredstava iz stava 3 ovog člana objavljuje se na internet stranici Agencije.

Član 72

Veleprodaja je dužna da bez odlaganja obavijesti Agenciju o:

1) svim značajnim promjenama u pogledu kadra, prostora, odnosno mjesta skladištenja medicinskih sredstava i opreme, kao i povjerenih poslova;

2) svakom incidentu koji bi mogao da utiče na kvalitet medicinskog sredstva ili na sigurno rukovanje;

3) svakom problemu u obezbjeđivanju kontinuiranog snabdijevanja tržišta medicinskim sredstvom.

U slučajevima iz stava 1 ovog člana, na predlog Agencije, organ uprave nadležan za inspekcijske poslove može da izda nalog da obustavi ili zabrani promet medicinskog sredstva ili da povuče sa tržišta medicinsko sredstvo, odnosno Agencija može da donese rješenje o brisanju iz registra veleprodaje, u skladu sa ovim zakonom.

Član 73

Promet medicinskih sredstava na malo obavlja apoteka, veterinarska apoteka i specijalizovani maloprodajni objekat, u skladu sa ovim zakonom.

Promet iz stava 1 ovog člana obuhvata nabavku, skladištenje, transport i izdavanje odnosno prodaju korisniku.

Izuzetno od stava 1 ovog člana određene vrste medicinskih sredstava mogu da se prodaju i na drugim zatvorenim prodajnim mjestima u kojima se obavlja promet na malo, u skladu sa propisima kojima se uređuje trgovina.

Proizvođač medicinskog sredstva proizvedenog po narudžbi za određenog pacijenta može da vrši izdavanje, odnosno prodaju tog medicinskog sredstva bez registracije za promet na malo.

Bliže uslove, način utvrđivanja ispunjenosti uslova, sadržinu rješenja o registraciji prometa na malo medicinskih sredstava, propisuje Ministarstvo.

Član 74

Specijalizovani maloprodajni objekat može da obavlja djelatnost prometa na malo medicinskih sredstava ako ispunjava sljedeće uslove i to da:

1) ima zaposleno lice odgovorno za prijem, skladištenje, čuvanje, prodaju i izdavanje medicinskih sredstava;

2) ima odgovarajući prostor i opremu;

3) vodi evidenciju o vrsti i količini prodatih medicinskih sredstava u Crnoj Gori, po pojedinačnim pakovanjima; i

4) ispunjava druge uslove za promet medicinskih sredstava na malo u skladu sa ovim zakonom.

Specijalizovani maloprodajni objekat je dužan da obezbijedi stalnu dostupnost lica iz stava 1 tačka 1 ovog člana.

Član 75

Prijava za registraciju prometa na malo podnosi se Agenciji, i sadrži:

1) ime, prezime i boravak, odnosno prebivalište ili naziv i sjedište fizičkog lica, odnosno pravnog lica i mjesto prodaje i izdavanja medicinskih sredstava;

2) ime odgovornog lica pod čijim se nadzorom vrši prijem, skladištenje, čuvanje, prodaja i izdavanje medicinskih sredstava;

3) spisak medicinskih sredstava ili grupe medicinskih sredstava namijenjenih prodaji i izdavanju; i

4) druge podatke značajne za dobijanje dozvole za promet na malo medicinskih sredstava, u skladu sa ovim zakonom.

Rješenje o registraciji prometa na malo izdaje Agencija na neodređeno vrijeme.

Lice iz stava 1 tačka 2 ovog člana treba da ima odgovarajući nivo kvalifikacije zdravstvenog usmjerenja ili tehničkog usmerenja i nivo obrazovanja u zavisnosti od vrste i klase medicinskih sredstava koja se stavljaju u promet.

Član 76

Na prestanak važenja rješenja o registraciji za promet medicinskih sredstava na malo, shodno se primjenjuju odredbe člana 65 ovog zakona.

Član 77

Specijalizovani maloprodajni objekat i zdravstvena ustanova može da vrši izdavanje odnosno prodaju medicinskog sredstva isključivo za potrebe pacijenata, drugih zdravstvenih ustanova, specijalizovanih maloprodajnih objekata, koje snabdijeva medicinskim sredstvima pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Član 78

Agencija vodi registar: medicinskih sredstava, proizvođača sa sjedištem, odnosno boravkom ili prebivalištem u Crnoj Gori i proizvođača medicinskih sredstava sa sjedištem, odnosno boravkom ili prebivalištem van Crne Gore, veleprodaja, specijalizovanih maloprodajnih objekata i uvoznika.

Bliži sadržaj i način vođenja registara, propisuje Ministarstvo.

Podaci iz registara objavljuju se na internet stranici Agencije.

Član 79

Pravna i fizička lica koja obavljaju apotekarsku djelatnost u Crnoj Gori, specijalizovani maloprodajni objekti i veleprodaje mogu da nude na prodaju medicinska sredstva na daljinu putem interneta, u skladu sa svojom djelatnošću i u skladu sa zakonom kojim je uređena prodaja putem interneta.

Subjekti iz stava 1 ovog člana dužni su da dostave Agenciji sljedeće podatke:

1) ime, prezime i boravak, odnosno prebivalište i adresu mjesta sa kojeg prodaju medicinska sredstva;

2) datum početka aktivnosti prodaje; i

3) adresu internet stranice koja se koristi u tu svrhu i sve neophodne informacije za identifikaciju internet stranice.

Član 80

Internet stranica iz člana 79 stav 2 tačka 3 ovog zakona putem koje se nude na prodaju medicinska sredstva na daljinu, mora da sadrži sljedeće podatke:

1) naziv i sjedište, odnosno ime, prezime i boravak, odnosno prebivalište pravnog, odnosno fizičkog lica iz člana 79 stav 1 ovog zakona;

2) ime i prezime vlasnika ili odgovornog lica;

4) kontakt podatke Agencije;

5) link na internet stranici Agencije sa podacima o pravnim i fizičkim licima koja nude medicinske proizvode na daljinu.

Bliže uslove za promet medicinskih sredstava na daljinu koji se nude putem interneta, propisuje Ministarstvo.

Član 81

Zabranjen je tranzit falsifikovanih medicinskih sredstava.

Veleprodaja, apoteka, specijalizovani maloprodajni objekat, zdravstvena ustanova i zdravstveni radnici, su dužni da svako falsifikovano medicinsko sredstvo bez odlaganja fizički odvoje od ostalih medicinskih sredstava, kao i da preduzmu sve mjere da se ono ponovo ne nađe u prometu.

Subjekti iz stava 2 ovog člana dužni su da, bez odlaganja, obavijeste Ministarstvo, Agenciju i proizvođača, o prometu medicinskog sredstva za koje postoji osnovana sumnja da je falsifikovano.

Član 82

Pravna i fizička lica, tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti, kao i sva lica (distributer, isporučilac, prevoznik, poštanski operater, imalac carinskog skladišta) koja u obavljanju svojih aktivnosti na bilo koji način dolaze u posjed medicinskog sredstva dužna su da obezbijede da se njegov transport, skladištenje i čuvanje obavlja u skladu sa uputstvom koje

je istaknuto na pakovanju medicinskog sredstva za transport, i uslovima propisanim ovim zakonom.

Za transport i rukovanje medicinskim sredstvima na teritoriji Crne Gore odgovoran je proizvođač, odnosno lice koje je registrovano za veleprodaju i promet medicinskih sredstava na malo.

Član 83

Proizvođač, veleprodaja, apoteka i specijalizovani maloprodajni objekat dužni su da dostavljaju izvještaj o proizvodnji, zalihama, kao i o obimu prodaje za sva pojedinačna medicinska sredstva (po pakovanjima) u Crnoj Gori, na zahtjev Ministarstva ili Agencije.

Izveštaj iz stava 1 ovog člana predstavlja poslovnu tajnu, a obrađeni podaci dostupni su javnosti.

Sadržaj izvještaja iz stava 2 ovog člana, period za koji se dostavlja, kao i način dostavljanja izvještaja propisuje Ministarstvo.

Član 84

Medicinska sredstva, polazne supstance, kao i drugi materijal koji se upotrebljava u postupku proizvodnje i prometa medicinskih sredstava na veliko, kojima je istekao rok upotrebe ili za koje je utvrđena neispravnost u pogledu njihovog propisanog kvaliteta, kao i medicinska sredstva kojima je zabranjen promet, odnosno koji su pod uslovima propisanim ovim zakonom povučeni sa tržišta, a koji predstavljaju otpad, moraju da se unište u skladu sa zakonom kojim se uređuje uništavanje otpada.

Proizvođač, veleprodaja, specijalizovani maloprodajni objekat i druga lica koja vrše promet medicinskih sredstava na malo, dužni su da organizuju uništavanje medicinskih sredstava u skladu sa zakonom kojim se uređuje uništavanje otpada.

VIII.OBILJEŽAVANJE MEDICINSKOG SREDSTVA

Član 85

Svako medicinsko sredstvo koje se stavlja u promet mora da bude obilježeno sa podacima za njegovu bezbjednu i pravilnu upotrebu.

Podaci iz stava 1 ovog člana treba da sadrže uputstvo za upotrebu medicinskog sredstva.

Pakovanje medicinskog sredstva mora da sadrži podatke o proizvođaču, podatke potrebne za identifikaciju medicinskog sredstva i sadržaja pakovanja, potrebne oznake kao što su "sterilnost", "za jednokratnu upotrebu", "po narudžbi", "za kliničko ispitivanje" i sl., identifikacioni kod, rok upotrebe, uslove čuvanja, poseban način upotrebe, ako je to potrebno, upozorenja, namjenu i ostale podatke koji su od značaja za zaštitu zdravlja.

Podaci za bezbjednu upotrebu medicinskog sredstva moraju da se navedu na samom medicinskom sredstvu i/ili pakovanju svakog pojedinog dijela, kada je to izvodljivo i odgovarajuće, ili na prodajnom pakovanju kada je to odgovarajuće.

Ako je obilježavanje iz stava 4 ovog člana neizvodljivo, na pojedinačnom pakovanju svakog dijela medicinskog sredstva, podaci se navode u uputstvu za upotrebu koje prati jedan ili više proizvoda.

Član 86

Pored podataka iz člana 85 stav 1 ovog zakona, uputstvo za upotrebu medicinskog sredstva, sadrži i podatke o neželjenim dejstvima medicinskog sredstva, podatke o načinu instaliranja i provjeri pravilne upotrebe, kao i druge potrebne podatke o medicinskom sredstvu.

Uputstvo za upotrebu mora da se nalazi u pakovanju svakog medicinskog sredstva.

Izuzetno, uputstvo za upotrebu nije potrebno za medicinska sredstva klase I ili IIa, u opravdanim slučajevima, za in vitro dijagnostička medicinska sredstva, ako se mogu sigurno koristiti bez uputstva za upotrebu.

Uputstvo za upotrebu medicinskog sredstva mora da bude napisano na crnogorskom jeziku i jezicima koji su u službenoj upotrebi u Crnoj Gori u skladu sa registracijom, i mora u potpunosti da odgovara originalnom tekstu uputstva proizvođača i pripremljeno na način razumljiv pacijentu i korisniku.

Član 87

Proizvođač je dužan da namjenu medicinskog sredstva jasno navede na pakovanju medicinskog sredstva i u uputstvu za upotrebu.

Ako je racionalno i izvodljivo, medicinsko sredstvo i njegovi sastavni djelovi moraju da budu obilježeni brojem serije, da bi se omogućile sve potrebne mjere u slučaju utvrđivanja potencijalnih rizika od medicinskog sredstva i njegovih sastavnih djelova.

Član 88

Spoljašnje i unutrašnje pakovanje medicinskog sredstva za profesionalnu upotrebu mora da bude obilježeno na crnogorskom jeziku i jezicima koji su u službenoj upotrebi u Crnoj Gori.

Izuzetno od stava 1 ovog člana spoljašnje pakovanje medicinskog sredstva za profesionalnu upotrebu može da bude obilježeno i na engleskom jeziku, sa naljepnicom koja sadrži sve podatke koji se nalaze na originalnom pakovanju.

Spoljašnje pakovanje medicinskog sredstva koje pacijent samostalno upotrebljava mora da bude obilježeno na crnogorskom jeziku i jezicima koji su u službenoj upotrebi u Crnoj Gori.

Izuzetno od stava 3 ovog člana spoljašnje pakovanje medicinskog sredstva može da bude obilježeno naljepnicom koja sadži sve podatke koji se nalaze na originalnom pakovanju.

Podaci o proizvođaču, odnosno ovlašćenom predstavniku proizvođača medicinskog sredstva i broju rješenja registracije medicinskog sredstva navode se na spoljašnjem pakovanju, i mogu da budu navedeni na naljepnici koja se stavlja na spoljašnje pakovanje medicinskog sredstva.

Lijepljenje naljepnice iz stava 4 ovog člana ne smatra se dijelom postupka proizvodnje medicinskog sredstva.

Bliži sadržaj i način obilježavanja medicinskog sredstva i sadržaj uputstva o upotrebi medicinskog sredstva propisuje Ministarstvo.

Član 89

Za propisivanje medicinskog sredstva za upotrebu koja nije navedena u podacima kojima se obilježava medicinsko sredstvo i podacima u uputstvu za upotrebu, doktor odgovarajuće specijalnosti je dužan da obezbijedi da su prethodno ispunjeni sljedeći uslovi i to da:

1) je etički komitet zdravstvene ustanove u kojoj se pacijent liječi dao mišljenje da je primjena medicinskog sredstva neophodna, da su iscrpljene sve druge terapijske mogućnosti, kao i da nema etičkih prepreka za upotrebu tog medicinskog sredstva u skladu sa odgovarajućim protokolom liječenja;

2) je na osnovu stručnih i naučnih saznanja zaključio da je to medicinsko sredstvo sigurno i odgovarajuće za pacijenta;

3) posjeduje dovoljno dokaza zasnovanih na iskustvu o sigurnosti i performansama medicinskog sredstva za tu medicinsku indikaciju;

4) preuzme odgovornost za propisivanje medicinskog sredstva i praćenje liječenja pacijenta;

5) vodi jasnu, preciznu i urednu evidenciju o medicinskim sredstvima propisanim za upotrebu koja nije navedena u podacima kojima se obilježava medicinsko sredstvo i podacima

u uputstvu za upotrebu, u zdravstvenom kartonu pacijenta sa navedenim medicinskim razlozima za propisivanje tog medicinskog sredstva, u skladu sa zakonom.

IX. KLINIČKA ISPITIVANJA

Član 90

Kliničko ispitivanje se obavlja u skladu sa smjernicama Dobre kliničke prakse u kliničkom ispitivanju, odnosno standardom za klinička ispitivanja medicinskih sredstava Svjetske organizacije za standardizaciju (ISO 14155).

Sigurnost i performanse in vitro dijagnostičkog medicinskog sredstva procjenjuju se na osnovu kliničkih studija procjene performansi.

Smjernice Dobre kliničke prakse objavljuju se na internet stranici Ministarstva i Agencije.

Član 91

Kliničko ispitivanje može da se sprovodi samo ako je korist od upotrebe medicinskog sredstva koje se klinički ispituje veća od njegovog mogućeg rizika po život i zdravlje ispitanika, i ostale i buduće pacijente, na osnovu mišljenja Ministarstva i Agencije.

Predlog mišljenja iz stava 1 ovog člana Ministarstvu daje Etički odbor za klinička ispitivanja medicinskih sredstava (u daljem tekstu: Etički odbor) koji obrazuje Ministarstvo, kao stručno i savjetodavno tijelo.

Etički odbor je nezavisno stručno tijelo sastavljeno od stručnjaka medicinske struke i stručnjaka koji nijesu medicinske struke.

Etički odbor daje mišljenje o:

1) protokolu kliničkog ispitivanja;

2) prihvatljivosti ispitivača;

3) prihvatljivosti uslova, metoda i dokumenata koji će se koristiti za obavještavanje ispitanika i dobijanje njihovog informisanog pristanka, na način koji je transparentan;

4) nekomercijalnom kliničkom ispitivanju;

5) značajnim, suštinskim izmjenama i dopunama kliničkog ispitivanja; i

6) osigura zaštitu prava, bezbjednost i dobrobit ispitanika uključenih u klinička ispitivanja;

Bliži način rada i odlučivanja Etičkog odbora propisuje Ministarstvo.

Član 92

Kliničko ispitivanje može da obavlja sponzor koji ima odobrenje Agencije.

Kliničko ispitivanje vrši se u zdravstvenoj ustanovi o trošku sponzora.

Sponzor koji nema sjedište, odnosno boravak ili prebivalište u Crnoj Gori mora da ima predstavnika u Crnoj Gori, koji je odgovoran za poslove sponzora u postupcima odobravanja i sprovođenja kliničkog ispitivanja u Crnoj Gori.

Član 93

Sponzor može sve ili dio svojih odgovornosti da prenese ugovorom na drugo pravno ili fizičko lice, ali ga to ne oslobađa odgovornosti za kliničko ispitivanje.

Zahtjev za kliničko ispitivanje, uključujući nekomercijalno kliničko ispitivanje, može se podnijeti istovremeno Etičkom odboru i Agenciji.

Bliži sadržaj zahtjeva, dokumentacije potrebne za sprovođenje kliničkog ispitivanja, evidentiranja neintervencijskog ispitivanja, i osnovnih zahtjeva za kliničku evaluaciju, propisuje Ministarstvo.

Član 94

Agencija izdaje odobrenje za kliničko ispitivanje u roku od 40 dana od dana prijema potpunog zahtjeva sa dokumentacijom uključujući pozitivno mišljenje Etičkog odbora.

Ako zahtjev iz stava 1 ovog člana nije potpun, Agencija u roku od deset dana od dana prijema zahtjeva obavještava podnosioca da zahtjev dopuni najkasnije u roku od 20 dana od dana prijema obavještenja.

Rok iz st. 1 i 2 ovog člana ne teče do dostavljanja dodatne dokumentacije ili davanje dodatnih objašnjenja na zahtjev Agencije.

Ako podnosilac zahtjeva ne dopuni zahtjev u roku iz stava 2 ovog člana, Agencija će odbiti zahtjev kao nepotpun.

Član 95

Sponzor je dužan da obavijesti Etički odbor i Agenciju o svim administrativnim kao i o značajnim suštinskim izmjenama i dopunama kliničkog ispitivanja.

Etički odbor i Agencija daju mišljenje za značajne, suštinske izmjene i dopune kliničkog ispitivanja u roku od 30 dana od dana prijema potpunog zahtjeva.

Ako zahtjev iz stava 1 ovog člana nije potpun, Agencija u roku od pet dana od dana prijema zahtjeva obavještava podnosioca da zahtjev dopuni najkasnije u roku od deset dana od dana prijema obavještenja.

Rok za odobrenje značajnih, suštinskih izmjena i dopuna kliničkog ispitivanja ne teče do dostavljanja traženih podataka.

Ako podnosilac zahtjeva ne dostavi tražene podatke u roku iz stava 3 ovog člana, zahtjev za odobrenje značajnih, suštinskih izmjena i dopuna kliničkog ispitivanja Agencija će odbiti zahtjev kao nepotpun.

Podnosilac zahtjeva za kliničko ispitivanje može da sprovede značajne, suštinske izmjene i dopune nakon dobijanja pozitivnog mišljenja Etičkog odbora, kao i kada Agencija ne dostavi mišljenje u roku iz stava 2 ovoga člana.

Član 96

Agencija će odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za sprovođenje kliničkog ispitivanja ako utvrdi, da:

1) je korist od medicinskog sredstva koje se klinički ispituje manja od njegovog mogućeg rizika po život i zdravlje ispitanika;

2) nije potvrđen kvalitet medicinskog sredstva i nijesu završena predklinička ispitivanja;

3) podnijeta dokumentacija nije u skladu sa uslovima propisanim ovim zakonom.

Član 97

Kliničko ispitivanje može da se sprovodi samo uz informisani pristanak ispitanika na kojem se ispitivanje obavlja.

U izuzetnim slučajevima, ako je ispitanik nesposoban za davanje informisanog pristanka ili je maloljetan, saglasnost potpisuje zakonski zastupnik ili staratelj nakon što je upoznat sa rizicima i ciljevima ispitivanja.

Ako je ispitanik nepismen ili ne može da piše, daje usmeni pristanak u prisustvu najmanje jednog svjedoka koji nije član tima ispitivača.

Ispitanici iz st. 1 i 2 ovog člana mogu u svakom trenutku da povuku informisani pristanak za učešće u kliničkom ispitivanju.

Kliničko ispitivanje ne smije da se sprovodi na zatvorenicima, kao i na licima kod kojih bi prinuda mogla da utiče na davanje pristanka za učešće u kliničkom ispitivanju.

Član 98

Kliničko ispitivanje sprovodi se uz poštovanje principa medicinske etike i obavezne zaštite privatnosti i podataka ispitanika u skladu sa ovim zakonom, smjernicama Dobre kliničke prakse, i zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Kliničko ispitivanje može da se sprovodi u zdravstvenoj ustanovi iz člana 92 stav 2 ovog zakona sa kojom je sponzor zaključio ugovor o kliničkom ispitivanju.

Ugovorom iz stava 2 ovog člana moraju da se utvrde ukupni troškovi sprovođenja kliničkog ispitivanja, troškovi koje snosi sponzor, uključujući troškove medicinskih i drugih usluga zdravstvene ustanove, kao i naknade ispitivačima i ispitanicima.

Sponzor je dužan, prije početka kliničkog ispitivanja da osigura ispitanike za slučaj nastanka štete koja je posljedica učestvovanja u kliničkom ispitivanju, a koja odgovara svrsi, prirodi i obimu rizika, u skladu sa zakonom kojim je uređeno osiguranje.

Polisa osiguranja mora da važi za cijeli period trajanja kliničkog ispitivanja.

Sponzor zdravstvenoj ustanovi sa kojom je zaključio ugovor o kliničkom ispitivanju uplaćuje sredstva za isplatu naknade ispitivačima i ispitanicima iz stava 3 ovog člana.

Član 99

Sponzor obavještava Agenciju o kliničkom ispitivanju koje je završeno prema planu ispitivanja, u roku od godinu dana od dana završetka sprovođenja kliničkog ispitivanja.

Izvještaj o završenom kliničkom ispitivanju, dostavlja se Agenciji u roku od godinu dana od završetka kliničkog ispitivanja.

Ako je kliničko ispitivanje završeno prije roka određenog planom kliničkog ispitivanja ili je privremeno obustavljeno, sponzor obavještava Agenciju u roku od 15 dana, od dana obustavljanja sprovođenja kliničkog ispitivanja, uz obrazloženje zbog čega je kliničko ispitivanje obustavljeno.

Član 100

Agencija odobrava sprovođenje postmarketinškog intervencijskog kliničkog ispitivanja u skladu sa ovim zakonom.

Odredbe čl. 90 do 99 ovog zakona primjenjuju se i na kliničko ispitivanje za koje je izvršeno ocjenjivanje usaglašenosti, ako je svrha tog ispitivanja upotreba medicinskog sredstva za namjenu koja nije obuhvaćena odgovarajućim postupkom ocjenjivanja usaglašenosti.

Član 101

Sponzor je dužan da prijavi Agenciji sprovođenje postmarketinškog neintervencijskog kliničkog ispitivanja.

Za kliničko ispitivanje iz stava 1 ovog člana nije potrebno odobrenje Agencije.

Agencija izdaje potvrdu o prijemu prijave iz stava 1 ovog člana u roku od 15 dana od dana njenog prijema.

Član 102

Ako dođe do ozbiljnog neželjenog događaja u toku sprovođenja kliničkog ispitivanja, sponzor je dužan da odmah obavijesti Agenciju i Etički odbor.

Agencija može da predloži Ministarstvu da obustavi ili zabrani sprovođenje kliničkog ispitivanja u slučajevima iz stava 1 ovog člana, posebno ako je utvrđeno da je postojalo nepoštovanje procedura u protokolu ili smjernica Dobre kliničke prakse.

Ministarstvo može da obustavi ili zabrani sprovođenje kliničkog ispitivanja iz st. 1 i 2 ovog člana na osnovu izvršenog inspekcijskog nadzora u skladu sa zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor.

U slučaju pojave neočekivanih događaja koji zahtijevaju primjenu hitnih bezbjednosnih mjera sponzor može da naloži ispitivačima primjenu tih mjera bez prethodnog odobrenja Agencije.

U slučaju iz stava 4 ovog člana, sponzor je dužan da obavijesti Agenciju bez odlaganja, a najkasnije u roku od sedam dana od dana primjene bezbjednosnih mjera.

Član 103

Tokom razvoja i proizvodnje ispitivanog medicinskog sredstva, pripreme dokumentacije o kliničkom ispitivanju, kao i tokom sprovođenja kliničkog ispitivanja sponzor i ispitivači dužni

su, pored uslova propisanih ovim zakonom, da se pridržavaju Dobre kliničke prakse, načela i standarda propisanih odgovarajućim smjernicama EU.

Član 104

Kontrolu usaglašenosti sprovođenja kliničkog ispitivanja sa protokolom, smjernicama Dobre kliničke prakse, najnovijim ažuriranim smjernicama EU koji se odnose na klinička ispitivanja, u skladu sa ovim zakonom vrši Agencija, i preduzima neophodne mjere za zaštitu javnog zdravlja.

Kontrola iz stava 1 ovog člana, vrši se na:

1) mjestu gdje se vrši kliničko ispitivanje;

2) mjestu proizvodnje medicinskog sredstva koji se klinički ispituje;

3) lokaciji sponzora i ugovornih strana; kao i

4) u laboratorijama u kojima se vrše analize za kliničko ispitivanje.

Agencija vrši kontrolu usaglašenosti kliničkog ispitivanja:

1) kao dio postupka za upis medicinskog sredstva u registar;

2) u periodu važenja rješenja o upisu medicinskog sredstva u registar;

3) na teritoriji Crne Gore (prije početka, u toku i nakon završetka kliničkog ispitivanja).

Član 105

Agencija može da izvrši kontrolu kliničkog ispitivanja i na zahtjev sponzora.

Agencija može da prihvati kontrolu kliničkog ispitivanja koju je u skladu sa smjernicama Dobre kliničke prakse izvela država članica EU ili druga država sa istim zahtjevima za sprovođenje kliničkih ispitivanja kao u Crnoj Gori.

Član 106

Prije početka kontrole sprovođenja kliničkog ispitivanja, Agencija je dužna da obavijesti sponzora i glavnog ispitivača o sprovođenju kontrole kliničkog ispitivanja.

Agencija dostavlja podnosiocu zahtjeva iz člana 105 ovog zakona izvještaj o izvršenoj kontroli sprovođenja kliničkog ispitivanja.

Član 107

U postupku kontrole sprovođenja kliničkog ispitivanja, Agencija može pisanim putem da naloži podnosiocu zahtjeva za klinička ispitivanja da određene nepravilnosti u sprovođenju kliničkog ispitivanja otkloni u roku od 60 dana od dana dostavljanja obavještenja da otkloni određene nepravilnosti.

Agencija može da obustavi ili zabrani sprovođenje kliničkog ispitivanja ako se u roku iz stava 1 ovog člana ne otklone nepravilnosti, ako utvrdi da se sprovođenje kliničkog ispitivanja ne vrši u skladu sa protokolom ili smjernicama Dobre kliničke prakse i ovim zakonom.

Član 108

Agencija može da obustavi ili zabrani sprovođenje kliničkog ispitivanja za koje je izdala odobrenje za sprovođenje kliničkog ispitivanja, ako je to u interesu zaštite zdravlja i sigurnosti ispitanika uključenih u kliničko ispitivanje, odnosno ako je to u interesu nauke i društva u cjelini.

Ako se na osnovu izvršene kontrole utvrdi da započeto kliničko ispitivanje nije neophodno hitno obustaviti Agencija je dužna da od sponzora ili glavnog ispitivača traži dodatne podatke o sprovođenju kliničkog ispitivanja.

Sponzor ili glavni ispitivač dužan je da, u roku od osam dana od dana kada su zatraženi podaci iz stava 2 ovog člana, Agenciji dostavi sve tražene podatke, na osnovu kojih Agencija obavještava sponzora, glavnog ispitivača, Etički odbor ili Evropsku komisiju o predloženim mjerama, u skladu sa ovim zakonom.

Član 109

Medicinsko sredstvo koje se klinički ispituje mora da bude proizvedeno u skladu sa osnovnim zahtjevima.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na osnovne zahtjeve za proizvodnju medicinskog sredstva primjenjuju se i na proizvodnju medicinskog sredstva namijenjenog za kliničko ispitivanje, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Član 110

Medicinsko sredstvo koje se klinički ispituje mora da bude dodatno obilježeno riječima: „za kliničko ispitivanje".

Član 111

Uvoz medicinskog sredstva koje se klinički ispituje, kao i ljekova i medicinskih sredstava koji se primjenjuju u sprovođenju kliničkog ispitivanja, vrši veleprodaja na osnovu odobrenja Agencije za sprovođenje kliničkog ispitivanja i ovlašćenja sponzora.

Sastavni dio odobrenja Agencije za sprovođenje kliničkog ispitivanja je spisak proizvoda koji se primjenjuju u sprovođenju kliničkog ispitivanja koji sadrži naziv i količinu proizvoda.

Ako se uvoz proizvoda iz stava 1 ovog člana razlikuje u odnosu na spisak proizvoda iz stava 2 ovog člana, veleprodaja je dužna da podnese zahtjev za odobrenje uvoza tih proizvoda.

Odobrenje iz stava 3 ovog člana, Agencija izdaje najkasnije u roku od deset dana od dana podnošenja zahtjeva.

X. VIGILANCA, PRAĆENJE I NADZOR MEDICINSKIH SREDSTAVA U PROMETU

Član 112

Agencija i proizvođač odnosno ovlašćeni predstavnik dužni su da organizuju sistem vigilance sa ciljem prikupljanja i procjene podataka vezanih za bezbjednost primjene medicinskog sredstva kao i ostalih podataka od značaja za procjenu odnosa koristi i rizika od upotrebe medicinskog sredstva radi zaštite javnog zdravlja.

Član 113

Agencija obezbjeđuje, organizuje i koordinira prikupljanje i analizu podataka dobijenih poslije stavljanja medicinskog sredstva u promet, a posebno prijavljivanja incidenata.

Agencija evedentira, procjenjuje i preduzima mjere u slučaju incidenta iz člana 114 ovog zakona.

U zavisnosti od rezultata istraživanja incidenta, Agencija daje informacije stručnoj i po potrebi opštoj javnosti potrebne za prevenciju incidenata ili ograničavanje njihovih posljedica poslije stavljanja medicinskih sredstava u promet i upotrebu.

Agencija može od proizvođača, odnosno ovlašćenog predstavnika da zahtijeva da dostavi obrazložen i na dokazima zasnovan izvještaj o iskustvima o medicinskom sredstvu na tržištu.

Član 114

Zdravstvene ustanove, odnosno koordinatori za vigilancu, zdravstveni radnici, proizvođač, odnosno ovlašćeni predstavnik, veleprodaje, lica uključena u isporuku ili stavljanje u upotrebu medicinskog sredstva, kao i lica odgovorna za kalibraciju i održavanje medicinskog sredstva, dužni su da, bez odlaganja, obavijeste Agenciju o slučaju incidenta medicinskog sredstva i to:

1) svaku neispravnost ili izmjenu karakteristika ili performansi medicinskog sredstva, kao i nepravilnosti u obilježavanju ili uputstvima za upotrebu koji su doveli ili mogu da dovedu do smrti pacijenta ili korisnika ili do ozbiljnog pogoršanja njegovog zdravstvenog stanja;

2) svaki tehnički ili medicinski uzrok u vezi sa performansama medicinskog sredstva iz tačke 1 ovog stava koji su razlog da proizvođač, odnosno ovlašćeni predstavnik proizvođača povuče sa tržišta medicinsko sredstvo istog tipa.

Subjekti iz stava 1 ovog člana dužni su da o slučaju incidenta medicinskog sredstva obavijeste proizvođača odnosno ovlašćenog zastupnika.

O incidentu iz stava 1 ovog člana Agencija obavještava organ uprave nadležan za inspekcijske poslove i predlaže odgovarajuće mjere u skladu sa ovim zakonom.

Član 115

Proizvođač, odnosno ovlašćeni predstavnik dužan je da kontinuirano vrši praćenje medicinskog sredstva na tržištu u cilju identifikovanja potrebe da se odmah primijene sve potrebne korektivne ili preventivne mjere i da o sprovedenim korektivnim i preventivnim mjerama vodi evidenciju, i da o tome obavještava Agenciju.

Proizvođač, odnosno ovlašćeni predstavnik dužan je da, bez odlaganja, obavijesti Agenciju o iniciranoj sigurnosno korektivnoj mjeri.

Proizvođač odnosno ovlašćeni predstavnik dužni su da daju sigurnosno obavještenje svim subjektima iz člana 114 ovog zakona.

Proizvođač odnosno ovlašćeni predstavnik dužan je da prijavljenom, odnosno imenovanom tijelu koje je izvršilo ocjenjivanje usaglašenosti, dostavi informacije o svim promjenama nastalim iz sistema vigilance, u slučaju kada te promjene utiču na usaglašenost medicinskog sredstva.

Član 116

Imenovano tijelo prati sistem vigilance u pogledu ocjene procedura i provjere implementacije procedura vigilance, povezanosti sa drugim sistemima, (korektivne i preventivne mjere), ocjene uticaja vigilance na izdate sertifikate o usaglašenosti, i dužno je da sprovede određena istraživanja, odnosno ponovi ocjenjivanje usaglašenosti procedura vigilance po zahtjevu Ministarstva.

Član 117

Tehnička procjena na tržištu vrši se ispitivanjem, odnosno kontrolisanjem uzoraka medicinskih sredstava:

1) uzetih metodom slučajnog izbora iz prometa, i

2) ispitivanjem, odnosno kontrolisanjem u slučaju prijave defekta kvaliteta, kao i medicinskog sredstva za koje postoji sumnja da je falsifikovano.

Kontrola medicinskih sredstava, vrši se na osnovu analize rizika, vjerovatnoće nastanka štetnih posljedica, podataka o vigilanci, podataka dobijenih u okviru praćenja medicinskog sredstva na tržištu i ocjenjivanje usaglašenosti obilježavanja medicinskog sredstva, kao i drugih podataka.

Kontrola se vrši na zahtjev organa uprave nadležnog za inspekcijske poslove u cilju rješavanja prijava sumnje u defekt kvaliteta medicinskog sredstva, odnosno sumnje da je medicinsko sredstvo falsifikovano.

U slučaju sumnje u neusaglašenost medicinskog sredstva sa osnovnim zahtjevima sigurnosti vrši se uzorkovanje tog medicinskog sredstva i ispitivanje, odnosno ocjenjivanje usaglašenosti.

Tehničku procjenu u prometu može da obavlja ovlašćeno tijelo prema propisima važeće nacionalne ili evropske farmakopeje ili internacionalne farmakopeje, sprovođenjem fizičko-hemijskih, bioloških i mikrobioloških ispitivanja.

U postupku tehničke procjene iz stava 5 ovog člana, Agencija može da zahtijeva od proizvođača da najkasnije u roku od 30 dana obezbijedi potrebnu količinu uzoraka, analitičke metode i referentne, odnosno radne standarde neophodne za sprovođenje analitičkog postupka proizvođača.

Za ispitivanja iz stava 1 ovog člana, proizvođač je dužan da po nalogu Agencije, dostavi dokaz o izvršenoj tehničkoj procjeni od strane ovlašćenog tijela ili akreditovane laboratorije EEA, ili države sa kojom je Evropska komisija zaključila ugovor o međusobnom priznavanju postupaka ocjenjivanja usaglašenosti u slučaju kada u Crnoj Gori ne postoji ovlašćeno tijelo sa obimom akreditacije koji pokriva potrebna ispitivanja iz stava 1 ovog člana.

Ako ovlašćeno tijelo utvrdi neusaglašenost sa osnovnim zahtjevima, odnosno defekt kvaliteta medicinskog sredstva dužno je da o tome bez odlaganja obavijesti Ministarstvo.

Troškove ispitivanja i provjere usaglašenosti proizvoda i druge troškove u vezi s inspekcijskim nadzorom koji su nastali pri vršenju nadzora snosi nosilac registracije medicinskog sredstva odnosno uvoznik za medicinsko sredstvo iz člana 66 ovog zakona, ako se pokaže da medicinsko sredstvo nije usaglašeno sa osnovnim zahtjevima.

Za medicinsko sredstvo za koje se utvrdi da ne postoji defekt kvaliteta odnosno da je usaglašeno sa osnovnim zahtjevima, troškove iz stava 9 ovog člana snosi pravno ili fizičko lice koje je podnijelo zahtjev za sprovođenje kontrole organu uprave nadležnom za inspekcijske poslove ili Agenciji.

Član 118

Po izvršenoj tehničkoj procjeni iz člana 117 ovog zakona ovlašćeno tijelo izdaje sertifikat analize, odnosno potvrdu o izvršenoj tehničkoj procjeni najkasnije u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva za procjenu.

Bliži način tehničke procjene, vrste defekata kvaliteta i način postupanja u slučaju odstupanja od osnovnih zahtjeva, odnosno defekta kvaliteta medicinskog sredstva, kao i način izdavanja i sadržaj sertifikata analize iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 119

Radi obezbjeđivanja sistema vigilance, Agencija sarađuje sa nadležnim organima zemalja „EEA“i Evropskom komisijom, kao i sa „EUDAMED”, „CAMD“, Svjetskom zdravstvenom organizacijom, nadležnim organima drugih zemalja odgovornih za javno zdravlje ili profesionalna oboljenja, prijavljenim i imenovanim tijelima, fondovima zdravstvenog osiguranja, profesionalnim udruženjima, distributerima, kao i drugim tijelima koja raspolažu podacima o riziku povezanom sa medicinskim sredstvom.

Bliži način i postupak praćenja medicinskog sredstva i sistema vigilance na tržištu propisuje Ministarstvo.

Član 120

Ako Agencija utvrdi da medicinsko sredstvo koje je usaglašeno sa osnovnim zahtjevima ili medicinsko sredstvo koje je proizvedeno po narudžbi za određenog pacijenta, kada je ispravno instalirano, održavano i upotrebljavano u skladu sa svojom namjenom, može da ugrozi zdravlje i/ili bezbjednost pacijenta, korisnika ili drugih lica, predlaže organu urave nadležnom za inspekcijske poslove da obustavi, zabrani promet ili upotrebu medicinskog sredstva, ili da naloži da se povuče medicinsko sredstvo sa tržišta u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Organ uprave nadležan za inspekcijske poslove, dužan je da bez odlaganja obavijesti Ministarstvo i Agenciju o preduzetim mjerama.

Član 121

Ako Agencija utvrdi da medicinsko sredstvo iz člana 120 stav 1 ovog zakona predstavlja neprihvatljiv rizik po javno zdravlje ili bezbjednost pacijenata, korisnika ili drugih lica, kao i ako ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom, dužna je da, bez odlaganja obavijesti proizvođača, da preduzme sve odgovarajuće i neophodne preventivne, odnosno korektivne mjere, ili da povuče medicinsko sredstvo sa tržišta.

Član 122

Za povlačenje medicinskog sredstva iz člana 66 ovog zakona sa tržišta i preduzimanje mjera da se ne stavi u promet odgovoran je uvoznik tog medicinskog sredstva, kao i lice odgovorno za vigilancu kod uvoznika.

Ako proizvođač, veleprodaja ili uvoznik donese odluku da povuče sa tržišta medicinsko sredstvo ili određenu seriju medicinskog sredstva dužan je da o tome, bez odlaganja obavijesti Agenciju.

Član 123

Obavještenje o mjerama i aktivnostima koje se preduzimaju u vezi sa ozbiljnim rizikom koji medicinsko sredstvo predstavlja za javno zdravlje i bezbjednost korisnika Agencija objavljuje na svojoj internet stranici.

Bliže uslove za postupak obustavljanja odnosno povlačenja medicinskog sredstva iz prometa, kao i rokove i način obavještavanja o obustavljanju i povlačenju propisuje Ministarstvo.

XI. OGLAŠAVANJE MEDICINSKOG SREDSTVA

Član 124

Oglašavanje medicinskog sredstva je svaki oblik davanja istinitih informacija o medicinskom sredstvu opštoj i stručnoj javnosti od strane proizvođača, kao i od pravnog ili fizičkog lica koje vrši promet medicinskih sredstava, radi podsticanja propisivanja i snabdijevanja medicinskim sredstvima, njihove prodaje i potrošnje.

Oglašavanjem medicinskog sredstva u smislu stava 1 ovog člana smatra se:

1) reklamiranje medicinskih sredstava putem sredstava javnog informisanja, uključujući i internet, reklamiranje na javnim mjestima i druge oblike reklamiranja (poštom, posjetama i sl.);

2) promocija medicinskih sredstava zdravstvenim radnicima koji propisuju medicinska sredstva, odnosno koji upotrebljavaju medicinska sredstva i to obavještavanjem na stručnim skupovima, u stručnim časopisima i drugim oblicima promocije;

3) davanje besplatnih uzoraka stručnoj javnosti;

4) sponzorisanje naučnih i promotivnih skupova u kojima učestvuje stručna javnost (pokrivanjem neophodnih troškova za put, smještaj, ishranu, kao i troškova obaveznog učešća na naučnim i promotivnim skupovima); i

5) podsticanje na propisivanje i izdavanje ljekova, davanjem ili obećavanjem finansijske, materijalne ili druge koristi.

Ne smatra se oglašavanjem samo navođenje imena medicinskog sredstva, opisa medicinskog sredstva, odnosno žiga ukoliko on služi isključivo kao podsjetnik.

Član 125

Oglašavanje medicinskog sredstva mora da bude u skladu sa ovim zakonom, tehničkim zahtjevima, kao i uputstvom za upotrebu medicinskog sredstva od proizvođača.

Član 126

Oglašavanje medicinskog sredstva stručnoj javnosti mora da sadrži osnovne podatke o medicinskom sredstvu koji moraju da budu tačni, ažurirani, provjerljivi i u dovoljnoj mjeri potpuni da primalac na osnovu njih može da formira svoje mišljenje o određenom medicinskom sredstvu, kao i datum sačinjavanja ili datum kada su poslednji put revidirani.

Dozvoljeno je davanje medicinskog sredstva isključivo stručnoj javnosti radi informisanja o karakteristikama medicinskog sredstva koji se stavlja u promet, sa napomenom na pakovanju: „Besplatan uzorak, nije za prodaju”.

Član 127

Oglašavanje medicinskog sredstva opštoj javnosti obuhvata reklamiranje medicinskog sredstva namijenjenog za upotrebu od strane pacijenta, čije reklamiranje nije zakonom zabranjeno, putem sredstava javnog informisanja, interneta, reklamiranje na javnim mjestima, kao i druge oblike reklamiranja opštoj javnosti (dostavljanje reklamnog materijala putem pošte, posjetama i dr).

Informacije koje se oglašavaju o medicinskom sredstvu moraju da budu istinite i naučno dokazane i ne smiju da dovedu u zabludu stručnu i opštu javnost.

Informacije iz stava 2 ovog člana daju se radi pravilne i racionalne upotrebe medicinskog sredstva uz poštovanje etičkih normi.

Reklamiranje medicinskog sredstva opštoj javnosti ne smije da bude isključivo ili uglavnom usmjereno na djecu.

U reklamiranju medicinskog sredstva opštoj javnosti nije dozvoljeno prikazivati djecu koja uzimaju medicinsko sredstvo, odnosno kojima je medicinsko sredstvo dostupno bez prisustva odraslih lica.

U reklamiranju medicinskog sredstva opštoj javnosti nije dozvoljeno iznositi tvrdnje ili zaključke o efikasnosti medicinskog sredstva koji su predmet kliničkog ispitivanja u zemlji ili inostranstvu.

Mogu se davati besplatni uzorci samo onog medicinskog sredstva koje može da se prodaje i na drugim mjestima osim u zdravstvenim ustanovama i specijalizovanim maloprodajnim objektima, kao i medicinskog sredstva koje se koristi tokom sprovođenja preventivnih programa, odnosno kampanje promocije zdravlja, u skladu sa zakonom.

Član 128

Proizvođači, predstavnici proizvođača i pravna lica koja obavljaju promet medicinskih sredstava ne smiju nuditi finansijsku, materijalnu ili drugu korist licima koja propisuju ili izdaju medicinska sredstva, kao i članovima njihovih porodica.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, proizvođači, ovlašćeni predstavnici, pravna lica odnosno fizička lica koja obavljaju promet medicinskih sredstava mogu da budu sponzori naučnih i promotivnih skupova u kojima učestvuje stručna javnost, pokrivanjem neophodnih troškova za put, smještaj, ishranu, kao i troškova obaveznog učešća na naučnim i promotivnim skupovima.

Član 129

Zabranjeno je reklamiranje medicinskih sredstava koja se izdaju na teret sredstava zdravstvenog osiguranja.

Zabranjeno je oglašavanje medicinskog sredstva koje nije usaglašeno sa tehničkim zahtjevima, odnosno koje nije registrovano.

Zabranjeno je oglašavanje medicinskog sredstva koje dovodi u zabludu, odnosno kojim se opisuje bolest i uspjesi liječenja tako da navode na samoliječenje, kao i oglašavanje medicinskog sredstva na neodgovarajući i senzacionalistički način o njihovim uspjesima u liječenju prikazivanjem slika i sl.

Radi zaštite javnog zdravlja, Ministarstvo može da propiše i druga medicinska sredstva koja se ne mogu reklamirati.

Bliže uslove i način oglašavanja medicinskih sredstava propisuje Ministarstvo.

XII. NADZOR

Član 130

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona, vrši Ministarstvo, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Inspekcijiski nadzor vrše zdravstveni inspektori, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, zdravstvena inspekcija, zdravstvena zaštita i zdravstveno osiguranje.

Član 131

U postupku inspekcijskog nadzora organ uprave nadležan za inspekcijske poslove procjenjuje usaglašenost obavljanja proizvodnje medicinskog sredstva, prometa medicinskih sredstava na veliko, kao i prometa medicinskih sredstava na malo, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Ako utvrdi kritičnu neusaglašenost bez odlaganja, preduzima sve potrebne mjere za zaštitu javnog zdravlja.

Ako utvrdi kritičnu neusaglašenost koja može da utiče na kvalitet medicinskog sredstva na tržištu, može da traži vanredno ocjenjivanje usaglašenosti medicinskog sredstva uzorkovanog iz prometa na veliko ili prometa na malo od odgovarajućeg imenovanog, odnosno ovlašćenog tijela.

Troškove ocjenjivanja usaglašenosti iz stava 3 ovog člana snosi veleprodaja.

U slučaju utvrđivanja manjih neusaglašenosti obavljanja djelatnosti iz stava 1 ovog člana organ uprave nadležan za inspekcijske poslove može da izrekne mjeru otklanjanja neusaglašenosti i izda nalog subjektima iz stava 1 ovog člana da otklone utvrđene neusaglašenosti najkasnije u roku od 30 dana.

Ako utvrdi kritičnu neusaglašenost proizvodnje odnosno prometa medicinskog sredstva preduzima mjere i obavještava Agenciju za brisanje iz registra.

Član 132

Organ uprave nadležan za inspekcijske poslove vrši nadzor nad istraživanjem incidenta koje obavlja proizvođač, odnosno ovlašćeni predstavnik i preduzima mjere potrebne da se izmijene ili dopune mjere koje preduzima proizvođač, odnosno ovlašćeni predstavnik.

Član 133

Organ uprave nadležan za inspekcijske poslove dužan je da zabrani promet i naredi da se medicinsko sredstvo ili određena serija medicinskog sredstva povuče sa tržišta u slučajevima iz člana 7 ovog zakona kao i:

1) ako je određeno medicinsko sredstvo štetno pri uobičajenim uslovima primjene na predlog Agencije ili na osnovu obavještenja dobijenog od imenovanog tijela;

2) ako ne ispunjava performanse, na predlog Agencije ili na osnovu obavještenja dobijenog od imenovanog tijela;

3) ako odnos rizika i koristi nije povoljan pri odobrenim uslovima primjene, na predlog Agencije;

4) ako njegov kvalitativni i kvantitativni sastav ne odgovara deklarisanom;

5) ako propisani postupci ocjenjivanja usaglašenosti nijesu sprovedeni od strane imenovanog tijela; i

6) u drugim slučajevima kada je medicinsko sredstvo na tržištu suprotno uslovima propisanim ovim zakonom.

Organ uprave nadležan za inspekcijske poslove može da naloži povlačenje medicinskog sredstva, odnosno određene serije medicinskog sredstva sa tržišta, na osnovu obavještenja dobijenog putem međunarodnog sistema brze razmjene informacija o nesigurnim proizvodima u Evropskoj uniji, ili sa tržišta države članice Evropske ekonomske zone i države sa kojom Evropska unija ima zaključen sporazum o međusobnom priznavanju, od strane organa ili institucija ovih država nadležnih za medicinska sredstva, Mreže saradnje inspektorata (PIC/S), ako obavještenje sadrži predlog mjera i aktivnosti koje se preduzimaju u vezi sa ozbiljnim rizikom koji medicinsko sredstvo predstavlja po javno zdravlje i bezbjednost korisnika.

Organ uprave nadležan za inspekcijske poslove, o preduzetim radnjama iz st.1 i 2 ovog člana obavještava Agenciju

Član 134

U sprovođenju službenih kontrola inspektor iz člana 130 stav 2 ovog zakona, pored obaveza i ovlašćenja utvrđenih zakonom o inspekcijskom nadzoru, ima ovlašćenja i obavezu da:

1) pregleda opšte i pojedinačne akte, evidencije, ugovore, tehničku dokumentaciju i drugu dokumentaciju koja se odnosi na proizvodnju, promet, obilježavanje, deklaracija o usaglašenosti medicinskog sredstva (ispravom o usaglašenosti), ispitivanje i kontrolu kvaliteta medicinskih sredstava,kao i dokumentaciju koja se odnosi na primjenu smjernica Dobre proizvođačke prakse, Dobre laboratorijske prakse i Dobre prakse u distribuciji.

2) izvrši neposredni uvid u primjenu smjernica Dobre proizvođačke prakse, i Dobre prakse u distribuciji, kao i standardnih i operativnih postupaka iz tih oblasti;

3) pregleda lična dokumenta zaposlenih radi identifikacije lica;

4) sasluša i uzima izjave od odgovornih i zainteresovanih lica;

5) pregleda poslovne prostorije, objekte, instalacije, uređaje, opremu;

6) pregleda medicinska sredstva, njihovo obilježavanje, znak usaglašenosti, uputstva za upotrebu, rokove;

7) uzme kopije dokumenata uz navođenje u zapisniku;

8) uzme uzorke u svrhu provjere kvaliteta;

9) fotografiše ili snimi podatke o licu, prostoru, objektu, opremi, medicinskim sredstavima i dr. u svrhu prikupljanja dokaza.

Član 135

Pored upravnih mjera i radnji utvrđenih zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, inspektori iz člana 130 stav 2 ovog zakona, kada utvrde neusaglašenost sa zahtjevima utvrđenim ovim zakonom i drugim propisima, imaju ovlašćenja i obavezu i da:

1) nalože obavljanje djelatnosti u skladu sa uslovima utvrđenim ovim zakonom i drugim propisima;

2) nalože otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka u određenom roku;

3) zabrane sprovođenje radnji koje su protivne ovom zakonu i propisima za njegovo sprovođenje;

4) privremeno zabrane rad pravnom odnosno fizičkom licu ako ne ispunjava uslove u pogledu kadra, opreme, uređaja i prostorija;

5) zabrane rad pravnom licu ako se bavi ispitivanjem, izradom, prometom, posredovanjem, provjerom kvaliteta medicinskog sredstva bez odobrenja, odnosno dozvole Agencije.

6) zabrane stavljanje u promet ako je:

- medicinsko sredstvo falsifikovano,
- medicinskom sredstvu istekao rok upotrebe,
- utvrđeno da se medicinsko sredstvo nepropisno čuva ili da se sa njim nepropisno rukuje;
- bez odobrenja za stavljanje u promet.

7) obustave promet medicinskog sredstva odnosno njegove serije koji ne odgovaraju uslovima propisanim ovim zakonom;

8) narede povlačenje medicinskog sredstva odnosno njegove serije iz prometa u slučajevima predviđenim ovim zakonom;

9) narede uništavanje neispravnog medicinskog sredstva u skladu sa ovim zakonom;

10) obustave, odnosno zabrane sprovođenje kliničkog ispitivanja medicinskog sredstva ako se sprovodi u suprotnosti sa ovim zakonom i propisima donijetim za sprovođenje ovog zakona, na osnovu predloga Agencije, odnosno po službenoj dužnosti;

11) zabrane oglašavanje proizvoda kojem se pripisuju medicinske indikacije, a ne radi se o medicinskom sredstvu u smislu ovog zakona;

12) podnesu predlog za oduzimanje dozvole za stavljanje medicinskog sredstva u promet ako nosilac odobrenja nema organizovan sistem vigilance, odgovorno lice za vigilancu ili ne ispunjava ostale obaveze u vezi vigilance propisane odredbama ovog zakona;

13) zabrane rad i podnesu predlog Agenciji za oduzimaje dozvole za obavljanje djelatnosti ako nijesu ispoštovani uslovi propisani ovim zakonom i propisima za njegovo sprovođenje.

XIII. KAZNENE ODREDBE

Član 136

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) ne sprovede postupak sterilizacije medicinskih sredstava sa znakom usaglašenosti koje su proizvođači odredili da se moraju sterilisati prije upotrebe u skladu sa odgovarajućim sistemom kvaliteta i ne sačini izjavu u kojoj navodi da je sterilizacija izvršena u skladu sa uputstvom proizvođača (član 20 stav 1);

2) iz opravdanih razloga in vitro dijagnostičko medicinsko sredstvo ne ispunjava zajedničke tehničke specifikacije, ne primijeni rješenja kojima se obezbjeđuje sigurnost i efikasnost, a čiji je nivo zahtjeva na nivou zajedničkih tehničkih specifikacija (član 25 stav 4);

3) sprovodi ocjenjivanje usaglašenosti, odnosno obavlja poslove tehničke procjene, a prije početka obavljanja djelatnosti ne podnese zahtjev Ministarstvu radi dobijanja rješenja o ovlašćenju odnosno imenovanju u skladu sa ovim zakonom i propisima koji uređuju oblast tehničkih zahtjeva za proizvode i ocjenjivanje usaglašenosti (član 31);

4) u postupku ocjenjivanja usaglašenosti ne uzme u obzir rezultate svih postupaka ocjenjivanja i verifikacije koji su, po potrebi, sprovedeni u skladu sa ovim zakonom (član 34 stav 2);

5) utvrdi da osnovni zahtjevi nijesu ispunjeni ili da ih proizvođač više ne ispunjava ili da sertifikat nije trebao da bude izdat, u odnosu na vrstu i obim neusaglašenosti ne obustavi, povuče ili ograniči izdati sertifikat, osim ako proizvođač primjenom odgovarajućih korektivnih mjera obezbijedi usaglašenost sa osnovnim zahtjevima (član 34 stav 6);

6) ne proizvodi medicinska sredstva u skladu sa osnovnim zahtjevima i rješenjem izdatim od strane Agencije (član 54 stav 1);

7) ne obezbijedi uslove u pogledu prostora i opreme za proizvodnju medicinskih sredstava, u skladu sa osnovnim zahtjevima za medicinsko sredstvo čiju proizvodnju obavlja (član 54 stav 2 tačka 1);

8) nema najmanje jedno zaposleno lice odgovorno za proizvodnju (član 54 stav 2 tačka 2);

9) nema najmanje jedno zaposleno lice odgovorno za kvalitet i vigilancu (član 54 stav 2 tačka 3);

10) ne obezbijedi da je medicinsko sredstvo projektovano i dizajnirano u skladu sa osnovnim zahtjevima (član 54 stav 2 tačka 4);

11) ne razvrsta medicinsko sredstvo u odgovarajuću klasu rizika, pripremi propisanu tehničku dokumentaciju i sprovede, odnosno obezbijedi sprovođenje primjenljivog postupka ocjenjivanja usaglašenosti (član 54 stav 2 tačka 5);

12) ne izda izjavu o usaglašenosti, kada je to primjenljivo, i ne označi medicinsko sredstvo znakom usaglašenosti u skladu sa ovim zakonom (član 54 stav 2 tačka 6);

13) ne obezbijedi postupke kojima se obezbjeđuje održavanje usaglašenosti proizvodnje medicinskog sredstva sa osnovnim zahtjevima i tehničkim standardima (član 54 stav 2 tačka 8) ;

14) ne preduzme potrebne korektivne mjere u slučaju utvrđenih neusaglašenosti (član 54 stav 2 tačka 10);

15) za medicinsko sredstvo, osim za medicinsko sredstvo proizvedeno po narudžbi za određenog pacijenta ili namijenjeno kliničkom ispitivanju, ne uspostavi i ne održava plan praćenja medicinskih sredstava posle stavljanja na tržište, i uredno ne vodi evidenciju o neusaglašenim i medicinskim sredstvima povučenim iz prometa (član 54 stav 2 tačka 11);

16) ne obezbijedi osiguranje od štetnih posljedica koje mogu da nastanu prilikom upotrebe medicinskog sredstva u skladu sa zakonom o osiguranju (član 54 stav 3);

17) ne obezbijedi stalnu dostupnost lica odgovornog za proizvodnju, kvalitet i vigilancu (član 55 stav 1);

18) ne vrši kontinuirano snabdijevanje tržišta medicinskim sredstvima iz svog programa u skladu sa rješenjem o registraciji medicinskih sredstava (član 57);

19) ne podnese prijavu Agenciji za brisanje iz registra proizvođača kao i brisanje iz registra medicinskih sredstava u roku od 30 dana od datuma isteka ili ukidanja rješenja (član 60 stav 1);

20) promet ne obavlja u skladu sa rješenjem o registraciji veleprodaje i smjernicama Dobre prakse u distribuciji medicinskih sredstava (član 63 stav 1);

21) ne obezbijedi kontinuirano snabdijevanje tržišta medicinskim sredstvima u skladu sa rješenjem o registraciji veleprodaje (član 70 stav 1);

22) na zahtjev zdravstvene ustanove, specijalizovanog maloprodajnog objekta, kao i pravnog lica koje obavlja zdravstvenu zaštitu u skladu sa zakonom, ne dostavi medicinsko sredstvo za koje je dobila rješenje o registraciji veleprodaje, a koje je upisano u registar, u najkraćem roku (član 70 stav 2);

23) ne obezbijedi potrebne zalihe medicinskih sredstava za čiji promet na veliko je registrovan, a koja su upisana u registar, odnosno blagovremeno ne započne nabavku, odnosno uvoz, kako ne bi došlo do prekida u snabdijevanju tržišta (član 70 stav 3);

24) ne organizuje uništavanje medicinskih sredstava u skladu sa zakonom kojim je uređeno uništavanje otpada (član 84 stav 2);

25) prije početka kliničkog ispitivanja ne osigura ispitanika za slučaj nastanka štete koja je posljedica učestvovanja u kliničkom ispitivanju, a koja odgovara svrsi, prirodi i obimu rizika, u skladu sa zakonom kojim je uređeno osiguranje (član 98 stav 4);

26) odmah ne obavijesti Agenciju i Etički odbor, ako dođe do ozbiljnog neželjenog događaja u toku sprovođenja kliničkog ispitivanja (član 102 stav 1);

27) ne organizuje sistem vigilance sa ciljem prikupljanja i procjene podataka vezanih za bezbjednost primjene medicinskog sredstva kao i ostalih podataka od značaja za procjenu odnosa koristi i rizika od upotrebe medicinskog sredstva radi zaštite javnog zdravlja (član 112);

28) bez odlaganja ne obavijesti Agenciju o slučaju incidenta medicinskog sredstva i to svaku neispravnost ili izmjenu karakteristika ili performansi medicinskog sredstva, kao i nepravilnosti u obilježavanju ili u upustvima za upotrebu koji su doveli ili mogu da dovedu do smrti pacijenta ili do ozbiljnog pogoršanja njegovog zdravstvenog stanja (član 114 stav 1 tačka 1);

29) bez odlaganja ne obavijesti Agenciju o slučaju incidenta medicinskog sredstva i to svaki tehnički ili medicinski uzrok u vezi sa performansama medicinskog sredstva iz člana 114 stav 1 tačka 1 ovog zakona koji su razlog da proizvođač odnosno ovlašćeni predstavnik proizvođača povuče sa tržišta medicinsko sredstvo istog tipa (član 114 stav 1 tačka 2);

30) kontinuirano ne vrši praćenje medicinskog sredstva na tržištu u cilju identifikovanja potrebe da se odmah primijene sve potrebne korektivne ili preventivne mjere i/ili ne vodi evidenciju o sprovedenim korektivnim i preventivnim mjerama i o tome ne obavijesti Agenciju (član 115 stav 1);

31) ne dostavi informacije o svim promjenama nastalim iz sistema vigilance, u slučaju kada te promjene utiču na usaglašenost medicinskog sredstva, prijavljenom, odnosno imenovanom tijelu koje je izvršilo ocjenjivanje usaglašenosti (član 115 stav 4);

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 250 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 250 eura do 2.000 eura.

Uz kaznu za prekršaj iz stava 1 ovog člana može se izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju do šest mjeseci.

Član 137

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) ne čuva deklaraciju, odnosno ispravu o usaglašenosti, tehničku dokumentaciju propisanu ovim zakonom, kao i odluke, izvještaje i sertifikate izdate od tijela za ocjenjivanje usaglašenosti i ne učini ih dostupnim organu uprave nadležnom za inspekcijske poslove u periodu od pet godina, a u slučaju implantabilnih medicinskih sredstava najmanje 15 godina od dana proizvodnje posljednjeg medicinskog sredstva (član 27);

2) ne obavijesti Ministarstvo i Agenciju o svim izdatim, izmijenjenim, dopunjenim, obustavljenim, povučenim, ograničenim ili sertifikatima čije je izdavanje odbijeno (član 34 stav 3);

3) ne obavijesti i druga tijela za ocjenjivanje usaglašenosti imenovana u skladu sa ovim zakonom o sertifikatima koja su obustavljena, povučena ili čije je izdavanje odbijeno, a na zahtjev i proizvođača (član 34 stav 4);

4) u roku od 12 mjeseci od dana dostavljanja rješenja iz člana 42 stav 3 ovog zakona, ne stavi u promet medicinsko sredstvo u skladu sa tim rješenjem, odnosno prijavom iz člana 42 stav 4 ovog zakona (član 45);

5) ne čuva tehničku dokumentaciju i izjavu o usaglašenosti nakon stavljanja medicinskog sredstva u promet, najmanje pet godina, a za implatabilna medicinska sredstva, najmanje 15 godina (član 54 stav 2 tačka 7);

6) ne obilježi medicinsko sredstvo i ne priloži uputstvo za upotrebu u skladu sa ovim zakonom (član 54 stav 2 tačka 9);

7) nema plan povlačenja medicinskog sredstva iz prometa (član 54 stav 2 tačka 12);

8) ne vodi evidenciju o vrsti i količini prodatih medicinskih sredstava u Crnoj Gori (član 54 stav 2 tačka 13);

9) bez odlaganja ne obavijesti Agenciju o svim značajnim promjenama u pogledu kadra, prostora, odnosno mjesta skladištenja medicinskih sredstava i opreme kao i povjerenih poslova (član 72 stav 1 tačka 1);

10) bez odlaganja ne obavijesti Agenciju o svakom incidentu koji bi mogao da utiče na kvalitet medicinskog sredstva ili na sigurno rukovanje (član 72 stav 1 tačka 2);

11) bez odlaganja ne obavijesti Agenciju o svakom problemu u obezbjeđivanju kontinuiranog snabdijevanja tržišta medicinskim sredstvom (član 72 stav 1 tačka 3);

12) bez odlaganja fizički ne odvoji svako falsifikovano medicinsko sredstvo od ostalih medicinskih sredstava, kao i ne preduzme sve mjere da se ono ponovo ne nađe u prometu (član 81 stav 2);

13) jasno ne navede namjenu medicinskog sredstva na pakovanju medicinskog sredstva i u uputstvu za upotrebu (član 87 stav 1);

14) ne obavijesti Etički odbor i Agenciju o svim administrativnim kao i o značajnim suštinskim izmjenama i dopunama kliničkog ispitivanja (član 95 stav 1);

15) bez odlaganja ne obavijesti Agenciju o iniciranoj sigurnosno korektivnoj mjeri (član 115 stav 2);

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 250 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 2.000 eura.

XIV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 138

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od 24 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana, primjenjivaće se propisi koji su donijeti za sprovođenje zakona koji je bio na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona, a koji nijesu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 139

Etički odbor iz člana 91 stav 2 ovog zakona, Ministarstvo će obrazovati u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 140

Pravna lica koja proizvode medicinska sredstva i koja vrše promet medicinskih sredstava na veliko i medicinskih sredstava na malo, dužni su da svoje poslovanje i aktivnosti usklade sa ovim zakonom, u roku od 24 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 141

Rješenja o registraciji medicinskog sredstva izdata na osnovu propisa koji su važili u vrijeme kada je rješenje izdato, ostaju na snazi do isteka roka na koji su izdata.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, rješenja o registraciji medicinskih sredstava koja su izdata na neodređeno vrijeme moraju da se usklade sa ovim zakonom, u roku od 24 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona

Član 142

Postupci pokrenuti po zahtjevima podnijetim Agenciji, do dana stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se po propisima koji su važili u vrijeme kada je zahtjev podnijet.

Član 143

Odredbe člana 37 stav 2, i čl. 68, 69, 79 i 80 ovog zakona primjenivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, a član 3 i član 25 stav 7 ovog zakona nakon isteka prelaznog perioda stupanja na snagu regulative Evropske unije za medicinska sredstva (2017/745).

Danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, prestaje da važi odredba člana 7 stav 1 tačka 2 i člana 61 stav 3 ovog zakona.

Član 144

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o medicinskim sredstvima ("Službeni list RCG", broj 79/04 i "Službeni list CG", broj 53/09) i odredba člana 81 stav 1 tačka 4 Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službeni list CG“, br. 3/16, 39/16, 2/17 i 44/18).

Član 146

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 28-2/19-4/4
EPA 650 XXVI
Podgorica, 4. april 2019. godine

Skupština Crne Gore 26. saziva
Predsjednik,
Ivan Brajović, s.r.

---

* U ovaj zakon prenešena je:
Direktiva Savjeta 93/42/EEZ od 14. juna 1993.godine, o medicinskim proizvodima;
Direktiva 2000/70/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. novembra 2000.godine, o izmjeni Direktive Savjeta 93/42/EEZ u pogledu medicinskih proizvoda koji sadrže stabilne derivate ljudske krvi ili ljudske plazme;
Direktiva 2001/104/EZ Europskog parlamenta i Savjeta od 7. decembra 2001.godine, o izmjeni Direktive Savjeta 93/42/EEZ u vezi sa medicinskim proizvodima;
Direktiva 2007/47/EZ Europskog parlamenta i Savjeta od 5. septembra 2007.godine, o izmjeni Direktive Savjeta 90/385/EEZ o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na aktivne medicinske proizvode za ugradnju, Direktive Savjeta 93/42/EEZ o medicinskim proizvodima i Direktive 98/8/EZ o stavljanju biocidnih preparata na tržište;
Direktiva Savjeta od 20. jula 1990.godine, o usklađivanju zakonodavstva država članica koja se odnose na aktivne medicinske proizvode za ugradnju;
Direktiva Savjeta 93/42/EEZ od 14. juna 1993. godine, o medicinskim proizvodima;
Direktiva Savjeta 93/68/EEZ od 22. jula 1993.godine, o izmjeni direktiva ..i 90/385/EEZ;
Direktiva 2007/47/EZ Europskog parlamenta i Savjeta od 5. oktobra 2007.godine, o izmjeni Direktive Savjeta 90/385/EEZ o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na aktivne medicinske proizvode za ugradnju, Direktive Savjeta 93/42/EEZ o medicinskim proizvodima i Direktive 98/8/EZ o stavljanju biocidnih preparata na tržište;
Direktiva Savjeta 98/79/EZ od 27. oktobra 1998.godine, o in vitro dijagnostičkim medicinskim proizvodima;
Direktiva Komisije 2011/100/EU od 20.decemba 2011.godine, o izmjeni Direktive 98/79/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta o in vitro dijagnostičkim medicinskim proizvodima.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENjU ZAKONA O POSREDOVANjU PRI ZAPOŠLjAVANjU I PRAVIMA ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI

Proglašavam **Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti**, koji je donijela Skupština Crne Gore 26. saziva, na Četvrtoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 4. aprila 2019. godine.

Broj: 01-670/2
Podgorica, 15. aprila 2019. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 26. saziva, na Četvrtoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 4. aprila 2019. godine, donijela je

ZAKON
O POSREDOVANjU PRI ZAPOŠLjAVANjU I PRAVIMA ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI *

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se poslovi u vezi sa zapošljavanjem, prava i obaveze nezaposlenog lica, priprema za zapošljavanje i posredovanje pri zapošljavanju, aktivna politika zapošljavanja, postupak za ostvarivanje prava za vrijeme nezaposlenosti, evidencije u oblasti zapošljavanja i druga pitanja od značaja za povećanje zaposlenosti i sprječavanje dugoročne nezaposlenosti u Crnoj Gori.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 2

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Primjena zakona

Član 3

Ovaj zakon primjenjuje se na nezaposlena lica, ostale tražioce zaposlenja i poslodavce.

Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na posredovanje pri zapošljavanju pomoraca, koje se uređuje posebnim zakonom.

Načela

Član 4

Ovaj zakon zasniva se na načelima:

1) zabrane diskriminacije;

2) rodne ravnopravnosti;

3) afirmativne akcije usmjerene prema posebno osjetljivim grupama nezaposlenih lica;

4) nepristrasnosti u obavljanju poslova u vezi sa zapošljavanjem;

5) besplatnosti obavljanja poslova u vezi sa zapošljavanjem za nezaposlena lica i ostale tražioce zaposlenja.

Nezaposleno lice

Član 5

Nezaposleno lice je lice od 15 do 67 godina života, koje je crnogorski državljanin, nalazi se na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore (u daljem tekstu: Zavod), sposobno ili djelimično sposobno za rad, koje nije zasnovalo radni odnos, aktivno traži zaposlenje i raspoloživo je za rad.

Nezaposlenim licem, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se i stranac koji, u skladu sa posebnim zakonom, ima:

- dozvolu za stalni boravak;
- dozvolu za privremeni boravak za lice bez državljanstva;
- dozvolu za privremeni boravak do tri godine, u skladu sa članom 220 Zakona o strancima („Službeni list CG“, br.12/18 i 3/19);
- dozvolu za privremeni boravak radi spajanja porodice sa crnogorskim državljaninom ili sa strancem koji ima dozvolu za stalni boravak;
- dozvolu za privremeni boravak iz humanitarnih razloga;
- priznat status izbjeglice ili odobrenu dodatnu zaštitu;
- odobren azil, supsidijarnu zaštitu ili koji traži međunarodnu zaštitu, protekom roka od devet mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Lice koje se ne smatra nezaposlenim licem

Član 6

Nezaposlenim licem ne smatra se lice koje je:

- registrovano kao preduzetnik, odnosno koje obavlja profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje;
- jedini vlasnik ili vlasnik više od 51% u privrednom društvu, u skladu sa posebnim zakonom;
- poljoprivrednik - osiguranik, u skladu sa posebnim zakonom;
- korisnik penzije;
- redovan učenik;
- student osnovnih studija, u skladu sa posebnim zakonom.

Nezaposleno lice prilikom prijavljivanja u evidenciju o nezaposlenim licima potpisuje izjavu o podacima iz stava 1 ovog člana.

Prava i obaveze državljana država članica Evropske unije

Član 7

Državljani država članica Evropske unije u pravima i obavezama utvrđenim ovim zakonom izjednačeni su sa crnogorskim državljanima.

Značenje pojedinih izraza

Član 8

Izrazi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) ostali tražioci zaposlenja su lica koja se ne smatraju nezaposlenim licima, a koja se Zavodu mogu prijaviti radi savjetovanja i informisanja u svrhu razvoja i upravljanja karijerom i posredovanja pri zapošljavanju;

2) posebno osjetljive grupe nezaposlenih lica su lica koja su zbog različitih okolnosti u riziku od socijalne isključenosti (sociodemografske karakteristike, nedovoljno ili neodgovarajuće obrazovanje, zdravstveni razlozi i dr.), zbog čega su u nepovoljnijem položaju na tržištu rada;

3) osiguranik je lice koje je obavezno osigurano od nezaposlenosti, u skladu sa posebnim zakonom;

4) staž osiguranja je period u kojem je osiguranik bio osiguran i za koji je plaćen doprinos za osiguranje od nezaposlenosti, u skladu sa posebnim zakonom;

5) poslodavac je domaće ili strano pravno lice, odnosno dio stranog pravnog lica sa sjedištem u Crnoj Gori, odnosno fizičko lice sa prebivalištem u Crnoj Gori, koje prijavljuje slobodno radno mjesto, koristi usluge za tržište rada i učestvuje u realizaciji programa aktivne politike zapošljavanja, u skladu sa ovim zakonom;

6) strani poslodavac je strano pravno lice sa sjedištem van Crne Gore, odnosno fizičko lice sa prebivalištem van Crne Gore, koji prijavljuje potrebu za zapošljavanjem i koristi usluge posredovanja pri zapošljavanju , u skladu sa ovim zakonom;

7) organizator obrazovanja je pravno ili fizičko lice koje organizuje obrazovanje i osposobljavanje, u skladu sa posebnim propisima

II. PRAVA I OBAVEZE NEZAPOSLENOG LICA

Prava nezaposlenog lica

Član 9

Nezaposleno lice ima pravo na:

1) novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti (u daljem tekstu: novčana naknada), u skladu sa ovim zakonom;

2) novčanu pomoć i naknadu troškova prevoza za vrijeme obrazovanja i osposobljavanja i uključivanja u druge mjere usmjerene na povećanje zaposlenosti, odnosno smanjenje nezaposlenosti, u skladu sa ovim zakonom i aktom organa državne uprave nadležnog za poslove rada (u daljem tekstu: Ministarstvo);

3) jednokratnu novčanu pomoć i naknadu putnih i selidbenih troškova, ako zasnuje radni odnos na neodređeno vrijeme van mjesta prebivališta, u skladu sa aktom Ministarstva.

Obaveze nezaposlenog lica

Član 10

Nezaposleno lice ima obavezu da:

1) aktivno traži zaposlenje;

2) je raspoloživo za rad;

3) sa Zavodom zaključi individualni plan zapošljavanja i izvršava obaveze utvrđene individualnim planom zapošljavanja;

4) učestvuje u programima aktivne politike zapošljavanja, u skladu sa ovim zakonom i individualnim planom zapošljavanja;

5) prihvati ponuđeno zaposlenje, u skladu sa ovim zakonom;

6) obavijesti Zavod o svakoj promjeni koja utiče na sticanje ili gubljenje prava, odnosno obaveza po ovom zakonu, a najkasnije osam dana od dana nastanka promjene.

Aktivno traženje zaposlenja i raspoloživost za rad

Član 11

Aktivno traženje zaposlenja podrazumijeva:

1) učešće u aktivnostima koje sprovodi Zavod, radi utvrđivanja individualnog plana zapošljavanja;

2) ispunjavanje svih obaveza u skladu sa ovim zakonom i individualnim planom zapošljavanja;

3) obraćanje poslodavcima radi traženja zaposlenja i praćenje i prijavljivanje na oglase.

Raspoloživost za rad podrazumijeva dostupnost nezaposlenog lica Zavodu, na svaki poziv Zavoda, odnosno u vrijeme određeno za individualne konsultacije, koje je utvrđeno individualnim planom zapošljavanja, a najmanje jednom za vrijeme od 45 dana ličnim dolaskom, radi pripreme za zapošljavanje i zaposlenja.

Zavod može uvažiti razloge nezaposlenog lica za neraspoloživost za rad, u smislu stava 2 ovog člana, u skladu sa aktom Ministarstva.

Način sprovođenja aktivnog traženja zaposlenja i raspoloživosti za rad, kao i opravdane razloge za neraspoloživost za rad u smislu ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Ponuđeno zaposlenje

Član 12

Ponuđenim zaposlenjem smatra se zaposlenje u okviru stečenog nivoa obrazovanja, kvalifikacije i radnog iskustva, odnosno zaposlenje iz utvrđenog individualnog plana zapošljavanja:

1) u mjestu prebivališta, odnosno boravka;

2) izvan mjesta prebivališta, odnosno boravka, udaljenog do 60 km do mjesta rada, pod uslovom da poslodavac snosi troškove putovanja sredstvima javnog prevoza ili organizuje prevoz na posao i s posla ili

3) izvan mjesta prebivališta, odnosno boravka, bez obzira na udaljenost do mjesta rada, pod uslovom da je obezbijeđen odgovarajući smještaj, u skladu sa aktom Ministarstva.

Ponuđenim zaposlenjem nakon 12 mjeseci od dana prijavljivanja u evidenciju nezaposlenih lica, smatra se zaposlenje koje odgovara njegovim ličnim i profesionalnim sposobnostima, koje je utvrđeno individualnim planom zapošljavanja, ako su ispunjeni uslovi iz stava 1 ovog člana.

Odredbe stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana ne odnose se na: trudnicu; lice sa invaliditetom; jednog od roditelja sa djetetom do osme godine života ako je drugi roditelj zaposlen; jednog od roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju, prema posebnom propisu, ako je drugi roditelj zaposlen; jednog od roditelja sa troje ili više maloljetne djece ako je drugi roditelj zaposlen; roditelja koji se samostalno stara o djetetu do 15. godine života, osim ako na osnovu pisane izjave prihvati zaposlenje.

III. POSLOVI I NOSIOCI POSLOVA U VEZI SA ZAPOŠLJAVANJEM

Poslovi u vezi sa zapošljavanjem

Član 13

Poslovi u vezi sa zapošljavanjem su:

1) priprema za zapošljavanje,

2) posredovanje pri zapošljavanju,

3) sprovođenje mjera aktivne politike zapošljavanja, i

4) druge aktivnosti usmjerene na povećanje zaposlenosti, odnosno smanjenje nezaposlenosti, u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

Poslovi iz stava 1 ovog člana su od javnog interesa.

Nosioci poslova u vezi sa zapošljavanjem

Član 14

Poslove iz člana 13 ovog zakona obavlja Zavod, u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

Poslove iz člana 13 stav 1 tač. 1, 2 i 4 ovog zakona mogu da obavljaju i agencije za zapošljavanje (u daljem tekstu: agencija), u skladu sa ovim zakonom i aktom Ministarstva.

Izuzetno od stava 2 ovog člana agencija može sprovoditi pojedine programe aktivne politike zapošljavanja, na osnovu ugovora zaključenog sa Zavodom, u cilju postizanja značajnijih efekata programa.

Izbor agencije iz stava 3 ovog člana vrši se u skladu sa propisima kojima se uređuju javne nabavke.

Usluge za tržište rada

Član 15

Priprema za zapošljavanje i posredovanje pri zapošljavanju su usluge za tržište rada, koje pružaju Zavod i agencija.

Usluge iz stava 1 ovog člana, koje pruža Zavod, odnosno agencija, su besplatne za nezaposlena lica i ostale tražioce zaposlenja. Usluge iz stava 1 ovog člana, koje pruža Zavod, su besplatne i za poslodavca.

1. Priprema za zapošljavanje

Član 16

Priprema za zapošljavanje obuhvata:

1) informisanje o mogućnostima i uslovima zapošljavanja;

2) savjetovanje radi povećanja zapošljivosti i zapošljavanja;

3) profesionalnu orijentaciju;

4) profilisanje nezaposlenih lica;

5) utvrđivanje individualnog plana zapošljavanja;

6) radno-socijalnu integraciju.

Informisanje o mogućnostima i uslovima zapošljavanja

Član 17

Informisanje o mogućnostima i uslovima zapošljavanja su aktivnosti kojima se nezaposlenom licu, ostalim tražiocima zaposlenja, poslodavcima i drugim licima pružaju informacije o prijavljenim slobodnim radnim mjestima, uslugama za tržište rada, mjerama aktivne politike zapošljavanja i pravima i obavezama za vrijeme nezaposlenosti.

Savjetovanje radi povećanja zapošljivosti i zapošljavanja

Član 18

Savjetovanje radi povećanja zapošljivosti i zapošljavanja podrazumijeva pružanje stručne pomoći nezaposlenom licu i ostalim tražiocima zaposlenja u izboru, traženju i prihvatanju zaposlenja, upoznavanje sa metodama i tehnikama aktivnog traženja zaposlenja, podršku u

razvoju vještina upravljanja karijerom, radi sticanja znanja i vještina potrebnih za povećanje zapošljivosti i unaprjeđenja profesionalnog razvoja pojedinca.

Savjetovanje iz stava 1 ovog člana se sprovodi individualno i kroz informativno-motivacione radionice, seminare i druge oblike grupnog rada, radi sticanja i razvijanja znanja i vještina za aktivno traženje zaposlenja, odnosno preduzetničkih znanja i kompetencija za upravljanje sopstvenim profesionalnim razvojem i drugih znanja, vještina i kompetencija.

Profesionalna orijentacija

Član 19

Profesionalna orijentacija podrazumijeva pružanje stručne pomoći nezaposlenom licu i ostalim tražiocima zaposlenja, pri izboru zanimanja, promjeni zanimanja i donošenju odluka u vezi sa karijernim razvojem, odnosno usklađivanje individualnih potreba i mogućnosti nezaposlenog lica i ostalih tražilaca zaposlenja sa potrebama i zahtjevima tržišta rada.

Profilisanje nezaposlenih lica

Član 20

Profilisanje nezaposlenih lica su aktivnosti koje se preduzimaju radi identifikovanja nezaposlenih lica koja su izložena riziku na tržištu rada, odnosno radi upućivanja nezaposlenih lica na određene usluge i mjere u skladu sa njihovim ličnim profilom i potrebama.

Profilisanje nezaposlenih lica iz stava 1 ovog člana vrši se na osnovu podataka o obrazovanju, radnom iskustvu, ličnim, socijalnim, zdravstvenim i profesionalnim karakteristikama, interesovanjima i motivisanosti za rad i drugih podataka o nezaposlenom licu, kao i podataka vezanih za mogućnost zapošljavanja.

Utvrđivanje individualnog plana zapošljavanja

Član 21

U individualnom planu zapošljavanja definišu se aktivnosti i obaveze nezaposlenog lica i Zavoda, kao i rokovi za njihovo sprovođenje.

Zavod, u saradnji sa nezaposlenim licem utvrđuje individualni plan zapošljavanja nezaposlenog lica radi pripreme za zapošljavanje i aktivnog traženja zaposlenja, u roku od 45 dana od dana prijave nezaposlenog lica Zavodu.

Individualni plan zapošljavanja sadrži pregled poslova i zanimanja koje nezaposleno lice može obavljati prema njegovim stručnim, radnim i ličnim mogućnostima, kao i pregled svih aktivnosti koje će nezaposleno lice sprovoditi u cilju zapošljavanja prema utvrđenim rokovima.

Individualni plan zapošljavanja usklađuje se sa promjenama vezanim za nezaposleno lice, za koga se plan utvrđuje, kao i sa promijenjenim okolnostima na tržištu rada.

Radno-socijalna integracija

Član 22

Radno-socijalna integracija podrazumijeva pružanje stručne pomoći posebno osjetljivim grupama nezaposlenih lica, izuzev licima sa invaliditetom, radi sticanja znanja i vještina potrebnih za uključivanje na tržište rada, odnosno osposobljavanja za rad.

2. Posredovanje pri zapošljavanju

Član 23

Posredovanje pri zapošljavanju je skup aktivnosti koje obuhvataju pružanje stručne pomoći u povezivanju nezaposlenog lica, odnosno ostalih tražilaca zaposlenja i poslodavca, radi zasnivanja radnog odnosa, u skladu sa posebnim zakonom.

Stručna pomoć iz stava 1 ovog člana, prema iskazanim potrebama poslodavaca, obuhvata metode i tehnike koje uzimaju u obzir zahtjeve i uslove određenog posla, potrebna znanja, vještine, iskustvo i sposobnosti lica za koja se posreduje, kao i njihove lične zahtjeve i uslove.

U postupku posredovanja pri zapošljavanju nezaposleno lice ima prednost nad ostalim tražiocima zaposlenja.

Obavljanje poslova posredovanja pri zapošljavanju

Član 24

Poslove posredovanja pri zapošljavanju Zavod obavlja na osnovu prijavljenih slobodnih radnih mjesta, evidencije o nezaposlenim licima i ostalim tražiocima zaposlenja, kao i na osnovu procjene potrebnih znanja, vještina i sposobnosti za rad na određenim poslovima u saradnji sa poslodavcem, kroz neposredno povezivanje poslodavca i nezaposlenog lica, odnosno ostalih tražilaca zaposlenja, prethodnu selekciju i profesionalnu selekciju nezaposlenog lica, odnosno ostalih tražilaca zaposlenja.

Prijavljivanje slobodnih radnih mjesta

Član 25

Poslodavac je dužan da slobodno radno mjesto prijavi Zavodu, podnošenjem prijave o slobodnom radnom mjestu.

Pod slobodnim radnim mjestom, u smislu stava 1 ovog člana, ukoliko posebnim zakonom nije drukčije određeno, ne smatraju se slučajevi:

1) kada postoji potreba da se istekom prethodnog ugovora o radu sa istim zaposlenim zaključi novi ugovor o radu na određeno ili neodređeno vrijeme;

2) kada postoji potreba da se zaposleni rasporedi na drugo radno mjesto kod istog poslodavca;

3) preuzimanja zaposlenog na osnovu sporazuma poslodavaca, uz njegovu saglasnost.

Oglašavanje i informisanje

Član 26

Zavod je dužan da slobodno radno mjesto oglasi po zahtjevu poslodavca i u slučajevima utvrđenim posebnim zakonom, na oglasnoj tabli, internet stranici Zavoda i u medijima u roku od dva radna dana od dana prijavljivanja.

Zavod je dužan, na zahtjev poslodavca, da u roku od tri radna dana od dana prijavljivanja slobodnog radnog mjesta, obavijesti poslodavca o mjerama koje Zavod može preduzeti ili preduzima radi popunjavanja slobodnog radnog mjesta.

Poslodavac je dužan da Zavod obavijesti o zasnivanju radnog odnosa sa nezaposlenim licem, odnosno drugim licem, u roku od pet radnih dana od dana zasnivanja radnog odnosa.

Sredstva za javno oglašavanje slobodnog radnog mjesta obezbjeđuje Zavod.

Neposredno povezivanje poslodavca i nezaposlenog lica, odnosno ostalih tražilaca zaposlenja

Član 27

Zavod neposredno povezuje poslodavca koji je prijavio slobodno radno mjesto i nezaposleno lice, odnosno ostale tražioce zaposlenja, koji ispunjavaju uslove za to slobodno radno mjesto:

- upućivanjem kod poslodavca;
- organizovanjem grupnog ili individualnog informisanja kod poslodavca, odnosno u prostorijama Zavoda;
- kroz druge oblike povezivanja nezaposlenog lica, odnosno ostalih tražilaca zaposlenja i poslodavca.

Prethodna selekcija nezaposlenih lica i ostalih tražilaca zaposlenja

Član 28

Zavod, na zahtjev poslodavca iz člana 27 ovog zakona, poziva nezaposlena lica, odnosno ostale tražioce zaposlenja, koji ispunjavaju uslove tog slobodnog radnog mjesta, obavještava ih o uslovima i mogućnostima zapošljavanja, organizuje grupno informisanje, odnosno individualno savjetovanje i vrši prethodnu selekciju lica, odnosno izbor lica koja upućuje poslodavcu radi zapošljavanja.

Profesionalna selekcija nezaposlenog lica i ostalih tražilaca zaposlenja

Član 29

Zavod, na zahtjev poslodavca iz člana 27 ovog zakona, vrši profesionalnu selekciju nezaposlenih lica, odnosno ostalih tražilaca zaposlenja, radi psihološke procjene usklađenosti njihovih osobina ličnosti i sposobnosti, sa zahtjevima slobodnog radnog mjesta, odnosno zahtjevima radnog okruženja.

Zavod može, na zahtjev poslodavca, odnosno zbog potreba tržišta rada, da organizuje profesionalnu selekciju, radi procjene usklađenosti osobina ličnosti i sposobnosti nezaposlenih lica, sa zahtijevanim kriterijumima za uključivanje u odgovarajuće programe aktivne politike zapošljavanja.

Posredovanje pri zapošljavanju u inostranstvu

Član 30

Posredovanje pri zapošljavanju u inostranstvu ostvaruje se na osnovu prijave potrebe za zapošljavanjem kod stranog poslodavca.

Prijavu potrebe za zapošljavanjem kod stranog poslodavca prima, objavljuje i realizuje Zavod, odnosno agencija.

Prijava iz stava 2 ovog člana obavezno sadrži podatke o: stranom poslodavcu (naziv, sjedište, djelatnost, kontakt: mail i web adresa, telefon), radnom mjestu, broju izvršilaca, vrsti i trajanju zaposlenja, uslovima za obavljanje poslova radnog mjesta (nivo obrazovanja i kvalifikacija, posebna znanja i vještine, radno iskustvo), uslovima rada kod stranog poslodavca (zarada, radno vrijeme, smještaj, ishrana, sa naznakom ko snosi troškove smještaja, ishrane, prevoza, obavljanja ljekarskih pregleda i izdavanja viza i dozvola boravka), roku za prijavljivanje i roku za realizaciju prijave.

Zavod, odnosno, agencija dužni su da prijavu iz stava 2 ovog člana objave na svojoj oglasnoj tabli, internet stranici i u medijima koji se izdaju u Crnoj Gori u roku od deset radnih dana od dana prijema prijave.

Zaštita u postupku zapošljavanja kod stranog poslodavca

Član 31

Zavod, odnosno agencija dužni su da obezbijede zaštitu lica u postupku zapošljavanja kod stranog poslodavca.

Zaštita u postupku zapošljavanja kod stranog poslodavca obuhvata najmanje jednak tretman po osnovu rada sa državljanima države zaposlenja, za vrijeme rada i boravka u inostranstvu.

Obaveze Zavoda, odnosno agencije u postupku zapošljavanja kod stranog poslodavca

Član 32

Zavod, odnosno, agencija dužni su da:

- poslove posredovanja pri zapošljavanju u inostranstvu obavljaju u saradnji sa nadležnim organima, odnosno tijelima države zaposlenja;
- lica upoznaju sa uslovima života i rada kod stranog poslodavca i njihovim pravima i zaštitom prava po osnovu rada i boravka u inostranstvu;
- pruže stručnu pomoć u obezbjeđivanju dozvola za boravak i rad u inostranstvu;
- obezbijede zaključivanje ugovora o radu prije odlaska u inostranstvo;
- snose troškove prijevremenog povratka lica zbog nezakonitog posredovanja pri zapošljavanju i davanja pogrešnih informacija o uslovima života i rada;
- informišu lica o mogućnostima i uslovima za zapošljavanje nakon povratka sa rada iz inostranstva.

Uslovi za posredovanje pri zapošljavanju u inostranstvu

Član 33

Zavod, odnosno agencija mogu posredovati pri zapošljavanju u inostranstvu ako ne postoje zakonske smetnje za odlazak lica u inostranstvo, u skladu sa zakonom.

Lice koje se zapošljava u inostranstvu podnosi dokaze da ne postoje smetnje iz stava 1 ovog člana.

Obavještavanje

Član 34

Zavod i agencija dostavljaju Ministarstvu obavještenje o licima koja se zapošljavaju u inostranstvu, njihovom broju i strukturi i druge podatke u vezi sa zapošljavanjem u inostranstvu, prije odlaska na rad u inostranstvo.

IV. AKTIVNA POLITIKA ZAPOŠLJAVANJA

Nacionalna strategija zapošljavanja

Član 35

Aktivna politika zapošljavanja, kao i strateški prioriteti i ciljevi politike zapošljavanja, za najmanje četiri godine utvrđuju se Nacionalnom strategijom zapošljavanja (u daljem tekstu: Nacionalna strategija).

Nacionalnu strategiju donosi Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Aktivna politika zapošljavanja

Član 36

Aktivna politika zapošljavanja obuhvata planove, mjere i programe usmjerene ka povećanju zaposlenosti, odnosno smanjenju nezaposlenosti.

Akcioni plan zapošljavanja

Član 37

Akcioni plan zapošljavanja (u daljem tekstu: Akcioni plan) je osnovni instrument aktivne politike zapošljavanja, kojim su utvrđene mjere i aktivnosti usmjerene ka ostvarivanju ciljeva definisanih Nacionalnom strategijom, za period od godinu dana.

Akcioni plan sadrži:

1) prioritete i ciljeve politike zapošljavanja u skladu sa Nacionalnom strategijom;
2) stanje i tokove na tržištu rada;
3) mjere i aktivnosti za ostvarivanje ciljeva politike zapošljavanja;
4) finansijski okvir za sprovođenje mjera i aktivnosti i izvore finansiranja;
5) nosioce mjera i aktivnosti;
6) pokazatelje uspješnosti mjera i aktivnosti utvrđenih Akcionim planom;
7) druge elemente od značaja za sprovođenje Akcionog plana.

Akcioni plan utvrđuje Vlada, na predlog Ministarstva, najkasnije do kraja tekuće godine za narednu godinu.

Programom rada, koji donosi Zavod, utvrđuju se mjere i aktivnosti iz Akcionog plana koji sprovodi Zavod, za određene ciljne grupe.

Godišnji izvještaj o sprovođenju Akcionog plana Ministarstvo podnosi Vladi do 30. aprila tekuće godine za prethodnu godinu.

U cilju smanjivanja regionalnih razlika u nezaposlenosti, Akcionim planom se, za teritoriju jedinice lokalne samouprave, mogu utvrditi prioriteti i podsticaji kod ostvarivanja mjera aktivne politike zapošljavanja.

Mjere aktivne politike zapošljavanja

Član 38

Mjere aktivne politike zapošljavanja sprovode se kroz programe koje donosi organ upravljanja Zavoda (u daljem tekstu: Upravni odbor).

Mjere aktivne politike zapošljavanja su:

1) obrazovanje i osposobljavanje odraslih;
2) podsticaji za zapošljavanje;
3) direktno otvaranje radnih mjesta; i
4) podsticaji za preduzetništvo.

Zavod može sprovoditi i druge mjere aktivne politike zapošljavanja u zavisnosti od potreba tržišta rada i identifikacije ciljnih grupa, koje su utvrđene u Akcionom planu i Programu rada Zavoda.

Mjere aktivne politike zapošljavanja realizuju se u skladu sa pravilima o dodjeli državne pomoći, u skladu sa posebnim zakonom.

Učesnici programa aktivne politike zapošljavanja

Član 39

U programe aktivne politike zapošljavanja uključuju se nezaposlena lica.

U pojedine programe aktivne politike zapošljavanja mogu se uključiti i zaposleni za čijim je radom prestala potreba zbog tehnoloških, ekonomskih i restrukturalnih promjena.

U realizaciji programa aktivne politike zapošljavanja mogu učestvovati poslodavci, odnosno organizatori obrazovanja, u skladu sa ovim zakonom.

Obrazovanje i osposobljavanje odraslih

Član 40

Obrazovanje i osposobljavanje odraslih podrazumijeva pružanje mogućnosti, kroz programe obrazovanja i osposobljavanja, za sticanje prve kvalifikacije, prekvalifikaciju, dokvalifikaciju, specijalizaciju, sticanje ključnih vještina; osposobljavanje za sticanje znanja i vještina potrebnih za obavljanje poslova određenog radnog mjesta kod poslodavca; osposobljavanje za sticanje znanja, vjestina i kompetencija za sticanje radnog iskustva za samostalno obavljanje poslova u određenom nivou obrazovanja i druge vidove osposobljavanja radi povećanja zapošljivosti i zapošljavanja, odnosno zadržavanja zaposlenosti u uslovima ekonomskih, tehnoloških i restrukturalnih promjena kod poslodavca.

Obrazovanje i osposobljavanje odraslih može se vršiti kod organizatora obrazovanja, odnosno poslodavca, za potrebe poslodavca i tržišta rada.

Radi uključivanja lica iz člana 39 st. 1 i 2 ovog zakona u programe obrazovanja i osposobljavanja odraslih, Zavod priprema i vrši izbor polaznika programa; vrši izbor organizatora obrazovanja, odnosno poslodavca kod koga se realizuje program; upućuje polaznike u programe; prati i vrednuje, finansira, odnosno sufinansira programe obrazovanja i osposobljavanja odraslih.

Podsticaji za zapošljavanje

Član 41

Podsticaji za zapošljavanje obuhvataju subvencionirano zapošljavanje nezaposlenih lica na poslovima na otvorenom tržištu rada, za poslove koji bi mogli biti održivi i nakon završetka trajanja subvencije, u skladu sa Akcionim planom.

Subvenciju iz stava 1 ovog člana može ostvariti poslodavac koji zapošljava nezaposleno lice.

Subvenciju iz stava 1 ovog člana poslodavac može da ostvari za isto nezaposleno lice, samo po jednom osnovu za isti vremenski period.

Direktno otvaranje radnih mjesta

Član 42

Direktno otvaranje radnih mjesta podrazumijeva stvaranje privremenih netržišnih poslova od javnog interesa, kroz javni rad, radi pružanja mogućnosti posebno osjetljivim grupama nezaposlenih lica da očuvaju i unaprijede radne sposobnosti i povećaju zapošljivost.

Javni rad iz stava 1 ovog člana se sprovodi kroz programe humanitarnih, edukativnih, socijalnih, ekoloških, komunalnih, infrastrukturnih sadržaja, očuvanja kulturnih i istorijskih spomenika i kroz programe u drugim oblastima od javnog interesa.

Akcionim planom utvrđuju se djelatnosti u kojima će se sprovoditi poslovi od javnog interesa.

Javni rad se realizuje kod poslodavca koji je izvođač javnog rada, i koji zapošljava nezaposleno lice.

Podsticaji za preduzetništvo

Član 43

Podsticaji za preduzetništvo se odnose na pružanje finansijske i stručne pomoći nezaposlenom licu koje osniva jedan od oblika obavljanja privredne djelatnosti, u skladu sa posebnim zakonom, ako kao osnivač u njemu zasniva radni odnos.

Podsticaj za preduzetništvo može biti i pružanje finansijske i stručne pomoći poslodavcu koji otvara nova radna mjesta i zapošljava nezaposleno lice.

Licima iz st. 1 i 2 ovog člana Zavod pruža stručnu pomoć koja se odnosi na usluge savjetovanja i druge vidove pomoći, radi unaprjeđenja preduzetničkih znanja, kompetencija i nivoa poslovne uspješnosti.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, stručnu pomoć može pružati pravno ili fizičko lice koje Zavod izabere u skladu sa propisima kojima se uređuju javne nabavke.

Podsticaji za preduzetništvo za lica iz st. 1 i 2 ovog člana mogu se dodijeliti u skladu sa aktom Vlade.

Sprovođenje mjera aktivne politike zapošljavanja

Član 44

Programe aktivne politike zapošljavanja donosi Upravni odbor Zavoda, na predlog direktora Zavoda.

Programom iz stava 1 ovog člana utvrđuju se uslovi, kriterijumi i obim sredstava za njihovo sprovođenje, kao i ciljna grupa kojoj je program namijenjen.

Za realizaciju programa iz stava 1 ovog člana Zavod raspisuje javni konkurs.

Direktor Zavoda obrazuje komisiju, koja obrađuje zahtjeve i utvrđuje listu učesnika javnog konkursa, na osnovu kriterijuma iz stava 2 ovog člana.

Odluku o izboru korisnika sredstava donosi Upravni odbor Zavoda, na predlog direktora Zavoda.

Odluka iz stava 5 ovog člana mora biti obrazložena i dostavljena svim učesnicima javnog konkursa.

Protiv odluke iz stava 5 ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu, koja ne odlaže izvršenje odluke.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, izbor organizatora obrazovanja iz člana 40 stav 2 ovog zakona vrši se u skladu sa propisima kojima se uređuju javne nabavke.

Međusobna prava, obaveze i odgovornosti Zavoda i korisnika sredstava, odnosno nezaposlenih lica koja za vrijeme uključivanja u program ne zasnivaju radni odnos, uređuju se ugovorom.

Praćenje i ocjena mjera aktivne politike zapošljavanja

Član 45

Praćenje i ocjena mjera aktivne politike zapošljavanja podrazumijeva skup aktivnosti usmjerenih na praćenje sprovođenja programa aktivne politike zapošljavanja, kao i njihovog uticaja na stanja i kretanja na tržištu rada, u cilju stvaranja uslova za ispunjavanje strateških prioriteta i ciljeva politike zapošljavanja utvrđenih Nacionalnom strategijom.

Zavod vrši sistematsko prikupljanje podataka o stanju i dinamici pojedinih mjera aktivne politike zapošljavanja, identifikuje probleme, vrši procjenu rizika i predlaže aktivnosti u cilju obezbjeđenja efikasnog upravljanja mjerom.

Praćenje i ocjenu efekata sprovođenja mjera aktivne politike zapošljavanja vrši Ministarstvo, u saradnji sa Zavodom, na osnovu statističkih pokazatelja i metodologija usklađenih sa međunarodnim i evropskim standardima.

Za praćenje i ocjenu efekata sprovođenja mjera aktivne politike zapošljavanja, Ministarstvo može angažovati stručno lice za oblast tržišta rada i zapošljavanja.

V. PRAVA ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI

Osiguranje od nezaposlenosti

Član 46

Osiguranje od nezaposlenosti je dio sistema obaveznog socijalnog osiguranja kojim se, na načelima uzajamnosti i solidarnosti, svim osiguranim licima obezbjeđuju prava, u skladu sa ovim zakonom.

Osiguranje od nezaposlenosti se sprovodi u skladu sa posebnim zakonom.

Novčana naknada

Član 47

Osiguranjem od nezaposlenosti iz člana 46 ovog zakona nezaposlenom licu se obezbjeđuje pravo na novčanu naknadu.

Za vrijeme korišćenja prava na novčanu naknadu, nezaposlenom licu se obezbjeđuju penzijsko i invalidsko osiguranje i zdravstveno osiguranje.

Uslovi za ostvarivanje prava na novčanu naknadu

Član 48

Pravo na novčanu naknadu stiče osiguranik kojem je, u smislu posebnog zakona, prestao radni odnos bez njegove saglasnosti ili krivice, i koji u trenutku prestanka radnog odnosa ima staž osiguranja od najmanje devet mjeseci neprekidno ili sa prekidima u posljednjih 18 mjeseci.

Osiguranik koji je bio u radnom odnosu sa nepunim radnim vremenom stiče pravo na novčanu naknadu, ako po preraspodjeli radnog vremena na puno radno vrijeme ispuni uslove iz stava 1 ovog člana.

Pravo na novčanu naknadu stiče i osiguranik koji je, u smislu posebnog zakona, prestao da obavlja preduzetničku, profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje bez svoje krivice, i koji u trenutku prestanka obavljanja te djelatnosti, ima staž osiguranja od najmanje devet mjeseci neprekidno ili sa prekidima u posljednjih 18 mjeseci.

Rok za podnošenje zahtjeva

Član 49

Novčana naknada pripada nezaposlenom licu od prvog dana po prestanku radnog odnosa, odnosno prestanku obavljanja preduzetničke, profesionalne ili druge djelatnosti kao osnovnog zanimanja (u daljem tekstu: prestanak osiguranja), ako se prijavi Zavodu u roku od 30 dana od dana prestanka osiguranja i u tom roku podnese zahtjev za novčanu naknadu.

Nezaposleno lice koje zbog opravdanog razloga propusti rok za prijavljivanje iz stava 1 ovog člana, može se prijaviti Zavodu i podnijeti zahtjev za novčanu naknadu u roku od osam dana od dana prestanka razloga koji je prouzrokovao propuštanje roka, a najkasnije u roku od 60 dana od propuštanja roka iz stava 1 ovog člana.

Nezaposlenom licu koje se prijavi Zavodu i podnese zahtjev za novčanu naknadu u smislu stava 2 ovog člana, novčana naknada pripada od prvog dana po prestanku osiguranja.

Opravdanim razlogom u smislu stava 2 ovog člana smatra se: bolest, smrt u porodici, elementarna nepogoda, za koje je nezaposleno lice dužno da dostavi dokaz.

Slučajevi u kojima osiguranik ne može ostvariti pravo na novčanu naknadu

Član 50

Pravo na novčanu naknadu ne može ostvariti osiguranik kojem je prestao radni odnos zbog:

1) sporazumnog prestanka radnog odnosa;

2) otkaza od strane zaposlenog lica;

3) otkaza od strane poslodavca, u slučajevima utvrđenim posebnim zakonom, izuzev u slučaju prestanka radnog odnosa istekom vremena na koje je zaključen ugovor o radu na određeno vrijeme, odnosno prestanka radnog odnosa zbog prestanka potrebe za radom zaposlenog, zbog ekonomskih, tehnoloških i restrukturalnih promjena kod poslodavca, kada se zaposlenom isplati otpremnina;

4) ispunjavanja uslova za prestanak radnog odnosa po sili zakona, izuzev u slučaju prestanka radnog odnosa usljed stečaja ili likvidacije, odnosno u svim drugim slučajevima prestanka rada poslodavca, u skladu sa posebnim zakonom.

Izuzeci

Član 51

Nezaposleno lice, koje je otkazalo ugovor o radu, ima pravo na novčanu naknadu, ako je do prestanka radnog odnosa došlo zbog:

1) premještanja supružnika u drugo mjesto prebivališta, u skladu sa posebnim propisima;

2) promjene mjesta prebivališta radi uspostavljanja zajednice života nakon zaključenja braka;

3) zdravstvenih razloga nezaposlenog lica ili članova njegove uže porodice radi preseljenja u drugo mjesto na osnovu nalaza nadležnog organa odgovarajuće zdravstvene ustanove.

Trajanje prava na novčanu naknadu

Član 52

Novčana naknada pripada nezaposlenom licu koje je prije prestanka osiguranja, ispunilo uslove iz člana 48 ovog zakona, i to:

1) tri mjeseca ako ima staž osiguranja od devet mjeseci do pet godina;

2) šest mjeseci ako ima staž osiguranja od pet godina do 15 godina;

3) devet mjeseci ako ima staž osiguranja od 15 godina do 25 godina;

4) 12 mjeseci ako ima staž osiguranja od 25 godina do 35 godina;

5) ako ima više od 35 godina staža osiguranja - do ponovnog zaposlenja, odnosno do ispunjavanja uslova u pogledu starosne granice ili staža osiguranja za ostvarivanje prava na starosnu penziju, u skladu sa posebnim zakonom.

Mirovanje prava na novčanu naknadu

Član 53

Pravo na novčanu naknadu korisniku novčane naknade miruje za vrijeme:

1) za koje boravi u inostranstvu kao supružnik zaposlenog koji je upućen na rad u inostranstvo;

2) trajanja pritvora.

Nezaposleno lice koje se, u slučajevima iz stava 1 ovog člana, prijavi Zavodu i podnese zahtjev za nastavak korišćenja novčane naknade, u roku od 30 dana od dana prestanka razloga za mirovanje prava na novčanu naknadu, ima pravo da nastavi sa korišćenjem prava na novčanu naknadu za preostalo vrijeme.

Prestanak prava na novčanu naknadu

Član 54

Pravo na novčanu naknadu nezaposlenom licu prestaje, ako:

1) istekne period za koji mu je priznato pravo;

2) zasnuje radni odnos u skladu sa zakonom;

3) se registruje kao preduzetnik, odnosno otpočne da obavlja profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje;

4) postane jedini vlasnik ili vlasnik više od 51% u privrednom društvu, u skladu sa posebnim zakonom;

5) postane poljoprivrednik - osiguranik, u skladu sa posebnim zakonom;

6) postane sveštenik, vjerski službenik, monah ili monahinja – osiguranik, u skladu sa posebnim zakonom;

7) ispuni uslove u pogledu starosne granice ili staža osiguranja za ostvarivanje prava na starosnu penziju, ili ostvari pravo na invalidsku penziju ili porodičnu penziju, u skladu sa posebnim zakonom;

8) postane potpuno nesposobno za rad, u skladu sa posebnim zakonom;

9) navrši 67 godina života;

10) otpočne sa izdržavanjem kazne zatvora;

11) aktivno ne traži zaposlenje, u skladu sa propisom Ministarstva;

12) nije raspoloživo za rad, u skladu sa propisom Ministarstva;

13) odbije uključivanje u program aktivne politike zapošljavanja ili ga bez opravdanog razloga prekine odnosno ne završi;

14) odbije ponuđeno zaposlenje, u skladu sa ovim zakonom;

15) se rješenjem nadležne inspekcije rada utvrdi da radi suprotno propisima o radu;

16) podnese zahtjev za prestanak prava na novčanu naknadu;

17) prestane da se vodi u evidenciji nezaposlenih lica, u skladu sa ovim zakonom.

Ponovno sticanje prava na novčanu naknadu

Član 55

Nezaposleno lice kojem je prestalo pravo na novčanu naknadu u smislu člana 54 ovog zakona, osim u slučaju ispunjavanja uslova u pogledu starosne granice ili staža osiguranja za ostvarivanje prava na starosnu penziju ili ostvarivanja prava na invalidsku penziju, odnosno navršenja 67 godina života, može ponovo ostvariti pravo na novčanu naknadu, ako ispuni uslove iz člana 48 ovog zakona i ako se prijavi Zavodu i podnese zahtjev za novčanu naknadu u roku iz člana 49 ovog zakona.

Nezaposlenom licu iz stava 1 ovog člana, pri ponovnom ostvarivanju prava na novčanu naknadu, priznaje se staž osiguranja ostvaren nakon poslednjeg korišćenja novčane naknade.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, nezaposlenom licu kojem pripada pravo na novčanu naknadu u skladu sa članom 52 stav 1 tačka 5 ovog zakona, pri ponovnom ostvarivanju prava na novčanu naknadu, priznaje se ukupni staž osiguranja i vrijeme korišćenja novčane naknade.

Preostala novčana naknada

Član 56

Nezaposlenom licu kome je prestalo pravo na novčanu naknadu zbog zasnivanja radnog odnosa ili otpočinjanja preduzetničke, profesionalne ili druge djelatnosti kao osnovnog zanimanja, prije isteka vremena korišćenja tog prava, ako ponovo postane nezaposleno lice

bez svoje krivice ili saglasnosti, nastavlja korišćenje prava na novčanu naknadu za preostalo vrijeme u utvrđenom iznosu, ako je to za njega povoljnije.

Visina novčane naknade

Član 57

Novčana naknada iznosi 120% od obračunske vrijednosti koeficijenta utvrđene zakonom i drugim propisom.

Na iznos novčane naknade obračunavaju se doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje i zdravstveno osiguranje, u skladu sa posebnim zakonom.

Novčana pomoć i naknada troškova prevoza za vrijeme obrazovanja, osposobljavanja i uključivanja u druge mjere

Član 58

Nezaposleno lice koje je Zavod uputio na obrazovanje, osposobljavanje i u druge mjere usmjerene na povećanje zaposlenosti, odnosno smanjenje nezaposlenosti, ima pravo na novčanu pomoć, u visini do 15% od prosječne mjesečne bruto zarade zaposlenih u Crnoj Gori, ostvarene u prethodnoj godini, prema podacima organa uprave nadležnog za poslove statistike.

Nezaposleno lice koje se, u smislu stava 1 ovog člana, upućuje van mjesta prebivališta, odnosno boravka, ima pravo na naknadu troškova prevoza za vrijeme za koje je upućen.

Visina troškova prevoza u slučaju iz stava 2 ovog člana utvrđuje se u visini troškova javnog prevoza u drumskom i željezničkom saobraćaju.

Nezaposleno lice iz stava 1 ovog člana koje je korisnik novčane naknade, tokom trajanja obrazovanja, osposobljavanja i uključivanja u druge mjere usmjerene na povećanje zaposlenosti, odnosno smanjenje nezaposlenosti zadržava pravo na novčanu naknadu.

Nezaposleno lice iz stava 4 ovog člana kojem za vrijeme obrazovanja, osposobljavanja i uključivanja u druge mjere usmjerene na povećanje zaposlenosti, odnosno smanjenje nezaposlenosti istekne pravo na novčanu naknadu, ima pravo na novčanu pomoć do isteka obrazovanja, osposobljavanja i drugih mjera u koje je upućen.

Način ostvarivanja prava na novčanu pomoć i naknadu troškova prevoza za vrijeme obrazovanja i osposobljavanja, i uključivanja u druge mjere usmjerene na povećanje zaposlenosti, odnosno smanjenjenje nezaposlenosti propisuje Ministarstvo.

VI. POSTUPAK ZA OSTVARIVANJE PRAVA

Pokretanje i vođenje postupka

Član 59

Postupak za ostvarivanje prava utvrđenih ovim zakonom pokreće se na zahtjev nezaposlenog lica, koji se podnosi prema mjestu prijavljivanja u evidenciju nezaposlenih lica.

U prvostepenom postupku za ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana odlučuje Zavod, a u drugostepenom postupku Ministarstvo.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja donesenog u prvostepenom postupku.

Zahtjevi, rješenja, žalbe i drugi podnesci i akti u postupku ostvarivanja prava nezaposlenih lica oslobođeni su plaćanja takse.

Pokretanje upravnog spora

Član 60

Protiv drugostepenog rješenja donijetog po žalbi može se pokrenuti upravni spor.

Vraćanje sredstava

Član 61

Nezaposleno lice koje je ostvarilo pravo na novčanu naknadu ili drugo pravo za vrijeme nezaposlenosti u skladu sa ovim zakonom, dužno je da obavijesti Zavod o svakoj promjeni koja utiče na prestanak, odnosno mirovanje tog prava, u roku od osam dana od dana nastanka promjene.

Nezaposleno lice koje je na osnovu pravosnažne sudske odluke ili odluke poslodavca vraćeno na rad i ostvarilo prava po osnovu rada za period za koji je bilo nezaposleno, dužno je da vrati Zavodu iznos isplaćene novčane naknade.

Nezaposleno lice je dužno da neosnovano primljenu novčanu naknadu u smislu st. 1 i 2 ovog člana vrati na osnovu sporazuma zaključenog sa Zavodom.

Ako nezaposleno lice ne postupi u smislu stava 3 ovog člana, Zavod će tražiti naknadu štete tužbom kod nadležnog suda.

U slučaju iz stava 2 ovog člana Zavod ima pravo da od nadležnog organa za penzijsko i invalidsko osiguranje zahtijeva povraćaj novčanog iznosa uplaćenog po osnovu doprinosa.

VII. EVIDENCIJE U OBLASTI ZAPOŠLJAVANJA

Evidencije

Član 62

Radi sagledavanja stanja i kretanja na tržištu rada Zavod vodi evidencije u oblasti zapošljavanja u skladu sa ovim zakonom.

Vođenjem evidencija u oblasti zapošljavanja obezbjeđuju se podaci za statistička istraživanja i informacioni sistem u oblasti zapošljavanja.

Vrste evidencija

Član 63

Evidencije u oblasti zapošljavanja su evidencije o:

1) nezaposlenim licima;
2) ostalim tražiocima zaposlenja;
3) slobodnim radnim mjestima;
4) potrebama za zapošljavanjem kod stranog poslodavca.

Prijavljivanje u evidenciju o nezaposlenim licima, odnosno ostalim tražiocima zaposlenja

Član 64

Nezaposleno lice se prijavljuje u evidenciju o nezaposlenim licima u Zavodu, prema mjestu prebivališta, odnosno boravka.

Nezaposleno lice iz stava 1 ovog člana je dužno da se odazove na svaki poziv Zavoda, a najmanje jednom za vrijeme od 45 dana ličnim dolaskom, radi pripreme za zapošljavanje i zaposlenja.

Pozivanje iz stava 2 ovog člana obavlja se pisanim pozivom ili putem telefona, o čemu se sastavlja pisana zabilješka.

Ostali tražioci zaposlenja se prijavljuju u evidenciju o ostalim tražiocima zaposlenja u Zavodu, prema mjestu prebivališta, odnosno boravka.

Ostali tražioci zaposlenja se javljaju Zavodu najmanje jednom za vrijeme od četiri mjeseca.

Postupak vođenja evidencije o nezaposlenim licima i ostalim tražiocima zaposlenja

Član 65

Zavod vodi evidenciju o nezaposlenim licima i ostalim tražiocima zaposlenja, na osnovu prijave i dokaza, u skladu sa članom 71 ovog zakona.

Evidencije iz stava 1 ovog člana, Zavod prestaje da vodi, na osnovu odjave nezaposlenog lica, odnosno ostalih tražilaca zaposlenja ili po službenoj dužnosti.

U prvostepenom postupku o odbijanju prijave u evidenciju iz stava 1 ovog člana, odnosno prestanku vođenja evidencije o nezaposlenom licu, odnosno ostalim tražiocima zaposlenja odlučuje Zavod, a u drugostepenom postupku Ministarstvo.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja donesenog u prvostepenom postupku iz stava 3 ovog člana.

Prestanak vođenja evidencije o nezaposlenim licima

Član 66

Evidencija o nezaposlenom licu prestaje da se vodi, ako:

1) se odjavi iz evidencije;

2) zasnuje radni odnos, u skladu sa zakonom;

3) se registruje kao preduzetnik, odnosno otpočne da obavlja profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje;

4) postane jedini vlasnik ili vlasnik više od 51% u privrednom društvu, u skladu sa posebnim zakonom;

5) postane poljoprivrednik – osiguranik, u skladu sa posebnim zakonom;

6) postane sveštenik, vjerski službenik, monah ili monahinja - osiguranik, u skladu sa posebnim zakonom;

7) se rješenjem nadležne inspekcije rada utvrdi da radi suprotno propisima o radu;

8) ostvari pravo na starosnu penziju, invalidsku penziju ili porodičnu penziju, u skladu sa posebnim zakonom;

9) postane potpuno nesposobno za rad, u skladu sa posebnim zakonom;

10) navrši 67 godina života;

11) postane redovan učenik;

12) postane student osnovnih studija;

13) obavlja stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa prema posebnom zakonu;

14) otpočne sa izdržavanjem kazne zatvora;

15) nije dalo tačne podatke o ispunjavanju uslova za sticanje statusa nezaposlenog lica;

16) aktivno ne traži zaposlenje, u skladu sa propisom Ministarstva;

17) nije raspoloživo za rad, u skladu sa propisom Ministarstva;

18) odbije uključivanje u program aktivne politike zapošljavanja ili ga bez opravdanog razloga prekine, odnosno ne završi;

19) odbije ponuđeno zaposlenje, u skladu sa ovim zakonom.

Pored razloga iz stava 1 ovog člana, evidencija o nezaposlenom licu strancu prestaje da

se vodi i u slučaju prestanka stalnog boravka, privremenog boravka, statusa izbjeglice, dodatne zaštite, azila, supsidijarne zaštite ili međunarodne zaštite, u skladu sa posebnim zakonom.

U slučaju iz stava 1 tač. 7, 15, 16, 17, 18 i 19 ovog člana nezaposleno lice se ne može ponovo prijaviti Zavodu u roku od šest mjeseci od dana prestanka vođenja u evidenciji o nezaposlenim licima.

Prestanak vođenja evidencije o ostalim tražiocima zaposlenja

Član 67

Evidencija o ostalim tražiocima zaposlenja prestaje da se vodi, ako:

1) se ne javi Zavodu u roku od četiri mjeseca od zadnje prijave;

2) se odjavi sa evidencije;

3) ostvari pravo na starosnu penziju, invalidsku penziju ili porodičnu penziju, u skladu sa posebnim zakonom;

4) postane potpuno nesposobno za rad, u skladu sa posebnim zakonom;

5) navrši 67 godina života;

6) otpočne sa izdržavanjem kazne zatvora.

Evidencija o slobodnim radnim mjestima

Član 68

Zavod vodi evidenciju o slobodnim radnim mjestima na osnovu prijave koju podnosi poslodavac, u skladu sa ovim zakonom.

Evidencija o slobodnim radnim mjestima sadrži podatke o poslodavcu, radnom mjestu, potrebnim znanjima i sposobnostima, kao i drugim uslovima potrebnim za izvršavanje poslova radnog mjesta.

Evidencija o potrebama za zapošljavanjem kod stranog poslodavca

Član 69

Zavod vodi evidenciju o potrebama za zapošljavanjem kod stranog poslodavca, na osnovu prijave iz člana 30 ovog zakona.

Evidencija iz stava 1 ovog člana sadrži podatke o: stranom poslodavcu, radnom mjestu, potrebnim znanjima i sposobnostima, kao i drugim uslovima potrebnim za izvršavanje poslova radnog mjesta.

Posebne evidencije

Član 70

Pored evidencija iz člana 63 ovog zakona, Zavod vodi posebne evidencije u oblasti zapošljavanja, i to o:

1) licima koja su uključena u programe aktivne politike zapošljavanja;

2) poslodavcima koji Zavodu prijavljuju slobodno radno mjesto, koriste usluge za tržište rada koje pruža Zavod i učestvuju u realizaciji programa aktivne politike zapošljavanja, u skladu sa ovim zakonom;

3) nezaposlenim licima koja koriste novčanu naknadu;

4) licima koja su se zaposlila u inostranstvu posredstvom Zavoda ili bez njegovog posredovanja, a svoje zapošljavanje u inostranstvu prijave Zavodu;

5) organizatorima, korisnicima volonterskog rada i volonterima.

Način vođenja evidencija

Član 71

Podatke o nezaposlenim licima i ostalim tražiocima zaposlenja Zavod vodi na propisanim obrascima i u elektronskom obliku.

Sadržaj evidencija, obrasce, način vođenja evidencija i izvještavanje na osnovu evidencija utvrđenih ovim zakonom propisuje Ministarstvo.

Zavod izdaje uvjerenja o činjenicama o kojima vodi službenu evidenciju.

Prikupljanje, korišćenje i zaštita podataka u evidencijama u oblasti zapošljavanja vrši se u skladu sa posebnim zakonom.

VIII. ZAVOD

Zavod

Član 72

Zavod je pravno lice koje ima status državnog fonda i obavlja djelatnost koja obuhvata poslove u vezi sa zapošljavanjem utvrđene ovim zakonom, drugim propisima i statutom Zavoda, kao poslove iz prenesene nadležnosti.

Poslove u vezi sa zapošljavanjem obavljaju organizacione jedinice Zavoda utvrđene statutom Zavoda.

Na prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u Zavodu primjenjuju se propisi o državnim službenicima i namještenicima.

Poslovi koje obavlja Zavod

Član 73

Pored poslova iz člana 13 ovog zakona, Zavod obavlja i sljedeće poslove:

1) prati, analizira i istražuje ekonomska, socijalna i druga kretanja, zaposlenost, zapošljavanje i nezaposlenost, kao i njihove međusobne uticaje na osnovu čega predlaže mjere za povećanje zaposlenosti;

2) prati i analizira podatke o nezaposlenim strancima, koji se nalaze u evidenciji nezaposlenih lica, i o zaposlenim strancima u Crnoj Gori, na osnovu podataka dobijenih od nadležnih organa;

3) prati i ocjenjuje efekte sprovođenja programa aktivne politike zapošljavanja, radi unaprjeđenja postojećih i kreiranja novih programa;

4) vodi evidencije u oblasti zapošljavanja;

5) sarađuje sa poslodavcima, obrazovnim ustanovama i drugim pravnim ili fizičkim licima u sprovođenju poslova u vezi sa zapošljavanjem;

6) sprovodi međunarodne ugovore o zapošljavanju;

7) sarađuje u oblasti zapošljavanja na međunarodnom planu;

8) rješava o pravima za vrijeme nezaposlenosti u skladu sa ovim zakonom;

9) druge poslove u oblasti zapošljavanja, u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

Organi Zavoda

Član 74

Organi Zavoda su Upravni odbor i direktor.

Upravni odbor

Član 75

Predsjednika i članove Upravnog odbora Zavoda imenuje i razrješava Vlada.

Upravni odbor ima pet članova, i to:

1) predsjednika i dva člana koje predlaže Ministarstvo;

2) jednog člana kojeg predlaže reprezentativna organizacija sindikata; i

3) jednog člana kojeg predlaže reprezentativno udruženje poslodavaca.

Ako je u Upravnom odboru predviđen manji broj predstavnika reprezentativnih sindikata u odnosu na broj reprezentativnih sindikata, na odgovarajućem nivou, primjenjuje se princip rotacije, u skladu sa njihovim posebnim sporazumom.

Ako ima više reprezentativnih udruženja poslodavaca, člana Upravnog odbora predlaže reprezentativno udruženje poslodavaca koje ima veći procenat zaposlenih u privredi Crne Gore.

Mandat Upravnog odbora traje četiri godine.

Nadležnost Upravnog odbora

Član 76

Upravni odbor:

1) donosi statut;

2) donosi godišnji program rada i finansijski plan;

3) podnosi izvještaj o radu i finansijski izvještaj Vladi;

4) donosi opšta akta Zavoda;

5) imenuje i razrješava direktora Zavoda;

6) donosi nacrt budžeta Zavoda za narednu fiskalnu godinu, sa procjenom potrebnih budžetskih sredstava za naredne dvije godine;

7) odlučuje o korišćenju sredstava Zavoda;

8) donosi programe aktivne politike zapošljavanja;

9) odlučuje o obimu učešća Zavoda u realizaciji projekata vezanih za funkcionisanje i razvoj tržišta rada, kao i projekata međunarodnih organizacija i asocijacija u oblasti zapošljavanja i zaposlenosti, uz saglasnost Vlade; i

10) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i statutom Zavoda.

Direktor

Član 77

Radom Zavoda rukovodi direktor.

Za direktora Zavoda može biti imenovano lice koje ima VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima rukovođenja ili devet godina radnog iskustva na drugim poslovima.

Nakon sprovedenog postupka javnog konkursa za direktora Zavoda, u skladu sa propisima o državnim službenicima i namještenicima, lista za izbor kandidata dostavlja se Upravnom odboru radi imenovanja.

Direktora Zavoda imenuje Upravni odbor, na pet godina, na osnovu javnog konkursa.

Nadležnost direktora

Član 78

Direktor Zavoda:

1) predstavlja, rukovodi i organizuje rad u Zavodu;

2) odgovara za zakonitost i kvalitet rada Zavoda;

3) predlaže statut, program rada i finansijski plan, izvještaj o radu i finansijski izvještaj, kao i druge odluke Upravnom odboru;

4) izvršava odluke Upravnog odbora;

5) upravlja ljudskim i finansijskim resursima;

6) utvrđuje unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta u Zavodu;

7) stara se o obezbjeđivanju javnosti rada Zavoda;

8) obrazuje stručne komisije i radna tijela Zavoda; i

9) vrši i druge poslove utvrđene zakonom i statutom Zavoda.

Statut

Član 79

Statutom Zavoda uređuju se:

1) osnove i načela za unutrašnju organizaciju Zavoda;

2) način rada, ovlašćenja i odgovornosti direktora i Upravnog odbora;

3) druga pitanja od značaja za rad Zavoda.

Saglasnost na statut Zavoda daje Vlada.

Statut se objavljuje u „Službenom listu Crne Gore“.

Finansiranje

Član 80

Zavod se finansira iz:

1) doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti;

2) sopstvenih prihoda;

3) opštih prihoda; i

4) drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Za obaveze Zavoda za ostvarivanje prava iz osiguranja od nezaposlenosti garantuje država.

IX. AGENCIJA

Uslovi za rad agencije

Član 81

Agenciju može osnovati fizičko ili pravno lice.

Za obavljanje poslova u vezi sa zapošljavanjem, u skladu sa ovim zakonom i aktom Ministarstva, agencija treba da ispunjava uslove u pogledu prostora, kadra i opreme, koje propisuje Ministarstvo.

Uslove iz stava 2 ovog člana mora da ispunjava i organizaciona jedinica agencije koja se obrazuje na određenoj teritoriji.

Agencija sa sjedištem u državi članici Evropske unije koja u toj državi obavlja poslove u vezi sa zapošljavanjem, može u Crnoj Gori privremeno ili povremeno obavljati ove poslove, koje je prema propisima države u kojoj ima sjedište ovlašćena da obavlja, nakon što o tome obavijesti Ministarstvo, u pisanom ili elektronskom obliku.

Dozvola za rad

Član 82

Ministarstvo izdaje agenciji koja ispunjava uslove propisane ovim zakonom i aktom Ministarstva dozvolu za rad, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Uz zahtjev za dobijanje dozvole za rad, osnivač agencije podnosi potrebnu dokumentaciju, u skladu sa aktom iz člana 81 stav 2 ovog zakona.

Agencija može početi sa radom nakon dobijene dozvole za rad.

Agencija je dužna da Ministarstvu prijavi svaku promjenu koja se odnosi na ispunjenost uslova u pogledu prostora, kadra i opreme, u roku od 30 dana od dana nastanka promjene.

Ministarstvo vodi registar izdatih dozvola za rad.

Oduzimanje dozvole za rad

Član 83

Ministarstvo oduzima dozvolu za rad agenciji, ako:

1) prestane da ispunjava propisane uslove iz člana 81 stav 2 ovog zakona;

2) obavlja poslove u vezi sa zapošljavanjem suprotno ovom zakonu i aktu Ministarstva.

Osnivač agencije kome je oduzeta dozvola za rad, u slučaju iz stava 1 tačka 2 ovog člana, ne može ponovo osnovati agenciju u roku od dvije godine od dana oduzimanja dozvole za rad.

Evidencija o poslovima koje obavlja agencija

Član 84

Agencija vodi evidenciju o poslovima u vezi sa zapošljavanjem, koje obavlja u skladu sa ovim zakonom i aktom Ministarstva.

O obavljenim poslovima iz stava 1 ovog člana agencija je dužna da Ministarstvu dostavlja statističke podatke polugodišnje, u roku od 30 dana nakon isteka svakog polugodišta.

X. NADZOR

Član 85

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa koji su donijeti na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona vrše inspektori rada.

XI. KAZNENE ODREDBE

Član 86

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 20.000 eura kazniće se pravno lice ako:

1) sprovodi pojedine programe aktivne politike zapošljavanja bez ugovora zaključenog sa Zavodom (član 14 stav 3);

2) naplaćuje usluge za tržište rada nezaposlenim licima i ostalim tražiocima zaposlenja (član 15 stav 2);

3) slobodno radno mjesto ne prijavi Zavodu, podnošenjem prijave o slobodnom radnom mjestu (član 25 stav 1);

4) slobodno radno mjesto ne oglasi po zahtjevu poslodavca i u slučajevima utvrđenim posebnim zakonom, na oglasnoj tabli i internet stranici Zavoda i u medijima, u roku od dva radna dana od dana prijavljivanja (član 26 stav 1);

5) ne obavijesti poslodavca, na njegov zahtjev, u roku od tri radna dana od dana prijavljivanja slobodnog radnog mjesta, o mjerama koje Zavod može preduzeti ili preduzima radi popunjavanja slobodnog radnog mjesta (član 26 stav 2);

6) ne obavijesti Zavod o zasnivanju radnog odnosa sa nezaposlenim, odnosno drugim licem, u roku od pet radnih dana od dana zasnivanja radnog odnosa (član 26 stav 3);

7) prijavu potrebe za zapošljavanjem kod stranog poslodavca ne objavi na svojoj oglasnoj tabli, internet stranici i u medijima koji se izdaju u Crnoj Gori u roku od deset radnih dana od dana prijema prijave (član 30 stav 4);

8) ne obezbijedi zaštitu lica u postupku zapošljavanja kod stranog poslodavca (član 31 stav 1);

9) poslove posredovanja pri zapošljavanju u inostranstvu ne obavlja u saradnji sa nadležnim organima, odnosno tijelima države zaposlenja (član 32 stav 1 alineja 1);

10) ne dostavi Ministarstvu obavještenje o licima koja se zapošljavaju u inostranstvu, njihovom broju i strukturi i druge podatke u vezi sa zapošljavanjem u inostranstvu, prije odlaska na rad u inostranstvo (član 34);

11) ne vodi evidencije u oblasti zapošljavanja (član 62 stav 1);

12) otpočne sa radom prije dobijene dozvole za rad (član 82 stav 3);

13) ne prijavi Ministarstvu svaku promjenu koja se odnosi na ispunjenost uslova u pogledu prostora, kadra i opreme, u roku od 30 dana od dana nastanka promjene (član 82 stav 4);

14) ne vodi evidenciju o poslovima u vezi sa zapošljavanjem, koje obavlja u skladu sa ovim zakonom i aktom Ministarstva (član 84 stav 1);

15) ne dostavi Ministarstvu polugodišnje statističke podatke o obavljenim poslovima u vezi sa zapošljavanjem, u roku od 30 dana nakon isteka svakog polugodišta (član 84 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 100 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 3 i 6 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 150 eura do 6.000 eura.

XII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Stečena prava

Član 87

Nezaposleno lice koje je do dana stupanja na snagu ovog zakona ostvarilo pravo po osnovu nezaposlenosti, u skladu sa propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, nastavlja da koristi pravo u istom obimu, trajanju i iznosu i nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Nezaposleno lice koje je do dana stupanja na snagu ovog zakona ostvarilo pravo na novčanu naknadu, u skladu sa propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, do ponovnog zaposlenja ili dok čeka na zaposlenje, odnosno do nastupanja nekog od osnova za prestanak prava na novčanu naknadu, nastavlja da koristi pravo u istom obimu, trajanju i iznosu i nakon stupanja na snagu ovog zakona, poslije navršenih 67 godina života do ostvarivanja 15 godina staža osiguranja.

Nezaposleno lice iz stava 2 ovog člana, kojem novčana naknada prestane zbog zasnivanja radnog odnosa, nakon njegovog prestanka može se ponovo prijaviti na evidenciju nezaposlenih lica i poslije navršenih 67 godina života, radi nastavka korišćenja prava na novčanu naknadu, za preostalo vrijeme, u istom obimu, trajanju i iznosu, do ostvarivanja 15 godina staža osiguranja.

Započeti postupci

Član 88

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovog zakona okončaće se prema propisima koji su se primjenjivali do stupanja na snagu ovog zakona.

Odložena primjena

Član 89

Odredbe čl. 7 i 81 stav 4 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Rok za donošenje propisa

Član 90

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se važeći propisi, ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Usklađivanje akata Zavoda

Član 91

Zavod je dužan da statut i druge akte uskladi sa ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja akata iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se postojeći akti Zavoda, ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Usklađivanje rada agencija

Član 92

Agencije osnovane u skladu sa propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona dužne su da u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona usklade svoju organizaciju sa ovim zakonom.

Status Upravnog odbora i direktora Zavoda

Član 93

Upravni odbor Zavoda koji je imenovan do dana stupanja na snagu ovog zakona, nastavlja sa radom do isteka vremena na koje je imenovan.

Direktor Zavoda koji je imenovan do dana stupanja na snagu ovog zakona, nastavlja sa radom do isteka vremena na koje je imenovan.

Prestanak važenja

Član 94

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti („Službeni list CG“, br. 14/10, 45/12, 61/13, 20/15 i 52/16) i odredbe Zakona o zaštiti građana Crne Gore na radu u inostranstvu („Službeni list RCG“, broj 11/04 i „Službeni list CG“, broj 35/13) koje se odnose na posredovanje pri zapošljavanju u inostranstvu.

Stupanje na snagu

Član 95

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj:19-1/19-1/4
EPA 652 XXVI
Podgorica, 4. april 2019. godine

Skupština Crne Gore 26. saziva
Predsjednik,
Ivan Brajović, s.r.

---

*U ovaj zakon prenesene su Direktiva Savjeta 2000/78/EZ od 27. novembra 2000. godine o uspostavljanju opšteg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja, Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2006/54/EZ od 5. jula 2006. godine o sprovođenju načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pitanjima zapošljavanja i rada i Direktiva 2006/123/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 12. decembra 2006. o uslugama na unutrašnjem tržištu.

Na osnovu člana 49 Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list RCG", br. 51/6 i 66/6, i „Službeni list CG", br. 88/9, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14, 42/15, 52/17 i 17/18), Administrativni odbor Skupštine Crne Gore 26. saziva, na 64. sjednici, održanoj dana 18. aprila 2019. godine, donio je

O D L U K U
O OSTVARIVANjU PRAVA NA DNEVNICE ZA DOLAZAK POSLANIKA SA PREBIVALIŠTEM VAN PODGORICE NA SKUPŠTINSKA ZASIJEDANjA

Član 1

Ovom odlukom utvrđuju se uslovi i način ostvarivanja prava poslanika u Skupštini Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština) sa prebivalištem van Podgorice na dnevnice za dolazak na skupštinska zasijedanja, pripreme sjednice radnog tijela Skupštine ili realizacije najavljene aktivnosti iz nadležnosti radnog tijela Skupštine.

Pod pojmom skupštinska zasijedanja podrazumijevaju se zasijedanja Skupštine i njenih radnih tijela, i sjednice kluba poslanika.

Član 2

Poslanici sa prebivalištem van Podgorice imaju pravo na dnevnice za dolazak na sjednice Skupštine i njenih radnih tijela.

Poslanici sa prebivalištem van Podgorice imaju pravo na dnevnice za dolazak na jednu sjednicu kluba poslanika, u toku jednog mjeseca.

Predsjednik stalnog radnog tijela Skupštine sa prebivalištem van Podgorice, ima pravo na dnevnicu za dolazak u Skupštinu, radi pripreme sjednice radnog tijela, izuzev u slučaju kada ostvaruje pravo iz st. 1 ili 2 ovog člana.

Član stalnog radnog tijela Skupštine sa prebivalištem van Podgorice, ima pravo na dnevnicu za dolazak u Skupštinu, radi realizacije najavljene aktivnosti iz nadležnosti radnog tijela Skupštine, izuzev u slučaju kada ostvaruje pravo iz st. 1 ili 2 ovog člana.

Dnevnica iz st. 1, 2, 3 i 4 ovog člana iznosi 20% obračunske vrijednosti koeficijenta koji utvrđuje Vlada Crne Gore.

Vrijeme provedeno u Skupštini u vezi sa skupštinskim zasijedanjima, pripreme sjednice ili realizacije najavljene aktivnosti iz nadležnosti stalnog radnog tijela Skupštine je vrijeme provedeno od polaska iz mjesta prebivališta do povratka u isto.

Ukoliko vrijeme iz stava 6 ovog člana traje između osam i 12 časova računa se kao pola dnevnice, odnosno između 12 i 24 časa računa se kao jedna dnevnica.

Član 3

U cilju ostvarivanja prava na dnevnicu iz člana 2 ove odluke, neophodno je da poslanik sa prebivalištem van Podgorice podnese nadležnoj službi za finansije potrebnu dokumentaciju, najkasnije do petog u mjesecu za prethodni mjesec.

Član 4

O realizaciji ove odluke staraće se generalni sekretar Skupštine.

Član 5

Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u “Službenom listu Crne Gore”.

Član 6

Stupanjem na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o ostvarivanju prava na dnevnice za dolazak poslanika sa prebivalištem van Podgorice na skupštinska zasijedanja („Službeni list CG“, br. 24/18 i 15/19).

Broj 00-63-14/19-216
Podgorica, 18. aprila 2019. godine

Administrativni odbor Skupštine Crne Gore 26. saziva
Predsjednik,
Luigj Shkrela, s.r.

Na osnovu člana 15 stav 1 Zakona o spoljnoj trgovini ("Službeni list RCG", br. 28/04 i 37/07 i "Službeni list CG", broj 57/14), Vlada Crne Gore, na sjednici od 4. aprila 2019. godine, donijela je

ODLUKU
O IZMJENAMA I DOPUNI ODLUKE O PRIVREMENOM OGRANIČENjU IZVOZA ODREĐENIH DRVNIH SORTIMENATA

Član 1

U Odluci o privremenom ograničenju izvoza određenih drvnih sortimenata ("Službeni list CG", br. 23/17, 63/17 i 33/18), u članu 2 stav 2 poslije riječi: „podnosi se“ dodaju se riječi: "za svaku pojedinačnu pošiljku".

Član 2

Član 3 mijenja se i glasi:

„Uz zahtjev iz člana 2 ove odluke dostavlja se sljedeća dokumentacija:

a) ugovor o kupoprodaji drvnih sortimenata zaključen sa uvoznikom ili profaktura;

b) dokaz o svojini nad drvnim sortimentima koji se izvoze: list nepokretnosti i rješenje kojim se odobrava sječa drvnih sortimenata;

c) dokaz o upisu u evidenciju prometa drvnih sortimenata;

d) ugovor o kupoprodaji drvnih sortimenata i dokaz o izvršenoj uplati ugovorene cijene sa plaćenim porezom na dodatu vrijednost, ako izvoznik nije vlasnik šume iz koje potiču drvni sortimenti; i

e) dokaz o izvršenim poreskim obavezama u skladu sa zakonom."

Član 3

U članu 4 stav 1 riječi: “30 dana” zamjenjuju se riječima: “60 dana”.

Član 4

U članu 5 riječi: “1. maja 2019. godine” zamjenjuje se riječima: “1. maja 2021. godine”.

Član 5

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 07-1439
Podgorica, 4. aprila 2019. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Duško Marković, s.r.

Na osnovu člana 14 Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 64/17, 44/18 i 63/18) Vlada Crne Gore, na sjednici od 21. marta 2019. godine, usvojila je

IZVJEŠTAJ
O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2018. GODINI

UVOD

Prostor i stanovništvo su temeljne vrijednosti svake države, a prostor Crne Gore je osnova za ekonomski razvoj države, jačanje suštinske, osmišljene upotrebe prostornih potencijala, kao i očuvanje raznolikosti predjela i biodiverziteta.

Crna Gora ima 620.029 stanovnika i zauzima približno 13.812 km². U urbanim zonama Crne Gore živi 63,23 %, a u ruralnim 36,77 % ukupnog stanovništva. Dužina obale je 293,5 km, morski prostor Crne Gore se prostire na 2540 km², od čega 368 km² su unutrašnje morske vode, dok 2172 km² čini teritorijalno more. Epikontinentalni pojas se proteže na 3886 km².

Glavni procesi i faktori koji utiču na prostorni razvoj Države su evropske integracije, tržišna ekonomija, brz razvoj informacione tehnologije, trendovi urbanizacije, demografske promjene, promjene klime i veća opšta ekološka svijest među stanovništvom. Sagledavanje različitih procesa i činjenica i organizovanje prostornog razvoja u smislu dugoročnih zahtjeva je moguće jedino ako se slijedi opredjeljenje za održivi razvoj.

U politici planiranja prostora moraju se imati u vidu i opšte razvojne projekcije i ciljevi proistekli iz globalnog opredjeljenja ka evropskim integracijama, sa perspektivom punopravnog članstva u Evropskoj uniji. Do stupanja na snagu Lisabonskog ugovora - prostorno uređenje bilo je u isključivoj nadležnosti država članica. Prema Ugovoru, prostorne politike postale su zajednička nadležnost zemalja članica i Evropske komisije i primjenjeno na politiku planiranja prostora – to znači zahtjev za održivim razvojem, na kome se temelje osnovni ciljevi evropske razvojne politike: ekonomska, društvena i teritorijalna kohezija.

Osnovne tematske oblasti koje se uzimaju u obzir u procesu planiranja prostora odnose se na: prirodne resurse, urbana i ruralna naselja, privredu, infrastrukturu, javne službe, životnu sredinu, prirodnu i kulturnu baštinu. Predmet planiranja prostora je geografska sredina u kojoj ljudi žive, sa ciljem da se stvori podobna sredina za dalji razvoj i usaglašavanje teritorijalnih elemanata i društvenih interesa, s jedne, i preduslova za skladno zadovoljenje zahtjeva stanovništva u pogledu rada,stanovanja,razonode, rekreacije, s druge strane.

Bitni preduslov za razvoj turizma, a time i sveukupnog ekonomskog razvoja, je kvalitetan i očuvan prostor. Prostor, stoga, mora biti opremljen saobraćajnom, energetskom, komunalnom i dr. infrastrukturom, a mora zadovoljiti funkcionalne i estetske kriterijume. Infrastrukturni sistemi su uslov funkcionalnog korišćenja prostora. Crnogorski prostor ima sve prirodne preduslove koji bi mogli obezbijediti njegovu valorizaciju i kvalitetan ekonomski razvoj.

Iskustva država sa dugom demokratskom tradicijom pokazuju da je proces učešća javnosti jedan od najvažnijih uslova za kvalitetno planiranje prostora i sprovođenje politike u ovoj oblasti. Samo široko rasprostranjeno znanje i jačanje svijesti o uređenom društvu i uređenom prostoru, a planiranju prostora kao jednom od mehanizama ostvarenja tog cilja, vodi ka uravnoteženom, ravnomjernom i održivom razvoju države.

Prostor Crne Gore je planski pokriven u mjeri koja ne predstavlja prepreku daljem investiranju odnosno ekonomskom razvoju Crne Gore. Uz plansku pokrivenost, zakonodavnim okvirom predviđene su dodatne mogućnosti za investicione aktivnosti, kao i za sveukupno unapređenje stanja u oblastima održivog razvoja i turizma.

U tom cilju, u resornim oblastima Ministarstva održivog razvoja i turizma donijeti su:

a) Zakoni:

1) Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata (“Službeni list CG”, broj 44/18);
2) Zakon o izmjeni Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata(“Službeni list CG”, broj 63/18);
3) Zakon o turizmu i ugostiteljstvu (“Službeni list CG”, br. 2/18 i 13/18);
4) Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o integrisanom sprječavanjui kontroli zagađenja životne sredine (“Službeni list CG”, broj 55/18).

Takođe, utvrđen je Predlog zakona o industrijskim emisijama (decembar 2018. godine).

b) Uredbe

1) Uredba o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma Javnom preduzeću za upravljanje morskim dobrom Crne Gore i Javnom preduzeću za nacionalne parkove Crne Gore ("Službeni list CG", broj 21/18);
2) Uredba o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma Javnom preduzeću za upravljanje morskim dobrom Crne Gore i Javnom preduzeću za nacionalne parkove Crne Gore ("Službeni list CG", broj 87/18);
3) Uredba o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma jedinicama lokalne samouprave ("Službeni list CG", broj 87/18);
4) Uredba o zabranjenim odnosno dozvoljenim načinima upotrebe, proizvodnje i stavljanja na tržište hemikalija koje predstavljaju neprihvatljiv rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu ("Službeni list CG", broj 7/18).

c) Pravilnici

1. Pravilnik o načinu i postupku raspisivanja i sprovođenja javnog konkursa za idejno arhitektonsko rješenje ("Službeni list CG", broj 19/18);
2. Pravilnik o bližim uslovima za postavljanje, odnosno građenje privremenih objekata, uređaja i opreme ("Službeni list CG", br. 43/18 i 76/18);
3. Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o načinu potpisivanja, ovjeravanja, dostavljanja, arhiviranja i čuvanja planskog dokumenta ("Službeni list CG", broj 73/18);
4. Pravilnik o načinu vršenja revizije glavnog projekta ("Službeni list CG", broj 18/18);
5. Pravilnik o načinu vođenja i sadržini građevinskog dnevnika i građevinske knjige("Službeni list CG", broj 68/18);
6. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o obrascima zahtjeva prijava i izjava u postupku izgradnje objekata ("Službeni list CG", broj 60/18);
7. Pravilnik o tehničkim zahtjevima za zvučnu zaštitu zgrade od buke ("Službeni list CG", broj 60/18);
8. Pravilnik o načinu obračuna površine i zapremine zgrade ("Službeni list C G", broj 60/18);
9. Pravilnik o načinu izrade i sadržini tehničke dokumentacije za građenje objekta ("Službeni list CG", broj 44/18);
10. Pravilnik o načinu vršenja stručnog nadzora nad građenjem objekata ("Službeni list C", broj 48/18);
11. Pravilnik o tehničkim zahtjevima za spregnute konstrukcije od čelika i betona ("Službeni list G", broj 28/18);
12. Pravilnik o tehnickim zahtjevima za čelične konstrukcije ("Službeni list CG", broj 25/18);
13. Pravilnik o tehnickim zahtjevima za zidane konstrukcije ("Službeni list CGore", broj 18/18);
14. Pravilnik o tehnickim zahtjevima za drvene konstrukcije ("Službeni list CG", broj 18/18);
15. Pravilnik o tehnickim zahtjevima za dimnjake u objektima ("Službeni list CG", broj 18/18);
16. Pravilnik o tehnickim zahtjevima za betonske konstrukcije ("Službeni list CG", broj 20/18);
17. Pravilnik o tehnickim zahtjevima za aluminijumske konstrukcije ("Službeni list CG", broj 19/18);
18. Pravilnik o načinu i postupku osmatranja tla i objekta u toku građenja i upotrebe ("Službeni list CG", broj 18/18);
19. Pravilnik o listi usaglašenih standarda ("Službeni list CG", broj 60/18);
20. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o građevinskim proizvodima ("Službeni list CG", broj 41/18);
21. Pravilnik o bližem sadržaju i načinu vođenja Centralnog turističkog registra ("Službeni list CG", broj 56/18);
22. Pravilnik o vrstama, minimalno-tehničkim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata ("Službeni list CG", broj 36/18)
23. Pravilnik o obliku, sadržini i načinu vođenja evidencije zaključenih ugovora o turističkom putovanju i organizovanju izleta ("Službeni list CG", broj 22/18);

24. Pravilnik o obrascu licence za obavljanje turističke djelatnosti - turistička agencija ("Službeni list CG", broj 22/18);
25. Pravilnik o listi klasifikovanih supstanci ("Službeni list CG", broj 11/18);
26. Pravilnik o bližem sadržaju dosijea i registra hemikalija ("Službeni list CG", broj 12/18);
27. Pravilnik o listi supstanci koje se ne upisuju u registar hemikalija i ne podliježu stručnoj procjeni ("Službeni list CG", broj 14/18);
28. Pravilnik o svojstvima supstance za koju može da se upotrijebi alternativni hemijski naziv ("Službeni list CG", broj 23/18);
29. Pravilnik o načinu vođenja evidencije o hemikalijama i izdatim dozvolama za obavljanje slobodnog prometa opasnih hemikalija ("Službeni list CG", broj 36/18);
30. Pravilnik o načinu izrade i sadržaju izvještaja o bezbjednosti hemikalije ("Službeni list CG", broj 37/18);
31. Pravilnik o bližim uslovima za skladištenje i mjerama za bezbjedno čuvanje, odnosno upotrebu opasnih hemikalija ("Službeni list CG", broj 61/18);
32. Pravilnik o metodama ispitivanja biorazgradljivosti površinski aktivne supstance, načinu obilježavanja i sastavu detergenta ("Službeni list CG", broj 71/18);
33. Pravilnik o listi opasnih hemikalija i proizvoda čiji je izvoz zabranjen ("Službeni list CG", broj 71/18);
34. Pravilnik o načinu prodaje hemikalije ("Službeni list CG", broj 78/18);
35. Pravilnik o bližem sadržaju zahtjeva i sertifikata dobre laboratorijske prakse ("Službeni list CG", broj 78/18);
36. Pravilnik o smjernicama i uslovima dobre laboratorijske prakse za ispitivanje hemikalija ("Službeni list CG", broj 85/18);
37. Pravilnik o izmjeni Pravilnika o sadržaju tehničkog dosijea i osnovnim podacima o biocidu ("Službeni list CG", broj 19/18);
38. Pravilnik o metodologiji za utvrđivanje sastava i količine komunalnog otpada na teritoriji jedinice lokalne samouprave ("Službeni list CG", broj 25/18);
39. Pravilnik o načinu obračuna i plaćanja naknade za privremeno skladištenje komunalnog i neopasnog građevinskog otpada ("Službeni list CG", broj 31/18);
40. Pravilnik o graničnim vrijednostima prisustva opasnih materija u električnim i elektronskim proizvodima ("Službeni list CG", broj 67/18);
41. Pravilnik o metodama za ispitivanje opasnih svojstava otpada (“Službeni list CG“, broj 37/ 18)
42. Pravilnik o izmjenama Pravilnika postupanju sa opremom i otpadom koji sadrži PCB ("Službeni list CG", broj 67/18).

Krovni legislativni projekat u oblasti planiranja prostora je Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“, br. 64/18, 44/18 i 63/18), koji je Skupština Crne Gore donijela oktobra 2017. godine, nakon čega su uslijedile i dvije izmjene tokom 2018. godine.

Osnovni, projektovani, ciljevi pri izradi i donošenju ovog zakona odnosili su se na poziciju da Crna Gora mora da održi kontinuitet kapitalnih investicija kroz kreiranje politike boljih investicionih uslova, regulaciju sektora, pojednostavljenje pravne i administrativne procedure, kao i kreiranje ambijenta za realizaciju projekata. Pri tome, imali su se u vidu: dostignuti stepen razvoja, razvojne resurse i potencijali i komparativne prednosti Crne Gore, kao osnov njene konkurentske sposobnosti;

strateško opredjeljenje Crne Gore da racionalno i održivo koristi svoje prirodne i stvorene resurse i da se razvija kao ekološka država, u skladu sa ustavnim određenjem; primjena principa održivog razvoja; nastavak tranzicijskih reformi; brži i održivi rast ekonomije; postizanje socijalnog razvoja i socijalne kohezije; razvijanje oblika društvene komunikacije i interakcije; očuvanje i razvijanje kulturnog (etničkog, vjerskog, rodnog i dr.) identiteta i raznolikosti.

Takođe, preduzetnička inicijativa i nove investicije zahtijevale su propisivanje procedura koje će obezbijediti brzo donošenje planskih dokumenata, kao osnovnog preduslova za građenje objekata, kao i rasterećenje budžeta, s tim što je pitanje efikasnosti sistema planiranja vezano za nekoliko osnovnih komponenti, a prije svega za brojnost i kvalitet planova, procedure izrade i odgovornost svih učesnika planiranja.

Sadržina Izvještaja opredijeljena je članom 14 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, a sačinjen je na osnovu podataka, informacija i ocjena nadležnog organa državne uprave – Ministarstva održivog razvoja i turizma, kao i podataka, izvještaja, informacija i ocjena, pribavljenih od strane lokalnih samouprava, državnih organa, javnih preduzeća i ostalih institucija koje učestvuju u realizaciji određenih segmenata uređenja prostora.

1. ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

1.1. Status planskih dokumenata u 2018. godini

Uredbom o sadržaju i načinu vođenja dokumentacione osnove i informacionog sistema i indikatorima za praćenje sprovođenja planskih dokumenata, koju je Vlada Crne Gore donijela decembra 2017. godine, propisane su vrste indikatora za praćenje sprovođenja planskih dokumenata. Propisani indikatori su sastavni dio informacionog sistema. Članom 14 Uredbe propisano je da će se dokumentaciona osnova formirati u roku od tri godine od dana stupanja na snagu Uredbe – što znači do decembra 2020. godine.

Budući da dokumentaciona osnova, a samim tim ni informacioni sistem još nijesu uspostavljeni, to u ovom izvještaju nije bilo moguće dati bližu analizu sprovođenja planskih dokumenata, u kontekstu propisanih indikatora iz Uredbe.

Usvajanje novog zakonodavnog okvira je samo početni uslov održivog uređenja prostora, a kao prvi korak implementacije uspostavljenih rješenja je donošenje kvalitetnih planskih dokumenata, od čijeg će sprovođenja zavisiti konačna realizacija projektovane politike u ovoj oblasti.

U cilju ostvarivanja kontinuiteta planiranja prostora, članom 217 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata propisano je da će se planski dokumenti čija je izrada i donošenje započeta do dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti do 31. decembra 2018. godine, u skladu sa zakonom po kojem je postupak započet, te da se izrada planskih dokumenata koji se ne donesu u ovom roku obustavlja.

S tim u vezi, podsjećamo da je postupak izrade i donošenja planskih dokumenata započet po derogiranom Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata koji, kada je riječ o učešću Minstarstva održivog razvoja i turizma u ovom procesu, predviđa fazu

davanja mišljenja na nacrt lokalnog planskog dokumenta i fazu davanja saglasnosti na predlog planskog dokumenta.

Takođe, članom 218 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, predviđeno je da se državni i lokalni planski dokumenti predviđeni derogiranim Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata mogu, do donošenja Plana generalne regulacije Crne Gore, izrađivati odnosno mijenjati po postupku propisanom ovim zakonom.

Tokom 2018. godine usvojeni su sljedeći planski dokumenti: Prostorni plan posebne namjene za Obalno područje Crne Gore, Prostorni plan posebne namjene za Nacionalni park Prokletije, Državna studija lokacije "Sektor 1" - Rt Kobila – Njivice - ušće Sutorine, Državna studija lokacije "Sektor 2" – ušće Sutorine – Igalo, Izmjene i dopune Državne studije lokacije "Sektor 5", Državna studija lokacije "Sektor 10", Državna studija lokacije "Dio sektora 66 – modul I" – Velika plaža, Državna studija lokacije "Dio sektora 66 – moduli IV i V" – Velika plaža, Državna studija lokacije "Ivan do" – Žabljak.

Shodno članu 217. Zakona o planiranju i izgradnji objekata („Službeni list CG“, br. 64/17, 44/18 i 63/18) dana 31.12.2018. godine obustavljena je izrada sljedećih planskih dokumenata: Prostornog plana posebne namjene za Nacionalni park Skadarsko jezero, Detaljni prostorni plan za prostor višenamjenskih akumulacija na rijeci Morači, Detaljni prostorni plan za Jadransko – jonski autoput, Izmjene i dopune Državne studije lokacije "Sektor 16", Državna studija lokacije „Sektor 20 i sektor 21”, Državna studija lokacije "Dio sektora 43" – Luka Budva, Državna studija lokacije "Dio sektora 50 i Lokalna studija lokacije "Dubovica I".

U toku 2018. započeta je izrada sljedećih planskih dokumenata: Izmjene i dopune Prostornog plana posebne namjene za Durmitorsko područje, Detaljni prostorni plan koridora dalekovoda 2x400 kV Pljevlja 2 – Bajina Bašta za dionicu na teritoriji Crne Gore, Izmjene i dopune Državne studije lokacije “Kalardovo-Ostrvo cvijeća-Brdišta”, Izmjene i dopune Državne studije lokacije "Sektor 5"- zona A, Izmjene i dopune Državne studije lokacije "Dio sektora 27 i 28", Izmjene i dopune Državne studije lokacije "Arsenal"- Tivat, Izmjene i dopune Državne studije lokacije "Dio sektora 58 - turistički kompleks Ponta" - Ruža vjetrova, Opština Bar; Izmjene i dopune Prostorno urbanističkog plana Opštine Pljevlja, Izmjene i dopune Prostorno urbanističkog plana Opštine Mojkovac, Izmjene i dopune Prostorno urbanističkog plana Glavnog grada Podgorice u dijelu Generalne urbanističke razrade "Golubovci" i dijelu Generalne urbanističke razrade "Podgorica", Izmjene i dopune Prostorno urbanističkog plana Opštine Danilovgrad u dijelu Generalne urbanističke razrade „Spuž”, Prostorno urbanistički plan Opštine Kotor, Izmjena i dopuna Lokalne studije lokacije „Spas“, Izmjene i dopune Lokalne studije lokacije regionalne sanitarne deponije čvrstog otpada ,,Čelinska kosa’’, Opština Bijelo Polje i Urbanistički projekat ,,Bijeli rt-Galije”, Lokalna studija lokacije prevođenja dijela voda rijeke Zete u akumulacije „Krupac“ i „Slano“.

1.1.1. Donijeti planski dokumenti

a) Prostorni planovi posebne namjene

Naziv plana	Obrađivač	Odluka o izradi	Ugovorena vrijednost (€)	Zahvat	Odluka o donošenju
PPPN za Obalno područje Crne Gore	RZUP Montecep Horwath i Horwath Consultihg	"Službeni list CG",broj 23/11	1.395.777	Kopno 1591km^2 teritorijalno more 2540 km^2	"Službeni list Crne Gore", broj 56/18
PPPN NP Prokletije	RZUP CAU MonteCEP	"Službeni list CG", broj 43/13	319.515	16.038 ha	"Službeni list Crne Gore", broj 56/18

***Tabela 1**: Prostorni planovi posebne namjene donijeti u 2018.godini*

Prostorni plan posebne namjene za Obalno područje Crne Gore
Obrađivač plana: RZUP, Montecep i Horwath i Horwath Consulting
Prostorni plan posebne namjene za Obalno područje Crne Gore pokriva morski akvatorijum (oko 2.540 km²), kao i kopneni dio svih 6 primorskih opština, izuzev prostora koji je obuhvaćen granicom Nacionalnog parka "Skadarsko jezero" u opštini Bar i Nacionalnog parka "Lovćen" u opštini Budva. Paralelno sa izradom plana rađena je Strateška procjena uticaja na životnu sredinu na koju je Agencija za zaštitu prirode i životne sredine dala saglasnost.

Prostorni plan posebne namjene za Nacionalni park Prokletije
Obrađivač plana: Konzorcijum RZUP - Podgorica, CAU – Podgorica i MonteCEP – Kotor.
Granice PPPN NP "Prokletije" u svemu odgovaraju granicama Nacionalnog parka Prokletije utvrđenim Zakonom o nacionalnim parkovima („Službeni list CG", broj 28/14) i zahvata površinu od 16.038 ha.
Plan je definisao, odnosno potvrdio osnovni koncept namjene prostora i infrastrukturne opremljenosti koji će omogućiti zaštitu i valorizaciju prirodnih potencijala u funkciji održivog razvoja. Paralelno sa izradom plana rađena je Strateška procjena uticaja na životnu sredinu na koju je Agencija za zaštitu prirode i životne sredine dala saglasnost.

b) Državne studije lokacija

Naziv plana	Obrađivač	Odluka o izradi	Ugovorena vrijednost (€)	Zahvat	Odluka o donošenju
Državna studija lokacije "Sektor 1" -Rt Kobila - Njivice - ušće	CAU	"Službeni list CG", broj 53/14	11.900	83,87ha na kopnu 70,64ha na moru	"Službeni list CG", broj 62/18

Sutorine					
DSL "Sektor 2" – Ušće Sutorine- Igalo	CAU	"Službeni list Crne Gore, broj 33/15"	5.900	13,1 ha na kopnu i 21,4 ha na moru	Proslijeđeno na objavu u Sl. List CG
Izmjene i dopune Državne studije lokacije "Sektor 5"	CAU	"Službeni list CG", broj 48/17	U skladu sa čl. 53a Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Sl. List CG"br.51/08,34/11,35/13,33/14)	26 ha	"Službeni list CG", broj 52/18
Državna studija lokacije "Sektor 10" - Spila – Risan – Rt Banja	CAU	"Službeni list CG", broj 33/15	35.000	16,13ha na kopnu 43,62 ha na moru	"Službeni list CG", broj 57/18
DSL "Dio sektora 66 - postojeća hotelska grupacija i modul I "	Arhient	"Službeni list CG", broj 71/17	11.895	184,82 ha na kopnu, a 34,73 ha na moru	"Službeni list CG", broj 74/18
DSL " Dio sektora 66 - moduli IV I V"	Arhient	"Službeni list CG", broj 71/17	8.900	325,83ha na kopnu, 23,47ha na moru	"Službeni list CG", broj 68/18
Državna studija lokacije "Ivan do" - Žabljak	CAU	"Službeni list CG", broj 74/16	10.000	29,03 ha	"Službeni list CG", broj 52/18

***Tabela 2**: Državne studije lokacija donijete u 2018.godini*

Državna studija lokacije "Sektor 1"- Rt Kobila - Njivice - ušće Sutorine

Obrađivač plana: CAU - Podgorica

Površina zahvata plana: 83,87 ha na kopnu i 70,64 ha na moru

DSL obuhvata Sektor 1, odnosno priobalni prostor od Rta Kobile do ušća Sutorine. Prostor predmetnog plana je podijeljen na tri (3) urbanističke zone.

Zona A - zona Rta Kobila, Zona B - zona naselja Njivice, Zona C - zona naselja Stara Banja.

Državna studija lokacije "Sektor 2" - ušće Sutorine – Igalo

Obrađivač plana: CAU - Podgorica

DSL obuhvata Sektor 2, odnosno priobalni prostor od ušća Sutorine i Igalo. Obuhvat na otvorenom moru je do linije priobalnog plovnog puta (100 metara od obale).

Površina zahvata plana je 13,10 ha na kopnu i 21,43 ha na moru

Unutar zahvata definisanog DSL planira se sledeće:
- Blatnu plažu (igalski peloid - osnova rada Instituta "Dr Simo Milošević") koju je potrebno zaštiti od negativnih uticaja kako sa kopna tako i sa mora.
- Za funkcionalno zaleđe plaže planira se površina za sportsko-rekreativne, uslužne i javne sadržaje, otvorene bazene i urbano zelenilo.
- Za izgrađenu obalu sa kupališnim platoima kroz Igalo predvidja se izgradnja kontinuirane šetališne staze (lungo mare) i pristanište.

Izmjene i dopune Državne studije lokacije "Sektor 5"
Obrađivač plana: CAU - Podgorica
Izmjene i dopune DSL su rađene za prostor obuhvaćen Izmjenama i dopunama Državne studije lokacije „Sektor 5“ (za dio bivše kasarne Orijenski bataljon) ("Službeni list CG", broj 28/14), kao i dio prostora obuhvaćenog Državnom studijom lokacije „Sektor 5“ – Kumbor ("Službeni list CG", br. 50/12 i 60/12) u Opštini Herceg Novi. Obuhvat Izmjena i dopuna DSL-a je 26 ha. Izmjenama i dopunama aktuelnog planskog dokumenta je preispitana postojeća planska rješenja naročito u dijelu parcelacije, kao i otklonjene neusaglašenosti koje su evidentirane između plana i stanja na terenu.

Državna studija lokacije "Sektor 10" – Spila – Risan – Rt Banja
Obrađivač plana: CAU - Podgorica
DSL obuhvata Sektor 10, odnosno priobalni prostor Uvale Sopot, naselja Vitoglav, Risan, Rtac, kao i prostor Rta Banja, koji je u zahvatu Prostornog plana područja posebne namjene za morsko dobro.
Površina zahvata plana je 16,13 ha na kopnu i 43,62 ha na moru.
Prostor predmetnog plana je podijeljen na tri (3) urbanističke zone:
Zona A - zona rta Rtac, Zona B - zona hotela Teuta, Zona C - zona naselja Vitoglav.

Državna studija lokacije "Dio sektora 66 – modul I" – Velika plaža
Obrađivač plana: Arhient
Obuhvat plana: Površina zahvata plana iznosi 219,55 ha.
Prostor je funkcionalno podijeljen na prostor postojeće hotelske grupacije (zone D i E) i prostor modula I (zone A, B i C).
Planom je predložen održivi prostorni koncept za razvoj turizma i njegova urbanistička realizacija, uzimajući pri tom u obzir ekološka ograničenja i mogućnost realizacije u vremenskim etapama.
Na prostoru plana predviđeno je oko 7.900 ležajeva u hotelima različitih kategorija. Formirana je tzv. “rezort zona” (zona velikih hotela) u dijelu prema plaži, dok je u zaleđu predviđena zona malih hotela.
Planom je predviđeno 508 069 m2 pod zelenim površinama, što čini da obezbijeđeni nivo ozelenjenosti na nivou plana iznosi 50,11 %.

Državna studija lokacije "Dio sektora 66 – moduli IV i V" – Velika plaža
Obrađivač plana: Arhient
Obuhvat plana: površina kopna iznosi 325,83ha, a površina mora iznosi 23,47ha
Zahvat DSL “Dio Sektora 66 – moduli IV i V” - Velika plaža je funkcionalno podijeljen na dva modula – modul IV i modul V.
Svaki od modula je podijeljen na tri zone: zona turističkih naselja manjeg kapaciteta (40-130 ležaja) – pozicionirana uz putni pravac Ulcinj – Ada Bojana, zona turističkih naselja većeg kapaciteta (300-1000 ležaja) – pozicionirana tako da svaki kompleks

turističkog naselja ima direktni pogled na more i zona zelenog koridora između modula, zaštićenog pojasa dina i plaže.

Državna studija lokacije "Ivan do" - Žabljak
Obrađivač plana: CAU – Podgorica
Obuhvat plana: 29,03 ha
Državna studija lokacije "Ivan do" Žabljak se nalazi u zahvatu Prostornog plana posebne namjene za Durmitorsko područje ("Službeni list CG", broj 47/16).
Kroz izradu DSL predvidjena je rekonstrukcija hotela „Durmitor“ u postojećim horizontalnim i vertikalnim gabaritima, izgradnja depandansa i vila (bungalova) i uređenje terena hotelskog kompleksa hotela Durmitor, sanacija i dogradnja vikendica i vila na predmetnom prostoru, kao i izgradnja komercijalnih sadržaja i sadržaja za šetnju i rekreaciju. Definisana je donja stanica dostavne žičare koja sa lokacije pored hotela Durmitor vodi prema Bosači i skijaškom selu Štuoc.

1.1.2. Planski dokumenti čija je izrada započeta u toku 2018. godine

Naziv plana	Rukovodilac izrade	Odluka o izradi	Ugovorena vrijednost	Zahvat	Status realizacije
Izmjene i dopune PPPN za Durmitorsko područje	Ksenija Vukmanović	"Službeni list CG", broj 09/18	10.000	131455 ha	U toku je izrada Nacrta plana
Detaljni prostorni plan koridora dalekovoda 2x400 kV Pljevlja 2 – Bajina Bašta za dionicu na teritoriji Crne Gore	Svetlana Jovanović	"Službeni list CG", broj 35/18	15.000	1192 ha	Utvrđen Nacrt plana
Izmjene i dopune DSL “Kalardovo-Ostrvo cvijeća-Brdišta”		"Službeni list CG", broj 25/18			
Izmjene i dopune Državne studije lokacije "sektor 5" Zona A	Ksenija Vukmanović	"Službeni list CG", broj 59/18	5.000	58,98 ha	U toku je izrada Predloga plana
Izmjene i dopune Državne studije lokacije "Dio sektora 27 i sektor 28"	Ksenija Vukmanović	"Službeni list CG", broj 50/18	5.000		U toku je izrada Koncepta plana
Izmjene i dopune Državne studije lokacije "Arsenal"	Mladen Krekić	"Službeni list CG", broj 50/18	10.000		U toku je izrada Koncepta plana
Izmjene i dopune Državne studije lokacije "Dio sektora 58 - turistički	Tamara Vučević	"Službeni list Crne Gore", br. 81/18	7.000	3.5ha na kopnu i pripadajući morski	Koncept u izradi

kompleks Ponta" - Ruža vjetrova, opština Bar				akvatorijum	

Tabela 3: *Planski dokumenti čija je izrada započeta u toku 2018. godine*

Izmjene i dopune Prostornog plana posebne namjene za Durmitorsko područje

Rukovodilac izrade plana: Ksenija Vukmanović, dia
Obuhvat plana: 131455 ha
Osnovni cilj izrade Izmjena i dopuna PPPN je da se stvore formalne i planske pretpostavke za osmišljen razvoj, organizaciju i uređenje prostora skijališta i turističkih zona u skladu sa osnovnim razvojnim opredjeljenjima i principima održivog razvoja.
Izmjenama i dopunama PPPN će se utvrditi optimalni uslovi i pravila za izgradnju i obezbijediti planski preduslovi za:
- održivo korišćenje i zaštitu planiranih lokacija;
- smanjenje negativnih uticaja na okolinu primjenom savremenih tehologija;
- realizaciju planiranih skijališta i novih turističkih zona.

Detaljni prostorni plan koridora dalekovoda 2x400 kV Pljevlja 2 – Bajina Bašta za dionicu na teritoriji Crne Gore

Rukovodilac izrade plana: Svetlana Jovanović, dipl prostorni planer
Obuhvat plana: 1192 ha
Granica DPP-a obuhvata koridor širine približno 1 km na potezu Pljevlja – državna granica sa Republikom Srbijom površine 1192 ha ili oko 12 km^2.
Projekat DV 400 kV „Pljevlja 2-Bajina Bašta“, na teritoriji Crne Gore podrazumijeva izgradnju:
- Dvostrukog 400 kV dalekovoda Pljevlja-granica sa Srbjom, dužine 15,7 km,
- Dva nova dalekovodna polja 400 kV u TS „Pljevlja 2“.

Izmjene i dopune Državne studije lokacije “Kalardovo-Ostrvo cvijeća-Brdišta”

Rukovodilac izrade plana:
Cilj izrade Izmjena i dopuna Državne studije lokacije "Kalardovo – Ostrvo cvijeća – Brdišta" je da se stvore uslovi za dugoročni razvoj i sigurno funkcionisanje Aerodroma Tivat.
U cilju stvaranja uslova za sigurno korišćenje aerodroma i u cilju dostizanja zahtjevanog kapaciteta uz prihvatljiv nivo usluge, u Državnoj studiji lokacije “Aerodrom - Tivat" - Sektor 24 podržan je predlog iz Master plana razvoja aerodroma.
Kroz izradu Izmjena i dopuna DSL potrebno je planirati izgradnju nove terminalne zone «Jug» za potrebe dugoročnog razvoja aerodroma Tivat, a u skladu sa Master planom razvoja aerodroma.

Izmjene i dopune Državne studije lokacije "Sektor 5"- Zona A

Rukovodilac izrade plana: Ksenija Vukmanović, dia
Obuhvat plana: 4,18 ha na kopnu i 11,68 ha na moru
Konceptom organizacije prostora predviđene su sledeće intervencije:
Izgradnja novih hotelskih objekata visoke kategorije, koji će činiti nadopunu turističkih kapaciteta kompleksa Porto Novi.

Izmjene i dopune Državne studije lokacije "Dio sektora 27 i sektor 28"
Rukovodilac izrade plana: Ksenija Vukmanović, dia
Obuhvat plana: 53,74 ha na kopnu i 76,12 ha u moru
Planskim dokumentom Državna studija lokacije "Dio sektora 27 i sektor 28" ("Službeni list Crne Gore", broj 7/10) čije se izmjene vrše, realizacija objekata na pojedinim parcelama uslovljena je izradom jedinstvenog idejnog urbanističko-arhitektonskog rješenja i tek nakon izgradnje hotela na jednoj parceli može se pristupiti izgradnji vila na drugoj. Kako izgradnja hotela nije pokrenuta, vlasnici zemljišta na kojoj je predviđena izgradnja vila nijesu bili u mogućnosti da prostor privedu namjeni.

Izmjene i dopune Državne studije lokacije "Arsenal"
Rukovodilac izrade plana: je Mladen Krekić, dia
Izmjene i dopune DSL obuhvataju dio sektora 22 (Kompleks Porto Montenegro), površine oko 29 ha na kopnu i površine akvatorijuma oko 139 ha.
Izmjene i dopune DSL-a imaju za cilj usaglašavanje planskih i razvojnih namjera, kroz strukturiranu preraspodjelu zoninga, namjene prostora i bruto građevinskih površina. Izmjenama i dopunama DSL će se stvoriti povoljnija rješenja kako u prostornom tako i investicionom smislu, te brži razvoj predmetnog područja.

Izmjene i dopune Državne studije lokacije "Dio sektora 58 - turistički kompleks Ponta" - Ruža vjetrova, opština Bar
Rukovodilac izrade plana: Tamara Vučević, dipl. ing. arh.
Obuhvat plana: 3.5ha na kopnu i pripadajući morski akvatorijum
Cilj izrade Izmjena i dopuna Državne studije lokacije „Dio sektora 58 – turistički komleks ponta" - Ruža vjetrova, opština Bar je da se obezbijedi kvalitetno urbanističko-arhitektonsko rješenje za planirane objekte sa funkcionalnim sadržajima, kao i kvalitetno oblikovno rješenje koje podrazumijeva preraspodjelu sadražaja u odnosu na postojeće izgrađene strukture lokacije.

b) Lokalni planski dokumenti koje donosi Vlada Crne Gore

Naziv plana	Rukovodilac izrade	Odluka o izradi	Ugovorena vrijednost	Zahvat	Status realizacije
Izmjene i dopune PUP Pljevlja	Gardana Raičević	"Službeni list CG", broj 41/18	10.000		Utvrđen Nacrt plana
Izmjene i dopune PUP – a Mojkovac	Saša Karajović	"Službeni list Crne Gore", br. 015/18	5.000	lokacija 1- površine 4,8ha i lokacija 2 - površine 5,1ha	Utvrđen Nacrt
Izmjene i dopune PUP – a Podgorica	Aleksandra Tošić Jokić	"Službeni list Crne Gore", br. 032/18 i 057/18	5.000	lokacija 1- površine 67ha, lokacija 2 - površine 35ha, lokacija 4 – površine 1,4ha i lokacija 4-	Dostavljen Koncept i završeno predhodno učešće javnosti

				površine 16,4ha	
Izmjene i dopune PUP – a Danilovgrad u dijelu Generalne urbanističke razrade „Spuž”	Saša Karajović	"Službeni list Crne Gore", br. 071/18	5.000	1,9ha	Koncept u izradi
PUP Opštine Kotor	Mladen Krekić	"Službeni list Crne Gore", br. 82/18.	30.000	335 km2 na kopnu i pripadajući morski akvatorijum	Koncept u izradi
Izmjena i dopuna Lokalne studije lokacije „Spas“	Svetlana Jovanović	"Službeni list CG", broj 81/18	10.000	99.39ha	Pokrenuta izrada plana
Izmjene i dopune Lokalne studije lokacije regionalne sanitarne deponije čvrstog otpada ,,Čelinska kosa’’, opština Bijelo Polje	Jadranka Popović	"Službeni list CG", broj 81/18	15.000	25ha	Pokrenuta izrada plana
Urbanistički projekat ,,Bijeli rt-Galije’’	Jadranka Popović	"Službeni list CG", broj 72/18	15.000	5.8ha	Pokrenuta izrada plana
Lokalna studija lokacije prevođenja dijela voda rijeke Zete u akumulacije „Krupac“ i „Slano“	Tamara Vučević	„Službeni list CG", broj 31/18	15.000	cca1.700,00ha	Dostavljen Koncept i završeno predhodno učešće javnosti

Tabela 4: *Lokalni planski dokumenti koje donosi Vlada Crne Gore*

Izmjene i dopune Prostorno urbanističkog plana Opštine Pljevlja

Rukovodilac izrade plana: Gordana Raičević, dia

Izmjene i dopune PUP-a Opštine Pljevlja se odnose na prostor koji obuhvata ovjerene rezerve uglja Pljevaljskog basena (ležišta: Potrlica, Kalušići, Komini, Rabitlje i Grevo), doistraženi dio rezervi uglja Ljuće – Šumanskog basena i istražno-eksploatacioni prostor ležišta uglja Glisnica.

Izmjenama i dopunama PUP-a Pljevlja stvoriće se pretpostavke za izdavanje urbanističko – tehničkih uslova za izgradnju objekata u okviru granica eksploatacije za potrebe Rudnika i urbanističko- tehničkih uslova za uključenje na postojeću

saobraćajnu, elektro, vodovodnu i drugu postojeću infrastrukturu van eksploatacionih granica.

Izmjene i dopune Prostorno urbanističkog plana Opštine Mojkovac
Rukovodilac izrade plana: Saša Karajović, dipl. prostorni planer
Obuhvat plana: lokacija 1- površine 4,8ha i lokacija 2 - površine 5,1ha
Izmjenama i dopunama PUP Mojkovac će se prostor sagleda u širem kontekstu i planirati za potrebe izgradnje zavoda za izvršenje krivičnih sankcija na jednoj lokaciji, dok će se na drugoj lokaciji planira prenamjena prostora u cilju stvaranja uslova za legalizaciju bespravnih objekata.

Izmjene i dopune Prostorno urbanističkog plana Glavnog grada Podgorice u dijelu Generalne urbanističke razrade „Golubovci“ i dijelu Generalne urbanističke razrade „Podgorica“
Rukovodilac izrade plana: Aleksandra Tošić Jokić, dia
Obuhvat plana: lokacija 1- površine 67ha, lokacija 2 - površine 35ha, lokacija 4 – površine 1,4ha i lokacija 4- površine 16,4ha

Lokacija 1 -se nalazi u okviru GUR-a “Golubovci” i pripada planskoj jedinici 2.5, za koji je rađena lokalna studija lokacije “Cijevna-planska jedinica 2.5”.

Lokacija 2- predviđena kao prostor za mješovitu namjenu, potrebno je izvršiti prenamjenu u skladu sa potrebama Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore.

Lokacija 3 i 4 -Tokom implementacije važećeg PUP-a Glavnog grada Podgorice uočene su neusaglašenosti između planom definisanog obuhvata za namjenu školstva na lokaciji blokova 35 i 36 i realnih potreba i standarda za tu vrstu namjene, a javila se i potreba da se preciznije definiše obuhvat groblja Čepurci

Izmjene i dopune Prostornog urbanističkog plana Opštine Danilovgrad u dijelu Generalne urbanističke razrade „Spuž”
Rukovodilac izrade plana: Saša Karajović, dipl. prostorni planer
Obuhvat plana: 1,9ha
Izmjene i dopune PUP-a se odnose na preispitivanje namjene površina u dijelu zahvata GUR-a Spuž u važećem PUP-u, sa ciljem omogućavanja valorizacije poljoprivrednog zemljišta u svrhu izgradnje konjičkog kluba u sklopu sportsko rekreativnog kompleksa.
Izmjene i dopune PUP-a se odnose na izmjenu namjene površina u zahvatu generalnog urbanističko rješenja u postojećem PUP- u i izmjene i dopune smjernica za sprovođenje PUP-a u predmetnom zahvatu.

Prostorno- urbanistički plan Opštine Kotor
Rukovodilac izrade plana: Mladen Krekić, dipl. ing. arh.
Obuhvat plana: 335 km2 na kopnu i pripadajući morski akvatorijum
Za teritoriju opštine Kotor neophodno definisati ciljeve i mjere prostornog i urbanističkog razvoja, usklađene sa planskim i strateškim dokumentima koji se odnose na očuvanje i održivi razvoj Crne Gore, a naročito u dijelu "Prirodno i kulturno-istorijskog područja Kotora" upisanog na UNESCO listu svjetske prirodne i kulturne baštine.
PUP Kotor predstavlja osnov za utvrđivanje politike razvoja, uređenja i korišćenja prostora i definisanje strategija, planova i programa razvoja opštine, uključujući i politike za njihovu realizaciju. Tekuća pitanja i tekući problemi ukazuju na potrebu

definisanja prostorne osnove budućeg razvoja, bazirane na principima održivog razvoja, savremenim načelima i standardima organizacije i korišćenja prostora, kao i integralnom posmatranju i planiranju razvoja, zaštite životne sredine, zaštite prirodne i kulturno-istorijske baštine i izgradnje u prostoru.

Izmjena i dopuna Lokalne studije lokacije „Spas“
Rukovodilac izrade plana: Svetlana Jovanović, dia
Obuhvat plana: 99.39ha
Veoma značajan segment zahvata Izmjena i dopuna LSL „Spas” predstavlja područje brda Spas (Topliš) koje je Rješenjem o zaštiti objekata prirode iz 1968. godine, kategorisano kao „rezervat prirodnog predjela“. Kako kategorija „rezervat prirodnog predjela“ više ne postoji u Zakonu o zaštiti prirode ("Službeni list Crne Gore", broj 54/16) potrebno je izvršiti reviziju zaštićenog prirodnog dobra, u pogledu stepena, vrste i granice zaštite. Da bi se obezbijedila sigurna osnova za realizaciju, definisanje planskog rješenja treba da bude rezultat predloženog metodološkog postupka i revidovanog Rješenja o zaštiti objekata prirode iz 1968. godine.

Izmjene i dopune Lokalne studije lokacije regionalne sanitarne deponije čvrstog otpada „Čelinska kosa’’, opština Bijelo Polje
Rukovodilac izrade plana: Jadranka Popović, dia
Obuhvat plana: 25ha
Cilj izrade Izmjena i dopuna Lokalne studije lokacije regionalne sanitarne deponije čvrstog otpada „Čelinska kosa“, opština Bijelo Polje je da se kroz analizu planiranih sadržaja i shodno razvojnim potrebama, ponude planska rješenja kojima bi se stvorili preduslovi za izgradnju Regionalne deponije čvrstog otpada, kao i izgradnju postrojenja za neškodljivo uklanjanje nusproizvoda životinjskog porijekla.

Urbanistički projekat „Bijeli rt-Galije’’
Rukovodilac izrade plana: Jadranka Popović, dia
Obuhvat plana: 5.8ha
Cilj izrade Urbanističkog projekta ,,Bijeli rt-Galije" je da se kroz analizu planiranih sadržaja i shodno razvojnim potrebama ponude planska rješenja kojima bi se stvorili preduslovi za gradnju turističkog kompleksa visoke kategorije sa pratećim sadržajima, u skladu sa smjernicama i režimima zaštite datim u okviru Prostornog plana područja posebne namjene za obalno područje (,,Službeni list CG", broj 56/18).

Lokalna studija lokacije prevođenja dijela voda Rijeke Zete u akumulacije Krupac i Slano
Rukovodilac izrade plana: Tamara Vučević, dia
Obuhvat plana: cca1.700,00ha.
Cilj izrade LSL je stvaranje uslova za defisanje prostora i realizaciju projekta prevođenja dijela voda rijeke Zete u akumulaciju Krupac i Slano, a kroz izradu relevantne studijske, analitičke i planske dokumentacije, kojom će se integralno sagledati i analizirati svi elementi namjene i organizacije korišćenja prostora.

1.1.3. Mišljenja i saglasnosti na lokalna planska dokumenta

Ministarstvo održivog razvoja i turizma je tokom 2018. godine, dalo 111 mišljenja i 86 saglasnosti na lokalna planska dokumenta. Vraćena su na doradu 43 nacrta i 28 predloga lokalnih planskih dokumenata.

Grafički prikaz broja datih mišljenja i saglasnosti

Tabelarni prikaz datih mišljenja po opštinama:

Opština	Plan	Mišljenje
ANDRIJEVICA	-	-
BAR	Korigovani Nacrt PUP Bar	104-1375/27 15.05.2018.
	Izmjene i dopune DUP-a Pečurice Centar	104-1594/17 15.06.2018.
	DUP Industrijska zona Goran	104-1809/19 03.07.2018.
	Izmjene i dopune DUP-a Sutomore - centar	104-2029/19 31.07.2018.

	Izmjene i dopune DUP-a Marelica	104-1101/19 31.07.2018.
BERANE	Izmjene i dopune DUP-a „Školski centar Vukadin Vukadinović“	104-2611/18-2017 16.04.2018.
	Izmjene i dopune DUP-a „Stadion i škola Vuk Karadžić“	104-2610/18-2017 16.04.2018.
	korigovani Nacrt DUP Groblje	104-1536/3 12.06.2018.
	korigovani Nacrt DUP „Sušica“ – prva faza realizacije	104-1856/23-2015 13.06.2018.
	LSL Aerodrom	104-1632/18 19.07.2018.
BIJELO POLJE	Korigovani Nacrt LSL mHE „Lještanica“	104-594/23-2017 20.02.2018.
	Korigovani Nacrt LSL mHE „Lještanica“	104-594/25-2017 05.04.2018.
	Nacrt LSL mHE Stubljanska	104-300/18 23.04.2018.
	DUP Nedakusi	104-2216/19 14.09.2018.
	LSL „Trgovačko-poslovni centar Rakonje“	104-2350/18 12.11.2018.
BUDVA	-	-
GUSINJE	DUP „Centar“	104-2859/17 28.11.2018.
	DUP „Privredna zona Gusinje“	104-2868/19 28.11.2018.
DANILOVGRAD	Korigovan Nacrt izm.i dop. PUP Danilovgrad u dijelu GUR-a Danilovgrad i GUR-a Spuž	104-266/5 09.03.2018.
	Izmjene i dopune DUP-a Spuž	104-1930/14 05.07.2018.
ŽABLJAK	Izmjena DUP-a „Žabljak za zone I, J, G, H, E, F i C“	104-1030/18 04.05.2018.
	DUP Pitomine	104-1272/17 13.06.2018.
	Korigovani Nacrt izmjena DUP-a „Žabljak za zone I, J, G, H, E, F i C“	104-1030/21 14.06.2018.
	Korigovani Nacrt izmjena DUP-a „Žabljak za zone I, J, G, H, E, F i C“	104-1030/23 25.06.2018.
	Izmjena DUP-a Žabljak za zonu K	104-1756/17 02.07.2018.
	LSL Borje II	104-1134/18 06.07.2018.
	DUP Razvršje	104-1900/15 09.07.2018.
	LSL za područje Uskoci	104-1866/15 10.07.2018.
	LSL Poslaništa – stambeni objekat	104-1444/17 11.07.2018.
ŽABLJAK	LSL Begovo polje – turističko naselje	104-1867/16 26.07.2018.
	Korigovani Nacrt DUP Razvršje	104-1900/20 30.08.2018.
	Korigovani Nacrt Izmjena DUP-a Žabljak za zonu K	104-1030/28 30.08.2018.
	Korigovani Nacrt DUP Pitomine	104-1272/23 07.12.2018.
KOLAŠIN	-	-

KOTOR	-	-
MOJKOVAC	Korigovan Nacrt DUP Babića Polje 2 - dio -Biznis zona	104-500/4 11.04.2018.
	LSL Štitarička rijeka	104-525/21 12.06.2018.
	Korigovan Nacrt LSL Štitarička rijeka	104-525/35 28.12.2018.
NIKŠIĆ	DUP Centar	104-2596/17-2017 26.04.2018.
	Korigovani Nacrt LSL Gvozd	104-1542/28-2017 25.05.2018.
	DUP Mrkošnica 2	104-1422/18 04.07.2018.
	Korigovani Nacrt DUP Mrkošnica 2	104-1422/22 21.11.2018.
PETNJICA	PUP Opštine Petnjica	104-705/20 27.06.2018.
PLAV	DUP Plavsko jezero – I faza izrade	104-1769/21 09.08.2018.
	DUP „Prnjavor“- I faza	104-2829/20 30.11.2018.
	DUP “Glavice”	104-3008/21 13.12.2018.
PLUŽINE	-	-
PLJEVLJA	Korigovan Nacrt DUP Centar I	104-3037/9-2017 14.05.2018.
PODGORICA	DUP Zabjelo 8	104-2382/20-2017 10.01.2018.
	UP Kasarna Morača	104-2363/18-2017 11.01.2018.
	DUP Nova Varoš 2	104-2368/18-2017 15.01.2018.
	DUP Zona centralnih djelatnosti – Cetinjski put	104-2543/17-2017 15.01.2018.
	DUP Stambena zajednica VI Kruševac - dio	104-2359/18-2017 17.01.2018.
	UP Marko Radović	104-2365/18-2017 24.01.2018.
	LSL Velje brdo - solarna elektrana	104-2361/18-2017 24.01.2018.
	DUP Tološi 1	104-2356/18-2017 26.01.2018.
	DUP TITEX	104-2358/18-2017 29.01.2018.
	Korigovani Nacrt LSL Medun - Orljevo	104-1379/28-2017 29.01.2018.
	DUP Gornja Gorica 2-dio zone B	104-2357/16-2017 08.02.2018.
	DUP Murtovina	104-2383/17-2017 26.02.2018.
	DUP Blok 35-36	104-2449/17-2017 26.02.2018.
	DUP Dajbabska Gora	104-2367/17-2017 01.03.2018.
	Korigovani Nacrt DUP Zona centralnih djelatnosti-Cetinjski put	104-899/2 07.03.2018.
	DUP Drač- Vatrogasni dom	104-2544/16-2017 07.03.2018.

	DUP Servisno skladišna zona uz željezničku prugu – Vatrogasni dom	104-2362/17-2017 09.03.2018.
	Korigovani Nacrt DUP TITEX	104-898/2 13.03.2018.
	DUP Pobrežje – zone A, B i C	104-217/18 15.03.2018.
	LSL Mareza	104-2355/18-2017 19.03.2018.
	Korigovani Nacrt DUP Blok 35-36	104-2449/19-2017 21.03.2018.
	DUP Zabjelo B2	104-2545/17-2017 22.03.2018.
	DUP Drač-putnički terminal	104-2384/17-2017 30.03.2018.
	UP Hemomont	104-598/19 30.03.2018.
	DUP Stambena zajednica VI Kruševac – zone 2, 3 i 4	104-2364/17-2017 30.03.2018.
	DUP Čepurci - dio	104-2546/19-2017 02.04.2018.
PODGORICA	Korigovani Nacrt DUP Vranićke njive	104-2025/26-2017 04.04.2018.
	Korigovani Nacrt DUP Blok 35-36	104-2449/21-2017 19.04.2018.
	DUP Zelenika	104-2450/17-2017 20.04.2018.
	DUP Gornja Gorica 2 – zona A	104-2366/17-2017 08.05.2018.
	DUP Masline	104-2360/31-2017 08.05.2018.
	Korigovani Nacrt LSL Mareza	104-1612/2 16.05.2018.
	DUP Zabjelo Zelenika	104-3057/19-2017 17.05.2018.
	DUP Goričani Berislavci – dio A	104-602/18 28.05.2018.
	DUP Balijače Mojanovići – dio B	104-599/17 30.05.2018.
	DUP Goričani Berislavci – dio B	104-2696/17-2017 31.05.2018.
	LSL Fresići	104-462/19 04.06.2018.
	DUP Pobrežje – zone D i E	104-2600/17-2017 04.06.2018.
	DUP Kuće Rakića	104-3058/19-2017 07.06.2018.
	DUP Pobrežje – zone A, B i C	104-217/20 11.06.2018.
	Korigovani Nacrt DUP Servisno skladišna zona uz željezničku prugu – Vatrogasni dom	104-2362/19-2017 11.06.2018.
	DUP Momišići B	104-1194/20 22.06.2018.
	LSL Aerodrom	104-1997/15 05.07.2018.
PODGORICA	Korigovani Nacrt DUP Pobrežje – zone A, B i C	104-2446/2 17.08.2018.
	Korigovani Nacrt DUP Drač- Vatrogasni dom	104-2447/2 21.08.2018.

	DUP Zabjelo 9	104-2230/18 12.09.2018.
	DUP Gornja Gorica 3 – dio B	104-2209/18 12.09.2018.
	DUP Tuzi - centar	104-1195/18 30.08.2018.
	LSL Rogami	104-2565/16 03.10.2018.
	DUP „Drač - za urbanu cjelinu Nova Varoš 1.2“	104-1525/19 10.10.2018.
	Korigovani Nacrt DUP Drač- Vatrogasni dom	104-1063/20-2017 09.11.2018.
	LSL Servisno-skladišna zona uz jugoistočnu obilaznicu	104-2333/16 14.11.2018.
	DUP Nova Varoš	104-2697/18-2017 21.11.2018.
ROŽAJE	LSL Hajla i Štedim	104-2332/19-2017 16.01.2018.
	Korigovani Nacrt LSL Hajla i Štedim	104-2332/24-2017 14.02.2018.
	Korigovni Nacrt LSL Rasadnik	104-1456/28-2017 05.04.2018.
	korigovani Nacrt IID DUP-a Industrijska zona Zeleni	104-2662/8-2017 10.05.2018.
	Korigovni Nacrt LSL Rasadnik	104-1456/30-2017 05.06.2018.
TIVAT	Izmjena i dopuna DUP Donji Radovići-centar	104-756/17 23.03.2018.
	Izmjena i dopuna DUP Golf i Donji Radovići - zapad	104-757/17 23.03.2018.
	Korigovni Nacrt UP Lepetane	104-1871/24-2017 18.05.2018.
	korigovani Nacrt UP Turistička zona Lepetane	104-1871/26-2017 06.06.2018.
	DUP „Lepetane“	104-1402/17 26.06.2018.
	Korigovni Nacrt DUP Servisna zona Luštica	104-1378/39-2016 02.07.2018.
	korigovani Nacrt UP Turistička zona Lepetane	104-1871/29-2017 23.08.2018.
TUZI	-	-
ULCINJ	DUP za lokalitet „Pinješ 3“	104-883/34-2017 10.04.2018.
	DUP za lokalitet „Liman 2“	104-1513/25-2017 25.04.2018.
	Nacrt prve faze LSL "Gornji Štoj" na kat. parceli broj 402/18 KO Gornji Štoj	104-1284/19 17.05.2018.
ULCINJ	DUP za lokalitet Pinješ – Borova šuma	104-1175/23 15.06.2018.
	Korigovani Nacrt prve faze LSL "Gornji Štoj" na kat. parceli broj 402/18 KO Gornji Štoj	104-1284/21 25.06.2018.
	Korigovani Nacrt DUP-a „Hoteli i vile visoke kategorije, Pinješ“	104-886/25-2017 29.06.2018.
	DUP Đerane 1	104-1625/18 09.07.2018.
	PUP Opštine Herceg Novi	104-2439/16-2017 16.01.2018.
	DUP Igalo – poslovna zona	104-1331/2 11.04.2018.

HERCEG NOVI	LSL Uvala Veslo na Luštici	104-1316/19 29.06.2018.
	LSL Mrkovi-Bijela Stijena, na Luštici	104-1322/16 04.09.2018.
	UP „Staro imanje Pavlovića“ u Baošićima	104-1320/16 21.09.2018.
	korigovan Nacrt Izmjena i dopuna UP-a „Lustreca 2“ za zapadni dio na Luštici	104-1317/17 21.09.2018.
	korigovan Nacrt LSL Petrovići, Zabrđe na Luštici	104-1319/17 24.09.2018.
	korigovan Nacrt DUP Nemila-stambena zona	104-1318/12 02.10.2018.
	korigovan Nacrt LSL „Cerovac - Zabrđe“, na Luštici	104-1321/19 07.11.2018.
	DUP Igalo – poslovna zona	104-1331/24 16.11.2018.
CETINJE	DUP „Crna Greda“ (Zona F, podzona F1)	104-1424/17 06.08.2018.
	LSL Konak 1	104-2862/17 29.11.2018.
ŠAVNIK	-	-

Tabela 5 : *Mišljenja na Nacrte planskih dokumenata data tokom 2018. godine*

Tabelarni prikaz datih saglasnosti:

Opština	Plan	Saglasnost
ANDRIJEVICA	-	-
BAR	DUP Industrijska zona Goran	104-2642/8 03.10.2018.
	Izmjene i dopune DUP Pečurice - centar	104-1594/32 05.10.2018.
	PUP Bar	104-1375/60 01.11.2018.
	Korigovani Predlog Izmjena i dopuna DUP Pečurice - centar	104-1594/34 09.11.2018.
	Korigovani Predlog PUP-a Bar	104-1375/60 01.11.2018.
	Korigovani Predlog PUP-a Bar	104-1375/69 31.12.2018.
	Izmjene i dopune DUP Sutomore - centar	104-2029/31 31.12.2018.
BERANE	Izmjene i dopune DUP Lijeva obala Lima	104-1389/21-2017 20.03.2018.
	Izmjene i dopune DUP Park	104-1983/2 20.06.2018.
	Izmjena i dopuna DUP Školski centar Vukadin Vukadinović	104-1984/2 26.06.2018.
	DUP Hareme	104-2075/4 06.07.2018.
	DUP Groblje	104-2568/5 27.09.2018.
	DUP Sušica – prva faza realizacije	104-2567/8 27.09.2018.
	Izmjena i dopuna DUP Stadion i škola Vuk Karadžić	104-2790/6 31.10.2018.
	Korigovan Predlog Izmjena i dopuna DUP Stadion i škola Vuk Karadžić	104-2790/8 13.12.2018.

BIJELO POLJE	Izmjene i dopune DUP Centralna zona	104-2040/39-2016 05.03.2018.
	Korigovan Predlog DUP Lješnica	104-861/14-2017 30.04.2018.
	LSL mHE Lještanica	104-594/27-2017 26.07.2018.
	DUP Nedakusi	104-2216/27 27.12.2018.
BUDVA	Korigovan Predlog izmjene i dopune DUP Podkošljun	104-484/3 23.02.2018.
GUSINJE	DUP „Centar“	104-2859/27 31.12.2018.
	DUP „Privredna zona Gusinje“	104-2868/32 31.12.2018.
DANILOVGRAD	IID PUP-a Danilovgrad u dijelu GUR-a Danilovgrad i GUR-a Spuž	104-266/8 04.04.2018.
	IID DUP-a „Spuž“ u Danilovgradu	104-2605/6 18.09.2018.
ŽABLJAK	izmjena DUP-a „Žabljak za zone I, J, G, H, E, F i C“	104-3006/13 12.12.2018.
	izmjena DUP-a „Žabljak za zonu K“	104-1756/22 18.12.2018.
	LSL „Poslaništa“ – stambeni objekat	104-1444/26 19.12.2018.
	Korigovan Predlog LSL „Poslaništa“ – stambeni objekat	104-1444/29 25.12.2018.
	LSL za područje „Uskoci“	104-1866/24 26.12.2018.
	DUP „Razvršje“	14-1900/25 26.12.2018.
KOLAŠIN	LSL Bakovići	104-3033/7 24.12.2018.
	DUP Sportska zona	104-3597/5 31.12.2018.
KOTOR	-	-
MOJKOVAC	DUP Babića Polje 2 -dio-Biznis zona	104-2131/2 20.07.2018.
NIKŠIĆ **NIKŠIĆ**	LSL Gvozd	104-2127/4 10.07.2018.
	DUP Stara Varoš - centar	104-2128/4 12.07.2018.
	Korigovan Predlog DUP Stara Varoš - centar	104-2128/8 14.08.2018.
	DUP „Centar“	104-2596/27-2017 20.12.2018.
PETNJICA	PUP Opštine Petnjica	104-2740/18 23.11.2018.
	Korigovan Predlog PUP Opštine Petnjica	104-2740/24 24.12.2018.
PLAV	DUP Plavsko jezero – I faza izrade	104-3156/11 27.12.2018.
	DUP Prnjavor – I faza	104-3885/5 31.12.2018.
PLUŽINE	-	-
PLJEVLJA	-	-
	DUP Zagorič 5	104-72/8 05.02.2018.

PODGORICA	DUP Stambena zajednica VI Kruševac - dio	104-901/2 06.03.2018.
	DUP Dahna 2	104-23/2 12.03.2018.
	DUP Tološi 1	104-1196/8 05.04.2018.
	DUP Nova Varoš 2	104-1467/9 03.05.2018.
	DUP Zona centralnih djelatnosti – Cetinjski put	104-1640/6 30.05.2018.
	Korigovani Predlog DUP-a Dahna 2	104-1615/2 07.06.2018.
	UP Hemomont	104-598/28 13.06.2018
	Korigovani Predlog DUP-a Zona centralnih djelatnosti - Cetinjski put	104-1640/12 26.06.2018.
	DUP „TITEX“	104-898/9 02.07.2018.
	Korigovani Predlog DUP-a Nova Varoš 2	104-1467/22 02.07.2018.
	DUP Zelenika	104-2113/8 17.08.2018.
	DUP Gornja Gorica 2 -dio zone B	104-2324/2 27.08.2018.
	LSL Mareza	104-2355/20-2017 29.08.2018.
	DUP Blok 35-36	104-2112/8 29.08.2018.
	DUP Čepurci - dio	104-2111/5 30.08.2018.
	Korigovani Predlog DUP Zona centralnih djelatnosti-Cetinjski put	104-1640/12 05.09.2018.
	DUP Zabjelo B2	104-2114/10 05.09.2018.
	Korigovani Predlog DUP Blok 35-36	104-2112/13 10.09.2018.
	Korigovani Predlog DUP Čepurci - dio	104-2111/7 10.09.2018.
	Korigovani Predlog DUP Gornja Gorica 2 -dio zone B	104-2324/4 10.09.2018.
	DUP Zabjelo 8	104-1847/11 12.09.2018.
	DUP Vranićke njive	104-2334/14 12.09.2018.
	DUP Servisno skladišna zona uz željezničku prugu – Vatrogasni dom	104-2592/8 26.09.2018.
	DUP Masline	104-2593/4 26.09.2018.
	DUP Gornja Gorica 2 – zona A	104-2547/2 27.09.2018.
	LSL Aerodrom	104-1997/29 27.09.2018.
	DUP Servisno-skladišna zona sa ranžirnom stanicom	104-2727/2 03.10.2018.
	LSL Velje brdo – solarna elektrana	104-2548/2 09.10.2018.
	Korigovani Predlog LSL Velje brdo – solarna elektrana	104-2548/6 25.10.2018.

PODGORICA	Korigovan Predlog DUP Servisno-skladišna zona sa ranžirnom stanicom	104-2727/5 28.11.2018.
	DUP Zabjelo B – zona stanovanja	104-3132/2 29.11.2018.
	DUP „Pobrežje - zone A, B i C“	104-3131/11 12.12.2018.
	DUP „RTV – centralne djelatnosti“	104-8475/2 13.12.2018.
	DUP Zagorič 1	104-3133/2 13.12.2018.
	DUP Zabjelo B	104-2114/13 18.12.2018.
	DUP Gornja Gorica 3 – dio B	104-2209/25 21.12.2018.
	DUP Dajbabska gora	104-3514/5 24.12.2018.
	DUP „Pobrežje – zone D i E“	104-2600/24-2017 24.12.2018.
	DUP „Pobrežje - zone A, B i C“	104-3131/14 24.12.2018.
	UP „Stara Varoš – dio zone A“	104-3588/2 24.12.2018.
	DUP “Drač – Cvijetin brijeg”	104-3590/2 24.12.2018.
	UP „Skladišta i servisi – Cijevna“	104-3589/2 25.12.2018.
	DUP „Murtovina“	104-78/14 25.12.2018.
	DUP „Momišići B“	104-1194/32 26.12.2018.
	DUP Zabjelo Zelenika	104-3524/9 26.12.2018.
	DUP Zagorič 1	104-3133/4 26.12.2018.
	DUP Drač - za urbanu cjelinu Nova Varoš 1.2	104-1525/25 26.12.2018.
ROŽAJE	Korigovani DUP Bandžovo Brdo – faza I	104-791/31-2017 15.02.2018.
	Korigovani DUP Bandžovo Brdo – faza II	104-792/30-2017 15.02.2018.
	Korigovani Predlog LSL Jela	104-1292/2 17.04.2018.
	LSL Hajla i Štedim	104-1544/4 06.06.2018.
ROŽAJE	Izmjene i dopune DUP-a „Industrijska zona Zeleni“	104-1956/2 21.06.2018.
	LSL „Rasadnik“	104-2100/2 11.07.2018.
	Korigovani Predlog Izmjene i dopune DUP-a „Industrijska zona Zeleni“	104-1956/4 09.08.2018.
	Korigovani Predlog Izmjene i dopune DUP-a „Industrijska zona Zeleni“	104-1956/6 26.09.2018.
	DUP Đuraševići	104-1273/2 30.03.2018.
	DUP Tivat centar	104-1862/2 05.06.2018.

TIVAT	Izmjena i dopuna DUP ,,Donji Radovići centar''	104-756/38 01.08.2018.
	Izmjena i dopuna DUP ,,Golf i Donji Radovići zapad''	104-757/35 01.08.2018.
	Korigovani Predlog izmj. i dop. DUP ,,Donji Radovići centar''	104-756/41 17.09.2018.
	Korigovani Predlog izmj.i dop. DUP ,,Golf i Donji Radovići zapad''	104-757/41 17.09.2018.
	DUP Servisna zona Luštica	104-2765/9 05.11.2018.
	DUP "Lepetane"	104-1871/34-2017 04.01.2019.
	UP "Turistička zona Lepetane"	104-3465/1-2018 04.01.2019.
TUZI	-	-
ULCINJ	DUP za lokalitet „Pinješ 3"	104-2244/2 26.07.2018.
	DUP za lokalitet „Liman 2"	104-2381/2 17.08.2018.
	korigovani Predlog prve faze LSL "Gornji Štoj" na kat.parceli broj 402/18 KO Gornji Štoj	104-1284/34 07.12.2018.
	DUP „Đerane 1"	104-1625/25 28.12.2018.
HERCEG NOVI	LSL „Kotobilj"	104-1389/9 06.06.2018.
	PUP Herceg Novi	104-2032/29 12.09.2018
	Korigovani Predlog PUP Herceg Novi	104-2032/63 06.12.2018.
	Korigovani Predlog PUP Herceg Novi	104-2032/74 31.12.2018.
CETINJE	DUP Crna Greda (zona F, podzona F1)	104-3495/5 19.12.2018.
	DUP Crna Greda (zona F, podzona F1)	104-3495/7 21.12.2018.
ŠAVNIK	-	-

Tabela 6: *Saglasnosti na Predlog planskih dokumenata data tokom 2018. Godine*

1.1.4. Registar planske i tehničke dokumentacije

Registar planske i tehničke dokumentacije (*na web adresi: http://www.planovidozvole.mrt.gov.me/)* predstavlja jedinstvenu bazu podataka o važećoj planskoj dokumentaciji na teritoriji Crne Gore i tehničkoj dokumentaciji na osnovu koje se izdaje građevinska dozvola. Ovo web rješenje, kroz slobodan pristup Portalu ili kroz dodjeljivanje određenih korisničkih uloga, omogućava zainteresovanoj javnosti uvid u objavljenu dokumentaciju. Implementacija rješenja omogućava jednostavnu pretragu po bilo kom kriterijumu (planskom dokumnetu/investitoru, katastarskoj parceli, urbanističkoj parceli i sl.) i istovremeno predstavlja „biblioteku" planova i projekata.

Objavljeni planski dokumenti u Registru planske dokumentacije:

U toku 2018. godine, u Registar planskih dokumenata unijeta su 62 planska dokumenta.

Broj unešene planske dokumentacije po kvartalima	I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal
	10	8	13	31

Tabela 7*: Unešena planska dokumentacija tokom 2018. godine*

Objavljena tehnička dokumentacija u Registru tehničke dokumentacije

U toku 2018. godine, u Registar tehničke dokumentacije unijeta je 61 građevinska dozvola sa pratećom tehničkom dokumentacijom i izvještajima o reviziji iste.

Broj unešene tehničke dokumentacije i izvještaji o reviziji iste	I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal
	12	25	10	14

Tabela 8*: Unešena tehnička dokumentacija tokom 2018. godine*

1.1.5. Urbanističko - arhitektonski konkursi za posebne atraktivne prostore

Članom 54 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata propisano je da se za izradu idejnog arhitektonskog rješenja, na osnovu kojeg se izrađuje tehnička dokumentacija, obavezno raspisuje javni konkurs za objekte za potrebe državnih organa, lokalne samouprave, zdravstvenih, prosvjetnih, naučnih, kulturnih, sportskih i objekata socijalne zaštite koji su u državnoj svojini. Konkurse raspisuje i sprovodi Ministarstvo.

S tim u vezi Ministarstvo je na osnovu člana 54 Zakona, je sprovelo Konkurs za idejno arhitektonsko rješenje Zatvorenog kompleksa Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija (ZIKS), Opština Danilovgrad.

Pored toga, primljeno je još 8 zahtjeva za raspisivanje konkursa za idejno rješenje.

Vlada Crne Gore je na osnovu čl. 218 i 220 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, na sjednici od 1. februara 2018. godine, donijela Odluku o urbanističko-arhitektonskom rješenju objekta Crnogorske akademije nauka i umjetnosti – Glavni grad Podgorica ("Službeni list CG", broj 11/18).

Takođe, Vlada Crne Gore je, po istom osnovu, na sjednici od 26. aprila 2018. godine, donijela Odluku o urbanističko-arhitektonskom rješenju hotelskog rizorta „Capital Estate“ u Bečićima ("Službeni list CG", broj 34/18).

Osim navedenog, u izvještajnom periodu sproveden je Konkurs za izradu idejnog urbanističkog rješenja zone „K4“ Sektora 65 Državne studije lokacije „Rt Đeran – Port Milena”.

2. OCJENA SPROVEDENIH MJERA I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJENJE PROSTOROM

Implementacija Zakona

Protekla, 2018. godina, je prva godina u implementaciji Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata i ona, ujedno, predstavlja godinu prve praktične provjere nove politike u oblasti planiranja prostora.

To je bila prva provjera cjelokupnog sistema planiranja zasnovanog na integralnom pristupu u procesu planiranja, prostornoj održivosti, usklađenosti sa međunarodnim dokumentima, horizontalnoj i vertikalnoj integraciji, ublažavanju klimatskih promjena, ostvarivanju i zaštiti javnog i pojedinačnog interesa, smanjenju seizmičkog rizika, javnosti, zabrani diskriminacije.

Ovo se, prije svega, odnosi na izradu i donošenje planskih dokumenata, odnosno vrste i sadržaja planskih dokumenata koji su definisani na način kojim se opredjeljuje isključiva nadležnost Države, a koja je podjela i hijerarhija proistekla iz standarda koji na efikasan način mogu obezbijediti sprovođenje politike prostornog razvoja u državi veličine, broja stanovnika i raspoloživih stručnih kapaciteta kakva je Crna Gora.

Zakonom su predviđene dvije vrste planskih dokumenata: Prostorni plan Crne Gore (donosi se za period od 20 godina) i Plan generalne regulacije Crne Gore (donosi se za period od 10 godina), a finansijska sredstva za izradu ovih dokumenata obezbjeđuju se iz budžeta Crne Gore.

Vlada Crne Gore je donijela Odluku o izradi Prostornog plana Crne Gore, kao početnog koraka u proceduri izrade ovog planskog dokumenta, a koja Odluka, istovremeno, sadrži i odluku o zabrani građenja (do donošenja Plana, a najduže u trajanju od 24 mjeseca) na dijelu prostora u granicama prirodnog i kulturno – istorijskog područja Kotora, upisanog 1979. godine, na Listu svjetske baštine UNESCO. Prostor na kome je uspostavljena zabrana građenja dat je članom 2 Zakona o zaštiti prirodnog i kulturno –istorijskog područja Kotora (”Službeni list CG”, br. 56/13 i 13/18).

U prelaznom periodu, do donošenja Plana generalne regulacije, a po postupku propisanom novim Zakonom, mogu se izrađivati svi državni i lokalni planski dokumenti predviđeni derogiranim Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata.

Pri propisivanju ovog rješenja imala se percepcija o nužnosti izrade novih odnosno izmjene postojećih planskih dokumenata, budući da je bilo potrebno uskladiti tekuće investicione aktivnosti u javnom i privatnom sektoru, koje zahtijevaju nova odnosno drugačija planska rješenja. U toku 2018. godine, pristupilo se izradi 6 državnih i 11 lokalnih planskih dokumenata.

Takođe, tokom 2018. godine, bile su intezivirane aktivnosti na izradi i donošenju planskih dokumenata, čija je izrada i donošenje započeta prije stupanja na snagu novog Zakona. U toku 2018. godine, završeno je 9 državnih i 86 lokalnih planskih dokumenata.

Kada su u pitanju lokalni planski dokumenti, može se konstatovati da je, u postupku davanja mišljenja i saglasnosti, uočena neusklađenost sa planovima šire teritorijalne cjeline, neusklađenost sa programskim zadatkom, odstupanja u pogledu namjene površina, nepoštovanje urbanističkih parametara o zauzetosti i izgrađenosti parcela; nejasno definisani indeks izgrađenosti i indeks zauzetosti; definisanje elemenata urbanističke regulacije, definisanje urbanističkih parcela, građevinskih i regulacionih linija, neusaglašenost sa Pravilnikom o bližem sadržaju i formi planskog

dokumenta, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima i dr.

Koncept planskog dokumenta je novi institut u sistemu planiranja prostora, čijoj se izradi pristupa na osnovu ocjene postojećeg stanja, ocjene prirodnih i stvorenih uslova za razvoj, a naročito u dijelu mogućnosti korišćenja prostora i pogodnosti terena za gradnju, ocjene prostorno –planske i studijske dokumentacije i analize mogućnosti za usmjeravanje prostornog razvoja u planskom periodu, kao i zahtjeva za utvrđivanje područja od posebnog značaja ili područja sa posebnim režimom zaštite.

Prethodnom učešću javnosti pri izradi planskih dokumenata pristupa se nakon donošenja odluke o izradi i izrade koncepta planskog dokumenta, s tim u vezi, obaveza je Ministarstva da organizuje upoznavanje zainteresovane javnosti sa ciljevima i svrhom izrade planskog dokumenta, mogućim planskim rješenjima i efektima planiranja. Način učešća javnosti utvrđen je Zakonom i Pravilnikom o metodologiji izrade planskog dokumenta i bližem načinu organizacije prethodnog učešća javnosti. U procesu organizacije prethodnog učešća javnosti, upoznavanje zainteresovane javnosti sprovodi se, prvenstveno, putem informisanja i dijaloga, kao mogućim, propisanim procedurama.

Ovo rješenje, zajedno s konceptom planskog dokumenta, koje podrazumijeva i obavezno uključivanje lokalnih samouprava, uz precizno definisanu javnu raspravu po nacrtu planskog dokumenta – predstavlja kvalitativan doprinos poslovima izrade planskog dokumenta i, uopšte, demokratizaciji procesa planiranja.

U toku 2018. godine, Ministarstvo je organizovalo 3 prethodna učešća javnosti, vezano za procedure izrade planskih dokumenata.

Poslove na izradi planskih dokumenata vrši Ministartvo održivog razvoja i turizma, za razliku od dosadašnjih rješenja po kojima je Ministarstvo bilo samo nosilac pripremnih poslova, a planske dokumente su izrađivala licencirana privredna društva i u njima licencirana fizička lica.

U skladu sa opredjeljenjem da Ministarstvo izrađuje planske dokumente,valja istaći da njihovom izradom rukovodi rukovodilac izrade planskog dokumenta (koji određuje stručni tim) koga imenuje Vlada Crne Gore i koji je odgovoran za usklađenost planskog dokumenta sa zakonom. Dakle, odgovornost za usklađenost planskog dokumenta sa zakonom, je na rukovodiocu izrade planskog dokumnta i u korelaciji je osnovnih načela novog Zakona, Upravo iz tog razloga je Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu potpisivanja, ovjeravanja, dostavljanja, arhiviranja i čuvanja planskog dokumenta (“Službeni list CG”broj 73/18) predviđeno da nakon, usvajanja, planski dokument, pored resornog ministra, potpisuje i rukovodilac izrade planskog dokumenta.

Vlada je u toku 2018. godine odredila 17 rukovodioca izrade, i to za državne 6 i 11 za lokalne planske dokumente.

Revizija planskih dokumenata je jedan od novih instituta procesa planiranja i , sledstveno tome, Vlada je imenovala Savjet za reviziju planskih dokumenata 2017. godine, uz dvije izmjene tokom 2018. godine. Ovaj savjet vršio je odnosno vrši reviziju planskih dokumenata iz čl. 217 i 218 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata. U nadležnosti ovog savjeta nijesu Prostorni plan Crne Gore i Plan generalne regulacije Crne Gore.

Savjet za reviziju planske dokumentacije je u 2018. godini revidovao 121 planski dokument, od čega 14 državnih planskih dokumenata i 107 lokalnih planskih dokumenata.

U situaciji, kada uslov izgradnje nije više, osim za složene inženjerske objekte, izdata građevinska dozvola, već prijava građenja i propisana dokumentacija – uspostavljanje organa za tehničke uslove je od izuzetne važnosti za planiranje prostora i izdavanje što detaljnijih i sveobuhvatnijih urbanističko – tehničkih uslova, na osnovu kojih se izrađuje tehnička dokumentacija. Kao organi za tehničke uslove definisani su svi organi državne uprave, organi lokalne uprave i pravna lica koja u postupku izrade planskog dokumenta i tehničke dokumentacije dostavljaju neophodne tehničke uslove, podloge, mišljenja ,saglasnosti i druge dokaze potrebne za planiranje i izgradnju.

Organ za tehničke uslove u procedure izrade planskih dokumenata, najprije, daje mišljenje na nacrt planskog dokumenta a, zatim, saglasnost na predlog planskog dokumenta – čime se, ustvari, vrši provjera o statusu prethodno datog mišljenja.

U toku 2018. godine, organi za tehničke uslove dali su 154 mišljenja na nacrt planskih dokumenata i 86 saglasnosti na predlog planskih dokumenata.

U cilju unapređenja kvaliteta i kulture prostornog i arhitektonskog oblikovanja i stvaranja visokovrijednog izgrađenog prostora, kao i stvaranja uslova za unapređenje kvaliteta izgrađene sredine, očuvanja identiteta i prepoznatljivosti prirodnog i kulturnog predjela i podsticanja održivog razvoja Vlada donosi Državne smjernice razvoja arhitekture. Ove smjernice sadrže, naročito: preporuke oblikovanja i materijalizacije objekata, u odnosu na ambijentalna svojstva područja i u fazi su izrade.

Zbog kompleksnosti materije koju uređuju, kao i neophodnog usaglašavanja stavova unutar Radnog tima zaduženog za njihovu izradu, kasni se sa donošenjem Državnih smjernica razvoja arhitekture.

Međutim, do donošenja Državnih smjernica razvoja arhitekture primjenjuju se uslovi iz planskog dokumenta koji se odnose na oblikovanje i materijalizaciju objekta (član 215 Zakona).

Glavni državni arhitekta odnosno glavni gradski arhitekta, kao novouspostavljeni institut, pored ostalog, daje saglasnost i na idejno rješenje zgrade, trga i ostalih javnih prostora u naseljima.

Pri davanju saglasnosti na idejno rješenje, glavni državni arhitekta odnosno glavni gradski arhitekta ovlašćen je da kontroliše samo oblikovanje i materijalizaciju objekta propisane planskim dokumentom, a ne i ostale parametre iz planskog dokumenta.

U toku 2018. godine, glavni državni arhitekta dao je 475 saglasnosti na idejno rješenje zgrade, trga i ostalih javnih prostora u naseljima.

U dijelu izgradnje objekata, značajna novina je ukidanje građevinske i upotrebne dozvole, kao upravnih akata na osnovu kojih se vrši izgradnja i upotreba objekta. Objekat može da se gradi na osnovu prijave koja se, sa propisanom dokumentacijom, podnosi nadležnom inspekcijskom organu. Za korišćenje objekta, investitor mora Katastru da podnese zahtjev sa propisanom dokumentacijom. Izuzetak predstavljaju složeni inženjerski objekti,za koje se i dalje izdaje građevinska i upotrebna dozvola, a za njih važe i drugačiji uslovi po pitanju vršenja stručnog nadzora.

2.1. Osvrt na implementaciju Zakona

Jednogodišnja implementacija novog Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, nesumnjivo ukazuje da je ovaj propis zaživio u praksi – te da su razlozi za njegovo donošenje bili opravdani, umjesni i cjelishodni.

Na ovu ocjenu nesumnjivo ukazuju indikatori u pogledu broja planskih dokumenata koji su donijeti, planskih dokumenata koji su u fazi izrade, sprovedenih prethodnih učešća javnosti, učešća organa za tehničke uslove u proceduri izrade planskih dokumenata, izdatih rješenja glavnog državnog odnosno glavnog gradskog arhitekte, izdatih urbanističko– tehničkih uslova, građevinskih i upotrebnih dozvola, licenci, prijava radova nadležnom inspekcijskom organu, broja izvršenih inspekcijskih pregleda i dr.

U skladu sa novim obavezama i nadležnostima Ministarstvo održivog razvoja i turizma je preuzelo velike i veoma odgovorne poslove, prvenstveno u sferi planiranja prostora i inspekcijskog nadzora i izdavanje licenci.

Jer, treba imati u vidu da je izrada svih planskih dokumenata, i lokalnih i državnih, u nadležnosti Ministarstva, kao i to da sadašnja pozicija i nadležnost Inspekcije, u sebi inkorporira i određene, prvobitne nadležnosti organa koji su izdavali građevinske dozvole.

U narednom periodu, jedan od nezaobilaznih segmenata državne politike, kroz donošenje dva krovna planska dokumenta (Prostorni plan Crne Gore i Plan generalne regulacije Crne Gore) mora biti odgovarajući tretman prostornih potencijala koji su osnovni faktor konkurentnosti Crne Gore. Razvojni procesi ukazuju na izražene regionalne razlike, što nameće potrebu za redefinisanjem dosadašnjih modela u prostornom planiranju, a podstiču nove modele integralnog upravljanja prostorom u skladu sa državnim interesima.

Sem toga, evropske integracije nameću nove obaveze savremenog prostornog razvoja, posebno u oblasti poštovanja evropskih regionalnih politika, kako bi se smanjile razlike u interesima i potencijalima. Takođe, evidentno je da nekontrolisano širenje urbanih cjelina i nedosljedno primjenjivanje standarda održive i ambijentalno usklađene gradnje, negativno utiču na prostor i kvalitet životne sredine.

U oktobru 2016. godine, na Konferenciji Ujedinjenih nacija o stanovanju i održivom urbanom razvoju (Habitat III) u Ekvadoru, sastali su se predstavnici 167 zemalja članica Ujedinjenih nacija i više od 30.000 učesnika i usvojili Novu urbanu agendu. Nova urbana agenda daje globalni okvir urbanog razvoja za narednih 20 godina. Ovaj dokument treba implementirati u propise, kao i u urbanističku i planersku praksu.

Analiza stanja uređenja prostora u Crnoj Gori tokom 2018. godine, nesumnjivo ukazuje na određene probleme, koji utiču na stanje u prostoru, a koji se, prije svega, odnose na:

- dugotrajnu izradu planskih dokumenata u prelaznom periodu
- nekvalitetne ekonomsko – tržišne projekcije;
- prenamjena poljoprivrednog zemljišta;
- proširenje građevinskog područja;
- neuspostavljeni informacioni sistem i dokumenacionu osnovu o prostoru;
- nedostatak ažurnih podloga za izradu planske dokumentacije;

- finansijska sredstva;
- administrativne kapacitete;
- nezadovoljavajuću realizaciju planskih dokumenata;
- instrumente implementacije planskih dokumenata.

Stoga je, u cilju stvaranja uslova za prostorni razvoj Crne Gore, pod kojim se podrazumijeva izmjena prostora ljudskom djelatnošću u cilju njegove zaštite, unapređenja, korišćenja i upravljanja u narednom periodu, neophodno:

- donijeti Državne smjernice razvoja arhitekture;
- inkorporirati Novu urbanu agendu u nacionalno zakonodavstvo, urbanističku i planersku praksu;
- izvršiti usklađivanje sektorskih politika;
- podsticati ravnomjerni ekonomski razvoj;
- stvoriti uslove za jačanje ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije (Lisabonski ugovor, drugi evropski dokumenti koji se odnose na prostorno planiranje);
- sprovesti legalizaciju objekata;
- sačuvati identitet predjela;
- težiti da se što veće površine poljoprivrednog zemljišta privedu osnovnoj namjeni odnosno poljoprivrednoj proizvodnji;
- obezbijediti ostvarivanje i zaštitu javnog i pojedinačnog interesa u punom kapacitetu pri čemu pojedinačni interesi ne smiju štetiti javnom interesu;
- vršiti redovno ažuriranje Registra planskih dokumenata;
- unaprijediti administrativne kapacitete urbanističko – građevinske inspekcije;
- uspostaviti informacioni sistem o prostoru u cilju efikasnijeg uređenja prostora;
- obezbijediti stručno usavršavanje kadrova;.
- kompletiranje digitalnog katastra nepokretnosti i uspostavljanje katastra podzemnih instalacija.

3. UTICAJ SEKTORSKIH POLITIKA NA OBLAST PLANIRANJA I AKTIVNOSTI DRUGIH PRAVNIH LICA NA POSLOVIMA VEZANIM ZA PLANIRANJE

Sektorske politike moraju biti usklađene, što pretpostavlja međusobnu usklađenost zakonodavstva i strateških dokumenata, te permanentnu koordinaciju i komunikaciju pri izradi i sprovođenju propisa. U ovom dijelu dat je prikaz sektorskih politika u mjeri u kojoj iste imaju uticaj na politiku uređenja prostora.

3.1. Građevinarstvo

3.1.1. Stanje u oblasti građevinarstva

Usvajanjem Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“, br. 64/17, 44/18 i 63/18) dodatno je unaprijeđen proces izgradnje objekta, ukidanjem građevinske i upotrebne dozvole i objedinjavanjem tehničkog pregleda i stručnog nadzora (osim za složene inženjerske objekte) što je prepoznato i od strane Svjetske banke, pa je u posljednjem izvještaju (Doing Business 2019) u indikatoru "izdavanje građevinske dozvole" Crna Gora ostvarila napredak i zauzela je 75. mjesto.

U tabeli br. 9 navedeni su ključni indikatori u oblasti građevinarstva, za period 2010-2017. godina, tj. Ukupan doprinos građevinarstva u BDP-u, broj zaposlenih u građevinarstvu i vrijednost izvršenih građevinskih radova.

INDIKATORI	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ukupan doprinos građevinarstva u BDP-u (%)	4.9	4,9	4,6	3,7	3,4	3,8	5,6	6,7
Broj zaposlenih u građevinarstvu (%)	4,9	4,9	5,0	4,9	5,2	5,3	5,7	5,9
Vrijednost izvršenih građevinskih radova u hiljadama EUR	255 617	336 484	257 888	262 183	351 834	362 447	453 652	651 364

Tabela 9: Indikatori u oblasti građevinarstva

3.1.2. Izdavanje urbanističko-tehničkih uslova, slobodni pristup informacijama, drugostepeni postupci

U Ministarstvu se vrše poslovi izdavanja urbanističko-tehničkih uslova, shodno članu 74 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, građevinskih i upotrebnih dozvola. U skladu sa Uredbom o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma jedinicama lokalne samouprave, poslovi izdavanja urbanističko-tehničkih uslova povjereni su: Glavnom gradu Podgorica, Prijestonici Cetinje i opštinama: Andrijevica, Bar, Berane, Bijelo Polje, Budva, Gusinje, Danilovgrad, Kolašin, Kotor, Mojkovac, Nikšić, Petnjica, Plav, Plužine, Pljevlja, Rožaje, Tivat, Ulcinj, Herceg Novi i Šavnik. Opština Žabljak nije bila saglasna da prihvati navedene poslove, tako da je poslove izdavanja urbanističko-tehničkih uslova za područje Opštine Žabljak izdavalo Ministarstvo.

U izvještajnom periodu, izdato je 164 urbanističko-tehničkih uslova. Potvrđeno je važenje 16 urbanističko-tehnička uslova, a 62 zahtjeva za izdavanje urbanističko-tehničkih uslova proslijeđeno je na nadležnost jedinicama lokalne samouprave, odnosno Glavnom gradu Podgorica, Prijestonici Cetinje i drugim opštinama. Za 128. zahtjeva izdata su obavještenja o nemogućnosti izdavanja urbanističko-tehničkih uslova zbog nepostojanja planskog osnova. Riješeno je 11 zahtjeva za dopunu

tehničkih uslova, u skladu sa članom 74 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata. Šest zahtjeva proslijeđeno je na odlučivanje drugom organu. Donijeto je 7 rješenja o odustanku od zahtjeva i 3 rješenja o ispravci greške.

3.1.2.1. Poslovi izdavanja odobrenja i urbanističko-tehničkih uslova za postavljanje objekata privremenog karaktera

Shodno članu 116 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, Ministarstvo održivog razvoja i turizma izdaje i urbanističke uslove za privremene objekte.
U periodu od 01.01.2018. godine do 03.04.2018. godine, Ministarstvo je izdalo 44 urbanističko-tehnička uslova za postavljanje objekata privremenog karaktera i donijelo 6 rješenja kojim se odobrava postavljanje objekata privremenog karaktera u zoni morskog dobra.

Nakon navedenog perioda, Vlada Crne Gore je Uredbom o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma Javnom preduzeću za upravljanje morskim dobrom Crne Gore i Javnom preduzeću za nacionalne parkove Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 21/18 od 03.04.2018. godine), povjerila poslove izdavanja urbanističkih uslova za privremene objekte Javnom preduzeću za upravljanje morskim dobrom Crne Gore i Javnom preduzeću za nacionalne parkove Crne Gore. Shodno navedenoj uredbi, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore i Javno preduzeće za nacionalne parkove Crne Gore, vršili su povjerene poslove u periodu od 03.04 2018. godine, do 31.12.2018. godine.

3.1.3. Povjereni poslovi

3.1.3.1. Urbanističko-tehnički uslovi

U izvještajnom periodu u toku 2018. godine, ukupno je izdato 2190 urbanističko-tehničkih uslova na nivou lokalnih uprava. Od ovog broja Ministarstvo održivog razvoja i turizma je za opštinu Žabljak izdalo 63 urbanističko-tehnička uslova.

(Opština Berane nije dostavila podatak za II kvartal 2018. godine.)

Dijagram: Broj izdatih urbanističko-tehničkih uslova na nivou lokalnih uprava u 2018.godini

Dijagram: Prosječno vrijeme izdavanja urbanističko-tehničkih uslova na nivou lokalnih uprava u 2018.godini

3.1.4. Pristupačnost objekata za lica sa invaliditetom

U skladu sa Evropskom strategijom za lica sa invaliditetom 2010-2020. godine, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, donijelo je Strategiju za integraciju lica sa invaliditetom u Crnoj Gori za period 2008–2016. godine, odnosno 2016-2020. godine, a Ministarstvo za ljudska i manjinska prava donijelo Strategiju za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za period 2017-2021. godine i s tim u vezi Akcione planove.

U skladu sa zaduženjima iz Akcionih planova navedenih strategija, Ministarstvo održivog razvoja i turizma u kontinuitetu preduzima aktivnosti na poboljšanju položaja lica sa invaliditetom i uklanjanju arhitektonskih barijera na objektima.

Prije svega u oblasti pristupačnosti Ministarstvo održivog razvoja i turizma postavilo je jasan i razumljiv pravni okvir (Zakon o planiranju prostora i izgradnju objekata; Pravilnik o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti; Odluke o postavljanju, odnosno građenju pristupnih rampi i liftova i drugih objekata za pristup i kretanje lica sa invaliditetom). Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", broj 64/17, 44/18 i 63/18), unaprijedio se zakonodavni okvir po pitanju obezbjeđivanja pristupačnosti odnosno dodatno je ojačan zakonski okvir za pristupačnost objektima, kako na nivou planskog dokumenta, tako i u tehničkoj dokumentaciji.

U procesu izrade navedenih dokumenata bio je uključen i aktivno učestvovao nevladin sektor koji se bavi pitanjima lica sa invaliditetom.

3.1.5. Akcioni plan prilagođavanja objekata u javnoj upotrebi za pristup, kretanje i upotrebu licima smanjene pokretljivosti

Vlada Crne Gore je 2016. godine, usvojila Strategiju za integraciju lica sa invaliditetom u Crnoj Gori od 2016. do 2020. godine, kao i Strategiju za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za period 2017-2021. godine, kojima je identifikovano sedam ključnih oblasti djelovanja, a to su: pristupačnost, participacija, jednakost, zapošljavanje, obrazovanje i obuka, socijalna zaštita i zdravstvo. Strategije su definisale strateške ciljeve u svakoj od navedenih oblasti i, s tim u vezi, konkretne mjere i aktivnosti za njihovo postizanje.

Akcionim planovima, proisteklim iz ove dvije Strategije, definisane su obaveze resornih ministarstava za svaku ključnu oblast. Za postizanje strateškog cilja u oblasti pristupačnosti, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, zaduženo je da uradi Analizu pristupačnosti objekata u javnoj upotrebi u vlasništvu države, utvrdi prioritetne objekte i donese Akcioni plan za prilagođavanje istih.

Vlada Crne Gore, na sjednici od 27. decembra 2018.godine, donijela je Akcioni plan prilagođavanja objekata u javnoj upotrebi za pristup, kretanje i upotrebu licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti za period 2019-2020. godine, kojim je definisano ukupno 10 objekata za realizaciju, i to: zgrada Predsjednika Crne Gore, zgrada Vlade Crne Gore, Administrativna zgrada državnih organa-zgrada Vektre, Ministarstvo prosvjete, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Direkcija za saobraćaj, Ministarstvo kulture, Zgrada državnih organa Mojkovac i Uprava carina. Na predlog nevladinog sektora, kao prioritetni objekti definisani su objekti: zgrada Predsjednika Crne Gore, stara zgrada Vlade, Uprava carina i zgrada državnih organa u Mojkovcu.

Cilj izrade je uklanjanje arhitektonskih barijera na objektima u vlasništvu države u kojima poslove obavlja zakonodavna, sudska i izvršna vlast, a njegovim usvajanjem i implementacijom, objekti će se učiniti pristupačnim za lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom.

3.1.6. Ostale aktivnosti u oblasti građevinarstva

Sprovođenje Akcionog plana za usvajanje Eurokodova

Institut za standardizaciju Crne Gore do sada je usvojio 30 dijelova eurokodova na crnogorkom jeziku sa nacionalnim aneksima.

3.2. Turizam

Turizam je jedan od prioriteta u privrednom razvoju Crne Gore, prije svega, zbog postojanja neophodnih resursa za njegov dalji razvoj, kao i zbog činjenice da turizam u velikoj mjeri generiše razvoj njemu komplementarnih djelatnosti - trgovine, transporta, poljoprivrede, građevinarstva, bankarstva i dr.

U toku 2018. godine preduzimane su aktivnosti u cilju daljeg unapređenja preduslova kako bi se pozitivni efekti turizma brže multipikovali i u krajnjem, doprinijeli povećanju zaposlenosti, ravnomjernijem regionalnom razvoju države, podizanju nivoa životnog standarda stanovništva i obezbjeđenju stabilnog budžetskog izvora prihoda. Upravo 2018. godina je prva godina u istoriji crnogorskog turizma u kojoj je u crnogorskim hotelima boravilo više od 1 milion turista. U prvih 9. mjeseci ove godine ostvareno je 3.826.641 noćenje, tj ostvareno je 267.384 noćenja više nego u uporednom periodu prošle godine ili 98,3% noćenja kao u čitavoj prošloj godini. Naime, u prvih devet mjeseci ove godine, 102.329 turista više je boravilo u objektima kolektivnog smještaja nego u istom periodu 2017. godine, tj. u prvih 9. mjeseci ove godine objekte kolektivnog smještaja posjetilo je 97% turista kao u čitavoj prošloj godini. Shodno navedenom, očekuje se da do kraja 2018. godine u crnogorskim objektima kolektivnog smještaja po prvi put bude ostvareno preko 4 miliona noćenja.

Strateški pravac razvoja turizma u Crnoj Gori definisan je „Strategijom razvoja turizma u Crnoj Gori do 2020 godine“. Pomenutim dokumentom daje se osvrt na dostignuti stepen razvoja i definišu smjernice za budući razvoj ove privredne grane, kako bi se postigao cilj da Crna Gora postane cjelogodišnja, visokokvalitetna turistička destinacija, što će u krajnjem doprinijeti otvaranju novih radnih mjesta, smanjenju siromaštva i neuravnoteženog regionalnog razvoja, kao i povećanju životnog standarda svih građana.

Vlada Crne Gore je i u 2018. godini nastavila sa implementacijom projekata koji treba da doprinesu kvalitetnijoj turističkoj ponudi naše zemlje, stvaranjem novih turističkih proizvoda i kvalitetnije promocije. Stateški cilj je jačanje našeg prisustva na najpotentnijim evropskim tržištima i najznačajnijim dalekim tržištima.

Svjetski savjet za putovanje i turizam *priprema izvještaje na godišnjem nivou, slijede izvodi iz Izvještaja za 2018. godinu, koji daje prognoze za 2018. godinu i narednih deset godina:*

- ***BDP: Direktan doprinos turizma***: Direktan doprinos turizma i putovanja BDP-u bio je 459,1 miliona € (11% ukupnog BDP-a) u 2017. godini. Prognoziran je rast od 9% u 2018. godini, i u periodu 2018-2028. godine rast po prosječnoj godišnjoj stopi od 4,2% (752,6 miliona € ili 13,3% ukupnog BDP-a u 2028. godini);

- ***Ukupni (direktni i indirektni) doprinos turizma*** i putovanja BDP-u bio je 988,2 miliona € (23,7% BDP-a) u 2017. godini; prognoziran je rast od 8,9% u 2018. godini, i rast od 3,9% prosječno, godišnje u narednom desetogodišnjem periodu (1.582 mil. €, tj. 27,9 % BDP-a u 2028.)
- ***Zaposlenost – Direktni doprinos turizma***: u 2017. godini turizam i putovanja direktno su generisali 14.500 radnih mjesta (7,6% ukupne zaposlenosti). U 2018. godini, prognoziran je rast od 4,5%, a do 2028. godine, prognozira se rast, prosječno po stopi od 1,1% godišnje (17.000 radnih mjesta ili 8,1% ukupne zaposlenosti u 2028. godini).
- ***Zaposlenost: Ukupan doprinos turizma - Ukupni (direktni i indirektni)*** doprinos turizma i putovanja zaposlenosti bio je 19,3% (36.500 radnih mjesta) u 2017. godini; prognoziran je rast od 7,7% u 2018. godini (39.000 radnih mjesta), i rast po prosječnoj, godišnjoj stopi od 1,3% u narednom desetogodišnjem periodu (45.000 radnih mjesta ili 21.5% ukupne zaposlenosti u 2028.)
- ***Investicije*:** Investicije u turizam i putovanja u 2017. godini bile su 369.8 mil. € ili 35.1% ukupnih investicija. Prognoziran je rast od 6,4% u 2018. godini i rast od 4,2%, prosječno, godišnje tokom narednih deset godina (672,5 mil. € u 2028. godini ili 41,7% ukupnih investicija).

Svjetski savjet za putovanje i turizam rangira Crnu Goru, između 185. zemalja u kojima je turizam jedan od prioriteta u razvoju, na sljedećim pozicijama:

- 30. mjesto prema visini doprinosa BDP-u u 2017,
- 3. mjestu prema prognozi brzine rasta u 2018. godini i
- 100. mjestu prema dugoročnoj prognozi rasta (period 2018-2028).

Drugostepeni postupak

U toku 2018. godine dostavljeno je ukupno 627 zahtjeva za postupanje u prvostepenom upravnom postupku, 2 žalbe radi postupanja u drugostepenom upravnom postupku i donijeto je 1 rješenje po osnovu presude Upravnog suda Crne Gore. Dakle, ukupno je donijeto 630 rješenja u upravnim postupcima i 224 licence, tj. ukupno 854 upravna akta.

Donijeto je:

- 267 rješenja o odobrenjima za rad ugostiteljskih objekata,
- 224 rješenja i licence o odobrenjima za rad turističkih agencija,
- 45 rješenja o prestanku rada ugostiteljskih objekata i turističkih agencija,
- 15 rješenja o kategorizaciji turističkih apartmanskih blokova,
- 2 rješenja o odobrenju za pružanje usluga raftinga,
- 29 rješenja o odobrenjima za obavljanje djelatnosti turističkih vodiča,
- 21 rješenje kojima se zahtjevi stranaka odbijaju,
- 21 rješenje o obustavljanju postupka,
- 1 rješenje o brisanju iz Centralnog turističkog registra,
- 1 rješenje o upisu u Centralni turistički registar i
- 1 rješenje o odbijanju zahtjeva za ponavljanje postupka.

Kategorisani objekti

Ministarstvo nadležno za poslove turizma je u okviru svojih nadležnosti u toku 2018. godine kategorisalo 415. ugostiteljskih objekata za smještaj - hoteli i sličan smještaj (41. 844 ležaja). (Tabela.10)

KATEGORIJA	BROJ OBJEKATA	BROJ LEŽAJA
5*****	19	2.834
4****	152	18.509
3***	157	10.404
2**	72	7.611
1*	15	2.486
Ukupno	**415**	**41.844**

Tabela 10*:* Kategorisani ugostiteljski objekti

Ministarstvo nadležno za poslove turizma u toku 2018. godine u okviru svojih nadležnosti izvršilo je kategorizaciju i rekategorizaciju za ukupno ***134 ugostiteljska objekta za smještaj*** (hoteli i sličan smještaj). (Tabela 11)

Komisija za kategorizaciju ugostiteljskih objekata kategorisala je u 2018. godini, 15 turističkih apartmanskih blokova, 3 nacionalna restorana i 2 kampa.

VRSTE UGOSTITELJSKIH OBJEKATA		**5*****	**4****	**3***	**2**	**1***
Hotel i sličan smještaj	114	9	45	44	13	3
Turistički apartmanski blok	15	2	9	4	/	/
Nacionalni restoran	3	/	3	/	/	/
Kamp	2	/	/	2	/	/
Ukupno	**134**	**11**	**57**	**50**	**13**	**3**

Tabela 11*:* Kategorisani i rekategorisani ugostiteljski objekti

Novi ugostiteljski objekti u 2018.godini

U strukturi novokategorisanih hotela, šest hotela kategorisano je kategorijom 5 zvjezdica, devet hotela je kategorisano sa 4 zvjezdice, osam hotela kategorijom 3 zvjezdice i dva hotela kategorijom 2 zvjezdice (1.985 ležaja). (Tabela 12)

Kategorija	Broj hotela	Broj ležaja
5*	6	1.002
4*	9	410
3*	8	484
2*	2	89
1*	/	/
Ukupno:	**25**	**1.985**

Tabela 12: Kategorisani hoteli (novi)

Komisija za kategorizaciju, prvi put je kategorisala i 8 turističkih apartmanskih blokova, od čega jedan turistički apartmanski blok sa 5 zvjezdica, šest turističkih apartmanskih blokova sa 4 zvjezdice i jedan turistički apartmanski blok sa 3 zvjezdice.

Takođe, u strukturi novokategorisanih ugostiteljskih objekata Komisija za kategorizaciju je kategorisala i dva kampa kategorijom 3 zvjezdice, kao i tri nacionalna restorana kategorijom 4 zvjezdice. (Tabela 13.)

VRSTE UGOSTITELJSKIH OBJEKATA		**5*******	**4******	**3*****	**2****	**1***
Hotel	25	6	9	8	2	/
Turistički apartmanski blok	8	1	6	1	/	/
Nacionalni restoran	3	/	3	/	/	/
Kamp	2	/	/	2	/	/
Ukupno ugost.objekata	**38**	**7**	**18**	**11**	**2**	**/**

Tabela 13*:* Kategorisani ugostiteljski objekti (novi)

Uočava se tendencija rasta novih ugostiteljskih objekata visoke kategorije. S tim u vezi, imamo *15 novih hotela visoke kategorije (4**** i 5*****)* od čega, *šest hotela kategorije 5 zvjezdica, devet hotela sa kategorijom od 4 zvjezdice*.

Posmatrajući generalno kolektivni smještaj u Crnoj Gori, može se zaključiti da je preko 51% svih kreveta u objektima koji imaju 4 ili 5 zvjezdica, što predstavlja rast od oko 6% u odnosu na 2017. godinu. Samo u ovoj godini otvoreno je 25 novih objekata sa ukupno oko 2.000 kreveta, od čega 6 objekata sa 5 zvjezdica, 9 objekata sa 4 zvjezdice, 8 objekata sa 3 zvjezdice i 2 objekta sa 2 zvjezdice.

Takođe, značaj realizacije novih projekta, kao što su hotel “The Chedi Luštica Bay”, “Falkensteiner Hotel Montenegro” (koji je preuzeo upravljanje hotela „Queen of Montenegro“ u Bečićima), kao i dolazak kompanije “Melia International” (koja je preuzela upravljanje hotela “Melia Budva Petrovac”), ogleda se u promociji Crne Gore kao destinacije. Naime, saradnja se realizuje u saradnji sa globalnim liderima u oblasti turizma, čime se ostvaruje cilj - pozicioniranje Crne Gore kao jedne od vodećih turističkih destinacija u Evropi. Dakle, iz navedenog proizilazi da postoji tendencija rasta novih ugostiteljskih objekata visoke kategorije. Može se reći da je ovo rezultat značajnih investicionih ulaganja u prethodnom periodu.

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o turističkim organizacijama (krajem novembra 2018. godine proslijeđen je Vladi na razmataranje i utvrđivanje):
Zakonom o turističkim organizacijama ("Službeni list RCG", br. 11/04, 46/07, i “Službeni list CG", br. 73/10, 40/11, 45/14 i 42/17) uređuje se osnivanje, načela organizacije i rada turističkih organizacija, način njihovog finansiranja, kao i kriterijumi za kategorisanje turističkih mjesta i istim je postavljen osnov za unapređenje i promociju turističkog proizvoda Crne Gore.

Do donošenja strateškog marketing plana za Crnu Goru čija je izrada u toku, javila se potreba za preciziranjem određenih postojećih zakonskih rješenja, kako bi se obezbijedili uslovi za efikasnije i kvalitetnije obavljanje djelatnosti i funkcionisanje turističkih organizacija koje su prvenstveno zadužene za unapređenje, razvoj i promociju turističkog proizvoda na teritoriji opštine u kojoj su osnovane.

Programi razvoja

- **Program razvoja ruralnog turizma Crne Gore sa Akcionim planom do 2021. godine- Vlada donijela na sjednici 27.12.2018. godine**;

Ministarstvo održivog razvoja i turizma (MORT), u skladu sa smjernicama definisanim Strategijom razvoja turizma do 2020. godine, nastoji da stvori preduslove za nove impulse za razvoj ruralnih područja Crne Gore kroz izradu i implementaciju Programa razvoja razvoja ruralnog turizma.

Imajući u vidu prirodne potencijale kao i podatke o doprinosu turizma u bruto društvenom proizvodu i spoljnotrgovinskom bilansu, kao i njegov značaj u generisanju zaposlenosti i podizanju nivoa životnog standarda stanovništva uz ravnomjerniji regionalni razvoj, turizam je u Crnoj Gori prepoznat kao prioritetna privredna grana. Prepoznajući navedene značaje sektora turizma može se reći da je ruralni turizam simbioza sektoru turizma i prirodni potencijal Crne Gore. Takođe, ruralni turizam stvara uslove za zadovoljavanje potreba sve većeg broja turista koji pronalaze mir i zadovoljstvo u prirodi, zdravom načinu života, tradicionalnoj kuhinji, gostoprimstvu gazdinstava/domaćinstava u ruralnim područjima kao i očuvanim običajima i tradiciji. Uz razvoj ruralnog turizma, u ruralnim područjima se otvara novo tržište za lokalne proizvode i prerađevine, tradicionalne rukotvorine i suvenire.

- **Program razvoja kulturnog turizma Crne Gore sa Akcionim planom do 2021. godine – Program razvoja je u fazi usvajanja finalnog teksta;**

Ministarstvo u saradnji sa turističkom privredom, shodno razvojnom cilju definisanim Strategijom razvoja turizma u Crnoj Gori do 2020. godine, preduzima aktivnosti i realizuje brojne projekte usmjerene ka tome da Crna Gora postane visoko-kvalitetna turistička destinacija sa cjelogodišnjim, diverzifikovanim turističkim proizvodom.

Prethodno realizovani brojni projekti prvenstveno su bili usmjereni na prirodu i aktivnosti na otvorenom prostoru, dok je namjera da se u budućem periodu poseban akcenat da projektima koji imaju za cilj turističku valorizaciju kulturnih dobara, doprinoseći na taj način njihovoj zaštiti ali i unapređenju ponude.

Razvoj kulturnog turizma uticaće na podizanje kvaliteta cjelokupnog turističkog proizvoda Crne Gore, njegovim bogaćenjem i revitalizacijom, a time i privlačenjem visokoplatežnih turista, produžavanje sezone, stimulisanje potrošnje kao i unaprijedjenja imidža destinacija. Ujedno, razvoj kulture će značajno pomoći u razvoju jedinstvenosti naše destinacije pa time i daljim promotivnim aktivnostima turističkog sektora. Aktivnim uključivanjem u turistički sektor, kulturni turizam će direktno i indirektno uticati na stvaranje novih izvora prihoda, veći broj posjetilaca i diverzifikaciju turističke ponude.

- **Program razvoja nautičkog turizma 2020. – 2023. Sa akcionim planom – U narednom periodu biće raspisan tendera za izbor najpovoljnijeg ponuđača za izradu Programa.**

Ministarstvo, u skladu sa smjernicama koje su definisane Strategijom razvoja turizma do 2020. godine, namjerava da privuče i ugosti što veći broj turista razvijajući nautički turizam.

U tom pravcu potrebno je uraditi analizu potencijala Crne Gore, odnosno da li nautički kapaciteti koje posjeduje Crna Gora zadovoljavaju standarde koje očekuje ovo ciljno tržište i definisati smjernice i aktivnosti za razvoj proizvoda i marketing koji će Crnu Goru pozicionirati kao destinaciju nautičkog turizma.

Ova Strategija će, kako je definisano i u samom naslovu, voditi računa o samoj održivosti i o očuvanju životne sredine na crnogorskom primoriju i Skadarskom jezeru.

Obuhvatiće statističke podatke razvoja nautičkog turizma od kraja 90-tih godina pa do danas (broj nautičkih plovila koja su posjetila CG, kapaciteti prihvata plovila tada i sada), makro i mikro lokacijsku analizu luka nautičkog tuirizma, posebno istraživanje sprovesti o zahtjevima nautičke klijentele (ekonomski jača kategorija), koja se razlikuje u odnosu na drugu turističku klijentelu, sprovesti će istraživanja po opštinama o posjetama nautičara jedriličara i onih sa motornjacima, kao i kolika je potreba za zimovnicima, popisaće sve zimovnike za plovila duž obale i u unutrašnjosti zemlje.

Program će sagledati postojeće lokacije te nakon analize istih predložiti nova kvalitetnija rješenja, odnosno potvrditi postojeća ukoliko zadovoljavaju planskim projekcijama i svjetskim standardima, uz vrlo važan aspekt očuvanja životne sredine.

- **Program razvoja zdravstvenog turizma Crne Gore s Akcionim planom do 2023. godine – U narednom periodu biće raspisan tendera za izbor najpovoljnijeg ponuđača za izradu Programa.**

Program će definisati dalje pravce razvoja ovog vida turizma i doprinijeti unapređenju ove vrste ponude. Programom će se na osnovu analize stanja definisati ključne mjere i ciljevi za intenzivniji razvoj zdravstvenog turizma, aktivnosti i indikatori uspjeha, način praćenja sprovođenja strateškog dokumenta, način izvještavanja i evaluacije i druga pitanja od značaja za realizaciju strateških ciljeva u oblasti zdravstvenog turizma. U tom smislu, dakle, riječ je o dokumentu koji treba da predstavlja zajedničku međuresornu platformu za sistemsko podizanje konkurentnosti zdravstveno-turističke ponude Crne Gore. Dokumentom se posebno ukazuje na potrebu prilagođavanja postojećeg zakonodavnog okvira, i na potrebu dodatnog obrazovanja pružaoca zdravstveno-turističkih usluga, akreditacije i sertifikacije ustanova itd.

Plan privatizacije u cilju turističke valorizacije projekata

U 2018. godini su nastavljene aktivnosti na sprovođenju objavljenih tendera i zaključivanju ugovora za dugoročne zakupe za sledeće lokalitete:
1. Vojno odmaralište „Mediteran“ – Žabljak, za koji postoji važeća Detaljna razrada u okviru PPPN za Durmitorsko područje
2. Kolašin 1600 – Bjelasica, Kolašin, za koji postoji važeća Detaljna razrada u okviru PPPN Bjelasica i Komovi.

Vlada Crne Gore je donijela Odluku o Planu privatizacije za 2018. godinu ("Službeni list Crne Gore", br. 020/18 od 30.03.2018), kojom je predviđena turistička valorizacija i sledećih lokaliteta:

1. Ada Bojana, opština Ulcinj - turistička valorizacija lokaliteta kroz razvoj, izgradnju, finansiranje i upravljanje ekskluzivnim turističkim kompleksom i dugoročni zakup ostrva Ada;
2. Uvala Masline - rt Odrač, Bušat, opština Bar;
3. Lokalitet koji se nalazi između Njivica i ušća Sutorine, opština Herceg Novi;
4. Lokalitet „Donja Arza", Herceg Novi;
5. Lokalitet „Kabala for", opština Herceg Novi;
6. Projekat turističke valorizacije lokacije „Mrkovi – Bijela Stijena“, Luštica, opština Herceg Novi;
7. Projekat Turistički kompleks Ecolodge Lovćen, Nacionalni park Lovćen, Cetinje;
8. Skijalište „Savin kuk”, opština Žabljak;
9. Turistička valorizacija lokaliteta obuhvaćenih Prostornim planom posebne namjene „Bjelasica i Komovi” – Cmiljača i Žarski, opštine Mojkovac i Bijelo Polje.

3.3. Životna sredina i klimatske promjene

Vlada Crne Gore je u oktobru 2018. godine donijela Uredbu o izmjenama i dopuni Uredbe o uspostavljanju mreže mjernih mjesta za praćenje kvaliteta vazduha. Uredbom se utvrđuju tačne pozicije (koordinate) mjernih mjesta za praćenje kvaliteta vazduha. Bez obzira na to što su stanice za praćenje kvaliteta vazduha kontejneri s opremom koji se postavljaju na betonsku podlogu privremeni objekti, praćenje kvaliteta vazduha, kao djelatnost od javnog interesa zahtijeva da se u neposrednoj blizini mjernih mjesta ne vrši dalje ugrožavanje kvaliteta vazduha izgradnjom postrojenja čije aktivnosti mogu uticati na kvalitet vazduha, parking prostora i saobraćajnica, intenzivnim građevinskim radovima i sl., čime se dovodi u pitanje reprezentativnost mjernih mjesta za prosječnu izloženost stanovništva zagađenju na datoj lokaciji.

Vlada Crne Gore je u septembru 2018. godine utvrdila **Predlog zakona o potvrđivanju Minamata konvencije o živi**, koji je trenutno u skupštinskoj proceduri. Kroz projekat „Pripreme za ratifikovanje i implementaciju Minamata Konvencije o živi-inicijalna procjena za Crnu Goru” izrađen je Izvještaj o Minamata inicijalnoj procjeni za živu, kao i Studija o prisustvu žive u proizvodima opšte i posebne namjene.

Projekat „Revizija Nacionalnog plana implementacije Stokholmske konvencije o dugotrajnim organskim supstancama“ je u toku, izađen je Predlog Nacionalnog plana implementacije Stokholmske konvencije o dugotrajnim organskim supstancama. Takođe, u toku je implementacija projekta „Sveobuhvatno ekološki prihvatljivo upravljanje PCB otpadom u Crnoj Gori“.

Intenzivirane su aktivnosti na realizaciji projekta “Upravljanje industrijskim otpadom i čišćenje” u saradnji sa Svjetskom bankom. Ugovor sa izabranim izvođačem radova na lokaciji Brodogradilišta Bijela, kompanijom Valgo S.A. Francuska je potpisan početkom juna 2018. godine, i radovi su u toku. Ugovor sa konsultantom za vršenje stručnog nadzora Intergeo G.m.b.H Austrija potpisan je 24. IV 2018. Očekivani

završetak radova je mart 2020. Za flotaciono jalovišta Gradac je potpisan Ugovor o izradi Glavnog projekta remedijacije sa konsultantom JV NIK COM/Institut za rudarstvo i metalurgiju Bor. U toku je izrada Idejnog projekta, nakon čega će otpočeti izrada Glavnog projekta. Takođe, potpisan je i podkreditni Ugovor sa Elektroprivredom Crne Gore (EPCG) za sanaciju deponije pepela i šljake Maljevac. Ugovor sa konsultantom ENCON (Turska) angažovanim za pripremu Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu i društvo (ESIA) potpisan je 15. avgusta 2018. godine, a javna rasprava povodom ovog dokumenta biće održana u drugoj polovini januara 2019. godine. U pripremi je RAP (Plan raseljavanja), koji će biti osnov za postupak eksproprijacije u skladu sa procedurama Svjetske banke i nacionalnim zakonodavstvom. Revizija Glavnog projekta remedijacije deponije pepela i šljake „Maljevac" (koji je izradila EPCG) i dokumentacije je završena. Priprema tenderske dokumentaciije je u toku i biće završena do kraja januara 2019. godine, nakon čega će biti raspisan tender za izbor izvođača radova, kao i tender za izbor nadzora nad izvođenjem radova. Nacrt Plana aktivnosti vezanih za remedijaciju lokacije KAP (bazeni crvenog mulja i deponija čvrstog otpada) je izrađen.

Glavni grad Podgorica je usvojio Stratešku karte buke za teritoriju Glavnog grada Podgorica i gradskih opština u okviru Glavnog grada.

Predlog zakona o stranim i invazivnim stranim vrstama biljaka, životinja i gljiva usvojen je od strane Vlade Crne Gore.

Realizacija projekta „Uspostavljanje NATURA 2000 mreže", je u završnoj fazi. Tokom 2018. godine privedena su kraju terenska istraživanja i u toku je obrada sakupljenih podataka, a održano je i nekoliko radionica za jačanje kapaciteta svih relevantnih institucija koje su uključene u implemetaciju NATURA 2000 mreže, kao i drugih zainteresovanih strana. Urađena je referentna lista ptičijih vrsta u Crnoj Gori i definisani nacionalni kriterijumi za odabir SPA područja u Crnoj Gori. Takođe, urađena je draft lista Anex I stanišnih tipova i draf referentna lista Anex II vrsta sa Direktive o staništima. Jedna od aktivnosti projekta bio je predlog delineacije Crne Gore na dva biogeografska regiona, kao i dopuna kataloga staništa Crne Gore. Biće urađen i predlog draft amandmana Aneksa I i/ili Aneksa II Direktive o staništima.
Na 92. sjednici Vlade Crne Gore, održane 04.10.2018, usvojena je Informacija o projektu "Finalizacija Studije zaštite područja Ulcinjske solane" i u zaključcima je zaduženo Ministarstvo održivog razvoja i turizma da dostavi Opštini Ulcinj finalizovanu „Studiju zaštite područja Ulcinjske Solane" kako bi ista dalje nastavila sprovođenje postupka uspostavljanja zaštite nad Ulcinjskom solanom, kroz organizaciju Javne rasprave za Studiju zaštite i Predlog odluke o proglašenju zaštićenog prirodnog dobra. U navedenoj Studiji zaštite Ulcinjske solane obrađena su sva pitanja od značaja za ovaj lokalitet, i predloženo nekoliko modela upravljanja, kako bi se osigurali uslovi za biodiverzitet i istovremeno razmotrila socijalna i ekonomska pitanja.
Projekat "Promovisanje upravljanja zaštićenim područjima kroz integrisanu zaštitu morskih i priobalnih ekosistema u obalnom području Crne Gore" koji je pokrenut od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma i finansira se iz nacionalne alokacije Globalnog fonda za životnu sredinu (GEF), otpočeo je u julu 2018. Realizacijom ovog projekta uspostaviće se okvir za prva zaštićena područja u moru u Crnoj Gori i to: Platamuni, Katič i ostrvo Stari Ulcinj, koja obuhvataju najmanje 2.301 hektara. Pored identifikacije reprezentativnih obalnih i morskih područja u Crnoj Gori za

zaštitu ključnih priobalnih i morskih ekosistema i biodiverziteta od globalnog značaja, biće uspostavljen i upravljački okvir koji uključuje sve relevantne zainteresovane strane.
Rezultati projekta „Definisanje metodološkog okvira za planiranje namjene morskog područja u Boko-kotorskom zalivu“su osnovu za sprovođenje tekućeg dvogodišnjeg subregionalnog projekta za Crnu Goru i Albaniju „Primjena ekosistemskog pristupa (EcAp) u Jadranskom moru kroz planiranje namjene morskog područja (MSP)“ – projekat GEF Adriatic koji implementira Regionalni centar programa prioritetnih akcija (PAP/RAC) u okviru UNEP/MAP-a. Kroz prvu komponentu projekta se obezbijeđuje uvođenje ekosistemskog pristupa u nacionalni sistem praćenja stanja morske sredine dok će sprovođenje druge komponente tokom 2019. godine doprinijeti pripremi prostornog plana namjene morskog područja. Model za pripremu prostornog plana morske sredine je obaveza u okviru pristupanja Crne Gore u EU u dijelu transpozicije Okvirne direktive o morskoj strategiji i Direktive o planiranju namjene morskog područja. Stoga će implementacija projekta doprinijeti sprovođenju Konvencije za zaštitu morske sredine i priobalnog područja Sredozemlja (Barselonska konvencija), kao i ispunjavanju obaveza definisanim u pregovaračkoj poziciji za poglavlje 27.

Nacionalni projekat ,,Mapiranje radona u Crnoj Gori i unapređenje nacionalnog sistema zaštite od radona", koji finansiraju Vlada Crne Gore i Međunarodna agencija za atomsku energiju je završen i shodno rezultatima projekta predložene su vrijednosti nacionalnog referentnog nivoa koncentracije aktivnosti radona u boravišnim i radnim prostorima postojećih i novih objekata. Osim toga, predložen je i urgentni akcioni nivo za koncentraciju aktivnosti radona koji zahtijeva remedijaciju objekata. Na osnovu rezultata ovog projekta izrađen je, od strane članova Ekspertskog tima koji je realizovao ovaj projekat, stručni osnov za izradu Predloga programa zaštite od radona s Akcionim planom za period 2019-2023, koji je Vlada Crne Gore donijela.
Sprovođenje Programa vrši se preko Akcionog plana koji sadrži planirane aktivnosti i mjere za realizaciju Programa u petogodišnjem periodu, od kojih je svaka mjerljiva i ima jasno definisan vremenski okvir za realizaciju. Za sve aktivnosti identifikovani su nosioci i ostali učesnici, kao i izvori i iznosi neophodnih finansijskih sredstava potrebnih za njihovu realizaciju.
Za sprovođenje Programa i Akcionog plana neophodna je saradnja državnih i opštinskih organa nadležnih u različitim oblastima javne djelatnosti (zaštita od jonizujućeg zračenja, javno zdravlje, zaštita na radu, građevinarstvo, prosvjeta, itd.), učešće različitih institucija i organizacija (naučne i stručne institucije, strukovna udruženja, NVO itd.) i saradnja između različitih profesionalnih disciplina (arhitektura, građevinarstvo, medicina, zaštita od jonizujućeg zračenja, inspekcije za javno zdravlje i za zaštitu od jonizujućeg zračenja, metrološka inspekcija, građevinska inspekcija itd.). Program i Akcioni plan usaglašeni su i sinhronizovani su sa drugim nacionalnim strategijama i akcionim planovima, a naročito sa onima koji se odnose na: obolijevanja od karcinoma pluća, borbu protiv pušenja, bolji kvalitet vazduha u zgradama i na veću energetsku efikasnost. Izrada i donošenje ovog Programa predviđena je, takođe, u okviru Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2018 – 2020. godine, u okviru pregovaračkog poglvalja 15 – Energetika.
Osim toga, shodno članu 68 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata u osnovne zahtjeve koje objekat, zavisno od svoje namjene, mora da ispunjava u toku građenja i upotrebe, a kojima se obezbjeđuje njegova bezbjednost u cjelini, kao i bezbjednost svakog njegovog posebnog dijela spadaju brojni zahtjevi koji se odnose na zaštitu zdravlja ljudi i životne sredine, od kojih naročito zahtjevi iz stava 2 tačke 3

ovog člana, kojim je propisano da objekat mora biti projektovan i izveden na način da ne ugrožava higijenu ili zdravlje i bezbjednost radnika, korisnika ili susjeda, ili ne prouzrokuje prekoračenje dozvoljenih graničnih vrijednosti uticaja na životnu sredinu ili na klimu, tokom izgradnje, upotrebe ili rušenja, odnosno tokom vijeka trajanja, koji mogu nastati prisustvom radioaktivnog gasa radona unutar objekta.
Imajući u vidu gore navedene i referentne i akcione nivoe koji se navode u Programu zaštite od radona i koji će se propisati novim Zakonom o zaštiti od jonizujućih zračenja, radijacionoj i nukleranoj sigurnosti i bezbjednosti, koji će Vlada Crne Gore utvrditi tokom 2019. godine, potrebno je izraditi stručni osnov koji opisuje osnovne preventivne građevinske mjere zaštite od radona (mjere koje se sprovode u toku projektovanja i građenja objekta i rekonstrukcije ili sanacije postojećih objekata) koje će biti predmet inspekcijske kontrole (kako treba da se postave perforirane cijevi, kako ventilacija, kakve betonske ploče, i sl.).
Dakle, definisaće se da svako ko namjerava da pristupi izgradnji novog objekta za stanovanje, novog objekta sa javnim pristupom i novog objekta sa radnim mjestima gdje na bilo koji način radon može da prodre u objekat iz zemljišta, građevinskog materijala ili vode i/ili ko namjerava da proširi postojeće navedene objekte novim prostorijama dužan je da ispuni uslove u pogledu tehničkih zahtjeva objekata u skladu sa stručnom osnovom, odnosnom posebnim propisom koji će donijeti Ministarstvo orživog razvoja i turizma. Osim toga, svako ko namjerava da izvrši rekonstrukciju postojećeg objekta primjenom mjera uklanjanja radona dužan je da ispuni uslove u pogledu tehničkih zahtjeva objekata u skladu sa navedenom stručnom osnovom. Krajnji je cilj da tipske tehnike smanjenja koncentracije aktivnosti radona u postojećim zgradama koje se primjenjuju budu jeftine, a dovoljno efikasne, jednostavne za izvodjenje i tehnički besprekorno izvedene.
Na osnovu Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja donijeto je 17 podzakonskih akata koji obezbjeđuju primjenu zakona. Do sada je izdato više dozvola pravnim licima za obavljanje stručnih poslova zaštite od nejonizujućih zračenja. Potrebno je u narednom periodu intenzivirati aktivnosti na sprovođenju ovog Zakona.

3.4. Stambena oblast

Socijalno stanovanje

Ovaj segment stambene politike uređen je **Zakonom o socijalnom stanovanju** (“Službeni list CG”, broj 35/13), kojim se propisuju se uslovi i način ostvarivanja prava na socijalno stanovanje, koje se definiše kao stanovanje odgovarajućeg standarda koje se obezbjeđuje pojedincima ili domaćinstvima koja iz socijalnih, ekonomskih i drugih razloga ne mogu da riješe pitanje stanovanja. Preporuka je da se pri izradi planskih dokumenata treba percipirati ova okolnost, odnosno sagledati mogućnost određivanja odgovarajućih lokaliteta.
Shodno Zakonu, lokalni program socijalnog stanovanja donose jedinice lokalne samouprave na period od godinu dana, uz prethodnu saglasnosti Ministarstva. Cilj donošenja lokalnih programa jeste razrada politika kroz konkretne projekte inicirane i podržane od strane države i jedinica lokalne samouprave. Program identifikuje projekte koji će se implementirati u narednom periodu i za koje su djelimično ili u potpunosti obezbijeđena sredstva.
Da bi se pristupilo implementaciji utvrđenih zakonskih obaveza, neophodno je da jedinice lokalne samouprave pristupe utvrđivanju vlasničke strukture i broja

stambenih objekata za socijalno stanovanje kojima raspolaže svaka jedinica lokalne samouprave. Nakon toga se može pristupiti izradi procjene i analize stambenih potreba.
Stambeno pitanje nije samo pitanje izgradnje stambenih objekata, već takođe obuhvata društvenu infrastrukturu (kulturni centri, biblioteke, stadioni, itd.), što je važan element u socijalnom uključivanju i u rješavanju otuđenosti, koje je posebno rasprostranjeno u velikim urbanim sredinama. S tim u vezi, neophodno je uključiti socijalno stanovanje u sistem prostornog planiranja.

Projekat rješavanja stambenih potreba građana po povoljnim uslovima – Projekat „1000+“ III faza

Projekat rješavanja stambenih potreba građana po povoljnim uslovima - Projekat 1000plus“ predstavlja projekat socijalnog stanovanja za građane sa srednjim i nižim primanjima koja na tržištu ne mogu riješiti stambenu potrebu. Projekat se sprovodi u saradnji i kroz kreditni aranžman sa Bankom za razvoj Savjeta Evrope - CEB. Prva faza Projekta realizovana je 2010/2011 godine, druga 2015/2016. godine, kada su obezbijeđena kreditna sredstva, u ukupnom iznosu od 35 miliona eura.
U prvoj fazi Projekta 1000+, kredit je odobren za 433 porodična domaćinstva, a stambeno pitanje je tada riješilo 1239 građana Crne Gore koji su navedeni kao članovi tih domaćinstava. U drugoj fazi Projekta koji je implementiran 2015-2016 godine kredit je odobren za 376 porodična domaćinstva, a stambeno pitanje je riješilo 910 građana Crne Gore koji su navedeni kao članovi tih domaćinstava.
Vlada Crne Gore je nastavila saradnju sa CEB-om, u cilju obezbjeđivanja dodatne kreditne linije, koja je omogućila finansiranje nove – III faze Projekta 1000plus. U III fazi realizacije projekta, Vlada Crne Gore je kroz kreditni aranžman sa CEB-om obezbijedila 10 miliona EUR, a ukupna vrijednost projekta iznosi 20 miliona EUR. Udio kredita kod CEB-a 50%, komercijalnih banaka 50%, dok je novina u odnosu na prethodne dvije faze to što učešće građana nije obavezno. Dugoročni krediti će se dodjeljivati uz subvencioniranu fiksnu kamatnu stopu od 2,99% na godišnjem nivou, na period do 20 godina, bez obaveznog učešća korisnika.
U svim fazama Projekta uspostavljena je efikasna organizaciona struktura, koja uključuje koordinaciju nadležnih institucija: Ministarstva održivog razvoja i turizma, Ministarstva finasija, Jedinice za implementaciju Projekta-Procon doo, i Projektnog odbora.
U III fazi projekta dostavljeno je 1053 zahtjeva za učešće u Projektu. Ukupno je dodijeljeno 470 vaučera u 3 navrata: 19. oktobra 2018. godine 160 vaučera je dodijeljeno licima iz ciljne grupe prioriteti, 26. oktobra 2018. godine, dodijeljeno je 200 vaučera a 20. decembra 2018. godine još 110 vaučera korisnicima Projekta.
Projekat je u osnovi koncipiran da izađe u susret različitim socijalnim grupama. Problemi sa obezbjeđenjem sredstava za rješavanje stambenog pitanja ne pogađaju samo osjetljive grupe, već i domaćinstva sa primanjima koja su na nivou prosječne zarade ili niže kao što su nastavnici, službenici, medicinsko osoblje, radnici i mlade porodice. Korisnicima je ponuđeno da kupe stambene jedinice čija najveća kupoprodajna cijena m2 neto korisne površine iznosi 1100 eura/m^2.
Određene su ciljne grupe, odnosno, 40% ukupnog broja stambenih jedinica dodijeliti korisnicima iz javnog sektora, 30% bračnim supružnicima do 35 godina života, 30% ostalim korisnicima. U okviru ciljnih grupa, definisane su prioritetne ciljne grupe shodno Zakonu o socijalnom stanovanju i tu spadaju: samohrani roditelji, odnosno staratelji, lica sa invaliditetom, porodična domaćinstva čiji je član lice sa

invaliditetom, porodična domaćinstva sa djecom sa smetnjama u razvoju, mladi koji su bili djeca bez roditeljskog staranja i žrtve nasilja u porodici.

Održavanje stambenih zgrada

U oblasti održavanja stambenih zgrada, došlo je do izmjena i dopuna zakonskog okvira, usvojen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o održavanju stambenih. Ovim zakonom uređuju se prava i obaveze etažnih vlasnika u pogledu održavanja stambene zgrade i zajedničkih djelova stambene zgrade i druga pitanja od značaja za oblast stanovanja. Osnovni cilj zakona jeste očuvanje i unapređenje postojećeg stambenog fonda imajući vidu njegovu ekonomsku vrijednost.
Otkupom stanova i promjenom, zakonske regulative, devedesetih godina, obaveza održavanja stambenog fonda prešla je u isključivu nadležnost etažnih vlasnika, koji su u ovom dugom vremenskom periodu bili prilično inertni po tom pitanju. Cilj donošenja ovog zakona je otklanjanje slabosti koje su prepoznate u implementaciji, a koje se odnose prvenstveno na nedostatke u dijelu sprovođenja inspekcijskog nadzora ali i druga pitanja čija je implementacija u praksi izazivala nedoumice pri tumačenju.
Pored zakonske regulacije neophodno je pripremiti i osmisliti marketinšku komunikaciju, koju je potrebno sprovesti na nivou svake jedinice lokalne samouprave sa ciljem podizanja svijesti građana o potrebi formiranja organa upravljanja u stambenim zgradama i kulturi stanovanja.
Sprovođenjem Zakona o održavanju stambenih zgrada, konkretno odredbi koje propisuju obavezu izrade registara stambenih zgrada od strane jedinica loklane samouprave i kroz intenzivan inspekcijski nadzor u ovoj oblasti, unaprijeđen je način vođenja registara, odnosno evidencije o stambenim zgradama i organima upravljanja u stambenim zgradama. Takođe, Zakonom je preciziran institut privremenog upravnika i obaveza lokalne uprave da ga imenuje u slučajevima kada u stambenoj zgradi nijesu imenovani organi upravljanja, te je istim obezbijeđeno jačanja uloge lokalnih vlasti u postupku imenovanja organa upravljanja.

3.5. Komunalna oblast

Upravljanje otpadom

U februaru 2018. godine, izgrađeno je šesto reciklažno dvorište u Podgorici (150 000 eura).
Sanacija neuređenog odlagališta Vrtijeljka na Cetinju“, vrijednosti 1.727.735 eura, završena je 2. juna 2018. godine. Za sanaciju ovog neuređenog odlagališta obezbijeđeno je 85% sredstava iz IPA fondova, a učešće Crne Gore je 15%.
Sanacije neuređenih odlagališta „Vasove vode“ u opštini Berane (837 566 eura) i „Zaugline“ u opštini Šavnik (210 000 eura), završene su krajem oktobra 2018. godine (Kapitalni budžet).
U toku je sanacija neuređenog odlagališta „Ćafe“ u Baru koja se planira završiti tokom 2019. godine (vrijednost investicije 3.8 miliona eura). Za sanaciju ovog neuređenog odlagališta obezbijeđeno je 85% sredstava iz IPA fondova, a učešće Crne Gore je 15%.

Takođe, tokom 2018. godine, stvarale su se pretpostavke, kroz izradu potrebne dokumentacije, za projekte koji se realizuju iz Kapitalnog budžeta:

- Izgradnja reciklažnog dvorišta sa sortirnicom u opštini Berane (u toku tender za izvođača radova),
- Izgradnja transfer stanice u opštini Andrijevica (u toku tender za izvođača radova),
- Izgradnja transfer stanice u opštini Mojkovac (u toku je priprema tendera za odabir izvođača radova),
- Sanacija neuređenog odlagališta „Komarača" u opštini Plav (sanacija u toku).

U toku je priprema za izradu Glavnog projekta za izgradnju reciklažnog dvorišta u opštini Kolašin.

Tokom 2018. godine sprovodile su se aktivnosti na izradi novog Zakona o upravljanju otpadom koji se planira donijeti tokom 2019. godine.

Otpadne vode i vodosnabdjevanje

Investicione aktivnosti u 2018. godini:

- završena je izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Šavniku u iznosu od 250 000 €;
- realizovane su aktivnosti projektovanja i izgradnje postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u naselju Vranjina". Donatorski ugovor potpisan je 12. X 2016. između Centra za međunarodnu saradnju Slovenije (CMSR) i MORT. Vrijednost ugovorenih radova iznosi €245.000, od čega je 50% donacija, a 50% obaveza Crne Gore iz Kapitalnog Budžeta
- Na osnovu raaspisanog tendera u 2017. godini vršene su aktivnosti sanacije Ponora otpadnih voda na Cetinju u iznosu od 600 000 €;
- Nastavljene su aktivnosti u skladu sa potpisanim ugovorom za projekat izgradnje postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda (PPOV), kanalizacione mreže i postrojenja za sušenje kanalizacionog mulja u iznosu od preko €50 miliona koji se realizuje uz podršku KfW banke (€35 mil. iz kredita KfW banke, €10,15 mil. iz WBIF granta i €5,2 mil. Glavni grad Podgorica);
- 26.09.2018. godine na osnovu sprovedene tenderske procedure, potpisan je ugovor za izgradnju kanaliazcione mrežu u Danilovgradu u iznosu od 2,7 miliona eura;
- 05.09.2018. godine raspisan je tender za izgradnju kanalizacione mreže u Ulcinju u procjenjenom iznosu od 4,3 miliona eura, kao I tender za nadzor u iznosu od 0,25 miliona eura;
- U novembru 2018. godine, potpisani su donatorski ugovori za izgradnju postrojenja za tretman komunalnih otpadnih voda u Andrijevici (738.280,00 EUR) i Petnjici (450.075,00 EUR);
- Takođe, nastavljena je realizacija velikog broja infrastrukturnih projekata koji imaju višegodišnji karaker (postrojenja za tretman otpadnih voda u Pljevljima, Beranama, kanalizacione mreže u Herceg Novom, Baru, Bijelom Polju, izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda kapaciteta 65.300 ekvivalent stanovnika u iznosu od 8,888 mil. € u Herceg Novom).

Aktivnosti u dijelu strateškog planiranja i zakonske regulative:

- Nastavilo se sa realizacijom projekta revizije strateških master planova u oblasti otpadnih voda (2018-2035. godina) i priprema prvog nacrta Plana za

sprovođenje Direktive 91/271 / EEC. Ukupna vrijednost projekta je 299.000 € (85% IPA donacija, 15% iz Kapitalnog Budžeta);
- Pravilnik o sadržaju programa izgradnje kolektorskih sistema i postrojenja za tretman komunalnih otpadnih voda ("Službeni list CG", broj 31/18).

Regionalni vodovod Crnogorsko primorje

JP ”Regionalni vodovod Crnogorsko primorje” je u 2018. godini, shodno Planu rada za 2018. godinu, raspisalo tender za izvođenje radova na izgradnji 3,2 km dugog cjevovoda DN500 mm za povezivanje opštine Herceg Novi na regionalni vodovodni sistem. Međutim, zbog tužbe „Strabag“ AG, Austrija, donijeta je odluka o odustajanju od tenderskog postupka.

U 2018. godini, je izrađena projektna dokumentacija za izgradnju još jednog cjevovoda na dionici Budva - Tivat, pri čemu se planira izgradnja u dvije faze, i to za: dionicu koja se gradi u sklopu planirane saobraćanice (bulevara) Jaz – Tivat i za dionicu od prekidne komore „Prijevor“ do predmetne saobraćajnice. Izgradnjom predmetnih cjevovoda, okvirne dužine od oko 14 km, će se postojeći kapacitet ovoh dijela sistema podići sa postojećih 330 l/s na planiranih 600 l/s, pri čemu će se sagledati mogućnost povećanja kapaciteta na 700 – 750 l/s, čime će se zadovoljiti dugoročne potrebe za vodom opština Tivat, Kotor i Herceg Novi.

PROCON

U 2018. godini, PROCON je sprovodio aktivnosti na sljedećim projektima:
- Rekonstrukcija sistema za snabdijevanje vodom u opštini Andrijevica,
- Izgradnja sistema za snabdijevanje vodom u Glavnom gradu Podgorica,
- Izgradnja sistema za snabdijevanje vodom u opštini Rožaje,
- Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i kanalizacione mreže, i unapređenje sistema vodosnabdijevanja u opštini Berane,
- Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i kanalizacione mreže u opštini Bijelo Polje,
- Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i kanalizacione mreže u Prijestonici Cetinje,
- Unapređenje sistema vodosnabdijevanja u Prijestonici Cetinje,
- Izgradnja infrastrukture u opštini Danilovgrad,
- Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i kanalizacione mreže u opštini Kolašin,
- Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i kanalizacione mreže u opštini Nikšić,
- Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i kanalizacione mreže u opštini Plav,
- Rekonstrukcija i proširenje postojeće vodovodne mreže u Plavu i Gusinju,
- Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i kanalizacione mreže u opštini Pljevlja,
- Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i kanalizacione mreže u opštini Plužine,
- Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i kanalizacione mreže u opštini Rožaje,

- Izgradnja kanalizacione mreže u naseljima Kodra, Totoši, Bijela Gora i Donja Bratica u opštini Ulcinj,
- Izgradnja kanalizacione mreže u opštini Mojkovac,
- Izgradnja sistema za tretman ocjednih voda na deponiji “Livade” u Glavnom gradu Podgorici,
- Izgradnja transfer stanice u opštini Andrijevica,
- Izgradnja transfer stanice u opštini Mojkovac,
- Izgradnja transfer stanice u opštini Plužine,
- Izgradnja transfer stanice u opštini Šavnik,
- Sanacija nesanitarnog odlagališta „Ćafe” u opštini Bar,
- Sanacija nesanitarnog odlagališta „Vrtijeljka“ u Prijestonici Cetinje.

VODACOM

Vodacom d.o.o. Tivat je i tokom 2018. godine, preduzimao sve potrebne aktivnosti u implementaciji projekata, koji se finansiraju iz kreditnih sredstava KfW banke, odnosno projekata koji se tiču izgradnje i rekonstrukcije vodovodne i kanalizacione infrastrukture, kao i koordinisanje sa Opštinama u procesu upravljanja već izgrađenim objektima i infrastrukturom.

Informacije o najvažnijim projektima:
1. Izgradnja postrojenja za tretman otpadnih voda (Kotor-Tivat),
2. Implementacija kratkoročnih (hitnih) mjera izgradnje/rehabilitacije vodovodne i kanalizacione mjere za opštine Kotor i Tivat,
3. Status projekata u Opštini Bar

3.1. Crvena knjiga – BR-RB-01-2010 Izgradnja i rehabilitacija kanalizacione i vodovodne mreže Sutomore,

3.2. “Novi koncept projekta u Baru” - Izgradnja sistema za vodosnabdijevanje za naselja Polje, Zaljevo, Sveti Ivan i Mala Volujica, kao i izgradnja kanalizacione pumpne stanice Volujica sa potisnim cjevovodom.

3.3. U toku mjeseca aprila 2018. godine otpočela je sa realizacijom nova faza projekta u Baru, koja obuhvata izradu studije lokacije za postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda u Baru.

4. Status projekta u Herceg Novom Vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda,

4.1. Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda kapaciteta 65.300 ekvivalent stanovnika

4.2. Izgradnja: 35,3 km vodovodne i kanalizacione mreže sa 11 pumpnih stanica i 1 podmorskim ispustom

5. Status projekta u Ulcinju

<u>Investicioni projekat Faza V</u>

Planirano je da se projekat odvija u 3 faze. Prva i druga faza u trajanju od približno 18 mjeseci podrazumjevaju izradu Glavnih projekata rekonstrukcije i proširenja vodovodne i kanalizacione infrastrukture i sprovođenje tenderske procedure za angažovanje Izvođača radova. Treća faza se odnosi na nadzor nad izvođačkim radovima u trajanju od 2 godine.

6. Vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda na Crnogorskom primorju, Faza V2 Dugoročne mjere - Tivat, Kotor i Herceg Novi.

4. Aktivnosti drugih pravnih lica i organa državne uprave na poslovima vezanim za planiranje

4.1. Zavod za hidrologiju i seizmologiju

Nastavljene su aktivnosti na realizaciji regionalnog projekta “Upravljanje slivom rijeke Drine na Zapadnom Balkanu”. Riječ je o zajedničkom projektu Crne Gore, Srbije i BiH, koji se finansira iz sredstava Svjetske banke. Ukupan iznos koji će biti dostupan Crnoj Gori je 2.721.521$, od čega je za Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju za unaprijeđenje mreže hidroloških, meteoroloških i padavinskih stanica predviđen iznos od 609.250$.

Tokom 2018. godine, iz sredstava projekta, nabavljeno je, izmedju ostalog, 5 automatskih glavnih meteoroloških stanica, 15 padavinskih meteo stanica, kao i 12 hidroloških stanica. Sve hidrološke i meteorološke stanice imaju GPRS sistem prenosa podataka, odnosno prenos podataka u realnom vremenu. Instalacija opreme na terenu se privodi kraju.
U cilju uspješne implementacije projekta, ZHMS je obezbijedio finansijska sredstva u iznosu od 110.000 eura za infrastrukturne radove neophodne za instalaciju gore navedene opreme. Infrastrukturni radovi su sprovodjeni tokom 2018.godine.
Kroz projekat „Adaptacija na klimatske promjene u prekograničnom upravljanju rizikom od poplava za Zapadni Balkan“ Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju je dobio najsavremeniju automatsku padavinsku meteo stanicu, koja je instalirana u mjestu Ubli.
Tokom 2018.godine, Odsjek za hidrološke analize i bilans voda je pripremao podatke za projekte koji se mogu dovesti u vezu sa potrebama prostornog planiranja:

- Studija izvodljivosti projekta rekonstrukcije mosta na Djurđevića Tari – Ministarstvo saobraćaja i pomorstva (Direktorat za državne puteve)
- Studija revitalizacije i zaštite Plavskog jezera – Opština Plav (izrada Studije- Institut za vodoprivredu “Jaroslav Černi” ad Beograd)
- Idejni projekat HE Komarnica - Institut za vodoprivredu “Jaroslav Černi” ad Beograd
- Projekat regulacije u slivu rijeka Lim i Grnčar – Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
- Projekat male hidroelektrane na vodotoku Đurička Rijeka - “Plava Hydra Power D.O.O. Ulcinj
- Projekat autoputa Bar-Boljare (dionica Smokovac - Mateševo) – Ministarstvo saobraćaja i pomorstva
- Idejni projekat druge dionice autoputa Bar-Boljare-Ministarstvo saobraćaja i pomorstva
- Projekat vodosnabdijevanja Šavnika i izrade klimatskog modela za podzemne vode - Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
- Projekat “Adaptacija na klimatske promjene u prekograničnom upravljanju rizikom od poplava za Zapadni Balkan (CCAWB) - Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja (Direktorat za državne puteve).

4.2. Saobraćaj

„*Monteput*“

«Monteput» d.o.o. Podgorica je nastavio i u 2018.g., realizaciju svojih obaveza iz oblasti uređenja prostora Crne Gore

Na osnovu Odluke, Poslovna jedinica za upravljanje projektom izgradnje autoputa Bar-Boljare, se bavi realizacijom sledećih aktivnosti:

1. Upravljanje projektom izgradnje prioritetne dionice autoputa Smokovac-Mateševo, u skladu sa Ugovorom o projektovanju i izgradnji, zaključenim sa izvođačem radova CRBC iz NR Kine.
2. Tehnička priprema za izgradnju ostalih dionica autoputa Bar- Boljare (izrada projektne dokumentacije).

2.1 Mateševo-Andrijevica

Za ovu dionicu, orijentacione dužine oko 21 km, se radi Idejni projekat.

Dokumentacija se realizuje u skladu sa Detaljnim prostornim planom, kojim je ova dionica definisana kao **II etapa** realizacije.

Finansijska sredstva su obezbijeđena iz evropskih fondova.

Saglasno ugovornoj dokumentaciji procijenjeno vrijeme trajanja izrade Idejnog projekta je 12 mjeseci, sa periodom usvajanja od dodatna 3 mjeseca.

2.2 Farmaci-Smokovac

Za ovu dionicu, orijentacione dužine oko 18 km, se radi Idejni projekat.

Dokumentacija se realizuje u skladu sa Detaljnim prostornim planom, kojim je ova dionica definisana kao **II etapa** realizacije.

Finansijska sredstva su obezbijeđena iz evropskih fondova.

2.3 Andrijevica – Berane - Boljare

Za ovu dionicu je planirana izrada idejnog rješenja.

Dokumentacija se realizuje u skladu sa Detaljnim prostornim planom, kojim je ova dionica definisana kao **III etapa** realizacije.

Idejno rješenje se radi zbog potrebe usaglašavanja trase na dijelu od Andrijevice do Berana, saglasno postavkama i smjernicama iz Detaljnog prostornog plana.

Finansijska sredstva su predviđena planom Poslovne jedinice.

Aerodromi Crne Gore

Na osnovu inicijative aerodromskog preduzeća urađena, i od strane Skupštine Glavnog grada, 27. septembra 2018. godine usvojena je Lokalna studija lokacije „Aerodrom“ u Podgorici.

Planom je obuhvaćeno područje površine cca 214.2 ha u okviru katastarske opštine Golubovci.

U zahvatu planskog dokumenta nalaze se objekti i infrastruktura Aerodroma Podgorica.

Cilj izrade ovog planskog dokumenta bio je definisanje prostora za infrastrukturne projekte navedene u Master planu razvoja crnogorskih aerodroma iz 2011. godine, kao i novih objekata na Aerodromu Podgorica, us smislu proširenja kapaciteta postojeće terminalne zgrade, za čiju izgradnju je Vlada, zaključkom, dala saglasnost.

Na aerodrmu Tivat, okončana je izgradnja novog putnickog terminala, u okviru područja definisanog Državnom studijom lokacije Sektor 24 – Aerodrom Tivat. U narednim danima se očekuje stavljanje u funkciju istog, što će omogućiti veći komfor

i brzu protočnost putnika, kao i efikasnije opsluživanje uz primjenu propisanih sigurnosnih i bezbjedonosnih procedura.

Željeznička infrastruktura Crne Gore

1. Investiciono održavanje željezničke infrastrukture

WBIF+EIB – Kreditni aranžman – 20 miliona bespovratna sredstva + 20 miliona kreditnog zaduženja
Projekti koji se finansiraju iz ovog kreditnog aranžmana:

- Sanacija 6 kosina na dionici pruge Lutovo-Bratonožići,
- Sanacija 5 prednapregnutih mostova na dionici Trebaljevo-Kos.

Kreditna sredstva EBRD banke;

- Radovi na sanaciji propusta i regulacija vodotoka na 8 lokaliteta duž pruge Vrbnica-Bar,
- Sanacije tunela br. 206 između stanice Trebešica i ukrsnice Lutovo,
- Izrada Glavnog projekta, nabavke i ugradanje grijača skretnica u željezničkim stanicama Nikšić i Ostrog,
- Sanaciju 10 kosina na pruzi Nikšić – Podgorica.

Kreditna sredstava EIB banke:

- radovi na sanaciji čeličnog mosta Morača na dionici pruge Zeta-Virpazar, duž pružnog pravca Vrbnica-Bar
- radovi na adaptaciji krovova u stanicama Bar i Podgorica.

Projekti finansirani iz IPA fondova:

- Radovi na demontaži postojećeg, nabavka i ugradnja novog elektrovučnog postrojenja Trebešica.
- Tokom 2018. godine dobijena je saglasnost od Delegacije Evropske Unije dza potpisivanje Ugovora za Izvođenje radova remonta gornjeg stroja na dionici Kos-Trebešica.
- Rekonstrukcija i adaptacija željezničke stanice Bijelo Polje za potrebe zajedničke granične stanice. (Pripremljen programski zadatak)

Donacije WBIF

Za izradu tehničke dokumentacije iz *sredstava Investicionog fonda za zemlje Zapadnog Balkana (WBIF), Crno*j Gori su odobrena sljedeća sredstva:

- U okviru XIII poziva Zapadnobalkanskog investicionog okvira (WBIF) odobrena su sredstva u iznosu od 1,5 miliona eura za izradu Glavnih projekata za sanaciju urgentnih tunela na željezničkoj pruzi Vrbnica – Bar.

- U okviru XIV poziva Zapadnobalkanskog investicionog okvira (WBIF) odobrena su sredstva u iznosu od 3 miliona eura za izradu Glavnih projekata za sanaciju betonskih mostova na željezničkoj pruzi Vrbnica – Bar.
- U okviru XVI poziva Zapadnobalkanskog investicionog okvira (WBIF) odobrena su sredstva u iznosu od 1,5 miliona eura za izradu Glavnih projekata za zamjenu signalno/sigurnosnih uređaja u stanicama od Podgorice do Bara na željezničkoj pruzi Vrbnica – Bar.
- Crnoj Gori je u okviru XVII poziva Zapadnobalkanskog investicionog okvira (WBIF), odobrena su sredstva u iznosu od 2 miliona eura za pripremu Glavnih projekata za Zamjenu signalno/sigurnosnih uređaja u stanicama od Podgorice do Bijelog Polja i za sanaciju klizišta Ratac.

4.3. Poljoprivreda

Kada je poljoprivredno zemljište u pitanju, Ministarstvo poljoprivrede ne posjeduje strateške planske dokumente vezano za upravljanje poljoprivrednim zemljištem. U postupcima raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u državnom vlasništvu ministarstvo daje predloge Vladi za pokretanje postupka davanja u zakup poljoprivrednog zemljišta sa kojima raspolaže Vlada Crne Gore i izdaje mišljenja na traženje Ministarstva finansija, kao nadležnog ministarstva. Takođe, daje mišljenja na prostorno planska dokumenta u postupku njihove pripreme i donošenja, u odnosu na ciljeve i smjernice koje se odnose na poljoprivredno zemljište.
Iz oblasti šumarstva, u 2018. godini izvršena je revizija Strategiju razvoja šuma i šumarstva, kojom su definisane razvojne mjere u ovoj oblasti (2014-2023). Izrađeni su nacrti dva planska dokumenta na nivou šumskih područja (Planovi razvoja šuma), za šumsko područje Mojkovac i šumsko područje Pljevlja. U 2018. godini su izrađeni planovi gazdovanja šumama za 8 gazdinskih jedinica, u ukupnoj površini od 28.914,28 ha. Podaci iz navedenih planova su dostupni u digitalnom obliku.
Planovi koji su urađeni u 2018. godini u oblasti voda su Operativni plan zaštite od štetnog dejstva voda, za vode od značaja za Crnu Goru, za 2018. godinu i Plan zaštite voda od zagađivanja za period 2019-2024. godine.

4.4. Ministarstvo finansija

Ministarstvo finansija je u saradnji sa nadležnim institucijama Upravom za imovinu i Upravom za nekretnine, te opštinama u Crnoj Gori pokrenulo realizaciju aktivnosti utvrđenih Akcionim planom, i realizovalo pojedine aktivnosti po pitanju uspostavljanja jedinstvene evidencije državne imovine i Registra nepokretnosti, a u skladu sa Uredbom o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini ("Službeni list CG", broj 13/10) kojom je propisano da državni organi, organi lokalne samouprave i javne službe čiji je osnivač Crna Gora, odnosno opština vode evidenciju o stanju i promjenama na pokretnim i nepokretnim stvarima u državnoj svojini.
Da bi Uprava za imovinu imala jedinstvenu evidenciju, u prethodnom periodu bilo je neophodno omogućiti svim organima koji koriste, upravljaju ili raspolažu stvarima ili drugim dobrima u državnoj imovini (državni organi, organi lokalne samouprave i javnih službi čiji je osnivač Crna Gora, odnosno lokalna samouprava i drugi organi i organizacije koji koriste sredstva budžeta ili upravljaju državnom imovinom) jedinstven način vođenja posebnih evidencija.

Takođe, propisano je da državni organi odvojeno vode evidenciju pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini, te da se u jedinstvenu evidenciju državne imovine koju vodi Uprava za imovinu, upisuju podaci iz posebnih evidencija državnih organa koji te stvari koriste, podaci državnih organa u čijoj su nadležnosti te stvari i registra nepokretnosti za imovinu kojom raspolaže Crna Gora, odnosno registara nepokretnosti za imovinu koju vode nadležni organi opštine, za imovinu kojom raspolažu opštine.
Ključne stavke koje ovaj sistem mora podržati jesu tačan uvid u stanje kako ukupne imovine, tako i imovine po pojedinim organima i da efikasan način raspolaže sa tačnim i kompletnim podacima, odnosno obezbjeđivanje pregleda ukupnih podataka državne imovine, on-line pristupa i metodologije za evidentiranje i upravljanje državnom imovinom.

Obzirom na navedeno:

- Izvršena je analiza postojeće zakonske i podzakonske regulative i u toku je prilagođavanje iste u skladu sa evropskim standardima;
- Izvršena je nabavka softvera za izradu jedinstvenog informacionog sistema za evidenciju pokretnih i nepokretnih stvari u svojini države Crne Gore;
- Izrađen je Konceptualni dizajn kao dokument koji je predvidio aktivnosti i dinamiku realizacije aktivnosti koje je neophodno završiti da bi softver bio opetarivan;
- Jedna od aktivnosti utvrđena Akcionim planom bila je izrada Plana procjene vrijednosti nepokretnosti u državnoj svojini.
- Jedna od aktivnosti utvrđena Akcionim planom bila je i razgraničenje državne i opštinske imovine, pred nadležnim državnim organima, odnosno katastrima neporetnosti.

Prema poslednjem Izvještaju, koji je Uprava za nekretnine Crne Gore aktom broj 02-1164/61 od 03.08.2018. godine, dostavila Ministartvu finansija, navodi se da posao razgraničenja državne i opštinske imovine, od ukupno 21 područne jedinice, nije završilo 10 područnih jedinica, i to: PJ Podgorica, PJ Cetinje, PJ Bar, PJ Budva, PJ Rožaje, PJ Plav, PJ Berane, PJ Kotor, PJ Tivat i PJ Herceg Novi.
Takođe, u Izvještaju se navodi da postupak razgraničenja nije realizovan iz razloga što nadležni organi, područnim jedinicama nijesu dostavili potrebnu plansku dokumentaciju, ili su dostavili ali planska dokumentacija nije potpuna, to što planska dokumentacija koja datira iz perioda prije 2000. godine, je sporna u dijelu prenosa koordinata granica linija GUP-a i DUP-a, kao i veliki broj žalbi zamjenika Zaštitnika imovinsko pravnih interesa zbog suprotnog tumačenja člana 64 stav 1 Zakona o državnoj imovini i članova 419 i 420 Zakona o svojinsko pravnim odnosima.

Nadalje ističemo da je Ministarstvo finansija donijelo Pravilnik o Metodologiji za procjenu vrijednosti imovine (“Službeni list CG”, broj 64/18), kojim je propisano da se vrijednost imovine pravnog, odnosno fizičkog lica i preduzetnika i državne imovine procjenjuje prema metodologiji propisanom ovim pravilnikom, te da se procjena vrijednosti imovine vrši u skladu sa Međunarodnim standardima za procjenu vrijednosti i Evropskim standardima za procjenu vrijednosti prema metodologiji.

4.5. Uprava za nekretnine

U toku 2018. godine, u cilju obezbjeđivanja prostornih podataka, značajnih za oblast uređenja prostora obavljala sljedeće poslove:

Projekat osnivanja katastra nepokretnosti (KN) na nepremjerenom dijelu teritorije Crne Gore (nastavak realizacije)

Osnivanjem evidencije katastra nepokretnosti na nepremjerenom dijelu teritorije Crne Gore, obezbjeđuju se podaci o nepokretnostima i pravima na njima.

Projekti osnivanja katastra nepokretnosti se realizuju u dužem vremenskom periodu i obuhvataju više faza posla koje se odnose na terenski i kancelarijski rad: izrada projekata geodetske osnove, aerofotogrametrijsko snimanje, izradu fotomaterijala i izradu digitalnog zapisa snimaka, terensku dešifraciju i prikupljanje podataka o nepokretnostima i imaocima prava, katastarsko klasiranje, obradu prikupljenih podataka i izradu digitalnog katastarskog plana i baze podataka, poslove pripreme dokumentacije za potrebe komisije i stranaka, izlaganje podataka na javni uvid i potvrđivanje baze katastra nepokretnosti.

Svaka faza posla je izuzetno bitna, ali neophodno je istaći proces Izlaganja podataka na javni uvid elaborata premjera (u daljem tekstu izlaganje podataka), koje predstavlja utvrđivanje prava na nepokretnostima u okviru kojeg se vodi upravni postupak Sve faze posla zahtijevaju velika ulaganja, rad i odgovornost, kao i vrijeme za realizaciju istih.

U toku 2018. godine u okviru ovih projekata rađeni su sljedeći poslovi:

- nastavljeno je izlaganje podataka na javni uvid za: 2 KO na teritoriji Glavnog grada Podgorica, 2 KO na teritoriji opštine Andrijevica, 4 KO na teritoriji opštine Berane, 4 KO na teritoriji opštine Bijelo Polje, 4 KO na teritoriji opštine Nikšić, 1 KO na teritoriji opštine Mojkovac, 1 KO na teritoriji opštine Plav, 2 KO na teritoriji opštine Pljevlja, 2 KO na teritoriji opštine Rožaje i 3 KO na teritoriji opštine Šavnijk;
- započeto je izlaganje podataka na javni uvid za: 2 KO na teritoriji Glavnog grada Podgorica, 2 KO na teritoriji opštine Andrijevica, 1 KO na teritoriji opštine Berane, 1 KO na teritoriji opštine Petnjica, 2 KO na teritoriji opštine Plav, 2 KO na teritoriji opštine Rožaje i 5 KO na teritoriji opštine Šavnik;
- nakon izvršene kontrole potvrđena je baza podataka katastra nepokretnosti za:1 KO na teritoriji Glavnog grada Podgorica, 1 KO na teritoriji Prijestonice Cetinje, 2 KO sa teritorije opštine Andrijevica, 3 KO sa teritorije opštine Berane, 1 KO sa teritorije opštine Bijelo Polje, 1 KO sa teritorije opštine Nikšić, 2 KO sa teritorije opštine Petnjica, 2 KO sa teritorije opštine Plav, 3 KO sa teritorije opštine Pljevlja, 1 KO sa teritorije opštine Rožaje, 5 KO sa teritorije opštine Šavnika i 1 KO sa teritorije opštine Žabljak.

Projekat osnivanja katastra nepokretnosti (KN) na nepremjerenom dijelu teritorije Opštine Nikšić (početak realizacije)

Shodno značaju obezbjeđivanja podataka o nepokretnostima i pravima na njima, kao osnovne geometrijske podloge za izradu tehničke dokumentacije kod planiranja prostora, pripremljen je Projekat osnivanja katastra nepokretnosti na nepremjerenom dijelu teritorije Opštine Nikšić.

Uprava je pripremila tendersku dokumentaciju za realizaciju poslova aerofotogrametrijskog snimanja terena. Saglasno zakonskoj regulativi završena je tenderska procedura i u toku 2018. godine, započete aktivnosti na realizaciji projekta.

Projekat obuhvata 31 katastarsku opštinu, u površini od 97.463 ha i sadrži više faza poslova:

- izrada Glavnog projekta osnivanja katastra napokretnosti na dijelu opštine Nikšić;
- priprema terena za aerofotogrametrijsko snimanje (razgraničenje i omeđavanje katastarskih opština, davanja upustava vlasnicima nepokretnosti);
- aerofotogrametrijsko snimanje;
- izrada digitalnog zapisa snimaka;
- dešifrovanje i prikupljanje podataka o nepokretnostima i imaocima prava;
- katastarsko klasiranje;
- obrada prikupljenih terenskih podataka i izrada privremene baze podataka (izrada elaborata za izlaganje podataka na javni uvid);
- izlaganje podataka na javni uvid;
- potvrđivanje baze podataka.

U toku 2018. godine rađeni su sljedeći poslovi koji se odnose na:

- završeno aerofotogrametrijsko snimanje;
- završena izrada digitalnog zapisa snimaka;
- izrada Glavnog projekta osnivanja katastra nepokretnosti na dijelu opštine Nikšić;
- priprema terena za aerofotogrametrijsko snimanje (razgraničenje i omeđavanje katastarskih opština, davanja upustava vlasnicima nepokretnosti;
- obavještavanje javnosti;
- dešifrovanje i prikupljanje podataka o imaocima prava na nepokretnostima za 6 katastarskih opština u površini od 8.839 ha;
- katastarsko klasiranje za dvije katastarske opštine u površini od 1.668 ha;
- obrada prikupljenih terenskih podataka i izrada elaborata za izlaganje podataka; na javni uvid za dvije katastarske opštine u površini od 1.668 ha;
- izlaganje podataka na javni uvid za jednu katastarsku opštinu (K.O.Miruše);

Opština	Nastavak izlaganja podataka na javni uvid	Započeto izlaganje podataka na javni uvid	Potvrđena baza podataka katastra nepokretnosti
Podgorica	2	2	1
Cetinje			1
Andrijevica	2	2	2
Berane	4	1	3
Bijelo Polje	4		1
Mojkovac	1		
Nikšić	4	1	1
Petnjica		1	2
Plav	1	2	2
Pljevlja	2		3
Rožaje	2	2	1
Šavnik	3	5	5
Žabljak			1
Ukupno	25	16	23

Tabela 14: Prikaz realizacije po Opštinama

Pregled katastarskih evidencija na teritoriji Crne Gore na datum 31.12.2018. godine

Osnovni geodetski radovi

U toku 2018. godine, vršeno je praćenje kvaliteta i funkcionalnosti MONTEPOS sistema, neophodnog kod snimanja i obrade terenskih mjerenja.

Realizacija projekata od kapitalnog značaja za Crnu Goru

U toku 2018. godine, sagalasno prioritetima i zahtjevima Vlade Crne Gore, rađeno je na sljedećim poslovima:

Izrada geodetskih podloga za definisani obuhvat dionica Autoputa Bar-Boljare

Geodetski radovi su izvedeni na osnovu Projektnog zadatka i zahtjeva Naručioca - Ministarstva saobraćaja i pomorstva, a koji se odnosio na izradu geodetske podloga u razmjeri R 1:5.000 - topografski plan sa vertikalnom predstavom terena u R 1:5.000, za definisani obuhvat dionice Berane-Boljare, kao i

dopunu i ažuriranje ranije izrađenog katastarsko-topografskog plana R 1:5.000 za dionicu Andrijevica-Berane, autoputa Bar-Boljare.

Geodetska podloga R 1:5.000 je izrađena za definisani obuhvat od 9.497 ha za obuhvat dionice Berane-Boljare i za dopunu postojećih podloga za dionicu Andrijevica-Berane u površini od 1.637 ha.

Nakon završenih terenskih radova izvršena je obrada podataka i izrada geodetskih podloga. Dopuna sadržaja postojećih katastarskih planova se odnosila na sve karakeristične detalje (objekti, staze, novi putevi, i slično) kao i karakteristične tačke terena kako bi se teren što kvalitetnije predstavio.

Podaci za vertikalnu predstavu terena su dobijeni korištenjem raspoloživih podataka laserskog skeniranja sa gustinom 5 tač/m^2 i automatskom ekstrakcijom iz orijentisanog stereoparova korištenjem modula LPS Automatic Terrain Extraction.

Osim izohipsi čija je ekvidistancija 5 m, teren je visinski predstavljen velikim brojem visinskih tačaka - karakterističnih kota. U posebnom lejeru data je mreža visinskih tačaka - grid tačaka 15x15 m.

Pored digitalnih podloga - situacije terena R 1:5.000, pripremljene su Ortofoto podloge rezolucije 20 cm, georeferencirani tiff format, kao i ortofoto R 1:5.000 u pdf formatu, sa vertikalnom predstavom terena.

Geodetska mjerenja i tehnička obrada podataka urađeni su u skladu sa zahtjevima naručioca i važećom zakonskom regulativom i predstavljaju kvalitetnu podlogu za projektovanje na ovoj lokaciji.

Izrada elaborata eksproprijacije

U toku 2018. godine, Uprava je shodno zahtjevima radila na realizaciji eksproprijacija i izradi potrebne dokumentacije sa ciljem implementacije kapitalnih projekata značajnih za Crnu Goru, kako u dijelu terenskih radova, tako i u dijelu vođenja upravnih postupaka odrađeni su sljedeći elaborati:

- Eksproprijacija za pristupne puteve autoputa Bar-Boljare dionica Smokovac - Mateševo kao i izmjene ekspropijacione linje glavne trase puta;
- Eksproprijacija (izmjene) pristupnih puteva 400 kw dalekovoda Tivat-Čevo-Pljevlja;
- Eksproprijacija stubnih mjesta nakon izmjene glavnog projekta dalekovoda Tivat-Čevo;
- Petlja ,,Smokovac“;
- Eksproprijacija putnog pravca Nikšić Vilusi dionica Podbožur- Vilusi;
- Eksproprijacija putnog pravca Rožaje - Špiljani dionica Balotići- Jablanica;
- Eksproprijacija skijališta ,,Žarski Katun“.

Za potrebe državnih organa i organa lokalne samouprave, Uprava je vršila procjenu vrijednosti nepokretnosti saglasno podnešenim zahtjevima.

Za potrebe Ministarstva poljoprivrede i ruralnog i razvoja odrađena je dentifikacija i obilježavanje katastarskih parcela u opštinama Ulcinj i Kotor.

Premjer, označavanje, obilježavanje graničnih oznaka

Uprava je saglasno nadležnostima radila i na sljedećim poslovima:

- Učestvovali u radu državne komisije o razgraničenju sa susjednim državama;
- Snimanje graničnih tačaka (piramida) između Crne Gore i Albanije u dužini od 35 km;
- Snimanje i tehnička obrada graničnog prelaza (Meštrovac) Crne Gore i Bosne i Hercegovine;
- Snimanje i tehnička obrada graničnih prelaza Kula i Božaj;
- Izrada elaborata eksproprijacije graničnog prelaza Ranče;
- Određivanje tromeđne tačke Crne Gore, Srbije i Bosne i Hercegovine;
- Određivanje tromeđne tačke Crne Gore , Bosne i Hercegovine i Hrvatske.
- Određivanje koordinate granične linije (bova) na Skadarskom jezeru;
- Izrada idejnog i glavnog projekta obilježavanja granične linije izmeđi Crne Gore i Bosne i Hercegovine u dužini od oko 250 km;

Legalizacija bespravnih objekata

Saglasno zakonskoj regulativi Uprava za nekretnine je u toku 2018. godine, osim redovnih poslova i realizacije već započetih i novih projekata iz naše nadležnosti, obavljala I poslove koje se odnose na legalizaciju bespravnih objekata.

Ukupan broj primljenih elaborata je 30.531, od kojih je na dan 31.12.2018. godine ovjereno 25.003 elaborata. Preostalih 5.528 elaborata su u radu, odnosno za veliki broj elaborata nijesu ovjereni zbog ne postupanja saglasno pravilničkoj regulative i vraćeni su na doradu.

Registar kućnih brojeva, ulica i trgova

U toku 2018. godine, započete su aktivnosti vezane za Adresni registar. U saradnji sa Zavodom za statistiku i Ministarstvom javne uprave, pripremljen je dokument Informacija o pripremama registarskog popisa stanovništva, domaćinstva i stanova 2021. godine, na osnovu koje je donešen zaključak Vlade Crne Gore o obavezi formiranja Adresnog registra.

Kao prvi korak u uspostavljanju jednog od ključnih Registara, prepoznata je potreba sagledavanja postojećeg stanja iz ugla nadležnih institucija na lokalnom i centralnom nivou, ali isto tako i potrebe korisnika budućeg Adresnog registra. Uspostavljanje jedinstvenog Adresnog Sistema neophodno je za veliki broj aktivnosti iz nadležnosti javnog i privatnog sektora, a kao prioritet u njegovom uspostavljanju je i popis stanovništva koji 2021. godine treba da bude obavljen na osnovu podataka Adresnog registra.

Saglasno zakonskoj regulativi, nadležnost za uspostavljanje Registra/Evidencije ima više institucija na različitim nivoima, te je u cilju buduće zajedničke saradnje, kao jednog od ključnih faktora za uspješnu realizaciju Projekta uspostavljanja Adresnog registra u Crnoj Gori, Uprava u saradnji sa Norveškom Agencijom za Kartografiju 20.09.2018. godine, organizovala Radionicu na temu - Adresni sistem u Crnoj Gori.

U periodu od 26.11.-30.11.2018. godine, održani su sastanci sa predstavnicima Ministarstva javne uprave i Ministarstva finansija, kao i radioinica sa predstavnicima Loakalnih samouprava Podgorice, Danilovgrada, Bara, Bijelog Polja i Nikšića, kao i Zajednice opština.

Na osnovu prikupljenih informacija radilo se na pripremi tehničke dokumentacije za potrebe tenderske procedure, koja će biti sprovedena u toku I kvartala 2019. godine.
Uprava je na osnovu raspoloživih podataka radila na pripremi putne mreže i mreže ulica, koja će biti osnova za dalju obradu podataka u Lokalnim samoupravama.

Evidencija prostornih jedinica

U toku 2018. godine, izvršena je promjena podataka za granice Opština Petnjica i Gusinje.

Informacioni sistem

U prethodnom periodu rađeno je na projektu nadogradnje softverskog rješenja za potrebe vođenja katastarskih evidencija, sa ciljem poboljšanja, ne samo produkcionog dijela, već stvaranje preduslova za razvoj e-servisa.

U toku 2018. godine, rađeno je na testiranju i stvaranju preduslova za implementaciju novog Geoportala Uprave za nekretnine.

Podaci iz katastarskih evidencija

Sumarni pregled objekata bez dozvole ili sa prekoračenjem dozvole prema evidenciji Uprave za nekretnine.

	Tip evidentiranog tereta							
Opština	**Nema dozvolu**	**Objekat nema upotrebnu dozvolu**	**Prekoračenje dozvole**	**Za objekat izdata privremena dozvola**	**Zabilježba gradnje**	**Zabilježba objekta izgradjenog bez građevinske dozvole**	**Zabilježba objekta zapocetog bez građevinske dozvole**	**Zabrana građenja**
Andrijevica	47	17						
Bar	5,322	6	57	2	8	87	1	1
Berane	678	4	38	9		173	13	
Bijelo polje	1,833	115	61	48				
Budva	1,247	269	181	68	2	10		
Cetinje	1,401	38	34		2	42		
Danilovgrad	723	5	24		1			
Herceg novi	2,017	78	117	4	1	102	2	6
Kolašin	472	111	11	11	2	71		
Kotor	997	172	87	1	454			1
Mojkovac	274	8	3	41		66		
Nikšić	369	14	2	4	2		1	
Petnjica	5							
Plav	1,009	1	47			111		
Pljevlja	1,383	7	435	57				7
Plužine	82			4				

Podgorica	15,854	25	1,137	1	10	3		
Rožaje	667		92	1		105	1	
Šavnik	27							
Tivat	2,257	174	183	14				
Ulcinj	4,800	2	67		10	29		24
Žabljak	354	3	13	1	3	472	2	
UKUPNO CRNA GORA	**41,818**	**1,049**	**2,589**	**266**	**495**	**1,271**	**20**	**39**

4.6. Uprava javnih radova

Kapitalnim budžetom za 2018. godinu, planirano je da Direkcija javnih radova realizuje sredstva u ukupnom iznosu od 46.075.000,00 €, od čega je: 45.162.200,00 € iz opštih izvora, 13.600,00 € iz kreditnih izvora, 1.700,00 € donacija i 897.500,00 € IPA sredstva.

U skladu sa tim svi projekti Kapitalnog budžeta, kao što je definisano Zakonom o budžetu Crne Gore za 2018. godinu, grupisani su prema oblastima za koje su kandidovani i u skladu sa takvom klasifikacijom opredijeljena su sredstva na sledeći način:

Kapitalnim budžetom je predviđeno da Direkcija javnih radova sprovodi aktivnosti na realizaciji 118 projekata koji se finansiraju iz sledećih izvora:
-opšti prihodi - 94 projekta
-opšti prihodi uz sufinansiranje - donacije stranih Vlada i organizacija-6 projekata
-bespovratna sredstava iz predpristupnih IPA programa, kreditna sredstava Evropske investicione banke, uz sufinansiranje iz opštih prihoda - 1 projekat,
-bespovratna sredstva iz predpristupnih IPA programa, kreditnih sredstava Evropske investicione banke, uz sufinansiranje iz opštih prihoda – 10 projekata
-kreditna sredstva Razvojne banke Savjeta Evrope, uz učešće sredstava iz opštih prihoda za izmirenje obaveza PDV-a - 7 projekata.

4.7. Ministarstvo ekonomije

Tokom 2018. godine, Ministarstvo ekonomije je objavilo Javni poziv za davanje u zakup zemljišta u svojini države, na lokalitetu Briska Gora – Opština Ulcinj radi izgradnje solarne elektrane. Na osnovu Odluke o utvrđivanju rang liste ponuđača, utvrđenu od strane Tenderske komisije za otvaranje i rangiranje ponuda pristiglih po osnovu pomenutog Javnog poziva, status prvorangiranog ponuđača stekao je Konzorcijumom Fortum i EPCG. Pomenutu odluku Vlada Crne Gore je prihvatila na sjednici od 08.11.2018. godine, i zadužila Ministarstvo ekonomije da sa pomenutim konzorcijumom formira tim za pregovore po Nacrtu ugovora o zakupu zemljišta za izgradnju solarne elektrane. Planirana je izgradnja solarne elektrane instalisane snage 250 MW na katastarskim parcelama koje se nalaze u KO Briska gora, Darza i Zoganje, Opština Ulcinj.

Shodno odredbama Zakona o energetici, Vlada Crne Gore je na predlog Ministarstva ekonomije donijela Plan izdavanja energetskih dozvola za 2018. godinu, na osnovu kojeg je u toku ove godine izdato devet energetskih dozvola za izgradnju solarnih elektrana instalisane snage do 1 MW na krovnim konstrukcijama skladišta kompanije "Port of Adria", koja se nalaze na kat. parcelama 6485, 6499/1, 6496/1 upisane u listu nepokretnosti broj 2349, KO Novi Bar, Opština Bar.

U oktobru 2018. godine, Ministarstvo ekonomije je, u ime Vlade Crne Gore, potpisalo Ugovor o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane „Elektrana Mišnića" na dijelu vodotoka Mišnića potok. Izgradnja pomenute male hidroelektrane je planirana na dijelu vodotoka Mišnića potok između kota 1180 mnm (kota gornje vode) i 900 mnm (kota donje vode), koji se nalazi u KO Bjelojevići, Opština Mojkovac. Instalisana snaga male hidroelektrane „Elektrana Mišnića" iznosi 222,2 kW i procijenjena godišnja proizvodnja 0,987 GWh.

U narednom periodu se očekuje i potpisivanje još jednog ugovora, na osnovu Odluke o davanju koncesije na osnovu energetske dozvole za korišćenje vode sa vodoizvorišta Merića vrelo u cilju izgradnje male hidroelektrane „Miolje polje" na dijelu vodovoda „Berane", koju je Vlada Crne Gore donijela na sjednici od 25.10.2018. godine. Izgradnja male hidroelektrane „Miolje polje" je planirana na dijelu vodovoda „Berane" između kota 962 mnm (kota gornje vode) i 778 mnm (kota donje vode) u KO Lužac, Opština Berane.

Sredinom 2018. godine, mala hidroelektrana "Šeremet potok" na vodotok Šeremetski potok, koja se nalazi na teritoriji Opštine Andrijevica, počela je da obavlja koncesionu djelatnost, odnosno da proizvodi električnu energiju. Instalisana snaga male hidroelektrane „Šeremet potok" iznosi 0,795 kW i procijenjena godišnja proizvodnja 0,346 GWh i a ista se nalazi na dijelu vodotoka Šeremetski potok između kota 1232 mnm (kota gornje vode) i 818 mnm (kota donje vode) u KO Ulotina.

CGES je poslao mišljenja na sljedeća dokumenta tokom 2018. godine koja su imala uticaj na uređenja prostora:

- UTU za rekonstrukciju TS 110/35kV Herceg Novi.
- CGES je dao pozitivno mišljenje na mogućnost priključenja vjetroelektrane VE Budva, 75MW na Brajićina na prenosnu mrežu.
- CGES je dao pozitivno mišljenje na mogućnost priključenja vjetroelektrane VE Gvozd, 50MW na Krnovu na prenosnu mrežu.

U Investivcionom planu CGES je izgradnja nove prenosne trafostanice TS 110/35kV Žabljak, izršena je parcelacija, parcele na koj se nalazi TS 35/10kV Žabljak, izmjene su obuhvaćene Izmjenama i dopunama DUP Žabljak.

Novi objekti CGES:

- U TS 400/110/35kV Lastva su uvedeni vodovi prema TS Budva i TS Tivat i trafostanica je puštena u privremeni pogon. Dalekovod 110 kV Budva-Tivat je uveden u TS Lastva čime su formirana dva dalekovoda Budva-Lastva i Lastva-Tivat. Trafostanica je po dozvoli elektroenergetskog inspektora puštena u privremeni pogon radi daljih ispitivanja.
- Sprovedeno niz aktivnosi na postojećoj infrastrukturi CGES, revitalizacije, rekonstrukcije i sl.

U 2018. godini zaključeni su ugovori o koncesiji za eksploataciju tehničko-građevinskog kamena na ležištima "Otilovići“ i "Rajčevo brdo", opština Pljevlja. Ova ležišta mineralnih sirovina su definisana u Prostorno-urbanističkom planu Opštine Pljevlja.

4.8. Ministarstvo unutrašnjih poslova

Realizovane aktivnosti i mjere u oblasti prirodnih i tehničko-tehnoloških nesreća tokom 2018. godine, su:

- Donesen je Akcioni plan za sprovođenje Strategije za smanjenje rizika od katastrofa za 2018 i 2019. godinu - donešen na sjednici Vlade CG dana 22.03.2018. godine.

Takođe, doneseni su:

- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prevozu opasnih materija (“Službeni list CG”, broj 13/18),
- Pravilnik o vrstama nagrada i priznanja učesnicima zaštite i spašavanja i načinu njihove dodjele (“Službeni list CG”, broj 8/18),
- Pravilnik o programu i načinu polaganja ispita i obrascu licence za izradu planova zaštite i spašavanja privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika (“Službeni list CG”, broj 21/18),
- Pravilnik o načinu vršenja zaštite od neeksplodiranih ubojnih sredstava (“Službeni list CG”, broj 29/18).

Potpisani su sledeći međunarodni ugovori u oblasti zaštite i spašavanja:
-Sporazum između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o saradnji i uzajamnoj pomoći u vanrednim situacijama-potpisan u Skadru dana 3. jula 2018. godine,
-Memorandum o razumijevanju između Ministarstva unutrašnjih poslova i Norveške narodne pomoći u vezi sa sprovođenjem Programa oslobađanja zemljišta u području koje je kontaminiramo ostacima kasetne municije u Crnoj Gori – potpisan u Podgorici dana 11.07.2018. godine,
-Memoranduma o razumijevanju između Vlade Crne Gore i ITF Ustanove za jačanje ljudske bezbjednosti Republike Slovenije na području protivminskog djelovanja, uništavanja konvencionalnog oružja i fizičke bezbjednosti i upravljanja zalihama – potpisan u Podgorici dana 19.07.2018. godine.
U okviru planiranih aktivnosti urađeni su:
Nacionalni plan zaštite i spašavanja od požara i Nacionalni plana zaštite i spašavanja od zemljotresa, koji su dostavljeni Vladi CG na razmatranje i usvajanje.

U okviru mjera i aktivnosti, a po osnovu zahtjeva u okviru tehničke dokumentacije izdato je:

- 388 protivpožarne saglasnosti na revidiranu tehničku dokumentaciju,
- 32 mišljenja na lokacije za objekte sa zonama opasnosti,
- 21 mišljenja na nacrt urbanističko tehničkih uslova,
- 1 mišljenje na plansku dokumentaciju.

4.9. Ministarstvo kulture

Ministarstvo kulture je kroz saradnju sa predstvanicima Ministarstva održivog razvoja i turizma, učestvovalo u izradi normativnih akata i stateških dokumenata. Kroz Izmjene i dopune Zakona o zaštiti kulturnih dobara, izvršeno je usklađivanje sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata, a donešen je i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotora ("Službeni list CG", broj 13/18).
Iz navedenih izmjena i dopuna, proistekla su nova podzakonska akta, kojima se precizira sadržaj studije zaštite kulturnih dobara, sadržaj konzervatorskog projekta, te se adekvatno normira ovlašćenje za izradu istog, naročito u odnosu na Zakon o planiranju prostora i izgradnju objekata, a to su: Pravilnik o bližem sadržaju konzervatorskog projekta za sprovođenje konzervatorskih mjera na kulturnom dobru ("Službeni list CG", broj 61/18) i Pravilnik o bližem sadržaju studije zaštite kulturnih dobara ("Službeni list CG", broj 66/18), kao i dva podzakonska akta kojima se propisuju bliži uslovi za izdavanje i oduzimanje konzervatorske i istraživačke licence, a to su: Pravilnik o bližim uslovima i načinu izdavanja, prestanku važenja i oduzimanja konzervatorske licence, kao i sadržaju i načinu vođenja registra izdatih konzervatorskih licenci ("Službeni list CG", broj 12/18) i Pravilnik o bližim uslovima i načinu izdavanja, prestanku važenja i oduzimanja istraživačke licence, kao i sadržaju i načinu vođenja registra izdatih konzervatorskih licenci ("Službeni list CG", broj 12/18). Takođe, donešen je i Pravilnik o bližim kriterijumima za određivanje troškova izrade pojedinačne procjene uticaja na baštinu i troškova za rad stručnog tima ("Službeni list CG“, broj 37/18);

Uprava za zaštitu kulturnih dobara

Tretman kulturnog nasljeđa u cjelini, kao i zaštita kulturnih dobara, definisani su u prvom redu Zakonom o zaštiti kulturnih dobara. Ovim zakonom uređuju se vrste i kategorije kulturnih dobara, načini uspostavljanja zaštite, režim i mjere zaštite, prava i obaveze vlasnika i držalaca kulturnih dobara i druga pitanja od značaja za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara. Takođe, zakonom je propisano da upravne i sa njima povezane stručne poslove na zaštiti kulturnih dobara vrši organ uprave nadležan za zaštitu kulturnih dobara, odnosno Uprava za zaštitu kulturnih dobara. Uprava za zaštitu kulturnih dobara je organ uprave u sastavu Ministarstva kulture.
Tokom 2018. godine, ova Uprava je izdala 75 Mišljenja na prostorno plansku dokumentaciju. Od toga je 71 Mišljenje pozitivno, a 4 Mišljenja negativna.

Izdavanje Konzervatorskih uslova

Konzervatorske mjere na nepokretnom i pokretnom kulturnom dobru sprovode se u skladu sa Zakonom i odgovarajućim pravilima međunarodnih tijela za zaštitu kulturnih dobara, na osnovu konzervatorskog projekta. Za izradu konzervatorskog projekta za sprovođenje konzervatorskih mjera Uprava izdaje konzervatorske uslove kojima se obezbjeđuje očuvanje autentičnosti i integriteta kulturnog dobra kao i očuvanje kulturnih vrijednosti.

U izvještajnom periodu izdato je 100 Rješenja o Konzervatorskim uslovima. Od toga je 58 Rješenja izdato na zahtjev lokalne samouprave, 2 na zahtjev Ministarstva održivog razvoja i turizma, a 40 na zahtjev vlasnika ili držalaca kulturnih dobara.

U skladu sa iskazanom potrebom za izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturnih dobara, te Programom rada Vlade za 2018. godinu za III kvartal, planirane su bile izmjene i dopune Zakona o zaštiti kulturnih dobara u cilju potpunog usaglašavanja sa direktivama Evropske unije i preciziranja odredbi koje izazivaju probleme u praksi. Ovom prilikom odredbe ovog propisa se usaglašavaju i sa novim Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata.

5. AKTIVNOSTI NA VRŠENJU PRENIJETIH I POVJERENIH POSLOVA

5.1. Javno preduzeće za upravljenje morskim dobrom Crne Gore

Realizovane aktivnosti u 2018. godini, su:

Uređenje obale /kupališta, staze – šetališta (tehnička infrastruktura)
U 2018. godini realizovane su predsezonske aktivnosti na uređenju obale kao i manji sanacioni radovi na objektima u zoni morskog dobra. Osnov za postupanje u realizaciji navedenih poslova bile su najčešće službene zabilješke kontrolora morskog dobra, zahtjevi građana ili mjesnih zajednica, nadležnih inspekcija, kao i zaključci sa Koordinacionih tijela koji su održavani u pripremi turističke sezone.

Slijedi prikaz najznačajnijih predsezonskih investicionih aktivnosti po opštinama:

OPŠTINA HERCEG NOVI:

Izrada kamenog nabačaja u cilju zaštite obalnih zidova na šetalištu Pet Danica na Savini zapadno od Ćorovića plaže	u toku (ugovoreno … 23 971,10 €)
Postav zaštitne ograde Novosadske plaže -/kupal.kod "Domazetovića"/…1.355,20 € sanacija plaže "Žaba"..... 762,30 € sanacija plaže "Splendido" – Savina..... 6.776,00 € sanacija plaže u igalu - kod I faze instituta /……..… 4.343,90 € sanacija oštećenog pločnika na "Milašinovića" plaži…….…. 2.117,50 €	

UKUPNO:15.354,90 €

OPŠTINA KOTOR:

Izrada javne rasvjete u sklopu izrade pješačke staze Risan – Perast (III faza radova)	151.567,14 €

Izvođenje radova na uređenju pješačke staze Risan –Perast, IV završna faza	u toku (ugovoreno .....349.054,94€)
Sanacija ponte u Dobroti kp 911 KO Dobrota.	3.228,89 €
Nasipanje pijeska za plaže kod mandraća u Prčanju	952,87 €
Nabavka i postavljanje 2 kom parkovskih klupa kod zgrade Lučke uprave	605,00 €

1.MEHANIČKA DIZALICA ZA OSOBE SA INVALIDITETOM

Nabavka i postavljanje mehaničke dizalice za pristup osoba sa invaliditetom moru.

Za radove je utrošeno ..... 2986,90 eura sa pdv-om.

UKUPNO: 159.340,80 €

OPŠTINA TIVAT:

Sanacija i uređenje obale na lokaciji Bjelila	19.805,28 €
Izvođenje radova na uređenje atmosferskog kanala u naselju Bonići, Opština Tivat	22.538,67 €
Nasipanje pijeska na plaži Belane	952,87 €

1.RAMPA ZA OSOBE SA INVALIDITETOM U TIVTU

Izvođenje radova na izgradnji rampe za ulaz u more za osobe sa invaliditetom na lokaciji u Tivtu na plaži Seljanovo.

Za ove radove je utrošeno 32 756,54 eura sa pdv-om.

Usluga nadzora je iznosila 1649,34 eura.

UKUPNO: 77.702,70 €

OPŠTINA BUDVA:

Izvođenje radova na komunalnom uređenje zone morskog dobra u Budvi i Bečićima (preostalo izvođenje građevinsko zanatskih radova i uređenje terena za navoz za i izvlačenje barki)	39.865,00 €
SANACIJE POSLE NEVREMENA sanacija dijela obale na plaži „Đevištenje“…….....2.413,55 € sanacija ulegnuća na šetalištu kod „Plavog“ kamena.....575,00 € sanacija oštećenog obalnog zida uz plažu „Pizana“ u Budvi .....5.499,65 € sanacija ograde na stazi prema plaži Mogren.....3.840,00 € sanacija oštećenja na temeljima i trupu staze prema plaži Mogren ……..1.621,40 € sanacija oštećenja na zidu-trotoaru uz plažu Mogren.....3.428,50 €	17.378,1€
PREDSEZONSKO UREĐENJE POTOKA Uređenje potoka kod "Vile Manojlovic" na Slovenskoj plaži Uređenje potoka "Grdjevica" na Slovenskoj plaži Uređenje potoka kod hotela "Park" na Slovenskoj plazi Uređenje potoka kod crkve "Sv Toma" u Becicima Uređenje potoka Slatava u Buljarici	1.856,40 €
Rasčišćavanje kamena sa pješačke staze kod hotela “AS”u Perazica Dolu	6.222,42 €

SANACIJA PLAŽE PIZANA

Sanacija betonske plaže Pizana u Budvi .

Za ove radove je utrošeno 6654,57 eura sa pdv-om.

SANACIJA OŠTEĆENJA NA RAMPI ZA SILAZ U MORE OSOBA SA INVALIDITETOM NA LOKACIJI U BUDVI NA SLOVENSKOJ PLAŽI

Za ove radove je utrošeno 1320,16 eura sa pdv-om

UKUPNO: 76.946,54 €

Za opštinu Budva problem je nedostatak planske dokumentacije.

OPŠTINA BAR:

Sanacija završnog sloja betona na ponti (pristaništu) u Sutomoru	3.052,23 €

1.UREĐENJE ŠETALIŠTA ŽUKOTRLICA .

Popločavanje cca 3000m2 šetališta na Žukotrlici.

Za ove radove je utrošeno 113 400,0 eura sa pdv-om.

UKUPNO: 116.452,23 €

U završnoj fazi je izrada Glavnog projekta rekonstrukcije obalne zone – trgova i šetališta u Sutomoru u površini od cca 26.000 m2.

OPŠTINA ULCINJ:

Sanacija platoa i postavljanje ograde na rtu Đerane	7.336,84 €

TAMPONIRANJE PRILAZNOG PUTA U ZALEĐU VELIKE PLAŽE U ULCINJU

Izvršeno je tamponiranje 300m puta u širini od 3m i saniranje udarnih rupa na dužini od 700m.

Ukupna vrijednost izvedenih radova je 14 895,10 eura sa pdv-om.

Ograđivanje dina V faza - Izvršeno je ograđivanje pješčanih dina u dužini od 1600m.

Ukupna vrijednost izvedenih radova je 20 328,00 eura sa pdv-om.

Usluga nadzora je iznosila 1367,00 eura sa pdv-om.

REVITALIZACIJA BOROVE ŠUME II FAZA

Do sada je izvršeno zidanje cca 160m kamenih parapetnih zidova arli i nasuto cca 400 m3 zemlje ,i posađeno je 160 sadnica alepskog bora.

Ukupna vrijednost radova je 29 428,70 eura sa pdv-om.

Usluga nadzora iznosi 1963,00 eura sa pdv-om.

IZGRADNJA JAVNE RASVJETE NA RTU ĐERAN

Izvođenje radova na izgradnji javne rasvjete tj postavljanju 12 stubova javne rasvjete u dužini od 250m na Rtu Đeran .

Ukupna vrijednost radova 11245,62 eura sa pdv-om.

NABAVKA TABLICA SA KUĆNIM BROJEVIMA

Nabavka i postavljanje 220kom tablica od alubonda sa kućnim brojevima za obilježavanje objekata - kućica na Adi Bojani.

Vrijednost nabavke je iznosila 952,25 eura sa pdv-om.

UKUPNO: 69.516,51 €

Na osnovu Inicijative Opštine Ulcinj za uređenje navoza na postojećem mandraću na istočnoj strani Male plaže u završnoj fazi je izrada projektne dokumentacije.
Urađen je projekat za nastavak izgradnje parapetnog zida u borovoj šumi sa rekonstrukcijom javne rasvjete ispod bivšeg hotela „Galeb“, a u toku je izrada projekta pješačke staze od hotela „Albatros“ do Rta Đerane u dužini od cca 2.5km.

OPŠTINE KOTOR,TIVAT,BAR, BUDVA

1.KABINE ZA PRESVLAČENJE ZA OSOBE SA INVALIDITETOM

Nabavka i postavljanje kabina za presvlačenje osoba sa invaliditetom.

Za ove radove je utrošeno 1951,60eura sa pdv-om.

1.POSTAVLJANJE I ODRŽAVANJE MOBILNIH WC KABINA ZA OSOBE SA INVALIDITETOM

Za usluge postavljanja i održavanja mobilnih WC kabina za ososbe sa invaliditetom u 2018 god.

Utrošeno je 1673,85 eura sa pdv-om.

OPŠTINE BAR ,BUDVA,KOTOR, TIVAT

1.ODRŽAVANJE RAMPI ZA SILAZ U MORE OSOSBA SA INVALIDITETOM.

Za ove usluge utrošeno je 6077,32 eura.

U SVIM OPŠTINAMA:

Predsezonsko nasipanje pijeska na plažama u Boki -HN 250m3x32,60……..... 8 152,37 € -KO 162m3x32,60……. 5 282,74 € -TV 100m3x32,60…… 3 260,95 €	
UKUPNO:	16.696,06 €

U toku 2018. godine, zaključno sa 31.12.2018. godine na osnovu Plana objekata privremenog karaktera u zoni morskog dobra za period od 2016. do 2018. godine ukupno je **izdato 219 Urbanističko tehničkih uslova za privremene objekte.** Od tog broja, 45 UTU u opštini Herceg Novi, 25 u opštini Kotor, 14 u Tivtu, 33 u Budvi, 35 u Baru, 19 u Ulcinju i 48 za kućice na Bojani (za nove objekte i rekonstrukciju postojećih). Bitno je napomenuti da se na osnovu opštih smjernica iz Plana objekata privremenog karaktera nijesu izdavali novi UTU za objekte kod kojih nije došlo do promjene u gabaritima i materijalizaciji.

Luke od lokalnog značaja i ostali objekti obalne infrastrukture

Pristaništa i priveziština

Stanje uređenja i korišćenja prostora u oblasti luka od lokalnog značaja i ostalih objekata obalne infrastrukture, karakteriše, u značajnom dijelu, njihov nariješen imovinsko pravni status. Za prostore i objekte obalne infrastrukture na kojima je upisano pravo korišćenja privrednih subjekata ili opština, gotovo je onemogućeno regularno, kvalitetno upravljanje, uređenje i njihovo korišćenje.

U cilju uspostavljanja reda na pristaništima i privezištima duž Crnogorskog primorja, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom, saglasno Izmjenama i dopunama Plana objekata privremenog karaktera za 2016.-2018. godinu, objavilo je u dva navrata Poziv za javno nadmetanje za zakup pristaništa i priveziština kojim je ponuđeno **30 lokacija** u opštinama Herceg Novi, Kotor, Tivat, Budva i Bar.

Po osnovu sprovedenog aukcijskog postupka u 2018. godini odabrana su **3 nova zakupca pristaništa i priveziština** i to u opštinama: ***Kotor-***pristanište i priveziište Muo, ***Tivat-***pristanište Krašići i ***Budva-***pristanište Drobni pijesak.

U aprilu mjesecu 2018. godine objavljen je Ponovljeni poziv za javno nadmetanje za zakup objekata obalne infrastrukture (pristanište i komercijalno priveziište Solila, akvatorijum luke Škver, komercijalno priveziište i suvi vez Zelenika) – po kojem su izabrana 2 korisnika. Shodno zakonskoj mogućnosti neposredno su ustupljene 3 lokacije i to: pristanište i priveziište Prčanj u Kotoru; pristanište Kamenovo u Budvi i pristanište i priveziište u Baošićima, Herceg Novi.

Broj zaključenih ugovora iz 2016. godine, a koji su aneksirani u 2018. godini iznosi 17, dok je broj zaključenih ugovora iz 2017. godine, a koji su aneksirani u 2018. godini 5.

Uvažavajući zahtjev zakupca pristaništa u Petrovcu, zbog razloga sigurnosti i bezbjednosti zaključen je privremeni ugovor o održavanju postojećih dizalica na pristaništu u Petrovcu.

U cilju uređenja uslova i načina korišćenja izgrađenog navoza za spuštanje/izvlačenje manjih plovila na lokaciji Pizana u Budvi zaključen je privremeni ugovor o održavanju između ovog Javnog preduzeća i NVO „Porat Budva-Pizana“.

Sanacija i rekonstrukcija objekata pomorske/obalne infrastrukture

U cilju adekvatnog korišćenja objekata obalne infrastrukture, unapređenja turističke ponude (prevoz putnika), za sezonu 2018.god izvršena je sanacija pristaništa u Opštini Herceg Novi, i to pristaništa u **Žanjicama** i pristanište u Baošićima –

Zaječarsko mulo, kao i pristanište Bazdanj u opštini Tivat. Do početke ljetnje turističke sezone 2019 godine biće okončani radovi na sanaciji preostala 3 objekta predviđena za sanaciju i to: Pristaništa Muo, pristaništa i mandraća u Baošićima (kod Lanterne) i mjesnog mandraća u Kumboru.

Opremanje pristaništa

U 2018. godini realizovan je javni poziv za opremanje pristaništa i privezišta bitvama i alkama, koji je objavljen u decembru 2017. godine, a bio je predviđen Planom korišćenja sredstava za 2017. godinu.

Ovom javnom nabavkom opremljena su pristaništa i privezišta: u opštini Herceg Novi (Baošići – mulo Lanterna, Zaječarsko mulo i Kumbor) sa ukupno 7 bitvi i 104 alke, u opštini Kotor (Prčanj, Perast, Morinj) sa ukupno 20 bitvi i 76 alki, u opštini Budva (Drobni pjesak i Petrovac) sa ukupno 18 bitvi i 50 alki i u opštini Bar (Čanj) sa 5 bitvi za privez plovila.

Tokom 2018. godine realizovan Javni poziv za izbor najpovoljnijeg ponuđača za postavljanje dizalice za podizanje manjih čamaca na lokalitetu „Kacema“ u opštini Ulcinj. S tim u vezi pristupilo se realizaciji postavljanja same dizalice a u okviru projekta postavljenja je betonska stopa sa anker vijcima, elektro instalacije kao i noseći elemeti dizalice.

Poligoni za skutere

Izmjenama i dopunama plana objekata privremenog karaktera u zoni morskog dobra 2016-2018. godine određene su lokacije (vodene površine – poligoni) za obuku na plovilima na vodeni i mlazni pogon (skuter, ski-jet i sl), za koje je data saglasnost Ministarstva saobraćaja i pomorstva – Lučka kapetanija u Baru. Javno preduzeće je, po dobijenoj saglasnosti, službeno obavijestilo Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore radi ucrtavanja poligona u nautičke karte/publikacije i Uprava pomorske sigurnosti u Baru, radi početka emitovanja radio oglasa.

Javno preduzeće je u toku sezone 2018. godine, objavilo javni poziv za opremanje poligona za obuku na plovilima na vodeni i mlazni pogon bovama sa svjetlosnom signalizacijom u akvatorijumu na lokaciji ispred plaže Donji Štoj – Ulcinj. S obzirom da dostavljene ponude nisu bile ispravne, javna nabavka nije realizovana.

Imajući u vidu da se poligoni za obuku na plovilima na vodeni i mlazni pogon koriste isključivo u ljetnjim mjesecima, planirana sredstva za realizaciju javne nabavke će biti prebačena za narednu sezonu.

U toku 2018. godine je realizovan Javni poziv, koji je bio objavljen toku 2017. godine, Nabavka motornog čamca za kontrolu obale i dizalice za podizanje manjih čamaca na lokalitetu „Kacema“ opština Ulcinj.

Kupališta

Od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma donesene su izmjene i dopune Plana objekata privremenog karaktera u zoni morskog dobra za period od 2016. do 2018. godine. Planom objekata su definisane lokacije na kojima su se u sezoni 2018. godine organizovala uređena i izgrađena kupališta. Od ukupno 418 kupališta definisanih ovim Planom, prema namjeni ih je 48 hotelskih, 359 javnih, 6 specijalnih (nudistička/ženska, kupališta namijenjena dječijim odmaralištima i kupališta

namijenjena banjskim lječilištima) i 5 gradskih kupališta na kojima nema mogućnosti postavljanja plažnog mobilijara. Takođe Planom su predviđena 782 ugostiteljska objekta, 349 manjih trgovinskih objekata, 59 lokacija za zabavne igre, sport i rekreaciju, 83 sezonskih pristaništa i plutajućih pontona i 115 lokacija (parking, auto kamp, stovarište i skladište).

Javno preduzeće je shodno zaključenom Ugovoru o isporuci opreme opremilo 2 kupališta u opštini Budva. Kupališta su obezbijeđena bovama sa morske strane, neophodnim informativnim tablama i kantama za otpatke. Takođe, na kupalištu Pizana je bila obezbijeđena spasilačka služba sa jednim spasiocem i spasilačkom opremom.

Komisije za utvrđivanje ispunjenosti uslova na kupalištu, kao i svake godine formirane su od strane opštinskih sekretarajata nadležnih za izdavanje Odobrenja za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima. Komisija je vršila kontrolu kupališta na osnovu podnijetog zahtjeva svakog pojedinačnog korisnika, i na osnovu pozitivnog zapisnika komisije i ostale dokumentacije, opštinski sekretarijati su izdavali Odobrenja za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima. Predstavnici Javnog preduzeća su bili članovi Komisija u opštinama: Herceg Novi, Tivat, Budva i Bar, dok u opštinama Kotor i Ulcinj nijesu bili članovi komisije i nijesu učestvovali u kontroli ispunjenosti uslova na kupalištima.

Tokom sezone 2018. godine u funkciji je bilo 334 uređenih i izgrađenih kupališta. Komisije su bile efikasne i izvršile kontrolu kupališta, i na osnovu pozitivnih komisijskih zapisnika, nadležni opštinski sekretarijati su izdali ukupno 308 ili 92% Odobrenja za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima, i to: 90 u opštini Herceg Novi, 17 u Kotoru, 22 u Tivtu, 93 u Budvi, 44 u Baru i 42 u opštini Ulcinj.

Upoređujući postotak svih uređenih i izgrađenih kupališta koja su ispunila uslove, može se zaključiti da je ove godine oko 4% kupališta više ispunilo uslove i dobilo Odobrenje za obavljanje turističkih djelatnosti na kupalištima od strane opštinskih sekretarijata u odnosu na prošlu godinu.

Kao i svake godine, na Svjetski dan zaštite životne sredine 05. juna 2018. godine, dodijeljeno je ukupno 30 Plavih zastavica (29 zastavica za plaže i 1 za marinu) i 10 sertifikata za kupališta koja su bila u pilot fazi Programa. Svečani početak Programa obilježen je na plaži Kamenovo, u opštini Budva. Tim povodom, gospodin Damir Davidović, državni sekretar podigao je prvu Plavu zastavicu čime je simbolično obilježen početak kupališne sezone.

Ostale aktivnosti:

1. Ograđivanje dina V faza na Velikoj plaži u opštini Ulcinj u iznosu od 21.695.00 eur

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom nastavilo je projekat zaštite pješčanih dina na Velikoj plaži, a koji je započet još 2015. godine. Predhodnih

godina izvršeno je ograđivanje dina na potezu od kajt-surf lokacija istočno prema ušću rijeke Bojane.
Ovim projektom se postojeći pojas dina ograđuje te trasiraju putevi i prolazi do plaža, kako bi se spriječilo nekotrolisano probijanje prolaza i parkiranje vozila na dinama.

Izvedeni su radovi na zaštiti dina u zaleđu plaže "Toni Gril" i "Miami" u dužini 1600m i zamjena postojeće drvene ograde u dužini 300m, kako bi se fizički zaštitio ovaj pojas. Trasirani su prilazi za usmjeravanje korisnika i posjetilaca prema plaži, a zatim je izvršeno postavljanje dvije informativne table sa opštim podacima o dinama (trojezično).

2. Radovi na uređenju i održavanju posebnog rezervata prirode „Tivatska solila" u iznosu od 29.227.55 eur.

Radovi su obuhvatili: Rekonstrukciju gornje površine poprečnih nasipa u vidu formiranja pješačke staze u dužini 220m; postavljanje 8 informativnih tabli od arisa; košenje i uklanjanje korovske vegetacije duž nasipa u dužini 2000m; sanacija drvenih mostova zamjena dasaka i njihovo farbanje; formiranje pješačke staze i nasipanje tampona u dužini 600m i postavljanje parkovskog inventara (klupe i kante po 3kom).

3. Radovi na izradi i postavljanju kula i osmatračnica u posebnom rezervatu prirode „Tivatska solila" u iznosu od 24.563,00 eura

Ovi radovi obuhvatali su: Izrada Idejnog rješenja za kule i osmatračnice sa statikoma sve u skladu sa Planom objekata privremenog karaktera za morsko dobra. Izvršeno je uklanjanje postojećih objekta na zakonom propisanu lokaciju kao i postavljanje nove 2 kule i 1 osmatračnice.

4.Radovi na uređenju i održavanju posebnog rezervata prirode „Tivatska solila" - sanacija i održavanje postojeće infrastrukture i info tabli - Opština Tivat u iznosu od 14.734,17 eura.

Radovi su obuhvatili: Priključenje info punkta na vodovodnu mrežu (postavljanje cijevi iskop kanala u duzini 200m); izrada 2 betonska šahta; nabavka i postavljanje betonske česme; postavljanje 30m panelne ograde; sanacija 6 metalnih tabli i postavljanje nove grafike; postavljanje novog logoa rezervata prečnika 70cm; postavljanje novih tabli upozorenja 2kom, i uređenje prostora oko osmatračnice sa pristupom za invalide.

Sanitarni kvalitet morske vode na javnim kupalištima

Stanje kvaliteta morske vode na javnim kupalištima u 2018. godini praćeno je na ukupno 100 lokacija duž crnogorskog primorja i to u opštinama: Ulcinj 16, Bar 12, Budva 27, Tivat 9, Kotor 15 i Herceg Novi 21 lokacija za što je, putem javnog tendera, angažovana akreditovana laboratorija Instituta za biologiju mora iz Kotora. Analize su se realizovale u petnaestodnevnim intervalima tokom kupališne sezone, dok se na lokacijama gdje je u redovnom mjerenju kvalitet bio izvan propisanih granica, vršilo vanredno i dodatno uzorkovanje i analiza morske vode.

U toku sezone 2018. godine kvalitet morske vode za kupanje na Crnogorskom primorju je uglavnom bio odličnog (K1) kvaliteta (94,0% uzoraka), dok je 6,0% uzoraka bilo zadovoljavajućeg (K2) kvaliteta, a uzoraka van propisanog kvaliteta nije bilo.

Opština	K1	K2	VK
Ulcinj	94,4 %	5,6 %	-
Bar	95,0 %	5,0 %	-
Budva	98,1 %	1,9 %	-
Tivat	92,2 %	7,8 %	-
Kotor	90,7 %	9,3 %	-
Herceg Novi	90,95 %	9,05 %	-
Crnogorsko primorje	**94,0 %**	**6,0 %**	**-**

Procentualni prikaz kvaliteta morske vode na kupalištima, u odnosu na ukupan broj uzetih uzoraka u sezoni 2018.g

U slučajevima kada su rezultati tokom redovnog mjerenja prelazili propisane granice mikrobioloških parametara, rađena su dodatna uzorkovanja kako bi utvrdili da li se radi o prolaznoj pojavi ili zagađenju. Ponovljene analize na ovim lokacijama su pokazale dobar kvalitet vode tj. kategorije K1 ili K2.

Kontrola u 2018. godini

Redovne aktivnosti Službe za kontrolu Javnog preduzeća tokom 2018. godine bile su kontrole ukupnog stanja prostora u zoni morskog dobra i kontakt zoni, kontrole lokacija na kojima se organizuju kupališta, te postavljaju privremeni objekti, kao i kontrole gradnje sa i bez odobrenja te podnošenje inicijativa za inspekcijski nadzor, u cilju daljeg vođenja postupaka od strane nadležnih inspekcijskih službi.

U periodu sezone, posebna pažnja je data kontroli kupališta i privremenih objekata. Izvršeno je više samostalnih i zajedničkih kontrola prostora sa pripadnicima građevinsko-urbanističke inspekcije MORT-a i Uprave za inspekcijske poslove. Redovnim kontrolama prostora, privremenih lokacija i plaža, dat je pun doprinos ispunjenju zadatka da se za sve planirane lokacije u zoni morskog dobra iskontrolišu kako u cilju zaključenja ugovora sa Javnim preduzećem, tako i kasnije do dobijanja odobrenja za rad te kroz sezonu za vrijeme obavljanja poslovne djelatnosti korisnika lokacija.
Od pripadnika Službe za kontrolu, odnosno od 01. januara do 31. decembra 2018. god., proslijeđeno 50 zahtjeva - inicijativa za ukupno 189 nepravilnosti od čega najveći dio se odnosi na predsezonu i sezonu. Do 30. septembra podnešeno je 30 zahtjeva za kontroliu za 139 nepravilnosti od čega je 80 nepravilnost na kupalištima, (55 nepravilnosti odnosi se na rad kupališta bez odobrenja i ugovora, a 25 na neoslobađanje ½ kupališta od plažnog mobilijara ili neangažovanje potrebnog broja spasilaca). Pored navedenih nepravilnosti na kupalištima konstatovano je 49 nepravilnosti kod postavljanja privremenih objekata, 7 predmeta gradnje bez odobrenja, i 3 nepravilnost kod postavljanja pontona bez odobrenja u akvatorijumu.

Za predmete u kojim korisnici nijesu otklonili nepravilnosti nadležnim inspekcijskim organima najviše Ministarstvu održivog razvoja i turizma – Direktoratu za inspekcijske poslove i licenciranje, u izvještajnom periodu 2018 godine proslijeđeni su zahtjevi za kontrolu - vršenje nadzora za ukupno 189 nepravilnosti, sa strukturom

nepravilnosti po opštinama kako slijedi: 15 na prostor zone morskog dobra u opštini Herceg Novi, 12 Tivat, 11 Kotor, 106 Budva, 25 Bar, i 20 Ulcinj.
Najveći broj nedostataka tokom sezone odnosio se na uočene nepravilnosti na kupalištima, najviše u dijelu rada bez odobrenja ili neoslobađanja ½ kupališta od plažnog mobilijara, nedostatak spasilačke službe kao i pojavu postavljanja i upotrebe plovila na motorni pogon blizini kupališta.

5.2. Javno preduzeće za Nacionalne parkove Crne Gore

Objekti privremenog karaktera
Planovima objekata privremenog karaktera na području nacionalnih parkova za period 2017-2019. godine i izmjenama i dopunama Planova privremenog karaktera u 2018.godini doneseni od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma predviđene su lokacije za privremene objekte koji su u vlasništvu nacionalnih parkova, lokacije za privremene objekte postavljene na državnom zemljištu i lokacije za privremene objekte postavljene na privatnom vlasništvu i to:

- NP Skadarsko jezero- 30 lokacija
- NP Durmitor- 31 lokacija
- NP Lovćen- 24 objekta
- NP Biogradska gora- 9 lokacija

Na prostoru NP Skadarsko jezero postavljeno je 6 privremenih objekata u vlasništvu Nacionalnog parka, 18 privremenih objekata postavljenih na državnom vlasništvu i 6 objekata postavljenih na privatnom vlasništvu. Shodno zakonu, za sve lokacije na kojima su postavljeni privremeni objekti izdati su UTU.
Na prostoru NP Durmitor postavljeno je 15 privremenih objekata koji su u vlasništvu Nacionalnog parka, 10 objekata (uključujući pomoćne objekte) postavljenih na državnom vlasništvu i 6 objekata(sa pratećim mobilijarom) koji su postavljeni na državnim lokacijama. Takođe, shodno zakonu za sve objekte privremenog karaktera urađeni su UTU.
Na prostoru NP Lovćen u državnom i privatnom vlasništvu izrađena su 24 privremena objekta i za njih izdati Urbanističko tehnički uslovi.
Na prostoru NP Biogradska gora postavljeno 9 objekata koji su u vlasništvu Nacionalnog parka, i shodno tome izdati Urbanističko tehnički uslovi.

Izdata rješenja i urbanističko-tehnički uslovi	Privremeni objekti na državnom zemljištu		Privremeni objekti na privatnom zemljištu		Zakup zemljišta u državnoj svojini
	Fizička lica	Pravna lica	Fizička lica	Pravna lica	
NP Biogradska gora	1	8	-	-	
NP Durmitor	19	3	3	2	15
NP Skadarsko jezero	14	17	1	17	23
NP Lovćen	7	0	3	4	4
UKUPNO:	41	28	7	29	42

Uređenje prostora

Javno preduzeće za nacionalne parkove Crne Gore vršilo je redovne aktivnosti na uređenju prostora tokom 2018.godine, u NP Durmitor, NP Biogradska gora, NP Prokletije, NP Skadarsko jezero i NP Lovćen. S tim u vezi tokom čitave godine rađeno je na uređenju prostora i održavanju svih vrsta staza koje su u službi posjetilaca.

Pored toga, JPNP CG je u 2018. godini maksimalno posvećeno i u granicama mogućnosti radilo na unaprijeđenju ukupne parkovske infrstrukture, sto je rezultiralo da je u ovoj godini:

- Izvršena kompletna sanacija krovova u centrima za posjetioce;
- Izrada odmorišnog mobilijara u svim nacionalnim parkovima;
- Urađena su dva javna toaleta na prostoru NP Durmitor i NP Skadarsko jezero, opremljena u skladu sa savremenom ekološkom standardima i pomoćnim prostorijama za potrebe lica sa invaliditetom;
- Izvršeno je opremanje kontrolno-naplatnog punkta u Virpazaru;
- Izgrađen je kontrolno-naplatni punkt na Vranjini;
- Izgrađen je objekat na Vranjini za potrebe Službe fizičke zaštite;
- Izgrađena je zaštitna ograda na Vranjini u funkcji bezbjednosti posletilaca;
- Izvršena je popravka pumpi na Solani sa pratećom ugradnjom nove opreme za njihov rad;
- Tokom ljeta 2018.godine završeni su svi radovi na adaptaciji restorana ‘’Crno jezero’’ i restorana ‘’Biogradska gora’’ i isti su pušteni u rad.

Nelegalne aktivnosti u Nacionalnim parkovima

Na prostoru NP Skadarsko jezero evidentirane su 94 nelegalne aktivnosti.
Na prostoru NP Prokletije evidentirano je 5 nelegalnih aktivnosti.
Na prostoru NP Lovćen evidentirane su 4 nelegalne aktivnosti.
Na prostoru NP Durmitor evidentirano je 10 nelegalnih aktivnosti.
Na prostoru NP Biogradska gora evidentirane su 3 nelegalne aktivnosti.

6. PRAĆENJE STANJA GRAĐEVINSKOG PODRUČJA I UREĐENOST GRAĐEVINSKOG PODRUČJA

Planskim dokumentima definiše se organizacija, korišćenje i namjena prostora, kao i način i uslovi realizacije planskih rješenja.

U tom cilju, planskim dokumentima određuje se građevinsko područje radi razgraničenja izgrađenih djelova naseljenih mjesta i površina predviđenih za njihov razvoj od ostalih površina namijenjenih za razvoj poljoprivrede i šumarstva,eksploatacije mineralnih sirovina, energetike, kao i drugih djelatnosti koje se, s obzirom na svoju namjenu, mogu planirati van građevinskog područja.

Planskim definisanjem građevinskog područja odnosno definisanjem namjene površina sa specifičnim urbanističkim parametrima utiče se na ukupnu ponudu zemljšta pojedinih namjena (stanovanje, turizam) i na formiranje cijene zemljišta, na koji se način dolazi do povećanja odnosno smanjenja vrijednosti zemljšta.

Širenje građevinskih područja, koje je evidentno, često se koristi na sa namjerom da se grade planirani objekti, nego da se uveća vrijednost zemljišta i njegovim prometovanjem ostvari profit.

Inače, građevinsko zemljište je resurs koji u znatnoj mjeri utiče na ukupan ekonomski status svake države, pri čemu valja ukazati da u savremenim privrednim sistemima prihodi od građevinskog zemljišta prevazilaze prihode mnogih privrednih djelatnosti.

Pregled površina građevinskog zemljišta urbanih i ruralnih naselja, izuzetak od ovoga su primorske opštine gdje su dati podaci za izdovjene djelove GP i izdvojena GP izvan naselja

					planirano građevinsko zemljište								Postojeće građevinsko zemljište
					Urbana naselja		Ruralna naselja			Izdvojeni dijelovi GP naselja (1)	Izdvojena GP izvan naselja (2)		Ukupno
				Površina opštine	GUR - GUP	GUR-GUP/ PUP-PPO	Površine	%	Ukupno	Površine	%	Površine % Ukupno 1+2	površina
				ha	ha	%	ha		ha	ha		ha ha	ha
izvor:PPPNOP	PRIMORSKI REGION	1	Ulcinj	25.500,00	699,00	2,70%	835,40	3,20%	1.534,40	492,50	1,90%	703,30 2,70 % 1205,80	709,29
izvor:PPPNOP		2	Bar	59.800,00	1.538,30	3,10%	595,10	1,20%	2.133,40	1.425,40	2,80%	183,40 0,40% 509,76	1.600,34
izvor:PPPNOP		3	Budva	12.200,00	525,20	4,30%	302,60	2,50%	827,80	427,0	3,50%	310,9 2,5 % 737,00	544,64
izvor:PPPNOP		4	Kotor	33.500,00	653,50	1,90%	375,20	1,10%	1.028,70	1.005,50	3,00%	223,2 0,70% 1228,70	664,49
izvor:PPPNOP		5	Tivat	4.600,00	455,00	9,60%	26,20	0,60%	481,20	252,0	5,30%	420,80 8,90% 672,80	664,49
izvor:PPPNOP		6	H.Novi	23.500,00	703,40	3,00%	561,00	2,40%	1.264,40	636,6	2,70 %	288,7 1,2% 925,3	886,94
		ukupno		159.100,00	4.574,40		2.695,50		7.269,90	4.238,50		2.130,30 6.368,80	5.030,19
izvor: PUP PG	SREDNJI REGION	7	Podgorica	144.100,00	14.299,00	9,92%	1.400,00	0,97%	15.699,00	/		/	8.676,92
izvor: PUP CT		8	Cetinje	91.000,00	1.400,27	1,54%	458,00	0,50%	1.858,27	/		/	1.011,87
izvor: PUP DG		9	Danilovgrad	50.100,00	735,00	1,47%	579,00	1,16%	1.314,00	/		/	1.775,65
izvor PUP NK		10	Nikšić	206.500,00	15.355,77	7,44%	2.445,44	1,18%	17.801,21	/		/	4.211,75
		ukupno		491.700,00	31.790,04		4.882,44		36.672,48	/		/	15.676,19
izvor: PUP Kolašin	SJEVERNI REGION	11	Kolašin	89.700,00	885,00	0,99%	741,00	0,83%	1.626,00	/		/	1.460,50
izvor: PUP Mojkovac		12	Mojkovac	36.700,00	445,00	1,21%	441,00	1,20%	886,00	/		/	825,12

izvor: PUP Plav	13	Plav i Gusinje	48.600,00	1.193,00	2,45%	608,00	1,25%	1.801,00	/	/	783,22
izvor: PUP Andrijevica	14	Andrijevica	28.300,00	181,00	0,64%	491,00	1,73%	672,00	/	/	451,00
izvor: ppcg	15	Berane i Petnjica	71.700,00	1.280,00	1,79%	1.690,00	2,36%	2.970,00	/	/	1.418,12
izvor: PUP Rožaje	16	Rožaje	43.200,00	917,75	2,12%	673,00	1,56%	1.590,75	/	/	806,00
izvor: PUP Bijelo Polje	17	Bijelo Polje	92.400,00	1.159,00	1,25%	2.144,00	2,32%	3.303,00	/	/	2.439,22
izvor: ppcg	18	Pljevlja	134.600,00	1.177,00	0,87%	1.289,00	0,96%	2.466,00	/	/	2.231,18
izvor: PUP Žabljak	19	Žabljak	44.500,00	678,00	1,52%	373,00	0,84%	1.051,00	/	/	773,00
izvor: ppcg	20	Plužine	85.400,00	330,00	0,39%	330,00	0,39%	660,00	/	/	527,21
izvor: PUP Šavnik	21	Šavnik	55.300,00	149,00	0,27%	386,00	0,70%	535,00	/	/	249,41
	ukupno		730.400,00	8.394,75		9.166,00		17.560,75			11.963,98

Građevinsko zemljište treba da se uredi na način koji će u cjelosti omogućiti da se implementiraju rješenja iz planskog dokumenta, a ne da se to čini na parcijalan način, koji je, u prethodnom periodu, dovodio u pitanje funkcionisanje sistema.

S druge strane, nova zakonska rješenja u pogledu komunalnog opremanja građevinskog zemljišta predstavljaju način da se poveća vrijednost zemljišta svih njegovih vlasnika, koje je planskim dokumentom dobilo status građevinskog.
Tako je predviđeno da se za neuređeno građevinsko zemljište plaća naknada za uređenje. Obveznik naknade za uređenje je vlasnik neuređenog građevinskog zemljišta, koje je planskim dokumentom predviđeno za građenje. Uvodi se i obaveza plaćanja gradske rente, koja se namjenjuje za finansiranje zajedničkog komunalnog opremanja uređenog građevinskog zemljišta i čiji su obveznici plaćanja vlasnici svih objekata na uređenom građevinskom zemljištu.

Međutim, do donošenja Plana generalne regulacije Crne Gore, za komunalno opremanje građevinskog zemljišta investitor plaća naknadu odnosno oslobađa se plaćanja naknade u skladu sa derogiranim Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata (“Službeni list CG”, br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14).

Jedinice lokalnih samouprava su, Zakonom, obavezane da postojeću odluku o komunalnom opremanju građevinskog zemljišta, uz prethodnu saglasnost Vlade Crne Gore, usklade sa Zakonom, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu istog.

U toku 2018. godine, 18 jedinica lokalnih samouprava je Ministarstvu (Direktoratu za planiranje prostora) dostavilo predloge odluka o komunalnom opremanju građevinskog zemljišta, i to: Glavni grad Podgorica, Bijelo Polje, Andrijevica, Danilovgrad, Mojkovac, Nikšić, Šavnik, Tivat, Berane, Prijestonica Cetinje, Plužine, Plav, Gusinje, Herceg Novi, Ulcinj, Bar i Opština u sastavu glavnog grada – Tuzi.
Od navedenog broja, Vlada je dala saglasnost na 12 Predloga odluka i iste su usvojene na sjednicama lokalnih parlamenata (Glavni grad Podgorica, Bijelo Polje, Andrijevica, Danilovgrad, Mojkovac, Nikšić, Šavnik, Tivat, Berane, Prijestonica Cetinje, Plužine i Plav).

Na 4 Predloga odluke Vlada je dala saglasnost, međutim iste u toku 2018. godine nijesu usvojene na sjednicama lokalnih parlamenata, i to su Opštine Kotor, Opština Gusinje, Opština Ulcinj i Opština Bar.

Procentualno posmatrano, 18 od 24 ili 3/4 od ukupnog broja jedinica lokalnih samouprava je dostavilo Predloge odluka na dobijanje prethodne saglasnosti Vlade, dok je 1/2 od ukupnog broja jedinica lokalnih samouprava usvojena na sjednicama lokalnih parlamenata.
Opštine Budva, Žabljak Pljevlja, Kolašin, Rožaje i Petnjica još uvijek nijesu dostavile predloge odluka na davanje saglasnosti što predstavlja 1/4 ukupnog broja opština.

7. PODACI O PRIJAVAMA ZA GRAĐENJE ODNOSNO POSTAVLJANJU OBJEKATA, GRAĐEVINSKIM DOZVOLAMA I LICENCAMA

7.1. Prijave građenja

Novo zakonsko rješenje predviđa podnošenje prijave građenja sa propisanom dokumentacijom urbanističko-građevinskoj inspekciji, umjesto podnošenja zahtjeva za dobijanje građevinske dozvole Ministarstvu ili organu lokalne uprave, te je shodno tome u predmetnom periodu inspekcija pregledala 242 prijave početka građenja, od čega je prihvaćeno 108, odbijeno 97, dok je 37 u obradi.

Takođe ovoj inspekciji je dostavljeno 284 prijave adaptacije od čega je 26 odbijeno a 258 prihvaćeno.

7.2. Podaci o izdatim građevinskim dozvolama za složenje inženjerske objekte

U izvještajnom periodu izdato je 65 građevinskih dozvola, 31 zahtjev za izdavanje građevinskih dozvola je odbijen, u 22 predmeta postupak je obustavljen, 1 predlog inspektora za poništaj građevinske dozvole je odbijen, donijeto je osam rješenja o prekidu postupka, dok je 23 predmeta u toku tj. prenijeto u 2019.godinu.
U izvještajnom periodu izdato je i 58 upotrebnih dozvola, 8 zahtjeva za izdavanje upotrebne dozvole su odbijena, dok je u 9 predmeta postupak obustavljen, a 7 zahtjeva za izdavanje upotrebne dozvole su proslijeđena nadležnim opštinskim organima. Ukupno je imenovano 54 vršioca tehničkog pregleda.

7.2.1. Građevinske dozvole podaci lokalnih samouprava

U izvještajnom periodu od 01.01.2018. godine, do 31.12.2018. godine, na nivou lokalnih uprava izdato je 188 građevinskih dozvola, shodno članu 238 Zakona u planiranju prostora i izgradnje objekata, u kome postupci započeti do dana stupanja na snagu zakona u kojem nije donijeta pravosnažna odluka okončaće se po zakonu koji je bio na snazi u vrijeme pokretanja postupka tj. Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata („Službeni list Crne Gore“, br. 51/08, 40/10, 34/11, 35/13 i 33/14).

- Opština Berane nije dostavila podatak za II kvartal 2018. godine.

Dijagram: Ukupan broj izdatih građevinskih dozvola na nivou lokalnih uprava u 2018 godini

7.2.2. Upotrebne dozvole

U izvještajnom periodu od 01.01.2018. godine do 31.12.2018. godine, na nivou lokalnih uprava izdate su 203 upotrebne dozvole shodno članu 227 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, u kome za objekat koji se gradi odnosno koji je izgrađen na osnovu građevinske dozvole izdate od dana stupanja na snagu zakona, na izdavanje upotrebne dozvole, primjenjuju se odredbe Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“, br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14).

- Opština Berane nije dostavila podatak za II kvartal 2018. godine.

Dijagram: Ukupan broj izdatih upotrebnih dozvola na nivou lokalnih uprava u 2018.godini

7.3. Podaci o postavljenim objektima

7.3.1. Bespravna gradnja

Očuvanje prostornih potencijala, prostorni razvoj i zaštita prostora nije moguća bez rješavanja problema bespravne gradnje. Svako trajno narušavanje prostora, izaziva neotklonjive, štetne posljedice. Bespravna gradnja je gradnja bez građevinske dozvole odnosno suprotno građevinskoj dozvoli. Ovom se gradnjom trajno mijenja i uništava prostor i direktno smanjuju kako sadašnje, tako i buduće razvojne mogućnosti i uzrokuju posljedice krupnih razmjera: plansko - urbanističke disorganizacije prostora, nedovoljna infrastrukturna opremljenost tretiranog prostora, nizak nivo kvaliteta života, ugrožavanje ekoloških standarda i rizik po ljudsko zdravlje, seizmički rizici, problemi u naplati komunalija i poreza. Uzroci bespravne gradnje su mnogostruki, počev od socijalnih, ekonomskih, sveukupnih društvenih, pojedinačnih, institucionalnih.
Inspekcijski nadzor djeluje preventivno na sve korisnike prostora, posebno na potencijalne počinioce nezakonitih postupanja – radi čega predstavlja značajnu fazu

sistema uređenja prostora, jer se tim nadzorom obezbjeđuje zakonito donošenje i sprovođenje planskih dokumenata i izgradnja objekata. Stoga se inspekcijski nadzor mora obavljati kontinuirano, efikasno i efektivno, u skladu sa zakonom i u punom kapacitetu nadležnih inspekcija.
Bespravna gradnja najviše je izražena u centralnoj i primorskoj regiji, dakle u ekonomsko najrazvijenijim djelovima države.

Legalizacija bespravnih objekata

Stupanjem na snagu Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, 2017. godine započet je proces legalizacije bespravnih objekata.
Budući da se ovim zakonom uspostavlja novi sistem planiranja prostora i izgradnje objekata– to se nametnula potreba da se uredi i pitanje legalizacije bespravnih objekata, koje je nužno sa aspekta obezbjeđenja cjelovitosti i kontinuiteta sistema. Shodno Zakonu legalizovati se mogu samo bespravni objekti predviđeni planskim dokumentom, ili važećim ili Planom generalne regulacije Crne Gore, koji je državni planski dokument.
Rok za podnošenje zahtjeva za legalizaciju shodno Zakonu je devet mjeseci od dana stupanja na snagu, i isti je istekao 16. jula 2018. godine. Vodi se kontinuirana komunikacija sa jedinicama lokalne samouprave koje su nosioci ovog procesa sa ciljem sprovođenja zakona na efikasan način.
Obaveza izrade orto foto snimka teritorije Crne Gore je takođe obaveza predviđena Zakonom. Orto foto snimak obezbjeđuje Ministarstvo a Uprava za nekretnine je dužna da izvrši preklapanje orto-foto snimka teritorije Crne Gore sa važećim digitalnim podlogama i učini ga dostupnim preko internet stranice - Geoportala jedinicama lokalne samouprave, odnosno nadležnim organima lokalne uprave i Ministarstvu sa podacima sa kojima raspolaže. Krajem 2018. godine snimanje teritorije Crne Gore je završeno i izvršena je primopredaja podataka orto foto snimanja teritorije Crne Gore od strane izvršioca posla. Ministarstvo održivog razvoja i turizma, preko Jedinice za kontrolu kvaliteta u cilju izvršenja ugovorenih obaveza, ima obavezu da kontroliše kvalitet elemenata navedenih u tehničkoj specifikaciji i Planu kvaliteta proizvoda. U narednom periodu orto foto snimak će biti dostupan na Geoportalu. Planirano je da ortofoto snimak bude operativan u prvoj polovini 2019. godine.
Ortofoto snimak odnosno podaci dobijenim snimanjem predstavljaju dokumentacionu osnovu za izradu Plana generalne regulacije, značajan su alat u procesu legalizacije, ali i postupku izgradnje i kontrole izgradnje objekata. Samo objekti koji se mogu identifikovani na snimku uzeće se u obzir pri izradi Plana generalne regulacije, a shodno njemu i legalizovati. Na osnovu baze podataka objekata , odnosno oro foto snimka kao svojevrsnog presjeka stanja u prostoru u datom trenutku, izvršiće se identifikacija objekata koji nijesu ušli u proces legalizacije i na iste će biti primijenjene mjere propisane zakonom. Proces legalizacije zahtijeva kvalitetnu koordinaciju opštinskih i državnih organa, zatim uspostavljanje evidencije neformalnih objekata uvezanu sa podacima Uprave za nekretnine i potpuno jasan sistem apliciranja i rješavanja zahtjeva. Podrška procesu legalizacije neformalnih objekata sa svih nivoa, a naročito političkog, neophodna je za implementaciju Projekta.
Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata, propisana je procedura, tj. uslovi i način legalizacije bespravnih objekata, rješavanje imovinsko – pravnih odnosa, način otplate obaveza nelegalnih graditelja, obavezna provjera statičke i seizmičke stabilnosti neformalnih objekata, i druga pitanja od značaja za legalizaciju. Zakonom

je uvedena obaveza plaćanje naknade za korišćenje prostora za one vlasnike bespravnih objekata koji nijesu podnijeli zahtjev u zakonom propisanom roku. Rok za podnošenje zahtjeva za legalizaciju je istekao 16. jula 2018. godine. Jedinicama lokalne samouprave je u okviru tog roka podnijeto oko 50.000 zahtjeva za legalizaciju bespravno sagrađenih objekata. Shodno dostavljenim podacima, po izvještajima dostavljenim u novembru 2018. Godine od ukupnog broja podnijetih zahtjeva (50.000) obrađeno je ukupno 16.163 zahtjeva. Donijeto je 172 rješenja o legalizaciji bespravnih objekata od čega 162 za stambene objekte 9 za stambeno-poslovne objekte i 4 rješenja za poslovne objekte. Donijeto je 162 rješenja o obustavi posupka i 1.876 rješenja o prekidu postupka, a u 13.004 predmeta tražena je dopuna dokumentacije.
Proces će rezultirati povećanjem prihoda budžeta opština, kroz naplatu naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, ali i kroz naplatu prihoda od poreza na nepokretnosti, kao i naknade za korišćenje prostora čije uvođenje je takođe u nadležnosti jedinica lokalne samouprave i ista će predstavljati njihov prihod. Ova sredstva će se koristiti za izgradnju nedostajuće infrastrukture u tim područjima, te rezultirati povećanju kvaliteta života tih ali i drugih područja.

Podzakonska akta za sprovođenje odredbi zakona koje propisuju postupak legalizacije

Shodno članu 164 Zakona jedinice lokalne samouprave su obavezne da uz prethodnu saglasnost Ministarstva, donesu podzakonka akta kojim će se propisati uslovi, način, rokovi i postupak plaćanja naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte. Od 24 jedinice lokalne samouprave jedna nije dostavila Predlog odluke na saglasnost- opština Kolašin. Od strane Ministarstva izdate su 23 saglasnosti. Dvadeset jedna (21) Odluka u opštinama: Andrijevica, Berane, Bijelo Polje, Budva, Danilovgrad, Gusinje, Herceg Novi, Kotor, Mojkovac, Nikšić, Podgorica, Petnjica, Plav, Pljevlja, Plužine, Rožaje, Tivat, Šavnik, Žabljak, Cetinje i Tuzi je stupilo na snagu, odnosno objavljeno u „Službenom listu Crne Gore“. Odluke Opština Ulcinj i Bar još nisu donijete odnosno objavljene u „Službenom listu Crne Gore“.
Shodno članu 168 Zakona jedinice lokalne samouprave su obavezne da uz prethodnu saglasnost Ministarstva, donesu podzakonka akta kojim će se propisati visina, način i kriterijumi plaćanja godišnje naknade za korišćenje prostora. Od strane ministarstva izdate su dvije saglasnosti na predložena akta, i to opštinama Šavnik i Petnjica.
Shodno članu članu 171 Zakona jedinice lokalne samouprave su obavezne da uz prethodnu saglasnost Ministarstva, donesu podzakonka akta kojim će se propisati bliži uslove, način, postupak i kriterijumi za obezbjeđivanje alternativnog smještaja. Jedinice lokalne samouprave nisu ispunile ovu obavezu.

7.4. Licence

Tokom 2018. godine podnijeto je 4266. zahtjeva stranki za izdavanje licence, a 8. zahtjeva stranki za oduzimanje licence, 6 zahtjeva za mirovanje licence. Pokrenuta su 27 postupka po službenoj dužnosti po osnovu člana 139 ZUP i 2 postupka po osnovu predloga urbanističko - građevinskog inspektora po osnovu člana 139 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata

U izvještajnom periodu iz prethodnog perioda (2017. godine) prenijeto je 226 predmeta.

Od 4266 zahtjeva stranki za izdavanje licence, izdato je 3902 licenci, a po osnovu 8 zahtjeva stranaka za oduzimanje licence, izdato je 8 rješenja o oduzimanju licence i 6 rješenja o mirovanju licence. Po službenoj dužnosti sprovedeno je 27 postupaka po osnovu člana 139 ZUP i izdato 27 rješenja o obaveznom poništaju istih, dok je po osnovu 2 predloga urbanističko-građevinskog insapektora po osnovu člana 139 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, donijeto 2 rješenja.

U izvještajnom periodu odbijen je 151 zahtjev za izdavanje licence.

U izvještajnom periodu podnijet je 41 zahtjev stranke o odustanku od zahtjeva za izdavanje licence, te je s tim u vezi izdato 41 rješenje o obustavi postupka. Nije bilo zahtjeva za ponavljanje postupka. U izvještajnom periodu nije riješeno 158 zahtjeva.

Podnijeto je 10 tužbi Upravnom sudu Crne Gore protiv rješenja ovog ministarstva, od kog broja je 1 tužba usvojena, a 9 sporova je u toku.

8. IN SPEKCIJSKE SLUŽBE

8.1.1. Građevinsko – urbanistička inspekcija

Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata propisano je da poslove inspekcijskog nadzora u oblasti planiranja i izgradnje vrši Ministarstvo, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, preko urbanističko-građevinskog inspektora.

Urbanističko-građevinska inspekcija je u toku 2018. godine izvršila 2636 inspekcijskih pregleda i to: 1324 u postupku redovne inspekcijske kontrole, 839 po podnijetim inicijativama i 473 kontrolnih inspekcijskih pregleda.

Utvrđene nepravilnosti

Najveći broj uvrđenih nepravilnosti odnosio se na građenje objekata bez prijave početka građenja, na bespravno postavljanje privremenih objekata na prostoru područja posebne namjene (u zoni morskog dobra i nacionalnim parkovima).

Preduzete mjere

Od 2636 inspekcijskih pregleda, izdato je 2636. zapisnika o inspekcijskoj kontroli, od čega su u 773 zapisnika konstatovane utvrđene nepravilnosti i to:

- 30 nepravilnost u UTU-ima
- 23 nepravilnosti koje su se odnosile na u glavni projekat
- 193 nepravilnosti postavljanja /građenja privremenih objekata
- 527 ostale nepravilnosti

Od ukupnog broja 773 utvrđenih nepravilnosti urbanističko-građevinska inspekcija je u:

- 53 slučaja zapisnički ukazala na otklanjanje nepravilnosti,

- 35 slučaja donijela rješenje o otklanjanju nepravilnosti,
- 453 slučaja donijela rješenje o zabrani,
- 141 slučaja donijela rješenje o rušenju bespravno sagrađenih objekata i
- 91 slučaju donijela rješenje o ukalanjanju privremenih objekata iz područja posebne namjene.

Urbanističko-građevinska inspekcija donijela je 19 rješenja o prekidu postupka za uklanjanje objekata shodno Zakonu o planiranju prostora i izgradnji objekata, kao i 19 rješenja o obustavi postupaka.

Inspektori su podnijeli 29 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i izdali 10 prekršajnih naloga. Podnesene su 35 krivičnih prijava koje su se odnosile na građenje objekta bez prijave početka građenja.

Izvršenje rješenja

Tokom izvještajnog perioda urbanističko-građevinska inspekcija je:

- pristupila administrativnom izvršenju za 4 rješenja o rušenju bespravno sagrađenih objekata,
- 1 subjekat nadzora je po rješenju i sam porušio objekat,
- 6 korisnika lokacija je samo uklonilo privremene objekte u zomi JPMD.

Prekršajna odgovornost

Za počinjene prekršaje u izvještajnoj godini inspektori su izdali 10 prekršajna naloga sa novčanim kaznama u ukupnom iznosu od 4.500,00 € ,od kojih je naplaćeno 9 u iznosu od 2.675,00 € (kazne su uplaćen u visini od 2/3 od izrečene), a ostao je nenaplaćen 1 prekršajni nalog u iznosu od 500€.

Postupanje po inicijativama

Tokom izvještajnog perioda, urbanističko-građevinska inspekcija postupala je u 839 slučajeva po inicijativama koje su se ticale izgradnje objekata bez prijave početka građenja.

Imajući u vidu da bespravna gradnja trajno mijenja i uništava prostor i direktno smanjuje sadašnje i buduće razvojne mogućnosti, te činjenicu da je u Crnoj Gori evidentno građenje objekata bez tehničke dokumentacije propisane zakonom (o čemu svjedoči i veliki broj inicijativa građana), a što u mnogome prevazilazi postojeće kadrovske kapacitete ove inspekcije, neophodno je povećanje broja inspektora.

Drugostepeni postupak

U toku 2018. godine, ukupno je izjavljeno 218 žalbi, od tog broja je 228 žalbi na rješenja urbanističko-građevinskog inspektora, a 6 žalbi na rješenja za slobodni pristup informacijama su proslijeđene Savjetu Agencije na odlučivanje, dok su ostale riješene na sledeći način:

- 63 žalbi usvojeno;

- 142 žalbe odbijene;
- 11 postupaka obustavljeno
- 12 predmeta dostavljena na nadležnost drugom organu.

Pred Upravnim sudom Crne Gore se vodi 61 spor protiv rješenja ovog ministarstva. Od tog broja je 6 tužbi odbijeno; 3 tužbe su usvojene i 52 spora su u toku.

U 2018. godini podnijet je 1 zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke i isti je odbijen presudom Vrhovnog suda Crne Gore.

U 2018. godini su podnijeta 3 predloga za rješavanje sukoba nadležnosti od kog broja za 1 predlog ne postoji sukob nadležnosti i dostavljen je odgovor Vladi, a za 2 predloga dostavljen materijal sa predlogom odluke KEP koji je usvojen i na sjednici Vlade.

8.1.2. Inspekcije u drugim upravnim oblastima koje imaju ovlašćenja i obaveze u pogledu uređenja prostora i izgradnje objekta

Ekološka inspekcija

Ekološka inspekcija je u izvještajnom periodu:

- izvršila 2024. inspekcijskih nadzora (redovnih 1.331, kontrolnih 572, po inicijativi 121)
- donijela 429 rješenja i to:
  - Na osnovu Zakona o upravljanju otpadom – 97 rješenja;
  - Na osnovu Zakona o životnoj sredini – 121 rješenje;
  - Na osnovu Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu – 91 rješenje;
  - Na osnovu Zakona o zaštiti vazduha – 42 rješenja;
  - Na osnovu Zakona o jonizujućem zračenju i radijacionoj sigurnosti – 17 rješenja;
  - Na osnovu Zakona o hemikalijama – 33 rješenja;
  - Na osnovu Zakona o nejonizujućem zračenju – 9 rješenja;
  - Na osnovu Zakona o zaštiti prirode – 2 rješenja;
  - Na osnovu Zakona o integrisanom sprječavanju i kontroli zagađenja životne sredine – 6 rješenja;
  - Na osnovu Zakona o odgovornosti za štetu u životnoj sredini – rješenja;
  - Na osnovu Zakona o zaštiti od buke u životnoj sredini – 7 rješenja.

Na osnovu podnijetih zahtjeva stranke za vršenje inspekcijskog nadzora doneseno je 26 rješenja:

- broj izvršenih rješenja po zahtjevu je 12;
- zbog neizvršenja rješenja ekološka inspekcija je podnijela 3 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka;
- za 9 rješenja rok realizacije mjera iz rješenja nije istekao;

- za 2 rješenja inspektor je obustavio postupak jer je pravno lice prestalo da obavlja predmetnu djelatnost.

U redovnoj inspekcijskoj kontroli ekološka inspekcija je donijela 417 rješenja:

- broj izvršenih rješenja je 268;
- zbog neizvršenja rješenja u redovnoj kontroli, ekološka inspekcija je podnijela 23 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i izdala 3 prekršajna naloga;
- za 3 rješenja inspektor je obustavio postupak jer pravno ili fizičko lice je prestalo da obavlja djelatnosti;
- za 117 rješenja je prolongiran rok realizacije mjera iz rješenja ili još nije istekao rok za izvršenje naloženih mjera;
- 3 rješenja su nakon žalbe pravnih lica vraćena na ponovno odlučivanje.

U 2018. godini protiv 7 rješenja ekološkog inspektora podnijeta je žalba Ministarstvu održivog razvoja i turizma. Za 4 postupka žalba je odbijena i potvrđeno je rješenje prvostepenog organa, a za 2 predmeta je poništeno rješenje prvostepenog organa i postupak vraćen na ponovno odlučivanje (inspektor postupio po rješenju drugostepenog organa). Za jedan predmet inspektor je usvojio navode iz žalbe.

Ukupan broj pokrenutih prekršajnih postupaka u izvještajnom periodu je 48 i to 42 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i 6 prekršajnih naloga:

- zbog neizvršenja rješenja podnijeto je 26 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i izdata 3 prekršajna naloga
- zbog nepoštovanja materijalnih propisa iz oblasti životne sredine podnijeto je 16. zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i izdata 3. prekršajna naloga.

Ekološka inspekcija je zbog neizvršenja rješenja pristupila administrativnom izvršenju rješenja, odnosno donijela 43 zaključka o izricanju novčane kazne. Inspekcija je zaključke sa klauzulom izvršnosti dostavljala Poreskoj upravi na naplatu.

Ekološka inspekcija je Agenciji za zaštitu prirode i životne sredine podnijela Zahtjev za pokretanje postupka utvrđivanja neposredne opasnosti štete zbog zapaljenog odlagališta na lokaciji Brajići.

Elektroenergetska inspekcija

Elektroenergetska inspekcija je, u toku 2018. godine donijela:

- 7 rješenja i naloga za međusobno usklađivanje objekata (obezbjeđivanje siguronosnih visina i rastojanja), koji se grade ili su izgrađeni u zoni el.en. objekata i elektroenergetskih objekata u čijoj zoni se gradi, sa propisima;
- 2 rješenja o zabrani građenja u zoni elektroenergetskih objekata;
- 18 inicijative stvarno nadležnim organima za preduzimanje mjera za sprečavanje gradnje u zoni elektroenergetskih objekata;

- 22 zapisnika ili drugih akata gdje je utvrđivano činjenično stanje i dati nalozi za otklanjanje nepravilnosti, odnosno usklađivanje građenja sa propisima;
- 5 krivičnih prijava i
- 3 prekršajna naloga

Inspekcija za vode

Informacije o aktivnostima i preduzetim mjerama inspekcije za vode	2018. godina
Izvršeno inspekcijskih pregleda:	**395**
redovnih inspekcijskih pregleda	181
kontrolnih inspekcijskih pregleda	104
inspekcijskih pregleda po inicijativi	110
Ukupan broj utvrđenih nepravilnosti za navedeni period:	**67**
Ukupan broj ukazivanja za navedeni period:	**23**
Ukupan broj rješenja za navedeni period:	**33**
Ukupan broj izdatih prekršajnih naloga za navedeni period:	**13**
Ukupan iznos novčanih kazni u €: (prekršajni nalozi)	**4.260,00 €**
Ukupan broj izrčenih novčanih kazni za navedeni period	**11**
Ukupan iznos novčanih kazni u €: (izrečene kazne)	**7.500,00 €**
Broj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka:	**7**
Broj krivičnih prijava:	**5**

U toku izvještajnog perioda, izvršeno je 395. inspekcijskih pregleda od čega je 181 redovnih, 104 kontrolnih i 110 po podnijetim inicijativama. Utvrđeno je 67 nepravilnosti.
Na osnovu utvrđenih nepravilnosti aktivnosti i preduzete mjere inspekcije za vode su 23 ukazivanja, 33 donijeta rješenja, izadato je 1 prekršajnih naloga na licu mjesta u iznosu od 4.260,00 €, izrečeno 11 novčanih kazni u ukupnom iznosu od 7.500,00 €, podnijeto je 7 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, kao i podnijeto 5 krivičnih prijava. Ukupan iznos izrečenih novčanih kazni prekršajnim nalozima i zaključcima o izricanju novčane kazne je 11.760,00 €.

Inspekcija za državne puteve

Inspekcija za državne puteve donijela 2 rješenja u cilju sprječavanja nelegalne gradnje ili nelegalnog izvođenje radova u zoni puta, kao i 10 rješenja vezanih za radove na povećanju bezbjednosti saobraćaja i uslovima odvijanja saobraćaja na državnim putevima.

Donijeta su rješenja vezana za sprječavanje nelegalne gradnje ili nelegalnog izvođenje radova su u zoni puta:

1. Zabrana daljeg izvođenja radova u neposrednoj blizini magistralnog puta na lokalitetu Zeleni pojas-Bar; (rješenje izvršeno);

2. Zabrana daljeg izvođenja radova u neposrednoj blizini magistralnog puta na lokalitetu priključka za Sozinu; (rješenje djelimično izvršeno).

Izvještaj o stanju uređenja prostora za 2018. godinu, upućuje na zaključak da u narednom periodu aktivnosti treba i dalje da budu usmjerene na afirmaciji obilježja i vrijednosti karakterističnog crnogorskog ambijenta, na očuvanju i održivom razvoju sveukupnog prostora, a posebno kulturnog nasljeđa zaštićenih područja, kao i unapređivanju kvaliteta oblikovanja u prostoru.

9. Ovaj izvještaj objaviće se u „Službenom listu Crne Gore“, a Aneksi uz Izvještaj objaviće se samo u elektronskom izdanju „Službenog lista Crne Gore“.

Broj: 07-1108
Podgorica, 21. marta 2019. godine

Vlada Crne Gore

Predsjednik,

Duško Marković, s.r.

ANEX 1
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2018.GODINI
ZA OPŠTINU ANDRIJEVICA

1. UVOD

U skladu sa Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 64/17, 44/18 i 63/18) obaveza je Ministarstva da podnese Vladi izvještaj o stanju uređenja prostora na usvajanje, a lokalne uprave Ministarstvu podatke i informacije shodno članu 14 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata.

S tim u vezi predviđeno je da se u izvještaju obrade sledeća pitanja: analiza sprovođenja planskih dokumenata;ocjenu sprovedenih mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom;uticaj sektorskih politika na oblast planiranja;aktivnosti u vršenju prenijetih i povjerenih poslova; aktivnosti drugih pravnihlica na poslovima vezanim za planiranje;praćenje stanja građevinskog zemljištapodatke o prijavama za građenje odnosno postavljanje objekta;podatke o izdatim građevinskim dozvolama za složene inženjerske objekte; izgrađenim odnosno postavljenim objektima;indikatore izgrađenosti; kao i druge elemente od važnoisti za prostor za koji se izvještaj izrađuje.

2. ANALIZA SPROVOĐENjA PLANSKIH DOKUMENATA

U cilju što efikasnijeg i potpunijeg uređenja prostora na cijeloj teritoriji usvojen je Strateški plan razvoja opštine Andrijevica za period od 2017. do 2022. godine („Sl. list CG - opštinski propisi“), br. 010/18 od 30.03.2018.god.
Usvojen je prostorno – urbanistički plan opštine Andrijevica(„Sl. list CG - opštinski propisi“, br. 40/11).

Usvojen je Detaljni urbanistički plan „Centralna zona„ opštine Andrijevica (Sl. list CG - opštinski propisi“, br. 36/17).

Radi potpunijeg uvida u strukturu površina u daljem tekstu dajemo bilanse površina prostorno planskog rješenja u okviru PUP-a

Namjena	**Postojeće km^2**	**Planirano km^2**
Šumsko zemljište	174,2	174,2
Poljoprivredno zemljište	132,4	131,4
Vodno zemljište	7,5	7,5
Putevi	1,0	1,6
Građevinska područja i naselja	6,1	13,2
Ostalo zemljište	18,8	12,1
Ukupno	**340,0**	**340,0**

U prošloj godini planirana je realizacija jednog broja projekata i programa koji su u funkciji unapređenja komunalne infrastrukture na području opštine Andrijevica.

U okviru Kapitalnog dijela budžeta planirano je nešto više sredstava za ove namjene.

Imajući u vidu sve to u prošloj godini planirana su sredstva za sledeće namjene:

1. Nastavak Projekta sanacija fasada stambenih zgrada ..... 30.000,00 €
2. Sanacija putne mreže po programu..... 50.000,00 €
3. Tekuće održavanje puteva u ljetnjem periodu po programu.....100.000,00 €
4. Tekuće održavanje puteva u zimskom periodu po programu..... 30.000,00 €

5. Održavanje čistoće i zelenih površina po programu ..... 87.000,00 €
6. Učešće u projektima EU..... 15.000,00 €
7. Izrada projektne dokumentacije ..... 20.000,00 €
8. Rekonstrukcija gradskog vodovoda ..... 160.00,00 €
9. Vodosnabdijevanje- seoski vodovodi..... 40.000,00 €
10.Uređenje grada ..... 60.000,00 €
11.Izgradnja MHE ,,Krkori,,..... 190.000,00 €
12.Uređenje obaloutvrde na rijeci Lim ..... 30.000,00 €
13.Rekonstrukcija ulične rasvjete..... 30.000,00 €

Ukupno: ..... 842.000,00 €

U ovom periodu zaključno sa **28. novembrom** utrošena su sredstva u iznosu od **441.190,38 €** i to:

1. Nastavak Projekta sanacija fasada stambenih zgrada ..... 3.000,00 €
2. Sanacija putne mreže po programu..... 50.000,00 €
3. Tekuće održavanje puteva u ljetnjem periodu po programu ..... 92.562,03 €
4. Tekuće održavanje puteva u zimskom periodu po programu ..... 17.225,07 €
5. Održavanje čistoće i zelenih površina po programu ..... 87.000,00 €
6. Učešće u projektima EU..... / €
7. Izrada projektne dokumentacije ..... / €
8. Rekonstrukcija gradskog vodovoda ..... 46.447,97, €
9. Vodosnabdijevanje- seoski vodovodi..... ..... 17.229,00 €
10.Uređenje grada .... 57.483,84 €
11.Rekonstrukcija ulične rasvjete..... 6.348,47 €
12.Izgradnja MHE ,,Krkori,,..... 55.000,00 €
13.Uređenje obaloutvrde na rijeci Lim ..... 8.824,00 €

Ukupno: ..... 441.190,38 €

3. SPROVEDENE MJERE I NjIHOV UTICAJ NA UPRAVLjANjE PROSTOROM I NjEGOVU ZAŠTITU

Sekretarijat za poslove lokalne uprave posebnu pažnju posvetio je izradi pravne regulative u skladu sa novim Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata tako da donosi potrebne Odluke čime su stvoreni uslovi za sprovođenje zakonskih rješenja na lokalnom nivou.

4. PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLjUČUJUĆI I OBJEKTE IZGRAĐENE SUPROTNO ZAKONU

Izdata su 3 (tri) rješenja urbanističko-tehničkih uslova i to sva 3 (tri) za novu gradnju.
Izdata je 1 (jedna) upotrebna dozvola.

1. Podatke o restituciji ne posjedujemo pošto su zahtjevi o povraćaju obeštećenja proslijeđeni prije par godina Regionalnoj Komisiji (Bijelo Polje) na dalju obradu.

2. Podaci o porezima na nepokretnosti za 2018:

- Ukupan broj poreskih obveznika (pravna i fiz.lica) za 2018 god. za zemljište i objekte je 11.164
- Ukupno poreskih obveznika za objekte pravna lica 32, fizička lica 3635, ukupno 3667
- Zaduženje na godišnjem nivou za objekte (pravna i fizička lica) 66,674,23€. Naplaćeno je ukupno 46.570,43€ procenat naplate 69,84%.
- Ukupno poreskih obveznika za zemlju (pravna lica) 32, fizička lica 7465, ukupno 7497. Zaduženje za zemljište (pravna i fizička lica) je 139.990,46€, naplaćeno je 40.864,49€, procenat naplate je 29,20% .
- Zaduženje za 2018.godinu (zemlja i objekti) je 206.664,69€
  Ukupno naplaćeno 87.434,92€ ili 42,30%

3. Podatke i informacije shodno članu 14 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata kao što su (aktivnosti u vršenju prenijetih i povjerenih poslova, podatke o prijavama za građenje odnosno postavljanje objekata, podatke o građevinskim dozvolama za složene inženjerske objekte, izgrađenim odnosno postavljenim objektima i dr.) nemamo, jer nije bilo aktivnosti i prijava u vezi pomenutog.

ANEX 2
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2018. GODINI
ZA OPŠTINU BAR

1. UVOD

Osnov za izradu Izvještaja o stanju uređenja prostora sadržan je u odredbama člana 14 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“ br.64/17, 44/18 i 63/18) kojim je propisana obaveza ministarstva da Vladi podnese godišnji izvještaj o stanju uređenja prostora. Podaci iz ovog izvještaja se koriste za dio izvještaja ministarstva koji se odnosi na Opštinu Bar.
Izvještaj je izrađen u skladu sa Uputstvom o bližoj sadržini Izvještaja o stanju uređenja prostora, br. 01-1523/1 od 25.05.2010. godine, donijetim od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma.

1.1 Realizacija obaveza i aktivnosti po osnovu izvještaja za prethodnu godinu

Izvještaj o stanju uređenja prostora za 2017.godinu, kao prioritetni zadatak prepoznao je rad na :
-Intenziviranju poslova na donošenju Prostorno urbanističkog plana Bara (PUP), kao lokalnog plana najvišeg reda i aktivnosti na donošenju ostalih planskih dokumenata, prioritetno za prostore za koje se planovi detaljne razrade izrađuju prvi put i izmjene planskih dokumenata starije generacije;
Shodno navedenom u 2018. godini nastavljene su aktivnosti na izradi započete planske dokumentacije, a PUP Bara usvojen je na sjednici Skupštine opštine Bar od 31.12.2018.godine.
-Implementiranje nacionalne strategije održivog razvoja kroz sve planove i projekte sa ciljem racionalnog korišćenja resursa i održivog upravljanja prostorom;
-Primjena zakonske regulative
-Permanentno ažuriranje podataka na web-sajtu opštine, u cilju obezbjeđenja javnosti i transparentnosti u oblasti uređenja prostora i izgradnje objekata.
U okviru poslova na praćenju izrade i donošenja prostorno planske dokumentacije, u toku 2018. godine usvojena je Odluka o donošenju izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana Pečurice centar i Odluka o donošenju Detaljnog urbanističkog plana Industrijska zona Goran, kao i Odluka o donošenju Prostorno urbanističkog plana opštine Bar i Odluka o donošenju izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana Sutomore centar.
Tokom izveštajnog perioda Ministarstvo održivog razvoja i turizma usvojilo je Odluku o donošenju Prostornog plana posebne namjene za obalno područje Crne Gore sa detaljnom razradom lokacije, I faza privredne zone Bara i detaljnom razradom lokacije Maljevik.

U toku 2018. godine realizovane su sve prioritetne mjere na implementaciji nacionalne strategije održivog razvoja i primjeni zakonske regulative.

Svi raspoloživi podaci su objavljeni na web stranici opštine.

S obzirom da je Prostorno urbanistički plan usvojen na sjednici Skupštine od 31. decembra 2018. godine, u prethodnom periodu osnovni planski dokument Opštine Bar za period do 2020. godine je bio Generalni urbanistički plan Bara (GUP), kojim su date smjernice i mjere za realizaciju plana: smjernice etapnog razvoja, smjernice za prostornu organizaciju i izradu detaljnih urbanističkih planova (DUP), urbanističkih projekata (UP) i lokalnih studija lokacije (LSL). Pored toga, GUP-om su određene prostorne zone, date su smjernice za ravnomjerniji teritorijalni razvoj, racionalnu organizaciju, rezervaciju i zaštitu prostora, unaprjeđenje kvaliteta življenja, povećanje dostupnosti disperzne mreže naselja, razvoj prostornih zona i sekundarnih centara, ravnomjerniji socioekonomski razvoj, odgovorno upravljanje

raspoloživim prirodnim i stvorenim resursima, životnom sredinom i kulturnim dobrima, i drugo. Poseban značaj za razvoj Opštine Bar ima Prostorni plan posebne namjene za Obalno područje Crne Gore, Prostorni plan područja posebne namjene za Nacionalni park Skadarsko jezero i Detaljni prostorni plan autoputa Bar – Boljare.
Osim navedenih, u ovom periodu se već duže vrijeme zbog objektivnih razloga (nedostatak ažurnih i ovjerenih katastarskih podloga za izradu plana, nedostatak Studije zaštite kulturnih dobara), u izradi nalazi 9 planskih dokumenata, od čega 6 novih planova i 3 izmjene i dopune važećih planskih dokumenata. U skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata, rok za završetak ovih planskih dokumenata je 31.12.2018.godine.
U 2018. godini aktivno je rađeno na komunalnom opremanju građevinskog zemljišta, kao jednom od uslova za blagovremenu i adekvatnu realizaciju planova, u cilju usmjeravanja gradnje na područja za koja je planovima predviđena. Nastavljeni su radovi na realizaciji projekta vodosnabdjevanja i odvođenja otpadnih voda - Faza III na području opštine. Osim toga, prioritet je dat investitorima koji su izmirili naknadu za komunalno opremanje građevinskog zemljišta i prema kojima Opština ima obaveze u skladu sa zaključenim ugovorima.

2.ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

2.1 Organizacija, korišćenje i namjena prostora po planskim dokumentima - pokrivenost teritorije planskim dokumentima

Pod planiranjem prostora podrazumijeva se utvrđivanje namjene i korišćenja prostora donošenjem prostornih i urbanističkih planova, kao i praćenje njihove realizacije.
U okviru Generalnog urbanističkog plana, cca 3690 ha (59% površine zahvata GUP-a) predviđeno je sa namjenama koje podrazumijevaju obavezu izrade planskih dokumenata sa detaljnom urbanističkom razradom, a 2535 ha predstavljaju ostale površine.
Ukupna površina prostora obuhvaćena donijetim lokalnim planskim dokumentima iznosi cca 2027 ha.
Vlada Crne Gore donijela je 6 državnih studija lokacije na teritoriji opštine Bar, koje obuhvataju prostor od cca 250 ha kopnenog dijela Opštine Bar. Trenutno je u izradi 9 lokalnih planskih dokumenata za još 849 ha zahvata GUP-a koji do sada nije bio pokriven važećom planskom dokumentacijom sa detaljnom razradom i cca 323 ha koji su obuhvaćeni izmjenama i dopunama postojećih planova. Uzevši u obzir sve navedeno, dolazi se do podatka da je cca 61% teritorije GUP-a za koju je potrebna izrada planske dokumentacije pokriveno lokalnim i državnim planskim dokumentima, a da su u izradi lokalni planski dokumenti koji pokrivaju još 35% prostora.

2.1.1 Državni planski dokumenti

Opšti pravci razvoja opštine Bar po Prostornom planu Crne Gore su: Luka Bar, industrija (uključujući formiranje slobodne industrijske zone), pomorska privreda, turizam i poljoprivreda.
Praktično istovremeno donošenje Prostornog plana Crne Gore, Prostornog plana područja posebne namjene za morsko dobro, Generalnog urbanističkog plana Bara i Detaljnog prostornog plana »Autoput Bar — Boljare« dovelo je do velikog stepena usklađenosti ovih planskih dokumenata. Ako se uzme u obzir da je vremenski obuhvat sva četri dugoročna, strateška, planska dokumenta do 2020.godine, može se zaključiti da je stvoren čvrst planski i urbanististički okvir na kojem će se bazirati razvoj opštine Bar u ovoj deceniji.

U 2018. godini donijet je PPPN za Obalno područje Crne Gore koji, između ostalog, obuhvata i teritoriju Opštine Bar, izuzev zahvata PPPN za Nacionalni park Skadarsko jezero.

Redni broj	**Naziv planskog dokumenta**	**Površina (ha)**
1	Prostorni plan Crne Gore	
2	Prostorni plan posebne namjene za Obalno područje Crne Gore	
3	Prostorni plan područja posebne namjene za nacionalni park Skadarsko jezero	
4	Detaljni prostorni plan Autoput Bar-Boljare	
5	Državna studija lokacije Sektor 51- Čanj	65
6	Državna studija lokacije Sektor 53-Sutomore	72
7	Državna studija lokacije Sektor 54- Ratac – Zeleni pojas	54,89
8	Državna studija lokacije – Dio sektora 56 –Marina Bar	49,84
9	Državna studija lokacije – Dio sektora 58 –Turistički kompleks Ponta-Ruža vjetrova	4,30
10	Državna studija lokacije Virpazar	140,10

2.1.2 Lokalni planski dokumenti

Generalni urbanistički plan ("Službeni list Crne Gore, broj 07/08)

Grad Bar je dobio prvi Generalni urbanistički plan 1906. godine. Generalni urbanistički plan Bara zahvata površinu od 6.225 ha priobalnog područja Jadranskog mora do granica susjednih opština Budva i Ulcinj (12.32 % površine opštine Bar).
Generalni urbanistički plan Bara (GUP) SO Bar je usvojila odlukom br. 01-5130 od 24.11.1970. godine, potom je usvojena Revizija GUP-a odlukom 01-255 od 21.11.1985. godine, a u decembru 2007. godine usvojene su Izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana Bara do 2020. godine.
Sprovođenje: Za namjene koje podrazumijevaju izgradnju i uređenje prostora, GUP-om je određeno cca 3.690 ha, znatno više u odnosu na GUP iz 1985. godine (2.130 ha), što je 59% od ukupne površine GUP-a. GUP iz 2007.godine je u ovom smislu stvorio znatno povoljnije pretpostavke planske izgradnje.
U skladu sa važećim generalnim urbanističkim planom, do kraja 2018. godine važećim lokalnim planskim dokumentima sa detaljnom urbanističkom razradom obuhvaćeno je cca 2027ha (20.270.000m2), a u zahvatu državnih studija lokacije detaljnom razradom je obuhvaćeno 250,23ha (2.502.300m2) kopnenog dijela i 136 ha (1.360.000 m2) akvatorije Jadranskog mora.
Dinamika realizacije GUP-a u proteklih 30 godina, u dijelu uređivanja građevinskog zemljišta, nije odgovarala planiranoj. Realizaciju GUP-a nije pratilo odgovarajuće uređivanje građevinskog zemljišta. Pored toga, može se postaviti pitanje obuhvata područja GUP-a (6.225 ha), s obzirom na nisku gustinu naseljenosti. Ovako niska gustina na velikom prostornom obuhvatu poskupljuje uređivanje zemljišta, ali i druge troškove funkcionisanja infrastrukture na prostoru opštine Bar. Generalni urbanistički plan Bara do 2020.godine, kroz planska dokumenta sa detaljnom razradom, definisao je faze realizacije infrastrukture: saobraćajnice, elektroenergetska infrastruktura, hidrotehnička infrastruktura, komunalni objekti. Činjenica da je došlo do značajne promjene namjene površina u zahvatu GUP-a Bara nameće kao potrebu i planiranje, odnosno, izgradnju novih, znatno većih, kapaciteta komunalne infrastrukture.
Napomena: Prostorno urbanistički plan opštine Bar usvojen je na sjednici Skupštine opštine Bar od 31.decembra 2018.godine, te podaci iz PUP-a nijesu unešeni za izvještajni period, jer isti nije primjenjivan u izvještajnom periodu.

DETALJNI URBANISTIČKI PLANOVI EVIDENTIRANI U CENTRALNOM REGISTRU PLANSKE DOKUMENTACIJE

Redni broj	Naziv planskog dokumenta	Površina (ha)
1	Čanj II (Službeni list CG — opštinski propisi, broj 39/13)	91 ha
2	Sutomore – centar („Službeni list CG — opštinski propisi", broj 40/12) – izmjene I dopune plana usvojene su na sjednici Skupštine opštine od 31.12.2018.godine	196 ha
3	Zelen izmjene i dopune („Službeni list CG — opštinski propisi", broj 40/12)	10.5 ha
4	Bjelila-Rutke-Gorelac („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 7/15)	177,74 ha
5	Brca („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 16/11)	71 ha
6	Zeleni pojas(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 25/11)	19 ha
7	Šušanj - zona rezerve(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 16/11)	17 ha
8	Žukotrlica („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 27/12)	20,5 ha
9	Ilino („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 32/09)	66 ha
10	Topolica III - izmjene i dopune plana („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 32/16)	27,5 ha
11	Topolica – Bjeliši izmjene i dopune plana („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 32/16)	46,6 ha
12	Topolica I - izmjene i dopune („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 32/09)	51,3 ha
13	Topolica IV („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 39/13)	53 ha
14	Servisna zona – Polje („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 32/09)	14,7 ha
15	Polje – Zaljevo („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 27/12)	340 ha
16	Gornja Čeluga („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 39/14)	51,5ha
17	Marelica („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 32/09)	75 ha
18	Veliki Pijesak („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 16/11, izmjena i dopuna plana za blok 7 u zoni A3, površine cca 2, 1 ha „Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 32/16)	52 ha
19	Pečurice centar („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 25/11), Izmjene i dopune dijela DUP-a ,(„Službeni list CG" — opštinski propisi, 46/18)	156 ha
20	Bušat („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 25/11)	128 ha
21	Petovića zabio („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 39/14)	51,41ha
22	Pečurice – turistički kompleks („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 32/16)	137,97 ha
23	Industrijska zona Goran („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 37/18)	22,00ha

Od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma usvojena je Odluka o donošenju Prostornog plana posebne namjene za Obalno područje Crne Gore sa detaljnom razradom lokacije:

- I faza privredne zone Bara I - površina zahvata……. 397,72ha
- Maljevik-površina zahvata……... 32,63ha

URBANISTIČKI PROJEKTI EVIDENTIRANI U CENTRALNOM REGISTRU PLANSKE DOKUMENTACIJE

1	Međuopštinska sanitarna deponija Možura(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 06/10)	22,5 ha
2	Bjeliši I („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 07/09)	1,32 ha

LOKALNE STUDIJE LOKACIJE EVIDENTIRANE U CENTRALNOM REGISTRU PLANSKE DOKUMENTACIJE

1	Popovići I („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 15/12)	1,58 ha
2	Pješčine(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 07/09)	8,0 ha
3	Kurtina I („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 40/12)	1,7ha
4	Mirovica I („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 32/09)	0,67 ha
5	Mišići I(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 16/11)	1,3ha

PLANSKA DOKUMENTA DONIJETA U RANIJEM PERIODU A KOJA SE NE NALAZE U CENTRALNOM REGISTRU PLANSKE DOKUMENTACIJE

1	PUMN Rutke(Službeni list SRCG — opštinski propisi, broj 5/80) Predmetni prostor je obuhvaćen detaljnim urbanističkim planom »Bjelila-Rutke-Gorelac«	20 ha
2	PUMN Virpazar (Odluka o usvajanju broj 01-123 od 29. maja 1986. godine) Predmetni plan je obuhvaćen DSL „Virpazar“	205 ha
3	PUMN Ostros (Odluka o usvajanju broj 01-226 od 4. decembra 1987. godine)	45 ha
4	DUP Čanj I (Službeni list SRCG — opštinski propisi, broj 15/72, 26/73, 17/76 i 27/77 i Odluka o usvajanju izmjena i dopuna broj 01-83 od 15. aprila 1987. godine) Plan se nalazi u zoni morskog dobra i DSL »Sektor 51 - Čanj«.	23,3 ha
5	DUP Maljevik („Službeni list SRCG" — opštinski propisi, broj 18/81, Izmjene i dopune: „Službeni list RCG" — opštinski propisi, 49/06) plan je u zahvatu Prostornog plana posebne namjene za Obalno područje Crne Gore	30,8 ha
6	DUP Ratac („Službeni list SRCG" — opštinski propisi, broj 24/85)	19.2 ha
7	DUP Šušanj - rijeka Željeznica(„Službeni list SRCG" — opštinski propisi, broj 7/87)	120 ha
8	DUP Priobalni pojas od rijeke Željeznice do Ratca(Odluka o usvajanju broj 01-175 od 21. 10. 1987. godine). Plan je u zahvatu DSL »Ratac — Zeleni pojas«.	33,88 ha
9	DUP Prva faza privredne zone Bara(„Službeni list RCG" — opštinski propisi, broj 7/03) plan je u zahvatu Prostornog plana posebne namjene za Obalno područje Crne Gore	341.9 ha
10	DUP Gretva - Baukovo - Belveder(Službeni list SRCG — opštinski propisi, broj 24/79) Površina zahvata:.ukupno 16,62 ha od čega Gretva 7,35 ha, Baukovo 4,24 ha i Belveder 3,03 ha	
11	Poslovni objekti OOUR »Elektrodistribucija« Bar („Službeni list SRCG" — opštinski propisi, broj 4/78) * Plan je relizovan u najvećoj mjeri i nalazi se u zahvatu DUP-a Prva faza privredne zone Bara.	
12	VAutobaza - Rumijatrans(„Službeni list SRCG" — opštinski propisi, broj 15/79) Plan je relizovan i nalazi se u zahvatu DUP-a Prva faza privredne zone Bara.	
13	Skladišni prostor »Jelovica« iz Škofje Loke(„Službeni list SRCG" — opštinski propisi, broj 39/81) Plan je relizovan i nalazi se u zahvatu DUP-a Servisna zona - Polje.	0,25 ha
14	Stovarište »Industrijaimport« u Baru („Službeni list SRCG" — opštinski propisi, broj 19/79) Plan je relizovan i nalazi se u zahvatu DUP-a Prva faza privredne zone Bara.	1 ha
15	Centralno groblje (Službeni list SRCG — opštinski propisi, broj 11/80) Namjena po GUP-u: groblje.Plan nije realizovan osim izgrađene kapele sa pratećim sadržajima.	16ha
16	OŠ „Meksiko"(Odluka o usvajanju 01-70 od 26.03.1985.godine) Plan je realizovan i nalazi se u zahvatu DUP-a „Polje – Zaljevo“.	1,5ha
17	Motel »Vrsuta« na Sutormanu (Službeni list SRCG — opštinski propisi, broj 31/82)	0,4 ha
18	Predajni centar obalne radio stanice Bar (Službeni list SRCG — opštinski propisi, broj 22/80) Urbanistički projekat je bio neophodan uslov za određivanje lokacije za izgradnju	

	objekta predajne stanice.Plan je realizovan. Plan je sastavni dio DUP-a »Pečurice — turistički kompleks« .	
19	UP Ćeskota(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 32/09)	1,8 ha
20	UP Stari grad Bar (Odluka o usvajanju broj 01-227 od 4. decembra 1987. godine)	4 ha
21	UP Stara maslina(„Službeni list RCG" — opštinski propisi, broj 22/06)	0,66 ha
22	DUP Topolica II (Odluka o usvajanju broj 01-71 od 23. marta 1983. godine; Izmjene i dopune zone C i I: „Službeni list RCG" — opštinski propisi, broj 7/02)	
23	DUP Stari Bar (Odluka o usvajanju broj 01-227 od 4. decembra 1987. godine)	25 ha
24	LSL Brežani („Službeni list RCG" — opštinski propisi, broj 18/07) Namjena po GUP—u: stanovanje malih gustina.Plan je djelimično realizovan.	2,23 ha
25	LSL Poslovni kompleks Olio prom („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 16/08) Namjena po GUP-u: Industrijska zona — prerada maslina.Plan je djelimično realizovan.	1,09 ha
26	LSL Poslovni centar Kaća („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 16/08) Namjena po GUP-u: mješovita namjena stanovanje i rad. Plan je realizovan.	0,062 ha
27	LSL Pavlićević („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 16/08) Namjena po GUP-u: stanovanje srednjih gustina. Plan nije realizovan.	0,4 ha
28	LSL Škerović („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 16/08) Namjena po GUP-u: centralne funkcije. Plan je djelimično realizovan.	0,0795 ha
29	LSL Tomanis(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 16/08) Namjena po GUP-u: centralne funkcije. Plan je djelimično realizovan i nalazi se u zahvatu DUP-a »Polje - Zaljevo«.	0,089 ha
30	LSL Hamero resort(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 35/08) Namjena po GUP-u: turističko stanovanje. Plan nije realizovan.	3,4 ha
31	LSL Pečurice 1750(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 35/08) Namjena po GUP-u: turističko stanovanje. Plan nije realizovan.	0,8 ha
32	LSL Mala Volujica(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 27/12) Namjena po GUP-u: stanovanje malih gustina. Plan je djelimično realizovan.	36,5 ha
33	LSL Kaća 2(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 07/09) Namjena po GUP-u: centralne funkcije. Plan je realizovan.	0,12ha
34	LSL Deli petrol(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 07/09) Namjena po GUP-u: centralne funkcije. Plan nije realizovan. LSL se nalazi u zahvatu DUP-a Bjelila-Rutke -Gorelac.	0,2ha
35	LSL Alhambra - Maljević(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 16/11) Namjena površina: poslovanje. Plan je djelimično realizovan.	0,27ha

2.2 Realizacija programa uređenja prostora

2.2.1 Planska dokumentacija

U sklopu realizacije politike uređenja prostora, u prethodnom periodu pristupljeno je izmjenama i dopunama određenog broja važećih planskih dokumenata i izradi novih planskih dokumenata. U toku 2018.godine nastavljen je postupak i intenzivirane su aktivnosti na završavanju planova čija je izrada otpočela prije početka ove kalendarske godine.
Ukupna površina obuhvaćena planskom dokumentacijom u izradi iznosi 1075ha (bez PUP-a).
U izvještajnom periodu,Usvojena je Odluka o donošenju izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana Pečurice centar i Odluka o donošenju Detaljnog urbanističkog plana Industrijska zona Goran.

Prostorno urbanistički plan Bara kao i Detaljni urbanistički plan Sutomore centar -izmjene i dopune usvojeni sun a sjednici Skupštine opštine od 31.12.2018.godine.
Osim navedenih, u ovom periodu se već duže vrijeme zbog objektivnih razloga (nedostatak ažurnih i ovjerenih katastarskih podloga za izradu plana, nedostatak Studije zaštite kulturnih dobara), u izradi nalazi 9 planskih dokumenata, od čega 6 novih planova i 3 izmjene i dopune važećih planskih dokumenata.

R.br.	Planski dokument	Obrađivač plana	Površina (ha)
1.	DUP “Mišići”	Doo “Winsoft” Podgorica	123
2.	DUP “Ratac- Zeleni pojas”	Doo “Korak plus”/Doo”Planing”Nikšić	75
3.	DUP “Ilino”	Doo “Montplan”Podgorica	20
4.	DUP “Šušanj”	AD “RZUP” Podgorica	208
5.	DUP “Rena-Bjeliši”	AD “RZUP” Podgorica	211
6.	DUP “Zaljevo”	AD “RZUP” Podgorica	191
7.	DUP “Marelica”	Doo “ CAU” Podgorica	10
8.	UP “Dubovica”	Doo “ CAU” Podgorica	19
9.	DUP “Petovića zabio”	Doo “ CAU” Podgorica	22

Planski dokumenti usvojeni na sjednici Skupštine opštine od 31.12.2018.

1	PUP Bara	AD “JUGINUS” Beograd -“JUGINUS Mont” Bijelo Polje	50 516
2	DUP “Sutomore –centar”	Doo “ CAU” Podgorica	196

2.2.2 Učešće javnosti pri izradi planskih dokumenata

Zakonom je utvrđeno načelo da svako ima pravo da bude obavješten o poslovima uređenja prostora i izgradnje objekata, da daje inicijative, mišljenja, ili na drugi način učestvuje u poslovima vezanim za uređenje prostora ili izgradnju objekata. Ovo načelo se sprovodi kroz Program uređenja prostora, način i postupak izrade i donošenja planskih dokumenatai podzakonskih akata iz ove oblasti. U skladu s tim, odluke o izradi planskih dokumenata objavljuju se na sajtu Opštine Bar, u „Službenom listu Crne Gore“ i štampanim medijima.U cilju informisanja javnosti, pored navedenih aktivnosti, shodno zakonu, redovno se ažurira objavljivanje planova na sajtu Opštine Bar www.bar.me, kako bi se omogućila dostupnost javnosti i na ovaj način.
Sekretarijat za uređenje prostorau okviru sajta Opštine Bar ima stranicu na kojoj se može izvršiti uvid u plansku dokumentaciju, podnijete zahtjeve i izdate urbanističko tehničke uslove, građevinske i upotrebne dozvole i ostalu dokumentaciju iz nadležnosti Sekretarijata.
Kroz inicijative građana za izradu planskih dokumenata i ankete koje se sprovode na terenu, obrađivačima planskih dokumenata dostavlja se veliki broj zahtjeva i prijedloga građana za definisanje planskih rješenja u skladu sa njihovim potrebama i interesima. Inicijative građana i drugih zanteresovanih korisnika prostora, koje imaju podršku u planovima višeg reda i pravilima urbanističke struke, načelno se podržavaju i prihvataju, naročito kada se radi o promjenama u cilju ispunjavanja prethodnih smjernica.Na žalost, generalno interesovanje korisnika prostora uglavnomse odnosi na parcijalni – lični interes, koji se ogleda u planskoj valorizaciji svoje imovine, dok istovremeno ne postoji interesovanje i ima vrlo malo inicijativa u cilju obezbjeđenja javnih sadržaja i za izgradnju objekata od opšeg interesa. O nacrtima planskih dokumenata, kao i Programu uređenja građevinskog zemljišta, Programu privremenih objekata i podzakonskim aktima sprovodi se javna rasprava u skladu sa zakonom.

2.2.3 Finansiranje izrade planskih dokumenata

U skladu sa zakonom, finansiranje izrade planskih dokumenata u toku 2018. godine je vršeno iz sredstava budžeta Opštine Bar.

2.2.4 Komunalno opremanje

Razvoj komunalne infrastrukture je u direktnoj zavisnosti od sredstava prikupljenih od naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta. Razvoj komunalne infrastrukture: elektrosnabdjevanje, vodosnabdjevanje, prečišćavanje otpadnih voda, regulisanje čvrstog otpada, telekomunikacije, interni saobraćaj - razvojno treba koncipirati na način koji će biti katalizator razvoja, a ne njegovo ograničenje. Ovom pitanju treba u narednom periodu posvetiti punu pažnju, posebno imajući u vidu nastojanja da se na nacionalnom nivou izvrši reforma sistema uređivanja građevinskog zemljišta, sa efikasnim mehanizmima upravljanja u oblasti zemljišne politike. Značajnu novinu u sistemu uređenja prostora Crne Gore predstavlja zakonska norma po kojoj se sredstva prikupljena od naknade za komunalno opremanje mogu koristiti samo za pripremu i komunalno opremanje građevinskog zemljišta na prostoru na kojem se objekat gradi. Samo izuzetno, ukoliko je prostor na kojem se objekat gradi u potpunosti komunalno opremljen, sredstva od naknade mogu se koristiti za pripremu i komunalno opremanje građevinskog zemljišta drugih prostora.
U nastavku je dat tabelarni pregled radova na komunalnom opremanju građevinskog zemljišta u toku 2018. godine:

REALIZOVANI PROJEKTI:

REDNI BROJ	AKTIVNOST	VRIJEDNOST INVESTICIJE	INVESTITOR	MJESNA ZAJEDNICA
1.	PROJEKTI VODOSNABDIJEVANJA I ODVOĐENJA OTPADNIH VODA	Projektom je obuhvaćena izgradnja: • 19,2 km fekalne kanalizacione mreže, • 5,8 km vodovodne mreže, • 1,1 km atmosferske mreže, • 1,04 km podmorskog ispusta, • Jedna prepumpna stanica sa potisnim cjevovodom, • Jedan rezervoar »Šušanj 2« kapaciteta 1.200m3, **8.329.530,14€**	Opština , ViK, Vodacom, kfw banka	
2.	IZGRADNJA JAVNE RASVJETE U ZAHVATU DUP-A "TOPOLICA I", IGRALIŠTE IZA SPUŠKIH ZGRADA:	**30.068,92€**	Opština Bar	Topolica
3.	IZGRADNJA KANALIZACIJE BJELIŠI – POPOVIĆI	**28.475,00€**	Opština Bar	Bar IV
4.	IZGRADNJA KANALIZACIONOG KOLEKTORA BJELIŠI – MANDARIĆI	**58.797,97€**	Opština Bar	Bar IV
5.	IZGRADNJA SAOBRAĆAJNICE – PREČICE U SUTOMORE:	**83.188,00€**	Opština Bar	Sutomore
6.	IZGRADNJA SAOBRAĆAJNICE U GORANI	**95.502,88€**	Opština Bar	Mrkojevići

7.	REKONSTRUKCIJA – IZGRADNJA BIBLIOTEKE NA VIRPAZARU.	**40.990,13€**.	Opština Bar	Crmnica	
8.	ASFALTIRANJE SAOBRAĆAJNICA GRADSKIH, PRIGRADSKIH I SEOSKIH NA PROSTORIMA SVIH 12 MJESNIH ZAJEDNICA	**1.229.411,80€**	Opština Bar	Na prostoru svih 12 mjesnih zajednica	
9.	REKONSTRUKCIJA PUTA SA IZGRADNJOM POTPORNOG ZIDA U V. OSTROS	**49.977,20**	Opština Bar	Ostros	
10.	IZGRADNJA – POSTAVLJANJE NAZIVA ULICA U GRADSKOM I PRIGRADSKOM PODRUČJU	**33.134,36€**	Opština Bar	Na prostoru svih 12 mjesnih zajednica	
11.	ASFALTIRANJE PUTEVA U MZ BAR III	**103. 525,60**	Opština Bar	Bar III Crmnica	
12.	ASFALTIRANJE PUTA U MIKULIĆIMA	**90.387,00 €**	Opština Bar	Stari Bar	
13.	IZGRADNJA VODOVODNE MREŽE ZA MAROVIĆE III FAZA	**27.868,00€**	Opština Bar	Bar IV	
14.	IZGRADNJA VODOVODNIH CIJEVI BJELIŠI – MANDARIĆI	**54.500,00€**	Opština Bar	Bar IV	
15.	IZGRADNJA ATMOSFERSKE KANALIZACIJE U ILINU	**39.976,00€**	Opština Bar	Šušanj	
16.	IZGRADNJA SAOBRAĆAJNICE U PEČURICAMA	**19.139,78€**	Opština Bar	Mrkojevići	
17.	ČIŠĆENJE KORITA RIJEKE RIKAVAC	**24.440,00€**	Opština Bar	Bar II	

1. PROJEKTI U FAZI REALIZACIJE SA OČEKIVANIM DATUMOM ZAVRŠETKA:

REDNI BROJ	AKTIVNOST	VRIJEDNOST INVESTICIJE	INVESTITOR	MJESNA ZAJEDNICA	OČEKIVANI DATUM ZAVRŠETKA
1.	PROJEKAT VODOSNADBJEVANJA NASELJA ZALJEVO, POLJE, SV. IVAN I MALA VOLUJICA	Ukupna investiciona vrijednost prjekta je **960.345,00€**, a finansira se kreditom kfW banke i sredstvima budžeta Opštine Bar.	Opština Bar ViK Vodacom kfw Banka	Bar II Mrkojevići	2019. godina

2.	PREPUMPNA STANICA VOLUJICA	**1.580.000**€, a finansira se iz kredita kfW banke.	Opština Bar ViK Vodacom kfw Banka		2019. godina
3.	ADAPTACIJA I REKONSTRUKCIJA FUDBALSKOG STADIONA NA MADŽARICI	**460.000,00 €,**	Opština Bar Fudbalski savez Crne Gore	Topolica	2019. godina
4.	IZGRADNJA SAOBRAĆAJNICE U T4	**200.000,00€**	Opština Bar	Topolica	2019. godina
5.	IZGRADNJA SAOBRAĆAJNICE U T3	**200.000,00€**	Opština Bar	Topolica	2019. godina
6.	IZGRADNJA MOSTA U ZONI A NA RENI PORED AGAVE	**150.000,00€**	Opština Bar		2019. godina
7.	IZGRADNJA SAOBRAĆAJNICE U ILINO	**80.000,00€**	Opština Bar	Šušanj	2019. godina

r.b.	MJESNA ZAJEDNICA	ukupan iznos bez pdv-a	pdv	ukupan iznos sa pdv-om
	UKUPNO IZVEDENO u 2018godini			
1.	STARI BAR	16641.52	3494.72	20136.24
2.	BAR II (POLJE)	162206.84	34063.44	196270.28
3.	MRKOJEVIĆI	88685.81	18624.02	107309.83
4.	ŠUŠANJ	95808.80	20119.85	115928.65
5.	SUTOMORE	65619.55	13780.11	79399.66
6.	ŠESTANI	46214.19	9704.98	55919.17
7.	BAR I	91003.17	19110.67	110113.84
8.	CRMNICA	194517.90	40848.76	235366.66
9.	OSTROS	34268.78	7196.44	41465.22
10.	BAR III	138092.78	28999.48	167092.26
11.	BAR IV	51208.93	10753.88	61962.81
12.	BAR V	31774.54	6672.65	38447.19
	UKUPNO 2018	**1016042.81**	**213368.99**	**1229411.80**

Tabelarni prikaz -asfaltiranje saobraćajnica gradskih,prigradskih i seoskih na prostoru svih 12 mjesnih zajednica koji su izvedeni u 2018.godine

RB	MJESNA ZAJEDNICA STARI BAR	Ukupno izvedeno m	Ukupno izvedeno m^2	Ukupno izvedeno sa PDV-om
1.	LUKOVIĆI	105,00	336,00	4065,60
2.	FADO	84.00	276,00	3339,60
3.	ULICA ispod Kalamper petrol	256,00	797,60	10326.53
4.	STARA MASLINA	/	32,80	357,19
5.	PODA	/	85,00	925,65
6.	VELEMBUSI	/	103,00	1121,67
UKUPNO		/	**1630,40**	**20136,24**

RB	MJESNA ZAJEDNICA BAR II	Ukupno izvedeno m	Ukupno izvedeno m^2	Ukupno izvedeno sa PDV-om
1.	MAGISTRALA-BOLNICA	565,00	3965,00	47728,45
2.	GUBERINIĆI I ŠEKULARCI	80,00	288,00	3153,74
3.	PORCELANOSA-PLATEH	316,00	666,19	7197,48
4.	USKOKOVIĆI	270,00	373,30	4110,41
5.	TEHN.PEGLED TOMIĆ	30,00	86,93	1051,85
6.	SAOBRAĆAJN.od mag.puta-Tabija	1320,00	7096,20	98731,41
7.	SAOBRAĆAJN.od Zetatransa ka Depou(PORCELANOSA)	780,00	2014,40	28970,17
8.	STAROG TEHNOPROMETA	131,00	497,70	5326,77
UKUPNO			14987,72	196270,28

RB	MJESNA ZAJEDNICA MRKOJEVIĆI	Ukupno izvedeno m	Ukupno izvedeno m^2	Ukupno izvedeno sa PDV-om
1.	PT UTJEHA-GORANA	1208,00	5616,50	81009,86
2.	PUT MUSLIĆI-KURTOVIĆI	175,00	905,90	9045,27
3.	PUT VELJE SELO-ČANTIĆI	551,00	1596,60	17254,70
UKUPNO			8119,00	107309,83

RB	MJESNA ZAJEDNICA ŠUŠANJ	Ukupno izvedeno m	Ukupno izvedeno m^2	Ukupno izvedeno sa PDV-om
1.	VITIĆI	**550,00**	2117,40	27118,13
2.	ŽUKOTRLICA	/	1829,30	19724,11
3.	IVO BOKAN	86,00	346,10	3685,27
4.	SPIČANOVIĆ	77,60	252,52	4247,07
5.	BOŠKOVIĆI	**68,00**	238,70	2745,72
6.	ILINO JEKNIĆI	628,OO	2776,90	32357,00
7.	ILINO PORED PRUGE	468,00	1906,80	26051,35
UKUPNO			9467,72	115928,65

RB	MJESNA ZAJEDNICA SUTOMORE	Ukupno izvedeno m	Ukupno izvedeno m^2	Ukupno izvedeno sa PDV-om
1.	ZAGRAĐE	**165,00**	480,94	6567,93
2.	ĐURMANI	299,00	878,37	11836,04
3.	PAPANI	**105,00**	327,97	4620,45
4.	MIŠIĆI parking kod škole	/	479,38	5104,44
5.	BREŽANI	**259,00**	1109,89	10870,47
6.	FUŠTIĆI	**41,00**	128,40	1367,20
7.	NASELJE IZNAD INEHA	388,00	1211,80	14809,41
8.	KRAK B 15 ULICA OD MAGISTRALE KA PLAŽI (HOTEL SATO)	550.00	1667,83	24223,21
UKUPNO			6284,58	79399,65

RB	MJESNA ZAJEDNICA ŠESTANI	Ukupno izvedeno m	Ukupno izvedeno m^2	Ukupno izvedeno sa PDV-om
1.	LIVARI		75,00	
2.	BESI		30,00	
3.	MURIĆI		70,00	
4.	GORNJE BRISKE		125,00	
5.	UKUPNO		300,00	3267,00
6.	BRISKE 1	421,00	1237,50	12128,74
7.	BRISKE 2	220,00	678,30	6648,02
8.	VUČETIĆI (NASIPANJE)	1450,00	5075,00	8597,05
9.	RJEPSI	147,00	442,00	4706,42

10.	GORNJI MURIĆI 1	277,00	995,40	10599,02
11.	GORNJI MURIĆI 2	304,00	936,60	9972,92
UKUPNO			**9664,80**	**55919,17**

RB	MJESNA ZAJEDNICA BAR I	Ukupno m^3	Ukupno izvedeno m	Ukupno izvedeno m^2	Ukupno izvedeno sa PDV-om
1.	MAKEDONSKA BETON	33,60			6759,68
2.	JOVANA STOJANOVIĆA			223,90	2438,27
3.	PARKING IZMEĐU KONGRAPOVIH I ZLATIBORSKIH ZGRADA			3122,64	29093,64
4.	KOD STAKLARE MURATOVO		196,00	587,10	6464,56
5.	ŠEKULARCI		160,00	529,49	6470,90
6.	STRUGANJE BULEVARA			386,00	934,12
7.	BULEVAR DINASTIJE PETROVIĆ ISPRED KONGRAPOVIH ZGRADA		400,00	6220,10	57952,67
UKUPNO				**11069,23**	**110113,84**

RB	MJESNA ZAJEDNICA CRMNICA	Ukupno izvedeno m	Ukupno izvedeno m^2	Ukupno izvedeno sa PDV-om
1.	GLUHI DO ŠKOLA DOMIŠLJENJA	982,00	3415,20	46110,70
2.	KROZ GLUHI DO		110,40	1202,26
3.	GLUHI DO KRIVINE		267,20	2909,81
4.	GLUHI DO PORED KNEŽEVIĆA		335,30	4097,70
5.	GLUHI DO KA FIJERNJAMA		345,00	3757,05
6.	VIRPAZAR MAGISTRALA KA POLJU		99,20	1080,29
7.	ĐALCI		717,80	7722,75
8.	BRIJEGE		328,70	1543,96
9.	SOTONIĆI KOD CRKVE		1691,80	21289,61
10.	MAČUGE		242,30	2922,36
11.	SOTONIĆI MAGISTRALA	741,00	2470,70	32045,82
12.	GAŽEVIĆI		87,20	854,65
13.	LIMLJANI 1	1675,00	5157,00	65043,19
14.	LIMLJANI 2	94,00	280,00	3254,42
15.	SAOBRAĆAJNICA BOKANI	127,00	353,80	3996,25
16.	SAOBRAĆAJNICA MASONIČIĆI	153,00	516,10	5058,30
17.	SAOBRAĆAJNICA GOJNIĆI	253,00	1412,75	12567,94
18.	PUT BRČELI-JOVANOVIĆI	465,00	1526,70	19909,60
UKUPNO			**19357,15**	**235366,66**

RB	MJESNA ZAJEDNICA OSTROS	Ukupno m^3	Ukupno izvedeno m	Ukupno izvedeno m^2	Ukupno izvedeno sa PDV-om
1.	KOVAČEVIĆI			45,00	
2.	DODIĆI			60,00	
3.	ĐEČ BITRIĆI			10,00	
4.	ĐELOČIĆI			18,00	
5.	MADŽURIĆI			15,00	
6.	CKLA			40,00	
7.	ĐELJOŠEVIĆI			40,00	
8.	PUT ZA V. OSTROS			45,00	
9.	RAMUŠEVIĆI			10,00	
10.	BLJACA			20,00	

11.	PUT KA JEZERU BOBOVIŠTE			30,00	
12.	KOŠTANJICA			12,00	
13.	DRAGOVIĆI			14,00	
14.	BERIJAŠEVIĆI			20,00	
15.	PERAŠEVIĆI			25,00	
	UKUPNO			**379,00**	**4399,56**
16.	CUROVIĆI		540,00	1655,32	16223,79
17.	BLJACA 1		44,00	127,20	1354,43
18.	BLJACA 2		47,00	139,20	1482,20
19.	BOBOVIŠTE KOD BUNARA		176,00	562,60	5990,56
20.	BOBOVIŠTE PARKING			146,50	1559,93
21.	PARKING KOD DŽAMIJE		61,00	262,86	2798,93
22.	POPOVIĆI		170,00	497,40	5296,32
23.	VELIKI OSTROS	16,25			2359,50
UKUPNO				**4174,08**	**41465,22**

RB	**MJESNA ZAJEDNICA BAR III**	**Ukupno m^3**	**Ukupno izvedeno m**	**Ukupno izvedeno m^2**	**Ukupno izvedeno sa PDV-om**
1.	Autobuska-Cerovo	/	/	423.80	4608.65
2.	Cerovo		/	61.40	668.65
3.	saobraćajnica od kružnog toka ka željezničkoj stanici		620.00	5068.13	56851.16
4.	saobraćajnica od Makedonske ulice do mosta Đinovića		313.00	1406.00	16350.48
5.	ulica iza Pijace		220.00	757.00	10478.00
6.	krak 1.1 od Cerova do bulevara dinastije Petrović		662.00	2349.06	42607.00
7.	ulica od stare raskrsnice prema pružnom prelazu		400.00	2321.72	35528.32
UKUPNO				12387,11	167092,26

RB	**MJESNA ZAJEDNICA BAR IV**	**Ukupno m^3**	**Ukupno izvedeno m**	**Ukupno izvedeno m^2**	**Ukupno izvedeno sa PDV-om**
1.	Parking i igralšte Marovići	/	/	443.80	4802.87
2.	Tršanjska ulica	/	439.00	1804.90	20641.62
3.	Marovićka ulica 43%	/	180.00	630.81	7904.92
4.	ka Radosavovićima (nasipanje)		250.00	750.00	2178.00
5.	Bjeliši		/	109.90	1196.81
6.	stara pruga 2017		845.00	1218.60	25238.59
UKUPNO				**4958,01**	**61962,81**

RB	**MJESNA ZAJEDNICA BAR V**	**Ukupno m^3**	**Ukupno izvedeno m**	**Ukupno izvedeno m^2**	**Ukupno izvedeno sa PDV-om**
1.	Marovićka ulica 57%		242.00	836.19	10478.46
2.	ka Sutormanu jalovina			230.09	306.25
3.	Salkovići		49.00	200.00	2129.60
4.	Dumezići		168.00	687.90	8093.68
5.	klizište u Sustašu ispod kuće Todorovića		68.00	*330.50*	3439.18
6.	Klizište u Tuđemile		/	1212.10	14000.02
UKUPNO				**3496,78**	**38447,19**

2.2.5 Nezavršene obaveze na uređivanju građevinskog zemljišta

Osnovni problemi pri realizaciji aktivnosti na uređivanju građevinskog zemljišta su problemi u izradi planske i tehničke dokumentacije, kao i zakonski okviri postupka javnih nabavki, koji nameću saradnju sa firmama po osnovu najniže postignute cijene, i koji stoga dovode do određenih problema u izradi planskei tehničke dokumentacije ukoliko firme nisu dovoljno tehnički i kadrovski osposobljene, što kasnije predstavlja problem u realizaciji.Kvalitet i izrada planske i projektne dokumentacije uslovljeni su ažurnošću katastarskih podloga i katastara instalacija, što često prouzrokuje nepredviđene i naknadne radove pri izvođenju radova, kao i problem pri sprovođenju planskih dokumenata.Česti imovinski sporovi i restitucija kao dugotrajni procesi prouzrokuju prolongiranje roka završetka započetih radova i odlaganje početka radova.Takođe, postojeća zakonska rješenja u oblasti uređenja prostora ne pružaju dovoljno efikasne mehanizme zaštite javnog interesa, posebno imajući u vidu razvoj tržišno orijentisane ekonomije u kojoj je privatni interes investitora postao dominantan faktor.

Jedan dio planiranih radova nije bilo moguće realizovati zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa, a u pojedinim slučajevima neophodno je bilo izvršiti korekciju projektne dokumentacije uslijed izmjene planova. U dijelu komunalnog opremanja građevinskog zemljišta, pitanje rješavanja imovinskopravnih odnosa, koja su veoma složena i finansijski izuzetno značajna, su glavni razlog za kašnjenje sa početkom planiranih radova. Nijesu zanemarljivi ni rokovi, odnosno potrebno vrijeme za sprovođenje tenderskog postupka za izbor npr.obrađivača planskog dokumenta, projektanta ili revidenta, vrijeme izrade projekta, revizije, saglasnosti na projekat i dobijanje građevinske dozvole. I za najjednostavnije projekte prođe više od šest mjeseci po usvojenom projektu, dok se stvore zakonski uslovi za sprovođenje tenderskog postupka za izvođenje radova.Ovaj postupak traje najmanje dva mjeseca, što ukazuje da su programom predviđena izrada projekta i njegova realizacija u jednoj godini, teško ostvarljivi.

2.2.6 Finansiranje uređivanja građevinskog zemljišta

Za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, investitor plaća naknadu prema odredbama Zakona o planiranju prostora I izgradnji objekata, a do donošenja Plana generalne regulacije Crne Gore u skladu saZakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata i Odluci o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, kojom se propisuju uslovi, način, rokovi i postupak plaćanja naknade. Sredstva od naknade koriste se za pripremu za komunalno opremanje i komunalno opremanje građevinskog zemljšta. Naknada se utvrđuje u zavisnosti od stepena opremljenosti građevinskog zemljišta i prosječnih troškova komunalnog opremanja. Sredstva prikupljena od naknade za komunalno opremanje mogu koristiti samo za pripremu i komunalno opremanje građevinskog zemljišta na prostoru na kojem se objekat gradi. Samo izuzetno, ukoliko je prostor na kojem se objekat gradi u potpunosti komunalno opremljen, sredstva od naknade mogu se koristiti za pripremu i komunalno opremanje građevinskog zemljišta drugih prostora.

U strukturi troškova pripreme za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, troškovi eksproprijacija zemljišta predstavljaju značajno opterećenje sa aspekta finansiranja uređivanja građevinskog zemljišta. Prema Odluci, iznos naknade po m2neto površine objekta, odnosno otvorenog prostora na parceli projektovanog za obavljanje djelatnosti se obračunava kao proizvod prosječnih troškova komunalnog opremanja i koeficijenta opremljenosti po zonama, i iznosi:

Zona	I	II	III	IV	V	VI	VII
Iznos(€/m2)	126	112	98	84	70	56	42

Naknada se plaća u ukupnom iznosu jednokratno ili u mjesečnim ratama. Jednokratno plaćanje podrazumijeva plaćanje naknade u cjelokupnom iznosu u roku od8 dana od dana zaključivanja ugovora o uređenju odnosa u pogledu naknade, u kom slučaju investitor ima pravo na umanjenje za 20% od obračunate vrijednosti naknade. Investitor može naknadu platiti u jednakim mjesečnim ratama, i to :
za objekte do 500 m2 ukupne neto površine na period do 5 godina;
za objekte preko 500 m2 neto površine do 3 godine, a prije izdavanja upotrebne dozvole.
U toku 2018.godine, po osnovu naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta naplaćeno je 1.430.717,19 € zaključno sa 07.12.2018.godine.

2.2.7 Dokumentaciona osnova, sa posebnim osvrtom na aktivnosti izrade baznih studija i istraživanja

U prethodnom periodu za potrebe izrade Prostorno urbanističkog plana urađen je niz baznih studija.
Takođe, za potrebe izrade PUP-a, Uprava za zaštitu kulturnih dobara je izradila I donijela Studiju zaštite kulturnih dobara Opštine Bar, imajući u vidu zakonske odredbe koje propisuju da se ovaj dokument finansira iz sredstava Budžeta Crne Gore.

2.3 Sintezna karta

U prilogu Izvještaja nalazi se grafički prikaz zahvata planova u prostornim zonama Mišići, Sutomore, Novi Bar, Stari Bar i Pečurice sa odgovarajućim oznakama faza izrade planova.

2.4 Poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, i dr.

2.4.1**Poljoprivredne površine**

U kategoriji terena do 20% nagiba na dubljim pedloškim slojevima i antropogenim terasama, u zoni najgušće naseljenosti i mreže infrastrukturnih objekata, mahom do 600-700 m nadmorske visine nalaze se poljoprivredna zemljišta opštine Bar, a na ostalim terenima šume, šumsko i neplodno zemljište.

Tabela: Poljoprivredna, šumska i neplodna zemljišta opštine Bar

Kategorija površina	Površina u ha (%)
oranice i bašte	1138 ha
voćnjaci	2435 ha
vinogradi	289 ha
livade	1480 ha
OBRADIVO ZEMLjIŠTE	5342 ha
pašnjaci	13130 ha
trstici i bare	9 ha
POLjOPRIVREDNE POVRŠINE	18481 ha (31%)
ŠUME I ŠUMSKO ZEMLjIŠTE	29786 ha (40%)
NEPLODNO ZEMLjIŠTE	17527 ha (29%)
Ukupno:	65794 ha (100%)

Terena sa nagibom do 20% na teritoriji opštine ima svega 13.890 ha, te se deo površina zapoljoprivredu koristi i na nepodesnim nagibima (oko 1.283 ha ne računajući livade, pašnjake i trstike) i naslabom pedlološkom pokrivaču. Prostrane površine pašnjaka i livada (14.610 ha) i neplodnih zemljišta(17.527ha) ukazuju na poodmakli proces remećenja ekološke ravnoteže, s obzirom da je potencijalni biljnipokrivač ove teritorije šuma. Jedan od preduslova za ponovno uspostavljanje ekološke ravnoteže jekorišćenje površina u skladu sa njihovim prirodnim kapacitetom.
Za poljoprivrednu proizvodnju treba rezervisati plodna aluvijalna zemljišta Crmnice (čije sepovršine moraju povećati isušivanjem zabarenih i zamočvarenih terena), antropogena zemljišta u zoniKrajine i postojeća antropogena zemljišta na flišu sa jadranske strane. Ono što je problematično je činjenica da se građenjem objekata vrši trajna promjena namjene poljoprivrednog u građevinsko zemljište i time vrši trajno umanjenje ovog značajnog resursa.

2.4.2 Šumske površine

Ukupna površina šumai šumskog zemljišta u opštini Bar iznosi 29.786,4 ha (49,8 % kopnene teritorije opštine), od čega je obraslo 21.963,0 ha (73,7 %, odnosno 36,7% kopnene teritorije opštine) i neobraslo 7.823,2 ha (26,3%). Šume i šumsko zemljište u državnom vlasništvu obuhvataju 20.939, 4 ha (70,3 %), a u privatnom vlasništvu 8.847,0 ha (29,7%).
Prema Opštoj šumsko-privrednoj osnovi za šume opštine Bar u periodu 1997-2006., šume su po namjeni podeljene na: privredne šume na 20.683,0 ha ili 69,4 % šumskog zemljišta (visoke i izdanačke šume,šumske kulture, šikare i makija za ogrevno i sitno tehničko drvo u lokalnoj upotrebi); šume ostalih namjena na 1.281 ha ili 4,3 % (šumske kulture, izdanačke kulture, šikare i makija, prevashodno turističko rekreativne namene u urbanim prostorima), dok se od 7.823,2 ha neobraslog zemljišta 442,8 ha nalazi u urbanim prostorima i 7.380,4 ha van urbanih prostora (goleti pogodne za pošumljavanje, kamenjari i zemljište pod drugim namjenama).
Razvoj šumarstva, s obzirom na stanje šumskog fonda i složene prirodne uslove za obnavljanješuma mora se zasnivati na pošumljavanju i proširivanju površina pod šumama, uz primenu odgovarajućihmera nege (gde je eksploatacioni aspekt isključen), na pošumljavanju plitkih, erodiranih, stenovitih,neplodnih i sličnih zemljišta. Izbor biljnih vrsta za pošumljavanje treba da se kreće u okviru flornog sastavapotencijalnih fitocenoza, što u velikoj meri predstavlja garanciju za uspešnost pošumljavanja, podsticanjeprogradacionih procesa u zemljištu, i za očuvanje karakteristika prirodnog predjela.

2.4.3 Vodne površine

2.4.3.1 Morsko dobro

Dominantna aktivnost u okviru morskog dobra je turizam, koja se ogleda u korišćenju plaža i priobalnog pojasa za kupanje i druge vidove rekreacije na vodi. Od 20 plaža ukupne dužine 9 km, većina je pristupačna sa kopna, dok je manji deo dostupan samo sa mora.
Posebnu pažnju treba posvetiti uređenju i zaštiti morskog dobra, pre svega od zagađenja prouzrokovanog antropogenim uticajima, koje površinskim tokovima dospeva na obalu. Stoga je potrebno zaštititi sve vodotoke koji teku ka obali od mogućeg zagađenja komunalnim otpadom, otpadnim vodama i pesticidima. Takođe, neophodno je podizanje zaštitne vegetacije, čime se smanjuje negativno dejstvo talasa i uticaj vjetra, a kao i primjena biotehničkih mjera pošumljavanja i izgradnje pregrada na vodotocima koje će doprinijeti smanjenju nepovoljnog dejstva bujučnih tokova.

2.4.3.2 Skadarsko jezero

Skadarsko jezero (sa obalom u barskoj opštini dugom 65km) i njegovo priobalje zajedno sa djelom Crmničkog polja uključeno je u Nacionalni park "Skadarsko jezero" i njegovo korišćenje je zakonom kontrolisano. Postojeća naselja i plaže u priobalju nisu uređeni na zadovoljavajući način, te je njihovo uključivanje u turističku ponudu Bara do sada bilo nedovoljno, bez obzira na izuzetne potencijale jezerskezone.

2.4.3.3Resursi pijaćih voda i drugi hidro potencijali

Prema podacima iz Sektorske studije za potrebe izrade PP Crne Gore SS-AE 4.1 PRIRODNEKARAKTERISTIKE, GTZ, Vlada RCG, RZUP, Univerzitet Crne Gore, Podgorica, april 2005, na, inačesiromašnom području barske opštine u pogledu značajnijih ležišta izdanskih voda, ističu se:

Ležište Možure i Brivske gore Antiklinalne strukture Možure (k. 622 m) i Brivske gore (k. 178 m) izgrađene su od sedimenata gornjokredne starosti. U okviru ovih struktura najvećim dijelom je oblastrasprostranjenja sabirne površine izdani Gač, koja se prazni preko istoimenog vrela.Isticanje izvora Gačuslovljeno je nepropusnim sedimentima fliša eocenske starosti. Na mjestu isticanjaizveden je bunar dubine oko 29 m. Minimalna izdašnost bunara iznosi Q= 30 l/s i koristi se zasnabdijevanje Ulcinja. Dijelom karstni prostor Možure drenira se preko niza izvora male izdašnosti koji sepojavljuju sa južne strane ove antiklinalne strukture, a na kontaktu sa sedimentima eocenskog fliša.

Izuzetak je izvor Salč, čija izdašnost u hidrološkom minimumu iznosi oko Q= 10 l/s. Od ovih izvora formirase niz kraćih površinskih tokova, među kojima su najznačajniji: Bratička rijeka, Kuče i Mulina.

Ležište Šaskog brda i Volujice Zahvata antiklinalnu strukturu Šaskog brda, Čoka Pelinkovića iVukića, izgrađenu od krečnjaka gornjokredne starosti. Karstni tip izdani formiran u okviru njih prazni sepreko izvora Skili-Fata u Donjoj Klezni, kao i preko niza izvora male izdašnosti po sjeverozapadnomobodu Šaskog jezera. Na mjestu isticanja pomenutih izvora na koti oko 6 m izvedena su dva bušenabunara, ukupne izdašnosti u hidrološkom minimumu oko 15 l/s, koji se povremeno u ljetnjem period uključuju u ulcinjski vodovod. Slivno područje ovih izvora obuhvata ne samo antiklinalnu strukturu Šaskogbrda, već i predio Kruta i izvorišni dio Međurečke rijeke u ukupnoj površini 10-12 km2 što je utvrđenorezultatima do sada izvođenih bojenja ponora u koritu Međurečke rijeke. Krajnji zapadni dio antiklinalnestrukture Šasko brdo - Volujica prazni se preko niza vrulja na području Dobre vode.

Ležište Gluhog dola Jugozapadni obod Crmničkog polja izgrađuju krečnjaci jurske i gornjokrednestarosti, koji predstavljaju značajnu vodonosnu sredinu karstno-pukotinske poroznosti.Pražnjenje izdanivrši se preko stalnih izvora Velje oko, Malo oko i Okruglica, čije slivno područje iznosi oko l5 km2.

Utvrđeno je da izdašnost ovih izvora u hidrološkom minimumu iznosi oko 15-16 l/s. Opitom bojenja ponorau Bijelom Polju utvrđena je veza sa izvorima Malo i Velje oko i izvorom Okruglica. Na obodu Veljeg okaizvedena je grupa bušenih bunara iz kojih se zahvataju izdanske vode u količinama Qmin = 40-60 l/s. Ovoizvorište uključeno je u vodovodni sistem Bara.

Ležište Paštrovske planine Zahvata područje Paštrovske planine izgradjeno od karstifikovanihkrečnjaka mezozojske starosti. Drenira se preko izvora na kontaktu fliša i krečnjaka, medju kojima sunajizdašniji izvori Reževića rijeke, čija se minimalna izdašnost kreće u granicama Qmin= 50-60 l/s, dopreko 10 m3/s u hidrološkom maksimumu, odnosno Smokovijenca (Qmin= 5 l/s).

Ležište Sozine Zahvata područje masiva Sozine, izgrađeno pretežno od krečnjaka srednjojurske igornjojurske starosti. To su veoma karstifikovane stijenske mase, debljine preko 500 m u okviru kojih jeprisutna karstna izdan koja se prazni preko izvora Brca (Qmin= 40 l/s), što je utvrđeno bojenjem ponirućih
voda u tunelu Sozina. Slivno područje ovog izvora je oko 10 km2. Pojava isticanja izvora Brca, na koti oko40 m, uslovljena je podzemnom barijerom, koju čine vulkanske stijene-andeziti.
Ležište Kuntoljeta i Majelike U okviru ove karstne vodonosne sredine, izgrađene pretežno odskaršćenih karbonatnih stijena gornjotrijaske starosti je slivno područje izvorišta Kajnak kod Starog Bara(Qmin= 40 l/s). Slivno područje ovih izvora zahvata površinu od oko 15 km2. Bojenjem ponirućih voda ukarstu Vruće rijeke, utvrđena je veza sa oba izvora, što znači da se radi o razbijenom karstnom izvorištu.
Ležišta Lisinja i Podi Zahvata područje Lisinja i Podi, a izgrađeno je pretežno od krečnjakagornjotrijaske starosti. Karstni tip izdani, prisutan u okviru skaršćenih karbonatnih stijena prihranjuje sepadavinama i dijelom iz vodotoka Vruće rijeke, a prazni na nižim kotama, preko kontaktnih izvora Škurta(Qmin= 13 l/s), Dobra voda (Qmin= 10 l/s) i Zaljevo (Qmin= 20 l/s).
Ležište Rumije Područje Rumije izgrađeno je pretežno od veoma skaršćenih krečnjaka I dolomitičnih krečnjaka trijaske i jurske starosti i predstavlja značajnu vodonosnu sredinu karstnopukotinskeporoznosti. Karstni tip izdani koji je prisutan u okviru njih, najčešće na znatnim dubinama,prazni se prema istoku preko niza vrulja po obodu Skadarskog jezera, odnosno prema zapadu,jugozapadu i jugu preko niza kontaktnih izvora na potezu od Virpazara do granice prema Albaniji. Ovakrečnjačka struktura svojim padom slojeva, kao i položajem u odnosu na nepropusnu podlogu uslovila jeda se najveći dio izdanskih voda drenira ka Skadarskom jezeru. Od vrulja najznačajnija je i najvećeizdašnosti Raduško oko (Qmin= 60 l/s), koja je ranije planirana za Regionalni vodovod Crnogorskogprimorja. (Od ostalih vrulja treba pomenuti Šestansko, Mrčiluka, Bljaca, Bobovišta, Smokvice, Ćurjan I Ckla). Od kontaktnih izvora (kontakt fliša i krečnjaka) prema zapadu i jugozapadu najznačajniji su izvori napodručju Tuđemila, Malih i Velikih Mikulića, Slakovića vrelo u Međurječju (Qmin= 10 l/s) i izvor Mide(Qmin= 10 l/s) koji su uključeni u Ulcinjski vodovod, izvori u Bojkama, Rastišu i Kosiću. Dio voda koji seprazni preko vrulja u Skadarskom jezeru nedovoljno se koristi, zbog izraženog problema, miješanjajezerske i izvorske vode.
Ležište izdanskih voda Orahovskog polja Zbijeni tip izdani formiran je u okviru aluvijalnihsedimenata Orahovskog polja. Debljina vodonosne sredine kreće se u granicama od 15-40 m. U povlatiglavnog vodonosnog sloja, zastupljene su najčešće gline i pjeskovite gline, debljine oko 3 m, a u podiniflišni sedimenti srednjotrijaske starosti i krečnjačko-dolomitske stijene gornjotrijaske starosti. S obzirom nanivo podzemnih voda i hidrogeološke funkcije glinovitih sedimenata u povlati, radi se o izdani podpritiskom subarterskog karaktera.U periodu visokih voda najniži dijelovi Orahovskog polja su periodičnoplavljeni, usled visokog vodostaja Skadarskog jezera, koje dijelom učestvuje u prihranjivanju izdani. Uokviru ove vodonosne sredine izvedeno je za potrebe barskog vodovoda 7 bunara, čija ukupna izdašnostu hidrološkom minimumu iznosi Qmin= 170 l/s.
Napominje se da su neka ležišta, iako se ne dreniraju u potpunosti preko izvora na područjuopštine Bar, pomenuta iz razloga hidrogeološke povezanosti i eventualne mogućnosti zagađenja ovihizdani, na šta treba obratiti pažnju prilikom planiranja prostora u opštini Bar, a posebno pri utvrđivanjuzona i režima sanitarne zaštite pojedinih izvorišta.Najznačajnija izvorišta na teritoriji opštine Bar su:
Izvor"Brca", nalazi se na 13 m nadmorske visine kod Sutomora. Izvor je kaptiran zavodosnabdevanje Maljevika, Čanja, Bara i Sutomora.Ima izdašnost 35-120 lit/sec, a po nekim izvorima ido 700l/s.

Izvori "Bunar" i "Kajnak" nalaze se u koritu reke Rikavac.Sliv izdani Kajnak ima površinu oko 15km2. Tu izdan drenira više izvora koji se nalaze na nadmorskoj visini 75 m n.v. Udaljeni su 400 m odStarog Bara i oko 4.400 m od Novog Bara. Kajnak je sifonski izvor i ima izdašnost od 60-100 l/sec. Vodomsa ovog izvora snabdevaju se Stari i Novi Bar i Uvare.
Izvor "Sustaš" je jedan od manjih izvora (2,5-5,0 l/sec) i uključen je u vodovod za potrebe Bara.Nalazi se sjeverno od Bara, ispod brda Mukovala, i drenira izdan oko Turčina i Velembusa.
Izvor "Zaljevo", nalazi se 4 km jugoistočno od Bara, u podnožju Lisinja, na visini 104 mnv., aizdašnost mu je 25-40 lit/sec. Kaptiran je za potrebe Bara. Izvor drenira izdan obrazovanu u eocenskomflišu i krečnjaku, površine oko 5 km2 (oko naselja Gornji i Donji Podi).
Izvor "Čanj" se nalazi u okolini Sutomora, oko 10 lit/sec i kaptiran je.
Izvor "Dobra voda" nalazi se na padinama Lisinje, 6,5 km jugoistočno od Novog Bara, na 350 mn.v. Izvor se koristi za lokaine potrebe i ima izdašnost 15-20 lit/sec.
Izvor "Škurta", nalazi se 7,5 km jugoistočno od Bara i 1 km od Dobre Vode, na visini 450 m n.v.Izvor je na reversnom rasedu Lisinja, na kontaktu trijaskih krečnjaka preko paleogenog fliša i imaizdašnost od oko 13 lit/sec. Nije kaptiran, osim za lokalne potrebe.
Izvor na Črvnju nalazi se jugoistočno od rta Ratac u mestu Črvanj s lijeve strane magistralnogputa Sutomore – Bar. Male je izdašnosti (1 l/s) i kaptiran je. U vreme zemljotresa mjenjao je svojuizdašnost u kratkim vremenskim intervalima u periodu od 10 – 15 dana, a posle se izdašnost ustalila.
Izvor "Bijela skala" nalazi se kod naselja Tuđemili na visini od 800 m n.v. sa izdašnošću od oko10-15 lit/sec.
Izvor u Turčinima je izdašnosti 1-5 lit/sec (na oko 300 mnv). Iz ovog izvora se vodomsnabdjevaju Stari Bar i bolnica.
Izvor "Brod" je na 530 m nadmorske visine i ima izdašnost od oko 5- 10 lit/sec.
Izvori "Velje Oko" i "Malo Oko" nalaze se na obodu Crmničkog polja na oko 17 m n.v., saizdašnošću od 80 lit/sec., odnosno 1- 5 lit/sec. Izvori nisu kaptirani.
Izvor "Podgora" na oko 170 m visine ima izdašnost 250- 300 lit/ sec, od čega je za potrebevodosnabdJevanja Cetinja kaptirano 50 lit/ sec.
Izvor "Zupci" nalazi se na visini od oko 500 m, a donji izvor na 400 m. Izdašnost izvora je oko 30lit/ sec.
U Barskom polju postoji veliki broj bušenih i kopanih bunara iz kojih se voda koristi za piće inavodnjavanje obradivih površina. Dubina do nivoa podzemnih voda u njima u različitim delovima polja jerazličita. Najmanje dubine do nivoa podzemnih voda u hidrološkom maksimumu (od 0,3 - 1 m)registrovane su u jugozapadnom delu polja (Donje Polje), a najveće (preko 10 m) na delu terena južno odRonkule.
Posmatrano po pojedinim prostornim cjelinama, najveći vodni kapaciteti su u zoni Virpazara (360- 410 l/sec); Bara (128—190 l/sec), Sutomora (45-130 l/sec) i Pečurica (23-40 l/sec). Izdanska voda u Barskom polju je u šljunkovitim nanosima pored Željeznice i Rikavca. Ova voda je uglavnom atmosferskog porekla i gravitira prema centru polja i prema moru. Zbog relativno plitke izdani, što za posledicu može imati slab kvalitet vode, kaptiranje je otežano, ali se voda može koristiti za navodnjavanje polja i bašti.

2.4.4 Objekti i mreže infrastrukture

Pogodnost terena za izgradnju gradskih i vangradskih saobraćajnica kreće se u okviru kategorije terena pogodnih za naseljavanje: tereni sa nagibom do 15%, ocedni, stabilni,

dobronosivi i sl. (Barsko i druga polja itd.).Trase infrastrukturnih objekata su planirane uglavnom trasama saobraćajnica ili trotoara.
U 2018.godini je nastavljena realizacija projekta vodosnabdjevanja i odvođenja otpadnih voda – faza III, kojom će se u znatnoj mjeri poboljšati stanje hidrotehničke infrastrukture u Sutomoru, Šušnju i centru Bara.

2.5 Demografska kretanja

Po podacima MONSTAT-a, prema popisu 2011.godine, na području Opštine Bar živi 42.048 lica. Izražena je neravnomjernost - brzi rast gradskog stanovništva (Bar i Sutomore), nasuprot smanjenju stanovništva Crmnice i Krajine (Virpazar, Donji Murići i Ostros).
Prosječna starost je 37,9 godina. Mlado stanovništvo (0-19g.) čini oko 25%, staro stanovništvo (preko 60g.) oko 17,5%, a ostalo stanovništvo uglavnom pripada grupi radno sposobnog stanovništva. U ruralnim područjima ove karakteristike su nepovoljnije (veća prosječna starost i udio starog stanovništva).
Da bi se ostvario definisani opšti cilj za održavanje populacione vitalnosti i ublažavanje negativnih tendencija (posebno u zonama Skadarskog jezera i ruralnim brdsko-planinskim delovima) neophodno je: stvoriti uslove za podsticanje onih grana i programa koji mogu tome doprineti (turizam i turističke i komplementarne usluge, poljoprivreda i prerada poljoprivrednih proizvoda, ekoproizvodi, ribarstvo i sl.).
Ocenjuje se da naselja Ostros, Stari Bar, Dobra Voda – Pečurice, Mišići – Čanj i Donji Murići imaju demografski potencijal i resurse da se razviju u centre sa specijalizovanim funkcijama.

2.6 Sprovođenje podzakonskih akata (obaveze iz zakona, efekti)

U skladu sa Zakonom o planiranju prostora I izgradnji objekata, učetvrtom kvartalu 2018.godine započete su aktivnosti na izradi:
- Programa privremenih objekata za period 2019.-2023.godine;
-Odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta i
-Odluka o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte.
Do donošenja novih podzakonskih akata primjenjuju se važeći propisi, u skladu sa zakonom.
Takođe, primjena Odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta iz 2015.godine je rezultirala većim interesovanjem investitora.

2.7 Izdati utu, građevinske dozvole, upotrebne dozvole

U toku 2018.godine izdato je ukupno :
-urbanističko tehničkih uslova 220
-građevinskih dozvola - 22
- upotrebnih dozvola – 7

2.8 Privremeni objekti iz nadležnosti lokalne samouprave (član 117 zakona)

Odredbom člana 5 Odluke o montažnim objektima privremenog karaktera na teritoriji Opštine Bar propisane su sljedeće vrste montažnih objekata: montažni objekat tipa kiosk, montažni objekat tipa kućica, zatvorena bašta- terasa, ljetnja bašta- terasa, štand, prodajni pult, prodajno-izložbeni pano, rashladni uređaj za sladoled i osvježavajuće napitke, pokretni objekat (aparat za kokice, kukuruz, kesten, krofne, palačinke, šećernu pjenu), privremeni objekti komunalne infrastrukture i urbani mobilijar (reciklažna dvorišta, zelena ostrva, dječija

igrališta, informativni punktovi, telefonske govornice, internet terminali, skulpture, česme, klupe, fontane i sl.) , zabavni park, manji sportski objekat, privremeno parkiralište, privremeni kamp, karting staza, autoperionica, tenda i pijaca.
U toku 2018.godine izdato je ukupno 237 rješenja za postavljanje privremenih objekata, od čega :
-97 rješenja za postavljanje terasa ispred ugostiteljskih objekata
-140 rješenje za postavljanje privremenog objekta.

2.9 Analiza investicionih potencijala bazirana na važećim planskim dokumentima

Pored stvaranja mogućnosti za kvalitetno infrastrukturno opremanje i uređenje građevinskog zemljišta, planskom dokumentacijom su stvoreni preduslovi za izgradnju stambenih, poslovnih , turističkih i objekata centralnih funkcija. U sledećoj tabeli je prikazan pregled investicionih potencijala po planskim dokumentima:

PLANSKI DOKUMENT	POTENCIJALI ZA IZGRADNJU OBJEKATA
DSL Čanj	Turizam
DSL Sutomore	Turizam
DSL Ratac –Zeleni pojas	Turizam
DSL Marina Bar	Turizam, marina
DSL TK Ponta- Ruža vjetrova	Turistički kompleks
DSL Virpazar	Turizam, stanovanje, kulturna dobra
DUP Čanj II	Turizam
DUP Sutomore-centar	Turizam, stanovanje, centarlne funkcije
DUP Zelen	Turizam, stanovanje
DUP Bjelila –Rutke -Gorelac	Stanovanje, turizam, centralne funkcije
DUP Brca	Stanovanje, turizam
DUP Šušanj – zona rezerve	Stanovanje
DUP Žukotrlica	Turizam, stanovanje
DUP Ilino	Turizam, stanovanje, centralne funkcije
DUP Topolica I	Centralne funkcije, stanovanje
DUP Topolica III	Turizam, sport, trgovina, stanovanje
DUP Topolica IV	Centralne funkcije, stanovanje, etažna garaža
DUP Topolica Bjeliši	Centralne funkcije, stanovanje
DUP Servisna zona Polje	Privreda
DUP Polje – Zaljevo	Stanovanje, centralne funkcije, privreda
DUP Gornja Čeluga	Stanovanje
DUP Stari Bar	Stanovanje, kulturna dobra
DUP Marelica	Stanovanje
DUP Veliki pijesak	Turizam
DUP Pečurice centar	Stanovanje, turizam, centralne funkcije
DUP Bušat	Stanovanje, turizam, centralne funkcije
DUP Petovića zabio	Stanovanje, turizam, centralne funkcije
DUP Pečurice - turistički kompleks	Turistički kompleks
UP Ćeskota	Turistički kompleks
UP Sanitarna deponija Možura	Reciklažni centar
LSL Mala Volujica	Stanovanje, turizam, centralne funkcije
DUP Goran	Industrija
Popovići I	Stanovanje

3. SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

3.1.Mjere sprovedene u cilju podsticanja kvaliteta građenja i oblikovanja prostora

3.1.1 Upravljanje prostorom

Osnovni cilj efikasnog upravljanja prostorom podrazumijeva ustanovljavanje dugoročnog i kontinuiranog planiranja organizacije, uređenja i korišćenja prostora u skladu sajavnim interesom i interesom korisnika prostora, kako bi se obezbijedili tržišno orjentisan ekonomski razvoj, socijalna jednakost, zdravlje i bezbjednost, kulturni identitet i unaprjeđenje i zaštita životne sredine.Upravljanje prostorom podrazumijeva uključivanje odgovarajuće pravne regulative iz svih sektora zaštite životne sredine, saobraćaja, poljoprivrede, energetike, šumarstva i dr. U tom smislu u sklopu ukupnog razvoja Opštine Bar postavljen je cilj aktivnog djelovanja na unaprjeđenju sistema planiranja i uređenja prostora, kako bi se zaustavilo neracionalno i neplansko korišćenje prostora, zaštita poljoprivrednog, turističkog i prirodno vrijednog prostora, kao i zaštićenih kulturnih i prirodnih dobara. Posebna pažnja usmjerena je na izgradnju infrastrukturnih sistema i komunalno opremanje građevinskog zemljišta.

3.1.2 Zaštita prostora

Prostor predstavlja jedinstvenu nedjeljivu cjelinu prirodnih i stvorenih resursa. Politika uređenja prostora podrazumjeva njegovu dobru organizaciju, u smislu rješenja konflikta zaštite životne sredine i zadovoljenja ekonomskih zahtjeva i socijalnih potreba stanovnika.U cilju zaštite prostora I segmenata životne sredine sprovodio se postupak Procjene uticaja projekata na životnu sredinu u cilju smanjenja otklanjanja I sprečavanja negativnih uticaja velikih infrastrukturnih projekata na prostor.

3.2 Sprovedene mjere i njihov uticaj na poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene i dr.

Zakon o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu, čija primjena je započela 01.01.2008. godine, predviđa izradu Izvještaja o strateškoj procjeni uticaja planskih rešenja na životnu sredinu. Aktivnosti su zasnovane na ovim postavkama i sa namjerom da se osnovni postulati održivog razvoja, racionalno korišćenje resursa ugrađuju u planska dokumenta, sa ciljem zaštite poljoprivrednih, šumskih i vodnih površina. Naročitu pažnju treba usmjeriti ka područjima koja se odlikuju nedovoljnom iskorišćenošću potencijala, usljed čega je stepen njihovog razvoja, sa različitih aspekata, ispod onog koji je realno ostvarljiv.

3.3 Upravljanje otpadom – prostorni aspekt, prečišćavanje otpadnih voda

Odgovoran odnos prema prostoru, kao neobnovljivom resursu, podrazumijeva između ostalog i adekvatno upravljanje otpadom, odnosno stvaranje uslova za odgovarajući tretman istog, od mjesta nastanka do mjesta konačnog odlaganja. Navedeno se odnosi na donošenje i implementaciju različitih strategija i planova, kao i obezbjeđivanje neophodnih tehničkih uslova i mehanizacije, kako ne bi došlo do narušavanja i nepovratne devastacije prostornih kapaciteta. U 2018. godini sprovodile su se aktivnosti na određivanju lokacije I projektovanju Reciklažnog dvorišta koje je potrebno urediti u skladu sa Planom upravljanja komunalnim I neopasnim građevinskim otpadom u Opštini Bar za period 2016-2020.

Sekretarijat za uređenje prostora, Opštine Bar je, vođen činjenicom da izgradnjom sanitarne deponije nije zaokružen postupak upravljanja komunalnim otpadom i trenutnu tendenciju odlaganja otpada na sanitarnoj deponiji, u junu 2014. godine pripremio projektni zadatak za izradu idejnog projekta centra za obradu otpada u okviru kompleksa sanitarne deponije "Možura", na osnovu koga je izrađen Idejni projekat centra za obradu otpada. Projektom je planirana izgradnja: postrojenja za sortiranje miješanog komunalnog otpada (reciklažni centar), postrojenja za kompostiranje biorazgradivog (zelenog) otpada i postrojenje za obradu građevinskog (inertnog) otpada.

Cilj izgradnje reciklažnog centra je da najmanje 50% od ukupne težine prikupljenih reciklirajućih komponenti otpada, kao što su papir, metal, plastika i staklo, pripremi za ponovnu upotrebu i recikliranje. Tehnološka linija za selekciju je projektovana tako da ima automatizovan sistem rada sa mogućnošću prebacivanja u ručni sistem (zbog remonta, čišćenja i sl.).

Kako realizacija ovog projekta prevazilazi finansijske kapacitete Opštine Bar, ovaj Sekretarijat je pripremio projektni indentifikacioni formular za realizaciju projekta u cilju uvrštenja u razvojne infrastrukturne projekte u oblasti zaštite životne sredine. Formular je proslijeđen Ministarstvu održivog razvoja i turizma u cilju pronalaženja sistema finansiranja jednog ovakvog projekta, koji ima veliki značaj za državu i sveobuhvatni regionalni, sociološki i ekološki značaj uopšte.

Pitanje finansiranja izgradnje reciklažnog centra je još uvek otvoreno i može se riješiti finansiranjem iz IPA fondova, putem privatno – javnog partnerstva ili na drugi odgovarajući način. Očekuje se da će se u narednom periodu naći adekvatan izvor finansiranja za izgradnju i početak rada.

U 2018.godini su nastavljene aktivnosti na izrada studije koja će preporučiti najpovoljnije lokacije za izgradnju PPO duž obala Barske opštine. Navedena studija je donacija KfW banke i povjerena je firmi FICHTNER iz Njemačke.

3.4 Saradnja sa međunarodnim institucijama

Projektni tim Opštine Bar je u 2018. godini nastavio dobru praksu i izgrađenu tradiciju kada je u pitanju saradnja sa međunarodnim institucijama, koje su ujedno i potencijalni donatori sredstava bespovratne podrške.

Započeta je implementacija odobrenog projekta *Cross Border OL* iz IPA programa Italija – Albanija – Crna Gora i na vrijeme se preduzimaju sve planirane aktivnosti. Budžet Opštine Bar u okviru ovog projekta iznosi 87.014,50 eura, od čega je obezbijeđeno iz IPA fondova 73.962,32 eura.

U prvom dijelu 2018. godine, u okviru transnacionalnog ADRION poziva, projektni tim je pripremio šest projektnih aplikacija, u oblasti valorizacije kulturnih dobara, modernizacije kulturne baštine, razvoja vinogradarstva, kontrole otpada i prevencije rizika.

Osim navedenog, Opština Bar je učestvovala na prekograničnom trilateralnom programu za podnošenje projektnih prijedloga Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora, sa takođe šest projekata iz oblasti poboljšanja kvaliteta usluga u javnom zdravstvu i sektoru socijalne zaštite; zaštite životne sredine i prirode; doprinosa razvoja turizma i očuvanja kulturnog i prirodnog nasljeđa i jačanja konkurentnosti i razvoja poslovnog ambijenta.

Mogućnost dodjele grantova ostvarena je i sa Japanskom ambasadom, u okviru programa POPOS donacija, kojima je planirana nabavka protivpožarnog vozila manjeg gabarita i specijalne opreme u slučaju saobraćajnih nesreća. Tim za projekte radio je i na pripremi projektnih prijedloga za bilateralne programe Crna Gora – Albanija i Crna Gora – Kosovo, sa kojima će biti aplicirano u prvom dijelu 2019. godine.

3.5 Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenja planskih dokumenata

Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenja plana podrazumijeva između ostalog i obezbjeđivanje ažurne geodetske podloge, verifikovane od strane Uprave za nekretnine, katastra instalacija infrastrukture (elektro, TK, hidro i dr.). U izvještajnom periodu ova saradnja nije bila na odgovarajućem nivou, jer od strane Uprave za nekretnine nisu dostavljane ažurne i ovjerene katastarsko geodetske podloge za izradu planske dokumentacije. Podloge su dostavljane uz napomenu da nisu ažurirane i da se preporučuje lokalnoj upravi da izvrši naknadnu provjeru i dodatno snimanje, što je uticalo na dinamiku izrade i donošenja planske dokumentacije.
Većina nadležnih organa i institucija aktivno učestvuje u pripremnim poslovima na donošenju planske dokumentacije na način što dostavljaju raspoložive podatke, mišljenja i sugestije tokom ovog postupka.

3.6 Broj organizovanih urbanističko - arhitektonskih konkursa u skladu sa članom 30 zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata

Sekratarijat za uređenje prostora, u svojstvu nosioca pripremnih poslova odnosno organa lokalne uprave koji sprovodi javni konkurs u skladu sa članom 30 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, tokom 2018. godine nije organizovao sprovođenje javnih konkursa.

4.PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLJUČUJUĆI I OBJEKTE IZGRAĐENE SUPROTNO ZAKONU

4.1.Objekti izgrađeni sa građevinskom dozvolom i upotrebnom dozvolom

U 2018.godini Sekretarijat za uređenje prostora izdao je 22 građevinske dozvole , od čega:
za izgradnju porodičnih stambenih zgrada - 9
za izgradnju stambeno poslovnih objekat - 1
za izgradnju ili rekonstrukciju poslovnih objekata - 3
za izgradnju objekata infrastructure - 3
za izgradnju turističkih objekata i hotela -6
U 2018.godini izdato je upotrebnih dozvola – 7

4.2. Objekti koji su uklopljeni u planski dokument i objekti koji nijesu uklopljeni u planski dokument

Prilikom izrade planske dokumentacije nastoji se da se objektima koji nisu na koridorima infrastrukture i objekata od opšteg interesa omogući uklapanje u planska rješenja u skladu sa smjernicama GUP-a. Međutim, primjenom Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata stvorili su se zakonski uslovi za legalizaciju ove kategorije objekata.
Prema evidenciji podnešenih zahtjeva za legalizaciju do 16.07.2018.godine, roka predviđenog Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata, predato je 8350 zahtjeva za legalizaciju.U toku su aktivnosti na sistematizovanju zahtjeva,formiranje elektronske baze podataka,analiza nepokretnosti koje su u zahvatu važećih detaljnih planova i van zahvata istih a sve na osnovu zahtjeva za koje su podnijeti geodetski elaborate odnosno obavještenja podnosiocima zahtjeva radi kompletiranja predmeta.
S obzirom da je izrađen pilot projekat ’’Unapređenje neformalnih naselja Pobrđe – Rutke’’,snimanjem i analizom stanja na terenu na području ovog plana evidentirano je 2400 objekata bez građevinske dozvole.

Podaci iz Uprave za nekretnine

Uprava lokalnih javnih prihoda u 2018.godini,utvrdila je porez na nepokretnosti na objekte kako sljedi:
-18.118 objekata za stanovanje
-2.329 objekata za stanovanje-bespravna gradnja
-11.947 sekundarni stambeni objekat
-2.789 sekundarni stambeni objekat-bespravna gradnja

Podaci Komisije za povraćaj i obeštećenje

Kod komisije za povraćaj i obeštećenje Bar evidentirano je 484 zahtjeva za povraćaj / obeštećenje oduzetih imovinskih prava koji se odnose na imovinu koja se nalazi na teritoriji opštine Bar. Od ovog broja zahtjeva za povraćaj/obeštećenje riješeno je 214 predmeta, dok je u preostalom broju predmeta postupak u toku.

5.ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

Prilikom izrade i donošenja planske dokumentacije, evidentan je porast učešća korisnika prostora u odnosu na prethodni period. Prije svega, to se ogleda u velikom broju zahtjeva i interesovanja građana u postupcima kod Sekratarijata za uređenje prostora,, kao I konstantnom interesovanju građana za vršenje uvida i informisanje o planskim dokumentima. Navedeni zahtjevi se, između ostalog, odnose i na izmjenu i dopunu planskih dokumenata. I dalje je karakteristično da se skoro svi zahtjevi odnose na pojedinačne-lične interese za plansku valorizaciju individualnih parcela, dok je za značajne projekte na nivou grada interesovanje građana minimalno. Sve veće potrebe korisnika prostora doprinijele su shvatanju značaja urbanizma i planiranja prostora.
U cilju učešća javnosti u izradi i donošenju plaske dokumentacije, građanima i pravnim licima je omogućeno da na tipskom obrascu “Inicijativa za donošenje/izmjenu planskog dokumenta” daju svoje sugestije i zahtjeve, koje se sistematizujui dostavljaju obrađivačima planskih dokumenata. Analizirajući zahtjeve, može se reći da je najveće interesovanje za promjenu planske dokumentacije, u cilju promjena namjene prostora, promjene izgrađenosti i dr. Značajan je i broj zahtjeva za uklapanje bespravno sagrađenih objekata.
U toku 2018.godine Sekretarijat za uređenje prostora primio je 56 inicijativa za izradu/izmjenu plana, od čega se najveći broj odnosi na plansku dokumentaciju koja je u izradi.

6. PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

Mjere, obaveze i aktivnosti koje je potrebno sprovesti, radi unapređenja stanja u prostoru su:
Donošenje podzakonskih akata u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata;
Sprovođenje postupka legalizaciju bespravnih objekata;
Implementiranje nacionalne strategije održivog razvoja kroz sve planove i projekte sa ciljem racionalnog korišćenja resursa i održivog upravljanja prostorom;
Primjena zakonske regulative
Permanentno ažuriranje podataka na web-sajtu opštine, u cilju obezbjeđenja javnosti i transparentnosti u oblasti uređenja prostora i izgradnje objekata.

7.GRAFIČKI PRILOZI

STANJE PLANSKE DOKUMENTACIJE- VAŽEĆI PLANOVI I PLANOVI U IZRADI:

7.1.PROSTORNA ZONA MIŠIĆI
7.2.PROSTORNA ZONA SUTOMORE
7.3.PROSTORNA ZONA NOVI BAR
7.4.PROSTORNA ZONA STARI BAR
7.5.PROSTORNA ZONA PEČURICE

185,0
190,0
100,0
76,0
DUP BJELILA - RUŽNE - GORELJAC
46,3
29,8
DUP SUTOMORE - CENTAR
17,4
DUP MALJEVIK
25,0
DUP BRCA
DUP RATAC-ŽELE

DUP BRCA
DUP RAJAC-ZELENI POJAS
DUP ZELENI POJAS
DUP SUSANJ
DUP ŽUKOTRLICA
DUP TOPOLICA I
DUP TOPOLICA II
DUP TOPOLICA III
DUP TOPOLICA IV
DUP RENA - ŽELISI
DUP POLJE - ZALJEVO
DUP GORNJA CEL
46,3
27,3
33,1
26,2
24,1
13,5
13,3
26,1
6,1
4,1
11,2
30,5

DUP ILINO
DUP TOPOLICA I
DUP TOPOLICA II
DUP TOPOLICA III
DUP TOPOLICA IV
DUP RENA - ŽELISI
DUP SERVISNA ZONA - POLJE
DUP STARI BAR
DUP GORNJA ČELIĆA
DUP POLJE - ZALJEVO
DUP ZALJEVO
DUP GORAN
LSI MALA VOLUJICA
DUP MARELICA

MALA VOLUJICA
VeljeSelo
55,3
DUP MARELICA
DUP VELIKI PUŠĆAK
39,8
DUP PEĆURICE - CENTAR
224,2
KURTINA I
130,1
90,0
Kurnje
9,9
44,1
DUP BUSAT
70,6
DUP PETOVICA ZABIO
UP DEPONIJA

ANEX 3
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2018. GODINI
ZA OPŠTINU BERANE

UVOD

Osnov za podnošenje ovog Izveštaja sadržan je u odredbama člana 14 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata(„Sl.list CG“, br.64/17, 44/18 i 63/18), kojim je propisana dužnost organa lokalne uprave nadležnog za poslove uređenja prostora i izgradnje objekata da Skupštini lokalne samouprave jednom godišnje podnese Izvještaj o stanju uređenja prostora. Izvještaj sadrži:analizu sprovođenja planskih dokumenata,ocjenu sprovedenih mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom,ocjenu zaštite prostora,podatke o izgrađenim objektima uključujući i objekte koji su izgrađeni suprotno zakonu,ocjenu o iskazanim potrebama korisnika prostora,kao i druge elemente od važnosti za prostor.

I. ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

1.1. Organizacija, korišćenje i namjena prostora po planskim dokumentima

Beranska opština na sjeveru Crne Gore, zahvata Gornje Polimlje i leži između vrhova Bjelasice na zapadu, Cmiljevice na istoku, Tivranske klisure na sjeveru i Sutjeske i Previje na jugu. Površina Opštine iznosi 501,97km^2 i po veličini teritorije u Crnoj Gori spada među opštine srednje veličine. Šire gradsko područje Berana, koje obuhvata grad i naselja u dolini Lima, po popisu iz 2011.god. ima 24 229 stanovnika što čini 71.3% od ukupnog broja stanovnika opštine.

Prema funkcionalnoj podjeli sva naselja u mreži treba da se svrstaju u okviru šest tipova centara i naselja:

· centar regionalnog značaja- grad Berane
· značajni lokalni centar- Orah
· naselje sa specijalizovanim funkcijama-Lubnice
· centar zajednice naselja(opsluže naselja koja saobraćajno i prostorno određuju centar) - Goražde, Bubanje, Donje Zaostro, Donja Ržanica.
· pomoćni centri(gravitiraju Beranama)- Beran Selo, Budimlje, Dapsići, Petnjik, Donje Luge, Pešca, Buče, Lužac, Dolac
· naselja seoskog karaktera-ostala naselja

Planirana namjena, uređenje i korišćenje prostora u planskom periodu uslovljena je potrebama stanovništva opštine Berane i širih prostora za:

- poljoprivrednom proizvodnjom,
- razvojem energetike, a u vezi sa tim i rudarstva,
- razvojem industrijskih i drugih proizvodnih kapaciteta,
- naseljavanjem, širenjem i opremanjem naselja,
- saobraćajnim internim i eksternim povezivanjem,
- infrastrukturnim opremanjem prostora,
- razvojem turizma,
- kvalitetnom životnom sredinom,
- zaštitom prirodnih i kulturno-istorijskih vrijednosti itd

Osnovni koncept namjene prostora podrazumijeva racionalno korišćenje zemljišta u skladu sa njegovim prirodnim pogodnostima, odnosno, prvenstveno, međusobni usklađeni raspored površina pogodnih za razvoj stočarstva, voćarstva i ratarstva, šumarstva, izgradnje naselja i turističkih kapaciteta i turističke infratsrukture, rudarstva, proizvodnih objekata (uključujući i energetske), infrastrukturnih i komunalnih sistema I objekata.

U zahvatu prostornog plana je evidentisano 40.89% poljoprivrednog zemljišta, 46.26% šumskog područja.Novija evidencija o površinama predmetnih namjena nije evidentisana.

1.2. Realizacija Programa uređenja prostora

1.2.1. Planska dokumentacija(doneti planski dokumenti)

Prostornim urbanističkim planom je predviđena generalna urbanistička razrada,koja je određena za razvoj u građevinsko zemljište u površini od 997,79 ha a ostala površina je prostorna razrada u kojoj je samo dio u naseljima namjenjen za gradnju.

Planska dokumenta su donošena u različitim periodima u skladu sa programima uređenja prostora i fazno su se prilagođavala Izmjenama i dopunama Zakona i Pravilnika.

U 2018. godini je donešeno tri plana, pet izmejna i dopuna i jedna LSL.

TABELA BROJ 1 -donešena planska dokumenta po godinama usvajanja

Br	PLANSKA DOKUMENTA	POV. ZAHV/h	IZMENE I DOP.
1	Prostorno urbanistički plan plan	506,28km^2 50.288 ha	-usvojen 2014
2	DUP "Gornji Talum"	12,30	-usvojen 2012
3	DUP "Medicinski centar"	12,97	- usvojen 2010
4	DUP"Agropolimlje"	3,89	- usvojen 2011
5	DUP "Šaćina Bara"	6,22	- usvojen 2010
6	DUP "Komunalno"	8,76	- usvojen 2010
7	DUP -"Izgradnja"	12,80	- usvojen 2010
8	DUP "Obalsko Naselje"	21,43	- usvojen 2011
9	DUP "Školski centar VukadinVukadinović"	14,36	- usvojen 2009
10	DUP "Novo Naselje"	15,73	- usvojen 2014
11	DUP "Centar"	7,45	- usvojen 2010
12	DUP "Park"	13,99	- usvojen 2009
13	DUP "Gimnazija i autobuska stanica	4,91	- usvojen 2010
14	DUP "Stari grad"	8,02	- usvojen 2011
15	DUP „Rasadnik“	5,57	- usvojen 2010
16	DUP Jasikovac 2	2,74	- usvojen 2012
17	DUP Desna obala Lima	33,36	- usvojen 2015
18	DUP "Stadion i Škola Vuk Karadžić"	22,45	- usvojen 2009
19	DUP "Lijeva obala Lima"	7,26	- usvojen 2009
20	DUP Ostrovi	66,45	- usvojen 2015
21	DUP Bistrica	30,22	- usvojen 2015
22	Urbanistički projekat Jasikovac	2,36	- usvojen 2011
23	Urbanistički projekat Reg.deponije	9,28	- usvojen 2010
24	LSL za kat parcelu 149	0,50	- usvojen 2010
25	LSL za prečišćivač otp.vod	10,47	- usvojen 2012
26	LSL za biznis zonu	16,60	- usvojen 2013
27	LSL zaobilaznica	5,11	- usvojen 2008
28	DUP Rudeš III-prva faza realizacije	0,19	-usvojen 2016
29	DUP Lugovi i donji Talum-prva faza realizacije	0,21	-usvojen 2016
30	LSL za kat.parcelu br.1779/5 KO Buče I	0,18	-usvojen 2016
31	DUP Jasikovac polje-prva faza realizacije	0,39	-usvojen 2016
32	LSL za izgradnju MHE Kaludra 2	7,50	-usvojen 2016
33	LSL za izgradnju MHE na vodovodu	0,10	-usvojen 2018
34	DUP Sušica- prva faza realizacije	0,56	-usvojen 2018
35	DUP Hareme	39,60	-usvojen 2018
36	DUP Groblje	17,25	-usvojen 2018
37	DUP "Školski centar VukadinVukadinović"-izmjena i dopuna	14,36	- usvojen 2018
38	DUP "Park"-izmjena i dopuna	13,99	- usvojen 2018
39	DUP "Lijeva obala Lima" –izmjena i dopuna	7,26	- usvojen 2018
40	DUP Desna obala Lima-izmjena i dopuna	33,36	- usvojen 2018
41	LSL za aerodrom	113,81	-izrada u toku
42	DUP "Stadion i Škola Vuk Karadžić"-izmjena i dopuna	22,45	- usvojen 2018.

U ranijem periodu je sa planskim dokumentima obrađeno 518,84 ha ne računajući izmjene i dopune koje se odnose na uračunatu površinu.
Tokom 2018.g nije započeta izrada novih planskih dokumenata nego se radilo na započetim planovima.

1.3. Učešće javnosti pri izradi planskih dokumenata
Tokom izrade planskih dokumenata je sprovođen postupak podnošenja inicijativa građana na način što su pripremani anketni listići koji su bili dostupni zainteresovanim korisnicima prostora da na taj način iznesu svoja viđenja uređenja prostora i lične planove za buduću izgradnju na privatnim i javnim površinama.
Nakon dostavljanja Nacrta planova sprovođene su javne rasprave,sa Programom javne rasprave koje su rezultirale Izveštajima sa javnih rasprava za svaki planski dokument posebno.

Tokom tekuće godine je sprovođena javna rasprava za sledeća planska dokumenta:
-DUP "Školski centar Vukadin Vukadinović"- izmjene i dopune
-DUP "Hareme"
-DUP "Stadion i Škola Vuk Karadžić "-izmjene i dopune
-DUP "Groblje"
-DUP "Sušica"- prva faza realizacije
-DUP "Park"-izmjena i dopuna
-DUP "Lijeva obala Lima" –izmjena i dopuna
-DUP „Desna obala Lima“-izmjena i dopuna

Na dinamiku izrade predmetnih planskih dokumenta je presudnu ulogu imala saglasnost od CEDIS-a jer su isti po tri puta vraćani do dobijanja saglasnosti na Nacrt. Dva su planska dokumenta (DUP-ovi Stadion i škola Vuk Karadžić i Školski centar Vukadin Vukadinović dostavljena nadležnom Ministarstvu na mišljenje,jedan planski dokument je pripremljen za ponovnu javnu raspravu jer je nakon javnog uvida došlo do značajnih promjena a dva su u fazi pripreme predloga.

II **UREĐIVANJE GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA-rad nadležnih službi**

Opremanje građevinskog zemljišta u cilju implementacije planskih dokumenata Opština vrši preko Agencije za izgradnju i razvoj u vidu komunalnog opremanja a u skladu sa Programom uređenja prostora.

Takođe treba istaći da postoji mogućnost komunalnog opremanja i od strane investitora. Ovo pitanje bi trebalo riješiti na način da infrastruktura, koju investitor bude radio, bude izgrađena u skladu sa normativima u građevinarstvu, stručno nadzirana i predata na upravljanje javnim preduzećima u skladu sa Zakonom. Takvih primera tokom izveštajnog perioda nije bilo.

2.1. Agencija za izgradnju i razvoj je u izvještajnom periodu odradila sledeće radove:

TABELA BROJ 2-radovi urađeni iz opštinskog budžeta

R.BR	OPIS AKTIVNOSTI	VRIJEDNOST/€
1	Presvlačenje dotrajalog završnog sloja od asfalta una lokalnim putevima(3.645m)	15.000
2	Asfaltiranje puteva (328m)	201.000
3	Postavljanje rasvete uz seoske puteve(zamjena 98kom svetiljki i postavljanje 15kom stubova)	-nije dostavljeno

2.2. Direkcija za imovinu je u izvještajnom periodu odradila(radi) sledeće:

Prema dokumentaciji koju posjedujemo, možemo Vam dati podatak da je u Direkciji za imovinu evidentirrano 303 zahtjeva za restituciju. Zbog nekompletne dokumentacije, nijesmo u mogućnosti da Vam saopštimo koliko od navedenog broja zahtjeva je riješeno, kao ni kolika je površina obuhvaćena restitucijom, iz razloga što ne dobijamo ažurno podatke od Komisije za povraćaj i restituciju u Bijelom Polju. Napominjemo da ovaj broj nije konačan jer nam Komisija za za povraćaj i obeštećenje nije dostavila sve zahtjeve po kojima se vodi postupak.
U vezi podataka koji se odnose na svojinski režim na zemljištu koje se nalazi na teritoriji jedinice lokalne samouprave (površinski i procentualno), Direkcija za imovinu ne posjeduje podatke o svojinskom vlasništvu na teritoriji opštine, kao ni koji procenat zemljišta je u vlasništvu Države odnosno Opštine, a koji u vlasništvu fizičkih lica. Napominjemo da, smetnje u utvrđivanju tačnih podataka predstavljaju i neuređeni listovi nepokretnosti, tj. činjenica da nije razgraničena imovina Opštine i Države, kao i to da postoji veliki broj nepokretnosti na kojem trajno korišćenje pripada fizičkim licima, a koja shodno članovima 419 i 420 Zakona o svojinsko pravnim poslovima, svoje pravo korišćenja mogu pretvoriti u pravo svojine.

2.3. Uprava za naplatu lokalnih javnih prihoda je dostavila sledeće podatke u vezi poreza na nepokretnosti:

- porez na nepokretnosti primarnih objekata : 13.404
- porez na nepokretnosti sekundarnih objekata : 1.586

2.4. Služba menađera je u prethodnom periodu realizovala sledeće projekte:

TABELA BROJ 3 – realizovani projekti sa ugovorenim vrijednostima

Br.	**PROJEKAT**	
1	**Adaptacija fasada u užem gradskom jezgru**	Projekat se kontinuirano sprovodi. Tokom 2018.godine, a nakon sprovođenja adekvatne tenderske procedure, započeli su građevinski radovi na adaptaciji fasade na zgradi br.22 u ulici Mojsija Zečevića. Vrijednost ugovorenih građevinskih radova je 8 000.00€
2	**Zelena ostrva**	IPA 2 CBC MNE-ALB- u toku je realizacija projekat prekogranične saradnje Crna Gora-Albanija, u okviru kojeg je planirana izgradnja 8 zelenih ostrva na lokacijama u užoj gradskoj zoni. U toku je tenderska procedura za izradu projektne dokumentacije. Ukupna vrijednost projekta je 136.058,00 € (od čega 40.000,00€ za izgradnju zelenih ostrva)
3	**Regionalna stočna pijaca**	Opština Berane sprovodi projekat u saradnji sa Direkcijom javnih radova II faze: 70.000,00€. U toku je priprema tendera.
4	**Izgradnja Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i proširenja primarne i sekundarne kanalizacione mreže**	Nosilac projekta je Drekcija javnih raodva, dok jeOpština Berane partner na projektu. U toku je I faza realizacije projekta koja podrazumijeva radove na izgradnji postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i izrdau kanalizacione mreže. Faza II realizacije projekta koja podrazumijeva unapređenje vodosnabdijavanja je u procesu ugovaranja. Vrijednost projekta je cca 15.000.000,00€. Projekat se finansira iz sredstava EU. Učešće opštine u ovom projektu iznosi 3.230.443,54€.
5	**Rekonstrukcija ulice Đeda Vojvodića**	Projekat sprovodi Direkcija javnih radova u saradnji sa Opštinom Berane. Projekat je u fazi realizacije. Vrijednost izvedenih radova je 323.773,36€. Poslednja faza u realizaciji projekta, predstavlja učešće opštine u iznosu od 60.000,00€ i

		odnosi se na ogradu. U toku je tenderska procedura za odabir izvođača za izradu ograde.
6	**Natkrivanje tribina gradskog stadiona**	Projekat je ralizovan. Istočna tribina gradskog stadiona je rekonstruisana po svim pravilima i standardima UEFE i FIFE. Ukupan kapacitet na istočnoj tribini je 5.000 sjedećih mjesta. Ukupna vrijednost projekta rekonstrukcije istočne tribine gradskog stadiona, podtribinskog prostora, novih kancelarija i savremenih svlačionica je 1.700.000 evra od čega je učešće FSCG 70% dok je Opštine Berane 30%.
7	**Regionalni stambeni program - 96stanova**	Projekat se ralizuje stedstvima koje je Vlada Crne Gore dobila kroz Regionalni stambeni program Svjetske banke, a na zemljištu koje je obezbijedila opština Berane. U toku je izgradnja 4 stambene zgrade sa 96 stambenih jedinica u naselju Rudeš. Za nove stanove moći će da konkurišu raseljena lica iz bivših jugoslovenskih republika sa regulisanim statusom u Crnoj Gori i prebivalištem u Beranama čime će njihovo stambeno pitanje biti trajno riješeno.

2.4.1. Upravljanje otpadom – prostorni aspekt, prečišćavanje otpadnih voda

Upravljanje otpadom

U skladu sa Prostornim planom Crne Gore do 2020. godine („Službeni list CG“, broj 24/08) za opštine Berane, Rožaje, Andrijevicu i Plav predviđena je izgradnja regionalne sanitarne deponije na odgovarajućoj lokaciji.

S obzirom da lokacija Vasove vode koja je definisana je kao lokacija za izgradnju deponije, odnosno regionalnog centra za obradu otpada ne funkcioniše i predviđena je sanacija iste do dugoročnog rješenja pitanja upravljanja otpadom, Opština Berane će upravljati komunalnim otpadom u skladu sa članom 78 Zakona o upravljanju otpadom („Službeni list CG“, broj 64/11), koji propisuje mogućnost privremenog skladištenja istog. U skladu sa ovim članom, donijeta je Odluka o određivanju lokacije za privremeno skladištenje komunalnog otpada, za lokaciju Rujiške laze. Shodno navedenom Zakonu, lokalna samouprava je donijela Odluku o načinu privremenog skladištenja komunalnog otpada i uslovima zaštite životne sredine i zdravlja ljudi, koja definiše privremeno skladištenje komunalnog otpada.

Kako je Vlada Crne Gore, Kapitalnim budžetom za 2015. godinu opredijelila 900.000 eura za sanaciju tog nesanitarnog odlagališta, tokom 2016. godine je započeta realizacija projekta sanacije istog izradom glavnog projekta sanacije a projekat je u fazi revizije . Završena je i procedura ocjene potrebe izrade Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu sanacije navedenog odlagališta i odlučeno je da je potrebno ići u dalju proceduru.

Krajem 2017.g. je započeta prva faza realizacije projekta.

Prečišćavanje otpadnih voda

Projekat upravljanja otpadnim vodama i kanalizacionom mrežom u opštini Berane, izrađena je u decembru 2010. godine i predviđa izgradnju PPOV kapaciteta 20.000 ES na lokaciji Donji Talum, 20,7 km kanalizacione mreže i 1,4 km atmosferske kanalizacije.

Ukupna vrijednost projekta iznosi 12,27 miliona € - cca 6,55 miliona € za izgradnju PPOV sa pristupnim putem i 5,72 miliona € za izgradnju kanlizacione mreže. Ovim iznosom je obuhvaćena je i izrada dokumentacije, troškovi nadzora i PDV. Pretpostavljeni izvori finansiranja: IPA 2012-2013 u iznosu od 7,45 miliona €, budžet 1,3 miliona €, cca 3 miliona € kredit EIB i 430.000 € iz IPF TA, WBIF i PPF, kao i 90.000 € iz kapitalnog budžeta. Za izradu projektne dokumentacije iz kapitalnog budžeta i budžeta Opštine obezbijeđeno je 120.000 €, a iz IPF TA 330.000 €.

U pripremi projekta za realizaciju urađena je sljedeća dokumetntacija: Studija izvodljivosti za izgradnju PPOV i kanalizacione mreže, Idejni projekat za PPOV i kanalizaiconu mrežu, EIA

za PPOV na koji je dobijena saglasnost, ali je zbog nedostataka u projektnoj dokumentaciji izrađen Aneks II EIA, Glavni projekat za izgradnju kanalizacione mreže koji je revidovan, Idejni projekat za pripremu (izdizanje terena za izgradnju PPOV u cilju zaštite od plavljenja i izgradnju pristupnog puta do lokacije PPOV). Završen je Idejni projekat pristupnog puta i tenderske dokumentacje za projektovanje i izgradnju PPOV i kanalizacione mreže.
Direkcija javnih radova je odabrala najpovoljnijeg izvođača za :
1.Izvođenje radova na kanalizacionoj mreži
2.projektovanje i izvođenje radova na lokaciji postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda
3.izvođenje projekta rekonstrukcije crpne stanice,bazena na Jasikovcu , prelivne komore na Salači sa nabavkom opreme i hlorinatorske stanice u dapsićima u cilju poboljšanja vodosnabdijevanja

Radovi na kanalizaciji započeti u oktobru 2016.g. a tokom 2017.g. ,urađen glavni projekat PPOV,glavni projekat prilaznog puta i glavni projekat regulacije Makve južno od postrojenja računajući i reviziju
Radovi na sprovođenju projekta poboljšanja vodosnabdijevanja su započeti 2017.g. i nastaviće se 2018.g po projektu koji je urađen u ranijem periodu.

Dinamika posla na projektu kanalizacije:

- cjevovod 12.907 m / 19.207 m …… 67%
- kućni priključci ……..... 68%
- šahte ……..... 63%
- asfalt ……..... 43%

Dinamika posla na projektu lokacije postrojenja:

- cjevovod 12.907 m / 19.207 m …… 67%
- kućni priključci ……..... 68%
- šahte ……..... 63%
- asfalt ……..... 43%

Dinamika posla na projektu vodosnabdijevanja:

- cjevovod 12.907 m / 19.207 m …… 67%
- kućni priključci ……..... 68%
- šahte ……..... 63%
- asfalt ……..... 43%

2.4.2. Saradnja sa međunarodnim institucijama

U izveštajnom periodu se gradi četiri stambene zgrade sa 96 stambenih jedinica za raseljena lica kao rezultat saradnje sa međunarodnim organizacijama -Razvojna banka saveta Evrope
Tokom tekuće godine se izvodi projekat „PPOV“ i rekonstrukcija postojeće i izgradnja nove kanalizacije do PPV. Dinamikom posla je planiran završetak ovog projekta tokom 2018.g.
Navedeni projekti su u potpunosti rađeni po evropskim pravilima,kao donacija iz IPA sredstava i nadzorom međunarodnih institucija.

III IZDATI UTU, GRAĐEVINKE DOZVOLE, UPOTRBNE DOZVOLE

U izveštajnom periodu kao redovni poslovi su se izdavali urbanističko tehnički uslovi jer Opština Berane još nije aktivirala sajt i nisu urađeni separati sa uslovima iako su planovi započeti po starom zakonu završeni po novom zakonu.Analizom redovnih poslova izdata su sledeća akta:

TABELA BROJ 4 –izdati akti za sprovođenje plana

BR.	AKTA	KOM	BRGRP/m²	VREDNOST PROJEKTA
1	UTU	29		
2	GRAĐ.DOZVOLE	5	4.235,70	996000
3	UPOTRBNE DOZVOLE	3		

IV DETALJNA ANALIZA INVESTICIONIH POTENCIJALA BAZIRANA NA VAŽEĆIM PLANSKIM DOKUMENTIMA

Važeća planska dokumentacija daje planske i razvojene pretpostavke za infrastrukturne objekte
neophodne za adekvatno odvijanje javnih funkcija grada i to u dijelu:
- infrastrukturne objekte, turističke komplekse, stambene komplekse, trgovačke sadržaje - poslovne komplekse, kvalitetnog vodosnabdijevanja, odvođenja otpadnih voda, tretman otpadnih voda, deponovanje otpada, recikliranje otpada, gradska groblja ,pijace i sl.

Osnovni koncept namjene prostora podrazumijeva racionalno korišćenje zemljišta u skladu sa njegovim prirodnim pogodnostima, odnosno, prvenstveno, međusobni usklađeni raspored površina pogodnih za razvoj stočarstva, voćarstva i ratarstva, šumarstva, izgradnje naselja i turističkih kapaciteta i turističke infratsrukture, rudarstva, proizvodnih objekata (uključujući i energetske), infrastrukturnih i komunalnih sistema i objekata. U narednom periodu neophodno je kontrolisati i usmjeravati korišćenje prostora opštine i sprečavanja negativnih pojava, odnosno ostvarivanje pozitivnih efekata prostornog razvoja.

S obzirom da djelovi beranske opštine pripadaju Nacionalnom parku "Biogradska Gora", i da značajni dio opštine zahvata Bjelasica, kontrolisana upotreba prostora je od izuzetnog značaja, kako ne bi došlo do ugrožavanja prirodnih vrijednosti prostora, istovremeno i turističkih motiva ovog kraja.

Prostor opštine Berane treba razvijati u skladu sa principima održivog razvoja što podrazumijeva organizovanu plansku upotrebu – korišćenje, uređenje i zaštitu u skladu sa prirodnim i stvorenim potencijalima i ograničenjima beranskog kraja.

Na području koje obuhvata administrativna opština Berane, zadržaće se dominantno plodno tle, koje je uglavnom poljoprivredno ili šumsko, a neplodne površine su najvećim dijelom namijenjene stanovanju i putevima, ali i specifičnim radnim zonama – industriji, kopovima, deponijama i dr. Stanovnici većine sela baviće se poljoprivredom (stočarstvom, voćarstvom, ratarstvom i povrtarstvom) i turizmom. Brdsko planinski šumoviti predjeli uglavnom ostaju manje naseljeni, uz veoma kontrolisanu gradnju objekata u funkciji šumarstva, infrastrukture i turizma.

Šumske površine, koje su poslednjih godina takođe imale tendenciju smanjenja, ubuduće treba uvećati pošumljavanjem degradiranih šumskih zemljišta i ogoljelih terena.

V IZNOS NAKNADA ZA KOMUNALNO OPREMANJE GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA (OSTVARENIH U POSTUPKU IZDAVANJA GRAĐEVINSKE DOZVOLE I U POSTUPKU IZDAVANJA UPOTREBNE DOZVOLE) I UGOVORENIH NAKNADA

Prihodi po osnovu izdavanja građevinskih dozvola koje su realizovani u izveštajnom periodu za 2018.godinu, kao i ugovorenih naknada je 155652,33 € i odnose se na objekte koji su podlijegali naknadi za komunalno opremanje u punom iznosu i na prizemne stambene objekte sa jednom stambenom jedinicom i maksimalno 100m² BRGP koji su imali povlastice(umanjenje naknade), kao i objekte za koje je sa investiorima potpisan ugovor o izmirivanju komunalnog opremanja zemljišta na rate.

VI PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

Dugi niz godina uprkos činjenici da Berane ima specifične uslove za prostorni razvoj kako industrije tako i poljoprivrede, primjenjivan je koncept razvoja koji se zasnivao na dominaciji industrije nad ostalim granama, posebno poljoprivredom, i dominaciji društvenog nad privatnim sektorom. Ova strategija i koncepcija razvoja nije pretpostavljala intezivan razvoj privatnog sektora.

Nakon tog perioda nastali period tranzicije i tržišnog načina privređivanja, uticao je na izjednačavanje privatnog i javnog sektora, što se neminovno odražava na socio – ekonomske i ostale činioce

U takvim okolnostima nastojali smo da izmjenama i dopunama planske dokumentacije stvorimo osnovne pretpostavke za otklanjanje biznis barijera i funkcionisanje sistema u kome plansko rješenje i zakonski mehanizmi usmjeravaju i kontrolišu i to:
1.ekonomski razvoj koji treba da obezbijedi materijalno povoljniji položaj stanovništva;
2.socijalni razvoj koji dovodi do društvenog i kulturnog prosperiteta;
3.ekološki razvoj koji štiti i unapređuje životnu sredinu i stvara uslove za zdraviji život.

- Za sve donešene Odluke o izradi planova sproveden je postupak o ne preduzimanju izrade strateške procjene uticaja plana na životnu sredinu iz razloga što je za PUP već donešena strateška procjena uticaja na životnu sredinu.
- Prirodna baština je i dalje očuvana u značajnoj mjeri mada je evidentan pritisak na njene vrijednosti dominantno kroz uzurpacije, bespravnu gradnju i zagađenje (otpadne vode). U izvještajnom periodu evidentisan je pomak u uređenju i ozelenjavanju parkovskih površina i pejzažnom uređenju ulica i blokova.
- Opredjeljenja nacionalne strategije održivog razvoja implementirati kroz sve planove i projekte sa ciljem da se racionalno koriste resursi i da se optimalno upravlja sa prostorom.
- Nastaviti sa uređivanjem građevinskog zemljišta kako u dijelu priprema za komunalno opremanje tako i u dijelu izgradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture.
- Nastaviti sa formiranjem podloga koje služe kao dokumentaciona osnova o prostoru.
- Raditi na prikupljanju, evidentiranju i formiranju informatičkog uvezivanja podataka koje posjeduju organi lokalne uprave i organi državne uprave.
- Intenzivirati aktivnosti na popisu društvene imovine kojom raspolaže opština.

Ovaj izvještaj bi trebalo da bude smjernica za izradu Programa planiranja i uređenja prostora za 2018.g. koji će morati da odvoji prioritete zato što sve probleme u gradu nastale dugim nizom godina nije moguće rješiti za jednu godinu ali je dovoljno što se nastavilo sa planskim razvojem grada i sveobuhvatnim sagledavanjem mogućih poteškoća koji će nastajati prilikom realizacije planiranog.

Veliki je uspjeh ako se preduzetim aktivnostima u protekloj godini ostvari saradnja između lokalne uprave i potencijalnih investitora, izgradi svijest da i planiranje mora da bude brže i efikasnije kako bi se preduhitrilo ugrožavanje javnog interesa i interesa onih koji u ovom momentu nisu investitori a svi zajedno su građani ovog grada.Takođe se moraju preduzeti aktivnosti na edukaciji građana da uređenje prostora nije samo obaveza Opštine nego i obaveza građana da shvate da je planiranje prostora sveobuhvatna aktivnost u cilju valorizacije potencijala u granicama održivog razvoja i zaštite prostora za buduće generacije a ne rješavanje samo privatnih interesa.

* Napomena: *Podaci uzeti iz PUP-a-analiza postojećeg stanja a statistički podaci su odvojena za Opštinu Petnjica samo u dijelu poljoprivrednog i šumskog zemljišta*

SINTEZNA KARTA 1- grafički prikaz granica planskih dokumenata

PLANIRANA PLANSKA DOKUMENTACIJA

L E G E N D A

1.DUP Agropolimlje
2.DUP Centar
3.DUP Gimnazija i Autobuska stanica
4.DUP Izgradnja
5.DUP Komunalno
6.DUP Lijeva obala Lima
7.DUP Medicinski centar
8.DUP Obalsko naselje
9.DUP Školski centar Vukadin Vukadinović
10.DUP Park
11.DUP Rasadnik
12.DUP Šaćina bara
13.DUP Stadion i Škola Vuk Karadžić
14.DUP Stari Grad
15.LSL za izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda "Donji Talum"
16.DUP Gornji Talum
17.LSL Biznis zona "Rudeš"
18.DUP Novo Naselje
19.LSL Aerodrom
20. DUP Rudeš I
21. DUP Rudeš II
22. DUP Votnjik
23. DUP Rudeš III
24. DUP Haremi
25. UP Spomen Kompleks Jasikovac
26. DUP Jasikovac polje
27. DUP Brnjica
28. DUP Desna obala Lima
29. DUP Luge
30. DUP Ostrovi
31. DUP Bistrica
32. DUP Škrljevice
33. DUP Krkače
34. DUP Golubinjaci
35. DUP Šćepanice
36. DUP Grobije
37. UP Manastir Đurđevi Stupovi
38. DUP Sušica
39. DUP Beran Selo
40. DUP Lugovi i Donji Talum

9 granica DUP-a, UP-a i LSL-e

granica generalnog urbanističkog rješenja

ANEX 4
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2018.GODINI
ZA OPŠTINU BIJELO POLJE

UVOD

Uređenjem prostora smatra se praćenje stanja u prostoru (monitoring), utvrđivanje namjene, uslova i načina korišćenja prostora kroz izradu i donošenje planskih dokumenata, sprovođenje planskih dokumenata i uređivanje građevinskog zemljišta.
Izvještaj o stanju uređenja prostora, saglasno zakonskim obavezama, sadrži: analizu sprovođenja planskih dokumenata, ocjenu sprovedenih mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom, ocjenu zaštite prostora, podatke o izgrađenim objektima uključujući i objekte koji su izgrađeni suprotno zakonu, ocjenu o iskazanim potrebama korisnika prostora, kao i druge elemente od važnosti za prostor, za koji se izvještaj izrađuje.

ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

1.Organizacija, korišćenje i namjena prostora

Prostornim planom opštine Bijelo Polje koji je usvojen marta 2014 je obuhvaćena cjelokupna teritorija Opštine Bijelo Polje, u administrativnim granicama, površine od 94.046,16ha (940,46 km^2). Generalnom urbanističkom razradom PUP-a pokriven je najveći dio katastarske opštine Bijelo Polje i sekundarni opštinski centri Bistrica, Kanje, Zaton, Lozna, Tomaševo i Pavino Polje. Površina Generalne urbanističke razrade za gradsko jezgro i sekundarne opštinske centre iznosi ukupno 1 429,5 ha, što je 1,52 % površine zahvata PUP-a Bijelo Polje. U okviru GUR – a Bijelo Polje urađeno 12 detaljnih urbanističkih planova.
U zahvatu PUP-a urađen je jedan (1) Urbanistički projekat i devet (9) Lokalnih studija lokacija.
Donesenim Detaljnim urbanističkim planovima pokriveno je 880,77 ha.

2.Realizacija Programa uređenja prostora

2.1 Usvojeni planski dokumenti

U toku 2018.godine donesene su izmjene i dopune DUP-a Centralne zone Bijelo Polje, utvrđen je Nacrt i sprovedena javna rasprava DUP-a Nedakusi.

2.2 Učešće javnosti u izradi planskih dokumenata

Učešće javnosti u izradi planskih dokumenata ostvarivano je kroz javne rasprave za DUP-ove čija je izrada u toku. Neophodno je naglasiti da je javnost vrlo malo zainteresovana za učešće u izradi planskih dokumenata i pripremi programa uređenja prostora.

2.2 Finansiranje izrade planskih dokumenata

Izrada planskih dokumenata finansira se iz budžeta Opštine Bijelo Polje i sredstava zainteresovanih korisnika prostora.

2.3 Uređivanje građevinskog zemljišta

Pod uređivanjem građevinskog zemljišta podrazumijeva se opremanje zemljišta na način koji omogućava implementaciju planskog dokumenta, pri čemu uređivanje građevinskog zemljišta obuhvata pripremu građevinskog zemljišta za komunalno opremanje i komunalno opremanje.

2.4.1 Priprema građevinskog zemljišta za komunalno opremanje

Pod pripremom građevinskog zemljišta za komunalno opremanje podrazumijeva se: izrada planske, tehničke i druge dokumentacije i rješavanje imovinsko – pravnih odnosa;

preduzimanje mjera zaštite spomenika kulture i zaštite spomenika prirode koji bi mogli biti ugroženi radovima na pripremi zemljišta; rušenje postojećh objekata i uređaja i uklanjanje materijala, kao i premještanje postojećih nadzemnih i podzemnih instalacija.
Priprema građevinskog zemljišta za komunalno opremanje u toku 2017.godine odvijala se kroz izradu planske i projektne dokumentacije

U toku 2018.godine usvojene su Izmjene i dopune Detaljnog urbanističkog plana Centralne zone Bijelo Polje i sprovedene javne rasprave nacrta DUP-a Nedakusi i LSL mHE ''Lještanica''.

Područje Generalne urbanističke razrade PUP-a opštine Bijelo Polje pokriveno je sljedećim Detaljnim urbanističkim planovima:

- Izmjene i dopune DUP za naselje Loznice, donesene 2015.godine,
- Detaljni urbanistički plan Nikoljac, donesen 2016.godine,
- Izmjene i dopune DUP-a Centralne zone, donesene 2018.godine,
- Lokalna studija lokacije regionalne deponije čvrstog otpada ''Čelinska kosa'', donesena 2009.godine,
- DUP Resnik, donesen 2012.godine,
- DUP Gornje Loznice, donesen 2012.godine,
- Lokalne studije lokacije: ''Vraneška dolina'', ''Durmitor'', ''Benzinska pumpa Ravna Rijeka'' i Izletište ''Ušće'' donesene 2014 godine,
- Izmjene i dopune DUP-a Rakonje, donesene 2016 godine,
- Izmjene i dopune DUP Industrijske zone i područja terminala,donesene 2016.godine,
- DUP Medanovići, donesen 2015 godine,
- DUP Ciglana, donesen 2017.godine,
- DUP Lješnica, donesen 2017.godine.

2.4.2 Komunalno opremanje građevinskog zemljišta

Komunalno opremanje građevinskog zemljišta obuhvata izgradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture, a naročito: komunalnih objekata i instalacija, puteva i ulica u naselju, nadvožnjaka, podvožnjaka i mostova, pješačkih prolaza, pločnika, trgova, skverova i javnih parkirališta u naselju, zelenih površina u naselju, blokovskog zelenila, terena za rekreaciju, dječjih igrališta, parkova, pješačkih staza i travnjaka, javnih gradskih komunalnih objekata i groblja, deponija i objekata za preradu i uništavanje otpadnih materijala, priključaka komunalnih instalacija čija funkcija može biti od značaja u uslovima nastanka vanredne situacije, elementarnih nepogoda ili radi zaštite države.

2.5 Lokalni planski dokumenti donijeti od strane Vlade Crne Gore

Vlada CG nije donosila lokalne planske dokumente za opštinu Bijelo Polje.

2.6 Dokumentaciona osnova o prostoru

U okviru izrade PUP-a opštine Bijelo Polje urađena je Analitičko dokumentaciona osnova o prostoru kojom su obrađene:

- geografsko-saobraćajno-administrativni položaj
- izvodi iz planova višeg hijerarskijskog nivoa i strateških dokumenata
- stanje prirodne osnove
- interpretacija rezultata analize postojeće planske dokumentacije za plansko područje
- interpretacija rezultata urađenih ekspertiza za različite oblasti
- pregled postojeće energetske,hidrotehničke i telekomunikacione infrastrukture
- raspoloživost i uslovi održivog korišćenja prostora

Paralelno sa izradom PUP- a urađene su i sljedeće studije:

- studija zaštite kulturnih dobara
- održivi razvoj turizma
- zemljišna politika bijelog polja
- studije tehničke infrastrukture - elektroenergetika, hidrotehnika, saobraćaj, telekomunikacije
- socio – ekonomska
- politika
- studija prirodnih uslova i predjela

3. Sintezne karte

Izrada sinteznih karata sa grafičkim prikazom donesenih planskih dokumenata i dokumenata čija je izrada u toku, kao i onih čije je donošenje planirano urađena je u sklopu Prostorno-urbanističkog plana opštine.

4. Osnov korišćenja zemljišta

Od 940.461.413, 45m2 zemljišta na prostoru opštine Bijelo Polje u vlasništvu opštine je 13. 111. 422,94 m2 ili 1,4%.

5.Poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja i dr.

Bilans površina postojećeg stanja namjene zemljišta (GIS podaci) je:

	Naselja	Šume	Poljoprivredno zemljište	Ostale površine	UKUPNO
			obradivo zemljište i voćnjaci	livade, parkovi, šiblje, žbunje, močvare, trska, goleti...	
Ha	759,46	44.279,47	11.018,03	37.989,18	94.046,14

Bilans površina PUP-om planirane namjene zemljišta je:

	Naselja	Šume	Poljoprivredno zemljište	Ostale površine		UKUPNO
			obradivo zemljište i voćnjaci 19.010 livade, pašnjaci 17.084	parkovi, šiblje, žbunje, močvare, trska, goleti...	vodne površine	
ha	2.887	41.050	36.094	10.252	6.650	94.046

Bilans površina na prostoru Generalne urbanističke razrade Bijelog Polja dat je u sljedećoj tabeli:

NAMJENA	m2	ha
Stanovanje male gustine	1933782	193
Stanovanje srednje gustine	1191704	119
Stanovanje velike gustine	192758	19
Mješovite namjene	2789466	279
Turizam	390720	39
Školstvo i socijalno staranje	76383	8
Zdravstvo	44413	4
Kultura	2689	0
Sport i rekreacija	55667	6
Poljoprivreda	1502976	150
Industrija i privreda	535447	54
Pejzažne površine javne namjene	155660	16
Pejzažne površine specijalne namjene	780016	78
Ostale površine	24406	2
Površine vjerskih objekata	4625	0
Površine površinskih voda	772576	77
Groblja	158922	16
Površine komunalne infrastrukture	3524	0
Površine za obradu, sanaciju i skladištenje otpada	8647	1
Površine saobraćajne infrastrukture	7698	1
Površine željezničkog saobraćaja	566006	57
Drumski saobraćaj	371245	37
Površine hidrotehničke infrastrukture	24653	2
UKUPNO	11593983	1159

Potencijalna koncesiona područja za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina su:
„Lješnica - Bioče“ (tehničko-građevinski kamen)
„Žuber“ (arhitektonsko-građevinski-ukrasni kamen)
„Gornja Lijeska“, bigar
Ležišta mineralnih voda: Izvor Čeoče i lzvor Nedakusi (Kisjele vode)
Opekarske gline: Ležište Kukavički vrh, rezerve 1.240.000 t.

6. Demografska kretanja

Trend pada stanovništva praćen je demografskim pražnjenjem ruralnih područja, posebno brdsko-planinskih, i rastom stanovnika na urbanim područjima.

U periodu od 1971. do 2011. stanovništvo sa urbanog područja je povećano za jedan i po put, dok je na ruralnim područjima gotovo prepolovljeno. Ovi trendovi su prouzrokovani negativnim prirodnim i mehaničkim kretanjima stanovništva ruralih područja.

7. Sprovođenje podzakonskih akata

Skupština opštine Bijelo Polje je nakon usvajanja Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata usvojila Odluku o privremenim objektima, Odluku o pomoćnim objektima, Odluku o izgradnji lokalnih objekata od opsteg interesa, Odluku o postavljanju, odnosno građenju i

uklanjanju pristupnih rampi, liftova i sličnih objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom na teritoriji opštine Bijelo Polje.Nakon usvajanja Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“, br.64/17) donijela je Odluku o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte («Sl.list CG» - opštinski propisi br.11/18) i Odluku o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta («Sl.list CG» - opštinski propisi br.11/18).

8. IZDATI UTU, GRAĐEVINSKE DOZVOLE, UPOTREBNE DOZVOLE

U toku 2018.godine izdato je:

171 UTU, za izgradnju i rekonstrukciju objekata, od čega:

stambenih objekata ---------- 48
stambeno-poslovnih objekata---------- 31
poslovnih objekata---------- 41
ostalih ---------- 51

U 2018. godini izdate su građevinske dozvole za 13 objekata od čega za:

izgradnju objekata 8

-poslovnih ---------- 2
-stambeno-poslovnih ---------- 3
-infrastrukturnih, vjersjkih, javnih i sl. ---------- 3

rekonstrukciju objekata 5

izdate upotrebne dozvole za 11 objekata od čega za:

-stambene ---------- 5
-stambeno-poslovne ---------- 2
-poslovne ---------- 1
-infrastrukturne ---------- 3

U toku 2018.godine za komunalno opremanje građevinskog zemljišta ostvarenih u postupku izdavanja građevinskih i upotrebnih dozvola naplaćeno je 319 809,10 €.

OCJENA ZAŠTITE PROSTORA

Vršenje inspekcijskog nadzora u oblasti zaštite prostora i izgradnje objekata saglasno Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata je u isključivoj nadležnosti državnog organa (Uprava za inspekcijske poslove Podgorica). Poslove inspekcijskog nadzora u oblasti uređenja prostora Ministarstvo vrši preko inspektora zaštite prostora i inspektora za urbanizam, a inspekcijski nadzor u oblasti izgradnje objekata preko inspektora za građevinarstvo.

PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA

Prema ranije urađenom popisu bespravno sagrađenih objekata (koji nije završen) na prostoru zahvata GUP-a evidentirano su 3394 bespravno sagrađena ili rekonstruisana stambena objekta i 175 stambeno-poslovnih objekata.
Uprava za nekretnine Bijelo Polje nije dostavila podatke o broju objekata na području opštine Bijelo Polje koji su upisani bez građevinske i upotrebne dozvole.

Na osnovu dostavljenih podataka za izvještaj za 2015. godinu bilo je upisano je ukupno 2031 objekata bez građevinske dozvole i 122 objekta sa prekoračenjem građevinske dozvole.
Broj bespravno sagrađenih objekata na teritoriji opštine biće precizno utvrđen nakon izrade orto foto snimka urađenog od strane uprave nadležne za upis prava u katastar nepokretnosti.
Prema dosadašnjim podacima problem bespravne gradnje je posebno izražen u naseljima:
- Resnik ---------- 27% od ukupnog broja evidentiranih bespravno sagrađenih objekata;
- Centralna zona-------- 20% od ukupnog broja evidentiranih bespravno sagrađenih objekata;
- Nedakusi---------- 11,5% od ukupnog broja evidentiranih bespravno sagrađenih objekata;
- Rakonje ----------11% od ukupnog broja evidentiranih bespravno sagrađenih objekata;
- Loznice ---------- 8,3% od ukupnog broja evidentiranih bespravno sagrađenih objekata;
- Nikoljac ----------5% od ukupnog broja evidentiranih bespravno sagrađenih objekata.

16,7% od ukupnog broja evidentiranih bespravno sagrađenih objekata odnosi se na ostala naselja u području zahvata GUR-a Bijelo Polje.

Do sada je preko 95% bespravno sagrađenih objekata, uklopljeno u urbanističke planove, tj. planskim dokumentima je propisano da se isti mogu legalizovati nezavisno da li narušavaju zadate urbanističke parametre osim u slučajevima kad ugrožavaju planiranu regulaciju ili se nalaze na planiranim infrastrukturnim koridorima. Imajući u vidu odredbe člana 154 stav 4 i 6 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata (»Sl.list Crne Gore«, br.64/2017) da se Rješenje o legalizaciji može izdati za bespravni objekat koji je izgrađen u skladu sa osnovnim urbanističkim parametrima (osnovni urbanistički parametri su: namjena, indeks izgrađenosti, indeks zauzetosti, spratnost odnosno visina objekta i odnos prema građevinskoj liniji) važećeg planskog dokumenta donesenog do stupanja na snagu Zakona većina objekata za koji je podnesen zahtjev za legalizaciju se ne može legalizovati jer ne ispunjava neki od parametara zadatih planskim dokumentom.
U toku 2018 godine podneseno je ukupno 1391 zahtjeva za legalizaciju bespravnih objekata od kojih je doneseno rješenja o legalizaciji 27, prekidu postupka 78 i tražena dopuna u 1286 predmeta dok je podneseno 27 zahtjeva poslije isteka roka.
U toku 2018.godine za komunalno opremanje građevinskog zemljišta ostvarenih u postupku legalizacije bespravno sagrađenih objekata naplaćeno je 30 237,40 €.

OCJENA O ISKAZANIM POTREBAMA KORISNIKA PROSTORA

Učešće javnosti i zainteresovanih korisnika prostora u izradi i donošenju planskih dokumenata ostvaruje se anketiranjem istih prije izrade nacrta planskog dokumenta, kao i učešćem na javnim izlaganjima Nacrta planskih dokumenata koja traju od 15 do 30 dana. U toku svih faza izrade planskih dokumenata ostvaruje se učešće javnosti kroz razne vidove radionica, obilaskom terena, sastancima u mjesnim zajednicama i sl.
Izrada planskih dokumenata radi se na osnovu Programa uređenja prostora koji se donosi za svaku godinu.
U fazi izrade planskih dokumenata Opština vrši doažuriranje katastarskih podloga i na taj način uklapanje bespravno podignutih objekata u planske dokumente. Što se tiče samih korisnika prostora oni ne iskazuju interesovanje za uklapanje istih u planske dokumente.

PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

Početkom 2014. godine usvojen PUP opštine Bijelo Polje, za čiju realizaciju je neophodno sprovesti sljedeće aktivnosti:
- Izrada i usaglašavanje propisane planske dokumentacije detaljne razrade;
- Izrada Studija i projekata potrebnih za sprovodenje Plana: izrada Studije izbora lokacije i kasnije Studije izvodljivosti (eventualno) za sanitarnu deponiju čvrstog otpada,

životinjskog otpada, građevinskog otpada, posebnih vrsta otpada (otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila i otpad od električnih i elektronskih proizvoda) i mulja;
- Izrada Studije zaštite kulturnih dobara u skladu sa Zakonom o zaštiti kulturnih dobara;
- Izrada Detaljnih studija predjela (prioritet za Đalovića klisuru);
- Istraživanja nalazišta mineralnih sirovina i voda i utvrđivanje rezervi;
- Istraživanja OIE, voda, vjetar, sunce, geotermalna energija, biomasa i dr;
- Rekonstrukcija pruge - dionica Beograd – Bar - Studija izvodljivosti, projekat;
- Auto-put Bar – Boljare - generalni projekat, izbor trase, zaštita i kontrola unutar koridora od dva km (granica i zahvat Plana);
- Željeznička pruga Pljevlja – Bijelo Polje – Berane - Studija izvodljivosti, DPP koridora pruge, Studija opravdanosti, Idejni projekat);
- Istraživanje Đalovića pećine i njena promocija u turističke svrhe, izrada Studije zaštite, Detaljne studije predjela, PPPN (mogućnost konkursa za definisani lokalitet);
- Istraživanje Novakovića pećine i njena promocija u turističke svrhe (izrada Studije zaštite za Novakovića klisuru, izrada Detaljne studije predjela kroz koju se definiše područje za razradu DUP-om ili LSL);
- Izrada katastra pećina, zagađivača;
- Valorizacija turističkih potencijala;
- Katastar zemljišta za cijelu opštinu;
- Katastar podzemnih instalacija;
- Plan seizmičke mikroreonizacije;
- Određivanje zaštitnih zona vodoizvorišta u skladu sa Zakonom o vodama i Pravilnikom (ili važećim propisima);
- Određivanje granica poplavnih područja u skladu sa Zakonom o vodama i Pravilnikom (ili važećim propisima).
-

OSTALO

Komisiji za povraćaj i obeštećenje Bijelo Polje do sada je podneseno 650 zahtjeva za restituciju sa teritorije opštine Bijelo Polje. Broj riješenih zahtjeva kod opštinske Komisije u Bijelom Polju iznosi 64, a kod regionalne komisije 265 dok je neriješenih zahtjeva 321.Po osnovu poreza na nepokretnosti za 2018.godinu primarnih stambenih objekata je 14 678, iznos zaduženja je 456 534,42 €, a sekundarnih stambenih objekata je 2 027, iznos zaduženja je 132 416,75 €.

ANEX 5
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2018.GODINI
ZA OPŠTINU BUDVA

I UVOD

1.Sadržina Izvještaja

Izvještaj o stanju uređenja prostora u 2018. godini (u daljem tekstu Izvještaj), predstavlja integralni prikaz o stanju uređenja prostora u Opštini Budva.
Izrada Izvještaja o stanju uređenja prostora u nadležnosti je Službe gradskog arhitekte (formiranjem Službe glavnog gradskog arhitekte, poslovi iz domena Agencije za planiranje prostora prešli su u nadležnosti Službe glavnog gradskog arhitekte), ali obzirom da je upravljenje i korišćenje prostora kompleksno pitanje svoje podatke , informacije i ocjene za izvještaj su dostavili i svi drugi organi lokalne uprave.
Informacije su obrađene u skladu sa Uputstvom o bližem sadržaju izvještaja o stanju uređenja prostora, koje je aktom broj: 01–1523/1 od 25.05.2010. godine, donijelo Ministarstvo održivog razvoja i turizma.
Izvještaj sadrži: analizu sprovođenja planskih dokumenata, ocjenu sprovedenih mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom, ocjenu zaštite prostora, podatke o izgrađenim objektima uključujući i objekte koji su izgrađeni suprotno zakonu, ocjenu o iskazanim potrebama korisnika prostora, kao i druge
elemente od važnosti za prostor.
Ovaj Izvještaj daje prikaz utvrđenih problema u prostoru, navodi postojeća rješenja za poboljšanje stanja i ukazuje na mogućnosti daljih usmjerenja prostornog razvoja, daje uvid u procese koji koriste potencijale Opštine i doprinose povećanju nivoa njene razvijenosti. Kao najvažnije teme izdvajaju se neophodnost unaprijeđenja kvaliteta izgrađenog prostora, nužnost sistematizacije prostornih pokazatelja i podataka za praćenje stanja u prostoru, važnost edukacije i informisanja stručne i najšire javnosti o značaju prostornog planiranja, nužnost povećanja brige o javnom interesu i zaštiti opšteg dobra i neophodnost implementacije međunarodnih protokola i deklaracija u prostorno plansku dokumentaciju, što je prvi korak u njihovoj primjeni.

2. Realizacija obaveza i aktivnosti po osnovu Izvještaja za prethodnu godinu

Prema Programu uređenja prostora za 2018.godinu koji je donešen na sjednici Skupštine Opštine
Budva, dana 30.12 .2017.godine (“Službeni list Crne Gore-Opštinski propisi, broj 3/2018) , u dijelu koji se tiče planske dokumentacije, planirane su aktivnosti na izradi novih, odnosno izmjeni i dopuni postojećih planskih dokumenata, ali iste nisu ispunjene. Nedonošenje Prostorno urbanističkog plana opštine Budva (PUP-a), kao osnovnog razvojnog dokumenta, kojim bi se stvorili su se preduslovi za racionalno i namjensko korištenje prostora i definisanje pravaca razvoja, kao i izrada lokalnih planskih dokumenata (u skladu sa smjernicama iz PUP-a), jedan je od osnovnih razloga zbog čega procedura izrade i donošenja planskih dokumenata nižeg reda kasni.
Ministarstvo je dostavilo Odluku o izradi Plana generalne regulacije Crne Gore uz Programski zadatak uz zahtjev za dostavljanje smjernica za izradu programskog zadatka od strane opštine Budva, što je prethodne nedjelje i učinjeno.

II ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

Analizom sprovođenja usvojenih planova, odnosno Generalnog urbanističkog plana i planskih dokumenata detaljne razrade, uočava se da su isti donijeti u cilju realizacije brojnih

investicija u oblasti infrastrukture i izgradnji novih objekata uz evidentiranje postojećih, pa i bespravno izgrađenih objekata s tendencijom da se isti uklope u plansku dokumentaciju.

U cilju sprovođenja navedenih planskih dokumenata preduzimane su aktivnosti na uređivanju i komunalnom opremanju građevinskog zemljišta shodno zakonu.

1. Organizacija, korišćenje i namjena prostora po planskim dokumentima lokalne samouprave- pokrivenost teritorije lokalne samouprave planskim dokumentima

Budva je primorski grad na Jadranskom moru u Crnoj Gori, a nalazi se na 42° 17,7" N i 18°50' 37" E. Teritorija opštine Budva se proteže od uvale Jaz (na sjeverozapadu) do Buljaričkog polja (na jugoistoku), ima obalu dugu 36 km i zauzima površinu od 122 km^2 .
Prema podacima sa poslednjeg popisa stanovništva na teritoriji opštine Budva živi 19.218 stanovnika.

Gledano za nivo cijele opštine Budva, postojeće mreža naselja i centara je izrazito jednopolna (monocentrična) sa centrom u gradu Budvi, budući da u gradu Budvi shodno Popisu 2011 živi oko 70% ukupnog stanovništva opštine. Pored Budve, drugi značajan centar u opštini je Petrovac na Moru. Oba naselja su jedina u opštini sa preko 1000 stanovnika i sa zavisnim naseljima u okruženju, od čega su neka u pravom smislu njihova predgrađa.
U okviru definisanih zona na nacionalnom nivou, koje predstavljaju područja međusobno povezanih gradova i naselja u kojima su razvojne aktivnosti locirane po principu komplementarnosti, opština Budva je ključni element oblasti Budvansko-petrovačkog primorja.
Prostorni plan Crne Gore Budvu definiše kao centar šireg regionalnog značaja, koji opslužuje gravitaciono područje sa preko 40.000 stanovnika i za koji je predviđen niz aktivnosti vezanih za ekološki-prostorno prihvatljivu proizvodnju, obrazovanje višeg ranga, aktivnosti kulturnih centara, odgovarajuće zdravstvene usluge, usluge socijalnog staranja, posebne sportske i turističke programe, kao i razvijeniju trgovinu i druge komercijalne aktivnosti.
Prostor opštine Budva planiran je državnim i lokalnim planskim dokumentima .
Dosadašnji planovi koji usmjeravaju razvoj opštine Budva formulisali su određena pravila, strategije i rješenja koja bi trebalo da predstavljaju polazni okvir intervencija u prostoru.
Naime, s obzirom na ulogu i značaj područja primorskog regiona za razvoj svih priobalnih opština (Herceg Novi, Tivat, Kotor, Budva, Bar i Ulcinj), odnosno Crne Gore u cjelini, ciljevi prostornog razvoja ovog područja temelje se na ciljevima koji su definisani dosad urađenim i usvojenim prostorno-planskim i strateškim dokumentima, na svim pomenutim nivoima.
Opšti pravci razvoja opštine Budva su definisani PPCG i PPPNOP Crne Gore, pri tom se oslanjajući prvenstveno na prirodne potencijale ovog prostora. Samo uređenje obalnog područja se direktno vezuje za Prostorni plan područja posebne namjene obalno područje , opštinske planove detaljne razrade kao i za međunarodne aktivnosti i konvencije za Mediteran, a apostrofira se neophodnost integralnog pristupa upravljanju. Pri tome, osnovne smjernice takođe prate trendove zaštite, sanacije i revitalizacije prirodnih, kulturnih i tradicionalnih vrijednosti okruženja.
Proces stvaranja planske dokumentacije, a kroz preispitivanje svih detektovanih vrijednosti i potencijala, i sinhronizovanje osnovnih pravaca i svih nivoa razvoja, definiše dugoročne i prioritetne ciljeve uređenja prostora opštine Budva, kojima treba sinhronizovati potrebe svih zastupljenih interesnih grupa.
Polazeći od regulatornog okvira i u skladu sa preferiranim pravcem promjena koji je usmjeren na razvoj elitnog turizma (kao generator budućeg razvoja i konkuretnosti) **planskim dokumentima višeg reda**, određeni su ciljevi prostornog uređenja kroz značaj i

posebnosti prostora, mogućnosti i ograničenja razvoja, te utvrđena koncepcija budućeg prostornog uređenja.

2. Realizacija Programa uređenja prostora

Donijeta planska dokumenta pokrivaju površinu od 1.290 ha, što čini 32% realizacije GUP-ovima predviđenog prostora ili stepen urbanizacije od 10% ukupne teritorije Opštine.

2.1 Donijeti planski dokumenti

2.1.1. Lokalni planski dokumenti

<u>Prostorni plan opštine Budva</u>

Prostorni plan opštine Budva je donijet 2007. godine ("Sl. list RCG- opštinski propisi" br: 30/07) kao i Izmjene i dopune PPOB u martu 2009. godine ("Sl. list Crne Gore- opštinski propisi" br: 11/09). Ovaj planski dokument je dao okvir za opšti prostorni razvoj Opštine do 2020. godine.

Članom 162a Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata (“Službeni list Crne Gore”, br. 51/08, 40/10, 34/11, 40/11, 47/11, 35/13, 39/13 i 33/14) navedeno je da: “Planski dokumenti kojima su uređeni ciljevi i mjere prostornog i urbanističkog razvoja lokalne samouprave primjenjivaće se do donošenja prostorno-urbanističkog plana lokalne samouprave, a najduže do 31. decembra 2015.godine.”

Iz prethodno navedenog sledi da se Prostorni plan Opštine Budva više se ne primjenjuje, ne nalazi se na Centralnom registru planskih dokumenata Crne Gore, a što predstavlja ograničavajući faktor da se pristupi izradi novih planskih dokumenata za određena građevinska područja, kao i izmjenama i dopunama planova koji za planski osnov imaju ovaj dokument.

U julu 2018. Godine donešen je od strane Skupštine Crne Gore Prostorni plan posebne namjene za obalno područje Crne Gore. Ovaj plan je dao smjernice za budući razvoj

priobalnog pojasa sa mogućnošću nastavka sprovođenja planskih dokumenata detaljne razrade uz korekciju na dijelu infrastrukturnih koridora. Data je mogućnost planske obrade izdvojenih građevinskih područja turističke namjene. Nova detaljna planska dokumenta gradskih naselja je nemoguće izrađivati za teritoriju opštine Budva iz razloga nepostojanja PUP-a.

Generalni urbanistički planovi opštine Budva

Opština Budva je 2005. godine usvojila Generalni urbanistički plan priobalnog pojasa Opštine za sektor Kamenovo-Buljarica, čiji rok važenja je istekao, te se ne primenjuje, a potom 2007. godine i za sektor Budva-Bečići. Površina pokrivena GUP-ovima je 4 011 ha.

Zakonom iz 2008. godine predviđeno da sve opštine izrade Prostorno- urbanistički plan čijim usvajanjem bi se stvorile pretpostavke za dalje planiranje prostora u roku do donošenja Plana generalne regulacije Crne Gore, a shodno Zakonu o planiranju i izgradnji objekata ("Sl list CG" br. 64/17, 44/18 i 63/18).

Detaljni urbanistički planovi opštine Budva

Tokom prethodnih godina opština Budva je pristupila izradi velikog broja planskih dokumenata. Usvojeno je 14 (četrnaestaest) detaljnih urbanističkih planova, kao i tri izmjene i dopune DUP-a, 35 (tridesetpet) lokalne studije lokacija i 8 (osam) urbanističkih projekata.

USVOJENI PLANSKI DOKUMENTI

Red. br	NAZIV PLANSKOG DOKUMENTA	OBRAĐIVAČ	OBJAVLJENO	POVRŠINA ZAHVATA (ha)
1	**GUP PPOB „Budva - Bečići "**	Arhitektonski fakultet-univerzitet u Beogradu, Info-plan Budva	Sl.list RCG – opš. prop. br. 03/07	1200
2	**DUP „Potkošljun"**	„Zavod za izgradnju" AD Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 26/08	108,84
3	**DUP "Budva Centar"**	Arhitektonski fakultet-univerzitet u Beogradu	Sl.list CG – opš. prop. br. 32/08	88
4	**Izmjene i dopune DUP"Budva Centar"**	0 -II-	Sl.list CG – opš. prop. br. 25/11	88
5	**DUP "Bečići"**	-II-	Sl.list CG – opš. prop. br. 01/09	134
6	**DUP "Dubovica I"**	„Zavod za izgradnju" AD Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 25/09	60,92
7	**Izmjene i dopune DUP"Dubovica I"**	" SAU" d.o.o. Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 01/14	/
8	**DUP Pržno - Kamenovo za dio "Pržno-Podličak"**	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 11/09	25,08
9	**DUP "Pržno-Kamenovo" za dio "Kamenovo-Vrijesno"**	„Zavod za izgradnju" AD Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 19/10	47,5
10	**DUP "Pržno-Kamenovo II" za dio "Kamenovo-Vrijesno II dio" "Šipkov krš"**	„CAU" d.o.o. Podgorica	Sl.list CG – opš. prop. br. 01/14	6,2

Red. br	NAZIV PLANSKOG DOKUMENTA	OBRAĐIVAČ	OBJAVLJENO	POVRŠINA ZAHVATA (ha)
11	**DUP "Petrovac"-šira zona**	AG „Infoplan"	Sl.list CG – opš. prop. br. 24/08	83,10
12	**DUP "Petovac-centar"**	Arhitektonski fakultet univerziteta u Beogradu	Sl.list CG – opš. prop. br. 11/09	2,05
13	**DUP "Rozino I"**	„Zavod za izgradnju" AD Budva	Sl.list CG – opš. prop.br. 01/09	18,93
14	**DUP "Rozino II"**	„Zavod za izgradnju" AD Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 11/09	12,07
15	**Izmjene i dopune DUP-a"Rozino II"**	„RANKO" d.o.o. Herceg Novi	Sl.list CG – opš. prop. br. 18/11	
16	**DUP "Babin Do"**	„Zavod za izgradnju" AD Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 11/12	21
17	**DUP „Perazića Do"**	"Del Projekt" d.o.o. Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 1/11	11,89
18	**LSL "Mljekavica"**	„Inkoplan" d.o.o. Podgorica	Sl.list CG – opš. prop. br. 32/08	5,42
19	**LSL " Gaće"**	„Inkoplan" d.o.o. Podgorica	Sl.list CG – opš. prop. br. 01/09	11,96
20	**LSL "Vrba"**	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 11/09	17,75
21	**LSL "Vrba II"**	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 39/10	2,51
22	**LSL „Tudorovići"**	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 11/09	20,22
23	**LSL " Rađenovići"**	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG - opš. prop. br. 11/09	14,13
24	**LSL "Česminovo"**	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG - opš. prop. br. 11/09	10,99
25	**LSL "Svinjišta II" (I faza)**	„Lipa" d.o.o. Cetinje	Sl.list CG - opš. prop. br. 11/09	2,15
26	**LSL "Drobnići-Smokov vijenac"**	„Zavod za izgradnju" AD Budva	Sl.list CG - opš. prop. br. 11/09	6,90
27	**LSL " Velji kamen"**	„Inkoplan" d.o.o. Podgorica	Sl.list CG - opš. prop. br. 11/09	3,89
28	**LSL "Stambeno-turistička zona Rijeka Reževići"**	„Adria Invest" d.o.o. Budva	Sl.list CG - opš. prop. br. 34/09	13,98
29	**LSL "Stambeno-turistička zona „Skočiđevojka"**	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 39/10	3,50
30	**LSL "Katun-Gornje selo"**	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG - opš. prop. br. 34/09	13,06
31	**LSL "Katun-Donje selo"**	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 34/09	12,77
32	**LSL "Kuljače-Vojnići"**	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 09/09	69,01
33	**LSL "Spas"**	CAU d.o.o. Podgorica	Sl.list CG – opš. prop. br. 02/10	96,88
34	**LSL Komoševina I**	„Lipa" d.o.o. Cetinje	Sl.list CG – opš. prop. br. 18/11	13,77
35	**LSL Komoševina II**	„Lipa" d.o.o. Cetinje	Sl.list CG – opš. prop. br. 01/11	4,83
36	**LSL "Benzinska pumpa Lapčići"**	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 39/10	0,48

Red. br	NAZIV PLANSKOG DOKUMENTA	OBRAĐIVAČ	OBJAVLJENO	POVRŠINA ZAHVATA (ha)
37	**Lokalna Studija lokacije "Podbabac – Markićevići"**	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 25/11	23,11
38	**Lokalna studija lokacije „Poljane"**	"Del Projekt" d.o.o Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 25/11	12,85
39	**Lokalna studija lokacije "Mirište"**	„Urban Studio" Podgorica	Sl.list CG – opš. prop. br. 28/11	0,172
40	**LSL„Krstac"-Reževići**	„Del Projekt" d.o.o. Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 11/12	14,98
41	**LSL "Podostrog"**	RZUP ad Podgorica	Sl.list CG-opš prop 11/12	45,11
42	**LSL "Žukovica"**	"Adria Invest" d.o.o Budva,	Sl.list CG-opš prop 11/12	10,16
43	**LSL"Lapčići"**	Adria Invest doo	Sl.list CG-opš prop 11/12	34,87
44	**LSL "Bare"**	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG-opš prop 11/12	1,18
45	**LSL "Duljevo I"**	Del Projekt Budva	Sl.list CG-opš prop 29/12	9,64
46	**LSL "Seoce" I faza**	"Zavod za izgradnju" Budva – DEA HOME	Sl.list CG – opš. prop. br. 29/12	10,15
47	**LSL Milino brdo**	„Bar Projekt" doo Bar	Sl.list CG – opš. prop. br. 29/12	59,23
48	**LSL „Laze"**	„Bar Project" d.o.o Bar	Sl.list CG – opš. prop. br. 29/12	2,29
49	**LSL "VRBA II"- drugi dio**	"Del Projekt" d.o.o. Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 29/12	1,16
50	**LSL "Popova njiva"**	SAU d.o.o. Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 33/13	0,7
51	**LSL „Donji Pobori"**	"Del Projekt " d.o.o. Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 10/13	96,07
52	**LSL "Blizikuće"**	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 21/14	15,49
53	**UP Turistički kompleks "Zavala"**	„Montenegroprojekt" d.o.o. Podgorica	Sl.list CG – opš. prop. br. 24/08	0,89
54	**UP "Turističko naselje Smokvica"**	„Adria Invest" d.o.o. Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 20/09	22,77
55	**UP "Turističko naselje Crvena Glavica"**	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 26/08	3,64
56	**UP "Ekskluzivni turistički kompleks Crvena glavica"**	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 02/10	15,79
57	**UP "TN Skočiđevojka"**	„Montenegroprojekt" d.o.o. Podgorica	Sl.list CG – opš. prop. br. 07/09	20,51
58	**UP "Turistički kompleks Branica za rijekom"**	„Inkoplan" do.o. Podgorica	Sl.list CG – opš. prop. br. 34/09	1,79
59	**UP "Radovića Laz"**	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG-opš . prop. br. 11/12	0,80
60	**DUP "Buljarica I "**	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl. list CG-opš. prop. br.34/16	116,92
61	**Izmjene i dopune UP-a „Smokvica"**	ADRIA INVEST d.o.o. Budva	Sl. list CG-opš. prop. br. 13/17	22,77

2.2. Planska dokumenta čija je izrada u toku

Brojnost i složenost državnih planskih dokumenata,nepostojanje kvalitetnog planskog osnova na strateškom nivou, u vidu PUP-a, zatim određeno, neblagovremeno izvršavanje obaveza nadležnih subjekata, nedostatak administrativnih kapaciteta, i dr. - uslovili su evidentna kašnjenja u donošenju državnih planskih dokumenata.
U Službi gradskog arhitekte je u toku izrada 27 planskih dokumenta koji se nalaze u različitim fazama procesa koji prethodi donošenju plana.
Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Sl. list CG", br. 64/17, 44/18 i 63/18) , koji je Skupština Crne Gore donjela septembra 2017.god, uređena su pitanja koja se tiču sistema planiranja prostora, načina i uslova izgradnje objekata, kao i druga pitanja od značaja za planiranje prostora i izgradnju objekata.
Izrada i donošenje planskih dokumenta odnosno vrste i sadržaj planskih dokumenata Zakonom su definisani na način kojim se opredjeljuje nadležnost Države u njihovoj izradi i donošenju,i predviđeno donošenje Prostornog plana Crne Gore i Plana generalne regulacije Crne Gore.

Vlada Crne Gore je u novembru mjesecu dostavila Opštini Budva Nacrt Odluke o izradi Plana generalne regulacije Crne Gore, radi davanja predloga smjernica za izradu Programskog zadatka.

2.2.1. Lokalni planski dokumenti u izradi

U nastavku slijedi pregled planova u izradi sa podacima:

R br	Naziv planskog dokumenta	Obrađivač	Aktivnosti u okviru izrade planskog dokumenta	Obuhvat ha	Izvor finansiranja
1	**Prostorno urbanistički Plan opštine Budva (PUP)** **SPU PUP-a**	"Juginus-Mont" Bijelo polje i IAUS Beograd	Odluka o izradi iz 2009.god. **dostavljen Prednacrt** Odluka o izradi Strateške procjene uicaja na živ. sredinu iz 2009.god		Budžet opštine Budva
2	**Izmjene i dopune DUP-a "Petrovac"** **SPU izmjene Dup-a**	Del Projekt doo Budva	Negativno mišljenj od Ministarstva na Predlog;april 2014.god. dostavljeno Obrađivaču Dostavljena korigovana verzija SPU	83,10	Budžet opštine Budva
3	**DUP "Sv. Stefan"**	AG Info plan	Negativno mišljenje Ministarstva – na PREDLOG – Predlog na doradi.	23,91	Budžet opštine Budva
4	**LSL „Hotelski kompleks Adriatic Star-Perazića do**	Del Project d.o.o.Budva	Odluka o izradi iz 2006.god, Negativno mišljenje Ministarstva na korigovani Predlog, mart 2016 -proslijeđeno Obrađivaču na doradu.		Zainteresovani korisnici prostora
5	**LSL " Čelobrdo"**	Republički Zavod za urbanizam i projektovanje AD Podgorica	Odluka o izradi iz 2006.god; **Negativno mišljenje Ministarstva na PREDLOG** – Predlog na doradi	22,93	Budžet opštine Budva
6	**LSL „Androvići**	„Urbanprojekt" a.d Čačak	Odluka o izradi iz 2008.god; Radna verzija Nacrta **Izvještaji Rec. komisije na Nacrt negativan.**	3,23	Zainteresovani korisnici prostora
7	**LSL „Liješevići"**	„Del Projekt" d.o.o Budva	Odluka o izradi iz 2008.god; **Negativno mišljenje Ministarstva na PREDLOG.** Predlog na doradi	1,96	Zainteresovani korisnici prostora
8	**UP"Galije-Bijeli Rt"**	"Zavod za izgradnju" AD Budva	Odluka o izradi iz 2006.god; **Negativno mišljenje Ministarstva na PREDLOG**	11,36	Budžet opštine Budva

9	**LSL "Dubrava"** **SPU LSL Dubrava**	„Del Projekt" d.o.o Budva „Eco Projekt" doo PG	**Odluka o izradi iz 2009.god;** **Primjedbe Ministarstva na Nacrt** Nacrt spu	2,84	Budžet opštine Budva
10	**UP "Smokvica I"- prva faza** **SPU UP-a**	"Inkoplan" doo Podgorica "Inkoplan" doo Podgorica	Odluka o izradi iz 2009. god; **Urađena radna verzija Nacrta plana, negativ.mišljenja Ministarstva.** Nacrt na doradi Nacrt SPU	3,62	Budžet opštine Budva
11	**UP "Bijeli Rt-Buvači"** **SPU UP-a**	"Montenegroprojekt" doo Podgorica "Montenegroprojekt" doo Podgorica	Odluka o izradi iz 2009. god; **NACRT Ministarstvo sugeriše korekciju odnosno doradu predmetnog UP-a.** Nacrt na doradi **Nacrt SPU** "Montenegroprojekt" doo Podgorica	7,24	Budžet opštine Budva
12	**Izmjene i dopne DUP-a „Podkošljun"** **SPU DUP-a**	URBAN PROJEKT Čačak UrbanStudio doo PG	Odluka o izradi iz 2012. god; Negativno mišljenje Ministarstva na Predlog plana Odluka o izradi iz 2012.god	108,54	Budžet opštine Budva
13	**Izmjene i dopune DUP-a „Rozino I"** **SPU Dup-a**	URBAN PROJEKT Čačak "Verde project" doo Podgorica	Odluka o izradi iz 2012. god; Negativno mišlj. Minist. na korigovan Nacrt dostavljeno obrađivaču, 2016 Nacrt SPU u izradi	18,93	Budžet opštine Budva
14	**Izmjene i dopune DUP-a „Rozino II"** **SPU DUP-a**	URBAN PROJEKT Čačak VerdeProjekt doo PG	Odluka o izradi iz 2012. god. Negativno mišlj. Minist. na Nacrt dostavljeno obrađivaču, 2016 Nacrt SPU u izradi	12,07	Budžet opštine Budva
15	**Izmjene i dopune DUP-a Centar Petrovac** **SPU DUP-a**	„MA" consulting d.o.o. Podgorica Nije izabran obrađivač SPU	Odluka o izradi iz 2013. god Dostavljen korigovan Nacrt Odluka o izradi SPU iz 2013.g	2,05	Budžet opštine Budva

16	**LSL „Košljun“** **SPU LSL-a**	URBAN PROJEKT Čačak Nije izabran obrađivač SPU	Odluka o izradi iz 2011. god; Odluka o izradi SPU iz 2011.g	19,86	Budžet opštine Budva
17	**LSL „Prosjedi“** **SPU LSL-a**	IN DESIGNE doo Podgorica VerdeProjekt PG	Odluka o izradi iz 2010. god;Odluka o izmjeni iz 2014. god.; Negativno mišljenje Ministarstva na Nacrt Odluka o izradi SPU iz 2010.g	4,76	Zainteresovani korisnici prostora Zainteresovani korisnici prostora
18	**LSL “Podmaine-Tabanovina”** **SPU LSL-a**	„MA” consulting d.o.o. Podgorica VerdeProjekt doo PG	Odluka o izradi iz 2014. god; Odluka o izmjeni iz 2014. god. Odluka o izradi SPU iz 2014.g	13,46	Zainteresovani korisnici prostora Zainteresovani korisnici prostora
19	**Izmjene i dopune LSL „SPAS“** **SPU LSL-a**	CAU do.o.Podgorica Studio Synthesis PG	Odluka o izradi iz 2014. god; Negativna mišljenja na Nacrt na lokalnom nivou;Nacrt na doradi Nacrt SPU prosleđen na mišljenja institucija	96,88	Zainteresovani korisnici prostora Zainteresovani korisnici prostora
20	**LSL ”Benzinska pumpa Stanišići”** **SPU LSL-a**	Nije ustupljena izrada planskog dokumenta I SPU	Odluka o izradi iz 2010. god; Odluka o izradi iz 2010. god;	1,28	Budžet opštine Budva
21	**UP “Galije II”** **SPU UP-a**	Nije ustupljena izrada planskog dokumenta I SPU	Odluka o izradi iz 2009. god; Odluka o izradi iz 2009. god;	4,74	
22	**LSL „Podkošljun“** **SPU LSL-a**	Planing doo Nikšić	Odluka o izradi iz 2012. Negativno mišljenje Ministarstva na Nacrt	7,23	Zainteresovani korisnici
23	**DUP „Dubovica II“** **SPU DUP-a**	ING-INVEST doo Danilovgrad Institut za razvoj i istraživanje u oblasti zaštite na radu Podgorica	Odluka o izradi iz 2012. god; Odluka o izradi iz 2012. god-	15,20	Budžet opštine Budva
24	**LSL „Ivanovići“** **SPU LSL-a**	Nije ustupljena izrada planskog dokumenta i SPU	Odluka o izradi iz 2012. god; Odluka o izradi iz 2012. god	27,87	Budžet opštine Budva

25	**DUP „Budva-Centar“** **SPU DUP-a**	ING-INVEST doo Danilovgrad Institut za razvoj i istraživanje u oblasti zaštite na radu Podgorica	Odluka o izradi iz 2013. god; Odluka o izradi iz 2013. god;	88	Budžet opštine Budva
26	**Izmjene DUP-a „Babin Do“** **SPU DUP-a**	ING-INVEST doo Danilovgrad Institut za razvoj Iiistraživanje u oblasti zaštite na radu Podgorica	Odluka o izradi iz 2015.god	21	Budžet opštine Budva
27	**DUP „Bijeli Do“** **SPU DUP-a**	Nije ustupljena izrada planskog dokumenta Institut za razvoj i istraživanje u oblasti zaštite na radu Podgorica	Odluka o izradi iz 2015.god	10,91	Budžet opštine Budva

2.3 Učešće javnosti pri izradi planskih dokumenata

Svi planski dokumenti prolaze kroz zakonsku proceduru i kompletan postupak javnih rasprava. Kompletna dokumentacija se uvijek stavlja na uvid svim zainteresiranim licima i objavljuje na sajtu Opštine Budva www.opstinabudva.com. Sajt se redovno ažurira, kako bi svi zainteresirani korisnici prostora bili u mogućnosti da na ovaj način dođu do određenih podataka.

Izvještaj sa javne rasprave se objavljuje na sajtu Opštine Budva.

U toku 2018.god. nije održana nijedna javna rasprava .

2.4. Finansiranje izrade (izvori, problem u finansiranju)

Izradu planske dokumentacije finansira Opština Budva iz budžetskih sredstava. Partneri u finansiranju izrade određenih planskih dokumenta su i zainteresovani korisnici.

2.5. Uređivanje građevinskog zemljišta (način, finansiranje, rokovi)

U periodu od 9. januara do 17. decembra 2018. godine, Sekretarijat za urbanizam i održivi razvoj je rješavajući po zahtjevima Sekretarijata za investicije izdao ukupno **33** urbanističko - tehničkih uslova, od čega: 18 urbanističko - tehničkih uslova za izgradnju ili rekonstrukciju saobraćajnica,1 urbanističko - tehničke uslove za izgradnju raskrsnice kružnog toka, 1 urbanističko - tehničkih uslova za izgradnju pješačke staze, 1 urbanističko - tehničkih uslova za izgradnju šetališta, 2 urbanističko - tehničkih uslova za izgradnju crpne stanice 1, urbanističko - tehničke uslove za izgradnju dječijeg igrališta, 1 urbanističko - tehničkih uslova za izgradnju groblja, 1 urbanističko - tehničkih uslova za izgradnju objekata društvenog centra, 2 urbanističko - tehničkih uslova za izgradnju garaža, 1 urbanističko - tehničkih uslova za izgradnju vodovodnih instalacija, 3 urbanističko - tehničkih uslova za izgradnju kanalizacione mreže, 1 urbanističko - tehničkih uslova za regulaciju vodotoka potoka.

2.6 Lokalni planski dokumenti donijeti od strane Vlade Crne Gore

Nema lokalnih planskih dokumenata donesenih od strane Vlade

2.7. Dokumentaciona osnova, sa posebnim osvrtom na aktivnosti izrade baznih studija i istraživanja

Osnovni preduslov za unaprijeđenje politike uređenja prostora, odnosno sveobuhvatno sagledavanje stanja prostora su adekvatni podaci - dokumentaciona osnova o prostoru. Za izradu kvalitetnog planskog dokumenta potrebno je obezbijediti jednostavan pristup ažurnim podacima o prostoru. Za početak - kvalitet digitalnih katastarskih planova i njihovu ažurnost treba značajno unaprijediti. Treba raditi na sistematizaciji podataka i prostornom definisanju podataka u posjedu relevantnih institucija koje imaju podatke o prostoru. Informacioni sistem sa prikupljenim podacima o prostoru treba da bude dostupan svim lokalnim samoupravama, ali i da sadrži podatke o sprovođenju planskih dokumenata, zahtjevima korisnika prostora i drugo.

Kako bi se zadovoljile sve zakonske odredbe i obaveze potrebno je nabaviti Softver za praćenje stanja u prostoru – analizu stanja, evidenciju planske dokumentacije i izdatih UTU, građevinskih i upotrebnih dozvola. Naravno, posebno je potrebno evidentirati nelegalne objekte koji će po odredbama novog Zakona ući u postupak legalizacije.

2.8 Podaci o porezima na nepokretnosti (primarni i sekundarni porezi)

VRSTA IMOVINE	UKUPAN BROJ RJEŠENJA	UKUPAN IZNOS ZADUŽENJA
Garažna mjesta	1100	26.280,93
Pomocni objekti	662	31.532,65
Podrumi	249	11.925,58
Proizvodni objekti (hale i drugi prostori za obavljanje proizvodne djelatnosti)	3	1.798,07
Garaze (fizicka lica)	1851	69.670,54
Poslovni objekti i poslovne prostorije	1718	465.240,42
Sekundarni stambeni objekat odnosno stan koji nije prebivalište - glavno mjesto stanovanja vlasnika nepokretnosti	17458	5.483.196,23
Objekat za stanovanje koji poreskom obvezniku služi kao glavno mjesto stanovanja	7524	1.020.426,85

3. Demografska kretanja

Prema zvaničnim statističkim podacima, opština Budva ima pozitivni demografski trend.

Tabela 1: Osnovni demografski podaci Popisa iz 2003. i 2011.god.

Budva	2003	2011
Broj stanovnika	15909	19218
Gustina naseljenosti	130	157,5
Broj domaćinstava	5218	6982
Prirodni priraštaj	104	112

Izvor: Monstat

Demografska kretanja u budvanskoj opštini su vrlo specifična, zbog migracionih kretanja stanovništva iz drugih dijelova Crne Gore (u prvom redu iz Sjevernog regiona), ali i iz drugih područja.

Porast broja stanovnika u opštini Budva, ostvaren u periodu između popisa 2003-2011.godine ukazuje na povećanje broja stanovnika za 20,8 % i broja domaćinstava za 33,8%, na području opštine Budva.

Svakako, opština Budva sa svojim prirodnim i stvorenim vrijednostima, predstavlja prirodno prosperitetno područje i kao takva bila je među najprivlačnijima za doseljavanje.
Teritorijalni raspored stanovništva ukazuje na značajnu koncentraciju u gradskom području, gdje živi 83,2% stanovništva Opštine.

Tabela 2: Stanovništvo prema tipu naselja- broj i struktura, Popis 2011.

	Stanovništvo			*Struktura stanovništva prema tipu naselja (%)*	
Stanovništvo	**ukupno**	**gradsko**	**ostalo**	**gradsko**	**ostalo**
Crna Gora	620.029	392.020	228.009	63.23	36.77
Budva	19.218	15.995	3.223	83.23	16.77

Izvor: Monstat

Gustina naseljenosti na teritoriji opštine Budva iznosi 157,5 stanovnika po 1 km^2, što ukazuje na prosječnu relativno visoku „antropopresiju“ na prostor.
Gustina mreže naselja: Teritorija opštine Budva obuhvata naselja koja su neposredno povezana zajedničkim potrebama i interesima lokalnog stanovništva, sa sjedištem u Budvi, i to: Budva, Bečići, Sveti Stefan i Petrovac, područja, naselja i sela: Androvići, Blizikuće, Boreti, Brajići, Brda, Buljarica, Viti Do, Vojnici, Vrba, Vrijesno, Golubovići, Gornji Pobori, Grabovica, Gruda, Dabkovići, Divanovici, Donji Pobori, Drobnići, Duletići, Đenaši, Đurovići, Žukovica, Ivanovići, Ilino Brdo, Jaz, Kaluderac, Katun, Kamenovo, Košljun, Krapina, Kuljače, Krstac, Lazi, Lapčići, Mažici, Markovići, Medigovići, Novoselje, Perazića Do, Podbabac, Podlastva (Poljica), Podličak, Podostrog, Pržno, Prijevor, Prijevorac, Rafailovici, Rijeka Reževici, Rustovo, Seoce, Svinjišta, Stanišici, Sveti Stefan, Tudorovići, Čami Do, Čelobrdo, Česminovo i Čučuci.
Od prethodno navedenih naselja u Opštini, 4 naselja bilježe najveći porast stanovništva: Budva (13.278 stanovnika), Bečići (891 stanovnik), Petrovac (1.400 stanovnika), Sveti Stefan (364 stanovnika). Među njima prednjači opštinski centar Budva sa 13.278 stanovnika.
Kada je riječ o broju privremeno prisutnih stanovnika u opštini Budva, on je, u toku godine izuzetno promjenljiv. Ovdje spadaju, kao najbrojniji: turisti, sezonska radna snaga u turističkoj i pratećim djelatnostima i sezonsko stanovništvo u svim vidovima smještaja.
Osjetan je broj ljudi u prolazu ili sa kraćim zadržavanjem, kao što su putnici u prolazu kroz budvansku opštinu, posjetioci znamenitosti i prirodnih atraktivnosti, kao i izletnici iz najbližih gradskih naselja. Dnevne migracije su, kao poseban oblik svakodnevne prostorne pokretljivosti stanovništva, najsnažnije obilježje veza i međuodnosa zaleđa i obalnog područja sa Budvom kao glavnim središtem.

4. Sprovođenje podzakonskih akata (obaveze iz Zakona , efekti)

Pravilnikom o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta (“Sl. List” CG br 24/10), preciziran je sadržaj i forma planske dokumentacije, kao i upotreba simbola i termina u planiranju. Tokom godine je došlo do sinhronizacije sprovođenja ovog podzakonskog akta tj. njegove primjene od starne obrađivača planskih dokumenata. Donošenjem novog Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata planirano je usvajanje seta podzakonskih akata, od kojih su neki već usvojeni i stupili na snagu.

5. Izdati UTU, građevinske dozvole i upotrebne dozvole

Sekretarijat za urbanizam i održivi razvoj Opštine Budva poslove izdavanja urbanističko-tehničkih uslova obavlja kao povjerene poslove, a na osnovu Uredbe o povjeravanju dijela

poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma jedinicama lokalnih samouprava ("Službeni list Crne Gore" br. 68/17).

U toku 2018. godine, zaključno sa 10. decembrom, Sekretarijatu za urbanizam i održivi razvoj podnesena su ukupno 525 **zahtjeva za izdavanje urbanističko- tehničkih uslova** za izgradnju objekata i rekonstrukciju postojećih objekata, kao i 40 zahtjeva za izdavanje uvjerenja o važenju izdatih urbanističko- tehničkih uslova.

Od ukupnog broja zahtjeva za izdavanje urbanističko- tehničkih uslova, izdato je 421 urbanističko- tehničkih uslova, od čega je 80 urbanističko- tehničkih uslova izdato po zahtjevima iz 2017. godine.
Na 13 zahtjeva je odgovoreno izdavanjem mišljenja ili uvjerenja, a od 11 zahtjeva stranke su odustale, tako da se 160 zahtjeva za izdavanje UT uslova nalazi u postupku rješavanja.
Od ukupno 40 zahtjeva za izdavanje uvjerenja o važenju izdatih urbanističko-tehničkih uslova, izdato je 36 uvjerenja o važenju prethodno izdatih UT uslova, dok su od 4 zahtjeva stranke odustale.

Tokom izvještajnog perioda, ovom Sekretarijatu je podnijeto ukupno 242 zahtjeva za izdavanje: informacije o planskom rješenju i uvjerenja da li se katastarske parcele nalaze/ ne nalaze u zahvatu planskih dokumenata.
Od podnesenih zahtjeva ove vrste, urađeno je 215 informacija i uvjerenja, za 12 zahtjeva se čeka na dostavu koordinata od strane obrađivača plana, a 15 zahtjeva nije urađeno.

U toku 2018. godine, **izdato je ukupno 59 građevinskih dozvola**, sve po zahtjevima investitora podnesenim zaključno sa 13. oktobrom 2017. godine. Takođe je donijeto 27 upravnih akata o obustavi postupka i 20 akata o odbijanju zahtjeva, dok je za još 6 zahtjeva za izdavanje građevinskih dozvola postupak u toku.

Od ukupno 5 **zahtjeva za izdavanje odobrenja za izgradnju pomoćnih objekata** izdata su 2 odobrenja. Donijeto je 1 rješenje o obustavi postupka, 1 rješenje o odbijanju zahtjeva, a za 1 zahtjev postupak je u toku.

Investitori su podnijeli ukupno 267 zahtjeva za **izdavanje upotrebne dozvole**. Izdate su 34 upotrebne dozvole i to 9 po zahtjevima investitora iz 2017. godine i 25 po zahtjevima iz ove kalendarske godine.
U postupcima rješavanja po zahtjevima za izdavanje upotrebnih dozvola donijeto je: 1 rješenje o prekidu postupka, 171 rješenje o odbijanju zahtjeva i 34 rješenje o obustavi postupka, dok je u toku još 36 postupaka.

6. Privremeni objekti iz nadležnosti lokalne samouprave (član 117 Zakona)

Na osnovu važećeg Plana postavljanja privremenih objekata za teritoriju opštine Budva za period od 01. juna 2016. do 31. decembra 2018. godine, a u skladu sa članom 222, stav 1 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list Crne Gore" br. 64/17, 44/18, 63/18), Sekretarijat za urbanizam i održivi razvoj je rješavao po zahtjevima zainteresovanih lica za postavljanje privremenih objekata.

U toku 2018. godine, podnijeto je ukupno 697 zahtjeva za izdavanje rješenja za postavljanje privremenih objekata ili rješavanje drugih pitanja koja se odnose privremene objekte.

Od ukupnog broja, 420 zahtjeva se odnosilo na izdavanje rješenja o lokaciji za postavljanje privremenog objekta, od čega je izdato 359 urbanističko- tehničkih uslova i doneseno 291 rješenje o lokaciji za postavljanje privremenog objekta, doneseno je i 46 zaključaka o odbijanju zahtjeva, a za 52 zahtjeva je postupak u toku.

Takođe je podneseno i 277 različitih podnesaka kojima su građani tražili dostavu određenih informacija u vezi privremenih objekata, od čega je 106 zahtjeva podneseno u toku Javne rasprave za izradu petogodišnjeg Programa privremenih objekata za teritoriju opštine.

7. Saglasnost glavnog gradskog arhitekte (član 88 Zakona)

U junu 2018. godine Predsjednik opštine Budva imenovao je vršioca dužnosti glavnog gradskog arhitekte. Tokom rada u periodu od 11. juna do 17. decembra 2018. godine, Služba glavnog gradskog arhitekte je primila 70 zahtjeva za davanje saglasnosti na idejno rješenje zgrade, trga i javnih površina. U navedenom periodu izdato je 38 rješenja o davanju saglasnosti na idejno rješenje, 10 zahtjeva je odbijeno za davanje saglasnosti, 5 zahtjeva je proslijeđeno na dalju nadležnost, za 3 zahtjeva su obustavljeni postupci do razrešenja prethodnih pitanja, a za 14 zahtjeva je postupak obrade u toku.

III SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

1. Mjere sprovedene u cilju podsticanja kvaliteta građenja i oblikovanja prostora

Mjere koje trebaju obezbijediti kvalitet građenja i oblikovanja prostora sadržane su u smjernicama za izradu detaljnih planova koje su obrađene kroz sadržaj svakog lpaklnog planskog dokumenta (DUP-a, UP-a, LSL-e) pojedinačno. Kvalitet građenja se obezbjeđuje kroz utvrđenu obavezu projektovanja aseizmičkih konstrukcija u skladu sa standardima i tehničkim propisima za IX seizmičku zonu; projektovanjem energetski efikasnih objekata; urbanističko tehničkim uslovima koji propisuju arhitektonski izgled prikladan lokaciji i podneblju; primjenom kvalitetnih građevinskih materijala primjerenim ovome podneblju, te proračunom toplotne zaštite; Kvalitet, sigurnost i pristupačnost svim licima do svih javnih objekata omogućena je kroz projektovanje i izgradnju u skladu sa propisanim standardima za javne objekte i puteve, koristeći pristupne rampe, oborene ivičnjake, liftove i sl. Važećim planskim dokumentima su date smjernice za pejzažno oblikovanje prostora i uređenje zelenih površina.

Koncentracijom i prostornim širenjem stambenih, privrednih i infrastrukturnih sadržaja povećava se potencijalna i stvarna ugroženost i gubitak tla. Radi očuvanja i zaštite poljoprivrednog zemljišta od prenamjene,ovakve trendove treba svesti na najmanju moguću mjeru i težiti da se što veće površine poljoprivrednog zemljišta privedu osnovnoj namjeni odnosno poljoprivrednoj proizvodnji.

2. Obalno područje

Prostornim planom posebne namjene za Obalno područje Crne Gore definisani su državni razvojni ciljevi u primorskom regionu.
Planski koncept Obalnog područja Crne Gore se shodno PPPNOP temelji na ključnim potencijalima i specifičnostima prostora svake primorske opštine i regiona u cjelini.

Skladan razvoj Primorskog regiona zahtijeva uravnotežen razvoj njegovih razvojnih zona. U

Primorskom regionu su prepoznate sljedeće razvojne zone koje sa geografskog, ambijentalnog i
kulturno-istorijskog stanovišta imaju svoje podzone:
1. Razvojna zona Boka Kotorska:
2. Razvojna zona Budvansko - petrovačko primorje
3. Razvojna zona Barsko- Ulcinjsko primorje

Za zazvojnu zonu Budvansko - petrovačko primorje se navodi slijedeće:
"Ova zona u središnjem dijelu Primorskog regiona ima već izgrađenu turističku tradiciju i u prošlosti, izgrađenu reputaciju turističkih lokacija Budve, Bečića, Miločera, Svetog Stefana, Petrovca, posebno zbog ambijentalnih karakteristika, pjeskovitih plaža i istorijskog urbanog centra Budve. U tom smislu u budućnosti se očekuje da Budva ostane metropola crnogorskog turizma, koja će na pametan način nadograditi svoju turističku ponudu i sanirati posljedice koje su zbog izraženog građevinskog pritiska dovele do preizgrađenosti i drugih negativnih efekata.
Aktiviranjem ruralnog zaleđa ova razvojna zona može kompletirati i podići na viši nivo svoju turističku ponudu.
U planskom periodu se očekuje realizacija ključnih turističkih lokacija u ovoj razvojnoj zoni: Jaz, Lučice, Buljarica.

3. Izvorišta vode

Vodovodni sistem Budve obuhvata Budvu, Bečiće, Miločer, Sveti Stefan, Rijeku Reževića, Perazića Do, Petrovac, Buljaricu i ostala manja priobalna mesta na teritoriji budvanske opštine.

Jedna od osnovnih karakteristika budvanskog sistema je izražena sezonska varijacija potrošnje vode sa ljetnjim maksimumima koji i po nekoliko puta prevazilaze zimsku potrošnju.

4. Pogranična područja
Opština Budva se teritorijalno graniči sa opštinama Bar, Cetinje i Kotor , tako da nema uticaja na pogranična područja.

5. Saradnja sa međunarodnim institucijama
Međunarodna saradnja ima poseban značaj za razvoj lokalnih samouprava u pogledu razmjene iskustava i znanja, kao i primjeni međunarodnih principa i standarda.
Opština Budva je tokom 2018. realizovala sledeće Projekte:

U okviru programa Erasmus+ Jačanje kapaciteta za mlade, u kojima je opština Budva partner, implementiraju se projekti:

i) *Female Youth 4 ICT* – Podrška mladim ženama iz Crne Gore i Bosne i Hercegovine u preduzetništvu, zapošljavanju i liderstvu u ICT-u. Implementacija projekta traje do 30.06.2019.

ii) *eMEETs* – Unapređenje preduzetništva u turizmu u Crnoj Gori i Srbiji
Implementacija projekta traje do 31.08.2019.

Projekti koji se trenutno implementiraju u Opštini Budva a tiču se uređenja prostora su:

i) Projekat *#DynaMob 2.0 – Dinamična mobilnost* u okviru Programa prekogranične saradnje Interreg IPA CBC Italija-Albanija-Crna Gora 2014/2020

Period implementacije projekta: 03.04.2018.-02.04.2020.

Cilj projekta #DynaMob 2.0 je promovisanje i podsticanje korišćenja ekološki prihvatljivih oblika transporta sa fokusom na car-sharing i bike-sharing. Projekat takođe ima za cilj uspostavljanje i povećanje upotrebe ovih sistema kao deo nove kulture mobilnosti. Car-shaing and bike-sharing u kombinaciji sa alternativnim načinima transporta pružaju mnogim ljudima inteligentnije i efikasnije rješenje za transport. Sa car-sharing-om, prevoz se može organizovati racionalnije i energetski efikasnije. Pored toga, car/bike-sharing doprinose ustupanju uličnog prostora u gradskim centrima za socijalne i ekološke funkcije, smanjujući potražnju za parkingom - čime naši gradovi postaju privlačniji.

Glavni rezultat projekta je kupovina opreme (električnih automobila i bicikala), ugradnja stanica za punjenje automobila i stanica za bike-sharing, koje pokrivaju usluge osiguranja, troškove električne energije, servis i sl., u kombinaciji sa odgovarajućom aplikacijom. Projektom je takođe predviđeno da se odredi prostor, odnosno dvije staze na teritoriji opštine koje će se isključivo koristiti za održive oblike transporta.

ii) Projekat *Budva Go green*

Cilj projekta *Budva Go Green* jeste promovisanje važnosti očuvanja i unaprijeđenja zelenih površina u urbanim dijelovima opštine i skretanje pažnje na važnost zelenih površina za ukupan kvalitet života u gradu. Projekat se realizuje u saradnji sa UNDP-ijem.

Projekat je realizovan u nekoliko faza. Prva faza je obuhvatila sastanke sa predstavnicima svih relevantnih institucija (Morsko dobro, Komunalno doo, Sekretarijat za urbanizam, Sekretarijat za stambeno-komunalne poslove) i u okviru ove faze definisane institucijalne mogućnosti i ograničenja za realizaciju projekta. U drugoj fazi projekta, urađena je online i terenska anketa u kojoj je učestovalo više od 200 građana Budve. Anketa je dala odgovore na pitanja o korišćenju i ulozi zelenih površina u gradu, o navikama u korišćenju održivih vidova prevoza, kao i o ukupnom kvalitetu života u gradu. Treća faza realizacije projekta predstavljale su Placemaking radionice koje je vodila g-dja Jenny Donovan, međunarodni ekspert za inkluzivni dizajn, i koja je radila na volonterskoj osnovi. Održano je više radionica različitog tipa, kao i jedan događaj na otvorenom. Svi građani su bili pozvani i imali su prilike da daju inovativne ideje za intervencije manjeg obima koje mogu da oplemene zelene površine u gradu. Na osnovu predloženih ideja g-đa Donovan je napravila skice i organizovano je javno glasanje u Gradskom parku. Četvrta faza je faza implementacije i u okviru nje postavljena su riješenja koje su građani predložili na Placemaking radionicama: a) biblioteka na otvorenom u obliku barke (na dve lokacije); b) interaktivna tabla; c) ozelenjavanje ograde i postavljanje edukativnih drvenih tabli; d) mural sa temom "Lovćenskog zvončića" u izradi Anatolija Akue, umjetnika iz Rusije.

6. Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenja planskih dokumenata

Prilikom izrade planskih dokumenata, nadležni organi opštine sarađuju sa mnogobrojnim organima, institucijama i dr. pravnim subjektima na lokalnom i državnom nivou.

IV PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLJUČUJUĆI I OBJEKTE IZGRAĐENE SUPROTNO ZAKONU

Sekretarijat za urbanizam i održivi razvoj ne može da pristupi izradi baze podataka o objektima koji su izgrađeni sa građevinskom dozvolom i upotrebnom dozvolom, prije nego bude urađen i dostavljen orto- foto snimak teritorije opštine Budva u GIS formatu, koji će pretstavljati platformu za unos raspoloživih podataka.

V ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

1.Zahtjevi za izmjenu planskog dokumenta

U toku ove godine podnešeno je dvadeset tri (23) zahtjeva, koji su registrovani kao iskazane potrebe korisnika prostora za promjene u prostoru..

Agencija za planiranje prostora obradila je 2 (dva) zahtjeva za slobodan pristup informacijama iz domena poslova Agencije za planiranje .

Korisnici prostora opštine Budva najviše iskazuju potrebu za gradnjom individualnih stambenih objekata i objekata namijenjenih pružanju turističkih usluga. Zahtjevi se odnose i na dogradnju i nadogradnju postojećih objekata. U najvećem broju zahtjevi se odnose na izmjene i dopune usvojenih planskih dokumenata, a posebno detaljnih urbanističkih planova.

Cilj organa lokalne uprave koji rade na poslovima uređenja prostora i izgradnje objekata je da putem transparentne procedure izrade planova, shodno zakonskim odredbama, omogući svakom subjektu da bude pravovremeno obavješten i da zahtjeve podnosi u skladu sa dinamikom izrade planova.

2.Zahtjevi za uklapanje bespravno sagrađenih objekata u planski dokument

U toku 2018. godine, u skladu sa odredbama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata koje se odnose na legalizaciju bespravnih objekata, u Sekretarijatu za urbanizam i održivi razvoj podneseno je ukupno 3.242 zahtjeva za legalizaciju, a do 10.12.2018. godine ukupno je obrađen 841 predmet i to:

- **Ukupan broj podnesenih zahtjeva za legalizaciju** **3.242**
- **Ukupan broj do sada obrađenih zahtjeva** **841**
- **Postupak obustavljen** **14**
- **Broj donijetih rješenja o prekidu postupka** **155**
  (154 prekida do donošenja Plana generalne regulacije Crne Gore i 1 prekid do rješavanja imovinsko- pravnih odnosa)
- **Broj donijetih rješenja o odbijanju zahtjeva** **6**
  (Zahtjevi su odbijeni zbog nepotpune dokumentacije)
- **Broj zahtjeva u kojima je tražena dopuna** **611**
- **Broj obavještenja dostavljenih podnosiocima zahtjeva** **31**
- **Broj zahtjeva poslije isteka roka** **24**
  (Donesena 24 rješenja o odbijanju zahtjeva zbog neblagovremenosti)
- **Broj donijetih rješenja o legalizaciji** **0**

VI PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

U proteklom periodu usvojen je veliki broj planskih dokumenata od značaja za realizaciju investicione gradnju u okviru predmetnih zahvata. Planiranje i izgradnja stanova za tržište, u proteklom periodu, nerijetko je imao za posledicu da zbog „preforsiranja" komunalne i saobraćajne infrastrukture, trpi grad, Opština, građani. Polazeći od navedenog neophodna je odgovarajuća zemljišna politika, kako bi se omogućilo profesionalno planiranje i kasnije sprovođenje planova.

Potpuno komunalno opremanje grada i uređenja javnih površina i sadržaja takođe mora biti obezbjeđeno odgovarajućom zemljišnom politikom i odgovarajućim upravljanjem Grada, a u skladu sa važećim planskim dokumentom.

Usvajanjem Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl. list CG", br. 64/2017, 44/18 i 63/18) uspostavljaju se novi koraci u sistemu planiranja prostora i izgradnji objekata. To ujedno zahtjeva izmjenu dosadašnjeg postupka odnosno procedure izrade i donošenja planskih dokumenata.

Članom 217 ovog Zakona definisano je da planski dokumenti čija je izrada i donošenje započeto do dana stupanja na snagu ovog zakona donijeće se najkasnije do 31.og decembra, u skladu sa zakonom po kojem je postupak započet. Planski dokumenti za koje njie utvrđen Nacrt do dana stupanja na snagu ovog Zakona podliježu reviziji planskog dokumenta koju vrši Savjet za reviziju imenovan od strane Vlade.

Donošenjem PPPNOP Crne Gore kao i pokretanje procedure izrade Plana generalne regulacije Crne Gore stvorene su pretpostavke da se u novoj zakonskoj procedure, sagleda cjelokupno područje opštine Budve i definiše koncept organizacije prostora i projekcije razvoja, a prije svega prostorno-sadržajna, infrastrukturna, pejsažna sanacija određenih lokaliteta u urbanoj matrici opštine Budva i na teritoriji opštine Budva. Buduća planska rješenja za teritoriju opštine Budva potrebno je da se zasniva na anlizi postojeće prostorne strukture kapaciteta, boljem korišćenju atraktivnih potencijala prostora, uz primjenu principa održivog urbanog uređenja priobalja, kriterijumima za usmjeravanje razmještaja, kao i relizaciji rješenja iz strateških dokumenata.

Takođe, predlog mjera u naredno period treba usmjeriti na mogućnost valorizacije opštinske imovine odnosno javnog interesa (uslovi za izgradnju vrtića, dogradnja i izgradnja nove škole, kulturnog centra, obezbijeđenje tehničke infrastrukture i pratećih sadržaja), kulturno-istorijskih odnosno spomeničkih vrijednosti, izgradnje turističkih kapaciteta visoke kategorije, uz zaštitu životne sredine.

Opština Budva, u narednom periodu, ima zadatak da istu izgradnju kanališe i planira, uz akcenat na planiranje smještajnih kapaciteta visoke kategorije i preporuči se kao partner nosiocima investicionih aktivnosti u realizaciji kako potrebnih objekata komunalne i saobraćajne infrastrukture tako i svih objekata društvenih centara (npr. vrtić, teatar, biblioteka, škola).

Predlog mjera, donošenjem značajnih odluka i konkretnim aktivnostima, uz učešće svih zainteresovanih subjekata treba da doprinese bržem, planski regulisanom, prostornom razvoju (namjensko rezervisanje prostora novih potencijala turističke ponude odgovarajućom planskom regulativom).

ANEX 6
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2018.GODINI
ZA PRIJESTONICU CETINJE

I. UVOD

Pravni osnov za izradu Izvještaja o stanju uređenja prostora za 2018. godinu, sadržan je u članu 14 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“, br. 64/17, 44/18 i 63/18), kojim je propisana obaveza Ministarstva održivog razvoja i turizma da Vladi Crne Gore podnosi izvještaj o stanju uređenja prostora za 2018.godinu.

Izvještaj o stanju uređenja prostora, shodno članu 14 stav 2 Zakona sadrži: analizu sprovođenja planskih dokumenata; ocjenu sprovedenih mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom; uticaj sektorskih politika na oblast planiranja, aktivnosti u vršenju prenijetih i povjerenih poslova, aktivnosti drufih pravnih lica na poslovima vezanim za planiranje, praćenje stanja građevinskog područja, podatke o uređenosti građevinskog zemljišta, podatke o pijavama za građenje, odnosno postavljanje objekata, podatke o izdatim građevinskim dozvolama za složene inženjerske objekte, izgrađenim odnosno postavljenim objektim, kao i druge elemente od važnosti za prostor za koji se izvještaj izrađuje.

II. ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

LOKALNI PLANSKI DOKUMENTI

Prostorno urbanistički plan Prijestonice Cetinje

Prostorno urbanistički plan Prijestonice Cetinje (PUP), je plan najvećeg reda Lokalne samouprave, kojim se utvrđuje dugoročna strategija razvoja grada, dugoročna politika urbanizacije gradskog i prigradskog područja, kao i koncepcija i planska rješenja za organizaciju, izgradnju, uređivanje i korišćenje prostora. PUP Cetinja obuhvata cjelokupnu teritoriju Prijestonice Cetinje, ukupne površine 910 km^2. Prostorno urbanistički plan Prijestonice Cetinja je objedinio zahvat Prostornog plana Opštine Cetinja (PPO) i Generalnog urbanističkog plana Cetinja (GUP). Ono što nije posjedovao GUP Cetinja i Prostorni plan Cetinja, a to su bile smjernice, odnosno opšti i posebni uslovi za gradnju objekata koji nijesu bili obuhvaćeni detaljnim planovima, već se za iste davala mogućnost obnove starih kućišta u postojećim gabaritima, sadrži Prostorno urbanistički plan Prijestonice Cetinje. PUP-om Cetinja kroz generalnu urbanističku razradu su obrađeni Cetinje, Njeguši i Rijeka Crnojevića. Za ostali prostor Opštine Cetinje, ostavljena je mogućnost direktne primjene ovog Plana kroz rekonstrukciju postojećih ili izgradnju novih objekta u okviru građevinskih reona, kao i za slučaj gradnje manjih turističkih objekata i proizvodnih pogona. Planska predpostavka je i to da će u narednom periodu postojati potreba za izgradnjom turističkih kapaciteta i proizvodnih objekata. Planom je data mogućnost i izrade lokalnih studija lokacije, za turističke kapacitete i proizvodne pogone po opštim uslovima uređenja i građenja. Plan važi do 2020 godine, sa smjernicama za postplanski period do 2025. godine.

- Generalna urbanistička razrada Cetinja -

Zahvat Generalne urbanističke razrade Cetinja obuhvata najveći dio područja koje je tretirano GUP-om Cetinja, koji je prestao da važi. Površina GUP-a Cetinja iznosila je oko 1.578 ha (što čini 1,7 % teritorije Opštine Cetinje), dok je zahvat GUR-a Cetinja sveden na površinu od oko 660ha (prostor predviđen za Detaljnu razradu). GUR-om je definisana namjena površina gradskog područja Cetinja. Za svaku od namjena Plan daje opšta pravila, uslove uređenja površina, kao i pravila i parametre izgradnje objekata u zonama predviđenim za tu namjenu. Prilikom izrade novih detaljnih urbanističkih planova i urbanističkih projekata, odnosno pri izradi Izmjena i dopuna planova koji su na snazi, moraju se poštovati namjena

površina i svi drugi uslovi i kapaciteti izgradnje koji su dati u generalnom urbanističkom rješenju Cetinja.
U obuhvatu GUR-a Cetinja planirana je obavezna izrada novih DUP-ova, kao i zona u kojima će se graditi bez prethodne izrade planova nižeg reda, a to su: biznis zona 1-prostor kompleksa „MACCOC“ i kompleks rezidencijalnog stanovanja „Zeleni dvor“ u Bajicama.

- Generalna urbanistička razrada Njeguša -

Generalna urbanistička razrada za ruralno naselje Njeguši u svom obuhvatu sadrži dio područja koji je bio tretiran Planom uređenja naselja Njeguši. Obuhvat GUR-a Njeguša iznosi 318ha, što čini 2,83% teritorije opštine Cetinje. Na ovom prostoru organizovano je šest ruralnih cjelina i to Vrba, Njeguši, Kopito, Erakovići, Raičevići (u čijem sastavu je Velji do) i Dugi do. Opšti ciljevi razvoja područja u obuhvatu GUR-a Njeguša su razvoj naselja kao kulturno-turističkog centra zaštitne zone NP Lovćen, stvaranje ekonomske baze razvoja naselja, unaprijeđenje kvaliteta života stanovnika i unaprijeđenje uslova životne sredine i uvođenje principa održivog razvoja u sve aspekte funkcionisanja naselja. Kroz tekstualni dio plana GUR-a Njeguši definisana su opšta pravila i uslovi za stambenu izgradnju, industriju i proizvodnju, turizam, društvene djelatnosti, rekreaciju i sport i dr. Ovim planom se zadržavaju svi postojeći, tj. zatečeni objekti, bez obzira na njihov legalitet i kapacitet koji se nalaze u zonama planiranim za izgradnju, i u skladu sa planiranom namjenom – stanovanje. S obzirom da na predmetnom prostoru nema objekata koji se nalaze na koridorima saobraćajnica, to ovim Planom rušenje nije planirano.

- Generalna urbanistička razrada Rijeka Crnojevića -

Generalna urbanistička razrada za urbano naselje Rijeke Crnojevića u svom obuhvatu sadrži dio područja koje je bilo tretirano I fazom - Sintezni plan uređenja područja Rijeke Crnojevića (decembar 1993.) i II fazom - Urbanistički projekat Rijeke Crnojevića (decembar 1993.). Obuhvat GUR-a Rijeke Crnojevića iznosi 89ha, što čini 0,96% teritorije opštine i dio je teritorije mjesne zajednice Rijeka Crnojevića. Po GUR-u Rijeke Crnojevića scenario razvoja predviđa povećanje kapaciteta u turističkom smještaju, povećanje kvaliteta turističke ponude, privredni razvoj, ali sa kontrolisanom i usmjeravanom izgradnjom manjeg obima. Kao opšti ciljevi razvoja područja koje se nalazi u obuhvatu GUR-a Rijeke Crnojevića predviđeni su razvoj naselja kao kulturno-turističkog centra NP Skadarsko jezero i Riječke nahije, stvaranje ekonomske baze razvoja naselja, unaprijeđenje kvaliteta života stanovnika i unaprijeđenje uslova životne sredine i uvođenje principa održivog razvoja u sve aspekte funkcionisanja naselja.

Izmjene i dopune DUP-UP-a „Istorijsko jezgro“ Cetinje

Izmjenama i dopunama Plana obuhvaćen je prostor površine 54,31 ha, koji je definisan Prostorno urbanističkim planom Prijestonice Cetinje - Generalnom urbanističkom razradom Cetinja, kao Zona A (dio podzone A1 i podzona A3). Područje zahvata predmetnog Plana nosi vitalne funkcije centra grada Cetinja, parkovske komplekse i zone stanovanja, specifičnu fizioniomiju i urbani sklop.
Odabrani model prostorne organizacije Izmjena i dopuna DUP - UP-a „Istorijsko jezgro” Cetinja, zasnovan je na podršci u smislu očuvanja osnovnih koncepcijskih postavki i prostorne organizacije date predhodnim Urbanističkim projektom. U skladu sa planskim rjesenjem prostor zahvata je podijeljen na 29 urbanističkih blokova u kojima su planirani objekti i drugi sadrzaji na 376 urbanističkih parcela. Plansko rješenje Istorjskog jezgra je urađeno uz uvažavanje preporuka smjernica GUR-a Cetinja, kao i posebnih uslova zaštite urbane matrice Istorijskog jezgra i njegove okoline. Sačuvana je autentična arhitektura, prepoznatljiva mreža trgova, pješačkih i parkovskih površina, a kroz predloženu namjenu

površina i objekata stvoreni su uslovi za organizovanje niza kulturnih, administrativnih i drugih sadržaja, koji će obezbijediti očuvanje jedinstvenih duhovnih i umjetničkih vrijednosti grada.

Programski okvir predviđa sanaciju stambenih kapaciteta sa povećanjem komunalne opremljenosti u svim kategorijama stanovanja, ukupni turistički smještajni kapacitet od 500 ležaja, razvoj društvenih i kulturnih aktivnosti, trgovine, zanatskih usluga, servisa, stvaranje većeg tržnog prostora kroz program robne kuće, natkrivanje tržnice i izgradnju parking prostora. Takođe Izmjenama i dopunama DUP-UP-a „Istorijskog jezgra“ definisani su konzervatorski uslovi kao i urbanističko-tehnički uslovi za svako zaštićeno i potencijalno nepokretno kulturno dobro.

U okviru ukupnih kapaciteta pedviđena je izgradnja 3 nova objekta na prepoznatljivim lokacijama - hotel Lokanda, objekat iza Vladin doma, objekat na uglu Njegoseve ul. i Dvorskog trga, dogradnja aneksa uz 4 javna objekta - Državni arhiv, Etnografski muzej, Englesko poslanstvo, Bolnica Danilo I, izgradnja 15 novih stambenih i stambeno poslovnih objekata u okviru urbanistickih blokova (4 objekta na mjestu postojećih).

Prostor obuhvaćen Izmjenama i dopunama Plana je predviđen za sledeće namjene površina: stanovanje (malih i srednjih gustina), centralne djelatnosti, turizam (hotel (T1), hostel, pansion (T3) ugostiteljstvo), školstvo i socijalnu zaštitu, zdravstvenu zaštitu, kulturu, sport i rekreaciju, mješovitu namjenu, površine za pejzažno uređenje-površine urbanog zelenila, saobraćajnu i ostalu (hidrotehnička, elektroenergetska, telekomunikaciona) infrastrukturu i vjerske objekte.

Izmjene i dopune DUP-UP Istorijsko jezgro Cetinje – dio zone A1 zona gradskog jezgra

Prostorni koncept urbanističkog rješenja zahvata proizilazi prvenstveno iz funkcionalnih potreba šire lokacije i njenih kontaktnih zona kako bi se na što efikasniji i jednostavniji način obezbijedilo funkcionisanje gradskog i vangradskog saobraćaja. Time se ujedno doprinosi i zahtjevu formiranja prikladnog objekta autobuskog terminala koji će se naći kao mirujuća tačka u frekventnom prostoru. U tom smislu, pored saobraćajne infrastrukture koja igra ključnu ulogu u formiranju koncepta rješenja, objekat autobuske stanice isto tako predstavlja bitno središte u gradskoj matrici koje svojim arhitektonskim konceptom i oblikovanjem u prostoru predstavlja dio gradske tradicionalne umjetnosti graditeljstva po čemu je grad Cetinje šire poznat.

UP „Stari Obod“

Ukupna površina zahvata Urbanističkog projekta, sa proširenjem, iznosi 36.168 m^2. Na zahtjev naručioca plana Prijestonice Cetinje, prostorna organizacija i oblikovanje objekata kompleksa fakulteta umjetnosti urađeni su na osnovu Idejnog urbanističko – arhitektonskog rješenja, prvonagrađenog na međunarodnom konkursu održanom krajem 2008. godine. U skladu sa postavljenim ciljevima i programskim opredjeljenjem, u zoni zahvata je planirana rekonstrukcija postojećih i izgradnja novih objekata, namjene obrazovanja i kulture. Veći dio zone zahvata čine kapaciteti kompleksa fakulteta umjetnosti. Planom su predviđeni zasebni objekti za tri fakulteta umjetnosti: fakultet likovne umjetnosti, fakultet muzičke umjetnosti i fakultet dramske umjetnosti, organizovani oko zajedničke pješačke površine.

DUP „Više Palaca“ sa SPU – Rijeka Crnojevića

Planom se predviđa izgradnja nove zone turističkog stanovanja, vikendica, vila i apartmana. Grupacija objekata formirana je dijelom u vidu sklopova objekata u nizu, a dijelom u vidu slobodnostojećih objekata. Svi objekti planirani su sa baštama i orjentisani su upravo na izohipse terena. Objekti u nizu, kao i slobodnostojeći objekti organizovani su oko

zajedničkog pješačkog platoa, sa koga je, kotom terena 61 m.n.v. planirana pješačka staza prema gradskom jezgru Rijeke Crnojevića. Planom je predviđena rekonstrukcija i adaptacija objekta osnovne škole, sa novom namjenom komercijalnih sadržaja, kao i rekonstrukcija starog vidikovca, sa kojeg se pružaju jedinstvene vizure prema gradskom jezgru, Obodskom gradu i toku Rijeke Crnojevića.
Planom se predviđa izgradnja kapaciteta do 7.048 m^2 bruto građevinske površine. Objekti će se graditi na za to definisanim površinama za izgradnju. U maximalnu bruto građevinsku površinu planiranih objekata uračunata je površina svih etaža u kojima je planiran prostor. Ukupan broj planiranih turističkih ležaja u zoni zahvata iznosi 168. Na pojedinim lokacijama određeni su kapaciteti za organizovanje komercijalnih sadržaja, sadržaja ugostiteljstva, zanata, ličnih usluga i ostalih sadržaja komplementarnih osnovnoj namjeni turističkog stanovanja. Realizacija plana će se odvijati fazno. U prvoj fazi realizacije izgradiće se saobraćajne površine i infrastrukturno opremanje. U drugoj fazi realizacije radiće se smještajni i komercijalni kapaciteti.

Izmjene i dopune DUP –a „Aerodrom“ – zona B

Izmjenama i dopunama Plana predviđa se izgradnja kapaciteta do 435.757m^2 bruto građevinske površine. Planom su definisane površine za izgradnju planiranih kapaciteta.
U skladu sa postavljenim ciljevima i programskim opredeljenjem, u zoni zahvata plana ispoštovan je dio postojećih objekata.
Planom se predviđa dogradnja i nadogradnja postojećih individualnih stambenih objekata, rekonstrukcija i nadogradnja više porodičnih i kolektivnih stambenih objekata, sanacija objekata obrazovanja i kulture.
Uklanjanje objekata predviđa se za dio pomoćnih i montažnih objekata, kao i za dio objekata na kojima se vrši prenamjena površina, tj. izgradnja objekata većeg kapaciteta. Objekti predviđeni za uklanjanje biće uklonjeni tek kada budu stvoreni uslovi za privođenje prostora planiranoj namjeni.
Ukupna površina zahvata Izmjena i dopuna plana iznosi 48 ha.
Veći dio zone zahvata Izmjena i dopuna plana čini zona stambene izgradnje.
Saglasno smjernicama plana višeg reda, Izmjenama i dopunama DUP-a, predvidja se izgradnja zona niske, srednje i velike gustine stanovanja, sa individualnim, višeporodičnim i kolektivnim stambenim i stambeno-poslovnim objektima, lociranim na postojećim, novim, urbanističkim parcelama.
Pregled ostvarenih kapaciteta prikazan je na nivou blokova, formiranih na osnovu mreže saobraćajnica, u okviru podzona B1 i B2. U okviru podzone B1 formirano je 11 blokova, dok je u okviru podzone B2 formirano 9 blokova.

DUP „Donji kraj (zona E)“

DUP ,,Donji Kraj (zona E),, zahvata površinu od 59.5 ha. Za predmetni prostor rađena je Izmjena i dopuna GUP-a i ovim Izmjenama i dopunama predmetni prostor je opredijeljen za “stanovanje niskih gustina”, “stanovanje srednjih gustina”, “centralne delatnosti” i “šumske komplekse”. Kroz predmetni prostor planiran je dio regionalnog puta kao i ulice iz gradske ulične mreže. Predmetni prostor se oslanja na ulicu Kružni put koja je i jugozapadna granica ovog plana, razvija se paralelno uz nju i sa sjeveroistične strane zadire u više kote zaleđa.
Konfiguracijski ovaj prostor odlikuje blago nagnut teren u pojasu prosječne širine od 150m, uz ulicu Kružni put, koji se zatim strmo diže formirajući brdovito zaleđe.

DUP „Gruda-Donje polje (zona D)“

DUP-om „Gruda – Donje polje (zona D)” se obrađuje zahvat u površini od 112,58 ha. Za predmetni prostor rađena je Izmjena i dopuna GUP-a i ovim Izmjenama i dopunama predmetni prostor je opredeljen za: “stanovanje niskih gustina”, “stanovanje srednjih gustina”, “centralne aktivnosti”, “mješovite namene”, “obrazovanje”, “sportsko – rekreativne površine”, “šumske komplekse”, “komunalne servise” i “saobraćajne i ulične koridore”.
Predmetni prostor se oslanja na Istorijsko jezgro sa kojim se graniči sa sjeverne strane, istočna granica ovog plana je magistralni put Cetinje – Budva sa svojim putnim pojasom i parcelama koje se na njega naslanjaju, dok zaleđe zahvata predstavlja strmi kamenjar obrastao vegetacijom uglavnom u regresiji sa manjim pošumljenim površinama.
Konfiguracijski ovaj prostor odlikuje prilično ravan teren oko koga se sa tri strane, osim prema Istorijskom jezgru, teren strmo diže.

Izmjene i dopune DUP-a „Bogdanov kraj“ (zona C)

Izmjene i dopune Detaljnog urbanističkog plana „Bogdanov kraj (zona C)“, obuhvata prostor površine 52,50ha. Generalnim urbanističkim planom Cetinja ovaj plan je definisan kao zona C. Predmetni prostor predstavlja stambenu zonu u neposrednom kontaktu sa gradskim jezgrom. Stanovanje kao primarnu namjenu prate centralni sadržaji koji su prije svega gradskog karaktera dok su naseljski sadržaji, uglavnom u vidu trgovine i usluga, zastupljeni u kombinaciji sa stanovanjem. Plansko rješenje se zasniva na očuvanju prirodog ambijenta, zaštiti prepoznatih kvalitetnih prostornih cjelina i stvaranju osnova za egzistiranje postojećih struktura uz novu gradnju kao popunu u okviru započetih cjelina, a na površinama koje ne predstavljaju ograničenja. Saobraćajna mreža je formirana u skladu sa planovima višeg reda uz uspostavljanje saobraćajnog kontinuiteta u okviru predmetnog prostora. Formiranje saobraćajne mreže zasniva se na poštovanju postojećih saobraćajnih tokova, zatečenih struktura i konfiguracije terena.

DUP „Zona sporta“ - zahvat u okviru Isporijskog jezgra (zona-A2)

Detaljni urbanistički plan ‘’Zona sporta’’, obuhvata zahvat u okviru Isporijskog jezgra (zona-A2), površine 8,2630ha. Prostor DUP-a „Zona sporta“ predstavlja kontaktnu zonu najužeg gradskog jezgra, koji je dominantno namijenjen sportu i rekreaciji, na otvorenom (gradski stadion i sportski tereni na Obilića poljani) i u okviru Sportskog centra (bivši Vojni stan.) Ovaj objekat (zaštićeni spomenik civilne arhitekture) pored sporta i rekreacije obuhvata i brojne centralne djelatnosti (poslovanje, turizam (hotel), ugostiteljstvo). Za područje obuhvaćeno granicom DUP-a „Zona sporta“ nema postojeće usvojene planske dokumentacije nižeg reda. 2000-te godine je rađen Urbanistički projekat Zona sporta, koji nije stupio na snagu. Prostor obuhvaćen granicom DUP-a „Zona sporta“ je u skladu sa funkcionalnim i kriterijumima detaljne namjene površina, podijeljen u četiri urbanističke zone. U skladu sa prostornom distribucijom javnih površina podijeljen je u tri urbanistička bloka. Prostor obuhvaćen granicom plana se koristi i za namjene stanovanja (zelena zgrada), obrazovanje (predškolska ustanova) i groblje (staro gradsko groblje), a obuhvata i tri bivša vojna smještajna i magacinska objekta.

DUP „Industrijska zona (Zona I,podzona I2)“

Detaljnim urbanističkim planom “Industrijska zona (Zona I,Podzona I2)” razrađuje se prostor u ukupnoj površini od 10,37ha. Predmetni prostor karakterišu ostaci nekadašnje industrije koja je u prethodnom periodu pretrpjela izvjesne transformacije u smislu obavljanja djelatnosti pa su trenutno na ovom prostoru organizovani uglavnom sadržaji različitih

proizvodno poslovnih djelatnosti. Predmetni prostor je planski tretiran kao cjelina i ovim planskim dokumentom su definisani svi neophodni uslovi za njegovo dalje sprovođenje, tako da nije potrebna dalja planska razrada u okviru predmetnog prostora. Saobraćaj u okviru predmetnog prostora daljom planskom razradom treba povezati na obodne saobraćajnice i uvezati u cjelokupnu naseljsku i gradsku mrežu U okviru površina opredijeljenih za stanovanje kroz dalju plansku razradu u skladu sa veličinama parcela i položajem u odnosu na okruženje, definisaće se i uslovi gradnje koja će podržati predmetni prostor.

DUP „Bajice (zona G, podzona G1 i dio podzone G2)“

Detaljni urbanistički Plan zahvata površinu od 85,3ha. Plan obuhvata područje naselja Bajice, lociranog u sjeverozapadnom dijelu Prijestonice Cetinje, na ulazu u grad iz pravca Njeguša uz regionalni put Cetinje-Njeguši-Kotor. U središtu obuhvata plana je Bajičko polje i strmi obronci koji se ka njemu pružaju naročito u sjevernom i južnom dijelu područja.
Za predmetni prostor u prethodnom periodu nije rađen Detaljni urbanistički plan. Područje obuhvata Generalnog plana Cetinja iz 1990.god. bilo je podijeljeno na 11 prostornih cjelina za koje su potom rađeni planovi nižeg reda: DUP-ovi i UP-ovi, a Generalnim urbanističkim rješenjem kao sastavnim dijelom Prostorno-urbanističkog plana Prijestonice Cetinje iz 2014.godine, zadržana je ista podijela na prostorne cjeline. Od značaja za izradu ovog Plana je cjelina G - Bajice. U skladu sa uslovima iz GUR-a Cetinje, naselje Bajice je planirano kao dominantno stambeno naselje, malih gustina stanovanja, sa pratećim sadržajima centralnih djelatnosti i mješovite namjene. Samo naselje odlikuje se malom izgrađenošću prostora, i pored prisutne stihijske izgradnje stambenih kuća u prethodnom periodu, i izuzetnim prirodnim ljepotama livada i njiva koje se smjenjuju sa izgrađenim dijelovima Bajičkog polja okruženog strmim obroncima. Cilj i osnovno planersko opredeljenje pri formiranju urbanističkog koncepta bilo je da se zatečena stihijska stambena izgradnja uobliči a razvoj naselja usmjeri ka tome da se postepeno podigne nivo urbaniteta, a naselje Bajice iz pretežno ruralnog ambijenta transformiše u urbano stambeno predgrađe Cetinja. Pri tome se nastojalo da se, u što većoj mjeri, očuvaju prirodne vrijednosti predmetnog područja kroz planiranje stambene izgradnje izuzetno malih gustina, koja bi omogućila formiranje većih gazdinstava u okviru kojih se može nastaviti sa danas prisutnim trendom lokalne poljoprivredne proizvodnje, odno sno obrade zemljišta za sopstvene potrebe. Od ostalih namjena zastupljene su mješovita namjena, centralne djelatnosti, površine za školstvo i socijalnu zaštitu, površine za pejzažno uređenje naselja, površine za saobraćajnu i elektroenergetsku infrastrukturu i, u obodnim dijelovima plana, šumske i ostale prirodne površine

DUP „Humci”

Površina Detaljnog urbanističkog plana „Humci” iznosi ≈35,7ha. Plan obuhvata područje naselja Humci, lociranog u sjeverozapadnom dijelu Prijestonice Cetinje, koje se iz pravca Njeguša nadovezuje na naselje Bajice i pruža južno od Bulevara crnogorskih heroja prema gradu.
Područje obuhvata Generalnog plana Cetinja iz 1990.god. bilo je podijeljeno na 11 prostornih cjelina za koje su potom rađeni planovi nižeg reda: DUP-ovi i UP-ovi, a Generalnim urbanističkim rješenjem kao sastavnim dijelom Prostorno-urbanističkog plana Prijestonice Cetinje iz 2014.godine zadržana je ista podijela na prostorne cjeline. Sagledavanjem postojećeg stanja na terenu jasno se uočava da je u prethodnom periodu prostorni razvoj tekao stihijski kroz neplansku izgradnju individualnih stambenih objekata. Ovaj način je kao rezultat dao strukturno neujednačen i neuobličen prostor bez jasnog urbanog identiteta. Cilj i osnovno planersko opredeljenje pri formiranju urbanističkog koncepta bio je da se zatečena stihijska stambena izgradnja uobliči i razvoj naselja usmjeri ka tome da se postepeno podigne

nivo urbaniteta, a Himci iz pretežno ruralnog ambijenta transformiše u urbano stambeno predgrađe Cetinja. U skladu sa ovim opredjeljenjem Planom je trasirana ulična mreža (u dijelovima gdje je to bilo moguće, obzirom na zatečenu izgradnju) koja je imala za zadatak da definiše novu blokovsku matricu, pa time i buduću formu naselja. U skladu sa uslovima iz GUR-a Cetinje, naselje Humci je planirano kao dominantno stambena zona niske gustine stanovanja za individualno stanovanje sa pratećim sadržajima centralnih djelatnosti, industrije i proizvodnje. Planom je predviđeno umjereni razvoj naselja izgradnjom novih stambenih objekata.

Lokalna studija lokacije „Žanjev Do“ sa SPU

U skladu sa Programskim zadatkom, prostornim modelom, osnovnim postavkama urbanističkog plana višeg reda, osnovnim relevantnim postavkama plana kontaktnih ili zona u blizini, a na bazi utvrđenih ciljeva Lokalne studije lokacije ’’Žanjev Do’’, formirani su osnovni sadržaji, te namjena površina i osnovni urbanistički pokazatelji. Predviđaju se dvije osnovne urbanističke parcele UP 1 i UP 2. Urbanističku parcelu 1 čini kat. parcela 5168/3 K.O. Njeguši. Urbanističku parcelu 2 čine kat. parcele 5120/2 i 5127/2 K.O. Njeguši. Iz prethodno navedenih razloga predviđa se povezivanje dvije urbanističke parcele pješačkom nadzemnom pasarelom. Na urbanističkoj parceli 1 predviđa se razvoj uslužnih delatnosti u funkciji tranzitnog turizma. Na urbanističkoj parceli 2 predviđaju se kombinovani sadržaji, pre svega turističko naselje u formi apartmanskih vila, a zatim i uslužne djelatnosti u funkciji apartmanskog naselja (ugostiteljstvo, trgovina, prateći sadržaji turističkih kapaciteta, rekreacija, i dr.)

Lokalna studija lokacije „Jankovića krš“

Na predmetnoj lokaciji planirani su objekti individualnog stanovanja. Kolski pristup lokaciji predviđen je uvođenjem interne saobraćajnice koja područje povezuje sa seoskom saobraćajnicom sa istočne strane zahvata. Parkiranje vozila predviđeno je na dvije pozicije u vidu proširenja saobraćajnice. Ukupan broj parking mjesta iznosi 5. Uslijed nagnutosti terena, pješačka komunikacija kroz ovu zonu će se odvijati preko staza i prolaza u nagibu. Planom se predviđa izgradnja kapaciteta do max 500 m^2.
Realizacija planiranih kapaciteta odvijaće se fazno. U prvoj fazi realizacije izgradiće se saobraćajne površine i infrastrukturno opremanje i jedan stambeni objekat. Druga faza realizacije obuhvata izgradnju ostala dva objekta.

Lokalna studija lokacije „Rvaši“

Zona zahvata LSL „Rvaši“ obuhvata prostor od 17,12 ha. Ovom studijom lokacije treba planirati potpuno novo naselje koje će zadovoljiti sve date parametre kako bi se obezbijedilo bolje funkcionisanje okolnih naselja, pospješio razvoj turizma i u ruralnim krajevima, kao i formirala uredna dokumentacija za njeno sprovođenje. Osnovni urbanistički stav bio je da se stvori jedna koherentna, polifunkcionalna i harmonična cjelina koja će biti u mogućnosti da zadovolji svoju primarnu funkciju - stanovanje, a da isto tako uvođenjem novih objekata omogući kvalitetniji život stanovništva i boravak turista. Planirani prostorno-funkcionalni koncept naselja bez obzira na ograničene prostorne mogućnosti ne dozvoljava drastično povećanje izgrađenosti. Planira se izgradnja novih 52 objekata od kojih je nekoliko u okviru zelenih površina i zahtjeva poseban tretman. Daje se mogućnost individualnog stanovanja kombinovano sa turističkim aktivnostima uz dodatak odgovarajućeg smeštajnog kapaciteta (apartmana, soba).

Lokalna studija lokacije „Poda” sa SPU

Zahvat LSL „Poda“ obuhvata dio šireg područja naselja Poda, lociranog na samoj granici opština Cetinje i Kotor. Zahvat plana nalazi se u široj, zaštitnoj zoni Nacionalnog parka Lovćen. Očitavanjem površine zahvata u zadatim granicama sa topografsko katastarske podloge, utvrdjeno je da stvarna površina zahvata Plana iznosi 15.84 ha. Povod za izradu LSL „Poda“ jeste stvaranje planskih uslova za valorizaciju predmetnog prostora, i izgradnju stambenog kompleksa sa pratećim sadržajima turizma i komercijalnih sadržaja. Planom se predvidja izgradnja mreže tehničke infrastrukture i urbano opremanje prostora. Na prostoru LSL „Poda“ planirano je 11 urbanističkih parcela.

Lokalna studija lokacije „Ravil” sa SPU

Lokalnom studijom lokacije „Ravil” obrađen je zahvat u površini od 3.24ha. Predmetni prostor svojim položajem, konfiguracijom, postojećim načinom korišćenja, sobraćajnom povezanošću sa okruženjem i ambijentalnim karakterom, pruža mogućnost za formiranje jedinstvenog turističkog kompleksa a koji će biti u saglasju sa osnovnim postavkama PUP-a i strategijom razvoja turizma Crne Gore. Prostor Lokalne studije lokacije “Ravil“ planski karakteriše stvaranje mogućnosti za formiranje jedinstvenog hotelskog kompleksa sa akcentom na korišćenju potencijala predmetnog prostora i okruženja. U okviru predmetnog prostora u izgradnji su objekat hotela kao i objekat vinarije (sa poratećim ekonomskim objektom) u okviru koga će se na višim etažama organizovati i smeštaj. Oba objekta su povezana vinskim tunelom. Intervencije u prostoru obuhvataju formiranje potpuno novog prostora u okviru koga će se naći sadržaji u funkciji turizma. U okviru predmetne lokacije predviđa se zasad vinograda na što većoj slobodnoj površini koji će biti u funkciji pogona za proizvodnju i preradu vina.

DRŽAVNI PLANSKI DOKUMENTI

Prostorni plan područja posebne namjene Nacionalnog parka „Skadarsko jezero“

Prostorni plan područja posebne namjene Nacionalnog parka „Skadarsko jezero“ je osnovni dokument kojim se usmjerava prostorni razvoj područja Parka i njegove kontaktne zone, ostvaruju zajednički interesi i ciljevi subjekata planiranja, te usmjerava i osigurava zaštita i unapređenje sredine na obuhvaćenoj teritoriji. Trenutno je u toku izrada novog Prostornog plana područja posebne namjene Nacionalnog parka „Skadarsko jezero“, koja je u fazi izrade Nacrta Plana.

Prostorni plan područja posebne namjene Nacionalnog parka „Lovćen“

Površina PPPPN NP „Lovćen“ sa zaštitnom zonom i koridorom žičre Kotor-Lovćen-Cetinje obuhvata površinu od 14.830ha. U okviru PPPPN NP „Lovćen“ nalazi se Nacionalni park „Lovćen“, koji obuhvata centralni i najviši dio lovćenskog masiva, površine 6.220 ha (5.650 ha je u okviru Prijestonice Cetinje, dok 570 ha pripada teritoriji opštine Budva). Smješten je u jugozapadnom dijelu Crne Gore između Skadarskog basena, Bokokotorskog zaliva i Budvanske rivijere. Zakonom o nacionalnim parkovima (“Sl.list RCG” br. 47/91) utvrđene su tačne granice Nacionalnog parka “Lovćen”. Kompleks Nacionalnog parka sa proširenom kontaktnom zonom vijenca starih seoskih naselja stvara uslove cjelovitog sagledavanja zaštite, unapređenja, funkcionisanja i korišćenja prostora Lovćena.
Važećim PPPPN NP „Lovćen“ u zahvatu granica NP „Lovćen“ definisane su tri zone zaštite:
a) prva zona zaštite u kojoj se sprovode mjere koje odgovaraju režimu zaštite prvog stepena-stroga zaštita

b) druga zona zaštite u kojoj se sprovode mjere koje odgovaraju režimu zaštite drugog stepena-aktivna zaštita
c) treća zona zaštite u kojoj se sprovode mjere koje odgovaraju režimu zaštite trećeg stepena-održivo korišćenje
PPPPN NP „Lovćen“ urađena je detaljna razrada Ivanovih korita, Majstora i planirane žičare Cetinje-Ivanova korita –Kuk-Dub, dok je za prostor Dolov predviđena državna studija lokacije. sistema realizuje se kroz primarni centar, sekundarni centar Majstori i teritorijalne centre: Njeguši, Krstac, Pobori i Bjeloši.

Državna studija lokacije za područje Žabljak Crnojevića

Osnovno programsko opredjeljenje Plana predstavlja turistička valorizacija Žabljaka Crnojevića, u skladu sa njegovom prepoznatljivošću kao spomenika kulture od posebnog istorijskog značaja. Planom su predviđena dva nivoa mjera i intervencija koje mogu biti posmatrane i kao razvojne faze.

- Prvi nivo predstavljaju mjere vezane za priključivanje naselja na infrastrukturne sisteme i realizaciju lokalnog putnog povezivanja – izgradnja puta do Dodoša i rekonstrukcija puta do Ponara.
- Drugi nivo odnosi se na razvoj turizma u Žabljaku Crnojevića, kao osnovni motiv izrade Studije, koji se profiliše u pravcu valorizacije spomeničkog nasljeđa u prvom redu.

Državna studija lokacije „Mihailovići“

Područje obuhvaćeno DSL „Mihailovići" nalazi se u južnom dijelu opštine Cetinje, u okviru granica Nacionalnog parka Skadarsko jezero, u katastarskoj opštini K.O.Mihajlovići i zahvata površinu od 59,1276 ha. Područje zahvata DSL „Mihailovići“ predstavlja brdovit teren uz sjeverozapadnu obalu Skadarskog jezera i uz desnu obalu Rijeke Crnojevića kod njenog ušća u Skadarsko jezero.Prostor u zahvatu DSL „Mihailovići”, pripada pozoni 3.1 Rijeka Crnojevića sa neseljima duž obala istoimenog vodotoka (Očevići, Šinđon, Riječani, Dujeva i Donje Selo). Planirana namjena površina za područje DSL „Mihailovići” je T2 turistička naselja - eko naselja i luke nautičkog turizma (NT).

Analiza zona za koje nijesu donešeni DUP-ovi, a raspisana Odluka o izradi:

DUP „Crna Greda-Zona F, podzona F1“ - Stambena zona Crna Greda (26,34 ha)
Karakteriše je neplanska gradnja objekata u funkciji individualnog stanovanja. Za navedeni plan, pokrenut je postupak izrade, koji je u fazi predloga Plana.

Lokalna studija lokacije „Konak I“ obuhvata površinu od ≈ 7ha, i zahvata katastarske parcele iz katastarske opštine K.O.Dobrsko selo, koje se nalaze neposredno uz magistralni put Cetinje - Budva, kao glavnu okosnicu saobraćaja. Navedeni planski dokument nalazi se u fazi Nacrta Plana.

„DUP Zagrablje-Zona H“ - Industrijsko servisna zona
Na području Zagrablja, uz magistralni put Cetinje-Budva, u okviru biznis zone 2, kao pretežna namjena predviđena je proizvodna djelatnost. Ova zona je predviđena za veće industrijske i proizvodne pogone, a uslovi i parametri organizacije, uređenja i izgradnje dati su u Generalnoj urbanističkoj razradi Cetinja. Planom se predviđa širenje postojeće zone i stvaranje uslova za razvoj različitih tipova industrijskih i proizvodnih djelatnosti koje bi predstavljale okosnicu formiranja nove "biznis zone 2", unaprijeđenje saobraćajne pristupačnosti zone uvođenjem servisne saobraćajnice čime bi se značajno poboljšali i

bezbjednosni uslovi odvijanja saobraćaja na ovom važnom i izuzetno prometnom saobraćajnom pravcu, infrastrukturno opremanje područja i modernizacija i revitalizacija postojećih proizvodnih postrojenja. Zona Zagrablja (Zona H) podijeljena je na tri podzone (H1, H2 i H3) za koje je GUR-om Cetinja predviđena izrada detaljnih urbanističkih planova.

2. Realizacija uređenja prostora

VAŽEĆA PLANSKA DOKUMENTACIJA

DRŽAVNI PLANSKI DOKUMENTI

Prostorni plan Crne Gore		(„Sl.list CG“, br. 24/08)

DRŽAVNI PLANSKI DOKUMENTI POVJERENI NA SPROVOĐENJE

Prostorni plan područja posebne namjene Nacionalni park „Skadarsko jezero“ (13,2 % teritorije)	Teritorija Cetinja 56.000 ha	(„Sl.list RCG“, br. 46/01)	RZUP Podgorica
Prostorni plan područja posebne namjene Nacionalnog parka „Lovćen“	Teritorija Cetinja 5.650 ha	(„Sl.list CG“, br. 34/14)	MonteCEP d.s.d. Kotor
Državna Studija lokacije za područje „Žabljak Crnojevića“	72 ha	(„Sl.list CG“, br.77/10)	Urban studio d.o.o. - Podgorica
Državna studija lokacije „Mihailovići“	59,13 ha	(„Sl.list CG“, br.49/14)	CAU - Centar za arhitekturu i urbanizam - Podgorica

LOKALNI PLANSKI DOKUMENTI

	Površina	Godina donošenja	Obrađivač Plana
Prostorno urbanistički plan Prijestonice Cetinje sa Strateškom procjenom uticaja na životnu sredinu: - Generalna urbanistička razrada Cetinja - Generalna urbanistička razrada Njeguša - Generalna urbanistička razrada Rijeke Crnojevića	910 km^2 660 ha 318 ha 89 ha	(„Sl.list CG-o.p.“, br. 12/14)	MonteCEP d.s.d. Kotor
Izmjene i dopune DUP-UP-a „Istorijsko jezgro“ Cetinje	54,31 ha	(„Sl.list CG-o.p.“, br.28/15)	CAU - Centar za arhitekturu i urbanizam - Podgorica
Izmjene i dopune DUP-a „Aerodrom (zona B)“ Cetinje	48 ha	(„Sl.list CG-o.p.“, br.18/12)	ARHIEND d.o.o. Podgorica
DUP „Donji Kraj (Zona E)“	59,5 ha	(„Sl.list CG-o.p.“, br.18/12)	Urbanprojekt Čačak
DUP „Gruda - Donje Polje (Zona D)“	112,58 ha	(„Sl.list CG-o.p.“, br.18/12)	Urbanprojekt Čačak
Izmjene i dopune DUP-a „Bogdanov kraj (Zona C)“	52,5ha	(„Sl.list CG-o.p.“, br. 26/13)	Urbanprojekt Čačak
DUP „Industrijska zona (Zona I, Podzona I2)“	10 ha	(„Sl.list CG-o.p.“, br. 26/13)	Urban projekt Čačak
DUP „Zona sporta“, zahvat u okviru Istorijskog jezgra (Zona A-2)	8,3 ha	(„Sl.list CG-o.p.“, br. 29/13)	Studio A.C Cetinje
DUP „Bajice“	85,3ha	(„Sl.list CG-o.p.“, br. 28/15)	MonteCEP d.s.d. Kotor
DUP „Humci“	35,7ha	(„Sl.list CG-o.p.“, br. 28/15)	MonteCEP d.s.d. Kotor
UP „Stari Obod“ Cetinje	3,61 ha	(„Sl.list CG-o.p.“, br.10/11)	Struktura d.o.o. Podgorica

Izmjene i dopune DUP-UP „Istorijsko jezgro“ Cetinje, dio zone A1-zona gradskog jezgra	2,36 ha	(„Sl.list CG-o.p.“, br.29/12)	INKOPLAN d.o.o. - Podgorica
DUP „Više Palaca” Rijeka Crnojevića sa Strateškom procjenom uticaja na životnu sredinu	3,24 ha	(“Sl.list CG-o.p.“, br. 24/10)	STRUKTURA d.o.o. - Podgorica
LSL „Rvaši“	17,12 ha	(„Sl.list CG-o.p“, br. 26/13)	Adria invest d.o.o Budva
LSL “Jankovića Krš”	1,44 ha	(„Sl.list CG-o.p.“, br.18/12)	BusinessArt Podgorica
LSL “Žanjev Do” sa Strateškom procjenom uticaja na životnu sredinu	0,97 ha	(„Sl.list CG-o.p.“, br.33/11)	ARHIS Group d.o.o. - Budva
LSL „Ravil“ sa Strateškom procjenom uticaja na životnu sredinu	3,24ha	(„Sl.list CG-o.p“, br, 12/16)	Urban Projekt Čačak
LSL „Poda“ sa Strateškom procjenom uticaja na životnu sredinu	15 ha	(„Sl.list CG-o.p“, br. 19/13)	Struktura d.o.o Podgorica
Elaborat o postavljanju i izgradnji montažnih objekata privremenog karaktera na teritoriji Prijestonice Cetinje		(„Sl. list CG“, br. 47/17)	Studio FAADU d.o.o.Podgorica

UČEŠĆE JAVNOSTI I FINANSIRANJE IZRADE PLANSKIH DOKUMENATA

Saglasno zakonskim odredbama da svako ima pravo da bude obaviješten o poslovima uređenja prostora i izgradnje objekata i da daje sugestije i mišljenja, građani se informišu kroz štampane i elektronske medije. Prilikom izrade planskih dokumenata obezbijeđeno je učešće javnosti putem javnih rasprava, gdje građani kroz primjedbe i sugestije imaju priliku da iskažu svoje potrebe.
Uključivanje javnosti u proces planiranja se nastoji učiniti efikasnijim na način što se u početnoj fazi planiranja - fazi pripremnih poslova, kroz anketiranje građana, vrši prikupljanje podataka o potrebama korisnika prostora.
Izrada lokalnih planskih dokumenata finansira se iz budžeta Prijestonice ili iz donacija ili od strane zainteresovanih korisnika prostora.

UREĐENJE GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA

Prijestonica Cetinje je u toku 2018. godine, realizovala više aktivnosti na uređenju prostora koje se odnose na privođenje namjeni građevinskog zemljišta, na izgradnju infrastrukture, kao i na rekonstrukciji i sanaciji postojećih gradskih saobraćajnica i lokalnih puteva i ostalih javnih površina i to:

- Završena je rekonstrukcija nekadašnje Upravne zgrade „Košuta“ za potrebe biznis inkubatora u kojem su obezbijeđeni poslovni prostori za preduzeća u razvoju.
- Završena je rekonstrukcija Belvederske ulice.
- Završena je sanacija odlagališta „Vrtijeljka“.
- U fazi izgradnje je i kompleks Univerzitetskog centra, na prostoru donjeg Oboda.
- U fazi izgradnje je rekunstrukcija trga i pijace na Njegušima, sa novom podzemnom infrastrukturom, izgradnjom parking prostora, zelenih površina javne rasvjete i urbanog mobilijara.
- Započeti su radovi na izgradnji novog fudbalskog stadiona na Oblića poljani.
- U toku je sanacija postojećeg ponora na lokaciji Donjeg Polja.
- Započeta je izgradnja dijela ulica Nove 5, 6 i 8 u zahvatu DUP-a „Gruda-Donje polje“.
- Započete su aktivnosti na rekonstrukciji Bajičke i Mojkovačke ulice.

3. Sintezne karte

Prostorno urbanistički plan Prijestonice Cetinje

Generalna urbanistička razrada Cetinja:

Usvojena planska dokumenta u zahvatu GUR-a Cetinja:

Ostala planska dokumentacija u zahvatu GUR-a Cetinja-planovi koji nijesu donešeni:

Generalna urbanistička razrada Njeguša

Generalna urbanistička razrada Rijeke Crnojevića

4. OSNOV KORIŠĆENJA ZEMLJIŠTA (SVOJINA, KORIŠĆENJE, ZAKUP)

Poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine
Prema podacima iz PUP-a Prijestonice Cetinje na nivou svih katastarskih opština Cetinja, prepoznaju se sljedeće kulture zemljišta:

• Njive - zemljišta na kojima se stalno ili naizmjenično gaje: žitarice, krmno bilje ili industrijsko bilje, bez obzira da li se na tim zemljištima usjevi gaje svake godine ili ta zemljišta povremeno ostaju neobrađena (1-8 klase);

• Vrtovi - zemljišta na kojima se gaji povrće, a postoje prirodni uslovi ili vještački uređaji za navodnjavanje (1-8 klase);

• Voćnjaci - zemljišta na kojima su zasađena voćna stabla bez obzira na način gajenja (1-8 klase);

• Vinogradi - zemljišta na kojima je zasađena vinova loza, bez obzira na način gajenja (1-8 klase);
• Livade - zemljišta na kojima rastu prirodne trave koje se redovno kose (1-8 klase);
• Pašnjaci - zemljišta na kojima rastu prirodne trave koje isključivo služe za ispašu (1-8 klase);
• Šume - zemljišta na kojima raste šumsko drveće sa namjenom korišćenja drvne mase (1-8 klase);
• Zemljišta koja se zbog svojih prirodnih osobina ne mogu koristiti za poljoprivredu i šumarstvo, kao što su: golet, jaruga, sprud, bara, potok, površinski kop rudnika, klizište i sl. uvršćuju se u neplodne površine;
(Napomena: zbog specifičnosti opštine Cetinje, u analizi su posebno izdvojene površine pod kamenjarom (krš) i vodene površine jezera. Površine pod objektima su označene kao izgrađene površine;
Slijedi grafički i tabelarni prikaz pojedinih kategorija korišćenja zemljišta.

Katastarska opština	njive i vrtovi	vinogradi	voćnjaci	livade	pašnjaci	šume	bare, močvare, trstici	vodene površine - jezera	vodeni tokovi - rijeke, potoci	nepolodno	krš - kamenjar	naselja - izgrađene površine	putevi	UKUPNO (u ha)
BAJICE	6.6	0.3	0.2	171.7	374.9	1670.9				41.4	80.8	6.1	20.4	**2373.4**
BATA	47.6			10.6	943.2	1254.8			1.2	1860.0	5.5	2.4	5.3	**4130.5**
BOBIJA	27.2	6.4	0.6	22.6	21.9	385.6	17.6	190.9	2.6	3.3	193.9	2.5	12.7	**887.8**
ČEKLIĆI	84.9		0.2	13.4	1350.2	1927.8			0.1	2420.9	0.7	5.7	9.9	**5813.6**
CEKLIN	5.1	7.0	0.2	86.8	135.3	1512.7				8.0	3.4	7.8	20.6	**1787.0**
CETINJE I	42.1	0.1	26.4	86.0	27.1	41.1			0.3	8.6	33.5	140.1	48.5	**453.9**
CETINJE II	4.8			18.7	26.8	1143.4				2.9	583.9	5.0	13.9	**1799.3**
ČEVO	48.8		0.4	19.9	248.3	1897.4			0.5	1173.2	0.3	3.7	16.2	**3408.7**
ČUKOVIĆI	38.9	2.4	0.2	29.7	43.5	433.3	5.4	213.0	4.0	0.2	229.0	2.4	8.8	**1010.8**
DINOVIĆI	75.2	5.2	0.9	6.8	677.8	1288.5			0.1	1335.7	2.0	7.1		**3399.3**
DOBRSKO SELO	7.4	13.0		97.5	75.6	1541.5				29.8	13.9	8.8	22.3	**1809.8**
DODOŠI	28.4	5.1	1.4	153.6	110.7	166.7	42.0	1254.6			359.1	3.6	4.5	**2129.7**
DRUŠIĆI	46.6	10.7	0.1	33.5	52.4	342.2	94.0	26.4	29.7		247.0	4.3	12.4	**899.3**
GRAB	54.6			5.0	400.3	689.3			0.2	1316.3	0.3	4.7	6.0	**2476.6**
GRAĐANI	64.4	5.4	0.1	39.9	128.9	638.8			4.4	4.9	366.8	4.4	13.8	**1271.6**
KOBILJI DO	43.5			47.3	2089.1	1894.3			1.6	2323.4	0.1	3.5	4.2	**6407.0**
KONAK	22.2			186.8	329.9	2645.3			0.7	57.6	0.9	13.8	37.2	**3294.5**
LASTVA	20.7			2.7	1470.2	1379.1				1139.6	0.1	0.9	4.4	**4017.6**
LJUBOTINJ1	11.5	4.0	0.7	128.8	115.1	2533.9			0.1	104.9		16.7	20.6	**2936.3**
LJUBOTINJ2	3.9	1.3	0.4	55.8	36.0	1593.0			1.1	26.9		5.8	7.6	**1731.8**
MARKOVINA	21.9	0.4		4.2	526.8	650.7	3.6			476.8	1.0	1.8	2.8	**1690.1**
METERIZI	7.0	30.9	1.3	143.1	275.2	2185.1	0.1		0.1	129.8	3.7	12.9	50.6	**2839.8**
MIHAILOVIĆI	13.1	0.4	0.1	11.4	7.2	152.9		78.1	14.1		102.9	0.7	1.7	**382.8**
NJEGUŠI	30.0	0.1	0.8	390.5	1882.8	3109.8		1.6	0.9	651.9	0.1	29.0	54.0	**6151.4**
PREDIŠ	47.5		0.1	9.8	274.5	1875.7			0.1	1659.1	0.3	4.8	4.4	**3876.2**
PRENTIN DO	40.6		0.1	15.3	1265.4	1155.6			0.5	1600.3	0.2	2.6	0.1	**4080.7**
PREVLAKA	8.7	1.5		3.3	23.9	59.7	2.1	333.1		2.5	68.6	1.1	1.9	**506.4**
RESNA	29.5			6.2	77.8	762.4			0.1	603.9	0.2	2.2	17.4	**1499.6**
RIJEČANI	10.3	1.2		28.2	26.0	369.9	1.0	162.4	28.5	1.2	226.2	1.2	4.4	**860.4**
RIJEKA CRNOJEVIĆA	21.3	2.0	0.8	42.5	52.0	548.9	14.0	42.3	31.7	1.6	347.2	7.2	17.8	**1129.2**
RVAŠI	67.5	15.4		32.2	80.1	430.8		1.4		1.4	308.5	5.0	23.7	**966.1**
ŠTITARI	41.4	8.9	1.3	5.9	204.9	356.7				760.6		4.5		**1384.2**
TREŠNJEVO	45.0		0.8	13.1	679.2	703.2			0.1	1836.9	0.4	2.6	11.9	**3293.2**
UBLI	27.9		0.1	3.2	975.9	3181.6	4.0			1750.3	0.2	2.4	17.6	**5963.3**
VELESTOVO	23.4		0.2	7.7	747.9	1611.7			0.1	822.6	0.7	5.4	5.8	**3225.4**
ŽABLJAK	33.0	1.5	1.4	141.5	3.0	4.1	6.4		13.8	1.0	0.2	1.7	4.9	**212.6**
UKUPNO	**1152.5**	**123.3**	**38.8**	**2075.4**	**15759.8**	**42138.5**	**190.5**	**2304.0**	**136.4**	**22157.2**	**3181.5**	**334.2**	**508.1**	**90100.0**
Katastarska opština	njive i vrtovi	vinogradi	voćnjaci	livade	pašnjaci	šume	bare, močvare, trstici	vodene površine - jezera	vodeni tokovi - rijeke, potoci	nepolodno	krš - kamenjar	naselja - izgrađene površine	putevi	UKUPNO (u ha)

Poljoprivredno zemljište

Na teritoriji opštine Cetinje koja zahvata površinu od 91.000ha primarna poljoprivreda je relativno skromna i dominantno ekstenzivnog karaktera. Skromnom obimu poljoprivrede u najvećoj mjeri doprinosi konfiguracija terena te obim i struktura raspoloživog poljoprivrednog zemljišta. Na ovom relativno malom prostoru smjenjuju se raznovrsni reljefni oblici sa strmim i stjenovitim planinskim padinama, krševitim površinama, kraškim poljima, plodnim uvalama, brojnim škrapama, jamama i dubokim vrtačama, što sve zajedno daje vrlo specifičan izgled krajolika. Raspoložive poljoprivredne površine na teritoriji opštine Cetinje, prema statističkim podacima, zauzimaju 19.267ha, odnosno 21,2% teritorije. U strukturi poljoprivrednih površina dominiraju pašnjaci i livade (96%), dok oranice, bašte, voćnjaci i vinogradi čine svega 3,3% ukupnih poljoprivrednih površina, pri čemu ravni tereni čine svega 1,4%. Glavne ravne poljoprivredne površine smještene su u kraškim poljima, kao što je Cetinjsko i Njeguško i dio teritorije oko Skadarskog jezera, gdje su locirana i šire se

naselja. Manje i usitnjene obradive površine smještene su u uvalama, vrtačama i dolovima, izdvojena na podzidama. Prostori pašnjaka izdvojeni su na visokim katunima i plavnom Ceklinskom polju.

Tabela 1. Poljoprivredno zemljište prema kategorijama korišćenja, ha

Ukupno	Obradiva površina					Pašnjaci	Bare, ribnjaci i trstici
	Svega	Oranice i bašte	Voćnjaci	Vinogradi	Livade		
19.019	2.755	450	43	137	2.125	16.131	133

Izvor: Statistički godišnjak 2011, Monstat

Sa aspekta korišćenja raspoloživih površina koje se potencijalno mogu ili se koriste za potrebe poljoprivrede, prevashodno stočarstva, značajno je pomenuti i učešće šikara i sitnih izdaničkih šuma koje dominiraju na ovom prostoru i čine 52% ukupne teritorije opštine Cetinje. Ove površine se zajedno sa površinama kategorisanim kao pašnjaci takođe koriste za potrebe ispaše i brsta, odnosno za ekstenzivno stočarstvo koje je ovdje i najzastupljenije.

Šumske površine

Ukupna površina Prijestonice iznosi 91.00 ha od čega poljoprivredna površina zauzima 19.370 ha ili 21.3%, a šumska oko 30% ili 28.000ha, dok ostatak čini neplodno zemljište. Na području Prijestonice Cetinje, zbog izraženog reljefa i različitog geološkog supstrata, zemljišta su veoma heterogena. Ukupna površina šuma i šumskog zemljišta, bez nacionalnih parkova, iznosi 54.424 ha, dok ukupna površina šuma iznosi 54.253ha. Površina državnih šuma i šumskog zemljišta iznosi 2.165ha ili 4% dok privatnih šuma iznosi 52.259ha ili 96,3 % od ukupne površine šuma.

Vodne površine

Vodni resursi obuhvataju resurse površinskih i podzemnih voda. Resursi podzemnih voda naročito su bitni, jer preko 80% pitke vode potiče od podzemnih voda.
S obzirom da na području Cetinja nema prirodnih vodotoka, kao ni značajnijih izvora vode, još krajem XIX vijeka preduzeti su prvi koraci kako bi se obezbijedilo redovno snadbijevanje pitkom vodom. Još tada je konstatovano da najznačajnije hidrografske potencijale i kapacitete posjeduju tri izvorišta koja se nalaze u neposrednoj blizini Cetinja: Uganjska vrela, Obzovica i Podgor u Crmnici. Postoje takođe određeni tokovi poput Ljubinog potoka na Ivanovim Koritima koji se javljaju u periodima velikih padavina.
U NP „Lovćen" postoje sledeće zaštitne zone voda:
- Ivanova Korita – sliv Ljubinog potoka (63ha – do 100ha),
- Trstenik 20ha,
- Mali Bostur – pećina (20ha),
- Jezero – ispod Jezerskog vrha (31ha),
- Zvjeronjak

Površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja i dr. - pregled

Ležište nemetalične mineralne sirovine bijelih boksita "Poljane" pripada boksitonosnom području Bijelih poljana (Katunska nahija) čiji centar predstavlja staro i napušteno rudarsko naselje Bijele Poljane. Nalazi se jugozapadno od Nikšića na oko 12 km vazdušne linije i sjeverno od Cetinja na oko 23 km, takođe, vazdušne linije.
Istražno-eksploatacioni prostor pojave nemetalične mineralne sirovine tehničko-građevinskog kamena "Presjeka" - Gornji Ulići nalazi se neposredno uz magistralni put Podgorica-Cetinje-Budva na oko 20 km od Podgorice u pravcu jugozapada i na oko 8 km udaljenosti od Cetinja na području sela Gornji Ulići.
Istražno-eksploatacioni prostor pojave nemetalične mineralne sirovine arhitektonsko-građevinskog (ukrasnog) kamena "Brankov krš" nalazi se na udaljenosti od oko 25 km od Prijestonice Cetinje u pravcu sjeverozapada. Predmetna pojava zahvata površinu od oko 6,21 ha (62.125 m²).
Ležište nemetalične mineralne sirovine bijelih boksita ,,Lazine" nalazi se u području Bijelih Poljana. Od Nikšića je udaljeno oko 12 km, a od Cetinja oko 32 km.
Ležište nemetalične mineralne sirovine bijelih boksita "Ravna aluga" obuhvata lokalitete Studenac i Paprati, a nalazi se blizu rudarskog naselja Bijele Poljane u smjeru jug-jugoistok. Od Cetinja ležište je udaljeno oko 30 km, a od Nikšića oko 13 km.
Ležište nemetalične mineralne sirovine bijelih boksita ,,Trebovinski pod" je na podrucju Bijelih Poljana. Nalazi se izmedu lokaliteta Dionice i Dobri pod, na sjeveru, i Studenca, Paprati i Dobrogleda, na jugu. Geološke karakteristike šireg područja ležišta "Trebovinski pod", odnosno, područja Bijelih Poljana, opisane su prilikom prikaza ležišta "Ravna aluga.
Pojava arhitektonsko-građevinskog (ukrasnog) kamena "Vrela" nalazi se na sjeveroistoku sela Vrela prema Ugnjima, izmedu Cetinja i Budve.

5. Demografska kretanja

Kretanje broja stanovnika Prijestonice Cetinje rezultat je vrlo složenih i dugotrajnih procesa sa velikim brojem faktora uticaja. Kao posljedica vrlo složene privredne krize izmedu tri popisa stanovništva, tranzicionih promjena, došlo je do znacajnih promjena u kretanju i strukturama stanovništva. Sadašnja situacija je u demografskom pogledu alarmantna, a ako se ovom problemu ne posveti dužna pažnja, dalji razvoj Prijestonice Cetinje će biti ugrožen.
Po podacima Prostorno-urbanističkog plana Prijestonice Cetinje očekivanja su da će se negativni demografski trendovi nastaviti još izvjesno vrijeme, a do stabilizovanja demografskih kretanja trebalo bi da dodje do kraja planskog perioda do 2020. godine, a do izvjesnog poboljšanja tek u postplanskom periodu, do 2025. godine. Naročiti uticaj na dalji demografski razvoj imaće, prije svega, značaj i razvoj samog grada, kao državnog i vjerskog centra od posebnog značaja, sa koncentracijom većeg broja urbanih funkcija i sadržaja javne namjene, a posebno u sferi uprave, obrazovanja, kulture, turizma, zdravstva, sporta, rekreacije i dr. Procjene kretanja stanovnika na duži rok su vrlo teške i neizvjesne, jer zavise od niza faktora. U uslovima političkih, ekonomskih i društvenih promjena u proteklih nekoliko decenija, koje su za posljedicu imale ratove, osiromašenje stanovništva, migracije, propadanje privrede, nepovoljna demografska kretanja, u situaciji snažnog uticanja, teško predvidljivih i još teže kontrolosanih eksternih činilaca, nije moguće koristiti i metodološki opravdati nijedan od uobičajenih statisticko-matematickih, odnosno demografskih modela za proračun demografske projekcije.

6. Sprovođenje podzakonskih akata

U 2018.godini Skupština Prijestonice Cetinje donijela je:

- Odluku o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta („Sl. list CG-opštinski propisi", br. 24/18).
- Odluku o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte („Sl. list CG -opštinski propisi", br.24/18).

Svi ostali podzakonski akti donijeti u prethodnom periodu su u primjeni.

7. Izdati UTU, građevinske i upotrebne dozvole za period 01.01.- 15.12.2018.godine

Godina	**Urbanističko-tehnički uslovi**	**Građevinske dozvole**	**Upotrebne dozvole**
2018.	Izdato je 156 UTU-a od čega: -61 za stalne objekte -68 za privremene objekte -3 za pomoćne objekte -24 za objekte od opšteg interesa	Izdato je 7građevinskih dozvola, -11 odobrenja za građenje lokalnih objekata od opšteg interesa -1 odobrenje za pomoćne objekte -3 odobrenja za postavljanje privremenih objekata -1 odobrenje za postavljanje rampe za lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom	Izdato je 10 upotrebnih dozvola od čega: - 7 upotrebnih za stalne objekte - 3 upotrebne za objekte od opšteg intersa

8. Privremeni objekti iz nadležnosti lokalne samouprave

Novi Elaborat o postavljanju i izgradnji montažnih objekata privremenog karaktera na teritoriji Prijestonice Cetinje , donio je određeni broj novina koji se tiču definisanja novih tipova privremenih objekata, ali je i detaljnije pristupio obradi prethodno definisanih montažno - demontažnih objekata privremenog karaktera. Tako su date približnije smjernice za projektovanje svih vrsta objekata, sa pravilima postavljanja, kao i mogućnošću njihovog postavljanja u različitim zonama teritorije Prijestonice.
S obzirom na osjetljivost projektovanja u Istorijskom jezgru Cetinja, koje se nalazi na provizornoj listi UNESCO-a, posebna pažnja posvećena je postavljanju ovih objekata u samom centru grada, te je Elaboratom u grafičkim prilozima dat njihov prostorni razmještaj.
Elaborat je definisao tipove objekata za koje je potrebno raspisati konkurs za izradu idejnog arhitektonskog rješenja, i to: montažni objekti tipa kiosk, štandovi za prodaju suvenira i proizvoda domaće radinosti,. prodajni pultovi za prodaju knjiga, časopisa, CD-ova i drugih publikacija, ukrasnih predmeta, cvijeća i slika, aparati za prodaju kestena, kukuruza, kokica, krofni, šećerne pjene i sl., informativni punkt, montažni – ekološki toaleti, i objekti za pružanje ugostiteljskih usluga. Nakon usvajanja konkursnog rješenja, nagrađeno rješenje postaje sastavni dio Elaborata.
Odlukom o postavljanju, građenju i uklanjanju montažnih objekata privremenog karaktera na teritoriji Prijestonice Cetinje („Sl. list CG", br. 12/14, 41/17 i 42/17) propisane su vrste montažnih objekata privremenog karaktera, uslovi i postupak za njihovo postavljanje, građenje i uklanjanje na zemljištu u državnoj i privatnoj svojini, obuhvaćenim detaljnim urbanističkim planovima, dok se ne pristupi izgradnji i uređenju prostora shodno planskim dokumentima, kao i na ostalom prostoru Prijestonice Cetinje, izuzev u zoni Nacionalnih parkova „Lovćen" i „Skadarsko jezero". Postavljaju se u skladu sa urbanističko – tehničkim uslovima utvrđenim urbanističom razradom, koju usvaja Sekretarijat za održivi razvoj i infrastrukturu.

Pod montažnim objektima privremenog karaktera, u smislu ove Odluke, smatraju se: montažni objekti tipa kiosk, zidani objekti, zatvorene bašte, manji sportski objekti, dječija igrališta i zabavni parkovi, montažno - demontažni objekti tipa hangar, stovarište, autoperionice i sl., karting staze, kampovi, zidni bankomati, otvoreni šank sa terasom, privremena parkirališta, pijace (kamionske, auto i dr), reklamni i oglasni panoi, tende, kontejneri – posude za odlaganje komunalnog otpada, zelena ostrva, privremeni objekti za potrebe privremenog skladištenja komunalnog, neopasnog i građevinskog otpada, reciklažno dvorište i sl., informativni punkt, objekti za oružanje ugostiteljskih usluga, sklonište za napuštene i izgubljene kućne ljubimce, montažni-ekološki tolaeti, privremeni objekti koji se mogu izmještati sa jednog mjesta na drugo, i to: otvorene (ljetnje) bašte, rashladni uređaji za sladoled i osvježavajuće napitke, izložbene police, štandovi za prodaju suvenira i proizvoda domaće radinosti, prodajni pult za prodaju knjiga, čaopisa, CD-ova i drugih publikacija, ukrasnih predmeta, cvijeća i slika, posebna vozila koja imaju proizvođački atest za obavljanje djelatnosti, aparati za prodaju kestena, kukuruza, kokica, krofni, palačinki, šećerne pjene i sl., prodajno izložbeni pano, štafelaj za slikanje i drugi slični uređaji i objekti koji prema odredbama ove Odluke imaju karakter privremenog objekta - (nadležnost Sekretarijata za održivi razvoj i infrastrukturu).
Propisano je da se ovi objekti postavljaju na lokacijama predviđenim Elaboratom o postavljanju i izgradnji montažnih objekata privremenog karaktera na teritoriji Prijestonice Cetinje, koji se donosi za teritoriju Prijestonice Cetinje, osim za područje u zoni Nacionalnih parkova „Lovćen“ i „Skadarsko jezero“. Lokacije koje nisu određene Elaboratom definisaće se u skladu sa uslovima Elaborata po zahtjevima fizičkih i pravnih lica, uz poštovanje urbanističkih parametara, zaštite životne sredine, smjernica iz planskih dokumenata, kao i standarda i propisa za određenu vrstu djelatnosti.

9. Analiza investicionih potencijala bazirana na važećim planskim dokumentima

Realizacija planova Izmjena i dopuna DUP–UP-a “Istorijsko jezgro” Cetinje, Izmjena i dopuna DUP-a “Bogdanov kraj (Zona C)” i Izmjena i dopuna DUP-a “Aerodrom (Zona B)”, koji predstavljaju uže gradsko jezgro i u kojim su smješteni svi vitalni objekti, društvenih i centralnih djelatnosti, se procjenjuje na 80-90%. Izradom i donošenjem PUP-a Prijestonice Cetinje, stvorili su se uslovi za realizaciju novih investicionih potencijala kroz direktnu primjenu smjernica PUP-a, koje se odnose na izgradnju objekata za stanovanje, turističkih objekata ograničenog kapaciteta, objekata za proizvodnju, objekata tehničke infrastrukture i dr, kao i donošenjem DUP-ova, kojima su opredijeljene nove površine (još uvijek neizgrađene) za: stanovanje male, srednje i visoke gustine, površine za centralne djelatnosti, za mješovitu namjenu, za školstvo i socijalnu zaštitu, za sport i rekreaciju, za vjerske objekte, kao i površine za komunalnu (elektroenergetsku i hidrotehničku) i saobraćajnu infrastrukturu.

III SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

1. Mjere sprovedene u cilju podsticanja kvaliteta građenja i oblikovanja prostora

Planska rješenja se zasnivaju na očuvanju prirodnih ambijenata, zaštiti prepoznatih kvalitetnih prostornih cjelina i stvaranju osnova za egzistiranje postojećih struktura uz mogućnost nove izgradnje u okviru započetih cjelina. Zaštita pejzaža obuhvata čitav niz planskih mjera kojim se djeluje u pravcu očuvanja, unapređivanja i sprečavanja devastacije prirodnih odlika pejzaža. U tom smislu, kao prioritetna i osnovna mjera ističe se utvrđivanje zona sa odgovarajućim režimima zaštite, gdje će se štititi njihove osnovne prirodne

vrijednosti, a time i pejzaž. Kalitet građenja se obezbjeđuje obavezom projektovanja aseizmičkih konstrukcija u skladu sa standardima i tehničkim propisima. Mjere koje obezbjeđuju kvalitet građenja i oblikovanja prostora sadržane su u smjernicama realizacije PUP-a Prijestonice Cetinje, DUP-ova, odnosno UP-ova, na način preporuka korišćenja elemenata tradicionalne arhitekture tog podneblja, ukomponovane na savremen način, koristeći prirodne materijale. Likovno i oblikovno rješenje građevinskih struktura mora da slijedi klimatske i ambijentalne karakteristike grada. Kvalitet građenja se obezbjeđuje i smjernicama za povećanje energetske efikasnosti sa korišćenjem obnovljivih izvora energije.
Oblikovanje prostora u zahvatu i zaštićenoj okolini Istorijskog jezgra, kao kulturnog dobra, uslovljen je konzervatorskim uslovima koje izdaje Uprava za zaštitu kulturnih dobara Crne Gore.
Održiva gradnja je jedan od značajnijih segmenata razvoja koja u sebi uključuje:

-Upotrebu građevinskih materijala koji nijesu štetni po životnu sredinu,
-Energetsku efikasnost zgrada i
-Upravljanje otpadom nastalim prilikom izgradnje ili rušenja objekata.

Navedene mjere, koje imaju za cilj podsticanje kvaliteta građenja i oblikovanja prostora, su sadržane u urbanističko tehničkim uslovima, na osnovu kojih se radi projektna dokumentacija, a njihovo sprovođenje se ostvaruje izgradnjom objekata i uređenjem prostora.

2. Uticaj mjera uređenja prostora na: poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja i dr.

- **ŽIVOTNA SREDINA**

Zaštita i očuvanje životne sredine je jedna od prioritetnih obaveza očuvanja prirodnih ekosistema, pa je preduzimanje odgovarajućih mjera u cilju njihove zaštite, uređenja i unapređenja osnovni koncept održivog razvoja. Prijestonica Cetinje nastoji da na najbolji način stvori uslove koji štite životnu sredinu, ali koji daju mogućnost daljeg razvoja grada uz zadovoljavanje ekonomskih i socijalnih potreba stanovnika.

- U toku 2018.godine Sekretarijatu za uređenje prostora i zaštitu životne sredine je podnešeno 12 zahtjeva za sprovođenje procedure procjene uticaja na životnu sredinu i to:

- Doneseno 2 Rješenja da nije potrebna procjena uticaja na životnu sredinu (završeni u I fazi),
- Doneseno 6 Rješenja da je potrebna procjena uticaja na životnu sredinu. Nosilac projekta je u obavezi da podnese zahtjev za procjenu uticaja na životnu sredinu –saglasnosti na Elaborat;
- Doneseno 3 Rješenja kojim je izdata ekološka saglasnost na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu;
- Jedan zahtjev za davanje saglasnosti na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu je u toku. Postupak po podnijetim zahtjevima riješeni su prema zakonom definisanoj dinamici. U cilju transparentnosti za navedene projekte sprovedene su javne rasprave i javni uvid u Sekretarijatu, gdje su mogli svi zainteresovani subjekti izvršiti uvid i učestvovati u raspravi i dati svoje primjedbe i sugestije.

Ispunjavanje obaveza koje proističu iz Arhuske konvencije, što znači posvećivanje posebne pažnje evropskim pravnim normama u ovoj oblasti, aktivnu saradnju ne samo sa nadležnim

organima centralne vlasti, već i sa NVO u pronalaženju efikasnih rješenja koja će omogućiti neposredno učešće građana u procesu donošenja odluka.

- Za zaštićena područja koja su upisana u registar zaštite, a za koja nije urađena studija zaštite, na osnovu člana 35 stav 5 Zakona o zaštiti prirode ("Službeni list Crne Gore", br. 54/16), u obavezi je da organ nadležan za donošenje akta o proglašavanju, pokrene postupak revizije za to zaštićeno područje. U cilju sprovođenja Lokalnog akcionog plana biodiverziteta a poštujući Zakonu o zaštiti prirode donesena je

- Odluka o izradi Studije revizije za Njegošev park;
- Odluka o izradi Studije revizije za park „13.jul" ;
- Odluka o izradi Studije revizije i park u dvorištu Dječje bolnice na Cetinju.

- Sekretarijat za uređenje prostora i zaštitu životne sredine je na osnovu Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl.list RCG", broj 80/05 i „Sl.list CG", broj 73/10, 40/11, 59/11, 52/16) sproveo javnu raspravu na Izvještaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu Detaljnog urbanističkog plana „Crna Greda (Zona F) u Prijestonici. Rješenjem data saglasnost na Izvještaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu Detaljnog urbanističkog plana „Crna Greda (Zona F)" Prijestonica Cetinje.
- Shodno Zakonu o životnoj sredini („Sl.list CG", br. 52/16) Agencija za zaštitu prirode i životne sredine, obezbjeđuje kontinuirano praćenje stanja životne sredine na osnovu Programa monitoringa životne sredine, koga donosi Vlada CG. Navedenim zakonom predviđeno je, da i jedinica lokalne samouprave može u skladu sa zakonom organizovati monitoring životne sredine na svojoj teritoriji, ali zbog nedostataka finansijskih sredstava do sada nije bilo moguće realizovati, što onemogućava kvalitetnu ocjenu stanja životne sredine na pojedinim lokacijama. Ocjene stanja životne sredine za konkretne lokacije nemamo negó se koriste podaci za šire područje.

Sekretarijatu za uređenje prostora i zaštitu životne sredine nijesu dostavljeni podaci za katastar zagađivača u 2018.godini (za 2017.godinu), razlog postoji i u zakonskoj obavezi da se podaci dostavljaju direktno organu uprave-Agenciji za zaštitu prirode i životne sredine.

3. Građevinsko zemljište

Naselja i druge izgrađene strukture obuhvataju građevinsko zemljište (izgrađene i neizgrađene površine namijenjene za stanovanje, rad i odmor, javne objekte, infrastrukturu, kao i pripadajuće obradive i zelene površine).
Uređenje građevinskog zemljišta se odnosilo na izgradnju novih ili rekonstrukciju postojećih objekata, kao i na izgradnju novih ili rekonstrukciju postojećih saobraćajnica i drugih javnih površina, sa ugradnjom potrebne infrastrukturne instalacije.

4. Iznos naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta (ostvarenih u postupku izdavanja građevinske dozvole i u postupku izdavanja upotrebne dozvole) i ugovorenih naknada

Odlukom o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta („Sl.list CG-opštinski propisi", br. 24/18) propisuju se uslovi, način, rokovi i postupak plaćanja naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta.

Naknada se utvrđuje u zavisnosti od stepena opremljenosti građevinskog zemljišta prosječnih troškova komunalnog opremanja i učešća investitora u komunalnom opremanju građevinskog zemljišta.
Iznos naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za period od 01.01.2018.god. do 15.12.2018.godine je **89.664.97 €** i naplaćen je cjelokupan iznos.

Odlukom o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte („Sl.list CG-opštinski propisi“, br. 24/18) propisuju se uslovi, visina, način, rokovi i postupak plaćanja naknade za komunalno opremanje građevinskgo zemljišta za besšravne objekte.
Naknada se utvrđuje u zavisnosti od stepena opremljenosti građevinskog zemljišta prema zonama.
Iznos naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte za period od 01.01.2018.god. do 15.12.2018.godine je **16.294.69 €**

5. Energetski potencijal

Elektroenergetski potencijal elektroenergetskog sistema Prijestonice Cetinje je mreža dalekovoda 110kV, 35kV i 10kV sa pripadajućim trafostanicama 110/35kV; 35/10kV i 10/04kV. Trenutno su u funkciji samo dvije male lokalne HE „Podgor“ instalisane snage 400kVA koja se koristi za pomoćno (sigurnosno) napajanje pumpi na vodozahvatu Podgor i HE „Rijeka Crnojevića“ u samoj Rijeci Crnojevića, instalisane snage 600kVA koja koristi vode istoimene rijeke.

6. Upravljanje otpadom-prostorni aspekt

Donešen je Lokalni plan upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom Prijestonice Cetinje za period 2016.-2020. godine.
Miješani komunalni otpad sakupljen sa teritorije Prijestonice, odvozi se na sanitarnu deponiju Livade u Podgorici (shodno Dravnom planu upravljanja otpadom za period 2015-2020).

Sakupljanje, transport i obrada komunalnog otpada sa teritorije Prijestonice

Sakupljanje komunalnog otpada u urbanom dijelu Prijestonice se vrši svakodnevno, dva puta u toku dana. Sve vrste otpada (iz domaćinstva i komercijalnog sektora) odlažu se u zajedničkim kontejnerima, i u prethodnom periodu su se transportovale do nesanitarnog odlagališta „Vrtijeljka“, sve do donošenja odluke Skupštine Prijestonice o njegovom zatvaranju a sa ciljem početka radova sanacije istog. Komunalni otpad sakuplja se u kontejnerima, na posebno utvrđenim lokacijama u gradu i na seoskom području. Na teritoriji Prijestonice postavljena su 322 kontejnera zapremine 1m^3 i 22 kontejnera zapremine 5-7m^3.
Teritorija Prijestonice obuhvata djelove nacionalnih parkova: Skadarsko jezero i Lovćen, čija naselja su pokrivena kontejnerima. Upravljanje komunalnim otpadom u zaštićenim područjima organizovano je shodno zakonskoj regulativi. Na ovim površinama postavljen je potreban broj posuda za sakupljanje komunalnog otpada.
Na teritoriji NP Skadarsko jezero, postavljeno je 38 kontejnera zapremine 1,1m^3. Na teritoriji NP Lovćen, postavljeno je 10 kontejnera zapremine 1,1m^3.
Na teritoriji Prijestonice su evidentirana 23 manja neuređena odlagališta otpada-tzv. “divlje deponije” sa količinama manjim od 100 m^3 koja će se sanirati na način što će se otpad izmjestiti ili će se prekriti inertnim materijalom. Za neuređeno odlagalište „Crna Greda“ na kome je procijenjena količina otpada od 350m^3 planirana je izrada plana sanacije.

Upravljanje komunalnim otpadom u periodu važenja Lokalnog plana **upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom Prijestonice Cetinje za period 2016.-2020. godine.**

U toku je realizacija projekta selektivnog sakupljanja komunalnog otpada na mjestu njegovog nastanka, u dvije posude po modelu :

– **suva -** zajedničko odvajanje primarno selektovanih materijala kao što su papir, karton, plastika, staklo, guma, metal, tekstil i slično,
– **mokra -** odvajanje ostalog otpada koji je po svom sastavu uglavnom mokar zbog prisustva ostataka od hrane, materijala organskog porijekla, baštenskog otpada, proizvoda za higijenu i sl.

Sakupljanje opasnih vrsta otpada koje nastaju u domaćinstvima predviđeno je u okviru reciklažnog dvorišta koje će biti opremljeno specijalnim posudama zaštićenim od neželjenih efekata kao što su curenje sadržaja, širenje neprijatnih mirisa, isparavanje, pristup neovlašćenih lica i sl.
Planira se **izvršiti integracija seoskih područja u sistem sakupljanja komunalnog otpada**, što bi podrazumijevalo povećanje broja kontejnera veće zapremine u cilju smanjenja broja odvoza kako zbog cijene transporta, tako i zbog sporijeg generisanja otpada u tim područjima.
Na teritoriji Prijestonice neophodno je uspostaviti adekvatan sistem upravljanja otpadom, kojim bi se ostvarili predviđeni ciljevi u predviđenom roku. U prethodnom periodu uspostavljeni sistem upravljanja otpadom nije bio zadovoljavajući i uslovi za ispunjenje predviđenih ciljeva nijesu bili ispunjeni. Na teritoriji Prijestonice u periodu važenja Loklanog plana upravljanja otpadom predviđenja je izgradnja odgovarajuće infrastrukture (reciklažno dvorište), koja bi doprinijela stvaranju navika stanovništva po pitanju njegovog odnosa prema otpadu kao resursu.

Projekat sanacije nesanitarnog odlagališta otpada "Vrtijeljka"

Tokom 2018. godine završena je rekonstrukcija i sanacija nesanitarnog odlagališta „Vrtijeljka". Radovi su se odnosili na preoblikovanje prostora odlagališta-premiještanje otpada, njegovo zbijanje, ugradnja pokrivnog sloja, ugradnja cijevi za sakupljanje i odvod atmosferskih voda i ugradnja sistema za sakupljanje i preradu gasa.
Obaveza sanacije nesanitarnog odlagališta otpada "Vrtijeljka", proističe iz odredbi Strateškog master plana za upravljanje čvrstim otpadom, usvojenog 2005. godine, i Državnog plana za upravljanje otpadom za period 2015-2020. godine, kojima se između ostalog predviđa sanacija postojećih neuređenih odlagališta, i Lokalnog plana upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom Prijestonice Cetinje za period 2016.-2020. godine.

Reciklažno dvorište

U skladu sa Dravnim planom upravljanja otpadom za period 2015-2020 i Lokalnim planom upravljanja komunalnim neopasnim građevinskim otpadom na teritoriji Prijestonice urađen je Projektni zadatak sa ciljem izgradnje manjeg reciklažnog dvorišta.
U reciklažnim dvorištima razvrstavaju se i privremeno skladište i posebne vrste otpada koje se mogu ponovno upotrijebiti u proizvodnim procesima. Kao sakupljački centar, organizovano je kao jednostavna jedinica, i opremljeno je odgovarajućim i jasno označenim kontejnerima, prema zakonom definisanoj klasifikaciji.

7. Saradnja sa međunaradnim institucijama

Saradnja se obavlja UNDP-om, IPA 2008, kao i preko Ministarstva održivog razvoja i turizma sa PROCON-om i Delegacijom evropske unije u Crnoj Gori, kako bi se realizovali projekti na teritoriji Prijestonice.

8. Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade planskih dokumenata

Nadležni organi koji učestvuju u postupku donošenja planskih dokumenata, na način davanja podataka, uslova i saglasnosti iz svoje nadležnosti su: Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Uprava za zaštitu kulturnih dobara Crne Gore, D.O.O. Vodovod i kanalazacija Cetinje, Elektrodistribucija Cetinje, Crnogorski Telekom i Uprava za nekretnine-Područna jedinica Cetinje.

9. Povjereni poslovi od strane državne uprave

U Sekretarijatu za održivi razvoj i infrastrukturuje organizovani su javni uvidi, javne rasprave i data mišljenje za postupke procjene uticaja na životnu sredinu koje sprovodi organ uprave-Agencija za zaštitu prirode i životne sredine i to:

-Izgradnju turističkog naselja standard 5*, na urbanističkim parcelama UP2 i UP3, katastarske parcele broj 504/3, 504/1 i 505 kao i djelovi katastarskih parcela broj 504/2 i 506, u zahvatu DSL Mihailovići, Opština Cetinje, nosioca projekta MJ PROPERTY" D.O.O. iz Podgorice;
Projekat eksploatacije arhitektonsko građevinskog kamena na dijelu katastarske parcele br. 1489 K.O. Kobilji do, u zahvatu PUP-a Prijestonica Cetinje, nosioca projekta „Katunjanin", Herceg Novi;
- Dokumentaciju za odlučivanje o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju fudbalskog stadiona na dijelu urbanističke parcele br. 1-2B „Zona sporta", Prijestonica Cetinje.

Prema inicijativi Sekretarijata za uređenje prostora i zaštitu životne sredine u Prijestonici Cetinje je Ministarstvo održivog razvoja i turizma organizovalo okrugli sto na nacrt Prostornog plana posebne namjene Nacionalnog parka Skadarsko jezero sa strateškom procjenom uticaja na životnu sredinu.

10. Broj organizovanih urbanističko-arhitektonskih konkursa u skladu sa članom 30 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata

U 2018.godini nije bilo organizovanih urbanističko - arhitektonskih konkursa.

IV PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLJUČUJUĆI OBJEKTE IZGRAĐENE SUPROTNO ZAKONU

U 2018.godini od 01.01.2018 do 15.12.2018. godine, za jedan objekat izdata je i građevinska i upotrebna dozvola, dok je za preostalih šest izdata samo građevinska dozvola.
Prijestonica Cetinje ne posjeduje podatke o objektima koji su izgrađeni bez građevinske dozvole, a podatak koji je dobijen od Uprave za nekretnine-područna jedinica Cetinje (1372 objekta bez građevinske dozvole) ne odgovaraju stvarnom stanju.
Kada su u pitanju bespravni objekti na teritoriji Prijestonice Cetinje, ovom organu podnijeto je ukupno 1130 zahvtjeva, čija obrada je u toku, pa u ovoj fazi ne posjedujemo informaciju o broju objekata koji su uklopljeni odnosno objekata koji nijesu uklopljeni u planski dokument.

V ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

Korisnici prostora Prijestonice Cetinje najviše iskazuju potrebu za gradnjom poslovnih, stambeno – poslovnih kao i porodičnih stambenih objekata. Najčešći su zahtjevi za gradnju, dogradnju i rekonstrukciju, kao i za legalizaciju već izgrađenih objekata u skladu sa važećim planovima. Dio podnešenih zahtjeva pokazuje da je prisutno interesovanje za gradnju poslovnih objekata, namijenjenih različitim djelatnostima, najčešće na lokacijama pored magistralnog puta Podgorica – Cetinje - Budva, kao i na seoskom području. Takođe je prisutno interesovanje zainteresovanih korisnika prostora oko pokretanja i finansiranja izrade prostorno planske dokumentacije (DUP-ovi i LSL).

Shodno novousvojenom Zakonu o planiranju prostora i izgradnji objekata zainteresovani korisnici prostora interesuju se o procesu legalizacije nelegalnih objekata, i istima se daju informacije o potrebnoj dokumentaciji uz obrazac zahtjev za legalizaciju bespravnog objekta.

VI PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

U cilju unapređenja stanja prostora, a u skladu sa Prostorno urbanističkim planom Prijestonice Cetinje, kao plana najvišeg reda, potrebno je:
- sprovoditi smjerenice za uređenje prostora koje se prvenstveno odnose na ažuriranje postojeće i izradu nedostajuće planske dokumentacije nižeg reda (DUP-ova, UP-ova i LSL-a),
- vršiti revitalizaciju postojećeg graditeljskog fonda, a naročito objekata tradicionalne arhitekture i stambenog fonda u Istorijskom jezgru Cetinja, zbog njihove ambijentalne, graditeljske i turističke vrijednosti, očuvanja kulturnog identiteta,
- unaprijediti mrežu komunalne infrastrukture (vodosnadbijevanje, odvođenje i tretman otpadnih voda, elektro snadbijevanje, TT mreža),
-vršiti izgradnju nedostajuće i rekonstrukciju i održavanje postojeće putne mreže,
- uraditi prenamjenu i aktiviranje postojećih privrednih zona (kompleksi OBOD-a),
- za potrebe primjene GIS tehnologije i stvaranja informacione baze podataka o prostoru potrebno je nastaviti saradnju sa nadležnim državnim organima.
Takođe, potrebno je sprovoditi nove zakonske odredbe, a naročito odredbe koje se odnose na uređivanje građevinskog zemljišta, kako u dijelu pripreme za komunalno opremanje, tako i u dijelu komunalnog opremanja građevinskog zemljišta.

Kada su u pitanju podaci o restituciji (broju podnesenih zahtjeva, broju riješenih zahtjeva i površina obuhvaćenih restitucijom) od Komisije za restituciju-Podgorica nijesmo dobili odgovor na naš zahtjev za dostavljanje traženih podataka.

Što se tiče podataka o porezima na nepokretnosti (primarni i sekundarni porez), Uprava lokalnih javnih prihoda Prijestonice Cetinje je dostavila podatke kojima raspolažu na dan 11.12.2018.godine i to: po primarnoj poreskoj stopi bilo je oporezovano 8462 objekta, a po sekundarnoj poreskoj stopi je bilo oporezovano 1253 objekta.

Direkcija za imovinu Prijestonice Cetinje je na tražene podatke o svojinskom težimu na zemljištu koje se nalazi na teritoriji jedinice lokalne samouprave (površinski procentualno) obavijestila ovaj organ da do završetka Izvještaja o stanju imovine Prijestonice koji bi trebao biti obrađen tokom februara mjeseca naredne godine nemaju podatke o istom koji bi nam mogli proslijediti, jer su postojeći stariji od dvije godine i ne prikazuju realnu sliku.

ANEX 7
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2018.GODINI
ZA OPŠTINU DANILOVGRAD

I UVOD

Pravni osnov za izradu ovog Izvještaja sadržan je u odredbama člana 14 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", broj 64/17, 44/18 i 63/18) kojim je Ministarstvo održivog razvoja i turizma dužno Vladi Crne Gore dostaviti Izvještaj o stanju uređenja prostora za 2018. godinu, iz čega proizilazi i obaveza Opštine Danilovgrad da svoj Izvještaj dostavi Ministarstvu. Ministarstvo je dostavilo smjernice za izradu Izvještaja o stanju uređenja prostora opštine Danilovgrad.

1. Sadržina izvještaja

U skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata i Uputstvom o bližem sadržaju izvještaja o stanju uređenja prostora lokalne samouprave, izvještaj sadrži, naročito: analizu sprovođenja planskih dokumenata, ocjenu sprovedenih mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom, uticaj sektorskih politika na oblast planiranja, aktivnosti u vršenju prenijetih i povjerenih poslova, aktivnosti drugih pravnih lica na poslovima vezanim za planiranje, praćenje stanja građevinskog područja, podatke o uređenosti građevinskog zemljišta, podatke o prijavama za građenje odnosno postavljanje objekta, podatke o izdatim građevinskim dozvolama za složene inženjerske objekte, izgrađenim odnosno postavljenim objektima, kao i druge elemente od važnosti za prostor za koji se Izvještaj izrađuje.

Izvještaj se sastoji od sledećih poglavlja:

I Uvod,
II Analiza sprovođenja planskih dokumenata,
III Ocjena sprovedenih mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom i njegovu zaštitu,
IV Podaci o izgrađenim objektima uključujući i objekte izgrađene suprotno zakonu,
V Zahtjevi korisnika prostora i
VI Predlog mjera za unapređenje politike uređenja prostora.

2. Realizacija obaveza i aktivnosti po osnovu izvještaja za prethodnu godinu

Shodno Izvještaju o stanju uređenja prostora opštine Danilovgrad za 2017. godinu, koji je usvojen na XXIV sjednici Skupštine Opštine Danilovgrad održanoj dana 23.02.2018. godine, a objavljen je na sajtu Ministarstva održivog razvoja i turizma u sklopu Izvještaja o stanju uređenja prostora za 2017. godinu za cijelu teritoriju Crne Gore, koji je pripremljen od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma, donesen je Program Uređenja prostora za 2018. godinu, te su u skladu sa istim tekle aktivnosti u ovom izvještajnom periodu.

Izvještaj o stanju uređenja prostora za 2018. godinu, shodno predlogu mjera iz izvještaja od prethodne godine, kao i shodno Programu uređenja prostora za 2018. godinu, koji je donesen na Skupštini Opštine Danilovgrad br.02-74/1 od 16.05.2018. godine, (objavljen je u „Sl.list Crne Gore-opštinski propisi“, broj 17/18), kao prioritetni zadatak je prepoznao aktivnosti na izradi planske dokumentacije, prema smjernicama iz PUP-a opštine Danilovgrad.

PUP-om opštine Danilovgrad je istaknut značaj izrade planske dokumentacije za područja koja, u ranijem periodu, nijesu planski razrađivana ili se radi o planovima starijeg datuma, te se shodno tome, u 2018. godini nastavilo sa aktivnostima na izradi planske dokumentacije, posebno planske dokumentacije za prostore koji nijesu razrađivani planovima detaljnije razrade.

PUP je osnovni razvojni dokument prostornog uređenja koji razrađuje načela prostornog uređenja i utvrđuje ciljeve prostornog razvoja te podjele na centre, planske
cjeline i zone, sveobuhvatnu zaštitu, korištenje i namjenu cjelokupnog prostora. PUP obuhvata cjelokupan prostor opštine Danilovgrad i osnovni je razvojni dokument na osnovu kojeg su donešeni planski dokumenti nižeg reda.
PUP-om su date sledeće smjernice i mjere za realizaciju plana:
smjernice etapnog razvoja, smjernice za prostornu organizaciju i izradu detaljnih urbanističkih planova (DUP), urbanističkih projekata (UP) i lokalnih studija lokacije (LSL), smjernice za izgradnju na područjima za koja se ne predviđa donošenje detaljnog urbanističkog plana, urbanističkog projekta ili lokalne studije lokacije i definisane smjernice za gradnju na područjima za koja se ne predviđa izrada planova detaljne razrade.

Pri tome Prostorno urbanistički plan daje usmjerenja za ravnomjerniji teritorijalni razvoj, racionalnu organizaciju, rezervaciju i zaštitu prostora, unaprjeđenje kvaliteta življenja, povećanje dostupnosti disperzne mreže naselja, ravnomjernijisocioekonomski razvoj, a posebno razvoj ruralnog područja i obezbjeđenje uslova za uređenje i izgradnju prostora i naselja, promociju, aktiviranje i odgovorno upravljanje raspoloživim prirodnim i stvorenim resursima, životnom sredinom i kulturnim dobrima, zaštitu naselja i zemljišta od poplava, zaštitu podzemnih voda u regionu radi vodosnabdijevanja stanovništva, zaštitu od zemljotresa, zaštitu javnog interesa, područja i objekata od javnog interesa, identifikaciju i zaštitu javnih dobara i drugo.

Već smo napomenuli da, shodno predlogu mjera iz izvještaja od prethodne godine, kao i shodno Programu uređenja prostora za 2018. godinu, a u okviru poslova na praćenju izrade i donošenja prostorno planske dokumentacije u toku 2018. godine, bilo je planirano:

- Izrada Urbanističkog projekta „Spuška Glavica“,
- Izrada Lokalne studije lokacije za naselje ZIK-sa (naselje KPD),
- Izrada izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana Opštine Danilovgrad u dijelu GUR-a Danilovgrada i GUR-a Spuža u Danilovgradu i
- Izrada izmjena Detaljnog urbanističkog plana „Spuž”.

Izrada Urbanističkog projekta „Spuška Glavica“, i Izrada Lokalne studije lokacije za naselje ZIK-sa (naselje KPD), iz objektivnih razloga nijesu ispunjene.

Vezano za izradu i donošenje izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana Opštine Danilovgrad u dijelu GUR-a Danilovgrada i GUR-a Spuža u Danilovgradu i izradu i donošenje izmjena i dopuna izmjena Detaljnog urbanističkog plana „Spuž” u prethodnom i ovom izvještajnom period urađeno je sledeće:

U prethodnom izvještajnom periodu smo naveli da je donesena Odluka o izradi izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Spuž” u Danilovgradu broj 01-473/1 od 26.04.2017. godine, a koje se odnose na promjenu namjene katastarske parcele broj 1858/2, površine 3778 m^2, pašnjak 2 klase, upisane u Listu nepokretnosti 797 KO Spuž. Ista je objavljena u „Sl.list Crne Gore-opštinski propisi“, broj 21/17.

Nacrt ovih izmjena i dopuna DUP-a urađen je od strane obrađivača „Urbanprojekt“ AD iz Čačka, a vezano za isto sklopljen je Ugovor o pružanju usluga između Opštine Danilovgrad i „Urbanprojekt“ AD iz Čačka broj 281 od 06.07. i broj 01-650/1 od 20.06.2017. godine.

Nacrt izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Spuž” u Danilovgradu je, shodno članu 39 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, dopisom broj 06-497/1 od 31.07.2017. godine, dostavljen Ministarstvu održivog razvoja i turizma, na davanje mišljenja.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma je dalo mišljenje broj 104-1825/2 od 03.08.2017. godine kojim je istaklo primjedbe da je PUP-om Opštine Danilovgrad u okviru zahvata predmetnog Nacrta predviđena namjena“ površine za pejzažno uređenje javne namjene”, te da, kako namjena za izgradnju objekta “mješovite namjene” na ovoj lokaciji nije predviđena planom šire teritorijalne cjeline, istu nije moguće planirati na površinama za pejzažno uređenje.

Iz svega navedenog je proizašlo da je potrebno uraditi izmjene i dopune PUP-a Opštine Danilovgrad, što je i učinjeno, s obzirom da je Predsjednik Opštine Danilovgrad dana 30.08.2017. godine pod brojem 01-848/1 donio Odluku o izradi Izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana Opštine Danilovgrad u dijelu GUR-a Danilovgrada i GUR-a Spuža u Danilovgradu (“Sl.list CG-Opštinski propisi”, br.12/17), a zatim je, nakon postupka izbora obrađivača plana, donio Odluku o ustupanju izrade predmetnog plana obrađivaču „MonteCEP” dsd, iz Kotora, te sklopio Ugovor o pružanju usluga sa istim, naš broj 01-853/1 od 31.08.2017. godine.

Takođe, Sekretar Sekretarijata za urbanizam, komunalne, stambene poslove, saobraćaj i zaštitu životne sredine je donio Predlog odluke o nepreduzimanju izrade strateške procjene uticaja na životnu sredinu Izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana Opštine Danilovgrad u dijelu GUR-a Danilovgrada i GUR-a Spuža u Danilovgradu broj 06-840/1 od 07.12.2017. godine.

Sekretarijatu za urbanizam, komunalne, stambene poslove, saobraćaj i zaštitu životne sredine obrađivač plana je dostavio Nacrt izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana Opštine Danilovgrad u dijelu GUR-a Danilovgrada i GUR-a Spuža u Danilovgradu koji je od strane ovog Sekretarijata upućen na davanje mišljenja, shodno članu 38 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, sledećim nadležnim preduzećima: Direkcija za saobraćaj, održavanje i izgradnju puteva na teritoriji opštine Danilovgrad, DOO “Komunalno” Danilovgrad, DOO “Vodovod i Kanalizacija” Danilovgrad. Ova preduzeća nijesu imala primjedbi, odnosno ista su dala pozitivna mišljenja na Nacrt planskog dokumenta.

Ministarstvu održivog razvoja i turizma ovaj Sekretarijat je dopisom broj 06-661/1 od 03.10.2017. godine, a shodno članu 39 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, dostavio Nacrt izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana Opštine Danilovgrad u dijelu GUR-a Danilovgrada i GUR-a Spuža u Danilovgradu, na davanje mišljenja.

U postupku razmatranja pomenutog Nacrta, a shodno članu 217 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl.list Crne Gore“ br.64/17), Ministarstvo je zatražilo mišljenja državnih institucija.

Nakon pribavljenih mišljenja državnih institucija Ministarstvo održivog razvoja i turizma je dalo mišljenje broj: 104-2091/17 od 06.11.2017. godine, i vratilo ovaj planski dokument na doradu, odnosno korigovanje iz razloga što je povodom gore navedenog Nacrta planskog dokumenta primjedbe dala Agencija za zaštitu prirode i životne sredine, koja je dala mišljenje br.101-1556/1-01-747/2 od 23.10.2017. godine, da obrađivač istog, odnosno MonteCep dsd iz Kotora, nije pribavio akt o uslovima i smjernicama zaštite prirode od organa uprave, shodno članu 18 Zakona o zaštiti prirode („Sl.list Crne Gore“ br.54/16), te da je predmetni potrebno vratiti na doradu. Takođe je konstatovano da je potrebno donijeti odluku o preduzimanju ili nepreduzimanju strateške procjene uticaja na životnu sredinu.

Primjedbe je dao i Crnogorski elektrodistributivni sistem broj 10-10-48357 od 27.10.2017. godine.

Vezano za pomenute primjedbe kao i činjenicu da je Ministarstvo Opštini Danilovgrad vratilo ovaj planski dokument na doradu, odnosno korigovanje, Sekretar Sekretarijat za urbanizam, komunalne, stambene poslove, saobraćaj i zaštitu životne sredine je donio Predlog odluke o nepreduzimanju izrade strateške procjene uticaja na životnu sredinu Izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana Opštine Danilovgrad u dijelu GUR-a Danilovgrada i GUR-a Spuža u Danilovgradu broj 06-840/1 od 07.12.2017. godine.

Nakon toga je ovaj Sekretarijat pribavio potrebno mišljenje Agencije za zaštitu prirode i životne sredine: Mišljenje Agencije za zaštitu prirode i životne sredine broj 101-1556/1-02-1239/2 od 15.12.2017. godine. Takođe je Agencija za zaštitu prirode i životne sredine ovom Sekretarijatu donijela Rješenje broj 101/2-02-1311/4 od 11.01.2018. godine kojim je konačno utvrdila podatke, uslove i mjere zaštite prirode za izradu Nacrta izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana Opštine Danilovgrad u dijelu GUR-a Danilovgrada i GUR-a Spuža u Danilovgradu, a u saradnji sa obrađivačem Nacrt plana je korigovan i u dijelu primjedbi koje je dao Crnogorski elektrodistributivni sistem.

Nakon svih naprijed navedenih aktivnosti na doradi ovog Nacrta plana, obrađivač je dostavio korigovani Nacrt Sekretarijatu, a ovaj Sekretarijat je isti, dopisom broj 06-45/1 od 19.01.2018. godine, ponovo dostavio Ministarstvu održivog razvoja na davanje mišljenja. Pribavljena su mišljenja nadležnih lokalnih i državnih institucija kao i mišljenje Ministarstva održivog razvoja i turizma na Nacrt plana broj 104-266/5 od 09.03.2018. godine,kojim Ministarstvo upućuje na javnu raspravu ovog planskog dokumenta, nakon čega je Predsjednik Opštine Danilovgrad donio Odluku o utvrđivanju Nacrta izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana opštine Danilovgrad u dijelu GUR-a Danilovgrada i GUR-a Spuža u Danilovgradu broj 01-268/1 od 13.03.2018. godine, čime je isti stavljen na javnu raspravu u trajanju od 15 dana i to u periodu od 13.03. do 27.03.2018. godine. Po završetku javne rasprave sačinjen je Izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi o Nacrtu izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana opštine Danilovgrad u dijelu GUR-a Danilovgrada i GUR-a Spuža u Danilovgradu koji je zajedno sa primjedbama na Nacrt plana proslijeđen obrađivaču plana i objavljen na web sajtu Opštine Danilovgrad, nakon čijeg razmatranja je izrađen Predlog plana.

Predsjednik Opštine Danilovgrad je dopisom broj 01-375/1 od 30.03.2018. godine od Ministarstva održivog razvoja i turizma tražio saglasnost na Predlog izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana opštine Danilovgrad u dijelu GUR-a Danilovgrada i GUR-a Spuža u Danilovgradu i istu dobio dopisom Ministarstva održivog razvoja i turizma broj 104-266/8 od 04.04.2018. godine.

Nakon Zakonom sprovedenih procedura za donošenje ovog planskog dokumenta Skupština Opštine Danilovgrad je, na sjednici Skupštine Opštine održanoj dana 16.05.2018. godine donijela Odluku o donošenju izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana opštine Danilovgrad u dijelu GUR-a Danilovgrada i GUR-a Spuža u Danilovgradu koja je objavljena u „Sl.list Crne Gore-opštinski propisi“ br.17/18.

Donošenjem izmjena i dopuna PUP-a opštine Danilovgrad stekli su se uslovi za nastavljanje sa izradom izmjena i dopuna DUP-a „Spuž“, te je ovaj Sekretarijat, uz pribavljena mišljenja nadležnih organa, kao i Izjavu Sekretarijata za urbanizam, komunalne, stambene poslove, saobraćaj i zaštitu životne sredine Opštine Danilovgrad dopisom broj 06-589/1 od

11.06.2018. godine dostavio Ministarstvu održivog razvoja i turizma Nacrt izmjena i dopuna DUP-a „Spuž“ na davanje mišljenja, koje je dalo pozitivno mišljenje broj 104-1930/14 od 05.07.2018.godine sa preporukom da se održi javna rasprava.

Predsjednik Opštine Danilovgrad donio Odluku broj 01-818/1 od 17.07.2018. godine kojom utvrđuje Nacrt izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana “Spuž” u Danilovgradu sa programom javne rasprave.

Nakon što je sprovedena javna rasprava sačinjen je Izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi povodom Nacrta izmjena i dopuna DUP-a “Spuž” u Danilovgradu br. 06-736/1 od 01.08.2018. godine.

Opština Danilovgrad je dobila saglasnost od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma na Predlog ovog plana, broj:104-2605/6 od 18.09.2018. godine, a na narednoj sjednici Skupštine Opštine Danilovgrad, koja je održana dana 28.09.2018. godine donesena je odluka o usvajanju Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Detaljnog urbanističkog plana "Spuž" i ista objavljena u Sl.list br. 36/18.

Prema Programu uređenja prostora za 2018.godinu bili su planirani i projekti čija je izrada od uticaja na sprovođenje planskih dokumenata i uređenje zemljišta:

- Izrada plana razmiještanja privremenih objekata
- Izrada elaborata procjene uticaja na životnu sredinu PPOV (Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda)
- Revizija glavnog projekta za PPOV
- Projekat izgradnje kanalizacione mreže
- Revizija glavnog projekta za kanalizacionu mrežu
- Projekat izmještanja dalekovoda zbog izgradnje PPOV
- Projekat rasvjete skulpture kod JU Umjetnička kolonija-završeno
- Izrada projektne dokumentacije objekta Vatrogasnog doma sa revizijom-završeno
- Izrada tehničke dokumentacije za projekte vodosnabdijevanja-djelimično završeno (dio je u toku)
- Izrada projektne dokumentacije putnog pravca Danilovgrad-Čevo, dionica Danilovgrad-Markovina-u toku
- Izrada projektne dokumentacije putnog pravca Danilovgrad-Martinići-Spuž, dionica Gorica-Burum-u toku

Takođe su, shodno Programu uređenja prostora opštine Danilovgrad za 2018.godinu planirani Kapitalni izdaci za infrastrukturu i za građevinske objekte , kao i za investiciono održavanje i zaštitu životne sredine, te dajemo pregled kapitalnih izdataka za 2018. godinu:

Izdaci za infrastrukturu:
- Održavanje rasvjete u zahvatu GUR –a
- Izgradnja rasvjete za seosko područje-u toku
- Sanacija trotoara-u toku
- Izgradnja pomočnog terena FK „Iskra
- Sanacija ulica u užem gradskom reonu-u toku
- Izgradnje rasvjete skulptura kod JU Umjetnička kolonija
- Izgradnja reflektorske rasvjete stadiona „Braća Velašević“
- Izgradnja i rekonstrukcija elektroenergetskih objekata-u toku

Izdaci za građevinske objekte:

- Uređenje terena „Obala Zete“ Danilovgrad-u toku
- Sanacija objekta zelene pijace (tržnica)
- Adaptacija objekata Mjesnih zajednica-u toku
- Uređenje užeg dijela Spuža (tržnica) Održavanje fasada na stambenim zgradama
- Održavanje mjesnih groblja-u toku
- Izgradnja objekta Vatrogasnog doma sa opremom-u toku
- Rekonstrukcija i nadgradnja objekta Crvenog krsta-u toku
- Rekonstrukcija i izgradnja seoskih cjevovoda-u toku
- Rekonstrukcija vodovodne mreže u gradskom području
- Izgradnja novog gradskog groblja
- Kanalisanje i tretman otpadnih voda
- Revitalizacija spomen obilježja-u toku
- Sanacija objekta „Adžin most”
- Izgradnja putnog pravca Luke-Gostilje-u toku
- Rekonstrukcija mosta na rijeci Zeti u Danilovgradu-završeno
- Izgradnja alternativne saobraćajnice pružni prelaz Sekulići-Gorica-u toku
- Rekonstrukcija dijela magistralnog puta M 18

Investiciono održavanje:

- Ugradnja sistema za navodnjavanje (Bulevar)
- Postavljanje vertikalne i horizontalne signalizacije u gradskom reonu-završeno
- Nabavka novogodišnjih ukrasa-završeno
- Nabavka i ugradnja komunalnog mobilijara, zaštitne ograde i sl-završeno
- Uređenje i održavanje javnih površine i zelenila sa odvozom i deponovanjem komunalnog otpada-u toku
- Nabavka opreme za objekat sprata Centra za kulturu-završeno

Zaštita životne sredine:

- Nabavka i instaliranje solarnih uredjaja na katunima-u toku

Napominjemo da je veliki dio planiranih investicija ostvaren u izvještajnom periodu, a što je konstatovano.Izrada investicija koje su planirane za 2018. godinu, a nijesu započete ili nijesu završene, odnosno nezavršene obaveze, planirana je ovim Programom.

U 2018. godini aktivno je rađeno na komunalnom opremanju građevinskog zemljišta, kako u dijelu pripreme za komunalno opremanje tako i u dijelu komunalnog opremanja, odnosno izgradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture, kao jednom od uslova za blagovremenu i adekvatnu realizaciju planova, u cilju usmjeravanja gradnje na područja za koja je planovima predviđena.

Uređivenje građevinskog zemljišta se uglavnom svodi na primarnu infrastrukturu (vodovod, kanalizacija, elektro instalacije i saobraćajnice).

Cilj je da se kroz racionalno korištenje prostora i zaštitu životne sredine razvije putna mreža i postigne bolja integracija prostora što je višegodišnji problem u opštini Danilovgrad. Realizacija donesenih planskih dokumenata je najzahtjevnija u saobraćajnoj infrastrukturi, jer postupci eksproprijacije dugo traju, a investicije su skupe.

Vezano za naknadu za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, donesene su dvije odluke:

- Odluka o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 017/18 od 25.05.2018), koja je donesena na Skupštini Opštine Danilovgrad, na sjednici održanoj 16.05.2018. godine, uz prethodnu Saglasnost Ministarstva održivog razvoja i turizma broj 101-25/130 od 20.03.2018. godine.
- Odluka o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 036/18 od 12.10.2018), koja je donesena na Skupštini Opštine Danilovgrad, na sjednici održanoj 28.09.2018. godine, uz prethodnu Saglasnost Vlade Crne Gore broj 07-2497 od 10.05.2018. godine.

Napominjemo da su se na sajtu nosioca pripremnih poslova na izradi i donošenju planskih dokumenata, odnosno sajtu Opštine Danilovgrad, a shodno Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata, redovno ažurirale odluke o donošenju planova, objavljivali podaci u vezi uređenja prostora opštine Danilovgrad, a takođe i podaci o izdatim urbanističko-tehničkim uslovima i upotrebnim dozvolama, i slično, kako bi isti bili dostupni svim građanima.

II ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

1. Organizacija, korišćenje i namjena prostora po planskim dokumentima lokalne samouprave

Planiranjem prostora se smatra praćenje stanja u prostoru, izrada i donošenje planskih dokumenata i sprovođenje planskih dokumenata.

Prostor opštine Danilovgrad, planiran je PUP-om opštine Danilovgrad, po hijerarhiji najvažniji lokalni planski dokument.

Svi ostali lokalni planski dokumenti su planovi nižeg reda (DUP, UP i LSL), izrađuju se u skladu sa smjernicama iz PUP-a i detaljno razrađuju uslove gradnje i uređenja pojedinih zahvata u prostoru naročito u odnosu na njihovu namjenu, položaj, veličinu, opšte smjernice, oblikovanja i način priključivanja na javnu, komunalnu i drugu infrastrukturu te određuju mjere za zaštitu prirodnih i drugih vrijednosti propisanih Zakonom.
Tokom izrade svih planskih dokumenata posebna pažnja posvećuje se planiranju građevinskih područja naselja, racionalnom korišćenju poljoprivrednog zemljišta, odnosno onemogućavanju korišćenja kvalitetnog zemljišta u ne poljoprivredne svrhe, zaštiti vodoizvorišta, šuma, prirodnih i kulturnih dobara, te realizaciji mjera zaštite prostora i problematici odlaganja otpada.

Iz navedenog proizilazi da organizacija, korišćenje i namjena prostora opštine Danilovgrad je usklađena kroz do sada usvojena planska dokumenta, te se na istima, a u skladu sa postojećim potencijalima i prioritetima razvoja, bazira razvoj opštine i unapređuje kvalitet života građana.

Prostorni plan opštine Danilovgrad („Sl. list RCG - opštinski propisi“, br. 24/07) donesen je 2007. godine, u površini od 501 km² i istim su uvažene geografske, ambijentalne i funkcionalne cjeline opštine, te definisane zone od prioritetnog značaja za razvoj ove opštine.

Opština Danilovgrad je 2008. godine donijela Generalni urbanistički plan Danilovgrada („Sl. list CG - opštinski propisi“, br. 31/08) u površini od 841,5 ha.
Urađen je na nivou detaljnog urbanističkog plana i na osnovu njega je moguće izdavanje zakonom propisane dokumentacije za građenje objekata.

Organizacija prostora u okviru Generalnog urbanističkog plana Danilovgrad je zasnovana na formiranju jedinstvenog naselja i uspostavljanju urbanističkog reda u okviru jasno definisanih zona. U planu su definisane pretežne namjene, kao i mogući sadržaji i funkcije koji se u okviru pretežne namjene mogu javiti, pri čemu se postiže maksimalna fleksibilnost u prostoru.

Lokalna studija lokacije, za područje za koje nije predviđena izrada detaljnog urbanističkog plana i urbanističkog projekta, donesena je u skladu sa članom 28 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata i odnosi se na Lokalnu studiju lokacije za kat. parcele br. 1147 i 1148 KO Jastreb „Far Mont“ („Sl. list CG - opštinski propisi“, br. 31/09), koja obuhvata prostor **površine 12.060 m²,** čija je namjena proizvodnja, konfekcionisanje ljekova, otkup i prerada ljekovitog i aromatičnog bilja, šumskih plodova, kao i savremeni distributivni centar.

Prostorno urbanističkim planom Opštine Danilovgrad („Sl. list CG-opštinski propisi“ br. 12/14), kao lokalnim planskim dokumentom najvećeg reda su određeni ciljevi i mjere prostornog i urbanističkog razvoja opštine.

Detaljni urbanistički plan “Danilovgrad - Centar”, („Službeni list Crne Gore-opštinski propisi“, broj 29/15) obuhvata prostor **površine 57 ha**.

Detaljni urbanistički plan „Ostrog-Glava Zete”, („Službeni list Crne Gore-opštinski propisi“, broj 39/15) obuhvata prostor **površine 145 ha**.

Detaljni urbanistički plan „Spuž”, („Službeni list Crne Gore-opštinski propisi“, broj 39/15) obuhvata prostor **površine 49 ha.**

Lokalna studija lokacije na kat.parceli br. 1950 KO Glavica u Danilovgradu, za vjerski objekat Hram „Sveta Petka“, (“Sl.listu Crne Gore - opštinski propisi”, br. 39/15) obuhvata prostor **površine 3.640m2**.

Konkurs za urbanističko-arhitektonsko idejno rješenje poslovnog objekta u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana „Danilovgrad - Centar“, na katastarskim parcelama broj 510/2, 510/4, 510/8, 510/9 i 510/10, KO Danilovgrad u Danilovgradu, ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 021/17 od 15.05.2017).

Izmjene i dopune Prostorno urbanističkog plana opštine Danilovgrad u dijelu GUR-a Danilovgrada i GUR-a Spuža u Danilovgradu („Sl.list Crne Gore-opštinski propisi“ br.17/18), obuhvata prostor **površine 5,38 ha (GUR Danilovgrada p=3,25 ha i GUR Spuža p=2,13 ha).**

Izmjene i dopune Odluke o donošenju Detaljnog urbanističkog plana "Spuž" (Sl.list br. 36/18), obuhvata prostor **površine 3.778 m^2**.

2. Realizacija Programa uređenja prostora

U skladu sa Programom uređenja prostora opštine Danilovgrad za 2018. godinu u izvještajnom periodu iz oblasti razvoja infrastrukture realizovane su sledeće aktivnosti:

Iz oblasti razvoja putne infrastrukture realizovane su sledeće aktivnosti:

- Urađena je tehnička dokumentacija za izgradnju podvožnjaka u Spužu čija predračunska vrijednost iznosi 1.100.000,00 eura kao i podvožnjaka u Danilovgradu (Pažići) čija predračunska vrijednost iznosi 660.000,00 eura. Izvođenje radova na ovim podvožnjacima je planirano u 2019. i 2020. godini.
- Ugovorena je rekonstrukcija mosta „Radovan Pavićević“ na rijeci Zeti. Vrijednost ugovora iznosi 1.014.529,14 eura. Radovi su u toku.
- Odabran je izvođač za izgradnju paralelne saobraćajnice od pružnog prelaza Sekulići do pružnog prelaza Ždrebaonik (koji se ukida) dužine 0,5 km. Vrijednost radova iznosi 500.000 eura.
- Raspisan je tender, odabran izvođač i potpisani ugovori za asfaltiranje 2,5 km lokalnih puteva. Vrijednost ovih radova je 100.000,00 eura.
- Raspisan je tender za izradu projekta rekonstrukcije puta Danilovgrad – Spuž (dionica Gorica–Burum) dužine 8,6 km. Za izradu i reviziju projektne dokumentacije je obezbijeđeno 85.000,00 eura.
- Potpisan je ugovor za izvođenje radova na putu Luke-Gostilje u dužini od 1,2 km vrijednosti 72.000,00 eura. Ukupna dužina ove saobraćajnice je 9,5 km, od čega je 5,1 km već asfaltirano.
- Raspisan je tender za asfaltiranje prigradskih saobraćajnica (puteva) predračunske vrijednosti 50.000,00 eura.
- Raspisan je tender za izradu projekta rekonstrukcije dionice puta od Danilovgrada do Markovine dužine 16 km.

Iz oblasti vodosnabdijevanja realizovane aktivnosti su:

- Izvršena je izgradnja distributivne vodovodne mreže za naselje Donji Zagarač. Izgrađeno je oko 10,5 km distributivne vodovodne mreže sa izgradnjom šahtova i ugradnjom vodomjera. Vrijednost investicije iznosi 206.635,59 eura.
- Završena je izgradnja vodovoda za sela Đeđezi i Mokanje, odnosno 6,5 km cjevovoda, sa dva rezervoara zapremina po 50m³ i 18m³. Vrijednost investicije iznosi 135.782,27 eura.
- Završena je rekonstrukcija cjevovoda PPS „Kuk“- granica sa naseljem Donji Zagarač u dužini od 1.600 m, a položeno je i 1.600 m povratnog cjevovoda. Vrijednost investicije iznosila je oko 44.000,00 eura.
- Završena je rekonstrukcija cjevovoda u Kopitu Petrovića u dužini od 1,7 km. Vrijednost investicije iznosi 33.187,14 eura.
- Završena je rekonstrukcija cjevovoda od izvorišta „Vučiji Studenac" do PPS „Kuk“ u dužini od 1.1 km. Vrijednost investicije iznosila je oko 26.000,00 eura.
- Rekonstruisan je cjevovod u naselju Međice u dužini od 3,1 km. Vrijednost investicije iznosi 19.000,00 eura.
- Izvršena je rekonstrukcija cjevovoda u ulici Jefta Šćepanovića u dužini od 1 km. Vrijednost investicije iznosi 18.527,54 eura.

- Izgrađen je rezervoar zapremine 45 m³ sa prepumnom stanicom u selu Brijestovo. Vrijednost investicije je 12.761,91 eura.
- Izgrađen je cjevovod u naselju Komunica III-Novo Selo (I faza). Izvršena je izgradnja prepumpne stanice sa pratećom opremom. Vrijednost investicije je 12.366,48 eura.
- Izgrađen je cjevovod u naselju Novo Selo (dionica Komunica III – Jabuke) u dužini od 1,7 km. Vrijednost investicije iznosi 10.000,00 eura.
- Sanirani su glavni i pomoćni bunar na Studenom. Vrijednosti investicije iznosi 6.278,20 eura.
- Nastavljena je realizacija projekta „Izgradnja infrastrukture u opštini Danilovgrad“, a koji se finansira iz kredita Evropske Banke za Obnovu i Razvoj (EBRD). U dijelu nabavke i ugradnje SCADA sistema u toku je potpisivanje Aneksa ugovora sa Izvođačem radi nastavka radova na projektu (završeno je 75 % radova), izabran je Izvođač radova na rekonstrukciji postojeće i izgradnja nove kanalizacione mreže (firma „STRABAG“ AG Austrija) i ubrzo se očekuje potpisivanje Ugovora, dok za izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda ponuđači pripremaju finansijski dio ponude, čije otvaranje će se održati 13.09.2018. godine.

Iz nadležnosti „Crnogorskog elektrodistributivnog sistema“ D.O.O. realizovane su sledeće aktivnosti:

- Rekonstruisana je niskonaponska mreža u Zagredi za šta je utrošeno 19.000,00 eura.
- Izgrađena je trafostanica „Mamućevina 1“. Vrijednost investicije iznosi 15.500,00 eura.
- Rekonstruisana je niskonaponska mreža na području trafostanice „Velje Polje“ u šta je uloženo 15.200,00 eura.
- U mrežu javne gradske, prigradske i seoske rasvjete ugrađeno je 318 svjetiljki.

Iz oblasti komunalne infrastrukture realizovane su sledeće aktivnosti:

- Izvršeni su radovi na uređenju desne obale Zete ispod gradskog mosta u Danilovgradu. Zemljani, betonski i elektro radovi su iznosili 113.379,66 eura.
- Za investiciono održavanje javnih objekata uloženo je 72.317,09 eura. Izvršeno je uređenje dvorišta Centra za kulturu, sanacija krova prostorija Sekretarijata za urbanizam, stambene, komunalne poslove, saobraćaj i zaštitu životne sredine i Sekretarijata za imovinu i investicije, zamjena stolarije objekata Sekretarijata za imovinu i investicije, Direkcije za saobraćaj, održavanje i izgradnju puteva na području opštine Danilovgrad i Turističke organizacije Danilovgrad, sanacija krova i uređenje dvorišta kapele u Spužu, uređenje užeg dijela naselja Spuž, adaptacija hola prizemlja i sprata zgrade Opštine Danilovgrad, uređenje sportsko rekreativne zone kod gradskog stadiona i u Grbama, uređenje dvorišta Gimnazije „Petar I Petrović Njegoš“, uređenje groblja u Bare Šumanovića, uređenje objekta i dvorišta Osnovne škole u Veljoj Zagredi, adaptacija Doma MZ Bandići, sanacija objekta Doma penzionera, uređenje spomenika NOB-a, uređenje sportskog terena u Spužu, adaptacija objekta i uređenje dvorišta gradske kapele u Danilovgradu…).
- Kao nadogradnju postojećih TV kablovskih mreža i omogućavanje niza novih servisa, kao što su brz pristup internetu, multimedie i telefonije M:tel je pristupio izgradnji HFC mreže na dijelu područja Opštine Danilovgrad i ugrađeno je oko 900 stubova.

Iz oblasti privrede i održivog razvoja realizovane su, između ostalog, i sledeće aktivnosti:

- Učešće u pilot programu Certifikacije opština po mjeri privrede u Jugoistočnoj Evropi. Cilj pilot programa koji se realizuje u 6 opština u Crnoj Gori je unapređenje poslovne klime u skladu sa najboljom praksom u regionu i zemljama EU kao i bolje pozicioniranje na investicionoj mapi te unapređenje konkurentnosti. Formiran je Tim za certifikaciju i prikupljena dokumentacija o ispunjenosti kriterijuma i potkriterijuma.
- Formiran je Poslovni savjet koji čine privrednici i preduzetnici koji svoj biznis obavljaju na teritoriji opštine Danilovgrad.
- Donesen je Plan Kancelarije za lokalni ekonomski razvoj za 2017. i 2018. godinu.
- Donesena je odluka o „Danu otvorenih vrata“ za privrednike i preduzetnike. Održava se prvog ponedeljka u svakom kvartalu u godini.
- Nastavljeno je pružanje podrške poljoprivrednim proizvođačima, kroz aktivnosti Opštine i Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja u segmentu premija za otkup mlijeka, zatim u stočarskoj i ratarskoj proizvodnji, voćarstvu, usluga besplatne žetve, ugradnje solarnih sistema na katunima i slično.
- Potpisano je 7 ugovora u okviru IPARD Like programa, ukupne vrijednosti 1.310.972,25 eura.
- JU Umjetnička kolonija realizovala je između ostalog i: „XXXXV Internacionalni simpozijum skulpture 2017“, simpozijum „Savremena crnogorska skulptura“, Tradicionalnu izložbu „Umjetnici zavičaju 2017“, plansko razmještanje skulptura na javnim površinama u Danilovgradu, izradu projekta rekonstrukcije objekta Umjetničke kolonije. Na „45. internacionalnom simpozijumu skulpture 2017.“ učešće su uzeli vajari: Anna Korver iz Novog Zelanda, Sutthisak Phuthararak iz Tajlanda i Daniel Perez iz Kanarskih ostrva.
- Na zvaničnom sajtu je objavljeno ukupno 576 informacija, 38 skupštinskih odluka i drugih akata, 168 urbanističko-tehničkih uslova i 38 građevinskih dozvola. U Javnoj knjizi za postupak procjene uticaja na životnu sredinu objavljeno je 29 dosijea i 29 rješenja. Objavljeno je 108 zahtjeva za legalizaciju. Broj posjeta na sajtu Opštine u izvještajnom period iznosi 20.046.

Iz oblasti rada komunalne policije realizovane su sledeće aktivnosti:

- Broj inspekcijskih kontrola sprovedenih na osnovu zahtjeva građana: 91
- Broj inspekcijskih kontrola sprovedenih po službenoj dužnosti: 265
- Broj sačinjenih zapisnika: 240
- Broj donešenih rješenja: 186
- Broj upućenih obavještenja: 102
- Broj upućenih poziva: 247
- Broj izdatih prekršajnih naloga: 30
- Broj podnešenih prijava zbog omalovažavanja službenika: 3
- Broj rješenja o prinudnom izvršenju: 1.
- Izvršeno 79 inspekcijskih kontrola postavljanja i građenja privremenih objekata (otvorene bašte i lokacije) u užem gradskom jezgru grada, koje su obuhvatale sačinjavanje zapisnika, donošenje rješenja, upućivanje obavještenja i izdavanje prekršajnih naloga;
- Vršena kontrola buke i radnog vremena ugostiteljskih objekata u kasnim večernjim i ranim jutarnjim časovima, radnim danima i vikendom;
- Izvršeno više kontrola koje su za cilj imale zaštitu vodotoka rijeke Zete;
- Vršene kontrole u cilju zaštite životne sredine u pogledu nepropisnog odlaganja leševa uginulih životinja, o istom obavještavana i veterinarska inspekcija;

- Vršeno sprečavanje stvaranja divljih deponija, u 80% slučajeva otkriveni i sankcionisani počinioci. Na lokaciji Komunica - Novo Selo, izvršen najveći broj kontrola;
- Vršene kontrole Ugovora o odvozu komunalnog otpada za pravne subjekte od strane komunalnog inspektora. U dosadašnjem periodu izvršene kontrole su za rezultat imale 60 potpisanih ugovora;
- Aktivnosti na rješavanju problema koji se odnosi na zagađivanje životne sredine nepropisnim upravljanjem otpadnih voda u Spužu. Vršene kontrole, organizovana saslušanja pravnih subjekata odgovornih za nastale probleme, i u jednom dijelu spriječeno nepropisno ispuštanje fekalnih voda. Za kompletno rješavanje predmetnog problema potrebna će biti saradnja sa ekološkom i veterinarskom inspekcijom sa kojima je već ostvarena komunikacija;
- Vršene kontrole po pitanju mjera očuvanja komunalne infrastrukture vodosnabdijevanja;
- Angažovanost inspektora u dijelu koji se odnosi na zelenu pijacu;
- Vršene kontrole od strane inspektora za poslove turizma po pitanju nelegalnog pružanja usluga prenoćišta i smještaja,
- Vršene kontroleod strane inspektora za turizam i inspektora za drumski saobraćaj i puteve u dijelu obaveza turističkih agencija, koje se odnose na naplatu turističke takse u reonu Manastira Ostrog;
- Odgovoreno na sve zahtjeve stanara u dijelu sprovođenja Zakona o održavanju stambenih zgrada od strane komunalnog inspektora. U ul. Keše Đurovića sprovedeno je i jedno prinudno izvršenje rješenja;
- Izvešen je niz kontrola u cilju bezbjednijeg prevoza đaka na području Danilovgrada. Isključeno iz saobraćaja, na određeno vrijeme do otklanjanja nedostataka, 5 prevoznih sredstava zbog ne ispunjavanja eksploatacionih uslova;
- Rad na rješavanju problema taxi prevoza i prevoznika;
- Vršene kontrole prevoza putnika putničkim vozilima koji vrše građani bez odobrenja;
- Vršen nadzor nad zaštitom lokalnih i nekategorisanih puteva na području opštine Danilovgrad.

Podaci o porezima na nepokretnosti:

Služba lokalnih javnih prihoda
Doneseno rješenja poreza na nepokretnosti:
- Fizička lica – objekti: 8.796
- Fizička lica – zemlja: 10.862
- Pravna lica: 238

Uručeno rješenja:
- Fizička lica – objekti: 5.018
- Fizička lica – zemlja: 6.228
- Pravna lica: 235

Ukupna tekuća zaduženja poreza na nepokretnosti:
- Fizička lica – objekti: 182.670,00 €
- Fizička lica – zemlja: 171.188,00 €
- Pravna lica: 181.695,00 €

Naplaćeno poreza na nepokretnosti:
- Fizička lica – objekti: 93.936,00 €
- Fizička lica – zemlja: 86.297,00 €
- Pravna lica: 181.534,00 €

Prirez porezu na dohodak fizičkih lica:
- Ukupno zaduženje: 379.728,00 €

Ukupno naplaćeno: 355.278,00 €

Članski doprinos:
- Broj rješenja: 82
- Ukupno naplaćeno: 25.369,00 €

Boravišna taksa:
- Naplaćeno: 8.933,13 €

Naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta:
- Naplaćeno: 107.905,64 €

Naknada za puteve:
- Broj rješenja: 172
- Ukupno naplaćeno: 183.088,33 €

Prihodi od izdavanja zemljišta i zakup:
- Naplaćeno: 10.723,60 €

Postupak prinudne naplate poreza obuhvata sledeće radnje:
- Broj zaključaka o prinudnoj naplati za fizička lica: 4.881 u iznosu od 587.958,00 €
- Broj zaključaka o prinudnoj naplati za pravna lica: 152 u iznosu od 64.962,00 €

Izvršene korekcije rješenja za fizička lica: 230
Izvršen upis novih objekata za fizička lica: 27
Izdato poreskih uvjerenja: 381

Žalbeni postupak:
- Broj podnesenih žalbi: 40
- Broj riješenjih žalbi: 38

Služba za upravljanje projektima:
- Učestvovali u pripremi 14 projektnih predloga ukupne vrijednosti 3.875.927 € koji su već prijavljeni na konkursima, i to:

Na konkursima IPA:
- Podnešen Projekat FLAT (oblast zaštite životne sredine – Formiranje Regionalnog centra za obuku u slučaju poplava i klizišta, odnosno izgradnja Vatrogasnog doma u Danilovgradu i opremanje Službe zaštite) u okviru Programa prekogranične saradnje Italija – Albanija – Crna Gora. Projekat je odobren i potpisan je ugovor o grantu. Vrijednost projekta prema ugovoru iznosi 959.073,71 €;
- Podnešen Projekat ADRI.HUB4TOUR (održivi turizam) u okviru Transnacionalnog Jadransko – Jonskog programa. Vrijednost projekta iznosi 1.950.000 €, od čega je budžet za Opštinu Danilovgrad 58.500 €. Rezultati konkursa se očekuju do kraja godine.

Na konkursima ostalih međunarodnih donatora:

- Podnešen projekat EUTOACT (umrežavanje evropskih gradova i razmjena iskustava) u okviru programa Evropa za građane. Vrijednost projekta iznosi 150.000 €, a rezultati konkursa se očekuju do kraja godine;
- Podnešen Projekat NORA (proizvodnja tradicionalnih proizvoda) u okviru programa CEI - Forum za regionalnu saradnju centralne i istočne Evrope. Vrijednost projekta iznosi 13.300 €. Projekat je prošao prvu fazu evaluacije, i čeka se konačna odluka;
- Podnešen projekat iz oblasti kulture – Međunarodni festival folklora u okviru Programa međunarodne saradnje Agencije za razvoj međunarodne saradnje (AMEXCID) Sjedinjenih Meksičkih Država (Meksiko). Vrijednost projekta iznosi 30.000 €, a rezultati se očekuju do kraja godine.

Na konkursima domaćih donatora:

- Podnešena 2 projekta na konkurs Ministarstva sporta za projekte iz oblasti sportske infrastrukture, ukupne vrijednosti 579.728,30 €;
- Pripremljena 2 projekta za javne ustanove i opštinske organizacije, ukupne vrijednosti 131.300 €;
- Pripremljeno 5 projekata za organizacije civilnog društva, ukupne vrijednosti 62.525€.

Služba za upravljanje projektima trenutno radi na pripremi 5 projektnih predloga ukupne aproksimativne vrijednosti 2.694.000 €, i to:

- Poziv RCC - Regionalnog Savjeta za saradnju EU – projekat u oblasti turističke valorizacije kulturne baštine vrijednosti cca 54.000 eura;
- Poziv Zavoda za zapošljavanje Crne Gore – projekat za JU Centar za dnevni boravak djece sa smetnjama u razvoju i odraslih sa invaliditetom vrijednosti cca 55.000€;
- Poziv Zavoda za zapošljavanje Crne Gore – projekat za Opštinsku organizaciju Crvenog krsta vrijednosti cca 55.000 €;
- Započeta priprema projekta u oblasti poljoprivrede (Agro Logistički centar) za Poziv za prekograničnu trilateralnu saradnju Hrvatska – BiH – Crna Gora, čije se raspisivanje očekuje u oktobru 2018. godine ukupne vrijednosti cca 800.000 €. Uspostavljena saradnja sa partnerom iz Hrvatske (Opština Konavle);
- Započeta priprema projekta u oblasti lokalnog ekonomskog razvoja koristeći turističke potencijale (Flyfishing – Mušičarenje) za Poziv za prekograničnu trilateralnu saradnju Hrvatska – BiH – Crna Gora, čije se raspisivanje očekuje u oktobru 2018. godine ukupne vrijednosti cca 2.000.000 €. Uspostavljena saradnja sa partnerom iz Hrvatske (Razvojna agencija Karlovačke županije).
- Služba za upravljanje projektima trenutno implementira 2 projekta ukupne vrijednosti 1.072.597,88 €, i to: Projekat FLAT, čiji period implementacije je 24 mjeseca, od 15.03.2018. do 14.03.2020. godine, gdje je Opština Danilovgradvodeći parnter, a partneri na projektu su Opština Brindisi iz Italije, Asocijacija Albanskih opština, Opština Nikšić i Gorska služba spašavanja Crne Gore, a pridruženi partner Direktorat za vanredne situacije Ministarstva unutrašnjih poslova. Vrijednost projekta prema ugovoru iznosi 959.073,71 € kao i projekat „Zapošljavanje osoba sa invaliditetom kroz osnivanje i rad Uslužnog centra" vrijednosti 113.524,17 €. Nosilac projekta je Opštinska organizacija Crvenog krsta Danilovgrad, a partneri na projektu Opština Danilovgrad i Crveni krst Crne Gore. Rok za završetak projekta je jul 2019. godine.
- Služba za upravljanje projektima pruža podršku u realizaciji 7 projekata drugih subjekata (budžetski korisnici, NVO) ukupne vrijednosti 70.055 €, i to: projekti odobreni kroz program raspodjele sredstava od igara na sreću – 5 projekata ukupne vrijednosti 58.700 €;

projekti odobreni kroz druge programe podrške civilnom društvu – 2 projekta ukupne vrijednosti 11.355 €.

3. Sintezna karta

Sintezni prikaz granica važećih planskih dokumenata opštine Danilovgrad, odnosno sintezna karta, nalazi se u prilogu:

- granice Prostorno urbanističkog plana opštine Danilovgrad,
- granice Detaljnog urbanističkog plana „Danilovgrad Centar“,
- granice Detaljnog urbanističkog plana „Ostrog–Glava Zete”,
- granice Detaljnog urbanističkog plana „Spuž“,
- granice Lokalne studije lokacije na kat. parceli br. 1950 KO Glavica u Danilovgradu, za vjerski objekat Hram „Sveta Petka“ ,
- granice Lokalne studije lokacije za kat. parcele 1147 i 1148 KO Jastreb „Far Mont“,
- granice Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Spuž“,
- granice Javnog Konkursa za urbanističko-arhitektonsko idejno rješenje poslovnog objekta u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana „Danilovgrad - Centar“, na katastarskim parcelama broj 510/2, 510/4, 510/8, 510/9 i 510/10, KO Danilovgrad,
- granice Izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana Opštine Danilovgrad u dijelu GUR-a Danilovgrada i GUR-a Spuža u Danilovgradu i
- granice Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Spuž“,

1	6591096.68	4712243.62	28	6591001.59	4713102.40	36	6590799.86	4712641.16	44	6590937.58	4712463.11
2	6591171.96	4712286.84	29	6590971.82	4713158.47	37	6590874.53	4712624.15	45	6590968.26	4712455.30
3	6591302.57	4712157.75	30	6590913.66	4713216.63	38	6590855.08	4712608.91	46	6591040.99	4712418.97
4	6591329.93	4712192.24	31	6590713.55	4712939.10	39	6590863.76	4712600.22	47	6591140.42	4712385.29
5	6591389.39	4712237.06	32	6590698.04	4712925.53	40	6590870.58	4712597.59	48	6591160.24	4712381.47
6	6591353.81	4712265.68	33	6590648.78	4712860.00	41	6590865.72	4712582.34	49	6591157.15	4712307.01
7	6591442.58	4712383.26	34	6590837.36	4712731.32	42	6590838.66	4712511.77	50	6591096.68	4712243.62
8	6591448.27	4712392.60	35	6590778.36	4712654.17	43	6590894.65	4712493.16	51	6591096.68	4712243.62
9	6591660.84	4712628.76									
10	6591731.67	4712763.62									
11	6591820.49	4712884.44									
12	6591864.78	4712956.81									
13	6591869.86	4712976.99									
14	6591869.86	4713002.56									
15	6591853.79	4713054.23									
16	6591817.54	4713104.38									
17	6591755.64	4713135.65									
18	6591722.83	4713142.67									
19	6591682.32	4713138.94									
20	6591635.31	4713115.27									
21	6591439.19	4712924.61									
22	6591354.62	4712886.72									
23	6591241.37	4712820.03									
24	6591157.18	4712798.59									
25	6591123.95	4712804.01									
26	6591069.54	4712845.05									
27	6591032.49	4712930.31									

GRANICE DUP-a
"DANILOVGRAD CENTER"

1	6583759.69	4726497.84	56	6584446.73	4725156.14	87	6582696.80	4724692.25	120	6582366.29	4724695.05
2	6583809.51	4726515.01	57	6584483.24	4725204.61	88	6582702.71	4724669.56	121	6582364.29	4724735.93
3	6583817.51	4726515.81	58	6584525.22	4725237.04	89	6582730.08	4724656.85	122	6582354.46	4724777.51
4	6583828.64	4726513.52	59	6584555.05	4725269.69	90	6582722.46	4724645.42	123	6582356.32	4724799.67
5	6583865.01	4726533.14	60	6584669.10	4725332.40	91	6582691.49	4724620.27	124	6582342.41	4724840.81
6	6583879.93	4726517.87	61	6584641.56	4725350.74	92	6582662.66	4724600.83	125	6582309.21	4724926.84
7	6583945.00	4726478.94	62	6584612.20	4725364.19	93	6582659.98	4724588.97	126	6582296.07	4724964.66
8	6584006.41	4726422.55	63	6584597.40	4725378.52	94	6582650.39	4724574.27	127	6582207.57	4725003.87
9	6584061.07	4726344.32	64	6584583.48	4725388.21	95	6582651.56	4724560.98	128	6582170.78	4725036.45
10	6584158.93	4726252.20	65	6584450.79	4725475.41	96	6582641.77	4724556.64	129	6582155.04	4725054.98
11	6584218.48	4726203.10	66	6582486.66	4724989.50	97	6582638.66	4724542.43	130	6582131.89	4725098.91
12	6584293.43	4726097.99	67	6582493.29	4724965.30	98	6582628.98	4724525.28	131	6582120.10	4725151.75
13	6584317.55	4726023.86	68	6582496.74	4724942.02	99	6582542.19	4724579.17	132	6582137.46	4725162.31
14	6584487.94	4726062.75	69	6582499.97	4724910.11	100	6582538.39	4724590.94	133	6582173.36	4725213.52
15	6584487.02	4726125.56	70	6582502.76	4724884.79	101	6582537.62	4724592.17	134	6582200.93	4725253.08
16	6584485.52	4726143.94	71	6582507.40	4724866.63	102	6582502.90	4724580.55	135	6582219.82	4725267.07
17	6584480.09	4726156.89	72	6582514.43	4724848.86	103	6582477.58	4724569.76	136	6582243.31	4725240.91
18	6584476.17	4726191.54	73	6582530.93	4724816.90	104	6582449.04	4724554.17	137	6582282.29	4725216.00
19	6584477.35	4726253.47	74	6582535.49	4724819.40	105	6582437.93	4724553.14	138	6582303.47	4725195.52
20	6584491.49	4726290.49	75	6582559.54	4724821.79	106	6582431.90	4724550.33	139	6582330.78	4725157.77
21	6584530.07	4726314.58	76	6582574.38	4724832.00	107	6582428.47	4724543.96	140	6582399.72	4725092.52
22	6584576.09	4726326.92	77	6582620.94	4724873.53	108	6582432.14	4724514.63	141	6582446.78	4725050.84
23	6584615.59	4726367.78	78	6582622.34	4724874.83	109	6582417.78	4724499.37	142	6582460.75	4725034.60
24	6584657.82	4726408.04	79	6582637.75	4724858.02	110	6582406.15	4724488.64	143	6584405.86	4725515.80
25	6584692.30	4726454.95	80	6582640.91	4724850.92	111	6582402.69	4724465.59	144	6584423.53	4725567.06
26	6584744.12	4726577.35	81	6582641.46	4724833.38	112	6582400.80	4724465.72	145	6584415.46	4725556.94
27	6584827.22	4726430.13	82	6582644.44	4724822.47	113	6582398.90	4724472.98	146	6584461.42	4725616.29
28	6584948.22	4726243.30	83	6582657.20	4724791.19	114	6582369.02	4724485.79	147	6584463.90	4725626.83
29	6585098.67	4726137.24	84	6582668.08	4724767.08	115	6582339.65	4724506.19	148	6584434.27	4725749.81
30	6585228.63	4725846.75	85	6582673.79	4724741.36	116	6582344.99	4724512.23	149	6584368.10	4725796.35
31	6585269.48	4725736.58	86	6582680.09	4724723.52	117	6582338.83	4724527.07			
32	6585324.85	4725652.33				118	6582331.34	4724559.86			
33	6585392.58	4725559.56				119	6582357.67	4724641.05			
34	6585476.40	4725434.32									
35	6585528.70	4725342.50									
36	6585493.51	4725346.20									
37	6585429.13	4725301.31									
38	6585405.81	4725285.4[illegible]									
39	6585330.16	4725233.35									
40	6585307.89	4725223.09									
41	6585235.20	4725189.38									
42	6585193.51	4725173.05									
43	6585113.65	4725138.15									
44	6585088.70	4725133.21									
45	6585082.30	4724999.04									
46	6585104.39	4724889.70									
47	6585183.26	4724746.13									
48	6585057.82	4724701.27									
49	6584985.74	4724822.71									
50	6584952.51	4724960.81									
51	6584807.52	4724918.11									
52	6584744.10	4725175.69									
53	6584671.21	4725218.22									
54	6584515.45	4724981.05									
55	6584351.69	4725077.49									

150	6584278.95	4725863.17									
151	6584202.62	4725953.39									
152	6584193.42	4726015.47									
153	6584193.48	4726066.37									
154	6584144.79	4726134.25									
155	6584092.78	4726177.13									
156	6583985.01	4726278.58									
157	6583930.70	4726356.30									
158	6583884.89	4726398.37									
159	6583817.46	4726438.72									

GRANICE DUP-a
"OSTROG - GLAVA ZETE"

1	6598260.46	4707209.75	41	6599190.98	4707901.94
2	6598462.52	4707059.37	42	6599178.02	4707945.97
3	6598547	4707108.85	43	6599142.78	4707991.56
4	6598598.49	4707159.2	44	6599082.42	4708035.9
5	6598564.33	4707189.99	45	6599006.22	4708081.1
6	6598524.15	4707238.18	46	6598926.69	4708108.55
7	6598486.93	4707301.05	47	6598872.9	4708132.62
8	6598447.71	4707397.06	48	6598827.82	4708162.83
9	6598151.83	4707422.16	49	6598808.57	4708187.91
10	6598142.61	4707423.38	50	6598768.82	4708214.99
11	6598093.62	4707432.48	51	6598726.82	4708231.25
12	6598090.72	4707427.11	52	6598681.66	4708233.05
13	6598088.24	4707418.43	53	6598621.59	4708206.87
14	6598085.97	4707410.58	54	6598560.81	4708162.87
15	6598083.69	4707403.97	55	6598536.7	4708145.34
16	6598081.42	4707399.64	56	6598497.88	4708126.25
17	6598067.32	4707360.2	57	6598431.93	4708099.73
18	6598067.32	4707360.2	58	6598439.29	4708071.34
19	6598066.63	4707358.58	59	6598414.61	4708047.96
20	6598065.01	4707353.56	60	6598415.41	4708028.06
21	6598121.86	4707311.74	61	6598415.22	4708012.28
22	6598435.46	4707476.39	62	6598415.27	4708009.87
23	6598432.1	4707543.93	63	6598416.32	4707995.69
24	6598434.64	4707576.96	64	6598416.51	4707987.34
25	6598443.12	4707607.88	65	6598416.88	4707979.43
26	6598475.06	4707662.68	66	6598423.09	4707978.24
27	6598494.94	4707685.21	67	6598423.06	4707976.57
28	6598528.7	4707713.82	68	6598423.06	4707962.54
29	6598571.69	4707738.18	69	6598424.03	4707953.03
30	6598623.42	4707754.95	70	6598424.16	4707927.26
31	6598684.35	4707764.61	71	6598424.39	4707910.83
32	6598751.59	4707754.2	72	6598424.06	4707898.39
33	6598824.48	4707731.28	73	6598420.39	4707875.17
34	6598870.92	4707721.88	74	6598419.21	4707857.05
35	6598926.77	4707722.47	75	6598413.67	4707837.66
36	6598985.55	4707732.46	76	6598409.86	4707823.37
37	6599043.74	4707744.8	77	6598408.8	4707821.7
38	6599107.54	4707776.59	78	6598394.55	4707801.62
39	6599156.78	4707813.88	79	6598378.56	4707791.66
40	6599181.65	4707854.81	80	6598358.47	4707777.83

81	6598351.58	4707772.68
82	6598342.63	4707767.13
83	6598328.36	4707759.29
84	6598310.65	4707753.83
85	6598293.13	4707749.56
86	6598273.8	4707746.31
87	6598261.14	4707747.11
88	6598239.02	4707748.34
89	6598226.9	4707750.03
90	6598218.7	4707752.41
91	6598208.01	4707715.57
92	6598190.99	4707660.85
93	6598172.78	4707578.22
94	6598152.23	4707423.62

LOKALNA STUDIJA LOKACIJE
za katastarske parcele broj 1147 i 1148 KO JASTREB

naručilac: OPŠTINA DANILOVGRAD | obrađivač: MonteCEP KOTOR

granica zahvata plana

razmjera: 1:500
oktobar, 2008.

naziv lista:
GRANICA ZAHVATA PLANA

broj lista:
01

Javni Konkurs za urbanističko-arhitektonsko idejno rješenje poslovnog objekta u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana „Danilovgrad - Centar“, na katastarskim parcelama broj 510/2, 510/4, 510/8, 510/9 i 510/10, KO Danilovgrad.

IZMENA I DOPUNA DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA "SPUŽ" U DANILOVGRADU

NACRT PLANA

S

LEGENDA:

- granica urbanističke parcele
- UP 157 broj urbanističke parcele
- granica zone

NAMENA POVRŠINA

- mešovita namena

SAOBRAĆAJNE POVRŠINE

- kolska saobraćajnica
- trotoar
- kolsko-pešačke površine
- granica izmene i dopune DUP-a

PLAN NAMENE POVRŠINA

R 1:1000 list br.4

Investitor: Opština Danilovgrad

Obrađivač: INVESTPROJEKT - PREDUZEĆE ZA INŽINJERING, URBANIZAM, PROJEKTOVANJE I INŽENJERING

Odgovorni planer:
Zorica Sretenović, dipl.ing.arh.

Direktor:
Andrija Andrić, dipl.ing.građ.

jul 2017.

GUR Danilovgrad-Glavica

GUR Danilovgrad-Grlić

GUR- Spuž

Granice Izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana Opštine Danilovgrad u dijelu GUR-a Danilovgrada i GUR-a Spuža u Danilovgradu

Granice Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Spuž“

4. Osnov korišćenja zemljišta

Zakonom o državnoj imovini („SL.list CG“ br.21/09 i 40/11) je uređeno korišćenje, upravljanje i raspolaganje stvarima i drugim dobrima koja pripadaju Crnoj Gori ili lokalnoj samoupravi.

Zemljište koje pripada opštini, a koje se nalazi van zahvata Generalnog urbanističkog plana Danilovgrada (sadašnjeg GUR-a), detaljnog urbanističkog plana, urbanističkih projekata i lokalnih studija lokacija, je prešlo u vlasništvo države Crne Gore, osim u izuzetnim slučajevima propisanim navedenim zakonom.

Zemljište koje se nalazi u okviru granica Generalnog urbanističkog plana Danilovgrada (sadašnjeg GUR-a), se većim dijelom nalazi u privatnom vlasništvu, dok je vlasništvo opštine jedan manji dio.

5. Poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja i dr. – pregled

Poljoprivreda

Poljoprivreda će na području opštine Danilovgrad i u narednom periodu predstavljati jednu od najznačajnijih privrednih djelatnosti. Na to upućuju raspoloživi poljoprivredni potencijali. Poljoprivredno zemljište čini oko 17.802 ha, od toga su 38 % obradive površine, a ostalo pašnjaci i dr.

Za poljoprivredu opštine Danilovgrad je veoma povoljna Bjelopavlićka ravnica, koja čini pretežni dio poljoprivrednog zemljišta opštine sa dosta dobrim karakteristikama, kroz koju čitavom dužinom protiče rijeka Zeta, a duž koje su podzemne vode pogodne za navodnjavanje i to su poljoprivredni resursi koji se za postojeće uslove mogu smatrati povoljnim, odnosno karakteristikama zemljišta visoke plodnosti.

Navedeno zemljište visoke plodnosti, zajedno sa zemljištem srednje plodnosti, čini glavni dio poljoprivrednih površina sa relativno intenzivnom proizvodnjom: njive, vrtovi, voćnjaci i vinogradi.

Obodna brdska područja i dosta atraktivna katuništa u planinskim područjima Sinjavine, Lukavice i Latičnog su značajna dopuna pomenutim resursima opštine. Planinska područja se koriste za uzgoj povrća i žitarica na ograničenim područjima.

Zemljište vrlo niske plodnosti, odnosno neplodne površine predstavljaju najveći dio površine grada, odnosno teren-kamenjar, vodene površine, puteve i druge kategorije neplodnog ili trajno oštećenog zemljišta pod naseljima, industrijskim objektima i sl.

I u ovom izvještaju moramo ponoviti podatke iz prethodnog, odnosno da je, na osnovu objavljenih rezultata Monstata, odnosno Zavoda za statistiku, o popisu poljoprivrede 2010. godine, struktura porodičnih poljoprivrednih gazdinstava sledeća: ukupno raspoloživo zemljište iznosi 11.462,9 ha, ukupno poljoprivredno korišćeno zemljište iznosi 388,1 ha, korišćene okućnice i/ili bašte 120,8 ha, korišćene oranice 163,9 ha, vinogradi 45,5 ha, voćnjaci 57,9 ha, rasadnici 5,2 ha i na kraju višegodišnje livade i pašnjaci 9.054,3 ha.

Služba za poljoprivredu Opštine Danilovgrad je u ovom izvještajnom periodu obavljala sledeće poslove:

- Obavljen terenski rad u Komisiji za licenciranje priplodnih bikova i pastuva za 2018. godinu;
- Učestvovali u dvije akcije uništavanja korovske biljke ambrozije sa predstavnicima Ministarstva poljoprivrede, Odsjeka za zdrastvenu zaštitu bilja, NVO Green home i MZ;
- Izlazili na teren sa predstavnicima Odsjeka za zdrastvenu zaštitu bilja, radi uzimanja uzoraka za analizu na prisustvo prouzrokovača zlatne žutice vinove loze;
- Obrađeno 14 predmeta opštinske Komisije za procjenu šteta od elementarnih nepogoda i proslijeđeno glavnoj Komisiji za procjenu šteta od elementarnih nepogoda;
- Izdat 1 vodni akt za uzgoj kalifornijske pastrmke na rijeci Zeti;
- Izdato 40 uvjerenja poljoprivrednim proizvođačima radi upisa u registar poljoprivrednika kao i regulisanje zdravstvenog osiguranja po osnovu poljoprivrede;
- Izvršeno 111 kontrola zasijanih površina za ostvarivanje prava na direktna plaćanja u biljnoj proizvodnji (jesen 2017. i proljeće 2018. godine) kao i prosleđivanje izvještaja o utvrđenom stanju na terenu Ministarstvu poljporivrede (54+57 zahtjeva).
- Obavljen terenski rad po osnovu žetve strnih žita (pšenice, ječma, tritikale, raži, ovsa) u površini od 115,62 ha;
- Učestvovali u organizovanju i sprovođenju akcije probijanja i čišćenja snijega na planinama Lukavici i Sinjajevini, kako bi stočari bezbjedno zdigli stoku sa katuna;
- Izvršena rad u Komisiji za procjenu vrijednosti imovine sa kojom raspolaže opština Danilovgrad za 2 predmeta;
- Pružena pomoć poljoprivrednim proizvođačima u popunjavanju zahtjeva za korišćenje premija u okviru Agrobudžeta za 2018. godinu;
- Pružana pomoć poljoprivrednim proizvođačima pri kompletiranju dokumentacije za upis u „Registar poljoprivrednih gazdinstava“;
- Pružana pomoć poljoprivrednim proizvođačima pri popunjavanju zahtjeva, obrazaca i pregled potrebne dokumentacije za javne pozive u okviru Agrobudžeta za 2018. godinu;
- Izvršeno primanje, obrada i prosleđivanje zahtjeva i potrebne dokumentacije resornom Ministarstvu za ostvarivanje prava na staračku naknadu za 3 predmeta;
- Ažuriran 71 predmet po osnovu obnove dokumentacije za ostvarivanje prava na staračku naknadu;
- Instalirana 4 solarna sistema u okviru projekta „Instaliranje solarnih sistema na katunima“.

Šumarstvo

Šumski ekosistem je najsloženiji ekosistem na zemlji. On nema samo ekološku, već i ekonomsku funkciju i predstavlja opšte dobro od posebnog nacionalnog interesa.
Šumama i šumskim zemljištem na prostoru Danilovgrada gazduje Uprava šuma Crne Gore, odnosno njihova područna jedinica Danilovgrad. Osnovna gazdinska i prostorna podjela su gazdinske jedinice na kojima se planira i sprovodi integralno gazdovanje šumama i šumskim zemljištem.

Kako za veliki dio prostora nikada nijesu bile urađene posebne osnove, do donošenja planova razvoja šuma i programa gazdovanja šumama, istim se gazduje na osnovu opštih i posebnih osnova koje su donijete do stupanja na snagu važećeg zakona.
U strukturi dosadašnjih opštih i posebnih osnova data je ocjena stanja i projekcija razvoja, koja ima u vidu: plan zaštite šuma i šumskog zemljišta, od biotičkih i nebiotičkih faktora, plan infrastrukturne razrađenosti, plan podizanja novih šuma na neobraslom šumskom zemljištu, plan sanacije požarišta, plan korišćenja drvnih i nedrvnih proizvoda, posebni plan za melioraciju krša, posebni plan za podizanje energetskih šuma.

Na osnovu prethodno navedenih, iz Strategije održivog razvoja opštine Danilovgrad, od ukupne teritorije opštine Danilovgrad šumsko zemljište čini 33%, od čega je 60% pokriveno visokim šumama koje su pretežno nalaze u sjevernom dijelu opštine (Prekornica, Štitovo). Ukupna zaliha drvne mase je 1.811,473 m^3, dok je godišnji etat, odnosno bruto sječiva drvna masa 21.380 m^3.

Sa aspekta šumarstva kao privredne grane od posebnog su interesa kompleksi visokih ekonomskih šuma na području Prekornice, koji se najvećim dijelom nalaze u državnom vlasništvu.

Vode

Shodno podacima Zavoda za statistiku Monstat i Strategije održivog razvoja opštine Danilovgrad područje danilovgradske opštine spada u najbogatija područja vodom u Crnoj Gori. Glavni dio vodnog bogatstva čini rijeka Zeta i kraške podzemne vode sa lijeve i desne strane njenog dolinskog dijela. Donja Zeta nastaje od voklijskih izvora Oboštice i Glave Zete, teče Bjelopavlićkom ravnicom dužinom od 51 km do ušća u Moraču. Prosječna širina toka iznosi 45-50 m, dok je najveća na području Slapa 90 m.

Površina sliva Donje Zete iznosi 1.216 km^2 (sa Gornjom Zetom 1.670 km^2). Na profilu Danilovgrad prosječan proticaj je 75,5 m^3/s,

a maksimalan 463 m^3/s. Amplituda izmedju najvećeg i najmanjeg vodostaja rijeke Zete iznosi 12,26 m. Najveći vodostaj je u novembru kada Zeta plavi 165 ha obradivih površina.

Desne pritoke rijeke Zete su Svinjača, Milojevićka vrela i povremeni vodotoci Smrdana, Gračanice i Sušice. Lijeve pritoke rijeke Zete su vode Belanovića vira, Dobropoljskih izvora, Viških vrela, Tamnika, Bogićevićkih vrela, Morave, Bobulje, Rimanića i Brestice.

Kraški teren sjeveroistočne dolinske strane rijeke Zete drenira se preko izvora-jama: Podkrajske jame, Jame Lakića, Jame Vujića, Brajovića jame, Bobulje i Vukovića jame.One označavaju vodni potencijal podzemnih akumulacija Bjelopavlićke ravnice.

Podzemne vode su uglavnom predstavljene kraškim akumulacijama, koje se nalaze sa lijeve i desne strane rijeke Zete, a koje se dreniraju preko navedenih izvora i jama. Preko nekoliko ovih jama koristi se za vodosnabdijevanje Danilovgrada oko 200 l/s vode.

Kaptirana vodoizvorišta su: Mareza, Oraška jama, Tunjevo, Žarića jama, Brajovića jama, Slatina, Viško vrelo i Vučji Studenac. Primarna i sekundarna vodovodna mreža sa ostalim hidrograđevinskim objektima je duga preko 550 km.

Rijeka Zeta je hidroenergetski resurs. Na njoj su izgradjene Hidroelektrana Glava Zete (instalisana snaga 5,24 MW) i Hidroelektrana Slap Zete (instalisana snaga 1,47 MW). Ove hidroelektrane, svojom proizvodnjom obezbjedjuju oko 30 % potrošnje električne energije opštine Danilovgrad.

Mineralni resursi

Prema podacima Zavoda za statistiku Monstat kao i Strategije održivog razvoja opštine Danilovgrad opština Danilovgrad raspolaže značajnim mineralnim sirovinama od kojih su najznačajnije rezerve: arhitektonsko-gradjevinskog kamena, tehničko-gradjevinskog kamena, opekarske gline, cementnog laporca i neekonomske rezerve crvenih boksita.

Ležišta crvenih boksita se nalaze na Štitovu, Crvenoj rupi, Crvenom katuništu, Đevič Boru i Zamrštenu. Rezerve se procijenjuju na 5.000.000-10.000.000 t i nijesu isplative za eksploataciju.
Arhitetonsko-gradjevinski kamen (ukrasni kamen) je najznačajnija mineralna sirovina danilovgradske opštine u ležištima Maljat, Klikovače, Visočica, Suk i Kriva ploča.
Tehničko gradjevinski kamen je značajan resurs danilovgradske opštine. Procijenjene eksploatacione reserve samo na lokalitetu Visočica kod Spuža su 7.000.000 t.
Opekarska glina se nalazi na lokalitetima Moromiš i Stanjevića rupa kod Spuža.
Cementni laporac nalazimo u mjestu Gradina kod Spuža sa dokazanim rezervama.

Površine infrastrukture

Prema podacima iz postojeće evidencije, a koji se odnose na primarnu putnu mrežu, istu čine magistralni put M-18 (Podgorica-Danilovgrad-Nikšić), koji kroz teritoriju opštine Danilovgrad prolazi u dužini od 22,8 km i regionalni put R-23 (Danilovgrad-Čevo) u dužini od 12 km, obezbjeđuju dobru povezanost Danilovgrada sa opštinskim centrima koji je okružuju. Na mjestu ukrštanja navedenih puteva, u skladu sa planskom dokumentacijom, urađena je raskrsnica kružnog toka „Bulevar“ dužine 1600 m, te je na taj način riješen problem raskršća na ulazu u Danilovgrad.

Ukupna dužina lokalnih puteva na teritoriji opštine Danilovgrad iznosi 98 km, a nekategorisanih 287,50 km.
Prostornim planom Crne Gore, kao i Prostorno urbanističkim planom Opštine Danilovgrad, kao planom nižeg reda, definisan je koridor Jadransko-jonskog autoputa koji prolazi jugozapadnim dijelom opštine Danilovgrad u dužini oko 10 km.

Takođe kroz teritoriju ove opštine prolazi jednokolosječna pruga Podgorica-Nikšić, u dužini od oko 40 km, izgrađena 1948 godine, a koja je u međuvremenu rekonstruisana i puštena u rad.

Distributivna mreža na teritoriji opštine Danilovgrad obuhvata sledeće elemente elektroenergetskog sistema Crne Gore:

raspoloživa snaga hidroelektrana

- mala hidroelektrana Slap Zete snage 1,2MW
- mala hidroelektrana Glava Zete snage 4,8MW

dužina distributivne mreže

- nadzemni vodovi 35 kv dužine 31 km
- nadzemni vodovi 10 kv dužine 176 km
- kablovski vodovi 10 kv dužine 30 km
- nadzemni vodovi o,4 kv dužine 750 km
- kablovski vodovi 0,4 kv dužine 1,2 km

broj distributivnih stanica

- trafostanice 35/10 kv 3
- trafostanice 35/04 kv 2
- trafostanice 10/04 kv tipa TS 24
- trafostanice 10/04 kv tipa BTS 22
- trafostanice 10/04 kv tipa MBTS 35
- trafostanice 10/04 kv tipa STS 171

snaga transformatora

- transformatori 110/35 kv 20 MVA
- transformatori 35/10 kv 30,6 MVA
- transformatori 35/0,4 kv 0,35 MVA
- transformatori 10/0,4kv 69 MVA

Hidroelektrane Slap Zete i Glava Zete su protočne hidroelektrane derivacionog tipa, pri čemu je prosječne godišnje proizvodnja prve oko 3,5 GWh, a hidroelektrane Glava Zete oko 9 GWh.

Planirana je izgradnja Hidroelektrane Rošca, snage 5 MW, koja bi koristila vode HE Perućica. One bi bile zahvaćene jednom manjom branom na rijeci Zeti.

Telekomunikacionu mrežu opštine Danilovgrad čine:

- TK centar IPS Danilovgrad – optički kabal, povezan sa centrima u Podgorici i optičkim pravcem Podgorica-Danilovgrad-Nikšić,
- 6 mjesnih TK cenatara,
- ruralna veza koja se obezbeđuje preko repetitora Kurilo,
- podzemni kablovi čiju osnovu čini kabal pored starog puta Danilovgrad-Spuž.

Vodovodni sistem opštine Danilovgrad napaja se sa sedam izvorišta čiji je kapacitet vodozahvata u hidrološkom minimumu ljetnjeg perioda sledeći: Slatina 20 l/s, Mareza 55 l/s, Oraška jama 160 l/s, Milojevićka vrela-Tunjevo 30 l/s, Jama Žarića 45 l/s, Jama Brajovića 45 l/s i Viško vrelo 15 l/s.

Ukupna dužina tranzitnih i distributivnih cjevovoda vodovodnog sistema iznosi oko 500 km. Zapremina svih rezervoara u vodovodnom sistemu iznosi 1.650 m^3. U vodovodnom sistemu postoji pet predpumpnih stanica, preko kojih se obezbjeđuje voda za naselja na visokim kotama: Orju Luku, Pažiće, Zagredu i dio Martinića. Iz vododvoda se pitkom vodom snabdijeva oko 11.800 stanovnika, što predstavlja oko 80 % od ukupnog broja stanovnika opštine Danilovgrad.

Otpadne vode sa gradskog područja opštine Danilovgrad su do sada odvođene kanalizacionom mrežom i septičkim jamama. Međutim ekološki sanitarni zahtjevi za zaštitu rijeke Zete i podzemnih voda, kao i nedovoljna funkcionalnost istih, su razlog da se za gradsko područje izgradi savremeni sistem kanalizacije i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, te je u tom cilju urađen „Infrastrukturni projekat Danilovgrad: rehabilitacija i

proširenje vodovodne mreže, rehabilitacija kanalizacione mreže i izgradnja postrojenja za prečišćavanjae otpadnih voda“.

Prema podacima iz Strategije održivog razvoja opštine Danilovgrad pregled postojeće kanalizacione mreže je sledeći:

- broj stanovnika 5.188 ,
- priključeno st. 2.073 ,
- % priključenja 40% ,
- opremljenost 0,6 m'/st.,
- ukupna dužina L=3.171 m',
- Ø150 mm – 250 mm 80%,
- Ø300 mm – 400 mm 20%,

Površine specijalne namjene

Površine određene za specijalne namjene, na teritoriji opštine Danilovgrad su sledeće:

- Regionalna škola za državnu upravu ReSPA na Bralenovici,
- Na prostoru izmedju magistralnog puta M18 i regionalnog puta R23 u podnožju Garča, se nalazi kasarna Vojske Crne Gore „Milovan Šaranović” gdje su isti vlasnici zemljišta u površini od 658.158 m^2 i korisnici zemljišta u površini od 235.002 m^2. Takodje sastavu kasarne pripada i prostor Taraša površine 99.827 m^2,
- Odjeljenje bezbjednosti Danilovgrad, Policijska akademija, Poligon za obuku i Centar za kriminalističko vještačenje čine jedinstven prostorni kompleks lociran na Božovoj glavici u površini od 24.663 m^2,
- Zatvor za izvršenje krivičnih sankcija i Istražni zatvor predstavljaju jedinstvenu cjelinu. Prostor obuhvata ukupnu površinu od 370.639 m^2 i nalazi se u Spužu,
- Sportska dvorana i streljana u krugu Policijske akademije čija je površine preko 3.500 m^2,
- Prihvatni centar za azilante u Spužu na parceli površine 3.275 m^2. Prihvatni centar je paviljonskog tipa, površine 1.105 m^2, kapaciteta 65 mjesta,
- Prihvatilište za strance, koje se nalazi u neposrednoj blizini Prihvatnog centra za azilante u Spužu, na parceli površine 1.918 m^2. Bruto površina ovog objekta je oko 700 m^2, a kapacitet istog je 46 osoba.

6. Demografska kretanja

Prema podacima Zavoda za statistiku- Monstat, rezultati popisa iz 2011. godine pokazali su da broj stanovnika na području Danilovgrada iznosi, 18.472 stanovnika što predstavlja rast od 1.949.stanovnika u odnosu na popis iz 2003. godine kada kada je u opštini Danilovgrad živjelo 16.523 stanovnika.

Što se tiče demografskih kretanja u opštini Danilovgrad, može se konstatovati da se konstantno nastavlja trend kretanja stanovnika i unutrašnjih migracionih tokova u smislu porasta broja stanovnika. Naime na osnovu pomenutih konačnih rezultata popisa stanovništva za 2011. godinu, na teritoriji opštine Danilovgrad imamo doseljeno 204 lica, a odseljeno 144, te imamo pozitivan migracioni saldo od 60 stanovnika.

Takođe se može konstatovati da u gradskom urbanom dijelu živi 6.852, a u ostalim naseljima 11.620 stanovnika, iz čega proizilazi da oko 37,09 % ukupnog stanovništva ove opštine živi u gradskom dijelu.

Prosječna starost ukupnog stanovništva u opštini Danilovgrad iznosi 38,1 godina, muškog 36,9 god., a ženskog 39,5 god., pri čemu je prosječna starost stanovništva u gradskim naseljima 36,6 god., a u ostalim naseljima 39,1 god.

Napominjemo da noviji podaci Zavoda za statistiku - Monstat nijesu objavljivani

7. Sprovođenje podzakonskih akata

S obzirom da je novi Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“, broj 64/17, 44/18 i 63/18) stupio na snagu mjeseca oktobra 2017. godine, to je ova Opština sprovodila sve propisane obaveze shodno ovom Zakonu, osim poslova određenih odredbama koje su ostale na snazi shodno Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata, ("Sl. list Crne Gore", br. 51/08, 40/10, 34/11, 40/11, 47/11, 35/13, 39/13, i 33/14), a to su odredbe čl. 7, 16, 63, 64, 65, 67 ,67a i 162c, a koje će se primjenjivati do donošenja Plana generalne regulacije Crne Gore.

Podzakonska akta koja su u primjeni i koja se sprovode su sledeća:

- Pravilnik o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima („Sl. list CG“ broj 24/10 i 33/14).
- Pravilnik o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom („Sl.list Crne Gore“, broj 48/13, 44/15), shodno kojem je Opština Danilovgrad donijela Odluku o postavljanju, odnosno građenju i uklanjanju pristupnih rampi, liftova i sličnih objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom na teritoriji Opštine Danilovgrad("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 19/16).
- Pravilnik o bližem sadržaju i načinu vođenja Registra tehničke dokumentacije i izvještaja o reviziji („Sl.list Crne Gore“, broj 56/14),
- Odluka o postavljanju odnosno građenju i uklanjanju pomoćnih objekata na teritoriji Opštine Danilovgrad ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 13/16).

- Odluka o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera na teritoriji Opštine Danilovgrad ("Službeni list Crne Gore – opštinski propisi", br. 13/16).
- Odluka o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 017/18)
- Odluka o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 036/18)
- Pravilnik o obrascima zahtjeva i izjava u postupku legalizacije bespravnih objekata ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 64/17).

8. Izdati urbanističko tehnički uslovi, građevinske dozvole, upotrebne dozvole

Od strane Sekretarijata za urbanizam, komunalne, stambene poslove, saobraćaj i zaštitu životne sredine izdato je:
- 221 urbanističko tehnički uslov za izgradnju objekata;
- 6 građevinskih dozvola;
- 2 upotrebne dozvole;
- 32 izvoda iz važeće prostorno planske dokumentacije;
- 151 dopis Upravi za nekretnine;
- 130 dopisa "Vodovodu i kanalizaciji" DOO Danilovgrad,
- 1176 obrađivanih predmeta po zahtjevima za legalizaciju nelegalnih objekata.

9. Privremeni objekti iz nadležnosti lokalne samouprave

Način, postupak i uslovi pod kojima se mogu postavljati i graditi privremeni objekti na području opštine Danilovgrad je propisan Odlukom o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera na teritoriji Opštine Danilovgrad ("Službeni list Crne Gore – opštinski propisi", br. 13/16)

Privremeni objekti u smislu ove odluke svrstavaju se u sledeće kategorije: 1. Privremeni objekti koji se mogu izmiještati sa jednog mjesta na drugo 2. Reklamno-oglasni panoi, 3. Tende, 4. Štandovi, 5. Montažni objekti tipa kiosk, 6. Montažne betonske kućice, 7. Otvoreni šank sa terasom, 8. Zatvorene i otvorene bašte, 9. Parkiralište, kamp, kamionska ili auto pijaca, manji sportski objekat dječje igralište i zabavni park, karting staza, 10.Privremeni objekti koji se postavljaju i izgrađuju za potrebe tt, elektro i RTV sistema (telefonske govornice, ormarići, trafostanice, bazne stanice, repetitori i sl), 11. Montažno-demontažni objekti tipa: hangar, skladište, stovarište i slični objekti, plastenici, staklenici, nadstrešnice i slični objekti, 12. Izgrađeni privremeni poslovni objekti, sagrađeni prije donošenja ove odluke.

U skladu sa navedenom odlukom, nadležni sekretarijat je izdao sledeća rješenja:

- Donešeno 62 rješenja za korišćenje javnih površina za postavljanje ljetnjih bašti ispred ugostiteljskih objekata, za korišćenje javnih površina ispred trgovinskih objekata i postavljanje ostalih pokretnih objekata na javnim površinama;
- Donešena 32 rješenja o produženju korišćenja lokacija za privremene objekte na području Danilovgrada i Spuža, donijeto 2 rješenja za davanje lokacija na sopstvenom zemljištu;
- Donešeno 14 rješenja o privremenom korišćenju lokacija na platou Zelene pijace;
- Donešena 3 rješenja za produženje privremenih lokacija na platou kod Donjeg Manastira Ostrog;

- Donešeno 21 rješanje za produženje roka korišćenja svjetlećih reklama na fasadama poslovnih objekata i 2 rješenja za produženje roka korišćenja lokacija za bilborde;
- Donešeno 15 rješenja o produženju roka korišćenja postojećih tendi;
- Donešeno 7 rješenja za prekopavanje javnih površina;
- Donešeno 8 rješenja za postavljanje ograda;
- Donešeno 15 rješenja o odbijanju zahtjeva;
- Donešena 2 zaključka o odbacivanju zahtjeva zbog nenadležnosti;
- Donešena 3 zaključka o obustavljanju postupka;
- Donešen 1 zaključak o prekidu postupka;
- Donešena 2 rješenja o pretvaranju stambenog u poslovni prostor;
- Urađen 1 postupak za otkup stana;
- Donesena Odluka o rješavanju stambenih potreba opštinskih službenika i namještenika;
- Donesena Odluka o rješavanju stambenih potreba opštinskih funkcionera i starješina organa lokalne uprave.

10. Detaljna analiza investicionih potencijala bazirana na važećim planskim dokumentima

Višegodišnji investicioni plan opštine Danilovgrad je uradio detaljnu analizu investicionih potencijala ove opštine, koji se bazira na Strateškom planu opštine, i kroz koji su određeni pravci razvoja opštine.

Višegodišnji investicioni plan opštine Danilovgrad za period 2014-2019. godine je baziran na važećim planskim dokumentima, a važeća planska dokumentacija daje planske i razvojne pretpostavke za infrastrukturne objekte neophodne za adekvatno odvijanje javnih funkcija grada i to u dijelu:

- izgradnja objekata infrastrukture, izgradnja stambenih objekata, turističkih kapaciteta, zaštita životne sredine, unapređenje kvaliteta usluga i drugo, a što se odvija kroz uslove date važećom planskom dokumentacijom.

Napominjemo da se uvid u detaljnu analizu investicionih potencijala ove opštine može izvršiti kroz Višegodišnji investicioni plan opštine Danilovgrad za period 2014-2019. godine, a koji je objavljen na zvaničnom sajtu Opštine Danilovgrad.

Izvještaj o radu Turističke organizacije Opštine Danilovgrad

Turistička organizacija opštine Danilovgrad osnovana je Odlukom o osnovanju Turističke organizacije opštine Danilovgrad („Sl.list RCG – Opštinski propisi„ br. 22/05). Ima status pravnog lica, sa pravima i obavezama utvrđnenim Zakonom, Odlukom i Statutom. Skupština ima predsjednika i 16 članova kao i Izvšni odbor. Članovi Organizacije su pravna i fizička lica u djelatnostima ugostiteljstva i turizma i sa tim neposredno povezane djelatnosti na području opštine Danilovgrad.

Aktivnosti Turističke organizacije Danilovgrad u toku 2018. godine, kao i prethodnih godina, odvijale su se prema usvojenom Programu rada za 2018. godinu, usvojenog na Skupštini TO Danilovgrad i Izvršnom odboru u skladu sa kadrovskim i finansijskim mogućnostima. Osnovni cilj Turističke organizacije u izvještajnom periodu bio je promocija turističkog proizvoda kao i poboljšanje kvaliteta turističke ponude, te poboljšanje uslova za boravak turista u našoj opštini.

Djelatnost TO je vršenje poslova od javnog interesa u oblasti turizma, bez ostvarivanja neposredne dobiti. Djelatnosti Turističke organizacije su:

1. Unapređenje i promocija izvornih vrijednosti područja opštine u funkciji razvoja turizma,
2. Stvaranje uslova za aktiviranje turističkih resursa na teritoriji opštine,

3. Saradnja sa pravnim i fizičkim licima koja za predmet poslovanja imaju turističko - ugostiteljsku ili njoj komplementarnu djelatnost u cilju dogovaranja, utvrđivanja i sprovođenja politike razvoja turizma na teritoriji opštine,
4. Podsticanje, koordiniranje i organizovanje kulturnih, umjetničkih, zabavnih, privrednih, sportskih i drugih događanja i manifestacija, koje doprinose obogaćivanju turističke ponude,
5. Podsticanje aktiviranja područja opštine koja nijesu ili su nedovoljno uključena u turistički promet,
6. Podsticanje i organizovanje akcija usmjerenih na zaštiti i očuvanju turističkog prostora, životne sredine i kulturnog nasljeđa,
7. Realizovanje programa aktivnosti boravka studijskih grupa i novinara na teritoriji opštine, koja su u funkciji razvoja turizma i turističke propagande,
8. Registrovanje i praćenje turističkog prometa na teritoriji opštine,
9. Saradnja sa organima i tijelima lokalne uprave u cilju donošenja i sprovođenja lokalnih mjera za poboljšanje uslova boravka turista na teritoriji opštine,
10. Saradnja sa lokalnim udruženjima i nevladinim organizacijama iz oblasti turizma I ugostiteljstva i njima komplementarnim djelatnostima,
11. Saradnja sa Nacionalnom Turističkom organizacijom i lokalnim turističkim organizacijama,
12. Izrada izvještaja, analiza i informacija za potrebe Nacionalne turističke organizacije,
13. Izrada izvještaja, analiza i informacija za potrebe lokalne samouprave,
14. Obavljanje i drugih poslova u cilju promocije turističkog proizvoda na teritoriji opštine.

Organizacija ostvaruje prihode od: boravišne takse, članskog doprinosa, izletničke takse, donacija, kredita i drugih izvora u skladu sa Zakonom.

Turistička organizacija Danilovgra u prošloj 2018., kao i prethodnih godina, bavila se promocijom i unapređenjem opštih uslova boravka turista kroz formiranje cjelovite turističke ponude, podizanjem kvaliteta turističkih i drugih komplementarnih usluga, razvijajnjem svijesti o važnosti turizma kao i podsticajnjem razvoja turističke infrastrukture na teritoriji naše opštine.

S obzirom na urađen Program rada koji je usvojila Nacionalna Turistička organizacija i Skupština opštine Danilovgrad, pristupili smo njegovoj realizaciji shodno obezbijeđenim finansijskim sredstvima. Aktivnosti Turističke organizacije Danilovgrad vezane su za intenzivnu promociju turističkih potencijala kao i prirodnih resursa naše Opštine.

Realizacija programa rada za 2018. godinu

1. Informativno – propagandne i promotivne aktivnosti

- Internet promocija

Turistička organizacija opštine Danilovgrad ima svoj sajt www.tod.co.me preko kojeg potencijalni turisti mogu da vide sve informacije vezane za naš grad, smještajne kapacitete, manifestacije, turističke destinacije i drugo. Na sajtu se ažuriraju sve nove informacije vezane za turizam kao i za ostale aktivnosti koje se direktno ili indirektno tiču turizma. Početkom oktobra 2018.godine smo angažovali stručno lice koje će postojeći sajt oplemeniti dodatnim modulima, sadržajima i fotografijama. Radi se o jednoj od naših najpoznatijih blogerki Bojani Rnković koja je prepoznata kako kod nas tako i zemljama iz okruženja. Ona će raditi na daljem održavanju ostalih društvenih mreža kao što su Facebook i Instagram.

- Info punktovi i poslovne prostorije

Turistička organizacija opštine Danilovgrad ima dva info-punkta. Međutim, usled tehničkih problema info-punkt u Vinićima, istekao zakup nad zemljišten na kojem se nalazi, nije bio u upotrebi tokom 2018.godine. Predstavnici Sekretarijata za imovinu opštine Danilovgrad i TO Danilovgrad su obišli lokacije na putnom pravcu Gorica-Manastir Ostrog i tom prilikom odredili najbolju lokaciju za postavljanje novog info-punkta. Kako se nova lokacija nalazi na zemljištu koje je u vlasništvu države Crne Gore, opština Danilovgrad je preduzela sve neophodne mjere i prikupila potrebnu dokumentaciju i poslala je Zahtjev za ustupanje zemljišta Sekretarijatu za imovinu Crne Gore. Predstvnici Uprave za imovinu Crne Gore zajedno sa predsatvnicima Sekretarijata za imovinu Opštine Danilovgrad i TO Danilovgad 19.oktobra 2018.godine obišli su pomenutu lokaciju i očekujemo njihov odgovor.

Kada je u pitanju info punkt kod donjeg manastira Ostrog, isti je bio u funkciji tokom ljetnje turističke sezone. Planom za 2018.godinu predvidjeli smo uređenje kako enterijera tako i eksterijera poslovnih prostorija, usled finansijskih nemogućnosti uspjeli smo da zamijenimo samo dio enterijera i to stolove i stolice. Ostale aktivnosti će biti prenijete za 2019. godinu.

- Foto arhiva

TO Danilovgrad je tokom prethodnih godina uspjela da sakupi skromnu foto arhivu kulturnih i vjerskih objekata iz naše opštine. Međutim, angažovanjem stručnog lica koje radi na internet promociji ova arhiva dopunjena je novim serijalom fotografija i predstavlja osnovnu i najvažniju bazu u kreiranju i kompletiranju propagandnog materijala.

- Izrada flajera i ostalog reklamnog materijala

U saradnji sa Nevladinim udruženjem „Rastimo zajedno" 14.juna 2018.godine TO Danilovgrad je uradila dio propagandnog materijala u vidu magneta, privezaka i kutija za nakit. Za ovaj propagandni materijal smo koristili motiv našeg najpoznatijeg vjerskog objekta manastira Ostrog.

Sredinom oktobra smo uradili pripremu za flajer manastira Ostrog, rijeci Zeti, starim mostovima i biciklističkim i planinarskim stazama, koji će biti štampani do kraja godine. Takođe, u oktobru mjesecu smo prikupili sve potrebne kadrove koji će biti sastavni dio turističkog spota o Danilovgradu. U spotu se kao zaštitno lice pojavljuje najpoznatiji crnogorski i svjetski fudbaler Predrag Mijatović i rukometašica Marija Jovanović sa sloganom „ Danilovgrad moj grad. Dobro došli".

- Sajamski nastup

- 40. Međunarodni Sajam turizma IFT – Beograd (22.-25.februar 2018)

Na 40. Međunarodnom Sajmu turizma IFT – Beograd (22.-25.februar 2018) TO Danilovgrad je uspješno predstavila turističku ponudu našeg grada. Sajam je okupio više od 69.000 posjetilaca, preko 1.100 izlagača iz 50 država.
Od 22. do 25 februara 2018.godine u Hali 4 beogradskog sajma TO Danilovgrad je predstvila svoju ponudu u okviru štanda NTO CG u saradnji sa MORT-om, sa Lokalnim turističkim organizacijama, strateškim partnerima i turističkom privredom.

Kroz mnogobrojne sastanke sa predstavnicima turističke organizacije Palestine, predstavnicima Ministartsva turizma Albanije i dr., propagandni materijal, predstavljena je turistička ponuda Danilovgrada, ugostiteljski objekti, manifestacije i ponude smještaja.

Najviše interesovanje ipak je vladalo za organizovanje izleta za manastir Ostrog, kao i za smještajne kapacitete koji se nalaze u blizini ovog vjerskog kompleksa.
U okviru beogradskog sajma po prvi put smo se samostalno predstavili na Sajmu vina pod nazivom „BEOWINE". Na ovaj način smo okupili i predstavili vinare iz naše opštine i tom prilikom je vinarija „Brajović" sa vinom „Stima" dobila srebrnu medalju. Ovaj štand je bio izuzetno posjećen a posjetioci su imali i mogućnost degustacije vina.

- Jadranski sajam „METUBES" Budva 22. - 24.mart 2018.

Međunarodna turistička berza i Sajam turizma „Metubes" je najznačajnija manifestacija u oblasti promocije i prodaje turističkih kapaciteta u Crnoj Gori. Okuplja najvažnije nosioce turističke ponude na jednom mjestu i sveobuhvatno prezentuje ukupnu aktuelnu ponudu za predstojeću turističku sezonu. Na ovom Sajmu smo se predstavili na zajedničkom štandu sa ostalim LTO sa sjevera Crne Gore.

- Međunarodna konferencija turizma i investicija Banja Luka

Na poziv grada Banja Luka TO Danilovgrad je uzela učešće na Međunarodnoj konferenciji turizma i investicija Banja Luka koja je održana 10 i 11.maja 2018.godine. Konferenciju je organizovao grad Banja Luka u saradnji sa TO Banja Luka i Inovacionim centrom Banja Luka. Tema konferencije odnosila se na potencijale za investicije u oblasti turizma, brendiranju gradova kao turističkih destinacija i promociji turističke ponude. Prvog dana konferencije organizovani su B2B susreti, odnosno radni sastanci, gdje je TO Danilovgrad imala sastanke sa sledećim turističkim agencijama i to: Turistička agencija Sani travel, Sebastijan, Turistička agencija Nova i Slo turs. Tema ovih sastanaka bila je organizacija izleta za manastir Ostrog, dok smo sa smotrom evropskog folklora, PD Kozara, Slovenija Kranj – Društvo za turizam i razvoj biciklizma i TO Banja Luka razmijenili iskustva po pitanju organizacije manifestacija i uređenju pješačkih i biciklističkih staza.

- Festival sira „Zlatna kriška"

Na Trgu nezavisnosti u Podgorici 18. maja 2018.godine na organizovan je festival sira „Zlatna kriška". TO Danilovgrad je na svom štandu predstavila proizvođače sira sa teritorije naše Opštine i to siraru „Katunjanka", siraru „Vulaš" i siraru „Monte bianco". Tom prilikom smo angažovali iz FA Oro dvoje koji su u narodnoj nošnji stojali kraj štanda TO Danilovgrad.

- Trebinje i Međugorje

TO Danilovgrad je 12. juna bila u radnoj posjeti TO Trebinje i turističkom birou Međugorje. Prilikom posjete gradu Trebinju upoznali smo se sa radom njihove TO, razmijenili iskustva i dogovorili buduću saradnju kada su u pitanju organizacije izleta za manastir Ostrog, s obzirom da veliki broj agencija iz ovog dijela BiH dolazi u posjetu ovom vjerskom objektu, kao i saradnju na budućim projektima iz EU fondova. Razlog naše posjete turističkih biroa u Međugorju bio je informativnog karaktera, odnosno upoznali smo se sa načinom na koji oni naplaćuju izletničku taksu za njihove vjerske lokalitete.

- Međunarodni Sajam turizma „LORIST" Novi Sad (04. - 07.10.2018.)

TO Danilovgrad predstavila je turističku ponudu opštine Danilovgrad na 51. Međunarodnom Sajmu turizma u Novom Sadu, koji promoviše banje i klimatske centre u zemlji, zimsku turističku ponudu zemlje i regiona i novogodišnje aranžmane. Specifičnosti Sajma turizma u Novom Sadu su između ostalog manifestacioni turizam i turistička ponuda gradova gdje se TO Danilovgrad u okviru štanda NTO CG predstavila svojom ponudom.

- Promotivne kampanje u medijima

Turistička oraganizacija je tokom čitave godine imala komunikaciju sa svim elektronskim i štampanim medijima u cilju pravovremene najave svih kulturnih, sportskih i turističkih događaja u Opštini. Obzirom da su mediji veoma značajan segment u promociji destinacije to su i aktivnosti Turističke organizacije na saradnji redovne i kvalitetne. Na poziv novinara RTCG u oktobru mjesecu snimljena je reportaža o znamenitostima naše opštine. Tokom dva dana snimanja emisije na naše predloge snimljeni su: Bedem i Spuška tvrđava, lokalitet na Šipkovoj glavici, Muzej u Danilovgradu i Gradina Martinićka. Reportaža je dokumentarnog karaktera i emitovala se na državnoj televiziji Crne Gore.

- Studijske grupe novinara

U okviru promocije na tržištu Poljske Nacionalna Turistička organizacija Crne Gore je, u saradnji sa PR kućom Lawenda, organizovala studijsku posjetu predstavnika medija iz Poljske koji su od 9-13.oktobra boravili u Crnoj Gori. Riječ je o predstavnicima magazina National Geographic Traveler, Magazyn Podróże, Wiadomości Turystyczne i portal wp.pl, Onet.pl, gazeta.pl i Interia.pl.

Tokom prvog dijela boravka u Crnoj Gori novinari su obišli vinski podrum Šipčanik kompanije Plantaže 13.jul, Stari Bar i Staru maslinu. Oni su posjetili i Stari grad Ulcinj kao i hotel Holiday Village Montenegro koji posluje u okviru međunarodne hotelske grupacije Karisma hotels & resorts. Poljski novinari obišli su Budvu, Kotor, Cetinje i NP Lovćen.

U drugom dijelu boravka oni su se upoznali i sa ponudom sjevera, brojnim mogućnostima za aktivan odmor u prirodi. Tokom boravka u Danilovgradu novinari su posjetili uže gradsko jezgro Danilovgrada i kulturne ustanove Centar za kulturu i Umjetničku koloniju. Takođe, TO Danilovgrad im je organizovala tradicionalni crnogorski doručak u Lounge Bar Central.

- Prijavi smještaj

U saradnji sa NTO CG smo učestvovali u kampanji „Ne budi kao Špiro! Prijavi smještaj" odnosno na Lokalnom javnom emiteru Radio Danilovgrad se deset puta dnevno emitovala reklama sa navedenim sloganom. Nakon ove kampanje u opštini Danilovgrad se do sada registrovalo šest davaoca privatnog smještaja, a do kraja godine se očekuje još prijava smještaja.

2. Saradnja sa institucijama i NVO sektorom

- Saradnja sa Opštinom Danilovgrad

Izuzetno dobra saradnja sa opštinom Danilovgrad podrazumijeva i obostrano pružanje brojnih informacija, kao i podataka neophodnih za realizaciju nekih aktivnosti.

- Saradnja sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma, NTO i LTO

Tokom 2018.godine su održani brojni sastanci na kojima su postignuti dogovori oko zajedničkih nastupa na sajmovima, dati predlozi i sugestije za prevazilaženje problema, itd.
Na poziv kolega iz LTO Plav 27.jula prisustvovali smo manifestaciji „Dani borovnice", koja se tradicionalno održava u Plavu. Tom prilikom direktor LTO Plav i njegovi saradnici upoznali su nas sa kulturno istorijskim znamenitostima tog kraja.

U cilju boljeg funkcionisanja i rada TODanilovgrada, u kancelarijama MORT-a je dana 16.10.2018.godine održan sastanak povodom incijative TO Danilovgrada za proširenje obveznika plaćanja izletničke takse. Sastanku su prisustvovali direktor TODanilovgrad, potpredsjednik opštine Danilovgrad Ilija Grgurović i predstavnioci MORT-a generalna direktorica Direktorata za razvoj konkurentnosti i investicija u turizmu Olivera Brajović i

Božo Vučeković, iz odsjeka za propise. Zaključak sa ovog sastanka bio je da još uvijek nema zakonske osnove za proširenje obaveznika plaćanja izletničke takse.

- Saradnja sa opštinskim javnim preduzećima

Sardanja sa JP „Komunalno”, DOO Preduzeće za uzgoj, zaštitu i lov divljači i riba, MUP-om, Komunalnom policijom, i drugim opštinskim službama je bila izuzetno dobra i doprinijela je rješavanju brojnih problema koji su se javljali, posebno u turističkoj sezoni. Od maja 2018.godine je imenovan i turistički inspektor za opštinu Danilovgrad koji je dao veliki doprinos u rješavanju problema kada su u pitanju napalata izletničke i boravišne takse.

- Saradnja sa obrazovnim ustanovama

Kao i prethodnih godina i u 2018.godini smo nastavili dobru saradnju sa školskim ustanovama naše opštine. U aprilu mjesecu smo obezbijedili prevoz za tridesetak gimnazijalaca koji pohađaju nastavu iz Turističke geografije Crne Gore.

U saradnji sa Trgovinskom školom JU „Sergije Stanić”, pet učenika turističkog smjera iz opštine Danilovgrad obavili su praksu u TO Danilovgrad u periodu jul-avgust. Cilj prakse je upoznavanje učenika sa važnim aspektima poslovanja naše organizacije koje će im koristiti u budućoj profesiji, kako bi se postigla neophodna povezanost između teorijskog i praktičnog dijela usavršavanja i što kvalitetnijeg osposobljavanja za buduće poslove.

Po Vladinom programu stručnog osposobljavanja a na naš zahtjev Uprava za kadrove nam je dodijelila tri pripravnika koji su u periodu od 15.01-15.10.2018.godine obavili pripravnički rad.

- Saradnja sa NVO sektorom

Udruženju roditelja i djece sa posebnim potrebama „Rastimo zajedno" omogućili smo jednodnevni izlet i posjetu pivskom manastiru.Takođe, na njihov zahtjev obezbijedili smo sredstva za prevoz do odredišta.
Kao jedan od sponzora prestižnog Međunarodnog takmičenja u modernom plesu „Open dance KUP Božica Pejović" u organizaciji PK „Matrix" nagradili smo najbolje učesnice dvodnevnim boravkom u Herceg Novom.
Za novi projekat folklornog ansambla „Oro" koji se odnosio na stvaranje kvalitetne studijske muzičke numere narodnih igara i pjesama izdvojili smo sponzorstvo u iznosu od 100€.

- Saradnja sa sportskim društvima

Saradnja sa sportskim društvima naše opštine je na zavidnom nivou i mi nastojimo da u okviru svojih finansijskih mogućnosti pružimo podršku afirmaciji i razvoju zdravog života posebno mladih. Na tom planu iz našeg budžeta tokom godine opredijelili smo 100 € RK Danilovgrad i 300€ FK Danilovgrad.

3. Organizovanje manifestacija

TO Danilovgrad već duži niz godina uspješno realizuje akcije, događaje i manifestacije koje su postale prepoznatljive i imaju tradicionalni karakter.

- Tradicionalni uspon na Prekornicu – 23.- 25.02.2018.

TO Danilovgrad je i ove godine podržala manifestaciju Tradicionalni uspon na Prekornicu koji je organizovan u saradnji sa PK „Prekornica“. Ovaj događaj okupio je veliki broj planinara iz zemlje i okruženja. Iz godine u godinu broj posjetilaca ovog pohoda raste. Ono što je značajno napomenuti je da ova manifestacija u najboljem obliku promoviše planinarenje i planinske staze naše opštine.

- VII Čiker MTB Maraton

Na poziv organizatora predstavnik TO Danilovgrada je prisustvovao startu biciklističkog maratona u Kraljevu. Tom prilikom dogovorene su pojedinosti oko učestvovanja u organizaciji maratona i obaveza TO Danilovgrad prema istom. Maraton je trajao deset dana i nije imao takmičarski karakter. Dužina staze je bila 600 km (Kraljevo-Guča- Požega-Zlatibor-Nova Varoš-Prijepolje-Pljevlja-Žabljak-Šavnik-Nikšić-Danilovgrad-Podgorica-Ulcinj). Maraton je startovao iz Kraljeva 24.06.2018.godine i završio se u Ulcinju 03.07.2018.godine. Sedmog dana maraton se vozio kroz Danilovgrad gdje smo na Trgu Golootočkih žrtava za sve učesnike obezbijedili doručak i osvježenje. Ovaj maraton ima Međunarodni karakter i okupio je više od 150 biciklista iz zemlje i regiona.

- VI Internacionalni festival folklora Danilovgrad

12.07.2018.godine na Trgu golootočkih žrtava pod pokroviteljstvom Opštine Danilovgrad a u organizaciji Centra za kulturu Danilovgrad održao se VI Internacionalni festival folklora. Ovaj festival je okupio veliki broj folklornih ansambala iz zemlje i okruženja i to: FA iz Bugarske, FA iz Srbije, FA iz Makedonije, FA Oro, FA Danilovgrad. Početak festivala obilježio je defile učesnika glavnom gradskom ulicom a završio koncertom poznatog crnogorskog pop-pjevača Danijela Alibabića.

- Spuško ljeto 2018.godine

Pod pokroviteljstvom Opštine Danilovgrad a u organizaciji Centra za kulturu Danilovgrad 14.07.2018.godine otvorena je tradicionalna manifestacija Spuško ljeto 2018. Ova manifestacija je kulturno-zabavnog i sportskog karaktera i okuplja veliki broj takmičara u sportskim disciplinama. U okviru ove manifestacije TO Danilovgrad je organizovala KUP Crne Gore u Bench pressu po WUAP pravilima.

- Manifestacija Rijekom Zetom 2018 godine

25.08.2018 godine je održana tradicionalna manifestacija Rijekom Zetom 2018.godine, pod pokroviteljstvom Opštine Danilovgrad a u organizaciji Centra za kulturu Danilovgrad i TO Danilovgrad. Ove godine manifestacija je trajala jedan dan u okviru koje su održana sportska takmičenja, Sajam zdrave hrane, izbor za mis rijeke Zete i bogat kulturno-zabavni program. Manifestacija je otvorena Sajmom zdrave hrane, starih zanata i suvenira na kome se predstavio veliki broj izlagača iz Crne Gore. Tokom cijelog dana organizovana su sledeća sportska takmičenja i to: takmičenje ribolovaca udicom na plovak, takmičenje u preplivavanju rijeke Zete i takmičenje u skokovima sa skakaonice. Manifestacija je zatvorena izborom za mis rijeke Zete i kulturno-umjetničkim programom u kojem su učestvovali Bojan Delić, Anita Popović, Mila Nikić, Dražen Baković i PK „Matrix“.

- Akcija neka bude čisto

U saradnji sa JP Komunalno i Osnovnim školama naše opštine 14.09.2019.godine TO Danilovgrad je organizovala akciju čišćenja naše opštine. Ova akcija naišla je na veliki odaziv, preko hiljadu učesnika, kako građana tako i djece iz Osnovnih škola u Danilovgradu i Spužu. Tom prilikom su organizovano čišćeni lokaliteti centra Danilovgrada, Spuž i Park prijateljstva u Grbe. Kako je tom prilikom skupljeno oko 600 vreća otpada, smartamo da je akcija bila više nego uspješna. Akciju su pomogli Marketi Franca, Idea, Alfa i Merkator, kao i firma Garmin.

- Međunarodni Oldtajmer rally

22.09.2018.godine održana je treća izložba Oldtajmera u Danilovgradu. Okupljanje učesnika oldtajmer rally je počelo u centru Danilovgrada od 9:00 do 12:h nakon čega je karavan krenuo u obilazak naše opštine preko manastira Ostrog do Spuža, gdje se i održao završni dio

ovog programa u periodu od 15:00h do 19:00h. Ova manifestacija okupila je veliki broj kako učesnika iz Crne Gore i regiona, tako i posjetilaca i ljubitelja starih automobila. Događaj je bio i medijski propraćen od strane RTCG, uživo na Jutarnjem programu, i RT Vijesti, kao i elektronskih i štampanih medija iz Crne Gore i Srbije.

- Učešće i suorganizacija TO Danilovgrad u manifestacijama

TO Danilovgrad je aktivno učestvovala u suorganizaciji važnih kulturnih i sportskih manifestacija u Danilovgradu i to: Prvomajski uranak, Katunske – sportske igre, Bjelopavlićke sportske igre, Ilindan na Sinjajevini...

4. Ostale aktivnosti

Kako bi što bolje i efikasnije obavljali aktivnosti na terenu u junu mjesecu je TO Danilovgrad preko Porshe lizinga kupila auto marke citroen C4 2014.godine, 1.6dizel motor sa pređenih 100.000km. Cijena auta je iznosila 6.400€, obavezno je bilo učešće od 10% a ostatak duga plaća se u jednakim mjesečnim ratama u iznosu od 116,79€.

III SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

1. Mjere sprovedene u cilju podsticanja kvaliteta građenja i oblikovanja prostora

Mjere koje trebaju obezbijediti kvalitet građenja i oblikovanja prostora sadržane su u smjernicama za izradu detaljnih planova koje su obrađene i kroz PUP opštine Danilovgrad, kao i kroz sadržaj svakog DUP-a i drugog plana, pojedinačno.

Kvalitet građenja se obezbjeđuje kroz utvrđenu obavezu projektovanja aseizmičkih konstrukcija u skladu sa standardima i tehničkim propisima; projektovanjem energetski efikasnih objekata; urbanističko tehničkim uslovima koji propisuju arhitektonski izgled prikladan lokaciji i podneblju; primjenom kvalitetnih građevinskih materijala primjerenim ovome podneblju, te proračunom toplotne zaštite.

Kvalitet, sigurnost i pristupačnost svim licima do svih javnih objekata omogućena je kroz projektovanje i izgradnju u skladu sa propisanim standardima za javne objekte i puteve, koristeći pristupne rampe, oborene ivičnjake, liftove i sl.

Prostorno planskim dokumentima su takođe date smjernice za pejzažno oblikovanje prostora i uređenje zelenih površina;

Vezano za ukupan razvoj Opštine Danilovgrad postavljen je cilj aktivnog djelovanja na unaprjeđenju sistema planiranja i uređenja prostora, kako bi se zaustavilo neracionalno i neplansko korišćenje prostora, zaštita poljoprivrednog, turističkog i prirodno vrijednog prostora.

Posebna pažnja usmjerena je na izgradnju infrastrukturnih sistema i komunalno opremanje građevinskog zemljišta, a takođe i zaštitu životne sredine.
Kvalitetno građenje i oblikovanje prostora prvenstveno podrazumijeva primjenu propisa u ovoj oblasti, odnosno uključivanje odgovarajuće pravne regulative iz svih sektora zaštite životne sredine, saobraćaja, poljoprivrede, energetike, šumarstva i dr.

Shodno odredbama Zakona o procjeni uticaja na zivotnu sredinu, provodenje procedure procjene uticaja na zivotnu sredinu vrši organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite zivotne sredine je odgovoran za sprovodenje postupka procjene uticaja, i to za one projekte za koje saglasnosti, odobrenja i dozvole izdaju drugi organi lokalne uprave.

Procjena uticaja na životnu sredinu definisana je kao proces kojim se identifikuju i vrjednuju moguci značajni uticaji projekta i određuje način sprječavanja, otklanjanja, ublažavanja iii sanacije štetnih uticaja na zivotnu sredinu i zdravlje ljudi. Postupak procjene uticaja podrazumijeva davanje uslova i smjernica, sprovođenje postupka odlučivanja o potrebi procjene uticaja za projekte (razmatranje zahtjeva, obavjestavanje javnosti, donošenje rješenja), određivanje obima i sadržaja Elaborata procjene uticaja i odlučivanje o davanju saglasnosti na Elaborat procjene uticaja (razmatranje Elaborata, obavjestavanje javnosti, formiranje i koordinisanje radom komisije,
organizovanje javnog uvida i sprovođenje javne rasprave, donošenje rješenja). Nakon sprovedene procedure, službenici vode Javnu knjigu i po potrebi, odnosno zahtjevu, organizuju i naknadni uvid u dokumentaciju.

U izvještajnom periodu, shodno Zakonu o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG“, broj 80/05 i „Sl. list CG“, br. 40/10, 73/10, 40/11, 27/13 i 52/16) i Uredbi o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG“, broj 20/07) doneseno je:

- Donešeno 15 rješenja kojima se utvrđuje da nije potrebna procjena uticaja na životnu sredinu;
- Donešeno 7 rješenja kojima se utvrđuje da je potrebna procjena uticaja na životnu sredinu;
- Donešena 4 rješenja kojima se daje saglasnost na elaborat procjene uticaja na životnu sredinu;
- Donešeno 1 rješenje kojim se ne daje saglasnost na elaborat procjene uticaja na životnu sredinu;
- Izdato 39 mišljenja o potrebi ulaska u postupak procjene uticaja na životnu sredinu;
- Izdato 3 mišljenja na planove upravljanja otpadom;
- Dostavljen Izvještaj o sprovođenju Plana upravljanja otpadom u opštini Danilovgrad za 2017. godinu Ministarstvu održivog razvoja i turizma;
- Dostavljene informacije o stanju životne sredine za 2016. godinu i podaci u vezi sprovedenih aktivnosti za period jun 2017. – jun 2018. godine iz oblasti voda i buka Ministarstvu održivog razvoja i turizma;
- Odgovoreno na 9 dopisa od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma i Agencije za zaštitu životne sredine;
- Pripremljen nacrt Odluke o načinu odvojenog sakupljanja i sakupljanja komunalnog otpada radi obrade na teritoriji opštine Danilovgrad.

2. Uticaj mjera uređenja prostora na poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja i dr.

Mjere uređenja prostora propisuju se kroz prostorno planske dokumente kojima su definisane njegove namjene i režimi uređenja. U usvojenom PUP-u se javljaju tri osnovne namjene prostora:
izgrađeno zemljište, neizgrađeno zemljište i saobraćajna infrastruktura.
Kroz neizgrađeno područje obrađene su poljoprivredne površine, zelene površine, šume, vode i sl.

Poljoprivredne površine su najznačajnije površine i prema odredbama iz PUP-a treba ih posebno štititi. Sve grane poljoprivrede trebaju se razvijati a posebno na manjim područjima. Takođe je potrebno stimulisati male poljoprivredne proizvođače i potencirati organski uzgoj.

Najznačajnije šumske površine se nalaze na šumskim kompleksima Studeno, Ponikvica, Prekornica, Štitovo i Garač.

Najznačajnije vodne površine su: rijeka Zeta sa pritokama Sušica, Morava, Gračanica, Kulendrija, Matica i Rimanići potok a kaptirana vodoizvorišta su: Mareza, Oraška jama, Tunjevo, Žarića jama, Brajovića jama, Slatina, Viško vrelo, Vučiji studenac i Košćelovac.

Može se konstatovati da se donesenim planskim dokumentima, prvenstveno PUP-om, kao i planovima nižeg reda u odnosu na PUP, odnosno DUP-ovima, uređuje prostor ali na način na koji se čuvaju poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, kao i površine infrastrukture i sl.

3. Građevinsko zemljište

Građevinsko zemljišta podrazumijeva zemljište koje je planskim dokumentom određeno za građenje objekata, a ovo se uređuje kroz pripremu istog za komunalno opremanje i samo komunalno opremanje koje podrazumijeva izgradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture.

Uređivenje građevinskog zemljišta se uglavnom svodi na primarnu infrastrukturu (vodovod, kanalizacija, elektro instalacije i saobraćajnice), a cilj je da se kroz racionalno korišćenje prostora i zaštitu životne sredine razvije, prije svega, putna mreža i postigne bolja integracija prostora.

Lokalna samouprava obezbjeđuje uređivanje građevinskog zemljišta u skladu sa Programom uređenja prostora, a sredstva za realizaciju istog se definišu kroz budžet Opštine Danilovgrad.

4. Iznos naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta i ugovorenih naknada

Za izgradnju na građevinskom zemljištu primjenjuju se odredbe dvije odluke i to:

- Odluka o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 017/18)
- Odluka o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 036/18)

Sredstva ostvarena od ove naknade, u ovom izvještajnom periodu, iznose107.905,64€

5. Obalno područje

Najvažniji resurs, što se tiče rijeka, na teritoriji opštine Danilovgrad je rijeka Zeta, koja je postojećom planskom dokumentacijom, prvenstveno Prostorno urbanističkim planom opštine Danilovgrad, prepoznata kao značajan resurs te je istim predviđeno da se izvrši uređenje obale rijeke Zete. Shodno tome, u toku je uređenje obale ove rijeke, shodno Glavnom projektu uređenja terena „Obala Zete Danilovgrad“, kao i završena rekonstrukcija mosta naistoj.

6. Izvorišta vode

Sedam izvorišta kojima se napaja vodovodni sistem opštine Danilovgrad, čiji je kapacitet vodozahvata u hidrološkom minimumu ljetnjeg perioda su sledeći: Slatina 20 l/s, Mareza 55 l/s, Oraška jama 160 l/s, Milojevićka vrela-Tunjevo 30 l/s, Jama Žarića 45 l/s, Jama Brajovića 45 l/s i Viško vrelo 15 l/s.

Napominjemo da se vrši redovna kontrola hemijsko-biološke ispravnosti, kao i dezinfekcija vode za piće od strane preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ doo Danilovgrad.

7. Energetski potencijal

Energetski potencijal opštine Danilovgrad obuhvata sledeće elemente elektroenergetskog sistema Crne Gore: izvore električne energije (dvije hidroelektrane), 35 kv postrojenje trafostanice 110/35 kv, trafostanice 35/10 kv i 35/0.4 kv, srednjenaponske vodove 10 kv, trafostanice 10/0.4 kv i vodove niskog napona.

Energetski potencijal u opštini Danilovgrad predstavljaju prvenstveno hidroelektrane Slap Zete i Glava Zete koje su protočne hidroelektrane derivacionog tipa, pri čemu je prosječne godišnje proizvodnja prve oko 3,5 GWh, a hidroelektrane Glava Zete oko 9 GWh.

Planirana je izgradnja Hidroelektrane Rošca, snage 5 MW, koja bi koristila vode HE Perućica. One bi bile zahvaćene jednom manjom branom na rijeci Zeti.

Potencijal sunčeve energije je takođe evidentan, obzirom da sunčanih sati u prosjeku ima 2.372,5h/godini.

8. Pogranična područja, manje razvijena područja

Opština Danilovgrad se graniči sa opštinama Podgorica (60,6 km), Nikšić (63,7 km), Cetinje (15,7 km) i Kolašin (14,5 km).

Ona pripada središnjem regionu Crne Gore čiji je geografski položaj odredjen koordinatama 18°56′ i 19°45′ istočne geografske dužine i 42°27′ i 42°45′ sjeverne geografske širine. Površina opštine iznosi 501 km², što predstavlja 3,6 % teritorije Crne Gore, i spada medju opštine srednje veličine. Širina teritorije danilovgradske opštine u pravcu istok-zapad iznosi 15-26 km, a po pravcu sjever-jug od 25-32 km. Ukupna dužina granica iznosi 154,5 km,

Preko aerodroma (35 km), željezničke pruge Nikšić-Podgorica i magistralnog puta (M-18), Opština Danilovgrad saobraćajno je dobro povezana sa susjednim opštinama.

Međuopštinskom saradnjom opštine mogu kroz kvalitetne projekte i programe privući investicije iz javnih, privatnih ili donatorskih izvora. Prednosti su, prije svega, poboljšanje kvaliteta javnih usluga, smanjenje razlika i privlačenje investicionih fondova.

Akcioni plan sprovođenja strategije održivog razvoja opštine Danilovgrad za period 2012-2018. godina ("Sl. list Crne Gore - opštinski propisi", br. 28/12) fokusiran je na odgovarajuća strateška opredjeljenja (prioritete), a između ostalog i na međuopštinsku saradnju, koja bi obuhvatala prije svega izgradnju infrastrukture, unapređenje katuna planina Sinjavine i Lukavice, organizaciju zajedničkih službi, zaštitu rijeke Zete, odlaganje otpada, zaštitu životne sredine i građana, realizaciju zajedničkih programa i projekata i sl.

9. Upravljanje otpadom-prostorni aspekt, prečišćavanje otpadnih voda

- **Upravljanje otpadom**

Odgovoran odnos prema prostoru, kao višestruko značajnom i istovremeno osjetljivom i ograničenom dobru, podrazumijeva između ostalog i adekvatno upravljanje otpadom,

odnosno stvaranje uslova za odgovarajuću manipulaciju istim, od mjesta nastanka do mjesta konačnog odlaganja. Navedeno se odnosi na donošenje i implementaciju različitih strategija i planova, kao i obezbjeđivanje neophodnih tehničkih uslova i mehanizacije, kako ne bi došlo do narušavanja i nepovratne devastacije prostornih kapaciteta.

Upravljanje otpadom se realizije vođenjem postupka Procjene uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG“, br. 80/05 i „Sl. list CG“, br. 40/10, 73/10, 40/11 i 27/13), izdavanjem mišljenja na Plan upravljanja otpadom proizvođača otpada shodno članu 28 Zakona o upravljanju otpadom („Sl. List CG“, br. 64/11) donošenjem akata shodno ovom zakonu i primjena aktivnosti Plana upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom čiji je nosilac nadležni sekretarijat.

Napominjemo da je usvojena Strategija upravljanja otpadom u Crnoj Gori i Državni plan upravljanja otpadom za period od 2015. do 2020. godine. Time su stvoreni uslovi za izradu Lokalnog plana upravljanja otpadom za period do 2020. godine, te je na sjednici Skupštine opštine Danilovgrad održanoj dana 27.12.2016. godine usvojen Plan upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom i Lokalni plan zaštite životne sredine.

Takođe napominjemo da površina sa koje se vrši sakupljanje komunalnog otpada na teritoriji opštine Danilovgrad iznosi oko 60 km². Pokrivenost teritorije sakupljanja komunalnog otpada sa gradskog područja iznosi 13km², dok je pokrivenost sakupljanja komunalnog otpada sa seoskog područja oko 43 km².

Mora se konstatovati da su nelegalna smetlišta i dalje prisutna i da se obnavljaju bez obzira što doo “Komunalno” Danilovgrad radi na njihovom uklanjanju. Stoga je neophodno dodatno urediti komunalnu infrastrukturu za upravljanje otpadom i sprovesti kampanju ordživog upravljna otpadom. U cilju ovoga neophodno je što prije krenuti sa primjenom Odluke o načinu odvojenog sakupljanja i sakupljanja komunalnog otpada radi obrade na teritoriji opštine Danilovgrad koja je donešena na sjednici Skupštine opštine Danilovgrad održanoj dana u decembru mjesecu 2017. godine.

- **Procjena uticaja projekata na životnu sredinu**

Tokom 2018. godine sekretarijat nadležan za poslove zaštite životne sredine je sproveo 21 postupak shodno Zakonu o procjeni uticaja na životnu sredinu. Realizacijom ovih postupaka je definisan optimalan način funkcionisanja rezličitih djelatnosti na životnu sredinu i zdravlje lokalnog stanovništva. Sve izrečene mjere smanjivanja i neutralisanja negativnog uticaja na životnu sredinu su sastavni dio rješenja kojima je ovaj sekretarijat odobrio određeni tip gradnje i djelatnosti, a primjenu istih kontroliše ekološka inspekcija.

10. Saradnja sa međunarodnim institucijama

U izvještajnom periodu upriličene su sledeće najznačajnije radne posjete:

Opštinu Danilovgrad posjetili su ministri Vlade Crne Gore: ministrarka ekonomije Dragica Sekulić sa saradnicima; ministarka javne uprave Suzana Pribilović sa saradnicima, ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović sa saradnicima; ministar zdravlja dr Kenan Hrapović, ministar kulture Aleksandar Bogdanović sa saradnicima; ministar odbrane mr Predrag Bošković.

- Opštinu Danilovgrad posjetili su diplomatski predstavnici: šef Delegacije Evropske unije Crnoj Gori, Nj.E. Aivo Orav; ambasador Bosne i Hercegovine u Crnoj Gori Nj.E. Đorđe Latinović; ambasador Republike Slovenije u Crnoj Gori Nj.E. Mitja Močnik; ambasador Ujedinjenih Arapskih Emirata u Crnoj Gori Nj.E. Abdulsalam Hareb Obaid Al Romaithi;

ambasadorka Republike Francuske u Crnoj Gori Nj.E. Christine Toudic; ambasador Češke Republike NJ.E. Karel Urban; ambasadorka Velike Britanije u Crnoj Gori Nj.E. Elison Kemp.

Opštinu Danilovgrad posjetila je delegacija Kineske Asocijacije za međunarodno prijateljstvo gradova za Evropu, koju je predvodio Šing Boming, generalni sekretar Asocijacije sa saradnicima kao i delegacija Zajednice opština Crne Gore.
U dijelu kontakata međunarodne saradnje, pored ostalih aktivnosti, realizovano je:

- Opština Danilovgrad je posredstvom međunarodne saradnje učestvovala u pripremi 5 projektnih predloga ukupne vrijednosti 3.102.373,71 euro, radi na pripremi 3 projektna predloga ukupne aproksimativne vrijednosti 2.854.000,00 eura i trenutno implementira 1 projekat - „FLAT“ (zaštita životne sredine – Formiranje Regionalnog centra za obuku u slučaju elementarnih nepogoda i izgradnja i opremanje Vatrogasnog doma) vrijednosti 959.073,71 eura.

- Održana završna konferencija projekta „Putevima EU“ u Erdutu;

- Delegacija Opštine Danilovgrad je boravila u Bariju, u cilju potpisivanja ugovora za projekat „FLAT – Podrška i trening za reagovanje u slučaju poplava i klizišta“ koji se finansira od strane EU kroz program prekogranične saradnje Italija – Albanija – Crna Gora;

- Delegacija Opštine Danilovgrad boravila je u Opštini Konavle, Hrvatska, gdje je održan sastanak sa potencijalnim partnerima u projektu INTERREG-IPA CBC Hrvatska-Bosna i Hercegovina-Crna Gora;

- U ReSPA-i u Danilovgradu održana je početna konferencija projekta „FLAT – Podrška i trening za reagovanje u slučaju poplava i klizišta“;

- Delegacija Opštine Danilovgrad je boravila u Albaniji na sastanku partnera projekta FLAT;

- Nastavljena saradnja sa međunarodnim organizacijama: Delegacijom Evropske Unije u Crnoj Gori, Evropskom bankom za obnovu i razvoj i Svjetskom bankom, OEBS, UNDP, UNICEF, GIZ, kao i mnogim ambasadama itd.

Odbornici Skupštine opštine Danilovgrad, građani i javnost su na transparentan način upoznati sa navedenim aktivnostima.

11. Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenja planskih dokumenata

Saradnja sa svim nadležnim organima, prvenstveno sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma, ocjenjena je kao veoma dobra. Takođe i saradnja i sa svim drugim institucijama kao što su: Uprava za nekretnine, Direkcija za saobraćaj Vlade Crne Gore, CEDIS, javne ustanove i preduzeća i drugi, je veoma dobra.

12. Povjereni poslovi od strane državne uprave

Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“, broj 64/17, 44/18 i 63/18), povjerio je pojedine poslove iz oblasti planiranja prostora i izgradnje objekata nadležnom organu lokalne uprave, odnosno Sekretarijatu za urbanizam, komunalne, stambene poslove, saobraćaj i zaštitu životne sredine Opštine Danilovgrad.

Uredbom o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma jedinicama lokalne samouprave („Sl.list CG“ broj 68/17) povjereni su organima lokalne samouprave poslovi izdavanja urbanističko tehničkih uslova.

13. Broj organizovanih urbanističko-arhitektonskih konkursa
U ovom ijvještajnom periodu nijesu rađeni urbanističko –arhitektonski konkursi.

IV PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLJUČUJUĆI I OBJEKTE IZGRAĐENE SUPROTNO ZAKONU

Sekretarijat za urbanizam, komunalne, stambene poslove, saobraćaj i zaštitu životne sredine Opštine Danilovgrad je izdao:
- 221 urbanističko tehnički uslov za izgradnju objekata;
- 6 građevinskih dozvola;
- 2 upotrebne dozvole;
- 32 izvoda iz važeće prostorno planske dokumentacije;
- 151 dopis Upravi za nekretnine;
- 130 dopisa “Vodovodu i kanalizaciji” DOO Danilovgrad,
- 1177 obrađivanih predmeta po zahtjevima za legalizaciju nelegalnih objekata.

Napominjemo da Uprava za nekretnine nije dostavila podatke iz svoje nadležnosti, tako da se nije mogao napraviti spisak objekata bez građevinske dozvole.

V ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

U toku izvještajne godine podnešena su dva zahtjeva, koji su registrovani kao iskazane potrebe korisnika prostora za promjene u prostoru.
Zahtjevi su se odnosili na izmjenu namjene u PUP-u i to prenamjenu iz zelene površine u zonu stanovanja.

VI PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

Predlažemo sledeće mjere za unapređenje politike uređenja prostora:

- Prioritetno je sprovođenje smjernica i preporuka za uređenje prostora Opštine Danilovgrad iz usvojenog Prostorno urbanističkog plana (PUP), kao plana najvećeg reda, za uređenje prostora ove opštine,
- Preduzeti mjere koje omogućavaju sprovođenje odredbi Zakona vezano za legalizaciju objekata, koje su u nadležnosti organa lokalne uprave,
- Intezivirati aktivnosti na donošenju planske dokumentacije nižeg reda, prioritetno za prostore za koje se planovi detaljne razrade izrađuju prvi put i izmjene planskih dokumenata starijeg datuma,
- Primjenjivati nove zakonske odredbe, a naročito odredbe koje se odnose na uređivanje građevinskog zemljišta, kroz opremanje istog na način koji omogućava implementaciju planskog dokumenta,
- Potrebno je uvesti neke nove mjere i olakšice koje će stimulisati vlasnike zemljišta da investiraju u izgradnju objekata,
- U kontinuitetu i redovno ažurirati podatke na sajtu Opštine Danilovgrad u cilju obezbjeđenja javnosti i transparentnosti u oblasti uređenja prostora i izgradnje objekata.

ANEX 8
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2018.GODINI
U OPŠTINI GUSINJE

l. Uvod

Opština Gusinje se nalazi na jugoistočnom dijelu Crne Gore ,a stala je odvajanjem iz opštine Plav 2014 godine i graniči se sa opštinom Plav ,Andrijevica i NR Albanije. Opština Gusinje raspolaže prirodnim resursima i potencialima koji treba u planskim dokumentima regulacione urbanističke valorizovati prema smjernicama i planovima višega reda.

Posebni osvrt je definisati namjena prostora i raspoloživih prirodnih resursa za razvoj poljoprivrede ,turizma ,šumarstva ,vezujući se za izgradnju naselja u ruralnom i gradskom području . Prostor opštine sa stanovišta izgradnje objekata u svojini gradjana / porodično stambene zgrade,poslovno turistički objekti sa pratećom infrastrukturom / treba uskladiti sa vazećim smjernicama planova višega reda.
Obzirom na specifičnosti i formiranje opštine Gusinje posebno treba istaći okolnost da nije postojala plavska dokumentacija / GUR ,DUP –vi centra Gusinje i odgovarajuce studije /.
Sadašnja opština Gusinje je na nivou opštine Plav tretirana kao Mjesna zajednica van GUP-a i postojao je jedini planski dokument na nivou plana uredjenja naselja koji je temporalnog karaktera .
Od opštine Plav smo naslijedili dio PUP –a koji se odnosi za područje opštine Gusinje .Urbano područje Gusinja je djelimično obradjeno izmjena i dopuna DUP-om u povrsini od 94,04 ha /Sl.listCG –opstinski propisi 1 /83. Opština Gusinje obuhvata naselja; Dolja,Dosudje,Grnčar,Gusinje/g/,Koljenovici,Kruševo,Martinovići ,Višnjevo ,te se u planiranju budućih sadržaja površina ova naselja uzimaju u obzir za zadovoljenje odredjenog broja funkcija u Gusinju .Opština Gusinje mora da omogući pružanje osnovnih obrazovnih ,zdravstvenih i socialnih usluga ,kao i odgovarajuće sportske i kulturne aktivnosti uz razvoj tercijarnih i kvartalnih aktivnosti područja Gusinja.

Gusinje posjeduje potenciale za razvoj turizma i znatan dio njegove teritorije je u području Nacionalnog Parka prokletije za koji je usfojena prostorno planska dokumentacija .
Do sada je opština Gusinje sprovela aktivnosti i uradila po smjernicama PUP-a zbog nedostatka ostale planske dokumentacije .

ll.Analiza sprovedenih planskih dokumenata

Postojeci PUP kao jedini mjerodavni dokument je od formiranja opštine Gusinje poštovan i na osnovu njegovih smjernica su izdavana odobrenje za gradjenje objekata u svojini gradjana sa infrastrukturnim komponentama u skladu sa programom kapitalnog Budžeta Opštine Gusinje ,Direkcija javnih radova Vlade Crne Gore i resornih Ministarstava .

Opština Gusinje je donijela Odluku o izradi DUP-a ,,Centar ,, i DUP ,,Privredne zone ,,Gusinje ,,Sl.CG –opstinski propisi,, broj35/18 /U programskom zadatku odluke za izradu DUP-a su ispoštovani uslovi i smjernice planova višega reda a posebno novi zakon o planiranju prostora I izgradnji objekata.

1./Skica nacrt Dup-a ,,Centar ,,/

2./skica nacrt Dup-a ,,Privredne zone ,,/

U toku su aktivnosti /finalna faza nakon javne rasprave / za usfajanje ove dokumentacije,predlozi plana su dostavljeni Ministarstvu na dalju nadležnost radi davanja saglasnosti na iste.

lll.Sprovedene mjere i njihov uticaj za upravljanje i zaštitom prostora

U okfiru svojih mogućnosti i uz pomoć Vlade opština Gusinje je preduzela sve mjere za zaštitu prostornih potencijala /gradjevinsko izgradjeno zemljište i centar opštine ,prigradska naselja ,privredna zona ,vodotoci,Vruja i Grnčara ,lokalni i regionalni putevi i posebno područje Nacionalnog Parka ,,Prokletije,, /.

lV. Podaci o izgradjenim objektima sa osvrtom na neformalnu gradnju za područje opštine Gusinje

U izvještajnom periodu u toku 2018 godine nadzor na ovoj oblasti je vršila Republička Gradjevinska inspekcija i nije evidentirala izraženost neformalne gradnje u području PUP-a koji se odnosi na opštinu Gusinje a za reon Nacionalnog parka ,,Prokletije,, nijesmo informisani o ovoj problematici.

Ovdje moramo naglasiti činjenicu da postoje prije izvesnog perioda objekti bez odobrenja za gradjenje u svojini gradjana koji se uglavnom mogu se legalizovati.Sekretarijatu za uredjenje prostora i imovinu je dostavljeno 283 zahtjeva za legalizaciju neformalnih objekata koje su u postupku obrade većinom zbog nedostatka validne planske dokumentacije .

V. Zahtjevi Korisnika Prostora

Obzirom da je većina našeg stanovništva iseljenička dijaspora vezana za svoje korijene i porijeklo ,zahtjevi korisnika prostora su definisani za izgradnju porodično stambenih objekata ,poslovno privrednih kapaciteta iz oblasti poljoprivrede,turizma i uslužnih djelatnosti .
Ovdje posebno treba istaći zahtjeve za objekte iz oblasti turizma sa visokim kategorijama usluga u skladu sa državnom strategijom zašta postoje optimalni kapaciteti zemljišnih površina i infrastrukturni komponentni sa posebnom naznakom izgradnje i završetak saobraćajnice Gusinje-Tamara –Grabon –Podgorica.

Vl.Predlog mjera

-Usfojiti neophodnu plansku dokumentaciju /Detalne urbanisticke planove / za ,,Centar Gusinje i Privrednu zonu u skladu sa odredbama Zakona o planiranju prostora i izgradnju objekata.
-Sprovesti zapocete aktivnosti vezano za legalizaciju
-Sprovesti aktivnosti za donosernje i usfajanje PUP-a opštine Gusinje u skladu sa državnim planom.
-Kordinirati aktivnosti sa Nacionalnim parkom ,,Prokletije ,, na osnovu usfojenog plana i smjernica višeg plana na državnom nivou sa posebnom osvrtom na granice i održivi razvoj seoskih područja.
Nadležne opstinške službe sa Direkcijom nekretnina Vlade Crne Gore ažurirati podatke o neformalnim objektima i pratećim podlogama za nedostajuće urbanističke planove.

ANEX 9
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2018.GODINI
U OPŠTINI HERCEG NOVI

I UVOD

Ministarstvo održivog razvoja i turizma dužno je, shodno članu 14 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata («Sl. list CG» br. 64/17, 44/18, 63/18), da Vladi Crne Gore dostavi godišnji izvještaj o stanju uređenja prostora.

Pravni osnov za izradu Izvještaja o stanju uređenja prostora za Opštinu Herceg Novi za 2018.godinu dat je u članu 244 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata («Sl. list CG» br. 64/17, 44/18, 63/18) kojim se propisuje da će se određene odredbe primjenjivati do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore, a u vezi sa članima 15 i 16 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata(«Sl. list CG» br. 51/08, 40/10, 34/11, 47/11, 35/13, 39/13, 33/14, 64/17) kojim se definiše obaveza lokalne samouprave da izradi jednogodišnji program uređenja prostora na osnovu izvještaja.

Izvještaj se izrađuje u skladu sa Uputstvom o bližoj sadržini Izvještaja o stanju uređenja prostora, br. 01 -1523/1 od 25.05.2010. godine, donijetim od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma.

1. Sadržina Izvještaja

Izvještaj o stanju uređenja prostora sadrži: analizu sprovođenja planskih dokumenata; ocjenu sprovedenih mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom; uticaj sektorskih politika na oblast planiranja; aktivnosti u vršenju prenijetih i povjerenih poslova; aktivnosti drugih pravnih lica na poslovima vezanih za planiranje; praćenje stanja građevinskog područja; podatke o uređenosti građevinskog zemljišta; podatke o prijavama za građenje odnosno postavljanje objekata; podatke o izdatim građevinskim dozvolama za složene inženjerske objekte; izgrađenim odnosno postavljenim objektima; indikatore izgrađenosti; kao i druge elemente od važnosti za prostor za koji se izvještaj izrađuje. Na taj način Izvještaja o stanju uređenja prostora za Herceg Novi za 2018.g. predstavlja integralni prikaz stanja uređenja prostora na lokalnom nivou odnosno za jedinicu lokale samouprave.

Planiranjem prostora i izgradnjom smatra se praćenje stanja u prostoru (monitoring), utvrđivanje namjene, uslova i načina korišćenja prostora kroz izradu i donošenje planskih dokumenata, sprovođenje planskih dokumenata i uređivanje građevinskog zemljišta. Načela na kojima se zasniva uređenje prostora definisana su članom 3 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata («Sl. list CG » br. 64/17, 44/18, 63/18).

Monitoring tj. praćenje stanja u prostoru podrazumjeva formiranje i vođenje jedinstvene dokumentacione osnove i informacionog sistema o prostoru i izradi i usvajanju izvještaja o stanju uređenja prostora. Dokumentacionu osnovu čini skup podataka i dokumenata o prostoru u tekstualnom, grafičkom, numeričkom i tabelarnom prikazu, dok informacioni sistem o prostoru predstavlja integrisani skup komponenti sakupljanja, snimanja, čuvanja, obrade i prenošenja informacija o prostoru (član 12 i 13 Zakona).

S tim u vezi vođenje i redovno ažuriranje **dokumentacione osnove i informacionog sistema o prostoru** predstavlja osnov za cjelokupno sagledavanje stanja prostora i polazište za sve ostale faze koje podrazumjeva monitoring. U skladu sa članom 13 Zakona o planiranju i izgradnji objekata («Sl. list CG » br. 64/17, 44/18, 63/18) organi državne uprave, organi lokalne uprave i drugi organi su dužni da Ministarstvu u roku od pet dana izdavanja, dostave svaki akt koji čini dokumentacionu osnovu o prostoru. Sadržaj i način vođenja dokumentacione osnove i informacionog sistema i indikatore za praćenje sprovođenja planskih dokumenata propisuje Vlada Crne Gore.

Predmetni izvještaj predstavlja jednu vrstu dokumenta koji sadrži podatke informacije i ocjene, date i pribavljene od strane Sekretarijata za prostorno planiranje i izgradnju, ostalih

nadležnih organa lokalne samouprave, državnih organa, javnih preduzeća i ostalih institucijama, koje učestvuju u realizaciji određenih segmenata uređenja prostora. **Ovaj Izvještaj urađen je na osnovu dostavljenih pojedinačnih izvještaja, gdje se određene aktivnosti nekih organa lokalne uprave i javnih preduzeće navode više puta odnosno preklapaju, zbog njihovih zajedničkih nadležnosti.**

*Kako još uvijek nije otpočeto sa vođenjem dokumentacione osnove o prostoru, i informacionog sistema o prostoru, ovaj izvještaj ima karakter radnog materijala***.**

Predmetni Izvještaj o stanju uređenja prostora je izrađen za period od **01.01.2018.-17.12.2018.godine,** za potrebe dostavljanja istog Ministarstvu održivog razvoja i turizma, odnosno Vladi Crne Gore.

2. Realizacija obaveza i aktivnosti po osnovu Izvještaja za predhodnu godinu

Osnovno opredjeljenje prostornog razvoja Opštine Herceg Novi, sadržano u konceptu održivog razvoja i uspostavljanju balansa između ekonomskih, ekoloških i socijalnih zahtjeva i uslova, je okosnica svih odluka koje su donošene u prethodnom planskom periodu.

Prostor kao prirodni ambijent sa svim resursima i potencijalima i njegovo racionalno korišćenje stoji u osnovi svakog promišljanja o prostornom razvoju i odluka o planiranju i gradnji. Komplementarno važni su kako urbanističko-arhitektonski tako i segmenti ekonomskog i socijalnog okruženja, naročito u onim dijelovima koji bitno utiču na odluke, kao što su obim i uslovi ulaganja pod kojima se planovi sprovode. Sve značajniji aspekt planiranja uređenja prostora je ekonomska održivost projekta planiranje gradnje.

U skladu sa odredbama Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata («Sl. list CG » br. 51/08, 40/10, 34/11, 47/11, 35/13, 39/13 i 33/14) za predhodni period izrađeni je Izvještaja o stanju uređenja prostora Opštine Herceg Novi za 2017.godinu, na osnovu kog je donijet Programa uređenja prostora Opštine Herceg Novi za 2018.godini.

Zainteresovanost stranih i domaćih investitora, tj. onih koji bi investirali u kapitalne projekte koji bi pokrenuli razvoj Herceg Novog, postoji i dalje. Ovo se direktno odražava na aktivnosti u prostoru, kako u obimu izrade započetih planskih dokumenata, tako i na planu konkretnih realizacija.

Efekti ograničenog priliva investicija i usporavanja u svim segmentima ekonomskog života se najviše osjećaju na planu finansijskih mogućnosti lokalne samouprave, odnosno obimu ulaganja u izgradnju i uređenje prostora.

Značajna promjena koja je uticala na ukupan rad tokom prethodnog perioda su novine na planu zakonske regulative, naručito donošenje Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata. Ovim Zakonom su definisane sveobuhvatno oblasti planiranja prostora i način i uslovi izgradnje i legalizacije bespravnih objekata. Valja napomenuti i neka rješenja koja predstavljaju novinu, a to je, uvođenje elektronskog poslovanja u oblastima koje se uređuju ovim zakonom, sa ciljem da se ubrzaju procedure ostvarivanja prava građana i privrednih subjekata.

U pogledu planiranja prostora dat je nov koncept, kojim su date jednake mogućnosti za sve, bez mogućnosti tačkastog planitanja tj. gradnje na pojedinim lokacijama. Jedinice lokalne samouprave preko takvog koncepta mogu: sagledavati svoje razvojne potrebe i razvojne potrebe lokalne zajednice, inicirati izmjene i dopune planskog dokumenta, aktivno učestvovati u toku i nakon donošenja odluke o izradi planskog dokumenta, davati mišljenje na nacrt planskog dokumenta, učestvovati u reviziji nacrta planskog dokumenta, kao i da učestvuju u izradi urbanističkih projekata. Dalje, u pogledu finansiranja uređenja građevinskog zemljišta, postoji novina kojom se pored naknade za uređenje građevinskog zemljišta, utvrđuje gradska renta, koja ima za cilj da se omogući kvalitetniji razvoj infrastrukture u dijelu objekata zajedničke komunalne potrošnje.

Prostorni razvoj opštine treba da bude u službi njenog održivog razvoja koji podrazumjeva iznalaženje načina zadovoljenja društveno-ekonomskih potreba i interesa građana, uz istovremeno minimiziranje svih pratećih negativnih uticaja na životnu sredinu i prirodne resurse.

Takođe, treba napomenuti i nelegalnu gradnju na teritoriji opštine, koja predstavlja rastući problem za stanje u prostoru i privođenje namjeni pojedinih prostornih cjelina ili lokacija na teritoriji opštine. U tom smislu, donošenjem Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, stvoreni su uslovi za rješavanje ovog problema, datih preko smjernica i konkretnih rješenja u vezi sa postupkom legalizacije, odnosno od podnošenje zahtjeva, do donošenja rješenja o legalizaciji.

U predhodnom periodu nastavljene su aktivnosti koje se tiču nastavka izrade započetih pojedinih planskih dokumenata, gdje je akcenat dat na izradi Prostorno urbanističkog plan Opštine Herceg Novi (PUPOHN). Nastavak procedure izrade planskih dokumenta sprovodi se u skladu sa članom 217 Zakona o planiranju i izgradnji objekata («Sl. list CG » br. 64/17, 44/18, 63/18), a u vezi sa odredbama Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata («Sl.list CG»br. 51/08, 40/10, 34/11, 47/11, 35/13, 39/13, 33/14).

S tim u vezi u planskom periodu za 2018.godinu nije donijet nijedan lokalni planski dokument. Što se tiče lokalne planske dokumentacije čija izrada je u toku, krajem marta 2018.godine nastavljena je procedura izrade i donošenja sedam lokalnih planskih dokumenata, shodno članu 217 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, a u vezi sa članom 39 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, tj. Ministarstvu održivog razvoja dostavljeno je sedam Nacrta planova, radi davanja mišljenja na iste, kako bi se u skladu sa datim mišljenjem nastavila procedura njihove izrade i donošenja.

II ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

Uređenje prostora, treba da predstavlja osnov za održivi razvoj, koji podrazumijeva balans ekonomskih, socijalnih i ekoloških principa, kako bi se poboljšao kvalitet života i bezbjednosti u urbanim i drugim sredinama.

Stupanjem na snagu novog Zakona veliki broj planova na teritoriji Opštine se više ne primjenjuje.

Izradi Prostorno – urbanističkog plana Opštine Herceg Novi, kao važnog lokalnog planskog dokumenta najvišeg reda, pristuplio se 2016.g.

PUP predstavlja strateški plan kojim se određuju ciljevi i mjere prostornog i urbanističkog razvoja lokalne samouprave i njegovim usvajanje može biti rješena problematika planova koji su ukinuti novim Zakonom, i to najprije kroz njegovu direktnu primjenu i kroz izradu i donošenje planova po posebnom postupku za područja u okviru ranije donijetih planskih dokumenta čije vrijeme za koje su donijeti je isteklo.

1. Organizacija, korišćenje i namjena prostora po planskim dokumentima lokalne samouprave – pokrivenost teritorije lokalne samouprave planskim dokumentima

Važeći državni planski dokumenti koji tretiraju teritoriju Opštine Herceg Novi su: Prostorni plan Crne Gore izmjene i dopune - PPCG («Sl. list CG» br. 24/08, 44/12, 08/16), Prostorni plan posebne namjene za obalno područje Crne Gore- PPPNOPCG («Sl. list CG» br. 56/18), Državna studija lokacije «Sektor 32» Rose-Dobreč («Sl. list CG» br. 71/09), izmjene i dopune Državna studije lokacije «Sektor 32» Rose-Dobreč («Sl. list CG» br. 58/14), Državna studija lokacije «Sektor 34" Žanjice-Mirište-Arza («Sl. list CG » br. 08/12), Državna studije lokacije "Sektor 5» Kumbor-Denoviće-Baošiće («Sl. list CG» br. 50/12, 60/12), Izmjene i dopune Državna studije lokacije «Sektor 5» -Kumbor («Sl. list CG» br.

52/18) i Državna studije lokacije «Sektor 1» Rt Kobila – Njivice – ušće Sutorine («Sl. list CG» br. 62/18).

U toku je izrada Nacrta Izmjena i dopuna Državne studije lokacije «Sektor 5» – zona A sa SPU (*Odluka o izradi «Sl. list CG» br. 59/18)*, kao i izrada Predloga Državne studije lokacije «Sektor 2» Ušće Sutorine-Igalo sa SPU (*Odluka o pristupanju izradi «Sl. list CG», br. 51/16*).

Donošenjem Prostornog plana posebne namjene za obalno područje Crne Gore prestaje da važi Prostorni plan područja posebne namjene za morsko dobro - PPPPNMD («Sl. list RCG» br. 30/07). Takođe, donošenjem Izmjena i dopuna Državna studije lokacije "Sektor 5" Kumbor («Sl. list CG » br. 52/18) prestaje da važe Izmjene i dopune Državna studije lokacije "Sektor 5" Kumbor («Sl. list CG » br. 28/14).

Važeća državna planska dokumentacija na teritoriji Opštine Herceg Novi:

PPCG («Sl. list CG» br. 24/08, 44/12, 08/16) je najvažniji državni planski dokument koji daje ulazne podatke za sve druge planske i razvojne dokumente kako na državnom, tako i na lokalnom nivou. Prema PPCG prioriteti razvoja Opštine Herceg Novi su: funkcija turizma sa zdravstvenom komponentom i intenzivna poljoprivreda (Njivice, Igalo, Sutorinsko polje); funkcije kulturnog i uslužnog centra i cjelogodišnji turizam, zdravstveno rehabilitacioni turizam i funkcije bolničko-medicinskog centra (Herceg Novi); proizvodne funkcije u vezi sa brodogradilištem, proizvodnim zanatstvom i stanovanjem, nautičkim turizmom i turističkim kapacitetima u naseljenim mjestima duž rivijere (Zelenika-Bijela), turizam visoke kategorije i specijalizovana poljoprivreda (priobalje na otvorenom moru, poluostrvo Luštica i planinsko zaleđe).

PPPNOPCG («Sl. list CG » br. 56/18) definiše način organizacije i režime korišćenja područja Primorskog regiona. Obuhvata šest primorskih opština, od toga ukupna površina teritorija Opštine Herceg Novi iznosi 26.209,35 ha - površina kopna 23.549,35 ha, površina mora 2.660,00 ha.

Plan obalnog područja sadrži: obuhvat plana; polazna opredjeljenja za izradu plana; izvod iz postojeće prostorno planske dokumentacije; ocjenu postojećeg stanja; položaj u prostoru i pravce razvoja u odnosu na okruženje; analizu prirodnih karakteristika sa posebnim osvrtom na seizmički rizik; analizu stvorenih resursa; preporuke studijskih analiza i ekspertiza; sintezni prikaz postojećeg stanja uređenja prostora i pregled problema, ograničenja i potencijala planskog područja; režim korišćenja prostora obalnog područja; namjenu površina; tipove i optimizaciju građevinskih područja; demografsku projekciju; ekonomsko-tržišnu projekciju; projekciju razvoja turizma; projekciju razvoja poljoprivrede; projekciju razvoja ribarstva i marikulture; projekciju razvoja šumarstva; infrastrukturne sisteme, plan zaštite prirodne i kulturne baštine; plan predjela; plan zaštite i korišćenja plaža; opšta pravila za utvrđivanje i kontrolu seizmičkog rizika; uticaj klimatskih promjena; smjernice i mjere za realizaciju planskog dokumenta; faze i dinamiku realizacije plana.

Integralnim pristupom obezbjeđeni su opšti kriterijumi u planiranju i izgradnji prostora. Plan je razvojni i strateški dokument koji sagledava potencijale za razvoj, ali i kapacitet prostora sa izraženom potrebom za njegovom zaštitom. U tom smislu plan obezbjeđuje raspored funkcija i zona za pojedine namjene u prostoru i predviđa zajedničke standarde korišćenja. Pojas između 100 i 1000 m (osim na ostrvima) se definiše kao zona rezervisana za razvoj turizma, uz uvažavanje svih režima zaštite prostora. Prostor izvan 1000 m od obale i naselja, nisu predmet detaljne razrade ovog plana, već se daju razvojne smjernice i pravila koja će se koristiti pri izradi PUP-ova opština, a zatim i Plana generalne regulacije.

PPPNOPCG na teritoriji opštine Herceg Novi, na poluostrvu Luštica, detaljno su razrađene dvije lokacije, čije razrade predstavljaju sastavni dio plana, i to: lokacija «Montrose» i lokacija «Mrkovi - Bijela Stijena».

Prostor **Detaljne razrade lokacije «Montrose»** nalazi se na krajnjem vrhu poluostrva Luštica, prepoznat kao planinski greben koji razdvaja basen Boke Kotorske od otvorenog mora. Ukupna površina detaljne razrade turističke zone ”Montrose” iznosi **530.338,39 m^2, odnosno 53,03 ha.** Lokacija ”Montrose” obuhvata planirano ekskluzivno turističko naselje kategorije 4- 5* koji se može sastojati iz više hotela kapaciteta minimum 120 smještajnih jedinica za jedan hotel, dok se ostali hotelski kapaciteti određuju shodno potrebama rezorta, koji ima raznovrsnu strukturu sadržaja ponude koju čine: Welnes & spa centri, restorani, privezište, sportski tereni, i/ili drugi sadržaji turističke infrastrukture i suprastrukture, kojim upravlja jedno ili više privrednih društava ili drugih pravnih lica, a na tržište se plasira kao cjelovit i jedinstven visokokvalitetan turistički proizvod i mora biti u funkciji 12 mjeseci godišnje (400 smještajnih jedinica). Pored osnovnog objekta hotela, smještajnih jedinica i dr. planiraju se na zasebnim parcelama grupacije turističkih vila, kao i sadržaji u okviru uređenog kupališta, privezišta za jahte od 50 vezova, Yahting club i dr.

Prostor **Detaljne razrade lokacije «Mrkovi - Bijela Stijena»** obuhvata neizgrađene i nenaseljene strme obronke iznad uvale Dobreč, obrasle gustom makijom i niskim rastinjem.**Ukupan zahvat detaljne razrade je 316.056,00 m^2 odnosno 31,61 ha.** Planski koncept je zasnovan na formiranju urbanističkih parcela sa sadržajima turizma i uređenju zelenih površina koje će obezbijediti visoki kvalitet boravka i korišćenja sadržaja u prostoru. Sve prirodne i kulturne vrijednosti su u službi korisnika prostora na način da zadrže svoje osnovne karakteristike i unaprijede ambijent.

DSL «Sektor 32» Rose-Dobreč sa SPU («Sl. list CG» br. 71/09) usvojena je u oktobru 2009.godine. Planom je obuhvaćen prostor od cca 67,00 ha. Osnovna namjena na ovom prostoru je turizam. Ovim planskim dokumentom data je detaljna razrada za šest prostorno-urbanističkih turističkih zona, i to za: Male Rose, Priobalje Rosa, Turističko naselje Kabala for, Turističko naselje Luštica, Turistički centar Oskoruša for i hotel Lazine for.

Izmjene i dopune DSL «Sektora 32» Rose-Dobreč («Sl. list CG» br. 58/14) usvojene krajem decembra 2014.godine. Orijentacioni obuhvat Izmjena i dopuna DSL na kopnu je oko 35,50 ha, dok je obuhvat na otvorenom moru do središnje linije plovnog puta. Navedeni obuhvat definisan je u skladu sa Master planom „Monterose“ dostavljen Ministarstvu održivog razvoja i turizma uz Inicijativu za izmjene DSL «Sektora 32».

DSL «Sektor 34» Žanjice-Mirište-Arza («Sl. list CG» br. 8/12) usvojena je u februaru 2012.godine. Planom je obuhvaćen prostor od cca 51 ha. Osnovna namjena na ovom prostoru je turizam. Ovim planskim dokumentom planiraju se sledeći sadržaji: turističko naselje bungalovskog tipa u zaleđu plaže Žanjic, hotelski kompleksi sa «rent a pull» vilama na potezu Rt Ograda-Straište i Rtu Arza, Manastirski kompleks Gospa od Žanjica na Ostrvu Žanjic, kao i drugi turistički objekti, naučno-kulturni sadržaji i pejzažno-rekreativne površine.

DSL «Sektor 5» Kumbor («Sl. list CG» br. 50/12 i 60/12) usvojena je u oktobar - novembar 2012.godine. Planom je obuhvaćen prostor od cca 35,63 ha na kopnu i 62,92ha na moru. Osnovna namjena na ovom prostoru je turizam. Ovim planskim dokumentom planiraju se sledeći sadržaji: kompleks kombinovanih sadržaja sa marinom do 250 vezova, koji podrazumjeva turističke, centralne i komplementarne djelatnosti (marina sa jahting servisom, hoteli, komercijalni, javni i prateći sadržaji) sa zonama luksuznog stanovanja i urbanog zelenila, izgradnja obala – lungo mare sa pristaništima, otvoreni bazeni i jedriličerski klubovi.

Izmjene i dopune DSL «Sektora 5» - Kumbor **(«Sl. list CG» br. 52/18)** usvojene u julu 2018.godine. Ukupan obuhvat Izmjena i dopuna DSL iznosi 58,98 ha, površina zahvata na kopnu je oko 27,94 ha, dok je obuhvat na moru 31,04 ha. Izmjene i dopune predmetnog plana odnose se na: korekciju obalne linije, preraspodjelu kapaciteta unutar urbanističkih parcela i formiranje koridora saobraćajne i tehničke infrastrukture u kompleksu.

DSL «Sektor 1» Rt Kobila-Njivice-ušće Sutorine («Sl. list CG» br. 62/18) usvojena u septembru 2018.godine. Područje za koje se izrađuje navedeni plan je u Opštini Herceg Novi i nalazi se u okviru katastarske opštine Sutorina. Površina zahvata plana je **80,87 ha** na kopnu i **70,64 ha** na moru (ukupna površina zahvata plana **151,52 ha**). Prostor predmetnog plana je podijeljen na tri urbanističke zone: **zona A** - zona Rta Kobila (planirana je izradnja turističkog naselja visoke kategorije sa marinom od 150 vezova), **zona B** - zona naselja Njivice (planirane su tri podcjeline: izgradnja hotela na lokalitetu Pećine, proširenje postojećeg hotela Riviera sa privezištem kapaciteta 25 vezova, kao hotela visoke kategorije sa formiranjem nove zone turizma pored postojećeg hotela i naselje Njivice čija izgradnja i proširenje se planira prema PPPNOPCG) i zona C - zona naselja Stara Banja (planira se regulacija korita rijeke Sutorine, formiranje javnog šetališta, zadržavanjem postojeće naseljske strukture i izgradnjiom nekoliko novih objekata nestambene namjene).

Shodno članu 115. Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata («Sl. list CG», br.51/08, 40/10, 34/11, 47/11, 35/13, 39/13, 33/14, 64/17) Ministarstvo održivog razvoja i turizma je donijelo, Izmjene i dopune **Plana objekata privremenog karaktera u zoni morskog dobra za period 2016.god.- 2018.god.-jul 2018.**

Važeći lokalni planski dokumenti na teritoriji Opštine Herceg Novi su:

Što se tiče lokalne planske dokumentacije, kao što je već rečeno nakon stupanja na snagu novog Zakona sredinom oktobra 2017.godine, nadležno Ministarstvo je nakon ažuriranja Centralnog registra planske dokumentacije ukunulo približno 50% do tada važeće planske dokumentacije Opštine Herceg Novi. Tako je ukinuto ukupno 47 lokalnih planskih dokumenata.

Pregled ukinutih planova dat je u tabeli br.1.

Tabela br.1: Pregled lokalnih planskih dokumenata koje je Ministartvo održivog razvoja i turizma ukinulo;

Br.	PLANSKI DOKUMENT	Broj Službenog lista RCG – opštinski propisi	Površina u ha
B.	**Lokalni planski dokumenti**		
I	**Nivo PPO-a i GUP-a**		
1.	Prostorni plan Opštine Herceg-Novi do 2020god	(«Sl.list CG op.pr.», br.07/09)	23. 549,35
	Turistički kompleks hotela «Delfin»u Bijeloj, OHN – urb.arh.konkursno rješenje sastavni dio PPOHN	(«Sl.list CG», br.12/15)	1,17
2.	GUP Opštine Herceg Novi	(«Sl.list RCG op.pr.», br.01/89)	
3.	Izmjene i dopune GUP-a za područje naselja Kuti	(«Sl.list RCG op.pr.», br.31/06)	11,46
4.	Izmjene i dopune GUP-a u zoni Topla prema Trebesinu	(«Sl.list RCG op.pr.», br.31/06)	5,64
5.	Izmjene i dopune GUP-a zona između Cvjetnog centra i Servisne zone (Sutorina)	(«Sl.list RCG op.pr.», br.31/06)	3,00

II	Nivo DUP		
1.	DUP ZIS «Bajer»	(«Sl.list RCG op.pr.», br. 12/92, 17/97)	13,80
2.	DUP ZIS Srbina-zapadni dio	(«Sl.list RCG op.pr.», br.21/92, 17/97)	15,52
3.	DUP Savina	(«Sl.list CG op.pr.»,br. 06/05)	32,97
4.	DUP ZIS Čela	(«Sl.list RCG op.pr.»,br. 27/92, 17/97)	1,00
5.	DUP ZIS Podtrebesin	(«Sl.list RCG op.pr.»,br. 32/92, 17/97)	15,90
6.	DUP Topla	(«Sl.list RCG op.pr.»,br. 27/03)	59,70
7.	Izmjene i dopune DUP-a Podtrebesin	(«Sl.list CG op.pr.»,br. 12/08)	0,12
8.	DUP ZIS Mojdeški put	(«Sl.list RCG op.pr.»,br.27/92, 17/97)	10,20
9.	DUP ZIS Gomila	(«Sl.list RCG op.pr.», br. 6/92,17/97)	2,00
10.	DUP Solila – izmjene i dopune	(«Sl.list RCG op.pr.»,br. 31/06)	21,15
11.	DUP ZIS Osmanova glavica	(«Sl.list RCG op.pr.», br.12/92, 17/97)	1,00
12.	DUP ZIS Bajkovina	(«Sl.list RCG op.pr.», br.6/92, 17/97)	-
13.	DUP ZIS Njivice	(«Sl.list RCG op.pr.», br.32/92, 17/97)	1,00
14.	DUP ZIS Žvinje	(«Sl.list RCG op.pr.»,br.32/92, 17/97)	1,00
15.	DUP ZIS Sutorina-istok	(«Sl.list RCG op.pr.», br.20/94, 17/97)	-
16.	DUP ZIS Sutorina-zapad	(«Sl.list RCG op.pr.», br.20/94, 17/97)	-
17.	DUP ZIS Ratiševina	(«Sl.list RCG op.pr.», br.20/94, 17/97)	1,00
18.	Izmjene i dopune DUP-a Igalo- centralna zona	(«Sl.list RCG op.pr.», br.17/93)	-
19.	Izmjene i dopune DUP-a sa el. UP Igala za dio centra i gomile oko petlje	(«Sl.list RCG op.pr.», br.17/99)	17,50
20.	DUP ZIS Podi Centar i Rebra – Kvekići	(«Sl.list RCG op.pr.», br.27/97, 17/97)	3,00
21.	DUP ZIS Zelenika-Dragomir	(«Sl.list RCG op.pr.», br.20/97, 17/97)	15,80
22.	Izmjene i dopune DUP-a Meljine za lokalitet«Jabučnjak»	(«Sl.list RCG op.pr.», br.9/01)	-
23.	Izmjene i dopune DUP-a Meljine za Nemilu	(«Sl.list RCG op.pr.»,br. 16/94)	
24.	DUP Kumbor-Đenovići	(«Sl.list RCG op.pr.», br.27/97)	-
25.	DUP Baošići	(„Sl.list RCG op.pr.», br.23/88)	76,53
26.	DUP ZIS Bijela-centralna zona	(«Sl.list RCG op.pr.», br.12/92, 17/97)	5,00
27.	DUP ZIS Bijela –Želalići	(«Sl.list RCG op.pr.», br.20/94)	-
28.	DUP ZIS Bijela-Prema Vali	(«Sl.list RCG op.pr.» br.20/94)	3,00
29.	DUP ZIS Kamenari Centar i Jošica	(«Sl.list RCG op.pr.»,br. 27/92, 17/97)	7,00
30.	DUP ZIS Kamenari-Đurići	(«Sl.list RCG op.pr.» br.27/92, 17/97)	5,00
31.	DUP Rose	(«Sl.list RCG op.pr.», br.1/99)	9,00
32.	DUP ZIS Zabrđe	(«Sl.list RCG op.pr.»,br.27/92, 17/97)	24,36
33.	DUP Velji kam na Luštici	(«Sl.list RCG op.pr.», br.10/06)	3,70
34.	DUP Rovanac	(«Sl.list RCG op.pr.», br.16/01)	23,70
III	**Nivo UP-a**		
1.	UP Stari grad -Izmjene i dopune	(«Sl.list RCG op.pr.», br.17/84, 11/87, 16/91)	1,00
2.	Izmjene i dopune UP Šetalište V Danica	(«Sl.list RCG op.pr.», br.25/97)	-
3.	UP «Lombardić»	(«Sl.list RCG op.pr.», br. 27/03)	2,73
5.	Izmjene i dopune UP apart. naselja na klizištu na Savini u H.Novom	(«Sl.list RCG op.pr.»,br. 06/06)	1,00
6.	UP Hotelsko-turistički kompleks na Rtu Kobila	(«Sl.list RCG op.pr.»,br. 21/92)	-
7.	UP «Lustreca 2» za lokaciju Barev potok-Luštica	(«Sl.list RCG op.pr.», br.20/07)	7,00
8.	UP «Monteruso» na Luštici	(«Sl.list RCG op.pr.», br.27/06)	3,10
IV	**Nivo LSL**		
1.	LSL «Rokšped-Sutorina»	(«Sl.list CG op.pr.». br.02/09)	-

Područje Opštine Herceg Novi trenutno je obrađeno sa **60 važećih planskih dokumenata** uključujući i njihove izmjene i dopune. (Ukupno: 6 DSL, 6 GUP, 22 DUP, 14 UP i 10 LSL). U tabeli br.2. dat je pregled važećih državnih i lokalnih planskih dokumenata.

Tabela br.2: Pregled važećih (usvojenih) državnih i lokalnih planskih dokumenata prema Ministartvu održivog razvoja i turizma;

Br.	PLANSKI DOKUMENT	Broj Službenog lista CG odnosno Službenog lista CG – op. propisi	Površina u ha
A.	**Državni planski dokumenti**		
1.	Prostorni plan Republike	(«Sl.list CG», br. 24/08, 44/12, 08/16)	-
2.	Prostorni plan posebne namjene za Obalno područje Crne Gore	(«Sl.list RCG», br.56/18)	159100(kopno) 254000 (more)
	Detaljna razrada lokacije «Monterose», opština Herceg Novi		53,03
	Detaljna razrada lokacije «Mrkovi-Bijela Stijena», opština Herceg Novi		31,61
2.1.	Urbanističko-arhitektonsko rješenje za hotel «Casa del Mare» u Kamenarima, OHN	(«Sl.list CG», br.58/16,77/16)	0,6
2.2.	Idejno arhitektonsko-urbanističko rješenje hotelskog rizorta «Lazaret» u Meljinama	(«Sl.list CG», br.37/15, 72/16)	7,4 (kopno+more)
3.	Državna studija lokacije «Sektor 32» Rose-Dobreč - sa Izvještajem o SPU	(«Sl.list CG», br.71/09)	67
4.	Izmjene i dopune Državne studije lokacije «Sektor 32» Rose-Dobreč	(«Sl.list CG», br.58/14)	35,50
5.	Državna studija lokacije «Sektor 34» - Žanjic-Mirište-Arza	(«Sl.list CG», br.8/12)	51
6.	Državna studija lokacije «Sektor 5» - Kumbor - sa Izvještajem o SPU	(«Sl.list CG», br.50/12, 60/12)	35,63(kopno) 62,92(more)
7.	Izmjene i dopune Državna studija lokacije «Sektor 5» (Kumbor)	(«Sl.list CG», br.52/18)	27,94(kopno) 31,04(more)
8.	Državna studija lokacije «Sektor 1» Rt Kobila-Njivice-ušće Sutorine sa Izvještajem o SPU	(«Sl.list CG», br.62/18)	80,87(kopno) 70,64(more)
B.	**Lokalni planski dokumenti**		
I	**Nivo GUP-a**		
1.	Izmjene i dopune GUP-a OPHN za dio naselja Trebesin	(«Sl.list CG op.pr.» br.05/07)	4
2.	Izmjene i dopune GUP-a OPHN –zona preko puta autobuske stanice	(«Sl.list CG op.pr.», br.14/07)	1,2
3.	Izmjene i dopune GUP-a OPHN za dio naselja Đenovići	(«Sl.list CG op.pr.» br.07/09)	17,8
4.	Izmjene i dopune GUP-a OPHN u zoni Bijele	(«Sl.list CG op.pr.», br.07/09)	56
5.	Izmjene i dopune GUP-a OPHN u dijelu Igala za područje Šištet Bare	(«Sl.list CG op.pr.», br.07/07)	26
6.	Izmjene i dopune GUP-a OPHN u zoni Igalo iznad petlje	(«Sl.list CG op.pr.», br.23/09)	10,74
II	**Nivo DUP-a**		
1.	DUP Podi – sa Izvještajem o SPU	(«Sl.list CG op.pr.», br.11/13)	48
2.	DUP Bajer	(«Sl.list CG op.pr.»,br. 8/11)	13
3.	Izmjene i dopune DUP Njivice	(«Sl.list CG op.pr.»,br.26/12	31
4.	DUP Topla III	(«Sl.list CG op.pr.»,br. 31/11)	14,8
5.	DUP Topla od Šetališta do Njegoševe	(«Sl.list CG op.pr.»,br. 8/11)	7,6

6.	DUP Đenovići	(«Sl.list CG op.pr.», br.11/13	72
7.	DUP Blaca-Jošica	(«Sl.list CG op.pr.», br.31/11)	16,6
8.	DUP Srbina	(«Sl.list CG op.pr.»,br. 01/10)	17,4
9.	DUP Igalo-Bare– sa Izvještajem o SPU	(«Sl.list CG op.pr.»,br. 31/11)	11
10.	DUP Stara Banja-Igalo – sa Izvještajem o SPU	(„Sl.list CG op.pr.»,br. 07/12)	21
11.	DUP Kumbor – sa Izvještajem o SPU	(«Sl.list CG op.pr.», br.36/13	110
12.	DUP Zelenika-centar	(«Sl. list CG o.pr.», br. 31/11)	36,6
13.	DUP Meljine	(«Sl.list CG op.pr.», br.26/12)	41
14.	Izmjene i dopune DUP-a Igala - kat. parcelu 469	(«Sl.list CG op.pr.», br.30/09)	0,71
15.	Izmjene i dopune DUP-a Igala - kat. parcelu 708/5	(«Sl.list CG op.pr.», br.23/09)	0.12
16.	DUP za lokaciju «Sindikat» Meljine	(«Sl.list CG op.pr.», br.22/11)	1
17.	DUP Bijela-centar	(«Sl.list CG op.pr.», br.35/09)	6
18.	Izmjene i dopune DUP Blace Jošica za lokalitet hotela Park	(«Sl.list CG op.pr.», br.08/16)	0,97
19.	Izmjene i dopune DUP-a Topla	(«Sl.list CG op.pr.»,br. 07/09)	0,85
20.	Izmjene i dopune «Stara Banja – Igalo» za UP 122 i UP 168 – sa Izvještajem o SPU	(«Sl.list CG op.pr.»,br. 21/16)	0,719
21.	DUP Nemila – poslovna zona - sa Izvještajem o SPU	(«Sl.list CG op.pr.»,br. 35/17)	26.54
22.	Izmjene i dopune DUP-a «Blace Jošca» za kat.parc.351, 352, 353/1 i 353/2 K.O. Jošica	(«Sl.list CG op.pr.»,br. 35/17)	0.98
III	**Nivo UP-a**		
1.	UP «Hotel Plaža»	(«Sl.list CG op.pr», br.16/10)	1,571
2.	UP «Hotel Tamaris»	(«Sl.list CG op.pr.», br.35/09)	0,67
3.	UP za hotelski kompleks«Žager»u Bijeloj–sa Izvještajem o SPU	(«Sl.list CG op.pr.», br.36/12)	0,72
4.	UP «Zdravstveni i turistički kompleks Meljine» – sa Izvještajem o SPU	(«Sl.list CG op.pr.»,br. 05/10	1
5.	UP «Brežine-Ubojno»	(«Sl.list CG op.pr.», br.31/11)	12
6.	UP apartmansko-poslovni kompleks «BELKO» u Baošićim	(«Sl.list CG op.pr.», br.07/12)	0,33
7.	UP za stambeno poslovni kompleks «Zlatnik»	(«Sl.list CG op.pr.», br.11/13)	0,61
8.	UP za kompleks Dnevnog centra za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju sa objektom Stare škole u Sutorinu	(«Sl.list CG op.pr.», br.08/15)	0,36
9.	UP «Hotel Metalurg»	(«Sl.list CG op.pr.», br.08/15)	0,17
10.	Izmjene i dopune UP «Stari grad»	(«Sl.list CG op.pr.», br.02/13)	0,48
11.	UP Amatist Đenovići	(«Sl.list CG op.pr.», br.11/09)	1,78
12.	UP kompleks mješovite namjene «Vildor»u Igalu	(«Sl.list CG op.pr.», br.32/15)	1,83
13.	UP«Mimosa Estate» u Igalu - sa Izvještajem o SPU	(«Sl.list CG op.pr.»,	1,1

		br.32/16)	
14.	Izmjene i dopune UP Zapadno podgrađe	(«Sl.list CG op.pr.», br.16/09)	-
IV	**Nivo LSL-a**		
1.	LSL «Sasovići» – sa Izvještajem o SPU	(«Sl.list CG op.pr.», br.48/15)	2,6
2.	LSL «Sitnica za k.p. 1407/11, 1407/12, 1407/13 sve KO Kruševice» – sa Izvještajem o SPU	(«Sl.list CG op.pr.», br.45/15)	1,4
3.	Izmjene i dopune LSL «Stari Vinogradi»-Kuti	(«Sl.list CG op.pr.», br.02/14)	0,6
4.	LSL «Monkaro» na Luštici– sa Izvještajem o SPU	(«Sl. list CG o.p.», br. 36/12)	17,2
5.	LSL «Dobar sat» Vrbanj – sa Izvještajem o SPU	(«Sl.list CG op.pr.», br.26/10)	1,524
6.	LSL «Kočišta-Brguli» na Luštic i– sa Izvještajem o SPU	(«Sl. list CG o.p. br. 31/11)	1,74
7.	LSL turističko rekreativni kompleks «Marat-Vrbanj» – sa Izvještajem o SPU	(«Sl.list CG op.pr.», br.11/13)	3,44
8.	LSL za groblje u Ratiševini – sa Izvještajem o SPU	(«Sl. list CG o.p.», br. 31/11)	1
9.	LSL za sanitarnu deponiju «Duboki do» – sa Izvještajem o SPU	(«Sl.list CG op.pr.», br.16/11)	14,36
10.	LSL «Mrkovi Njivice» na Luštici– sa Izvještajem o SPU	(«Sl.list CG op.pr.», br.32/15)	7,7

2. Realizacija Programa uređenja prostora

2.1. Donijeti lokalni planski dokumenti

U 2018.godini nije donijet nijedan lokalni planski dokument. Krajem 2018.godine očekuje se usvajanje Prostorno urbanističkog plana Opštine Herceg Novi. Obaveza lokalne samouprave je donošenje Prostorno urbanističkog plana opštine Herceg Novi, koji predstavlja lokalni planski dokumentai najvišeg reda, u kome se određuju ciljevi i mjere prostornog i urbanističkog razvoja iste. S tim u vezi, prioritet je dat izradi i donošenju PUP-a OHN ubrzanom dimanikom.

2.2. Učešće javnosti pri izradi planskih dokumenata

Shodno članu 217 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata («Sl. list CG», br. 64/17, 44/18, 63/18), kojim je propisano da se planski dokumenti čija je izrada i donošenje započeta do dana stupanja na snagu ovog zakona, treba da se donesu najkasnije do 31.12.2018.godine, u skladu sa zakonom po kojem je postupak započet. Dalje, ukoliko planski dokumenti nijesu bili upućeni na javnu raspravu do dana stupanja na snagu ovog zakona podliježu reviziji planskog dokumenta u skladu sa čl. 29, 30 i 31 ovog zakona. Izrada planskih dokumenata se obustavlja, ukoliko se ne donesu u roku propisanim novim Zakonom.

Imajući u vidu navedeno, prema odredbama Zakon o uređenju prostora i izgradnji objekata («Sl. list CG» br. 51/08, 40/10, 34/11, 47/11, 35/13, 39/13, 33/14, 64/17) javnost učestvuje prilikom stavljanja nacrta planskog dokumenta na javnu raspravu. U toku javne rasprave, sva zainteresovana lica mogu izvršiti uvid u planski dokument u prostorijama nosioca pripremnih poslova (tokom cijelog trajanja javnih uvida pomoć u tumačenju plana građinima, dostupne su im stručne osobe Sekretarijata), kancelarijama mjesne zajednice u okviru koje se nalazi zahvat planskog dokumenta i na sajtu Opštine Herceg Novi. Svi zainteresovani mogu svoje primjedbe na nacrt planskog dokumenta nosiocu pripremnih

poslova dostaviti poštom i preko građanskog biroa, elektronskim putem (e-mail) ili direktno na javnoj prezentaciji plana. Izvještaj sa javne rasprave i kompletna planska dokumentacija se objavljuje na sajtu Opštine Herceg Novi www.hercegnovi.me u dijelu vijesti nadležnog Sekretarijata.

Tokom perioda od 01.01.2018.godine do 31.12.2018.godine Sekretarijat za prostorno planiranje i izgradnju, sproveo je javnu raspravu u vezi sa Nacrtom PUPOHN.

Aktivnosti Sekretarijata za prostorno planiranje i izgradnju, kao nosioca pripremnih poslova na izradi i donošenju lokalnih planskih dokumenata (planski period od 01.01.2018. do 31.12. 2018.godine), date su u tabeli br.3.:

Tabela br.3: Pregled lokalnih planskih dokumenata u izradi;

RB	Naziv plana	Podaci o obrađivačima	Aktivnosti na izradi plana u 2018.godini
1.	**PUP Opštine Herceg Novi** («Sl. list CG o.p.», br. 38/16,24/17) Odluka o izradi SPU sa PZ ("Sl. list CG o.p.", br. 42/16) cca 235km^2 (23.549,32 ha)	«Agencija za izgradnju i razvoj HN»DOO HN DOO«WINSOFT» PG	▪ *MORT dalo mišljenje na NP (potrebno korigovanje NP)* ▪ *Naknadno dostavljeni predlozi/sugestije zainteresovanih korisnika prostora* ▪ *Faza izrada korigovanog NP sa Izvještajem o SPU* ▪ *Obrađivači dostavili- korigovani NP i SPU* ▪ *Održana Javna rasprava o NP* ▪ *Faza izrade PP sa SPU* ▪ *Naknadno dostavljene primjedbe zainteresovanih korisnika prostora* ▪ *Obrađivač plana dostavio PP* ▪ *PP dostavljen MORT-u na saglasnost* ▪ *Obrađivač izvještaja dostavop PSPU* ▪ *PSPU dostavljen nadležnom organu lokalne uprave na saglasnost* ▪ *Saglasnost na Izvještaj o SPU* ▪ *MORT dalo mišljenje na PP (potrebno korigovanje PP)* ▪ *Faza izrada korigovanog PPx2* ▪ *Obrađivač plana dostavio korigovani PPx2* ▪ *Korigovani PP dostavljen ponovo MORT-u na saglasnostx2*
2.	Izmjene i dopune DUP-a **«Topla-od Šetališta do Njegoševe»** za kat. parc.1243 i 1241/1 sve K.O.Topla («Sl. list CG o. p.», br. 6/12) Odluka o nepreduzim. izrade SPU («Sl. list CG o.p.», br. 08/12) cca 0.09ha	«Agencija za izgradnju i razvoj HN»DOO HN	▪ *Nema aktivnosti* ▪ *Napomena: Skupština nije usvojila Plan. Očekuje se direktna primjena kroz PUP-a OHN nakon njegovog usvajanja.*
3.	DUP **Igalo od Šetališta do Njegoševe i Save Ilića** («Sl. list CG o. p.», br. 16/09,37/12) Odluka o nepreduzim. izrade SPU («Sl. list CG o.p.», br. 22/09) cca 8,4 ha	«Agencija za izgradnju i razvoj HN»DOO HN	▪ *Nema aktivnosti* ▪ *Napomena: Očekuje se direktna primjena kroz PUP-a OHN nakon njegovog usvajanja.*
4.	DUP**«Savina-od Šetališta do Ul. Save Kovačevića i Braće Grakalića»**	«Institut IGH» dio stranog društva Herceg Novi	▪ *Nema aktivnosti* ▪ *Napomena: Očekuje se direktna primjena kroz PUP-a OHN nakon njegovog usvajanja.*

	(«Sl. list CG o. p.”, br. 20/12) Odluka o nepreduzim. izrade SPU («Sl. list CG o.p.», br. 17/12) cca 14,8 ha		
5.	DUP **Igalo-Poslovna zona** («Sl. list CG o. p.», br. 27/08, 16/18) Odluka o izradi SPU («Sl. list CG o.p.», br. 15/12) cca 68 ha	«Agencija za izgradnju i razvoj HN»DOO HN «Lotus projekt»DOO PG	▪ *NP dostavljen MORT-u na mišljenje* ▪ *MORT dalo mišljenje po kom su potrebne izmjene Odluke o izradi* ▪ *Donijeta Odluka o izmjenama Odluke o izradi* ▪ *MORT dalo mišljenje na NP da je potrebno korigovanje* ▪ *Faza korigovanja NP* ▪ *Napomena: Očekuje se djelimična direktna primjena kroz PUP OHN nakon njegovog usvajanja.*
6.	DUP **Sutorina-poslovna zona** («Sl. list CG o. p.», br. 36/11) Odluka o izradi SPU («Sl. list CG o.p.», br. 4/12) cca 24,8 ha	«R & S Arhitekti» DOO HN «Lotus projekt»DOO PG	▪ *Nema aktivnosti* ▪ *Napomena: Bilo je neophodno usvojiti plan najvišeg reda PUP OHN;*
7.	Izmjena i dopuna DUP-a **za dio naselja Rose** («Sl.list CGo.p.»,br.15/09,34/11,7/13) Odluka o nepreduzim. izradeSPU («Sl. list CG o.p.», br. 23/10) cca 0,77 ha	«Ranko» DOO HN - «ARK»HN	▪ *Nema aktivnosti* ▪ *Napomena: Bilo je neophodno usvojiti plan najvišeg reda PUP OHN;*
8.	Izmjena i dopuna DUP-a **Topla za lokaciju ispod semafora** («Sl. list CG o. p.», br. 18/09) Odluka o izradi SPU («Sl. list CG o.p.», br. 38/09) cca 0,71 ha	«R & S Arhitekti» DOO HN Stručni tim Sekretarijata	▪ *Nema aktivnosti* ▪ *Napomena: Očekuje se direktna primjena kroz PUP-a OHN nakon njegovog usvajanja.*
9.	Urbanistički projekat-**Savinska Dubrava** («Sl. list CG o. p.», br. 35/08) cca 36 ha	«Agencija za izgradnju i razvoj HN»DOO HN	▪ *Nema aktivnosti* ▪ *Napomena: Planirano donošenje nove odluke o izradi u skladu sa Studijom*
10.	Urbanistički projekat **Hotel Boka** («Sl. list CG o. p.», br. 36/08) Odluka o izradi SPU («Sl. list CG o.p.», br. 36/08) cca 0,78 ha	CAU -Centar za Arhitekturu i urbanizam iz PG	▪ *Nema aktivnosti* ▪ *Napomena: Bilo je neophodno usvojiti plan najvišeg reda PUP OHN;*
11.	Urbanistički projekat **Hotel Igalo** («Sl. list CG o. p.», br. 34/08) Odluka o izradi SPU «Sl. list CG o. p.», br. 34/08 cca 2 ha	CAU –Centar za Arhitekturu i urbanizam iz PG	▪ *Nema aktivnosti* ▪ *Napomena: Bilo je neophodno usvojiti plan najvišeg reda PUP OHN;*
12.	UP hotelsko-turistički kompleks **«Carine» u Baošićima**	«Agencija za izgradnju i razvoj HN»DOO HN	▪ *Nema aktivnosti* ▪ *Napomena: Očekuje se direktna primjena kroz PUP-a OHN nakon njegovog usvajanja.*

	(«Sl. list CG o. p.», br. 30/11) Odluka o izradi SPU («Sl. list CG o.p.», br. 4/12) cca 2,85 ha	DOO«Medix»PG	
13.	LSL **«Donji Klinci» Luštica** («Sl. list CG o.p.», br. 10/11) cca 1,7 ha	RZUP Podgorica	▪ *Nema aktivnosti* ▪ *PPPNOPCG urađena detaljna razrada*
14.	LSL **Spilica-potok, Luštica** («Sl. list CG o. p.», br. 27/09, 8/10) Odluka o izradi SPU («Sl. list CG o.p.", br. 1/12) cca 10 ha- južna granica granica PPPPNMD	«MediterraneanCo»DOO BD «Biro za urbanizam i proj.»DOO HN	▪ *Nema aktivnosti* ▪ *Napomena:MORT ne može dati saglasnost na PP (104-287/2 od 20.05.2016.g.)i Izvještaja o SPU nije dobio saglasno*st;
15.	DUP **Nemila** –stambena zona («Sl.list CG o.p.», br. 32/12) Odluka o nepreduzim. izrade SPU («Sl. list CG o.p.», br. 37/12) cca 38 ha	«DEA HOME» DOO PG	▪ *Korigovani NP dostavljen MORT-u na ponovno mišljenje* ▪ *MORT dalo mišljenje na NP da je potrebno korigovanje* ▪ *Faza korigovanja NP*
16.	LSL **Kotobilj** («Sl.list CG o. p.», br. 07/13) Odluka o izradi SPU («Sl.list CG o.p.», br. 09/13) cca 18.40 ha	«Montenegroprojekt» DOO PG »Ekoboka projekt»DOO HN	▪ *Faza izrade PP*
17.	LSL **Uvala Veslo** («Sl. list CG o.p.», br. 04/14) Odluka o preduzimanju izrade SPU («Sl. list CG o.p.», br. 08/14) cca 53,21 ha	«MA Consulting» DOO PG «Verde projekt»DOO PG	▪ *NP dostavljen MORT-u na mišljenje* ▪ *MORT dalo mišljenje na NP da je potrebno korigovanje* ▪ *Faza korigovanja NP* ▪ *Obrađivač dostavio korigovani NP* ▪ *Sekretarijat na zahtjev investitora zatražio korigovanje*
18.	LSL **Kapa-Dobra Luka** («Sl. list CG o.p.», br. 04/14) Odluka o preduzimanju izrade SPU («Sl. list CG o.p.», br. 08/14) cca 20,35 ha	«MA Consulting»DOO PG «Urbanprojekt»AD Čačak	▪ *Nema aktivnosti* ▪ *Napomena: Bilo je neophodno usvojiti plan najvišeg reda PUP OHN;*
19.	LSL **Duglas-Brguli** («Sl. list CG o.p.», br. 05/14) Odluka o pred. izrade SPU («Sl. list CG o.p.», br. 08/14) cca 10,25 ha	RZUP iz Podgorice «Institut sigurnost»DOO PG	▪ *Nema aktivnosti* ▪ *Napomena: MORT dao primjedbe na PP;*
20.	UP **Stara maslina** («Sl.list CG o.p.», br.08/14) Odluka o nepreduzim. izrade SPU («Sl. list CG o.p.», br. 16/14) cca 0,24 ha	«Studio Faadu» DOO PG	▪ *Nema aktivnosti* ▪ *Napomena:MORT je bio mišljenja da nakon korigovanja može da ide na Javnu raspravu*
21.	**LSL Mrkovi – Bijela Stijena** («Sl.list CG o.p.», br.21/14) Odluka o preduzimanju izrade SPU («Sl. list CG o.p.», br. 24/14) cca 35,15 ha	«Geo&Arh Projekt» DOO PG «Montenegroprojekt» DOO PG	▪ *NP dostavljen na mišljenja MORT-u* ▪ *PPPNOPCG urađena detaljna razrada* ▪ *Donijeta Odluka o stavljanju van snage Odluke o izradi*

22.	**UP hotelski kompleks Orjen na Vrbanju** («Sl.list CG o.p.», br.21/14) Odluka o izradi SPU («Sl. list CG o.p.», br. 05/15) cca 1,35 ha	«Agencija za izgradnju i razvoj HN»DOO HN «Ekoboka projekt»DOO HN	▪ *Nema aktivnosti* ▪ *Napomena: Bilo je neophodno usvojiti plan najvišeg reda PUP OHN;*
23.	**Izmjena i dopuna UP-a Lustreca 2 za zapadni dio na Luštici** («Sl.list CG o.p.», br.22/14) Odluka o preduzimanju izrade SPU («Sl. list CG o.p.», br. 26/14) cca 0,91 ha	«Urban Studio»DOO Podgorica «Ekoboka projekt»DOO HN	▪ *Korigovani NP dostavljen MORT-u na mišljenje* ▪ *MORT dalo mišljenje na NP da je potrebno korigovanje* ▪ *Faza korigovanja NP*
24.	**LSL Petrovići Zabrđe** («Sl.list CG o.p.», br.28/14) Odluka o izradi SPU («Sl. list CG o.p.», br. 15/15) cca 9,45 ha	«Biro za urbanizam i proj.»DOO HN «Ekoboka projekt»DOO HN	▪ *Korigovani NP dostavljen MORT-u na mišljenje* ▪ *MORT dalo mišljenje na NP da je potrebno korigovanje* ▪ *Faza korigovanja NP*
25.	**LSL Brankovina Zabrđe** («Sl.list CG o.p.», br.30/15) Odluka o nepred.u izrade SPU («Sl. list CG o.p.», br. 39/15) cca 2.3 ha	Nije imenovan obrađivač	▪ *Nema aktivnosti* ▪ *Napomena: Bilo je neophodno usvojiti plan najvišeg reda PUP OHN;*
26.	UP **Savina za k.p. 2093/1 KO Topla** («Sl.list CG o.p.», br.30/15) Odluka o nepred.u izrade SPU («Sl. list CG o.p.», br. 33/15) cca 0,2 ha	Nije imenovan obrađivač	▪ *Nema aktivnosti* ▪ *Napomena: Bilo je neophodno usvojiti plan najvišeg reda PUP OHN;*
27.	**LSL Cerovac Zabrđe** («Sl.list CG o.p.», br.19/15) Odluka o izradi SPU («Sl. list CG o.p.», br. 25/15) cca 2.0 ha	DOO «ENFORMA» KO «Verde Projekt» DOO PG	▪ *NP dostavljen MORT-u na mišljenje* ▪ *MORT dalo mišljenje na NP da je potrebno korigovanje* ▪ *Faza korigovanja NP* ▪ *Dostavljen kor.NP MORT-u*
28.	**UP Staro imanje Pavlovića u Baošićima** («Sl.list CG o.p.», br.17/15, 30/15) Odluka o nepreduzim. izrade SPU («Sl. list CG o.p.», br. 25/15,33/15) cca 1,0 ha	ARK DOO HN	▪ *NP dostavljen MORT-u na mišljenje* ▪ *MORT dalo mišljenje na NP da je potrebno korigovanje* ▪ *Napomena: Očekuje se direktna primjena kroz PUP OHN nakon njegovog usvajanja*
29.	**UP za lokaciju kod petlje u Igalu** («Sl.list CG o.p.», br.30/15) Odluka o nepreduzim. izrade SPU («Sl. list CG o.p.», br. 33/15) cca 0,26 ha	«Rašović studio arhitekture» DOO HN	▪ *Napomena: Očekuje se direktna primjena kroz PUP OHN nakon usvajanja*
30.	**UP za k.p. 604/1 KO Baošići u Baošićima** («Sl.list CG o.p.», br.36/15) Odluka o nepr. u izrade SPU («Sl. list CG o.p.», br. 40/15) cca 1,0 ha	Nije imenovan obrađivač	▪ *Nema aktivnosti* ▪ *Napomena: Bilo je neophodno usvojiti plan najvišeg reda PUP OHN;*

31.	**LSL Porto Bono na Lušitci** («Sl.list CG o.p.», br.37/15) Odluka o izradi SPU («Sl. list CG o.p.», br. 44/15) cca 118,8 ha	«Agencija za izgradnju i razvoj HN»DOO HN «Biro za urbanizam i projektovanje HN»DOO HN	▪ *Napomena: Očekuje se direktna primjena kroz PUP OHN nakon njegovog usvajanja*
32.	**LSL Zirine** («Sl.list CG o.p.» br.37/15) Odluka o izradi SPU («Sl. list CG o.p.», br. 44/15) cca 17,1 ha	«Agencija za izgradnju i razvoj HN»DOO HN «Ekoboka projekt»DOO iz HN	▪ *Napomena: Očekuje se direktna primjena kroz PUP OHN nakon njegovog usvajanja*
33.	**LSL za kompleks Maslina-Verige u Kamenarima** («Sl.list CG o.p.», br.37/15) Odluka o izradi SPU («Sl. list CG o.p.», br. 44/15) cca 0,93 ha	Nisu imenovani obrađivači	▪ *Nema aktivnosti* ▪ *Napomena: Bilo je neophodno usvojiti plan najvišeg reda PUP OHN;*
34.	**LSL Podi-Vistas** («Sl.list CG o.p.», br.37/15) Odluka o izradi SPU («Sl. list CG o.p.», br. 44/15) cca 7,32 ha	«Agencija za izgradnju i razvoj HN»DOO HN «Ekoboka projekt»DOO HN	▪ *Napomena: Očekuje se direktna primjena kroz PUP OHN nakon njegovog usvajanja*
35.	**UP zone mješovite namjene «JB» na Toploj** («Sl.list CG o.p.", br.41/15) cca 0,265 ha		▪ *Nema aktivnosti* ▪ *Naponena: Obustava na osnovu mišljenja MORT-a;*
36.	**DUP Solila u Igalu** («Sl.list CG o.p.», br.10/16) Odluka o izradi SPU («Sl. list CG o.p.», br. 14/16) cca 20,87 ha	Nisu imenovani obrađivači	▪ *Nema aktivnosti* ▪ *Napomena: Bilo je neophodno usvojiti plan najvišeg reda PUP OHN;*
37.	**DUP Mojdeški put** («Sl.list CG o.p.», br.07/16) Odluka o izradi SPU («Sl. list CG o.p.», br. 40/16) cca 21,11 ha	Nisu imenovani obrađivači	▪ *Nema aktivnosti* ▪ *Napomena: Bilo je neophodno usvojiti plan najvišeg reda PUP OHN;*
38.	**DUP Baošići** («Sl.list CG o.p.», br.08/16) cca 98,22 ha	Nisu imenovani obrađivači	▪ *Nema aktivnosti* ▪ *Napomena: Bilo je neophodno usvojiti plan najvišeg reda PUP OHN;*
39.	**LSL Zirine II** («Sl.list CG o.p.», br.39/16) Odluka o izradi SPU («Sl.list CG o.p.», br.44/16) cca 2,3 ha	«Agencija za izgradnju i razvoj HN» «Ekoboka projekt»DOO iz HN	▪ *Napomena: Očekuje se direktna primjena kroz PUP OHN nakon njegovog usvajanja*

Novim Zakonom poslove na izradi i donošenju planskog dokumenta vršiće nadležno Ministarstvo, umjesto dosadašnje nadležnosti nadležnog organa lokalne samouprave. Uvedene su određene novine, među kojima i predhodno učešće javnosti, koje ne može da traje kraće od 30 dana. Ministarstvo je u obavezi da obavještenje o predhodnom učešću javnosti objavi na internet stranici i u jednom dnevnom štampanom, da obavjesti jedinicu lokalne samouprave i organ za tehničke uslove, i na kraju sačini izvještaj sa prikupljenim mišljenjima i predlozima svih učesnika, koje je dužno da objavi na internet stranici, u roku od sedam dana od dana završetka predhodnog učešće javnosti.

Što se tiče aktivnosti Ministarstva održivog razvoja i turzma, kao nosioca pripremnih poslova na izradi i donošenju državnih planskih dokumenata koji se tiču teritorije Opštine Herceg Novi (planski period od 01.01.2018. do 31.12. 2018.godine), prikazane su u tabeli br.4.:

Tabela br.4: Pregled državnih planskih dokumenata u izradi;

RB	Naziv plana	Podaci o obrađivačima	Aktivnosti na izradi plana u 2018.g.
1.	**Prostorni plan posebne namjene za obalno područje sa SPU** («Sl. list CG», br. 23/11, 23/17, 77/17) Kopno 1591km^2 teritorijalno more 2540 km^2	RZUP Montecep Horwath i Horwath Consultihg SES d.o.o., Podgorica	▪ *Ponovna javna rasprava NP* ▪ *Faza izrada PP* ▪ *Usvajanje plana*
2.	**DSL Sektor 1-Rt Kobila-Njivice-ušće Sutorine sa SPU** («Sl.list CG», br. 53/14, 71/16) Odluka o nepreduzim. izrade SPU («Sl. list CG », br. 08/12) 151,52ha (kopno 80,87ha, more 70,64ha)	CAU DOO«Montenegroprojekt» PG	▪ *Izrada PP* ▪ *Usvajanje plana*
3.	**Izmjene i dopune DSL Sektor 5 - Kumbor** («Sl.list CG», br. 48/17) Rješenje o nepristupanju izradi SPU («Sl. list CG», br. 49/17) 58,98ha (kopno 27,94ha, more 31,04ha)	CAU	▪ *Izrada NP* ▪ *Javna rasprava NP* ▪ *Faza izrada PP* ▪ *Usvajanje plana*
4.	**DSL «Sektor 2» - ušće Sutorine – Igalo sa SPU** («Sl. list CG », br. 51/16) 345.351,35 m^2(kopno 131.011,23m^2, more 223.340,12 m^2)	CAU «ENTASIS» DOO PG	▪ *Izrada NP* ▪ *Javna rasprava NP* ▪ *Faza izrade PP*
5.	**Izmjene i dopune DSL «Sektor 5» - zona A sa SPU** («Sl. list CG o. p.», br. 59/18) Odluka o izrade SPU («Sl. list CG », br. 76/18) 15.86ha (kopno sa mor. akvat. za sport i rek. 4.18ha, mora 11.68ha)	Ministarstvo održivog razvoja i turizma «Ortis» DOO PG	▪ *Donošenje Odluke o izradi* ▪ *Faza izrade Prednacrta plana* ▪ *Predhodno učešće javnosti* ▪ *Javna rasprava NP*
6.	Plan generalne regulacije Crne Gore	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	▪ *Pokrenuta izrada plana*

2.3. Finansiranje izrade planskih dokumenata

Finansijska sredstva za izradu planskih dokumenta, studija elaborate i sl. čija je izrada u toku obezbijeđena su jednim dijelom iz budžeta Opštine, a drugim dijelom iz sredstava zainteresovanih korisnika prostora.

Odlukom o budžetu Opštine Herceg Novi za 2018.godinu planirani su izdaci za izradu planske dokumentacije sa pratećim studijama, izvještajima, u iznosu od 70.000,00€ i izdaci za izradu PUP-a i SPU u iznosu 100.000,00€.

Prema članu 44 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, finanasijska sredstva za izradu planskog dokumenta obrzbjeđuju se iz budžeta Crne Gore.

2.4. Uređivanje građevinskog zemljišta

Uređivanje građevinskog zemljišta direktno zavisi od sredstava prikupljenih od naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta. Sredstva za realizaciju definišu se kroz kapitalni budžet Opštine Herceg Novi. Rokovi za realizaciju zavise od realizacije budžeta.

Na nacionalnom nivou izvršena je reforma sistema uređivanja građevinskog zemljišta, koja je imala za cilj, stvaranje efikasnog mehanizma upravljanja u oblasti zemljišne politike.

U proteklom periodu jedan od problem upravljanja prostorom predstavlja činjenica, da u oblasti infrastrukture, investicije nisu bile srazmjerne potrebama izgradnje novih objekata, tako da je evidentan nedostatak kako saobraćajne tako i ostale komunalne infrastrukture na značajnom dijelu teritorije opštine.

2.4.1. Komunalno opremanje i održavanje objekata i objekata infrastrukture i ostale aktivnosti koje utiču indirektno na uređenje prostora

U 2018.godini zabilježene su izvjesne aktivnosti u određenom obimu, od planiranog izvedeno je sjedeće:

Podaci **Sekretarijata za komunalnu djelatnost, ekologiju i energetsku efikasnost**, **iz oblasti ekologije** za 2018.godinu nalaze se u poglavlju III tačka 2.1. Životna sredina.

Što se tiče podataka o aktivnostima **iz domena komunalne i saobraćajne infrastrukture Sekretarijata za komunalnu djelatnost, ekologiju i energetsku efikasnost**, realizovanih tokom 2018.g.su sledeći:

Uređivanje građevinskog zemljišta sprovodi se na osnovu godišnjeg Programa uređenja prostora. Sredstva za realizaciju definišu se kroz Kapitalni budžet Opštine Herceg Novi. Rokovi za realizaciju zavise od realizacije Budžeta.

U 2018.godini, kao i ranijih godina, problemi u upravljanju prostorom ogledaju se u činjenici da u oblasti infrastrukture, investicije nisu srazmjerne potrebama izgradnje novih objekata, tako da je evidentiran nedostatak kako saobraćajne tako i ostale komunalne infrastrukture na značajnom dijelu teritorije opštine. Takođe, ulaganja u investiciono održavanje postojeće lokalne putne mreže i komunalne infrastrukture nisu na nivou koji bi omogućio veći kvalitet življenja i korišćenja postojećih kapaciteta.

Ipak tokom 2018.g. zabilježene su izvjesne aktivnosti i realizovani projekti na komunalnom opremanju prostora za koje je odabir izvođača sproveden putem javnog konkursa, a u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, i to:

- Sanacija postojećeg trotoara u Igalu, dionica od omladinskog parka do hotela «Palmon bay». Ukupna vrijednost radova 126.000,00 € sa PDV-om;
- Rekonstrukcija dijela postojećeg nekategorisanog puta u Kumboru. Ukupna vrijednost radova 47.000,00 € sa PDV-om;
- Izgradnja privremenog sportskog rekreativnog objekta. Ukupna vrijednost radova 38.000,00 € sa PDV-om;
- Adaptacija Doma kulture na Luštici, selo Zabrđe. Ukupna vrijednost radova 9.929,00 € sa PDV-om;
- Izrada Glavnog projekta lokalnog puta na Luštici. Ukupna vrijednost radova 89.903,00 € sa PDV-om;
- Izvedeni su radovi na sanaciji postojećeg kolovoznog zastora ili izradi dionica novog kolovoza od asfaltbetona i armiranog betona na sledećim trasama:

- Put u Potkulini, naselje Baošić,
- Put u naselju Novo Mesto,
- Dionica puta Tijesni klanac u Sutorini,
- Dionica puta u Ratiševini,
- Put u Zelenici, Zadrugarska ulica,
- Put za selo Konjevići,
- Dionica lokalnog puta u naselju Topla 3,
- Priobalni put duž Rivjere.

Ukupna vrijednost radova na sanaciji postojećeg i presvlačenju novih dionica, ukupne dužine 13 km, iznosi 1.000.000,00 € sa PDV-om;

- Sanacija stepeništa «Laforest». Ukupna vrijednost radova 30.000,00 € sa PDV-om;
- Izvođenje radova na sanaciji fekalne kanalizacije DN 300mm u naselju Nemila. Ukupna vrijednost radova 53.833,00 € sa PDV-om;
- Započeti radovi na uređenju vidikovca na Njivičkom putu, kod graničnog prelaza Konfin. Ukupna vrijednost radova 15.000,00 € sa PDV-om;
- Uređenje dijela obale – izrada završne obloge dijela Šetališta V Danica kod restorana «Mimoza». Ukupna vrijednost radova 30.000,00 € sa PDV-om;
- Pripremni radovi na realizaciji projekta kanalizacionog kolektora u naselju Topovi;
- Rekonstrukcija postojeće vodovodne mreže na području grada. Ukupna vrijednost radova 50.000,00 € sa PDV-om;
- Izgradnja javne rasvjete na seoskim područjima i na Luštici. Ukupna vrijednost radova 100.000,00 € sa PDV-om;

»Čistoće«D.O.O. Herceg Novi je za 2018.godine dostavila Izvještaj o stanju uređenje prostora iz svoje nadležnosti, koji je urađen na osnovu Plana rada za 2018.godinu:

- U dijelu izrade normativne dokumentacije:
  - Nije se pristupilo izradi izmjena i dopuna Odluke o održavanju čistoće u 2018.g.;
  - Izrada Plana rasporeda lokacija za podzemne kontejnere i druge posude za odlaganje otpada na osnovu projekta Sistema podzemnog zbrinjavanja otpada je započeta u 2018.g., čija realizacija se ne očekuje do kraja tekuće godune;
  - Što se tiče Plana rasporeda lokacija za izgradnju niša – boksova za smještaj kontejnera na području opštine Herceg Novi, nije donijet;
  - Kada je u pitanju izrada projektne dokumentacije za izgradnju sistema podzemnog zbrinjavanja komunalnog otpada, nije se pristupilo izradi iste. Urađena je Studija izvodljivosti za primjenu sistema podzemnih prostora za odlaganje komunalnog otpada i sa Agencijom za izgradnju i razvoj Herceg Novog se pregovaralo u vezi sa izradom projektne dokumentacije;
  - Zbog prekida postupka za izdavanje građevinske dozvole za izgradnju sanitarne deponije «Duboki Do» Opština Herceg Novi je pred Ustavnim sudom pokrenula postupak protiv Ministarstva održivog razvoja i turizma. Upravni sud je usvojio tužbu Opštine protiv Ministarstva i poništio zaključak kojim je prekinut postupak izdavanja predmetne građevinske dozvole, čime su se stekli uslovi da se nastavi sa procedurom dobijanja saglasnosti za izdavanje odobrenja za gradnju.
- U dijelu izgradnje objekata komunalne infrastrukture:
  - Izgradnja objekata u okviru planiralne sanitarne deponije «Duboki Do» Opštine Herceg Novi nije se pristupilo, iz razloga što se za istu nije dobila građevinska dozvola. Planirana vrijednost projekta iznosila je 6.500.000,00€;

- Izgradnja sistema podzemnih prostora za odlaganje komunalnog otpada nije sprovedena, jer nisu stvoreni uslovi za izgradnju sistema. Ukupna planirana vrijednost projekta iznosila je 1.500.000,00€;
- U toku 2018.g. vršena je sanacija svih postojećih niša (boksov) za smještaj kontejnera na području Rivjere,čija vrijednost izvedenih radova je iznosila 800,00€.
  Izgrađeno je 6 novih niša, i to u: Kamenarima 1, Baošićima 1, Bijeloj 1, Zelenici 3, a izvršeno je i betoniranje podloge za kontejnere na tri lokacije u Baošićima. Vrijednost navedenih radova je iznosila cca 4.200,00€.
  Do kraja 2018.g. planirana je izgradnja boksova na Jadranskoj magistrali u Herceg Novom, na dionici od skretanja za ulicu Orjenskog bataljona do Dubrave.
- U avgustu 2018.g. izvedeni su radovi na izgradnji prilaznog puta do skladišta Tisova greda, u saradnji sa DOO «RR-Ivović company» iz Herceg Novog. Vrijednost izvedenih radova shodno Ugovoru o javnoj nabavci, iznosila je 21.780,00€. Izgradnji novog prilaznog puta pristupilo se usljed potrebe za dislociranje odlaganja otpada u okviru iste lokacije u donjem dijelu privremenog skladišta komunalnog otpada Tisova greda, na rampi S3, jer je u predhodnom mjesecu došlo do zapaljenja istog, na rampi S1.
- Uređenje, saniranje i održavanje privremenog skladišta Tisova greda u 2018.g. odvijalo se u skladu sa Ugovorima o javnoj nabavci sklopljenim sa DOO «RR-Ivović company» iz Herceg Novog. Ugovorima su obuhvaćena i proširenje i zasipanje predmetnog skladišta, kao i obezbjeđenje skladištenja i tretiranje animalnog otpada. Ukupna vrijednost Ugovora DOO «RR-Ivović company» iz Herceg Novog u 2018.g. za uređenje i saniranje privremenog skladišta Tisova greda iznosi 133.298,30€.
- Planirana dogranja objekta Dizdarica za potrebe formiranja DDD službe nije izvršena, zbog nedostatka finansijskih sredstava. Planirana vrijednost sredstava je iznosila 5.000,00€.
- Izgradnji dva reciklažna dvorišta sa zelenim ostrvima, shodno Akcionom planu za sprovođenje Plana upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom za period 2016-2020 na teritoriji Opštine Herceg Novi za 2018.g., nije se pristupilo.

- U dijelu uređivanje i opremanje lokacija sa komunalnom opremom:
  - Opremanje javnih površina u 2018.g. podrazumjevalo je nabavku 50 kom kontejnera od HPDE plastike sa polukružnim poklopcem, zapremine 1,1m^3. Ukupna vrijednost nabavke iznosila je 12.947,00€.
    Takođe, nabavljene su betonske kante sa limenim uloščima, zapremine 70lit., u količini od 50kom. Ukupna vrijednost nabavke iznosila je 4.840,00€.

D.O.O.«Komunalno Stambeno» Herceg Novi za potrebe uređenja prostora za 2018.godinu u narednoj tabeli dostavilo je sledeće podatke iz svoje nadležnosti:

Tabela br. 5: *Pregled izvršenih radovi na izgradnji i uređenju prostora tokom 2018. g. mimo redovnog održavanja;*

SVI SEKTORI UDRUŽENO			
LOKACIJA	**OPIS IZVRŠENOG POSLA**	**PERIOD IZVOĐENJA RADOVA**	**VRIJEDNOST RADOVA (€)**
Sportski centar	• sanacija i adaptacija prostora za arhiv	januar 2018.	15.300,00
Meljine-Zelenika	• radovi na adaptaciji pješačkog tunela • izrada nove rasvjete u tunelu • Izrada nove rasvete na pešačkim stazama okolo • uređenje zelenih površina • nabavka i postavka mobilijara	april 2018.	23.330,07

Herceg Novi kuća Ive Andrića	• rekonstrukcija dvorišne rasvjete • izrada zaštitne ograde • adaptacija zelenih površina	jul 2018.	5.500,00
Herceg Novi sportski centar Savina	• rekonstrukcija dvorišne rasvjete • izrada zaštitne ograde • izrda unutrašnjih elektroinstalacija	jul 2018.	8.750,00
UKUPNO			**52.880,07**
SEKTOR PRUŽANJA USLUGA NA GRADSKOM GROBLJU			
LOKACIJA	**OPIS IZVRŠENOG POSLA**	**PERIOD IZVOĐENJA RADOVA**	**VREDNOST RADOVA (€)**
Gradska kapela	• adaptacija kuhinje	maj 2018.	1.200,00
UKUPNO			**1.200,00**
SEKTOR JAVNE RASVJETE			
LOKACIJA	**OPIS IZVRŠENOG POSLA**	**PERIOD IZVOĐENJA RADOVA**	**VREDNOST RADOVA (€)**
LUŠTICA Žanjice i Mirište	• izgradnja nove trase rasvjete na postojećim stubovima (24 rasvetna tijela)	april 2018.	4.052,29
LUŠTICA Brguli, Đurđevići i Eraci	• izgradnja nove trase rasvjete na postojećim stubovima (36 rasvetna tijela)	april 2018.	6.080,00
naselje Drenovik	• izgradnja nove trase rasvjete na postojećim stubovima (60 rasvjetnih tijela) • NAPOMENA – rasvjetna tijela donacija kompanije M-TEL i nisu ušla u dostavljenu vrednost radova • vrednost donacije – 9.000,00€	jun 2018.	8.238,29
naselje Srbina ul. Spasića i Mašere	• izgradnja nove trase rasvjete (10 stubova + 10 rasvjetnih tijela)	avgust 2018.	7.202,53
naselje Baošići Kampovi	• rekonstrukcija postojeće rasvjete	avgust 2018.	3.210,24
naselje Bijela Žager	• izgradnja nove trase rasvjete na postojećim stubovima (7 rasvjetnih tijela)	jun 2018.	2.008,60
naselje Podi Bokino naselje	• izgradnja nove trase rasvjete na postojećim stubovima (10 rasvjetnih tijela)	jul 2018.	1.733,93
Herceg Novi Škver	• sanacija zidne rasvete na mulu	jun 2018.	900,00
Baošići Kamp naselje	• proširenje javne rasvjete na postojećim stubovima (24 rasvjetna tijela)	jul 2018	3.000,00
Lučići	• proširenje javne rasvjete na postojećim stubovima (22 rasvjetna tijela)	jul 2018	3.000,00
Đenovići naselje Čokac	• proširenje javne rasvjete na postojećim stubovima (5 rasvjetnih tijela)	jul 2018	500,00
Luštica naselje Tići	• izgradnja nove trase rasvjete na postojećim stubovima (29 rasvjetna tijela)	oktobar 2018.	5.200,00
Ratiševina	• proširenje javne rasvjete na postojećim stubovima (5 rasvjetnih tijela)	oktobar 2018	500,00
Bijela – rt Rake	• rekonstrukcija javne rasvjete	jun 2018.	500,00
Kamenari	• rekonstrukcija kompletne rasvjete oštećene u olujnom nevremenu 9.juna	jun 2018.	2.800,00
Meljine	• rekonstrukcija više trasa rasvjete oštećene u olujnom nevremenu 9.juna	jun 2018.	1.200,00
Zelenika	• izrada novog upravljačkog ormara nakon pozara u TS Kuti	maj 2018.	1.500,00
Djenovići	• izrada novog upravljačkog ormara nakon pozara u TS Djenovići	maj 2018.	1.500,00
UKUPNO			**52.625,88**

SEKTOR ODRŽAVANJA LOKALNIH PUTEVA			
LOKACIJA	**OPIS IZVRŠENOG POSLA**	**PERIOD IZVOĐENJA RADOVA**	**VREDNOST RADOVA (€)**
Herceg Novi luka Škver	• izgradnja kanala i rešetke za odvodnju atmosferske kanalizacije na ulasku u luku	februar 2018.	1.800,00
Podi	• postavka zaštitne ograde u putnom pojasu	februar 2018.	1.200,00
Herceg Novi ul. Spasića i Mašere	• izgradnja ograde uz stepenište • izgradnja trotoara duzine 30m • izgradnja ograde uz trotoar	april 2018.	3.800,00
Igalo	• izrada zaštitne ograde kod Instituta Simo Milošević	april 2018.	2.200,00
Herceg Novi Škver	• obnavljanje metalnih barijera • izrada nove zaštitne ograde oko platoa sa spomenikom • zamena oštećenih rešetki na atmosferskoj kanalizaciji	maj 2018.	1.300,00
Herceg Novi autobuska stanica	• izrada i montaža zaštitnih barijera	maj 2018.	750,00
Igalo novi trotoar	• izrada i montaža zaštitne ograde	jun 2018.	2.750,00
Igalo Dubrovačka ulica	• izrada i montaža zaštitnih barijera	jun 2018.	2.281,00
Igalo Šetalište Pet Danica	• Izrada i montaža zaštitnih ograda oko novih sadnica	avgust 2018	4.000,00
Više lokacija	• Rekonstrukcija i postavljanje autobuskih stajališta na novim lokacijama • Voli u Igalu • Sutorina • Prijevor • Bijela 2kom • Baošići	oktobar 2018.	3.500,00
UKUPNO			**23.581,00**
SEKTOR GRADSKOG ZELENILA			
LOKACIJA	**OPIS IZVRŠENOG POSLA**	**PERIOD IZVOĐENJA RADOVA**	**VREDNOST RADOVA (€)**
Igalo skver Tamaris	• uređenje skvera	maj 2018.	1.000,00
Više lokacija	• sadnja sezonskog cveća	maj - jun 2018.	3.200,00
Igalo Šetalište Pet Danica	• sadnja mimoza	jun 2018.	2.000,00
UKUPNO			**5.200,00**

<u>«Agencija za izgradnju i razvoj Herceg Novog» D.O.O. Herceg Novi</u> je dostavila podatke iz svoje nadležnosti, koje se tiču uređenja prostora Opštine Herceg Novi tokom 2018.godine:

- **<u>Završeni radovi:</u>**
  - Sanacija jedne strane trotoara na dijelu ul.S.Ilića u Igalu (od hotela «Palm on bay» do kraja «Omladinskog parka»);
  - Sanacija trotoara na dijelu ul.S.Ilića u Igalu (od bivšeg hotela «Tamaris» do optike «Kuburić»);
  - Uređenje pješačke komunikacije na trasi bivšeg željezničkog tunela Zelenika-Meljine;
  - Uređenje fasade stambenog objekta (u ul.Banjalučka br.12);
  - Uređenje fasade stambenog objekta (u ul.N.Ljubibratića br.40);
  - Uređenje fasade stambenog objekta (u ul.N.Ljubibratića br.41);

- Uređenje fasade stambenog objekta (u ul.Braće Grakalića br.24);
- Uređenje fasade stambenog objekta (u ul.Braće Grakalića br.32);
- Izgradnja Avanturističkog parka na Vrbanj;

• **U toku – izrada planske dokumentacije:**
- Prostorno-urbanistički plan Opštine Herceg Novi;

• **U toku – radovi:**
- Uređivanje vidikovca na Njivicama;
- Popločavanje Šetališta V Danica;
- Adaptacija kuće Ive Andrića na Toploj;
- Adaptacija dijela suterena dvorane Park u Herceg Novom;
- Sanacija stepeništa u ul.Jova Dabovića;

Crnogorski elektroprenosni sistem AD Podgorica (CGES) na prostoru Opštine Herceg Novi posjeduje sledeću infrastrukturu: TS Herceg Novi 110/35kV, DV 110kV Herceg Novi – Trebinje i DV 110kV Tivat – Herceg Novi. Planom investicija za 2018.godinu bio je predviđen projekat zamjene VN opreme odnosno I faza projekta je završena i u TS Herceg Novi je izvršeno ugrađivanje odvodnika prenapona.

Crnogorski Telekom tokom 2018. godine na teritoriji Opštine Herceg Novi je realizovao sledeće investicije:

- Širenje telekomunikacione infrastrukture tj. investiranje u pristupnim mrežama po principu optika do krajnjeg korisnika kroz realizaciju pojedinačnih korisničkih zahtjeva u postojećim FTTH zonama;
- Izrada AD-HOC rješenja za nove korisnike;
- Aktivnosti na rekonsrtukciji, saniranju i održavanju postojeće telekomunikacione mreže, a sve u cilju zadovoljstva korisnika i kvalitetnog pružanja servisa građanima Opštine Herceg Novi.

Visina investicije u fiksnoj pristupnoj mreži cca 20.000,00 €, visina investicije u mobilnoj pristupnoj mreži cca 150.000,00 €, kroz proširenja kapaciteta na postojećim lokacijama.

Ovim izvještajem su obuhvaćene i ostale aktivnosti na lokalnom nivou, koje indirektno utiču na uređenje prostora za 2018.godinu. U tom smislu te aktivnosti su sledeće:

Sekretarijat za turizam, ekonomski razvoj i preduzetništvo je dostavio raspoložive podatke iz **oblasti turizma i privrede**. U 2018.g. izdata su sledeća odobrenja za rad:
- kupališta, ukupno 90;
- ugostiteljskih objekata (barovi, plažni barovi, restorani), ukupno 74;
- za lokacije predviđene za rad terasa za ugostiteljske objekte u zoni Morskog dobra, ukupno 28;
- za lokacije za rad štandova, ukupno 42;
- za lokacije za rad štandova van zone Morskog dobra, ukupno 20;
- za lokacije za rad/postavljanje izložbenih mreža van zone Morskog dobra, ukupno 10;

Sekretarijat za kulturu i obrazovanje iz svoje nadležnosti za 2018.godinu izdvaja sledeće aktivnosti odnosno učešće:

- Izgradnja sportskog igrališta na otvorenom u JUOŠ «Dašo Pavičić» Herceg Novi;
- U partnerstvu sa Ministarstvom prosvjete finansirao se produženi boravak i funkcionisanje pomoćne učionice za prihvat učenika za potrebe produženja boravka;
- U partnerstvu sa Ministarstvom prosvjete finansirana je sanacija krova školskog objekta JUSMŠ «Ivan Goran Kovačić» Herceg Novi;
- Podizanje spomen obilježja Marku Vojinoviću;

Sekretarijat za lokalnu samoupravu u svom izvještaju o radu za 2018.godinu dostavlja sledeće podatke u narednoj tabeli br.6:

Tabela br.6: Izvještaj o radu Sekretarijata za lokalnu samoupravu;

		IZVJEŠTAJ O RADU	
RB	**MZ**	**NAZIV PROJEKTA I KRATKI OPIS**	**NAPOMENA**
1.	Meljine Zelenika	Uređenje tunela Lalovina (asfalt i osvjetljenje)	«Agencija za izgradnju i razvoj HN» D.O.O. HN
	Meljine	Sanacija mosta u ul. Braće Pedišića	«Lazure Montenegro» D.O.O. HN
		Postavljanje rampi za prilagođavanje plaža za OSI	
		Sanacija lokalne putne mreže	
2.	Igalo	Adaptacija javnog toaleta na plaži «Titove vile«»	4.951,52€
		Postavljanje sprava za vježbanje na otvorenom	učešće Opštine 2.623,96€
		Izgradnja stepenica do Blatne plaže	
		Uređenje košarkaškog terena (završetak dec.2018)	učešće Opštine, MZ i donacije 9.511,92€
		Zamjena i farbanje 82m ograde u ul.S.Ilića	učešće Opštine, MZ i «Stambeno Komunalno» 3.200,00€
		Postavljanje javne rasvjete u Drenoviku 1900m	
		Postavljanje 6 oglasnih tabli	učešće MZ i učešće pojedinca 652,00€
		Asfaltiranje puta na Gomili	Finansirala Opština 17.500,00€
3.	Topla	Rekonstrukcija lokalnih puteva na Toploj III u dužini od 140m	učešće Opštine i donacije 5.000,00€
		Popravka krova MZ	3.850,00€
		Postavljanje javne rasvjete na više lokacija u saradnji sa m:tel-om	
4.	Zelenika	Rekonstrukcija puta do Rujeva i Obalice u dužini od 3km	učešće Opštine i donacije 21.000,00€
		Proširenje puta do stadiona u dužini od 350m	učešće Opštine, MZ i donacije 28.000,00€
		Probijanje puta u dužini od 600m - Sasovići	učešće Opštine 4.000,00€
		Sanacija ul.Staroškolske i Livadske	učešće Opštine 4.000,00€
		Betoniranje puta u donjim Sasovićima	
		Asfaltiranje Lozničke ulice	
5.	Kumbor	Izgradnja kapele (u toku)	učešće Opštine 45.000,00€
6.	Đenovići	Izgradnja kapele	učešće Opštine 8.000,00€
		Urađena javna rasvjeta za zaseok Tomanovići	
7.	Baošići	Asfaltiranje puta u naselju Lug, Polet i Dubci u dužini od 600m	učešće Opštine i donacije 33.000,00€
		Asfaltiranje puta do naselja Potkulina u dužini od 200m	učešće Opštine 6.000,00€
8.	Bijela	Asfaltiranje puta u naselju Žager i centar Bijele u dužini od 320m	učešće Opštine 30.000,00€
		Postavljanje javne rasvjete u naselju Žager	učešće «Stambeno Komunalno» i donacije

9.	Kamenari	Izgradnja prilaznog puta do izvora na B.Kruševicama	Učešće donacija-mještani
		Betoniranje puta u zaseoku Lalovina	Učešće donacija-mještani
10.	Više MZ na Rivjeri	Asfaltiranje puta na Rivjeri	
11.	H.Novi	Asfaltiranje put ul.Manastirska	učešće Opštine 15.000,00€
12.	Podi	Sanacija puta u naselju Bajkovina sa javnom rasvjetom	učešće Opštine 13.600,00€
		Sanacija klizišta na putu u Sasovićima	učešće Opštine 1.400,00€
		Sanacija puta u naselju Kvekići	
		Uređenje parka Čipovina	Učešće mještana
		Sanacija lokalnog puta Ozrinići-Zrnovići. U toku su radovi na još tri lokalna puta u MZ	
13.	Prijevor	Asfaltiranje loklanih puteva prema Prijevoru površine 1.300m^2	učešće Opštine 17.000,00€
		Sanacija puta prema naselju Konjevići	učešće Opštine 1.000,00€
14.	Sutorina	Sanacija puta u naselju Lučići u dužini od 110m	učešće Opštine 11.500,00€
		Uređenje zoga i prostora preko puta škole (radovi u toku)	
15.	Kruševice	Adaptacija seoske bistjerne na Vrbanju	učešće Opštine 28.000,00€
		Uređenje ulice u centru sela	učešće mještana i privrednika
		Košenje i uređenje dvorišta ispred škole na Kruševicima	učešće mještana i «Stambeno Komunalno» i donacije
		Uređenje i sanacija/zidanje oko spomenik, kao i puteva	učešće Opštine 2.000,00€
		Sanacija potpornih zidova u zaseoku Dabovići - Tomaševići	
		Sanacija puta u zaseoku Donji Kraj	učešće Opštine, građana i«Krušo-niskogradnja» D.O.O. HN 2.371,56€
		Bušenje bunara za vodu	učešće Min.poljop.i rural.razvoja 9.680,00€
16.	Kameno	Sanacija lokalnih puteva u zaseocima Mandići, Stanovčići, Vukovići, Ratkovići	
		Sanacija puta prema crkvi Sv. Nikola i selu na Žljebima u dužini od 45m	
		Sanacija krova i uređenje dvorišta i prostorija škole na Kamenom	
		Probijanje puta do izvora krivi kamen u dužini od 2km	
17.	Mokrine	Sanacija potpornih zidova u zaseoku Svrčuge	
		Sanacija puta u zaseoku Ponikve	učešće Opštine i građana 5.000,00€
		Sanacija puta za Crveno brdo (radovi u toku)	učešće Opštine i građana 7.450,00€
		Betoniranje puta od crkve Sv.Lazarica u dužini od 125m	
		Sanacija dijela puta u zaseoku Andrići, Radanovići	
18.	Mojdež	Sanacija puta i cjevovoda Tijesni klanac u dužini od 1100m	učešće Opštine 50.000,00€
		Sanacija puta u zaseoku Porobići	učešće Opštine i građana 2.500,00€
19.	Sušćepan	Sanacija putne mreže	učešće Opštine 5.100,00€
		Asfaltiranje puta u dužini od 1300m	
20.	Luštica	Postavljanje javne rasvjete na Luštici	učešće Opštine i MZ
21.	Srbina	Izgradnja pješačke staze u Nemiloj sa javnom rasvjetom i ugradnjom poprečne rešetke za atmosferske vode	učešće Opštine 3.000,00€

<u>Služba za zaštitu i spašavanje opštine Herceg Novi</u> je za 2018.godine dostavila raspoložive podatke i informacije iz svoje nadležnosti, koji se tiču Izvještaja o stanju uređenje prostora za 2018.godinu.

Predhodni period obilježilo je svakodnevno preduzimanje niza mjera i radnji u organizacionom i radnom smislu, u cilju povećanja mobilnosti Službe zaštite i spašavanja, kako bi požarne opasnosti i druge akcidente sveli na minimum i tako spriječili/smanjili eventualne ljudske žrtve, materijalnu štetu i druge veće posljedice.

Pripadnici Službe zaštite i spašavanja, vatrogasci-spasioci bili su izvršioci gotovo svih preduzimanih mjera i radnji u borbi protiv požara i drugih akcidenata na opdručju opštine.

Nastali požari na području Opštine Herceg Novi su relativno na vrijeme dojavljeni, brzo lokalizovani i ugašeni čime je spriječeno njihovo nekontrolisano širenje i nanošenje veće štete sa dugoročnim posljedicama.

Služba za zaštitu i spašavanje je do 01.11.2018.g.,po raznim osnovama intervenisala 447 puta, od toga požari u zatvorenom prostoru 23 puta (stambeni objekti, pomoćni objekti, poslovni i industrijski objekti).

Važno je napomenuti da tokom intervencija u svim navedenim slučajevima nije bilo stradalih i povrijeđenih građana i spasilaca – vatrogasaca.

Značajnu i nemjerljivu pomoć ova Služba je imala od velikog broja građana, privatnika, Vojske CG, Službe zaštite i spašavanja iz drugih gradova Crne Gore i regiona, MUP-a, a naročito od DVD formiranih na području Boke Kotorske.

Osim redovnih aktivnosti u okviru Službe zaštite i spašavanja, svakodnevno su pružane usluge građanima, RO i ustanovama u Servisu za punjenje i servisiranje PP aparata, kao i kontrole hidrantske mreže u objektima.

Kad se sagleda sveopšte stanje, može se zaključiti da je Služba zaštite i spašavanja imala odličnu saradnju sa relevatnim subjektima u gradu.

Takođe, Služba zaštite i spašavanja je redovno o svojim aktivnostima obavještavala nadležne institucije i sredstava javnog informisanja (štampane i elektronske medije).

Sekretarijat za društvene djelatnosti i sport opštine Herceg Novi u vezi sa Izvještajem o stanju uređenja prostora za 2018.godinu dostavilo je podatke i informacije iz svoje nadležnosti koji se tiču oblasti sportske infrastrukture. U predhodnom periodu izvršena je rekonatrukcija i adaptacija sledećih objekata:

- Uređenje ograde fudbalskog stadiona FK «Orjen» u Zelenici;
- Adaptacija sportskih prostorija džudo kluba «Igalo»;

2.5. Rad Komunalne policije

Služba je organizovana kroz unutrašnje organizacione jedinice, i to:

1. Sektor komunalne policije
2. Sektor za inspekcijski nadzor

2.5.1. Sektor komunalne policije (djelokrug rada)

U ovom Sektoru vrše se poslovi koji se odnose na:

- kontrolu i operativnu grupu poslova, samostalnim terenskim obilaskom ili u saradnji sa inspektorima u cilju održavanja i obezbjeđivanja komunalnog reda na cjelokupnoj teritoriji opštine;
- obavljanje komunalnog nadzora i u drugim oblastima u kojima opština vrši sopstvene poslove ili poslove iz nadležnosti državne uprave koji su joj preneseni zakonom ili povjereni na osnovu zakona;

- saradnja sa državnim organima kroz međusobno obavještavanje, razmjenu informacija, pružanje neposredne pomoći i preduzimanjem zajedničkih mjera i aktivnosti od značaja za obavljanje poslova komunalne policije i državnih organa;
- pomoć u izvršenjima nadležnim organima opštine i javnim službama;
- učešće u zaštiti i spašavanju u slučajevima opasnosti izazvane elementarnim i drugim nepogodama kojima se ugrožavaju građani i materijalna dobra;
- pružanje informacionih usluga građanima na terenu, kao i obavljanje drugih poslova po nalogu načelnika;

2.5.2. Sektor inspekcijskog nadzora

U ovom Sektoru vrše se poslovi koji se odnose na:

- održavanje komunalne higijene, posebno kontrola odvoza smeća i čišćenja prostora oko kontejnera i dinamika odvoza;
- priključke na vodovodni i kanalizacioni sistem bez odobrenja nadležnog organa;
- održavanje javne rasvjete; održavanje pijaca; održavanje komunalnih objekata; održavanje groblja i sahranjivanja; postavljanje i građenje privremenih objekata na privatnom zemljištvu; postavljanje privremenih objekata na građevinskom zemljištu; postavljanje pomoćnih objekata; odobrenje za postavljanje reklamnih panoa - tabli, bilborda, jarbola na području Opštine Herceg Novi; sakupljanje i odvođenje atmosferskih voda; odvođenje i prečišćavanje fekalnih voda;
- parkiranje vozila na javnim površinama (ulice, trotoari, pješačke i biciklističke staze i dr.) na kojima nije dozvoljeno parkiranje i zaustavljanje vozila, kao i javnim zelenim površinama (parkovi, park-šume, travnjaci i slično);
- sprovođenje Odluke o radnom vremenu; zaštitu od buke u životnoj sredini;
- stambenu oblast;
- prodaju robe na javnim površinama, kao i ispred trgovinskih i drugih radnji, a bez odobrenja nadležnog organa;
- kontrolu odobrenja za postavljanje privremenih objekata sezonskog karaktera (štandovi, tezge, kiosci, prodajno-izložbeni panoi, konzervatori, rashladne vitrine itd);
- organizovanja terasa ispred ugostiteljskih objekata;
- deponovanja otpadnog i drugog materijala na javnim površinama, javnim zelenim površinama i zaštitnom pojasu pored puteva;
- kontrolu načina i uslova držanja kućnih ljubimaca;
- zaštitu zelenila i zelenih površina;
- odvijanje javnog prevoza putnika u gradskom i prigradskom saobraćaju; autobuskim stanicama, autobuskim stajalištima i redom vožnje;
- odobrenja za obavljanje djelatnosti prevoza; obavljanje djelatnosti auto-prevoza putnika;
- taxi stanicama i stajalištima, redom poštovanja prvenstva na istim;
- odobrenja za obavljanje djelatnosti auto-prevoza putnika;
- ispravnost i uključivanje taksimetra, izvoda iz tarife, periodičnih pregleda vozila, opreme u vozilu, isticanje firmi, preuzimanje putnika na autobuskim stajalištima i stanicama;
- prevoz robe i stvari; odobrenja za obavljanje djelatnosti prevoza robe i stvari, parkiranjem;
- izvršavanje povjerenih poslova državne uprave iz nadležnosti Uprave policije, po Uredbi o povjeravanju dijela poslova Uprave policije prijestonici Cetinje i opštinama Bar, Budva, Tivat, Kotor, Nikšić i Herceg Novi ("Sl. list CG", br. 07/13, 32/13, 46/14);
- lokalne i nekategorisane puteve;

- saobraćane oznake i signalizaciju, kontrolu saobraćajno-tehničkih uslova puta; horizontalnu i vertikalnu signalizaciju;
- i druge poslove i zadatke iz nadležnosti Komunalne policije zadužene za drumski saobraćaj i lokalne puteve;
- rad po zahtjevima stranaka;
- vršenje drugih poslova iz oblasti komunalnih djelatnosti, u skladu sa Zakonom o inspekcijskom nadzoru, Odlukom o komunalnoj policiji i posebnim propisima.

Služba komunalne policije i inspekcijskog nadzora za predhodni period dostavila je sledeći izvještaj o radu:

Komunalna policija i inspektori tokom realizovanih aktivnosti iz Plana za realizaciju turističke sezone 2018.g. iz oblasti djelovanja Službe komunalne policije i inspekcijskog nadzora, pokazali su visok stepen efikasnosti u svom radu, koji se postigao upravo kroz profesionalni odnos sa našim sugrađanima i gostima. Njihov rad je zasnovan tokom svih 24h u toku dana. Kroz savremeni model zaprimanja prijava kako usmenim putem, bilo lično, preko telefona ili usmenim putem, elektronskom poštom, građani su mogli komunalni problem prijaviti preko SISTEMA 48.

Plan postupanja i djelovanja službenika ove turističke sezone bio je zasnovan na svim onim primjedbama koje su predhodnih godina označene kao loše kako bi se iste u što većem obimu suzbile. Ističemo suzbijanje buke u ugostiteljskim objektima, suzbijanje ulične prodaje, zabrana izvođenja radova u ljetnjem periodu, zabrana loženja vatre na otvorenom, kontrola nepropisnog parkiranja, suzbijanje izlivanja otpadnih i fekalnih voda, i sl.

Sumirajući rezultate rada dolazi se do podataka da je zabilježen mnogo manji broj prijava po pitanju buke kao i da je mnogo manje sankcionisanih lica odnosno privrednika koji se bave ugostiteljskom djelatnošću. Takođe, uzimajući u obzir konfiguraciju terena u našem gradu, kao i podatak da u toku turističke sezone imamo veliki priliv putničkih motornih vozila, što sve zajedno dovodi do saobraćajne gužve, službenici komunalne policije su poštujući načelo preventivnosti uz primjenu ovlašćenja upozorenja koje im je dato Zakonom o komunalnoj policiji uspijeli da spriječe saobraćajne kolapse.

Na području Opštine JP «Morsko dobro» dalo je u zakup oko 90 plaža. Ugovori su kasno sklapani, a većina je sklopljena u mjesecu junu i julu. Obaveza lokalne uprave bila je održavati čistoću obale na nezakupljenim plažama, što podrazumjeva i na onim plažama koje nisu date u zakup, što je svakako povećalo troškove lokalne uprave, jer isti nisu bili planirani (januar-jun) smatrajući kroz Plan morskog dobra da će iste biti date u zakup i samim tim biti obaveza zakupaca.

U toku turističke sezone (period od 01.06.-31.08.2018.g.) po pitanju neodržavanja higijene ili neadekvatno odlaganje smeća, zelenog otpada ili građevinskog materijala prijavljeno je Službi 104 inicijative (47 čistoća javnih površina, 16 neredovno odvoženje otpada, 4 nelegalno deponovanje, 13 odlaganje zelenog otpada i 24 razno odlaganje otpada i zauzimanje površina koje za to nisu namjenjene). Od toga sankcionisano je 66 subjekata nadzora izdavanjem prekršajnog naloga, u u ukupnom novčanom iznosu od 5.350,00€.

U toku turističke sezone radi unapređenja odvoza otpada, organizacija odvoza sprovodila se dva puta tokom dana, a na području šetališta i do četiri puta tokom dana. Kako bi bolje sprovodili kontrolu i sankcionisali prekršioce Odluke o održavanju čistoće preodređeni su komunalni policajci kojima je zaduženje bio nadzor odlaganja otpada. Takav način organizacije dalo je velike rezultate na sveukupnu čistoću grada.

Po pitanju zbrinjavanja napuštenih životinja najviše problema je bilo po pitanju napuštenih pasa. Za period od 01.06.-31.08.2018.g. prijavljeno je ukupno 61 inicijativa a od

toga 50 se odnosilo na pse, a 11 na stoku. U saradnji sa Azilom za životinje koji posluje u sastavu DOO«Čistoća» rješavani su problemi zbrinjavanja životinja.

Sprovođenje aktivnosti zabrane kretanja vozila u ulice sa posebnim režimom saobraćaja i to duž Šetališta i na Rivjeri rađeno je svakodnevno, kroz patrolnu aktivnost. Po osnovu kršenja Odluke o regulisanju drumskog saobraćaja izdato je ukupno 85 prekršajnih naloga u ukupnom novčanom iznosu od 3.710,00€.

Sprovođenje aktivnosti kontrole privremenih objekata rađeno je svakodnevno kroz patrolnu aktivnost. Od strane Sekretarijata za prostorno planiranje i izgradnju izdato je 178 Rješenja za postavljanje privremenih objekata sezonskog tipa. Služba komunalne policije i inspekcijskog nadzora uklonila je 13 objekata, za koje subjekti nadzora nisu posjedovali odobrenje nadležnog organa i izdala 45 prekršajnih naloga, u ukupnom novčanom iznosu od 2.060,00€, za one subjekte nadzora koji nisu poštovali Odluku o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata. Zabrana zauzimanja prostora odnosno javnih površina nelegalnom prodajom sprovođena je kontinuirano u saradnji sa Upravom za inspekcijske poslove i po tom osnovu za period od 01.06.-31.08.2018.g. izdato je 36 prekršajnih naloga i putem izvršne službe robu skladištili u magacinski prostor do okončanja prekršajnog postupka.

Služba komunalne policije i inspekcijskog nadzora putem SISTEMA 48 zapremila je u junu 539 inicijativa, u julu 748 i u avgustu 659 inicijativa za postupanje. Najveći broj inicijativa se odnosio na nepropisno parkiranje 30,7%, povećanje nivoa bule 11,3%, fekalne vode 8,1%, komunalni red 7,1%, stambena oblast 6,1%, vremenske nepogode 5,39%, zeleni i drugi otpad 4,88%, izvođenje radova 4,67% i dr.

U nastavku su dati statistički podaci u vezi sa izvještajnim periodom rada Službe komunalne policije i inspekcijskog nadzora (jun-avgust):

U junu mjesecu izvršeno je ukupno 1083 inspekcijska nadzora od čega se 648 odnosilo na komunalnu oblast, a u saobraćajnoj 315, stambenoj oblasti 23 i hortikultura 97.

Od toga 281 rezultiralo je izdavanje prekršajnog naloga i to iz oblasti komunalnog nadzora 40 u novčanom iznosu 5.650,00€, a u saobraćajnoj 241 u novčanom iznosu 12.050,00€. Specijalnim vozilom «PAUK» premješteno je 31 vozilo.

U julu mjesecu izvršeno je ukupno 1306 inspekcijska nadzora od čega se 623 odnosilo na komunalnu oblast, a u saobraćajnoj 576, stambenoj oblasti 33 i hortikultura 74.

Od toga 480 rezultiralo je izdavanje prekršajnog naloga i to iz oblasti komunalnog nadzora 123 u novčanom iznosu 14.800,00€, a u saobraćajnoj 357 u novčanom iznosu 17.850,00€. Specijalnim vozilom «PAUK» premješteno je 147 vozilo.

U avgustu mjesecu izvršeno je ukupno 1192 inspekcijska nadzora od čega se 526 odnosilo na komunalnu oblast, a u saobraćajnoj 566, stambenoj oblasti 38 i hortikultura 62.

Od toga 535 rezultiralo je izdavanje prekršajnog naloga i to iz oblasti komunalnog nadzora 134 u novčanom iznosu 14.980,00€, a u saobraćajnoj 401 u novčanom iznosu 20.050,00€. Specijalnim vozilom «PAUK» premješteno je 238 vozilo.

U periodu od 01.06.-31.08.2018.g. izvršeno je ukupno 3.581 inspekcijska kontrola od čega se 1.797 odnosilo na komunalnu oblast, a u saobraćajnoj 1.457, stambena oblast 94 i hortikultura 233.

Od toga 1.296 rezultiralo je izdavanje prekršajnog naloga i to iz oblasti komunalnog nadzora 297 u novčanom iznosu 35.430,00€, a u saobraćajnoj 999 u novčanom iznosu 49.950,00€. Specijalnim vozilom «PAUK» premješteno je 416 vozilo.

Iz statističkih podataka može se vidjeti da Služba komunalne policije i inspekcijskog nadzora nije samo represivni organ, već da svojim radom djeluje preventivno što pokazuju statistički podaci izvještajnom periodu rada (01.06.-31.08.2018.g.).

- Od ukupno izvršenih 3.581 inspekcijskih nadzora 1.296 rezultiralo je izdavanje prekršajnih naloga, što znači da se u 36,2% slučajeva od ukupnog inspekcijskog nadzora primjenjile su se kaznene mjere;
- U toku navedenog perioda specijalnim vozilom «PAUK» premješteno je 416 motornih vozila, a ukupno je izdato 999 prekršajnih naloga iz oblasti nepropisnog parkiranja, što znači da se specijalno vozilo «PAUK» koristilo u 41,2% slučajeva odnosno može se reći u opravdanim slučajevima.

Kada se uporede broj inspekcijskih nadzora u izvještajnom periodu u 2018.godini , koji je iznosio 3.581 (komunalna oblast 1.797 i saobraćajna 1.457, stambena 94 i hortikultura 233) sa istim u 2017.godini, koji je iznosio 3.040 (komunalna oblast 2.217 i saobraćajna 823), dolazi se do podatka da je u 2018.godini bilo više potrebe za vršenje inspekcijskog nadzora za 17,8%. Mišljenja smo da je povećanje obima posla uzrokovano dodatnom uslugom građana odnosno aktiviranjem SISTEMA 48 tokom svih 24h u toku dana.

2.6. Nezavršene obaveze

Prilikom uređenja građevinskog zemljišta naišlo se na mnogo problema. Prepoznati su problemi u vezi sa izradom i donošenjem, kao i primjenom planske i tehničke dokumentacije, zatim zakonski okvir postupka javnih nabavki, koji nameće saradnju sa firmama po osnovu najniže postignute cijene, neažurirane katastarske podloge, nepostojanje katastra instalacija, nerješeni imovinsko - pravni odnosi i slično.

Efekti ograničenog priliva investicija i usporavanja u svim segmentima ekonomskog života se najviše osjećaju na planu finansijskih mogućnosti lokalne samouprave, odnosno obimu ulaganja u izradu planskih dokumenata, kao i obimu ulaganja u izgradnju i uređenje prostora. Važan momenat koji je uticao na efikasnost donošenja planskih dokumenata su i institucionalne promjene na državnom nivou i kvalitativne promjene u pogledu ocjena planskih rješenja. Pojačano nastojanje da se prostor štiti i usklađuje sa Evropskom regulativom donijeli su novine koje rukovode rad nadležnih državnih organa, a koje su u nekim slučajevima usporili izradu, odnosno donošenje pojedinih dokumenata. Težnju ka višim standardima, kvalitativnom pomaku kao i sva nastojanja harmonizacije naših propisa sa EU pozdravljamo i podržavamo u svim akcijama prostornog razvoja na lokalnom nivou. Ovde ukazujemo na taj momenat, ne u smislu traženja opravdanja za izvjesna usporavanja donošenja planskih akata, već kao na realne razloge nešto manje realizacije u odnosu na planiranu, bez obzira na svu dobrobit koju takvi potezi donose. Na putu ka integrisanju takvih standarda, na nivou opštine se nekada suočavamo i sa poteškoćama jer smo u situaciji da ih mirimo sa tradicionalnim odnosnom neposrednih korisnika prema prostoru i otporu prema novom koji to nužno prati. Prostorni razvoj opštine treba da bude u službi njenog održivog razvoja koji podrazumjeva iznalaženje načina zadovoljenja društveno-ekonomskih potreba i interesa građana, uz istovremeno minimiziranje svih pratećih negativnih uticaja na životnu sredinu i prirodne resurse.

Takođe, u nazavršene obaveze spada i izrada strateških dokumenta na kome se temeljne razvojne potrebe i zakonske obaveze lokalne samouprave. Tako je Zakonom o regionalnom razvoju («Sl. list CG», br. 20/11, 26/11, 20/15) definisana obaveza opština za izradom Strateškog plana razvoja kojim se za period do 7 godina utvrđuje postojeće stanje razvoja lokalne samouprave, opšti cilj razvoja, strateški ciljevi sa prioritetima za njihovo ostvarivanje, mjere i smjernice za ostvarivanje strateškog plana, orijentaciona sredstva za

sprovođenje strateškog plana, način njihovog obezbjeđivanja i druga pitanja od značaja za razvoj.

U cilju što kvalitetnije zaštite životne sredine iz oblasti ekologije u 2018.g., bila je planira izrada pojedinih odluka, studija, akcionih planova, sprovođenje procedura i mjera zaštite i sl., koja se prenosi na naredni period. Kada su u pitanju nezavršene obaveze iz oblasti upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom za period od 2016.-2020.godine na teritoriji Opštine Herceg Novi, one su navedene u dijelu Izvještaja koje se odnosi na dostavljene pojedinačne izvještaje nadležnih organa lokalne uprave, institucija i dr.

2.7. Donijeti planski dokumenti na prostoru Opštine Herceg Novi od strane Vlade Crne Gore

Vlada Crne Gore na teritoriji Opštine Herceg Novi u periodu od 01.01.2018.godine do 31.12.2018.godine donijela je 3 planska dokumenta, i to:

1. **Prostorni plan posebne namjene za obalno područje sa SPU**
   Usvojen u 2018.godini («Sl.list CG» br. 56/18 od 03.08.2018. godine)

- Površina zahvata je 4131km^2;
- Obrađivač plana: RZUP, Montecep, Horwath i Horwath Consultihg ;
- Obrađivač izvještaja: SES d.o.o. Podgorica;

2. **Državna studija lokacije «Sektor 1»-Rt Kobila-Njivice-ušće Sutorine sa SPU**
   Usvojen u 2018.godini («Sl.list CG» br. 62/18 od 21.09.2018. godine)

- Površina zahvata je 155,86 ha;
- Obrađivač: CAU d.o.o. Podgorice;
- Obrađivač izvještaja: «Montenegroprojekt» d.o.o., Podgorica;

3. **Izmjene i dopune Državna studija lokacije «Sektor 5» - Kumbor**
   Usvojen u 2018.godini («Sl.list CG» br. 52/18 od 27.07.2018. godine)

- Površina zahvata je 58,98 ha;
- Obrađivač: CAU d.o.o. Podgorice;

2.8. Dokumentaciona osnova, sa posebnim osvrtom na aktivnosti izrade baznih studija i istraživanja

U predhodnom periodu akcenat je stavljen na izradi Prostorno urbanističkog plana za čije potrebe je izrađena Studije zaštite kulturnih dobara Opštine Herceg Novi, koja je dostavljena Ministarstvu kulture – Upravi za zaštitu kulturnih dobara na saglasnost, i izrađen je Izvještaj o Strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu koji je od Sekretarijata za komunalne djelatnosti, ekologiju i energetsku efikasnost dobio saglasnost br. 02-13-353-UPI-62/2018 od 07.09.2018.g.

3. Sintezna karta

3.1. Grafički prikaz granica važećih planskih dokumenata;

3.2. Grafički prikaz granica planskih dokumenata koji su u fazi izrade;

4. Osnov korišćenja zemljišta (svojina, korišćenje, zakup)

Razvojni procesi kako su strateški sagledani i predviđeni, ostavljaće bitnije tragove u prostoru po pitanju načina korišćenja i načina organizovanja prostora, ali i po budućim više ili manje planiranim akcijama uređivanja i prilagođeva njima budućim potrebama stanovništva.

Predhodna strateška rješenja odnose se istovremeno na problematiku korišćenja i organizovanja zemljišta, odnosno prostora u budućnosti. Organizacioni načini integrisanja hercegnovskog prostora su formirani kroz mrežu naselja i infrastrukturne sisteme, prije svega saobraćajnu mrežu za koju je konstatovano da je nerazvijena i neadekvatna strateškim razvojnim težnjama. Organizaciono strateški najbitnije je uskladiti rast i razvoj gradskog kompaktnog područja Igala, Tople i Herceg Novog sa opštinskim centrima i subcentrima, prije svega onim koji su u prigradskom području i na poluostrvu Luštici, ali i sa uslovno rečeno centralnim naseljima u zaleđu. Ta organizacija bi morala da istovremeno rastereti kompaktni urbani segment od nekih problema, npr., prenapregnutost stambenih zona Igala i Tople stanovanjem bez bržeg, bezbednijeg i sigurnijeg sistema komuniciranja i odvijanja uličnog režima života. Bolja organizacija prostora podrazumeva i da se izgrade i integrišu poslovna jezgra sa polivalentnim funkcijama i tako izvrši redizajniranje urbane aglomeracije što je jedno od ključnih pitanja Prostorno urbanističkog plana ali i detaljnih urbanističkih planova, prevedenih u zone posebnog značaja i vrednosti šetališta duž obale u odnosu na Stari Grad kao visokovrijedni ambijent koji je turistički kritičan, zbog nepovoljnih, neprivlačnih ili dislociranih sadržaja. Takva konstatacija odnosi se na širi kompleks pristaništa, bivše železničke stanica pa uslovno i Škvera. Takav problem moguće je otkloniti kroz preduzimanje odgovarajućih akcija, pre svega u turističkoj ponudi koja se u Herceg Novom inače mora kvalitativno radikalnije menjati ako se teži mondenskom tipu turizma.

Upis u katastru nepokretnosti nije usklađen sa odredbama Zakona o državnoj imovini. Naime, pomenuti zakon definiše državnu imovinu kojom raspolaže država i imovinu kojom raspolaže opština, pri čemu je jedan od uslova raspolaganja u korist države ili opštine to da li je zemljište obuhvaćeno izmjenama i dopunama GUP-a, DUP-om, UP ili LSL koji su donijeti prije stupanja na snagu Zakona. Da bi se sve promjene izvršile neophodno je angažovanje geodetskog stručnjaka.

Takođe je važno napomenuti da još uvijek nije izvršen popis opštinske imovine, a za kvalitetan popis neophodno je izvršiti gore pomenuto razgraničenje sa imovinom kojom raspolaže Država. Upisi u listovima nepokretnosti u nizu slučajeva nisu u skladu sa zemljišnoknjižnim stanjem (vlasništvom opštine po osnvou upisa u zemljišne knjige po starom premjeru) tako da se dešava da je opština upisana kao nosilac prava bez tereta i ograničenja, a u konkretnom slučaju ne radi se uopšte ili ne u cjelosti o imovini opštine. Isto tako vjerovatnoća je da je dio opštinske imovine „ostao“ u tzv. listama nepoznatih vlasnika, odnosno da je ista upisana na korist opštine, ali sa teretom zabrane otuđenja i opterećenja.

Kada je u pitanju restitucija ona je u nadležnosti **Ministarstva finansija Crne Gore-Komisije za povraćaj i obeštećenje sa sjedištem u Baru**, koja raspolaže sa preciznijim podacima. Prema dostavljenim podacima navedene Komisije, ukupno je evidentirano 290 zahtjeva za povraćaj/obeštećenje oduzetih imovinskih prava koji se odnose na imovinu na teritoriji opštine Herceg Novi, od toga je rješeno 159 predmeta, dok je procedura 131 predmeta u toku.

U dijelu podataka koji se tiču površine obuhvaćene restitucijom, Komisija za povraćaj i obeštećenje Bar, obavještava da ne vodi evidenciju podnesenih zahtjeva prema površinama, već prema podnosiocima zahtjeva za povraćaj/obeštećenje.

Direkcija za imovinu i zastupanje Opštine Herceg Novi, u skladu sa svojim nadležnostima za 2018.g., daje sledeći izvještaj:

- U dijelu koji se odnosi na postupke restitucije, Opština Herceg Novi je stranka u postupku, koji se vodi pred nadležnom Komisijom za povraćaj i obeštećenje u Baru u 20 postupaka, od kojih su 3 završena. Ukupna površina obuhvaćena restitucijom na teritoriji opštine je 120.289m^2. Važno je napomenuti, da se radi o podacima koji se odnose na postupke gdje se kao stranka pojavljuje samo Opština Herceg Novi, a ne krajnji korisnici predmetnih nepokretnosti (fizička i pravna lica);
- U dijelu svojinskog režima na zemljištu, nakon razgraničenja državne i opštinske imovine, Opština ima pravo raspolaganja u pogledu vlasničkih prava. Postupak razgraničenja je u toku, pri čemu Opština u dijelu vlasničkih prava Države ima pravo raspolaganja, uzimajući u vidu to da lokalna vlast, van linije generalnih urbanističkih planova, može raspolagati odnosno imati pravo svojine samo na nepokretnostima koje je stekla u valjano pravnom poslu ili su u Zakonu određena kao dobra kojima raspolaže Opština. Takođe, na određenom dijelu je neophodno izvršiti preklapanje granica GUP-a, nakon čega će se steći mogućnost za dalje rješavanje i uređenje listova nepokretnosti, a posjedovni listovi će biti ažurirani kroz postupak izlaganja podataka na javni uvid.

5. Poljoprivredne, šumske, vodne i ostale prirodne površine

Aktivnosti na implementaciji planske dokumentacije, okvirno se odvijaju otežano. Razlog tome, je nedovoljno razvijena tehnička infrastruktura, nedovoljna finansijska, instituciona i tehnička podrška razvoju, ubrzana i nekontrolisana urbanizacija ruralnih područja i slično.

Na području opštine Herceg Novi korišćenje poljoprivrednih površina, je svedeno na najmanju moguću mjeru, u vidu dopunske ili usputne djelatnosti. Od ukupne površine teritorije opštine Herceg Novi, poljoprivredno zemljište zauzima oko 8.600ha, odnosno 37%, od čega oko 2.200ha obradivo zemljište (oranice, vinogradi voćnjaci), dok su ostalih 6.400ha pašnjaci i livade. U odnosu na broj stanovnika ono iznosi oko 0.37ha po stanovniku, i jedan je od važnih resursa za razvoj poljoprivrede.

Šume i šumske površine zauzimaju oko 13.806ha odnosno 59% teritorije opštine Herceg Novi, gdje je zastupljena eumediteranska zimzelena vegetacija, sa kontaktnom zonom koju čine termofilne submediteranske listopadne šume. Dominira klimatogena zajednica zimzelenog hrasta crnike, koja je slabo očuvana. U okviru pomenute zajednice prisutne su i njeni degradacioni oblici: makije, garizi i kamenjari. U predhodnom periodu zapažen je porast ovih površina u odnosu na poljoprivredne površine, a razlog tome je napuštanje poljoprivrdnog zemljišta.

Vodne površine čini riječna mreža, koja je prilagođena reljefu i konfiguraciji terena, kao i režimu padavina. Njeni tokovi su kratki i bujični, sa obilnim vodama tokom zime, a sa deficitom vode tokom ljetnog perioda. Teritorija opštine Herceg Novi se može podijeliti u sedam većih bujičnih slivova i niz manjih slivnih područja sa različitim hidrauličkim i hidrološkim karakteristikama: rijeke Sutorina, Sopot i Zelenika i potoci Igalo, Ljuti, Nemila, Baošić i Pijavica.

Ciljevi i postavke planske i druge dokumentacije u većoj mjeri nisu realizovane, a odnosile su se na zaštitu, revitalizaciju svih postojećih površina, izgradnju neophodne infrastrukture i slično.

U tabeli br. 7. dat je bilans promjena u odnosu na ukupnu površinu opštine poljoprivrednih i šumskih površina preuzeto iz PPOHN.

Izloženost poljoprivrednog zemljišta, pa i seoskih naselja, skoro dvije decenije, nekontrolisanoj urbanizaciji i stihijskoj izgradnji, a posebno neprekidnoj degradaciji zbog zapuštenosti i prepuštenosti prirodnim silama i procesima, zahtijeva da se ono na adekvatan

način zaštiti. U tom pravcu potrebno je izvršiti njihovu revitalizaciju, kontrolisati procese urbanizacije i izgradnje, posebno individualnih stambenih objekata, kod kojih je gustina izgrađenosti prevazišla mjere i normative. Neophodno je kontrolisano odobravati usitnjavanje poljoprivrednih površina, jer se kroz neadekvatnu parcijalizaciju mjenja njihov oblik i površina, što može dovesti do gubitka tih površina. Uprkos ograničenosti ovog resursa, potrebno je pokrenuti akcije revitalizacije zaleđa i aktiviranje područja koja imaju razvojne potencijale sa relevatnim privrednim sektorima, a nalaze se u neposrednom kontaktu sa izgrađenom urbanom aglomeracijom.

Tabela br.7. Prikaz bilansa promjena u odnosu na ukupnu površinu opštine poljoprivrednih i šumskih površina preuzeto iz PPOHN;

Namjena područja	Karakter površina	Kontinentalni dio	Luštica	Ukupno
POLJOPRIVREDNE POVRŠINE (ha)	Postojeće stanje	ORANICE I VRTOVI VOĆNJACI VINOGRADI LIVADE PAŠNJACI		8.600
	% u odnosu na ukupnu površinu opštine			37,0
	Planirano do 2020. godine			100
	% u odnosu na ukupnu površinu opštine			37,0
	Ukupno 2020			8.700
	% porast površine za datu namjenu			1,2
ŠUMSKE POVRŠINE (ha)	Postojeće stanje	PRIVREDNE (čempres, alepski bor, crni bor, hrast medunac, crni grab, hrast kitnjak, bukva) NEPRIVREDNE (makije, čempres, alepski bor, pinjil, munika, hrast kitnjak, hrast medunac, bukva)		11.000
	% u odnosu na ukupnu površinu opštine			47,0
	Planirano do 2020. godine			500
	% u odnosu na ukupnu površinu opštine			49,0
	Ukupno 2020			11.500
	% porast površine za datu namjenu			4,5

6. Površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja i dr.

Pregled površina infrastrukture, površina za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja i dr. dat je u tabeli br.8. (preuzeto iz Nacrta PUPOHN).

Tabela br.8:. Prikaz najznačajnijih predsezonskih aktivnosti;

A/ POVRŠINE TEHNIČKE INFRASTRUKTURE Obuhvataju površine i koridore saobraćajne i ostale infrastrukture, površine za obradu, sanaciju i skladištenje otpada.							
RB	Namjena površina	Podjela	Popis	Površina (ha)		Procentualno učešće (%)	
				postojeće	planirano	postojeće	planirano
1.	POVRŠINE I KORIDORI SAOBRAĆAJNE INFRASTRUKTURE	DRUMSKI SAOBRAĆAJ	Koridori autoputeva, Jadranska magistrala za brzi motorni saobraćaj, magistralni, regionalni i opštinski putevi, mostovi, tuneli, parkinzi, postojeće panoramske staze i izletničke tj. rekreativne, biciklističke, pješkačke i planinske staze	21.04	21.25	12,39	12.52

		VODNI SAOBRAĆAJ	Luke od nacionalnog i lokalnog značaja, marine, komercijalni vezovi, brodogradilišta, sidrišta, pristaništa, mandraći, ribarska posta, plovni putevi - lučko-operativna obala, privez i smještaj tehničkih plovnih objekata;				
		VAZDUŠNI SAOBRAĆAJ	Heliodromi, hidrodromi				
2.	POVRŠINE OSTALE INFRASTRUKTURE	HIDROTEHNIČKA INFRASTRUKTURA	Vodovodna, atmorsferska i fekalna kanalizaciona infrastruktura	3.08	0.01	/	/
		ELEKTROENERGETSKA INFRASTRUKTURA	Elektroenergetska mreža, objekti i dr.,, koridori gasovoda				
		TELEKOMUNIKACIONA INFRASTRUKTURA	Telekomunikaciona mreža, objekti i dr.				

B/ POVRŠINE ZA POSEBNE NAMJENE I SPECIJALNE REŽIME KORIŠĆENJE

RB	Namjena površina	Podjela	Popis	Površina (ha)		Procentualno učešće (%)	
				postojeće	planirano	postojeće	planirano
1.	POVRŠINE ZA OBRADU I SANACIJU I SKLADIŠTENJE OTPADA (upravljanje otpadom)	Privremeno skladištenje komunalnog otpada	Privremena lokacija «Tisova greda»	/	/	/	/
		Sanitarna deponija	Planirana «Duboki Do»	/	14.36	/	0.06
		Pogon za reciklažu čvrstog kom.otpada	Lokacija «Nemila»	/	0.38	/	0.002
		Pogon za prečišć.otpadnih voda	Lokacija «Nemila»	/	1.63	/	0.007
2.	KONCESIONA PODRUČJA	Ležišta mineralnih sirovina i površine eksploatacijskih polja	- ležište tehničko-građevinskog kamena «Podi»(završena koncesija, predviđena rekultivacija); - ležište tehničko-građevinskog kamena «Kotobilj»(lokacija za eksploataciju); - ležište tehničko-građevinskog kamena «Bjelotina»(izdata koncesija); - ležište tehničko-građevinskog kamena «Kruševice I»(izdata koncesija); - ležište tehničko-građevinskog kamena «Kruševice II»(izdata koncesija); - ležište šljunka i pjeska «Batnjica»(izdata koncesija) - Ležište tehničko-građevinskog kamena«Sitnica»(predlog za eksploataciju); - Ležište arhitektonsko-	45.98	0.20	/	/

			građevinskog (ukrasnog)kamena«Bokita» na lokacijama Kamenari-B.Kruševice i Repaji (izdata koncesija);				
3.	POVRŠINE ZA POTREBE ODBRANE (mogu se planirati objekti u funkciji odbrane, u skladu sa posebnim propisima)	Bivše vojne lokacije predložene za turističku namjenu	- Lalovina-Meljine; - Lalovina iznad magistrale; - Donja Arza-Luštica; - Gornja Arza-Luštica; - Mirište-Luštica;; - Špiljice-Luštica;; - Valac-zaleđe H.Novog; - Rakite-zaleđe H.Novog; - Ostrvo Mamula; - Kumbor; - Gornji Klinci-Luštica; - Ravnine-zaleđe H.Novog; - Ravni-Luštica; - Rovine-zaleđe H.Novog;	/	/	/	/
		Lokacije za potrebe vojske Crne Gore – Ministarstvo odbrane	- Obosnik; - Pristan; - Sasovići;	25.59	0.12	/	/

7. Demografska kretanja

Prostorni plan opštine, usvojen je 1988. godine sa projekcijama do 2000. godine predviđao je da 2001. godine Opština Herceg Novi ima 32.000 stanovnika. Procjena da krajem 1999. godine u opštini živi oko 31.000 stanovnika. Rezultat je popisa iz 2003.godine je evidentirao 33.034 stanovnika ukazuju da je projekcija starog PPO bila dobro postavljena. Ono što se nije moglo predvidjeti je priliv izbjeglica koji je devedesetih godina prošlog vijeka prelazio cifru od 8.000. U tabeli br. 9. je data projekcija starosnih i obrazovnih struktura stanovništva.

Tabela br.9: Prikaz starosnih i obrazovnih struktura stanovništva;

Projekcija starosnih struktura stanovništva					
	Djeca predškolskog uzrasta	**Djeca školskog uzrasta**	**Radon sposobno stanovništvo**	**Starije stanovništvo**	**UKUPNO**
	0 - 6 god.	7 - 14 god.	15 - 65 god.	65< god.	
Planirana projekcija	3.103	3.800	21.760	5.420	34.083
Postojeća projekcija (2003. god.)					33.034
STRUKTURA STANOVNIŠTVA					
Nepismeni (%)					2
Osnovno obrazovanje(%)					38
Srednje obrazovanje(%)					45
Visoko i više obrazovanje(%)					15

Za potrebe izrade Prostorno urbanističkog plana Opštine Herceg Novi izvršena je analiza svih karakteristika stanovništva i domaćinstava na osnovu upoređivanja statističkih podataka (izvor podataka MONSTAT). Naredna tabela br. 10. je preuzeta iz PUP-a OHN, u kojoj su dati podaci o stanovništvu.

Tabela br.10. Podaci o stanovništvu;

Popisna godina	Broj stanov-nika	Količnik rasta	Broj domaćin-stava	Količnik rasta	Veličina domaćin-stva	Količnik rasta
1948.	12.482	/	3.485	/	3.58	/
1953.	13.759	1.0197	3.908	1.0232	3.52	0.9966
1961.	15.157	1.0122	4.414	1.0153	3.43	0.9968
1971.	18.368	1.0194	5.373	1.0199	3.42	0.9997
1981.	23.258	1.0239	7.187	1.0295	3.24	0.9946
1991.	27.593	1.0172	8.673	1.0190	3.18	0.9981
2003.	33.034	1.0151	11.076	1.0206	2.98	0.9946
2011.	30.864	0.9915	11.090	1.0002	2.78	0,9914

8. Sprovođenje podzakonskih akata

U 2018.godini donijeta je Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata («Službeni list CG op.prop.», broj 01/18), u cilju stvaranja uslova za jasnije i jednostavnije rješavanje postavljanja privremenih objekata na javnim površinama koje su u državnoj svojini, kao i na površinama u privatnoj svojini.

Usvajanjem novog Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata definisan je drugačiji pristup u planiranju prostora i izgradnji objekata, među kojima je i novo poglavlje koje se odnosi na legalizaciju bespravnih objekata. U cilju sprovođenja novog Zakona proizilaze obaveze, kako na državnom tako i na lokalnom nivou, donošenja novih, kao i usaglašavnje postojećih podzakonskih akata. S tim u vezi, u predhodnom periodu donijeti su sledeći zakonski i podzakonski akti:

- Zakon o turizmu i ugostiteljstvu («Sl. list CG», br. 02/18, 04/18, 13/18);
- Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu («Sl. list CG», br. 75/18);
- Pravilnik o obrascima zahtjeva i izjava u postupku legalizacije bespravnih objekata («Sl. list CG», br. 67/17);
- Pravilnik o obrascima zahtjeva, prijava i izjava u postupku izgradnje objekata («Sl. list CG», br. 70/17, 60/18);
- Pravilnik o obrascu za izdavanje urbanističko-tehničkih uslova («Sl. list CG», br. 70/17);
- Pravilnik o obliku i izgledu table za građenje objekata («Sl. list CG», br. 70/17);
- Pravilnik o klasifikaciji građevinskih proizvoda u odnosu na njihove reakcije i otpornost na požar («Sl. list CG», br. 73/17);
- Pravilnik o tehničkim zahtjevima za bezbjednost liftova («Sl. list CG», br. 74/17);
- Pravilnik o načinu potpisivanja, ovjeravanja, dostavljanja, arhiviranja i čuvanja planskog dokumenta («Sl. list CG», br. 76/17, 073/18);
- Pravilnik o bližem sadržaju i načinu vođenja registra planskih dokumenata («Sl. list CG», br. 76/17);
- Pravilnik o načinu i postupku izdavanja, mirovanja licence i načinu vođenja registara licenci («Sl. list CG», br. 79/17);
- Pravilnik o obrascima zahtjeva za obavljanje djelatnosti u oblasti izgradnje objekata («Sl. list CG», br. 79/17);
- Pravilnik o obrascima zahtjeva za sprovođenje plana generalne regulacije crne gore («Sl. list CG», br. 84/17);
- Pravilnik o bližem sadržaju i načinu vođenja centralnog registra građenja («Sl. list CG», br. 90/17);

- Pravilnik o sadržini obrasca evidencije o izvršenom nadzoru i preduzetim mjerama urbanističko-građevinskog inspektora («Sl. list CG», br. 90/17);
- Pravilnik o načinu i postupku osmatranja tla i objekta u toku građenja i upotrebe («Sl. list CG», br. 18/18);
- Pravilnik o načinu vršenja revizije glavnog projekta («Sl. list CG», br. 18/18);
- Pravilnik o načinu i postupku raspisivanja i sprovođenja javnog konkursa za idejno arhitektonsko rješenje («Sl. list CG», br. 19/18);
- Pravilniko tehničkim zahtjevima za betonske konstrukcije («Sl. list CG», br. 20/18);
- Pravilnik o tehničkim zahtjevima za čelične konstrukcije («Sl. list CG», br. 25/18);
- Pravilnik o vrstama, minimalno-tehničkim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata («Sl. list CG», br. 36/18);
- Pravilnik o izmjenama i dopuni pravilnika o građevinskim proizvodima («Sl. list CG», br. 41/18);
- Pravilnik o bližim uslovima za postavljanje odnosno građenje privremenih objekata, uređaja i opreme («Sl. list CG», br. 43/18, 76/18);
- Pravilnik o načinu izrade i sadržini tehničke dokumentacije za građenje objekta («Sl. list CG», br. 44/18);
- Pravilnik o načinu vršenja stručnog nadzora nad građenjem objekata («Sl. list CG», br. 48/18);
- Pravilnik o načinu obračuna površine i zapremine zgrade («Sl. list CG», br. 60/18);
- Pravilnik o bližem sadržaju konzervatorskog projekta za sprovođenje konzervatorskih mjera na kulturnom dobru («Sl. list CG», br. 61/18);
- Pravilnik o bližem sadržaju studije zaštite kulturnih dobara («Sl. list CG», br. 66/18);
- Pravilniko načinu vođenja i sadržini građevinskog dnevnika i građevinske knjige («Sl. list CG», br. 68/18);
- Pravilnik o načinu izrade i sadržini tehničke dokumentacije za složene inženjerske objekte («Sl. list CG», br. 71/18);
- Pravilnik o načinu vršenja tehničkog pregleda složenih inženjerskih objekata («Sl. list CG», br. 71/18);
- Pravilnik o načinu vršenja revizije složenog inženjerskog objekta («Sl. list CG», br. 71/18);
- Pravilnik o načinu obavljanja stručnog nadzora složenog inženjerskog objekta («Sl. list CG», br. 71/18);
- Uredba o minimalnoj sumi osiguranja od profesionalne odgovornosti u oblasti izgradnje objekata («Sl. list CG», br. 68/17);
- Uredba o visini naknada za izdavanje urbanističko-tehničkih i tehničkih uslova («Sl. list CG», br. 68/17);
- Uredba o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma jedinicama lokalne samouprave («Sl. list CG», br. 68/17);
- Uredba o sadržaju i načinu vođenja dokumentacione osnove i informacionog sistema i indikatorima za praćenje sprovođenja planskih dokumenata («Sl. list CG», br. 83/17);
- Uredba o izmjenama uredbe o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu («Sl. list CG», br. 37/18);
- Odluka o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte («Službeni list CG op.prop.», broj 14/18).

Prema navodima Sekretarijata za komunalne djelatnosti, ekologiju i energetsku efikasnost iz djelokruga ekologije, za potrebe sprovođenja podzakonskih akata, potrebno je propise u oblasti ŽIVOTNE SREDINE uskladiti sa drugim pravnim regulativama iz raznih oblasti (prostornog planiranja i izgradnje, saobraćaja, poljoprivrede, energetike, šumarstva), jer je to jedini način njihove efikasne primjene i učinka koji treba da se postigne.

Obaveza Opštine Herceg Novi, tj. Sekretarijata za komunalne djelatnosti, ekologiju i energetsku efikasnost je da uskladi određen broj opštinskih odluka koje regulišu oblast zaštite životne sredine sa Zakonom o komunalnim djelatnostima («Sl. list CG», br. 55/16, 74/16, 2/18).

Sekretarijata za komunalne djelatnosti, ekologiju i energetsku efikasnost iz svog djelokruga nadležnosti donio je sledeće odluke:

- Odluku o određivanju lokacije za privremeno skladištenje neopasnog građevinskog i zelenog otpada na teritoriji Opštine Herceg Novi («Sl. list CG – op. pr.», br. 01/18);
- Odluku o izmjenama i dopuni Odluke o regulisanju drumskog saobraćaja («Sl.i list CG – op. pr.», br. 14/18);

Zakonske regulative koja reguliše način i obaveze Zaštite i gazdovanja šumama: Shodno Zakonu o šumama („Sl.list CG“, br. 74/10, 40/11, 47/15), šume kao dobro od opšteg interesa obnavljaju se, održavaju i koriste pod uslovom i na način koji obezbjeđuje trajno očuvanje i uvećavanje njihovih prirodnih vrijednosti i ekoloških funkcija, trajno i funkcionalno korišćenje, zaštitu od štetnih posledica i uzgoj koji obezbeđuje stalno uvećanje prinosa. Nadzor nad izvršenjem odredaba Zakona o šumama, podzakonskih akata, šumskih osnova, programa i izvođačkih projekata vrši resorno Ministarstvo preko inspekcijske službe.

9. Izdati UTU, građevinske dozvole, upotrebne dozvole

Tabela br. 11. Pregled usvojenih akata Sekretarijata za prostorno planiranje i izgradnju;

Vrsta traženih radova za period od 01.01.2018. – 31.12.2018.godine	**Ukupno**
Urbanističko tehnički uslovi za izradu tehničke dokumentacije	**136**
Rješenja o izdavanju građevinskih dozvola po predhodno započetim postupcima	**25**
Rješenja o izdavanju upotrebnih dozvola	**11**

Prema elektronskoj evidenciji ovog Sekretarijata u periodu od 01.01. – 31.12.2018.godine dati su sljedeći podaci:

- Ukupan broj podnesenih zahtjeva u 2018.g. za izdavanje utu - 384 ;
    - Ukupan broj izdatih utu - 136;
    - Ukupan broj odbijenih utu - 109
    - Ukupno broj utu u izradi - 129;
    - Ukupan broj stoniranih utu – 10;

10. Lokalni objekti od opšteg interesa

Shodno članu 223 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, donijete su sledeće odluke:

- Odluka o utvrđivanju lokacije za postavljanje lokalnog objekta od opšteg interesa - radio bazne stanice mobilne telefonije HN 28 Topla, opština Herceg Novi («Sl. list CG – op. pr.», br. 01/18);

- Odluka o utvrđivanju lokacije za postavljanje lokalnog objekta od opšteg interesa - radio bazne stanice mobilne telefonije «HN 09 Baošići», opština Herceg Novi («Sl. list CG – op. pr.», br. 01/18);
- Odluka o utvrđivanju lokacije za postavljanje odnosno izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa – izgradnju kanalizacione infrastrukture u naselju Podi - lokalitet Topovi, Opština Herceg Novi sa Programskim zadatkom («Sl. list CG – op. pr.», br. 14/18);
- Odluka o utvrđivanju lokacije za postavljanje odnosno izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa – izgradnju kanalizacione infrastrukture u naselju Čela - Modra ploča, Opština Herceg Novi sa Programskim zadatkom («Sl. list CG – op. pr.», br. 14/18);
- Odluka o utvrđivanju lokacije za postavljanje odnosno izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa - uređaja i opreme za mobilnu telefoniju na lokaciji RBS «HOTEL DELFIN», Opština Herceg Novi sa Programskim zadatkom («Sl. list CG – op. pr.», br. 14/18,);
- Odluka o utvrđivanju lokacije za postavljanje odnosno izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa - izgradnju vodovodne i kanalizacione infrastrukture u naselju Igalo - Bare, Opština Herceg Novi sa Programskim zadatkom («Sl. list CG – op. pr.», br. 14/18);
- Odluka o utvrđivanju lokacije za postavljanje odnosno izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa - uređaja i opreme za fixnu telefoniju na lokaciji RSS «Sutorina 1»Opština Herceg Novi sa Programskim zadatkom («Sl. list CG – op. pr.», br. 14/18);
- Odluka o utvrđivanju lokacije za postavljanje odnosno izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa - uređaja i opreme za mobilnu telefoniju na lokaciji RBS «ZABRĐE», Opština Herceg Novi sa Programskim zadatkom («Sl. list CG – op. pr.», br. 14/18);
- Odluka o utvrđivanju lokacije za postavljanje odnosno izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa - uređaja i opreme za fiksnu telefoniju na lokaciji RSS «ZELENIKA» Opština Herceg Novi («Službeni list Crne Gore - opštinski propisi», br. 028/18 od 02.08.2018);
- Odluka o utvrđivanju lokacije za postavljanje odnosno izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa - izgradnju kanalizacione infrastrukture u naselju Vodice - Baošići, Opština Herceg Novi («Sl. list CG – op. pr.», br. 28/18);
- Odluka o utvrđivanju lokacije za postavljanje odnosno izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa - uređaja i opreme za fixnu telefoniju na lokaciji RSS «USTANIČKA», Opština Herceg Novi («Sl. list CG – op. pr.», br. 28/18);
- Odluka o utvrđivanju lokacije za postavljanje odnosno izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa - Trafostanice NDTS 10/0,4 kV, 2 x 1000 kVA «ŽAGER» sa priključnim 10 kV kablom u Bijeloj, Opština Herceg Novi («Sl. list CG – op. pr.», br. 28/18);
- Odluka o utvrđivanju lokacije za postavljanje odnosno izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa - uređaja i opreme za fiksnu telefoniju na lokaciji RSS «29 DECEMBRA» Opština Herceg Novi («Sl. list CG – op. pr.», br. 28/18);
- Odluka o utvrđivanju lokacije za postavljanje odnosno izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa - Trafostanice DTS 10/0,4 kV, 1 x 630 kVA «Dugunja» na Ublima sa priključnim 10 kV vodom, opština Herceg Novi («Sl. list CG – op. pr.», br. 37/18);
- Odluka o utvrđivanju lokacije za izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa - vodovodne mreže u Dragomirskoj ulici u Zelenici, Opština Herceg Novi («Sl. list CG – op. pr.», br. 37/18);
- Odluka o utvrđivanju lokacije za izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa - pristupnog puta do Plave špilje na Luštici, Opština Herceg Novi («Sl. list CG – op. pr.», br. 37/18);
- Odluka o utvrđivanju lokacije za izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa - vodovodne infrastrukture na poluostrvu Luštica, Opština Herceg Novi («Sl. list CG – op. pr.», br. 37/18);

- Odluka o utvrđivanju lokacije za postavljanje odnosno izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa - izgradnju kanalizacione infrastrukture u naselju Podi - lokalitet Topovi (krak 4), Opština Herceg Novi(«Sl. list CG – op. pr.», br. 38/18);
- Odluka o stavljanju van snage Odluke o utvrđivanju lokacije za izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa - stambenog objekta za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u državnim organima, odnosno organima lokalne samouprave, na urbanističkoj parceli oznake "A1", Opština Herceg Novi ("Sl. list Crne Gore - opštinski propisi - br. 51/16 od 28.12.2016), Odluke o utvrđivanju lokacije za izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa - stambenog objekta za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u državnim organima, odnosno organima lokalne samouprave, na urbanističkoj parceli oznake "A2", Opština Herceg Novi ("Sl. list Crne Gore - opštinski propisi" br. 51/16 od 28.12.2016), Odluke utvrđivanju lokacije za izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa - stambenog objekta za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u državnim organima, odnosno organima lokalne samouprave, na urbanističkoj parceli oznake "A3", Opština Herceg Novi ("Sl. list Crne Gore - opštinski propisi" br. 51/16 od 28.12.2016) i Odluke o utvrđivanju lokacije za izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa - stambenog objekta za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u državnim organima, odnosno organima lokalne samouprave, na urbanističkoj parceli oznake "A4", Opština Herceg Novi ("Sl. list Crne Gore - opštinski propisi" br. 51/16 od 28.12.2016) - («Sl. list CG – op. pr.», br. 01/18);

11. Privremeni objekti iz nadležnosti lokalne samouprave

Na osnovu člana 117. Zakon o uređenju prostora i izgradnji objekata («Sl. list CG», br. 51/08, 40/10, 34/11, 47/11, 35/13, 39/13, 33/14, 64/17) i Programa postavljanja privremenih objekata na teritoriji Opštine Herceg Novi («Sl. list CG o.p.», br. 16/11) za period od 01.01. do 31.12.2018.godine izdato je 191 rješenje za privremene objekte sezonskog i nesezonskog karaktera.

Sekretarijat za prostorno planiranje i izgradnju u proteklom periodu je shodno članu 222 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata sproveo aktivnosti i utvrdio Nacrt Programa privremenih objekata na teritoriji Opštine Herceg Novi, koji se donosi na period od 5 godina.

12. Glavni gradski arhitekta

Odlukom o organizaciji i načinu rada lokalne uprave Opštine Herceg Novi, («Sl. list CG o.p.», br. 30/18) utvrđena je djelokrug rada Sekretarijat za prostorno planiranje i izgradnju, u okviru kog je obrazovana unutrašnja organizaciona jedinica odnosno Sektor Glavnog gradskog arhitekte. Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Glavni gradski arhitekta vrši sledeće poslove: daje saglasnost na idejno rješenje zgrade, trga i ostalih javnih prostora u naseljima, provjerava usaglašenost idejnog rješenja sa urbanističkim projektom, propisuje smjernice za usklađivanje spoljnog izgleda bespravnog objekta, daje saglasnost u pogledu spoljnog izgleda privremenog objekta i dr.

U oblasti <u>Glavnog gradskog arhitekte</u>, shodno odredbama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, u periodu od 01.01.do 31.12.2018.godine, dato je 48 saglasnosti i donešeno je 6 rješenja o odbijanju, Glavnog gradskog arhitekte na idejna rješenja na osnovu arhitektonske oblikovnosti i materjalizacije, odnosno idejnim rješenjima se utvrđuje generalna koncepcija za izgradnju objekata, a naročito: uklapanje objekata u prostor, položaj objekata u okviru lokacije i prema susjednim objektima, kao i 3D vizuelizacija objekata.

13. Analiza investicionih potencijala baziranih na važećim planskim dokumentima

13.1. Infrastrukturni objekti

Prema važećim planskim dokumentima i važećim lokalnim propisima u predhodnom periodu, bilo je ulaganja u izgradnju i rekonstrukciju infrastrukturnih objekata, koja su se uglavnom odnosila na uređenje obale, šetališta i plaža, izgradnja i rekonstrukcija saobraćajnica, trafostanica, javne rasvjete, vodovodne i kanalizacione infrastrukture - Luštica, Podi, Sutorina, Igalo, Topla, Kumbor, Đenović, Baošić. Ukupna vrijednost izvršenih radova izvosila je približno 1.500.000,00€.

13.2. Stambeni kompleksi

Gradnja stanova individualnog a posebno kolektivnog tipa stanovanja u prostornom smislu odvijala se longitudinalno prateći liniju obale sjevernog djela Opštine. Prostori zahvaćeni stanogradnjom neposredno uz liniju obale, odnosno duž šetališta na potezu Igalo - Meljine imaju promjenljivu širinu sa manjim brojem dubljih prodora u unutrašnjost većinom u prostorima Igala sa stambenom zonom izdignutom na lokalitetu Gomila, i na području Tople. Najveća koncentracija stambenih blokova i objekata nalazi se između magistralnog puta i šetališta duž obale od Igala, preko Tople i Herceg Novog do Meljina sa tendencijom opadanja stepena izgrađenosti.

13.3. Trgovački sadržaji – poslovni kompleksi

Razvojem turističke privrede gradnjom kompleksnih hotelskih zdanja i objekata na lokalitetima Igala, Tople, Njivica i Herceg Novog, uticalo je na izgradnju proizvodnih objekata, proširivana je i mreža trgovačkih, ugostiteljskih, uslužnih i drugih objekata na području Opštine. Formirana je i izgrađena posebna servisna zona u dijelu Sutorininskog polja.

14. Izvještaj o radu turističke organizacije opštine

Turistička organizacija Opštine Herceg Novi je dostavila svoje aktivnosti za period 2018.godine, koje se tiče uređenja prostora:

- Izgradnja trotoara u Igalu, od hotela Palmon bay do Omladinskog parka. Ovaj projekat je finansijski podržala Turistička organizacija u iznosu od 80.000,00€;
- Adaptacija kuće Nobelovca Ive Andrića, sa finansijskom podrškom u iznosu od 32.000,00€. U toku ljetnje sezone kuća Ive Andrića je bila otvorena za turističke posjete. Tom prilikom zabilježena je dobra posjećenost. Kroz projekat «Očuvanje, unapređenje i promovisanje prirodnog i kulturnog nasljeđa primorskih zajednica kroz jačanje modula eko-muzeja čiji je cilj pametno i održivo upravljanje turizmom» Opština Herceg Novi obezbjedila je preko 190.000,00€ za sanaciju kuće Ive Andrića.
- Izvršena je adaptacija Njegoševe škole, čiji prostor je pretvoren u muzej za potrebe upotpunjavanja turističke ponude Herceg Novog. U sklopu adaptacije škole izvršena je rekonstrukcija i crkve Sv. Spasa. Turistička organizacija Herceg Novi je finansijski pomogla ovaj projekat sa iznosom od 30.000,00€.
- U svrhu turističke atrakcije Herceg Novig izvršeno je postavljanje klupa sa natpisom na lokacijama: Škvera, Igalu, Torionu i Njivicama.

- U iznosu od 5.000,00€ Turistička organizacija je finansijski pomogla uređenje sportskog terena na Toploj (tribine i kabine).
- Finansirala je izgradnju košarkaškog terena kod pijace u Igalu.
- Izvršena je zamjena mape Starog grada na šest lokacija.
- Izrađene i postavljene su turističko-informativne signalizacije u gradu, u iznosu od 24.475,00€.
- Turistička organizacija Herceg Novog je učestvovala na Javnom pozivu NTO i MORT-a sa projektom «Turistička valorizacija prirodnog i kulturnog nasljeđa na lokalitetu Savinske Dubrave», pri čemu su odobrena sredstva u iznosu od 7.800,00€. Navedenim projektom predviđeni su radovi na uređenu staza, postavljanju mobilijara klupa i kanti za otpatke, info tabli, putokaza i mapa Savinske Dubrave sa stazama. Početak radova se planira u narednom periodu i rok završetka je do marta 2019.godine.
- U cilju održavanja i poboljšanja čistoće grada, prvenstveno Šetališta, za potrebe rada DOO Čistoće Turistička organizacija je finansirala nabavku komunalnog stroja za čišćenje-čistilicu.
- Za potrebe uređenja i rada Gradske luke na Škveru i Agencije za gazdovanje gradskom lukom, Turistička organizacija je finansijski podržala kupovinu i postavljanje montažne kućice u iznosu od 3.525,00€.
- U narednom periodu za potrebe obezbjeđenja galerijskog prostora Turistička organizacija ima u planu kupovinu i adaptaciju ateljea Foto Lafores.

III SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

1. Mjere sprovedene u cilju podsticaja kvaliteta građenja i oblikovanja prostora

Mjere koje se sprovode u cilju podsticaja kvaliteta građenja i oblikovanja prostora sadržane su u smjernicama za izradu detaljnih planova koje su obrađene kroz planove višegredaPPOHN, kao i kroz sadržaj svakog DUP-a, odnosno UP-a, LSL pojedinačno.

Kvalitet građenja se obezbjeđuje kroz utvrđenu obavezu projektovanja aseizmičkih konstrukcija u skladu sa standardima i tehničkim propisima za IX seizmičku zonu; projektovanjem energetski efikasnih objekata; urbanističko tehničkim uslovima koji propisuju arhitektonski izgled prikladan lokaciji i podneblju; primjenom kvalitetnih građevinskih materijala primjerenim ovome podneblju;Prostorno planskim dokumentima su date smjernice za pejzažno oblikovanje prostora i uređenje zelenih površina; Kroz plansku dokumentaciju su posebno tretirane ruralne cjeline ambijentalnih vrednosti za koje je utvrđena obaveza izrade urbanističkih projekata.

Novim Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata uvodi se novina. U cilju sprovođenja Državnih smjernica razvoja arhitekture u odnosu na zaštitu autentičnosti prostora i identiteta naselja, obezbjeđenja kvaliteta arhitektonskih rješenja, unapređenja vizuelnog kvaliteta objekata i naselja, kao i obezbjeđenja i promocije najbolje prakse u oblasti urbanizma i arhitekture, u Ministarstvu se imenuje glavni državni arhitekta. Određeni poslovi glavnog državnog arhitekte se prenose na jedinicu lokalne samouprave, koja imenuje glavnog gradskog arhitektu.

2. Uticaj mjere uređenja prostora na: poljoprivredne, šumske, vodne i ostale prirodne površine, površine infrastructure, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja i dr.

Mjere uređenja prostora propisuju se kroz prostorno planske dokumente kojima su definisane njegove namjene i režimi uređenja.

Poljoprivreda – urbanizacija – Najveće cjeline poljoprivrednog zemljišta - Sutorinsko i Kutsko polje se ne koriste za poljoprivredu, ali nisu ni izgrađeni. Pozitivni demografski rast ukazuje na trend daljeg pretvaranja poljoprivrednog u građevinsko zemljište, ali se uglavnom radi o pojedinačnim parcelama, najčešće pašnjacima i livadama koji se više ne koriste u poljoprivredne svrhe. Ne može se reći da urbanizacija uzrokuje nestajanje poljoprivrednog zemljišta – osnovni uzrok je nestajanje motiva za bavljenje poljoprivredom.

Šumsko područje Herceg Novog je podiljeno u III zone zaštite i pristupa održivom razvoju: primorski, brdski i planinski dio. Do sada su po antropogenim i često antropopresurnim uticajem ove zone specifično tretirane i stvorena je realnost koja nameće uz razvoj i max. zaštitu. Na šumskom području opštine Herceg Novi, na 26 katastarskih opština, sa površinom od 13.459,80 ha u državnom vlasništvu, izdvojeno je 11.604,80 ha za gazdovanje šumama. Ovaj prostor je podijeljen u 11 gazdinskih jedinica (i dalje na odeljenja i odsjeke) i 2 reona, primorski i brdsko-planinski. Pod šumom svih uzgojnih oblika je 7.354,00 ha, pašnjacima 1.197,00 ha, neplodnim zemljištem 3.048,00 ha i poljoprivredno 6,20 ha. Na visoke – privredne šume otpada 253,60 ha, odnosno učešće od 4,62 ukupno šuma. Neprivredne šume pokrivaju 9.196,70 ha obraslog i 1.871,30 ha neobraslog zemljišta, svega 11.068,00 ha.

Po vrstama drveća privredne šume sadrže: čempres, alepski bor, crni bor, hrast medunac, crni grab, hrast kitnjak, bukva-ukupno 39.477,00m^3, a neprivredne šume: makije, čempres, alepski bor, pinjol, munika, hrast kitnjak, hrast medunac, bukva-ukupno 424.409,00 m^3.

Sekretarijat za komunalne djelatnosti, ekologiju i energetsku efikasnost iz oblasti ekologije smatra da po Zakonu o šumama planiranje se vrši na četiri teritorijalna nivoa: državnom nivou, nivou područne jedinice-opština, nivou jedinice gazdovanja i izvođački planovi u zavisnosti od vlasničkog statusa.

Pregled zakonske regulative koja reguliše način i obaveze Zaštite i gazdovanja šumama:

Shodno našem Zakonu o šumama, šume kao dobro od opšteg interesa obnavljaju se, održavaju i koriste pod uslovom i na način koji obezbjeđuje trajno očuvanje i uvećavanje njihovih prirodnih vrijednosti i ekoloških funkcija, trajno i funkcionalno korišćenje, zaštitu od štetnih posledica i uzgoj koji obezbeđuje stalno uvećanje prinosa. Nadzor nad izvršenjem odredaba Zakona o šumama, podzakonskih akata, šumskih osnova, programa i izvođačkih projekata vrši resorno Ministarstvo preko inspekcijske službe.

Pitanje kvalitetnog upravljanja šumama je veoma kompleksna stvar. Ono zahtijeva multidisciplinaran pristup u svim fazama rada u šumarstvu, dakle od kvalitetnog planiranja,razvoja sjemenske i rasadničke proizvodnje, provođenja šumsko-uzgojnih mjera sa pratećim mjerama zaštite, izgradnje i održavanja šumskih saobraćajnica, pa sve do aktivnosti sječe i izvlačenja drvnih sortimenata iz šume.

Održivo i višenamjensko gazdovanje šumama ostvaruje se donošenjem i sprovođenjem planskih dokumenata u skladu sa zakonom. Planski dokumenti u šumarstvu usklađuju se sa planskim dokumentima višeg reda kao i sa planskim dokumentima drugih sektora vezanih za šume i šumska zemljišta.

Po novom zakonu planiranje se vrši na četiri teritorijalna nivoa:

- ✓ Država: Nacionalna politika upravljanja šumama i šumskim zemljištima, Nacionalna šumarska strategija (nacionalna šumarska inventura, obuka i obrazovanje, podsticajne mjere...) i budžetski program šumarstva koje donosi Vlada Crne Gore;
- ✓ Područna jedinica = opština: Plan upravljanja / Plan razvoja šuma za period od 10 godina koji donosi Uprava za šume uz uključivanje lokalne javnosti i uz saglasnost resornog Ministarstva. Ovim planom se određuje namjena šuma i šumskih zemljišta, upravljanje za funkcije šuma kao što su: nedrvni proizvodi, rekreacija, turizam, zaštita biodiverziteta (Natura 2000) i dr., upravljanje populacijama divljom faunom, izgradnja šumskih puteva, prevencija i borba protiv šumskih požara, načini korišćenja državnih šuma;
- ✓ Gazdinska jedinica: Plan gazdovanja šumama za 10 godina koji donosi Uprava za šume uz saglasnost resornog Ministarstva, kojim se određuju konkretne mjere za ispunjavanje ciljeva iz planova upravljanja kao što su etat, uzgojni radovi, infrastruktura u šumi, preventivne mjere protiv šumskih požara i slično;
- ✓ Odjeljenje ili parcela u privatnim šumama: Izvođački planovi koje donosi Uprava za šume (za privatne šume u konsultaciji sa vlasnikom), određuju uzgojne ciljeve, na osnovu postojećeg inventara, nakon čega se definiše sječivi etat i vrši doznaka stabala za sječu, radovi u šumi i način korišćenja. Za državne šume, ovi planovi se prave godišnje, a za privatne se rade izvođački planovi koji važe za period dok ih vlasnik ne ispuni.

Prema osnovnoj namjeni šume su razvrstane na privredne šume, zaštitne šume i šume posebne namjene.

Privredne šume sa odabranim sistemima gazdovanja treba usmjeriti ka stvaranju sastojina po formi prirodi bliskih, uz stalno očuvanje sklopa i obraslosti, a da istovremeno zadovoljavaju i ostale opštekorisne funkcije. U ovim šumama prioritetni cilj je ostvarivanje maksimalne i trajne proizvodnje drveta, odgovarajućeg kvaliteta i ostalih šumskih proizvoda uz očuvanje proizvodne snage staništa.

Privredne šume, osim prioritetne proizvodne funkcije imaju i druge važne funkcije čije ostvarenje nije u konfliktu sa osnovnom funkcijom. Za ostvarivanje svih funkcija, potrebno je odabrati prirodi bliske sisteme gazdovanja šumama, a lista prioritetnih zadataka bila bi u sledećem:

Priprema planova upravljanja za šume u Primorju:

- ✓ Intenziviranje mjera uzgoja i korišćenja šuma;
- ✓ Uspostavljanje protivpožarnih pojaseva u obliku površina koje treba da se očiste od šumske vegetacije;
- ✓ Davanje državnih šuma u Primorju na korišćenje u kontekstu zajedničkog gazdovanja sa privatnim šumama.

Zaštitne šume imaju isključivo zaštitnu funkciju trajnog karaktera. U ovim šumama se sprovode sječe manjeg intenziteta koje prvenstveno imaju uzgojni karakter. Prilikom izrade novih osnova gazdovanja šumama u zaštitne šume potrebno je izdvojiti:

- ✓ šume na terenima nagiba iznad 30°;
- ✓ šume na kršu na kojima stijene prekrivaju više od 50% površine;
- ✓ šume na gornjoj granici šumske vegetacije gdje se zbog ekstremnih uslova najbrže ostvaruju erozioni procesi i najteže obnavlja vegetacija;
- ✓ šume u zoni aktivnih usovišta i sipara;
- ✓ šume u zoni izvorišta vodosnadbijevanja i pored vodenih tokova koji se izlivaju;
- ✓ šume na zemljištima sa nestabilnom podlogom, klisurama, kamenjarima i terenima sa prisustvom erozionih brazdi;
- ✓ šume u zoni izletišta;
- ✓ pojas šuma pored puteva i pruga.

Šumama posebne namjene obuhvaćene su šumske zajednice koje uživaju poseban oblik zaštite i predstavljaju rezervate prirode, zajednice rijetkih i ugroženih vrsta, značajnih za očuvanje biodiverziteta i genofonda. Ovim šumama treba gazdovati u skladu sa smjernicama za ovako izdvojene šumske komplekse.

Neobraslo šumsko zemljište, razvrstano je na kategorije:

- ✓ zemljište pogodno za pošumljavanje;
- ✓ neplodno zemljište (kamenjari, goleti nagiba preko 35%, goleti prekrivene stijenama preko 50% površine, vodotoci i dr.);
- ✓ zemljište za ostale namjene (pašnjaci, prosjeke za dalekovode, putevi i stovarišta, čistine za ishranu divljači, izletišta, goleti iznad gornje granice šumske vegetacije).

Same kategorije šumskog zamljišta upućuju na moguće korišćenje ovog prostora.

Teorijski, klasifikacija funkcija šuma može biti univerzalna, ali sa aspekta praktičnosti i mogućnosti primjena treba da bude prilagođena specifičnim prirodnim, privrednim, socijalnim i kulturnim uslovima jednog regiona ili šireg područja. Kompleks funkcija šuma dijeli se u tri osnovne grupe:

- ✓ proizvodne,
- ✓ ekološke (zaštitne), i
- ✓ socijalne (društvene).

Prva grupa je jasno izražena u proizvodnji drveta i ostalih šumskih proizvoda. Pod ostalim šumskim proizvodima smatraju se:

- ✓ proizvodi za obnovu šuma (šumsko sjeme, sadnice šumskog drveća, reznice i dr.);
- ✓ šumski plodovi;
- ✓ ljekovite biljke;
- ✓ proizvodi za razne industrijske svrhe (smola, humus, eterična ulja i dr.).

Druga grupa obuhvata čitav niz značajnih funkcija šume. Kao najvažnije ističemo:

- ✓ povoljan uticaj na ublažavanje klimatskih ekstrema;
- ✓ zaštita od imisija;
- ✓ zaštita i obnova zemljišta;
- ✓ akumulacija i prečiščavanje voda;
- ✓ proizvodnja kiseonika;
- ✓ očuvanje i unapređenje biodiverziteta itd.

Treća grupa koja poslednjih decenija sve više dobija na značaju, a proizilazi iz pozitivnog djelovanja šume na zdravlje ljudi i životnu sredinu koju ljudi koriste za zadovoljavanje svojih potreba, a to su:

- ✓ rekreativno-zdravstvena;
- ✓ turistička;
- ✓ ambijentalna;
- ✓ nastavno vaspitna i dr.

Osnovni motivi za višenamjensko korišćenje šuma vezani su za širok spektar proizvoda i usluga koje nude šume i šumska zemljišta. Davanje prioriteta (prednosti) jednoj od grupa ili pojedinačnih funkcija sa stanovišta savremenog «ekološkog» šumarstva je neprihvatljivo, tako da podjelu na navedene funkcije treba prihvatiti uslovno.

Održivo gazdovanje šumskim resursima podrazumijeva ispunjenje socijalnih, ekoloških i ekonomskih, potreba sadašnjih i budućih generacija za šumskim proizvodima i uslugama, kao što su: drvo i drvni proizvodi, voda, hrana, energija, ljekovito bilje, stanište za divljač, vezivanje ugljen dioksida, prostor za rekreaciju i turizam, pejzaž, i dr.

Gazdovanje šuma u južnom području treba usmjeriti u pravcu jačanja zaštitno regulatornih i sociokulturnih funkcija. Ovo područje karakterišu niskoproduktivne izdanačke šume, šikare, šibljaci i ostali degradacioni stadijumi koji zauzimaju značajan dio ovog područja. Ove šume imaju pretežno zaštitnu ulogu. Prostiru se na planinskim masivima i u primorskom pojasu.

Treba dobro održavati ekološki koridor duž linije primorskih planina, a padine, okrenute ka moru, pošumljavati. Šume uključujući i specifičnu mediteransku vegetaciju (makija), treba da imaju status zaštićenih šuma, posebno u brojnim bujičnim područjima.

Za unapređenje stanja šuma neophodno je planirati:

- ✓ njegu i zaštitu postojećih šuma;
- ✓ konverziju izdanačkih šuma u visoke šume;
- ✓ rekonstrukciju degradiranih šuma;
- ✓ popunjavanje prirodno neuspjelog podmlađivanja u visokim šumama;
- ✓ sanitarne sječe u oboljelim šumama.

Monitoring i procjena rizika su ključni. Da bi se šumskim ekosistemima optimalno upravljalo mora se osigurati monitoring svih komponenata životne sredine.

Zahvaljujući ovim aktivnostima dobili bi se relevantni podaci o vitalnosti i produktivnosti naših šumskih ekosistema, što bi omogućilo procjenu rizika (ugroženosti dominantnih šumskih sastojina). Takođe dobijeni podaci imali bi značaj i za druge discipline kao što su: prirast, uređivanje šuma, vegetacijska istraživanja, biodiverzitet.

Integralni dio budućih planova gazdovanja šumama treba da budu konkretne mjere za zaštitu, očuvanje i unapređenje biodiverziteta u šumskim ekosistemima.

Unapređenje stanja šuma na kršu - progresivna sukcesija vegetacije je jasno uočljiva i odvija se prirodnim putem. Proces treba ubrzati mjerama njege, tamo gdje postoje povoljni ekološki uslovi za razvoj klimatogenih zajednica.

Prostor mediterana i submediterana predstavlja značajan potencijal za razvoj i korišćenje opštekorisnih funkcija šume iskazanih u ekološkim i socijalnim funkcijama šuma, te bi budući razvoj šuma na ovom području trebao biti usmjeren u tom pravcu.

Obzirom na ekološke uslove obalnog područja kreiranje funkcionalnog sistema integralne zaštite šumskih ekosistema od negativnog uticaja svih biotičkih i abiotičkih faktora uključujući i čovjeka je od suštinskog značaja. Mjere preventivne zaštite šuma i biološke metode borbe treba da imaju primarni karakter.

U budućnosti treba intenzivirati aktivnosti na zaštiti i uzgoju ovih šuma, kako bi postiglo sledeće:

- ✓ Povoljnija sastojinska struktura i njihova produktivnost;
- ✓ Proizvodnja drveta za ogrijev/biomase za potrebe južnog dijela Crne Gore;
- ✓ Oblikovanje pejzaža kroz uspostavljanje mozaične strukture šuma i otvorenih površina,očuvanje staništa rijetkih biljnih i životinjskih vrsta i zaštita od požara;
- ✓ Mlade šume na dobrim bonitetima preko proreda prevoditi i u visoke šume, a kod izdanačkih šuma, postepeno razvijati izdanački sistem gazdovanja koji bi bio namijenjen proizvodnji biomase. Za intenzivnije gazdovanje, prije svega za uzgoj i zaštitu šuma od požara prioritetno ulagati u izgradnju šumskih puteva, pogotovo na području u blizini naselja. U procesu pripreme planova upravljanja identifikovati površine koje treba da se očiste od šumske vegetacije i vrate u poljoprivrednu funkciju.

Masline i maslinjaci su zaštićeni i regulisani Zakonom o maslinarstvu, a njihova zaštita i uzgoj kompatibilna je sa upravljanjem šumama. Upravljanje šumama treba omogućavati sanaciju napuštenih maslinjaka i uzgoj maslina na, za to određenim područjima.

Pri tome treba imati u vidu da mnogobrojni nepovoljni uslovi podloge (nerazvijen pedološki pokrivač, plitka i skeletna zemljišta, često ogoljeni kamenjar krasa), obilne padavine u vrijeme mirovanja vegetacije kada je spiranje pedološkog sloja najintenzivnije u lisnatim šumama, izrazit nedostatak padavina u ljetnjem periodu, veoma strmi nagibi, slabo razvijena hidrografska mreža, uz nepovoljne antropogene uticaje, utiču na teško održavanje šumske vegetacije i podizanje njenog kvaliteta (preuzeto iz PPN za obalno područje CG – projekcija razvoja šumarstva).

2.1. Životna sredina

Zaštita i očuvanje životne sredine je jedna od prioritetnih obaveza očuvanja prirodnih ekosistema, prije svega biljnog i životinjskog svijeta na kopnu i u vodi, pa je preduzimanje adekvatnih mjera u cilju njihove zaštite, uređenja i unapređenja osnovni koncept održivog razvoja.

Kako bi se prirodni ekosistemi zaštitili i očuvali od raznih uticaja i promjena, i obnovili neophodno je korišćenje prostora uskladiti sa zaštitom prirode i održivim razvojem.

Opština Herceg Novi upravo kroz svoju politiku uređenja prostora, nastoji da na najbolji mogući način poveže prirodu i prostorno planiranje, da stvori koncept razvoja grada koji štiti životnu sredinu, ali koji daje mogućnost daljeg razvoja i napretka grada uz zadovoljenje ekonomskih i socijalnih potreba stanovnika.

Sekretarijat za komunalnu djelatnost, ekologiju i energetsku efikasnost Opštine Herceg Novi, je u skladu sa gore navedenim, a u okviru svojih nadležnosti, radi kvalitetne zaštite prostora i unapređenja zaštite životne sredine u 2018. godini, radio sledeće:

1. **U skladu sa Zakonom o vodama («Sl.list RCG»,br. 27/07 i «Sl.list CG»,br. 73/10, 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 55/16, 02/17 i 80/17)** Sekretarijat izdaje vodne akte (vodni uslovi, vodna saglasnost i vodna dozvola) za objekte koji planiraju da se grade, a mogu imati negativan uticaj na vodni režim (površinske i podzemne vode). Uglavnom su traženi vodni akti za odvođenje otpadne vode i vodosnabdijevanje za objekte koji planiraju da se grade na području gdje nema izgrađene gradske vodovodne i kanalizacione mreže (ruralno područje). U tom slučaju Sekretarijat izdaje vodne uslove za izgradnju sopstvenog rezervoara, vodonepropusne septičke jame ili sopstvenog uređaja za prečišćavanje otpadne vode, a nakon izrade projektne dokumentacije i vodnu saglasnost na istu. Nakon izgradnje rezervoara, septičke jame ili uređaja za prečišćavanje otpadne Sekretarijat po pribavljenom pozitivnom izvještaju o tehničkom pregledu objekta izdaje vodnu dozvolu, u skladu sa odredbama člana 120. Zakona o vodama i čl. 7 Pravilnika o sadržaju zahtjeva i dokumentacije za izdavanje vodnih akata, načinu i uslovima za obavezno oglašavanje u postupku utvrđivanja vodnih uslova i sadržaju vodnih akata («Sl.list CG»,br.7/08, 14/16). Svrha cijele procedure je zaštite životne sredine, posebno površinskih i podzemnih voda.

✓ U toku 2018 god., Sekretarijatu je podnijeto 35 zahtjeva, po kojim je izdato :

- 10 Rješenje o utvrđivanju vodnih uslova;
- 12 Rješenja o izdavanju vodne saglasnosti;
- 5 Rješenja o odbijanju zahtjeva za izdavanje vodnih saglasnosti;
- 2 postupka za izdavanje Rješenja o utvrđivanju vodnih uslova su u toku;
- 6 postupaka za izdavanje Rješenja o vodnoj saglasnosti su u toku.

Svakim rješenjem o izdavanju vodne saglasnosti Sekretarijat investitora – imaoca septičke jame ili uređaja za prečišćavanje otpadnih voda promoviše u potencijalnog zagađivača životne sredine, a ni jedan investitor nije podnio zahtjev za izdavanje vodne dozvole, kojom se preciziraju prava i obaveze imaoca septičke jame i uređaja za prečišćavanje otpadne vode, a i utvrđuje da su isti izgrađeni u skladu sa projektnom dokumentacijom.

Kako bi se zaštitio prostor i unapredio kvalitet životne sredine predlažemo da prilikom donošenja odluke o izradi novih planskih dokumenata zabrani gradnja na određenom prostoru ukoliko na njemu ne postoji gradska infrastruktura (posebno gradska kanalizacija).

2.**Shodno Zakonu o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu («Sl.list RCG»,br.80/05 i «Sl.list CG», br.73/10, 40/11, 59/11, 52/16)**, uporedo sa odlukama o izradi planova donošene su i odluke o izradi Strateške procjene uticaja planskih dokumenata na životnu sredinu, čime se stvaraju pretpostavke za bolji kvalitet životne sredine.

✓ U 2018.god. Sekretarijat, je na osnovu Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu primio 7 zahtjeva. Od ukupnog broja zahtjeva, dato je:

- 2 mišljenja na Nacrte planova sa aspekta zaštite životne sredine (DSL «Sektor 2» -Ušće Sutorine -Igalo, DSL «Sektor 5»);
- 1 mišljenje na Izvještaj o SPU na životnu sredinu (PUP Opštine Herceg Novi);
- 2 mišljenja na Predlog odluke o izradi SPU (za Izmjene i dopune DSL «Sektor 5» - zona A i Državni plan eksploatacije mineralnih sirovina za period 2019-2029);
- 1 rješenje o davanju saglasnosti na Izvjetaj o SPU (PUP Opštine Herceg Novi).

3.**U skladu sa Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl.list RCG“, br.80/05, „Sl. list CG", br. 40/10, 73/10, 40/11, 27/13, 52/16)**, Sekretarijat sprovodi proceduru procjene uticaja na životnu sredinu za projekte koji mogu imati uticaj na životnu sredinu, a za koje odobrenje za izgradnju izdaje organ lokalne uprave. Svrha procedure je da se Elaboratom procjene uticaja projekta na životnu sredinu predvide svi mogući negativni uticaji tog projekta na sve segmente životne sredine (voda, vazduh, zemljište), a takođe i mjere za smanjenje tih negativnih uticaja na najmanju moguću mjeru.

✓ U toku 2018.god, Sekretarijatu je podnešeno 21 zahtjeva za sprovođenje procedure **procjene uticaja projekta na životnu sredinu**, i to:

- 7 zahtjeva - doneseno je rješenje da **nije potrebna** Procjena uticaja na životnu sredinu (završeni su u I fazi) ;
- 1 zahtjeva - doneseno je rješenje **da je potrebna** procjena uticaja na životnu sredinu, tj. potrebno je da stranka podnese zahtjev za davanje Saglasnosti na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu. Još uvjek nije podnijela zahtjev. Rok za podnošenje zahtjev je dvije godine od momenta donošenja rješenja da je potrebna procjene uticaja.
- 5 zahtjeva - doneseno je rješenje o **davanju saglasnosti** na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu (završena I faza i II faza);
- 3 zahtjev - **u proceduri davanja saglasnosti na elaborate procjene uticaja;**
- 1 zahtjev - u proceduri odlučivanja o potrebi procjene uticaja**.**

- ✓ Za objekte za koje građevinsku dozvolu izdaje Ministarstvo održivog razvoja turizma - Direktorat za građevinarstvo, proceduru procjene uticaja na životnu sredinu sprovodi Agencija za zaštitu prirode i životne sredine.

  - U toku 2018.god, Agencija je uputila 6 obavještenja o projektima koji se planiraju izvoditi na području Opštine Herceg Novi, a za koje je ista sprovela proceduru u skladu sa Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu (odlučivanje o potrebi procjene uticaja, obim i sadržaj elaborata, saglasnost na elaborate procjene uticaja). Sva obavještenja objavljena su na zvaničnom sajtu opštine Herceg Novi.

4. **U skladu sa Zakonom o životnoj sredini («Sl.list CG», br.52/16)** Agencija za zaštitu prirode i životne sredine, obezbjeđuje kontinuirano praćenje stanja životne sredine na osnovu Programa monitoringa životne sredine, koga donosi Vlada CG. Istim zakonom predviđeno je, da i jedinica lokalne samouprave može u skladu sa zakonom organizovati monitoring životne sredine na teritoriji Opštine, što zbog nedostataka sredstava do sada nije bilo moguće realizovati, a isto onemogućava kvalitetnu ocjenu stanja životne sredine na konkretnim lokacijama. Tako se kod ocjene stanja životne sredine za konkretnu lokaciju koriste podaci za šire područje.

   - ✓ Agencija za zaštitu prirode i životne sredine vodi katastar zagađivača shodno članu 65 stav 2 Zakona o životnoj sredini. U skladu sa članom 59 Zakona, stoji da:

   «Pravno lice i preduzetnik koje je korisnik postrojenja koje zagađuje ili može uzrokovati zagađenje životne sredine, dužno je da, u skladu sa zakonom, sprovodi monitoring u skladu sa posebnim propisima.
   Podatke utvrđene monitoringom iz stava 1 ovog člana zagađivač je dužan da dostavi nadležnom organu jedinice lokalne samouprave na čijoj je teritoriji lociran i Agenciji.
   Sredstva za obavljanje monitoringa iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje zagađivač.»

   - ✓ U toku 2018.god. (a za 2017.godinu), Sekretarijatu nisu dostavljeni podaci za katastar zagađivača, a razlog je možda i zakonska obaveza zagađivača da te podatke direktno dostavljaju Agenciji za zaštitu prirode i životne sredine.

   Očigledno je da postoje mnogi problemi u primjeni propisa iz oblasti zaštite životne sredine, oni se prije svega ogladaju u nedostatku monitoringa i izvještavanja o životnoj sredini, ne postojanju registra zagađivača, nepostojanju katastra zelenih površina (zelenila), loša kordinacija između nadležnih organa i problem izdavanja građevinsku dozvola bez elaborata procjene uticaja (koji podliježu izradi elaborata procjene uticaja), rasute nadležnosti inspekcija i neefikasna praksa (obzirom da ekološka inspekcija ne postoji na lokalnom nivou).

5. **U skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom («Sl. list CG»,br. 64/11, 39/16)** Sekretarijat je:

   - ✓ U skladu sa članom 23 Zakona o upravljanju otpadom, na Skupštini Opštine Herceg Novi, usvojila je **Plan upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom za period od 2016-2020 godine na teritoriji opštine Herceg Novi («Sl. list CG - op.prop.», br. 35/17).**

- ✓ Na osnovu člana 28 stav 3 Zakona o upravljanju otpadom («Sl.list CG», broj 64/11, 39/16), Sekretarijat daje Mišljenje na plan upravljanja opasnim otpadom za količine koje su na godišnjem nivou veće od 200 kg i na plan upravljanja neopasnim otpadom za količine koje su na godišnjem nivou veće od 200 tona na teritoriji opštine Herceg Novi, a koje dostavlja Agencija za zaštitu prirode i životne sredine.
  U toku 2018. godine, stiglo je 5 zahtjeva:
  - D.O.O. „COMPANY D.A.J.M.I.“;
  - D.O.O. „ENGINE REPEAR SOLUTIONS“;
  - D.O.O. „ČISTOĆA“ HERCEG NOVI;

- ✓ Na osnovu člana 44 stav 7 i člana 45 Zakona o upravljanju otpadom («Sl.list CG», br. 64/11, 39/16), proizvođači otpada su dužni da pripreme godišnje izvještaje o otpadu i dostave Agenciji do 1. marta tekuće za prethodnu godinu.
  Sekretarijat je proslijedio Agenciji za zaštitu prirode i životne sredine, Godišnje izvještaje proizvođača otpada za 2017. godinu, i to za 3 proizvođača otpada: doo “Marine servis”,kao i stomatološke ordinacije OSA «Dr Vlaović», «Ordinacija Bojanić», kao i «Godišnji izvještaj o komunalnom otpadu Opštine Herecg Novi, za 2017.god.».

6. **Izvedeni radovi i sprovedene aktivnosti u oblasti uređenja zelenila i održavanja, sakupljanja i odvođenja površinskih voda na teritoji Opštine Herceg Novi** predstavljaju vrlo važnu komponentu zaštite prostora. DOO «Komunalno-stambeno» intenzivno održava 226.580,00 m^2 javnih površina i zelenih površina oko stambenih zgrada u centralnoj gradskoj zoni u Igalu i Herceg Novom i pet stambenih naselja iznad magistrale u Herceg Novom i oko spomenika sakralnih i zaštićenih objekata. Isto preduzeće održava 41 vodotok, koji su uglavnom u zahvatu detaljnih planova Opštine.

2.2. Zaštićena prirodna dobra

Zaštićena područja su područja koja odlikuje izražena biološka, geološka, ekosistemska i predeona raznovrsnost, zbog čega se aktom o zaštiti proglašavaju zaštićena područja od opšteg interesa *(član 20 Zakona o zaštiti prirode («Sl. list CG», br. 54/16)).* Zaštićena područja se mogu prekogranično povezivati sa zaštićenim područjima drugih država.

Područje ekološke mreže proglašava se u cilju zaštite i očuvanja određenih stanišnih tipova i vrsta od interesa za Crnu Goru i Evropsku uniju u skladu sa zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima *(član 41 Zakona o zaštiti prirode («Sl. list CG», br. 54/16)).*

Postupak proglašavanja zaštićenih područja pokreće se zahtjevom za izradu stručne studije koji izrađuje organ uprave *(član 41 Zakona o zaštiti prirode («Sl. list CG», br. 54/16)).*

Studija zaštite sadrži: opis prirodnih, stvorenih i predionih odlika prirodnog dobra, karakteristike, odnosno vrijednosti lokaliteta, postojeće stanje resursa sa procjenom njihove valorizacije, prostorni raspored sa kartografskim prikazom rasprostranjenja najznačajnih staništa i vrsta (ciljeva zaštite), ocjenu stanja područja, centralnu koordinatu zaštićenog područja, mišljenje u pogledu stavljanja prirodnog dobra pod zaštitu, predlog razvrstavanja prirodnog dobra prema značaju, predlog kategorije i zona zaštite (režima zaštite), predlog prostorne granice zaštićenog područja sa granicama zona i režimima zaštite, kartografski prikaz sa ucrtanim granicama zaštićenog područja, odnosno sa oznakom lokacije na osnovu podataka iz katastra nepokretnosti, koncept zaštite, unaprjeđenja, održivog razvoja, način upravljanja tim područjem, predlog mjera i uslova zaštite, predlog radnji, aktivnosti i

djelatnosti koje se mogu obavljati u pojedinim zonama i režimima zaštite, radnje, aktivnosti i djelatnosti koje se ne mogu obavljati u pojedinim zonama i režimima zaštite, posljedice koje će donošenjem akta o proglašenju proisteći, a posebno u odnosu na vlasnička prava i zatečene privredne djelatnosti, kao i orijentaciona finansijska sredstava za sprovođenje akta o proglašavanju zaštićenog prirodnog dobra i druge elemente od značaja za stavljanje pod zaštitu prirodnog dobra.

Za zaštićena područja koja su upisana u registar zaštite, a za koja nije urađena studija zaštite, na osnovu člana 35 stav 5 Zakona o zaštiti prirode («Sl. list CG», br. 54/16), u obavezi je da organ nadležan za donošenje akta o proglašavanju, pokrene postupak revizije za to zaštićeno područje.

Na teritoriji opštine Herceg Novi, Sekretarijat je u obavezi da pokrenuti postupak revizija za sledeća zaštićena područja:

1. Park i zgrada Zavičajnog muzeja u Herceg Novom;
2. Park hotela «Boka»;
3. Kompleks zelenih površina koje se nalaze između tvrđava Forte Mare i tvrđave Citadele;
4. Hrast česvina (Quercus ilex) na Ilinici kod Herceg Novog;
5. Hrast česvina (Quercus ilex) na Savini.

«Park i zgrada Zavičajnog muzeja u Herceg Novom» stavljena je pod zaštitu Rješenjem Zavoda za zaštitu prirode, br. 01-301 od 28.04.1965. god., kao botaničko-hortikulturni objekat, i upisan u Registar zaštićenih područja pod brojem 9.

«Park hotela Boka» zaštićen je Rješenjem Zavoda za zaštitu prirode, br. 01-299 od 28.04.1965. god., kao botaničko-hortikulturni objekat, i upisan u Registar zaštićenih područja pod brojem 5.

«Kompleks zelenih površina koje se nalaze između tvrđava Forte Mare i tvrđave Citadele» stavljen je pod zaštitu Rješenjem zavoda za zaštitu prirode, br. 01-500/1 od 28.08.1965. god., kao botaničko hortikulturni objekat, i upisan u Registar zaštićenih područja, pod brojem 1063.

Hrast česvina (Quercus ilex), na Ilinici kod Herceg Novog i Hrast česvina (Quercus ilex), na Savini, stavljeni su pod zaštitu Rješenjem Republičkog zavoda za zaštitu prirode, br. 01-959 od 12.12.1968. god., kao hortikulturni objekti, objavljeno u «Sl.listu SRCG 30/68» i upisan u Registar zaštićenih područja pod brojem 37.

U skladu sa Zakonom o zaštiti prirode («Sl.list CG»,br.54/16), Sekretarijat je u 2018.g. imao sledeće aktivnosti:

Nakon završene procedure, Savinska Dubrava je stavljena pod zaštitu Odlukom Skupštine opštine Herceg Novi o proglašenju zaštićenog prirodnog dobra: predio izuzetnih odlika «Savinska Dubrava», br. 01-3/87-15 od 04.12.2015. i dana 22.03.2017.godine upisana u Centralni registar zaštićenih područja i područja pod preventivnom zaštitom, pod rednim brojem 214 (Riješenje izdala Agencija za zaštitu životne sredine br. UPI-532/1 od 23.03.2017.god.).

Procedura stavljanja pod zaštitu Parka prirode «Orjen» je u toku. Agencija za zaštitu prirode i životne sredine je Sekretarijatu 20.09.2017.god. dostavila «Studiju zaštite za Park prirode Orjen». U međuvrmenu, dana 30.05.2018.god., na zahtjev Agencije za razvoj i zaštitu Orjena-Herceg Novi, Agencija za zaštitu prirode i životne sredine je u Centralni registar zaštićenih područja upisala Park prirode «Orjen», pod rednim brojem 1066. U toku je dalje sprovođenje procedure proglašenja u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode.

3. Građevinsko zemljište

Opštinskom Odlukom o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta («Sl.list CG op. prop.»,br. 16/09 i 40/09) utvrđena je obaveza plaćanja naknade prije izdavanja građevinske dozvole po starom Zakonu odnodno prijave gradnje po novom Zakonu, kao i kriterijumi, rokovi i načini obračuna naknade za komunalno opremanje na području Opštine Herceg Novi. Uređivanje građevinskog zemljišta za područje Opštine Herceg Novi koje pored komunalnog opremanja obuhvata i pripremu za komunalno opremanje, vrši se u skladu sa jednogodišnjim programom uređenja prostora, koji donosi Skupština Opštine.

Naknada je utvrđena po zonama (sedam zona) i namjeni objekta, i zavisi od planiranog stepena komunalne opremljenosti građevinskog zemljišta.

Shodno članu 239 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata propisano je da jedinice lokalne samouprave su dužne da postojeće odluke o komunalnom opremanju građevinskog zemljišta, uz predhodnu saglasnost Vlade Crne Gore, do donošenja plana generalne regulacije, usklade na način što će izvršiti usklađivanje naknada u skladu sa Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata, utvrđene rješenjem na koje se može izjaviti žalba nadležnom Ministarstvu.

4. Iznos naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta i ugovorenih naknada

Prema evidenciji **Sekretarijata za finansije i lokalne javne prihode** u tabeli br. 12. je dat izvještaj za 2018.godinu vezan za naplatu komunalnog opremanja građevinskog zemljišta (fizička i pravna lica), kao i broj zaključenih ugovora zaključno sa danom 23.11.2018.godinom i broj izdatih uvjerenja o plaćanju.

Tabela br. 12. Izvještaj vezan za naplatu komunalnog opremanja građevinskog zemljišta, broj zaključenih ugovora i broj izdati uvjerenja o plaćanju;

NAPLATA KOMUNALNOG OPREMANJA	
ZA FIZIČKA LICA	549.282,10€
ZA PRAVNA LICA	1.193.167,44€
UKUPNO:	1.742.549,54€
BROJ ZAKLJUĆENIH UGOVORA	
FIZIČKA LICA	24
PRAVNA LICA	17
UKUPNO:	41
BROJ IZDATIH UVJERENJA O PLAĆANJU	
FIZIČKA LICA	6
PRAVNA LICA	1
UKUPNO:	7

Sekretarijata za finansije i lokalne javne prihode po osnovu poreza na nepokretnosti za 2018.godinu, posjeduje sledeće podatke:

- broj primarnih stambenih objekata iznosu 12.346;
- broj sekundarnih stambenih objekata iznosi 13.406;
- broj pomoćnih objekata iznosi 1.836;
- broj garaža iznosi 2.223;
- broj poslovnih objekata iznosi 1.559.

5. Izvorišta vode

Snabdijevanje potrošača Herceg Novog obezbjeđuje se iz tri glavna pravca izvorišta: Akumulacije na Trebišnjici-PPV Mojdež i iz podzemne akumulacije Opačica. Izvorišta «Lovac», «Crnica» «Vrela» i «Pijavica» su manja izvorišta lokalnog karaktera i Regionalnog vodovodnog sistema posredno preko dijela tivatskog vodovodnog sistema.

Akumulacije na Trebišnjici

Zbog čestih problema u vodosnabdijevanju Herceg Novog, a pogotovo u ljetnim mjesecima, Opština Herceg Novi se opredijelila da trajno obezbijedi dovoljne količine pitke vode zahvatanjem, dovodom i prečišćavanjem vode iz akumulacije na rijeci Trebišnjici. Ovaj projekat je završen u avgustu 1980. godine. Iz kompenzacionog bazena «Gorica» voda se gravitacionim putem transportuje tunelom prečnika R=6.00 m i dužine L=16.6 km do vodostana «Plat» hidroelektrane «Dubrovnik». Priključak cjevovoda za Herceg Novi izveden je nizvodno od vodostana na glavnom dovodu za hidroelektranu, a prečnik na priključku je 400mm. Odmah nakon priključka cjevovod se uvodi u PK «Plat» (KD/KP=256/260 mnm).

Od prekidne komore «Plat» voda se gravitacionim putem transportuje ka prekidnoj komori «Debeli brijeg» čeličnim cjevovodom prečnika 660,4/7 mm. Od PK «Debeli brijeg» do postrojenja za prečišćavanje vode koje se nalazi na koti AK160 mnm(kota uliva) izveden je gravitacioni čelični cjevovod prečnika cijevi 660,4/7 mm. Opisani sistem je projektovan za max. kapacitet Qmax=600 l/s.

U cilju dovođenja parametara sirove vode koja se transportuje ovim cjevovodom u okvire propisane odgovarajućim pravilnicima o higijenskoj ispravnosti vode za piće u naselju Mojdež je izgrađeno postrojenje za prečišćavanje. Do sada je izgrađena samo prva faza kapaciteta Q=420 l/s. Na postrojenju se obavljaju sledeći procesi: predhlorisanje, koagulacija, flokulacija, filtracija i finalna dezinfekcija hlorisanjem.

Parametri koji su od značaja za hidraulički proračun su karakteristične kote na ulazu, odnosno na izlazu prečišćene vode:

- kota nivoa vode u komori za koagulaciju AK 160,0 mnm
- kota dna rezervoara prečišćene vode AK 148,0 mnm
- kota preliva rezervoara prečišćene vode AK 153,2 mnm
- zapremina rezervoara prečišćene vode V = 2x 380 m³

Podzemna akumulacija «Opačica»

Pumpna stanica "Opačica" je locirana u sjeveroistočnom dijelu Kutskog polja u podnožju brda Glavica, a u blizini naselja Zelenika, a predstavlja prvo veće izvorište koje je kaptirano početkom pedesetih godina prošlog vijeka. Ova podzemna akumulacija je najdragocjenije izvorište pitke vode na Crnogorskom primorju.

Samo izvorište predstavlja izvorsku pećinu sa razgranatom mrežom podzemnih kanala, koji se od mjesta isticanja pružaju ka istoku, odnosno ka brdu Glavica.U pećinskim kanalima prisutan je stalni podzemni tok, a sami kanali su formirani u kerčnjacima gornjokredne starosti. Tankoslojeviti krečnjaci donje krede i eocenskog fliša koji se protežu paralelno sa morskom obalom spriječavaju prodor morske vode i kontaminaciju same izdani ««Opačica».

Korišćenje ove izdani datira još iz davna 1964. godine, kada je za korišćenje vode izgrađena pumpna stanica kapaciteta 50-55 l/s. 1972.godine kapacitet pumpne stanice je povećan na 100-110 l/s izgradnjom novih eksploatacionih bunara. Danas se voda zahvata putem 5 eksploatacionih bunara čija se dubina kreće i do 30 m. Kota terena na mjestu pumpne stanice «Opačica» iznosi oko 10mnm.

Minimalna izdašnost ovog izvorišta u sušnom periodu iznosi oko 40 l/s. Obzirom da se neposredno uz pumpnu stanicu i eksploatacione bunare proteže kolska saobraćajnica moguća su zaganenja istih. Pri povoljnim hidrološkim uslovima i radu većeg broja pumpnih agragata procjenjuje se da je moguće ostvariti kapacitet do oko 250 l/s.

Izvorište «Lovac»- Mojdež

Još davne 1956 god. kaptiran je izvor «Lovac» iz kojeg se gravitacionim putem transportovala voda ka rezervoarima koji su vodom snabdijevali naselja Njivice, Igalo i Toplu. Danas, nakon rekonstrukcije ove kaptaže i izgradnje novog PVC cjevovoda prečnika 300mm, voda se transpotovala ka PPV «Mojdež» i nakon tretiranja plasira u distributivni sistem Herceg Novog. Nakon izvođenja radova na sanaciji tunela «Potkop Mojdež» voda iz ove kaptaže se povukla, tako da već par godina ovo izvorište nije u funkciji.

«Vrela»- Sasovići i «Crnica»- Podi

Vrelo u Sasovićima je kaptirano 1948 god. što je u tadašnjem vodosistemu znatno poboljšalo vodosnabdijevanje. Minimalna izdašnost ovog izvota iznosi oko 3 l/s, dok se maksimalna kreće i do 40 l/s. Kaptirani izvor «Crnica» se nalazi ispod kamenoloma u naselju Podi.U minimumu kapacitet ovog izvorišta je 1 l/s, a u maksimumu iznosi 30 l/s.

Izvorište «Pijavica»- Bijela

Kaptirani izvor «Pijavica» se nalazi izmenu Baošića i Bijele u naselju Podkoritnik. Minimalna izdašnost ovog izvorišta se procjenjuje na 2 l/s.

Regionalni vodovodni sistem

Distribucija i isporuka vode u regionalnom vodovodnom sistemu se odvija sa Izvorišta Bolje sestre kontinentalnim dijelom do Đurmana i dalje od Đurmana sjevernim i južnim krakom obalnog dijela sistema.

Od 2013.g. voda iz Regionalnog vodovoda se dijelom isporučuje Herceg Novom u ljetnoj sezoni, posredno preko tivatskog vodovnog sistema.

Prema PPPNOPCG u vodosnabdijevanju Herceg Novog sa regionalnog vodovoda mogu biti dvije varijante isporuke vode.

Prva varijanta je da se u Opštinu Herceg Novi kompletna količina od 200 l/s, planirana za Herceg Novi isporučuje preko dvostrukog podmorskog cjevovoda Opatovo-Sveta Neđelja u budući rezervoar Jošica koji bi bio i distribucioni rezervoar. Na ovaj način bi navedeni cjevovod regionalnog vodovoda od Kumbora do PK Zelenika i dalje ostao kao funkcionalna cjelina Hercegnovskog vodovoda i njime će se transportovati 90 l/s za Hercegnovsku rivijeru, 20 l/s do kompleksa Azmont-turističko naselje u Kumboru i 70 l/s do poluostrva Luštica. Ova varijanta ima podvarijantu sa izgradnjom PS Podkuk i bez izgradnje pumpne stanice Podkuk koja bi po potrebi nadomjestila nedostajući pritisak za punjenje rezervoara «Jošica» novim cjevovodom pri maksimalnim proticajima;

Druga varijanta - voda se sa regionalnog vodovoda za Herceg Novi isporučuje na tri mjesta: preko distribucionog odvojka (DO) Bijela u postojeći rezervoara Bijela 70 l/s, preko DO Kumbor 60 l/s, u postojeći rezervoar Kumbor i preko DO Luštica 70 l/s u planirani rezervoar za Lušticu.

6. Energetski potencijal

Elektroenergetski sistem treba da se razvija na takav način da predstavlja osnovu za ukupan privredni razvoj Opštine, kao i da snabdijevanje električnom energijom bude

bezbjedno i dovoljno u svim oblastima i naseljima u Opštini. Takođe treba da ispuni i međunarodne preporuke i standarde u pogledu sigurnosti snabdijevanja električnom energijom.

Obezbijediti povećanje energetske efikasnosti u svim segmentima korišćenja energije (saobraćaj, domaćinstva, industrija i privreda). Povećati udio obnovljivih izvora energije u ukupnoj proizvodnji energije; pored hidroenergije, naročito solarne energije, vjetrova i biomase. Promovisanje obnovljivih izvora energije treba da se uključi u energetske planove lokalnih zajednica. Korišćenje građevinskog materijala, odgovarajućih izolacionih karakteristika i njihova primjena u izgradnji objekata (kuće sa niskim nivoom energije). Razvijati proizvodnju električne energije korišćenjem snage vjetra uz rezervaciju pogodnih lokacija i čuvanja od drugih namjena koje su suprotne ili ometaju predviđenu namjenu.

Zbog povoljnog položaja Opštine Herceg Novi i velikog broja sunačnih dana tokom godine, područje je veoma pogodno za korišćenje energije Sunca što bi značajno doprinijelo uštedi energije za potrebe zagrijavanja sanitarne vode i grijanja. Većom upotrebom fotonaponskih modula moguće je proizvesti respektabilne količine el.energije i uticati na rasterećenje elektroenergetske mreže naročito za vrijeme ljetnjih mjeseci kada se mogu očekivati najveća vrša opterečenja.

Solarna energija se preporučuje kao alternativni vid energije posebno u velikim turističkim kompleksima.

7. Pogranična područja, manje razvijena područja

Herceg Novi geografski predstavlja pogranični grad i kao takav stiče nove pozicije i prednosti – blizina drugih važnih urbanih centara u susjednim zemljama. S druge strane Opština Herceg Novi se graniči sa Opštinom Tivat, Opštinom Kotor i Opštinom Nikšić. Herceg Novi zajedno sa Kotorom i Tivtom predstavlja najveći regionalni resurs. Snaga navedenog regionalnog resursa ogleda se u obezbjeđenju funkcionalne raznovrsnosti i međusobne komplementarnosti. Slabosti ovog regiona prema PPO ogledaju se u nedovoljnoj funkcionalnosti integrisanosti tri urbana centra, neadekvatna saobraćajna infrastruktura i nerješena ostala infrastrukturna pitanja.

Kroz PUP Opštine Tivat, a u smislu međuzavisnosti opština Tivat, Herceg Novi i Kotor izražen je potencijal kroz mogućnost izgradnje međuopštinskog postrojenja, fabrike za tretman i preradu otpada za Opštine Kotor, Tivat i Herceg Novi, koje postrojenje bi podrazumjevalo mehaničko, biološki i termički tretman cjelokupnog otpada, osim šuta i zelenog otpada. Nasuprot visokih investicionih troškova, kod ovog postrojenja je omogućena proizvodnja biogasa, eurodizela i električne energije čijim plasmanom bi se ovo postrojenje otplaćivalo i pokrivali operativni troškovi.

Manje razvijena područja na teritoriji Opštine Herceg Novi su naselja u zaleđu i ruralni predjeli. Razvoj ruralnih područja podrazumjeva koncipiranje rješenja i definisanja mjera (u skladu sa ingerencijama prostornog planiranja) kojima će se obezbjediti uslovi za integrisanje ruralnog zaleđa u razvoj opštine, obnova i revitalizacija sela i zaustavljanje pražnjenja i odumiranja ruralnog zaleđa.

8. Upravljanje otpadom – prostorni aspect, prečišćavanje otpadnih voda

Opština Herceg Novi je uradila «Lokalni plana upravljanja otpadom za Opštinu Herceg Novi 2016-2020.god», koji je usvojen na SO Herceg Novi 03.08.2017.god («Sl.list. CG - op. prop.» br.35/17). **Plan je u potpunosti usaglašen sa Državnim planom upravljanja otpadom i** r**ješenja predviđena Planom upravljanja otpadom moraju biti uzeta u obzir prilikom planiranja i uređenja prostora.**

U skladu sa Zakonom, Opština Herceg Novi je ranije samostalno definisala potrebe, organizovala i finansirala projekte, koji su već u funkciji:

- selektivno odlaganja otpada za građane Herceg Novog i Igala, od 2006.godine i nastavlja sa ovim projektom,
- program izgradnje reciklažnog dvorišta u Meljinama, koje je u funkciji od 2009. godine,
- transfer stanica za čvrsti komunalni otpad na istoj lokaciji, za potrebe transporta otpada na deponiju, koja je u funkciji od 2012. godine,
- liniju za separaciju otpada u Meljinama izgradnjom objekta i nabavkom opreme kroz donatorska i kreditna sredstva Vlade Republike Slovenije od 2012.godine.

U Meljinama je dakle već u funkciji reciklažni centar (reciklažno dvorište + transfer Stanica), postoji potreba za još dva takva dvorišta u Opštini. Predlogom Plana upravljanja otpadom predviđeno je šroširenje postijećeg i izgradnja još dva reciklažna dvorišta.

Nakon odvajanja frakcija za recikiranje u Reciklažnom centru Meljine, sav preostali komunalni otpad se na pretovarnoj stanici Meljine utovara u kamione društva, vaga na izlasku iz Reciklažnog centra i transportuje do privremenog skladišta Tisove grede.

Privremeno skladište skladište je uređeno na zakonom propisan način, a radi u skladu sa Odlukom o odredjivanju lokacije za privremeno skladištenje komunalnog otpada u opštini Herceg Novi, («Sl. list CG – op.prop.», br. 8/15 od 10.03.2015) i Odlukom o načinu privremenog skladištenja komunalnog otpada i uslovima zaštite životne sredine i zdravlja ljudi («Sl. list CG – op.prop.», broj 14/2013 od 30.4.2013. god.) Ovom odlukom propisuje se način organizovanja prostora, čuvarske službe, prijema vozila i vodjenje evidencije o količinama komunalnog otpada i definišu se potrebni infrastrukturni sadržaji mjere zaštite životne sredine i zdravlja ljudi za privremeno skladištenje komunalnog otpadana na lokaciji «Tisove grede».

Samo privremeno skladište «Tisove grede» je organizovano u dvije zone. Zona 1 je prijemnootpremna zona koju čine portirska kućica, rampa sa parkingom, betonski plato za istovar otpada. Zona 2 je zona za privremeno skladištenje komunalnog otpada sa dijelom na kome se nalazi inertni materijal koji služi za prekrivanje otpada. Privremeno skladište ima organizovanu čuvarsku službu, službu za prijem komunalnog otpada i službu za održavanje privremenogskladišta. Privremeno skladište je ograđeno ogradom sa svake strane sa koje ne postoji prirodna prepreka za prilaz privremenom skladištu, kako bi se spriječilo prisustvo neovlašćenih lica i životinja i nekontrolisano odlaganje komunalnog otpada.

U okviru Lokalnog plana upravljanja otpadom (u daljem tekstu LPUO), a cijeneći ukupno stanje sistema upravljanja otpadom u opštini Herceg Novi, definisane su tri moguće opcije organizovanja sistema upravljanja otpadom i to:

Opcija 1 : Izgradnja Centra za upravljanje otpadom opštine Herceg Novi sastava:

- 3 reciklažna dvorišta (jedno već u funkciji),
- 3 zelena ostrva za obradu zelenog otpada,
- postrojenje za obradu komunalnog otpada (u funkciji),
- postrojenje za odlaganje otpada – sanitarna deponija,
- transfer stanica za komunalni otpad (već u funkciji),
- postrojenje za obradu čvrstog-kabastog komunalnog otpada,
- postrojenje za obradu otpadnih autoguma,
- deponiju građevinskog otpada.

Opcija 2: deponovanje otpada na sanitarnu deponiju «Možura» Bar (rješenje iz DPUO);

Opcija 3: deponovanje otpada u objektima za termičku obradu otpada (opciono Nikšić rješenje iz DPUO);

OPCIJA I

Opština Herceg Novi je u proteklom periodu već otpočela aktivnosti i ima iskustvo u realizaciji projekata koji definiše novi zakon, a koji su neposredno vezani za projekte selekcije otpada, obrade otpada, trasporta i deponovanja na privremenom skladištu komunalnog otpada «Tisove grede».

U skladu sa svojim prostorno planskim dokumentima, Opština je izabrala i definisala lokaciju sanitarne deponije komunalnog otpada, izradila potrebnu projektnu dokumentaciju sa pratećim dokumentima, te u skladu sa Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata podnijela zahtijev i dobila građevinsku dozvolu od resornog Ministarstva održivog razvoja i turizma u 2015.god.

Oko rješenja o građevinskoj dozvoli se vodio spor pred Upravnim sudom Crne Gore na osnovu čije presude je građevinska dozvola poništena i naložene mjere prema Ministarstvu da otkloni formalne nedostatke i izda novu građevinsku dozvolu. Postupak je u toku.

Uvažavajući sve istaknute opcije, sagledavajući realno stanje u upravljanju otpadom u susjednim opštinama, kao i tok realizacije, pa i vjerovatnoću državnog rješenja za III opciju zajedničkog postrojenja za termičku obradu otpada iz svih opština Crne Gore, ovim planom se Opština Herceg Novi opredjelila za I varijantu odnosno izgradnju centra za upravljanje otpadom koji bi obuhvatio sve objekte navedene u opciji I LPUO.

Na osnovu odrednica DPUO, ističemo osnovne karakteristike Opcije I PRIMORJE 2 (naziv iz DPUO), ali za Opštinu Herceg Novi, te se ovim planom definišu sledeći stavovi:

- **Predviđa se da Herceg Novi riješi samostalno pitanje formiranja centra za upravljanje otpadom.**
- **Opština već ima MRF postrojenje za obradu čvrstog komunalnog otpada u Meljinama, koje je potrebno prilagoditi u dijelu ulazne faze koja predstavlja usko grlo.**
- **Opština Herceg Novi nema potrebu za dogradnjom postojeće transfer stanice, osim uslučaju realizacije opcije III DPUO obzirom da postojeća stanica ne bi mogla zadovoljiti potrebe dnevne obrade svih količina prikupljenog otpada, a poseban problem bi predstavljao (čvrsti-kabasti otpad i ambalažni otpad).**
- **U okviru projekta postrojenja za kompostiranje u Kotoru, riješen je problem za zelenio tpad koji nastaje u opštini Herceg Novi, u smislu krajnjeg odlaganja. Međutim radi potrebe upravljanja otpadom u opštini je potrebno izgraditi tri «zelena» ostrva, za sakupljanje i usitnjavanje zelenog otpada kao i potrebnu opremu za komunalno privredno društvo koje se bavi sakupljanjem zelenog otpada.**
- **Prijedlog opcija jeste izgradnja mješovitih lokacija («reciklažno dvorište» + «zelena ostrva») na lokacijama Meljine, Igalo i duž Rivijere (od Kumbora do Kamenara). Na navedenim lokacijama bio bi priman otpad iz domaćinstava i privrednih društava koji nije u kategoriji otpada koji se odlaže na deponiju, a na istim lokacijama bio bi priman i obrađivan zeleni otpad koji se transportuje za Kotor.**
- **Domaćinstvima je radi smanjenja ukupnih količina zelenog otpada potrebno ponuditi i poznata riješenja manjih kompostera za domaćinstva koji je komercijalni proizvod.**
- **U okviru LPUO razmatrana je lokacija Rupe kao trajno riješenje za zbrinjavanje građevinskog otpada, kao i varijante mogućeg uključivanja privatnog sektora sa koncesijom za zbrinjavanje ove vrste otpada, ako analiza i studije pokažu ekonomsku opravdanost da istim upravlja komunalno privredno društvo koje je osnovala opština.**

- **U okviru rješenja za regionalno upravljanje otpadom postoji i mogućnost instalacije pogona za obradu građevinskog otpada na lokaciji sadašnjeg privremenog skladišta komunalnog otpada, a u cilju deponovanja materijala za prekrivni sloj za deponiju ili za zatvaranje lokacije na koju je vršeno odlaganje duže od 40 godina.**
- **LPUO ne predviđa radi kapaciteta projektovane deponije uključivanje drugih opština kako je to dato u DPUO, obzirom da o istome u trenutku donošenja LPUO nemamo jasne podatke i stavove drugih lokalnih samouprava navedenih u opciji I DPUO. Ekonomski kriterijumi i cijena deponovanja otpada, vjerovatno će opredijeliti sve korisnike deponije na lokalnom nivou pa samim tim i druge lokalne samouprave, a prije izgradnje sanitarne deponije «Duboki do», koja bi u slučaju regionalizacije morala biti projektovana za veće količine otpada na period minimum 20 godina.**

Razmatrajući sve navedene opcije upravljanja otpadom, a cijeneći planski period na koji je donešen LPUO, stanovišta smo da je za Opštinu Herceg Novi najcjelishodnije, ekonomski i ekološki najprihvatljivija Opcija I, koja je ovdje i opisana.

9. Saradnja sa međunarodnim institucijama

Međunarodna saradnja je predviđena zakonskim aktima koji regulišu nadležnosti lokalnih zajednica.

Takođe, razlozi za uspostavljanje saradnje proističu i iz procesa uravnoteženog regionalnog razvoja koji preferira partnerski pristup, proces ruralnog razvoja i primjene liderskog pristupa, kao i pristupa evropskim integracijama i korišćenju IPA fondova.

Opština Herceg Novi njeguje i unapređuje međuopštinsku i međunarodnu saradnju koja u vremenu u kojem živimo ima sve veći značaj i sve je korisnija u međusobnim komunikacijama.

Opština Herceg Novi je i dalje aktivna po pitanje regionalne i prekogranične saradnje.

Odjeljenje za ekologiju učestvuje u aktivnostima međunarodne saradnje kroz iniciranje i izradu projekata za obezbijeđenje međunarodne pomoći (IPA i dr. fondovi). Tako da je u toku 2018.godine, nastavilo saradnju sa UNDP i Ministarstvo održivog razvoja i turizma, kroz projekat «Smanjenje efekta staklene bašte u turizmu», projekat trebao da traje do kraja 2018.godine, međutim produžen je do 04.05.2019.godine, bez dodatnih troškova.

- ✓ U okviru ovog projekta Opština Herceg Novi je sa Opštinom Tivat potpisala Memorandum o saradnji između Opština, vezano za održavanje planinskih staze na teritoriji poluostrva Luštica.
- ✓ U okviru projekta «Razvoj nisko karbonskog turizma u CG», za projekat «Uređenje planinskih staza na Luštici», koji se i dalje sprovodi.

Projekti koji su ostvareni ili se sprovode podsredstvom **Kancelarije za međunarodnu saradnju Opštine Herceg Novi** za 2018.godinu, su sledeći:

- **Projekat «Inovativni pristup i digitalni sadržaji u istorijskim utvrđenjima»** - ima za cilj razvoj i unaprijeđenje turističke ponude korišćenjem digitalne tehnologije i inovativnih rješenja. (digitalizacije i opremanja Kanli Kule koja će na taj način postati dio *"kulturnog 3D mapinga")*. Realizacija ovog projekta doprinijeće poboljšanju kulturne i turističke ponude Herceg Novog i uvrstiće ga među one gradove koji uspješno koriste moderne tehnologije u valorizaciji istorijskog nasljeđa. Ukupna vrijednost projekta-1.390.728,42 € - sredstva namijenjena Opštini Herceg Novi-213.373,00€.
- **Projekat «Jadranska mreža za morske Eko-sisteme»** (*ADRINET*). Cilj projekta je preduzimanje sveobuhvatnih akcija usmjerenih ka stvaranju zajedničkog sistema za upravljanje priobalnim područjem, kao i izrada planova o očuvanju biodiverziteta i

priobalnih ekosistema u programskoj regiji. Projekat teži uključivanju lokalne zajednice prije svega onih koji se bave ribolovom u očuvanju morskog biodiverziteta, naročito morskog dna.

Projekat predviđa: mapiranje ribolovnih aktivnosti i ruta koje koriste ribarska plovila; određivanja broja ribarskih plovila; određivanje vrsta i materijala od kojeg je napravljen alat za ribolov; određivanje mjesta gdje ima najviše izgubljenog alata za ribolov koja će kasnije biti očišćena. Pored navedenog kroz projekat će biti nabavljena oprema za čipovanje mreža i vrša kako bi se mogle locirati u slučaju da budu izgubljene. Ukupna vrijednost projekta-1.344.567,00€ - sredstva namijenjena Opštini Herceg Novi-239.900,00€.

- **Projekat «Očuvanje, unaprijeđenje i promovisanje prirodnog i kulturnog nasljeđa primorskih zajednica kroz jačanje modela eko-muzeja čiji je cilj pametno i održivo upravljanje turizmom»** (*Co.Co TOUR*). Projekat teži stvaranju uslova za održivi razvoj priobalnih opština koji će zasnivati na inovativnom pristupu u oblasti očuvanja i valorizaciji kulturno-istorijskog nasljeđa, kao i turističkih potencijala. Poseban akcenat je stavljen na jačanje modela eko-muzeja po uzoru na takav muzej koji postoji u Opštini Tirkaze.

  Zahvaljujući projektu Opština Herceg Novi je obezbijedila 120.000,00 EUR za obnovu kuće jedinog južnoslovenskog nobelovca Iva Andrića. Pored toga dio projektnih sredstava će biti iskorišćen za unaprijeđenje turističke privlačnosti kuće Iva Andrića, prije svega za uvođenjem novih digitalnih sadržaja. Ukupna vrijednost projekta-1.439.385.08€ - sredstva namijenjena Opštini Herceg Novi-224.360,00€.
- **Projekat «Jačanje očuvanja životne sredine kroz povećanje mjera kontrole»**(*BEGIN*). Glavni ciljevi projekta su razvoj alata i poslovnih modela za pokretanje i upravljanje društvenim startapovima koji će svojim radom doprinijeti jačanju očuvanja životne sredine, kao i uključivanju i zapošljavanju ugroženih društvenih grupa. Projekat predviđa prenošenja iskustva i primjera dobre prakse od strane partnera iz Italije ka ostalim partnerima na projektu. Ukupna vrijednost projekta-1.246.440,00€ - sredstva namijenjena Opštini Herceg Novi-65.940,00 €.
- **Projekat «Young@Opera».** Podrška mladim i nadarenim operskim umjetnicima, priznati svjetski stručnjaci za operu radiće sa 50 mladih umjetnika kako bi im pomogli u profesionalnom usavršavanju. Projekat teži i približavanju opere kao umjetničke forme mlađoj populaciji kroz moderno prikazivanje tradicionalnih opera.

  Ukupna vrijednost projekta-138.950,00€ - sredstva namijenjena Opštini Herceg Novi 55.000,00€.
- **Projekat «Dobrodošli u Evropu: integracija, inkluzija i internacionalizacija».** Cilj projekta je podsticanje međukulturnog dijaloga između učesnika projekta, koja će ujedno biti i platforma za učenje, razmjenu informacija i mjesto za debatu o pitanjima vezanim za budućnost Evrope. Projektom je predviđeno organizovanje pet seminara. Ukupna vrijednost projekta-150.000,00 €.
- **Projekat «KNOTS!-Znanje, ne skepticizam».** Projekat teži stvaranju platforme za razmjenu stavova i iskustava vezanih za savremene demokratske vrijednosti. Ovim projektom Herceg Novi ulazi u mrežu gradova i institucija iz Mađarske, Portugalije, Slovenije, Španije, Češke, Rumunije, Grčke, Poljske, Njemačke, Kipra, Malte.

Prva međunarodna radionica projekta "KNOTS!", održana je početkom avgusta u Italiji, u gradu Castiglione di Teverini (Viterbo) na kojoj se govorilo o funkcionisanju EU, njenoj istoriji i vrijednostima. Takođe tokom radionice projektni partneri su imali priliku da predstave gradove iz kojih dolaze tako da je delagacije Herceg Novog prisutne upoznala sa svim vrijednostima i potencijalima koje odlikuju Herceg Novi.

- **Projekat «Alati za inkluzivniju, participativniju i održiviju Evropsku uniju - TIPS4EU».** Cilj projekta je da se mladi koji nisu u procesu formalnog obrazovanja ili zaposleni bolje upoznaju sa nadležnostima i načinima funkcionisanja različitih institucija EU. Takođe da se informišu o ključnim alatima koji im mogu pomoći u aktivnom učešću u procesima političkog odlučivanja poput: izbora, debata, konsultacija, petcija, inicijativa, volontarizma, angažmana u NVO sektoru.
  U sklopu ovog projekta predstavnici Opštine Herceg Novi organizovali su Info dan na kojem su mladi bili u prilici da saznaju nešto više o institucijama EU, kao i kako mogu aktivno učestvovati u procesu kreiranja i donošenja odluka od javnog značaja. Pored navedenog organizovan je kviz o poznavanju institucija EU, nakon kojeg su najboljima uručene nagrade. Ukupna vrijednost projekta-150.000,00 €.

U pogledu međunarodne saradnje jedan od prioriteta Kancelarije za međunarodnu saradnju je povezivanje i jačanje veza kako sa gradovima na prostoru bivše SFRJ tako i sa onima koji se nalaze u „daljem" inostranstvu.

Herceg Novi je postao član međunarodne organizacije "Newcasles of the World" koja okuplja preko 40 svjetskih gradova sa ovim imenom. Aktivnosti ove organizacije usmjerene su ka boljem povezivanju članova kroz uspostvaljanje saradnje u različitim oblastima a prije svega u kulturi i turizmu. Potpisani su:
- sporazumi o saradnji sa Opštinom Čepin, Opštinim Višegrad, Gradom Ribinskom,
- sporazumi o prijateljstvu i saradnji sa gradom Hejin iz NR Kine,
- povelja o sardnji i bratimljenju sa Opštinom Mali Zvornik.

Što se tiče ostalih aktivnosti Kancelarija za međunarodnu saradnju je zajedno sa Zajednicom Italijana u Crnoj Gori organizovala besplatni kurs italijanskog jezika za početni A1 i napredni B2 nivo. Za svaki nivo kursa predviđeni broj polaznika je najviše 50.

10. Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenje planskih dokumenata

Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenja planskih dokumenata je zadovoljavajuća. Shodno članu 217 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, a u vezi sa članom 33 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, Sekretarijat za prostorno planiranje i izgradnju je nosilac pripremnih poslova na izradi i donošenju planskih dokumenata, sprovodi nastavak započetih procedura izrade planskih dokumenata do zakonski definisanog roka. iz nadležnosti lokalne samouprave, koji je u saradnji sa organima državne uprave, privrednim društvima, ustanovama i drugim pravnim i zainteresovanim organima.

Novim Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata data su nova rješenja kojim se uređuje izrada i donošenje planskih dokumenata**.** Planske dokumente izrađuje Ministarstvo, u saradnji sa predstavnicima lokalnih samouprava, koji su na različite načine uključeni u sve faze izrade planskog dokumenta.

11. Povjereni poslovi od strane državne uprave

Stupanjem na snagu Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata («Sl. list CG» br. 64/17, 44/18, 63/18) donijeta je Uredba o povjeravanju dijelu poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma jedinicama lokalne samouprave («Sl. list CG» br. 68/17).

12. Broj organizovanih urbanističko – arhitektonskih konkursa u skladu sa članom 30 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata

Za prethodni planski period sproveden je javni konkurs preko Službe javnih nabavki, čije **idejno arhitektonsko-urbanističko rješenje za lokaciju «ZONA UP - Y» u Kumboru,** je usvojeno i predstavlja sastavni dio DUP-a Kumbor.

IV PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLJUČUJUĆI I OBJEKTE IZGRAĐENE SUPROTNO ZAKONU

1. Objekti izgrađeni sa građevinskom dozvolom i upotrebnom dozvolom Objekti izgrađeni sa građevinskom dozvolom, bez upotrebne dozvole Objekti izgrađeni bez građevinske dozvole, sa osvrtom na uklonjene objekte

Podaci vezani za izvještaj o stanju u prostoru opštine Herceg Novi, koji se odnose na podatke u vezi sa vršenjem inspekcijskih kontrola - legalne i nelegalne gradnje, prijava početka gradnje u skladu sa Zakonom, podnesenih krivičnih prijava, i sl., su u nadležnosti Ministarstva održivog razvoja i turizma – Direkcije za inspekcijski nadzor i licenciranje - Direkcije za inspekcijski nadzor za južni region. Na zahtjev Sekretarijata za prostorno planiranje i izgradnju isti su dostavili sledeće podatke:

U toku 2018.godine (do 01.12.2018.g.) na području opštine Herceg Novi izvršeno je 46 inspekcijskih nadzora, pri čemu su za 21 objekat utvrđene nepravilnosti.

U skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata («Sl. list CG» br. 64/17, 44/18, 63/18) i ovlašćenjima urbanističko – građevinske inspekcije iz člana 200 urbanističko – građevinski inspektori su za 4 objekta zapisnički naložili otklanjanje nepravilnosti.

Shodno upravnim mjerama pomenute inspekcije, propisanim članom 201, za 2 objekta su donesena rješenja o otklanjanju nepravilnosti, dok je na 11 objekata zabranjeno dalje izvođenje radova. Za 4 objekta su donešena rješenja o rušenju, zbog nastavka izvođenja radova na objektu poslije zabrane radova.

U izvještajnom periodu na području opštine Herceg Novi podneseno je 14 prijava građenja u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata.

Kako Opština Herceg Novi još uvijek nije otpočeta u potpunosti sa vođenjem dokumentacione osnove o prostoru, i informacionog sistema o prostoru, ovaj Sekretarijat je uputio zahtjev Upravi za nekretnine PJ Herceg Novi. Predmetnim zahtjevom se zatražilo dostavljanje podataka koji se odnose na broj objekata izgrađenih sa građevinskom i upotrebnom dozvolom, kao i broj objekata izgrađenih sa građevinskom dozvolom, bez upotrebne dozvole. Uprava za nekretnine PJ Herceg Novi do danas nije dostavila tražene podatke.

2. Objekti koji su uklopljeni u planski dokument i objekti koji nisu uklopljeni u planski dokument

Uslovi za doslovnu primjenu Uredbe o sadržaju i načinu vođenja dokumentacione osnove i informacionog sistema i indikatorima za praćenje sprovođenja planskih dokumenata («Sl. list CG», br. 83/17) još se nisu stekli, i pitanje je kako formirati dokumentacionu osnovu u digitalnom obliku, kako prikupljati i ažurirati podatke i na koji način ih pohranjivati. Upravljenje i korišćenje prostora je kompleksno pitanje, propisani odredbama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata i u nadležnosti su Ministarstva održivog razvoja i turizma, koje prikuplja, ažurira i objavljuje podatke od organa državne uprave, organa lokalne uprave, pravnih lica sa javnim ovlašćenjem i drugih lica na koja su prenesena javna ovlašćenja.

Na osnovu napred navedenim činjenicama, ne postoje tačani podaci koji se odnose na broj objekata koji su uklopljeni u planski document i broj objekta koji nisu uklopljeni u planski dokument, već se taj problem rješava kroz izradu planskog dokumenta, kroz koji se daju uslovi za postojeće evidentirane objekte.

V ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

1. Zahtjevi za izradu i izmjenu planskog dokumenta

Shodno članu 21 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekta, poslove na izradi i donošenju planskog dokumenta tj. proceduru izrade planskog dokumenta vrši Ministarstvo održivog razvoja i turizma. S tim u vezi, Sekretarijat za prostorno planiranje i izgradnju u okvirima svojih nadležnosti u 2018.godine nadležnom Ministarstvu dostavilo je jedan podnijeti zahtjev za izradu i izmjenu planskog dokumenta.

Kada je u pitanju član 219 pomenutog Zakona, a u vezi sa članom 162c Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, Sekretarijatu za prostorno planiranje i izgranju data je nadležnost u dijelu planske dokumentacije koja je donijeta do stupanja na snagu novog Zakona, za koje je vrijeme na koje su donijeta isteklo, na način da se ista izrađuje i donosi po posebnom postupku. U tom smislu, ovom Sekretarijatu je podnijet jedan zahtjev.

2. Zahtjevi za uklapanje bespravno sagrađenih objekata u planski dokument

Novina definisana Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata je i legalizacija bespravnih objekata. Legalizaciju bespravnih objekata sprovodi nadležni organ lokalne uprave. Uz zahtjev građani treba da podnesu elaborat premjera izvedenog stanja objekta, koji je uradila licencirana geodetska organizacija, a ovjerava ga katastar, kao i dokaz o zabilježbi postojanja objekta, odnosno izvoda iz katastra nepokretnosti ili druge odgovarajuće evidencije. Da bi se objekat legalizovao mora biti izgrađen u skladu sa važećim planskim dokumentom, ili sa planom generalne regulacije, koji će se donijeti tri godine od stupanja na snagu ovog zakona, ili planskim dokumentom donesenim u međuvremenu. U prvoj fazi postupak se vodi samo za objekte koji su izgrađeni u skladu sa važećim planskim dokumentima, a za ostale će biti nastavljen nakon donošenja plana generalne regulacije. Za potrebe legalizacije neophodna je izrada podzakonskih akata kao i orto foto snimka radi indentifikacije bespravnog objekta.

Određen broj planova novijeg datuma sadrže smjernice za uklapanje bespravno podignutih objekata odnosno, smjernicama plana date su mogućnosti uklapanja postojećih objekata, u nekoliko kategorija.

Stupanjem na snagu Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata broja podnijetih zahtjeva za legalizaciju bespravnih objekata (objekata i dijela objekta) za predhodni period do sredine jula 2018.godine (od oktobra 2017 do 16.07.2018.g.) iznosi 4490. Od tog broja ukupno je poslato 2552 poziva za dopunu podneska, u 624 predmeta donijeto je rješenje o prekidu postupka, dok je u 6 predmeta donijeto rješenje o obustavi postupka. Ostali predmeti su u fazi prikupljanja potrebne dokumentacije (dostavljanje elaborata etažne razrade i listova nepokretnosti sa upisanom zabilježbom postojanja objekta bez građevinske dozvole, kako bi se stvorili preduslovi za dalje postupanje po predmetnim zahtjevima).

VI PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

- U skladu sa definisanim strateškim prioritetima razvoja Herceg Novog i zakonskim obavezama intezivirati aktivnosti na izradi značajnih razvojnih dokumenata Opštine (strategije, akcioni planovi, planskih dokumenata i sl.);
- Shodno zakonskoj regulativi neophodno je donijeti potrebne podzakonske akte. Takođe, važno je navesti da je neophodno, u što kraćem roku, donijeti podzakonske akte koji su definisani Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata;
- U skladu sa članom 219 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata a u vezi sa članom 162c Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, kao i planom višeg reda

(PUP-om) u cilju unapređenja politike uređenja prostora potrebno je pokrenuti izradu lokalnih planskih dokumenata za koje je vrijeme na koje su donijeta isteklo, na način da se ista izrađuje i donosi po posebnom postupku.

- Postupanje u skladu sa Zaključcima koje je donijela Skupština OHN:
  - Zaključkom o pristupanju izgradnji Autobuske stanice na lokaciji "Šištet - Bare" («Sl. list CG – op.pr.» br. 01/18 od 09.01.2018);
  - Zaključkom o obavezi nadležnih službi Opštine Herceg Novi o informisanju Skupštine opštine Herceg Novi o aktivnostima i preduzetim mjerama u borbi protiv štetnog djelovanja palminog surlaša («Sl. list CG – op.pr.» br. 05/18 od 31.01.2018);
  - Zaključkom o upućivanju inicijative Opštine Herceg Novi Vladi Crne Gore sa zahtjevom da Vlada urgentno pomogne lokalnim samoupravama ugroženim palminim surlašom («Sl. list CG – op.pr.» br. 05/18 od 31.01.2018);

- Predlog mjera za unapređenje politike uređenja prostora prema Sekretarijatu za komunalne djelatnosti, ekologiju i energetsku efikasnost u oblasti ekologije je:

  - **Izrada Lokalnog akcionog plana za biodiverzitet**
    U skladu sa članom 10 i 13 Zakona o zaštiti prirode («Sl.list CG br.54/16), Opština Herceg Novi ima obavezu da donese Lokalni akcioni plan za biodiverzitet, koji predstavlja osnovni dokument za zaštitu prirode na osnovu koga se utvrđuju dugoročni ciljevi i brojne mjere za zaštitu biodiverziteta.
  - **Izrada novog Lokalnog ekološkog akcionog plana (LEAP OHN)**
    Opština Herceg Novi je prva opština u Crnoj Gori koja je uradila Lokalni ekološki akcioni plan (LEAP). Urađen je kao petogodišnji dokument i usvojen od strane Skupština opštine Herceg Novi na sjednici održanoj 29.08.2006.god. Ovaj dokument prvi put na jednom mjestu, identifikuje ekološke probleme i nedostatke, predlaže mjere za njihovo otklanjanje i ukazuje na nove mogućnosti vođenja politike, zaštite i unapređenja životne sredine u našoj zajednici.
    Kako je istekao stari LEAP-a, u međuvremenu se već mnogo toga promjenilo, neophodno je izraditi novi.
    Lokalnim planom zaštite životne sredine razrađuju se mjere zaštite životne sredine za područje lokalne samouprave u skladu sa lokalnim specifičnostima i obilježjima područja za koje se Plan donosi. Planom se uspostavljaju ciljevi i zadaci od značaja za zaštitu životne sredine i održivi razvoj na lokalnom nivou (član 37 Zakona o životnoj sredini («Sl. list CG», br. 052/16)).
    Plan sadrži naročito: uslove i mjere zaštite životne sredine, kao i mjere prilagođavanja na negativne uticaje klimatskih promjena, subjekte za sprovođenje mjera utvrđenih Planom pregled stanja pojedinih segmenata životne sredine za teritoriju lokalne samouprave, kratkoročne i dugoročne ciljeve zaštite životne sredine sa vizijom budućeg razvoja, rokove za preduzimanje mjera, finansijska sredstva potrebna za sprovođenje utvrđenih mjera i način obezbjeđivanja sredstava.
    Plan donosi skupština jedinice lokalne samouprave, na period od četiri godine. Organ lokalne uprave nadležan za poslove životne sredine dužan je da Agenciji dostavi Plan u roku od mjesec dana od dana donošenja Plana.
  - **Sprovođenje mjera zaštite iz Studije zaštite – Predio izuzetnih odlika «SAVINSKA DUBRAVA»**
    Nastaviti aktivnosti na realizaciji mjera zaštite Savinske Dubrave, po proceduri novog Zakona o zaštiti prirode («Sl. list CG», br. 54/16).
    Na Skupštini opštine Herceg Novi dana 05.12.2015.god. usvojena je Studija zaštite - Predio izuzetnih odlika «SAVINSKA DUBRAVA», sada je potrebno sprovesti ostale

aktivnosti u skladu sa studijom, a koje podrazumjevaju **izradu petogodišnjeg Plana upravljanja** na osnovu koga će upravljač da sprovodi mjere predviđene studijom.
Sekratarijat za prostorno planiranje i izgradnju ima obavezu da za ovaj zahvat uradi Urbanistički projekat Savinske Dubrave koji će predstavljati osnovni dokument za izgradnju u ovom zaštićenom prostoru.

- **Sprovođenje procedure zaštite planine Orjen**
  U skladu sa Zakonom o zaštiti prirode («Sl. list CG», br. 54/16) nastavlja se procedura zaštite planine Orjen. Odlukom o proglašenju regionalnog parka Orjen («Sl.list CG-op.prop.»,br.16/09), Regionalni park je proglašen sa veoma širokim granicama koje obuhvataju ne samo Orjen, već i podgorinske dijelove, sela, zaseoke, vikend-naselje, kamenolome, prekogranični frekventni put itd, što bi u praksi onemogućavalo efikasno upravljanje i predstavljalo ogromno finansijsko opterećenje.
  Agencija za zaštitu prirode i životne sredine je Sekretarijatu 20.09.2017.god. dostavila «Studiju zaštite za Park prirode Orjen». U međuvrmenu, dana 30.05.2018.god., na zahtjev Agencije za razvoj i zaštitu Orjena-Herceg Novi, Agencija za zaštitu prirode i životne sredine je u Centralni registar zaštićenih područja upisala Park prirode «Orjen», pod rednim brojem 1066. U toku je dalje sprovođenje procedure proglašenja u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode.
- **Uspostavljanje Lokalne mreže planinskih staza na području opštine Herceg Novi**
  Potrebno je formalizovati status planinskih staza na području opštine Herceg Novi i napraviti mrežu lokalnih planinskih staza.
  Zakonom o planinskim stazama («Sl.list CG»,br.51/08, 53/11) uređeni su uslovi i način utvrđivanja mreže planinskih staza, njihovo uređenje i održavanje, kao i druga pitanja vezano za njihovo korišćenje. Na osnovu ovog Zakona obaveza lokalne uprave je da utvrdi lokalnu mrežu planinskih staza (člana 7), kao i da finansira uređenje i održavanje (član 21).
  Održavanje planinskih staza obavlja domaćin, koga bira nadležni organ lokalne uprave (član 10). Način, uslovi i postupak izbora domaćina regulisani su Pravilnikom. Domaćin može biti registrovani planinarski ili biciklistički klub ili drugo pravno ili fizičko lice registrovano za obavljanje poslova uređenja, obilježavanja, održavanja i čuvanja planinskih staza.
- **Usklađivanje odluka koje su donešene na osnovu Zakona o komunalnim djelatnostima**
  Kako je usvojen Zakon o komunalnim djelatnostima («Sl.list CG»,br.55/16 i 74/16), nameće se potreba za usklađivanje određenog broja opštinskih odluka koje regulišu oblast zaštite životne sredine sa istim.
- **Realizacija mjera i aktivnosti iz LPUO za period 2016-2020 god.**
  Lokalnim planom upravljanja otpadom za period 2019. god. planirane su razne radionice vezano za edukaciju građana, školske i predškolske djece po pitanjima primjene primarne selekcije otpada i smanjenja istog na izvoru, primjena sistema podzemnog odlaganja otpada, edukacija privrednih subjekatao načinima održivog upravljanja otpadom.
  Obaveze Sekretarijata za komunalne djelatnosti, ekologiju i energetsku efikasnost u sprovođenu LPUO se odnose na marketinške kampanje i edukaciju javnosti vezano za njihove obaveze predviđene planom, a u skladu sa održivim načinom upravljanja otpadom. U tu svrhu potrebno je pripremiti brošure, reklame, promotivni materijal i organizovati razne radionice.

ANEX 10
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2018.GODINI
ZA OPŠTINU KOLAŠIN

UVOD

Pravni osnov za izradu ovog Izvještaja sadržan je u odredbama člana 14 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", broj 64/17, 44/18 i 63/18) kojim je Ministarstvo održivog razvoja i turizma dužno Vladi Crne Gore dostaviti Izvještaj o stanju uređenja prostora za 2018. godinu, pa tako i Opština Kolašin ima obavezu da svoj Izvještaj dostavi Ministarstvu.

1. SADRŽINA IZVJEŠTAJA

Izvještaj je urađen prema Uputstvu o bližem sadržaju Izvještaja o stanju uređenja prostora lokalne samouprave koje je sačinilo Ministarstvo za primjenu derogiranog Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, budući da je Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG" broj 64/17, 44/18 i 63/18) stupio na snagu 14.oktobra 2017.godine.
Sadržina Izvještaja se odnosi prvenstveno na analizu sprovođenja planskih dokumenata, ocjenu sprovedenih mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom, uticaj sektorskih politika na oblast planiranja, aktivnosti u vršenju prenijetih i povjerenih poslova, aktivnosti drugih pravnih lica na poslovima vezanim za planiranje, praćenje stanja građevinskog područja, podatke o uređenosti građevinskog zemljišta, podatke o prijavama za građenja odnosno postavljanje objekta, podatke o izdatim građevinskim dozvolama za složene inženjerske objekta, izgrađenim odnosno postavljenim objektima, indikatore izgrađenosti, kao i druge elemente od važnosti za prostor za koji se Izvještaj izrađuje.

2. REALIZACIJA OBAVEZA I AKTIVNOSTI PO OSNOVU IZVJEŠTAJA ZA PRETHODNU GODINU

U ovoj godini donesene su sledece odluke:

- Odluka o usvajanju Detaljnog urbanističkog plana „Sportska zona“, na sjednici lokalnog parlamenta 31.decembra 2018.godine
- Odluka o usvajanju Lokalne studije lokacije „Bakovići“, na sjednici lokalnog parlamenta 31.decembra 2018.godine

Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata (Sl.list CG broj 64/17, 44/18 i 63/18) propisuje članom 217 da planski dokumenti čija je izrada i donošenje započeta do dana stupanja na snagu ovog zakona donijeće se u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, u skladu sa zakonom po kojem je postupak započet.

3. ANALIZA I SPROVOĐENJE PLANSKIH DOKUMENATA

3.1. Organizacija, korišćenje i namjena prostora po planskim dokumentima lokalne samouprave – pokrivenost teritorije lokalne samouprave planskim dokumentima

U 2014.godini je donesen PUP opštine Kolašin koji pokriva cijelu teritoriju opštine Kolašin. Pored toga, usvojena su 6 detaljnih urbanističkih planova i 15 lokalnih studija lokacije.

3.2. Državni planski dokumenti

VRSTA PLANA	Obrađivač	Godina donošenja
Prostorni plan Crne Gore do 2020 godine	Montenegroinžinjering	2008
Prostorni Plan Područja Posebne namjene Bjelasica i Komovi	Konzorcijum RZUP EcoSIGN	2010
Detaljni prostorni plan Autoput Bar – Boljare	Montenegroinžinjering	2008
Master plan for the sustenable tourism development in the municipality of Kolasin pod pokroviteljstvom Ministarstva turizma Crne Gore, Opštine Kolašin i Ministry for enviroment Lend and Sea Republic Italy	Genova ,D'apolonia	2009

3.3. Važeći lokalni planski dokumenti:

VRSTA PLANA	Godina donošenja	Površina zahvata	Obrađivač
Prostorno-urbanistički plan Kolašina	(Sl.listCG-o.p.br.12/14)	897km²	IBI –CAU
DUP „Centar"- Izmjene i dopune	(Sl.list CG –o.p.br.11/09)	107,02ha	Montplan, Podgorica
DUP„Smailagića polje"	(Sl.list CG –o.p.br.11/09)	79,49 ha	Winsoft, Podgorica
DUP „Breza"	(Sl.list CG–o.p.br. 27/11)	62,89 ha	Urbanprojekt Mont,Podgorica
DUP „Radigojno"	(,Sl.list CG–o.p.br.15/15)	57,18ha	MonteCEP,Kotor -Beograd
DUP „Industrijska zona"	(Sl.list CG–o.p.br.19/13)	47,01ha	Urbanprojekt, Čačak
DUP "Sportska zona"	(Sl.list CG–o.p.br.2/19)	49, 57ha	Urbanprojekt, Čačak
LSL „Trunića do"	(Sl.list CG -o.p.br. 39/08)	20ha	RZUP, Podgorica
LSL „Barutana II"	(Sl.list CG -o.p.br.39/09)	0,6ha	RZUP, Podgorica
LSL „Žirci"	(Sl.list CG -o.p.br. 39/09)	17ha	RZUP, Podgorica
LSL „Barutana "	(Sl.list CG -o.p.br. 1/09)	0,5ha	Urbanprojekt, Čačak
LSL „Strelički krš"	(Sl.list CG -o.p.br. 19/09)	0,23ha	KORAK PLUS, Podgorica
LSL „Crkvine 2"	(Sl.list CG -o.p.br. 41/10)	14 ha	KORAK PLUS, Podgorica
LSL „ Smrčje"	(Sl.list CG -o.p.br.13/11)	133ha	Studio Synthesis arhitecture &design,Podgorica
LSL „Paljevine"	(Sl.list CG-o.p.br. 30/11)	16.187m²	RZUP, Podgorica
LSL „Lipovo I "	(Sl.list CG -o.p.br. 12/12)	125.610m²	Studio Synthesis srhitecture &design,Podgorica
LSL „Biočinovići"	(Sl.list CG -o.p.br. 4/13)	14.198m²	Dea home d.o.o. Podgorica
LSL „Bašanje Brdo jug"	(Sl.list CG -o.p.br. 4/13)	84.833m2	Dea home d.o.o. Podgorica
LSL „Jasen"	(Sl.list CG-o.p.br. 19/13)	6.444m²	Planing d.o.o.Podgorica
LSL „Rijeka"	(Sl.list CG-o.p.br. 33/13)	9.433,00m²	Planing d.o.o.Podgorica
LSL „Slatina"	(Sl.list CG-o.p.br. 50/16)	5.400,00m²	RZUP, Podgorica
LSL „Bakovići"	(Sl.list CG–o.p.br. 2/19)	17, 75ha	Urbanprojekt, Čačak

Na zvaničnom sajtu opštine Kolašin moguće je napraviti uvid u važeća lokalna planska dokumenta.

3.4. Realizacija usvojene planske dokumentacije:

PLAN	Površina zahvata (ha)	Postojeca ukupna bruto građevinska površina (m2)	Planirana ukupna bruto građevinska površina (m2)	Ostvarenost planiranog (%)
DUP „Centar”	107.02	115000	867320	5%(podatak preuzet iz PUP-a)
DUP „SmailagićaPolje”	79.49	31542	702059	3%(podatak preuzet iz PUP-a)
DUP „Breza”	62.89	19240	544362	0,5%(podatak preuzet iz PUP-a)
DUP„Industrijska zona ”	47.01	17 737.92	230 802.20	7,42%
DUP„Radigojno”	57,18	9 148	131 727	0%
DUP “Sportska zona“	49, 57	12835.84	130768.38	
LSL “Trunića do”	20	neizgradjenprostor	47000	0%
LSL “Barutana II”	0.6	neizgradjenprostor	4783	0%
LSL “Žirci”	17	neizgradjenprostor	62040	0%
LSL“Barutana”	0.5	neizgradjenprostor	5205	0%
LSL“Strelički krš”	0.23	neizgradjenprostor	15790	0%
LSL “Crkvine 2”	14	neizgradjenprostor	20596	0%
LSL “Smrčje”	133	neizgradjenprostor	214866	0%
LSL “Paljevine”	1,6ha	neizgradjenprostor	14392	0%
LSL “Lipovo I”	12,5ha	neizgradjenprostor	10451.72	0%
LSL“Biočinovići”	1,4ha	neizgradjenprostor	12663.41	0%
LSL“BašanjeBrdo .jug”	8,5ha	neizgradjenprostor	65 301.06	0%
LSL “Jasen”	0,6ha	neizgradjenprostor	5820	0%
LSL “Rijeka”	0,9ha	neizgradjenprostor	2766	0%

Analizirajući podatke iz tabele možemo zaključiti da, bez obzira na dobru plansku pokrivenost teritorije opštine, imamo mali procenat realizacije planova. Razlog ovome pronalazimo u činjenici da su postupci izrade većeg dijela važeće planske dokumentacije (ovo se posebno odnosi na lokalne studije lokacije) započeti u periodu kada je postojalo veliko interesovanje potencijalnih investitora (2007/2008) za investiciona ulaganja, prvenstveno u sferi turističkih kapaciteta.
Nedovoljna postojeća infrastrukturna opremljenost zemljišta učinila je da većina planiranih kapaciteta nije realizovana. Taj trend se nastavlja i u 2018.godini.

3.5. Lokalni planski dokumenti u izradi:

VRSTA PLANA	Pristupanje izradi	Površina	Faza izrade
DUP „Centar – izmjene i dopune“	(Sl.list CG – o.p.br. 44/17)	107.02 ha	U toku je izrada Nacrta plana

3.6. Realizacija Programa uređenja prostora

Programom uređenja prostora za 2018.godinu predviđeno je ostvariti sledeće :

- **Odluka o usvajanju LSL „Bakovići”**
- **Odluka o usvajanju DUP-a „Sportska zona”**

- **Odluka o pristupanju izradi DUP-a „Centar 1”**
- **Odluka o pristupanju izradi DUP„Smailagića polje 1”**

- **Odluke odonošenju lokalnih studija lokacije za male hidroelektrane po inicijativama investitora .**

Kako su ove stavke ostvarene, Program je realizovan u potpunosti. Međutim, bilo je očekivano usvajanje DUP –a "Centar – izmjene i dopune" ali do toga nije došlo u 2018.godini.

3.7. Donijeti planski dokumenti

U 2018 godini usvojeni su sljedeći lokalni planski dokumenti:
- DUP „Sportska zona" i
- LSL „Bakovići"

3.8. Učešće javnosti pri izradi planskih dokumenata

Učešće javnosti prilikom izrade dva planska dokumenta bilo je obezbijeđeno u toku izrade nacrta planova, tj. u 2014.godini jer je postupak usvajanja istih stagnirao 4 godine.

3.9. Finansiranje izrade (izvori i problemi u finansiranju):

Složena finansijska situacija Opštine Kolašin uticala je i na dinamiku izrade novih planova detaljne razrade budući da je PUP-om Kolašina predviđena izrada 14 DUP-ova (11 u zahvatu generalne razrade i 3 za lokalne mjesne centre: Mateševo, Dragovića Polje i Manastir Morača).

3.10. Lokalni planski dokumenti donijeti od strane Vlade Crne Gore

Za izvještajni period nije bilo lokalnih planskih dokumenta donijetih od strane Vlade Crne Gore.

3.11. Dokumentaciona osnova sa posebnim osvrtom na aktivnosti izrade baznih studija i istraživanja

Sekretarijat za planiranje prostora, komunalne poslove i saobraćaj posjeduje dokumentacionu osnovu o stanju prostora teritorije opštine Kolašin, a koja je analizirana i ažurirana za potrebe izrade PUP-a kroz sljedeće bazne studije / elaborate:

Red.broj	BAZNA STUDIJA / ELABORAT
1.	Prirodne karakteristike prostora opštine Kolašin
2.	Zaštita prirodne sredine opštine Kolašin
3.	Kulturno nasljeđe opštine Kolašin
4.	Analiza i ocjena planske dokumentacije,strateških dokumenata i građevinskog fonda
5.	Neformalni objekti na teritoriji opštine
6.	Demografsko ekonomski razvoj opštine Kolašin
7.	Zemljišna politika
8.	Društvene djelatnosti u opštini Kolašin
9.	Infrastrukturni sistemi opštine Kolašin - saobraćaj
10.	Prirodne i pejzažne karakteristike prostora i zaštita prirode
11.	Infrastrukturni sistemi opštine Kolašin – elektroenergetika
12.	Infrastrukturni sistemi opštine Kolašin – oblast vodoprivrede i hidrotehničke infrastrukture
13.	Infrastrukturni sistemi opštine Kolašin - telekomunikacije
14.	Infrastrukturni sistemi opštine Kolašin – oblast upravljanja otpadom

3.12. Osnov korišćenja zemljišta (svojina, korišćenje, zakup)

Ovaj organ ne raspolaže kompletnim i sinteznim podacima, a uz to grafički prikazanim na karti (1:1000) o osnovu korišćenja zemljišta (svojina, korišćenje, zakup), kao ni podacima koji se odnose na postupak restitucije.

Izvještaj o porezu na nepokretnosti do 31.12.2018.god.

Broj	N A Z I V	Obračunati porez	Uplate u 2018.godini
1.	FIZIČKO LICE	187.999,20	77.853,55
2.	PRAVNO LICE	372.210,36	276.793,11
U K U P N O		560.209,56	354.646,66

3.13. Poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja i dr.-pregled

Pregled površina prema kategoriji korišćenja prostora opštine (Podaci preuzeti iz PUP-a Kolašina)

Opšte kategorije namjene površina	namjena	m2	m2 /ukupno/	ha	%
poljoprivredne površine	Obradive površine vinograd voćnjak livada	11173530 53466 2167920 243337668	256732584	25673	28.15
šumske površine	vodeno polje pošumljena površina listopadna šuma četinarska šuma miješana šuma	19435 740 379717618 19792 168895104	548652688	54865	60.69
ostale prirodne površine	makija/ gusto žbunje bodljikava šuma, teško prohodna grmlje pijesak tresetište močvara stijene, visokog nagiba	45988693 7153454 21295577 1115272 37261 42322 21775789	97408368	9741	10.78
vodene površine	Jezera vodena površina rijeke	392126 1845430	2237556	224	0.25
površine naselja	urbana područja	1244583	1244583	124	0.14
Ukupno:		**906275779**	**906275779**	**90627**	**100.00**

4. DEMOGRAFSKA KRETANJA

Broj stanovnika u Kolašinu prema zvaničnim podacima sa dosadašnjih popisa stanovništva je u opadanju.

POPIS (godina)	1961	1971	1981	1991	2003	2011
BR.STANOVNIKA	**14.882**	**13.799**	**12.656**	**11.120**	**9.949**	**8.380**

5. SPROVOĐENJE PODZAKONSKIH AKATA (OBAVEZE IZ ZAKONA, EFEKTI)

Sekretarijat je u prošloj godini izvršio popis objekata u javnoj upotrebi, analizu pristupačnosti istih licima sa invaliditetom i uradio Nacrt Akcionog plana, kao i izvršio upoznavanje javnih ustanova sa zakonskim obavezama putem pisanih obavještenja.

Takođe je ovaj organ postupajući u skladu sa Zakonom o održavanju stambenih zgrada i Zakonom o svojinsko-pravnim odnosima uradio Registar stambenih zgrada, Registar etažnih vlasnika stambenih jedinica i posebnih djelova stambenih zgrada. Upoznavanje građana, vlasnika posebnih dijelova zgrade kolektivnog stanovanja sa obavezama održavanja i ponašanja,vršeno je putem pisanih obavještenja.

6. IZDATI UTU, GRAĐEVINSKE DOZVOLE, UPOTREBNE DOZVOLE

Sekretarijat za planiranje prostora, komunalne poslove i saobraćaj je u 2018.godini zaključno sa 01.12.2018. godine izdao 60 urbanističko - tehničkih uslova. Svi izdati urbanističko-tehnički uslovi objavljeni su na sajtu opštine.
Za isti period izdato je 1 građevinskih dozvola . Građevinske dozvole objavljene su na sajtu opštine.
U 2018.godini izdate su 3 upotrebne dozvole i to:

Red. br.	Broj predmeta	Investitor	Datum podnošenja	Datum izdavanja
1.	05-322/UP	Bulatović Darko-Kolašin	31.05.2018.g.	31.07.2018.g. Preuzeto 02.08.2018.g.
2.	05-1145/UP-3	Direkcija javnih radova-Podgorica - TS 10/0,4kV,,Bazna stanica"na lokaciji Kolašin1600	23.10.2018.g.	23.11.2018.g. Preuzeto 23.11.2018.g.
3.	05-1134/UP	„THE BEST MNE"-Podgorica-k.br.255/8 KO Drpe-Kolašin	16.10.2018.g.	17.10.2018.g. Preuzeto 16.11.2018.g.

Sve upotrebne dozvole objavljene su na zvaničnom sajtu opštine Kolašin.

7. PRIVREMENI OBJEKTI IZ NADLEŽNOSTI LOKALNE SAMOUPRAVE

U 2018.godini, Sekretarijat za planiranje prostora, komunalne poslove i saobraćaj je izdao 180 koji se odnose na:

- odobrenja za zauzimanje javne površine postavljanjem ljetnih bašti koje su u funkciji ugostiteljskih objekata (ovim brojem obuhvaćeni su i zahtjevi za produženjem);
- odobrenja za postavljanje konzervatora za sladoled;
- odobrenja za postavljanje pokretnih štandova;
- odobrenja za zauzimanje javne površine za izlaganje robe (izložbene police);
- odobrenje za postavljanje aparata za kukuruz;
- odobrenje za postavljanje agregata za struju;
- odobrenja za postavljanje reklamnih panoa;
- odobrenja za isticanje svjetlosnog natpisa firmi;
- odobrenje za zauzimanje javne površine u svrhe organizovanja prigodnih manifestacija;
- odobrenja za prekopavanje javnih površina;
- rešenja za slobodan pristup informacijama
- uvjerenja;
- službena zabilješka za potrebe popisa etažnih vlasnika zgrada koje nijesu upisane u katastru nepokretnosti;
- rešenja donesenih od strane komunalnog inspektora.

Zaprimljeno je 1703 predmeta koji su evidentirani u internoj knjizi, od kojih je riješeno 459 zahtjeva, a nerijeseni predmeti se odnose na zahtjeve za legalizaciju bespravnih objekata koji jos uvijek nijesu rijeseni, primljena obavještenja, dostavu akata i sl. od strane ministarstava, javnih preduzeća, uprava i drugo.

8. DETALJNA ANALIZA INVESTICIONIH POTENCIJALA BAZIRANA NA VAŽEĆIM PLANSKIM DOKUMENTIMA, SA POSEBNIM OSVRTOM NA: INFRASTRUKTURNE OBJEKTE, TURISTIČKE KOMPLEKSE, STAMBENE KOMPLEKSE I TRGOVAČKE SADRŽAJE

Kroz usvojeni PUP za prostor generalne razrade (predviđena detaljna razrada) dati su sljedeći investicioni kapaciteti:

NAMJENA	POVRŠINA	UKUPNO	%
pretežno stambena zona stanovanje (većim dijelom malih gustina)	 346ha	 346ha	 29%
pretežno poslovna zona centralne djelatnosti društvene djelatnosti (školstvo, zdravstvo socijalna zastita, kultura) površine za sport i rekreaciju vjerski objekti turizam turizam i rekreacija /turizam manje izgrađenosti/	 26ha 5ha 26ha 3ha 12ha 44ha	116ha	10%
pretežno privredna zona poljoprivredne površine površine za industriju i proizvodnju	 44ha 68ha	112ha	9%
posebne površine površine za groblja, memorijalna područja, sanacija, neuređenih odlagališta otpada, odbrana...	 23ha	23ha	2%
slobodne površine pješačke površine, javne površine saobraćajne površine zelenilo (urbano zelenilo, park šuma, šuma) vodene površine	 10ha 80ha 474ha 47ha	611ha	51%
UKUPNO		1 207 ha	100%

Iz navedenog se može zaključiti da dobru pokrivenost teritorije opštine Kolašin planskom dokumentacijom, nije pratila i odgovarajuća realizacija planiranih kapaciteta.

9. SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

9.1.Mjere sprovedene u cilju podsticanja kvaliteta građenja i oblikovanja prostora

Mjere koje trebaju obezbijediti kvalitet građenja i oblikovanja prostora sadržane su u smjernicama za izradu detaljnih planova koje su obrađene kroz PUP, kao i kroz sadržaj DUP-ova**.**

Kvalitet građenja se obezbjeđuje obavezom projektovanja aseizmičkih konstrukcija u skladu sa standardima i tehničkim propisima za VII seizmičku zonu; projektovanjem energetski efikasnih objekata; urbanističko tehničkim uslovima koji propisuju arhitektonski izgled prikladan lokaciji i podneblju; primjenom kvalitetnih građevinskih materijala primjerenim ovome podneblju.

Prostorno planskim dokumentima su date smjernice za pejzažno oblikovanje prostora i uređenje zelenih površina.

U 2018.godini nije izdata nijedna saglasnost na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu.

9.2.Građevinsko zemljište

Opštinskom Odlukom o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta („Sl.list CG"-opštinski propisi broj 12/14) utvrđena je obaveza plaćanja naknade prije izdavanja građevinske dozvole, kao i kriterijumi, rokovi i načini obračuna naknade za komunalno opremanje na području Opštine Kolašin. Uređivanje građevinskog zemljišta za područje Opštine Kolašin koje pored komunalnog opremanja obuhvata i pripremu za komunalno opremanje, vrši se u skladu sa Jednogodišnjim programom uređenja prostora, koji donosi Skupština Opštine.

Naknada se utvrđuje u zavisnosti od pripadnosti određenoj zoni, stepenu opremljenosti građevinskog zemljišta objekta i učešću investitora u komunalnom opremanju.

Ovom Odlukom je naknada za komunalno opremanje za poslovne i stambene objekte izjednačena, u cilju unaprijeđenja poslovnog ambijenta.

9.3. Iznos naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta

U 2018.godini donesena su 3 rešenja, od čega 3 za objekte namijenjene stanovanju.

Nije bilo investitora na koje se mogla primijeniti mogućnost umanjenja naknade po osnovu rešavanja stambenog pitanja.

Po osnovu naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta u 2018.godini, zaključno sa 31.12.2018.god. naplaćeno je 25 864,08€.

9.4. Izvorišta vode, vodovod i kanalizacija

Sekretarijat za planiranje prostora, komunalne poslove i saobraćaj opštine Kolašin, kao osnovni problem u oblasti vodoprivrede ističe nepostojanje vodnih katastara u skladu sa čl.130. i 131. Zakona o vodama, kao i inspekcije za vode na teritoriji opštine Kolašin.

U 2018.godini izdati su: 1 rešenje za izdavanje vodnih uslova i 1 rešenja za izdavanje vodne saglasnosti.

Kolašin se snabdijeva vodom iz vrela Mušovića rijeke, koja se nalaze oko 3,5 km istočno od Kolašina. Iz pet kaptažnih građevina voda se uvodi cjevovodom u sabirnu komoru, a zatim u zgradu za hlorisanje. Na osnovu izvršenih mjerenja može se zaključiti da se proticaji na vrelu umanjuju u sljedećim mjesecima: avgust, septembar i oktobar. Najveće problem u vodosnabdijevanju imaju naselja Selišta i dio Smailagića Polja.

9.4.1.Vodovod

Iz sabirne komore gravitaciono voda dotiče u rezervoar Dulovine. Na putu do rezervoara protiče kroz prekidnu komoru Biočinovići. Iz rezervoara Dulovine otiče ka potrošačima. Distribuira se 170 l/sec. Topografski uslovi grada Kolašina su nametnuli dvije visinske zone snabdjevanja. Nižoj visinskoj zoni pripadaju potrošači locirani između 920 i 970 mnm, a to su grad Kolašin (mjesne zajednice Centar, Breza, Smailagića Polje) i dijelovi indistrijske zone. Višoj zoni, između 970 i 1.020 mnm, pripadaju naselja Dulovine, Bakovići, Selište, Biočinovići i Radigojno i dijelovi industrijske zone. Kako niža zona ima dvadeset puta veću potrošnju, za snabdjevanje niže zone je projektovan i izgrađen rezervoar Dulovine, zapremine 800 m³ na koti 990 mnm. U neposrednoj blizini ovog rezervoara izgrađene su dvije komore (PO 1.500m³) rezervoara niže zone (zapremina ovih rezervoara treba da vrši izravnavanje časovnih neravnomJernosti potrošnje). Za obezbjeđenje rezerve vode i odgovarajućeg pritiska za višu zonu vodosnabdijevanja, projektovan je rezervoar od 350 m³ sa kotom dna 1.036 mnm. Ovaj rezervoar nije do sada izgrađen, pa korisnici ove zone imaju problema sa vodosnabdjevanjem u ljetnjim mjesecima. Cjevovodi kolašinskog vodovoda su ugrađivani u tri faze, cjevovodi od kaptaža do sabirne komore su liveno gvozdeni. Veliki broj cjevovoda u nižoj zoni, pretežno je od azbest cementa, sa čestim kvarovima.

9.4.2. Kanalizacija

Postojeća kanalizaciona mreža, sačinjena je od dva ogranka koji prate glavne ulice grada,sastavljaju se prije ušća Svinjače prema sjeveru. Kanalizacija koja opslužuje svega 12% stambene površine, je dužine 3.215 m, prečnika od 200-600mm. Najveći broj stanovnika nije priključen na kanalizacionu mrežu već koriste nehigijenske septičke jame, koje se u rijetkim slučajevima prazne jednom godišnje. Otpadne vode se kanalizacionom mrežom dovode u dva bazena za sedimentaciju i prečišćavanje - lagune, nakon čega se otpadna voda izliva u rijeku Taru.

U toku je revizija projektne dokumentacije za izgradnju gradskog postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda na kat. parceli br. 379/1 i 384 KO Drijenak i glavnog kolektora od Breze do PPOV i industrijskog kolektora od Industrijske zone do PPOV. Usvojena je LSL za potrebe izgradnje PPOV.

9.4.3. Upravljanje otpadom-prostorni aspekt, prečišćavanje otpadnih voda

Upravljanje otpadom u opštini Kolašin se odvija u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom u Crnoj Gori, Državnim planom upravljanja otpadom 2016 – 2020, Lokalnim planom upravljanja otpadom 2016 – 20.godine, Odlukom o komunalnom uređenju grada, te Jednogodišnjim programom rada d.o.o."Komunalno" Kolašin.

Otpad se odlaže na privremenom odlagalištu otpada „Bakovići" udaljenom 3km od centra grada. Usvojena je Odluka o privremenom skladištenju otpada, Odluka o uslovima i načinu skladištenja komunalnom otpada, Odluka o lokaciji za odlaganje neopasnog građevinskogotpada i sada se radi na njihovoj realizaciji,odnosno na ograđivanju lokacije i postavljanju mjerne vage, organizovanju stražarske službe.

Urađen je Popis nelegalnih (divljih) deponija na području opštine i sačinjen plan njihove sanacije. Ovaj popis je dio Lokalnog plana upravljanja otpadom.

10. ENERGETSKI POTENCIJAL

Opštinu Kolašin karakterišu prirodne pogodnosti za izgradnju malih hidroelektrana (snaga do 10MW) na slivnim prostorima vodotoka Tare i Morače. Ovome u prilog ide i značajno interesovanje potencijalnih investitora za izgradnju malih hidroelektrana instalisanih snaga 1-5MW derivacionog tipa sa većim padovima i zahvatima voda bez hidroakumulacija.

Primjedbe pojedinih zainteresovanih lica za izgradnju mini elektrana su sadržane u dijelu koji se odnosi na komplikovanu i dugotrajnu proceduru u procesu dobijanja energetske dozvole, tendersku proceduru u slučajevima kada ima više zainteresovanih lica na jednom vodotoku ističući značajna finansijska sredstva koja su uložena u preliminarna istraživanja, izradu studija i idejnih rješenja hidroenergetskog korišćenja.

Za korišćenje alternativnih izvora energije kao što su solarna energija, energija vjetra i biomase ne postoji veliko interesovanje i bilo bi neophodno pokrenuti edukativne kampanje kako bi se ukazalo na prednosti i korist koje pruža korišćenje ovih izvora.

11. POGRANIČNA PODRUČJA, MANJE RAZVIJENA PODRUČJA

Usvajanjem Prostornourbanističkog plana opštine Kolašin stvoreni su planski preduslovi za razvoj manje razvijenih područja i pograničnih područja sa drugim opštinama. To se odnosi, prije svega, na razvojne centre: Mateševo, Lipovo, Dragovića Polje, Manastir Morača i Međuriječje. U ovim centrima prioriteti razvoja su poljoprivreda, energetika i turizam.

12. SARADNJA SA MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA

U ovoj godini je nastavljena saradnja sa UNDP (Program Ujedinjenih nacija za razvoj), u kontekstu zoniranja parka prirode „Komovi" i usvajanja Odluke o proglašenju parka prirode „Komovi".

12.1. Projekti iz oblasti zaštite životne sredine

1. Sprovođenje Lokalnog plana upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom,
2. Uspostavljanje parka prirode „Komovi“,
3. Studija za proglašenje regionalnog parka prirode „Sinjajevina“,
4. Sprovode se zakonske obaveze u skladu sa Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu i Zakonom o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu,
5. Izrada lokalnog energetskog plana je u fazi nacrta, koji je urađen u saradnji sa Ministarstvom ekonomije i ekspertima angažovanim od strane Ministarstva.
6. Priprema projektne dokumentacije za izgradnju reciklažnog dvorišta u mjestu Bakovići.

12.2. Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenja planskih dokumenata

Može se reći da se saradnja sa nadležnim službama unaprijeđuje i dalje je problematično nepostojanje katastra podzemnih instalacija. Saradnja se odvija sa nadležnim organima na lokalnom i na državnom nivou. U tom smislu, dobijaju se određena mišljenja i saglasnosti na planska dokumenta.

12.3. Povjereni poslovi od strane državne uprave

Po Uredbi o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma jedinicama lokalne samouprave (Sl.list CG br.64/17), Opštini Kolašin povjereni su poslovi izdavanja urbanističko-tehničkih uslova.

12.4. Broj organizovanih urbanističko-arhitektonskih konkursa u skladu sa čl.30 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata

U izvještajnom periodu nije bilo organizovanih urbanističko – arhitektonskih konkursa.

13. PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLJUČUJUĆI I OBJEKTE IZGRAĐENE SUPROTNO ZAKONU

13.1. Objekti izgrađeni sa građevinskom dozvolom i upotrebnom dozvolom

Sekretarijat je ove godine, kako je već navedeno, izdao 1 građevinskih dozvola i 3 upotrebne dozvole.

13.2. Objekti izgrađeni sa građevinskom dozvolom, a bez upotrebne dozvole

Sekretarijat za planiranje prostora, komunalne poslove i saobraćaj ne raspolaže preciznim podacima o objektima izgrađenim sa građevinskom dozvolom, a koja nemaju upotrebnu dozvolu.

13.3. Objekti izgrađeni bez građevinske dozvole (područje, broj, odstupanje od građevinske dozvole), sa posebnim osvrtom na uklopljene objekte

Sekretarijat za planiranje prostora, komunalne poslove i saobraćaj ne raspolaže preciznim podacima o objektima izgrađenim bez građevinske dozvole.

13.4. Objekti koji su uklopljeni u planski dokument i objekti koji nijesu uklopljeni u planski dokument

Podatke za objekte iz tač.1, 2, 3 i 4. potrebno je dati u odnosu na strukturu tih objekata i to: kolektivno stanovanje, mali porodični objekti, turistički sadržaji i poslovni objekti. Sekretarijat ne raspolaže preciznim podacima o objektima koji su uklopljeni u planski dokument.

14. ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

14.1. Zahtjevi za izmjenu planskog dokumenta – statistički, opisno, tendencija, ocjena

U primjeni važećih planskih dokumenata, bilo je pojedinačnih zahtjeva korisnika prostora za izmjenom važećih planskih dokumenta. Ovo se posebno odnosi na DUP "Centar" – izmjene i dopune i DUP "Smailagića Polje".

14.2. Zahtjevi za uklapanje bespravno sagrađenih objekata u planski dokument (statistički i opisno)

Važećim planskim dokumentima, onima koji su u fazi izrade, kao i Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata (Sl.list CG br.64/17) stvoriće se uslovi za definisanje statusa nelegalno sagrađenih objekata na prostoru opštine Kolašin, pa se shodno tome očekuje i povećan broj zahtjeva za legalizaciju bespravno podignutih objekata. Zaključno sa 31.12.2018.godine broj podnijetih zahtjeva za legalizaciju je 750.

15. RAD KOMUNALNE POLICIJE

Komunalna policija je u sklopu svojih redovnih aktivnosti vršila komunalni nadzor u svim oblastima propisanim Zakonima i opštinskim odlukama koje se odnose na oblast komunalnog reda, privemenih objekata i ostalih odluka koje predstavljaju osnov za postupanje ovog organa lokalne uprave.

Komunalna policija, u prošloj godini primjenjivala je zakonom propisana ovlašćenja koja se mogu podijeliti u tri grupe: preventivna, korektivna i represivna.

Preventivno postupanje Komunalne policije ogledalo se u svakodnevnom obilasku grada i praćenju komunalnog reda kroz održavanje grada, održavanje čistoće, održavanje javnih površina, komunalnih objekata i javnih zelenih površina i puteva, kao i saobraćaja.

Korektivna postupanja odnose se na ukazivanje kao zakonsku formu nalaganja subjektu nadzora u slučaju gde se očekuje i postoji mogućnost da se nepravilnost ukloni brzo i efikasno.

Represivno postupanje uslijedilo je u svim situacijama gdje subjekat nadzora nije otklonio nepravilnost, pa je bilo neophodno da se preduzmu radnje, da se uklanjanje nepravilnosti sprovede preko trećeg lica ili tamo gdje priroda posla to ne dozvoljava, da se izvrši administrativno izvršenje rješenja putem izricanja novčane kazne.

Veliki broj kontrola i intervencija komunalne policije u izvještajnom periodu odnosio na oblast održavanja čistoće u gradu.

16. RAD LOKALNE TURISTIČKE ORGANIZACIJE

Turistička organizacija Kolašina osnovana je Odlukom o osnivanju Turističke organizacije Kolašina 2004.god. Osnovni rad se zasniva na ostvarivanju javnog interesa u oblasti turizma. Prihode ostvaruje kroz boravišnu taksu,članski doprinos, donacija, kredita i sl.
Aktivnosti TO Kolašin vezane su za intenzivnu promociju turističkih potencijala kao i prirodnih resursa naše Opštine. U 2018.god. TO Kolašin je bila suorganizator u projektima vezanim za unaprijeđenje turističke ponude Kolašina ostvarivši saradnju sa nevladinim

organizacijama, sportskim udruženjima i svima kojima je bila potrebna pomoć putem promocije, tehničke podrške, putem preporuka itd.
TO Kolašin je učestvovala na seminarima u CrnojGori koji su vezani za turizam i održivi razvoj.
TO Kolašin vrši pružanje servisnih usluga i informacija svima zainteresovanim vezano za smještaj, cijene, manifestacije, turistička mjesta, kulturno istorijske spomenike, lokalne atrakcije, hotele, privatni smještaj, restorane i dr.
TO Kolašin obavlja svoju osnovnu informativno propagandnu djelatnost, promociju svih dešavanja i aktivnosti u kolašinskoj opštini putem sajta www.tokolasin.com i preko zvanicne facebook stranice tokom cijele godine. Da bi se na pravi način odgovorilo na sve zahtjeve TO je pristupila prikupljanju podataka o turističkoj ponudi, raznih statističkih podataka i njihovoj obradi.
Predviđene su aktivnosti na dekoraciji gradskih ulica novogodišnjim nakitom, što će doprinijeti stvaranju prijatnijeg ambijenta.
Krajem 2018.godine je počeo sa radom novi ski centar "Kolašin 1600", koji je okarakterisan sa najboljim ocjenama.

17. PREDLOG MJERA ZA UNAPRIJEĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

Mjere koje trebaju obezbijediti kvalitet građenja i oblikovanja prostora sadržane su u smjernicama za izradu detaljnih planova koje su obrađene kroz PUP, kao i kroz sađržaj svakog DUP-a, odnosno LSL-a pojedinačno.
Polazeći od stanja uređenja prostora konstatovanog u izvještaju lokalne samouprave treba predložiti mjere, obaveze i aktivnosti koje je potrebno sprovesti, radi unaprijeđenja stanja u prostoru, kao i rokove za njihovo izvršenje.
Kvalitet građenja se obezbjeđuje kroz utvrđenu obavezu projektovanja aseizmičkih konstrukcija u skladu sa standardima i tehničkim propisima za VII seizmičku zonu; projektovanjem energetski efikasnih objekata; urbanističko tehničkim uslovima koji propisuju arhitektonski izgled prikladan lokaciji i podneblju; primjenom kvalitetnih građevinskih materijala primjerenim ovome podneblju, te proračunom toplotne zaštite.
Kvalitet, sigurnost i pristupačnost svim licima do svih javnih objekata omogućena je kroz projektovanje i izgradnju u skladu sa propisanim standardima za javne objekte i puteve, koristeći pristupne rampe, oborene ivičnjake, liftove i sl.
Prostorno planskim dokumentima su date smjernice za pejzažno oblikovanje prostora i uređenje zelenih površina.
Dodatno, Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata uvodi se institucija glavnog državnog arhitekte i glavnog gradskog arhitekte koji bi trebalo između ostalog da kroz davanje saglasnosti na idejna rješenja zgrada, trgova i drugih prostora u naselju, obezbijede i unaprijede vizuelni kvalitet objekata i naselja.
Pored neralizovanih mjera iz prethodnih godina, u narednoj godini treba nastaviti sa aktivnostima na donošenju započete planske dokumentacije nišeg reda u saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma koje preuzima određene započete poslove.
Shodno Programu uređenja prostora za 2018.godinu sprovesti uređivanje građevinskog zemljišta, kroz opremanje istog na način koji omogućava implementaciju planskih dokumenata.
Nastaviti sa ažuriranjem i unapređivanjem zvaničnog sajta opštine Kolašin, u dijelu koji se odnosi na poslove ovog Sekretarijata, na kojem će svim zainteresovanim licima biti dostupni podaci u vezi sa uređenjem prostora.

ANEX 11
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJE PROTORA U 2018.GODINI
ZA OPŠTINU KOTOR

I UVOD

Uređenje prostora Zakon definiše kao praćenje stanja u prostoru (monitoring), utvrđivanje namjene, uslova i načina korišćenja prostora kroz izradu i donošenje planskih dokumenata, sprovođenje planskih dokumenata i uređivanje građevinskog zemljišta.

Praćenjem stanja u prostoru (monitoring) smatra se vođenje dokumentacione osnove o prostoru, izrada izvještaja o uređenju prostora, izrada i donošenje programa uređenja prostora i formiranje i vođenje informacionog sistema.

Formiranje i redovno ažuriranje dokumentacione osnove o prostoru je neophodna pretpostavka za sveobuhvatno sagledavanje stanja prostora. Sadržaj i način vođenja dokumentacione osnove o prostoru propisala je Vlada Crne Gore (Sl.list CG 44/10)

Poslovi iz citiranih članova Zakona u nadležnosti su Sekretarijata za urbanizam, građevinarstvo i prostorno planiranje, ali i svih drugih organa lokalne uprave, kao i državne uprave, obzirom da je upravljenje i korišćenje prostora kompleksno pitanje. S tim u vezi napominjemo da je za potrebe izrade predmetnog izvještaja potrebno obezbjediti učešće svih organa.

1. Sadržina izvještaja

Sadržaj Izvještaja o stanju uređenja prostora podrazumjeva:

1. Analizu sprovođenja planskih dokumenata
2. Realizaciju Programa uređenja prostora
3. Sprovedene mjere i njihov uticaj na upravljanje prostorom i njegovu zaštitu
4. Zahtjevi korisnika prostora
5. Predlog mjera za unapređenje politike uređenja prostora

2. Realizacija obaveza i aktivnosti po osnovu Izvještaja za prethodnu godinu

1. izrada PUP-a Kotor
   Obuhvat plana - 33500 ha
   Opština Kotor je svojim aktom broj 01-18632/1 od 13. decembra 2018. godine, dala saglasnost da se pokrene procedura izrade PUP-a Kotor od strane Vlade Crne Gore i Predsjednik Opštine Kotor donio Odluku broj 01-18943 od 20.12.2018. godine, o stavljanju van snage Odluke o izradi Prostorno-urbanističkog plana Opštine Kotor.
2. izmjena i dopuna GUP-a Kotor za područje Mula
   Obuhvat plana - cca 34 ha.
   Obrađivač: AG Infoplan Nikšić

Prema članu 217 Zakona, planski dokumenti započeti do stupanja na snagu ovog zakona imaju se donijeti do 31. decembra 2018. godine, a izrada planskih dokumenata koji se ne donesu u propisanom roku obustavlja se. Kako se Plan nije usvojio do 31.12.2018.godine, potrebno je Odluku staviti van snage.

3. izmjena i dopuna PPO Kotor za područje Kostanjica-Verige
   Obuhvat plana - cca 10 ha.
   Obrađivač: Montenegroprojekt Podgorica

Završena javna rasprava, Plan je na saglasnosti u regionalnom Zavodu za zaštitu spomenika kulture, Ministarstvu kulture, sporta i medija, kao i Ministarstvu turizma i zaštite životne sredine. Predlog Ministarstva kulture da Odluku o pristupanju izradi stavimo van snage. Prema članu 217 Zakona, planski dokumenti započeti do stupanja na snagu ovog zakona imaju se donijeti do 31. decembra 2018. godine, a izrada planskih dokumenata koji se

ne donesu u propisanom roku obustavlja se. Kako se Plan nije usvojio do 31.12.2018.godine, potrebno je Odluku staviti van snage.

4. izrada LSL za područje Kostanjica-Verige

Obuhvat plana - cca 10 ha.

Obrađivač: Montenegroprojekt Podgorica

Završena javna rasprava, Plan je na saglasnosti u regionalnom Zavodu za zaštitu spomenika kulture, Ministarstvu kulture, sporta i medija, kao i Ministarstvu turizma i zaštite životne sredine. Predlog Ministarstva kulture da Odluku o pristupanju izradi stavimo van snage. Prema članu 217 Zakona, planski dokumenti započeti do stupanja na snagu ovog zakona imaju se donijeti do 31. decembra 2018. godine, a izrada planskih dokumenata koji se ne donesu u propisanom roku obustavlja se. Kako se Plan nije usvojio do 31.12.2018.godine, potrebno je Odluku staviti van snage.

5. izrada UP poslovno-stambene zone Škaljari

Obuhvat plana - cca 8 ha

Obrađivač: MonteCEP Kotor

Na Predlog Plana je dobijena saglasnost Ministarstva održivog razvoja i turizma, te je Plan trebao da se usvoji na Skupštini Opštine Kotor. Prema članu 217 Zakona, planski dokumenti započeti do stupanja na snagu ovog zakona imaju se donijeti do 31. decembra 2018. godine, a izrada planskih dokumenata koji se ne donesu u propisanom roku obustavlja se. Kako se Plan nije usvojio do 31.12.2018.godine, potrebno je Odluku staviti van snage.

6. izrada izmjena i dopuna DUP-a Morinj

U toku je izrada Predloga Plana.

Obuhvat plana - 20517 m2

Obrađivač: Montenegroprojekt Podgorica.

Prema članu 217 Zakona, planski dokumenti započeti do stupanja na snagu ovog zakona imaju se donijeti do 31. decembra 2018. godine, a izrada planskih dokumenata koji se ne donesu u propisanom roku obustavlja se.

Članom 218 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 64/17, 44/18 i 63/18), propisano je da se do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore primjenjuju važeći planski dokumenti donijeti do stupanja na snagu ovog zakona odnosno do roka iz člana 217 ovog zakona.

Državni i lokalni planski dokumenti predviđeni Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14) mogu se, do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore, izrađivati odnosno mijenjati po postupku propisanom ovim zakonom.

Prema članu 217 Zakona, planski dokumenti započeti do stupanja na snagu ovog zakona imaju se donijeti do 31. decembra 2018. godine, a izrada planskih dokumenata koji se ne donesu u propisanom roku obustavlja se.

Izradi Prostorno – urbanističkog plana opštine Kotor pristupilo se 2008. godine, a 2014. godine Ministarstvu je dostavljen Nacrt koji je vraćen na doradu uz veliki broj primjedbi. Kako do danas korigovani nacrt ovog planskog dokumenta nije dostavljen Ministarstvu niti je upućen na javnu raspravu, sasvim je izvjesno da ne može biti donijet od strane SO Kotor do 31. decembra 2018. godine.

Opština Kotor je svojim aktom broj 01-18632/1 od 13. decembra 2018. godine, dala saglasnost da se pokrene procedura izrade PUP-a Kotor od strane Vlade Crne Gore i Predsjednik Opštine Kotor donio Odluku broj 01-18943 od 20.12.2018. godine, o stavljanju van snage Odluke o izradi Prostorno-urbanističkog plana Opštine Kotor.

Za 2018.godinu planirana je izrada Programa privremenih objekata, koji je dostavljen na saglasnost nadležnim Ministarstvima.

Shodno utvrđenoj dinamici iz Programa uređenja prostora nisu donijete Odluke o pristupanju izradi planskih dokumenata jer nije donijet Prostorno-urbanistički Plan Opštine Kotor.

II ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

Danas politika prostornog razvoja na prostor gleda kao na temeljnu vrijednost grada odnosno jedne države.

Osnovni ciljevi razvoja grada trebali bi biti jačanje prostornog razvoja, racionalno korištenje zemljišta, poštovanje principa održivosti i posebno uvažavanje osobenosti prostora. Naravno jako je bitan razvoj infrastrukturnih sistema i obezbjeđenje efikasnosti sistema planiranja i povezivanje grada sa okruženjem i dalje.

Realizacija ciljeva u prostoru treba da obezbjedi i unaprijedi vrijednosti tog prostora i životne sredine, a kao krajnji rezultat unaprijedi kvalitet života stanovništva. Održivo planiranje i izgradnja objekata sa kvalitetom koji poštuje tradiciju, a prihvata nove ekološke i energetske tehnologije, podiže kvalitet življenja.

Polazeći od koncepta održivog razvoja, koji podrazumijeva balans ekonomskih, socijalnih i ekoloških principa – jasno je da ustanovljeni principi, trebaju biti sastavni dio politike uređenja prostora.

U cilju prevazilaženja problema urbanog razvoja potrebno je zaustaviti bespravnu gradnju i legalizovati objekte uz poboljšanje kvaliteta života i bezbjednosti u urbanim sredinama.

1.Organizacija, korišćenje i namjena prostora po planskim dokumentima

Od 7.04.2017.godine uveden je moratorijum na izgradnju u zalivskom dijelu Opštine, odnosno u dijelu Opštine koji je u u granicama prirodnog i kulturno istorijskog područja Kotora upisanog 1979. godine na Listu svjetske baštine UNESCO-a.

Detaljna analiza urbanističkih planova ukazuje na činjenicu da je najveće interesovanje korisnika prostora usmjereno ka stambenoj izgradnji, koja je uglavnom i ostvarena. Postoje izvjesna odstupanja u pogledu sekundarnih saobraćajnica, kao i sekundarne i tercijarne mreže kanalizacionog sistema, međutim cjelokupna infrastruktura se realizuje u skladu sa planovima.

Ukoliko obratimo pažnju na svaki plan pojedinačno, može se primjetiti da je DUP Dobrote dobrim djelom realizovan. Zbog povećanog interesovanja za individualnom, kolektivnom i turističkom izgradnjom, kao i neki drugi sadržaji koji nisu realizovani na području DUP-a Dobrote, prije četiri godine je usvojena izmjena i dopuna DUP-a Dobrote, tako da je počela realizacija ovog planskog dokumenta.

Po usvajanju DUP-a Škaljari, u maju 2008.godine, značajan dio usvojenog Plana je realizovan. S obzirom na veliko interesovanje koje vlada za individualnom i kolektivnom izgradnjom, ali i za nekim drugim sadržajima na području DUP-a Škaljari, usvojene su Izmjene i dopune GUP-a Kotor za područje Škaljara.

Prema starom DUP-u Lastve Grbaljske, Radanovića i Bigove, koji su usvojeni u periodu 1980/83 godine uglavnom su predviđeni i realizovani individualni stambeni objekti sa oko 80% .

Realizacija prema DUP-u Risna započeta je u sferi stambene izgradnje. Prema DUP-u Lastve uglavnom se realizuju poslovni objekti – skladišta uz magistralni put Kotor-Budva i započeta realizacija stambenih objekata .

DUP-a Bigove je usvojen 2011.godine i počela je njegova realizacija.

Za postojeće Detaljne urbanističke planove Prčanja, Donji Orahovac i Dražin Vrt, iako su novijeg datuma mogu se iznijeti slične konstatacije kao i za prethodno nabrojane planove, to jest veći procenat realizacije individualne stambene izgradnje i turističih sadržaja, a zanemarljiva realizacija ostalih sadržaja.

Što se tiče realizacije DUP-a Radanovića, kako po pitanju izgradnje centralnih sadržaja, tako i po pitanju kolektivne stambene izgradnje, gdje je DUP-om predviđen administrativni centar, Dom zdravlja, sportski tereni, omladinsko naselje, kolektivno stanovanje, kao i veliki broj stambenih objekata, može se konstatovati da centralni sadržaji nisu realizovani, niti postoji interesovanje za iste, kao ni kolektivna stambena izgradnja, a predviđena stambena izgradnja realizovana je za cca 60% od predviđenih stambenih objekata. Treba napomenuti da je na navedenom području interesovanje za gradnju poslovnih objekata (skladišta, servisa, salona namještaja i automobila i sl.), kao i proizvodnih pogona uz magistralni put Kotor-Budva.

DUP Industrijska zona ostvaren je u procentu od cca 75%. Ovaj plan se ne nalazi u Registru planske dokumentacije ministarstva održivog razvoja i turizma

Što se tiče područja Kavča, Kostanjice, Morinja, Stoliva i Vrmca, kao i planskih dokumenta za ova područja, njihova realizacija je je u toku, jer su usvojeni krajem 2008., tj u 2009.godini i 2010.godini.

U prvoj polovini 2010.god. usvojene su DUP Stoliva, kao i LSL Grbalj 1 i LSL Grbalj 2.

2011.godine su usvojeni na Skupštini slijedeći planovi: Izmjena GUP-a Škaljari , DUP Bigova, Izmjena i dopuna DUP-a Risan.

2012.godine su usvojeni : UP Perast, DUP Radanovići, i izmjena i dopuna DUP Orahovac i Dražin vrt.

2013.godine je usvojena izmjena i dopuna DUP-a Dobrote.

2014.godine je usvojen DUP Platamuni-Trsteno.

2015.godine su usvojeni DUP Prčanj i LSL Glavati-Prčanj.

2018. godine je usvojen DUP Nerin.

2. Realizacija Programa uređenja prostora

- važeći planski dokumenti koji se nalaze u Registru planske dokumentacije

1. IZMJENA I DOPUNA GUP-A KOTOR ZA PODRUČJE DOBROTE

("Sl.list CG"- OPŠTINSKI PROPISI br.24/11)

Površina zahvata: cca 200 ha.

Obrađivač: AG Infoplan Nikšić

2. IZMJENA I DOPUNA GUP-A KOTOR ZA PODRUČJE ŠKALJARA

("Sl.list CG"- OPŠTINSKI PROPISI br.37/10 i 41/15)

Površina zahvata: - cca 120 ha.

Obrađivač: AG Infoplan Nikšić

3. DETALJNI URBANISTIČKI PLAN DOBROTE

("Sl.list SRCG" - OPŠTINSKI PROPISI 13/89 izmjena 1999.g.)

Površina zahvata: 171,25 ha

IZMJENA I DOPUNA DUP-a DOBROTE ("Sl list RCG"- OPŠTINSKI PROPISI br.01/08)

Obrađivač izmjena: CEP Beograd

IZMJENA I DOPUNA DUP-a DOBROTE ("Sl list CG"- OPŠTINSKI PROPISI br.23/13)

Površina zahvata: cca 200 ha

Obrađivač izmjena: AG Infoplan Nikšić

4. DETALJNI URBANISTIČKI PLAN ŠKALJARA
("Sl.list SRCG" - OPŠTINSKI PROPISI 19/89 i izmjena 27/2000)
Površina zahvata: 53,24 ha
izmjena i dopuna DUP-a Škaljari ("Sl.list CG"- OPŠTINSKI PROPISI br.17/08)
Obrađivač izmjena: CEP Beograd
5. DETALJNI URBANISTIČKI PLAN STOLIV
("Sl.list CG" - OPŠTINSKI PROPISI br.26/10 i 37/13)
Površina zahvata: 130 ha
Obrađivač Montenegroprojekt Podgorica
6. URBANISTIČKI PLAN NASELJA DONJI ORAHOVAC
I DRAŽIN VRT (DUP)
("Sl.list SRCG" - OPŠTINSKI PROPISI 25/98)
Površina zahvata: 60 ha
Obrađivač: Zavod za projektovanje i urbanizam Herceg Novi
IZMJENA I DOPUNA DUP-a ORAHOVAC I DRAŽIN VRT
(„Sl.list CG – opštinski propisi“, br.27/12)
Površina zahvata: - cca 120 ha.
Obrađivač: AG Infoplan Nikšić
7. DETALJNI URBANISTIČKI PLAN RISNA
("Sl.list RCG" - OPŠTINSKI PROPISI br.27/05)
Površina zahvata: 180 ha
Obrađivač: Zavod za projektovanje i urbanizam Herceg Novi
IZMJENA I DOPUNA DUP-a RISAN
(„Sl.list RCG – opštinski propisi“, br.38/11)
Površina zahvata: - cca 120 ha.
Obrađivač: Montenegroprojekt Podgorica
8. DETALJNI URBANISTIČKI PLAN MORINJA
("Sl.list CG"- OPŠTINSKI PROPISI 4/09 i 37/13),
Površina zahvata: cca 60 ha
Obrađivač AG Infoplan Nikšić
9. IZMJENA I DOPUNA DUP -a KOSTANJICA
("Sl.list CG" - OPŠTINSKI PROPISI br.29/09 i 37/13)
Površina zahvata: cca 34 ha
Obrađivač Montenegroprojekt Podgorica
10. DETALJNI URBANISTIČKI PLAN RADANOVIĆA
(„Sl.list CG – opštinski propisi“, br.17/12)
Površina zahvata: - cca 120 ha.
Obrađivač: Montenegroprojekt Podgorica
11. DETALJNI URBANISTIČKI PLAN BIGOVE
(„Sl.list CG – opštinski propisi“, br.35/11)
Površina zahvata: - cca 120 ha.
Obrađivač: AG Infoplan Nikšić
12. DETALJNI URBANISTIČKI PLAN LASTVE GRBALJSKE
("Sl.list RCG"- OPŠTINSKI PROPISI br.27/05 i "Sl.list CG"- OPŠTINSKI PROPISI br.37/13)
Površina zahvata : 100 ha
Obrađivač: Zavod za projektovanje i urbanizam Herceg Novi
13. DETALJNI URBANISTIČKI PLAN KAVČA
("Sl.list CG"- OPŠTINSKI PROPISI br.4/09 i 37/13)
Površina zahvata: 170 ha

Obrađivač Montenegroprojekt Podgorica
14. LOKALNA STUDIJA LOKACIJE ZA PODRUČJE U OBUHVATU BAŠTE KAFANE »DOJMI«
("Sl.list CG"- OPŠTINSKI PROPISI br.6/09 i 37/13)
Površina zahvata: cca 0.3 ha
Obrađivač MonteCEP Kotor
15. LOKALNA STUDIJA LOKACIJE VRANOVIĆI-POBRĐE
("Sl.list CG"- OPŠTINSKI PROPISI br.4/09 i 37/13)
Površina zahvata: 13.4 ha
Obrađivač MonteCEP Kotor
16. LOKALNA STUDIJA LOKACIJE VRMAC
("Sl.list CG"- OPŠTINSKI PROPISI br.15/09 i 37/13)
Površina zahvata:cca 57 ha
Obrađivač Montenegroprojekt Podgorica
17. LOKALNA STUDIJA LOKACIJE GRBALJ 1
("Sl.list CG"- OPŠTINSKI PROPISI br.14/10 i 37/13)
Površina zahvata: 562 ha
Obrađivač AG Infoplan Nikšić
18. LOKALNA STUDIJA LOKACIJE GRBALJ 2
("Sl.list CG"- OPŠTINSKI PROPISI br.14/10 i 37/13)
Površina zahvata: 362 ha
Obrađivač AG Infoplan Nikšić
19. UP grada PERASTA
(„Sl.list CG – opštinski propisi“, br.3/12)
Površina zahvata: - cca 17 ha.
Obrađivač: MonteCEP Kotor
20. DETALJNI URBANISTIČKI PLAN PLATAMUNI-TRSTENO
("Sl.list RCG"-OPŠTINSKI PROPISI br.24/14)
Plan je istekao
Površina zahvata: 107 ha
Obrađivač : MonteCEP Kotor
21. DETALJNI URBANISTIČKI PLAN PRČANJ
("Sl.list CG"- OPŠTINSKI PROPISI br. 30/15)
Površina zahvata: 95 ha
Obrađivač AG Infoplan Nikšić
22. LOKALNA STUDIJA LOKACIJE GLAVATI-PRČANJ
("Sl.list CG"- OPŠTINSKI PROPISI br.30/15)
Površina zahvata: 24 ha
Obrađivač AG Infoplan Nikšić
23. DETALNJI URBANISTIČKI PLAN NERIN
("Sl.list CG"- OPŠTINSKI PROPISI br.22/18)
Obuhvat plana - cca 90 ha
Obrađivač: CAU Podgorica

- Učešće javnosti pri izradi planskih dokumenata

U Kotoru je javnost veoma zainteresovana za izradu planskih dokumenata, te je veliki broj prisutnih na javnim raspravama, kao i broj primjedbi koje daju. Uglavnom se primjedbe odnose na pojedinačne zahtjeve za urbanizaciju, a mnogo manje ima suštinskih primjedbi.

- Finansiranje izrade

Finansijska sredstva za izradu planskih dokumenata i pripremnih poslova na izradi i donošenju istih, obezbjedjuju se iz budžeta Opštine Kotor. Finansiranja iz sredstava zainteresovanih korisnika prostora je obezbjeđeno za dva planska dokumenta i to za DUP Nerin i izmjenu i dopunu DUP-a Morinj.

- Uređivanje građevinskog zemljišta

Za uređenje građevinskog zemljišta, zadužena je Direkcija za uređenje i izgradnju Kotora Opštine Kotor.

1.Realizacija Programa uređjenja prostora za 2018. Godinu

U toku 2018. godine, realizovano je sljedeće:

I Pripremni radovi i projektovanje: ……..…206.287,00€

- Izrada Glavnog projekta potpornog zida na Svetom Stasiju, sa revizijom.….3.294,50€,
- Izrada Glavnog projekta rekonstrukcije saobraćajnic u Risnu (kod „mozaika“), sa revizijom.....7.082,00€,
- Izrada Idejnog rješenja za izgradnju puta do mjesnog groblja na Mulu.....2.999,00€,
- Izrada Idejnog rješenja uređenja javne površine – terase u Perastu……1.200,00€,
- Izrada Konzervatorskog projekta rekonstrukcije ulice do Berberovog guvna u Morinju…….1.650,00€,
- Izrada Glavnog projekta izgradnje saobraćajnice u Privrednoj zoni, sa revizijom……..…….2.964,50€,
- Izrada projekta priključenja na kanalizacioni i vodovodni sistem na Glavatima – Prčanj……..….711,48€,
- Izrada Glavnog projekta proširenja pješačkog mosta u Njegoševoj ulici .....2.990,00€,
- Konzervatorski nadzor nad radovima uređenja rive u Risnu ……1.071,00€,
- Izrada projekta za metalnu konsrukciju na Ljetnjoj pozornici ...…….…. 14.979,80€,
- Izrada konzervatorskog projekta sat kule ……...……..…2.500,00€,
- Izrada Glavnog projekta rekonstrukcije parking kod Rode ……2.990,00€,
- Izrada Idejnog rješenja za izgradnju parking prostora u Novom Naselju-Škaljari…….……1.500,40€,
- Izrada projekta saobraćajnice u Dobroti kod Studentskog doma, sa revizijo...3.388,00€,
- Geodetski radovi za potrebe projektovanja ……..……...11.220,20€,
- Eksproprijacija saobraćajnica u KO Dobrota ……..145.746,12€.

Izrada projekata koja je u toku:

- Izrada Glavnog projekta saobraćajnice u Risnu (Risterić),
- Izrada Glavnog projekta saobraćajnice na Svetom Stasiju (Four Pillars),
- Izrada Glavnog projekta saobračajnice u Dobroti (Pop Commerce),
- Izrada Glavnog projekta saobraćajnice u Dobroti (Čotar, Jakovljević i Lihoteh)
- Izrada Glavnog projekta saobraćajnice u Dobroti (Ivanović),
- Izrada Glavnog projekta saobraćajnice Gorovići Bratešići,
- Izrada Glavnog projekta peraške tvrđave sa ispitivanjem terena temelja,
- Izrada Glavnog projekta rekonstrukcije palate Visković,
- Izrada Glavnog projekta rekonstrukcije Sat kule
- Izrada Glavnog projekta sanacije tvrđave Valijer,
- Izrada Glavnog projekta priključenja na kanalizacioni sistem,
- Izgrada Glavnog projekta mehanizma mosta na Gurdiću

II U dijelu izvođenja radova na komunalnom opremanju građevinskog zemljišta i izgradnji investicionih objekata izvedeni su radovi u vrijednosti od 1.328.214,47 €, kako slijedi:

a) Javne površine..... 9.245,73 €

- Izgradnja autobuskih stajališta.....9.245,73 €,

b) Saobraćajnice ……..……..…….. 936.871,08 €

- Izgradnja ulice do OŠ Njegoš u Škaljarima.....19.985,96€,
- Izgradnja potpornog zida na III putu u Dobroti.....10.289,86€,
- Betoniranje puta u Radanovićima .....14.878,16€,
- Stabilizacija nestabilne kostine na prilaznom putu do UP 795 u Dobroti.....33.605,33€,
- Izgradnja pristupne rampe za invalide na Svetom Stasiju.....1.998,19€,
- Izgradnja puta Jadranska magistrala-Nalježići .....118.112,88€,
- Izgradnja potpornog zida u Vranovićima.....22.413,66€,
- Prilagođavanje ulaza u gradski park za kolica za invalide.....1.678,21€,
- Izgradnja parking prostora u Risnu.....18.785,25€,
- Izgradnja parkinga na Gurdiću.....58.420,48€
- Izgradnja potpornog zida u Kavču.....5.482,81€,
- Sanacija puta Glavatičići-Bigova.....24.872,25€,
- Asfaltiranje dionice puta prema zaseoku Poljanje-Gornje Krivošije.....9.860,29€,
- Asfaltiranje dionice puta od ckve u Malovom dolu do kraja Mačja stopa-Gornje Krivošije.....9.829,39€,
- Asfaltiraje dijela puta u zaseoku Bućini u Donjem Grblju.....9.926,28€,
- Asfaltiranje puta u Donjoj Sutvari.....6.612,83€,
- Sanacija klizišta u Kavču.....17.300,79€,
- Sanacija puta kroz Lastvu Grbaljsku.....19.771,84€,
- Sanacija ulice „Šarena Gomila“ u naselju Prčanj.....20.639,64€,
- Asfaltiranje ulice u Papratima-Gornji Grbalj.....4.909,45€,
- Sanacija puta u Radanovićima (nakon izgradnje vodovoda).....19.662,50€,
- Sanacija puta Knež Laz u Donjim Krivošijama.....19.722,03€,
- Izgradnja potpornog zida u Dobroti II faza.....5.406,55€,
- Izgradnja potpornog zida u Popovoj ulici u Radanovićima.....19.014,23€,
- Presvlačenje makadamskih puteva asfaltom na teritoriji opštine.....8.374,41€,
- Asfaltiranje ulice u naselju Jugopetrol.....9.937,73€,
- Asfaltiranje ulice u Doboroti do fakulteta za pomorstvo.....7.921,27€,
- Asfaltiranje proširene dionice puta na Savini.....39.760,60€,
- Sanacija klizišta na priobalnom putu u Stolivu.....1.905,65€,
- Proširenje puta Pobrđe-Ukropci.....19.996,00€,
- Sanacija puta u Morinju od magistrale prema Gornjem Morinju.....19.910,55€
- Sanacija stepeništa od glavnog puta do mjesnog groblja i izvorišta na Mircu..9.991,69€,
- Izgradnja potpornog zida na Mircu.....9.882,07€,
- Asfaltirnje ulice Petani u Dobroti.....2.959,66€,
- Asfaltiranje ulice Jovičine vode na Gornjim Krivošijama.....38.798,65€,
- Asfaltiranje puta do zaseoka Radojičići na Gornjim Krivošijama.....19.817,38€,
- Sanacija puta do crkve Sv Stefana u Radanovićima.....61.990,11€,
- Rekonstrukcija dionice puta Gorovići –Bratešići III faza (ugovoreno2017.g.).....75.412,38€,
- Rekonstrukcija dionice puta Gorovići –Bratešići IV faza (ugovoreno 2018.g.).....118.034,07€.

c) Javna rasvjeta .....163.413,83€

- Izgradnja JR Stoliv kod pošte ……17.883,94€,
- Rekonstrukcija dijela rasvjete Stari Grad II faza.....16.132,28€,
- Izgradnja JR Kriva ulica pored grade Zen u Dobroti.....6.383,68€,
- Izgradnja JR Sutvara.....2.994,03€,
- Izgradnja JR Krimovica..... 11.125,56€,
- Izgradnja JR Prčanj.....7.469,48€,
- Izgradnja JR Kontakt zone i zgrada u Starom Gradu.....35.393,11€,
- Izgradnja JR u Kavču naselje Čelanovići.....11.990,17€,
- Izgradnja JR u Orahovcu.....6.147,32€,
- Izgradnja JR u Pobrđu.....2.822,20€,
- Izgradnja produžetaka JR na teritoriji opštine (ugovoreno 2017.g.).....45.072,06€.

d) Vodovod i kanalizacija ……...… 218.683,83 €

- Izgradnja kraka tercijalne gradske kanalizacije na Sv Stasiju.....10.713,37€,
- Izgradnja distributivne mreže u Dobroti (Vukašinoviči, CG RAD).....7.309,81€,
- Izgradnja distributivne mreže u Dobroti (Nikolić).....5.097,25€,
- Izgradnja atmosferskog kanala u Risnu.....29.305,09€,
- Vodosnabdijevanje naselja Trojica.....164.347,31€,
- Nabavka vodovodne cijeve radi ugradnje iste u trupu puta prema crkvi SV Stefan u Radanovićima.....1.911,00€.

Radovi koji su u toku:

- Izgradnja JR Privredna zona,
- Izgardnja 1Kv kablovskog voda za napajanje objekta za loca u stanju socijalne potrebe u Lastvi Grbaljskoj,
- Rekonstrukcija JR u gradskom parku,
- Izgradnja JR Kavač,
- Izgradnja JR Prokosi u Lastvi Grbaljskoj,
- Izgradnja JR Škaljari,
- Izgradnja puta do mjesnog groblja na Mulu,
- Rekonstrukcija dionice puta Gorovići Bratešići,
- Sanacija ulice na Mečerovom brijegu,
- Proširenje mosta u Njegoševoj ulici-zgr.Livnice,
- Sanacija Latinske ulice u Lastvi Grbaljskoj,
- Asfaltiranje puta do crkve Svetog Haritona u Lješevićima,
- Asfaltiranje ulice Mondo u Prčnju,
- Asfaltiranje kružnog puta oko crkve Sv Nikole u Vranovićima,
- Rekonstrukcija puta do Berberovog guvna u Morinju,
- Sanacija puta u Lastvi Grbaljskoj do kuće Bećirović,
- Izgradnja distributivnog cjevovoda na Glavatima-Prčanj,
- Izgradnja glavnog distributivnog cjevovoda Kavač,
- Nabavka i montaža mobilijara za teretanu na otvorenom na Benovu,
- Postavljanje nove vještačke trave na terenu malih sportova na Benovu,
- Izgradnja potpornog zida iznad starog groblja u Stolivu,
- Nabavka i montaža mobilijara za dječije igralište na šetalištu u Doboroti,
- Nabavka i montaža mobilijara za dječije igralište u Rakitama (sanacija starog kod stadiona),
- Popločavanje platoa na Gurdiću,
- Sanacija krova na zgradi MZ Muo,

- Izvođenje radova na kaptaži Soko u KO Krimovice,
- Izgradnja distributivne vodovodne mreže u Sutvari,
- Izgradnja vodovodne i kanalizacione mreže u naselju Kamp-Dobrota,
- Radovi na zamjeni postojećeg distributivnog vodovodnog cjevovoda u Pržicama.

III Investicije koje ne spadaju u komunalno opremanje građevinskog zemljišta, urađeno je slijedeće u vrijenosti od .....605.634,32 €

- Stručni nadzor nad izgradnjom sportske hale.....1.490,78€,
- Sanacija prostorija na stadionu FK Bokelj..... 30.726,50€,
- Sanacijski radovi na terenu FK Grblja..... 1.990,00€,
- Sancijski radovi na otvorenom bazenu..... 2.031,58€,
- Izgradnja sportskog terena u Zagori..... 21.874,14€,
- Ugradnja aluminijumske bravarije na kapeli u Pobrđu..... 1.391,45€,
- Zamjena i ugradnja oštećenih elemenata na dječijim igralištima..... 3.775,20€,
- Sanacija dijela bedema sa kontraforima kod sjevernih gradskih vrata.....40.947,16€,
- Nabavka i montaža elektronskog sistema za naplatu ulaza na bedemima.....20.005,96€,
- Obezbjeđenje i sanacija temelja sjevernog i južnog bedemskog zida u Škurdi i na Gurdiću (I+II+III+IV faza).....107.104,36€,
- Uređenje šetnih staza do tvrđave San Đovani (I+II+III faza).....85.559.10€,
- Čišćenje i uređenje bastiona Gurdić.....2.821,42€,
- Sanacija Ljetnje pozornice (sjedišta+bina) .....43.954,20€,
- Sanacija krova na zgradi 288 u Starom Gradu.....12.949,13€,
- Sanacija poslovnih prostorija u Rakitama za NVO sektor.....13.929,02€,
- Sanacija prostorija u palati Lomabardić (SPC).....10.644,58€
- Sanacija poslovnih prostorija 328 Stari Grad.....1.650,00€,
- Nabavka rolo vrata na garaži vatrogasnog doma u Perastu.....2.750,00€,
- Sanacija poslovnih prostorija u Starom Gradu (poslovne prostorije u zgradi anag.br. 444, anag.br. 328, anag.br. 311, anag.br. 366..... 10.627,45€,
- Sanacija poslovnih prostorija u Dobroti SP 90..... 3.172,16€,
- Sanacija prostorija društvenih prostorija mjesnih zajednica na teitoriji opštine (Gorovići, Nalježići, Risan, Perast, Morinj...) .....23.090,72€,
- Sanacija krova na gradi 516 Stari Grad.....5.319,36€,
- Radovi na investicionom održavanju bujičnih kanala..... 47.959,28€,
- Sanacija starog mlina u porti hrama u Risnu.....9.844,86€,
- Sanacija bistjerne na Zvečevu- Donje Krivošije..... 2.000,00€,
- Sanacija vjerskih objekata na teritoriji opštine (Sv Đorđe-Prijeradi, Sv Gospođa-Gorovići, Sv Nikola-Nalježići, Manastir Podlastva, Sv Andrej-Krimovice, Sv Neđelja – Radanovići, Sv Nikola-Glavati, Sv Jovan-Dub, Dvije Sv Neđelje...)..... 27.690,78€
- Nabavka aparata za Opštu bolnicu Kotor .....1.600,00€,
- Sanacija prostora za infektivni otpad u Opštoj bolnici Kotor..... 4.913,66€,
- Sanacija pristupnog puta kod Opšte bolnice Kotor.....9.925,50€,
- Rekonstrukcija mokrih čvorova u Specijalnoj bolnici za psihijatriju..... 19.869,32€,
- Ugradnja aluminijumske bravarije na muzeju u Perastu..... 16.930,90€,
- Radovi na sanaciji prostorija zgrade Kulturnog centra „Nikola
- Đurković“ .....4.300,00€,
- Investicioni radovi na pijaci u Risnu.....12.795,75€.

R E K A P I T U L A C I J A:

I …….206.287,00€
II (a+b+c+d) …….. 1.328.214,47 €
III ..... 605.634,32 €

UKUPNO …… 2.140.135,79 €

Rekonstruisano je i asfaltirano cca 20.000 kvadratnih metara puteva i saobraćajnica.

U periodu od 01.01.2018.g. do 04.12.2018.g. prihodovano je 1.531.643,76 € na ime naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta.

- Nezavršene obaveze

U postupku izrade planskih dokumenata, pojavio se problem sa kojim se do sada nismo susretali, a odnosi se na problematiku oko nadležnosti i kontrole same izrade planskih dokumenata, odnosno njihove usklađenosti sa Zakonom, Pravilnikom, Programskim zadatkom i PPO-om, jer različiti obrađivači različito tumače i primjenjuju propise, a to onda dovodi do toga da se planski dokumenti više puta vraćaju na doradu i ispravku.

<u>Dokumentacija čija je izrada započeta u prethodnom periodu</u>

1. izrada PUP-a Kotor
   Obuhvat plana - 33500 ha
   Opština Kotor je svojim aktom broj 01-18632/1 od 13. decembra 2018. godine, dala saglasnost da se pokrene procedura izrade PUP-a Kotor od strane Vlade Crne Gore i Predsjednik Opštine Kotor donio Odluku broj 01-18943 od 20.12.2018. godine, o stavljanju van snage Odluke o izradi Prostorno-urbanističkog plana Opštine Kotor.
2. izmjena i dopuna GUP-a Kotor za područje Mula
   Obuhvat plana - cca 34 ha.
   Obrađivač: AG Infoplan Nikšić

Prema članu 217 Zakona, planski dokumenti započeti do stupanja na snagu ovog zakona imaju se donijeti do 31. decembra 2018. godine, a izrada planskih dokumenata koji se ne donesu u propisanom roku obustavlja se. Kako se Plan nije usvojio do 31.12.2018.godine, potrebno je Odluku staviti van snage.

3. izmjena i dopuna PPO Kotor za područje Kostanjica-Verige
   Obuhvat plana - cca 10 ha.
   Obrađivač: Montenegroprojekt Podgorica
   Završena javna rasprava, Plan je na saglasnosti u regionalnom Zavodu za zaštitu spomenika kulture, Ministarstvu kulture, sporta i medija, kao i Ministarstvu turizma i zaštite životne sredine. Predlog Ministarstva kulture da Odluku o pristupanju izradi stavimo van snage. Prema članu 217 Zakona, planski dokumenti započeti do stupanja na snagu ovog zakona imaju se donijeti do 31. decembra 2018. godine, a izrada planskih dokumenata koji se ne donesu u propisanom roku obustavlja se. Kako se Plan nije usvojio do 31.12.2018.godine, potrebno je Odluku staviti van snage.
4. izrada LSL za područje Kostanjica-Verige
   Obuhvat plana - cca 10 ha.
   Obrađivač: Montenegroprojekt Podgorica

Završena javna rasprava, Plan je na saglasnosti u regionalnom Zavodu za zaštitu spomenika kulture, Ministarstvu kulture, sporta i medija, kao i Ministarstvu turizma i zaštite životne sredine. Predlog Ministarstva kulture da Odluku o pristupanju izradi stavimo van snage. Prema članu 217 Zakona, planski dokumenti započeti do stupanja na snagu ovog zakona imaju se donijeti do 31. decembra 2018. godine, a izrada planskih dokumenata koji se ne donesu u propisanom roku obustavlja se. Kako se Plan nije usvojio do 31.12.2018.godine, potrebno je Odluku staviti van snage.
Za isti je potrebno donijeti odluku o stavljanju van snage odluke o pristupanju izradi.
5. izrada UP poslovno-stambene zone Škaljari
Obuhvat plana - cca 8 ha
Obrađivač: MonteCEP Kotor
Na Predlog Plana je dobijena saglasnost Ministarstva održivog razvoja i turizma, te je Plan trebao da se usvoji na Skupštini Opštine Kotor. Prema članu 217 Zakona, planski dokumenti započeti do stupanja na snagu ovog zakona imaju se donijeti do 31. decembra 2018. godine, a izrada planskih dokumenata koji se ne donesu u propisanom roku obustavlja se. Kako se Plan nije usvojio do 31.12.2018.godine, potrebno je Odluku staviti van snage.
6. izrada izmjena i dopuna DUP-a Morinj
U toku je izrada Predloga Plana.
Obuhvat plana - 20517 m2
Obrađivač: Montenegroprojekt Podgorica.
Prema članu 217 Zakona, planski dokumenti započeti do stupanja na snagu ovog zakona imaju se donijeti do 31. decembra 2018. godine, a izrada planskih dokumenata koji se ne donesu u propisanom roku obustavlja se. Kako se Plan nije usvojio do 31.12.2018.godine, potrebno je Odluku staviti van snage.

Članom 218 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 64/17, 44/18 i 63/18), propisano je da se do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore primjenjuju važeći planski dokumenti donijeti do stupanja na snagu ovog zakona odnosno do roka iz člana 217 ovog zakona.
Državni i lokalni planski dokumenti predviđeni Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14) mogu se, do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore, izrađivati odnosno mijenjati po postupku propisanom ovim zakonom.
Prema članu 217 Zakona, planski dokumenti započeti do stupanja na snagu ovog zakona imaju se donijeti do 31. decembra 2018. godine, a izrada planskih dokumenata koji se ne donesu u propisanom roku obustavlja se.
Izradi Prostorno – urbanističkog plana opštine Kotor pristupilo se 2008. godine, a 2014. godine Ministarstvu je dostavljen Nacrt koji je vraćen na doradu uz veliki broj primjedbi. Kako do danas korigovani nacrt ovog planskog dokumenta nije dostavljen Ministarstvu niti je upućen na javnu raspravu, sasvim je izvjesno da ne može biti donijet od strane SO Kotor do 31. decembra 2018. godine.

Opština Kotor je svojim aktom broj 01-18632/1 od 13. decembra 2018. godine, dala saglasnost da se pokrene procedura izrade PUP-a Kotor od strane Vlade Crne Gore i Predsjednik Opštine Kotor donio Odluku broj 01-18943 od 20.12.2018. godine, o stavljanju van snage Odluke o izradi Prostorno-urbanističkog plana Opštine Kotor.
Za 2018.godinu planirana je izrada Programa privremenih objekata, koji je dostavljen na saglasnost nadležnim Ministarstvima.

Shodno utvrđenoj dinamici iz Programa uređenja prostora nisu donijete Odluke o pristupanju izradi planskih dokumenata jer nije donijet Prostorno-urbanistički Plan Opštine Kotor.

- Lokalni planski dokumenti donijeti od strane Vlade

1.PPCG – PROSTORNI PLAN CRNE GORE
("Sl.list CG, br.24/08)
Obrađivač:RZUP Podgorica
2.PPPN za obalno područje Crne Gore
("Sl.list CG, br.56/18)
Obrađivač:RZUP Podgorica, MonteCEP Kotor, Horwath HTL Zagreb
3.PPPN Nacionalnog parka Lovćen
("Sl.list CG, br.34/14)
Obrađivač:RZUP Podgorica, MonteCEP Kotor i CEP Beograd
4.DPP Koridor dalekovoda 400kV sa optičkim kablom
("Sl.list CG, br.47/11)
Obrađivač:RZUP Podgorica, IGH Zagreb, Dalekovod projekt Podgorica
IZMJENE I DOPUNE DPP Koridor dalekovoda 400kV sa optičkim kablom
("Sl.list CG, br.69/17)
Obrađivač:RZUP Podgorica, IGH Zagreb, Dalekovod projekt Podgorica
5.DSL SEKTOR 15
("Sl.list CG, br.19/10)
Obuhvat plana - cca 84 ha
Obrađivač:Juginus Beograd i JuginusMont Bijelo Polje
6.DSL SEKTOR 16
("Sl.list CG, br.25/11)
Obuhvat plana - cca 31,6 ha
Obrađivač:Juginus Beograd i JuginusMont Bijelo Polje
7.DSL SEKTOR 38-BIGOVA
("Sl.list CG, br.07/12)
Obuhvat plana - cca 95,6 ha
Obrađivač: MonteCEP Kotor i CEP Beograd
IZMJENE I DOPUNE DSL SEKTOR 38-BIGOVA
("Sl.list CG, br.45/15)
Obuhvat plana - cca 95,6 ha
Obrađivač: MonteCEP Kotor
8.DSL SEKTOR10-SPILA-RISAN-RT BANJA
("Sl.list CG, br.57/18)
Obuhvat plana - cca 71,6 ha
Obrađivač: MonteCEP Kotor
9. LSL TRAŠTE
("Sl.list CG, br.06/12)
Obuhvat plana - cca 54,5 ha
Obrađivač: MonteCEP Kotor i CEP Beograd
IZMJENE I DOPUNE LSL TRAŠTE
("Sl.list CG, br.46/15)
Obuhvat plana - cca 55,3 ha
Obrađivač: MonteCEP Kotor

- Dokumentaciona osnova, sa posebnim osvrtom na aktivnosti izrade baznih studija i istraživanja
Za potrebe izrade PUP-a Kotora, uglavnom su urađene sve bazne studije.

a) grafički prikaz granica donijetih/važećih planskih dokumenata (1:10000)

b)grafički prikaz granica planskih dokumenata koji su u fazi izrade(1:10000)

4. Osnov korišćenja zemljišta (svojina, korišćenje, zakup)

Ovaj organ ne raspolaže sa kompletnim informacijama po navedenom.
Upis u katastru nepokretnosti nije usklađen sa odredbama Zakona o državnoj imovini. Naime, pomenuti Zakon definiše državnu imovinu kojom raspolaže država i imovinu kojom raspolaže opština pri čemu je jedan od uslova raspolaganja u korist države ili opštine to da li je zemljište obuhvaćeno GUP-om, DUP-om, UP ili LSL koji su donijeti prije stupanja na snagu Zakona.
Takođe je važno napomenuti da još uvijek nije izvršen popis opštinske imovine (popisani su sada samo objekti), a za kvalitetan popis neophodno je izvršiti gore pomenuto razgraničenje sa imovinom kojom raspolaže Država. Upisi u listovima nepokretnosti u nizu slučajeva nisu u skladu sa zemljišnoknjižnim stanjem (vlasništvom opštine po osnovu upisa u zemljišne knjige po starom premjeru) tako da se dešava da je opština upisana kao nosilac prava bez tereta i ograničenja, a u konkretnom slučaju ne radi se uopšte ili ne u cjelosti o imovini opštine. Isto tako vjerovatnoća je da je dio opštinske imovine „ostao“ u tzv.listama nepoznatih vlasnika, odnosno da je ista upisana na korist opštine, ali sa teretom zabrane otuđenja i opterećenja.

5. Poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrkture, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja i dr. – pregled;

Na osnovu podataka Zavoda za statistiku Crne Gore, u Kotoru je na kraju 2008 godine registrovano 1479 jedinica koje se bave određenom djelatnošću, što je detaljnije prikazano u narednoj tabeli:

Jedinice razvrstavanja prema sektoru djelatnosti i sjedištu (stanje 31.12.2008.) u opštini Kotor

Poljoprivreda, šumarstvo i vodoprivreda	9
Ribarstvo	9
Vađenje ruda i kamena	4
Prerađivačka industrija	59
Proizvodnja el. energije, gasa i vode	2
Građevinarstvo	110
Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	388
Hoteli i restorani	95
Saobraćaj, skladištenje i veze	91
Finansijsko posredovanje	4
Aktivnosti u vezi sa nekretninama, iznajmljivanje	360
Državna zuprava i socijalno osiguranje	16
Obrazovanje	14
Zdravstveni i socijalni rad	32
Ostale komunalne, društvene i lične usluge	284
Eksteritorijalne organizacije i tela	2
UKUPNO	1479

- Trgovina

Trgovina oslikava sve karakteristike socioekonomskog okruženja. Porodični biznis i mala preduzeća sa sezonskim naglaskom na rad su prepoznatljiva karakteristika najvećeg broja preduzeća. Prema registru Sekretarijata za privredu i finansije Opštine Kotor registrovano je: 148 STR (Samostalnih trgovinskih i ugostiteljskih radnji), 88 Zanata i 63 Trgovine na malo za period 2005. godine. Od velikih kompanija u trgovinskoj djelatnosti nametnuo se AD „Napredak“ Kotor sa 120 zaposlenih, kao i DOO „EXPO“ Kotor sa 105 zaposlenih.

Osnovna aktuelna obilježja trgovine su:

- usitnjenost preduzeća i objekata;
- visoki troškovi poslovanja i neadekvatan menadžment;
- visoka nelikvidnost i nedostatak obrtnih sredstava;
- neregularni tržišni uslovi, posebno prisutnost sivog tržišta;
- opšta privredna nelikvidnost i nizak nivo standarda, koji se direktno odražavaju na trgovinu.

Analiza trgovinskog sektora u Crnoj Gori ukazuje da slobodna trgovina predstavlja jedan od osnovnih preduslova za dalji razvoj ekonomije. Sve protekcionističke mjere (carine, kontigenti, zabrane uvoza) direktno utiču na ekonomski razvoj. Visoke carinske stope dovode do povećanja cijene izvoznih proizvoda, odnosno nekonkurentnosti crnogorskih proizvoda, pa je budućnost crnogorske trgovine prepoznat u aktiviranju slobodnih - bescarinskih zona. sastoji se iz dva dijela. Slobodna zona Kotor je prepoznata kao Privredna zona, koja zahvata oko 20.000 m2, locirana je na slobodnom prostoru u Grbaljskom polju sa izvanrednim saobraćajnim mogućnostima, prostorom za širenje (proizvodnja, obrada, dorada, sortiranje robe) i komplementarnim već izgrađenim industrijskim kapacitetima.

- Šumarstvo

Na teritoriji Opštine Kotor, od 335km2, 191.6km2 je pod šumama što čini 57.2 % ukupne teritorije, od toga cca 43km2 (12.8 %) čine ekonomske šume, dok ostatak od 191.6km2 predstavljaju zaštitne šume (44.5%). Od kvalitetnih šuma, zastupljene su četinarske šume munike na višim kotama Orjena (3.6km2, odnosno cca 2% ukupne šumske površine), zatim u pojasu nadmorske visine 1000 . 1500m zastupljene su gorske listopadne šume bukve (36.17km2, odnosno 16.5% od ukupne povš.ine pod šumama), koje ujedno predstavljaju ekonomske šume, dok je na nešto nižim kotama 500 - 1000mnm zastupljen pojas brdskih šuma medunca i crnog graba (11.64km2, tj. 6% od ukupne površine pod šumama). U nižem priobalnom pojasu sreću se submediteranske šume hrasta medunca i bijelog graba sa lovorom i to u zaleđini naselja zaliva (pojas Ljute, djelimično iznad Risna i Morinja), a prisutan je i hrast Sladun na visinama 250 . 500 mnm i to: na padinama Vrmca, u pojasu Gornjeg Morinja, podnožju Lovćena (Gornji Grbalj) i iznad Dragalja.

Specifičnost zaliva svakako predstavljaju šume kestena sa lovorom koje se javljaju na lokacijama iznad Kostanjice i Strpa i kod Gornjeg Stoliva kao i zajednice divljeg oleandera u Risanskom zalivu, dok je specifičnost na rtovima Žukovica, Trašte i uvale Trsteno zajednica crnike. Ostale površine pod šumama čine degradacioni stadijumi šuma, odnosno garige (u Grbaljskom polju i Donjem Grblju) i listopadne šikare u podnožju Vrmca (ka zalivu), u podnožju Lovćena (Gornji Grbalj) na višim kotama Donjeg Grblja i planinskom pojasu zaliva.

Od ekonomski eksploatisanih vrsta, na području Opštine Kotor su zastupljene samo listopadne bukove šume, koje ne predstavljaju značajan sirovinski potencijal opštine, što je vidljivo iz strukture posječene drvne mase koja se koristi isključivo za ogrijev. Dakle, relativno je siromašan šumski fond koji se koristi u komercijalne svrhe, iako u pojasu Gornjeg Orahovca i Krivošija postoje pedološki pogodna tla na kojima bi se pošumljavanjem mogle podići šume sa godišnjim prirastom iznad 5m3/ha. Najnepogodnija tla za

pošumljavanje su plitke crnice na vapnencu, a pogodne su dublje crnice, rendzine i smješa tla na vapnencu.

- Poljoprivreda

U ranijim baznim dokumentima o razvoju poljoprivrede i drugim strateškim dokumentima, poljoprivreda, zajedno sa turizmom, stavljana je u prioritetne pravce razvoja. Ipak, poljoprivreda je zadržala glavne osobine tradicionalnog niskoproduktivnog sektora. Imajući u vidu da je zemljište jedan od najvažnijih i najosetljivijih prirodnih resursa i da je visokokvalitetno poljoprivredno tlo jako deficitarno na teritoriji opštine, neophodno je njegovo očuvanje za primarnu namjenu.

Iako je poljoprivreda tradicionalna djelatnost ruralnog stanovništva Kotora, sadašnja struktura je znatno izmijenjena. Od ukupnog broja stanovnika, samo se 0,6% bavi poljoprivrednom proizvodnjom kao primarnom djelatnošću, dok za većinu domaćinstava seoskih područja poljoprivreda predstavlja samo dopunski izvor prihoda. Većina gazdinstava ima manje od 3 ha zemlje (prosjek za cjelo područje Kotorske opštine je 0,6ha po poljoprivrednom gazdinstvu), a znatno je manja zastupljenost većih gazdinstava (od 1,0 – 20,0 ha), pa sadašnja struktura ne omogućava rentabilnu proizvodnju koja podrazumijeva veće zemljišne posjede i samim tim primjenu savremenih agrotehničkih i drugih mjera. S obzirom da rentabilnost proizvodnje raste sa povećanjem površine gazdinstva, onda se može zaključiti da je sadašnja struktura ograničavajući faktor u korišćenju poljoprivrednog zemljišta. Čak i među onima koji imaju nešto više zemljišta, malo je vitalnih i tržišno usmjerenih gazdinstava koja bi se u sadašnjim okolnostima mogla ravnopravno nositi sa uvoznom konkurencijom.

Tokom poslednje decenije stanje u ovoj oblasti se još više pogoršalo o čemu govori: sukcesivno smanjivanje obradivog zemljišta, uglavnom uslijed širenja divlje gradnje, preovlađivanje negativnih trendova u poljoprivrednoj proizvodnji, primjetna zapuštenost znatnog dijela njiva, voćnjaka, vinograda i seoskih dvorišta i gotovo patološko okretanje mlađih članova poljoprivrednih domaćinstava od obrađivanja zemlje i obavljanja drugih poslova na gazdinstvu. Stočarstvo je u konstantnom padu, tj, uzgoj stoke u zaseocima se zasniva isključivo na zadovoljenju sopstvenih potreba.

Sadašnja struktura poljoprivrednog zemljišta na planom obuhvaćenom području je jako nepovoljna. I pored ograničenosti ovog resursa, izraženo je njegovo stalno smanjenje, a procesi koji imaju stalnu tendenciju rasta (izgradnja naselja, saobraćajnica i ostale infrastrukture) izazivaju trajni gubitak najkvalitetnijeg i najproduktivnijeg dijela poljoprivrednog zemljišta. Najočigledniji primjer navedenog je Grbaljsko polje, gdje je prolaskom magistrale kroz najkvalitetnije poljoprivredno zemljište stvoren uslov za spontanu izgradnju naselja koja se i dalje šire izazivajući trajni gubitak ovog neobnovljivog resursa.

U poljoprivrednoj proizvodnji, preovladava proizvodnja agruma, ranog povrća, maslina, ljekovitog bilja i sadnog materijala suptropskih kultura, kao i plastenička proizvodnja, a u poslednje vrijeme se stimuliše proizvodnja i prerada mediteranskih kultura. Ipak, negativan trend smanjenja površina oranica i bašta je i dalje u toku. Uočljivo je povećanje učešća zapuštenog i neobrađenog zemljišta. Konstantno je pretvaranje oranica u livade, a livada u pašnjake, kao i prenamjena poljoprivrednog zemljišta u zemljište namijenjeno, npr. stambenoj izgradnji, naročino nakon povratka zemljišta bivšim vlasnicima. Kroz prenamjenu se dovodi

do trajnog gubitka poljoprivrednog zemljišta, što ima negativan uticaj kako na biodiverzitet, i usluge ekosistema (erozija, spiranje tla, zagađenje), tako i na samu poljoprivredu.

Od obradivih površina na teritoriji opštine Kotor, na oranice i bašte otpada oko 23%, voćnjake i vinograde 25%, livade 51%. Ako se tome doda činjenica dapašnjaci čine 52% ukupnog poljoprivrednog zemljišta, sasvim je uočljiva zanemarljiva uloga poljoprivrede u

sadašnjoj orijentaciji stanovnika Kotorske opštine. Od 669 ha oraničnih površina, zadnjih godina je zasijano samo 158ha, što čini 23.6%. Evidentno je zaostajanje i kada je u pitanju proizvodnja grožđa, maslina i agruma, kako po pitanju smanjenja broja rodnih stabala, tako i u pogledu prinosa. Osim toga, jedan od osnovnih nedostataka je činjenica da je zapostavljeno zadružno djelovanje, a neoganizovanost zadružnog djelovanja ogleda se u nedostatku otkupnih stanica, čime je otežan plasman proizvoda, pa poljoprivrednu proizvodnju čini nepouzdanom. Skladištenje i čuvanje, kao ni prerada poljoprivrednih proizvoda nije razvijena, tačnije radi se uglavnom o manjim pojedinačnim kapacitetima, a broj i kapaciteti hladnjača su veoma ograničeni.

- Industrija, ekspoatacija i promet nafte i gasa, eksploatacija mineralnih sirovina

Glavna karakteristika privrede Crne Gore je visoka uvozno-izvozna zavisnost i nizak nivo pokrivenosti uvoza izvozom, što je sve posjledica niske konkurentnosti domaće proizvodnje i realnog rasta uvoza, što je podstaknuto povećanjem kupovne moći stanovniištva i povećanom investicionom potrošnjom. Postojeća industrija uglavnom se zasniva na postojećim resursima i najveće učešće ima rudarsko-energetskometalurški reprolanac čija preduzeća i proizvodi ne predstavljaju ciljnu grupu prema kojoj će biti usmjerene osnovne aktivnosti. Činjenica je da postojeći resursi daju osnovu za mnogo razvijeniju prerađivačku industriju od postojeće.

Intezivniji razvoj industrije započeo je u basenu Boke Kotorske posle 1950. Godine, kada počinju da se razvijaju delatnosti vezane za more kao i druge industrijske zone (tekstil, metalna, hemijska…). Razvoj turizma i pomorske privrede učinio je da industrija izgubi vodeću ulogu ali ne i svoje značajno mesto u
privrednom životu. Industrijski kapaciteti opštine Kotor zauzimali su uzani priobalni pojas užeg reona grada Kotora što u vreme dok je industija imala karakter manufakturne proizvodnje nije predstavljalo problem. Međutim, postepenim prerastanjem u savremenu industriju koja je zahtjevala angažovanje značajnog prostora, dobru saobraćajnu povezanost, upotrebu velikih količina tehnoloških i procesnih voda, i sl., postojeća lokacija industrije je postala kočnica sopstvenog razvoja. Sagledavajući problem, kao i budući razvoj turizma na području opštine nadležni organi su odlučili da se izvrši preseljenje industrijskih kapaciteta sa tadašnjih lokacija u posebnu industrijsku zonu.

Generalnim urbanističkim planom Boke Kotorske, rađenim u okviru Prostornog plana Južnog Jadrana, određeno je da se industrijska zona locira na području između Kotora i Tivta – u Grbaljskom polju, i to iz sledećih razloga: izuzetan regionalni položaj u trouglu između Kotora (cca 8km), Tivta (cca 6km) i Budve (cca 16km); povoljne ruže vetrova u odnosu na turističke zone; razvijena putna mreža i blizina aerodrome. Ipak, potencijal industrijske zone je nedovoljno iskorišćen. U neposrednoj blizini industrijske zone i duž jadranske magistrale posljednjih godina je izražen trend neplanskog širenja zona namijenjenih proizvodnji i poslovanju. Uglavnom se radi o manjim kapacitetima, ali je njihov položaj (direktan kontakt sa stambenim zonama, nepostojanje zelene “tampon” zone), kao i funkcionalna povezanost, neadekvatni. Osim toga, struktura kotorske industrije je nepovoljna i sa aspekta uticaja na životnu sredinu (zagađenje tla i nedovoljan tretman industrijskih otpadnih voda), zastarjela tehnologija i oprema, niska efikasnost, dominacija energetski intenzivnih potrošača i dr. stepen konkurentske sposobnosti industrije je izuzetno nizak, a nedostaje i investiranje u modernizaciju proizvodnje. Potrebno je zoniranje prizvodnih kapaciteta, formiranje cjelina koje su komplementarne i uskađene tako da se dobije zatvoreni krug: proizvodnja – otkup - prerada - pakovanje - prodaja. Veliki potencijal prepoznat je i u formiranju slobodnih carinskih – trgovinskih zona, čime bi se eliminisale prepreke svih vrsta vezane za nesmetanu razmjenu roba, uključujući prije svega
niske carine (i njihovo potpuno eliminisanje).

Trenutno na području Opštine Kotor funkcioniše samo “Industrija ležaja Kotor”- Daido metal - proizvodnja kliznih ležajeva, upornih prstenova i čaura za motorna vozila;

- Eksploatacija i promet nafte i gasa

Od 1973. godine «Jugopetrol« je bio nosilac koncesionog prava za istraživanje i promet nafte i gasa na kopnu i podmorju Crne Gore. Istraživanja koja su sprovedena ukazuju na naftno-gasnu potencijalnost područja. Međutim, do sad nijesu otkrivene komercijalne količine naftnih derivata zbog nedovoljnog obima izvedenih seizmičkih radova i istražnih bušotina. Ukoliko bi se na području Crne Gore pronašle značajnije količine ovog resursa, to bi značajno promjenilo razvojnu orijentaciju privrednog razvoja primorja, obzirom da se radi o visoko akumulativnoj
grani. Za sad se naftni derivati za potrebe Crne Gore uvoze iz inostranstva. Način dopremanja robe do petrolejskih instalacija u Baru je pomorskim putem, a razvoz naftnih derivate od instalacija do maloprodajnih objekata vrši se drumskim putem, pomoću autocistjerni.

Mineralni resursi

Dugogodišnjim geološkim istraživanjima kopna i podmorja crnogorskog primorja otkrivene su brojne pojave i ležišta mineralnih sirovina. Na području opštine eksploatiše se samo tehnički građevinski kamen, iako su procijenjeni potencijali daleko veći. Značajna su nalazišta nafte i gasa u podmorju, međutim do sada nisu otkrivene komercijalne količine nafte, nasuprot dugogodišnjoj eksploataciji nafte u susjednoj Albaniji. Konstantovane su pojave bitumije na istražnoj bušotini na području Luštice, pa je procijenjeno da na području Boke Kotorski postoji naftnogeološki potencijal. Ipak, zbog izuzetno nepovoljnog odnosa broja izvedenih seizmičkih radova i broja izvedenih bušotina, trenutno nema većih aktivnosti na ovom polju. Ukoliko bi se utvrdilo komercijalno nalazište nafte i gasa na ovom području, došlo bi do potpune preorijentacije ukupne crnogorske privrede. Pojave boksita su konstatovane na potezu Luštica i Grblja, međutim ovoj mineralnoj sirovini nikad nije data naročita važnost, prvenstveno zbog slabog kvaliteta i malih količina. U pojasu Vrmca i dalje u pravcu sjeverozapada pronađene su značajne reserve rožnačkih stijena, a najveće ležište je na Vrmcu (“Vrdola”-opština Tivat) i djelimično se vrši eksploatacija.

- Arhitektonsko-građevinski kamen

Duž priobalnog pojasa Crne Gore zastupljen je karbonatni kompleks. Na ovom području je utvrđeno nekoliko ležišta i konstantovano više pojava različitih formacionih tipova ukrasnog građevinskog kamena. U Boki Kotorskoj za ukrasni kamen poseban značaj imaju tankoslojeviti i pločasti rumenkasti krečnjaci, koji su
poznati pod komercijalnim nazivom «bokit«. Rezerve nalazišta «bokit« na lokaciji Gornja Lastva (kod Tivta) procjenjuje se na 570.000m3, a perspektivne rezerve u Kamenarima (kod Herceg Novog) i Đurićima procjenjene su na preko 6 miliona m3. Ovaj kamen je eksploatisan povremeno iz ležišta Kamenari, ali i nekontrolisano na širem prostoru. Zbog izuzetne dekorativnosti i drugih fizičko-mehaničkih svojstava smatra se da ukrasni kamen «bokit« treba zaštititi kao resurs od posebnog nacionalnog značaja, te zakonski propisati uslove njegove eksploatacije, korišćenja i upotrebe. Međutim, činjenica je da je svako ležište nedovoljno istraženo a najčešće nije ni okontureno, stvara prostor za dokazivanje novih rezervi, kao i to da faza prikupljanja podataka o ležištima ukrasnog kamena u Crnoj Gori još uvijek traje, tako da se procjenjuje da su realni resursi daleko veći.

- Tehnički građevinski kamen

Ova mineralna sirovina u Crnoj Gori praktično ima neograničeni potencijal. Skoro dvije trećine površine Crne Gore čine krečnjaci, dolomiti i magmatske stijene koje se koriste za

ovu proizvodnju. Eksploatacija se vrši površinskim načinom, na kopovima brdskog tipa, uglavnom uz primjenu bušačkominerskih radova. Najveći broj kamenoloma nalazi se na primorju. Tehničko-građevinski kamen na istraženim ležištima je dobrog kvaliteta, ali rijetko i vrhunskog, koji bi odgovarao najstrožijim zahtjevima za habajuće slojeve puteva sa velikim opterećenjem ili za brze pruge.
Trenutno se na području Opštine Kotor vrše detaljna geološka ispitivanja i eksploatacija tehničkoggrađevinskog kamena na sledećim lokalitetima:
- "Platac" – Grbalj, na istočnim i jugoistočnim padinama brda Platac (302.2m.n.m.) u neposrednoj blizini seoskog naselja Krimovice, površina 14,2882 ha;
- "Rudine 2" – Nalježići, na prostoru sela Nalježići, na jugozapadim padinama Lovćena (295 – 330 m.n.m.), površina 1,3442 ha;
- "Lješevići-Gajevi" – Grbalj u korist „YU BRIV"-a na katastarskim parcelama 680, 681, 684, 686, 687, 688, 690, 691, 1360, 1362, 1363 i 1361 KO Lješevići.
- „Kameno more" – Ledenice, nalazi se sjeverno od Risna na oko 2 km (vazdušne linije) i zahvata površinu od oko 7,2 ha.

Nakon prestanka eksploatcije potrebno je sanirati lokaciju bivšeg kamenoloma u Lješevićima.

6.Demografska kretanja

Demografska kretanja stanovnika i realizacija plana (PPO 1987. god. i GUP)
PPO Kotor iz 1987. godine predvidio je da će 2000. godine ukupan broj stanovnika na teritoriji opštine Kotor biti 25.000. Na osnovu te pretpostavke i činjenice da u tom periodu 2.500 stanovnika nije imalo stan, planirani su kapaciteti za izgradnju 1200 stanova (550 u starom gradu) a ostalo prvenstveno oko novih radnih zona u Grblju (cca 650 stanova). Osim navedenog, planirana je izgradnja stanova za tržište i to u manjem obimu u području unutrašnjeg zaliva (Stoliv, Markov Rt, Risan) i nešto većeg obima u pojasu Žukovica (cca 40 – 50ha).
Međutim, broj stanovnika u 2003. godini još nije stigao planske ocjene za 2000. godinu. Treba istaći da se tadašnja procjena porasta broja stanovnika bazirala na tada izraženom trendu kretanja broja stanovnika, a ne na proučavanju pojedinih demografskih indikatora (fertilitet, mortalitet, migracije). Ipak, tadašnja pretpostavka je prilično blizu sadašnjoj projekciji broja stanovnika do 2020. godine.
Broj stanovnika je neravnomjerno rastao, odnosno opadao, u zavisnosti od područja u kome se naselje nalazi.

Demografsko kretanje stanovnika – analiza na osnovu popisa iz 2003. godine i 2011. godine
Stanovništvo Kotorskog područja do 60-tih godina prošlog vijeka se sporo povećavalo. Tradicionalno zbog ograničenih mogućnosti egzistencije i privređivanja iseljavalo se u prosperitetnija i ekonomski razvijenija područja bivše Jugoslavije. Među nerazvijnim privrednim aktivnostima dominirala je poljoprivreda a turizam je bio u povoju, što se odnosi i na sekundarne i tercijalne djelatnosti. Nakon 60-tih godina promjenom strukture privređivanja i pokretanja ekonomskog nepoljorivrednog razvoja, priraštaj stanovništva se povećava kako uticajem prirodne tako i mehaničke komponente. Priliv stanovništva u područje Kotora postaje konstanta što pozitivno i podsticajno djeluje na njegov razvoj i prosperitet. Ubrzanje porasta stanovništva započeto nakon 60-tih godina, intenzivirano je u periodu od 1971. do 1981. godine.
Fizičko širenje urbanog pojasa započeto nakon 60-te godine ispoljilo se kroz prostorne promjene i reperkusije.

Tabela. – Broj stanovnika u Crnoj Gori i opštini Kotor na osnovu tri posljednja popisa:

	Broj stanovnika i njegov porast u periodu 1991-2003 -2011				
	1991.	2003.	2011.	2003/1991.	2011/2003.
Crna Gora	591.269[1]	620.145	625.266	4,88%	0.83%
Opština Kotor	22.137[15]	22.947	22.799	3,66%	99.35%

Kretanje broja stanovnika u opštini Kotor i Republici je dosta sličan. Opština Kotor pripada grupi crnogorskih opština u kojoj je zabilježen blagi rast stanovništva između 1991. i 2003. godine. Međutim, analizom prvih podataka popisa iz 2011.godine evidentan je blagi porast stanovnika na republičkom nivou, dok sama Opština Kotor demografski slabi.
Prosječan porast broja stanovnika na teritoriji opštine Kotor je do zadnjeg popisa iznosio 1,2% godišnje. Republički prosjek je nešto veći (1.425% godišnje). Na osnovu prvih rezultata popisa iz 2011.godine evidentan je blagi pad broja stanovnika u poređenju sa 2003. godinom, dok je na nivou Republike ostao gotovo isti.
Pad broja stanovnika u odnosu na 2003.godinu sa 22.947 na 22.799 stanovnika znači smanjenje za prosječno 14 stanovnika godišnje. Razlog tome prvenstveno je činjenica da je u periodu poslije 2000. godine opština Kotor ušla u fazu niskog prirodnog priraštaja, odnosno broj umrlih lica nadmašivao je broj živorođene djece. Ovaj se trend nastavio do 2007. godine i od tad opština ponovo bilježi pozitivan prirodni priraštaj.
Osim navedenog, izmještanje industrije iz Zaliva i zatvaranje većih privrednih kapaciteta koji su bili nosioci razvoja Opštine i zapošljavali dobar dio stanovnika uslovio je postepeno migriranje stanovništva u susjedne primorske opštine i glavni grad Republike.
Indeks kretanja broja stanovnika prema popisima:

Prirodno kretanje stanovništva u Opštini Kotor u periodu 2003 – 2010.godina

Godina	Procjena broja stanovnika sredinom godine	Prirodni priraštaj	Živorođeni na 1000 stanovnika	Umrli na 1000 stanovnika	Umrla odojčad na 1000 živorođenih	Sklopljeni brakovi		Razvedeni brakovi	
						ukupno	na 1000 stanovnika	ukupno	na 1000 sklopljenih
2003	22999	-3	11	11.1	7.9	117	5.1	25	213.7
2004	22996	34	10.9	9.4	/	100	4.3	29	290
2005	22953	-49	9.1	11.2	9.6	103	4.5	18	174.8
2006	22871	-14	10.4	11	8.4	129	5.6	21	162.8
2007	22800	1	11.9	11.8	18.5	124	5.4	17	137.1
2008	22744	31	11.9	10.6	7.4	105	4.6	12	114.3
2009	22726	21	12.6	11.7	10.5	104	4.6	11	96.2
2010	22594	44	11.7	9.7	/	155	6.9	11	71.0

Uz to, prosječna starost stanovništva raste, kao posljedica smanjenja udjela mladog stanovništva u ukupnom i povećanju udjela sredovječnog stanovništva i posebno starog stanovništva (preko 60 godina). Prema najnovijim podacima prosječna starost stanovništva opštine iznosi 39.5 godina, i kao takva Opština Kotor spada u grupu demografski starih opština (izvor: Analiza prvih rezultata popisa stanovništva Crne Gore – MONSTAT).

Gustina mreže naselja regionalno je neujednačena: najgušća u primorskom dijelu Crne Gore prosječno 15 naselja/100km2(najveća u opštini Budva, 27, i opštini Tivat, 26).
Gustina naseljenosti u opštini Kotor, po popisu iz 2003. Godine, je 68, 5 stanovnika/km², odnosno 69 stanovnika/ km² po popisu iz 2011.godine. Najveća naselja po broju stanovnika na osnovu prvih podataka popisa iz 2011.god. su: Dobrota 8. 291, Škaljari 3.841, Risan 2. 048, Kotor 974, Prčanj 1. 128. Ostala naselja broje do hiljadu i manje stanovnika. Broj naselja na području opštine je 56 od čega je gradskih 5 u kojima živi 12.715 stanovnika što čini 55.67%, a ostatak od 44.33% čini ostalo (ruralno) stanovništvo.

Slika. – gustine naseljenosti na teritoriji Opštine Kotor

Najveća gustina naseljenosti je u urbanim sredinama: Kotoru, Dobroti, Škaljarima, Prčnju, Perastu i Risnu, niža u periurbanim sredinama: Lastvi Grbaljskoj, Stolivu i Orahovcu i Bigovi, zatim slijede Kostanjica, Kavač i sela Grbaljskog polja, a najmanja gustina naseljenosni je u planinskom zaljeđu.
Domaćinstva i stanovi
Rast broja domaćinstava i stanova na području opštine Kotor je dosta sličan rastu broja stanovnika. Na grafikonima je uočljiva migracija stanovnika na relaciji selo-grad, odnosno znatan porast broja stanova i domaćinstava u gradskoj sredini, dok je evidentno zaostajanje u porastu broja domaćinstava i stanova u seoskim, odnosno vangradskim područjima. Rast broja domaćinstava prouzrokovan je, između ostalog, smanjenjem broja članova domaćinstva (od 3,72 1953.godine na 3.21 po popisu iz 2003. Godine, odnosno 2.98 po prvim rezultatatima popisa iz 2011.god.).

Grafikon: Indeks kretanja broja domaćinstava po popisima

U poređenju sa 1948. godinom, broj domaćinstava u ruralnom području povećao se za 21%, dok je broj domaćinstava u gradskom (urbanom) području uvećan 3.62 puta. Sumarno, za cijelu teritoriju Opštine, broj domaćinstava je u odnosu na popis iz 19548. god. uvećan za 94%, što je u poređenju sa Republičkim prosjekom od 133% ispod očekivane vrijednosti.
Do 1991. godine broj domaćinstava je nadmašivao broj stanova. Od tog perioda, do danas, situacija je znatno izmijenjena, ali je razlog tome izgradnja stanova za odmor, odnosno sve veća turistička djelatnost stanovništva. Na osnovu popisa iz 2003. godine, broj stanova premašuje potrebu u odnosu na broj domaćinstava, pa praktično imamo višak stanova. Na grafikonu je najuočljiviji brzi porast stanova u periodu od 1991 do danas.
Kada je riječ o stanovima za stalno stanovanje, Kotor je doživio najintenzivniju stambenu izgradnju u periodu od 1971 – 1990 godine.

Tabela: Stanovi za stalno stanovanje na teritoriji opštine Kotor:

Stanovi za stalno stanovanje po godini izgradnje, popis 2003.										
opština Kotor	Ukupno	do 1918	1919-1945	1946-1960	1961-1970	1971-1980	1981-1990	1991-2000	2001-2002	2003
broj	8206	1001	167	332	1077	2292	1949	736	145	66
Površina (m²)	564019	70055	11413	21992	73312	159018	138650	48802	10081	3546

Tabela: stambena izgradnja na teritoriji Opštine Kotor u operiodu poslije popisa 2003.godine:

Stambena izgradnja u opštini Kotor									
godina	Završeni stanovi-ukupno		Stanovi prema broju soba					Nezavršeni stanovi	
	broj	m²	garsonjere i jednosobni	sa 2 sobe	sa 3 sobe	sa 4 sobe	sa 5 i više soba	broj	m²
2003	53	3686	13	18	6	11	5	9	901
2004	24	2026	/	4	14	4	2	3	228
2005	44	3680	4	4	34	/	2	26	2165
2006	50	3818	3	10	32	5	/	69	5017
2007	305	20686	75	121	75	29	5	141	11424
2008	266	17753	67	104	81	12	2	219	15769
2009	316	21776	85	108	80	39	4	245	19117

Posljednjih nekoliko godina sa velikim prilivom ino turista izrazito je i povećanje stambene izgradnje. Naročito je uočljiva stambena izgradnja u periodu poslije 2006. godine. U strukturi novoizgrađenih stanova dominiraju dvosobni i trosobni stanovi, koji se uglavnom koriste periodično – u toku ljetnjih mjeseci, odnosno radi se o stanovima za turiste.
Generalno posmatrano, u cjelokupnoj strukturi izgradnje stanova poslije 1981. godine broj stanova za odmor sve je veći, a to je naročito uočljivo u periodu od 1991 do danas..
Tabela: stanovi za odmor i rekreaciju (vikend-kuće) na teritoriji opštine Kotor (popis 2003.god.):

Stanovi za odmor i rekreaciju na teritoriji opštine Kotor po površini i godini izgradnje						
Kotor	ukupno	Godina izgradnje				
		do 1970.	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	poslije 2000.
Ukupno	1957	440	156	363	467	62
Površina, m²	128150	28996	10534	26882	25858	4355

Po pitanju nastanjenosti stanova, situacija se razlikuje u gradskoj i seoskoj sredini. Obzirom da još uvijek nisu dostupni podaci sa novog popisa iz 2011.god. vezani za nastanjenost stanova, izvršena je analiza podataka iz popisa 2003.godine. Od ukupno 5846 stanova u gradu, stalno je nastanjeno 4123 (70.53%), dok se za odmor i rekreaciju koristi 874 stana

(14.95%). U ruralnom području, od ukupno 4374 stanova, stalno je nastanjeno (66.94%), dok se čak 1083 (24.75%) koristi za odmor i rekreaciju.
Novim popisom utvrđeno je da na teritoriji Opštine ukupno ima 13594 stana, od toga 7616 u urbanom području, dok u ruralnom ima 5978 stanova. To daje razliku od 1770 novoizgrađenih stanova u gradskoj, odnosno 1604 u ruralnoj sredini u periodu između zadnja 2 popisa. Imajući u vidu naglu promjenu tržišta u periodu od 2006.god. do danas, odnosno veliko interesovanje inostranih posjetilaca za kupovinu nekretnina u Crnoj Gori, najveći broj novoizgrađenih stanova bio je namijenjen tržištu. Dakle, za očekivatii je da je 90% vlasnika novih stambenih jedinica iz drugih država, odnosno da se radi o stanovima koji se koriste sezonski – u toku ljetnjih mjeseci.
Na teritoriji opštine preovlađuju dvosobni stanovi, što ne odgovara potrebama stanovništva jer preovladavaju četvoročlane porodice, a sa druge strane veliki broj mladih bračnih parova živi u iznajmljenim stanovima i u zajednicama sa roditeljima. Najveći broj stanova odgovara sanitarno higijenskim i savremenim uslovima života. Opremljenost instalacijama i pomoćnim prostorijama nešto je povoljnija u gradu nego u ostalim područjima (prigradskim, vikend i seoskom) gde oko 15% domaćinstava nema kupatilo i WC, a oko 8% vodovodne instalacije.
Starosna struktura stalnog stanovništva
Prosječna starost stanovnika opštine iznosi 39.5 godina. Za ženski dio populacije opštine prosječna starost je 41.2 godine, dok je starosni prosjek muške populacije opštine 37.6 godina.
Prosječan broj godina u gradskoj sredini iznosi 39.8, dok je u ruralnoj sredini starosni prosjek 39.1 godina.
U starosnom kontigentu stanovništva, najveći je procenat stanovnika od 50 do 59 godina i od 25 do 35 godina.
U Narednim grafikonima prikazano je brojčano i procentualno učešće svih starosnih grupa u ukupnom broju stanovnika opštine:

Aktivnost, profesionalna struktura i potencijali stanovništva

Sa ovog stanovišta stanovništvo se može posmatrati preko dva kriterijuma. Jednu grupu čine svi zaposleni s punim ili delimično punim radnim vremenom. Drugu grupu (aktivno stanovništvo) čine svi koji obavljaju neko zanimanje i oni koji nijesu u radnom odnosu (deo u poljoprivredi, zanatstvu, pomažući članovi porodice i sl.). U Kotoru je više aktivnog nego zaposlenog stanovništva. Radno aktivnog stanovništva je 42.8% od čega je zaposleno 25. 9% sa prosečnom neto zaradom od 344, 4 € 2003-će godine, odnosno 465 € 2010. godine. U ukupnom broju zaposleniih lica 52.7% čine žene.

Prema statističkom godišnjaku za 2010 godinu (Zavod za statistiku Crne Gore) prosječan broj zaposlenih lica na teritoriji opštine u 2009-toj godini iznosio je 6723 lica, dok je u 2010 godini godišnji prosjek 6330 zaposlenih, što ukazuje na povećanje stope zaposlenog stanovništva sa 60.5% (od ukupnog broja radno aktivnog stanovništva) u 2003-ćoj godini na 68.4% u 2009-toj godini, odnosno 64.4% u 2010 godini. Pored navedenog, uočljiv je i rast prosječne bruto zarade na nivou opštine, pa je 2007. godine prosječna bruto zarada iznosila 498€, 2008. godine 612€, 2009. godine 671€, a 2010.godine 694€ (Izvor – Zavod za Statistiku Crne Gore – mjesečni statistički pregled, br.12/2010).

Struktura stanovništva prema delatnostima dobar je pokazatelj stepena razvijenosti i odraz jačeg ili slabijeg usmjerenja određene sredine prema pojedinim aktivnostima.

Na osnovu popisa iz 2003.godine, najveći procjenat stanovnika opštine (od ukupnog broja zaposlenih lica) zaposlen je u sledećim djelatnostima: trgovina na veliko i malo (23.4%), zdravstveni i socijalni rad (13.90%), saobraćaj, skladištenje i veze (11.05%), državna uprava i socijalno osiguranje (8.55%), obrazovanje (7.88%), hoteli i restorani (6.86%), prerađivačka industrija (6.74%), ostale komunalne, društvene i lične usluge (6.2%), proizvodnja el.energije, nafte i gasa (3.36%), poslovi sa nekretninama (2.85%) i td.

STANOVNIŠTVO PREMA AKTIVNOSTI U OPŠTINI KOTOR (popis iz 2003.godine)							
Kotor		Ukupno	Aktivno stanovništvo		Lica sa ličnim prihodom	Izdržavano stanovništvo	Lica na radu/boravku u inostranstvu do 1 godine.
			Svega	Obavlja zanimanje			
	Ukupno	22947	9828	5950	4871	8103	145
	%	100	42.83	25.93	21.23	35.31	0.63

Sa promjenom tržišne orijentacije od 2005. godine (priliv ino turista, izgradnja – prodaja/kupovina nekretnina, iznajmljivanje i dr.), povećan je i broj zaposlenih lica, ali još uvijek nema podataka o kojim je djelatnostima riječ. Sa eksopanzijom gradnje pretpostavlja se da je najveći broj novozaposlenih lica u djelatnostima usko vezanim za izgradnju i prodaju ili rentiranje, pa slijedi zaključak da je trenutno znatno veći procenat lica (u odnosu na podatke iz 2003.god.) koja su zapošljena u djelatnostima: građevinarstvo, poslovi sa nekretninama i finansijsko posredovanje.
Radi dobijanja što realnije slike po pitanju zaposlenosti stanovništva na nivou opštine, izvršena je analiza podataka vezanih za korisnike osiguranja (Izvor: Statistički godišnjak za 2010.god.)

Tabela: ukupan broj osiguiranika u Opštini Kotor po kategorijama u 2009.godini:

Broj ukupnih osiguranika po kategorijama osiguranja, 2009. god.		
Ukupno osiguranika	22840	
Zaposleni	nosioci osiguranja	7264
	članovi porodice	3829
Nezaposleni	Nosioci osiguranja	3728
	članovi porodice	1988
Penzioneri	Nosioci osiguranja	4693
	članovi	825
Poljoprivrednici	Nosioci osiguranja	38
	članovi	12
Izbjegla lica		220
Ostali	Nosioci osiguranja	223
	članovi	20

Evidentan je porast broja zaposlenih lica u poređenju sa podacima iz 2003. godine, ali je broj radno aktivnih stanovnika opštine još uvijek na nezadovoljavajućem nivou.
Među nezaposlenim licima najbrojnija su lica u životnoj dobi od 40 do 50 godina starosti. Najveći broj lica čeka na posao od 1 do 3 godine.

Formalno obrazovanje stanovništva
Na osnovu podataka popisa iz 2003.god. koji su dati na nivou opštine Kotor, na ovom području je živjelo 1,46% stanovnika starijih od 10 godina koji su nepismeni, pri čemu je najveći procenat nepismenih u starosnoj grupi 65 godina i više. Kada se sadašnja nepismenost posmatra kroz polnu strukturu stanovništva starijeg od 10 godina, u opštini Kotor je znatno veći procenat nepismenih osoba ženskog pola nego nepismenih osoba muškog pola.
Podaci iz 2003. godine na području ove opštine za radno stanovništvo starije od 15 godina prema polu, školskoj spremi i pismenosti prikazani su u narednoj tabeli:

Nepismeni	1-3 Razred OS	4-7 Razred OS	Osnovno Obrazovanje	Srednje Obrazovanje	Više i Visoko Obrazovanje
278	219	1212	3393	9706	3466

Stanovništvo opštine Kotor sa srednjim obrazovanjem je potencijal na kojem počiva budući ekonomski razvoj. Uz to, stanovništvo sa višim i visokim obrazovanjem koje živi na ovoj teritoriji je veoma važan resurs.

Nacionalna struktura stanovništva

Prema podacima Popisa 2003., na području PUP-a najveći procenat stanovništva su činili Crnogorci (46,81%, %), dok je nešto manje bilo Srba (30,91%). Hrvati su zastupljeni sa 7,68%, Muslimani su zastupljeni sa 0,46%, Albanci 0,33%, Bošnjaci 0,07% a sve ostale nacionalne manjine su imale učešće 13,74%.

Demografska prognoza do 2020. god.

Iako prvi rezultati popisa iz 2011. godine ukazuju na smanjenje broja stanovnika opštine, sa predviđenim ekonomskim razvojem očekuje se i povećanje broja stanovnika opštine, pa će se, dugoročno posmatrano, demografski razvoj odvijati prema predviđenim količnicima rasta. Na osnovu raspoloživih statističkih podataka za period od drugog svjetskog rada pa do danas vezanih za kretanje broja stanovnika, broja domaćinstava i prosječne veličine domaćinstva u Opštini Kotor, izvedeni su količnici rasta za svaku od navedenih kategorija i pretpostavljene vrijednosti 2020.godine.

Promjene osnovnih demografskih činilaca:

Popisna godina	**Broj stanovnika**	**Količnik rasta**	**Broj domaćinstava**	**Količnik rasta**	**Broj članova domaćinstva**	**Količnik rasta**
1948	14.124		3.940		3,5848	
1953	15.436	1,0179	4.147	1,010	3,72	**1,0076**
1961	16.642	1,oo94	4.566	1,012	3,64	**0,9974**
1971	18.917	1,0129	5.317	1,015	3,56	**0,9976**
1981	20.455	1,0078	6.299	1,017	3,25	**0,9909**
1991	22.410	1,0092	6.783	1,007	3.30	**1,0017**
2003	22.947	1,0020	7.290	1,006	3,15	**0,9528**
2011	22799	0.99	7.649	1,050	2.98	**0.9469**
2020	**23.270**	**1,0020**	**7.665**	**1,0060**	**max 3,0614** **min 2,2439**	**0,9528**

Iz analize navedenih podataka zapaža se pad rasta broja stanovnika i broja domaćinstava i pad broja članiova domaćinstva.Uzimajući u obzir izražen pad prirodnog priraštaja na nivou države, uglavnom završen proces dezagrarizacije i opšti pad nataliteta na evropskom nivou, realno je očekivati da će se uočeni trendovi nastaviti. Opština Kotor će 2020. godine imati 23.000 do 23.500 stanovnika u 7.500 do 8.000 domaćinstava, a prosječna veličina domaćinstva će se kretati od 2,2 do 3 člana.

Prognoza stambenih potreba

Stanovi za stalno stanovanje. - Prema popisu iz 2003. u Opštini Kotor bilo je stalno nastanjenih 7.051 stanova sa 497.749m2 površine – prosječne veličine 70m2. Upoređenjem sa brojem domaćinstava zapaža se manjak od 239 stanova. Površina po stanaru od 21,7m2 ukazuje na relativno visok standard.

Novim popisom je registrovano 7649 domaćinstava u Opštini. Iako je u međuvremenu izgrađeno još 1770 stanova u gradskom, odnosno 1604 u ruralnom području, realna procjena je da je 90% novoizgrađenih stanova bila namijenjena stranim turistima, dok je samo 10% u vlasništvu lokalnog stanovništva (337 stanova).

Računajući da će opština Kotor 2020-te godine imati cca 23.500 stanovnika i da će prosječni broj članova domaćinstva biti 2.65, za zadovoljenje stambenih popreba lokalnog stanovništva biće potrebno 8.680 stambenih jedinica. Računajući da je trenutno stalno nastanjeno cca 7400 stambenih jedinica, to dalje znači da će se povećati potreba za stanovima za još oko 1.200 stambenih jedinica.
Pretpostavljajući 70m2 po stanu to znači potrebu za 84.000m2 korisne površine stambenog prostora, ili oko 117.600m2 bruto razvijene građevinske površine. Za indeks izgrađenosti od 0,8 (nivo porodičnog stanovanja) to znači potrebnu površinu od 147.000m2 zemljišta neto ili oko 294.000m2 (29.4 hektara) zemljišta bruto.
Osim toga, na osnovu informacija dobijenih od Sekretarijata za imovinsko-pravne poslove Opštine Kotor, na teritoriji opštine je prisutan veći broj socijalnih slučajeva sa neriješenim stambenim pitanjem (94 porodica) i to uglavnom na područjima Grblja, (Sutvara, Nalježići, Lješevići, Dub) kao i na području Risna, Dobrote i Mua. Takođe, Sekretariajtu za imovinsko pravne poslove Opštine Kotor, za riješavanje stambenog pitanja obratilo se još 38 porodica izbjeglih sa teritorija bivše SFRJ koji trenutno žive na teritoriji Opštine Kotor. To dalje znači, potrebno je obezbijediti 132 stana za socijalno stanovanje u cilju rješavanja stambenog pitanja izbjeglih i socijalno ugroženih lica.

7. Sprovođenje podzakonskih akata

Kako je novi Zakon stupio na snagu, tek je počela primjena svih podzakonskih akata.
Može se reći da se pridržavanjem navedenih pravilnika, svih institucija koje posredno ili neposredno učestvuju u sprovođenju Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, bilo kroz izradu planova, projektne dokumentacije, vršenju njene revizije, vršenju nadzora ili donošenju rješenja svi nadležni organi doprinose kvalitetnijem i boljem radu kao i kvalitetnijem korištenju prostora.
Uveden je, odnosno instaliran licencirani program AutoCad Map3D2012, radi budućeg funkcioniranja GIS sistema.

8. Izdati utu, građevinske dozvole, upotrebne dozvole

URBANISTIČKO TEHNIČKI USLOVI izdati u periodu januar 2018-decembar 2018

dosije	Datum podnošenja zahtjeva	Broj predmeta	INVESTITOR	Urbanističko - tehnički uslovi	kat. par.	PLANSKI DOKUMENT
1	05.09.2017.	0303-13776/17	**ŠUBERT VUKOSAVA**	REKONSTRUKCIJA OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	373	IZMJENE I DOPUNE DUP ŠKALJARI
2	11.01.2018.	0303-282/18	**MILIĆ BOJAN**	IZGRADNJA OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 711/1,DIO KAT PAR 708 I DIO KAT PAR 709/1	DUP DOBROTA
3	29.12.2017.	0303-20723/17	**ČALIĆ LJUBICA**	REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU	1006	IZMJENE I DOPUNE DUP ŠKALJARI

4	30.11.2017.	0303-18832/17	**JOVANOVIĆ MIJAT**	REKONSTRUKCIJA OBJEKTA RADI DOGRADNJE I NADOGRADNJE(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIJELOVI KAT PAR 102,103/1,103/2 I 106/1	DUP RISAN
5	05.02.2018.	0303-1354/18	**ANASTASIA LASHMANOVA**	IZGRADNJA OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 140	DETALJNI URBANISTIČKI PLAN PRČANJ
6	01.11.2017.	0303-17140/17	**CRNOGORSKI TELEKOM D.O.O.**	POSTAVLJANJE LOKACIJE ZA PRIVREMENI OBJEKAT-BAZNA STANICA	438	ZAKON O PLANIRANJU I IZGRADNJI OBJEKATA I ČL 18 ZUP-A
7	22.09.2017.	0303-14772/17	**OGDEN PAUL STEPHEN**	IZGRADNJA OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	98/7	DETALJNI URBANISTIČKI PLAN PRČANJ
8	15.02.2018.	0303-1933/18	**UNIVERZITET CRNE GORE,INSTITUT ZA BIOLOGIJU MORA**	REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU	2018	DRŽAVNE STUDIJE LOKACIJE "SEKTOR 15"
9	12.12.2017.	0303-8474/17	**MILOŠEVIĆ DAVOR**	REKONSTRUKCIJA-PRENAMJENA ZAJEDNIČKIH PROSTORIJA U STAMBENI PROSTOR(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	1967	IZMJENE I DOPUNE DUP DOBROTA
10	13.10.2017.	0303-16042/17	**LALOŠEVIĆ LAZAR**	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	2447	IZMJENE I DOPUNE DUP DOBROTA
11	25.12.2017.	0303-20236/17	**SEKRETARIJAT ZA IMOVINSKO-PRAVNE POSLOVE**	IZGRADNJA ILI REKONSTRUKCIJA OBJEKATA NA TRAŽENOJ PARCELI(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	278/1,284,283,278/3,282,279/4,281,279/5,279/1,278/4 I 279/10 I DIO KAT PAR 278/2	DUP RADANOVIĆI
12	05.01.2018.	0303-79/18	**MILOŠEVIĆ TRIPO**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	2340	IZMJENE I DOPUNE DUP DOBROTA
13	05.02.2018.	0303-1344/18	**PEŠIĆ BILJANA**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 976/1	DUP RADANOVIĆI
14	09.01.2018.	0303-124/18	**KOTRI DEJAN**	GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	209/2 I DIO KAT PAR 209/3	IZMJENE I DOPUNE DUP KOSTANJICA

15	25.12.2017.	0303-20286/17	**BOŽOVIĆ RAKO**	IZGRADNJA OBJEKTA POSLOVNO-KOMERCIJALNE NAMJENE(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 489 I KAT PAR 490/2 I KAT PAR 490/1	LSL GRBALJ I
16	13.02.2018.	0303-1791/18	**MIRANOVIĆ OLGA**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	871/2	DUP KAVAČ
17	13.02.2018.	0303-1768/18	**ČAVOR DRAGAN**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 2152/1	IZMJENE I DOPUNE DUP DOBROTA
18	18.12.2017.	0303-19874/17	**RADONJIĆ STEFAN**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	361/3	DUP KAVAČ
19	29.09.2017.	0303-15196/17	**PELEVIĆ DUŠANKA**	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	249	URBANISTIČKI PROJEKAT GRADA PERASTA
20	05.02.2018.	0303-1355/18	**DIREKCIJA ZA UREĐENJE I IZGRADNJU KOTORA**	IZGRADNJA DIJELA SAOBRAĆAJNICE(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	961/2	DUP RADANOVIĆI
21	29.09.2017.	0303-15193/17	**AMARA TRGO**	IZGRADNJA OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 113/1,DIO KAT PAR 112/1 I DIO KAT PAR 112/2	DUP RADANOVIĆI
22	20.12.2017.	0303-20035/17	**ERCEGOVIĆ DARKO**	IZGRADNJA OBJEKTA TURISTIČKE NAMJENE(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 267	LSL GRBALJ II
23	22.03.2018.	0303-1016/17	**"M TEL" D.O.O.**	POSTAVLJANJE LOKACIJE ZA PRIVREMENI OBJEKAT-BAZNA STANICA SA ANTENSKIM STUBOM	1047/1	ZAKON O PLANIRANJU PROSTORA I IZGRADNJI OBJEKATA I ČL 18 ZUP-A
24	12.02.2018.	0303-1696/18	**MILINOVIĆ BORIVOJE**	IZGRADNJA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	1270 I 1271	DUP MORINJ
25	27.09.2017.	0303-15001/17	**VUKOVIĆ VESELIN**	REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU	20	IZMJENE I DOPUNE DUPA KOSTANJICA
26	13.12.2017.	0303-19575/17	**BANIĆEVIĆ GORDANA**	IZGRADNJA NOVOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 2789/4 I DIO KAT PAR 2789/5	IZMJENE I DOPUNE DSL SEKTOR 38-BIGOVA

27	23.01.2018.	0303-744/18	**BRDAR ZORICA**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 675/1 I DIO KAT PAR 675/2	LSL GRBALJ I
28	04.10.2017.	0303-15446/17	**"BOKAKOMERC" AD**	IZGRADNJA OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 174	DUP RADANOVIĆI
29	05.02.2018.	0303-1356/18	**DIREKCIJA ZA UREĐENJE I IZGRADNJU KOTORA**	IZGRADNJA POTPORNOG ZIDA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 550/1,DIO KAT PAR 550/2,KAT PAR 551,552 I 553	IZMJENE I DOPUNE DUP DOBROTA
30	06.03.2018.	0303-2931/18	**ČAVOR DRAGAN**	IZGRADNJA OBJEKTA POSLOVNE NAMJENE(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 706/1,DIO KAT PAR 706/4,DIO KAT PAR 706/3,DIO KAT PAR 706/2 I KAT PAR 705	LSL GRBALJ II
31	06.03.2018.	0303-2930/18	**ČAVOR DRAGAN**	IZGRADNJA OBJEKTA POSLOVNE NAMJENE(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	707/1,707/2,DIO KAT PAR 706/1,DIO KAT PAR 706/4,DIO KAT PAR 706/3,DIO KAT PAR 706/2 I DIO KAT PAR 290	LSL GRBALJ I
32	22.03.2018.	0303-3960/18	**MILOŠEVIĆ IVAN I VAHIDA**	REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	1584	IZMJENE I DOPUNE DUP DOBROTA
33	08.03.2018.	0303-3164/18	**DESIGN AND CO**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	324/5,324/2,323/2,323/3,322/2,1129/3 I 1129/4	DUP KAVAČ
34	27.03.2018.	0303-4128/18	**VIČEVIĆ SLOBODAN,PETKOVIĆ DEJAN,GOŠEVIĆ DRAGAN**	POSTAVLJANJE OGRADE(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 78/2	DSL SEKTOR 16
35	18.04.2018.	0303-1423/17	**SEKRETARIJAT ZA ZAŠTITU PRIRODNE I KULTURNE BAŠTINE**	POSTAVLJANJE LOKACIJE ZA PRIVREMENI OBJEKAT-AUTOMATSKE STANICE ZA PRAĆENJE KVALITETA VAZDUHA	549	ČL.222 ZAKON O PLANIRANJU PROSTORA I IZGRADNJI OBJEKATA I ČL. 18 ZAKON O UPRAVNOM POSTUPKU
36	05.03.2018.	0303-2898/18	**RADULOVIĆ DANIJELA**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	1207 I 1208	LSL GLAVATI-PRČANJ
37	14.03.2018.	0303-3393/18	**KAŠĆELAN NOVICA**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	741/1,743/6 I 741/2	DUP KAVAČ

38	05.03.2018	0303-2822/18	**MATIJEVIĆ KIKO**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 547	DUP KAVAČ
39	02.02.2018.	0303-1278/18	**LJILJANA ĆOSOVIĆ**	REKONSTRUKCIJA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	245	UP STARI GRAD
40	11.01.2018.	0303-293/18	**OTAŠEVIĆ ALEKSANDAR**	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	568	DETALJNI URBANISTIČKI PLAN PRČANJ
41	12.03.2018.	0303-3260/18	**ADV. ŽELJKO APRCOVIĆ**	UREĐENJE TERENA I IZGRADNJA POMOĆNOG OBJEKTA-BAZENA NA D64(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	1287,1286,DIO KAT PAR 1288,DIO KAT PAR 1294,DIO KAT PAR 1290 I DIO KAT PAR 1289	DUP MORINJ
42	20.03.2018.	0303-3697/18	**RADOVIĆ SLOBODAN**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	904	DUP LASTVA
43	07.12.2017.	0303-19255/17	**ĐURAŠKOVIĆ DRAGAN**	REKONSTRUKCIJA OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	2091	DUP DOBROTA
44	26.03.2018.	0303-4118/18	**NAUMOV VLADIMIR**	IZGRADNJA OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 1530/16	DSL SECTOR 38 BIGOVA
45	05.02.2018.	0303-1357/18	**DIREKCIJA ZA UREĐENJE I IZGRADNJU KOTORA**	IZGRADNJA NOVOG OBJEKTA-PJEŠAČKOG MOSTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 261/2	DSL SEKTOR 16
46	11.04.2018.	0303-5096/18	**SAMARDŽIĆ LJUBOMIR**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 322/1,320/2 I KAT PAR 324/1	DUP KAVAČ
47	26.03.2018.	0303-4126/18	**ŠKANATA DARKO**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 408	DUP KAVAČ
48	12.03.2018.	0303-3240/18	**VIDOVIĆ LUKA**	REKONSTRUKCIJA OBJEKTA RADI DOGRADNJE I NADOGRADNJE(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 478/1 I DIO KAT PAR 479	IZMJENA I DOPUNA DUP RISAN
49	19.04.2018.	0303-5533/18	**RADIĆ MILIVOJE**	POSTAVLJANJE OBJEKTA OGRADE(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	179	DUP RADANOVIĆI

50	11.01.2018.	0303-283/18	**MILIĆ BOJAN**	IZGRADNJA OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 709/1 I DIO KAT PAR 708	DUP DOBROTA
51	11.01.2018.	0303-281/18	**MILIĆ BOJAN**	IZGRADNJA OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 707/2 I DIO KAT PAR 711/1	DUP DOBROTA
52	15.12.2016.	0303-17597/16-1	**DRAŠKOVIĆ DUŠAN**	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA OZNAČEN KAO OBJEKAT 1(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	1218	LSL GLAVATI-PRČANJ
53	27.02.2018.	0303-2514/18	**API INVESTMENT**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 334,335/1,335/2,336/1,336/2 I 336/3	DUP KAVAČ
54	11.04.2018.	0303-5066/18	**KALUĐEROVIĆ MILOŠ**	IZGRADNJA POMOĆNOG OBJEKTA-BAZENA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	431	DUP LASTVA
55	18.05.2018.	0303-7274/18	**KOVAČEVIĆ VILMA**	POSTAVLJANJE OBJEKTA OGRADE(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	1744/1	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
56	14.03.2018.	0303-3386/18	**KORDIĆ MIŠKO I VLADIMIR**	IZGRADNJA OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	583,581 I DIO KAT PAR 584/2,DIO KAT PAR 582	DUP RADANOVIĆI
57	18.04.2018.	0303-5472/18	**"SUN POWER" D.O.O.**	POSTAVLJANJE OGRADE OKO URBANISTIČKE PARCELE(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	74,73/2	LSL GRBALJ II
58	17.04.2018.	0303-5370/18	**KRIVOKAPIĆ NATAŠA**	GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	1267/1 I DIO 1267/2	IZMJENE I DOPUNE DUP ŠKALJARI
59	14.12.2017.	0303-19670/17	**DIREKCIJA ZA UREĐENJE I IZGRADNJU KOTORA**	REKONSTRUKCIJA-UREĐENJE DIJELA JAVNE POVRŠINE(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	79	URBANISTIČKI PRJEKAT GRADA PERASTA
60	02.04.2018.	0303-4620/18	**KAŠĆELAN NOVICA**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	744/2,743/8,744/3,743/9,744/4,743/10,743/11,744/5 I 741/3	DUP KAVAČ

61	12.03.2018.	0303-3226/18	**STEVOVIĆ TANJA**	IZGRADNJA TURISTIČKOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	314/1 I 314/2	LSL GRBALJ I
62	13.06.2018.	0303-8742/18	**POPOVIĆ DUŠAN**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 583	DUP KAVAČ
63	19.04.2018.	0303-5514/18	**JOVIĆEVIĆ DEJAN**	IZGRADNJA NOVOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 180	DUP RADANOVIĆI
64	13.04.2018.	0303-5253/18	**BAŠIĆ VESNA**	IZGRADNJA OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 145	IZMJENA I DOPUNA DUP a DONJI ORAHOVAC I DRAŽEN VRT
65	19.04.2018.	0303-5504/18	**POČANIĆ DAVORKA**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	734/1 I 734/6	DUP KAVAČ
66	16.05.2018.	0303-7078/18	**STANIŠIĆ MILAN**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	581 I DIO KAT PAR 580	DUP KAVAČ
67	06.10.2017.	0303-15614/17	**POPOVIĆ NENAD**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 828	DUP KAVAČ
68	06.10.2017.	0303-15616/17	**POPOVIĆ NENAD**	UREĐENJE TERENA SA IZGRADNJOM BAZENA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 827/1	DUP KAVAČ
69	16.04.2018.	0303-5312/17	**DIREKCIJA ZA UREĐENJE I IZGRADNJU KOTORA**	GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA SAOBRAĆAJNICE(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	23/8 I DIO KAT PAR 29	LSL GRBALJ II
70	27.03.2018.	0303-4229/18	**PEJANOVIĆ ALEKSANDAR**	IZGRADNJA OBJEKTA POSLOVNO-KOMERCIJALNE NAMJENE(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	706,707,716,714 I 715	LSL GRBALJ I
71	25.04.2018.	0303-5887/18	**ADDAX D.O.O.**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	251/7 I 251/8	DUP KAVAČ

72	25.04.2018.	0303-5888/18	**ADDAX D.O.O.**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	251/9 I 251/10	DUP KAVAČ
73	25.05.2018.	0303-7496/18	**MILIĆ RATKO I BOJAN**	IZGRADNJA OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 418/1 I DIO 417	IZMJENA I DOPUNA DUP-a DONJI ORAHOVAC I DRAŽEN VRT
74	25.12.2017.	0303-20261/17	**IVANOV VADIM**	REKONSTRUKCIJA OGRADE(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	81	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
75	14.02.2018.	0303-1865/18	**TANJA BRADY**	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	1127	LSL GLAVATI-PRČANJ
76	01.06.2018.	0303-7940/18	**JU OSNOVNA ŠKOLA IVO VISIN**	IZGRADNJA OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 470 I KAT PAR 463	DETALJNI URBANISTIČKI PLAN PRČANJ
77	08.05.2018.	0303-6564/18	**"SUN POWER" D.O.O.**	POSTAVLJANJE OGRADE OKO URBANISTIČKE PARCELE(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	71/1,71/2,72/1	LSL GRBALJ II
78	30.04.2018.	0303-6151/18	**LIJEŠEVIĆ LUKA**	IZGRADNJA NOVOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 2809/263,2809/264, 2089/265,2809/266	IZMJENE I DOPUNE LSL TRAŠTE
79	30.04.2018.	0303-6152/18	**LIJEŠEVIĆ BORIS**	IZGRADNJA NOVOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 2809/263,2809/264, 2089/265,2809/266	IZMJENE I DOPUNE LSL TRAŠTE
80	16.05.2018.	0303-7077/18	**STANIŠIĆ MILAN**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 580	DUP KAVAČ
81	30.05.2018.	0303-7791/18	**COHENASSAF D.O.O.**	IZGRADNJA OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 1287 I DIO 1286	LSL GLAVATI-PRČANJ
82	08.06.2018.	0303-8414/18	**POČANIĆ ILKO**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 406/1,377/9,408	DUP KAVAČ
83	25.05.2018.	0303-7497/18	**MILIĆ RATKO I BOJAN**	IZGRADNJA OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 418/1,DIO 417 I DIO 424	IZMJENA I DOPUNA DUP-a DONJI ORAHOVAC I DRAŽEN VRT

84	05.06.2018.	0303-8180/18	**SAMARDŽIĆ LJUBOMIR**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 322/1 I DIO 323/1	DUP KAVAČ
85	27.03.2018.	0303-4237/18	**CONCORDIA COMMERCE**	IZGRADNJA OBJEKTA POSLOVNO-KOMERCIJALNE NAMJENE(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	758	LSL GRBALJ I
86	28.05.2018.	0303-7594/18	**PLAMENAC MIRJANA**	GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	1134/2	IZMJENE I DOPUNE DUP-a ŠKALJARI
87	27.06.2018.	0303-9619/18	**PETROVIĆ LJUBICA**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 583 I DIO 582/1	DUP KAVAČ
88	17.05.2018.	0303-7199/18	**KOZIN OLEG I NATALIA**	GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 53/4,DIO 53/3,DIO 51/1	DUP BIGOVA
89	15.05.2018.	0303-6961/18	**KOZIN OLEG I NATALIA**	GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 51/1,DIO 51/5	DUP BIGOVA
90	12.04.2018.	0303-5181/18	**IVETIĆ ĐORĐIJE**	IZGRADNJA TURISTIČKOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 665 I DIO KAT PAR 666	LSL GRBALJ I
91	03.04.2018.	0303-664/18	**CRNOGORSKI TELEKOM**	POSTAVLJANJE PRIVREMENOG OBJEKTA-KABINETA ZA POTREBE FIKSNE TELEFONIJE,OUTDOOR KABINETA NA BETONSKOM POSTOLJU I ORMARA ZA ELEKTRO NAPAJANJE	DIO KAT PAR 1159	ZAKON O PLANIRANJU PROSTORA I IZGRADNJI OBJEKATA SHODNO ČL. 45,ČL. 46,ČL.47 I ČL.48 ODLUKE O POSTAVLJANJU MONTAŽNIH OBJEKATA PRIVREMENOG KARAKTERA NA TERITORIJI OPŠTINE KOTOR I ČL. 18 ZUP-A

92	03.04.2018.	0303-665/18	**CRNOGORSKI TELEKOM**	POSTAVLJANJE PRIVREMENOG OBJEKTA-KABINETA ZA POTREBE FIKSNE TELEFONIJE,OUTDOOR KABINETA NA BETONSKOM POSTOLJU I ORMARA ZA ELEKTRO NAPAJANJE	DIO KAT PAR 300/1	ZAKON O PLANIRANJU PROSTORA I IZGRADNJI OBJEKATA SHODNO ČL. 45,ČL. 46,ČL.47 I ČL.48 ODLUKE O POSTAVLJANJU MONTAŽNIH OBJEKATA PRIVREMENOG KARAKTERA NA TERITORIJI OPŠTINE KOTOR I ČL. 18 ZUP-A
93	04.05.2018.	0303-6384/18	**"MTEL" D.O.O.**	IZGRADNJA OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	560/5,503/1,561/1 I 563,I 2572/1	IZMJENE I DOPUNE DUP DOBROTA
94	25.04.2018.	0303-5845/18	**SPALEVIĆ DRAGAN**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	732/3 I 732/4	DUP KAVAČ
95	04.06.2018.	0303-1379/18	**CRNOGORSKI TELEKOM**	LOKACIJA ZA PRIVREMENI OBJEKAT-OPREMA ZA FIKSNU TELEFONIJU	2491	ZAKON O PLANIRANJU PROSTORA I IZGRADNJI OBJEKATA I ČL 18 ZAKONA O UPRAVNOM POSTUPKU
96	29.06.2018.	0303-9786/18	**MONTEVERDI D.O.O.**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	741/4,740/5,740/1,741/6 I DIO KAT PAR 740/6	DUP KAVAČ
97	04.06.2018.	0303-1394/18	**"TELENOR" D.O.O.**	LOKACIJA ZA PRIVREMENI OBJEKAT-BAZNA STANICA SA ANTENSKIM STUBOM	DIO KAT PAR 954/1	ZAKON O PLANIRANJU PROSTORA I IZGRADNJI OBJEKATA I ČL 18 I 23 ,STAV 2 ZAKONA O UPRAVNOM POSTUPKU
98	06.06.2018.	0303-8265/18	**DRAGIĆ SAVA**	IZGRADNJA OBJEKTA POSLOVNO-KO MERCIJALNE NAMJENE(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	7 I DIO KAT PAR 6	LSL GRBALJ II
99	29.06.2018.	0303-9780/18	**RIANA MONTENEGRO HOLDING D.O.O.**	IZGRADNJA OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR ¾	DUP STOLIV
100	01.08.2018.	0303-11697/18	**YAKUSHIN PAVEL**	IZGRADNJA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	1252/1	DUP MORINJ

101	07.08.2018.	0303-12024/18	**SEKRETARIJAT ZA ZAŠTITU PRIRODNE I KULTURNE BAŠTINE**	PROMJENA STANJA U PROSTORU-SANACIJA NEUREĐENOG ODLAGALIŠTA OTPADA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	651/4,651/5,651/6,651/7,657/18,657/19,657/20,657/21,944,945,946,947,948,949, DIO 650,DIO 657/42 I DIO 657/37	LSL GRBALJ I
102	06.08.2018.	0303-11973/18	**FRANOVIĆ MILOŠ**	IZGRADNJA OBJEKTA STAMBENE NAMJENE(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	266	LSL GRBALJ II
103	06.03.2018.	0303-2926/18	**LAZAREVIĆ ANKA**	REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU	186/2	DUP BIGOVA
104	28.08.2018.	0303-13007/18	**VUČETIĆ PREDRAG**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 225/1 I DIO KAT PAR 225/4	DUP KAVAČ
105	20.06.2018.	0303-9251/18	**KOZOMORA DANIJELA**	IZGRADNJA NOVOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIJELOVI KAT PAR 2809/262,2809/260 I 2809/259	IZMJENE I DOPUNE LSL TRAŠTE
106	28.06.2018.	0303-9662/18	**VLAHOVIĆ MILANKA**	GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 441/2 I DIO 441/1	UPN LASTVA
107	20.07.2018.	0303-11003/18	**NETWORK COMMUNICATION D.O.O.**	IZGRADNJA OBJEKTA TURISTIČKE NAMJENE(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 510	LSL GRBALJ II
108	20.07.2018.	0303-11005/18	**NETWORK COMMUNICATION D.O.O.**	IZGRADNJA OBJEKTA TURISTIČKE NAMJENE(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 556	LSL GRBALJ II
109	20.07.2018.	0303-11001/18	**NETWORK COMMUNICATION D.O.O.**	IZGRADNJA OBJEKTA TURISTIČKE NAMJENE(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 508 I DIO 512	LSL GRBALJ II
110	17.07.2018.	0303-10777/18	**TRADEUNIQUE CG**	IZGRADNJA NOVOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 154	DUP RADANOVIĆI
111	14.09.2018.	0303-13917/18	**TRADEUNIQUE CG**	IZGRADNJA NOVOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 148 I DIO 149	DUP RADANOVIĆI

112	14.09.2018.	0303-13916/18	**TRADEUNIQUE CG**	IZGRADNJA NOVOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 1071/1	DUP RADANOVIĆI
113	14.09.2018.	0303-13913/18	**TRADEUNIQUE CG**	IZGRADNJA NOVOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 1071/1 I DIO 1083/1	DUP RADANOVIĆI
114	17.07.2018.	0303-10776/18	**TRADEUNIQUE CG**	IZGRADNJA NOVOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 1071/1 I DIO 1072/2	DUP RADANOVIĆI
115	20.07.2018.	0303-11002/18	**"NETWORK COMMUNICATION " D.O.O.**	IZGRADNJA OBJEKTA TURISTIČKE NAMJENE(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 511,DIO 510 I DIO 508	LSL GRBALJ II
116	02.03.2018.	0303-2746/18	**"UNA" D.O.O.**	IZGRADNJA OBJEKTA POSLOVNE NAMJENE(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 1105/1,DIO 1093/1 I DIO 1092	LSL GRBALJ II
117	17.09.2018.	0303-13990/18	**IVETIĆ DUŠKO**	IZGRADNJA OBJEKTA POSLOVNE NAMJENE(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 657,DIO 655 I KAT PAR 656	LSL GRBALJ I
118	23.07.2018.	0303-11079/18	**IVANOVIĆ SLOBODAN**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 552	UPN LASTVA
119	23.07.2018.	0303-11123/18	**IVANOVIĆ SLOBODAN**	IZGRADNJA OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 394 I DIO KAT PAR 398	DUP NERIN
120	11.10.2018.	0303-15358/18	**JOVOVIĆ NOVICA**	UTVRĐIVANJE NAMJENE ZA UGOSTITELJSTVO U PRIZEMLJU OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	77	UP GRAD PERAST
121	19.10.2016.	0303-14665/16	**KRIVOKAPIĆ NIKOLA**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 1169/1	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
122	03.09.2018.	0303-13227/18	**MIZDRAK MARIJA**	IZGRADNJA OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 327 I KAT PAR 326	DUP RADANOVIĆI

123	31.05.2018.	0303-7889/18	**KOSTIĆ IVANA**	IZGRADNJA NOVOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 327 I DIO KAT PAR 326	DUP RADANOVIĆI
124	31.05.2018.	0303-7887/18	**KOSTIĆ IVANA**	IZGRADNJA NOVOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 339,DIO 340/1 I DIO 340/2	DUP RADANOVIĆI
125	31.05.2018.	0303-7888/18	**KOSTIĆ IVANA**	IZGRADNJA NOVOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 339,340/1,341,342,343,345,346 I 335	DUP RADANOVIĆI
126	10.08.2018.	0303-12317/18	**MUŠIKIĆ GORAN**	IZGRADNJA NOVOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	349/1	DUP RADANOVIĆI
127	10.08.2018.	0303-12318/18	**MUŠIKIĆ GORAN**	IZGRADNJA NOVOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	349/4	DUP RADANOVIĆI
128	12.09.2018.	0303-13743/18	**"NETWORK COMMUNICATION " D.O.O.**	IZGRADNJA OBJEKTA TURISTIČKE NAMJENE(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 556	LSL GRBALJ II
129	24.07.2017.	0303-11200/17	**RADONIČIĆ JOSIP**	REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG STAMBENOG OBJEKTA I MOGUĆNOST IZGRADNJE JOŠ JEDNOG NOVOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	1775	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
130	06.09.2018.	0303-13452/18	**DIREKCIJA ZA UREĐENJE I IZGRADNJU KOTORA**	REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU	244	IZMJENE I DUPUNE DUP ŠKALJARI
131	08.06.2018.	0303-8465/18	**DIREKCIJA ZA UREĐENJE I IZGRADNJU KOTORA**	IZGRADNJA SAOBRAĆAJNICE(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIJELOVI KAT PAR 775/1,773,775/2,758/2,760,759/1,766/2,765/4 I TD.	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
132	25.07.2018.	0303-11243/18	**ŽIVKOVIĆ DRAGOMIR**	IZGRADNJA OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	504,505,508,507 I 506	DUP RADANOVIĆI

133	08.10.2018.	0303-15095/18	**DIREKCIJA ZA UREĐENJE I IZGRADNJU KOTORA**	IZGRADNJA SAOBRAĆAJNICE(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIJELOVI KAT PAR 2565,1703/3,1703/4, 1699/2,1703/8,1700/2,1703/1,1703/6,1703/7,1593,1592,1591/1	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
134	25.07.2018.	0303-11218/18	**BATUTA BORKO**	IZGRADNJA NOVOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	11	DUP RADANOVIĆI
135	12.09.2018.	0303-13744/18	**"NETWORK COMMUNICATION " D.O.O.**	IZGRADNJA OBJEKTA TURISTIČKE NAMJENE(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 510	LSL GRBALJ II
136	29.08.2018.	0303-13046/18	**KAŽIĆ ZORAN**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 1230	LSL GLAVATI-PRČANJ
137	27.08.2018.	0303-12961/18	**"MAKSIMOVA & PARTNERS" D.O.O.**	IZGRADNJA OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 833/4	IZMJENA I DOPUNA DUP RISAN
138	18.06.2018.	0303-8990/18	**"MAKSIMOVA & PARTNERS" D.O.O.**	IZGRADNJA OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 833/3	IZMJENA I DOPUNA DUP RISAN
139	12.09.2018.	0303-13765/18	**IVANOVIĆ LUKA**	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 550/1 I DIO KAT PAR 550/2	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
140	07.09.2018.	0303-13543/18	**SERGEY JELAGIN**	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(GRAĐENJE NOVOG OBJEKTA ILI REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA ILI PROMJENA STANJA U PROSTORU)	DIO KAT PAR 197	DUP PRČANJ
141	25.12.2017.	0303-20285/17	**BOŽOVIĆ RAKO**	REKONSTRUKCIJA-PODIZANJE 10 kV I 35 kV VAZDUŠNOG VODA	490/1,490/2 I DIO 489	LSL GRBALJ I
142	VEZA SA BROJEM 15					

GRAĐEVINSKE DOZVOLE izdate od januara 2018. do decembra 2018.

Dosije	Broj	Datum podnošenja zahtjeva	INVESTITOR	Građevinska dozvola	Kat. par.	KO	Spratnost	Bruto-neto površina m2	Glavni projekat uradio	Vrijednost investicije	Komunalije	Datum izdavanja rješenja
1	0303-607/17	29.03.2017.	DIREKCIJA ZA UREĐENJE I IZGRADNJU KOTORA	IZGRADNJA VODOVODNOG SISTEMA U NASELJU TROICA-	66/2,70,370,371/1,270,274,293,300,241,216,200 I 495	ŠKALJARI II			"EKOBOKA PROJEKT" D.O.O.	194.965,19		23.01.2018.
2	0303-481/17	14.03.2017.	PROROKOVIĆ RANKO,PROROKOVIĆ KRSTO I PROROKOVIĆ PETAR	IZGRADNJA STAMBENO-POSLOVNOG OBJEKTA	2111/1,2112/6,2112/5,2111/2,2111/3,2112/1,2112/2,2112/4	DOBROTA I	G+P+2	1.369,54 M2+P=433,67M2	"ATELJE M" D.O.O.	513.558,00	108.007,92	25.01.2018.
3	0303-2104/17	25.09.2017.	EDWARD MARK SOMERSET MILBANK	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	58/1 I 59	GLAVATIČIĆI	Su+P	299,77	"ENFORMA" D.O.O.	384.401,48	16.154,29	27.02.2018.
4	0303-144/18	01.02.2018.	"M TEL" D.O.O.	POSTAVLJANJE PRIVREMENOG OBJEKTA-BAZNE STANICE MOBILNE	DIO KAT PAR 621	LASTVA			"KODAR INŽENJERING" D.O.O.	87.203,97		10.04.2018.
5	0303-783/17	13.04.2017.	GLAZGOVA OLGA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	28/2 I 28/5	ORAHOVAC I	Su+P	211,56 M2	"ALL-ING" D.O.O.	116.842,87	59.703,70	27.04.2018.
6	0303-781/17	13.04.2017.	GLAZGOVA OLGA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	28/3 I 29/1	ORAHOVAC I	Su+P	237,86 M2	"ALL-ING" D.O.O.	158.270,85	59.703,70	27.04.2018.
7	0303-780/17	13.04.2017.	GLAZGOVA OLGA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	27/2 I 27/3	ORAHOVAC I	Su+P	183,60 M2	"ALL-ING" D.O.O.	132.848,71	59.703,70	27.04.2018.
8	0303-1015/18	08.05.2018.	"M TEL" D.O.O.	POSTAVLJANJE PRIVREMENOG OBJEKTA-BAZNE STANICE MOBILNE TELEFONIJE	1047/1	RISAN I			"ROAMING NETWORKS" D.O.O.	4.821,60		20.06.2018.
9	0303-219/17	07.02.2017.	PETROVIĆ MARKO	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG	42	PERAST	P+2+Pk	325,49 M2	"A TEAM" D.O.O.	153.562,40	7.975,60	20.02.2018.
10	0303-443/17	09.03.2017.	"ID PLUS" D.O.O.	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1206/1	DOBROTA I	P(G)+4	970,26 M2+P=364,58 M2	"ID PLUS"D.O.O.	665.476,53	124.541,59	27.06.2018.
11	0303-2206/17	20.10.2017.	"W.T.C. COMPANY" D.O.O.	IZGRADNJA TURISTIČKIH OBJEKATA TIPA	961/1	SUTVARA	A:P+2;B:P+2	1.495,63 M2	"ARTERIJA STUDIO"D.O.O.	1.174.320,52	127.039,50	28.06.2018.
12	0303-2208/17	20.10.2017.	"W.T.C. COMPANY" D.O.O.	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	601/2	DUB	P+2+Pk	397,83 M2	"ARTERIJA STUDIO"D.O.O.	270.885,80	31.956,62	28.06.2018.

UPOTREBNE DOZVOLE izdate januar 2018. - decembar 2018.godine

KO	površina neto - bruto m2	spratnost	datum izdavanja dozvole	datum imenovanja vršioca	datum prijema izvještaja tehničk.
Glavati	1.137,45m2	Su+P+2	03.01.2018.	01.09.2017.	28.11.2016.
Dobrota	358,0 m2+P=149,0 m2	Po(G)+P+1+Pk	22.01.2018.	27.07.2017.	12.01.2018.
Škaljari I	47,52 m2+P=188,13 m2	P+2+Pk	26.02.2018.	30.10.2017.	25.01.2018.
Kostanjica	61,64 m2;bazen:P=27,88 m2	P	28.02.2018.	27.07.2017.	22.02.2018.
Dobrota I	274,19 m2	P+2+Pk	27.03.2018.	19.02.2018.	20.03.2018.
Dobrota I	140,62m2+P=295,69m2	Su+P+1	11.04.2018.	27.07.2017.	23.03.2018.
Kotor II	34,71m2+P=44,35 m2+P=38,59m2+P=38,76m2+P=40,22 m2		09.03.2018.		
Krimovica			08.05.2018.	21.09.2017.	26.04.2018.
Kotor II	125,28 m2(P=32,37 m2+P=92,91 m2)	P+3	11.05.2018.	26.02.2018.	04.04.2018.
Dobrota I	Lamela 1-262,0 m2+P=980,80m2,lamela 2-272,0 m2+P=980,50m2,lamela 3-196,93m2+P=976,40m2	Lamela 1-G+P+3+M;Lamela 2-G+P+3+M;Lamela 3-G+P+3+M	08.05.2018.	27.07.2017.	23.04.2018.
Orahovac I	82,54 m2+P=163,50m2	Po+P+1+Pk	11.06.2018.	25.04.2018.	06.06.2018.
Prijeradi	74,86 m2	P	13.06.2018.	25.10.2017.	28.05.2018.
Kavač	122,0 m2		12.06.2018.	25.04.2018.	28.05.2018.
Morinj	158,75 m2+P=395,33 m2	Po+Su+P	14.06.2018.	05.06.2018.	22.02.2018.
Morinj	148,0 m2+P=590,0 m2	Su+P+1+Pk	15.06.2018.	02.04.2018.	26.05.2018.
Dobrota I	100,0 m2	P+1	05.06.2018.	23.03.2018.	31.05.2018.
Dobrota I	lamela A:P=401,55 m2+P=274,09m2;lamela B:P=403,91 m2+P=194,11 m2	G+P+2	09.07.2018.	02.11.2017.	29.06.2018.
Lješevići	696,31 m2	P+1	20.08.2018.	12.06.2018.	08.08.2018.
Stoliv I	175,93 m2+P=96,0 m2+P=85,08 m2+P=40,55 m2	Su+P+1	29.08.2018.	28.05.2018.	15.08.2018.
Dobrota I	83,0 m2		18.09.2018.	20.08.2018.	10.09.2018
Privredna zona	224,35 m2	P	28.09.2018.	10.09.2018.	17.09.2018.
Dobrota I	855,96 m2+P=187,98m2	Po+P+2	09.10.2018.	27.08.2018.	10.09.2018

9. Privremeni objekti iz nadležnosti lokalne samouprave (član 117.Zakona)

Na području Opštine Kotor izdato je 6 rješenja o postavljanju privremenih objekata, te
Terase: - 7 na privatnom zemljištu
- 4 na javnim površinama van Starog grada
- 41 na javnim površinama u Starom gradu

Bak kućice:10
Kampovi:7
Kioska:3
Montažni objekti:1
Parking:1
Reklamni panoi:3
Vitrine:21
Vitrine u Starom gradu:13

III SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

1. Mjere sprovedene u cilju podsticanja kvaliteta građenja i oblikovanja prostora

Planiranjem i uređenjem prostora obezbjeđuju se uslovi zaštite, unapređenja, korišćenja i upravljanja prostora, kao posebno vrijednog kulturnog i prirodnog bogatstva. Planskim dokumentom određuje se odgovarajuća organizacija, korišćenje i namjena prostora.

S obzirom da je područje Kotora od izuzetne kulturne i prirodne vrijednosti, kao i da je pod zaštitom UNESCO-a, kao dio područja Svjetske baštine, u svim fazama izrade Planova aktivno je uključena Uprava za zaštitu spomenika kulture, kao i Ministarstvo kulture. Takođe, Zakon je predviđao uključivanje Uprave prilikom izdavanja urbanističko-tehničkih uslova za rekonstrukciju i izgradnju objekata koji su u području pod zaštitom.

Naročito je značajno navesti i stupanje na snagu Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu (Sl.list RCG br.80/05), koji predviđa obavezu izrade Elaborata o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu za sve planove čija Odluka o izradi bude donijeta nakon 01. januara 2008.godine.

Mjere koje trebaju obezbijediti kvalitet građenja i oblikovanja prostora sadržane su u smjernicama za izradu detaljnih planova koje su obrađene kroz PUP, kao i kroz sadržaj svakog DUP-a, odnosno UP-a pojedinačno.

Kvalitet građenja se obezbjeđuje kroz utvrđenu obavezu projektovanja aseizmičkih konstrukcija u skladu sa standardima i tehničkim propisima za IX seizmičku zonu; projektovanjem energetski efikasnih objekata; urbanističko tehničkim uslovima koji propisuju arhitektonski izgled prikladan lokaciji i podneblju; primjenom kvalitetnih građevinskih materijala primjerenim ovome podneblju;

Kao što je poznato Prirodno i kulturno istorijsko područje Kotora (kotorsko-risanski zaliv), je zbog brojnosti kulturnih dobara, kvaliteta arhitekture, uspješne integracije njegovih naselja sa prirodom zaliva i jedinstvenog svjedočenja o izuzetno važnoj ulozi koju je imao u širenju mediteranske kulture na Balkanu, upisano na Listu svjetske baštine UNESCO-a.

Područje svjetske kulturne baštine Kotora je integralno dobro, naslijeđenih prirodnih i kulturnih vrijednosti. Karakteristika koja povezuje prostor zaštićenog područja je homogenost cjeline, isti graditeljski rječnik, zajednička kulturna istorija.

Na teritoriji opštine Kotor nalazi se oko 40% ukupnog fonda nepokretnih spomenika kulture Crne Gore i više od 70% eksponata pokretnog spomeničkog fonda.

Među spomenicima kulture od izuzetnog značaja su : Stari grad Kotor sa jedinstvenim bedemima i romaničkim crkvama (Katedrala Sv. Tripuna, Crkva Sv. Luke, Crkva Sv Ane, Crkva Sv. Marije Koleđate, Crkva Sv. Mihaila), Grad Perast sa ostrvom i crkvom Gospe od Škrpjela, ostaci antičke vile sa mozaicima u Risnu i Bogorodični hram u Prčanju.

U procesu utvrđivanja i ocjene stanja graditeljskog nasljeđa na teritoriji opštine Kotor mogu se prepoznati uticaji brojnih faktora, čijim su djelovanjem građevine ugrožene i/ili devastirane, i grupisani su kao:

-prirodni faktori (zub vremena, zemljotresi i druge prirodne elementarne nepogode: poplave, klizišta, udari gromova, vlaga i sl.);

-nebriga i neodržavanje (zapuštenost, tekuće i investiciono neodržavanje, neadekvatno korišćenje i drugi vidovi nemarnog odnosa imalaca spomenika);

-nestručni i nelegalni radovi (aktivnosti imalaca i/ili korisnika građevina na zaštiti - konzervaciji i/ili obnovi - restauraciji odstupajući od odobrene projektne dokumentacije ili bez prethodno odobrene projektne dokumentacije; nestručno izvedeni radovi, ugradnja neadekvatnih materijala, odsustvo stručnog nadzora; izgradnja novih objekata u neposrednoj blizini spomenika kulture i dr.); i

-ostalo (raznošenje originalnog građevinskog materijala, nelegalna pretraživanja i iskopavanja, ispisivanje grafita i sl.).

Nepokretna i pokretna kulturna baština u opštini Kotor nalazi se u izuzetno lošem stanju i nepovoljnom položaju, jer su na njenom velikom dijelu, ugrožene osnovne spomeničke vrijednosti, sa tendencijom dalje promjene integriteta, gubitka spomeničkih vrijednosti i istorijske izvornosti.

Od ukupno 63 registrovanih spomenika kulture na području opštine Kotor devastirano ih je 43. Posebnu opasnost i nadolazeći problem za nepokretnu kulturnu baštinu, a naročito za zaštićeno područje Kotora, predstavlja sve veća i nekontrolisana urbanizacija koja može da ugrozi vrijednosti zbog kojih je Kotor uvršten na Listu svjetske kulturne baštine UNESCO-a. Aktivnosti i mjere koje u smislu predupređivanja negativnih trendova treba preduzeti definiše „Menadžment plan zaštićenog područja Kotora".

Kulturni pejzaž, kao posebni segment nepokretne kulturne baštine, iako je Zakonom prepoznat kao vrsta kulturnog dobra nije u dovoljnoj mjeri stručno valorizovan. Međutim, kako je narasla svijest o potrebi zaštite pejzaža to je ova vrsta prirodnog i kulturnog nasljeđa prepoznata i biće uključena u buduće dokumente kao dio prirodno-kulturnih vrijednosti kotorskog područja.

Univerzalnu vrijednost (po Konvenciji o zaštiti svjetske kulturne I prirodne baštine) na teritoriji opštine Kotor čine prirodne I kulturne karakteristike Kotorsko-risanskog zaliva koje se kao Prirodno I kulturno područje Kotora nalazi na UNESCO-voj listi svjetske baštine.

Na osnovu toga u Strateškom planu razvoja opštine Kotor 2013-2017 dati su prioriteti zaštite i valorizacije kulturne i prirodne baštine i životne sredine:

- jačanje pravne i institucionalne infrastrukture u cilju ocuvanja i zaštite izuzetne univerzalne vrijednosti područja
- evidentiranje, dokumentovanje,valorizacija i prezentacija kulturne i prirodne baštine
-revitalizacija kotorske tvrđavei
- integralna zaštita kulturne i prirodne baštine kroz konstantnu kontrolu lokalnog urbanog razvoja
- izrada Studije zaštite kulturnih dobara Podrucja Kotora
- izrada i revizija studija zaštite kulturnih dobara za sva naselja u zaštićenom području
- izrada Studije zaštite prirodnih vrijednosti Područjai
- izrada procjene uticaja masovnog turizma na zašticeno podrucje u odnosu na kapacitet i organicenja
- korišcenje obnovljivih izvora energije i poboljšanje energetske efikasnosti
- izrada jednogodišnjeg plana i trogodišnjeg programa unapredenja energetske efikasnosti
- izrada Lokalnog energetskog plana 2013-2022
- pilot projekat postavljanja solarnih panela na izabranoj lokaciji
- edukacija gradana o značaju i mogućnostima korišćenja alternativnih izvora energije i načinima (mjerama) povećanja energetske efikasnosti
- očuvanje biodiverziteta, zaštićenih područja i zaštita životne sredine
- izrada i donošenje lokalnog akcionog plana za zaštitu životne sredine – LEAP
- izrada i donošenje lokalnog akcionog plana za biodiverzitet
- izrada plana, pošumljavanje i ozelenjavanja svih podrucja koja su stradala od požara i drugih elementarnih nepogoda
- izrada lokalnog plana upravljanja otpadom

Životna sredina:

Mjere i smjernice koje trebaju obezbijediti kvalitet građenja, pejzažno uređenje prostora kao i zaštitu životne sredine za izradu DUP-ova i UP-a bile susadržane su u PPO Kotor.

Sekretarijat za urbanizam, građevinarstvo i prostorno planiranje sprovodi postupak strateške procjene uticaja za sve planske dokumente.

Za planske dokumente SPU je sprovedena u skladu sa postavkama Zakona o strateškoj procjeni uticaja (Sl.list CG 80/05) uz učestvovanje nadležnih institucija i stručnih komisija u skladu sa čim su u konačnom date saglasnosti na predmetne Izvještaje.

2. Uticaj mjera uređenja prostora na: poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, koncesiona područija, eksploataciona polja i dr.

Mjere uređenja prostora propisuju se kroz prostorno planske dokumente kojima su definisane njegove namjene i režimi uređenja. Javljaju tri osnovne namjene prostora: izgrađeno zemljište, neizgrađeno zemljište i saobraćajna infrastruktura.

Poljoprivredne površine: Sadašnja struktura poljoprivrednog zemljišta na planom obuhvaćenom području je jako nepovoljna. I pored ograničenosti ovog resursa, izraženo je njegovo stalno smanjenje, a procesi koji imaju stalnu tendenciju rasta (izgradnja naselja, saobraćajnica i ostale infrastrukture) izazivaju trajni gubitak najkvalitetnijeg i najproduktivnijeg dijela poljoprivrednog zemljišta. Najočigledniji primjer navedenog je Grbaljsko polje, gdje je prolaskom magistrale kroz najkvalitetnije poljoprivredno zemljište stvoren uslov za spontanu izgradnju naselja koja se i dalje šire izazivajući trajni gubitak ovog neobnovljivog resursa. U ranijim baznim dokumentima o razvoju poljoprivrede i drugim strateškim dokumentima, poljoprivreda, zajedno sa turizmom, stavljana je u prioritetne pravce razvoja. Ipak, poljoprivreda je zadržala glavne osobine tradicionalnog niskoproduktivnog sektora. Imajući u vidu da je zemljište jedan od najvažnijih i najosetljivijih prirodnih resursa i da je visokokvalitetno poljoprivredno tlo jako deficitarno na teritoriji opštine, neophodno je njegovo očuvanje za primarnu namjenu. Aktiviranje poljoprivredne proizvodnje je dugi niz godina jedno od najbitnijih strateških opredjeljenja ovog područja. Ipak, do sada se ovi planovi nijesu realizovali iz više razloga. Područje Kotora i Tivta raspolože znatnom površinom visokovrijednog poljoprivrednog zemljišta, pa ovaj resurs svakako treba iskoristiti za razvoj poljoprivredne proizvodnje kao djelatnost koja je kompatabilna turizmu. Razvojem poljoprivredne proizvodnje (maslinarstvo, vinogradarstvo, cvjećarstvo, rano povrće, voćarstvo) pozitivni efekti na cjelokupno područje bi bili višestruki:

· otvorila bi se mogućnost stvaranja autentičnog, zdravog proizvoda čija bi se promocija ostvarila kroz turizam;

· povećala bi se zapošljenost lokalnog stanovništva, kako u direktnoj poljoprivrednoj proizvodnji, tako i u djelatnosti obrade i prerade za čijom bi se realizacijom neminovno stvorila potreba;

· povećale bi se pejzažne vrijednosti i sprečilo ispiranje i erozija tla;

Šumske površine: Specifičnost zaliva svakako predstavljaju šume kestena sa lovorom koje se javljaju na lokacijama iznad Kostanjice i Strpa i kod Gornjeg Stoliva kao i zajednice divljeg oleandera u Risanskom zalivu, dok je specifičnost na rtovima Žukovica, Trašte i uvale Trsteno zajednica crnike. Ostale površine pod šumama čine degradacioni stadijumi šuma, odnosno garige (u Grbaljskom polju i Donjem Grblju) i listopadne šikare u podnožju Vrmca (ka zalivu), u podnožju Lovćena (Gornji Grbalj) na višim kotama Donjeg Grblja i planinskom pojasu zaliva. Od ekonomski eksploatisanih vrsta, na području Opštine Kotor su zastupljene samo listopadne bukove šume, koje ne predstavljaju značajan sirovinski potencijal opštine, što je vidljivo iz strukture posječene drvne mase koja se koristi isključivo za ogrijev. Dakle, relativno je siromašan šumski fond koji se koristi u komercijalne svrhe, iako u pojasu Gornjeg Orahovca i Krivošija postoje pedološki pogodna tla na kojima bi se pošumljavanjem mogle podići šume sa godišnjim prirastom iznad 5m3/ha. Najnepogodnija

tla za pošumljavanje su plitke crnice na vapnencu, a pogodne su dublje crnice, rendzine i smješa tla na vapnencu.

Vodne površine: Na teritoriji opštine su tri glavne vrste vodnih površina.

Opštinu Kotor u u hidrografskom smislu karakteriše veliki broj bočatih izvora (preko kojih se prazni najveći dio karstnog zaljeđa) i bujičnih tokova, uslovljenih velikim količinama padavina, konfiguracijom terena i geološkim sastavom stijena. Karakteristika Kotorskog i Risanskog zaliva su i česti podvodni izvori („vrulje"), od kojih je najznačajniji izvor Sopot kod Risna.

Površinske vode: riječna mreža je prilagođena reljefu i konfiguraciji terena, kao i režimu padavina. Riječni tokovi su kratki i po pravilu bujičavi, sa obilnijim vodama tokom zime a sa deficitom vode u ljetnjoj sezoni kada je najpotrebnija. Riječna korita sem par izuzetaka u toku ljeta presuše. Aktivnih vodotoka u priobalnom dijelu ima (Drenovštica, Lukavica koje formiraju Jašku rijeku, Koložunj) ali su svi vodotokovi špo pravilu kratki, povremeni, individualisani, sa veoma oskudnim drenažnim sistemom. Bokokotorski zaliv sa Vrmcem karakterišu strmi bujični tokovi velike erozione snage za vrijeme hidrološkog maksimuma. Najznačajniji riječni tok je Škurda kod Kotora i Spila kod Risna i kraški izvori kod Orahovca. Najveća količina voda otiče u more kroz krašku podlogu podzemnim putevima, koji su vrlo složeni i još nedovoljno istraženi, a veliki dio se uliva ispod površine mora (vrulje). Rezultat ovakvog oticanja voda je relativno siromaštvo Primorja površinskim - tekućim i stajaćim vodama. Nasuprot tome, javlja se relativno veliki broj bujičnih vodotoka čitavom dužinom primorja, što kao posljedicu ima ugroženost okoline od plavljenja i erozije. Neki od ovih tokova su regulisani, uglavnom u dijelu koji prolazi kroz urbano tkivo (donji tok). Cijelo područje može se podjeliti u trinaest većih bujičnih slivova i niz manjih slivnih područja sa različitim hidrauličkim i hidrološkim karakteristikama:

· Morinjska rijeka;
· Veliki Potok (tzv. Bujica ili Grahovska rijeka – kod izvora Spila - Risan) – regulisan donji tok;
· Zverinjak (sa dvije manje pritoke: Vranjina i Sovnjak - Škaljari) – kompletno regulisan;
· Koložunj (Grbalj) – nije regulisan;
· Velika i Mala Škurda-kompletno regulisani;
· Vranac (Muo) – kompletno regulisan;
· Markov Rt- kompletno regulisan;
· Kostanjica- kompletno regulisan;
· Odolješnica (Grbaljsko polje)- nije regulisan;
· Kučac i Drenovštica (Lukavci, Jaška rijeka – Mrčevo polje) - regulacija sprovedena u okviru melioracionih radova;
· Bigovski Potok (Bigovo)- regulisan donji tok;

U Grbaljskom polju nema stalnih vodotokova, a povremeni tokom ljetnjeg perioda presuše u kraćem ili dužem periodu, što zavisi od atmosferskih padavina.

Infrastruktura: U proteklom periodu, na teritoriji Opštine je preovladavala izgradnja objekta iznad zemlje (individualne i kolektivne stambene kuće, apatrmani, hoteli...) Saobraćajna i komunalna infrastruktura je bila zaopostavljena što je imalo negativni uticaj na stanje u prostoru. Tokom ove godine intezivirala se realizacija svih planiranih infrastrukturnih sistema. Kroz sve planske dokumente se i dalje akcentira potreba komunalnog opremanja i saobraćajnog uređenja cijele teritorije opštine. Poseban je naglasak na izgradnji kanalizacionog sistema i građevine za prečišćavanje otpadnih voda. Ova građevina koja se radi za potrebe Kotora i Tivta, a na teritoriji opštine Kotor treba da obezbijedi da se ubuduće u more ispuštaju samo prečišćene otpadne vode.

Na teritoriji opštine Kotor postoji kamenolom Nalježići koji je koncesiono područije za ekspoloataciju tehničko građevinskog kamena.

Zaštićena prirodna dobra: Na teritoriji Opštine postoje površine koje zbog svojih izuzetnih prirodnih odlika, estetskih i/ili bioloških uživaju status zaštićenih prirodnih dobara na nivou Crne Gore i to sastojina lovore i oleandra iznad vrela Sopot kod Risan, te vrsta hrasta medunca u Donjem Orahovcu.
Prostornim planovima opština Kotor i Tivat iz 1988. godine, Vrmac je bio definisan kao regionalni park prirode.

3. Građevinsko zemljište

Za uređenje građevinskog zemljišta, zadužena je Direkcija za uređenje i izgradnju Kotora Opštine Kotor.

I Pripremni radovi i projektovanje: ……..…206.287,00€

- Izrada Glavnog projekta potpornog zida na Svetom Stasiju, sa revizijom.….3.294,50€,
- Izrada Glavnog projekta rekonstrukcije saobraćajnic u Risnu (kod „mozaika“), sa revizijom.....7.082,00€,
- Izrada Idejnog rješenja za izgradnju puta do mjesnog groblja na Mulu.....2.999,00€,
- Izrada Idejnog rješenja uređenja javne površine – terase u Perastu……1.200,00€,
- Izrada Konzervatorskog projekta rekonstrukcije ulice do Berberovog guvna u Morinju…….1.650,00€,
- Izrada Glavnog projekta izgradnje saobraćajnice u Privrednoj zoni, sa revizijom……..…….2.964,50€,
- Izrada projekta priključenja na kanalizacioni i vodovodni sistem na Glavatima – Prčanj……..….711,48€,
- Izrada Glavnog projekta proširenja pješačkog mosta u Njegoševoj ulici .....2.990,00€,
- Konzervatorski nadzor nad radovima uređenja rive u Risnu ……1.071,00€,
- Izrada projekta za metalnu konsrukciju na Ljetnjoj pozornici ...…….…. 14.979,80€,
- Izrada konzervatorskog projekta sat kule ……...……..…2.500,00€,
- Izrada Glavnog projekta rekonstrukcije parking kod Rode ……2.990,00€,
- Izrada Idejnog rješenja za izgradnju parking prostora u Novom Naselju-Škaljari…….……1.500,40€,
- Izrada projekta saobraćajnice u Dobroti kod Studentskog doma, sa revizijo...3.388,00€,
- Geodetski radovi za potrebe projektovanja ……..……...11.220,20€,
- Eksproprijacija saobraćajnica u KO Dobrota ……..145.746,12€.

Izrada projekata koja je u toku:

- Izrada Glavnog projekta saobraćajnice u Risnu (Risterić),
- Izrada Glavnog projekta saobraćajnice na Svetom Stasiju (Four Pillars),
- Izrada Glavnog projekta saobračajnice u Dobroti (Pop Commerce),
- Izrada Glavnog projekta saobraćajnice u Dobroti (Čotar, Jakovljević i Lihoteh)
- Izrada Glavnog projekta saobraćajnice u Dobroti (Ivanović),
- Izrada Glavnog projekta saobraćajnice Gorovići Bratešići,
- Izrada Glavnog projekta peraške tvrđave sa ispitivanjem terena temelja,
- Izrada Glavnog projekta rekonstrukcije palate Visković,
- Izrada Glavnog projekta rekonstrukcije Sat kule
- Izrada Glavnog projekta sanacije tvrđave Valijer,
- Izrada Glavnog projekta priključenja na kanalizacioni sistem,
- Izgrada Glavnog projekta mehanizma mosta na Gurdiću

II U dijelu izvođenja radova na komunalnom opremanju građevinskog zemljišta i izgradnji investicionih objekata izvedeni su radovi u vrijednosti od 1.328.214,47 €, kako slijedi:

b) Javne površine..... 9.245,73 €

- Izgradnja autobuskih stajališta.....9.245,73 €,

b) Saobraćajnice ……..……..…….. 936.871,08 €

- Izgradnja ulice do OŠ Njegoš u Škaljarima.....19.985,96€,
- Izgradnja potpornog zida na III putu u Dobroti.....10.289,86€,
- Betoniranje puta u Radanovićima .....14.878,16€,
- Stabilizacija nestabilne kostine na prilaznom putu do UP 795 u Dobroti.....33.605,33€,
- Izgradnja pristupne rampe za invalide na Svetom Stasiju.....1.998,19€,
- Izgradnja puta Jadranska magistrala-Nalježići .....118.112,88€,
- Izgradnja potpornog zida u Vranovićima.....22.413,66€,
- Prilagođavanje ulaza u gradski park za kolica za invalide.....1.678,21€,
- Izgradnja parking prostora u Risnu.....18.785,25€,
- Izgradnja parkinga na Gurdiću.....58.420,48€
- Izgradnja potpornog zida u Kavču.....5.482,81€,
- Sanacija puta Glavatičići-Bigova.....24.872,25€,
- Asfaltiranje dionice puta prema zaseoku Poljanje-Gornje Krivošije.....9.860,29€,
- Asfaltiranje dionice puta od ckve u Malovom dolu do kraja Mačja stopa-Gornje Krivošije.....9.829,39€,
- Asfaltiraje dijela puta u zaseoku Bućini u Donjem Grblju.....9.926,28€,
- Asfaltiranje puta u Donjoj Sutvari.....6.612,83€,
- Sanacija klizišta u Kavču.....17.300,79€,
- Sanacija puta kroz Lastvu Grbaljsku.....19.771,84€,
- Sanacija ulice „Šarena Gomila“ u naselju Prčanj.....20.639,64€,
- Asfaltiranje ulice u Papratima-Gornji Grbalj.....4.909,45€,
- Sanacija puta u Radanovićima (nakon izgradnje vodovoda).....19.662,50€,
- Sanacija puta Knež Laz u Donjim Krivošijama.....19.722,03€,
- Izgradnja potpornog zida u Dobroti II faza.....5.406,55€,
- Izgradnja potpornog zida u Popovoj ulici u Radanovićima.....19.014,23€,
- Presvlačenje makadamskih puteva asfaltom na teritoriji opštine.....8.374,41€,
- Asfaltiranje ulice u naselju Jugopetrol.....9.937,73€,
- Asfaltiranje ulice u Doboroti do fakulteta za pomorstvo.....7.921,27€,
- Asfaltiranje proširene dionice puta na Savini.....39.760,60€,
- Sanacija klizišta na priobalnom putu u Stolivu.....1.905,65€,
- Proširenje puta Pobrđe-Ukropci.....19.996,00€,
- Sanacija puta u Morinju od magistrale prema Gornjem Morinju.....19.910,55€
- Sanacija stepeništa od glavnog puta do mjesnog groblja i izvorišta na Mircu..9.991,69€,
- Izgradnja potpornog zida na Mircu.....9.882,07€,
- Asfaltirnje ulice Petani u Dobroti.....2.959,66€,
- Asfaltiranje ulice Jovičine vode na Gornjim Krivošijama.....38.798,65€,
- Asfaltiranje puta do zaseoka Radojičići na Gornjim Krivošijama.....19.817,38€,
- Sanacija puta do crkve Sv Stefana u Radanovićima.....61.990,11€,
- Rekonstrukcija dionice puta Gorovići –Bratešići III faza (ugovoreno2017.g.).....75.412,38€,
- Rekonstrukcija dionice puta Gorovići –Bratešići IV faza (ugovoreno 2018.g.).....118.034,07€.

c) Javna rasvjeta .....163.413,83€

- Izgradnja JR Stoliv kod pošte ……17.883,94€,
- Rekonstrukcija dijela rasvjete Stari Grad II faza.....16.132,28€,
- Izgradnja JR Kriva ulica pored grade Zen u Dobroti.....6.383,68€,
- Izgradnja JR Sutvara.....2.994,03€,
- Izgradnja JR Krimovica..... 11.125,56€,
- Izgradnja JR Prčanj.....7.469,48€,
- Izgradnja JR Kontakt zone i zgrada u Starom Gradu.....35.393,11€,
- Izgradnja JR u Kavču naselje Čelanovići.....11.990,17€,
- Izgradnja JR u Orahovcu.....6.147,32€,
- Izgradnja JR u Pobrđu.....2.822,20€,
- Izgradnja produžetaka JR na teritoriji opštine (ugovoreno 2017.g.).....45.072,06€.

d) Vodovod i kanalizacija ……...… 218.683,83 €

- Izgradnja kraka tercijalne gradske kanalizacije na Sv Stasiju.....10.713,37€,
- Izgradnja distributivne mreže u Dobroti (Vukašinoviči, CG RAD).....7.309,81€,
- Izgradnja distributivne mreže u Dobroti (Nikolić).....5.097,25€,
- Izgradnja atmosferskog kanala u Risnu.....29.305,09€,
- Vodosnabdijevanje naselja Trojica.....164.347,31€,
- Nabavka vodovodne cijeve radi ugradnje iste u trupu puta prema crkvi SV Stefan u Radanovićima.....1.911,00€.

Radovi koji su u toku:

- Izgradnja JR Privredna zona,
- Izgardnja 1Kv kablovskog voda za napajanje objekta za loca u stanju socijalne potrebe u Lastvi Grbaljskoj,
- Rekonstrukcija JR u gradskom parku,
- Izgradnja JR Kavač,
- Izgradnja JR Prokosi u Lastvi Grbaljskoj,
- Izgradnja JR Škaljari,
- Izgradnja puta do mjesnog groblja na Mulu,
- Rekonstrukcija dionice puta Gorovići Bratešići,
- Sanacija ulice na Mečerovom brijegu,
- Proširenje mosta u Njegoševoj ulici-zgr.Livnice,
- Sanacija Latinske ulice u Lastvi Grbaljskoj,
- Asfaltiranje puta do crkve Svetog Haritona u Lješevićima,
- Asfaltiranje ulice Mondo u Prčnju,
- Asfaltiranje kružnog puta oko crkve Sv Nikole u Vranovićima,
- Rekonstrukcija puta do Berberovog guvna u Morinju,
- Sanacija puta u Lastvi Grbaljskoj do kuće Bećirović,
- Izgradnja distributivnog cjevovoda na Glavatima-Prčanj,
- Izgradnja glavnog distributivnog cjevovoda Kavač,
- Nabavka i montaža mobilijara za teretanu na otvorenom na Benovu,
- Postavljanje nove vještačke trave na terenu malih sportova na Benovu,
- Izgradnja potpornog zida iznad starog groblja u Stolivu,
- Nabavka i montaža mobilijara za dječije igralište na šetalištu u Doboroti,
- Nabavka i montaža mobilijara za dječije igralište u Rakitama (sanacija starog kod stadiona),
- Popločavanje platoa na Gurdiću,
- Sanacija krova na zgradi MZ Muo,

- Izvođenje radova na kaptaži Soko u KO Krimovice,
- Izgradnja distributivne vodovodne mreže u Sutvari,
- Izgradnja vodovodne i kanalizacione mreže u naselju Kamp-Dobrota,
- Radovi na zamjeni postojećeg distributivnog vodovodnog cjevovoda u Pržicama.

III Investicije koje ne spadaju u komunalno opremanje građevinskog zemljišta, urađeno je slijedeće u vrijenosti od .....605.634,32 €

- Stručni nadzor nad izgradnjom sportske hale.....1.490,78€,
- Sanacija prostorija na stadionu FK Bokelj..... 30.726,50€,
- Sanacijski radovi na terenu FK Grblja..... 1.990,00€,
- Sancijski radovi na otvorenom bazenu..... 2.031,58€,
- Izgradnja sportskog terena u Zagori..... 21.874,14€,
- Ugradnja aluminijumske bravarije na kapeli u Pobrđu..... 1.391,45€,
- Zamjena i ugradnja oštećenih elemenata na dječijim igralištima..... 3.775,20€,
- Sanacija dijela bedema sa kontraforima kod sjevernih gradskih vrata.....40.947,16€,
- Nabavka i montaža elektronskog sistema za naplatu ulaza na bedemima.....20.005,96€,
- Obezbjeđenje i sanacija temelja sjevernog i južnog bedemskog zida u Škurdi i na Gurdiću (I+II+III+IV faza).....107.104,36€,
- Uređenje šetnih staza do tvrđave San Đovani (I+II+III faza).....85.559.10€,
- Čišćenje i uređenje bastiona Gurdić.....2.821,42€,
- Sanacija Ljetnje pozornice (sjedišta+bina) .....43.954,20€,
- Sanacija krova na zgradi 288 u Starom Gradu.....12.949,13€,
- Sanacija poslovnih prostorija u Rakitama za NVO sektor.....13.929,02€,
- Sanacija prostorija u palati Lomabardić (SPC).....10.644,58€
- Sanacija poslovnih prostorija 328 Stari Grad.....1.650,00€,
- Nabavka rolo vrata na garaži vatrogasnog doma u Perastu.....2.750,00€,
- Sanacija poslovnih prostorija u Starom Gradu (poslovne prostorije u zgradi anag.br. 444, anag.br. 328, anag.br. 311, anag.br. 366..... 10.627,45€,
- Sanacija poslovnih prostorija u Dobroti SP 90..... 3.172,16€,
- Sanacija prostorija društvenih prostorija mjesnih zajednica na teitoriji opštine (Gorovići, Nalježići, Risan, Perast, Morinj...) .....23.090,72€,
- Sanacija krova na gradi 516 Stari Grad.....5.319,36€,
- Radovi na investicionom održavanju bujičnih kanala..... 47.959,28€,
- Sanacija starog mlina u porti hrama u Risnu.....9.844,86€,
- Sanacija bistjerne na Zvečevu- Donje Krivošije..... 2.000,00€,
- Sanacija vjerskih objekata na teritoriji opštine (Sv Đorđe-Prijeradi, Sv Gospođa-Gorovići, Sv Nikola-Nalježići, Manastir Podlastva, Sv Andrej-Krimovice, Sv Neđelja – Radanovići, Sv Nikola-Glavati, Sv Jovan-Dub, Dvije Sv Neđelje...)..... 27.690,78€
- Nabavka aparata za Opštu bolnicu Kotor .....1.600,00€,
- Sanacija prostora za infektivni otpad u Opštoj bolnici Kotor..... 4.913,66€,
- Sanacija pristupnog puta kod Opšte bolnice Kotor.....9.925,50€,
- Rekonstrukcija mokrih čvorova u Specijalnoj bolnici za psihijatriju..... 19.869,32€,
- Ugradnja aluminijumske bravarije na muzeju u Perastu..... 16.930,90€,
- Radovi na sanaciji prostorija zgrade Kulturnog centra „Nikola
- Đurković“ .....4.300,00€,
- Investicioni radovi na pijaci u Risnu.....12.795,75€.

4. Iznos naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta i ugovorene naknade

Opštinskom Odlukom o naknadi uređenje građevinskog zemljišta („Sl.list CG"-opštinski propisi broj 10/09) utvrđena je obaveza plaćanja naknade prije izdavanja građevinske dozvole, kao i kriterijumi, rokovi i načini obračuna naknade za komunalno opremanje na području Opštine Kotor. Uređivanje građevinskog zemljišta za područje Opštine Kotor koje pored komunalnog opremanja obuhvata i pripremu za komunalno opremanje, vrši se u skladu sa Jednogodišnjim programom uređenja prostora, koji donosi Skupština Opštine.

Naknada je utvrđena po zonama (pet zona) i namjeni objekta, kao i u zavisnosti od planiranog stepena komunalne opremljenosti građevinskog zemljišta.

U periodu od 01.01.2018.g. do 04.12.2018.g. prihodovano je 1.531.643,76€ na ime naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta.

5. Obalno područje

Dužina obalne linije iznosi 105,7 km, od toga 37.6km pripada Kotorsko-Risanskom zalivu. Površina akvatorije Kotorsko-Risanskog zaliva je 22.158km2. Koeficijenat razuđenosti Bokokotorskog zaliva u cjelini je 3,62, a za pojedine djelove: Kotorskog zaliva 2,61, Risanskog 2,76, Tivatskog 3,55 i Hercegnovskog 3,63. Srednja dubina čitavog Zaliva iznosi 27,6m a srednje dubine po pojedinim zalivima kreću se od 27,0 m (maksimalna 52m) u Kotorskom, 25,7 m u Risanskom (maksimalna 36m).

Granica morskog dobra na području Opštine Kotor kreće se u Zalivu od Kostanjice, Morinja i Risna do Perasta gornjom ivicom magistrale. Dalje, kroz Dobrotu ide gornjom ivicom lokalnog puta do Kotora, gdje dalje ide gornjom ivicom lokalnog puta Kotor-Lepetani. Na otvorenom moru, granica ide od Rosa do Rta Platamuna ivicom hridi. Od rta Platamuni do plaže Jaz granica ide putem Platamuni – Jaz.

Površina morskog dobra na teritoriji Opštine Kotor je 294.62ha, odnosno 0.88% ukupne teritorije.

Ukupna dužina plaža na području opštine Kotor je 2,59km, a ukupna površina plaža je 2.55ha, od čega je 0.564ha pod prirodnim plažama, a ostatak od 1.97ha čine uređene i izgrađene plaže. Većina kupališta je javno, osim plaže kod hotela Teuta u Risnu i plaže hotela Splendido u Prčnju, koje su hotelske.

Planskim rješenjem PPPPN MD u području Zaliva planirani su sledeći kapaciteti:

· Turizam: „Teuta"-Risan, Rtac, „Fjord" – Škaljari, Ušće Škurde i „Splendido" u Prčnju;
· Uređena kupališta: Morinj, Rtac, Raškov Brijeg, Dražin Vrt;
· Marine: Risan i kod hotela „Fjord";
· Lučki kompleks: Luka Kotor, luka Risan i kompleks u Lipcima (petrolejske instalacije);
· Pristaništa: Morinj, Risan, Perast, Prčanj, u luci Kotor;
· Privezišta: luka Kotor i Glavati;
· Marikultura: Turski Rt, potez Lipci – Strp, ispred uvale Sopot, Rt Banja, ispred Perasta;

Planskim rješenjem PPPPN MD u pojasu otvorenog mora planirani su sledeći kapaciteti:

· Turizam: Bigovo – Trašte, uvala Sipavica;
· Uređena kupališta: Trsteno, Platamuni, Uvala Žukovica, Uvala Sipavica, Uvala Svinji Potok;
· Marine: Bigovo;
· Pristaništa: Bigovo, uvala Sipavica, Uvala Žukovica, uvala Trsteno;

6. Izvorišta vode

Opštinu Kotor u u hidrografskom smislu karakteriše veliki broj bočatih izvora (preko kojih se prazni najveći dio karstnog zaljeđa) i bujičnih tokova, uslovljenih velikim količinama padavina, konfiguracijom terena i geološkim sastavom stijena. Karakteristika

Kotorskog i Risanskog zaliva su i česti podvodni izvori („vrulje”), od kojih je najznačajniji izvor Sopot kod Risna.

Površinske vode

Riječna mreža je prilagođena reljefu i konfiguraciji terena, kao i režimu padavina. Riječni tokovi su kratki i po pravilu bujičavi, sa obilnijim vodama tokom zime a sa deficitom vode u ljetnjoj sezoni kada je najpotrebnija. Riječna korita sem par izuzetaka u toku ljeta presuše. Aktivnih vodotoka u priobalnom dijelu ima (Drenovštica, Lukavica koje formiraju Jašku rijeku, Koložunj) ali su svi vodotokovi špo pravilu kratki, povremeni, individualisani, sa veoma oskudnim drenažnim sistemom. Bokokotorski zaliv sa Vrmcem karakterišu strmi bujični tokovi velike erozione snage za vrijme hidrološkog maksimuma. Najznačajniji riječni tok je Škurda kod Kotora i Spila kod Risna i kraški izvori kod Orahovca. Najveća količina voda otiče u more kroz krašku podlogu podzemnim putevima, koji su vrlo složeni i još nedovoljno istraženi, a veliki dio se uliva ispod površine mora (vrulje). Rezultat ovakvog oticanja voda je relativno siromaštvo Primorja površinskim - tekućim i stajaćim vodama. Nasuprot tome, javlja se relativno veliki broj bujičnih vodotoka čitavom dužinom primorja, što kao posljedicu ima ugroženost okoline od plavljenja i erozije. Neki od ovih tokova su regulisani, uglavnom u dijelu koji prolazi kroz urbano tkivo (donji tok).

Cijelo područje može se podjeliti u trinaest većih bujičnih slivova i niz manjih slivnih područja sa različitim hidrauličkim i hidrološkim karakteristikama:

· Morinjska rijeka;
· Veliki Potok (tzv. Bujica ili Grahovska rijeka – kod izvora Spila - Risan) – regulisan donji tok;
· Zverinjak (sa dvije manje pritoke: Vranjina i Sovnjak - Škaljari) – kompletno regulisan;
· Koložunj (Grbalj) – nije regulisan;
· Velika i Mala Škurda-kompletno regulisani;
· Vranac (Muo) – kompletno regulisan;
· Markov Rt- kompletno regulisan;
· Kostanjica- kompletno regulisan;
· Odolješnica (Grbaljsko polje)- nije regulisan;
· Kučac i Drenovštica (Lukavci, Jaška rijeka – Mrčevo polje)-regulacija sprovedena u okviru melioracionih radova;
· Bigovski Potok (Bigovo)- regulisan donji tok;

U Grbaljskom polju nema stalnih vodotokova, a povremeni tokom ljetnjeg perioda presuše u kraćem ili dužem periodu, što zavisi od atmosferskih padavina.

Pregled važnijih ležišta izdanskih voda

Ležište Morinja

Zahvata karstni prostor, izgradjen od karbonatnih kompleksa, stijena Cukali zone izmedju Mojdeža i Morinjskog zaliva, kao i djelove Orjenskog masiva, ukupne površine od oko 110 km2. Ležište je okontureno prema jugu i sjeveru nepropusnim sedimentima fliša, dok je dijelom otvoreno u predjelu Mojdeža prema planinskom masivu Orjena. Karstni tip izdani formiran najvećim dijelom u okviru krečnjaka i dolomita geotektonske jedinice Cukali zone, prazni se preko Morinjskih izvora, čija izdašnost varira od 0,6 m3/s u hidrološkom minimumu do više desetina m3/s u hidrološkom maksimumu. Ovi izvori se zaslanjuju u zoni isticanja kroz aluvijalne sedimente, koji maskiraju kontakt erodovanih sedimenata fliša i krečnjaka. U kišovitom dobu godine za vrijeme povodnja, pojavljuju se i povremeni prelivni izvori na višim kotama u terenu (350-380 m) medju kojima su najpoznatiji Presjeka i Trtor, sa ukupnom izdašnošću sa preko 80 m3/s. Pravac kretanja izdanskih voda na ovom dijelu terena je generalno od zapada prema istoku, što je utvrdjeno opitima obeležavanja ponirućih voda u uvali Ponikva.

Ležište Vrmca

Područje Vrmca izgradjuju karbonatne stijene jurske i kredne starosti u okviru kojih je razvijen karstni tip izdani, koji se prazni preko izvora Plavde (Qmin= 20 l/s), odnosno vrulja na potezu od Stoliva do Prčnja i dijelom preko izvora u tunelu ispod Trojice (Qmin= 20-30 l/s). Izdan je okonturena prema jugozapadu nepropusnim sedimentima fliša srednjotrijaske i eocenske starosti, koji uslovljavaju pojavu niza izvora male izdašnosti, na višim kotama u terenu. Slivno područje Vrmca, doseže do planinskih masiva Lovćena. Izdanski tokovi, koji su presječeni pomenutim tunelom, na koti oko 50 m, cirkulišu medjuslojno, duž pločastih i slojevitih krečnjaka jurske i kredne starosti. Na području Trojica geotektonska jedinica Cukali zone je u cjelini raskinuta, rasjedom horizontalnog tipa, dok su karbonatne stijenske mase tektonski veoma polomljene.

Ležište izdanskih voda Grbaljskog polja

Zbijena izdan Grbaljskog polja prisutna je u okviru kvartarnih aluvijalnih sedimenat.. Najvažniji površinski povremeni tok je Koložun koji ima značajan uticaj na prihranjivanje zbijene izdani, prisutne u okviru aluvijalnih sedimentnih polja. Slivno područje Grbaljskog polja obuhvata površinu od oko 30km2, dok je samo polje površine oko 3km2 od kvartarnih sedimenata nataloženih preko nepropusnih sedimenata fliša. Širina izdanskog toka iznosi 400-500 m a debljina vodonosne sredine, dobrih filtracionih karakteristika 5-6 m. Izdanske vode se eksploatišu grupom bušenih bunara prečnika 200 mm, dubine 10-12 m, ukupne minimalne izdašnosti Qmin = 40 l/s, Radi se o kvalitetnim izdanskim vodama, hidrokartonatne klase kalcijske grupe sa temperaturom vode 13-14oC.

Ležište izdanskih voda Sutorinskog polja

Zbijena izdan Sutorinskog polja formirana je u okviru aluvijalnih sedimenata paleotoka Sutorinske rijeke. Izdan je u povlatnom dijelu okonturena kvartarnim glinovitim sedimentima debljine 4-5 m a u osnovi nepropusnim flišnim sedimentima. Širina izdanskog toka u okviru šljunkovito-pjeskovitih sedimenata dobrih filtracionih karakteristika iznosi oko 100 m a debljina vodonosne sredine oko 5 m. Kvalitetne izdanske vode zahvataju se grupom bušenih bunara (3 bunara) ukupne minimalne izdašnosti Qmin = 20-30 l/s.

Ležište masiva Orjena, Lovćena, Ivanovih korita i Njeguša

Zahvata prostrano karstno područje sliva Bokokotorskog zaliva, izgradjenog od karstifikovanih stijena trijaske, jurske i kredne starosti. Zone isticanja skoncetrisane su preko niza bočatnih izvora i vrulja, medju kojima su najizdašniji: Škurda, Gurdić, izvori iz tunela Vrmac, Plavda, Šišićki izvori, Orahovačka ljuta, Orahovački izvori, Risanska spilja, vrulja Sopot i Morinjski izvori. Škurda je hidrogeološka pojava, koja funkcioniše, kao izvor-karstno vrelo slatke vode, kao izvor bočatne vode i kao ponor. Radi se o razbijenom karstnom izvorištu, uključenom u Kotorski vodovod, koje ističe na kontaktu fliša i krečnjaka, zone DobrotaŠkaljari. Sami kontakt je ispod nivoa mora, maskiran drobinom. Izdašnost ovog izvora varira od 0,1 m3/s u hidrološkom minimumu do preko 30 m3/s u hidrološkom maksimumu. U sušnom periodu godine, kada Gurdić funkcioniše kao ponor, dolazi do povremenog zaslanjivanja izvora Škurde. Takodje, povremeno u toku ljetnjeg perioda, u vrijeme intenzivnih crpljenja karstnih izdanskih voda, registrovana je i pojava poniranja voda izvora Škurde. Ovo ukazuje da se radi o hidraulički povezanom estavelskom sistemu. Gurdić je hidrogeološka pojava, koja tokom godine funkcioniše kao bočatno vrelo, vrulja i ponor. Ističe u nivou i ispod nivoa mora sa dubine preko 15 m. Vode ovog vrela, čiji je sliv u planinskom masivu Lovćena su stalno zaslanjene. U hidrološkom maksimumu, preko ovog bočatnog vrela ističe preko 10 m3/s. Bočatni izvor Ljute ističe na području Orahovca na kontaktu sedimenata fliša i krečnjaka, u nivou i ispod nivoa mora. Sami kontakt maskiran je drobinom i blokovima većih dimenzija. Izdašnost ovog izvora, čiji sliv zahvata dio planinskog masiva Lovćena i Njeguškog polja, varira u granicama od 0,1 do preko 170 m3/s.

Sl. Izvorišta:

Vodosnabdijevanje

Vodovodni sistem opštine Kotor predstavlja grupni vodovod kojim su obuhvaćena sva naseljena mjesta u Kotorskom, Risanskom i Morinjskom zalivu Boke Kotorske. Od ukupno 19 naselja koja se snabdijevaju preko ovog vodovoda, pet su gradskog karaktera: Kotor, Dobrota, Perast, Prčanj i Risan. Prostor koji nije obuhvaćen ovim vodovodnim sistemom su sela koja se nalaze iznad 300 mnm i sela Donjeg Grblja gdje nije izgrađena distributivna mreža. Vodovodni sistem je izrazito linijskog oblika koji se zatvara u prsten, dužine oko 38km. Sa izuzetkom naselja koja se nalaze južno od Kotora u Grblju, sva su ostala raspoređena uz morsku obalu.

Ukupna površina područja pokrivenog vodom iznosi 9,5km2.

U vodovodnom sistemu voda se obezbeđuje sa pet izvorišta: Grbaljskih izvora (Gornjogrbaljski i izvor Simiš), Škurde, Orahovačkih izvora, Risanske spile i iz podzemne izdani u tunelu Vrmac. Od svih izvorišta voda se do potrošača doprema pumpanjem osim od Grbaljskih izvora od koji voda otiče do potrošača gravitacijom. Sve su zahvaćene vode porijeklom iz karstne izdani, pa se njihova izdašnost mijenja u širokom rasponu, što je naročito izraženo kod Škurde i risanske Spile. Niski visinski položaj Spile i poseban hidrografski odnos Škurde, Orahovačkih izvora i Risanske spile uzrokuju varijacije kvaliteta vode u smislu zaslanjenosti vode. Povećan sadržaj hlorida naročito je izražen u periodima malog prihranjivanja izvorišta i povećane eksploatacije.

Specifične hidrološke i kvalitativne okolnosti uslovile su i poseban režim korišćenja pojedinih izvorišta koji je, koliko je to moguće, prilagođen potrebama u vodi raspoloživim količinama vode, kvalitetu vode, kapacitetima pojedinih delova sisitema i troškovima eksploatacije. U tom smislu prednost se daje korišćenju Grbaljskih izvora, zbog položaja i dobrog kvaliteta vode. Izvorište, međutim može pokriti samo dio potreba, jer kod malih voda, izdašnost kaptiranih izvora pada na oko 20 l/s, dok kapacitet dovodnih cjevovoda od oko 70 l/s limitira maksimalne količine vode koje bi se mogle koristiti. Škurda predstavlja, prema raspoloživim količinama, izvorište koje obezbeđuje najveće bazne količine vode. Eksploatacione količine variraju od 100 do 230 l/s.

Sa stanovišta kvaliteta vode, a djelimično i visinskog položaja (jer je visina pumpanja manja nego kod ostalih izvora), povoljne su karakteristike relativno novog zahvata karstne izdani u tunelu Vrmac, zbog čega i ono dobija značaj baznog izvorišta iako sa ograničenim količinama (min izdašnost oko 20 l/s). Od Gornjogrbaljskih izvora gravitacionim cjevovodom o200 mm, odnosno o250 mm, voda se preko PK Trojica k.d. 216 mnm dovodi do rezervoara Škaljari (k.d. 74,0 mnm), isto kao i do rezervoara industrijske zone u Grblju (k.d. 91,0 mnm), s tim što se sa izvora prethodno podmire potrebe lokalnih potrošača u neposrednoj zoni izvorišta (naselja Šišići, Nalježići, Sutvara i Dub). Od izvora Simiš gravitaciono se voda dovodi do naselja Radanovići i Prijeradi. Voda izvorišta Škurde se preko PS Tabačina potiskuje u dva pravca: cjevovodom o300 mm do rezervoara Škaljari i kratkim vodom o350 mm do rezervoara Mečerov brijeg (Dobrota I) (k.d. 64,0 mnm). Pumpna stanica Škaljari omogućava da se voda sa izvorišta Škurda preko PK Trojica prebaci u rezervoar industrijske zone kada nema dovoljno vode na Grbaljskim izvorima. U periodu kada se ne crpi voda na Škurdi i kada ne radi PS Tabačina voda od Orahovačkih izvorišta podiže se u rezervoar Škaljari pomoću buster pumpne stanice Škaljari, koja se nalazi na potisnom vodu o300 mm od PS Tabačina ka R. Škaljari. Iz rezervoara Dobrota I, voda se transportuje dalje gravitaciono do rezervoara Sv. Vrača (Dobrota 2, k.d. 60,0 mnm), a iz njega pumpanjem u rezervoar više zone Dobrote 3 (k.d. 115,0 mnm), koji služe za snabdijevanje naselja Sv. Vrača. Voda koja se zahvata u tunelu Vrmac, potiskuje se cjevovodom o400 mm koji je položen u tunelu do R. Škaljari ili se kod manje izdašnosti ubacuje u mrežu tog rezervoara u naselju Škaljari. Iz rezervoara Dobrota 2 voda dolazi gravitaciono sve do iza Perasta. Voda koja se pumpa na Orahovačkom izvorištu istim cjevovodima se doprema do Starog grada i do Risna (kad izvor Spila zaslani).

Zapadna strana Kotorskog zaliva snabdijeva se vodom na taj način da se voda iz rezervoara Škaljari preko cjevovoda o300 mm dovodi do pet rezervoara postavljenih na istoj visini (65mnm), iz kojih se voda distribuira do pojedinih naselja (Muo, Prčanj, Stoliv). U produžetku se preko Veriga cjevovodom o200 i o250 mm voda iz R.Škaljari dovodi sve do Sopota.

Južno od grada Kotora kroz područje opštine Kotor kao dio reigonalnog vodovoda Crnogorskog Primorja prolazi cjevovod o550mm koji povezuje PK Prijevor sa PK Radanovići, a tu prekidnu komoru sa PK Tivat. Tim se cjevovodom obezbeđuju dodatne količine vode (kapaciteta 100l/s) iz regionalnog vodovoda.

Na području zaliva i Gornjeg Grblja postoji izgrađen javni vodovodni sistem, dok na području Donjeg Grblja, zbog nepostojanja značajnih izvorišta, ne postoji vodovodni sistem. Na podrčju opštine nalaze se i dva seoska vodovoda: Lastva Grbaljska i Mirac. Preostali dio opštine je rijetko naseljen i vodosnabdijevanje objekata na tom području se vrši upotrebom bunara ili bistjerni.

U fazi II Projekta "poboljšanja vodosnabdevanja i odvođenja otpadnih voda na Jadranskoj obali", u realizaciji Vodacoma Tivat, urađena je rehabilitacija vodovodnog sistema: izgradnja tranzitnog vodovoda u dužini od 6624m i izrada 5079m distributivnih cevovoda u naseljima Orahovac, Perast i Risan. Zbog malih dimenzija ranije izgrađenog cjevovoda Orahovac – Perast – Risan (DN150, PN6 bar), izvršena je ugradnja novog cjevovoda (DN250, PN10 bar), kojim će se preko ranije izgrađenog rezervoara Risan I (V=1000m3, Kd=50mnm), u ljetnjem periodu snabdijevati donja zona Risna, dok će se pumpnom stanicom u tom rezervoaru voda prepumpavati za gornju zonu Risna. Zatim, izvršeno je postavljanje 350 novih kućnih priključaka u Risnu, nabavka pumpe za pumpnu stanicu u Tabačini i pumpnu stanicu Orahovac i rehabilitacija pumpne stanice Spila, odnosno nabavka pumpi i opreme.

U fazi III pomenutog projekta, mere poboljšanja vodosnabdevanja odnose se na zamjenu i rekonstrukciju sekundarne mreže na području naselja Dobrota i gradnju nastavka glavnog distributivnog cevovoda u Dobroti.
U četvrtoj fazi Projekta predviđena je oprema za detekciju gubitaka na vodovodnoj mreži, a planirana je izgradnja zajedničkog postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda za Kotor i Tivat. Izgradnja sistema regionalnog vodovoda započeta je osamdesetih godina prošlog vijeka, kada je izgrađen cjevovod Herceg Novi – Tivat – Budva, koji se jednim dijelom nalazi na teritoriji opštine Kotor.

Avgusta 2010. godine Kotor je priključen na regionalni vodovod, čime su se stekli uslovi za uredno vodosnabdijevanje čitavog primorja, a time i područja Donjeg Grblja.

Zavisno od godišnjeg doba, postojećim vodovodnim sistemom vodosnabdijevanje Kotor se odvija u dva režima:
- Zimski režim vodosnabdijevanja (novembar – jun), odlikuje se velikim raspoloživim količinama vode u izvorištima, ali i manjom potrebom za vodom. Najvećim dijelom vodosnabdijevanje se vrši iz izvorišta Škurda.
- Ljetnji režim (jul – oktobar), odlikuje se nedovoljnim količinama vode u izvorištima (usled smanjene izdašnosti ili zaslanjenja vode u izvorištu) i velikim potrebama za vodom zbog turističke sezone. Najvećim dijelom vodosnabdijevanje se vrši iz orahovačkih izvora.

Izvorišta

Prema odluci o određivanju izvorišta namijenjenih za regionalno i javno snabdevanje (javnim vodovodom) i utvrđivanju njihovih granica ("Sl.list RCG", br. 36/08 od 10.jula 2008.god.) za regionalno vodosnabdijevanje Crnogorskog primorja određuje se izvorište Bolje sestre, a za javno vodosnabdijevanje (javnim vodovodom) na području opštine Kotor određuju se sledeća izvorišta: Vrmac, Orahovački izvori (Ercegovina i Cicanova kuća), Škurda, Risanska spilja iMorinjski izvori.
Kvalitet vode u svim kotorskim izvorištima je dobar tako da, osim hlorisanja, nije potreban nikakav drugi tretman vode. U ljetnjem periodu redovno dolazi do zaslanjenja izvorišta Škurda i Spila (preko 10 000 mg/l) tako da se ova izvorišta tada ne mogu koristiti za vodosnabdijevanje. Do zaslanjenja ovog izvorišta može doći i u zimskom periodu usled male količine padavina. U zimskom periodu usled jakih padavina dolazi do zamućenja izvorišta Škurda i Spila. Ponekad, tokom ljetnjih pljuskova, dolazi do izvjesnog zaslanjenja i orahovačkih izvorišta.
Zajednička karakteristika skoro svih kotorskih izvorišta jeste velika razlika u raspoloživim količinama vode zimi i ljeti. Izdašnost izvorišta u zimskom periodu prevazilazi trenutne potrebe za vodom, ali su tada ove potrebe najmanje. U ljetnjem periodu dolazi do znatnog povećanja potreba za vodom, u prvom redu zbog turističke sezone, dok se raspoložive količine vode u izvorištima u ovom periodu drastično smanjuju zbog zaslanjenja izvorišta Škurda u Tabačini i Spila u Risnu, odnosno smanjenja izdašnosti gornjogrbaljskih izvorišta i izvorišta u tunelu Vrmac. Izvorište Škurda je najveće izvorište i iz njega se vodom snabdijeva veći dio opštine Kotor. Zbirni instalisani kapacitet pumpne stanice je oko 250l/s. Eksploatacione količine variraju od 100 do 230 l/s. Analizom vode na ovom izvorištu utvrđeno je da se radi o malo mineralizovanim vodama hidrokarbonatne klase kalcijske grupe koje ispunjavaju uslove Pravilnika o higijenskoj ispravnosti vode (Sl. list SFRJ br. 33/87 i 13/91). Radi se o razbijenom karstnom izvorištu koje ističe na kontaktu fliša i krečnjaka zone Dobrota – Škaljari. Iz izvorišta Spila vodom se snabdijeva Risan (zahvata se oko 40 l/s), mada izvorište povremeno presuši i u
zimskom periodu. I ovo izvorište je povezano sa morem tako da ljeti redovno dolazi do zaslanjenja vode. Izvorišta u Orahovcu (Ercegovina i Cicanova kuća) se takođe nalaze na nivou mora, ali zbog njihove specifične prirode, kao i zbog primijenjenih hidrotehničkih mjera prilikom izgradnje vodozahvata, rijetko dolazi do zaslanjenja vode u ovim izvorištima.

U ljetnjem periodu, neposredno nakon zaslanjenja izvorišta Škurda, ova izvorišta imaju maksimalnu izdašnost od preko 200 l/s, koja zatim postepeno opada. U ljetnjem periodu ova izvorišta postaju najvažnija jer se iz njih tada vodom snabdijeva veći dio opštine.

Distributivni sistem čini mreža od DN 150 do DN 350, mahom je od PVC i AC, sa rezervoarima Risan, (Kd=50,00; Kp=54,00; V= 2 x 500m3); Dobrota1, (Kd=68,00, Kp 72,00, V=2 x 500m3); Dobrota2, (Kd=62,50; Kp=66,50; V=2 x 500m3); Škaljari, (Kd=74 mnm; Kp=78mnm, V=2 x 1000m3). Izvorište u tunelu Vrmac se nalazi na cca 57 mnm i ne dolazi do zaslanjenja vode. Njegova izdašnost od oko 100 l/s zimi, opada do cca 10 l/s u ljetnjem periodu. Gornjogrbaljska izvorišta i izvorište Simiš imaju takođe promjenjivu izdašnost. U ljetnjem periodu izdašnost gornjogrbaljskih izvora sa oko 40 l/s pada na približno 7 l/s. Izvorište Simiš zimi ima veću izdašnost, ali se zahvata cca 20 l/s, dok izdašnost ljeti pada na oko 3 l/s. Morinjski izvori se još uvijek ne koriste za vodosnabdevanje.

Rezervoari

Tabela: Pregled rezervoara u Kotorskom vodovodnom sistemu

R. br.	Opis	Kota dna (mnm)	Zapremina (m^3)	Br. komora	Napomena
1	Škaljari I	74	2 000	2	
2	Škaljari II	84	350	1	
3	Dobrota I (Mečerov brijeg)	68	1 000	2	
4	Dobrota II	62	1 000	2	
5	Dobrota III (Sv. Vrača, gornji)	114	600	2	
6	Muo	60	500	2	
7	Prčanj I (Bajov rezervoar)	60	500	2	
8	Prčanj II (Šarena gomila)	56	500	2	
9	Stoliv I	56	250	1	
10	Stoliv II	60	500	2	
11	Risan I	50	1 000	2	
12	Risan II	100	120	1	
13	Trojica	228	600	2	
14	Industrijska zona	96	1 000	2	
15	Tunel Vrmac	55	5 000	2	Nije u funkciji

Pumpne stanice

PS Tabačina zahvata vodu iz izvorišta Škurda i transportuje je u dva pravca: u rezervoar Škaljari i rezervoar Mečerov brijeg (Dobrota I). Tokom većeg dijela godine preko ove pumpne stanice vodom se snabdijeva područje Stari grad – Dobrota – Risan, kao i područje Škaljari – Verige – Risan, a početkom ljeta još i Trojica, Kavač i ind. zona. U okviru faze II projekta poboljšanja i odvođenja otpadnih voda za Kotor, u realizaciji Vodacoma, izvršena je zamena pumpe za ovu pumpnu stanicu.

PS Orahovac transportuje vodu u tri pravca: prema Dobroti, prema Prčnju i prema Risnu. U ljetnjem periodu se, osim dijela Škaljara koji se snabdijeva iz tunela Vrmac, preko ove

pumpne stanice vodom snabdijeva čitavo područje zaliva. Građevinski objekat i elektro-mašinska oprema pumpne stanice su u dobrom stanju.
PS Spila transportuje vodu u rezervoare Risan I i Risan II za snabdijevanje donje i gornje visinske zone. Građevinski objekat i elektro mašinska oprema pumpne stanice su u dosta lošem stanju.
PS tunel Vrmac u zimskom periodu transportuje vodu u rezervoar Škaljari I, dok se u ljetnjem periodu, zbog male količine voda direktno potiskuje u mrežu dijela naselja Škaljari. U upotrebi je još uvijek privremeno rješenje pumpne stanice, kojim su za vrijeme izvođenja radova u tunelu, pumpe smještene direktno u kaptažu. Pristup pumpama je sada skoro nemoguć i potrebno je izgraditi novu pumpnu stanicu izvan tunela.
PS rezervoar Škaljari služi za prepumpavanje vode iz Rezervoara Škaljari I u rezervoar Trojica, odakle se voda dalje transportuje za industrijsku zonu, kao i naselja Crveni brijeg, gornji dio Škaljara i Kavač.
PS Sv. Vrača služi za prepumpavanje vode iz rezervoara Dobrota II u rezervoar Dobrota III za snabdijevanje naselja Sv. Vrača (viša zona).
PS rezervoar Risan služi za prepumpavanje vode iz rezervoara Risan I u rezervoar Risan II, za snabdijevanje gornje visinske zone Risna.
PS Morinj zahvata vodu iz tranzitnog cjevovoda Verige – Risan i snabdijeva naselje Morinj.
Glavni cjevovodi
Glavni cjevovodi vodovodnog sistema Kotora su:
- potisni cjevovod Tabačina – Mečerev brijeg DN350, AC, L=650 m
- tranzitni cjevovod Mečerev brijeg – Orahovac:
    - Mečerov brijeg – Sv. Vrača O400, PVC, L=1,9 km
    - Sv. Vrača – Orahovac O300, PVC, L=5,2 km
- tranzitni cjevovod Orahovac – Mečerov brijeg:
    - Orahovac – Sv. Stasije O400, PVC, L=2,1 km
    - Sv. Stasije – Sv. Vrača DN400, PE, L=3,2 km
    - Sv. Vrača – Mečerov brijeg DN400, Č, L=1,8 km
- tranzitni cjevovod Dobrota – Stari grad – Škaljari DN200, Č, L=1,2 km
- podmorski cjevovod Prčanj – Sv. Stasije O225, PE, L=2 km
- tranzitni cjevovod Orahovac – Risan DN250, PE, L=10 km (u izgradnji)
- potisni cjevovod PS Spila – rezervoar Risan II O160 PVC, L=800 m
- potisni cjevovod Tabačina – Škaljari
    - Tabačina – Gurdić O400, PE, L=1,2 km
    - Gurdić – rezervoar Škaljari O300 PVC, L=1,8 km
- tranzitni cjevovod Škaljari – Verige
    - Škaljari – Stoliv DN300 AC, L=8 km
    - Stoliv – Verige O300 PVC, L=2 km
- distributivni cjevovod Verige – Risan O200, PVC (Č), L=9 km
- tranzitni cjevovod u pomoćnom tunelu Vrmac DN400, D, L=800 m
- tranzitni cjevovod tunel Vrmac – rezervoar Škaljari O400, PVC, L=1 km
- potisni cjevovod Škaljari – Trojica DN200, D, L=1,4 km
- tranzitni cjevovod Trojica – Škaljari DN200, AC, L=1,4 km
- tranzitni cjevovod Trojica – rezervoar ind. zona O200, PVC, L=2 km
- tranzitni cjevovod gornjegrbaljski izvori – Trojica DN250, AC, L=5 km
- distributivni cjevovod Izvorište Šišići – Radanovići – Jugodrvo O160, PVC, L= 4,5 km.
- tranzitni cjevovod regionalni vodovod – tunel Vrmac DN250, Č, L=2 km.

Područje Opštine Kotor		
Dužina cevovoda		
Gravitacioni cevovodi	km	19,5
Potisni cevovodi	km	7,6
Total	km	27,1
Dužina gravitacionih cevi po glavi stanovnika	m/st	1,1
Godina izgradnje		
Do 1950.	km	0
1951. – 1960.	km	0
1961. – 1970.	km	0
1971. – 1980.	km	22,2
1981. – 1990.	km	0
1991 i kasnije	km	0
Prečnici u mm		
Do 200	km	0,9
201-300	km	7,1
301-400	km	3,0
401-600	km	4,8
601-800	km	6,4
801-1000	km	0
preko 1000	km	0
Materijal		
Azbest cement	km	18,9
Beton	km	0
Prednapregnuti beton	km	0
Keramičke	km	0
Liveno gvozdene	km	0
PVC	km	0
HPE	km	3,3

Izvor: Master Plan odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda Crnogorskog primorja i opštine Cetinje

U 2018.godini, realizovane su slijedeće investicije:

Vodovod:

Otpočela izgradnja distributivnog cjevovoda za Kavač (gornja zona) dužine cca 3000 m. Investitor je bila Direkcija za uređenje i izgradnju Kotora.
Izgrađen distributivni cjevovod sa dvije visinske zone za naselje Velje brdo na Trojici. Investitor je bila Direkcija za uređenje i izgradnju Kotora.
Zamijenjena distributivna mreža zgrada Sv Stasije, naselja Kamp, Daošine i kod školskog centra u Dobroti, u Orahovcu između magistralnog i regionalnog puta i na području od industrijske zone do Radanovića. Projekat finansiran iz kredita KfW banke.
Zamijenjena distributivna mreža u Radanovićima. Investitor je bila Direkcija za uređenje i izgradnju Kotora.
Pripremljena realizacija projekta sanacije distributivne mreže na području od Oparenog brijega do Kavalina. Investitor je bila Direkcija za uređenje i izgradnju Kotora.
Planom Direkcije za uređenje i izgradnju Kotora za ovu godinu je bilo predviđeno i izgradnja buster stanice Vitoglav u Risnu, zamjena distributivne mreže za gornji dio Škaljara i zamjena distributivnog cjevovoda u Šišićima sa ugradnjom vodomjera, ali je realizacija odložena za sledeću godinu.

Kanalizacija

Izgrađen ulični cjevovod dužine cca 100 m u ulici iznad montažnih zgrada na Sv Stasiju.

7. Energetski potencijal

Zbog povoljnog položaja Opštine Kotor i velikog broja sunačnih dana tokom godine, područje je veoma pogodno za korišćenje energije Sunca što bi značajno doprinijelo uštedi energije za potrebe zagrijavanja sanitarne vode i grijanja. Većom upotrebom fotonaponskih modula moguće je proizvesti respektabilne količine el.energije i uticati na rasterećenje elektroenergetske mreže naročito za vrijeme ljetnjih mjeseci kada se mogu očekivati najveća vrša opterečenja.

Solarna energija se preporučuje kao alternativni vid energije posebno u velikim turističkim kompleksima.

8. Pogranična područja, manje razvijena područja.

Opština Kotor se graniči sa Opštinom Herceg Novi i Opštinom Tivat, Opštinom Budva, Opštinom Cetinje i Opštinom Nikšić.
Opština Herceg Novi je novembra 2008. Godine usvojila Prostorni Plan Opštine do 2020. godine, a opština Tivat je 2010. godine usvojila Prostorni Urbanistički Plan Opštine. Kotor, zajedno sa Herceg Novim i Tivtom predstavlja centar regionalnog značaja. Međuzavisnost sve tri opštine ogleda se, kako u funkcuionalnom dopunjavanju opštinskih centara u pogledu društvenih, zdravstvenih i socijalnih službi, tako i u pogledu strategije budućeg razvoja privrednih funkcija (prvenstveno turizma, a zatim i u razvoju slobodnih trgovinskih zona, razvoju poljoprivredne proizvodnje, prerade i plasmana), što predstavlja osnovu ekonomskog jačanja celog regiona. Aerodrom Tivat predstavlja ključnu podršku razvoju turizma u cjelom regionu, kao što kulturno-istorijsko blago Kotora obezbeđuje polaznu osnovu za privlačenje inoturista i razvoja „drugačijih“ vidova turizma u celom regionu. Pored toga, izgradnja Porto-Montenegra u
Tivtu svakako predstavlja dobru polaznu osnovu za privlačenje nautičara. Osim toga, neophodno je uspostavljanje regionalnog sistema planiranja kako bi se riješila zajednička pitanja kao što je pitanje tretmana čvrstog otpada i realizacija regionalne sanitarne deponije i reciklažne stanice, realizacija sistema regionalnog vodovoda, uređenje zajedničkog sistema odvođenja otpadnih voda i sistema za prečišćavanje u Zalivu Trašte, realizacija „brze saobraćajnice“ kroz primorje (varijantni prelaz preko Boko-Kotorskog zaliva) i realizacija mosta Verige. Suvišno je reći da je mnogo lakše na regionalnom nivou iskazati zajedničke interese lokalnih zajednica izražene kao interes cijelog regiona i uskladiti sa državnim interesima, naročito kada se radi o zaštiti životne sredine, razvoju privrednih aktivnosti, definisanju infrastrukturnih prioriteta i upravljanjem infrastrukturnim sistemima. Ipak u dosadašnjoj praksi je regionalni nivo planiranja potpuno zapostavljen, iako je predviđen zakonskim rješenjima iz 1995. godine. Osim toga, zajednički prioriteti su rješavanje putne mreže i integrisanog transporta, rješavanje pitanja prelaska Bokokotorskog zaliva pomorskim saobraćajem i zajednička ulaganje opština u komplementiranje prostora za prihvat nautičkih plovila – povezivanje luka Risan, Kotor i Tivat, kao i pažljiva rekonstrukcija pristaništa i mandraća u Boki.
Međuzavisnost opštine Kotor i Tivat ogleda se, osim navedenog i u zaštiti visokokvalitetnog poljoprivrednog zemljišta u Grbaljskom i Mrčevom polju i izradi regionalnih master (akcionih) planova zaSprovedene mjere od značaja za upravljanje prostorom i njegovu zaštitu za manje razvijena područja su one iskazane u PUP-u Opštine. Naime Opštna Tivat ima 13

ambijentalnih cijelina sa posebnim režimom uređenja pretežno urbane revitalizacije koja podrazumijeva mjere zaštite, sanacije i rekonstrukcije. U urbanističom smislu zaštita se odnosi na mjere za očuvanje urbanističko – oblikovnog identiteta, prezentacju kulturnih spomenika u prostoru, očuvanje postojeće namjene prostora, zaštitu urbanog kapaciteta. Sanacija je glavna mjera urbane revitalizacije i usmjerena je u opšte funkcionalno organizacijsko i ambijentalno poboljšanje područja. upravljanje poljoprivrednim zemljištem, kao i navodnjavanjem iz bogatih izvorišta vode (izvorište Topliš), realizacija slobodnih zona u Grbaljskom polju i povezivanje sa Lukom Tivat, valorizacija padina Vrmca koji je PUP-om Tivat predložen kao Regionalni park i aktiviranje eko-ruralnog turizma na padinama Vrmca. U toku je realizacija dalekovoda 110kV Tivat – Škaljari, a ukoliko dodje do realizacije razvojnih planova AD Prenos-a i izgradnje nove elektro-energetske konekcije Crna Gora – Italija (podvodni kabal kapaciteta 1.000MW) poželjna je izgradnja 400kV prenosnog voda Tivat – Kotor. Međuzavisnost Kotora i Herceg Novog ogleda se, osim navedenog u jačanju saobraćajne i privredne međusobne povezanosti i povezanosti sa Dubrovnikom, zatim valorizaciji i jačanju veza u brdsko-planinskom području Orjena, kao i jačanje turističke ponude regionalnog (Nacionalnog) parka Orjen. Osim toga u planu su i dodatne mrežne infrastrukture, novi 400kV interkonekcioni vod između Crne Gore i Bosne i Hercegovine, pa bi povezivanje Opštine Kotor na ovaj interkonekcioni vod išlo preko Opštine Herceg Novi.

U prvoj hijerarhijskoj ravni je Kotor koji će se i dalje razvijati kao opštinski centar, a sa širim gradskim područjem (Dobrota , Škaljari i Muo) treba da obezbijede funkcije ranga regionalnog središta. To je zona najveće koncentracije funkcija i stanovništva, koja će se razvijati kao centar regionalnog značaja uz podelu funkcije regionalnog značaja sa Tivtom i Herceg Novim. Funkcije centra regionalnog značaja, locirane u opštinskom centru i njegovoj okolini, obuhvataju tipično: ekološki-prostorno prihvatljive proizvodne aktivnostii, obrazovanje višega ranga, aktivnosti kulturnih centara, odgovarajuće zdravstvene usluge, usluge socijalnog staranja, posebne sportske i turističke programe, razvijenu trgovinu i druge komercijalne aktivnosti.

U drugoj hijerarhijskoj ravni su Risan, Perast i Radanovići kao značajni lokalni centri, u kojima treba podsticati razvoj tercijarnih i kvartarnih aktivnosti i zapošljavanje u različitim djelatnostima, sa ciljem da se formira vlastita osnova privrednog rasta i razvoja. Na nivou navedenih centara treba ostvariti funkcionalan razvoj i razmještaj centralnih uslužnih funkcija koji će dovesti do podizanja obrazovnog i kulturnog nivoa, kao i kvaliteta zdravstvene zaštie i standarda stanovništva, povećanje socijalne zaštite stanovništva i kvaliteta mreže snabdijevanja, servisa i drugih usluga, kao i rekreacije i odmora.

U trećoj hijerarhijskoj ravni su Dragalj i Crkvice kao lokalni centri u opštini Kotor, koji imaju
funkciju snabdijevanja stanovništva u djelu osnovnih potreba i u njima se održava tradicionalni sistem naseljenosti seoskih područja. Treba da se definiše specifična uloga za naselja Donji Morinj, Prčanj, Lastva Grbaljska i Bigova, čijom transformacijom u lokalne centare se stvaraju uslovi za dopunjavanje seoske i gradske ekonomije. Kao faktor revitalizacije može se odrediti turizam, ali uz očuvanje prirodnih vrijednosti i etno-nasleđa.

Potrebno je da se grupišu seoska naselja u okviru većih prostornih cjelina na: Grbaljsko polje, obala otvorenog mora (Donji Grbalj), planinski pojas na sjeveru i sjeverozapadu opštine i padine Lovćena i Vrmca.

9. Upravljanje otpadom – prostorni aspekt, prečišćavanje otpadnih voda
Tretman čvrstog otpada

JKP Kotor je lokalno preduzeće koje je zaduženo za održavanje čistoće i uređenje zelenih površina na teritoriji Opštine Kotor. Osim ovog preduzeća Komunalna policija je

opštinska služba koja je zadužena za vršenje nadzora radi obezbjeđenja komunalnog reda u oblasti komunalnih djelatnosti i komunalne infrastrukture kao i drugih poslova ispekcijskog nadzora u skladu sa posebnim propisima.

Odlaganje i tretman čvrstog komunalnog otpada je veliki problem na čitavom Crnogorskom primorju, jer ne postoje sanitarne deponije, a direktno ili indirektno utiču na kvalitet života stanovništva.

Otpad se odlaže na prirodnom terenu u blizini naselja, pored saobraćajnica. Koncentrisana gradska smetlišta su nezaštićena, nekontrolisana, ne zadovoljavaju sanitarne i ekološke uslove i predstavljaju veliki ekološki i zdravstveni problem. Uz saobraćajnice se nižu manja improvizovana odlagališta, najčešće šuta, ali i drugog otpadnog materijala. Na osnovu podataka dostavljenih od strane Komunalne policije Kotora, na području Opštine Kotor evidentirano je 11 većih (preko 1.000m3) neuređenih odlagališta otpada.

Neophodna je hitna sanacija svih nelegalnih odlagališta otpada, koja podrazumijeva najprije prikupljanje deponovanog otpada i njegovo uklanjanje, a zatim nasipanje zemljom i obezbeđenje zaprašavanjem (postavljanje dvostrukih odbojnih greda, nasipanje zemlje ili nabacivanje krupnog kamena), kako bi se spriječilo ponovno nelegalno odlaganje. Na nekoliko lokacija u Grblju i Risnu radi se o izuzetno velikim odlagalištima, za čiju sanaciju će biti potreban jako dug period. Ipak, najveći problem predstavljaju odlagališta koja su nepristupačna, pa je osnovni poteškoća izvlačenje krupnog (kabastog) otpada, što sanacija odlagališta prvenstveno traži. U nekoliko slučajeva radi se o zatrpavanju vodotokova, pa je osnovna mjera koju treba preduzeti čišćenje vodotokova, ali ne i zatrpavanje zemljom. JKP Kotor kao komunalni otpad tretira: čvrst otpad koji se stvara u okviru opštinske infrastrukture, u domaćinstvima, upravi i obrazovnim ustanovama, trgovini i turističkim strukturama i obuhvata ulično smeće, otpad sa privatnih i javnih zelenih površina, groblja, iz poljoprivrede i klanica (mesara). Privredni i industrijski otpad se ne sakuplja odvojeno od ostalog komunalnog otpada i završava na objektima komunalne infrastrukture bez obzira što posebno otpad koji se stvara u zdravstvenim objektima ne bi smio da bude sastavni dio komunalnog otpada, a takođe ni otpad stvoren građevinskim radovima.

„Lovanja“ d.o.o. je preduzeće koje je upravljalo prvom regionalnom privremenom sanitarnom deponijom koja je bila locirana u području Kavča, ispred tunela Vrmac. Realizacijom projekta „ Organizovano sakupljanje i primarna selekcija sekundarnih sirovina sa reciklažnom stanicom na području opštine Kotor“ obezbeđena je primjena zakonske regulative (Zakon o upravljanju otpadom Sl. list RCG, br. 80/05), koja predviđa primarnu selekciju sekundarnih sirovina kao obavezu u svim Opštinama RCG od novembra 2008. godine. Projektom je obezbeđena nabavka 150 kontejnera za separatno odlaganje otpada na 50 lokacija i oprema za obradu sekundarnih sirovina koja se sastoji iz: transportno-separacione trake, drobilice za staklo, kidalice za tvrdu plastiku, metal i drvenu ambalažu i horizontalne prese za pet i aluminijumske limenke. Ova oprema predstavlja nezavisne funkcionalne jedinice. Tehnologija recikliranja je linijskog karaktera. Predviđeno je recikliranje papira, kartona, pet i metalne ambalaže. Otpad koji se želi reciklirati nalazi se u prihvatnom košu, iz kojeg se transportno-separacionim trakastim sistemom transportuje, uz ručnu seoparaciju do prese za baliranje ili drobilice za staklo. Tokom jula 2007. godine postavljeni su kontejneri na 20 lokacija za separatno odlaganje otpada na teritoriji Opštine Kotor. U septembru 2007. godine počela je sa radom reciklažna stanica. Ovaj Pilot projekat se realizovao, ali dosta sporo zbog nedovoljne ekološke svijesti građana i mijenjanja ukorenjenih navika.

Sada, nakon isteka roka prve privremene regionalne sanitarne deponije „Lovanja“, nadležno ministarstvo u saradnji sa lokalnim upravama Kotora, Tivta i Budve je u obavezi da definiše lokaciju gdje će biti izgrađena druga sanitarna regionalna deponija. Nužno je i nabavljanje nove i kvalitetnije opreme za komunalna preduzeća, rad na selekciji i reciklaži

otpada kao i djelom za saniranje situacija divljih deponija i marketing kako bi se unaprijedila svijest građana o nužnosti očuvanja životne sredine. Potrebno je, između ostalog, u narednom planskom periodu realizovati sanaciju divljih deponija, što podrazumijeva najprije izadu mape svih divljih deponija, informativno-edukativnu kampanju sa akcionim planom čišćenja divljih deponija, način sprečavanja budućeg nastajanja takvih deponija i dr.

Master planom upravljanja otpadom RCG predviđeno je kao privremeni strateški cilj osnivanje mreže međuopštinskih deponija koje zadovoljavaju standarde EU, uz povećanu primjenu aktivnosti recikliranja i proširenje područja prikupljanja otpada do najvećeg nivoa izvodljivosti.

Napomena: trenutno stanje po pitanju čvrstog otpada je ozbiljan ekološki problem, iako je u toku iznalaženje lokacije za deponiju od strane Ministarstva za turizam i zaštitu životne sredine, kao i izrada akcionog plana za upravljanje čvrstim otpadom od strane lokalne uprave. Osnovni problem kod određivanja lokacije nove sanitarne deponije za opštine Kotor, Tivat, Budvu, a možda i Herceg Novi je strogo osporavanje lokacije »Trešanjski mlin«, jer je juna 2008. godine Skupština Opštine Kotor reagovala zaključkom u kojem je izraženo protivljenje namjeri da se izgradi regionalna sanitarna deponija na pomenutoj lokaciji. Ovaj problem bio je i predmet nekoliko peticija građana Grblja.

Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine izjasnilo se da je spremno da prihvati novu lokaciju za izgradnju regionalnog centra za tretman otpada, za koju se Kotor, Budva i Tivat dogovore, a koja zadovoljava propisima utvrđene uslove, iako je utvrđeno da lokacija u blizini Trešanjskog mlina na najbolji način zadovoljava uslove za izgradnju regionalnog centra za tretman otpada za opštine Kotor, Budva i Tivat.

Tretman čvrstog otpada

Infrastrukturna opremljenost u oblasti upravljanja otpadom u opštini Kotor se može posmatrati kroz sledeće faze tretmana čvrstog otpada

- sakupljanje čvrstog otpada
- transport čvrstog otpada
- prerada i odlaganje čvrstog otpada.

U kotorskoj opštini imamo uglavnom dovoljan broj kontejnera koji su locirani na pozicijama koje su definisane od Sekretarijata za urbanizam uz saradnju sa JKP Kotor.Raspoloživi kontejneri se koriste za neselektivni način prikupljanja otpada.

Transport otpada se vrši specijalnim vozilima i možemo konstatovati da JKP raspolaže sa dovoljnim kapacitetima za ovu fazu posla.

U fazi prerade i odlaganja čvrstog otpada moramo istaći da postoji reciklažni centar i pretovarna stanica .Kapacitet reciklažnog centra je 40 t /dan.

Sanitarne deponije, poslije zatvaranja “Lovanje” nema, već se čvrsti otpad odvozi na deponije u susjedne opštine.

Odvođenje otpadnih voda

Gradsko područje opštine Kotor je raspoređeno u vidu zasebnih celina oko Bokokotorskog zaliva. Područje Kotor-Dobrota ima oko 14 000 stalnih stanovnika. Ostalih 9 000 živi u naseljima oko zaliva (Risnu, Perastu i Prčnju) i u zaleđu (Gornjem i Donjem Grblju).

Za razliku od vodovodnog sistema, kanalizacioni sistem Kotora postoji samo u pojedinim, većim

naseljima. Za sada se otpadna voda ispušta u otvoreno more samo uz mehaničko prečišćavanje.

Priključenost na kanalizaciju je relativno mala, pokriveni su samo Stari grad, grad Kotor i Dobrota odvodeći otpadnu vodu od oko 8 200 stalnih stanovnika i 1 400 turista. Stanje oko 70% postojeće mreže je loše sa stalnim ispadima sistema. Tokom letnjih meseci primećen je

porast koncentracije soli, što je slučaj i sa pijaćom vodom zbog infiltracije slane podzemne vode.
Kanalizacioni sistem Kotora građen je kao separatni sistem, tj. atmosferske i fekalne vode se odvode posebnim sistemima. Funkcionalno gledano, sistem se sastoji od kanalizacionog sistema Kotor – Trašte, koji je jednim dijelom zajednički sistem za Kotor i Tivat, glavnog gradskog sistema na obali i lokalnih kanalizacionih sistema pojedinih naselja. Lokalni sistemi su uglavnom stari sistemi, dok glavni gradski sistem i sistem Kotor – Trašte predstavljaju noviji dio sistema (pušten u rad 2001. godine). Stari kanalizacioni sistemi su građeni kada i stambene zgrade i većina njih se sada nalazi u veoma lošem stanju. Građeni su najčešće od keramičkih ili azbest cementnih cijevi. Zbog dotrajalosti i neadekvatnog održavanja, mnogi od ovih sistema su oštećeni i kroz oštećenja dolazi do isticanja otpadne vode u okolinu ili obrnuto, do prodora podzemnih i atmosferskih voda u kanalizacioni sistem za vrijeme kiša. S obzirom da su neki od starih sistema priključeni na novi sistem, ovo predstavlja veliki problem u funkcionisanju novog dijela kanalizacionog sistema.
Glavni dijelovi kanalizacionog sistema Kotora i njegovo funkcionisanje
Kanalizacioni sistem Kotor-Trašte služi za odvođenje otpadnih voda iz Kotora, industrijske zone Kotora i Tivta u otvoreno more. S obzirom da se prostire na teritoriji dvije opštine ima regionalni karakter. Kapacitet kotorskog dijela sistema je cca 160 l/s iz Kotora i cca 70 l/s iz ind. zone.
Glavni dijelovi sistema Kotor -Trašte su: PS Peluzica, potisni cjevovod do tunela Vrmac (DN300, L=1,2 km), gravitacioni kolektor u tunelu (70/120 cm, AB, L=1,7 km), sifonski cjevovod (O500, PVC, L=3,5 km), gravitacioni cjevovod DN600, PE, L=4,5 km sa dva hidrotehni.ka tunela du.ine 0,2 km i 1,2 km i podmorski ispust u zalivu Tra.te (DN600, PE, L=3,6 km).
Glavni gradski sistem služi za sakupljanje otpadne vode od pojedinih sekundarnih sistema do PS Peluzica. Predviđeno je da ima dva kraka: istočni (Dobrota) i južni krak (potez Muo-Stoliv). Do sada je izgrađen samo dio istočnog dijela od Peluzice do Kampa i na njega su priključeni sekundarni sistemi Novog naselja, Opšte bolnice, Rakita, Starog grada, dijela naselja Zlatne njive, Plagenti i naselje Sv. Vrača. S obzirom da je ovaj dio zaliva najgušće naseljen, na ovaj dio sistema se može priključiti skoro 50% stanovnika opštine. Međutim da bi svi potrošači ovog područja bili priključeni potrebno je sanirati postojeće, odnosno izgraditi nove ulične vodove.
Zbog cijevnog materijala ovi sistemi su u lošem stanju i najvećim dijelom su uzrok prodoru »strane vode« u sistemu, povremenih začepljenja i pojave neprijatnog mirisa (npr. u Dobroti od Fakulteta do Plagenata). Kanalizacioni sistem Plagenata je kompletno zamijenjen i priključen na glavni gradski sistem, ali zbog velike količine smeća (higijenski materijali, vlažne maramice, tkanina i sl.) ranije izgrađena pumpna stanica Plagenti nije mogla dalje da transportuje taj materijal. Zahvaljujući angažovanju austrijskog konsultanta, postojeće pumpe su zamijenjene pumpama posebne konstrukcije koje su manje osetljive na navedene materijale u otpadnoj vodi.
Kanalizacioni sistem Starog grada je specifičan i predstavlja posebnu cjelinu. Izgrađen je u većem dijelu grada, a glavni kolektor je, zajedno sa ostalim instalacijama smješten u podzemni prolaz ispod ulica starog grada, popularno nazvan ».galerija«. S obzirom da se čitav sistem Starog grada nalazi veoma nisko, postoji pumpna stanica koja prepumpava otpadnu vodu u glavni sistem. U ovom sistemu je takođe postojao problem smeća koji je prevaziđen nabavkom nove pumpe. U gornjem dijelu starog grada i od Katedrale Sv. Tripuna do Gurdića ne postoji kanalizacioni sistem pa se otpadna voda iz ovih dijelova grada kišnim kanalima izliva u more.

Sekundarni sistemi odvode otpadnu vodu od objekata do glavnog sistema. To su obično stari sistemi pojedinih naselja, koji su odvodili vodu u zaliv, a nakon puštanja u rad glavnog sistema, oni su priključeni na njega.
Lokalni sistemi se nalaze u dijelu opštine gdje na obali nema glavnog gradskog sistema. Njima se otpadna voda i dalje ispušta u zaliv. To su stambene zgrade na Sv. Stasiju, naselja Stara slanica, Ćatovića livade, bolnica „Vaso Ćuković“ i dom za stare “Grabovac” u Risnu, kao i jedan cjevovod u naselju Muo. Kanalizacioni sistem ind. zone služi za odvođenje otpadnih voda iz zone do gravitacionog dijela sistema Kotor – Trašte. Sastoji se od sekundarne mreže, gravitacionog cjevovoda kojim se voda dovodi do pumpne stanice, PS Solila i potisni cjevovod kojim pumpe podiže vodu do gravitacionog dijela sistema Kotor – Trašte. Nakon njegove izgradnje početkom devedesetih ovaj sistem je kratko bio u funkciji, ali je nakon kvara na pumpnoj stanici, a s obzirom da većina fabrika nije radila, sistem do danas ostao van funkcije.
Procenat priključenosti na kanalizacione sisteme je veoma mali. Oko 35% stanovnika u gradskim područjima nije priključeno na kanalizaciju. Ovo je delom zbog neizgrađenosti primarnih ali najviše zbog neizgrađenosti sekundarnih sistema. U gradskim područjima Kotora na kanalizaciju je priključeno 45% stanovnika. Ukupna dužina cevi u kanalizacionim mrežama na posmatranom području je 27,1 km odnosno 1,1 m’ po gradskom stanovniku. Jedinična dužina je mala ali odgovara procentu priključenosti i tipična je za gradska područja sa stambenim zgradama.
Odvođenje atmosferskih voda
Generalno gledano, odvođenje atmosferske vode sa područja opštine Kotor vrši se kroz tri sliva:
sjeverni, centralni i južni sliv. Sjeverni sliv predstavlja područje koje gravitira Kotorskom i Risanskom zalivu. S obzirom da se radi o kraškom predjelu ne postoje veći vodotoci. Skoro sav vodeni talog ponire i voda se sliva podzemnim tokovima u zaliv. Neki se ulivaju u more ispod površine mora, a neki se od ovih podzemnih vodotoka završavaju izvorima. Zbog prirode terena ovi izvori imaju promjenjivu izdašnost. Prilikom jačih padavina, voda vrlo brzo ponire i u ovim izvorima se za kratko vrijeme javlja veoma velika količina vode koja formira bujice, ali se isto tako brzo voda povuče pa su ovi vodotoci obično suvi.
Centralni sliv predstavlja područje od Vrmca, odnosno Trojice na sjeveru do južne granice naselja Radanovići. Ovo područje gravitira Tivatskom zalivu.
Južni sliv predstavlja područje južno od Radanovića, a voda ovog sliva otiče u otvoreno more. Zbog sastava tla ovdje postoje vodotoci koji su aktivni tokom većeg dijela godine.
Sa šireg područja naselja voda se odvodi otvorenim – bujičnim kanalima, koji su često u donjem toku izvedeni kao zatvoreni kanali, dok se sa saobraćajnica i drugih uređenim površina u naseljima voda odvodi slivnicima i sistemom cjevovoda do mora ili najbližeg kanala.
S obzirom da je ovo područje ima velike količine padavina potrebno je posebnu pažnju obratiti prilikom dimenzionisanja elemenata sistema, kao i vršiti redovno održavanje sistema za odvođenje atmosferskih voda

10. Saradnja sa međunarodnim institucijama

Projekti čija je implementacija počela 2017. godine dakle koji se trenutno realizuju su sledeći:

1) 'Bolji pristup rastu: klasteri i konkurentnost-umrežavanje u jadranskom regionu' -BACAR
Naziv programa kroz koji su dodijeljena sredstva: INTERREG IPA program prekogranične saradnje Hrvatska – BiH – Crna Gora 2014-2020
Prioritetna os: Jačanje konkurentnosti i razvoja poslovnog okruženja u programskoj oblasti

Budžet: 1.019.844 Eur (EU: 866.867 Eur =85%)
Trajanje: 27 mjeseci (Jun 2017 – Avgust 2019)
PARTNERSTVO:
Vodeći partner: Opština Kotor
Partner Opštini Kotor sa crnogorske strane: Privredna komora Crne Gore
Javna institucije RERA SD za razvoj Splitsko-dalmatinskog okruga (Hrvatska)
Ministarstvo gospodarstva/privrede Hercegovačko-neretvanskog kantona/županije (BIH)
PKRS Područna privredna komora Trebinje (BIH)
Kratak opis projekta:
Opština Kotor je kao vodeći partner u okviru prvog poziva za projekte IPA trilateralnog programa prekogranične saradnje između Hrvatske, BiH i Crne Gore (Interreg IPA Cross-border Cooperation Programme Croatia-Bosnia and Herzegovina-Montenegro 2014-2020.) aplicirala projektom 'Bolji pristup rastu: klasteri i konkurentnost-umrežavanje u jadranskom regionu-BACAR (Better Access to Growth: Clusters and Competitiveness – Networking on Adriatic Region) sa okvirnim projektnim budzetom od 1.019.844 Eur za sve partnere. Cilj projekta je obezbeđivanje podrške razvoju preduzetnistva kroz jačanje institucionalne infrastrukture, podsticanje udruživanja malih i srednjih preduzeća kroz klastere i promocija preduzeca kroz razvoj elektronskog poslovanja. Projekat je ušao u grupu od najboljih 5 projekata koji će biti odobreni za finansiranje u okviru prioriteta 4: "Jačanje konkurentnosti i razvoj poslovnog okruženja u programskom području" – koji doprinosi rješavanju glavnih izazova u oblasti jačanja saradnje između poslovnih subjekata i istraživačkih organizacija i njihove klasterizacije u pravcu razvoja novih proizvoda i usluga u programskom području tri zemlje. Sa crnogorske strane partner Opštini Kotor je Privredna komora Crne Gore a budžet za Opštinu Kotor je 217,290.10 Eur Imajući u vidu da je specifični cilj ovog programskog prioriteta jačanje institucionalne infrastrukture i usluga kako se bi se povećala konkurentnost i razvoj poslovnog okruženja u programskom području, dio tih sredstava u iznosu od 33,680.00 EUR je namijenjen razvoju i opremanju Biznis investicionog i informacionog centra Kotor, kao jednog od tri regonalna biznis centra-završena rekonstrukcija i opremanje pres sala Kultirnog centra Nikola Đurković u Kotoru.
U sve tri zemlje (na pilot teritorijama: Kotor-Boka Kotorska, Mostarski okrug i Trebinje, Splitsko-Dalmatinska županija) će se raditi na uspostavljanju i/ili jačanju po tri klastera. Klasteri su kreativna idustrija, turizam i agro-ruralna mala proizvodnja i prerada (voće, povrće, ljekovito bilje).
Opština Kotor će, kao vodeći partner na projektu, voditi računa o tome da se sve aktivnosti metodološki na isti način sprovode i da se pozitivna iskustva ili pitanja relevantna sa sve zemlje iskomuniciraju među prekograničnim partnerima.
Projekt menadžer: Jelena Stjepčević
Koordinatorka Kancelarije za međunarodnu saradnju

2) "SUMPORT- "ODRŽIVA MOBILNOST U LUČKIM GRADOVIMA MED PODRUČJA"

Program kroz koji su dodijeljena sredstva: INTERREG MEDITERRANEAN-TRANSNACIONALNI MEDITERANSKI PROGRAM Prioritetna os 2: Jačanje niskokarbonskih strategija i energetske efikasnosti u specifičnim MED teritortijama;Specifični cilj 2.3. Jačanje kapaciteta korišćenja niskokarbonskih transportnih sistema i multimodalnih veza medju njima, aplicirano u okviru prvog poziva za projekte koji je bio otvoren od 1.09.2015-2.11.2015.
Kratak opis projekta:
Implementavija Projekta SUMPORT - Održiva urbana mobilnost u MED LUČKIM gradovima započela je 01.02.2017.godine. Ukupna vrijednost projekta je 2.358.759,20EUR

od čega je za aktivnosti u našoj opštini predviđeno 189.200,00EUR. Opština Kotor će sa svoje strane obezbijediti učešće u iznosu od 28.380,00EUR odnosno 15%. Trajanje projekta je 30 mjeseci.
U ovom kontekstu, projekat SUMPORT (Održiva urbana mobilnost u MED LUČKIM gradovima) je osmišljen radi povećanja kapaciteta planiranja u vezi s održivom mobilnošću lučkih gradova kroz dijeljenje iskustava, pilot akcija i organizovanja obuka. Zapravo, SUMPORT omogućava lučkim gradovima učesnicima da izrade ili ažuriraju svoj Plan održive urbane mobilnosti (SUMP), kao dugoročna strateška dokumenta za budući razvoj grada koji mogu djelotvorno da rješavaju transportna pitanja.Kroz ovaj projekat planirana je adaptacija dionice puta od Ele u Dobroti do naselja Kamp u svrhe biciklističkog saobraćaja.
Ciljevi SUMPORT projekta su:
• Unapređenje kapaciteta planiranja u vezi s održivom mobilnošću kroz obuke državnih službenika, koji imaju koristi od iskustva i stručnosti MED lučkih gradova učesnika;
• Ispitivanje ili simulacija pilot akcija povezanih sa održivom mobilnošću u gradovima učesnicima: Valensija, Kopar, Kotor, Drač, Limasol, Igumenica;
• Razviti, ažurirati ili uskladiti SUMP-ove u MED lučkim gradovima učesnicima;
• Razvoj SUMPORT platforme za elektronsko učenje koja uključuje postepen proces da se izradi SUMP i sadrži savjete za sprovođenje akcija povezanih s održivom mobilnošću;
• Dijeljenje SUMPORT iskustva i obezbjeđenje njegovog preuzimanja i u drugim sličnim kontekstima kroz tehnička dešavanja, aktivnosti obuke i platformu za elektronsko učenje.
Projekat zajednički sprovodi 10 partnera iz 6 evropskih zemalja i to:
1. Central European Initiative,
2. Institute for Transport and Logistics,
3. Durrës Municipality,
4. Fundación Valenciaport,
5. Las Naves,
6. Municipality of Koper,
7. Aristotle University of Thessaloniki,
8. Region of Epirus
9. Regional Unit of Thesprotia i
10. Limassol Municipality.

Pridruženi partneri na projektu su: Igoumenitsa Port Authority (GR), Durres Port Authority (AL), Autoridad Portuaria de Valencia (ES), Cyprus Port Authority (CY), Luka Koper, port and logistic system, d.d. (SLO), Port of Kotor (MNE).
Projekat SUMPORT je sufinansiran od strane Evropskog fonda za regionalni razvoj.
Projekt menadzer: Nadja Radulović
Sekretarijat za zaštitu prirodne i kulturne baštine

3. 'PREKOGRANIČNA SARADNJA I KONKURENTNOST MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA'- 3C4SME
Program: INTERREG-IPA program prekogranične saradnje za Italiju, Albaniju i Crnu Goru 2014-2020- prvi poziv za projekte
Prioritetna os 1: Jačanje prekogranične saradnje i konkurentonsti malih i srednjih preduzeća
Specifični cilj 1.1: Jačanje okvirnih uslova za razvoj prekograničnog tržišta za mala i srednja preduzeća.
Budžet: 1.019.844 EUR za sve partnere. Budžet za Opštinu Kotor je 75, 375.00 Eura.
Partnerstvo:
Vodeći partner na projektu je Asocijacija zanatlija i malih preduzeća Pulje iz Italije a ostali partneri su: Asocijacija zanatlija i malih preduzeća regije Molize iz Italije, Opština Fier iz

Albanije, Centar za razvoj biznisa iz Albanije, Opština Kotor i Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća iz Crne Gore.
Projekat je pripremljen sa ciljem jačanja konkurentnosti u regionu i pružanja podrške aktivnostima iz sfere biznisa kao i malim i srednjim preduzećima posebno u pogledu poboljšanja pristupa finansiranju inovativnih projekata. Istraživanje regionalnog tržišta sprovedeno prilikom pripreme ove projektne ideje pokazalo je da je nedostatak pristupa odgovarajućim finansijskim instrumetima zbog izloženosti riziku najveći izazov za mala i srednja preduzeća. Podrška ovog projekta fokusira se na pružanje smjernica za jačanje strategija podrške i finansiranja inovativnih malih i srednjih preduzeća u regionu. Pilot aktivnosti koje će se sprovoditi na teritorijama obuhvaćenim projektom predviđaju fazu analize i proučavanja regionalnih sistema na normativnom nivou. Predmet analize će takodje biti dostupni finansijski instrumenti u oblasti intervencije, pristup koji mala i srednja preduzeća imaju njima i postojeće dobre prakse na lokalnom, regionalnom, nacionalnom i evropskom nivou.
Za implementaciju aktivnosti projektni partneri koji predstavljaju institucije za podršku razvoja biznisa i preduzetništva iskoristiće svoja znanja i iskustvo i obezbijediti razmjenu dobre prakse, prekograničnih mreža kao i održivost projekta.
Više informacija o programu

4. 'OTKRIVANJE, IZLAGANJE I KORIŠĆENJE JEVREJSKE BAŠTINE U DUNAVSKOM REGIONU' - REDISCOVER
Program: Dunavski transnacionalni program (DTP)
Specifični cilj 2.2: Jačanje održive upotrebe prirodnih i kulturnih resursa odnosno nasleđa
Budžet za Opštinu Kotor: 118.898,00 Eura
Partnerstvo:
Vodeći partner: Grad Segedin
Partnerstvo je bazirano između 9 opština slične veličine, istorijskih obilježja, jevrejskom baštinom i misijom u oblasti turizma i kulture: Segedin (HU), Banja Luka (BA), Galati (RO), Kotor (ME), Murska Sobota (SI), Osijek (HR), Regensburg (DE), Subotica (RS) i Timisoara (RO). Svi učestvuju u implementaciji projekta u svojstvu partnera, jedino su Murska Sobota i Subotica pridruženi partneri. Svi gradovi osim Regensburga su upareni sa 9 tematskih partnera:
- Tematski partneri: Institut za kulturu, turizam i sport Murska Sobota (SI); Muzej grada Subotice (RS); Neprofitna turistička organizacija Segedin i okolina (HU)
- Tematski pridruženi partneri: Jevrejska zajednica Banja Luke (BA); Jevrejska zajednica Crne Gore (ME); Jevrejska zajednica Osijeka (HR); Jevrejska zajednica Segedina (HU); Jevrejska zajednica Timisoara (RO); Rumunski institut za istraživanje nacionalnih manjina.
Kratak opis projekta:
Opština Kotor je partner na projektu 'Otkrivanje, izlaganje i korišćenje jevrejske baštine u Dunavskom regionu-REDISCOVER' koji je odobren za finansiranje u okviru Dunavskog transnacionalnog programa INTERREG Danube.
Vodeći partner na projektu 'REDISCOVER' je pobratimski grad Segedin. Projekat je kandidovan u okviru specifičnog cilja 2.2: Jačanje održive upotrebe prirodnih i kulturnih resursa odnosno nasleđa.Glavni cilj projekta je otkrivanje potencijala zajedničke jevrejske baštine područja obuhvaćenih projektom i razvijanje modernih turističkih rješenja uz rezultate u vidu tematskih pilot projekata kao i transnacionalnih turističkih proizvoda i usluga.
Drugi Poziv je bio otvoren za predstavnike crnogorskih institucija, lokalnih samouprava i organizacija civilnog sektora zainteresovane za sprovođenje projekata u okviru sljedećih tematskih prioriteta:

- Inovativno i društveno odgovoran Dunavski Region
- Ekološko i kulturno odgovoran Dunavski Region;
- Bolje povezan i energetski odgovoran region.

Više informacija o programu

5. 'Regionalni program lokalne demokratije na zapadnom Balkanu' - RELOAD

Opština Kotor je sa još četiri jedinice lokalne samouprave iz Crne Gore odabrana za implementaciju projekta ReLOad (Regionalni program lokalne demokratije na zapadnom Balkanu) koji sprovodi Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) u šest zemalja regiona i to: Albaniji, Bosni i Hercegovini (BiH), Makedoniji, Crnoj Gori, Kosovu i Srbiji. Ukupna vrijednost sredstava odobrenih Opštini Kotor je 120.000 eura. Sredstva u iznosu od 100.000 eura biće usmjerena na grantove nevladinim organizacijama, a 20.000 eura na stvaranje tehničkih uslova u lokalnoj samoupravi za implementaciju projekta. Cilj projekta je jačanje partnerstva između jedinica lokalne samouprave i civilnog društva u regiji Zapadnog Balkana kroz ostvarenje javnog interesa i izgradnju i širenje.

11. Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenja planskih dokumenata

Pomenuta saradnja se ocjenjuje vrlo dobrom. U tom pravcu se ističu i mnogobrojni seminari i radionice organizovani od strane Ministarstva, koje događaje su nadležni u opštini Kotor redovno posjećivali.

12. Povjereni poslovi od strane državne uprave

Novim Zakonom je ujedno propisano i dato u nadležnost organima lokalne uprave postupanje u slučajevima legalizacije bespravnih objekata, kao i propisivanje UTU, a u skladu sa Uredbom o povjeravanju djela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma jedinicama lokalne samouprave („Sl.list CG“, broj 68/17 odnosno „Sl.list CG“, broj 87/18).

13. Urbanističko-arhitektonski konkursi

2018.godine nije raspisan ni jedan konkurs

14. Podaci o porezu na nepokretnosti (primarni i sekundarni) i svojinski režim na zemljištu

Promjenom Zakona o porezu na nepokretnosti u 2015.godini, sa primjenom od 01.01.2016.godine, promjenjen je i način oporezivanja nelegalnih objekata, odnosno oporezuju se samo nelegalno podignuti objekti koji se nalaze na području koje je u obuhvatu planske dokumentacije.

Što se tiče zemljišta koje se nalazi na području opštine Kotor osim podatka o broju donesenih rješenja za 2017.godinu, (jedno rješenje za zemljište obuhvata sve parcele koje posjeduje poreski obveznik) i podatka da se uglavnom radi o vlasničkom, odnosno suvlasničkom režimu za zemljište, nismo u mogućnosti da dostavimo podatke površinski i procentualno, s obzirom da su to podaci sa kojima raspolaže Uprava za nekretnine, područna jedinica Kotor.

Ukupan broj donesenih rješenja za imovinu na području opštine Kotor za period od 01.01.do 06.12.2018.godine je 24.577 rješenja i to:

-zaduženja za rezidente(primarni) ..... 11955 rješenja
-zaduženja za nerezidente(sekundarni)..... 7179 rješenja
-zaduženja za zemljište..... 5043,
-zaduženja za pravna lica..... 402,

Pravna lica se oporezuju jednim riješenjem za svu imovinu koja se na njih vodi.

Što se tiče zemljišta koje se nalazi na području opštine Kotor, jedno rješenje za zemljište obuhvata sve parcele koje posjeduje poreski obveznik .

15. Podaci o turizmu

- smještajni kapaciteti
  - Hoteli

kategorija	*****	****	***	**	ukupno
hoteli	5	18	10	2	35
broj ležajeva	359	540	310	92	1301

  - Privatni smještaj

vrsta	*****	****	***	**	*	Ukupno
Sobe						
br.ležaja						
Apartmani						
br.ležaja						
kuće za izn						
br.ležaja						
Kuće, izn.						
br.ležaja						

  - Hosteli

Hosteli	Broj ležajeva
8	614

Na osnovu podataka dobijenih od Monstat-a u Kotoru je od početka godine do 31.08.2018. godine boravilo 37 457 turista, što je za 37% više u odnosu na isti uporedni period prošle godine. U istom periodu ostvareno je 98 115 noćenja, što je za 34% više u odnosu na isti uporedni period prošle godine. Napominjeno da se ovi podaci odnose na kolektivni vid smještaja.

Kada su u pitanju izletničke posjete i u tom segmentu smo zabilježili dobre rezultate. Od početka godine do 30.09. Kotor je posjetilo 401 422 izletnika koji su obuihvaćeni obavezom plaćanja izletničke takse, što je za 6% više u odnosu na isti uporedni period prošle godine. Blagi pad je zabilježen samo u broju kruzera kojih je ove godine za 8% manje, dok je broj putnika na kruzerima manji za 15%.

Na osnovu dostupnih podataka možemo zaključiti da je sezona imala pozitivne i kvalitativne i kvantitativne efekte i da nisu zabilježeni posebni problemi osim saobraćajnih gužvi.

IV PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA

1. Objekti izgrađeni sa građevinskom dozvolom

Od 7.04.2017.godine uveden je moratorijum na izgradnju u zalivskom dijelu Opštine, odnosno u dijelu Opštine koji je u u granicama prirodnog i kulturno istorijskog područja Kotora upisanog 1979. godine na Listu svjetske baštine UNESCO-a, te je broj izdatih građevinskih dozvola veoma mali.

- stambeni objekti_____6
- stambeno poslovni objekti_____1
- poslovni objekti_____

- rek., dog., nadog._____1
- infrast.objekti_____3
- turist.objekti_____1
- pomoćni objekti_____

2. Objekti izgrađeni sa građevinskom i upotrebnom dozvolom
Izdato je 22 upotrebne dozvole.

3.Objekti izgrađeni bez građevinske dozvole sa posebnim osvrtom na uklopljene objekte
U Zakonom ostavljenom roku podnijeto je ukupno 2950 zahtjeva za legalizaciju bespravnih objekata.
Broj zahtjeva podnijetih posle roka je 81.

Do dana podnošenja predmetnog Izvještaja nije donijeto nijedno rješenje o legalizaciji. Postupak je obustavljen u 2 predmeta, oba za stambene objekte.

Donijeta su 224 rješenja o prekidu postupka do donošenja plana generalne regulacije i 2 rješenja o prekidu postupka do rješavanja imovinsko-pravnih odnosa.

Tražena je dopuna u 2.122 predmeta, od čega se oko 95% predmeta odnosi na stambene objekte.

4.Objekti koji su uklopljeni u planski dokument i objekti koji nisu uklopljeni u planski dokument
U postupku odlučivanja po dokumentaciji podnijetoj po pozivima, na osnovu člana 158. Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, formirano je ukupno 26 predmeta, od koji je 25 za stambene, a 1 za poslovne objekte, za koje će u kratkom roku biti ispunjeni svi uslovi za legalizaciju i donijeta rješenja o legalizaciji.

V ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

1. Zahtjevi za izmjenu planskog dokumenta

Potreba za izradom planskih rješenja iskazuje se kroz potrebe pojedinačnih vlasnika i korisnika prostora, te se planiranje mora usklađivati i u tom smislu.

Zahtjevi zainteresovanih korisnika prostora uglavnom se odnose na potrebu izgradnje turističkih kapaciteta i stambenih objekata.

Nadležnom Sekretarijatu podnijeti su zahtjevi za planove koji su dostavljeni obrađivačima planskih dokumenata.

Usvajanjem PUP-a zaokružiće se intezivna aktivnost na ovom najvišem opštinskom planskom dokumentu. To će usloviti i značajno smanjenje broja zahtjeva i inicijativa za izmjenama planskih dokumenata, jer će PUP-om biti definisana namjena prostora.

Tokom javnih rasprava po nacrtima planskih dokumenata iskazane su pojedinačne primjedbe zainteresirane javnosti, a koje su bile usmjerene na promjenu namjene iz zelene površine u površine za stanovanje.

Sve primjedbe se objavljuju na sajtu Opštine Kotor.

2. Zahtjevi za uklapanje bespravno sagrađenih objekata u planski dokument

U Zakonom ostavljenom roku podnijeto je ukupno 2950 zahtjeva za legalizaciju bespravnih objekata.
Broj zahtjeva podnijetih posle roka je 81.

Do dana podnošenja predmetnog Izvještaja nije donijeto nijedno rješenje o legalizaciji. Međutim, u postupku odlučivanja po dokumentaciji podnijetoj po pozivima, na osnovu člana 158. Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, formirano je ukupno 26 predmeta, od koji je 25 za stambene, a 1 za poslovne objekte, za koje će u kratkom roku biti ispunjeni svi uslovi za legalizaciju i donijeta rješenja o legalizaciji.

Postupak je obustavljen u 2 predmeta, oba za stambene objekte.

Donijeta su 224 rješenja o prekidu postupka do donošenja plana generalne regulacije i 2 rješenja o prekidu postupka do rješavanja imovinsko-pravnih odnosa.

Tražena je dopuna u 2.122 predmeta, od čega se oko 95% predmeta odnosi na stambene objekte.

VI PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

Samo donošenje urbanističkih planova nije dovoljno da obezbjedi uređenje grada planiranog nivoa. Pogotovo danas kada je privučena pažnja graditelja i bogatih investitora. Neophodna je odgovarajuća zemljišna politika, kako bi se omogućilo profesionalno planiranje i kasnije sprovođenje planova. U uslovima poštovanja privatne svojine u zamjenu za nekadašnju društvenu, potrebno je obezbijediti realne izvore finansiranja ovakvih površina, odnosno obeštećenja vlasnika zemljišta. Potpuno komunalno opremanje grada i uređenja javnih površina i sadržaja takođe mora biti obezbjeđeno odgovarajućom zemljišnom politikom i odgovarajućim upravljanjem Grada, a u skladu sa važećim planskim dokumentom.

Zemljišna politika ima za osnovni cilj unapređenje, zaštitu i korišćenje zemljišta. Za aktivnu zemljišnu politiku odlučujuće je važno da država i lokalne zajednice obezbjede efikasan tretman građevinskog zemljišta, neophodnog za razvoj društvene infrastrukture. S toga je potrebno uraditi Baznu studiju zemljišne politike Opštine Kotor.

ANEX 12
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2018.GODINI
ZA OPŠTINU MOJKOVAC

I UVOD

1. Sadržina Izvještaja

Izvještaj se izrađuje po metodologiji sadržanoj u Uputstvu o bližem sadržaju izvještaja o stanju uređenja prostora lokalne samouprave, kojim je propisano da Izvještaj treba da sadrži: realizacija obaveza i aktivnosti po osnovu Izvještaja za prethodnu godinu, analiza sprovođenja planskih dokumenata, sprovedene mjere i njihov uticaj na upravljanje prostorom i njegovu zaštitu, podatke o izgrađenim objektima uključujući i objekte izgrađene suprotno zakonu, zahtjeve korisnika prostor i predlog mjera za unapređenje politike uređenja prostora.
Planiranjem prostora se smatra utvrđivanje namjena i načina korišćenja prostora, izrada i donošenja planskih dokumenata kao i praćenje njihovog ostvarivanja.
Uređenjem prostora se smatra privođenje namjeni prostora koji je već utvrđen usvojenim planskim dokumentom.
Cilj planiranja i uređenja prostora su aktivnosti na obezbeđivanju uslova zaštite, unapređenja, korišćenja i upravljanja prostorom na teritoriji opštine Mojkovac, kao posebno vrijednog prirodnog bogatstva, u skladu sa planskom dokumentacijom kojom se određuju mjere i smjernice za uređenje, zaštitu i unapređenje prostora, a prema posebnim propisima iz oblasti zaštite životne sredine, kulturno-istorijskog i turističkog, stvorenog i prirodnog nasljeđa: šuma, voda, infrastrukturnih objekata i dr.

Za potrebe izrade predmetnog Izvještaja, nadležnom Sekretarijatu podatke su dostavili: Ministarstva finansija- komisija za povraćaj i obeštećenje iz Bijelog Polja; Uprava za nekretnine - Područna jedinica Mojkovac; Sekreatrijat za finansije, ekonomiju i lokalne javne prihode Opštine Mojkovac, CEDIS i Komunalna policija. Tražene podatke nijesu dostavili: DOO Komunalne usluge - Gradac Mojkovac; Služba zaštite Opštine Mojkovac i Turistička organizacija Mojkovac.

Predmetni Izvještaj o stanju uređenja prostora je izrađen za period od **01.01.2018. do 14.12.2018. godine**

2. Realizacija obaveza i aktivnosti po osnovu Izvještaja za 2017. godinu

Izvještaj o stanju uređenja prostora za 2017. godinu je napravio presjek nezavršenih obaveza i obaveza u završnoj fazi realizacije, koje su bile predmet Programa uređenja prostora za 2017. godinu. U toku 2018. godine realizovane su sljedeće nezavršene obaveze i aktivnosti koje su bile predviđene Programom uređenja prostora za 2017. godinu:

Izrada tehničke dokumentacije		**Iznos sredstava**	**Izvori finansiranja**	**Faza realizacije**	
				2017.godina	**2018.godina**
1.	Pješačka staza u Poljima, 2km (Donja Polja)	2.000,00 €	Opština Mojkovac	nije realizovano	realizovano
2.	Izgradnja mosta na Tari, put Mojkovac - Vragodo	60.000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	realizacija u toku	realizacija u toku
3.	Pasarela na Jalovištu	14.000,00 €	Opština Mojkovac	nije realizovano	realizovano
4.	Uređenje zelenih površina na Jalovištu (oko 3,3ha)	2.450,00 €	Opština Mojkovac	realizacija u toku	realizovano
5.	Izgradnja ljetnje scene	2.000,00 €	Opština Mojkovac	nije realizovano	nije realizovano
6.	Izgradnja fekalne kanalizacije (Podbišće, Ambarine i Jušković potok)	30.000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	nije realizovano	realizacija u toku
UKUPNO:		**110.450,00 €**			

Izgradnja, rekonstrukcija		Iznos sredstava	Izvori finansiranja	Faza realizacije	
				2017.godina	2018.godina
	• **Lokalna infrastruktura**	**2.709.000,00 €**			
1.	Izgradanja puta Vragodo – Vrioca - Žarski katun, I faza	1.270.000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	realizacija u toku	realizovano
2.	Rekonstrukcija ulice Nemanjića	515.000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	realizacija u toku	realizovano
3.	Razdvajanje fekalne i atmosferske kanalizacije I faza	900.000,00 €	Donacija	nije realizovano	nije realizovano
4.	Regulacija atmosferskih voda (kanal kod Čuljkovića)	6.000,00 €	Opština Mojkovac	nije realizovano	nije realizovano
5.	Izgradnja ulične rasvjete (Polja, Gornji Mojkovac)	18.000,00 €	Opština Mojkovac	realizacija u toku	realizovano
	• **Građevinski objekti**	**140.000,00 €**			
1.	Izgradnja stambene zgrade za lica sa socijalnim potrebama, lamela 2 - I faza	120.000,00 €	Opština Mojkovac	realizacija u toku	realizovano
2.	Izgradnja ljetnje scene	10.000,00 €	Opština Mojkovac	nije realizovano	nije realizovano
3.	Sredstava za Mjesne zajednice - domovi, kapele i sportski poligoni	10.000,00 €	Opština Mojkovac	djelimično realizovano	realizovano
	• **Ostalo**	**33.000,00 €**			
1.	Održavanje vjerskih objekata i kul. istorijskih spomenika	5.000,00 €	Opština Mojkovac	djelimično realizovano	djelimično realizovano
3.	Uređenje gradskog trga	2.000,00 €	Opština Mojkovac	nije realizovano	nije realizovano
4.	Uređenje prostora za Biznis zonu	10.000,00 €	Opština Mojkovac	nije realizovano	nije realizovano
5.	Učešće u sanaciji fasada na zgradama u užem gradskom jezgru	1.000,00 €	Opština Mojkovac	nije realizovano	nije realizovano
6.	Priključenje kapitalnih objekata (struja voda, kanalizacija	7.000,00 €	Opština Mojkovac	djelimično realizovano	djelimično realizovano
7.	Konsultantske usluge i tehnički prijemi	8.000,00 €	Opština Mojkovac	djelimično realizovano	djelimično realizovano
UKUPNO:		**2.882.000,00 €**			

II ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

Organizacija, korišćenje i namjena prostora po planskim dokumentima lokalne samouprave – pokrivenost teritorije lokalne samouprave planskim dokumentima

Prostorno – urbanistički plan opštine Mojkovac ("Sl.list CG- opštinski propisi", br. 19/11 i 9/14) obuhvata površina od 367 km², što predstavlja ukupnu administrativnu površinu opštine sa 8669 stanovnika, gustinom naseljenosti 23,6 st/km² i 15 naselja u 18 katastarskih opština. U okviru PUP-a razlikujemo prostorno – urbanističku i detaljno – urbanističku razradu prostora. U okviru prostorne razrade definisane su smjernice za direktnu primjenu Plana, ali i data mogućnost da se u skladu sa potrebama korisnika prostora mogu donijeti detaljni urbanistički planovi, urbanistički projekti i lokalne studije lokacije kako bi se dataljnije razradile lokacije od izuzetnog značaja za Opštinu. Detaljnom razradom, u granicama gradskog građevinskog zemljišta, je obuhvaćena teritorija gradskog naselja Mojkovac sa prigradskim naseljam površine 521,72 ha. Planirano je donošenje 10 detaljno – urbanističkih planova ukupne površine 319,91ha što se u praksi pokazalo kao razvojna barijera sobzirom na finansijsku nemoć Opštine da donese sve planirane planove. U cilju prevazilaženja te razvojne kočnice, 2013 godine, pristupilo se Izmjeni i dopuni PUP-a "Mojkovac". Programskim zadatkom su definisane manje izmjene namjene površina u

zahvatu detaljno- urbanistčke razrade, grafički dio Plana,a koje se odnose na definisanje biznis zone, kao i izmjena i dopuna smjernicau tekstualnom dijelu plana.

Br	LOKALNI PLANSKI DOKUMENT	Površina zahvata	Obrađivač	FAZA
1.	Prostorno urbanistički plan	367 km²	JUGINUS DOO Beograd, predstavništvo JUGINUS-MONT AD Bijelo Polje	- usvojen 2011.godine, - izmjena i dopuna 2014.g (“Sl.list CG- opštinski propisi“, br. 19/11 i 9/14)
2.	LSL „Ljevak“	7,31ha	CAU- Centar za arhitekturu i urbanizam, Podgorica	-usvojen 2016.godine (“Sl.list CG- opštinski propisi“, br. 37/16)
3.	LSL „Mišnića potok“	7,20ha	CAU- Centar za arhitekturu i urbanizam, Podgorica	-usvojen 2017.godine (“Sl. list CG-Opštinski propisi“, br. 47/17)
4.	LSL “Štitarička rijeka“	42,20ha	RZUP, Podgorica	-u izradi
5.	DUP „Ambarine 1“	12,80ha	-	-novi plan
	DUP „Ambarine 2“	30,10ha	-	-novi plan
6.	DUP „Babića Polje 1“	29,20ha	Konzorcijum: MonteCEP DSD iz Kotora i CEP DOO iz Beograda	- usvojen 2015 .godine (“Sl.list CG- opštinski propisi“, br. 25/15)
7.	DUP „Babića Polje 2“	34,30ha	-	-novi plan
8.	DUP-a "Babića Polje 2"-dio-Biznis zona	10,28ha	Montenegroprojekt, Podgorica	- usvojen 2018.godine (“Sl.list CG- opštinski propisi“, br. 29/18)
9.	DUP „Podbišće 1“	57,03ha	Konzorcijum: MonteCEP DSD iz Kotora i CEP DOO iz Beograda	- usvojen 2015.godine (“Sl.list CG- opštinski propisi“, br. 25/15)
10.	DUP „Podbišće 2“	23,12ha	-	- novi plan - I faza realizovana
11.	DUP “Podbišće 2“ - I faza realizacije “Grotulja“	2,20 ha	Montenegroprojekt, Podgorica	- usvojen 2017 .godine (“Sl.list CG- opštinski propisi“, br. 19/17)
12.	Izmjena i dopuna DUP-a "Centar sa Gornjim Mojkovcem"	56,32ha	RZUP, Podgorica	-usvojen 2013 .godine (“Sl.list CG- opštinski propisi“, br. 19/13)
13.	DUP "Sportska zona"	45,00ha	RZUP, Podgorica	-usvojen 2013.godine (“Sl.list CG- opštinski propisi“, br. 19/13)
14.	DUP "Novi Mojkovac"	18,69ha	-	-novi plan
15.	DUP "Zakršnica"	14,10ha	-	-novi plan
	U K U P N O DUP	**319,91 ha (**ukupno usvojenih DUP-ova 200,00ha)		

Pored lokalnih planskih dokumenata, dio teritorije opštine koji se nalazi u zahvatu NP “Biogradska gora“ i NP “Durmitor“ kao i njima pripadajuće zaštitne zone, uređuju se prema državnim planskim dokumentima i njihovim detaljnim razradama, kao dokumentima višeg reda.

Br	DRŽAVNI PLANSKI DOKUMENT	Ukupna površina zahvata (km^2)	Površina u okviru opštine Mojkovac	FAZA
1.	Prostorni plan područja posebne namjene Nacionalnog parka “ DURMITOR“	1 118,2 km²	47,79 km²	-usvojen 2016. godine (“Sl.list CG“, br.47/16)
2.	Prostorni plan područja posebne namjene “BJELASICA I KOMOVI“	851,74 km²	63,88 km²	-usvojen 2011.godine (“Sl.list CG“, br. 4/11)
3.	Revizija PPPN NP“ BIOGRADSKA GORA“ u okviru PPPN “ BJELASICA I KOMOVI“	25 120 ha	4 200 ha	-usvojen 2011.godine (“Sl.list CG“, br. 4/11)
4.	Detaljna razrada lokaliteta Žarski u okviru PPPN “ BJELASICA I KOMOVI“			-usvojen 2011.godine (“Sl.list CG“, br. 4/11)

2. Realizacija Programa uređenja prostora za 2018. godinu

- **donijeti planski dokumenti (popis, obim zahvata, obrađivač)**

Br	PLANSKI DOKUMENT	Površina zahvata	Obrađivač	Odluka o izradi	Odluka o donošenju	Finansije
1.	DUP "Babića Polje 2"- dio - Biznis zona	10,28ha	Montenegro projekt, Podgorica	01-978 15.09.2016.	05-184 31.07.2018. ("Sl.list CG- opštinski propisi", br.29/10)	Opština Mojkovac

- **učešće javnosti pri izradi planskih dokumenata**

Učešće javnosti ostvarivano je kroz postupak Javne rasprave za Nacrt Planskog dokumenta, gdje se o održavanju iste javnost obavještava putem sredstava javnog informisanja, obavještenjima na istaknutim mjestima, pojedinačnim dopisima upućenim javnim institucijama i preduzecima i NVO organizacijama. O održanim javnim raspravama sačinjeni su Izvještaji, koji su javnosti dostupni na sajtu Opštine Mojkovac.

U prostorijama Sekretarijata održana je javne rasprava za:

- **DUP "Babića Polje 2"- dio - Biznis zona sa Izvještajem o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu,** u trajanju od 14.05. do 28.05.2018. godine (15 dana).

Centralna javna diskusija na kojoj je obrađivač, Montenegroprojekt iz Podgorice prezentovao nacrt LSL zainteresovanoj javnosti održana je 18.05.2018. godine.
Svakodnevno, tokom trajanja javne rasprave, zainteresovani korisnici prostora su mogli izvršiti uvid u planski dokumenta u prisutstvu službenika, koji su davala potrebna objašnjenja.

- **finansiranje izrade (izvori, problemi u finansiranju)**

Finansijska sredstva za plansku dokumentaciju, u izvjestajnom periodu su obezijeđena od: zainteresovanih korisnika prostora, iz budžeta Opštine i po modelu privatnog - javnog partnerstva.

- **uređivanje građevinskog zemljišta (način, finansiranje, rokovi)**

Uređivanje građevinskog zemljišta podrazumijeva opremanje zemljišta u cilju implementacije planskih dokumenata, a u skladu sa usvojenim Programom uređenja prostora.

Uređivanje građevinskog zemljišta obuhvata pripremu građevinskog zemljišta za komunalno opremanje i komunalno opremanje.

Priprema građevinskog zemljišta za komunalno opremanje obuhvata: rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, izradu planske, tehničke i druge dokumentacije; preduzimanje mjera zaštite spomenika kulture i zaštite *spomenika prirode koji bi mogli biti ugroženi radovima na pripremi zemljišta; rušenje postojećih objekata i uređaja i* uklanjanje materijala, kao i premještanje postojećih nadzemnih i podzemnih instalacija.

U izvještajnom periodu, realizovane su sljedeće planirane aktivnost na pripremi građevinskog zemljišta za komunalno opremanje:

Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa		Iznos sredstava	Izvori finansiranja	Faza realizacije
• **procedura u toku (započeto 2017. godine)**		**122.000,00 €**		
1.	Proširenje gradskog groblja i izgradnja pristupne saobraćajnicu sa obostranim parkingom	122.000,00 €	Opština Mojkovac	realizovano
UKUPNO:		**122.000,00 €**		

Izrada planske dokumentacije		Zahvat (cca)	Iznos sredstava	Izvori finansiranja	Faza realizacije
• **Izrada u toku (započeto 2017.godine)**			**12.858,80€**		
1.	DUP "Babića Polje 2"- dio - Biznis zona	10,58ha	5.658,80 €	Opština Mojkovac	realizovano
2.	Program privremenih objekata na teritoriji opštine Mojkovac	367km^2	7.200,00 €	Opština Mojkovac	realizovano
UKUPNO:			**12.858,80 €**		

Izrada tehničke dokumentacije		Iznos sredstava	Izvori finansiranja	Faza realizacije
• **Izrada u toku (započeto 2017. godine)**		**42.950,00 €**		
1.	Transfer stanica sa reciklažnim dvorištem	40.000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	realizovano
2.	Uređenje zelenih površina na Jalovištu (oko 1,8ha)	2.950,00 €	Opština Mojkovac	realizovano
• **Planirano**		**41.050,00 €**		
1.	Izgradanja pristupne saobraćajnice sa parkiranjem u funkciji proširenja gradskog groblja (između ul. Valjevske i ul. Serdara Janka Vukotića) i rekonstrukcija parkinga u ul. Valjevskoj	9.000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	realizovano
2.	Rekonstrukcija raskrsnice Mališe Damjanovića i ul. Vojislava Šćepanovića	1.850,00 €	Opština Mojkovac	realizovano
3.	Izgradanja gradskog groblja – proširenje postojećeg u pravcu sjevera	1.000,00 €	Opština Mojkovac	realizovano
4.	Projekat rekonstrukcije vodozhvata Slatina	800,00 €	Opština Mojkovac	realizovano
5.	Ostali projekti (Elaborati parcelacije, izvedenog stanja i sl.)	28.400,00	Opština Mojkovac	realizovano
UKUPNO:		**84.00,00 €**		

Komunalno opremanje građevinskog zemljišta obuhvata izgradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture, a naročito: komunalnih objekata i instalacija, puteva i ulica u naselju, nadvožnjaka, podvožnjaka i mostova, pješačkih prolaza, pločnika, trgova, skverova i javnih parkirališta u naselju, zelenih površina u naselju, blokovskog zelenila, terena za rekreaciju, dječjih igrališta, parkova, pješačkih staza i travnjaka, javnih gradskih komunalnih objekata i groblja, deponija i objekata za preradu i uništavanje otpadnih materijala, priključaka komunalnih instalacija čija funkcija može biti od značaja u uslovima nastanka vanredne situacije, elementarnih nepogoda ili radi zaštite države.

U toku 2018.godine od planiranih radova na komunalnom opremanju zemljišta urađeno je sljedeće:

Izgradnja, rekonstrukcija		Iznos sredstava	Izvori finansiranja	Faza realizacije
	• **Lokalna infrastruktura**	**2.020.200,00 €**		
1.	Izgradanja puta Vragodo – Vrioca - Žarski katun, I faza	1.270.000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	realizovano
2.	Rekonstrukcija ulice Nemanjića	515.000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	realizovano
3.	Rekonstrukcija raskrsnice ul. Nemanjića i ul Vojislava Šđepanovića, kod vatrogasnog doma	150.000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	realizovano

4.	Asfaltiranje lokalnih puteva u dužini od 1 km	48.000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	realizovano
5.	Regulacija atmosferskih voda	12.000,00 €	Opština Mojkovac	realizovano
6.	Izgradnja ulične rasvjete (Polja, Gornji Mojkovac)	25.200,00 €	Opština Mojkovac	realizovano
	• **Građevinski objekti**	**16.000,00 €**		
1.	Sredstava za Mjesne zajednice- domovi, kapele i sportski poligoni	16.000,00 €	Opština Mojkovac	realizovano
	• **Ostalo**	**20.000,00 €**		
1.	Arheološka istraživanja na lokalitetu Brskovo	20.000,00 €	Ministarstvo kulture	realizovano
UKUPNO:		**2.056.200,00 €**		

U izveštajnom periodu realizovane su sljedeće aktivnosti i radovi na održavanju postojeće infrastukture:

Br.	**POSTOJEĆA INFRASTRUKTURA I OBJEKTI**	**Iznos sredstava za realizaciju**	**Realizovana sredstva**
1.	Sanacija i održavanje lokalnih puteva i ulica i izgradnja mostova i vodopropusta	70.000,00 €	67.085,66 €
2.	Održavanje čistoće i uređenje zelenih i slobodnih površina - komunalne usluge	110.000,00 €	134.061,33 €
3.	Tekuće održavanje ulične rasvjete	5.000,00 €	5.000,00 €
4.	Pomoći u održavanju stambenih objekata i trošk.održavanja stambenih zgrada u kojima Opština ima vlasništvo	10.000,00 €	2851,20 €
	U K U P N O :	**195.000,00 €**	**208.998,20 €**

Izgradnja, rekonstrukcija		**Iznos sredstava**	**Izvori finansiranja**	**Faza realizacije**
	• **Lokalna infrastruktura**	**4.954.000,00 €**		
1.	Izgradanja puta Vragodo – Vrioca - Žarski katun, II faza	1.840 000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	realizacija u toku
2.	Izgradnja pasarele i pratećih sadržaja za potrebe šetališta i uređenja prostora „Sportska zona“ I faza	200.000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	nije realizovano
3.	Izgradnja staza i rasvjete parka na jalovištu	145.000,00 €.	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	nije realizovano
4.	Izgradanja SKI Centar na Bjelasici (bazna stanicu, žičara sa šestosjedom i dr.) I faza	2.000.000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	nije realizovano
5.	Izgradnja infrastrukturnih priključaka za Biznis zonu (izgradnja saobraćajnice i trafostanice TS 10/04), I faza	80.000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	nije realizovano
6.	Izgradanja pristupne saobraćajnice sa parkiranjem u funkciji proširenja gradskog groblja (između ul. Valjevske i ul. Serdara Janka Vukotića) i rekonstrukcija parkinga u ul. Valjevskoj	350.000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	realizacija u toku
7.	Rekonstrukcija raskrsnice Mališe Damjanovića i ul. Vojislava Šćepanovića	65.000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	nije realizovano
8.	Zaštita i uređenje vodoizvorišta “GOJAKOVIĆI”, I faza	130.000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	nije realizovano
9.	Rekonstrukcija vodovoda Podbišće, II faza	51.000,00 €	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	realizacija u toku

10.	Pomoć za seoske vodovode i planinske vodopoje (Slatina, Tutići…)	59.000,00 €	Opština Mojkovac	realizacija u toku
11.	Regulacija i obaloutvrda rijeke Tare i njenih pritoka	14.000,00 €	Opština Mojkovac Direkcija javnih radova	realizovano
12.	Sanacija klizišta na lok.putu Mojkovac-Bjelojevići	20.000,00 €	Opština Mojkovac	nije realizovano
	• **Građevinski objekti**	**203.000,00 €**		
1.	Izgradnja stambene zgrade za lica sa socijalnim potrebama, lamela 2 – II faza	200.000,00 €	Opština Mojkovac Ministarstvo rada i socijalnog staranja	realizacija u toku
2.	Pomoć u izgradnji planinarskih domova	3.000,00 €	Opština Mojkovac	djelimično realizovano
	• **Ostalo**	**190.000,00 €**		
1.	Održavanje vjerskih objekata i kul. istorijskih spomenika	5.000,00 €	Opština Mojkovac	nije realizovano
2.	Uređenje gradskog trga	150.000,00 €	Opština Mojkovac	nije realizovano
3.	Uređenje prostora iza zgrade Opštine	15.000,00 €	Opština Mojkovac	djelimično realizovano
4.	Učešće u sanaciji fasada na zgradama u užem gradskom jezgru	10.000,00 €	Opština Mojkovac	nije realizovano
5.	Saobraćajna signalizacija i izrada tabli za obeležavanje gradskih ulica	5.000,00 €	Opština Mojkovac	djelimično realizovano
6.	Priključenje kapitalnih objekata (struja voda, kanalizacija)	5.000,00 €	Opština Mojkovac	realizovano
UKUPNO:		**5.347.000,00 €**		

- **Elektroenergetska mreža**
  CEDIS je tokom 2018.godine nastavio sa realizacijom planiranih investiconih projekata.

Primarna mreža:

1. Projektovanje, nabavka i ugradanja transformatora 4MVA u TS 35/10kV "Mojkovac"
2. Izrada Glavnog projekta uzemljenja 35kV neutralnih tačaka transformatora u TS 35/10kV "Mojkovac" i distributivne 35kV mreže Mojkovac I Kolašin.

Sekundarna mreža:

1. Rekonstrukcija DV 10kV „Pribor-Bistrica-Ravnjak"
2. Izgradnja STS 10/0.4 kV, 160 kVA "Dobrilovina"
3. Izgradnja KV 10 kV RP 10 kV "Crno Polje-KID"
4. Izgradnja KV 10 kV RP 10 kV "Mojkovac-izvod Slatina"
5. Izgradnja RP 10kV „KID-C. Polje"
6. Rekonstrukcija NNNV „ Kraljevo kolo"
7. Izgradanja reklozera i sekcionera na DV 10kV "Polja"
8. Izgradanja reklozera i sekcionera na DV 10kV "Polja"
9. Izgradanja sekcionera na DV 10kV "Jezero"

Osim investicije Rekonstrukcija NNNV „ Kraljevo kolo", koja je završena, ostali investicioni projekti neće biti završeni u planiranom roku, do kraja 2018,godine, zbog prisutnih problema prilikom realizacije :

- jedan broj objekata nije obuhvaćen prostorno planskom dokumentacijom, a njihova izmjena zbog poznatih procedura dugo traje
- dugo rješavanje imovinsko pravnih odnosa, jer postupak rješavanja u skladu sa Zakonom traje i do 232 dana, dok iskustvo u praksi pokazuje da je taj period i znatno duži

- dugotrajne procedure nabavki, jer je CEDIS obveznik primjene Zakona o javnim nabavkama, naročito kada se pojave žalbeni postupci. Iz navedenog se može zaključiti da postupci odobravanja, rješavanja imovinsko pravnih odnosa i javnih nabavki značajno više traju, u nekim slučajevima i 5 do 6 puta duže, u odnosu na vrijeme potrebno za samu izgradnju ili rekonstrukciju.

- **Uprava za inspekcijske poslove – Odsjek urbanistička inspekcija i Odsjek inspekcije za građevinarstvo**
  Odsjek za građevinsku inspekciju i Odsjek za urbanističku inspekciju nijesu dostavili ovom organu podatke iz oblasti svojih nadležnosti, na teritoriji opštine Mojkovac u izvještajnom periodu.

- **Nezavršene obaveze (specifikacije, razlozi)**

Izrada planske dokumentacije		Zahvat (cca)	Iznos sredstava	Izvori finansiranja	Faza realizacije
• **Izrada u toku (započeto 2017.godine)**			**9.000,00 €**		
1.	LSL „Štitarička rijeka“	42,20ha	9.000,00 €	Zainteresovani korisnik prostora	realizacija u toku
• **Novi planovi, planirano**			**10.000,00 €**		
2.	Izmjena i dopuna PUP-a	10,00 ha	10.000,00 €	Budžet Crne Gore	realizacija u toku
UKUPNO:			**19.000,00 €**		

Izrada tehničke dokumentacije		Iznos sredstava	Izvori finansiranja	Faza realizacije
• **Izrada u toku (započeto 2017.godine)**		**165.510,00 €**		
1.	Put Mojkovac - Vragodo	56.000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	realizacija u toku
2.	Izgradnja mosta na Tari, put Mojkovac - Vragodo	34.510,00€	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	realizacija u toku
3.	Izgradanja pasarela na Jalovištu	45.000,00 €	Opština Mojkovac	realizovano
4.	Izgradnja fekalne kanalizacije (Podbišće, Ambarine i Jušković potok)	30.000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	realizacija u toku
• **Planirano**		**80.000,00 €**		
1.	Izgradanja SKI Centar na Bjelasici (bazna stanicu, žičara sa šestosjedom i dr.).	55.000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	realizacija u toku
2.	Izgradnja infrastrukturnih priključaka za Biznis zonu (izgradnja saobraćajnice i trafostanice TS 10/04)	20.000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	realizacija u toku
3.	Uređenje gradskog trga	5.000,00 €	Opština Mojkovac	realizacija u toku
UKUPNO:		**245.510,00€**		

- **Lokalni planski dokumenti donijeti od strane Vlade Crne Gore**
  U izvještajnom periodu nije bilo lokalnih planskih dokumenata koja je donijela Vlada Crne Gore.

- **Dokumentaciona osnova, sa posebnim osvrtom na aktivnosti izrade baznih studija i istraživanja**
  U izvještajnom period nije bilo izrade baznih studija i sprovođenja istraživanja, koja su značajna sa aspekta uređenja prostora.

3. Sintezna karta:

a) grafički prikaz granica donijetih/važećih planskih dokumenata (zahvat detaljno-urbanističke razrade)

Napomena: U zahvatu detaljno- urbanističke razrade nema planskih dokumenata koji su u fazi izrade, koji bi se prikazali na grafičkom prilogu.

4. Osnov korišćenja zemljišta (svojina, korišćenje, zakup)

Osnov korišćenja zemljišta je u najvećem procentu svojina. Na nivou planiranih i postojećih DUP-ova, male površine su zakupljene u vidu privremenih objekata.

Podatke o svojinskom režimu nad zemljištem (površinski i procentualno) u smislu državne i privatne svojine Područna jedinica Uprave za nekretnine nije u mogućnosti da obradi i izda. Zahtjev je proslijeđen Upravi za nekretnine Podgorica. Prema podacima dostavljenim od Uprave za nekretnine 2017. godine, u vlasništvu Crne Gore nalaze se 2/3 površine Opštine, odnosno oko 242 km^2, dok se u privatnom vlasništvu građana nalazi 1/3 površine u iznosu oko 118 km^2.

Detaljan pregled odnosa državnog i privatnog zemljišta na nivou katastarskih opština, dat je u tabeli.

	Katastarska opština	**Površina zemljišta (m^2)**		
		KO	**državno**	**privatno**
Katastar nepokretnosti	Bjelojevići	39287823	29495433	9792390
	Gostilovina	12366994	4047084	8319910
	Jakovići	13063377	3581858	9481519
	Mojkovac	6379186	2272222	4106964
	Prošćenske planine	49449547	34199314	15250233
	Slatina	3094027	1019158	2074869
	Stevanovac	11665774	4312649	7353125
	Štitarica	34494274	27812348	6681926
	Bistrica	23685822	18967292	4718530
	Dobrilovina	57339554	51071553	6268001
	Gojakovići	12568039	7405992	5162047
	Donja Polja	8732780	4774206	3958574
	Gornja Polja	14073972	7868929	6205043
	Sinjajevina	24750434	14900618	9849816
Katastar zemljišta	Tutići	3708173	2156585	1551588
	Podbišće	6823297	3541474	3281823
	Lepenac (izlaganje u toku)	15982100	7722224	8259876
	Žari (izlaganje u toku)	23437610	17286020	6151590
UKUPNO:		360902783 (360,90 km^2)	242434959 (242,43 km^2)	118467824 (118,46 km^2)

Područna jedinica raspolaže sljedećim podatcima bitnim za predmetni Izvještaj:

- Za KO Žari od 29.12.2017.godine počela je primjena katastra nepokretnosti;
- Za KO Lepenac izlaganje je završeno, ali nije stupilo na snagu zbog rješavanja predmeta po žalbama;
- Za KO Tutići i KO Podbišćeu službenoj upotrebi je katastar zemljišta, kao i za KO Lepenac;
- Za KO: Bjelojevići, Gostilovina, Jakovići, Mojkovac, Prošćenske planine, Slatina, Stevanovac, Štitarica, Bistrica, Dobrilovina, Gojakovići, Gornja Polja, Donja Polja, Sinjajevina i Žari u službenoj upotrebi je katastar nepokretnosti.

Dio teritorije opštine Mojkovac nalazi se pod restitucijom. Po zahtjevu Sekretarijata, za potrebe izrade Izvještaja o uređenju prostora za 2018. godinu, Komisija za povraćaj i obeštećenje iz Bijelog Polja dostavila je sljedeće podatke:

- Broj podnesenih zahtjeva na teritoriji opštine Mojkovac iznosi 132;
- Broj riješenih predmeta kod opštinske Komiije u Mojkovcu iznosi 1;
- Broj riješenih predmeta kod regionalne Komiije u Bijelom Polju iznosi 52;
- Broj neriješenih predmeta iznosi 79.

Komisija nije u mogućnosti da dostavi podatke o površini obuhvaćenoj restitucijom, jer ista ne raspolaže tim podatkom iz razloga što je po osnovanim predmetima potrebno izvršiti vještačenje, na osnovu kog će se utvrditi da li je zemljište za povraćaj ili obeštećenje.

Vezano za traženi podatak o porezima na nepokretnosti u opštini Mojkovac, u izvještajnom periodu su obračunati sljedeći iznosi za:

- primarne stambene objekte ..... 41.831,38€,
- sekundarne stambene objekate..... 802,84 € i
- poslovne prostore i proizvodne hale..... 17.613,81€.

Ukupno: 60.248,03€

5. Poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja i dr. – pregled

Promjena strukture korišćenja prostora

Osnovne namjene	**orjentaciona površina (ha) 2005.godine**	**% od ukupne površine opštine 2005.god.**	**orjentaciona površina(ha) 2020.godine**	**% od ukupne površine opštine 2020.god.**
Poljoprivreda	13.686	37,3	oko 11.700	31,9
Šume i šumsko zemljište	18.005	49,1	oko 19.000	51,8
Ostalo (*građevinsko, vodno, neplodno zemljište, površine za eksplataciju miner.sirovina i sl.*)	5.009	13,6	oko 6.000	16,3
U k u p n o	36.700	100,0	oko36.700	100,0

Poljoprivredno zemljište- Opština Mojkovac sa 1,3 ha poljoprivrednog zemljišta i 0,5 ha obradivog zemljišta po stanovniku, ulazi u grupu opština Crne Gore koje su srazmjerno bogate poljoprivrednim zemljištem. Od 36.659 ha, koliko iznosi površina opštine Mojkovac, 13.686 ha zauzima poljoprivredna površina (37,3% od ukupne površine opštine), strukturno podeljena na način dat u tabeli.

Poljoprivredno zemljište		***Orijentaciona površina (ha)***
	oranice i bašte	616
	voćnjaci	136
	livade	3.944
obradivo		4.696
pašnjaci		8.990
	u k u p n o	**13.686**

Struktura poljoprivrednog zemljišta opredjelila je da je stočarstvo dominantna grana, a u okviru stočarstva govedarstvo, ovčarstvo i svinjarstvo.

Šumske površine- Teritorija opštine Mojkovac sa oko 49% površine opštine pod šumama, ima veći stepen šumovitosti nego Crna Gora. Ovoliki procenat šumovitosti ocjenjuje se kao povoljan sa aspekta zaštite i unapređenja životne sredine.U državnom vlasništvu je 14.970 ha ili 84% a u privatnom vlasništvu 3.169 ha ili 16% šuma. Struktura

površine šuma prema uzgojnom obliku je sledeća: visoke šume 67%, izdanačke šume 30% i šibljaci 3%.

Prema osnovnoj namjeni šume su razvrstane na:

- privredne šume, površine 12.668 ha 71,0%
- zaštitne šume, površine 3.162 ha ili 17,7%
- šume posebne namjene, 2.003 ha ili 11,3%.

Površine infrastrukture- Dužina ukupne putne mreže na teritoriji Opštine Mojkovac iznosi 126 km, od čega je 20 km magistralni put, 32 km je regionalni put dok je lokalnih puteva 74 km. Svi magistralni i regionalni putevi su izvedeni sa savremenim kolovozom, dok je 57 % lokalnih puteva sa asfaltnim zastorom.Dužina nekategorisanih puteva na teritoriji opštine iznosi 290,3 km, 2,2 km je asfaltirano, 77,8 km je makadam dok je 210,3 km zemljanih puteva. Svi nekategorisani putevi su izuzetno skromnih građevinsko-tehničkih elemenata i u lošem stanju.

Gustina putne mreže na teritoriji opštine je 0,34 km/km^2 ili 12,6 km/1000 stan.

Na području grada ima 123 PM, dve stanice za snabdjevanje gorivom, jedna asfaltna baza, jedna autobuska sanica i željznička stanica.

Podaci o infrastrukturi su dati u dužinama.

Veličina putne mreže

Kategorija puta	**Dužina**(km)	**Kolovoz**			**% od dužine ukupno 1**	**% od dužine ukupno 2**
		asfalt	makadam	zemlja		
Magistralni putevi	20	20			16	3,60
Regionalni putevi	32	32			25	5,80
Lokalni putevi	73	65	8		59	13,3
Ukupno 1:	**125**	**117**	**8**		**100**	
Nekategorisani i ostali putevi	426					77,30
Ukupno 2:	**551**					**100**

Ukupna dužina kategorisanih puteva- predlog PUP

	Magistralni putevi (km)	**Regionalni putevi (km)**	**Lokalni putevi (km)**	**ukupno**
Dužina	20	Oko 43,0	175,3	238,3

U oviru urbanističko- planskog rješenja su određene planske cjeline: a) zona građevinskog područja grada, b) zona vodnih površina i uticaja vodnih površina c) zona rubnih gradskih područja u obuhvatu urbane razrade I d) zona saobraćajnih objekata i površina. U planskoj cjelini - zoni građevinskog područja grada su integrisane jedinice - zone, prema pretežnoj namjeni: kompleksno urbano tkivo.

Bilans postojećih i planiranih namjena površina

NAMJENA POVRŠINA - POSTOJEĆE STANJE	**POVRŠINA**	**NAMJENA POVRŠINA - PLANIRANO STANJE**	**POVRŠINA**
STANOVANJE- 102,5 ha		**STANOVANJE- 102,5 ha**	
Stanovanje male gustine	79,20 ha	Stanovanje male gustine sa djelatnostima	94,90 ha
Stanovanje srednje gustine	15,80 ha	Stanovanje srednje gustine sa djelatnostima	35,00 ha
Stanovanje veće gustine	7,50 ha	**MJEŠOVITE NAMJENE- 57,6 ha**	
JAVNI DRUŠTVENI OBJEKTI- 8,6 ha		Stanovanje veće gustine sa mješovitim namjenama	12,30 ha
Administracija, zdravstvo, školstvo, kultura	6,60 ha		
Sport i rekreacija	2,00 ha	Turistički kapaciteti sa mješovitim namjenama	21,80 ha
RAD I PRIVREDA- 45,5 ha		Centralne djelatnosti	11,30 ha
Centralne djelatnosti	6,90 ha	Koncentracija djelatnosti	11,20 ha

Turistički kapaciteti	6,10 ha	**RAD I PRIVREDA 43,1 ha**	
Industrija	23,70 ha	Radna zona	24,30 ha
Zaštitno zelenilo uz industriju	8,80 ha	Poslovno komercijalni centri i objekti	18,70 ha
POLJOPRIVREDNE POVRŠINE- 159,3 ha		Magacini, mala privreda	8,70 ha
Poljoprivreda i ruralno stanovanje	159,30ha	**JAVNI I DRUŠTVENI OBJEKTI- 41.8 ha**	
SAOBRAĆAJNI OBJEKTI I POVRŠINA-58,8 ha		Administracija, zdravstvo, školstvo, kultura	8,60 ha
Ukupno	58,80 ha	Sport i rekreacija sa zelenilom	20,20 ha
KOMUNALNE POVRŠINE- 5,3 ha		Komunalne površine	5,10 ha
Ukupno	5,30 ha	**POLJOPRIVREDNE POVRŠINE-121 ha**	
ZELENE POVRŠINE- 56,3 ha		Poljoprivreda i ruralno stanovanje	121,30 ha
Slobodne i zelene površine uz vodotok	56,30 ha	**ZELENE POVRŠINE- 52,3 ha**	
VODENE POVRŠINE- 24,2 ha		Ukupno	52,30 ha
Ukupno	24,20 ha	**VODENE POVRŠINE- 24,2 ha**	
SLOBODNE NEIZGRAĐENE POVRŠINE- 61,2 ha		Ukupno	24,20 ha
Neuređeni prostori	41,90 ha	**SAOBRAĆAJNI OBJEKTI I POVRŠINE-61,8 ha**	
Rekultivacija Jalovišta rudnika	19,30 ha	Ukupno	61,8 ha
U K U P N O	**521,70ha**	**U K U P N O**	**521,70 ha**

6. Demografska kretanja

Popis	**Površina u km²**	**Br. stanovnika**	**Br. naselja**	**Gradska naselja**	**Seoska naselja**	**Prosječan br. st. po naselju**	**Br. naselja na 100 km²**	**Br. stanovnika na 1 km²**
2003	367	10066	15	1	14	671, 1	4,1	27,4
2011	367	8669	15	1	14	577,9	4,1	23,6

Koncept demografskog razvoja zasniva se na ostvarenju opšteg i posebnih ciljeva demografskog razvoja.

Prostorno- urbanistički plan opštine Mojkovac, dao je projekcije broj stanovnika Opštine, gradskih i ostalih naselja, kao i pojedinačnih naselja, za 2011. i 2021. na osnovu trenda iskazanog u periodu između dva popisa stanovništva (1991-2003), kao i projekciju prema Prostornom planu Crne Gore. Suprotno projekcijama, prema podacima prikupljeni iz popisa 2011.godine u Mojkovcu se nastavlja kontinuitet u padu broja stanovnika.

Projekcija br. stanovnika do 2021.god na osnovu dosadašnjeg trenda promjena					**Projekcija br. stanovnika do 2021.god na osnovu Prostornog plana Crne Gore**				**POPIS**
	1991	**2003**	**2011**	**2021**		**1991**	**2003**	**2021**	**2011**
Opština	10743	10066	9670	9230	Opština	10743	10066	10853	**8669**
Grad	4391	4120	3949	3745	Grad	4391	4120	4296	**3631**
Ostala naselja	6352	5946	5722	5485	Ostala naselja	6352	5946	6557	**5038**

Popis	**Bistrica**	**Bjelojevići**	**Bojna Njiva**	**Brskovo**	**Gojakovići**	**Dobrilovina**	**Žari**	**Lepenac**	**Mojkovac**	**Podbišće**	**Polja**	**Proščenje**	**Stevanovac**	**Uroševina**	**Štitarica**	**UKUPNO** (stanovnika, domaćnstava)
1991	172	247	386	294	123	46	521	511	4391	657	1489	859	296	490	261	**10743**
2003	152	232	362	276	137	55	385	452	4120	671	1506	755	230	460	273	**10066**
2011 domaćinstva	102 41	210 53	303 92	223 65	94 34	53 16	302 105	381 124	3631 1231	657 208	1283 392	576 162	190 66	431 145	233 81	**8669** **2815**

7. Sprovođenje podzakonskih akata (obaveze iz zakona, efekti.)

Podzakonska akta koja su donešena u ranijem periodu se uspješno primenjuju u redovnim poslovima iz oblasti uređenja prostora. Tokom tekuće godine donosena su sljedeća podzakonska akta:

- Odluka o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta („Sl.List CG-opštinski propisi“, br. 23/18),
- Odluka o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte („Sl.List CG-opštinski propisi“, br. 13/18),
- Odluka o donošenju programa privremenih objekata („Sl. List CG-opštinski propisi“, br.37/18),
- Lokalni program socijalnog stanovanja („Sl.List CG-opštinski propisi“, br. 13/18),
- Odluka o donošenju DUP-a „Babića Polje 2“- Biznis zona („Sl.List CG-opštinski propisi“, br. 29/18).

8. Izdati utu, građevinske dozvole, upotrebne dozvole

U izveštajnom periodu kao redovni poslovi su izdavani urbanističko tehnički uslovi i sljedeća rješenja:

01.01.2018.-14.12.2018.	PODNESENI ZAHTJEVI		ZAHTJEVI U PROCEDURI	POZITIVNO RIJEŠENI ZAHTJEVI	ODBIJENO / ODBAČENO	NADLEŽNOST	PREKINUT POSTUPAK
	2017	2018					
URBANISTIČKO – TEHNIČKI USLOVI	1	19	8	10	2	-	-
ukupno:				**20**		-	
GRAĐEVINSKE DOZVOLE	-	-	-	-	-	-	-
ukupno:				**0**		-	-
UPOTREBNE DOZVOLE	-	6	-		-	-	-
ukupno:			**0**	**6**	-	-	-

9. Privremeni objekti iz nadležnosti lokalne samouprave

Posle dužeg niza godina za područje Mojkovca urađen je Program privremenih objekata za teritoriju opštine Mojkovac. Programom su preispitane postojeće lokacije, definisati nove na nivou postojećih i planiranih DUP-ova i na nivou prostorne razrade PUP-a. Takođe, definisane su detaljne smjernice za postavljanje svih objekata u skladu sa važećim pravilnicima i zakonom.

Prema podacima dostavljenim od strane Komunalne policije, u izvješatajnom periodu nije bilo slučajeva bespravne izgradnje privremenih i pomoćnih objekata na teritoriji opštine.

10. Detaljna analiza investicionih potencijala bazirana na važećim planskim dokumentima- PUP

Analiza turističkih potencijala

Dokumentom „Prostorni plan posebne namjene Bjelasice i Komova” – detaljna razrada lokaliteta, za bazno područje „Žarski” predviđena je izgradnja blizu 6800 ležaja na djelovima mojkovačke i opštine Bijelo Polje. Najveći dio, oko 3630 smeštajnih kapaciteta je planiran u okviru Centar naselja, oko 1390 u apartmanima, 720 u višeporodičnim i oko 1050 u jednoporodičnim smještajnim jedinicama. Pored navedenog lokaliteta, dio smeštajnih kapaciteta je planiran u naselju Dobrilovina u privatnim kućama i planinarskom domu.

Takođe postoje uslovi za razvoj eko-sela. Imajući prethodno u vidu, posebno planirane vrste smještajnih kapaciteta za potrebe tržišno – ekonomske projekcije dati su orijentacioni jedinični parametri efekata na zapošljavanje i prihod.

Očekivani direktni efekti turizma na zapošljavanje su: na 1 ležaj u vanhotelskim kapacitetima min. 0,10 zaposlenih, a u hotelskim kapacitetima min. 0,40 zaposlenih. U oceni očekivanih direktnih efekata na prihod pošlo se od sledećih parametara: min. 15 € za noćenje (sa doručkom) po ležaju u vanhotelskim kapacitetima, a 60 € u hotelskim kapacitetima. Za vanhotelske kapacitete može se poći od prosječne zauzetosti od 50%, i sezonskog korišćenja u trajanju od 3 mjeseca. Za hotelske kapacitete realno je računati od prosječne zauzetosti smeštajnih kapaciteta od 80% i korišćenja tokom 6 mjeseci.

Turistički sadržaji i aktivnosti vezane za vodni potencijal, kao što su rafting, splavaranje, ribarenje i drugo pružaju dodatne mogućnosti za zapošljavanje i prihodovanje, kroz otvaranje servisa, pružanje različitih turističkih usluga, otvaranje specijalizovanih prodavnica i sl.

Analiza poljoprivrednih potencijala

Od poljoprivrednog potencijala se očekuje da se na osnovu poboljšanja organizacionih pretpostavki (zadruge, udruženja poljoprivrednika, otkupne stanice, hladnjače, sušare, poljoprivredni servisi i dr.) poveća, pre svega stočarska proizvodnja, s obzirom da 95% poljoprivrednog zemljišta čine livade i pašnjaci. Mogući proizvodni, skladišni i prerađivački kapaciteti su sledeći:

- mini farme, veličine od 50 do 200 ovaca, koje mogu da se realizuju u porodičnom domaćinstvu. Farme od 50 ovaca angažuju od 1 do 2 zaposlenih, s tim da njihovo funkcionisanje zahteva oko 8 ha zemljišta – za obezbeđenje livadskog sijena oko 3-4 ha, travne silaže 1-1,5 ha i za ostalu hranu (lucerke i dr.) oko 2-3 ha. Farme veličine 200 ovaca angažuju oko 2-3 radnika i značajne površine za obezbeđenje livadskog sijena 9-15 ha, travne silaže 4-8 ha i oko 100 ha pašnjaka,
- tov junadi i svinja, koje može da se realizuje u porodičnom domaćinstvu,
- hladnjača za pripremu dubokog zamrzavanja, čija je vrijednost oko 350.000€ ili hladnjača za duboko zamrzavanje, čija se vrijednost kreće oko 500.000€. Broj zaposlenih je između 10 do 15 radnika, ne uzimajući u obračun sezonsku radnu snagu;
- klanica, sa 30 do 50 zaposlenih, čija je prosječna cijena oko 1.800.000€ (uključujući i hladnjaču);
- mljekara, kapaciteta od oko 10.000 lit. mlijeka za dnevnu preradu i proizvodnju jogurta koja zapošljava oko 20 radnika. Potrebna sredstva za nabavku opreme iznose oko 1.200.000€.

Analiza vodnih potencijala

Vodni potencijal je vrlo značajan za razvoj ribarstva i proizvodnju hidro energije, a danas je nedovoljno iskorišćen. U tom smislu, realno je očekivati realizaciju kapaciteta proizvodnje ribe veličine od nekoliko stotina tona (max 500 t.). U ruralnom području postoje uslovi i za razvoj manjih energetskih kapaciteta, prije svega, mini hidroelektrana na Bjelojevićkoj rijeci i rijeci Štitarica. Na teritoriji Mojkovca prepoznati su i sljedeći vodotoka gdje je moguća proizvodnja hidroenergije: Lepešnica, Bistrica (Ravnjak), Stanojevića rijeke u slivu Bistrice i Lukovačko vrelo u slivu Sječine u Donjim Poljima. Pored navedenih, istraživanjima bi trebalo utvrditi mogućnosti I opravdanost korišćenja hidroenergije i drugih manjih vodotroka na teritoriji opštine: Ljevaka, Tvrdog potoka, Mišnića potoka, Pražića potoka, Jakovićke rijeke, Gojakovićkog potoka i dr..

Analiza šumskih potencijala

Šumski potencijal je značajan. Od planiranog obima sječe od 18.000m³ oko 6500 – 7000m^3 su oblovine za preradu u pogonima primarne prerade. Treba imati u vidu da su postojeći kapaciteti veći od planiranog (održive) obima sječe. Imajući prethodno u vidu, mogući kapaciteti su sledeći:

- sušara, čija se vrednost kreće oko 250.000 €; i
- mali drvoprerađivački kapaciteti (proizvodnja peleta i ogrevnog materijala, djelova namještaja i drugih proizvoda), koji mogu da se realizuju kroz porodični biznis.

Analiza potencijala flore

Takođe, ovo područje raspolaže značajnim potencijalom – *ljekovitim i aromatičnim biljem*, što omogućuje preradu i to u više faza, a koji se koriste u farmaceutskoj, prehrambenoj, konditorskoj, alkoholnih i bezalkoholnih pića, kozmetičkoj i drugim industrijama. Pored sakupljanja i dorade samoniklog lekovitog bilja i šumskih plodova u odgovarajućem centru, treba ispitati mogućnosti za razvoj plantažne proizvodnje lekovitog bilja, proizvodnje rasada i sjemenog materijala, i na kraju uvođenje tehnologije destilacije (vodenom parom a potom i tehnologije ekstrakcije). Preporuke u tom smislu je preduzimanje akcija na organizaciji otkupa ljekovitog bilja, kao i gljiva, organizovanja prerade, pakovanja i obezbeđenje kapaciteta za sušenje.

Analiza potencijala mineralnih sirovina

Ležišta i pojave metaličnih mineralnih sirovina, u području Mojkovačke opštine, (osim dvije pojave mangana na Sinjajevini), prvenstveno se odnose na sulfide polimetala (olova, cinka, bakra i dr.) i prostorno su vezana za rudni rejon Bjelasice.

Od nemetaličnih sirovina najviše je zastupljen tehničko građevinski kamen (Štitarica) i šljunak i pijesak (Mojkovac,Gornja i Donja Polja,Gojakovići).

III SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

1. Mjere sprovedene u cilju podsticanja kvaliteta građenja i oblikovanja prostora

Izradom planskih dokumenata se usmjerava razvoj grada i podstiče kvalitet građenja. Svaki planski dokument planira faznost implementacije na planirani period.

Usvajanjem PUP-a Mojkovac definisane su smjernice razvoja grada i to je prvi značajni korak ka daljem razvoju. Izradom planova nižeg reda u skladu sa PUP-om, postepeno se prevazilazi problem nemogućnosti implementiranja planskih dokumenata na terenu i usmjerava planski razvoja centralnog dijela Opštine. Razvoj seoskih područja će se naslanjati na smjernice iz PUP-a.

2. Uticaj mjera uređenja prostora na: poljoprivredne površine, šumske površine, vodene površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksplataciona polja i dr.

PUP-om Mojkovac je predviđeno da se poboljšaju uslovi razvoja u zonama svih namjena sa istaknutim prioritetima. Realizacijom aktivnosti iz Programa uređenja prostora za 2018. godinu, a koje su predmet ovog Izvještaja zanačajno su unaprijeđene površine infrastrukture kroz izgradnju infrastrukturnih objekata.

PUP-om su planirane površine za koncesiju i eksplataciju mineralnih sirovina. U 2018. godini nastavljeni su radovi na izgradnji mHE Ljevak na vodotoku Ljevak, koji je koncesiono područje.

DOO “Komunalne usluge- Gradac“ vrši održavanje i uređenje zelenih površina.

Životna sredina

U izvještajnom period pristupilo se izradi Lokalnog akcionog plana za biodiverzitet opštine Mojkovac za period od 2018. do 2023. godine, koji se trenutno nalazi na uvid javnosti.

U izvjestajnom period, sprovedeno je 5 postupaka za odlučivanje o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu gdje je odlučeno da nije potrebno raditi Elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu. Takođe, izdato je 7 Mišljenja da nije potrebno sprovoditi postupak procjene uticaja na životnu sredinu.

U 2018. godini, paralelno sa donošenjem planskog dokumenata DUP-a "Babića Polje 2"- dio -Biznis zona, usvojen je Izvještaja o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu za isti.

3. Građevinsko zemljište

Donošenjem PUP-a stvorila se mogućnost znatnog proširenja građevinskog zemljišta. U zahvatu urbanističko- planskog rješenja, definisana je površina gradskog građevinskog zemljišta u iznosu od **521,70ha** dok su građevinska područja naselja u prostornoj razradi određena kao orijentacione prostorne cjeline, koje obuhvataju građevinsko zemljište i okućnice sa obradivim zemljištem. Nova gradnja u postojećim naseljima planira se u okviru granica građevinskog područja naselja. Putna mreža gradiće se uglavnom na trasama postojećih lokalnih, šumskih i nekategorisanih puteva. Građevinska područja turističkih zona i centara na novim lokacijama predstavljena su grafički kroz simbole, u pravilima građenja dati su osnovni urbanistički parametri za pojedine turističke namjene.

Od 36.700 ha prostora opštine Mojkovac plodno zemljište (poljoprivredno i šumsko) će činiti oko 30.700 ha ili oko 83,7%, a ostalo (uključujući i građevinsko u naseljima, planiranim turističkim zonama, infrastrukturu, kao i površine pod vodotocima, radne zone, neplodne površine i dr.) oko 6.000 ha ili 16,3 %.

Naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta obračunava se u skladu sa Odlukom o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta ("Sl.list CG- opštinski propisi", br. 25/15).

4. Iznos naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta

Kao sastavni dio postupka izdavanja građevinske dozvole, odnosno prijave građenja u izvještajnom periodu nije bilo izgradnje objekata koji podliježu naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta.U skladu sa namjenom objekata i zonom građevinskog zemljišta u kojoj je planirana izgradanja, stvoreni su uslovi za primjenjui pozitivnih odredbi Odluke o komunalnom opremanju građevinskog zemljišta u korist investitora, koje ih o oslobađaju plaćanja naknade.

Tokom izveštajnog perioda nije bilo primjera komunalnog opremanja zemljišta od strane investitora.

5. Obalno područje

Obalno područje rijeke Tare, koja je sa svojim kanjonom specifična pojava u regionu i kao takva turistički izuzetno značajna, djelimčno je uređivano u ranijem periodu. Pritoke Tare su takođe evidentirane kao prirodne ljepote, ali i kao hidroenergetski potencijali i potencijali za snabdjevanje pitkom vodom.

6. Izvorišta vode

Pijaće vode

Na prostoru Opštine Mojkovac registrovani su brojni izvori pijaće malomineralizovane vode. Zavisno od prostornog položaja, karakteristika vodonosne sredine i veličine slivnog područja

njihova izdašnost je različita i varira u širokim granicama (0,1 – 1000 l/s). Sa izuzetkom izvora ***Ravnjak***, koji je projektovan za korišćenje putem flaširanja i Gojakovića izvora koji je uključen u vodovodni sistem Mojkovca, ostali izvori, nijesu detaljnije izučavani sa hidrogeološkog aspekta.

U izvještajnom periodu izdata je vodna saglasnost na projektnu dokumentaciju Opštine Mojkovac koja definiše način rekonstrukcije postojeće i izgradnju nove hidrotehničke infrastrukture-vodovodne mreže u naselju Podbišće i vodna saglasnost na projekat Opštine Mojkovac koji definiše izgradnju-rekonstukciju ul.Nemanjića i regulacije dijela korita rijeke Rudnice.

U oblasti vodosnadbijevanja u 2018. godini realizovano je sledeće:

- Nastavljena je izgradnja vodovodne mreže u naselju Podbišće radovi su u završnoj fazi.
- Na vodovodu Slatina u urađen je projekat rekonstrukcije vodozahvata i rekonstrukcija postojeće mreže u dužini od 1800m i izgradnja šahti u naselju oko škole,

U cilju regulacije vodotoka na teritoriji opštine preuzete su i relizovane sljedeće aktivnosti:

1. Uklanjanje viška materijala iz prostora rijeke Tare na lokaciji Slatina u dužini od 400 m. Vršen je stručno-tehnički nadzor. Radovi realizovani u skladu sa Ugovorom br.11/18 – 0101-656 od 27.07. 2018. godine između Opštine Mojkovac i DOO „Braća Jokići“, Mojkovac,
2. Uklanjanju viška materijala iz prostora rijeke Tare na lokaciji Lugovi i Fuštići. Organizovan je stučno-tehnički nadzor. Radovi realizovani u skladu sa Ugovorom br. 11/18–0101-655 od 27.07. 2018.godine, između Opštine Mojkovac i DOO „DEJO COMERC“ Mojkovac.
3. Izvršeno je čišćenje betonskog kanala u naselju Ambarine.
4. Očišćeni su taložnici u naselju Ambarine.
5. Uklonjen je višak materijala iz korita rijeke Rudnice.
6. Kanal koji prelazi preko imanja Žurića produbljen je uklanjanjem viška nataloženog materijala i okolnog rastinja.

7. Energetski potencijal

Kada je u pitanju energetski potencijal vodotoka na teriteriji opštine Mojkovac, izgradnja malih hidroakumulacija i hidroeleketrana, u izvještajnom periodu akcenat je na Štitaričkoj rijeci i Mišnića potoku, gdje su nakon dodjeljivanja koncesija, koncesionari pristupili izradi planskoh dokumenata - lokalnih studija lokacije, na osnovu kojih ce se u nastavku pristupiti projektovanju i izvođenju mHE.

Na vodotoku Štitarička rijeka planira se izgradnju dvije mHE derivacionog tipa, instalisane snage 960kW i 1322kW, dok se na na vodotoku Mišnića potok planira izgradnja male hidroelektrana instalisane snage 222,2kW “Elektrana Mišnić“

U izvještajnom periodu na vodotoku Ljevak su se izvodili radovi na izgradnji mHE derivacionog tipa, usvojenog instalisanog protoka je Qi= 0,70 m3/s i instalisane snage agregata Pp= 550,83 kW, sa regulacijom po nivou kod paralelnog rada na mreži.

Šematski prikaz mHE „Ljevak“:

Energetski potencijal sunčeve energije na teritoriji Opštine, valorizuje se u malom obimu i to kroz kroz program podsticajnih mjera Opštine Mojkovac u okviru kog su obezbijeđena 3 solarana sistema za elektifikaciju katuna.

8. Pogranična područja, manje razvijena područja

Nisu evidentisana područja na teritoriji Opštine Mojkovac koja su u pograničnom dijelu, a da su manje razvijena od ostalih površina.

9. Upravljanje otpadom – prostorni aspekt, prečišćavanje otpadnih voda

DOO “Komunalne usluge - Gradac“ vrši sakupljanje komunalnog otpada na teritoriji grada i prigradskih naselja. Količina sakupljenog komunalnog otpada u 2018. godini još uvijek nije konačna, ali kretaće se od 1800 do 2000 tona. Nadležno preduzeće nema mogućnost razdvajanja otpada, ali u jednom dijelu vrši razdvajanje kartonske ambalaže i najlona čija se količina do kraja godine očekuje da iznosi cca 30 tona.
U izvještajnom periodu u saradnji sa Ministartvom, pristustupilo se izradi Projektnog zadatka za izradu tehničke dokumentacije sanacije privremenog odlagalista otpada u Podbišću.

Prečišćavanje otpadnih voda

Mojkovac ima delimično izgrađenu kanalizaciju odpadnih voda. Na nju je, prema evidenciji nadležnog preduzeća, priključeno oko 798 domaćinstava sa oko 3305 stanovnika i 158 pravnih lica. Oktobra 2008.godine izgrađen je sistem za prečišćavanje fekalnih otpadnih voda (PPOV) sa kapacitetom od 5000 ES. U toku 2016.godine izgrađeni su bazeni za tretman kanalizacionog mulja.

Kanalizacioni mulj se prerađuje u bazenima za tretman kanalizacionog mulja, postupkom fitoremedijacije. Godišnja količina nastalog mulja kreće se oko 57m^3 odnosno 4,8m^3 mjesečno. Prosječni protok iznosi 2m^3/h.

10. Saradnja sa međunarodnim institucijama

U izvještajnom periodu, Opština Mojkovac nije realizovala saradnje sa međunarodnim institucija:

11. Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenja planskih dokumenata

Tokom izrade i donošenja planske dokumentacije je postojala redovna saradnja sa javnim i privatnim preduzećima, kao i sa organima uprave, nadležnim za dostavljanje podataka neophodnih za izradu planova.

12. Povjereni poslovi od strane državne uprave

U izveštajnom periodu nije bilo povjerenih poslova od strane državne uprave.

13. Broj organizovanih urbanističko – arhitektonskih konkursa

U proteklom periodu nije organizovan nijedan urbanističko – arhitektonskih konkursa**.**

IV PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLJUČUJUĆI I OBJEKTE IZGRAĐENE SUPROTNO ZAKONU

Sekretarijat za uređenje prostora i održivi razvoj u svojoj evidenciji ne posjeduje konkretne podatke o:

- objektima izgrađenim sa građevinskom dozvolom i upotrebnom dozvolom,
- objektima izgrađenim sa građevinskm dozvolom, a bez upotrebne dozvole,
- objektima izgrađenim bez građevinske dozvole sa posebnim osvrtom na uklopljene objekte, kao ni o
- objektima koji su uklopljeni u planski dokument i objektima koji to nijesu.

V ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

1. Zahtjevi za izmjenu planskog dokumenta

U 2018. godini nije bilo zahtjeva za izmjenu planskih dokumenata.

2. Zahtjevi za uklapanje bespravno sagrađenih objekata u planski dokument

U izvještajnom periodu nije bilo zahtjeva za uklapanje objekata u toku izrade planskog dokumenta.

U skladu sa odredbama zakona koje se odnose na legalizaciju bespravnih obejkata, u izvješatnom periodu podneseno je 302 zahtjeva za legalizaciju bespravnih obejkata.

VI PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

Realno planiranje je takvo planiranje koje se zasniva na realnim mogućnostima lokalne uprave da u kraćim vremenskim periodima – etapno realizuje strateške zahvate, vezane za planiranje prostora i uređenje javnih površina. Realno planiranje nije striktno definisano zakonskim normativima, ali je za našu sredinu veoma bitno. Važno je shvatiti da i u planiranju i u sprovođenju planske dokumentacije mora postojati logičan slijed radnji kako bi se poslovi u ovoj lokalnoj oblasti pokušali trajno riješiti.

Upravljati prostorom pod odgovarajućim planskim pravilima podrazumijeva obavezu ne samo lokalne uprave da blagovremeno izlazi u susret građanima, imajući u vidu i zaštitu opštih interesa, nego i dužnost građana da ispune obaveze shodno važećim zakonima.

Prilikom planiranja je neophodno ne ugroziti postojeće resurse opštine, jer je to jedan od osnovnih faktora koji utiče na upravljanje prostorom.

Sastavni dio sveobuhvatnih reformi ekonomskog i društvenog ambijenta su i reforme u oblasti uređenja prostora i izgradnji objekata, sa namjerom da se stvori efikasniji sistem. U tom cilju bi trebalo preduzeti sljedeće mjere:

- Pristupiti izmjeni i dopuni planskih dokumenata čiji period važenja ističe, prije donošenja plana gereralne regulacije
- Napraviti kompletnu evidenciju bespravne gradnje i nastojati što više postojećih objekata uklopiti ukoliko ne ugrožavaju javni interes.
- Planirati izradu lokalnih akata –odluka. Lokalna samouprava saglasno zakonu uređuje ova pitanja.
- U saradnji sa gradjanima i ostalim lokalnim institucijama, napraviti dobru analizu potreba i mogućnosti građana kao konačnih korisnika prostora.

Sve mjere preduzete u 2018. godini kao i druge koje preduzimaju nadležni organi, ocjenjuju se kao zadovoljavajuće i treba ih shvatiti kao dio procesa na kojem treba permanentno raditi, unapređujući ga i mijenjajući ga u korist što boljeg stanja u ovoj oblasti.

ANEX 13
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2018.GODINI
ZA OPŠTINU NIKŠIĆ

I UVOD

Izvještaj sadrži naročito: analizu sprovođenja planskih dokumenata; ocjenu sprovedenih mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom; ocjenu sprovedenih mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom: uticaj sektorrskih politika na oblast planiranja; aktvnosti na vršenju prenijetih i povjerenih poslova; aktivnosti drugih pravnih lica na poslovima vezanim za planiranje; praćenje stanja građevinskog područja; podatke o uređenosti građevinskog zemljišta; podatke o prijavama za građenje odnosno postavljanja objekata; podatke o izdatim građevinskim dozvolama; izgrađenim odnosno postavljenim objektima; indikatore izgrađenosti kao i druge elemente o važnosti za Izvještaj.

II UREĐENJE PROSTORA

Uređenje prostora opštine Nikšić u 2018. godini odvijalo se kroz:

A) Praćenje stanja u prostoru
B) Utvrđivanje namjene, uslova i načina korišćenja prostora i sprovođenje važeće planske dokumentacije
C) Analiza sprovođenja planskih dokumenata
D) Uređivanje građevinskog zemljišta

A) PRAĆENJE STANJA U PROSTORU

Sekretarijat za uređenje prostora i zaštitu životne sredine, najznačajnije informacije iz oblasti uređenja prostora, izdate urbanističko tehničke uslove, izdata rješenja o legalizaciji, upotrebne dozvole, odobrenja za građenje i odobrenja za upotrebu objekata, objavljuje na sajtu jedinice lokalne samouprave www.urbanizam.me kao i sajtu opštine www.nikšić.me, pa i odluke, izvještaj i program, sve propisano zakonom.

B) UTVRĐIVANJE NAMJENE, USLOVA I NAČINA KORIŠĆENJA PROSTORA

Utvrđivanje namjene, uslova i načina korišćenja prostora u 2018. godini sprovodilo se kroz:

1. Usvajanje planskih dokumenata:

U 2018. godini usvojeni su sledeći planski dokumenti:
- Detaljni urbanistički plan »Stara varoš-centar«
- Lokalna studija lokacije »Gvozd«
- Detaljni urbanistički plan »Centar 1« u fazi usvajanja na skupštini predviđen je na 13. Zasjednju Skupštine Opštine Nikšić

C) ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

U toku 2018.godine sprovodila se važeća planska dokumentacija data u sledećim tabelama:

TABELA 1. *Pregled izdatih gradjevinskih dozvola u 2018. godini po lokacijama*

1	poslovno-stambeni objekat	UP 3,DUP Staro Pazarište I zona
2	stambeni objekat	PUP Nikšić IV zona
3	stambeni objekat	PUP Nikšić IV zona
4	stambeni objekat	PUP Nikšić IV zona
5	poslovni objekat-skladište	PUP Nikšić IV zona

6	stambena zgrada	DUP Rudo Polje
7	stambeni objekat	PUP Nikšić IV zona
8	poslovni objekat-skladište	GUR Nikšić II zona
9	rekonstrukcija sa adaptacijom poslovnog objekta	GUR Nikšić I zona
10	poslovno stambeni objekat	PUP Nikšić III zona
11	stambeni objekat	PUP Nikšić II zona
12	poslovni objekat-radionica	DUP "Rastoci 3" III zona
13	rekonstru sa prenamjenom u posl	PUP Nikšić III zona
14	nadgradnja stambenog objekta	PUP Nikšić IV zona
15	poslovni objekat	PUP Nikšić VI zona
16	stambeni objekat	PUP Nikšić IV zona
17	poslovni objekat-I faza	izm i dop UP za prost izm ul N.M.
18	stambeni objekat	PUP Nikšić IV zona
19	skladište	PUP Nikšić IV zona
20	kapela	PUP Nikšić IV zona
21	stambeni objekat	PUP Nikšić IV zona
22	stambeni objekat	PUP Nikšić IV zona

D) LEGALIZACIJA BESPRAVNO IZGRAĐENIH OBJEKATA

U toku 2018.godine postupak legalizacija bespravno izgrađenih objekata

TABELA 1. *Pregled podnijetih zahtjeva za legalizaciju besravnih objekata*

Ukupno primljenih zahtjeva u predviđenom roku	**2370**

TABELA 2. *Pregled neblagovremeno podnijetih zahtjeva za legalizaciju besravnih objekata*

Ukupno neblagovremeno podnijetih zahtjeva	**36**

TABELA 3. *Pregled donijetih rješenja o legalizaciji*

Stambeni objekti	34
Poslovni objekti	1
Stambeno poslovni objekti	3
Ukupno donesenih rješenja o legalizaciji	**38**

TABELA 4. *Pregled donijetih rješenja o legalizaciji za objekte izgrađene prije potrebe pribavljanja građevinske dozvole*

Stambeni objekti	24
Poslovni objekti	/
Stambeno poslovni objekti	/
Ukupno donesenih rješenja o legalizaciji za objekte izgrađene prije potrebe pribavljanja građevinske dozvole	**24**

TABELA 5. *Pregled donijetih rješenja o prekidu postupka*

Prekid do donošenja plana generalne regulacije	6
Prekid do rješavanja imovinsko pravnih poslova	22
Ukupno donijetih rješenja o prekidu postupka	**28**

NAPOMENA: Navodimo da oko 70% zahtjeva za legalizaciju ne poskeduju potpunu dokumentaciju , jer su u toku izrade Elaborata orginalnih terenskih podataka ili su u toku uknjižbe u Upravi za nekretnine Crne Gore. Takođe je jedan dio obrađenih zahtjeva u daljoj proceduri (ka Glavnom gradskom arhitekti i Upravi javnih lokalnih prihoda**).**

E) UREĐIVANJE GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA

Uređivanje građevinskog zemljišta u 2018.godini odvijalo se kroz pripremu građevinskog zemljišta za komunalno opremanje i komunalno opremanje kao i uređivanje građevinskog zemljišta istog od strane lokalne samouprave u skladu sa Programom uređenja prostora opštine Nikšić za 2018. godinu (prikaz u tabeli 1).

TABELA 1. *Pregled budžetski realizovanih investicija u 2018. godini*

	Naziv projekta	Vrijednost investicije
1	Vodovod Morakovo Liverovići	83.856,27 €
2	Vodovod Dragovoljići	331.961,39 €
3	Vodovod Vraćenovići	391.219,95 €
4	Rekonstrukcija vodovoda Petrovići II faza	9.655,80 €
5	Vodovod Koravlica	64.918,22 €
6	Izgradnja vještačkih akumulacija Krš Milovića i Čeov Do	30.957,77 €
7	Modernizacija lokalnih puteva	250.000,00 €
8	Rekonstrukcija Trga Slobode	398.054,05 €
9	Investiciono održavanje gradskih saobraćajnica	172.282,25 €
10	Dogradnja azila za pse	18.516,70 €
11	Izgradnja svlačionica za mlađe kategorije FK Sutjeska	99.930,29 €
12	Adaptacija prostora u Nikšićkom pozorštu za potrebe baletske škole	25.841,90 €
13	Investiciono održavanje objekata visokogadnje	23.984,88 €
	UKUPNO	1.901.189,47

III IZDATA ODOBRENJA I DOZVOLE ZA GRAĐENJE

Podaci o izgrađenim objektima u 2018.godini :

TABELA 1. *Izdate građevinske dozvole po kvartalima*

		I kvartal	**II kvartal**	**III kvartal**	**IV kvartal**	**Ukupno**
1	Izgradnja stambenih objekata	5	3	1	0	**9**
2	Rekonstrukcija poslovnog objekta	0	0	0	0	**0**
3	Rekonstrukcija stambenog sa prenamjenom u poslovni	0	1	0	0	**1**
4	Rekonstrukcija poslovnog sa prenamjenom u stambeni	0	0	0	0	**0**
5	Rekonstrukcija sa dogradnjom i nadgradnja	0	1	0	0	**1**

	stambenog objekta					
6	Izgradnja poslovno-stambenog objekta	1	1	0	0	**2**
7	Izgradnja poslovnog objekta	0	3	0	0	**3**
8	Izgradnja objekta kapela	0	0	0	1	**1**
9	Izgradnja privrednog objekta	0	0	0	0	**0**
10	Izgradnja objekta- skladište	2	0	1	0	**3**
11	Izgradanja poljoprivrednog objekta	0	0	0	0	**0**
12	Nadgradnja poslovno-stambenog objekta	0	0	0	0	**0**
13	Dogradnja poslovnog objekta	0	0	0	0	**0**
14	Izgradnja proizvodnog objekta	0	0	0	1	**0**
15	Rekonstrukcija stambenog objekta	0	0	0	0	**0**
16	Rekonstrukcija sa prenamjenom pomoćnog u poslovni	0	0	1	0	**0**
17	Izgradnja pomoćnog objekta	0	0	0	0	**0**

TABELA 2. *Izdata odobrenja za građenje po kvartalima, 2018. godina*

		I kvartal	**II kvartal**	**III kvartal**	**IV kvartal**	**Ukupno**
1	Objekat infrastrukture-saobraćajnice i trg	0	0	0	0	**0**
2	Objekat infrastrukture-vodovodna mreža	1	1	0	0	**2**
3	Objekat infrastrukture-bazna stanica	0	0	0	1	**1**
4	Objekat infrastrukture-trafostanica	0	2	1	2	**5**
5	Objekat infrastrukture-javna rasvjeta	0	0	0	0	**0**
6	Izgradnja turističkog objekta	0	0	0	0	**0**
7	Izgradnja pomoćnih objekata	0	4	7	1	**12**
8	Izgradnja spomen obiljezja	0	1	0	0	**1**
9	Izgradnja sportskih objekata	0	1	0	0	**1**

TABELA 3. *Zbirni prikaz izdatih dozvola u 2018. godini*

	Građevinske dozvole za izgradnju odnosno rekonstrukciju objekata	Odobrenja za građenje objekata od opšteg interesa i pomoćnih objekata	Upotrebne dozvole za izgrađene odnosno rekonstruisane objekte	Odobrenja za upotrebu objekata od opšteg interesa
	19	**2**	**54**	**2**

TABELA 4 *Urbanističko tehnički uslovi izdati u 2018.godini*

Stambeni objekti	**45**
Poslovni objekti	**19**
Stambeno poslovi objekti	**3**
Poljoprivredni objekti	**20**
Parcelacije	**8**
Saobraćajnice	**5**
Vodovod	**2**
Razno	**55**
Ukupno izdatih UTU	**157**

- **Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa sa sprovođenjem mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom:**

U toku 2018.god., ova Direkcija je u vezi sa raspolaganjem imovinom opštine Nikšić pripremila ukupno 14 odluka koje je usvojiila Skupština opštine Nikšić.
Od ovog broja:

- 1 Odluka se odnosi na prodaju građevinskog zemljišta radi kompletiranja urbanističkih parcela na pravna i fizička lica odnosno o prenosu prava svojine na građevinskom zemljištu na fizičko lice i to : Odluka o prodaji građevinskog zemljišta Mićunović Žarku, Mićunović Slobodanu i Mićunović Vladu radi dokompletiranja urbanističke parcele, površine 260,00m2. Po tom osnovu prihodovano je ukupno 42.900.00 €;
- 1 Odluka o razmjeni nepokretnosti između Opštine Nikšić i Žižić Miomira. Naime za potrebe realizacije DUP- a Rastoci 1 i DUP- a Bistrica izmjene i dopune (potrebe izgradnje parkovske površine) izvršena je razmjena na način što je katastraska parcela broj 1889/2, površine 432 m2, vlasništvo Žižić Miomira razmijenjena sa katstrskim parcelama broj 143/43, površine 421 m2 i broj 145/5, površine 23 m2, vlasništvo Opštine Nikšić.

Za razliku u vrijednosti zemljišta od 1.502,40 €, Opština Nikšić je uplatila Žižić Miomiru.

- Odluka o vraćanju prava raspolaganja na zemljištu Vladi Crne Gore za potrebe rekonstrukcije magistralnog puta M-7(M-6) Vilusi-Nikšić, dionica raskrsnica Vilusi-Trubjela. Ukupna površina zemljišta koje se vraća na raspolaganje Vladi Crne Gore je 966 m2 i to: dio katastarske parcele broj 224/2, nekategorisani put, u površini od 24 m2, dio katastarske parcele broj 582/3, nekategorisani put, u površini od 90 m2, dio katastarske parcele broj 582/4, nekategorisani put, u površini od 174 m2, dio katastarske parcele broj 580/2, nekategorisani put, u površini od 5 m2, dio katastarske parcele broj 532/2, nekategorisani put, u površini od 315 m2, dio katastarske parcele broj 332/2, nekategorisani put, u površini od 147m2 upisane u listu nepokretnosti broj 48 KO Muževice kao svojina Države Crne Gore sa pravom raspolaganja Opštine Nikšić i dio katastarske parcele broj 1031/2, nekategorisani put, u površini od 53 m2, dio katastarske parcele broj 1052, nekategorisani put, u površini od 106 m2 i dio katastarske parcele broj 1295/2, nekategorisani put, u površini od 52 m2, upisane u listu nepokretnosti broj 9 KO Rudine kao svojina Države Crne Gore sa pravom raspolaganja Opštine Nikšić;
- Odluka o davanju saglasnosti za kupovinu zemljišta koje je zauzeto izgradnjom Mini obilaznice Nikšić dionica Petlja2-Grebice – Duklo. Površina zemljišta koje Opština Nikšić kupuje je 171,00 m2, po procijenjenoj vrijednosti od 23,80 € po m2 zemljišta, odnosno u ukupnom iznosu 4.069,80 €;
- Odluka o davanju na korišćenje dijela poslovnog prostora za zaštitu djece i omladne Javnoj ustanovi Dnevni centar za djcu sa smetnjama u razvoju i osobe sa invaliditetom Nikšić, površine 286,89 m2;
- Odluka o prenosu prava svojine na motornom vozilu Sporstko ribolovnom klubu "Nikšić", bez naknade i to marke Reno tip LAGUNA, registarske oznake NK CG-186, broj šasije VF1B5640E21073148, zapremina/snaga motora 1783/90, benzin, neregistrovan, godina proizvodnje 1999, boja siva;
- Odluka o ustupanju na privremeno upravljanje i korišćenje dijela poslovnog objekta u Humcima Ministrstvu prosvjete Crne Gore, bez naknade, površine 843,40 m2;
- Odluka o ustupanju na privremeno upravljanje i korišćenje Zgrade mjesne zajednice na Viru Ministrstvu prosvjete Crne Gore, bez naknade, površine 110,00 m2;

- Odluka o davanju saglasnosti Društvu za telekomunikacije "MTEL"doo Podgorica za zasnivanje stvarne službenosti na dijelu kat.parcele broj 4406 KO Nikšić, u površin od 50 m2. Po ovom osnovu Društvo za telekomunikacije "MTEL"doo Podgorica plaća Opštini Nikšić naknadu za zasnivanje stvarne službenosti iznos od 6,00 € po m2 zemljišta mjesečno, odnosno ukupno 300,00 € po m2;
- Odluka o davanju na saglasnosti na Odluku upravnog odbora JP Sportski centar Nikšić o davanju u zakup poslovnog prostora, putem prikupljanja ponuda;
- Odluka o davanju saglasnosti za kupovinu poslovnih prostora za potrebe smještaja Službe zaštite i spašavanja;
- Odluka o davanju u zakup javnim nadmetanjem poslovnih prostora u objektu Doma revolucije u Nikšiću. U skladu sa ovom odlukom raspisan je Javni poziv za davanje u zakup javnim nadmetanjem dijela ovog poslovnog prostora ukupne površine 1.572,0 m2, koji se odnosi na poslovni prostor u suterenu, PD2, površine 153m2, poslovni prostor na prizemlju, PD3, površine 977m2 i poslovni prostor na prvom spratu, PD4, površine 442m2, po početnoj cieni od 0,92 € po m2 zakupa mjesečno. Najpovoljni ponuđač po ovom javnom pozivu sa kojim je zaključen Ugovor o zakupu je Društvo sa ograničenom odgovornošću za špediciju, informatički inženjering i usluge arhiviranja »Knjaz« DOO Podgorica, sa ponuđenih 0,92 € po m2.
- Odluka o davanju na privremeno korišćenje zgrade "Mjesne zajednice Centar II" Nevladinom udruženju NVO "Izvor života Nikšić", u površini od 75,50 m2;
- Odluka o ustupanju na privremeno korišćenje poslovnog prostora u zgradi Nikšićkog pozorišta Upravi za imovinu Crne Gore, u površini od 353,00m2. Po ovom osnovu Uprava za imovinu Crne Gore plaća Opštini Nikšić naknadu za privremeno korišćenje iznos od 9,00 € po m2 mjesečno, odnosno ukupno 3.177,00 € po m2.

U postupcima utvrđivanja naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta u ovom izvještajnom periodu a zaključno sa 28.07.2018.godine, odnono od dana stupanja na snagu Odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta (»Službeni list CG«-opštinski propisi br. 12/15 i 24/18), kada su ovi poslovi presli u nadležnost Uprave lokalnih javnih prihoda, Direkcija za imovinu je zaključila ukupno 143-ugovora, od čega:

- 32 ugovora o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za izgradnju, rekonstrukciju i pretvaranje stambenih, poslovnih, pomoćnih i stambeno-poslovnih objekata, po kom osnovu je utvrđena obaveza Investitorima u ukupnom iznosu od 630.876,68 €;
- 2 Ugovora o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljište zaključenim između Sindikata Uprave policije Crne Gore i Opštine Nikšić i NVO »Udruženje penzionera Nikšić« i Opštine Nikšić, po kom osnovu pomenuta lica su oslobođena plaćanja naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta a koja je utvrđena na ukupan iznos od 683.720,10 €;
- 109 ugovora o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za produženje lokacija za postavljanje odnosno podizanje privremenih poslovnih objekata, po kom osnovu je prihodovano je 48.342,54 €.

U periodu od 28.07.2018.godine do 14.12.2018.godine zaključeno je

- 129 Ugovora o produženju zakupa zemljišta za postavljanje privremenih objekata, po kom osnovu je prihodovano 27.827,04 €.

Dakle,ukupno utvrđena naknada po svim zaključenim ugovorima iznosi 707.046,24 €.

U toku 2018. godine Direkciji za imovinu Opštine Nikšić od strane Komisije za povraćaj i obeštećenje Podgorica dostavljen je jedan predmet sa zahtjevom za povraćaj imovine od bivših vlasnika.

Iz predhodnih godina prenijeto je još 15 predmeta.

Od 16 predmeta 15 je u radu dok 1 čeka presudu Upravnog suda Crne Gore. Restitucijom i povraćajem u 16 aktivnih predmeta obuhvaćeno je zemljište u površini od oko 44.454,00m2, koje zemljište je utvrđeno po nalazima vještaka geodetske struke dato u ovim postupcima . Navedeni iznos površina ne može biti konačan budući da su prvostepena rješena kojima je odobren povraćaj poništena i predmeti vraćeni na ponovni postupak i odlučivanje, što znači da su s obzirom na veličinu eksproprisane nepokretnosti, u novim rješenjima može doći do povećanja ili smanjenja površina koje će biti određene za povraćaj. Ovaj podatak može biti konačno utvrđen kada rješenja kojim se odobrava povraćaj postanu pravosnažna i konačna.

Napominjemo da u 2018 godini nije donijeto nijedno pravosnažno i konačno rješenje koje se odnosi na povraćaj zemljišta bivšim vlasnicima.

U postupcima utvrđivanja naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta i komunalnog opremanja građevinskog zemljišta za bespravne objekte u ovom izvještajnom periodu od 28.07.2018.godine, odnono od dana stupanja na snagu Odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta (»Službeni list CG«-opštinski propisi br. 12/15 i 24/18), kada su ovi poslovi presli u nadležnost Uprave lokalnih javnih prihoda, , Uprava javnih lokalnih prihoda je donijela ukupno 59 rješenja, do 17.12.2018.godine od čega:

- 21 rješenje o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za izgradnju, rekonstrukciju stambenih, poslovnih, pomoćnih i stambeno-poslovnih objekata, po kom osnovu je utvrđena obaveza Investitorima u ukupnom iznosu od 265.706,29 €;
- 38 rješenja o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravno sagrađene objekte, po kom osnovu je utvrđena obaveza Investitorima u ukupnom iznosu od 72.034,24 €;

IV OCJENA O ISKAZANIM POTREBAMA KORISNIKA PROSTORA IZRADA PLANSKIH DOKUMENATA :

Korisnici prostora su nadležnom Sekretarijatu za uredjenje prostora i zaštitu životne sredine iskazali svoja interesovanja i zahtjeve za izradu i donošenje planskih dokumenata, a ta planska dokumenta će se naći u programskoj 2019.godini .

V ZAKLJUČAK

Ovim presjekom stanja u prostoru sa akcentom na stanje planske dokumentacije, realizaciju planiranog kroz pojedinačne postupke i projekte, postavljeni su okviri za pripremu Programa uređenja prostora, sa realnim očekivanjima da u sledećoj godini većina programskih i planskih aktivnosti u izgradnji i unapređenju prostora budu realizovani uz poštovanje interesa neposrednih korisnika prostora.

ANEX 14
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2018.GODINI
ZA OPŠTINU PETNJICA

1. REALIZACIJA OBAVEZA I AKTIVNOSTI

- REALIZOVANE AKTIVNOSTI U 2018 :

- **Izrada prostorno-planske dokumentacije- PUP Petnjica**

Kompanija „Urbi.Pro“ d.o.o. počela je izradu Prostorno-urbanističkog plana Petnjice po potpisivanju Ugovora 22. septembra 2017. godine.
Ugovorena cijena izrade Pup-a Petnjica iznosi : 78 540,00 e od čega je opština Petnjica finansirala 25% navedenog iznosa , dok je preostali iznos finansiran od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma Crne Gore u skladu sa Protokolom zajljučenim između opštine Petnjica i Direkcije javnih radova (br. 01-947 od 11.09.2017)
-Reviziju Nacrta PUP-a izvršio je Savjet za reviziju shodno odredbama čl. 29, 30 i 31 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, koji je sačinio Izvještaj 26.06.2018.godine.
U svom Mišljenju Ministarstvo ukazuje da je Nacrt Prostorno urbanističkog plana Opštine Petnjica potrebno je ispraviti prema pristiglim primjedbama Savjeta i nadležnih institucija, a zatim se **korigovana verzija Nacrta plana može uputiti na javnu raspravu.**

-Uprava za zaštitu kultumih dobara je donijela Rješenje o donošenju Studije zaštite kulturnih dobara za potrebe izrade PUP-a Petnjica (05.04.2018.).

- Sekretarijat za lokalnu upravu opštine Petnjica izdao je rješenje kojim se daje saglasnost na Izvještaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu za potrebe prostorno-urbanističkog plana opštine Petnjica (16.05.2018.).

Nacrt Prostorno urbanističkog plana Petnjica stavljen je na javnu raspravu koja je trajala od 01.08.2018.godine do 16.08.2018.godine.
Nakon završene javne rasprave urajen je Predlog Plana 25.09.2018.godine koji je istog dana dostavljen Ministartvu na davanje saglasnosti.Nakon dostavljenih predoga i sugestija od strane Ministarstva uradjen je korigovani Predlog PUP-a Petnjica koji je dobio Saglasnost br: 104-2740/24 od 24.12.2018.godine.

Prostorno-urbanistički plan opštine Petnjica usvojen je na sjednici Skupštine 27.12.2018.godine.

- **Rekonstrukcija regionalnog puta R-20**

(lokalitet Podvade-Berane)

Nakon završena I faza rekonstrukcije puta Petnjica-Podvade u duzini od 3.6 km (*Cjelokupan projekat finansiran od strane Vlade Crne Gore- Direkcija za saobraćaj. Vrijednost radova 3 500 000,00 e.)* pristupilo se II fazi rekonstrukciji regionalnog puta R 20 , lokalitet Podvade-Berane

- **Izgradnja vodovoda Javorovsko vrelo- Koraćki krš** 4 km(vrijednost radova 150 000 e)
- **Izgradnja višenamjenskog objekta** za potrebe Centa za socijalni rad, Zavoda za zapošljavanje, dnevni boravak za stara lica, fond pio, fond za zdravstveno osiguranje). Vrijednost radova 250 000 e
- **Izgradnja sportskih terena** – MZ Godočelje (teren za fudbal I košarku) –vrijednost radova 41 000 e.
- **Regulacija koraćkog potoka u centru Penjice (uradjena I faza , vrijednost radova 150000 e)**

- **<u>Asfaltirani su putni pravci</u>** : Dašča Rijaka - Kruščica u dužini 1200 m ; Petnjica- Pecko 500 m ; Vodeničište- Orahovo 300 m ; Trpezi-Tiganji 1000 m .
  (ukupno asfaltirano 3 km seoskih puteva)
- **<u>Na lokalnim putnim pravcima sanirane udarne rupe</u> u količini od 372 tone asfaltne mase.** (vrijednost radova 50 000 e) .

Tokom 2018 godine nije započeta rekonstrukcija gradskih ulica u centru Petnjice zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa.Urađen je elaborat eksproprijacije po DUP-u Petnjica koji je krajem godine ovjeren od strane Uprave za nekretnine te se s toga radovi prenose za sledeću godinu. Investior rekonstrukcije gradskih ulica u centru Petnjice je Direkcija javnih radova Crne Gore a predračunska vrijednost iznosi 300 000 e.

- **Na listi prioritetnih projekata za finansiranje iz kapitalnog budzeta Crne Gore , upućenog Direkciji Javnih radova našli su se sledeći projekti:**

1.Izrada projektne dokumentacije- Glavnog projekta, za put ni pravac Bioča – Lješnica . Vrijednost oko 100 000 € sa istraživačkim radovima.
(opština Petnjica je odradila studiju opravdanosti za navedeni putni pravac).
2**.** Izrada projektne dokumentacije i izgradnja obaloutvrde na rijeci Popči sa pješačkom stazom i rasvjetom u dužini 3,8 km.
Opština Petnjica je uradila projektni zadatak i urbanističke uslove i kandidovala projekat Direkciji javnih radova za raspisivanje tendera za izradu projektne dokumentacije u 2018 godini.
Uredjenje riječnog korita polazilo bi od početne tačke – Latski Most nizvodno u dužini od 3.8.km do ušća rijeke Popče u rijeku Lješnicu.
Projekat bi doprinio otklanjanju bezbjedonosnih rizika i opasnih uslova radi nesmetanog korošćenja okolnog prostora i objekata, infrastrukture, usluga i time bi se spriječilo izlivanje rijeke Popče iz svog korita.
Takođe, izgradnjom obaloutvrde sa svim ostalim elementima urbane opremljenosti Opština bi dobila uređen prostor i arhitektonsku prepoznatljivost, pješačku stazu uz obalu, rasvjetu i ostali urbani mobilijar.
Procijenjena vrijednost projekta je 2.500.000,00 € (projekat, revizija, geodezija, geomehanika, radovi).
3**.** Izrada projekta kanalizacione mreže od Petnjice do PPOV (3,8 km)
Uz projekat izgradnje obaloutvrde na rijeci popči potrebno je predvidjeti i paralelno sa obaloutvrdom raditi sabirnu kanalizacionu mrežu koja će voditi sve otpadne vode od Latskog mosta do lokacije na kojoj je PUP-om Petnjica predviđena izgradnja postrojenja za tretman otpadnih voda- u blizini ušća rijeke Popče u rijeku Lješnicu.
U saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma kao i ambasadom republike Slovenije obezbijeđena su sredstva za izgradnju PPOV . Opština Petnjica je obezbijedila lokaciju te je dalje potrebno odraditi kanalizacionu mrežu od latskog mosta od samog postrojenja u dužini od 3.8 km. Procijenjena vrijednost projekta 400 000,00 €
4. Asfaltiranje lokalnih puteva u dužini 7 km. (350 000,00 €)
5**.** Izrada projekte dokumentacije za gradske ulice sa izvođenjem radova (II faza) od džamije do o.škole sa pristupnim putevima 800 m .
Procijenjena vrijednost 350.000,00 € za projektnu dokumentaciju i izvođenje radova.
6**.** Izgradnja mosta sa pristupnim saobraćajnicama u mjestu Plandište
(Ukupna vrijednost radova je 118 .376,79 €)

Most se nalazi nizvodno od motela u Petnjici u mjestu Plandište. Usled obilnih poplava proteklih godina most je u vrlo lošem stanju i neophodna je izgradnja novog mosta.

U proteklom periodu opština Petnjica je stvorila preduslove za izgradnju mosta u pogledu projektne dokumentacije i revizije glavnog projekta za šta je uloženo oko 7,000,00 € iz budzeta Opštine.
7**.** Izrada projektne dokumentacije za saobraćajnicu od o.škole do „latskog mosta“ u dužini 1 km – sa elaboratom eksproprijacije (400 000,00 €)
(nakon izrade tehničke dokumentacije i završene eksproprijacije stvoriće se uslovi za raspisivanje tendera za izvođenje radova)

2. ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

- ORGANIZACIJA, KORIŠĆENJE , REALIZACIJA I NAMJENA PROSTORA PO PLANSKIM DOKUMENTIMA LOKALNE SAMOUPRAVE – POKRIVENOST TERITORIJE LOKALNE SAMOUPRAVE PLANSKIM DOKUMENTIMA

Administrativna granica opštine Petnjica

Prostorno-urbanistički plan opštine Petnjica usvojen je na sjednici Skupštine 27.12.2018. godine.

Područje Prostorno – urbanističkog plana Opštine odrijeđeno je Odlukom o pristupanju izradi Prostorno – urbanističkog plana opštine i obuhvata područje Opštine Petnjica u čiji zahvat ulaze: 24 naseljena mjesta

Opština Petnjica administrativno je podijeljena na 9 katastarskih opština, 24 naselja i 7 mjesnih zajednica. Podjela prikazana u tabelama je preuzeta iz PUP-a Berane i zvaničnih statističkih podataka.

Naselja	Katastarske opštine	Površina KO prema dobijenim podacima	Površine KO očitane sa grafičkog priloga
Donja Vrbica	Vrbica	24 530 730 m2	2.402,48 ha
Gornja Vrbica			
Petnjica	Petnjica	7 294 990 m2	743,6o ha
Godočelje			
Johovica			
Radmanci	Radmanci	19 685 486 m2	1.952,65 ha
Paljuh			
Ponor			
Lagatori			
Poroče			
Javorova	Javorova	25 758 268 m2	2.404,81 ha
Murovac			
Dašča Rijeka			
Savin Bor	Savin Bor	38 444 337 m2	4.042,72 ha
Kruščica			
Bor			
Trpezi	Trpezi	27 217 706 m2	2.796,54 ha
Kalica			
Tucanje	Tucanje	10 615 525 m2	1.086,2o ha
Lješnica			
Orahovo			
Azane	Azane	12 244 852 m2	1.225,75 ha
Vrševo			
Dobrodole	Dobrodole	6 896 120 m2	707,55 ha

Napomena: Granica izmedju opština Berane i Petnjica ide izmedju KO Petnjica i KO Polica, na osnovu Odluke Arbitražne komisije za teritorijalno razgraničenje opština Berane i Petnjica. od 03.07.2015. godine.

Teritorija Opštine Petnjica zahvata površinu od 173 km2, koja predstavlja prirodnu vezu sa susjednim opštinama sa kojima graniči: Berane, Rožaje i Bijelo Polje u Crnoj Gori i opštinom Tutin, Republika Srbija.

➢ UČEŠĆE JAVNOSTI PRI IZRADI PLANSKE DOKUMENTACIJE (PUP PETNJICA)

U toku javne rasprave o Nacrtu Prostorno-urbanističkog plana opštine Petnjica zainteresovana javnost je u prostorijama Sekretarijata za lokalnu upravu i na sajtu opštine Petnjica mogla da izvrši uvid u Nacrt PUP-a Petnjica.
U sklopu javne rasprave održana je i javna prezentacija Nacrta i to prvog dana javne rasprave.
Centralna javna rasprava i prezentacije Nacrta Prostorno-urbanističkog plana Opštine Petnjica , održana je 01.08.2018. godine u sali Skupštine Opštine Petnjica, sa početkom u 12h .

Javnoj prezentaciji Nacrta prisustvovali su: predstavnici obrađivača,predstavnici Sekretarijata , zainteresovani građani (24).
Po završetku prezentacije Nacrta građani su postavljali pitanja i iznosili primjedbe i sugestije dok su predstavnici obrađivača potom dali odgovore.

➢ FINANSIRANJE IZRADE PLANSKOG DOKUMENTA (PUP-a)

Ugovorena cijena izrade Pup-a Petnjica iznosi : 78 540,00 e od čega je opština Petnjica finansirala 25% navedenog iznosa , dok je preostali iznos finansiran od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma Crne Gore u skladu sa Protokolom zajljučenim između opštine Petnjica i Direkcije javnih radova .

- KONCEPT ORGANIZACIJE, NAMJENE I UREĐENJA PROSTORA OPŠTINE PETNJICA

- **MREŽA NASELJA**

Prostorni plan Crne Gore definisao je razmještaj i značaj centara u kome **Petnjica** predstavljala **značajni lokalni centar**, dok je nekadašnji centar opštine Berane u rangu centra regionalnog značaja.

Zbog svog relativno izolovanog položaja **područje Gornjeg Bihora je orjentisano u najvećoj mjeri na Berane** kao dio crnogorskog razvojnog koridora Rožaje – Berane – Bijelo Polje – Pljevlja, ali i kao dio prekogranične razvojne zone prema Srbiji gdje je prioritet razvoja saobraćajna integracija izgradnjom autoputa Beograd - Južni Jadran i povezivanjem Berana na željezničku mrežu.

Koncepcija razvoja buduće mreže naselja i centara na teritoriji opštine Petnjica predstavlja rezultantu kompleksnih analiza cjelokupnog prostora opštine, pogotovo sa aspekta prirodnih i stvorenih prednosti, privredno-ekonomskih i demografskih karakteristika opštine, saobraćajne infrastukture, kao i na osnovu heterogenih gravitaciono-funkcionalnih veza između pojedinih naselja i njihovih projekcija daljeg sveukupnog razvoja.

Na području Opštine, u cilju prevazilaženja prisutnih problema u mreži naselja i razmještaja stanovnika, slabe dostupnosti centrima, pogotovo u perifernim djelovima opštine, male veličine naselja, nedovoljne razvijenosti centralnih i privrednih sadržaja u seoskim centrima, slabe komunalne opremljenosti seokih naselja itd. (kao i na osnovu koncepta urbanizacije i razvoja mreže naselja i centara na području Crne Gore prema važećem PP), predviđa se **formiranje racionalnije i funkcionalnije struktuirane mreže naselja, kao i formiranje zajednice naselja sa pripadajućim centrima**. Jedan od osnovnih ciljeva razvoja mreže naselja i opštine uopšte je međusobno uravnoteženiji razvoji centara svih nivoa u opštini.

Strukturna opremljenost teritorije zajednice naselja treba da bude kvalitetna da bi ovom relativno disperznom modelu naseljavanja i rada pružila potrebne saobraćajne veze, komunalnu opremljenost, minimalnu opremljenost objektima društvenog standarda itd.

Osnova prijedloga koncepcije budućeg razvoja i organizacije mreže naselja i centara opštine, u skladu sa navedenim ciljevima razvoja, jeste **jačanje Petnjice kao novog opštinskog centra i razvoj ostalih polifunkcionalnih naselja**, koja su se svojim karakteristikama nametnula kao centri manjeg ili većeg značaja. Ova koncepcija proističe iz analize stanja u mreži naselja čija će se homogenizovanost ostvariti primjenom modela koncentrisane disperzije razvoja na području opštine. Na osnovu ovog modela, razvoj aktivnosti i uslužno-servisnih djelatnosti ostvaruje se ne samo u opštinskom centru, već i u ostalim lokalnim centrima većeg značaja i razvijenijim seoskim naseljima.
Glavni preduslov ostvarivanja disperzije razvoja jeste efikasno saobraćajno povezivanje kako između samih naselja, tako i ka opštinskom centru i centrima u neposrednom okruženju.
Koncentracija proizvodno-uslužnih djelatnosti u i ostalim centrima na području opštine, zahtijevaće racionalno korišćenje zemljišta i uspostavljanje ekološke ravnoteže u cilju očuvanja kvalitetnog poljoprivrednog zemljišta i ostalih resursa i vrijednosti prostora.

Prostorna koncepcija mreže naselja zahtijeva da se zajednice naselja obrazuju u granicama lake pristupačnosti svakog naselja pripadajućem centru zajednice naselja. Zbog toga je jedan od kriterijuma za verifikaciju predloženog koncepta mreže naselja - vrijeme potrebno za komuniciranje između centra i naselja u njegovoj gravitacionoj zoni.

Prema funkcionalnoj podjeli sva naselja u mreži treba da se svrstaju u okviru tri tipa centara i naselja:

- opštinski centar
- centar zajednice naselja
- naselja seoskog karaktera.

(ova podjela je preuzeta iz PUP-a Berane koji je obuhvatao i područje Gornjeg Bihora)

Tipologija centara

Petnjica kao novi **opštinski centar** i značajan lokalni centar na državnom nivou svoj razvoj baziraće na formiranju proizvodno-uslužnih kapaciteta, koji će omogućiti ne samo pružanje osnovnih usluga lokalnom stanovništvu, već i mogućnost njihovog zapošljavanja radi smanjenja migracionih tokova ka Beranama.
Kroz osavremenjavanje i proširenje postojećih objekata suprastrukture kao i izgradnju novih objekata Petnjica treba da pruži usluge predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja, zdravstvenih i socijalnih usluga, sportskih i kulturnih aktivnosti, poslovnih, trgovačkih, administrativnnih, uslužnih i drugih djelatnosti i da podstiče stanovništvo na poljoprivrednu proizvodnju.
Petnjici gravitiraju naselja sa području Gornjeg Bihora koja čine novoformiranu opštinu Petnjica gdje po popisu iz 2011. godine živi 6.686 stanovnika. Na ovom području se prema projekcijama Prostorno-urbanističkog plana Berana (2014) do 2020. godine očekuje 7.254 stanovnika.

Centri zajednice naselja planirani su da funkcionalno i sadržajno opsluže naselja koja saobraćajno i prostorno određuju centar. Njihov broj i položaj uslovljen je i brojem stanovnika koji mu gravitiraju, pa na području Gornjeg Bihora, gdje se i očekuje najveći broj stanovnika u narednom periodu, ***Tucanje, Trpezi, Savin Bor i Gornja Vrbica*** planirani su kao centri zajednice naselja.
Centri zajednice naselja treba da obezbijede osnovno snabdijevanje, osnovno obrazovanje, osnovnu zdravstvenu zaštitu, sadržaje u funkciji kulture, sporta i rekreacije i sadržaje u funkciji poljoprivredene proizvodnje i šumarastva.

Naselja seoskog karaktera

Prioritet u planskom razvoju *naselja seoskog karaktera* imaće obezbjeđenje osnovnih usluga za potrebe lokalnog stanovništva u cilju održavanja tradicionalnog sistema naseljenosti. U narednom planskom periodu za dalje funkcionisanje ovih naselja neophodno je obezbijediti, prije svega, kvalitetniju mrežu lokalnih saobraćajnica, efikasno vodosnabdevanje do seoskih domaćinstava, kao i poboljšanje distribucije električne energije. Izuzetno, izgradnja manjih industrijskih pogona i objekata poljoprivredne proizvodnje ostvariće se u naseljima sa potencijalno aktivnim stanovništvom, lokaciono pogodnim, uz očuvanje autohtonosti područja.
Orijentacija naselja seoskog karaktera i u budućnosti će biti usmjerena ka centrima zajednice sela i opštinskom centru, u kojima će postojati viši nivo usluga, naseljskih sadržaja i funkcija.

➢ DRUŠTVENE DJELATNOSTI

Osnovni cilj socijalnog razvoja na teritoriji opštine Petnjica je poboljšanje kvaliteta života građana, a posebno se odnosi na poboljšanje kvaliteta usluga i dostupnosti javnim službama.

Razvoj javnih službi odvijaće se u skladu sa postojećom mrežom objekata, u zavisnosti od budućih potreba zajednica naselja i u skladu sa novim ulaganjima, sa ciljem daljeg razvoja centara u mreži naselja Opštine.

Pored opštinskog centra, prioritet u tom smislu imaju centri zajednica naselja. Lociranje objekata javnih službi u lokalne centre odvijaće se sa ciljem obezbjeđenja kvalitetnih uslova za život i zadržavanja stanovništva u ruralnom području.

Predložena pravila za planiranje javnih službi u Opštini se odnose na sljedeće:
- dalji razvoj Petnjice, kao opštinskog centra i primarnog centra za razvoj zdravstva, obrazovanja, kulture, socijalnog staranja, i drugo,
- snažniji razvoj objekata javnih službi u centrima zajednica naselja Tucanje i Trpezi, Savin Bor i Gornja Vrbica.
- podizanje nivoa kvaliteta objekata javnih službi u svim ostalim naseljima, što će se postići sanacijom, adaptacijom i rekonstrukcijom postojećih objekata ili izgradnjom novih objekata,
- obezbjeđivanje efikasnije dostupnosti korisnika objektima javnih službi, što bi se realizovalo organizovanjem novih, prilagođenih formi usluga (formiranje mobilnih službi), odnosno poboljšanjem saobraćajnica i bolje organizovanog javnog prevoza građana, a posebno učenika srednje škole,
- stimulisanje (poreskim olakšicama) privatnog sektora na lokalnom nivou, kako bi ponudio nove programe u radu javnih službi,
- omogućavanje jedinstvenog funkcionisanja privatnog i javnog sektora naročito u ruralnom području, što bi trebalo da podrži i lokalna vlast,
- uspostavljanje ravnoteže u pružanju usluga stanovništvu opštinskog središta i ruralnih naselja, naročito kad su u pitanju obavezne ustanove javnih službi (osnovne škole i primarna zdravstvena zaštita),

U oblasti obrazovanja i zdravstva neophodno je sljedeće:
- održavanje i obnavljanje objekata osnovnog obrazovanja u seoskim sredinama
- obezbjeđivanje boljeg đačkog prevoza uz zadržavanje postojećih područnih odjeljenja sa uvođenjem novih programa – mobilne nastavne ekipe specijalizovane za pojedine programe, izgradnja stanova za nastavno osoblje,
- organizovanje specijalnog školovanja i osavremenjavanje dnevnog boravka za djecu ometenu u razvoju (sa grupama od po 6 do 10 korisnika),
- povećavanje gravitacionog područja srednjih škola (boljom opremom škola, organizovanijim smještajem učenika uključujući i privatni sektor, uvođenjem privatnih škola sa proširenjem profila, podsticanjem donatorstva i davanjem stipendija),
- obezbjeđivanje uslova za otvaranje privatne zdravstvene prakse (privatne ordinacije),
- obezbjeđivanje uslova za finansiranje privatne inicijative i različitih fondacija u razvoj srednjeg obrazovanja, sa ciljem zaustavljanja kontinuirane depopulacije.

Za ostale javne službe, posebno službu socijalnog staranja je potrebno:
- uključivanje privatnog sektora u otvaranje predškolskih ustanova, naročito u seoskim naseljima (u okviru stambenih prostorija), uz subvencioniranu cijenu, jasno definisanim programima u koje će biti uključena lokalna vlast,

- povezivanje razvoja fizičke kulture sa ostalim funkcijama, kako bi se dobili kompleksi kombinovanog sadržaja (rekreativno-sportski, turističko-sportski).

Osnovna strateška opredeljenja pri rješavanju problema i daljeg razvoja javnih službi u Opštini su sljedeća:

1. U centrima zajednica naselja, do kraja planskog perioda, bi trebalo obnoviti postojeće objekte i opremiti ih sljedećim sadržajima i objektima javnih službi:

- matična osnovna škola sa fiskulturnom salom i kompjuterskom opremom,
- zdravstveni punkt sa apotekom,
- predškolska ustanova,
- dom kulture sa bibliotekom i manjom salom,
- teren za male sportove,
- vjerski objekat po potrebi.

2. Škole sa malim brojem odjeljenja, odnosno malim brojem učenika po odjeljenju ne bi trebalo zatvarati, a ukoliko do toga dođe problem se može riješiti organizovanjem prevoza do matičnih ili drugih područnih škola. Osavremenjavanje školske nastave ostvariće se izgradnjom biblioteka, fiskulturnih sala i drugih sportskih terena, unapređenjem kompjuterske opreme i slično.

3. Stručne srednje škole razvijati u skladu sa težnjama i potrebama omladine za određenim obrazovanjem, kao i potrebama za određenim kadrovima.
U tom smislu treba realizovati akcije da bi se obezbijedio potrebni prostor. Potrebno je razmotriti poboljšanje komunalne opreme u svim obrazovnim objektima.

4. Zdravstvene stanice, u centrima zajednica naselja, kao i ambulante u selima, treba da imaju ljekara opšte prakse u obje smjene, ali i mogućnosti za povremene specijalističke preglede, dok za najudaljenija naselja, treba predvidjeti mobilne ambulante.
Ako postoje uslovi – stomatološke službe treba formirati u matičnim osnovnim školama i u srednjoj školi. Apoteke locirati u okviru zdravstvenih stanica i ambulanata u lokalnim centrima i u centrima zajednica naselja, uz mogućnost da se ova djelatnost ustupi i privatnoj inicijativi u svim naseljima. Neophodno je što prije sanirati i bolje komunalno opremiti objekte u svim zdravstvenim punktovima u Opštini.

5. Za potrebe dječije zaštite i socijalnog staranja pored postojećih, mogu se koristiti i osnovne škole ili drugi objekti uz adaptaciju i promjenu namjene. Osim toga, potrebno je podržati otvaranje privatnih obdaništa ne samo u centrima zajednica naselja, nego i u drugim seoskim naseljima gdje se za to ukaže potreba.

6. Dimenzionisanje sadržaja kulture zasnivati na principu da se na nivou svakog centra zajednice naselja za 1.000 stanovnika obezbijedi najmanje 180m2 izgrađenog prostora za razne kulturne i društvene potrebe, uz korišćenje raspoloživog prostora u postojećim objektima kulture i neophodnu rekonstrukciju. Ove prostore prilagoditi različitim kulturnim i društvenim aktivnostima vezanim za potrebe stanovništva (na primjer da obezbijede bioskopsku, odnosno kamernu predstavu, kao i druge kulturne manifestacije). Za to je moguće koristiti sljedeće modalitete: mobilni bioskopi, biblioteke i pozorišta; upotreba tipskih - montažnih objekata; uzimanje prostorija u zakup, višenamjensko korišćenje objekata i drugo.

7. Sprovoditi stalne akcije sa ciljem razvoja sportskih aktivnosti i u skladu sa tim dograđivati i obnavljati terene za male sportove u naseljima i centrima zajednica sela. Potrebno je takođe, organizovati sportske manifestacije.

➢ KONCEPT NAMJENE PROSTORA

Osnovna koncepcija prostornog razvoja opštine Petnjica zasniva se na:
- prirodnim potencijalima prostora za potrebe razvoja pojedinih privrednih i neprivrednih aktivnosti,
- stvorenim potencijalima i ograničenjima za potrebe razvoja pojedinih privrednih i neprivrednih aktivnosti,
- prirodnim pogodnostima i ograničenjima za razvoj pojedinih djelatnosti,
- postojećem i mogućem razmještaju stanovništva u prostoru,
- značaju teritorije (i potencijala) opštine, za društveno-ekonomski i prostorni razvoj Sjevernog regiona i Crne Gore u cjelini.

Planirana namjena, uređenje i korišćenje prostora u planskom periodu uslovljena je potrebama stanovništva opštine i širih prostora za:
- poljoprivrednom proizvodnjom,
- razvojem energetike,
- razvojem proizvodnih kapaciteta,
- opremanjem naselja,
- saobraćajnim internim i eksternim povezivanjem,
- infrastrukturnim opremanjem prostora,
- razvojem turizma,
- kvalitetnom životnom sredinom,
- zaštitom prirodnih i kulturno-istorijskih vrijednosti itd.

Osnovni koncept namjene prostora podrazumijeva racionalno korišćenje zemljišta u skladu sa njegovim prirodnim pogodnostima, odnosno, prvenstveno, međusobni usklađeni raspored površina pogodnih za razvoj stočarstva, voćarstva i ratarstva, šumarstva, uredjenja naselja, formiranje turističkih kapaciteta, proizvodnih objekata (uključujući i energetske), infrastrukturnih i komunalnih sistema i objekata. U narednom periodu neophodno je kontrolisati i usmjeravati korišćenje prostora i sprečavanja negativnih pojava, odnosno ostvarivanje pozitivnih efekata prostornog razvoja.
S obzirom da djelovi opštine pripadaju budućem parku prirode Turjak sa Hajlom (predloženi regionalni park prema PPCG), kontrolisana upotreba prostora je od izuzetnog značaja, kako ne bi došlo do ugrožavanja prirodnih vrijednosti prostora, istovremeno i turističkih motiva ovog kraja.

Prostor opštine treba razvijati u skladu sa principima održivog razvoja što podrazumijeva organizovanu plansku upotrebu – korišćenje, uređenje i zaštitu u skladu sa prirodnim i stvorenim potencijalima i ograničenjima bihorskog kraja.

Na području koje obuhvata opština Petnjica, zadržaće se dominantno plodno tle, koje je uglavnom poljoprivredno ili šumsko, a neplodne površine su najvećim dijelom namijenjene stanovanju i putevima, ali i specifičnim radnim zonama. Stanovnici većine sela baviće se poljoprivredom (stočarstvom, voćarstvom, ratarstvom i povrtarstvom) i turizmom. Brdsko

planinski šumoviti predjeli uglavnom ostaju manje naseljeni, uz veoma kontrolisanu gradnju objekata u funkciji šumarstva, infrastrukture i turizma.

Šumske površine, koje su poslednjih godina takođe imale tendenciju smanjenja, treba uvećati pošumljavanjem degradiranih šumskih zemljišta i ogoljelih terena.

Građevinska područja naselja određena su kao orijentacione prostorne cjeline, koje obuhvataju građevinsko zemljište i okućnice sa obradivim zemljištem. Nova gradnja u postojećim naseljima planira se u okviru granica građevinskog područja naselja. Putna mreža gradiće se uglavnom na trasama postojećih lokalnih, šumskih i nekategorisanih puteva.

Promjene u bilansu strukture korišćenja zemljišta su planskim rješenjima usmjerene ka optimizaciji namjene prostora i prirodnih uslova i resursa, uz nužno zauzimanje zemljišta za potrebe realizacije širenja privrednih i stambenih zona, izgradnju infratsrukture, turističke infrastrukture i zadovoljavanje dugoročnih ekonomskih potreba lokalne zajednice.

Polazeći od raspoloživih prirodnih, materijalnih i kadrovskih potencijala, prioritetni pravci privrednog razvoja opštine Petnjica u narednom periodu biće:

- poljoprivreda (komplementarno sa turizmom i šumarstvom),
- šumarstvo
- turizam (komplementarno sa poljoprivredom)
- energetika (korišćenje hidroenergetskog i drugog potencijala) i
- ostale djelatnosti.

Površine naselja

Površine naselja obuhvataju građevinsko zemljište (izgrađene i neizgrađene površine namijenjene za stanovanje, rad i odmor, javne objekte, infrastrukturu i površine posebne namjene, zelene površine) i neizgrađeno zemljište (površine koje nijesu opredijeljene za izgradnju).
Područje je, izuzev zone Petnjice, slabo naseljeno, sa niskim nivoom urbanizacije te je i izgrađenost mala.

U narednom periodu se ne očekuje značajnije prostorno širenje naselja, s obzirom na nekompaktnost građevinskih rejona i dosadašnje procese opadanja broja stanovnika u gotovo svim naseljima.
Izgradnja novih objekata uglavnom će se odvijati u okviru građevinskih rejona postojećih naselja, popunjavanjem slobodnih prostora. Ovo je naročito važno za naselja koja se nalaze na terenima sa boljim kvalitetom zemljišta koje treba maksimalno zaštititi od degradacije. Naselja treba komunalno opremiti (izgradnjom pristupnih puteva, vodovoda, struje, TK itd.). Pored komunalnog opremanja, značajno je opremanje naselja objektima društvenog standarda u skladu sa potrebama i mogućnostima.

S obzirom na projekcije broja stanovnika opštine do 2020. godine prema kojima će u opštini Petnjica živjeti preko 7.000 stanovnika, naseljske i infrastrukturne površine se neće bitnije mijenjati. Međutim, s obzirom na planirani razvoj privrede, i razmještaj proizvodnih kapaciteta kao i planiranu izgradnju nekih infrastrukturnih sistema, očekuje se (i planira) povećanje građevinskih površina, do 2020. godine i to: u zoni opštinskog centra - Petnjica kao i u centrima zajednica naselja za izgradnju pogona čiste proizvodnje i objekata

društvenog standarda; u zonama budućih izvorišta vode, za potrebe izgradnje objekata lokalnih vodovoda i u zonama planiranih minielektrana.
Za potrebe stambene izgradnje, planira se intenzivnije korišćenje postojećih građevinskih reona naselja.

S obzirom da je u opštini Petnjica najvećim dijelom zastupljena individualna izgradnja, odnosno privatna građevinska inicijativa, prilikom planiranja razvoja i uređenja naselja, kroz novu izgradnju (stambenu i nestambenu) neophodno je uskladiti sljedeće uslove i aspekte:
a) fizičke karakteristike zemljišta: veličina i oblik parcele (minimalna površina građevinske parcele), vrsta zemljišta, nosivost i druge geomehaničke osobine terena (stabilni nagib do 20°), tereni vrlo slabe do srednje jake erozije,
b) ekonomske karakteristike zemljišta: cijena zemljišta, uslovi pribavljanja zemljišta, uslovi korišćenja, uslovi odstupanja,
c) lokacija i infrastrukturna opremljenost: odnos prema okolini, uslovi pristupačnosti, opremljenost komunalnom i saobraćajnom infrastrukturom,
d) socijalno – demografski uslovi: privlačnost okoline, blizina radnog mjesta ili potrošnje, demografska i socijalna struktura.

Stambene potrebe su definisane u skladu sa demografskim priraštajem i kvalitetom naslijeđenog stambenog fonda. Za proračun potrebnog proširenja stambenog fonda domaćinstvo računati sa 4.5 članova, a odgovarajuća stambena jedinica 60-80m2.

Poljoprivredne i šumske površine
Koncepcija razvoja površina za poljoprivredu i šumarstvo zasniva se na postojećim uslovima za ove načine korišćenja prostora, i to prirodno – ekološkim i socio – ekonomskim prilikama, kao i postojećem načinu korišćenja prostora, koji se u najvećoj mjeri zadržava (izuzev na prostorima neplodnih i erodiranih površina), ali se mijenja u intenzitetu i kvalitetu korišćenja.
Područje Bihora predstavlja rejon intenzivne poljoprivrede, prije svega razvoja stočarstva, i eko mini farmi, kao i rejon pogodan za razvoj šumarstva.
U cilju razvoja poljoprivrede, u skladu sa prirodnim pogodnostima terena, potrebno je sprovoditi i akcije poboljšavanja proizvodne sposobnosti zemljišta iz nižih u više bonitetne klase. Ovo se prije svega odnosi na područje najnižih djelova rječnih dolina.

Vodne površine
Vodne površine obuhvataju površine voda i površine vodnog dobra sa vodnim objektima.
Na području Gornjeg Bihora ima 10 rijeka i rječica: Vrševska rijeka, Tucanjska rijeka, Radmančica, Bijeli potok, Kruščička rijeka, Dašča rijeka, Popča, Trpeška rijeka i Vrbička rijeka,koje sve zajedno u donjem toku, kod mjesta Gusare i Greben, čine rijeku Lješnicu koja se kod mjesta Bioča uliva u Lim.
S obzirom na hidroenergetske potencijale vodotoka Popče, a u skladu sa istraživanjima ovih potencijala i Državnim programom izgradnje malih hidroelektrana, biće omogućena izgradnja ovih objekata i u tu svrhu angažovanje zemljišta na način koji ne utiče štetno na životnu sredinu i kulturno - istorijske vrijednosti, a što će biti provjereno kroz izradu odgovarajuće tehničke dokumentacije i studije procjene uticaja.
U skladu sa izvršenim ispitivanjima PUP-om će biti precizirane lokacije za izgradnju mini hidroelektrana s tim što je za neispitane lokacije moguće u daljem sprovođenju kroz tehničku dokumentaciju precizirati lokacije a što će pratiti i procjena uticaja na životnu sredinu.

Površine tehničke infrastrukture

Površine tehničke infrastrukture obuhvataju površine i koridore saobraćajne i ostale infrastrukture, površine za obradu, sanaciju i skladištenje otpada.

- **IZVJEŠTAJ O POREZU NA NEPOKRETNOST**

Br:	NAZIV	OBRAČUNATI POREZ	UPLATE U 2018
1	Fizičko lice	2 5075,71 e	0.00
2	Pravno lice	320 450,00 e	57 000.00
	UKUPNO:		57 000.00

3. DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE

Sjeverno područje Crne Gore ima manji broj stanovnika i manju gustinu naseljenosti, što je proisteklo iz procesa urbanizacije i mehaničkog kretanja stanovništva iz Sjevernog prema Središnjem i Primorskom regionu. Opština Petnjica je jedna od opština u Sjevernom regionu gdje je prisutno opadanje broja stanovnika.
Razlog za to treba tražiti u pogoršanju ekonomske situacije, stagnacije u razvoju lokalnih preduzeća, naročito većih, i u padu životnog standarda u opštini, što je uslovilo iseljavanje stanovništva u veće centre, prije svega u Podgoricu i primorske gradove, kao i odlazak u inostranstvo.

Uporedni broj stanovnika, domaćinstava i radno sposobnog stanovništva

	Broj stanovnika				Broj domaćinstava				Radno sposobno stanovništvo 15-64				Prosječna starost stanovnika
	2003	2011	Promjena 2011/03	Stopa rasta 2011/03 (%)	2003	2011	Promjena 2011/03	Stopa rasta 2011/03 (%)	2003	2011	Promjena 2011/03	Stopa rasta 2011/03 (%)	
Crna Gora	612.267	620.029	7.762	1,3	180.517	192.242	11.725	6,5	399.049	421.693	22.644	5,7	37,2
Berane	28.738	28.488	-250	-0,9	8.185	8.443	258	3,2	18.625	18.776	151	0,8	36,7
Bijelo Polje	49.297	46.051	-3.246	-6,6	13.288	13.082	-206	-1,6	31.919	30.762	-1.157	-3,6	36,1
Petnjica	**5.773**	**5.482**	**-291**	**-5,0**	**1.438**	**1.321**	**-117**	**-8,1**	**3.604**	**3.523**	**-81**	**-2.2**	**34,4**
Rožaje	22.382	22.964	582	2,6	5.004	5.455	451	9,0	14.143	15.075	932	6,6	31,7

Izvor: Zavod za statistiku –Monstat, 2015.

Pri razmatranju demografskih osobina i pojava na prostoru opštine nužno je navesti nekoliko činjenica koje je bitno znati radi njihovog boljeg razumijevanja.
Politička i ekonomska situacija proteklii decenija u državi i u regionu se reflektovala i na demografske prilike u opštini Petnjica. Ekonomska situacija tokom devedesetih uslovljena političkom situacijom (ratovi u okruženju i sankcije) i nakon toga tranzicijom društva izazvala je osiromašenje stanovništva što se odrazilo na ionako nepovoljna demografska kretanja nastala u prethodnom periodu..

Promjene u dinamici i razmještaju stanovništva dovele su do procesa u osnovnim demografskim i socioekonomskim strukturama. Najizraženiji je transfer stanovništva iz poljoprivrednih u nepoljoprivredne djelatnosti, koji dovodi do depopulacije sela. U poslednjih četrdeset godina, razlike u prirodnom kretanju, migracijama i strukturama stanovništva između gradskog i seoskog područja postale su izraženije.

Broj stanovnika Opštine je bio u konstantnom porastu od 1948. do 1981, poslije čega dolazi do naglog pada.
Po popisu iz 2003. godine na području opštine Petnjica u 24 naselja živjelo je 5.702 stanovnika, a prema podacima popisa iz 2011. godine na području opštine Petnjica je živjelo 6.486 stanovnika.

Naselje	Broj stanovnika po naseljima po metodologiji ranijih popisa													
	1948	1953	1953/ 1948	1961	1961/ 1953	1971	1971/ 1961	1981	1981/ 1971	1991	1991/ 1981	2003	2003/ 1991	2003/ 1948
Azane	236	244	109.7	259	113.1	232	117.8	202	104.1	197	92.6	146	104.8	147.7
Bor	248	308	124.2	367	119.2	’357	97.3	397	111.2	323	81.4	317	98.1	127.8
Vrševo	417	455	109.1	426	93.6	463	108.7	554	119.7	438	79.1	475	108.4	113.9
Godočelje	273	292	107.0	335	114.7	354	105.7	354	100.0	284	80.2	343	120.8	125.6
G.Vrbica	745	800	107.4	830	103.8	850	102.4	996	117.2	972	97.6	833	85.7	111.8
D.Rijeka	172	214	124.4	247	115.4	253	102.4	262	103.6	204	77.9	195	95.6	113.4
Dobrodole	370	405	109.5	362	89.4	410	113.3	380	92.7	236	62.1	272	115.3	73.5
D.Vrbica	477	613	128.5	642	104.7	677	105.5	701	103.5	407	58.1	831	204.2	174.2
Javorova	225	285	126.7	270	94.7	255	94.4	225	88.2	193	85.8	170	88.1	75.6
Johovica	191	233	122.0	213	91.4	213	100.0	269	126.3	224	83.3	258	115.2	135.1
Kalica	150	181	120.7	211	116.6	342	162.1	199	58.2	227	114.1	250	110.1	166.7
Kruščica	275	321	116.7	312	97.2	212	67.9	190	89.6	165	86.8	109	66.1	39.6
Lagatori	562	585	104.1	708	121.0	760	107.3	901	118.6	857	95.1	969	113.1	172.4
Lješnica	95	105	110.5	103	98.1	80	77.7	63	78.8	55	87.3	64	116.4	67.4
Murovac	130	144	110.8	174	120.8	187	107.5	166	88.8	89	53.6	59	66.3	45.4
Orahovo	173	204	117.9	231	113.2	235	101.7	200	85.1	179	89.5	165	92.2	95.4
Paljuh	70	77	110.0	94	122.1	103	109.6	117	113.6	141	120.5	141	100.0	201.4
Petnjica	442	488	110.4	667	136.7	684	102.5	673	98.4	643	95.5	778	121.0	176.0
Ponor	142	210	147.9	169	80.5	226	133.7	269	119.0	175	65.1	146	83.4	102.8
Poroče	45	48	106.7	50	104.2	79	158.0	67	84.8	60	89.6	92	153.3	204.4
Radmanci	643	683	106.2	744	108.9	755	101.5	717	95.0	524	73.1	646	123.3	100.5
Savin Bor	261	314	120.3	373	118.8	425	113.9	472	111.1	349	73.9	449	128.7	172.0
Trpezi	1063	1223	115.1	1281	104.7	1263	98.6	1481	117.3	1274	86.0	1416	111.1	133.2
Tucanje	569	633	111.2	627	99.1	709	113.1	684	96.5	650	95.0	655	100.8	115.1

Naselje	Broj stanovnika po metodologiji popisa 2003.		
	1991	2003	2003/ 1991
Azane	197	136	92.9
Bor	315	243	77.1
Vrševo	411	267	65.0
Godočelje	259	229	88.4
Gornja Vrbica	960	536	55.8
Dašča Rijeka	201	115	57.2
Dobrodole	232	134	57.8
Donja Vrbica	392	406	103.6
Javorova	183	117	639.
Johovica	175	148	84.6
Kalica	211	146	69.2
Kruščica	162	97	59.9
Lagatori	717	420	58.6
Lješnica	52	60	115.4
Murovac	88	43	48.9
Orahovo	176	130	73.9
Paljuh	130	89	68.5
Petnjica	632	565	89.4
Ponor	168	65	38.7
Poroče	60	33	55.0

Radmanci	465	311	66.9
Savin Bor	338	261	77.2
Trpezi	1199	773	64.5
Tucanje	586	378	64.5

Demografski procesi bihorskog kraja su veoma složeni. Područje Petnjice se uvećava, dok se u okolnim selima zapaža opadanje broja stanovnika, uz izrazita emigraciona kretanja.

U centru opštine i okolnim naseljima (Petnjica, Godočelje, Jahovice, Lagatore, Radmance, Ponor i Paljuh) živi 2.525 stanovnika ili 37,77% stanovništva opštinske populacije, što ukazuje na ubrzani trend naseljavanja urbanog područja.

Ukupan porast gustine naseljenosti je proporcionalan porastu broja stanovnika koji je zabilježen između 1961. i 1971. godine. Sredinom sedamdesetih ukupna gustina naseljenosti počinje da opada.
Neravnomjernost gustine naseljenosti je posledica migracija od zona depopulacije ka zonama koncentracije tokom poslednjih pedeset godina.
Gustina naseljenosti ima i svoj periodski karakter tokom godine. Stanovništvo boravi u privremenim stočarskim naseljima na planinama tokom ljeta.

Polna i starosna struktura stanovništva opštine Petnjica prema popisu 2011.

Posebno zanimljivi su slijedeći podaci za 2011:
Prosječna starost stanovništva ovog područja je 34,4.godine.
Ukupan broj stanovnika u inostranstvu /dijaspori: 4.077
Radno sposobno stanovništvo: 1.350

Broj stanovnika i domaćinstava prema popisima 1948-2011

	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2003*	2011**
Stanovništvo	8360	9501	10156	10435	10790	8996	5801	5482
Domaćinstva	1399	1522	1645	1632	1677	1662	1438	1321

Izvor: Popis 2011, Monstat

Piramida starosti - stanovništvo prema polu i starosti

Izvor: Popis 2011, Monstat

Struktura stanovništva prema starosnim grupama

	2003			2011		
	Ukupno	muško	žensko	Ukupno	muško	žensko
0-19	1963	1038	925	1772	913	859
20-59	2774	1427	1347	2780	1499	1281
60+	1010	476	534	929	424	505
nepoznato	52	20	32	1	1	0
Indeks starenja	0,51	0,46	0,58	0,52	0,46	0,59

Izvor: Popis 2003 i 2011, Monstat

Smanjenje broja stanovnika nastao je kao posljedica negativnih prirodnih i migracionih kretanja. U periodu 2014-2017. prirodni prirašaj je konstantno negativan. Nastavak ovakvog trenda vodi produbljivanju negativnih demografskih procesa depopulacije i demografskog starenja stanovništva.

Prirodno kretanje stanovništva i unutrašnje migracije

	Rođeni	Umrli	Prirodni priraštaj	Doseljeni	Odseljeni	Migracioni saldo
2014	12	33	-21	0	39	-39
2015	7	33	-26	0	45	-45
2016	38	48	-10	100	7	93
2017	43	66	-23	74	18	56

Izvor: Monstat

Obrazovna struktura stanovništva u opštini Petnjica je nepovoljna, sa dominatnim učešćem lica sa osnovnim obrazovanjem (45,8%) i srednjim obrazovanjem (28,0%). Značajno učešće u obrazovnoj strukturi imaju lica sa nepotpunim osnovnim obrazovanjem 17,7%, dok je broj stanovnika koji su završili visoko obrazovanje svega 2,5%. Prema podacima Popisa u 2011. godine 116 lica je pohađalo osnovne ili magistarske studije.

Obrazovna struktura stanovništva

Izvor: Popis 2011, Monstat

Ukupan broj nepismenih opštine Petnjica u 2011. godini je iznosio 149 stanovnika ili 3,1% ukupne populacije starije od 10 godina, pri čemu je nepismenost po pravilu zastupljena obično kod starog stanovništva i ruralnim područjima.

4.KORIŠĆENJE PRIRODNIH RESURSA

➢ POLJOPRIVREDA

Poljoprivreda predstavlja značajnu privrednu granu razvoja i izvor prihoda lokalnog stanovništva. Učešće domaćinstva sa poljoprivrednim gazdinstvom (preko 80%) u ukupnom broju domaćinstava, najbolje ukazuje na značaj i zastupljenost ove privredne djelatnosti na teritoriji Petnjice.

Popisom poljoprivrede iz 2010. na teritoriji opštine Petnjica evidentirano je oko 6370 ha korišćenog poljoprivrednog zemljišta, što predstavlja skoro 37% ukupne teritorije opštine. Popisom je evidentirano samo korišćeno poljoprivredno zemljište tj. zemljište koje je u prethodne tri godine korišćeno za neki vid poljoprivredne proizvodnje, dok površine koje nijesu korišćene neki duži vremeneski period nijesu evidentirane.

U pogledu strukture korišćenog poljoprivrednog zemljišta na teritoriji opštine Petnjica dominiraju livade i pašnjaci koji čine oko 96% poljoprivrednih površina, a ostatak su oranice, bašte i okućnice, uz relativno mali udio voćnjaka. Ako se ima u vidu relativno povoljna konfiguracija terena (brežuljkaste površine sa dosta blagih padina i zaravni) značajan dio raspoloživih livada pogodan je za mehanizovanu obradu i može se potencijalno koristiti kao oranična površina za ratarasku i povrtarsku proizvodnju. Podaci internog popisa lokalne uprave pokazuju da postoji blizu 5000 ha obradivog ili moguće obradivog zemljišta.

Stočarstvo
Stočarstvo ima najveći ekonomski značaj, s obzirom na izraženu dominaciju pašnjaka i prirodnih livada u strukturi ukupnih poljoprivrednih površina. To je uticalo da se kao vodeće stočarske grane razviju govedarstvo i ovčarstvo, a u poslednje vrijeme na aktuelnosti dobija i živinarska i kozarska proizvodnja.

Govedarstvo je najznačajnija grana stočarstva i poljoprivrede. Prema registru Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, na kraju novembra 2018. godine, ukupan broj gazdinstava sa govedima je bio 722 sa ukupnom populacijom goveda od 2825 grla. U

pogledu rasne strukture poslednjih godina povećava se učešće simentalca, pa i holštajna, mada je još uvijek značajno učešće i meleza. Sve su više zastupljene dobro opremljene farme i sad trenutno ima preko 40 farmi sa po 10 i više visokoproduktivnih grla. Glavni proizvod je meso i mlijeko. Meso se na tržište plasira prodajom teladi ili junadi mesnim industrijama, dok se mlijeko prerađuje na sopstvenom gazdinstvu (obično u sir) ili se isporučuje lokalnim mljekarama.

Ovčarstvo je druga po značaju grana stočarstva na teritoriji Petnjice. Prema registru Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, na kraju novembra 2018. godine, ukupan broj gazdinstava je iznosio 88 sa ukupnom populacijm od 4443 ovaca. U pogledu rasne strukture dominira oplemenjena sjenička rasa koju karakterišu dobre osobine porasta (tova), sasvim solidna mlječnost i vuna dobrog kvaliteta. U ovčarstvu je glavni proizvod jagnjeće meso, dok se mlijeko u manjem obimu iskorišćava nakon prodaje jagnjadi i prerađuje u tradicionalne mlječne proizvode - bijele salamurne sireve tipične za ovo područje.

Kozarstvo je još uvijek zanemarljivog obima. Svega 14 gazdinstava bavi se gajenjem koza. Tek se poslednjih godina javlja interesovanje za gajenjem koza. Postojeća populacija koza je 236 grla, od čega jedna veća farma koza gaji visoko produktivne alpina rase i više gazdinstava koja gaje samo po desetak ili više grla.

Gajenje konja je u međuvremenu postalo skoro zanemarljivo i njihov broj se, posebno sa uvođenjem poljoprivredne mehanizacije drastično smanjuje, tako da je populacija konja danas svega oko 100 grla.

Živinarstvo se ogleda u gajenju koka za proizvodnju jaja za potrebe domaćinstva, a samo manji dio i sporadično se plasira na tržište. Sve je više prisutan povremeni tov pilića - brojlera radi proizvodnje pilećeg mesa, kao i tov ćuraka.
Pčelarstvo je obično dodatna djelatnost uz neku drugu granu poljoprivrede ili neko drugo zaposlenje, a rjeđe je osnovna djelatnost. U Petnjici je formirano Udruženje pčelara koje okuplja većinu pčelara sa teritorije opštine i oni gaje oko 1300 pčelinjih društava. Glavni proizvod je med, a prinos dosta varira od sezone do sezone (od 5 do 20 kg po), a u poslednje vrijeme pčelari su sve više zainteresovani i za druge pčelinje proizvode (polen, matična mliječ i dr.). Značaj pčelarstva ogleda se u ulozi pčela u oprašivanju biljaka, čime direktno utiče na povećanje prinosa raznih voćnih, ratarskih, povrtarskih, livadskih i drugih kultura.

Biljna proizvodnja
Struktura korišćenog poljoprivrednog zemljišta ukazuje na relativno nisko učešće oraničnih površina, iako je realni potencijal znatno veći. Oranične površine se uglavnom koriste za ratarsko povrtarsku proizvodnju. Prema podacima Registara primarnih proizvođača hrane biljnog porijekla, ukupan broj proizvođača sa područja opštine Petnjica je 52 čija je proizvodnja organizovana na površini od 231,23 ha. Riječ je o organizovanijoj proizvodnji na većim površinama koja je namjenjena za tržište, dok manji proizvođači nijesu obveznici upisa u pomenuti registar.

Na osnovu procijenjenog obima zasijanih površina i internih podataka lokalne uprave, na teritoriji petnjičke opštine se za ratarsko povrtarsku proizvodnju koristi oko 115 ha poljoprivrednih (oraničnih) površina. Najviše površina je pod žitaricama, gdje je zastupljena pšenica, ječam, raž, heljda i nešto malo kukuruza.

Poslednjih godina evidentno je povećanje povrsina pod strnim žitaricama. Rod se uglavnom koristi za ishranu vlastite stoke, a veoma male količine se plasiraju na tržište. Da bi strne

žitarice ostvarile zadovoljavajući prinos i opravdale svoj uzgoj, radi se o ozimim sortama, mora se voditi računa o odabiru parcele na kojoj će se usjev zasnovati uz učešće svih potrebnih agrotehničkih mjera.

Postojeći problem usitnjenih parcela, nedovoljna i zastarjela mehanizacija, nedovoljne primjene agrotehničkih mjera, slabija snabdijevenost tržišta sa visokorodnim sortama dovode do niskih prosječnih prinosa strnih žita. Na ovom području postoje znatno veće površine koje treba koristiti u većoj mjeri, pogotovu za proizvodnju kukuruza za ljudsku i stočnu ishranu.

U prethodnom periodu značajan impuls proizvodnji dale su i podsticajne mjere Ministarstva poljoprivrede koje se isplaćuju po ha zasijane površine, kao i programi podrške za uvođenje mehanizacije za obradu zemljišta, pogona za preradu i sl. Poljoprivrednom mehanizacijom su sve bolje opremljene ne samo zadruge i kooperative, nego i većina poljoprivrednih gazdinstava.

Veoma značajno mjesto u ratarsko-povrtarskoj proizvodnji zauzima proizvodnja krompira koja se u opštini Petnjica realizuje na preko 30 ha. U površine ulazi krompir koji se na skoro svakoj okućnici proizvodi za potrebe domaćinstva (na oko 20 ha), kao i organizovana oranična proizvodnja sjemenskog i merkantilnog krompira namijenjenog tržištu (do 15 ha).

Povrće se uglavnom gaji u baštama i okućnicama i namijenjeno je najvećim dijelom za potrebe domaćinstva, a izvjesne količine plasiraju se i na tržište. Osim gore navedenog krompira, od povrtarskih kultura najviše je zastupljen luk, kupus, pasulj, mrkva i drugo. Poslednjih godina raste interesovanje za proizvodnju ranog povrća u plastenicima (blitva, salata, luk, spanać, kao i krastavac i paradajz), tako da je uspostavljeno više plastenika.

Prema projekcijama i internim podacima lokalne uprave, površina pod voćnjacima na teritoriji petnjičke opštine se procjenjuje na oko 25 ha, dok se broj rodnih stabala procjenjuje na oko 38000 stabala. U ukupnom broju rodnih stabala najveće je učešće šljive (40%), a ostatak otpada uglavnom na kruške, jabuke, a sporadično i druge voćne vrste. Generalno, voćnjaci su na usitnjenim parcelama i okućnicama. Obično se radi o mješovitim voćnjacima sa velikim brojem sorti po svakoj voćnoj vrsti. Značajan dio ovih voćnih zasada je star i slabe rodnosti, pa je poslednjih godina raslo interesovanje za zasnivanje novih ili zanavljanje starih zasada voća. Na osnovu evidencija lokalne uprave mladi zasadi šljive (starosti od 1 do 7 godina) broje oko 5000 stabala, jabuke oko 8000, a kruške oko 2000 stabala

Osim navedenih vrsta jabučastog i koštičavog voća koje se uobičajeno gaje na ovom prostoru i u ovim klimatskim uslovima, raste interovanje za gajenje jagodičastog voća - maline i aronije. Tako da već postoji 4-5 ha novoformiranih zasada maline, kao i nekoliko manjih zasada aronije.

Ljekovito i aromatično bilje i šumski plodovi se i pored značajnih prirodnih potencijala i florističkog bogastva livadskih, pašnjačkih i šumskih površina još uvijek dovoljno ne iskorišćavaju. Sakupljanje ljekovitog bilja, šumskih plodova (borovnica, kupina, šipurak, kleka i sl.), kao i gljiva je uglavnom neorganizovano. Pored značajnih prirodnih potencijala za sakupljanje slobodnorastućeg ljekovitog i aromatičnog bilja, postoje sasvim dobri uslovi i za plantažni uzgoj, npr. žalfija, majčina dušica, matičnjak, vrijesak, kantarion, sljez, smilje i sl. Postoje manje, privremene otkupne stanice i punktovi za sezonski otkup gljiva (vrganja i lisičarke) i drugih šumskih plodova, ali ne i adekvatni pogoni za sušenje, preradu i pakovanje.

Značajniji privredni subjeki u oblasti poljoprivrede su:

- ZZ "Vrbica" osnovana još 1984. godine prepoznata kao jedan od najvećih proizvođača organske hrane u Crnoj Gori. Zadruga ima oko 120 kooperanata na teritorije Petnjice i susjednih opština. Ova zadruga se posebno ističe po proizvodnji heljde, a osim proizvodnje žitarica u organizuje i proizvodnju sjemenskog i merkantilnog krompira i drugog povrća. Posjeduje silose za skladištenje žitarica, kao i pogone za preradu i pakovanje.
- Kooperativa Eko Milk Radmančica posjedje farmu koza, ovaca i krava, te mini mljekaru kapaciteta 4000 litara. U mljekari prerađuje svoje mlijeko sa svoje farme, kao i mlijeko iz otkupa. Proizvodi razne vrste sireva i kiselomliječni program.

Postoji samo jedan ribnjak u vlaništvu Skenderović Remza-etno selo „Trpezi“, na rijeci Trešnjica.

U sektoru poljoprivrede u petnjičkoj opštini postoji veći broj udruženja i farmerskih asocijacija kao što su: Udruženje pčelara Bihor – Petnjica (preko 50 članova), Udruženje poljoprivrednih proizvođača - Agro Bihor, Centar za seoski razvoj, Farmerska grupa – Petnjica, Farmerska grupa Trpezi i Udruženje stočara Bihor. Registrovane su i dvije nevladine organizacije: NVO "Jako selo - jak grad" i NVO Udruženje poljoprivrednih proizvođača voća i povrća – BRAVO.
Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja definisalo je brojne mjere agrarne politike čija su tri osnovna cilja: održivi razvoj poljoprivrede, podizanje konkurentnosti proizvođača i razvoj ruralnih područja. U tu svrhu se svake budžetske godine kroz programe Agrobudžeta definiše set podsticajnih mjera, kako za primarnu poljoprivrednu proizvodnju, tako i za prerađivački sektor. Veoma važan segment podrške razvoju pojedinih grana poljoprivrede predstavlja i korišćenje raznih međunarodnih fondova - pretpristupnih fondova EU i Svjetske banke koji su namijenjeni za bolju implementaciju standarda kvaliteta u proizvodnji i usklađivanje sa EU regulativama.

- **TURIZAM**

Turističku ponudu opštine Petnjica treba posmatrati kroz integrisanu ponudu šire zone atrakcije prostora Bjelasice i Komova, koja se prostire i teritorijom susjednih opština, pa bi prožimanje što većeg broja turističkih programa, proizvoda, aktivnosti ili vidova turizma, bilo od koristi svim zainteresovanim stranama i stvorilo preduslove za razvoj širokog spektra turističkih djelatnosti.

Strategijom razvoja turizma Crne Gore do 2020. godine, područje opštine Petnjica pripada klasteru “Bjelasica i Komovi”, koji je pozicioniran u pravcu razvoja turizma u prirodi, sportskog turizma, turizma sa akcentom na odmor, sport, porodičnu atmosferu, doživljaje kulture.

Prirodni potenicjali u vidu očuvane i netaknute prirode, živopisne šume i proplanci Turjaka, Vlahova, Lađevca, Radmanska klisura, Popča sa ostalim rijekama predstavljaju odličnu osnovu za razvoj eko turizma. Bogatstvo Bihora predstavlja više od 100 biljnih i 200 životinjskih vrsta koje su označene kao prirodne rijetkosti.

Područje opštine obiluje brojnim neistraženim arheološkim nalazištima iz različitih perioda. Posebno se izdvajaju Radmanska klisura sa brojnim pećinama, dvoranama i galerijama bogatim stalaktitima, stalagmitima i okamenjenim vodopadima, kao i materijalni ostaci

srednjevjekovnog grada Bihor. Na području opštine Petnjica nalazi se džamija sagrađena još u XVI vijeku specifična po tome što je sa tri sprata i kao takva je jedinstvena na Balkanu.

Uz tradiciju, istorijsko nasleđe i prirodne ljepote, bihorska sela pružaju mogućnost posjetiocima da tokom cijele godine imaju raznolike i jedinstvene sadržaje. Posebnosti Bihora najbolje prezentuju brojne kulturne, sportske i turističke manifestacije koje se tokom godine, a pogotovo tokom ljetnjih mjeseci održavaju u Petnjici.

Opština Petnjica, Dom kulture, FK Petnjica i nekoliko nevladinih organizacija već nekoliko godina u mjesecu julu za brojne posjetioce organizuju manifestaciju „Bihorsko kulturno ljeto“ sa raznovrsnim sadržajima. U okviru „Zavičajnih staza“ se nižu književni susreti, likovne kolonije, Festival priče, fudbalski turniri kao i tradicionalni Planinarski teferidž na planini Ciglen. Brojnoj dijaspori iz ovog kraja namijenjena je manifestacija Dani dijaspore, a za regionalnu smotru folklora u avgustu mjesecu je zaduženo KUD „Bihor“ koje više od 30 godina uspješno predstavlja tradiciju ovog kraja u našoj zemlji i na festivalima u inostranstvu. Kao veoma značajne izdvajaju se još i manifestacije „Dani ćilima“ koja se održava u septembru i „Sajam poljoprivrede i domaće radinosti“ u oktobru mjesecu na kome učestvuje veliki broj izlagača iz zemlje i regiona.

Na osnovu razvojnih potencijala opštine Petnjica i njene neposredne okoline izdvajaju se sledeći vidovi turizma: EKO turizam, izletnički turizam i sportsko-rekreativni turizam.

EKO turizam kao poseban oblik turizma organizovan u privatnom ili etno smeštaju, zastupljen prevashodno u seoskim i katunskim naseljima, a prezentovan kroz slijedeće oblike turističke ponude: boravak u seoskim domaćinstvima, boravak u posebnim EKO selima, EKO kampovi i škole u prirodi.

Izletnički turizam (jednodnevni ili višednevni) kao oblik odmora i rekreacije gradskog stanovništva, odnosno onih koji žele da kratak period borave izvan urbanih centara, njihovih gužvi i uticaja zagađenosti. Kao lokaliteti za izletišta izdvajaju se: područje Radmanske klisure odnosno arheološka nalazišta Torine i Pećina grad, područje Bratimnog vira i prostor na izvorištu rijeke Popče; Koraćki krš; Lađevac, Musina jama, Lažansko brdo, Vlahovi, Murovske luke, Kula, Korijen, Đuđ, Gradac, Gradina, nekoliko lokacija pored rijeke Popče, Lješnice, Trpeške i Vrbičke rijeke, etno sela Trpezi, Ciglen i Tikovi-Vrbica, lovački dom Petnjica.

Sportsko-rekreativni turizam zasnovan na bogatstvu prirodnih resursa pruža izuzetne mogućnosti za razvoj ekstremnih (adrenalinskih) sportova ili rekreativnih aktivnosti, među kojima treba staviti akcenat na: brdski biciklizam (mountain biking), jahanje, orjentacija (orienteering), planinarenje (treking), alpinizam, slobodno penjanje (free climbing), paraglajding (paragliding) i slično.

Na području opštine Petnjice nalaze se smještajni kapaciteti:

- Motel „Montenegro“ sa 16 ležaja, u centru Petnjice i
- Etno selo „Vrelo“ - sa 25 ležaja, smješteno u selu Trpezi, 7 km od Petnjice

U centru Petnjice, Trpezima i Boru nalazi se nekoliko ugostiteljskih objekata koji posjetiocima mogu ponuditi specijalitete karakteristične za ovo područje.

➢ Šumarstvo, lov i robolov

Šumarstvo

Na teritoriji opštine Petnjica šume predstavljaju značajan prirodni resurs. Šumama gazduje nadležni državni organ za šume Uprava za šume Crne Gore - PJ ŠU Petnjica. Šume na teritoriji ove opštine su inventarisane i u prostornom smislu su svrstane u dvije gazdinske jedinice:

- Gazdinsku jedinicu "Mrtvica-Tivran" - površina šuma i šumskog zemljišta iznosi 6.587,62 ha, od čega površina pod šumom čini 5.818,59 ha ili 88,3 %, a neobraslo zemljište 769,03 ha ili 11,7 %.
- Gazdinsku jedinicu "Turjak" - površina šuma i šumskog zemljišta iznosi 3.226,82 ha, od čega površina pod šumom je 3.015,14 ha ili 93,4 %, a neobraslo zemljište 211,68 ha ili 6,6 %.

Za cjelokupan prostor opštine Petnjica, površina šuma i šumskog zemljišta iznosi 9.814,44 ha. Površina pod šumom je 8.833,73 ha, a neobraslo zemljište 980,71 ha. Imajući u vidu ukupnu teritoriju opštine, može se konstatovati da ukupna šumovitost opštine Petnjica iznosi 57%. Najveći udio u ukupnoj površini obuhvataju izdanačke šume (54%), visoke šume zahvataju 44%, a šumske kulture svega 2%.

Tabela 15. Površine šuma i šumskog zemljišta

Kategorija šuma i šumskog zemljišta	**Površina (ha)**	**Udio (%)**
Visoka prirodna šuma	3.887,16	44,00
Izdanačka šuma	4.802,01	54,00
Šumske Kulture	144,56	2,00
Ukupno za šume	**8.833,73**	**100,0**
Za ostale svrhe	787,14	80,00
Neplodno	193,57	20,00
Ukupno za neobraslo zemljište	**980,71**	**100,0**
Ukupno šume i neobraslo zemljište	**9.814,44**	**100,0**

Izvor: Uprava za šume – PJ Petnjica

U pogledu drvne zapremine, opština Petnjica posjeduje oko 1,3 miliona m3, prosječno 146,5 m3/ha. U strukturi ukupne drvne zapremine četinari čine 64,8% ukupne drvne zapremine šuma. Zapremina privrednih/ekonomskih šuma iznosi blizu 1,2 milona m3, u kojoj najzastupljenije vrste drveća čine jela (34,6%), smrča (23,4%) i bukva (25,9%). Detaljni pregled zapremine prema vrstama drveta dat je u prilogu.

Tabela 16. Drvna masa po tipovima uzgoja i vrstama (m3 b.d.m)

	četinari	lišćari	ukupno
Privredne/ekonomske šume	770591	404339	1174930
Zaštitne šume	66604	52944	119548
Ukupno	837195	457283	1294478

Izvor: Uprava za šume – PJ Petnjica

Kod ekonomskih šuma zapreminski prirast četinara je 24036 m3, a prirast lišćara 9847 m3. Za područje opštine Petnjica je određen sječivi etat za četinare od 8309 m3 i za lišćare od 2521 m3. Sječivi etat četinara je 65,4% manji od godišnjeg prirasta, dok je kod lišćara sječivi etat manji 74,4% od godišnjeg prirasta lišćara.

Tabela 17. Godišnji prirast, etat (m3 b.d.m)

	Prirast	Etat	%

	četinari	lišćari	svega	četinari	lišćari	svega	(etat/prirast)
Privredne/ekonomske šume	24036,3	9847,4	33883,7	8309,2	2521,2	10830,4	31,96
Zaštitne šume	1002,4	1959,4	2961,8	0	0	0	0
Ukupno	25038,7	11806,8	36845,5	8309,2	2521,2	10830,4	31,96

Izvor: Uprava za šume – PJ Petnjica

Na području opštine Petnjica eksploataciju šuma vrše koncesionari i to: u GJ „Mrtvica-Tivran“ koncesioni model prodaje za jednu godinu, a u GJ „Turjak“ postoji dugogodišnji koncesioni ugovor zaključno sa 2022. godinom. Ekspolatacija šuma se vrši u vidu pogona za proizvodnju drvne mase uglavnom primarne faze – pilane/pogoni niskog stepena obrade. Sječa drveta se pretežno koristi za proizvodnju trupaca, tehničkog i prostornog drveta.

Šume na teritoriji opštine Petnjica izlaze na regionalni put Berane - Ribarevina, putnim pravcima Petnjica - Bioča i Petnjica - Berane, kao i na put Berane - Rožaje preko Turjaka. Šume su srednje otvorenosti. Šumski putevi u GJ „Mrtvica-Tivran“ su na zadovoljavajućem nivou, dok je stanje puteva u GJ „Turjak“ dosta loše. Održavanje se vrši od strane korisnika tj. koncesionara.

Zdravstveno stanje šuma je zadovoljavajuće. Po ovom pitanju primjenjuje se monitoring na najznačajnije prouzrokovače bolesti i štetočina, kao i postavljanje feromonskih klopki za praćenje brojnosti štetnih insekata. Kada su u pitanju šumski požari, uglavnom je prisutna pojava niskih požara. Prevencija se vrši konstantnim nadgledanjem i isticanjem upozorenja o loženju vatre. Iskustvo iz prethodnog perioda pokazuje da treba poboljšati preventivu i borbu protiv šumskih požara. Odgovornost za preventivu od požara i borbu protiv njih podijeljena je između lokalne uprave, Uprave za šume, privatnih vlasnika šuma, korisnika šuma i Sektora za vanredne situacije i civilnu bezbjednost koji se nalazi u okviru Ministarstva unutrašnjih poslova.

Lov

Na teritoriji opštine Petnjica postoje idealni uslovi za razvoj lovnog turizma. Raznovrsnost šuma, flore i faune sa izdašnim potencijalom voda stvara uslove za razvoj ovog vida turističke ponude. Na teritoriji opštine postoji lovačka organizacija „Petnjica“, kojoj je dodijeljeno lovište na korišćenje, na period od 10 godina. Lovačka organizacija ima u vlasništvu lovački dom površine 40 m2. Lovište je tipično brdsko – planinsko. U njemu postoje povoljni stanišni uslovi za: vukove, medvjede, srne, divlje svinje, zečeve, jarebice kamenjarke i druge vrste divljači (sisara i ptica) kojima odgovaraju postojeći stanišni uslovi. Osnovne vrste divljači su: srne, medvjedi, zečevi i jarebice kamenjarke. U lovištu je ustanovljen zabran Popča–Sutjeska–Ponor–Brezovica, na površini od 6.500 ha.

Ribolov

Područje opštine Petnjice ima povoljne uslove za razvoj robolovnog turizma. Rijeka Lješnica je bogata potočnom pastrmkom Dužina rijeke Lješnice sa Popcom kao maticama sliva je 30 km, i ona se uliva u Lim kod sela Bioca. U donjem toku Lješnice, pored pastrmke ima lipnjana, skobalja, mladice i drugih riba. Sve pritoke su bogate ribom, uglavnom rječnom pastrmkom.

➢ TEHNIČKA INFRASTRUKTURA I ŽIVOTNA SREDINA

Saobraćajna infrastruktura

Putnu infrastrukturu opštine Petnjica čini relativno široka mreža lokalnih i nekategorisanih puteva (asfaltiranih i makadamskih) i jedan regionalni put.

Područje opštine presjeca dio putne mreže Crne Gore i to regionalni put R 20 (Berane - Kalače) u dužini od oko 18km, povezujući opštinu Petnjica sa opštinama Berane i Rožaje. Ovaj regionalni pravac ostvaruje direktnu vezu sa magistralnim putem M-2 (dio evropskog puta E-65), a preko njega je opština Petnjica povezana sa ostalom putnom mrežom šireg okruženja. Ovaj regionalni put predstavlja okosnicu saobraćajnih veza na teritoriji opštine kao i vezu opštine sa ostalim djelovima države. U toku je rekonstrukcija puta kojom će se poboljšati tehničko-eksploatacione karakteristike puta.

Mrežu puteva na teritoriji opštine Petnjica čine lokalni i nekategorisani putevi. Odlukom iz 2015. godine definisana je mreža lokalnih puteva u Opštini Petnjica, a odlukom iz 2016. godine mreža nekategorisanih puteva. Na osnovu ovih podataka ukupna dužina lokalnih puteva je 127km, a nekategorisanih 233,7km.

Mrežu lokalnih puteva karakteriše: nedovoljna širina kolovoznih traka, neprihvatljive karakteristike podužnih i poprečnih elemenata puteva (širine profila, podužni nagibi, radijusi horizontalnih i vertikalnih krivina, itd.), nezadovoljavajuće stanje kolovoznog zastora iako je u pitanju asfalt, nepostojanje saobraćajne signalizacije i opreme, loše stanje putnih objekata (mostovi, propusti, podzide, itd.), postavljanje ograda i građevinskih objekata u putnom ili zaštitnom pojasu, ispuštanje otpadnih voda na puteve, itd. Širina kolovoza lokalnih puteva kreće se od 3,0m do 5,0m. Prema vrsti kolovoznog zastora 54,40km lokalnih puteva je sa asfaltnim kolovoznim zastorom a preostali dio je sa zemljanim zastorom. Pojedinim lokalnim putevima saobraća i teški teretni saobraćaj, pa se na većini od njih često moraju sprovoditi rekonstrukcije. Lokalni putevi imaju zatvoren karakter jer ne povezuju sela Petnjice sa selima iz susjednih opština.

Kao značajniji putni pravaci u opštini Petnjica posebno se izdvajaju putni pravci Bioča – Petnjica i Berane - Petnjica koji se nadovezuje na put Petnjica - Savin Bor. Predloženo je da se postojeći lokalni put Petnjica - Bioča prekategoriše u regionalni put. Za ovaj putni pravac je urađena studija opravdanosti. Put kroz opštinu prolazi u dužini od oko 6km. Ovim putnim pravcem Petnjica se, preko magistralnog puta M2, od Bioča ka sjeveru povezuje sa Bijelim Poljem, a od Bioča ka jugu sa Beranama.

Gradska ulična mreža je organizovana tako da u užem centru grada dominira Ulica Crnogorsko-Turskog Prijateljstva. Ova ulica ima asfaltni kolovozni zastor, oivičena je putnim ivičnjacima, a trotoar je djelimično izveden. Ostale gradske ulice su priključci pojedinih objekata na glavnu ulicu u gradskom jezgru. Sekundarna saobraćajna mreža koja omogućava prilaz kućama i parcelama - ulice su asfaltirane, ali su bez oivičenja. Odvodnjavanje na gradskoj uličnoj mreži nije riješeno. Ulična rasvjeta je djelimično izvedena na Ulici Crnogorsko-turskog prijateljstva.

Centralna zona opštine odlikuje se nedostatkom trotoara ili njihovim lošim stanjem, kao i parkiranjem putničkih automobila preko njih. Sve ovo utiče na otežano i neefikasno odvijanje pješačkog saobraćaja.

Elektroenergetska infrastruktura

Područje opštine Petnjica snabdijeva se električnom energijom preko dva dalekovoda 10kV izvoda „Petnjica“ i „Trpezi“ iz TS 35/10kV „Berane III“ (Polica) instalisane snage 2,5MVA. Napojna trafostanica 35/10kV „Berane III“ (Polica) se napaja iz TS 110/35kV „Berane“ Rudeš preko dalekovoda 35kV. Ovakva jednostrana veza predstavlja slabu kariku u snabdijevanju konzumnog područja opštine Petnjica, a pouzdanost napajanja svih potrošača koji nemaju rezervni izvor napajanja svodi na sigurnost i ispravnost predmetnog 35kV-nog dalekovoda TS “Rudeš” – TS Polica.

Prenosna mreža 400kV

Preko dijela prostora prolazi dalekovod naponskog nivoa 400kV. Ovaj dalekovod polazi od trafostanice 400/110kV „Ribarevine" u opštini Bijelo Polje i odlazi prema Kosovu. Kroz prostor opštine u dužini od oko 15km i određen mu je zaštitni koridor u kom je zabranjena gradnja objekata. Objekata naponskih nivoa 220kV, 110kV i 35kV nema na prostoru ove opštine.

Distributivna mreža srednjeg napona 10kV

Mreža srednjeg napona - 10 kV sastoji se od vazdušnih vodova ukupne dužine 56,4 km. Potrošaći sa prostora opštine Petnjica napajaju se preko dva 10kV odvoda iz TS 35/10kVA Polica približno jednakih instalisanih trafostanica od kojih je izvod “Petnjica” (instalisane snage 2.670 kVA) daleko razgranitiji i duži od izvoda “Trpezi” (instalisane snage 2.190 kVA) koji ima veću koncetraciju trafostanica, većih instalisanih snaga.

Na osnovu raspoloživih podataka dobijenih od nadležne službe Operatora distributivnog sistema, većina trafostanica su stubne na željezno-rešetkastim stubovima, a jedan broj je na betonskim stubovima. S obzirom na loše stanje postojećih dalekovoda, potrebna je rekonstrukcija postojećih dalekovoda 10kV kojima se napajaju trafostanice 10/0,4kV sa prostora opštine Petnjice.

Prema podacima Operatora distributivnog sistema, predviđena je izgradnja dvosistemskog dalekovoda 10kV umjesto postojećeg jednostrukog (izvod Petnjica) na potezu TS 35/10kV „Berane III“ Police do odcjepnog voda u Paljuhu.

Trafostanice 10/0,4kV

Na teritoriji opštine Petnjica ima ukupno 32 distributivnih trafostanica 10/0,4 kV, čija je ukupna instalisana snaga 4.860 kVA. napaja 2448 potrošača u kategoriji domaćinstva i ostale potrošnje. Trafostanice 10/0,4 kV su u manjem broju zidane ili blindirane, dok je veći broj ovih postrojenja stubnog tipa. Napajanje gradskih naselja električnom energijom vrši se djelimično podzemnim, a u većoj mjeri nadzemnim vodovima. Sa postojećih izvoda preko niskonaponske mreže vrši se snabdijevanje električnom energijom svih potrošača (privredni subjekti i domaćinstva). Struktura transformatorskih jedinica i distributivne mreže dati su u narednoj tabeli. Predmetnom tabelom nijesu obuhvaćene transformatorske jedinice koje se nalaze u vlasništvu pravnih lica.

Broj i snaga trafostanica

BTS 35/10kV		ZTS 10/0.4kV		STR 10/0.4kV	
Broj TS	Ins.snaga	Broj TS	Ins.snaga	Broj TS	Ins.snaga
kom	KVA	kom	KVA	kom	KVA
10 kV izvod“Petnjica”					
2	500	1	250	21	1920

10 kV izvod“Trpezi”					
1	630	2	880	5	620

Rekonstrukcija je potrebna u svim trafostanicama 10/0,4kV gdje su transformatori stari i potrebna je njihova zamjena. Gradnja novih trafostanica realizovala bi se na onim lokacijama gdje dolazi do izgradnje novih objekata i prema potrebama ukoliko se ukažu na postojećim trafostanicama. Lokacija novih trafostanica kao i trase pripadajućih 10kV vodova biće određeni u skladu sa zahtjevima Operatora distributivnog sistema, pridržavajući se važećih tehničkih propisa koji tretiraju ovu oblast.

Niskonaponska mreža

Od distributivnih trafostanica prenos električne energije do potrošača je preko niskonaponske mreže 0,4kV, koja je delimično kablovska, a u najvećoj mjeri nadzemna. Podaci Operatora distributivnog sistema ukazuju da je stanje na mreži nezadovoljavajuće najviše zbog razuđenosti terena, starosti mreže, dugih vodova sa malim presjecima i improvizovanih rješenja, te se javljaju veliki tehnički gubici i česti prekidi u snabdijevanju. Sa ove mreže se obezbjeđuje elektrosnabdijevanje za 2448 domaćinstva i ostali potrošači.

Prosječna instalisana snaga po potrošaču iznosi 1,99 kW za rejon opštine Petnjice, što ne zadovoljava ni minimalni potreban nivo instalisane snage za potrošače u ruralnim područjima, a takođe ni potrošače sa gradskog područja čija minimalna snaga po potrošaču ne bi trebala biti manja od 8-12 kW po potrošaču obzirom da se grijanje vrši i drugim izvorima.

Elektronske komunikacije

Stanje u telekomunikacijama definisano je zakonima o elektronskim komunikacijama i radiodifuziji, kao i djelovanjem dviju regulatornih agencija. U zakonskom okviru razvijaju se javni telekomunikacioni sistemi: fiksna telefonija, mobilna telefonija, radio difuzija i internet.

Usluge fiksne telefonije na području opštine Petnjica pruža Crnogorski Telekom. Prema podacima Agencije za telekomunikacije i poštansku djelatnost ukupan broj priključaka fiksne telefonije na teritoriji opštine Petnjica je 302.

Usluge fiksnog širokopojasnog pristupa internetu pružaju:

- Crnogorski Telekom putem ADSL-a. Čvorište Petnjica MSAN tehnologije Crnogorskog Telekoma napaja se RR linkom protoka 700Mb/s,
- Orion telekom putem WiFi tehnoogije;
- SBS Net Montenegro putem satelitske opreme,
- M TEL

U užem dijelu opštine Petnjica Crnogorski Telekom (CT) ima izgrađenu bakarnu mrežu sa kablovma položenim direktno u zemlju. Kroz fiksnu EK mrežu korisnici Crnogorski Telekom imaju dostupnost ADSL/VDSL i EXTRA TV servisa. ADSL je istovremeno korišćenje interneta i telefona. ADSL tehnologija se zasniva na postojećoj telefonskoj infrastrukturi i ima mnogo prednosti u odnosu na slične tehnologije, i to upravo zbog brzine, jednostavnosti i efikasnosti korišćenja Internet servisa. Faktori kao što su vrsta kabla, razdaljina mogu da utiču na servis ADSL pristup internetu. VDSL je tehnologija koja nudi brži prenos podataka ADSL-a preko telefonske parice (do 52Mb/s prema korisniku i 16Mb/s od korisnika). Udaljenost korisnika od čvorišta utiče na kavlitet VDSL servisa.

M:tel je u fazi realizacije optičke mreže korišćenjem stubova distributivne niskonaponske mreže Operatora distributivnog sistema, stubova javne rasvjete i postavljanjem namjenskin drvenih uporišta (stubova).

Prema podacima Agencije za telekomunikacije i poštansku djelatnost ukupan broj korisnika širokopojasnog pristupa interneta na fisknoj lokaciji u opštini Petnjica je iznosio 84.

Građani uglavnom koriste usluge operatera mobilnih telefonija za bežičnu konekciju na Internet, čije su cijene visoke a količina podataka ograničena.

Lokalna samouprava u narednom periodu treba da uloži napore u cilju omogućavanja širokopojasnog prenosa podataka, a potom i u cilju omogućavanja besplatnog bežičnog pristupa Internetu (Wireless) u urbanom jezgru opštine, što je jedan od savremenih trendova.
Opštinu Petnjica pokrivaju sva tri operatera mobilne telefonije u Crnoj Gori (Crnogorski Telekom, M:tel i Telenor). Pokrivenost signalom je nedovoljno dobra, sa razlikama u kvalitetu signala od naselja do naselja. Posebno je loš kvalitet internet konekcija preko mobilnih operatera.

Distribucije AVM sadržaja na teritoriji opštine Petnjica pružaju operatori:
- Telemach putem DTH tehnologije posredstvom DTH (Direct To Home) tehnologije preko Eutelsat 16A satelita smještenom na poziciji 16°E;
- Radio difuzni centar ovu uslugu pruža posredstvom DVB– T2 (Digital Video Broadcasting – Second Generation Terrestrial) tehnologije.

Radio-televizija (RTV) je, nakon digitalizacije, na zadovoljavajućem nivou. Teritorija opštine je pokrivena radio i TV signalom i građani imaju mogućnost praćenja bar 5 TV kanala i nekoliko radio-stanica koje pokrivaju cijelu Crnu Goru, a u pograničnim djelovima i neke regionalne servise ili servise iz susjednih država.

Napredak u razvoju radio-difuzije u opštini je postignut otvaranjem radio-stanice Petnjica (na 80.7 MHz FM). Potrebno je raditi na dodatnom poboljšanju kvaliteta signala i povećanju pokrivenosti.
Poštanski saobraćaj odvija se preko Pošte Petnjica, koja posluje u okviru jedinstvenog sistema Pošta Crne Gore. Poštanski saobraćaj je na niskom stepenu razvijenosti, sa ograničenim tehničkim i kadrovskim kapacitetima i lošim organizacionim karakteristikama.

Vodovod i kanalizacija

Vodosnadbijevanje

Petnjica kao naselje gradskog karaktera ima vodovodni sistem gravitacionog kataktera dužine 5,2 km. Vodovod je izgrađen 1979. godine, a rekonstrukcija je izvršena 2006. godine Voda je dovedena iz lokalnog izvorišta Popča kapaciteta oko 70 l/s, dok je zahvaćena voda na izvorištu oko 50 l/s. Dužina primarne mreže je oko 4,2 km (glavni vodovi - profila fi 160 i fi 100), dok je dužina sekundarne mreže 1 km, gdje su cijevi od 2 cola te se račva i reducira na priključke za domaćinstva od ¾. Voda se dovedi cijevima manjeg profila čime se voda obezbjeđuje samo za postojeće objekte i nedovoljnog kapaciteta da bi zadovolje sve veće narasle potrebe.

Gradskim vodovodom je obuhvaćeno 170 domaćinstava i 17 pravnih lica. Voda se naplaćuje paušalno. Kako nema podataka o zahvaćenoj vodi i fakturisanoj nije moguće procijeniti gubitke na mreži, mada se predpostavlja da postoje imajući u vidu godinu izgradnje.

U toku je izgradnja vodovodnog sistema „Murovsko vrelo - Koraćki Krš – Tucanje“ koji će riješiti problem vodosnadbijevanja za 600-700 domaćinstava naselja: Radmanci, Jahovice,

Godočelje, Tucanje i Bare. Sa ovog vodovnog sistema predvidjeno je da se izvrši dodatno snabdijevanje sa vodom i opštinskog centra Petnjica. Na ovom sistemu je projektovan rezervoar „Jahovica“.

Na prostoru opštine nalazi veliki broj izvora sa kvalitetnom vodom i u više nego dovoljnim količinama. S druge strane veoma mali broj sela ima izgrađene kvalitetne sisteme (zaštite izvorišta od eventualnih zagađenja, kvalitetnom vodovodnom mrežom sa svim objektima na njoj, potrebnog rezervoarskog prostora, adekvatna mjerenja i održavanje sistema, dezinfekcija vode i dr.) Neka naselja imaju sopstvene, manje vodovode i brinu se o njihovom održavanju.

Kanalizacija

U Petnjici ne postoji javna kanalizaciona mreža, već su objekti priključeni na septičke jame i divlje kanalizacije. Septičke jame koje u većini slučajeva nemaju upojne jame nego se upuštaju u rijeku Popča. Tretman otpadnih voda u ostalim naseljima se radi na uobičajen način posredstvom septičkih jama.

U toku 2019 godine planira se izgradnja biljnog prečiščivača za otpadne vode sa centralnog gradskog jezgra kao I izrada projektne dokumentacije za izgradnju kanalizacione mreže za proctor pod Dup-om Petnjica.

Atmosferska kanalizacija na području ne postoji, dok se vode sa uličnih površina slivaju u okolni teren. Izgradnja atmosferske kanalizacije predviđena je uz ivičnjak saobraćajnice sa ispuštanjem u rijeku Popču.

U Vrbici postoji fabrika košulja TREF koja za svoje potrebe dovodi vodu sa izvorišta Turjak, a otpadne vode ispušta u septičku jamu.

Ostala komunalna infrastruktura

Parking prostori

Veliki komunalni problem grada predstavlja nedostatak prostora za parkiranje u centru. Najveće potrebe za javnim parkiranjem javljaju se u zonama važnih javnih objekata uglavnom u užem gradskom jezgru. U ostalim zonama, van gradskog jezgra parkiranje se rješava, uglavnom u okviru privatnih parcela. Na prostoru centralnog dijela grada, gdje su i najveći zahtjevi za parkiranjem ne postoje organizovane javne parking površine.

Pijace

Opština Petnjica nema stočnu pijacu, dok zelena pijaca ne radi određeno vrijeme zbog nerentabilnosti, iako postoji lokacija, pa se prodaja obavlja ispred marketa.

Groblja

Opština Petnjica nema centralno gradsko groblje već se radi o seoskim grobljima kojima upravljaju mjesne zajednice. Groblja su ograđena i uređena, a uz podršku dijaspore i mještana urađeni su objekti za obavljanje obreda.

Uređenje riječnih korita

Uređenje riječnih korita je neophodno zbog karaktera vodotoka . Česta je pojava da se gotovo sve rijeke izliju i naprave štetu na poljoprivrednom zemljištu, nešto manje na objektima. Rijeka Popča se najčešće izlije u mjestu Lagatori, Petnjica i Gusare. Rijeka Radmanica se izlije u dijelu srednje škole u Petnjici, Vrbička u Donjoj Vrbici pa sve do mosta u Podvadama, Trešanica u dijelu Durakovskih Luka pa sve do ušća u Lješnicu. Rijeka Lješnica, koja je najveća od svih rijeka, pravi probleme na poljoprivrednom zemljištu od Gusara pa sve do klisure Bioče.

Upravljanje otpadom

Poslove sakupljanja komunalnog otpada obavlja DOO „Komunalna djelatnost“ Petnjica, odvoz i odlaganje vrši DOO „Komunalno“ Rožaje, na deponiji Njeguš u Rožajama.

Uslugama sakupljanja otpada obuhvaćen je urbanizovani dio Petnjice, a kontejneri su postavljeni i pored regionalnog puta Berane-Trpezi-Kalače u MZ Trpezi. Sakupljanje se vrši svakodnevno, a odvoz dva puta sedmično, po potrebi i češće. Uslugama za koje se vrši fakturisanje pružene usluge, obuhvaćeno je 70 domaćinstava i 22 pravna lica.

Preduzeće posjeduje dvije auto smećare, JCB mašinu, dva kamiona- kiper i čistač snijega, kombi, traktor i putničko auto, te manji broj alata i opreme. Preduzeće je potrebno dodatno opremiti u cilju efikasnijeg rada i kvaliteta usluga. Potrebna je nabavka još jedne mašine, jedne nove autosmećare i još 2 kamiona kipera, kao i nabavka alata i opreme.

Na području opšine postoji veći broj divljih odlagališta, koja su indetifikovana u svim mjesnim zajednicama. Indetifikano je 36 deponija, od koji je sanirano 4 i to: Stenicama, Dijelovima, Tucanju i Savinom Boru.

U narednom periodu predviđene su investicije na izgradnji reciklažnog dvorišta. Projektom “United Against Pollution - UAP”, podržanim u okviru IPA Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo 2014-2020, biće izgrađeno reciklažno dvorište sa presom za otpad, mapiraće se divlje deponije na teritoriji opštine i izvršiće se sanacija dijela divljih deponija.

Dugoročno rješenje pitanja odlaganja otpada na ekološki prihvatljiv način će se realizovati izgradnjom regionalne sanitarne deponije koja bi trebala da obuhvati više opština sa sjevera. Državnim planom upravljanja otpadom u Crnoj Gori predviđeno je formiranje centra za upravljanje otpadom u Bijelom Polju, sa kapacitetom da može prihvatiti otpad iz opština Mojkovac, Kolašin, Pljevlja, Žabljak, Berane, Rožaje, Plav, Andrijevica, Gusinje, Petnjica i drugih opština.

ANEX 15
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2018.GODINI
ZA OPŠTINU PLAV

I. UVOD

Planiranjem prostora se smatra utvrđivanje namjena i načina korišćenja prostora, izrada i donošenja planskih dokumenata kao i praćenje njihovog ostvarivanja.
Uređenjem prostora se smatra privođenje namjeni prostora koji je već utvrđen usvojenim planskim dokumentom.
Cilj planiranja i uređenja prostora su aktivnosti na obezbeđivanju uslova zaštite, unapređenja, korišćenja i upravljanja prostorom na teritoriji opštine Plav, kao posebno vrijednog prirodnog bogatstva, u skladu sa planskom dokumentacijom kojom se određuju mjere i smjernice za uređenje, zaštitu i unapređenje prostora, a prema posebnim propisima iz oblasti zaštite životne sredine, kulturno-istorijskog i turističkog, stvorenog i prirodnog nasljeđa: šuma, voda, infrastrukturnih objekata i dr.

1.2. Realizacija obaveza i aktivnosti po osnovu izvještaja za prethodnu godinu

U prethodnom izveštaju je predviđeno usvajanje DUP-ova Plavsko jezero, Glavice, Prnjavor, Centar-Vojno Selo i Brezojevice. Predmetni detaljni planovi nijesu usvojeni tokom izveštajnog perioda.

Zadatak PUP-a je stvaranje povoljnog ambijenta za ostvarivanje vizije i strateških prioriteta privrednog razvoja kroz aktivnu i sistemsku saradnju sa svim činiocima i nosiocima razvoja koji djeluju u opštini Plav i u Crnoj Gori.

Strateški prioriteti
- Privlačenje direktnih investicija
- Razvoj infrastrukture, planiranje i uređenje prostora
-Jačanje administrativnih kapaciteta i stvaranje stimulativnog ambijenta za razvoj preduzetništva, malih i srednjih preduzeća, posebno razvoj industrije, turizma i poljoprivrede
- Obrazovanje i usavršavanje kadrova u prioritetnim oblastima, kultura i sport.

Ciljevi odnose se na:
-razvojne centre – postizanje višeg nivoa urbaniteta opštinskog centra, Plava, restrukturiranjem postojeće privrede, proširenjem privredne matrice i postizanjem veće konkurentnosti, i razvoj ruralnih centara i drugih perspektivnih naselja –Vojno Selo, Brezojevice, Prnjavor, koji treba da postanu "inkubatori" razvoja ruralnog područja;
-ruralna područja - poboljšanje u cijelini ekonomskih, socijalnih, kulturnih i ekoloških uslova, kao i izgradnja infrastrukturnih i pratećih sadržaja, posebno imajući u vidu specifične funkcije pojedinih djelova ruralnog područja u pogledu mogućnosti razvoja poljoprivrede i prerade, eksploatacije i prerade drvne mase i pratećih šumskih proizvoda, razvoja turizma i očuvanja prirodnih vrijednosti.

II. ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

2.1. Organizacija, korišćenje i namjena prostora po planskim dokumentima

Opština Plav nalazi se u jugoistočnom dijelu Crne Gore, neposredno do granice prema Albaniji i Kosovu. Teritorija Opštine smještena je u izvorišnim tokovima Lima i Pećke Bistrice, između Prokletijskih planina, u kojima dinarske planine dostižu visinsku kulminaciju**.**

Prostorni koncept (organizacija)
Opština Plav posjeduje brojne karakteristike koje predstavljaju dobar osnov i potencijal koji je planskim mjerama moguće pravilno iskoristiti i aktivirati. Tu se svakako ističe širok spektar prirodnih vrijednosti i jedinstvenosti i kulturno-istorijsko nasljeđe.
S tim u vezi nameće se mogućnost njihovog aktiviranja kroz strateška opredjeljenja adekvatnog razvoja turizma, poljoprivrede i energetike kojima bi mogao da se preusmjeri dosadašnji trend opadanja broja stanovnika opštine i prevaziđu pragovi u razvoju.
Osnovna koncepcija namjene površina, uređivanja, izgradnje i korišćenja prostora korišćenje i zaštita prirodnih resursa
Osnovni koncept namjene prostora je racionalno korišćenje zemljišta u skladu sa njegovim prirodnim pogodnostima, međusobni usklađeni raspored površina pogodnih za razvoj stočarstva, voćarstva i ratarstva, šumarstva, izgradnje naselja i turističkih kapaciteta i turističke infrastrukture, proizvodnih objekata (uključujući i energetske), infrastrukturnih i komunalnih sistema i objekata.
Prostor opštine se razvija u skladu sa principima održivog razvoja, što podrazumijeva organizovanu plansku upotrebu – korišćenje, uređenje i zaštitu u skladu sa prirodnim i stvorenim potencijalima i ograničenjima.

Namjena površina
Uporedo sa tekstom pratiti Grafički prilog 3 Namjena površina.
Planirano korišćenje prostora dato je na grafičkom prilog kroz opšte namjene na nivou PUP-a u skladu sa Pravilnikom.

OPŠTA NAMJENA POVRŠINA :

Površine naselja N
U okviru administartivnih granica naselja(područje naselja)definisana su građevinska područja. Građevinska područja obuhvataju građevinsko zemljište i negrađevinsko zemljište.

Poljoprivredne površine P
Obuhvataju obradivo zemljište,drugo poljoprivredno zemljište i rasadnike (ratarstvo u dolinama, voćarstvo do visine 1000m, stočarstvo livade i OP na višim kotama preko 1000 m). Poljoprivredne površine se nalaze u područjima svih naselja, građevinskim područjima naselja i izvan njih, pa čak i u gradskom području u zahvatu GUP-a , pa su u skladu sa njihovim položajem dati i uslovi za izgradnju objekata na njima.

Šumske površine Š
Obuhvataju privredne šume,zaštitne šume i šume sa posebnom namjenom. Na ovim površinama dopušteni su objekti koji su u funkciji gazdovanja šumama, tj.djelatnosti čijom se realizacijom obezbjeđuje održavanje i unapređenje postojećeg šumskog fonda (uzgoj, zaštita,uređivanje i korišćenje šuma, izgradnja i održavanje šumskih saobraćajnica) i unapređivanje svih ostalih funkcija šuma. Moguće je graditi i planinarske i lovačke domove – kuće. Prema namjeni, šume se dijele na: privredne, zaštitne i šume sa posebnom namjenom.
Privredne šume su šume koje prvenstveno služe za trajnu proizvodnju drveta i drugih šumskih proizvoda. Zaštitne šume su šume koje prvenstveno služe za zaštitu privrednih i drugih objekata, zemljišta, naselja, izvorišta, vodotoka i dr.
Šume posebne namjene su šume koje predstavljaju naročite prirodne vrijednosti i prvenstveno su namijenjene za naučna istraživanja i nastavu, oporavak, odmor i rekreaciju i dr. Promjena namjene šuma, odnosno šumskog zemljišta u građevinsko ili drugo zemljište krčenjem može se izvršiti samo planom razvoja šuma u skladu sa zakonom.

Pošumljavanje goleti, bujičnih područja i melioracija degradiranih i devastiranih šuma su cilj i obavezna osnova svih planskih akata i mjera kojima se uređuje gazdovanje, unapređivanje i zaštita šuma. Šumske saobraćajnice su: šumski putevi, mostovi, žičare, vlake i drugi slični objekti koji su u funkciji gazdovanja šumama. Zabranjena je izgradnja objekata i izvođenje drugih radova u šumi, koji nijesu u funkciji gazdovanja šumama.
Izuzetno, izgradnja privremenih objekata i izvođenje drugih radova u šumi može se vršiti samo na osnovu odobrenja nadležnog organa lokalne samouprave i uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove šumarstva, uz naknadu, u skladu sa Zakonom.

Vodne površine V
Obuhvataju površine voda i površine vodnog dobra sa kategorijom vodnog objekta (I CG,II lokalni i III kategorija koja nije od javnog interesa).

Ostale prirodne površine OP
Obuhvataju goleti,sipare,kamenjare,strme stjenovite padine,stjenovite obale,pješčane i šljunčane plaže i druge slične neplodne površine.

Površine tehničke infrastrukture TIS,TOI,TSO
Obuhvataju površine i koridore saobraćajne i ostale infrastrukture,površine za obradu,sanaciju,skladištenje otpada.

Površine za posebne namjene i specijalne režime korišćenja MS, KP, ZP
Obuhvataju površine od interesa za odbranu, ležišta mineralnih sirovina i površine eksploatacionih polja, koncesiona područja, eksteritorijalne površine, zaštićena područja.

U okviru površina naselja N, Generalna urbanistička rešenja Plava,Gusinja i Murina obuhvataju površinu od 1193 ha, a ostala naselja 867 ha.
U okviru površina za posebne namjene – zaštićena područja, NP Prokletije kao već zaštićeno područje obuhvata površinu od 16 638 ha.

Bilans površina PUP Plav

	Naselja	Šume	Poljoprovredno zemljište *	Ostale površine	UKUPNO
			Obradivo zemljište i voćnjaci ,livade - pašnjaci,	Parkovi, Šiblje, Žbunje, Močvare, Trska, Goleti...	
ha	2 258	26 832	18 742	857	48 689,32

*

Poljoprivredno zemljište	ha
Obradivo zemljište	1 366
Voćnjaci	411
Livade i pašnjaci	16 965
Ukupno	18 742

Poređenjem bilansa površina može se uočiti razlika izmešu površina naselja i poljoprivrednog zemljišta. Treba napomenuti da u prethodnim planskim dokumentima nisu bila definisana građevinska područja naselja kao ni u postojećem stanju (podloge GIS), te da je kao jedna od osnovnih namjena u PUP-u – namjena “naselja”.

Koncesiona područja

Predmeti koncesija u oblasti voda

Koncesije na javnom vodnom dobru definisane su Zakonom o vodama („Službeni list RCG“, br.27/07), a što je u skladu sa Zakonom o koncesijama, kojim je uređen način i postupak dobijanja koncesije za korišćenje prirodnih bogatstava.

Predmeti koncesija u oblasti voda, čine vode koje predstavljaju posebnu upotrebu voda, potencijale i ograničenja i mogu biti:

- korišćenje vode za potrebe javnog vodosnabdijevanja naselja većih od 200 stanovnika;
- korišćenje vode za proizvodnju napitaka;
- flaširanje, odnosno pakovanje vode, tankovanje plovnih objekata i dovođenje ili dopremanje vode u komercijalne svrhe;
- korišćenje vode za tehnološke i slične potrebe pravnih lica u količini većoj od 86m³/dan;
- crpljenje podzemnih voda u količini većoj od 86 m³/dan;
- zahvatanje voda za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta u količini većoj od 175 m³/dan;
- uzgoj ribe, školjki i rakova u privredne i druge srvhe i
- eksploatacija rječnih nanosa (šljunak i pijesak), ako je procijenjena količina nanosa na ležištu veća od 100m³.

PUP-Plav

Grafički prilog 3 Namjena površina

Pored toga, koncesije se daju radi obezbjeđenja odgovarajućeg javnog interesa, unaprjeđenja vodnih sistema, obezbjeđenja održivog korišćenja voda zasnovanog na dugoročnoj zaštiti

raspoloživih vodnih resursa, veće zaposlenosti, kao i racionalnog, ekonomičnog, pravilnog i efikasnog korišćenja prirodnih bogatstava, tehničko-tehnološkog unaprjeđenja i očuvanja životne sredine.
Dosadašnja iskorišćenost vodnih resursa i realna mogućnost njihovog daljeg i optimalnijeg korišćenja nameću potrebu za, njihovim daljim istraživanjima, izgradnjom, eksploatacijom i korišćenjem u skladu sa savremenim dostignućima nauke, tehnike i tehnologije i racionalnim upravljanjem prema međunarodnim standardima.

U tom cilju je neophodno, da se primjenom zakonskih i drugih propisa pristupi sprovođenju procedure za davanje koncesija pod jednakim, transparentnim i nediskriminatorskim uslovima, uz nadoknadu koja mora biti adekvatna valorizaciji prirodnog bogatstva, kako bi se na optimalan način koristili vodni resursi. Međutim, mora se voditi računa da se korišćenje prirodnih resursa odvija na održiv način.

Na osnovu Zakona o nacionalnim parkovima (Sl. list 56/09), Prokletije su proglašene petim Nacionalnim parkom u Crnoj Gori na površini od 16 638 ha.
Teritorija Opštine predstavlja posebnu prirodnu - geografsku i administrativnu cjelinu, čije se administrativne granice najvećim dijelom podudaraju sa prirodnim. Centralni dio Opštine čini plavsko - gusinjska kotlina, koja je, Limskom dolinom, prirodno otvorena prema sjeveru. Čitav predio je blago nagnut prema sjeveru, kuda vode i svi rječni tokovi, kao i najvažniji put dolinom Lima.
Grad Plav se nalazi na prosječnij nadmorskoj visini od oko 945 mnm. Skoncentrisan je oko Plavskog jezera i izvorišta rijeke Lim.
Plavsko - gusinjska kotlina predstavlja najdublji i najveći lednički oblik na Prokletijskim planinama. Dužina kotline iznosi oko 25km, a širina oko 5km i prostire se u smjeru sjever – jug.
Plavsko jezero, najveće ledničko jezero u Crnoj Gori, čija površina iznosi 1,99km2, nalazi se na 906 mnm, sa maksimalnom dubinom 9,15m. Maksimalna dužina jezera je preko 2000m, a širina oko 1500 m. Površina neposrednog sliva je preko 4km2.;
Plavsko jezero je protočnog tipa. Osnovna obilježja vodnog bilansa daju mu pritoka Ljuča sa svojim slivom (pritoke Vruja i Grnčar) i otoka Lim, čije izvorište predstavlja upravo ovo jezero; Doline rjeke Lim i njenih pritoka svojim oblicima i pravcima pružanja predstavljaju prirodnu predispoziciju za vezu sa susjednim oblastima i unutrašnje veze. Rijeka Lim je okosnica na koju se vezuju ostali sekundarni pravci;
Opština Plav pripada Sjevernom regionu Crne Gore, po prostoru spada u red opština srednje veličine i zauzima 3,5% teritorije Crne Gore. Opštinski centar Plav predstavlja glavni upravni, ekonomski, privredni i kulturni centar Opštine, kome direktno i indirektno gravitiraju sva naselja. Glavni razvojni centar je Plav.

Planirana namjena, uređenje i korišćenje prostora u planskom periodu uslovljena je potrebama stanovništva opštine Plav i širih prostora za:
- poljoprivrednom proizvodnjom,
- razvojem energetike,
- razvojem industrijskih i drugih proizvodnih kapaciteta,
- naseljavanjem, širenjem i opremanjem naselja,
- saobraćajnim internim i eksternim povezivanjem,
- infrastrukturnim opremanjem prostora,
- razvojem turizma,
- kvalitetnom životnom sredinom,
- zaštitom prirodnih i kulturno-istorijskih vrijednosti itd

Osnovni koncept namjene prostora podrazumijeva racionalno korišćenje zemljišta skladu sa njegovim prirodnim pogodnostima, odnosno, prvenstveno, međusobni usklađeni raspored površina pogodnih za razvoj stočarstva, voćarstva i ratarstva, šumarstva, izgradnje naselja i turističkih kapaciteta i turističke infratsrukture, proizvodnih objekata (uključujući i energetske), infrastrukturnih i komunalnih sistema i objekata.

Tabelarni prikaz prostornih pokazatelja

Bilans površina PPO Plav

Namjena površina	ha	%
Poljoprivredne površine *	24.810	51%
Šumske površine	22.878	47%
Ostalo	943	2%
Ukupno	48.631	100%

*

Poljoprivredne površine	ha
Oranice,baste	1 985
Voćnjaci	612
Livade	5 624
Pašnjaci	16 589
Ukupno	24 810

Obradivo poljoprivredno zemljište (voćnaci,oranice,livade) čini 17% obradivih površina Opštine.

Bilans površina - Postojeće stanje (GIS) – površine sa zvaničnih topografskih podloga Uprave za nekretnine na kojima se radi Plan

	Naselja	Šume	Poljoprovredno zemljište	Ostale površine	Ostale površine	UKUPNO
			Obradivo zemljište i voćnjaci	Livade,Parkovi, Šiblje, Žbunje, Močvare, Trska, Goleti...	Jezera, groblja	
ha	176,37	26 849,07	1 659,36	19 800,68	203,84	48 689,32

Napomena:nisu rađene uporedne tabele, jer u prethodnom PPO nije bilo definisano područje NP Prokletije kao područje za koje se radi oseban planski dokument.U okviru NP je veliki procenat ukupnih površina šuma (nešto manje od 30%), ali zbog ilustracije su u tabeli planiranog bilansa površina PUP-a unesene i površine (šumske i poljoprivredne) iz NP.

2.2. Realizacija Programa uređenja prostora

2.2.1. Planska dokumentacija(doneti planski dokumenti)

Programskim zadatkom za izradu Prostorno – urbanističkog plana opštine Plav sa strateškom procjenom uticaja na životnu sredinu definisan je zahvat i površina zahvata Plana (486 km2), vremenski horizont za koji se radi kao i opšti i posebni ciljevi njegove izrade.Zaključak iznesen u Programskom zadatku je da “ je priroda područja opštine Plav još uvijek sačuvana od ozbiljne devastacije u svom prvobitnom stanju. Uglavnom je to zahvaljujući izolovanosti područja, malom nivou urbanizacije i slaboj privrednoj razvijenosti, odnosno malom stepenu industrijalizacije i odsustvu “prljavih” tehnologija.

Ipak, uočavaju se sve veće posljedice djelovanja čovjeka u prostoru, prevashodno kroz neracionalno ili neadekvatno gazdovanje šumom kao i zagađivanje životne sredine otpadom i otpadnim vodama".
„Pregled i procjena raspoložive postojeće dokumentacije i podloga od značaja za izradu planskog dokumenta zasnivaju se na planskoj, razvojnoj, tehničkoj i drugoj građi (planovi, studije, strategije, programi, projekti, katastarski podaci, statistička građa, ankete, brošure, podloge, istorijska dokumentacija, internet prezentacije, foto-video dokumentacija i drugi informaciono- dokumentacioni podaci i elementi sa stanovišta upotrebljivosti za izradu PUP), uključujući i analizu-koordinaciju donatorskih aktivnosti: UNDP, GTZ i drugih".

Osim planskog rješenja za prostor cijele Opštine, definisana su naselja za koje treba uraditi Generalna urbanistička rješenja.
To je Gusinje za koje je rađen Plan uređenja naselja, ali u širim granicama i Murino za koje postoji Plan uređenja naselja.
Data su uputstva na koje prostore treba obratiti naročitu pažnju, a to su: prostor koji obuhvata sadašnji Detaljni urbanistički plan Plavsko jezero,sa predlogom proširenja, tako da obuhvati cjelokupnu obalu Jezera i njegovu valorizaciju kao najtnačajnijeg resursa za razvoj ljetnjeg turizma (kupališni i drugi vidovi turizma); prostor Bogićevice kao dijela visokoplaninskog prostora koji zauzima centralnu poziciju u okviru crnogorskih Prokletija i njegovu valorizaciju kao najznačajnijeg resursa za razvoj zimskog turizma; proctor Grebaja koji zauzima značajnu poziciju za razvoj alpinističkog i drugih vidova turizma i prostor sa obje strane regionalnog puta Murino - Gusinje, zbog velikog interesovanja za gradnju.
U skladu sa Programskim zadatkom, izrada Prostorno - urbanističkog plana i Strateške procjene uticaja se ostvaruje u saradnji sa ključnim zainteresovanim stranama, kroz sedam faza:
Faza I: Pripremni poslovi;
Faza II: Analiza postojećeg stanja;
Faza III: Izrada više scenarija i odabir najpovoljnijeg u saradnji sa ključnim zainteresovanim stranama;
Faza IV: Izrada Prednacrta plana;
Faza V: Izrada Nacrta plana i pribavljanje mišljenja nadležnih ministarstava, institucija na državnom i lokalnom nivou;
Faza VI: Javna rasprava;
Faza VII: Izrada Predloga plana.

Programskim zadatkom je definisana izrada generalnog urbanističkog rješenja za opštinsko središte i za važnija opštinska naselja, a za područja Bogićevice i Grebaja, koja u potpunosti ili djelimično pripadaju NP Prokletije, izrada Urbanističkog projekta.Razrada prostora u okviru NP nije u skladu sa Zakonom, a posebno treba naglasiti da su Urbanistički projekti planovi detaljne razrade sa idejnim rješenjima objekata i ne rade se na nivou PUP-a.
Proces izrade Strateške procjene uticaja na životnu sredinu vodi se paralelno sa navedenim koracima izrade Plana.

Proces izrade Predloga Plana:

Izrada Predloga Plana je tekla kroz sedam faza (koraka) .
Proces izrade Strateške procjene uticaja na životnu sredinu vođen je paralelno sa navedenim koracima izrade Plana.
U svim fazama, kroz rad na radionicama sa Forumom građana i radnim grupama, kroz javne prezentacije i rasprave, uključena je javnost Opštine.

Inicijative, predlozi i materijali prikupljeni u tom postupku, kao i primjedbe na Nacrt planskog dokumenta u toku javne rasprave razmotreni su i u skladu sa stručnom ocjenom ugrađeni u planski dokument.
U planski dokument su ugrađene i preporuke iz mišljenja ustanova, institucija, javnih preduzeća dostavljene u postupku ocjene Nacrta Plana.

Problemi u postupku izrade Plana :

1. S obzirom da se planski dokument radi u GIS sistemu,odnosno na osnovu preciznih geografsko-prostornih podataka, veliki problem su se pojavili zbog potrebe unosa podataka koje ustanove institucije i javna preduzeća posjeduju u analognom obliku pa čak i ne posjeduju grafičke podatke (podzemni i nadzemni vodovi elektroinstalacija, hidrotehničkih instalacija i dr.).

2. U opštini Plav je na snazi popisni katastar, a ne katastar zemljišta, te su i podaci o vlasništvu popisni osim u manjem dijelu teritorije opštine (označeno zelenom bojom na karti – Slika 2). U postupku sprovođenja plana, moraju se pratiti novi katastarski podaci i preuzeti kada budu urađeni za preostali dio teritorije, te u skladu s njima provjeriti planska rješenja.

3. Opština ne raspolaže planovima koje je u skladu sa zakonima za određene oblast bila u obavezi da uradi, kao što je popis bespravno izgrađenih objekata, popis kulturnih dobara, Lokalni ekološki plan, Plan upravljanja otpadom, Lokalni energetski plan, Programi uređenja zemljišta, Stanje životne sredine i dr.

4. Granica Nacionalnog parka Prokletije definisana je Prostornim planom Crne Gore i Zakonom opisno, ali nije sprovedena u Upravi za nekretnine kao GIS podatak.Neophodno je ubrzti izradu Prostornog plana posebne namjene Nacionalnog parka , s obzirom na značaj prostora za razvoj cijele Opštine, jer je veći dio prirodnih vrijednosti i šuma u ovom obuhvatu- Bogićevica, Hridsko jezero, dolina Grebaje.

5. Na osnovu popisnog katastra nije moguće u prostoru identifikovati bespravno izgrađene objekte, a do izrade Predloga Plana nisu bili dostupni zvanični podaci ažurnih orto-foto snimka od strane Uprave za nekretnine. Za područje generalnih urbanističkih rješenja definisane su smjernice u okviru detaljne razrade, u smislu obezbjeđenja ažurnih podloga za tretman bespravno izgrađenih objekata.
Prostorno urbanistički plan opštine Plav neophodno je **redovno, a najmanje jednom godišnje revidirati** u sladu sa novim demografskim kretanjima, katastarskim podacima, istraživanjima, opštinskim planovima i programima i potrebama Opštine.

Razlozi za to su:
- usklađivanje sa planskim rješenjima PPPN NP Prokletije nakon njegove izrade, uspostavljanje prekogranične saradnje,
- planska rješenja planova višeg reda PPCG, DPP Autoput Bar Boljari, koja su koncipirana na daljoj razradi i provjeri (Generalni projekti saobraćajnica, Idejni projekti i dr. zbog definisanja trase) a koja nije do sada urađena,
- uspostavljanje katastra zemljišta,
- nedostatak određenog broja podataka i podloga u GIS sistemu.

S obzirom da je Plan rađen, prvi put u GIS sistemu, potrebna je “obuka i priprema” stručnih službi za korišćenje podataka , redovno unošenje novih podataka u svim oblastima, kao i za kontrolu praćenja unosa novih podataka.

Planski dokumenti

LOKALNI PLANSKI DOKUMENT	Površina	Godina Donošenja	OBRAĐIVAČ
Prostorno urbanistički plan Opštine Plav	486 km²	Sl.list SRCG br.17/14	«Montenegroprojekt« Podgorica.
Plan uredjenja naselja Murino	29,25 ha	Sl.list RCG br.32/82	« CEP« Beograd
DUP “Plavsko jezero”	61,93 ha	Sl.list RCG br.32/82	« CEP« Beograd
DUP Plav “Centar”	66,70 ha	Sl.list RCG br.19/2010	«URBANPROJEKT« Čačak
DUP Plav “Glavice”	60,97 ha	Sl.list RCG br. 26/88	« CEP« Beograd.
DUP Plav “Magaze”	4,6 ha	Sl.list RCG br. l/2000	« RZUP« Podgorica
Izmjene i dopune DUP “Plavsko jezero”	1,6 ha	Sl.list RCG br. 32/2005	« ARH fak« Beograd
Izmjene i dopune “Plavsko jezero”	2,2 ha	Sl.list RCG br.1/2000	« RZUP« Podgorica
Izmjene i dopune “Plavsko jezero”	0,8 ha	Sl.list CG br. 32/2005	« ARH fak« Beograd
Izmjena i dop. DUP-a Plav – Magaze	0,27 ha	Sl.list CG br. 32/2005	« ARH fak« Beograd
Lokalna studija lokacije “Industrijsko Same” u Brezojevici	0,16 ha	Sl.list CG br. 19/2012	«Urbandesign « Rožaje
Izmjene i dopune DUP Plav “Glavice”	0,35 ha	Sl.list CG br. 51/2011	«Urbandesign« Rožaje
Izmjene i dopune DUP Plav “Glavice“	0,97 ha	Sl.list CG br.33/11	«URBANPROJEKT« Čačak
Lokalna studija lokacije “Pjeskovi” u Brezojevicama	6,5 ha	Sl.list CG br. 19/2013	«URBANPROJEKT« Čačak

Iz navedenog vidi se da je su istekli rokovi važenja Lokalnih planskih dokumenata koji nijesu mijenjani u većim zahvatima zbog nemanja finansijskih sredstava te je neophodno raditi na izradi novih u skladu sa Zakonom o uredjenju prostora i izgradnji objekata koji će biti osnov za buduće planske aktivnosti i razvoj područja opštine Plav.

Važeći Planski dokumenti

LOKALNI PLANSKI DOKUMENT	Površina	Godina donošenja	OBRAĐIVAČ
Prostorno urbanistički plan Opštine Plav	486 km²	Sl.list SRCG br.17/14	«Montenegroprojekt« Podgorica.
DUP Plav “Centar”	66,70 ha	Sl.list RCG br.19/2010	«URBANPROJEKT« Čačak
Lokalna studija lokacije “Pjeskovi” u Brezojevicama	6,5 ha	Sl.list CG br. 19/2013	«URBANPROJEKT« Čačak

Skupština CG donijela je izmjene i dopune Zakona o nacionalnim parkovima kojim je proglašen Nacionalni park Prokletije.

Nacionalni park Prokletije	16.630 ha ha	("Sl.list CG" br. 25/2009)	RZUP« Podgorica

U toku 2013. godine donešena je odluka o izradi Prostornog plana nacionalnog parka Prokletije koji je 2018. god. usvojen. Opština se uključuje preko Foruma za PPPN NP "Prokletije".

U toku 2016.godine donešena je odluka o izradi **izmjena i dopuna DUP-a "Plavsko jezero".** Plan je u fazi izrade Nacrta . **Nacrt plana nije dobio saglasnost Ministarstva**
Ministarstvo održivog razvoja i turizma u postupku dobijanja Saglasnosti na Nacrt planskog dokumenta aktom br. 104-1870/16 od 04.10. 2016 godine upućuje na PUP opštine Plav i daje mišljenje da treba kao prethodno pitanje uraditi Studije zažtite Plavskog jezera pa tek po njenom usvajanju nastaviti aktivnosti na donošenju **DUP-a "Plavsko jezero "** .
Obrađivač Plana je «URBANPROJEKT«Čačak.
Otpočete su aktivnosti na izradi Studije zažtite Plavskog jezera obrađivač je Inastitut "Jaroslav Černi" Beograd

Za dva planska dokumenata detaljne razrade donijete su Odluke o pristupanju izrade i otpočele aktivnosti na njihovoj izradi (LAMP projekta) a kasnije **se odustalo:**

Odluka o izradi DUP-a " Bogićevica 1750" 31 ha.
Odluka o izradi DUP-a "Plavsko jezero II" 198ha

Planski dokumenti izmjene i dopune od kojih se odustalo :

DUP-a "Glavice" 88 ha.
Odluka o izradi DUP-a "Plavsko jezero II" 82ha

Donešene su odluke o izradi planova decembra mjeseca 2013 godine i odobrena sredstva za finasiranje iz LAMP projekta Svjetske banke za valorizaciju dva najznačajnija razvojna potencijala opštine Plav i to za područje Plavskog jezera DUP „Plavsko jezero II" koji je zahvatio prostor Plavskog jezera koji nije obuhvaćen potojećim Dup-om Plavsko jezero i djelove naselja Završa i Brezojevica koje gravitiraju toj zoni u površini od 198 ha i Bogićevice DUP
„Bogićevice 1750", za prostor van Nacionalnog parka Prokletije u površini od 31.0 ha.
Neposredno po usvajanju PUP-a opštine Plav naknadnim sagledavanjem ustanovljeno je da obrađivač PUP-a Plav za pojas koji obuhvata vodeni areal velikih voda Plavskog jezera predvidio izradu Studije zaštite kao prethodno pitanje za realizaciju–izradu detaljnih planova te da granice i sadržaj programskog zadatka nisu usklađeni sa PUP-om Plav i predlažu da se iz DUP-a "Plavsko jezero II" izuzme veliki dio područja Završa i Brezojevica.
Prostorno urbanistički plan Plav za pojas koji obuhvata vodeni areal velikih voda Plavskog jezera predvidio je izradu Studije zaštite. Sobzirom na to da predloženi DUP Plavsko jezero II ne zahvata vodeni areal jezera sledi da za izradu pomenutog plana nije neophodna izrada studije zaštite te treba nastaviti aktivnosti oko nastavka realizacije-izrade ovih planova.

Odustalo se i od realizacije DUP-a "Bogićevica 1750" već otpočetog razvojnog projekta valorizacija najznačajnijeg alpskog zimskog turističkog centra u CG. I time je dovedena u pitanje valorizacija naznačajnijih razvojnih potencijala opštine Plav.

U fazi izrade izmjena i dopuna su sledeći planski dokumenti:

Br	PLANSKA DOKUMENTA	POV. ZAHV/h	OBRAĐIVAČ	IZMENE I DOP.
1	**Izmjene i dopune DUP "Plavsko jezero-I faza"**	Planom je obuhvaćeno područje površine cca 67,07ha, povrsina razrađivanog prostora je 57.42 ha	«URBANPROJEKT« Čačak	Usvojen na sjednici skupstine Opstine Plav dana 31.12.2018.godine
2	**DUP "Prnjavor-I faza"**	4,6 ha, površina razrađivanog prostora je 2,78 ha	«URBANPROJEKT« Čačak	- Usvojen na sjednici skupstine Opstine Plav dana 31.12.2018.godine Plana
3	**DUP "Glavice"**	90.10 ha, površina razrađivanog prostora je 89,72 ha	«URBANPROJEKT« Čačak	Uradjen je nacrt iz nama nejasnih razloga ,komisija nije dala misljenje da ide na javnu raspravu.

Detaljno snimljenih povrsina u katastru je manje u odonosu na povrsine pod popisnim katastrom.

2.2.2. Učešće javnosti pri izradi planskih dokumenata

Nakon dostavljanja Nacrta planova sprovođene su javne rasprave,sa Programom javne rasprave koje su rezultirale Izveštajima sa javnih rasprava za svaki planski dokument posebno.
Tokom tekuce godine su sprovođene javne rasprave za sledeće planove:
DUP Plavsko jezero-prva faza izrade
DUP Prnjavor -prva faza realizacije
Nacrt Studije revitalizacije i zaštite Plavskog jezera koju je izradio Institut „Jaroslav Černi, javna rasprava koja se završila 05.10.2018. godine
PPPN NP "Prokletije"

Uključivanje javnosti u proces planiranja treba učiniti efikasnijim u početnoj fazi planiranja koje podrazumijeva prikupljanje potreba lokalnog stanovništva i u dijelu učešća gradjana u javnim raspravama povodom Nacrta prostorno-planske dokumentacije.

Treba naglasiti da programi koji se odnose na uredjenje zemljišta takodje prolaze postupak javne rasprave do konačnog usvajanja, te je to način za iniciranje i učešće javnosti u sprovodjenju planske dokumentacije.

Činjenica da se gradjani obraćaju za informacije vezane za plansku dokumentaciju, govori u prilog o velikom interesu korisnika prostora.

2.2.3 Finansiranje izrade (izvori,problem u finasiranju)

Zbog nedostatka sredstava za izradu PUP-a, Opština Plav je sredstva potrebna za izradu DUP-a Plavsko jezero obezbjedila zajedno sa zainteresovanim korisnikom prostora Jugopetrol Kotor Najveći problem finansiranja prostorno –planske dokumentacije jeste što opština Plav kao najmanje razvijena Opština u Crnoj Gori, nema dovoljno sredstava za ove namjene.

Planom rashoda budžeta predviđena su sredstva u iznosu od 40.000,00€ za prostorne planove, studije i projekte Sekretarijata za uređenje prostora.

Finansiranje izrade planskih dokumenata se vrši iz budžeta i od zainteresovanih korisnika prostora. Od 3 planskih dokumenata izradu tri plana izmjena i dopuna se finansiraju iz budžeta, a jedan planski dokumenat se finansira od strane zainteresovanih korisnika prostora odnosno investitora koji su podneli inicijativu.

Planski dokument koji su jednim djelom finansirali zainteresovani korisnici prostora u skladu sa čl.56 Zakona

R.BR	PLANSKI DOKUMENT	VRIJEDNOST
1	**Izmjene i dopune DUP "Plavsko jezero-I faza"-Jugopetrol Kotor**	20 000 €,
	U K U P N O	

Planska dokumenta koja su finansirana iz budžeta

R.BR	PLANSKI DOKUMENT	VRIJEDNOST
1	**Izmjene i dopune DUP "Plavsko jezero-I faza" 67,07 ha**	5 000 €
2	**DUP "Prnjavor-I faza" 4,6 ha**	5 000 €
3	**DUP „Glavice"-izmj. i dop. 90.10 ha**	35.000 €
	U K U P N O	45.000 €

Ažuriranje geodetskih podloga za potrebe izrade planskih dokumenata nije bilo, zbog nedostatak sredstava za njihovu realizaciju.

R.BR	PLANSKI DOKUMENT	VRIJEDNOST
1	Ažuriranje geodetskih podloga	0

2.2.4. Uređivanje građevinskog zemljišta

Opremanje građevinskog zemljišta u cilju implementacije planskih dokumenata Opština vrši preko **Direkcija za uređenje prostora investicije,** u vidu komunalnog opremanja a u skladu sa Programom uređenja prostora.

Takođe treba istaći da postoji mogućnost komunalnog opremanja i od strane investitora. Ovo pitanje bi trebalo riješiti na način da infrastruktura,koju investitor bude radio, bude izgrađena u skladu sa normativima u građevinarstvu, stručno nadzirana i predata na upravljanje javnim preduzećima u skladu sa zakonom.Takvih primera tokom izveštajnog perioda nije bilo.
Direkcija za uređenje prostora investicije, je u izvještajnom periodu odradila sledeće radove:

TABELA BROJ 2-radovi urađeni iz opštinskog budžeta

R.BR	**OPIS AKTIVNOSTI**	**VRIJEDNOST**
1	Izvršeni su radovi na sanaciji i nivelisanju atmosferskih i kanalizacionih šahti, na potezu od Limskog mosta do benziske pumpe,	5.946,00 €
2	Izvršeni su radovi na asfaltiranju i sanaciji udarnih rupa na teritoriji opštine Plav.	29.492,64 €

Direkcija javnih radova je u periodu 2018 odradila(radi) sledeće radove:

TABELA BROJ 3-radovi urađeni iz državnog budžeta i donacija

Br.	RADOVI U TOKU (objekti)
1	Rekonstrukcija PUTA PLAV - VOJNO SELO - GUSINJE -prve faze predviđena je izgradnja 1,1 km puta, sa dvije kolovozne trake, dvostranim trotoarima i javnom rasvetom, ugovorena vrijednost radova iznosi preko 520 hiljada eura.
2	ASFALTIRANJE VIŠE DIONICA LOKALNIH PUTEVA NA TERITORIJI OPŠTINE PLAV- koja se realizuje preko Direkcije za javne radove u saradnji sa Opštinom Plav, vrijednost radova iznosi 74 hiljada eura
Ministarstvo prosvjete je u obrazovnu infrastrukturu na području plavske opštine tokom ove godine uložilo preko 600 hiljada eura	
1.	Gradnja nove škole u Vojnom selu, riječ je o područnoj jedinici OŠ Hajro Šahmanović, vrijednost investicije je na nivou od oko 200 hiljada eura
2.	Uveliko teku radovi na izgradnji sportskih terena ispred OŠ Hajro Šahmanovic, koji se rade po najsavremenijim standardima. Vrijednost investicije je oko 250 hiljada eura. U pomenutu školu je samo za rekonstrukciju toaleta uloženo oko 40 hiljada eura.
3.	Rekonstruisan je i objekat u Brezojevicama, sa oko 15 hiljada eura. Završena je i rekonstrukcija škole Petar Dedović u Murini, a vrijednost radova je bila na nivou od oko 70 hiljada eura. Zamijenjena je bravarija na vrtiću u Plavu, a u istu je uloženo oko 15 hiljada eura

Krajem 2017. godine i u toku 2018.g.su urađeni sledeći projekti:

TABELA BROJ 4 –izrada projektne dokumentacije

Br.	PROJEKTNA DOKUMENTACIJA	INVESTITOR	VRIJEDNOST
1.	Glavni projekat izgradnja objekta PLATOA (trga), GLAVNI PROJEKAT ATMOSFERSKE KANALIZACIJE FAZA: INSTALACIJA OSVJETLJENJA	Direkcija za uređenje prostora i investicije, Opština Plav	6.642.90€
2.	Izvještaj o reviziji- Glavni projekat izgradnja objekta PLATOA (trga),	Opština Plav	1.210,00 €
3.	RASPISAN TENDER ZA IZRADU IDEJNOG RJEŠENJA I GLAVNOG PROJEKTA ZA IZGRADNJU PUTA PLAV – BABINO POLJE - BOGIĆEVICA	Opština Plav	160.000 €
4.	GP-Sanacija neuređenog odlagališta otpada Komorača u Opštini Plav; Izvještaj o reviziji- GP-Sanacija neuređenog odlagališta otpada Komorača u Opštini Plav	DJR sufinansijer, Vlada Slovenije finansijer	Vrijednost radova iznosi 247.000 €
5.	GLAVNOG PROJEKTA O ODREĐIVANJU I ODRŽAVANJU ZONA I POJASEVA SANITARNE ZAŠTITE IZVORIŠTA „JASENICA“ I „PUSTA VRATA“ I OGRANIČENJIMA U TIM ZONAMA	D.O.O. „KOMUNALNE DJELATNOSTI“ – PLAV, Opština Plav	2.500 €
6.	Izvještaj o reviziji- Glavni projekat O ODREĐIVANJU I ODRŽAVANJU ZONA I POJASEVA SANITARNE ZAŠTITE IZVORIŠTA „JASENICA“ I „PUSTA VRATA“ I OGRANIČENJIMA U TIM ZONAMA	D.O.O. „KOMUNALNE DJELATNOSTI“ – PLAV, Opština Plav	950€
7.	ZA IZRADU GLAVNOG PROJEKTA O ODREĐIVANJU I ODRŽAVANJU ZONA I POJASEVA SANITARNE ZAŠTITE IZVORIŠTA „PIPURAN“ I OGRANIČENJIMA U TIM ZONAMA	D.O.O. „KOMUNALNE DJELATNOSTI“ – PLAV, Opština Plav	2.500€
8.	Izvještaj o reviziji- GLAVNOG PROJEKTA O ODREĐIVANJU I ODRŽAVANJU ZONA I POJASEVA SANITARNE ZAŠTITE IZVORIŠTA „PIPURAN“ I OGRANIČENJIMA U TIM ZONAMA	D.O.O. „KOMUNALNE DJELATNOSTI“ – PLAV, Opština Plav	950€

2.2.5. Nezavršene obaveze (specifikacija, razlozi)

U odnosu na planirane obaveze po Programu uređenja prostora obaveze po osnovi izrade planske i tehničke dokumentacije koje nisu urađene su:

	PLANSKA DOKUMENTA	
1	DUP“Vojno-Selo Centar“ -	-nedostatak sredstava 59ha
2	DUP“Brezojevice“ -	-nedostatak sredstava 28 ha
	Detaljni urbanistički plan -Plavsko jezero	-nedostatak sredstava za 359,8 ha , usvojena povrsina razrađivanog prostora od 57.42 ha, od ukupno planirane površine P=453 ha
	Detaljni urbanistički plan - Prnjavor	- nedostatak sredstava za 52,22 ha , usvojena povrsina razrađivanog prostora od 2,78 ha, od ukupno planirane površine P=55 ha
	Detaljni urbanistički plan - Glavice	-nedostatak sredstava za 0,28 ha , u fazi izrade Predloga plana za povrsinu razrađivanog prostora od 89,72 ha, od ukupno planirane površine P=90 ha
	TEHNIČKA DOKUMENTACIJA	
3	Eksproprijacija ulice Plav-Vojno selo-Gusinje	284.136,00 €-odrađeno, u toku je izrada dopune odluke o eksproprijaciji
4	Eksproprijacija Ribarska ulica-Plav	76,639,00- odrađeno, eksproprijacija u toku (sredstva obezbjeđena)
5.	Eksproprijacija Prnjavorska ulica-Plav	38.562,00-odrađeno , (sredstva obezbjeđena)

2.2.6. Planski dokumenti donijeti od strane Vlade Crne Gore

Skupština CG donijela je izmjene i dopune Zakona o nacionalnim parkovima kojim je proglašen Nacionalni park Prokletije.

Nacionalni park Prokletije	16.038 ha	("Sl.list CG" br. 25/2009)	RZUP« Podgorica

Na osnovu člana 21 i 31, stav1 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata („Sl. List CG“, br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14), Vlada Crne Gore je na sjednici od 25 jula 2013. Godine donijela Odluku o izradi Prostornog plana posebne namjene nacionalnog parka „Prokletije“ čiji je sastavni dio čini i Programski zadatak na osnovu kojeg se izrađuje PPPN NP „ Prokletije“ U toku 2013. godine donešena je odluka o izradi Prostornog plana nacionalnog parka Prokletije koji je 2018. god. usvojen . Opština se uključuje preko Foruma za PPPN NP "Prokletije".

Vlada Crne Gore je raspisala tender za izgradnju dionice puta od Podgorice do granice sa Albanijom, čime će se dužina puta od Plava do Podgorice preko Albanije skratiti sa 90 kilometara na 70 kilometara.

Predviđena vrijednost radova je veća od 11 miliona eura, a dužina dionice koja će se rekonstruisati je 17.3 kilometara.

2.2.7. Dokumentaciona osnova, sa posebnim osvrtom na aktivnosti izrade baznih studija

Prenijeta sredstava od ***Direkcija javnih radova, po Zaključku Vlade CG,*** **broj: 08-3352** od 30.12.2016. godine, na račun Opštine Plav u iznosu od 300.000 €.

STUDIJA REVITALIZACIJE I ZAŠTITE PLAVSKOG JEZERA, koja se realizuje preko Direkcije za javne radove u saradnji sa Opštinom Plav.

Br	PLANSKA DOKUMENTA	OBRAĐIVAC		VRIJEDNOST
1	STUDIJA REVITALIZACIJE I ZAŠTITE PLAVSKOG JEZERA	INSTITUT ZA VODOPRIVREDU „JAROSLAV ČERNI“	U završnoj fazi, nakon toga očekuje se usvajanje od strane Opštine Plav	Ugovoreno 261.800,00 €

U cilju praćenja stanja u prostoru, Plav posjeduje dokumentacionu osnovu za teritoriju grada koju priprema i vodi Sekretarijat za planiranje i uređenje prostora .Plav je u posjedu ranije dokumentacije o prostoru koja je rađena za potrebe izrade Generalnog urbanističkog plana i prostornog plana Opštine Plav kao i dokumentacije koja je urađena nakon njihovog donošenja. Imajući u vidu činjenicu da je usvojen PUP, ova dokumentacija će se analizirati i u skladu sa novim smjernicama i vremenskom distancom ažurirati. Samo donošenje planskih dokumenata nije dovoljno da se
obezbijedi uređenje prostora već je od presudnog značaja, prije svega, odgovarajuća zemljišna politika.

Takođe se uočava da je neophodno što pre donositi nova planaska dokumenta na osnovu Prostornog urbanističkog plana jer, sudeći po zahtevima i potrebama korisnika prostora-građana došlo do širenja prigradskih naselja,koja zahtijevaju značajnija ulaganja u smislu komunalnog opremanja jer su neplanski rađena.

- **Specifikacija za izradu Detaljnog urbanističkog plana "Glavice"**

Detaljnim urbanističkim planom **"Glavice",** zahvata se površina u iznosi 88 ha.

DUP "Glavice" Prostorno – urbanističkim planom opštine Plav, preporučeno je kao prioritet izrada Detaljnog urbanističkog plana „Glavice".To je područje koje je planirano za širenje urbanog područja Plava, odnosno za stambenu izgradnju, kako bi se spriječilo njeno širenje prema Plavskom jezeru.
Planom je data mogućnost da se radi i manji dio zahvata DUP-a u skladu sa finansijskim mogućnostima Opštine, a koji će definisati stručna služba Opštine.
Granice DUP-a „Glavice" površine cca **88 ha**, koje su predlažene za detaljnu razradu u prvoj fazi.

1. Prostorno urbanistički plan Opštine Plav

Donešena je Odluka o usvajanaju Prostorno –urbanističkog plana opštine Plav (Sl.list SRCG br.17/14),od strane obrađivača „Planet Cluster“ odnosno podizvođača „Montenegroprojekt“ iz Podgorice. Donešena je i Odluka o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu Prostorno – urbanističkog plana opštine Plav.
Izgrađenost prostora PUP-a je posebno izražena prvenstveno u dijelu individualnog stanovanja i to na atraktivnim lokacijama, Grebaja, Plavskog jezera, kako u dijelu gravitacionog područja urbanog jezgra tako i duž regionalnih i lokalnih saobraćajnica.
Pokrivenost područja sa detaljnim urbanističkim planovima i Lokalnim studijama lokacije iznosi 256,1 hektara što na ukupnu povrinu opštine iznosi 0,53 %.

Generalno urbanističko rješenje Plav površine ***1193 ha,***

Planirani Detaljni urbanistički planovi u okviru Generalnog urbanističkog rešenja Plav prema PUPu su:

1.Detaljni urbanistički plan - Centar
2.Detaljni urbanistički plan - Glavice
3.Detaljni urbanistički plan - Plavsko jezero
4.Detaljni urbanistički plan - Prnjavor
5.Detaljni urbanistički plan - Centar - Vojno Selo
6.Detaljni urbanistički plan - Brezojevica

SPROVOĐENJE. Za namjene koje podrazumijevaju izgradnju i uređenje prostora, GUR-om je neophodno da se nižim planskim aktima razradi cjelokupna površina GUR–a.
Područje GUR-a Plav nije u potpunosti zahvataćeno detaljnim razradama - DUP "Plavsko jezero", DUP Plav "Centar"i DUP Plav "Glavice" DUP Plav "Magaze"čija površina iznosi 195 ha i čini 16 % od ukupne površine GUR-a te predstavlja smetnju investicionom ulaganju i potencijalni investitori moraju da finansiraju njegovu razradu kroz izradu izmjena i dopuna DUP- ova.

ORGANIZACIJA PROSTORA. Posmatrano sa urbanističke tačke gledišta, nedovoljna pokrvenost prostora GUR-a kao i postojeće zone DUP-ova koje su nerazrađene i nedovoljan sistem realizacije urbanističkih planova kada se imaju u vidu privatni investitori, kao i spontanost dosadašnjeg razvoja pretežnog dijela izgrađenog prostora, doveli su do toga da je područje GUR-a Plav urbanistički nedovoljno organizovano. Opština Plav u posljednjih nekoliko godina dala primat izgradnji saobraćajne i komunalne infrastrukture, a uzimajući u obzir skromna sredstva nije bila u mogućnosti u potpunosti realizovati potrebe korisnika prostora. Prije svega, tu je prisutna nedovoljna komunalna opremljenost pojedinih zona urbanog naselja, tj djelova GUR-a koji nijesu podlegli urbanističkoj razradi.

2. Detaljni urbanistički planovi u okviru ***GUR-a***

Izmjene i dopune planova urađene su za uže gradske zone koje su atraktivne za poslovne djelatnosti i vezane uglavnom za legalizacuju privremenih poslovnih objekata i čine prosečno 9,3% od ukupne površine koja je zahvaćena tim planovima, dok se preostale površine 91,6% uglavnom koriste za individualnu stambenu izgradnju .

- **DUP Plav "Centar"**

Područje zahvaćeno ovim Planom nije u potpunosti privedeno namjeni. 2010. godine urađena je izmjena I dopuna DUP Plav- "Centar" sa zahvatom kompletne površine Plana. Izrada plana je povjerena firmi „Urbanprojekt" Čačak. Objekti izgrađeni u DUP-u Plav "Centar" uklopljeni su u Planski dokumenat.Ovo je jedini detaljni plan opštine čija važnost za period za koji je donešen nije istekla.

- **DUP Plav "Glavice**"

Područje zahvaćeno ovim Planom nije u potpunosti urbanistički razrađeno . Plan nije u potpunosti razrađen, tj. postoje velike površine DUP-a koji nisu obuhvaćene urbanističkom razradom.
U zahvatu DUP Plav "Glavice" na zahtjev investitora radi se odluke o izmjenama i dopunama DUP Plav "Glavice" u dijelu naselja za prostor koji nije obuhvaćen urbanističkom razradom.
Potrebno je pristupiti izradi izmjena i dopuna sa zahvatom kompletne površine Plana i sagledati mogućnost promjene namjene pojedinih djelova DUP-a.

- **DUP “Plavsko jezero”**

DUP“Plavsko jezero” nije u potpunosti urbanistički razrađen tj. postoje velike površine koji nisu obuhvaćene urbanističkom razradom. Plan obuhvata samo manji dio obale Plavskog jezera cca 62 ha.
Potrebno je pristupiti izradi izmjena i dopuna sa zahvatom kompletne obale Plavskog jezera.
U toku su aktivnosti oko izrade Izmjena i dopuna DUP-a “Plavsko jezero” u postojećim granicama i isti je u fazi davanja saglasnoti na Predlog Plana.
Radi se **Studija zaštite** koja bi se prije svega odnosila na zaštitu od nanosa i nestajanja jer se prema postojećim analizama Plavsko jezero pretvara u baru za cca 200.godina .
Sobzirom da je Plavsko jezero glavni turistički resurs Plavo-Gusinjske doline paralelno sa izradom Studije zaštite treba raspisati javni konkurs za izbor **Idejnog projekta za valorizaciju Plavskg jezera** jer se sada nalazi u stanju zapuštenosti **.**

- D**UP “Magaze”**

DUP“Magaze” je u potpunosti urbanistički razrađen a postoje u ostalom dijelu naselja Prnjavor velike površine koji nisu obuhvaćene urbanističkom razradom, Plan obuhvata samo manji dio naselja Prnjavor.
Potrebno je pristupiti izradi izmjena i dopuna sa zahvatom kompletne površine naselja Prnjavor prema smjernicama GUR-a Plav.

- D**UP “Prnjavor”**

Potrebno je pristupiti izradi D**UP-a “Prnjavor”**sa zahvatom kompletne površine planirane GUR- om. Prema Odluci o izradi DUP-a „Prnjavor” – I faza, Detaljnim urbanističkim planom razrađuje se prostor u ukupnoj površini od 4,6 ha. Kako je kroz detaljnu razradu zahvat prilagođen planskom rešenju površina razrađivanog prostora je 2.78ha.

- D**UP “Vojno selo ”**

Potrebno je pristupiti izradi D**UP-a “ Vojno selo ”**sa zahvatom kompletne površine planirane GUR-om.

- **Plan uredjenja naselja Murino**

Generalno urbanističko rješenje rađeno je za površinu proširenog urbanog područja od 74, 5 ha (Grafički prilog br.1 Topografska podloga sa granicom)
Za područje obuhvaćeno Generalnim urbanističkim rješenjem, zbog nedostatka katastarske podloge, njegovog značaja i novih planiranih saobraćajnica, te proširenog zahvata u odnosu na važeći Plan i njegovu starost, obavezna je izrada plana detaljne razrade.Moguća je izrada Detaljnog urbanističkog plana za cijelo područje, a mogu se definisati granice detaljnih razrada u skladu sa preciznim katastarskim podlogama i potrebama Opštine.
Područje zahvaćeno ovim Planom nije u potpunosti urbanistički razrađeno. Plan nije u potpunosti razrađen, tj. postoje površine DUP-a koji nisu obuhvaćene urbanističkom razradom.
Potrebno je pristupiti izradi izmjena i dopuna DUP-a

2.3. Sintezna karta

U prilogu Izvještaja nalazi se grafički prikaz zahvata planova sa odgovarajućim koloritom faza izrade planova.

2.4. Osnov korišćenja zemljišta (svojina, korišćenje, zakup)

Osnov za korišćenje zemljišta je:
-vlasništvo-sve građevinske dozvole za stalne objekte su izdate na privatnim parcelama
-Zakonom je predviđeno vršenje kompletiranja urbanističkih parcela na račun opštinske svojine i u izveštajnom periodu nije bilo kompletiranja UP
-Zaključeno je 3 ugovora o zakupu zemljišta(privremeni objekti) Na području Plava 2018 godine, nije bilo zahtjeva za restituciju.

2.5. Poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine i ostale prirodne površine

U zahvatu prostornog plana je evidentisano 51% poljoprivrednog zemljišta, 47% šumskog područja.Noviji podaci o površinama predmetnih namjena nije evidntisana.
Zemljište je jedan od najvažnijih prirodnih resursa, pa je njegovo čuvanje, uz održavanje i povećavanje njegove plodnosti preduslov za proizvodnju hrane. Iako je obnovljiv resurs, zemljište se vrlo sporo stvara, a jako brzo može biti uništeno, kako dejstvom prirodnih faktora - erozijom, klizištima, poplavama i sl., tako i čovjekovim uticajem – uništavanjem biljnog pokrivača, izgradnjom objekata, zagađenjem i sl.. Pod uticajem ovih činilaca u opštini Berane ugroženo je dosta zemljišta, pa se smanjivalo plodno zemljište. Ovaj proces se, nažalost, nastavlja i dalje. O stepenu zagađenja zemljišta nema pouzdanih podataka, ali se zemljišta načešće zagađuju u blizini naselja, objekata za preradu drveta, u blizini saobraćajnica i vodotokova gdje se najčešće odlaže otpad.

2.5.1. Poljoprivredne površine

Opština Plav raspolaže sa 8.143 ha obradivog poljoprivrednog zemljišta (od čega 5.494 ha su livade, 1.985 ha oranice i 612 ha voćnjaci) i 16.589 ha pašnjka, što ukupno čini 24.732 ha, odnosno oko 51% ukupnog područja opštine. Dakle, opština Plav na svom području ima 4,77% obradivih poljoprivrednih površina Republike. Imajući u vidu strukturu zemljišta i kultura koje se gaje, stočarstvo kao grana ima najbolje uslove za razvoj. Takođe, postoje dobri uslovi za razvoj ratarske i voćarske proizvodnje, mada se registruje permanentno smanjenje zasijanih površina.
Poljoprivreda je i dalje tradicionalnog tipa, dakle ekstenzivna sa dominantnom zastupljenošću klasičnih kultura u ratarstvu, sa neadekvatnim rasnim potencijalom stoke. Nije obezbijedjen otkup viškova, niska je opremljenost mehanizacijom, rijetka primjena agro-tehničkih mjera kao i simboličan broj robnih proizvodača.

2.5.2. Šumske površine

Šume predstavljaju jedan od najznačajnijih resursa razvoja, iako to u dosadašnjem periodu nije adekvatno valorizovano. U državnom vlasništvu je 20.899,12 ha, a u privatnom vlasništvu 4.457 ha šuma. Kod državnih šuma kojima gazduje najvećim djelom Nacionalni Park - Plav, na privredne šume otpada 14.156,99 ha, od čega visoke privredne šume zauzimaju oko 91 % površine.

Po Opštoj šumsko-privrednoj osnovi koja je bila do prošle godine na snazi, ukupne drvne zalihe u četinarskim šumama su bile procijenjene na oko 2.466.000 m3 a zalihe lišćara na oko 1.012.640 m3. Zapreminski prirast četinara je bio procijenjen na 42.903 m3 a prirast lišćara na 14.787 m3. Sječivi etat za četinare je bio odobren od 36.123 m3 i za lišćare od 8.282 m3. Kod privatnih šuma (visoke i niske- izdanačke) zapremina visokih šuma je oko 402.340 m3 a kod niskih šuma 136.870 m3, dok je prirast kod prvih 11.570 m3, a kod drugih 1.730 m3. Sječivi etat ovih šuma je 8.376 m3, od čega četinara 4.120 m3 i 4.256 m3 lišćara.

Inače, naše šume se ubrajaju u najkvalitetnije u državi. U posljednjem petogodišnjem periodu sječa drvnih sortimenata je bila značajno ispod raspoloživog sječivog etata i iznosila je između 21-28.000 m3.

Šume predstavljaju jedan od najznačajnijih resursa razvoja, ali u dosadašnjem periodu šumarstvo i drvna industrija nijesu ni blizu ostvarili očekivane rezultate na planu razvoja opštine. Naprotiv, ovo preduzeće koje je zapošljavalo oko 250 radnika je dospjelo u stečaj, potom reorganizovano pa jedan dio privatizovan. Šumska uprava trenutno upošljava tidesetak radnika a AD „ Alpet „ oko pedesetak radnika. S druge strane, u državnim šumama sa našeg područja se posječe i uglavnom u pogone drvoprerade u drugim opštinama obradi 4,4 % ukupno posječene drvne mase ove države.

2.5.3. Vodne površine

Područje je vrlo bogato vodama zahvaljujući obilju padavina, pa ima mnoštvo izdašnih izvora, potoka i brzih rijeka, četiri vrlo lijepa jezera (Plavsko, Hridsko, Visitorsko i Ropojansko- Ličeni Gštars), mnoštvo vodopada i drugih hidrografskih objekata. Vodotoci raspolažu i značajnim hidroenergetskim potencijalom koji se može koristiti za proizvodnju energije od oko 42,6 MW.

2.5.4. Ostale prirodne površine

Područje opštine je povoljno za gajenje svih vrsta kontinentalnog voća i poznati je voćarski kraj. Pod voćnjacima se nalazi 612 ha, mada je ta površina znatno veća jer su znatne površine livada i okućnica zasadjene voćem. Ukupan broj rodnih stabala voća se procjenjuje na oko 110.000 komada i ima stalni trend pada.

Na području opštine Plav postoje značajni kompleksi samonikle šumske borovnice, voćke sa izvanrednim svojstvima (sadrži puno vitamina, bakra i gvoždja kao i antocijane i tanine) u ishrani čovjeka i liječenju nekih oboljenja, prije svega oboljenja krvnih sudova i vida. Procijenjeni rod je izmedju 500-800 t godišnje. Područje je bogato i drugim vrstama šumskih plodova (gljive, jagode, ogrozd ,malina, kupina i dr. divlje voćke) kao i ljekovitim biljem.

Mineralne sirovine

Izuzev šljunka i pijeska, nema do sada utvrđenih pojava i ležišta drugih mineralnih sirovina, koje bi bile od značajnijeg ekonomskog interesa. Nalazišta šljunka i pijeska se javljaju u koritu rijeke Grnčar, po kojoj potiče i ime nalazišta. Šljunak i pijesak se nalaze u aluvijonu rijeke Grnčar. Nalazište je udaljeno 5 km sjeverozapadno od Gusinja, pored puta sela Bojovića u blizini granice sa Albanijom.

Područje opštine Plav zajedno sa Murinom i Gusinjem, poznato je po brojnim nalazištima polimetaličnih sufidnih mineralizacija. Sredinom prošlog vijeka izvođena su ekstezivna geološka istraživanja i rudarski podzemni radovi, o kojima postoji oskudna dokumentacija.Izdvojeni su rudni rejoni Visitora, Murine, Čakora i Plava.
Poznata su nalazišta cinka i pojave rožnaca i urana. Međutim, ne postoji dovoljno podataka o pomenutim mineralnim sirovinama i njihovom eventualom ekonomskom značaju.

2.6. Demografska kretanja

U opštini Plav prema rezultatima popisa stanovništva 2011. godine živi 13.108 stanovnika, što čini 2,11 % ukupnog stanovništva države.
Područje opštine je izrazito migraciono pa se broj stanovnika u posljednjih sto godina smanjuje ili stagnira. Migracije su imale smjer uglavnom prema inostranstvu, većim centrima i nešto manje prema gradskim naseljima unutar opštine. Sada se osjećaju razorne posledice depopulacije prostora u formi zamiranja sela i poljoprivrede, smanjenog vitalnog indexa i svih drugih pratećih posljedica. Posebno je štetna okolnost da odlazi veliki broj obrazovanih ljudi i uglavnom najvitalniji segment radno sposobnog stanovništva. Prirodni priraštaj u 2006 godini je bio 63 lica, i tri puta je manji od priraštaja koji je postojao do kriznih i ratnih devedesetih godina.

Opština Plav (i Gusinje)-Kretanje ukupnog broja stanovništva

Godina popisa	1948	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2003.	2011.
Crna Gora	377189	419873	471894	529604	584310	615035	672556	620029
Plav	15764	17330	18913	19542	19460	19305	21604	13108
Procenat r.br. 2/1	4,18	4,13	4,01	3,69	3,35	3,14	3,21	2,11
Plav-apsol. izn.priraštaja		1566	1583	629	18	-255	2299	
Plav - Stanov.u inostr.					2241	3621	7879	

Plav je poznat po multinacionalnoj i multikonfensionalnoj strukturi stanovništva sa izgrađenim standardima tolerancije u međljudskim odnosima.

Opština Plav– nacionalna struktura (%) – popis 2011.

NACIONALNOST	%
Crnogorci	**6,27**
Srbi	**16,01**
Albanci	**18,88**
Muslimani	**5,55**
Bošnjaci	**51,90**
Ostali	**1,31**

2.7. Sprovođenje podzakonskih akata (obaveze iz Zakona, efekti)

Opština Plav je poslije donošenja Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata donijela potrebne opštinske Odluke po programu rada Skupštine opštine Plav.
Ističemo :

- Odluku o izradi novih ili izmjene postojećih lokalnih planskih dokumenata,
- Program uređenja građevinskog zemljišta,
- Odluku o izgradnji objekata van DUP-a,
- Odluku o privremenim objektima,
- Odluka o izradi PUP-a Opštine Plav,
- Odluku o izradi Strateške procene uticaja na životnu sredinu PUP-a Opštine Plav,
- Odluka o donošenju PUP-a Opštine Plav i
- Odluku o donošenju Strateške procene uticaja na životnu sredinu PUP-a Opštine Plav.

TABELA BROJ 7 : **Podzakonska akta 2018.g.**

R.BR.	ODLUKE	USVOJENE
1	Odluka o komunalnom opremanju građevinskog zemljišta	-usvojen 2018.
2	Odluka o komunalnom opremanju građevinskog zemljišta za bespravne objekte	-usvojen 2018.
3	Odluka o načinu odvajanja sakupljanja komunalnog otpada, radi obrade, na teritoriji Opštine Plav	-u toku izrada.
4	Odluka o privremenim objektima,	-u toku izrada

Efekti donošenja odluke o komunalnom opremanju su otvaranje mogućnosti sprovođenja planskih dokumenata,ispunjavanje zahtjeva zainteresovanih korisnika prostora,plansko sprovođenje strateškog plana opštine u skladu sa Zakonom i obezbedjivanje sredstava za izgradnju infrastrukturnih objekata na javnim površinama .

2.8. Izdati UTU, građevinske dozvole i upotrebne dozvole (od 01.01.2018 do 31.12.2018godine)

Predmeti	Br. Primljenih u 2018. godini	Br. izdatih u 2018. godini
UTU	57	25
Građevinske dozvole	14	8
Upotrebne dozvole	1	1

2.9. Privremeni objekti iz nadležnosti lokalne samouprave (član 117 Zakona)

Izmjena i dopuna plana privremenih objekata je usvojena u izvještajnom periodu . Cilj izrade predemtnog plana je sagledavanje opšteg stanja u gradu po pitanju privremenih objekata,naročito kioska od kojih je dosta u lošem stanju a neki i ne funkcionišu.
Odluka o privremenim objektima koja je usklađena sa Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata je predvidjela izradu Elaborata o privremenim objektima i odnosi se na montažne objekte.
S obzirom da su javne površine i površine do privođenja planova nameni prilično opterećene privremenim objektima nije rađen novi Elaborat niti je u izveštajnom periodu dodjeljivano lokacija za privremene objekte. Ideja nadležnog Sekretarijata je da se još jednom evidentišu postojeći montažni objekti,provjeri i procjeni njihovo dalje egzistiranje a objekti koji ne posluju uklone sa javnih površina i njihova mjesta se putem licitacije dodjele zainteresovanim korisnicima prostora.
Planom je predviđeno 6 lokacija za privremene objekte na opštinskom zemljištu a predviđena je i mogućnost postavljanja objekata na privatnom zemljištu.

2.10. Detaljna analiza investicionih potencijala bazirana na važećim planskim dokumentima

Važeća planska dokumentacija daje planske i razvojene pretpostavke za infrastrukturne objekte neophodne za adekvatno odvijanje javnih funkcija grada i to u dijelu:

- infrastrukturne objekte, turističke komplekse, stambene komplekse, trgovačke sadržaje - poslovne komplekse, kvalitetnog vodosnabdijevanja, odvođenja otpadnih voda, tretman otpadnih voda, deponovanje otpada, recikliranje otpada, gradska groblja ,pijace i sl.

Osnovni koncept namjene prostora podrazumijeva racionalno korišćenje zemljišta u skladu sa njegovim prirodnim pogodnostima, odnosno, prvenstveno, međusobni usklađeni raspored površina pogodnih za razvoj stočarstva, voćarstva i ratarstva, šumarstva, izgradnje naselja i turističkih kapaciteta i turističke infratsrukture, rudarstva, proizvodnih objekata (uključujući i energetske), infrastrukturnih i komunalnih sistema i objekata. U narednom periodu neophodno je kontrolisati i usmjeravati korišćenje prostora opštine i sprečavanja negativnih pojava, odnosno ostvarivanje pozitivnih efekata prostornog razvoja.

Prostor opštine Plav treba razvijati u skladu sa principima održivog razvoja što podrazumijeva organizovanu plansku upotrebu – korišćenje, uređenje i zaštitu u skladu sa prirodnim i stvorenim potencijalima i ograničenjima beranskog kraja.

Na području koje obuhvata administrativna opština Plav, zadržaće se dominantno plodno tle, koje je uglavnom poljoprivredno ili šumsko, a neplodne površine su najvećim dijelom namijenjene stanovanju i putevima, ali i specifičnim radnim zonama – industriji, kopovima, deponijama i dr. Stanovnici većine sela baviće se poljoprivredom (stočarstvom, voćarstvom, ratarstvom i povrtarstvom) i turizmom. Brdsko planinski šumoviti predjeli uglavnom ostaju manje naseljeni, uz veoma kontrolisanu gradnju objekata u funkciji šumarstva, infrastrukture i turizma.

Šumske površine, koje su poslednjih godina takođe imale tendenciju smanjenja, ubuduće treba uvećati pošumljavanjem degradiranih šumskih zemljišta i ogoljelih terena.

III. SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

Postojeći Lokalni planski dokumenti- DUP-a "Glavice", DUP-a "Plavsko jezero" DUP-a "Magaze" ,"Plana uređenja naselja Murino" su jako stari i nijesu usaglašeni sa važećim i novousvojenim Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata stavljeni su van snage , nijesu urađeni u digitalnom obliku i treba uraditi zakonom propisane izmjene i dopune i ne mogu se više primjenjivati .

Ima planova koji nijesu realizovani, planova koje je teško sprovesti. Planovi nijesu međusobno usaglašeni. Smjernicama GUR-a Plav trebalo je uraditi planove za najznačajnija područja, što se nije desilo. Opština Plav je malim dijelom pokrivena valjanim detaljnim planovima(**0,53 %.)**, dok je na terenu neplanskom individualnom gradnjom zauzet ogroman prostor, čak i u zonama koje su DUP-ovima planirane za drugu namjenu, tako da je „iznuđen potez“ izmjena planova, izmjena namjene PUP-a, kao i izrada novih planova. Većina planova koji se budu radili predstavljaće sanacione planove.

Izgrađen je veliki broj objekata bez potrebne komunalne infrastkture, nema adekvatnih saobraćajnica i parkinga, a posebno nedostaje ili je neadekvatna fekalna kanalizacija sa prečišćivačima i ispustima u rijeke, kao ni adekvatne deponije za otpad, te je neophodno kao prioritet da bude izgradnja ovih infrastrukturnih objekata.

Zbog nepostojanja odgovarajućh planskih dokumenata i odgovarajućih mjera za sprovođenje nije se mogla izbjeći stihijska centralizacija funkcija u prostoru, tako da je umjesto skladnog razvoja Opštine u cjelini postojao nekontrolisani rast na pojedinačnim lokacijama ili zonama.

Individualna izgradnja, kako stambena, tako i poslovna, odvijala se, uglavnom, u okvirima i po smjernicama postojećih planova. Međutim, nefleksibilnost postojećih planova dovodi do smanjenja mogućnosti izgradnje, što zbog potreba za izgradnjom koje stalno rastu, dovodi do povećanja nelegalne izgradnje.

Izgradnja poslovnih objekata za potrebe malih i srednjih preduzeća je u začetku, ali jasno pokazuje znake ekspanzije u skoroj budućnosti, što će zbog neprilagođenih planova ili neizgrađenih saobraćajnica i druge infrastrukture, neminovno voditi nepovoljnim ograničenjima planskog razvoja i konfliktima interesa. Izgradnja za potrebe velikih preduzeća je u zastoju i često se svodi na neke relativno male investicije u cilju održavanja funkcionisanja.

U oblasti saobraćaja i tehničke infrastrukture bilo je ulaganja ali ne prema iskazanim potrebama, pogotovu u oblasti mreže ulica u naseljima i pješačkih komunikacija i atmosferske kanalizacije.

Poseban problem je sanacija i izgradnja fekalne kanalizacije sa uređajima za tretman otpadnih voda u skladu sa propisima o zaštiti životne sredine.

Uklapanje bespravno podignutih objekata kroz izmjene planova ili kroz sanacione programe je iznudjena mjera ali i jedina moguća mjera u datim okolnostima koja će dati pozitivne efekte u dijelu značajnog smanjenja bespravne gradnje.

3.1. Mjere sprovedene u cilju podsticanja kvaliteta građenja i oblikovanja prostora

3.1.1. Upravljanje prostorom

U Opštini postoji samo jedno privremeno odlagalište, na lokaciji Jerina. Odluku o načinu privremenog skladištenja komunalnog otpada i uslovima zaštite životne sredine i zdravlja ljudi prilikom privremenog skladištenja komunalnog otpada na lokaciji Jerina, donijela je Skupština opštine Plav, uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva održivog razvoja i turizma.Za neka manja neuređena odlagališta donešen je plan uklanjanja i sanacije.

U narednom periodu, na državnom nivou, planira se projekat sanacije neuređenih odlagališta u opštinama Ulcinj, Bijelo Polje, Kolašin, Mojkovac, Plav, Rožaje i Pljevlja. Za sada, u saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma, PROCON je pripremio aplikacioni formular za WBIF 2012 VIII krug za izradu tehničke dokumentacije za sanaciju nesanitarnih odlagališta. Predstoje aktivnosti na projektu su izrada Studije izvodljivosti, izrada Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu, izrada Glavnog projekta, izrada tenderske dokumentacije. Projekat će finansirati Evropska investiciona banka.

U međuvremenu, razmatrani su dalji koraci vezani za izgradnju regionalne sanitarne deponije sa pratećim objektima na lokaciji Vasove vode za opštine Plav, Andrijevica, Berane, kako bi se stvorili uslovi za odlaganje komunalnog otpada koji neće ugrožavati životnu sredinu i zdravlje ljudi. Vrijednost izgradnje deponije u Beranama (prema Glavnom projektu) iznosi oko 9,4 miliona eura.

Prerada i odstranjivanje (odlaganje) građevinskog otpada - inertnog otpada sakupljenog sa teritorije opštine Plav će se vršiti na lokalitetu Jerine (poseban dio za građevinski otpad u skladu sa propisima za tu vrstu otpada) , koji će nakon izgradnje regionalne deponije biti samo lokacija za građevinski otpad.

Objekat/postrojenje za tretman kanalizacionog mulja predviđen je u krugu Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda PPOV radi eliminisanja problema i troškova transporta, a u skladu sa količinama mulja datim u Studiji zvodljivosti izgradnje PPOV i kanalizacione mreže u Plavu i Nacrtu Idejnog projekta izgradnje PPOV i kanalizacione mreže u Plavu.

Prostor za preradu posebnih vrsta otpada (otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila i otpad od električnih i elektronskih proizvoda) planira se na posebnom dijelu lokaliteta Jerine u skladu sa propisima za tu vrstu otpada.
Vlada Crne Gore usvojila je Koncesioni elaborat za upravljanje medicinskim otpadom u Crnoj Gori, nakon čega je objavljen međunarodni poziv za finansiranje, izgradnju i upravljanje medicinskim otpadom u Crnoj Gori.Odabran je koncesionar koji je u obavezi da sakupi i obradi proizvedenu količinu medicinskog otpada i obezbjedi njegovu sterilizaciju.Oprema za obradu medicinskog otpada instalirana je u Beranama, a očekuje se uskoro i u Podgorici, Nikšiću i Baru, a zatim i drugim opštinama u Crnoj Gori.
Sada se medicinski otpad iz Plava transportuje specijalnim vozilima iz zdravstvenih ustanova u Berane (objekat u krugu Bolnice), a ukoliko se ukaže potreba za smještaj opreme i u Plavu, predlaže se lokacija pored Doma zdravlja u Plavu u dijelu dvorišta i zelene površine.
Aktivno praćenje stanja energetske efikasnosti u ovom području se prilikom izdavanja urbanističko tehničkih uslova i kontrole projektne dokumentacije obavezuju građani da se prilikom izgradnje objekata pridržavaju pravila srovođenja energetske efikasnosti za objekte.
Takođe se redovnim aktivnostima –izdavanjem UTU uslovljavaju investitori da objekte grade u skladu sa pravilnikom o prilagođavanja objekata licima sa invaliditetom.
Umjerena i sistematizovana dinamika izrade planske dokumentacije,sa sveobuhvatnom analizom potreba grada i privatnih inicijativa je osnov za postepeni oporavak i dalji razvoj grada.

3.1.2. Zaštita prostora

OCJENA ZAŠTITE VRIJEDNOSTI PROSTORA I OKOLINE ZAGAĐIVAČI

Kanalizacione vode se ne prečišćavaju i direktno zagađuju vodene ekosisteme Plavskog jezera i rijeka. Jedan od problema evidentnih je nepostojanje adekvatne deponije čvrtog otpada, prije svega za odlaganje komunalnog i drvnog otpada, tako da se javljaju divlje deponije koje mogu ugroziti vodene tokove na teritoriji opštine.

Kompleksno zagađivanje voda, vazduha i zemljišta potiče od postojeće deponije smeća, kao i drugih divljih deponija raznog komunalnog i drugog otpada organskog porijekla. Određene količine otpada sa deponije direktno dospijevaju u rijeku, a atmosferilijama zagađene vode sa deponija, koje sadrže štetne i opasne materije, spiraju se takođe u korito rijeke. Zagađivanje zemljišta i podzemnih voda podstiče se razgrađivanjem organskih materija sa gradske deponije, dok zagađivanje u vazduhu (aerozagađivanje) nastaje spaljivanjem smeća na deponiji što proizvodi toksične gasove (dim, toksični pepeo, smrad) i na taj način se direktno ugrožavaju okolna naselja i grad u cjelini. Nepostojanje adekvatnih deponija za tretiranje različite vrste otpada može predstavljati veoma ozbiljan problem za cjelokupan ekosistem.

U toku su završne aktivnosti-glavnog projekta I tenderske dokumentacije oko izgradnje uređaja za prečišćavanje otpadnih voda Opštine Plav kao i glavnog kolektora odvođenja otpadnih voda od naselja Gusinje do uređaja za prečišćavanje.

ZAŠTITA ŽIVOTNOG PROSTORA

Zaštita životne sredine podrazumeva trajnu zaštitu prirodnih i stvorenih vrednosti u cilju održavanja i poboljšanja kvaliteta sredine teritorije opštine Plav i šireg okruženja. Izradom Plana posebne namjene Nacionalnog parka Prokletije stiču se preduslovi za zaštitu šuma i biljnog ekosistema, izvora i površinskih i podzemnih vodotoka, prirodne vegetacije sa karakterističnim florističkim sastavom i osnovne karakteristike prirodnog reljefa.

Atraktivne lokacije

Opština Plav ima veoma veliki broj lokacija gdje se javljaju određeni elementi urbanog naselja a koje nisu pokrivene detaljnom urbanističkom razradom, kao što su prostori Plavskog jezera, Bogićevice i Čakora, gdje veliki broj izgrađenih objekata bez planske regulative može da dovede do devastacije prostora i sve nadalje intervencije nebi bile toliko učinkovite. Sa druge strane lokaliteti kao što su Bogićevica i Čakor predstavljaju izuzetne potencijale za razvoj zimskog i ljetnjeg turizma. Netaknuta priroda i relativno mala udaljenost od gradskog urbanog jezgra trebaju biti jedan od osnovnih pravaca razvoja ekonomije opštine.

Kroz sistem razrade urbanističkih planova posebnu pažnju treba posvetiti očuvanju prirodnih prostora od moguće stihijske urbanizacije i neplanskog širenja prostora. S tim u vezi, treba zadržati nivo učešća izgrađenog prostora na postojećem nivou, posebno ograničavajući zone naselja van vrijednih prirodnih područja i područja sa vrijednim poljoprivrednim zemljištem.
Radi zaštite vodnih resursa koji su značajni za vodosnabdijevanje treba obezbijediti adekvatno - bezbjedno prostorno lociranje onih objekata koji su rizični za zagađivanje životne sredine. Takođe, objekti koji su rizični za životnu sredinu, a svrstani su u kategoriju zahvata za koje je obavezno sprovođenje procjene uticaja na životnu sredinu, treba da budu prostorno locirani van područja koja su zaštićena ili se planiraju da budu zaštićena područja prirode.

Tokom sprovođenja planskih dokumenata se vodilo računa da se zaštiti javno dobro na način što se prilikom izdavanja UTU navodila obaveza investitora da objekat projektuje I gradi u skladu sa važećim propisima iz oblasti zaštite životne sredine(zaštite od zagađenja,zaštite od buke,zaštite od pretjeranog zauzimanja javnih površina za parkiranje I dr.).
Zaštita od buke

Rješenjem Predsjednika Opštine, broj: 01- 1707 od 18.12.2012. godine, utvrdjene su akustičke zone u opštini Plav.
O sprovođenju mjera zaštite od buke u skladu sa Zakonom i ovim rješenjem staraće se:

Sekretarijat za uredjenje prostora i imovinu Opštine Plav, prilikom :

- sprovođenja postupka procjene uticaja na životnu sredinu za objekte za koje se izrađuje procjena uticaja na životnu sredinu,
- izdavanja građevinske dozvole za objekte za koje se ne izrađuje procjena uticaja na životnu sredinu (utvrđivanjem ispunjenosti uslova i mjera zaštite od buke u tehničkoj dokumentaciji);
- izdavanja odobrenja za obavljanje djelatnosti, odobrenja za eksploataciju mineralnih sirovina i u - postupcima davanja koncesija;

- Komunalna policija Opštine Plav prilikom :
- vršenja inspekcijskog nadzora u skladu sa Zakonom.

Zaštita prirodnih dobara

U cilju zaštite prirodnih dobara, a u skladu sa PPCG, planskim rješenjem su definisana zaštićena prirodna dobra sa preporukom stepena zaštite u periodu sprovođenja Plana.
Ministarstvo održivog rada I turizma pripremilo je,a Vlada Crne Gore usvojila je u julu 2013.god.Odluku o izradi Prostornog plana posebne namjene NP Prokletije u granicama definisanim Zakonom.

Područja zaštite
NP Prokletije, Visitor sa posebnim rezervatom prirode Visitorsko jezero (strogo zaštićeni eko.sistem), Akvatorijum Plavskog jezera, Alipašini izvori, Oko Skakavice, Šume molike-Babina gora na Starcu ,Vodopad Grlje , vodoizvorišta - Bajrovića izvori , vodoizvorišta - Pećke Bistrice i druga vodoizvorišta.

Neophodna je i:
- Zaštita riječnih tokova od erozije i bujičnih nanosa.
- Melioracija (hidromelioracija) obradivih površina u riječnim dolinama i na njihovim nižim stranama u cilju bržeg odvodnjavanja i boljeg navodnjavanja.
- Izrada katastra svih speleoloških objekata i njihova zaštita
- zabrana izgradnje objekata u prečniku od 50 – 100 m do donošenja odluka o zonama zaštite (pećina, vodoizvorišta...).

Zaštita kulturnih dobara (Koncept zaštite kulturnog nasljeđa)

Koncept zaštite kulturnog nasljeđa, veoma važnog resursa prostornog razvoja opštine podrazumijeva:
- očuvanje, zaštitu i unapredjenje postojećeg kulturnog nasleđa,a pogotovokulturnih dobara, kao osnove razvoja održivog turizma na području opštine,
- definisanje i očuvanje neposredne okoline kulturnih dobara,
- očuvanje ambijentalnih scjelina,sela i ostalih segmenata tradicionalne arhitekture,
- revalorizacija postojećih kulturnih dobara, u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti kulturnih dobara,
- koordinaciju rada vezanog za kulturno nasljeđe sa nadležnim službama zaštite.

3.2 Uticaj mjera na poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene i dr.

PUP-om su prepoznati osnovni resursi I potencijali za razvoj opštine:
U Sjevernom regionu, poljoprivreda je, iako angažuje značajan broj stanovništva, nedovoljno razvijena, a ostali prirodni resursi još nijesu dovoljno aktivirani. Stanovništvo je koncentrisano u nekoliko urbanih centara u dolinama rijeka.
Karakterišu ga nizak stepen tehničke opremljenosti, nizak BDP, naslijeđeni industrijski kapaciteti kombinatskog tipa, nizak stepen zaštite životne sredine, posebno prirodnih recipijenata, na jednoj strani, a izuzetne prirodne i kulturne vrijednosti pejzaža i bogastvo vodama, na drugoj strani. Sadašnje prostorne strukture i uslovi u Sjevernom regionu zahtijevaju prostornu orijentaciju koja nudi razvojne inpute, koje će ublažiti emigracione procese .
Utvrđani su :
- Razvojni koridori koji definišu područja duž kojih su koncentrisane osnovne razvojne aktivnosti.
- Razvojne zone kao područja međusobno povezanih gradova i naselja u kojima su razvojne aktivnosti locirane na način da su međosobmo komplementarne, tako da naselja koja su uključena jačaju svoju ulogu u ukupnom urbanom sistemu i sistemu veza između urbanih i ruralnih područja. Opština Plav pripada Polimskoj razvojnoj zoni.
- Prekogranične razvojne zone kao područja šireg obima uz graniče države i koje se mogu sastojati od gradova, naselja i opština koje imaju slične razvojne potencijale i/ili probleme, a nalaze se u susjednim državama.

Opština Plav pripada prekograničnoj razvojnoj zoni: Berane, Andrijevica, Rožaje, Plav - Peć, Kosovska Mitrovica i ima Prekogranični park Prokletije (Plav, Gusinje - Albanija);

Projekcija kretanja stanovništva Crne Gore

Osnovni cilj demografske politike Crne Gore, je ublažavanje negativnih demografskih kretanja u posljednjih 20 god., a naročito u pogledu regionalne raspodjele stanovništva. Projekcija kretanja stanovništva Crne Gore predviđa rast broja stanovnika do 687 366, a projekcija kretanja stanovništva Crne Gore po opštinama ukazuje da će se trend smanjenja broja stanovnika u većini opština Sjevernog regiona nastaviti ukoliko se ne preduzmu odgovarajuće razvojne mjere; prema usvojenoj verziji projektovanog broja stanovnika u opštini Plav predviđeno je povećanje broja stanovnika (15.609 stanovnika - 2021.godine, 13.805 stanovnika - 2003.godine), kao i povećanje gradskog stanovništva Opštine (prema metodologiji Popisa 2003.god.: 5.319 stanovnika - 2003. godine, projektovano 2021. godine – 11.230).

Koncept prostornog razvoja mreže naselja i javne infrastrukture

Razvoj urbanizacije se planira u skladu sa prostornim mogućnostima i ograničenjima, tako da se u što većoj mjeri spriječe prostorni konflikti, obezbijedi kvalitetnija i privlačnija prirodna i stvorena sredina i ostvare mogućnosti za privredni razvoj . Koncept prostornog razvoja mreže naselja i infrastrukture opredjeljuje se za dugoročnu politiku urbanizacije koja će biti zasnovana na podsticanju razvoja policentričnog sistema naselja sastavljenog od mreže centara različitih hijerarhijskih rangova i usklađenog razvoja širih gradskih područja.
Plav je cantar opštinskog značaja – tip razvijenog urbanog naselja, koji obuhvata kompaktno područje grada i koje ima uslužne funkcije za opštinsko područje. Opštinski centar mora biti formiran kao fizička struktura sa sopstvenim identitetom, gravitacionim područjem i relativno samodovoljnim funkcionalnim sistemom u oblasti obrazovanja, zdravstva, usluga i snabdijevanja. Gravitaciono područje opštinskog centra obuhvata veći broj centara nižeg ranga, kao i pojedinačnih naseljenih područja.
Pored opštinskog centra u Plavu je definisan Značajni lokalni centar Gusinje i Loklani centar Murino.
Značajniji lokalni centar mora da omogući pružanje osnovnih obrazovnih, zdravstvenih i socijalnih usluga, kao i odgovarajuće sportske i kulturne aktivnosti uz razvoj tercijarnih i kvartalnih aktivnosti, aLokalni centri su manja naselja sa najosnovnijim snabdijevanjem stanovništva kojima se održava tradicionalni sistem naseljenosti seoskih područja. Integracija predloženih centara u policentričnom modelu razvoja Crne Gore ostvariće se definisanim osovinama, tj. razvojnim zonama (Polimskoj i Prekogranične razvojne zone).

Prostorni koncept razvoja industrije i rudarstva

U skladu sa raspoloživim resursima (prirodnim i ljudskim) uz očuvanje životne sredine, kulturnog i urbanog pejzaža, preporučuje se eksploatacija i razvoj industrijske i rudarske djelatnosti u opštinu Plav – građevinski kamen.

Prostorni koncept razvoja poljoprivrede

Prirodni i drugi uslovi uticali su na to da se u crnogorskoj poljoprivredi dosta jasno izdiferencira proizvodna orijentacija po najvažnijim regionima. Tako će u Sjevernom regionu kome pripada i opština Plav, biti usmjerena na proizvodnju mlijeka, mesa, krompira, vune, uzgoj ribe i sakupljanje šumskih plodova, zdrave hrane i tzv. organsku poljoprivredu.

U Sjevernom regionu za potrebe intenzivne poljoprivredne proizvodnje treba sačuvati oko 47.000 ha najkvalitetnijeg zemljišta. Od toga, na prostoru doline rijeke Lima i Ljubovođe, treba sačuvati oko 19.000 ha, u području Plavsko - gusinjske kotline i područje Ibarske doline oko 19.000 ha i na Pljevaljskoj površi i području Kosanice oko 9.000 ha.

Na području Polimlja treba sačuvati zemljište za ostalu poljoprivrednu proizvodnju (zdrava hrana i organska poljoprivreda).

Prostorni koncept razvoja šumarstva

Planirano je podizanje novih šuma sa prioritetom pošumljavanja obešumljenih zemljišta u većim kompleksima i sanacija previše iskorišćenih prirodnoekonomskih šuma sa razgrađenom strukturom. Šumarstvo u sjevernom području mora da se bazira na održivom šumarstvu; potencijalni konflikti između komercijalnog šumarstva i budućih nacionalnih (Prokletije) i regionalnih parkova koji se nalaze u zoni privrednih šuma moraju se razmatrati u detaljnoj definiciji granica i upravnih planova zaštićenih područja.
Sjeverno područje, sa svojim kvalitetnim šumama i optimalnim ekološkim uslovima za uzgoj šuma, ima prioritetnu proizvodnu namjenu na najvećoj površini šuma.
Na teritoriji opštine Plav, pored dominantnih, čistih i mješovitih zajednica bukve, smrče i jele, javljaju se i reliktne i endemične zajednice molike i munike.

Prostorni koncept razvoja turizma

U skladu sa prirodnim uslovima, stepenom razvoja, vrsti turističkih djelatnosti, oblast turizma ima prepoznatljivu regionalnu diferenciranost. Za Sjeverni region specifična uloga planinskog turizma jeste da prevashodno obezbijedi stvaranje moguće dopunske djelatnosti za stvaranje prihoda i zaposlenja, jačanje ruralnog razvoja, izbjegavanje daljeg raseljavanja i zaštitu, tzv. „kulturnog pejzaža“ i čvrsto povezivanje razvoja turizma u Središnjem i Sjevernom regionu sa ostalim sektorima ruralne ekonomije, posebno poljoprivredom, preradom hrane i zanatstvom.
Jedan od najvažnijih elemenata atraktivnog zimskog turizma, jeste predio i atmosfera destinacije. Pri planiranju razvoja ski – turizma, treba uzeti u obzir i negativne efekte globalnog otopljavanja, koji će, po svoj prilici, predstavljati limitirajući faktor razvoja ove vrste turizma.
U razvoju planinskog turizma za Središnji i Sjeverni region, izdiferencirana su sljedeća turistička područja: Durmitora, Bjelasice i Komova, Moračkih planina, Prokletija, između dolina Tare i Ćehotine i primorskih planina (Orjen i Lovćen).

U razvoju planinskog turizma za opštinu Plav izdiferencirano je turističko područje Prokletija. Na području crnogorskih Prokletija promovisaće se razvoj sljedećih segmenata:
- Skijaški turizam sa fokusom na Cmiljevicu – Turjak, Rožaje – Hajla – Štedin, Plav - Gusinje, Verušu - Mokro;
- Obilazak autentičnih prirodnih vrijednosti, raznovrsnog biodiverziteta i ekoloških specifičnosti koje pružaju planinski predjeli, rijeke, jezera;
- Pješačenje i planinarenje;
- Mountain biking;
- „Active & Extreme“
- Razvoj turističkog smještaja srednjeg i visokog standarda, pažljivo planiran, zbog ograničenog kapaciteta nosivosti u ovom području.

Prostorni koncept razvoja društvenih djelatnosti

Prostorni razvoj društvenih servisa mora biti orijentisan u skladu sa sljedećim kriterijumima:
- Projekcijom demografskih promjena do 2020. godine i očekivanim potrebama u skladu sa tim promjenama
- Instrumentima za stimulisanje regionalnog razvoja
- Obezbjeđivanjem dostupnosti društvenih servisa svim područjima

Ovim konceptom predviđena je distribucija objekata društvenih djelatnosti u slijedećim centrima:
- ustanove za predškolsko obrazovanje: centri opštinskog značaja (Plav) i značajni lokalni centar (Gusinje) ;
- ustanove za osnovno obrazovanje: centri opštinskog značaja (Plav), značajni lokalni centri (Gusinje) i lokalni centri (Murino u slučaju pozitivne demografske strukture lokalnog stanovništva);
- srednjoškolske ustanove: centri opštinskog značaja – Plav;
- objekti kulture i fizičke kulture, socijalne i dječje zaštite: sva naselja u opštini;
- objekti domova zdravlja, apoteke: centri opštinskog značaja – Plav, značajni lokalni centri – Gusinje moraju imati domove zdravlja (dispanzere).

Koncept razvoja putne mreže

Koncept razvoja putne mreže do 2020. godine predlaže određene izmjene u postojećoj i budućoj mreži putnih pravaca i definiše koridore autoputeva i magistrala za brzi motorni saobraćaj. Sistem saobraćaja treba da podrži ciljeve prostornog razvoja i poboljša lokalnu pristupačnost. Prostornim planom su osigurani uslovi za puteve koji su u mreži svrstani u kategorije autoputeva, brzih saobraćajnica, magistralnih i regionalnih puteva.

Predloženi su koridori autoputeva koji se moraju sačuvati od drugih zahtjeva i korišćenja koje su u suprotnosti ili ometaju predviđenu upotrebu. Za opštinu Plav je bitna dionica autoputa od veze sa autoputem Beograd - Bar do granice sa Srbijom (Kosovo i Metohija): Andrijevica - Murino – Čakor- Bjeluha.
Predloženi su i magistralni putni pravci koji će se izgraditi, rekonstruisati, proširiti ili poboljšati. Za opštinu Plav to je:
M–9 Kolašin – Mateševo – Andrijevica – Murino – Bjeluha (granica sa Srbijom), dionica od Mateševa do Bjeluhe dobija rang regionalnog puta poslije izgradnje dionice autoputa Beograd – Bar.
Reginalni put koji će se rekonstruisati, proširiti ili pobojšati je R – 9 Murino – Plav , a novi regionalni put je :R Gusinje - Plav - granica sa Albanijom i R Plav - Bogićevica (granica sa Srbijom).
Razvoj željezničke mreže u Crnoj Gori bitno će zavisiti i od planova i koncepta razvoja željezničkih mreža susjednih država. U planiranju željezničke mreže pored primarne mreže pruga Beograd – Bar, sekundarnu mrežu činiće eventualno novoizgrađene pruge: Bijelo Polje - Berane - Peć i Pljevlja - Bijelo Polje. Primarnu mrežu aerodroma Crne Gore čine aerodrom Podgorica i aerodrom Tivat dok sekundarnu mrežu aerodroma čine aerodrom Berane, Nikšić (Kapino polje), letilište Ulcinj i aerodrom Žabljak (trenutno postoje samo kao lokacije). Aerodrom Berane će se razvijati prvenstveno kao aerodrom za specijalne potrebe: rekreativno letenje, sportsko letenje i regionalni saobraćaj

Koncept energetske infrastrukture

Elektroenergetski sistem bi trebalo razvijati, odnosno dopunjavati tako, da obezbjedi sigurno i dovoljno snabdijevanje električnom energijom u svim područjima i naseljima Crne Gore. Osnovna orijentacija razvoja elektroenergetike Crne Gore bazira se na racionalnom korišćenju sopstvenih energetskih potencijala, vodeći računa da se postigne što veća ekonomičnost proizvodnje u elektroenergetskom sistemu.

Koncept razvoja hidrotehničke infrastrukture

Jedan od osnovnih ciljeva je snabdijevanje kvalitetnom vodom cjelokupnog gradskog stanovništva i oko 90% seoskog stanovništva putem javnih vodovoda. Do ovog cilja se dolazi smanjivanjem gubitaka i racionalizacijom potrošnje, korišćenjem lokalnih izvorišta površinskih i podzemnih voda. U oblasti zaštite voda, glavni zadatak jeste unaprijeđenje kvaliteta površinskih i podzemnih voda, kao i njihova integralna zaštita.
Otpadne vode naselja reba tretirati u zavisnosti od veličine naselja i vrste recipijenta. Potrebno je izgraditi postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u slivovima izvorišta voda za piće, kao i u područjima zaštićenih prirodnih dobara (nacionalni parkovi i rezervati prirode), pri čemu sva urbana naselja sa preko 2.000 stanovnika treba da imaju uređaje za tretman otpadnih voda.

Koncept upravljanja otpadom

Suština koncepta je, da odgovarajućim sistemima obezbijedi potpunu pokrivenost čitave teritorije sa prioritetom smanjivanja količine otpada, ponovnom upotrebom („recikliranje“) otpada, kontrolom na izvoru potencijalno opasnog otpada i uklanjanja („gašenja“) neuređenih odlagališta. Za Crnu Goru je planirana mreža međuopštinskih deponija za selektivno sakupljanje i tretman otpada. Planirano je da opština Plav sa opštinama Berane, Rožaje, Andrijevica deponuje otpad na jednu zajedničku deponiju.
U Plavu je predviđena i deponija građevinskog otpada, šuta i materijala iz otkopa kao i deponovanje mulja iz fekalnih otpadnih voda.

Koncept zaštite prirodne i kulturne baštine

Koncept se zasniva na slijedećim postavkama:
- potrebno je definisati granice kulturnih spomenika;
- za sve kategorije zaštite prirodne baštine potrebno je uraditi Programe zaštite sa revizijom postojećih i predlogom proglašenja budućih područja zaštite, koji bi se ugradili u prostorno - plansku dokumentaciju nižeg reda;
- postojeća mreža rezervata prirode treba da bude analizirana u skladu sa nalazima iz revizije zaštićenih područja prirode;
- Spomenici prirode i predjeli posebnih prirodnih odlika su područja posebne zakonske procedure i niže prostorno - planske i urbanističke dokumentacije. Upravljanje ovim kategorijama zaštite vrši se na lokalnom nivou.
- područja vodoizvorišta moraju se zaštiti i osigurati od rizika zagađenja;
- područja pod posebnom zaštitom sa statusom nacionalnih ili regionalnih parkova čine osnovne tačke mreže ekosistema u Crnoj Gori.

Koncept uređenja degradirane i ugrožene životne sredine

Definiše područja u kojima je kvalitet životne sredine degradiran i ugrožen (hot - spotovi); u takvim područjima neophodno je preduzeti odgovarajuće aktivnosti kroz angažovane projekte koji će sanirati posljedice njihovog rada i unaprediti tehnologiju do nivoa da ne zagađuju životnu sredinu (primjena BAT tehnologija).

Koncept zaštite od prirodnih hazarda

Predviđa se integralno i efikasno sprovođenje odbrane od:
- poplava, definisano na nivou sliva;
- vodne erozije radi sprečavanja gubitaka zemljišta, zasipanja akumulacija, ugrožavanja saobraćajnica i drugih objekata, sprovodiće se organizovano i sistematskim tehničkim i biološkim mjerama.
- požara i eksplozija sa posebnim mjerama za smanjenje rizika

Kontrola i smanjenje seizmičkog rizika sprovodiće se uvođenjem aseizmičkog upravljanja u standardno urbanističko planiranje, pri čemu opštine moraju da definišu procedure procjene i razmatranja seizmičkog rizika prilikom izrade lokalne planske dokumentacije i urbanog razvoja.
U domenu organizovanja sistema odbrane i zaštite, opšti uslovi predviđaju:
- izbor i određivanje kompleksa lokacija neophodnih za funkcionisanje sistema odbrane izvršiće se na osnovu zakonskih i strateških dokumenata koji regulišu oblast odbrane Crne Gore;
- smanjiti opseg površina kompleksa za potrebe snaga bezbjednosti Crne Gore i izvršiti njihovo prestruktuiranje za civilne potrebe urbanizacije; formiranje nacionalnog sistema zaštite koji će funkcionalno integrisati sve relevantne institucije koje su uključene u proces praćenja prirodnih i tehničko -tehnoloških nepogoda, zaštitu i spasavanje, kao i definisanje sveobuhvatnih nacionalnih akcionih planova za sve vrste vanrednih situacija odvojeno kao za bilo koju vrstu kvantificiranog hazarda;
- integralno organizovati i planski sprovoditi pripreme za odbranu i civilnu zaštitu, kao cjelovit sistem, kako za mirnodopske, tako i za uslove ugrožene bezbednosti.

Smjernice i mjere za realizaciju prostornog plana

Smjernice za izradu prostornih planova opština proizilaze iz smjernica za region kome opština pripada i odgovarajućih djelova smjernica iz prepoznatih razvojnih zona sa teritorije predmetne opštine.
Za ostvarivanje razvojnih opredjeljenja koja su definisana u Prostornom planu, kao prioriteti izdvajaju se aktivnosti:
- integralni razvoj Sjevernog regiona, koji uključuje saobraćajno uvezivanje, razvoj energetike i omogućavanje novih, inovativnih i dugoročno perspektivnih privrednih grana u skladu sa humanism resursima;
- poboljšanje stanja životne sredine sa infrastrukturnim komunalnim opremanjem izgradnjom sistema prečišćavanja otpadnih voda, izgradnjom međuopštinskih sanitarnih deponija čvrstog otpada i smanjivanje zagađenja vazduha, od strane krupnih industrijskih sistema;
- postizanje dogovora Crne Gore sa susjednim zemljama o saobraćajnim pravcima, zajedničkoj zaštiti životne sredine i izgradnji energetskog sistema;
- sprovođenje odrednica Plana sa detaljnim opredjeljenjima u detaljnim prostorno -planskim dokumentima.

Za prostor opštine Plav od posebnog interesa su sljedeće smjernice i postavke koje se odnose na prostorni razvoj Sjevernog regiona Crne Gore:

- Gradovi oko masiva Bjelasice, zajedno sa Plavom i Rožajama, treba da formiraju sistem komplementarnih centara. Bijelo Polje i Berane koji imaju međuopštinske funkcije centara sa opštim službama, bili bi snažni industrijski, poljoprivredni i glavni saobraćajni centri;
- Intenziviranje poljoprivrede, posebno stočarstva, treba da bude glavni pravac razvoja ovog regiona. Već razvijeno stočarstvo u oblasti Pive treba promovisati, i nastaviti sa procesom razvoja u oblastima Jezerske površi, Sinjajevine i Bihora, gdje bi veće farme bile osnova za ovu aktivnost. U ostalim oblastima ovog regiona, sa manjim pašnjacima, treba podržati razvoj malih farmi;
- Dolina rijeke Lim treba da bude zona intenzivnog razvoja poljoprivrede. Ravničarska, poljoprivredna zemlja u ovoj dolini treba da se iskoristi za usjeve i stočnu hranu, a terasaste padine treba iskoristiti za razvoj i oporavak plantaža sa kontinentalnim voćem;
- Konsolidovanje šumskih kompleksa i pošumljavanje, koje ima za cilj stvaranje zaštitnih šuma, treba da budu glavni pravci razvoja u oblasti šumarstva;
- Treba dobro održavati ekološki koridor koji obuhvata zonu nacionalnih parkova Durmitor, Biogradska gora, Prokljetije i regionalne parkove Ljubišnja, Sinjajevina sa Šarancima, Komovi i Visitor sa Zeletinom;
- Razvoj turizma tokom čitave godine u ovom regionu treba da bude usmjeren ka osnivanju centara koji su dovoljno snažni da privuku turiste i da im pruže odgovarajući nivo usluga. Razvoj turizma treba usmjeriti , promovisati i razvijati kroz odgovarajuće oblike djelatnosti, koristeći resurse prirodnih i kulturnih vrijednosti od nacionalne i međunarodne važnosti,

Uspostavljenim nivoom razvoja i konceptom organizacije i uređenja prostora Crne Gore do 2020. godine, prepoznate su razvojne zone koje zahtjevaju posebnu pažnju prilkom izrade opštinskih prostornih planova.

U okviru Sjevernog regiona formirana je Polimska zona, rijeka Lim je životna linija zone, koja je zbog svojih specifičnosti podeljena u četri podzone: *Plav, Andrijevica, Berane i Bijelo Polje.*

Podzona Plav obuhvata područje Plavskog jezera, uključujući i ravne terene duž izvorišnog toka Lima.

Resursi i potencijali: Atraktivan prirodni pejzaž, uključujući potencijalni nacionalni park Prokletije i Plavsko jezero, specifično graditeljsko nasljeđe i izgrađeni turistički kapaciteti; poljoprivredno zemljište, šumski kompleksi i pojave ležišta mineralnih sirovina; izgrađeni drvoprerađivački i drugi industrijski kapaciteti; raspoloživa radna snaga; resursi pitke vode; hidroenergetski potencijal Lima i njegovih pritoka za izgradnju mini-hidroelektrana; rasadnički potencijal i kvalitet vode za uzgoj salmonidnih vrsta riba.
Prioriteti razvoja: Bolja saobraćajna povezanost sa okruženjem, poljoprivreda orijentisana na ratarsku i stočarsku proizvodnju i proizvodnju voća; turizam usmjeren na dvosezonsko korišćenje kapaciteta i valorizacija Plavskog jezera; industrija prerade drveta, prehrambena industrija, flaširanje vode i korišćenje hidroenergetskog potencijala izgradnjom malih hidroelektrana.
Ograničenja: Zabrana lociranja svih industrija u slivu Plavskog jezera; ispuštanja netretiranih zagađujućih otpadnih voda u Plavsko jezero, Lim i njegove pritoke; ograničenje razvoja urbanih i industrijskih funkcija u područjima potencijalnih hidroakumulacija.

Konflikti: Evidentan je konflikt između urbanog širenja i pojedinačnih uzurpacija lokacija eksponiranih u prostoru i zahtjeva za očuvanje prirodnih ljepota i poljoprivrednog zemljišta. Isto tako, izražen je konflikt između prirodnog karaktera i ljepote sistema površinskih voda i mjera za poboljšanje korišćenja potencijala obradivog zemljišta - melioracioni zahvati plavnih površina južno od Plavskog jezera, kao i konflikt između privredne eksploatacije šuma i zahtjeva zaštite prirodne sredine i pejzaža.
Pragovi: Veoma ograničena pristupačnost podzoni u uspostavljenoj mreži saobraćajnica u Crnoj Gori, posebno dijela Plavske i Gusinjske kotline; neadekvatno riješeni i/ili nedostajući sistemi komunalne infrastrukture.
Zahtjevi okruženja: Zaštita pejzaža, vode, vazduha, zemljišta, Plavskog jezera od nanosa erodiranog materijala, kao i izabranih sklopova folklorne arhitekture;
Kontrola seizmičkog rizika,tehničkih akcidenata i elementarnih nepogoda: Primjena prostornoplanskih i projektantskih mjera, kako bi se ograničila povredljivost komponenti urbanog i privrednog sistema u smislu seizmičkog rizika.
Preduslovi: Poboljšanje pristupačnosti, izgradnjom novih i modernizacijom postojećih saobraćajnica, kao i razvoj funkcija društvene infrastrukture.
Prekogranične razvojne zone predstavljaju zone šireg obuhvata oko državne granice koju mogu sačinjavati gradovi, naselja ili opštine sa sličnim razvojnim potencijalima i/ili problemima u susjednim državama.

Prekogranična razvojna zona: Prekogranični park Prokletije (Plav, Gusinje –Albanija)
Sačinjava je područje dijela razvojne zone Polimlja i prekograničnog područja masiva Prokletija u Albaniji.

Prioriteti razvoja: privredna saradnja u području turizma i zaštite životne sredine (planirani nacionalni park Prokletije i ekološki koridori: zeleni pojas i jugoistočni Dinaridi).

Crnogorski dio Jugoistočnih Dinarskih planina uglavnom se nalazi u Sjevernom regionu i čini dio velikog biokoridora Jugoistočnih Dinarskih planina („Dinarski luk“), koji se proteže od Alpa do Prokletija i Sarp- Pindor masiva. U području Prokletija, ovaj biokoridor je takođe povezan sa velikim regionalnim biokoridorom zvanim „Zeleni pojas“. Ovaj koridor obilježava granicu između bivših socijalističkih zemalja i komunističkih zemalja; na teritoriji Crne Gore pokriva cijelu granicu sa Albanijom. Zbog specifičnog režima korišćenja ove zone u prošlosti, ona je postala sklonište i koridor važan za biodiverzitet.

Smjernice za izradu planova područja od posebnog značaja:

Područja posebnih vrijednosti prirode koja predstavljaju nacionalna dobra i zahtijevaju jedinstveno upravljanje u državi su: prirodni parkovi i predjeli (nacionalni parkovi, regionalni parkovi, parkovi prirode i posebni porirodni predjeli); rezervati prirode (opšti i posebni);spomenici prirode;memorijalni spomenici; staništa pojedinih biljnih i životinjskih vrsta.
U nacionalnim parkovima prioritet je: očuvanje prirode, razvijanje naučno-edukativnog i izletničkog turizma koji mora biti kontrolisan i organizovan; oplemenjivanje i uređivanje postojećih stacionarnih, servisnih, uslužnih i drugih kapaciteta prvenstveno u granicama postojeće zauzetosti prostora, usklađeno sa interesima zaštite prirode; uklanjanje ili promjena sadržaja koji su u konfliktu sa zaštitom prirode i okolinom, a nove locirati po pravilu izvan parkova, te tako podstaći razvoj naselja izvan granica parka.

Od ostalih vrijednih prostora naročito je važno očuvati prirodne karakteristike kontaktnih područja uz zaštićene cjeline i vrijednosti nezaštićenih djelova prostora. kao što su prirodne obale mora i vodotoka, prirodne šume,meandri, bare, rukavci, kultivisani pejzaž, budući da pripadaju ukupnoj prirodnoj i stvorenoj baštini, te državnim sistemima poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva sa posebnim uslovima i zahtjevima. Za sva područja posebnih prirodnih vrijednosti (i/ili kulturnih), a koja su zaštićena nacionalnim zakonodavstvom ili međunarodnim sporazumima, moraju se izraditi planovi upravljanja i formirati odgovarajuće upravljačke strukture.

Programi razvoja područja sa posebnim problemima i ograničenjima kao što su brdsko planinska, te rijetko naseljena područja, treba da naglase komponente prostornog uređenja sa gledišta optimalnih kapaciteta i razmještaja društvenih servisa, specifičnih i fleksibilnih prostornih oblika usluga i djelatnosti, te strateških prioriteta u stvaranju uslova za podsticanje razvoja koristeći iskustva ekonomije.
Revitalizacija ruralnih područja temelji se, prioritetno, na zaustavljanju procesa napuštanja sela. Sistematskim mjerama treba usporiti emigracije i stvarati pravno -državne povoljne uslove rada, a naročito podsticati opstanak i razvoj početno malim, ali sigurnim ulaganjima u životni standard sela, uključujući kulturne i rekreacijske potrebe stanovništva i urbane uslove življenja. Isto tako, treba promovisati osnovne vrijednosti ruralnog naslijeđa, duhovnih i materijalnih dobara i tradicije, te obogaćivati veze grada i sela.

3.3. Građevinsko zemljište

Projekcija organizacije i uređenja prostora s orjentacionim potrebama i mogućnostima korišćenja i namjenama površina
Stanovništ

Projekcije broja stanovnika za gradsko područje Plava je u odnosu na GUP manja, tako da u ovom području nisu planirani novi sadržaji kvantitativno, nego kvalitativno.Uporedni podaci nisu rađeni , jer je Generalno urbanističko rješenje rađeno za prostor mnogo veće površine od one koja je obuhvaćena važećim GUP-om. Može se zaključiti da je u većem zahvatu mnogo manji broj stanovnika nego što je to važećim planom predviđeno.
Imajući u vidu da se radi opštinskom centru, mora se imati u vidu da veći broj stanovnika obavlja određeni broj funkcija u ovom području (zdravstvene usluge, srednja škola, administracija…), a ne samo iz onih naselja koja se u cjelosti ili svojim dijelom nalaze u urbanom području.Isto tako, Plav je glavni turistički centar u kojem se planiraju hoteli od 3*-5* sa Spa i Wellness centrima i potencira kulturno nasljeđe kao turistički motiv, pa treba računati i na turiste koji će u njemu boraviti (oko 2000 kreveta – turista).

Stanovništvo po naseljima (2003-2011) sa predviđanjem 2020

	Broj stanovnika				
	1981	1991	2003	2011	2020
Brezojevica	1008	933	947	945	945
Plav (g)	3348	4073	3615	3800	3800
Prnjavor	965	944	944	965	1000
Skić	356	441	302	297	302
Vojno Selo	910	818	639	688	688
Ukupno				6695	6 735

Širenje gradjevinskog zemljišta za izgradnju individualnih gradjevinskih objekata, na području naselja Plav, u cilju neophodnog rasta i širenja, planirane su osim popunjavanja već planiranih i započetih zona i u zoni Brezojevice, Rudog Polja, Prnjavora i ispod Završa.
Potrebno je više pažnje posvetiti konceptu mreže javnih prostora i zelenih gradskih površina . Sistem prirodnih i uređenih zelenih površina značajan je za kvalitet života u gradu, a sam centar Plava nema prostornih mogućnosti za formiranje trga ili većeg parka.
Prilikom usaglašavanja i izmjena važećih detaljnih planova i izrade novih.
Stambena izgradnja se na taj način ne širi prema Jezeru, a u zoni Jezera su planirani sadržaji turizma.Na taj način je postignuta funkcionalna komplementarnost Plavsko jezero-Bor Kofiljača.
U cilju opremanja svih naselja stvoreni su planski uslovi za redovno i kvalitetno snabdijevanje vodom za piće, električnom energijom preko planiranih novih TS, izgradnju škola, vrtića, zelenila, sportskih terena i ostalih neophodnih zajedničkih sadržaja.
Predviđena je sanacija od poplava, sanacija glavnog gradskog vodovoda i dijela puta prema Jasenicama II faza, regulacija vodenih tokova u cjelosti.
U pojasu od 25m oko rječnih tokova se mogu obavljati djelatnosti pod posebnim uslovima definisanim u oblasti Pejzažne arhitekture i plana predjela , a u zaštitnom pojasu oko Plavskog jezera pojas i ispod linije poplavnog područja, ne mogu se graditi objekti. Zaštitni pojas(zeleni pojas) je grafički definisan kao i linija poplavnog poručja.

Za Plavsko jezero se radi Studija zaštite (*Studija zaštite od nanosa* i *Studija zaštite* u skladu sa Zakonom o zaštitom prirode a u cilju određivanja kategorije i režima zaštite prirodnog dobra).*Studijom zaštite* se definišu zone zaštite a time i širina zaštitnog pojasa oko jezera. Zaštitni pojas ne može biti manji od definisanog ovim PUP-om (na grafici) Ukoliko Studija pokaže da nema potrebe za uspostavljanje zaštite Plavskog jezera kao prirodnog dobra, mora se poštovati dati zaštitni pojas u ovom Planu. Granica za razradu Studije zaštite data je orijentaciono kao minimalna neophodna, ali se Studija može raditi za širi prostor ukoliko se to pokaže kao neophodno prema ocjeni stručne službe nadležnih institucija.
U cilju bolje valorizacije Plavskog jezera *preporučuje se kao prioritet izrada Studije zaštite,* a nakon toga detaljna razrada i izgradnja objekata u skladu sa rezultatima Studije zaštite i njenim smjernicama.

Prednost treba dati kvalitativnoj dogradnji, zaokruživanju, obnovi i revitalizaciji postojećih urbanih, a posebno degradirnih površina
Specifičnost prostora je Plavsko jezero, rijeka Ljuča, rijeka Lim, Veliki i Mali Skić (sport, rekreacija, turizam, izletišta) i kulturni spomenici.

Opšte smjernice i uslovi

Namjena površina

Od perioda izrade GUP-a Plav , došlo je do Izmjena Zakona o uređenju prostora i donošenja Pravilnika o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta,kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima (2010.). Uz određena prilagođavanja planskih rješenja novonastalim potrebama, neophodno je i usaglašavanje u smislu namjene površina.Uglavnom se radi o nekim novim terminima za detaljnu namjenu površina, koji se u suštini podudaraju sa planskim rješenjima iz važećeg Plana. Smjernice i uslovi za namjenu površina primjenjuju se i za Gusinje i Murino.

Detaljne namjene površina u zahvatu generalnog urbanističkog rješenja
prema Pravilniku o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima (2010.)su:

Površine za stanovanje
Mogu se graditi objekti koji ne ometaju osnovnu namjenu i koji služe svakodnevnim potrebama stanovnika i područja i to:
- trgovina i ugostiteljski objekti,smještaj turista,poslovni sadržaji u prizemljima i mezaninima stambenih objekata,
- objekti za upravu, kulturu, školstvo, zdravstvenu I socijalnuzaštitu,sport I rekreaciju, vjerski objekti koji služe svakodnevnim potrebama stanovnika područja;
- objekti i mreže infrastrukture;
- parkinzi I garaže za smještaj vozila korisnika(stanara,zaposlenih,korisnika);
- stanice za snabdijevanje motornih vozila gorivom(pumpne stanice)u skladu sa tehničkim propisima.

Potkategorije su: stanovanje male gustine, stanovanje srednje gustine i stanovanje veće gustine.

Površine za centralne djelatnosti
Pretežno su namijenjene smještaju centralnh-poslovnih,komercijalnih I uslužnih djelatnosti I obilježja su centara naselja.
Mogu se graditi i:
- ugostiteljski objekti I objekti za smještaj turista,
- trgovački(tržni)centri,izložbeni centri I sajmišta;
- poslovne zgrade i objekti uprave,culture,školstva,zdravstvene I socijalne zaštite,vjerskih objekata,sport,rekreacija i sl.
- privredni objekti,skladišta,stovarišta,koji ne predstavljaju bitnu smetnjupretežnoj namjeni;
- komunalno-servisni objektijavnih preduzeća I privrednih društava koji služe potrebama područja. Izuzetno od pretežne namjene i kompatibilno njoj,mogu se graditi:
- stambeni objekti i poslovni apartmani;
- objekti I mreže infrastructure;
- parkinzi i garaže za smještaj vozila zaposlenih,korisnika I posjetilaca;
- stanice za snabdijevanje motornih vozila gorivom(pumpne stanice),u skladu sa tehničkim propisima.

Površine za turizam
Namijenjene prvenstveno za razvoj turizmaMogu se graditi kompleksi i objekti:
1. za smještaj turista:
- hoteli
- turistička naselja
- moteli,organizovani i privremeni kampovi,planinarski I lovački domovi-kuće,omladinski hosteli,odmarališta
2. za pružanje usluge ishrane I pića.

Izuzetno od pretežne namjene,a kompatibilno njoj mogu se graditi:
- objekti I sadržaji poslovnih,komercijalnih I uslužnih djelatnosti,sporta I rekreacije;
- objekti I mreže infrastruktura;
- parkinzi i garaže za smještaj vozila korisnika (zaposlenih,gostiju,posjetilaca)
- stanice za snabdijevanje motornih vozila gorivom(pumpne stanice),u skladu sa posebnim uslovima I tehničkim propisima.

Ne mogu se planirati sadržaji povremene ili stalne stambene namjene (apartmani,turističko stanovanje i sl.)

Površine za školstvo i socijalnu zaštitu namijenjene su prvenstveno obrazovanju,nauci i socijalnoj zaštiti.

Površine za školstvo i nauku

Mogu se graditi: osnovne škole, srednje škole, specijalne škole, fakulteti i akademije, univerzitetski kampovi, naučni institute i istraživački centri, objekti za smještaj i ishranu učenika i studenata, objekti i institucije koji prema posebnom propisu odgovaraju karakteristikama područja.

Površine za socijalnu zaštitu

Mogu se graditi:predšklske ustanove (jaslice,dječji vrtići i dr.); domovi starih; ustanoveza lica sa posebnim potrebama; objekti i institucije koji u skladu sa posebnim propisom odgovaraju karakteristikama područja.

Izuzetno se mogu graditi:sportski objekti I tereni,parkinzi I garaže (korisnici, zaposleni, posjetioci), objekti i mreže infrastrukture.

Površine za zdravstvenu zaštitu

Namijenjene su za izgradnju objekata u funkciji zdravstva.

Mogu se graditi: klinički centri, bolnice, domovi zdravlja, ambulante, zdravstvene stanice, institute, klinike i poliklinike, sanatorijumi, drugi zdravstveni objekti, objekti i institucije koji u skladu sa posebnim propisom odgovaraju karakteristikama područja.

Izuzetno se mogu graditi: objekti i sadržaji poslovnih, komercijalnih i uslužnih djelatnosti; specijalizovani objekti zdravstvenog turizma, parkinzi i garaže (korisnici, zaposleni, posjetioci), objekti i mreže infrastrukture.

Površine za kulturu

Namijenjene su razvoju kulture i umjetnosti.

Mogu se graditi: centri za kulturu, muzeji, galerije, biblioteke, pozorišta, bioskopi, etno-zbirke, arhivi, kinoteke, arheološki, etnološki i memorijalni parkovi, drugi objekti kulture; objekti i institucije koji u skladu sa posebnim propisom odgovaraju karakteristikama područja. Izuzetno se mogu graditi: objekti i sadržaji poslovnih, komercijalnih iuslužnih djelatnosti; specijalizovani objekti zdravstvenog turizma, parkinzi i garaže (korisnici, zaposleni, posjetioci), objekti i mreže infrastrukture.

Površine za sport i rekreaciju

Namijenjene su razvoju sportsko-rekreativnih sadržaja.

Mogu se graditi kompleksi i objekti za sportive na otvorenom i u zatvorenom prostoru:stadioni za fudbal, atletiku, rukomet, košarku, odbojku,tenis; sportske dvorane; sportski tereni za sportive na otvorenom; bazeni i plivališta,uređena i izgrađena kupališta,klizališta i ledene dvorane za hokej i druge sportive na ledu;trkališta (veledrom,autodrom,hipodrom,staze za razne sportive i trke,sportska strelišta, golf tereni,akva parkovi,prirodne i vještačke stijene za penjanje,ostali tereni,poligoni i površine za druge ekstremne sportive,startna mjesta za paraglajding,poligoni za vožnju skejtborda i rolera,trim staze,biciklističke staze,staze za jahanje,staze za skijanje,sankanje,planinske staze,prateći objektiu funkciji sporta i rekreacije (svlačionice, toaleti tuševi, ski liftovi, putnički liftovi, ostave za sportske rekvizite i sl.) posjetilaca i sportista.

Mogu se graditi i: ugostiteljski objekti, manji objekti za smještaj posjetilaca i sportista objekti i sadržaji poslovnih, komercijalnih i uslužnih djelatnosti; specijalizovani objekti zdravstvenog turizma, parkinzi i garaže (korisnici, zaposleni, posjetioci), objekti i mreže infrastrukture.

Površine za industriju i prizvodnju
Namijenjene su razvoju privrede.
Mogu se graditi:privredni objekti, proizvodno zanatsprivredni objekti, proizvodno zanatstvo, skladišta, stovarišta, robno-distributivni centri, rafinerije, flotacije, topionice, željezare, asfaltne i betonske baze, skladišta opasnih materija i eksploziva i sl;servisne zone;slobodne zone i skladišta;objekti i mreže infrastrukture; komunalno - servisni objekti javnih preduzeća i privrednih društava;stanice za snabdijevanje motornih vozila gorivom (pumpne stanice). Izuzetno od pretežne namjene i kompatibilno toj namjeni, mogu se graditi:objekti i sadržaji poslovnih, komercijalnih i uslužnih djelatnosti; smještajni i zdravstveni objekti, dječiji vrtići i rekreativne površine za njihove potrebe; parkinzi i garaže za smještaj vozila korisnika (zaposlenih i posjetilaca).

Površine za mješovite namjene
Površine mješovite namjene su površine koje su predviđene za stanovanje i za druge namjene koje ne predstavljaju značajnu smetnju stanovanju od kojih nijedna nije preovlađujuća.
Mogu se graditi i:stambeni objekti;objekti koje ne ometaju stanovanje, a koje služe za opsluživanje područja;trgovina, objekti za upravu, kulturu, školstvo, zdravstvenu i socijalnu zaštitu, sport i rekreaciju, vjerski objekti i ostali objekti društvenih djelatnosti koji služe potrebama stanovnika područja obuhvaćenog planom;ugostiteljski objekti i objekti za smještaj turista;privredni objekti, skladišta, stovarišta, koji ne predstavljaju bitnju smetnju pretežnoj namjeni;objekti komunalnih servisa koji služe potrebama stanovnika područja;stanice za snabdijevanje motornih vozila gorivom (pumpne stanice), u skladu sa posebnim propisom;parkinzi i garaže za smještaj vozila korisnika (zaposlenih iposjetilaca);objekti i mreže infrastrukture;parkinzi i garaže za smještaj vozila korisnika (zaposlenih i posjetilaca).

Površine za pejzažno uređenje naselja
Površine za pejzažno uređenje naselja i elementi sistema urbanog zelenila se klasifikuju: kao zelene i slobodne površine javne, ograničene i specijalne namjene.

Zelene i slobodne površine javne namjene su: parkovi (gradski, vangradski, više-funkcionalni, sportski, dječji, zabavni i akva parkovi itd.), zone rekreacije između stambenih naselja, park šume, uređenje obala, parkovi prirode; skverovi; trgovi; pješačke ulice; zelenilo uz saobraćajnice; slobodne površine stambenih objekata i blokova; slobodne površine administrativnih i poslovnih objekata; i drugi.

Zelene i slobodne površine ograničene namjene su: sportsko rekreativne površine; površine pod zelenilom i slobodne površine u turizmu (uz hotele i turistička naselja, zelenilo kampova, objekata nautičkog turizma, zdravstvenog turizma, odmarališta i hostela, planinarskih i lovačkih domova); površine pod zelenilom i slobodne površine uz obrazovne ustanove i zdravstvene objekte, specijalizovani parkovi (zoo parkovi, botaničke bašte, memorijalni parkovi, etnografski parkovi) i drugi.

Zelene i slobodne površine specijalne namjene su: zelenilo uz groblja, zaštitni pojasevi, vertikalno zelenilo, površine pod zelenilom i slobodne površine oko industrijskih objekata, skladišta, stovarišta, servisa, slobodnih zona i skladišta, zaštitni koridori infrastrukture (hidrotehnička, elektroenergetska, telekomunikaciona, termotehnička i dr.) i komunalnih servisa, površine za rekultivaciju (jalovišta i pepelišta, bivši površinski kopovi mineralnih sirovina, deponije), površine za sanaciju (klizišta i sl.) i površine oko objekata odbrane i zaštite i vojni poligoni.

Poljoprivredne površine

Poljoprivredne površine su namijenjene prvenstveno poljoprivrednoj proizvodnji.a u skladu sa posebnim zakonom klasifikuju se na:oranice, bašte, voćnjake, vinograde, maslinjake, livade, pašnjake, trstice, bare i močvare;drugo zemljište koje, po svojim prirodnim i ekonomskim uslovima se koristi ili može da se koristi za poljoprivrednu proizvodnju;površine za rasadnike (proizvodnju ukrasnog grmlja, drveća i cvijeća);površine i objekte za stčarstvo (farme za uzgoj domaćih i drugih životinja, katuni, ergele is l);površine za ribnjake, mrestilišta i marikulturu.

Mogu se planirati objekti koji su u funkciji gazdovanja poljoprivrednim zemljištem.

Šumske površine

Šumske površine obuhvataju sve površine obrasle šumskim drvećem, odnosno površine na kojim je, zbog njihovih prirodnih osobina i ekonomskih uslova, najracionalnije da se uzgaja šumsko drveće, kao i površine koje su u neposrednoj prostornoj i ekonomskoj vezi sa šumom i čijem korišćenju služe.

Šumske površine se dijele na privredne šume, zaštitne šume i šume sa posebnim namjenom.

Na ovim površinama dopušteni su objekti koji su u funkciji gazdovanja šumama, tj. djelatnosti čijom se realizacijom obezbjeđuje održavanje i unapređivanje postojećeg šumskog fonda (uzgoj, zaštita, uređivanje i korišćenje šuma, izgradnja i održavanje šumskih saobraćajnica) i unapređivanje svih ostalih funkcija šuma. Moguće je graditi i planinarske i lovačke domove – kuće.

Vodne površine na kopnu

Vodne površine na kopnu obuhvataju površine površinskih (rijeke, potoci, jezera - prirodna i vještačka, kanali, bare i močvare, izvori, vrela …….) i podzemnih voda, zaslanjene vode , mineralne, termo-mineralne i termalne vode, površine vodnog dobra (koja obuhvata prirodna i vještačka vodna tijela i vodno zemljište,

Na vodnim površinama mogu se planirati građevinski i drugi objekti ili skup objekata, sa pripadajućim uređajima, koji čine tehničku, odnosno tehnološku cjelinu, a služe za obavljanje vodne djelatnosti, u skladu sa posebnim zakonom, i to:vodni objekti i sistemi;infrastruktura (objekti namijenjenim za uređenje vodotoka i zaštitu od štetnog dejstva voda, objekti koji služe za monitoring voda, kao i prirodni i vještački vodotoci uključeni u vodni sistem;objekti za tehno- ekonomsko korišćenje (eksploataciju) vodnog energetskog potencijala vodotoka i drugih vodenih površina za proizvodnju električne energije (male i velike hE).

Ostale prirodne površine

Ostale prirodne površine su šikare, makija, garig, površine stjenovitih planinskih padina, sipara- osulina, stjenovitih obala, pješčanih i šljunkovitih plaža i druge slične neplodne površine.

Površine saobraćajne infrastrukture

Površine saobraćajne infrastrukture namijenjene su za objekte i koridore infrastrukture drumskog, želježničkog, vazdušnog i vodnog saobraćaja.

Na površinama iz stava 1 ovog člana mogu se graditi i prateći sadržaji saobraćajne infrastrukture, koji se odnose na:funkcionalne sadržaje saobraćaja koji služe za održavanje, upravljanje i omogućavanje bržeg, sigurnijeg, udobnijeg i pouzdanijeg prevoza tereta i putnika (željezničke, autobuske i kamionske stanice) te objekti - baze namijenjeni za održavanje, kontrolu i upravljanje svih vrsta saobraćaja, naplatu usluga i drugo;sadržaji za

potrebe korisnika koji obuhvataju: stanice za snabdijevanje gorivom (pumpne stanice), motele, prodavnice, parkinge, odmorišta, servise i dr; javne garaže i parking.

U cilju obezbjeđenja nesmetanog funkcionisanja saobraćajnih infrastrukturnih sistema, građevina i uređaja, kao i njihove zaštite, duž infrastrukturnih trasa, odnosno oko infrastrukturnih objekata, utvrđuju se i uređuju zaštitni pojasevi, odnosno zaštitne zone. Posebnim zakonima i propisima bliže se propisuje širina i drugi uslovi uređenja odgovarajućih zaštitnih pojaseva, odnosno zona saobraćajne infrastrukture.

Površine ostale infrastrukture

Površine ostale infrastrukture planskim dokumentom su namijenjene i služe izgradnji telekomunikacione, elektroenergetske, hidrotehničkeinfrastrukture, komunalnih i infrastrukturnih servisa cjevnog transporta nafte, gasa, pepela i šljake, osim saobraćajne infrastrukture.

Mogu se graditi:objekti telekomunikacione infrastrukture: objekti, mreže, bazne stanice i antenski stubovi fiksne i mobilne telefonije, kablovski distributivni sistemi, podvodni telekomunikacioni kablovi, repetitori RTV stanica, sistemi PTT veza, sistemi veza policije, vojske i drugih državnih organa i službi; objekti elektroenergetske infrastrukture: objekti za proizvodnju električne energije (hE, RhE, MhE, TE), solarne i vjetroelektrane, trafostanice svih nivoa transformacije, nadzemni i podzemni dalekovodi i niskonaponska mreža;objekti hidrotehničke infrastrukture: brane, akumulacije, potisni cjevovodi, crpne stanice, prekidne komore, retenzije, kanali za navodnjavanje i odvodnjavanje, rezervoari, crpne stanice, vodozahvati, izvorišta, zone neposredne zaštite, zone sanitarne zaštite, atmosferska kanalizacija, fekalna kanalizacija, postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, podmorski ispusti, regulisana i neregulisana korita vodotoka, obaloutvrde, nasipi, lukobrani i druge hidrotehničke građevine;objekti komunalne infrastrukture: kafilerije, stočna groblja i drugo; objekti koji služe za transport nafte, gasa i naftniih derivata: cjevovodi (nadzemni, podzemni, podvodni i podmorski), pumpne stanice, rezervoari (nadzemni i podzemni), postrojenja za pretakanje, glavne mjerno-regulacione stanice (GMRS), i mjerno- regulacione stanice (MRS);objekti koji služe za transport uglja, rude, pepela i šljake - transportne trake, cijevi i žičare.

Izuzetno od pretežne namjene i kompatibilno toj namjeni, mogu se graditi:objekti i sadržaji poslovnih, komercijalnih i uslužnih djelatnosti; parkinzi i garaže za smještaj vozila korisnika (zaposlenih i posjetilaca).

U cilju obezbjeđenja nesmetanog funkcionisanja infrastrukturnih sistema, objekata i uređaja, kao i njihove zaštite, duž infrastrukturnih trasa, odnosno oko infrastrukturnih objekata, utvrđuju se i uređuju zaštitni pojasevi, odnosno zaštitne zone, u skladu sa posebnim propisima.

Površine za obradu, sanaciju i skladištenje otpada

Površine za obradu, sanaciju i skladištenje otpada (upravljanje otpadom) su površine namijenjene tretiranju i odlaganju otpada.

Mogu se planirati objekti u funkciji upravljanja otpadom, u skladu sa posebnim propisima.

Površine za groblja

Namijenjene su sahranjivanju tijela preminulih ljudi.

Naselje, po pravilu, ima u upotrebi jedno groblje, odnosno više ako to zahtijevaju posebni razlozi. Mogu se planirati prateći objekti u funkciji groblja (kapele, sakralni objekti, objekti za snabdijevanje neophodnom opremom).

Površine za vjerske objekte
Namijenjene za objekte i komplekse u kojima se održavaju vjerski obredi i ostale vjerske djelatnostiMogu se graditi: hramovi i druga zdanja za bogoslužbene potrebe, kao i manastirski konaci, samostani, administrativno- upravne zgrade, groblja, škole i internati, proizvodni i drugi prateći sadržaji za potrebe vjerskih objekata.Vjerski objekat se gradi i uređuje u skladu sa planom, a prema odgovarajućim propisima crkve i vjerske zajednice.
*Rezervne površine*Površine od značaja za budući razvoj, a čija detaljna namjena ne mora biti bliže utvrđena.Na rezervnim površinama određenim planskim dokumentom primjenjuje se režim zabrane građenja za vrijeme važenja tog planskog dokumenta. Na rezervisanim površinama se dozvoljava
tekuće održavanje u svrhu obezbjeđenja osnovnih higijenskih uslova_Na rezervnim površinama u naselju može se planirati izgradnja osnovnih komunalnih instalacija i objekata društvenog standarda za neophodno održavanje postojećeg dijela naselja. Na rezervnim površinama može se utvrditi i privremena namjena: zelene i rekreacione površine, šumska i poljoprivredna zemljišta, igrališta, površine za parkiranje vozila, otvorene pijace i sl.
Površine mineralnih sirovina
Površina mineralnih sirovina je prostor koji sadrži određenu akumuliranu koncentraciju mineralnih sirovina, koja je po količini, kvalitetu i drugim uslovima pogodna za eksploataciju. Mogu se graditi objekti za potrebe eksploatacije mineralnih sirovina (građevinsko - inženjerski objekti, kancelarije i sl.).

Površine od interesa za odbranu
Površine od interesa za odbranu služe obavljanju aktivnosti odbrane.
Mogu se planirati objekti u funkciji odbrane, u skladu sa posebnim propisima.

Posebni režimi korišćenja
Planskim dokumentom mogu se odrediti posebni režimi korišćenja prostora, i to za:koncesiona područja;eksteritorijalne površine;zaštićena prirodna dobra;zaštićena kuturna dobra.

Zaštićena prirodna dobra su:
strogi rezervat prirode;posebni rezervat prirode; nacionalni park;regionalni park i park prirode; spomenik prirode; zaštićeno stanište;predio izuzetnih odlika;zaštićeni geološki i paleontološki objekti;prirodno dobro za koje je donijet akt o preventivnoj zaštiti; međunarodno zaštićena prirodna dobra (UNESCO - Svjetska baština, Rezervat biosfere - MaB, vlažna staništa od međunarodne važnosti - Ramsarska konvencija, Natura 2000, Značajna područja za ptice – IBA Important Bird Areas.
Svako zaštićeno prirodno dobro ima definisanu kategoriju (I kategorija - zaštićeno prirodno dobro od izuzetnog značaja, II kategorija - zaštićeno prirodno dobro od velikog značaja i III kategorija - značajno zaštićeno prirodno dobro), zone i režim zaštite (režim zaštite I stepena - stroga zaštita, režim zaštite II stepena - aktivna zaštita, režim zaštite III stepena - održivo korišćenje i zaštitni pojas).

Zaštićena kulturna dobra
Zaštićena kulturna dobra dijele se na nepokretna i pokretna.
Nepokretna kulturna dobra, u skladu sa zakonom, su:pojedinačna kulturna dobra (arhitektonska djela, njihovi ostaci i prepoznatljiivi djelovi; arheološki elementi ili strukture arheološkog karaktera: djelo monumentalne skulpture ili primijenjene umjetnosti i slikarstva, natpisi, pećine, staništa, djelo i ostaci tehničke kulture, i drugo nepokretno dobro koje je trajno vezano za određenu arhitektonsku građevinu objekat ili mjesto; memorijalni objekat

spomenici ili druga spomen- obilježja objekat; materijalni ostaci stare industrije, procesa proizvodnje ili infrastrukture; drugi nepokretni objekat, zajedno sa ukrasnim elementima i pokretnim stvarima koje trajno služe njegovom korišćenju);kulturno – istorijske cjeline ili kompleksi (stari grad, urbana ili ruralna naselja ili skup urbanih ili ruralna naselja sa neposrednim kontekstom; grupa građevina sa zajedničkim karakteristikama);lokalitet ili područje (arheološko nalazište, rezervisana arheološka
zona, kulturni pejzaž).
Kulturna dobra se, u skladu sa zakonom, vrednuju kao kulturna dobra od međunarodnog, nacionalnog i lokalnog značaja.
U skladu sa posebnim propisima, planskim dokumentom može se odrediti:zaštitni prostor (prostor oko nepokretnog kulturnog dobra, koji je od neposrednog značaja za njegovo postojanje, zaštitu, korišćenje, izgled, očuvanje i istraživanje, istorijskog konteksta, tradicionalnog autentičnog ambijenta i vizuelne dostupnosti);zaštitna ili „buffer“ zona (prostor izvan granica zaštićenog kulturnog dobra koji se određuje radi sprečavanje negativnog uticaja na zaštićeno dobro).

U skladu sa Pravilnikom o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima (2010.) Generalnim urbanističkim rješenjem, definisana je Detaljna namjena površina .
U detaljnim urbanističkim planovima i prilikom primjene direktnih smjernica, u okviru mješovite namjene MN precizno definisati koje privredne djelatnosti mogu da se planiraju, odnosno da moraju biti kompatibilne sa ostalim namjenama sa kojima se kombinuju. Isključiti namjene koje nisu čiste.

Plan namjene površina dat je na Grafičkom prilogu br.4 Namjena površina.

U okviru granice Generalnog urbanističkog rješenja, površine 1193 ha, planirane su sljedeće namjene:

NAMJENA POVRŠINA	Površina u ha
SMG - površine stanovanja male gustine	341
SS – površine stanovanja srednje gustine	28
CD – površine za centralne djelatnosti	8
MN – površine za mješovite namjene	66
T – površine za turizam	50, 6
SS – površine za školstvo i socijalnu zaštitu	2, 5
Z – površine za zdravstvenu zaštitu	0, 9
K – površine za kulturu	0, 4
SR – površine za sport i rekreaciju	37
IP – površine za industriju i proizvodnju	6
P – poljoprivredne površine	170
PU – površine za pejzažno uređenje	69
PUS – površine specijalne namjene	53, 5
PUO – površine ograničene namjene (botanička bašta)	0,2
S – šumske površine	22
OP – ostale prirodne površine	98
VPS – površinske vode (i jezero)	230
GP – površine za groblja	5
VO – površine za vjerske objekte	0,3
DS – površine za drumski saobraćaj	0,5
Ostalo	4,4
Ukupno	1 193

3.4. Iznos naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta (ostvarenih u postupku izdavanja građevinske dozvole i u postupku izdavanja upotrebne dozvole) i ugovorenih naknada

Prihodi po osnovu izdavanja građevinske dozvole koje su realizovani u izveštajnom periodu

Obrađena su 09 ugovora o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta. Rešenja su donesena na ime sledećih investitora :

35 -392	Musić Erdan	1464,55 €
35 – 349	Gutić Hasim	750,76 €
35 -418	Popović Mensura	565,71 €
35 -1	Đinović Dijana	933,30 €
35 - 427	Šabović Enis	5492,13 €
35 - 428	Đuričanin Jadranka	430 €
35 - 82	Reković Azem	1397,80 €
35 - 27	Rifat Uljaj	2225,80 €
35 - 96	Huseinović Iso	6936 €

Na osnovu ugovora o naknadi za komunalno opremanje naplaćeno je 20.196,90 € .
Ukupno prihodi po ovom osnovu za 2018.g. je **20.196,90 €**

3.5. Izvorišta voda i jezera

Rijeka Lim je najveći vodotok i vodni potencijal opštine Plav. Lim je otoka Plavskog jezera. Ističe iz njega na koti 908.9 mnm. Kota isticanja zavisi od nivoa vode u Plavskom jezeru. Teče generalno, na sjever i sjeverozapad, pored Andrijevice (760 mnm), Berana (667mnm), Bijelog Polja (589mnm.) i dalje prema Srbiji. . Glavna pritoka Lima na teritoriji plavske opštine je Murinska rijeka, sa lijeve strane, a sa desne strane Djurička rijeka (sa pritokama Jasenicom i Hotskom rijekom), Rženička rijeka, Velička rijeka, Pepićka rijeka i Komarača.
Kroz Plavsko-gusinjsku dolinu pad riječnog toka je mali (1-3m/km). Dužina toka Lima kroz teritoriju opštine Plav je oko 14,5km.
Rijeka Ljuča je najveća pritoka Plavskog jezera. Ona mu obezbjedjuje preko 90% voda. Ljuča nastaje spajanjem planinskih rječica koje se slivaju sa Prokletija. Vruja izvire u Albaniji (masiv zapadnih Prokletija). Grnčar izvire na južnim obroncima Komova (protiče dijelom kroz Albaniju). Ove rijeke se spajaju kod Gusinja (918mnm), formirajući rijeku Ljuču. Ona protiče kroz Plavsko-gusinjsku dolinu (izmedju sjevernih obronaka Prokletija i južnih obronaka Visitora). Rijeka Ljuča se uliva u Plavsko jezero i iz njega ističe pod nazivom Lim.
Rijeka Vruja formira se od voda Grlje i Alipašinih izvora. Glavna pritoka Vruje je rijeka Dolja (sa lijeve strane uliva se u Vruju, na koti 925mnm). Rijeka Grlja postaje od Beličkog potoka i Skakavca (990mnm).
Djurička rijeka, sa slivom od 67km2, uliva se u Lim kod Plava na oko 900mnm, pa se zove još i Plavska rijeka. Nastaje od Hotske rijeke, Trokuške rijeke (na koti 1042mnm). Dužina toka joj je oko 16km. Najveća pritoka Djuričke rijeke je Jasenička rijeka. Osim Hotske rijeke u nju se uliva i manji broj povremenih vodotokova.
Rijeka Komarača ima sliv oko 90km2. Ona je desna pritoka Lima i uliva se u Lim 2km nizvodno od Plavskog blata na koti oko 900mnm. Dužina toka Komarače (u gornjem toku Babinopoljska rijeka) iznosi 17 km. Nastaje od Temljačke i Treskavičke rijeke (koje se sastaju na 1.062mnm). Najveća pritoka Komaračke rijeke je Metaška rijeka. U nju se uliva i Levačka rijeka. Temnjačka rijeka nastaje od Hritske i Babinopoljske rijeke. Babinopoljska rijeka nastaje od Ledenog izvora.

Velička rijeka je desna pritoka Lima, u njega se uliva 6.5 km nizvodno od Plavskog blata i ima dužinu oko 7,5 km.
Murinska rijeka (u gornjem toku Dosova rijeka) je lijeva pritoka Lima, u njega se uliva kod naselja Murino i ima dužinu toka od 6,5 km.
Specifične hidrografske elemente i značajne turističke vrijednosti Plava predstavljaju glacijalna jezera – Plavsko jezero, Ridsko (Hridsko), Ropojansko (Čamerikino), Bjelajsko (Horolačko, Avdijino) jezero, jezerce na Vezirovoj Bradi, na Prokletijama i Visitorsko i Tatarijsko jezero (Bješkeća), na Visitoru. Sa izuzetkom Plavskog, ostala jezera predstavljaju tipične primjere i prirodne fenomene poznate pod nazivom "gorske oči".
Plavsko jezero nalazi se u zoni u kojoj se dolina Ljuče nastavlja u dolinu Lima. Jezero se nalazi na 906,72mnm i najveće je planinsko jezero Crne Gore, sa površinom 1,99km2, pri srednjem vodostaju . Ukupna površina sliva jezera je 288km2. Prosječna dubina jezera je 3,86m, a najveća 9,15m. Površina dna jezera je 2,024km2, a prosječni nagib strana jezerskog basena 10O30”. Zapremina vode jezera je 7.690.950m3, od čega je najveći dio u površinskom sloju do 1m dubine.
Ridsko (Hridsko) jezero nalazi se nedaleko od granice sa Albanijom, ispod Ridskog krša (2358mnm), na nadmorskoj visini od 1.970m.
Pri ljetnjem vodostaju dugo je 295m, prosječno široko 110m, maksimalno široko 175 m. Obalska linija mu je duga 920m, a pri visokom vodostaju 1.100m. Površina Ridskog jezera je 33.400m2 . Prosječna dubina jezera je 1,9m, dok je najveća 5,1m. Zapremina jezera je 62.900m3 . Vodostaj se mijenja najviše u proljeće i jesen, kada je najvisočiji. U ljeto i zimi je izraziti minimum. Godišnja amplituda vodostaja iznosi 1,5m. Osim od padavina jezero dobija i vodu i od izvora. Glavno oticanje vode je preko ponora, a dijelom i isparavanjem i oticanjem.
Zbog velike nadmorske visine, kao i dosta guste četinarske šume u okolini, voda jezera se ljeti zagrije samo do 16,5 o C. Boja vode jezera je svijetlo zelena, a providnost se poklapa sa dubinom. Ovako čista voda ima suvi ostatak od svega 30mg/l, tvrdoću 0,8o dH. To zanči da se radi o rijetko mekoj vodi.
Visitorsko jezero se nalazi na planini Visitor, na nadmorskoj visini od 1.820 m .Formirano je u najnižem cirku Visitora, koji je otvoren prema Murinskoj rijeci. Priobalni plitkovodni pojas je obrastao hidrofilnom vegetacijom, a priobalni kopneni pojas zamočvaren , ponegdje na širini od 5 do 10 m. U jezero se uliva mala pritoka koja je formirala jezersku plavinu široku 5 do 7 m. Prihranjuje se vodam otopljenog snijega, vodama povremenog potoka I preko nekoliko veoma malih izvora, čija voda ne utiče bitno na vodni bilans jezera. Voda iz jezera se gubi isparavanjem, povremenom otokom i procjedjivanjem kroz morene.
Jezero je okruglastog oblika dužine 92 m i širine 73 m. Pred početak ljeta dužina njegove obalske linije iznosi 300 metara. U vrijeme visokih vodostaja površina jezera je 5 000 m2 a u vrijeme niskih vodostaja površina jezera zahvata 4.210 m2 sa prosječnom dubinom od 2,3m i maksimalnom dubinom od 4,1 metar. Zapremina jezerske vode je 9.860 m3 , a pri visokim vodostajima 13.000m3. Voda jezera je svijetlozelene boje i maksimalne providnosti od 3,2 metra.Tokom ljeta dešava se da se površinski sloj vode jezera zagrije i do 20oC. U ljetnjem periodu temperatura vode je 14oC u 8 h , a najveća je oko 12 h kada dostize 18oC. Njegova voda se brzo zagrijeva i brzo hladi, zbog male zapremine. Jezero je zimi zaledjeno.
Ridsko (Hridsko) jezero nalazi se nedaleko od granice sa Albanijom, ispod Ridskog krša (2358mnm). Nalazi se na nadmorskoj visini od 1.970m. Ridsko jezero formirano je na cirku iako i morene imaju uticaj na formiranje njegovog basena.
Ridsko jezero je pri ljetnjem vodostaju dugo 295m, prosječo široko 110m, maksimalno široko 175m. Obalska linija mu je duga 920m, a pri visokom vodostaju 1.100m. Površina Ridskog jezera je 33.400m2 (prema podacima iz GIS-a površina jezera iznosi 25.747m2, dok je površina Malog Rida 1.454m2). Prosječna dubina jezera je 1,9m, dok je najveća 5,1m.

Zapremina jezera je 62.900m3 . Vodostaj se mijenja najviše u proljeće i jesen, kada je najvisočiji. U ljeto i zimi je izraziti minimum. Godišnja amplituda vodostaja iznosi 1,5m. Osim od padavina jezero dobija i vodu i od izvora. Glavno oticanje vode je preko ponora, a dijelom i isparavanjem i oticanjem.
Zbog velike nadmorske visine, kao i dosta guste četinarske šume u okolini, voda jezera se ljeti zagrije samo do 16,5 o C. Boja vode jezera je svijetlo zelena, a providnost se poklapa sa dubinom. Ovako čista voda ima suvi ostatak od svega 30mg/l, tvrdoću 0,8o dH. To zanči da se radi o rijetko mekoj vodi.
Ridsko (Hridsko) jezero nalazi se nedaleko od granice sa Albanijom, ispod Ridskog krša (2358mnm). Nalazi se na nadmorskoj visini od 1.970m. Ridsko jezero formirano je na cirku iako i morene imaju uticaj na formiranje njegovog basena.
Ridsko jezero je pri ljetnjem vodostaju dugo 295m, prosječo široko 110m, maksimalno široko 175m. Obalska linija mu je duga 920m, a pri visokom vodostaju 1.100m. Površina Ridskog jezera je 33.400m2 (prema podacima iz GIS-a površina jezera iznosi 25.747m2, dok je površina Malog Rida 1.454m2). Prosječna dubina jezera je 1,9m, dok je najveća 5,1m.
Zapremina jezera je 62.900m3 . Vodostaj se mijenja najviše u proljeće i jesen, kada je najvisočiji. U ljeto i zimi je izraziti minimum. Godišnja amplituda vodostaja iznosi 1,5m. Osim od padavina jezero dobija i vodu i od izvora. Glavno oticanje vode je preko ponora, a dijelom i isparavanjem i oticanjem.
Zbog velike nadmorske visine, kao i dosta guste četinarske šume u okolini, voda jezera se ljeti zagrije samo do 16,5 o C. Boja vode jezera je svijetlo zelena, a providnost se poklapa sa dubinom.
Aluvijalni sedimenti plavsko-gusinjkog basena (dolinska dna riječnih tokova) su potencijalno značajna ležišta podzemnih voda. Veoma izdašni izvori na teritoriji opštine Plav nalaze se jugoistočno od Gusinja. Oni dreniraju karstni teren duž Crnogorsko –Albanske granice. Najizdašniji je AlipašinI izvor (na sjeveroistočnom obodu Vezirovog brda). Ti izvori se se nalaze na oko 930 mnm. Ovaj izvorski horizont , dužine preko 100m ima izdašnost od 1.0m3 /s (hidrološki minimum), do 7.0m3 /s (u hidrološkom maksimumu). To je najizdašniji izvor u dolini Lima.
Izvor Grlje, kod Vusanja, javlja se nisko u samom riječnom koritu. Ima oblik jezerca koje otiče, dio akumulirane podzemne vode otiče površinom terena. Izvor Grlje je izdansko oko, čije je dno niže od površine terena.Procjenjena minimalna izdašnost ovog izvora je oko 50 l/s.
Vrela Bajrovića se nalaze u samoj dolini rijeke Grnčar, kod Gusinja. Hidrometrijskim mjerenjemizdašnosti, u periodu od 25.10.1979.god.-29.02.1980.god. registrovane su izdašnosti od 49-73 l/s. Hidrometrijska mjerenja za potrebe opštine Plav, registrovala su izdašnost, ali vrijeme mjerenja nije poznato.
U Mokroj planini u katunu Petrovića (Velička rijeka) nalazi se izvorište Veličke rijeke. Izvor drenira, jednim dijelom prostrani krečnjački masiv Sjekirice i Mokre planine. Ovaj izvor je veoma izdašan ali hidrometrijskih podataka nema.
Postoji i veći broj manjih izvora.
Kvalitet podzemnih voda je I, A klase, pogodan za piće i flaširanje.
Na teritoriji opštine Plav postoji identifikovan jedan izvor mineralne vode. To je Trokuška rijeka (Trokutska), izvire ispod planine Trokus (1.843mnm), na samoj granici sa Albanijom. Zajedno sa
Jaseničkom rijekom čini Djuričku rijeku na 1100mnm. Istraživanja i hidrometrijska mjerenja (hidropotencijal) su vršena na Trokutskoj rijeci radi izdavanja koncesija za izgradnju mHE,ali ne i hemijska istraživanja sastava vode.

3.6. Energetski potencijali

Elektroenergetski sistem bi trebalo razvijati, odnosno dopunjavati tako, da obezbjedi sigurno i dovoljno snabdijevanje električnom energijom u svim područjima i naseljima Crne Gore. Osnovna orijentacija razvoja elektroenergetike Crne Gore bazira se na racionalnom korišćenju sopstvenih energetskih potencijala, vodeći računa da se postigne što veća ekonomičnost proizvodnje u elektroenergetskom sistemu.

3.7. Pogranična područja, manje razvijena područja

Manje razvijena područja su planinski predjeli koji su u svim ranijim i sadašnjim planskim dokumentima predviđeni za razvoj turizma.Ti planovi se dugi niz godina nisu realizovali tako da je došlo do raseljavanja stanovništva.Iako je razvoj poljoprivrede jedan od osnovnih strateških razvojnih pravaca na ovim područjima egzistiraju staračka domaćinstva koja ne mogu da iznesu teret razvoja.

3.8. Upravljanje otpadom – prostorni aspekt, prečišćavanje otpadnih voda

3.8.1 Upravljanje otpadom

U skladu sa Prostornim planom Crne Gore do 2020. godine („Službeni list CG“, broj 24/08) za opštine Berane, Rožaje, Andrijevicu i Plav predviđena je izgradnja regionalne sanitarne deponije na odgovarajućoj lokaciji.

U Opštini postoji samo jedno privremeno odlagalište, na lokaciji Jerina, koje Optšina Plav koristi zajedno sa Opštinom Gusinje. Odluku o načinu privremenog skladištenja komunalnog otpada i uslovima zaštite životne sredine i zdravlja ljudi prilikom privremenog skladištenja komunalnog otpada na lokaciji Jerina, donijela je Skupština opštine Plav, uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva održivog razvoja i turizma.Za neka manja neuređena odlagališta donešen je plan uklanjanja i sanacije.

U narednom periodu, na državnom nivou, planira se projekat sanacije neuređenih odlagališta u opštinama Ulcinj, Bijelo Polje, Kolašin, Mojkovac, Plav, Rožaje i Pljevlja. Za sada, u saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma, PROCON je pripremio aplikacioni formular za WBIF 2012 VIII krug za izradu tehničke dokumentacije za sanaciju nesanitarnih odlagališta. Predstoje aktivnosti na projektu su izrada Studije izvodljivosti, izrada Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu, izrada Glavnog projekta, izrada tenderske dokumentacije. Projekat će finansirati Evropska investiciona banka.

U međuvremenu, razmatrani su dalji koraci vezani za izgradnju regionalne sanitarne deponije sa pratećim objektima na lokaciji Vasove vode za opštine Plav, Andrijevica, Berane, kako bi se stvorili uslovi za odlaganje komunalnog otpada koji neće ugrožavati životnu sredinu i zdravlje ljudi. Vrijednost izgradnje deponije u Beranama (prema Glavnom projektu) iznosi oko 9,4 miliona eura.

Prerada i odstranjivanje (odlaganje) građevinskog otpada - inertnog otpada sakupljenog sa teritorije opštine Plav će se vršiti na lokalitetu Jerine (poseban dio za građevinski otpad u skladu sa propisima za tu vrstu otpada) , koji će nakon izgradnje regionalne deponije biti samo lokacija za građevinski otpad.

Objekat/postrojenje za tretman kanalizacionog mulja predviđen je u krugu Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda PPOV radi eliminisanja problema i troškova transporta, a u skladu sa količinama mulja datim u Studiji zvodljivosti izgradnje PPOV i kanalizacione mreže u Plavu i Nacrtu Idejnog projekta izgradnje PPOV i kanalizacione mreže u Plavu.

Prostor za preradu posebnih vrsta otpada (otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila i otpad od električnih i elektronskih proizvoda) planira se na posebnom dijelu lokaliteta Jerine u skladu sa propisima za tu vrstu otpada.

Vlada Crne Gore usvojila je Koncesioni elaborat za upravljanje medicinskim otpadom u Crnoj Gori, nakon čega je objavljen međunarodni poziv za finansiranje, izgradnju i

upravljanje medicinskim otpadom u Crnoj Gori.Odabran je koncesionar koji je u obavezi da sakupi i obradi proizvedenu količinu medicinskog otpada i obezbjedi njegovu sterilizaciju.Oprema za obradu medicinskog otpada instalirana je u Beranama, a očekuje se uskoro i u Podgorici, Nikšiću i Baru, a zatim i drugim opštinama u Crnoj Gori.
Sada se medicinski otpad iz Plava transportuje specijalnim vozilima iz zdravstvenih ustanova u Berane (objekat u krugu Bolnice), a ukoliko se ukaže potreba za smještaj opreme i u Plavu, predlaže se lokacija pored Doma zdravlja u Plavu u dijelu dvorišta i zelene površine.

Sanacija odlagališta otpada
Operativnim programom - Regionali razvoj 2012-2013 obuhvaćen je projekat sanacije deset neuređenih odlagališta otpada u osam opština: Ulcinju, Bijelom Polju, Kolašinu, Mojkovcu, Plavu, Rožajama, Plužinama i Pljevljima, što zanači da se očekuje da sredstva za ove aktivnosti budu obezbijeđena od strane Evropske unije u okviru III komponente IPA programa.. Dio sredstava će se obezbijediti iz kredita EIB za projekte iz oblasti upravljanja otapdom.
Stanje projekta: U toku je izrada projektnog zadatka za izradu studije izvodljivosti za sanaciju neuređenog odlagališta.

Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i segmenata kanalizacione mreže u opštini Plav
Opis projekta: Studijom izvodljivosti predviđena je izgradnja postrojenja za prešišćavanje otpadnihvoda kapaciteta od 18.000 ES (dvije linije po 9.000 ES), rekonstrukcija i proširenje kanalizacione mreže u opštini Plav i naselju Gusinje u dužini od 5,8 km i izgradnja zasebnih paketnih jedinica za naseljena mjesta koja nisu obuhvaćena kolektorima za centralno postrojenje. Trenutno se otpadne vode bez prethodnog tretmana direktno ispustaju u rijeku Lim.
Osnovna svrha projekta i glavni razlog za pokretanje investicije u sistem za prikupljanje i prečišćavanje otpadnih voda u opštini Plav je zaštita Plavskog jezera.

3.9. Saradnja sa međunarodnim institucijama
D.O.O. „KOMUNALNE DJELATNOSTI“ Plav dobilo grant u okviru IPA programa prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo.
Komunalne djelatnosti Plav, u partnerstvu sa Komunalnim preduzećem iz Đakovice, apliciralo je za grant sa projektom „Prekogranicne zajedničke inicijative za bolje upravljanje otpadom“, vrijednost dobijenih sredstava iznosi 266,012.76€, od čega 60% pripada Plavu, dok 40% Đakovici.

3.10. Povjereni poslovi od strane državne uprave
U izveštajnom periodu od 2018g bio je povjeren posao za izdavanje UTU od strane MORT-a.

Predmeti	Br. Primljenih u 2018. godini	Br. izdatih u 2018. godini
UTU	57	25

3.11. Broj organizovanih urbanističko – arhitektonskih konkursa u skladu sa članom 30 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata
Nije bilo organizovanih konkursa za urbanističko rješenje u izvještajnom periodu

IV. PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLJUČUJUĆI I OBJEKTE IZGRAĐENE SUPROTNO ZAKONU

4.1. Objekti izgrađeni sa građevinskom dozvolom i upotrebnom dozvolom;
Na osnovu evidencije lokane službe koja je nadležna za izdavanje građevinske I upotrebne dozvole u izveštajnom period je izgrađeno(rekonstruisano) 1 objekata sa upotrebnom dozvolom.
4.2. Objekti izgrađeni sa građevinskm dozvolom, a bez upotrebne dozvole;
Na osnovu evidencije lokane službe koja je nadležna za izdavanje građevinske dozvole u izveštajnom period je izgrađeno (rekonstruisano) 8 objekata sa građevinskom dozvolom ali nisu završili upotrebnu, dok je 6 zahtjeva za građevinsku dozvolu odbijeno.
4.3. Objekti izgrađeni bez građevinske dozvole (područje, broj, odstupanje od građevinske dozvole), sa posebnim osvrtom na uklopljene objekte;
Detaljne informacije za bespravno podignute objekte lokalna uprava nema.
4.4. Objekti koji su uklopljeni u planski dokument i objekti koji nijesu uklopljeni u planski dokument. Jedan od zadataka izrade Izmjena I dopuna DUP-ova je I uklapanje neformalnih objekata kako bi se legalizovali.Usvojenim detaljnim urbanističkim planovima su uklopljeni svi objekti na privatnim parcelama osim u slučajevima kada ugrožavaju planiranu regulativu.Tačna evidencija o takvim objektima nije rađena.
4.5. Nema izdatih građevinskih dozvola za složene inženjerske objekte;
4.6. Nema prijava za građenje odnosno postavljanje objekta;

V. ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

Najviše zahtjeva korisnika prostora u 2018. godini odnosi se na stvaranje planskih pretpostavki za izgradnju objekta individualnog stanovanja na području u zahvatu Prostornog plana za izgradnju stambenih objekata, GUR-a Plav i DUP-a, kao i za izgradnju poslovnih i stambenih objekata u atraktivnim turističkim područjima. Imajući u vidu da zahtjevi znatno odstupaju od usvojene planske dokumentacije potrebno je pristupiti izradi Lokalnih planskih dokumenata kojim bi se omogućile promjene namjene zemljišta, kao i promjenom namjene ostalih neizgradjenih površina u namjenu shodno urbanističkim normativima, a u cilju moguće planske valorizacije prostora.
Zahtjevi korisnika, kako pojedinačni, tako i grupe građana, ustanova i preduzeća, već su dostigli broj koji se dosadašnjom dinamikom izrade i donošenja planova ne može zadovoljiti. Na osnovu opravdanih zahtjeva korisnika prostora donešene su odluke o pristupanju izradi novih, kao i odluke o izmjenama i dopunama postojećih planova, prvenstveno onih koji su skoro neupotrebljivi zbog: starosti, neažurnih podloga, novih potreba i problema kod realizacije.Tako postoje interesovanje da se na području zone **Bogićevice** uradi Detaljni plan za izgradnju vrlo moćnog visinskog zimskog- sportskog centra na zemljištu u državnom vlasništvu u površini od cca 30ha.
Studijom Crnogorske prokletije koja predstavlja najvažnije istraživačke analize i razvojne predloge koji su sadržani u projektu "Program integralnog razvoja crnogorskih prokletija" urađenoj na zahtjev Vlade Crne Gore od strane istraživačkog tima Instituta ekonomskih nauka iz Beograda godine rečno je:
"Zona **Babino polje-Bogićevica** tipičan je visokoplaninski prostor koji zauzima centralnu poziciju u okviru crnogorskih Prokletija ….. Na palezojsko-škrilastoj geološkoj osnovi i prostranim pašnjačko –livadarskim ternima ,pod najrazličitijim uglovima i visinskom razlikom do 900m formirano je prirodno staračko zavojsko i bogićevićko skijalište površine od preko 1.000 ha (10.000m denivelacije),na kome je moguće organizovati sve vrste alpskih i nordijskih disciplina i rekreacije na snijegu …. Prirodni uslovi ove zone omogućavaju

izgradnju vrlo moćnog visinskog zimskog- sportskog centra**. Po našim procjenama ovaj prostor treba čuvati za izgradnju oko**
2.000. ležaja u svim vidovima smještaja .Objekti bi bili građeni na izvarednim lokacijama Babinopoljskog valova I Bogićevice(koji nije u satavu NP Prokletije , a skijaška infrastruktura – žičare,liftovi I staze bili bi I u njegovim granicama)),dok ce vrijeme i tempo izgranje kapaciteta turisticke infra i strukturne od obima i strukture trazenja,i od dinamike razvoja i korišćenja turističke ponude Plavske i Gusinjske zone".

5.1. Zahtjevi za izmjenu planskog dokumenta – statistički, opisno, tendencije, ocjena;
Zahtjevi građana se uglavnom odnose na mogućnost izgradnje stambenih objekata u zahvatu urbanističke razrade,odnosno u zoni u kojoj je planirano donošenje planova.U izveštajnom period u odnosu na prethodne godine je povećan broj zahteva koji se odnosi na izgradnju objekata za individualno stanovanje .Svi ti zahtjevi su razmatrani tokom izrade PUP-a i predviđene su smjernice za sprovođenej plana koje su uglasvnom u saglasnošću sa potrebama građana. Pojedinačnih zahtjeva za izradu planova od strane investitora u izveštajnom period je bilo sedam.
5.2. Zahtjevi za uklapanje bespravno sagrađenih objekata u planski dokument (statistički i opisno). Interesovanje građana koji su u prethodnom period izgradili bespravni objekat je uvijek neusaglašeno sa mogućnostima Opštine i dinamikom koja prati izradu Planova.Građani su podnosili inicijative-zahtjeve a dok nadležne službe sprovedu zakonsku procedure ,bespravni graditelji se priključe na infrastrukturu i time se postupak legalizacije završava,odnosno prestaje potreba investitora da pribavi upotrebnu dozvolu.

Zahtjevi za uklapanje bespravno sagrađenih objekata u planski document

Novina definisana Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata je i legalizacija bespravnih objekata. Legalizaciju bespravnih objekata sprovodi nadležni organ lokalne uprave. Uz zahtjev građani treba da podnesu elaborat premjera izvedenog stanja objekta, koji je uradila licencirana geodetska organizacija, a ovjerava ga katastar, kao i dokaz o zabilježbi postojanja objekta, odnosno izvoda iz katastra nepokretnosti ili druge odgovarajuće evidencije. Da bi se objekat legalizovao mora biti izgrađen u skladu sa važećim planskim dokumentom, ili sa planom generalne regulacije, koji će se donijeti tri godine od stupanja na snagu ovog
zakona, ili planskim dokumentom donesenim u međuvremenu. U prvoj fazi postupak se vodi samo za objekte koji su izgrađeni u skladu sa važećim planskim dokumentima, a za ostale će biti nastavljen nakon donošenja plana generalne regulacije. Za potrebe legalizacije neophodna je izrada podzakonskih akata kao i orto foto snimka radi indentifikacije bespravnog objekta.
Određen broj planova novijeg datuma sadrže smjernice za uklapanje bespravno podignutih objekata odnosno, smjernicama plana date su mogućnosti uklapanja postojećih objekata, u nekoliko kategorija.

Stupanjem na snagu Zakona o planiranju i izgradnji objekata broja podnijetih zahtjeva za legalizacijbespravnih objekata za period od 14.10.-17.12.2018.godine izvosi 357, od toga 37 zahtjeva za legalizaciju objekata posle isteka roka.
- Neophodno je produžiti rok za legalizaciju bespravno sagrađenih objekata do donošenja plana generalne regulacije, zbog velikog interesovanja građana i nepotpunog podneska za legalizacju bespravno izgradjenog objekta, nezavršenog Elaborata premjera izvedenog stanja izgrađenog objekta, zbog prebukiranosti Geodetskih agencija.

VI. PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

Planirati izradu Detaljnih urbanističkih planova u okviru Generalnog urbanističkog rešenja Plav i Murino***:***

1. Detaljni urbanistički plan - Glavice
2. Detaljni urbanistički plan - Plavsko jezero
3. Detaljni urbanistički plan - Prnjavor
4. Detaljni urbanistički plan - Centar - Vojno Selo
5. Detaljni urbanistički plan - Brezojevica
6. Detaljni urbanistički plan - Murino

Nastaviti aktivnosti oko izrade DUP-a " Bogićevica 1750". i otpočele aktivnosti na njihovoj izradi(LAMP projekat) a kasnije **se odustalo:**

DUP-a " Bogićevica 1750" 31 ha.
DUP-a "Plavsko jezero " 198ha

Donijeti odluke i izraditi Lokalne planske dokumente- DUP-a "Glavice", DUP-a "Plavsko jezero" DUP-a "Magaze" i"Plana uređenja naselja Murino jer je po zakonu nihovo vrijeme za koje su donešeni isteklo te se više ne mogu prijenjivati shodno Zakona o izmjenama i dopunama Zakon o uplaniranju prostora I izgradnji objekata (sl list CG br 64/17).
Ubrzati aktivnosti na donošenju novih DUP-ova i LSL planiranih PUP-om.
U narednom periodu raditi istovremeno izmjene i dopune Lokalnih planskih dokumenata.
Prostorni plan nacionalnog parka Prokletije je u završnoj fazi izrade Nacrta plana. Nakon dobijanja saglasnosti od strane Ministarstva Nacrt plana će biti na javnu raspravu gdje će zainteresovana stručna i laička javnost svojim predlozima ,sugestijama , primjedbama i mišljenjima moći dati doprinos na izradi Predloga PPNP prokletije.
Opština nastavit će zajedno sa Vladom nastaviti za započetim aktivnostima na izradi lokalnog puta Plav-Gusinje preko Vojnog sela (planirano budžetom CG) i predstavlja jedan od strateških prioriteta u razvoju opštine Plav.
Opština nastavit će zajedno sa Vladom nastaviti za započetim aktivnostima na izradi projekta puta Plav-Babino polje koji sadrži obilaznicu oko naselja Plav(planirano budžetom CG) i predstavlja dionicu regionalnog puta Plav -Dečane planiranu Prostornim Planom Crne Gore koja bi serevisirala pomenutu zonu.

Obezbijediti i planskim dokumentima operativne planove za realizaciju prostorno-planske dokumentacije, koji će biti implementirani kroz godišnje programe uređivanja građevinskog zemljišta;
U saradnji sa državnim organim sinhronizovati obaveze na izradi i vođenju dokumentacione osnove o prostoru.
Nakon tog perioda nastali period tranzicije i tržišnog načina privređivanja, uticao je na izjednačavanje privatnog i javnog sektora, što se neminovno odražava na socio – ekonomske i ostale činioce
U takvim okolnostima nastojali smo da izmjenama i dopunama planske dokumentacije stvorimo osnovne pretpostavke za funkcionisanje sistema u kome plansko rješenje i zakonski mehanizmi usmjeravaju i kontrolišu i to:

1. ekonomski razvoj koji treba da obezbijedi materijalno povoljniji položaj stanovništva;
2. socijalni razvoj koji dovodi do društvenog i kulturnog prosperiteta;
3. ekološki razvoj koji štiti i unapređuje životnu sredinu i stvara uslove za zdraviji život.

- Za sve donešene Odluke o izradi planova sproveden je postupak o potrebi izrade strateške procjene uticaja plana na životnu sredinu sa čime se stvaraju pretpostavke za još bolje sagledavanje planiranih rješenja sa aspekta mogućeg uticaja na kvalitet životne sredine.
- Prirodna baština je i dalje očuvana u značajnoj mjeri mada je evidentan pritisak na njene vrijednosti dominantno kroz uzurpacije, bespravnu gradnju i zagađenje (otpadne vode). U izvještajnom periodu evidentisan je pomak u uređenju i ozelenjavanju parkovskih površina i pejzažnom uređenju ulica i blokova.
- Prioritet je usvajati DUP-ove saglasno sa smjernicama i mjerama iz PUP-a.
- Opredjeljenja nacionalne strategije održivog razvoja implementirati kroz sve planove i projekte sa ciljem da se racionalno koriste resursi i da se optimalno upravlja sa prostorom.
- Nastaviti sa uređivanjem građevinskog zemljišta kako u dijelu priprema za komunalno opremanje tako i u dijelu izgradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture.
- Pokrenuti inicijativu za iznalaženjem zakonskih rješenja za jasno postupanje sa nelegalno izgrađenim objektima i nelegalnim objektima u izgradnji,definišući i precizirajući Zakon o neformalnim objektima.
- Nastaviti sa formiranjem podloga koje služe kao dokumentaciona osnova o prostoru.
- Raditi na prikupljanju, evidentiranju i formiranju informatičkog uvezivanja podataka koje posjeduju organi lokalne uprave i organi državne uprave.
- Intenzivirati aktivnosti na popisu društvene imovine kojom raspolaže opština.

Ovaj izvještaj bi trebalo da bude smjernica za izradu Programa planiranja i uređenja prostora za 2019.g. koji će morati da odvoji prioritete zato što sve probleme u gradu nastale dugim nizom godina nije moguće riješiti za jednu godinu ali je dovoljno što se nastavilo sa planskim razvojem grada i sveobuhvatnim sagledavanjem mogućih poteškoća koji će nastajati prilikom realizacije planiranog.

Veliki je uspjeh ako se preduzetim aktivnostima u protekloj godini ostvari saradnja između lokalne uprave i potencijalnih investitora, izgradi svijest da i planiranje mora da bude brže i efikasnije kako bi se preduhitrilo ugrožavanje javnog interesa i interesa onih koji u ovom momentu nisu investitori a svi zajedno su građani ovog grada.Takođe se moraju preduzeti aktivnosti na edukaciji građana da uređenje prostora nije samo obaveza Opštine nego i obaveza građana da shvate da je planiranje prostora sveobuhvatna aktivnost u cilju valorizacije potencijala u granicama održivog razvoja i zaštite prostora za buduće generacije a ne rješavanje samo privatnih interesa.

<u>Prijedlog mjera</u>

Vazduh

Najviši nivoi zagađenja vazduha vezani su za industrijsku proizvodnju, komunalne probleme i saobraćaj.

Smanjenje otpadnih emisija uslovljeno je poboljšanjem tehnoloških procesa i prečišćavanjem i kaptažom otpadnih emisija, uz korišćenje goriva propisanog kvaliteta, održavanju vozila i organizaciji saobraćaja, smanjenjem broja nelegalnih deponija i izgradnjom deponije u skladu sa zakonskim propisima.

Vode

Potrebno je izraditi strategije: zaštite voda, zaštite od voda i korišćenja voda. Neophodno je definisati sanitarne zone zaštite izvorišta i realizovati sve potrebne mjere za njihovu zaštitu. Neophodno je spriječiti nekontrolisanu eksploataciju materijala iz rječnog korita, kojom mogu da budu ugrožene nizvodne i uzvodne dionice vodotoka. U cilju adekvatne zaštite voda i očuvanja voda kao neobnovljivog resursa neophodno je preduzeti sledeće mjere:

Zemljište

Na osnovu navedenih strateških dokumenata i rezultata analiza zemljišta , a u smislu gazdovanja zemljištem na održiv način, kako bi se očuvala njegova sposobnost pružanja

ekološke, ekonomske i društvene dobrobiti, a i sačuvala njegova vrijednost za buduće generacije potrebno je:

- Spriječiti pogoršanje statusa zemljišnih površina,
- Ubrzati redukciju zagađenja opasnim supstancama kao i sprječavati povećanje koncentracije zagađenja koje je rezultat uticaja aktivnosti čovjeka,
- Postepeno smanjiti ispuštanja tj. emisije prioritetno opasnih supstanci,
- Strogo kontrolisati odlaganje otpada, od momenta stvaranja, sakupljanja, transporta do konačnog adekvatnog odlaganja,
- Smanjiti zagađenje životne okoline u industrijskim hot-spotovima.

Otpad

- Smanjiti proizvodnju svih vrsta otpada i, samim tim, smanjiti njegov uticaj na životnu sredinu.
- Smanjiti negativan uticaj otpada na zdravlje ljudi i resurse životne sredine.
- Podstaći reciklažu otpada.
- Promovisati održivo upravljanje otpadom.

Biodiverzitet

- Sprovesti detaljna istraživanja flore i faune Crne Gore,
- Unaprijediti zakonski okvir za zaštitu biodiverziteta;
- Omogućiti kontinuirano unapređenje i jačanje kapaciteta za implementaciju propisa, prethodno usklađenih sa evropskim zakonodavnim okvirom,
- Unaprijediti sistem upravljanja zaštićenim područjima, kroz određivanje upravljača za sva zaštićena područja po svim kategorijama zaštite
- Povećati nacionalno zaštićena područja prirode na 10% teritorije (kako je predviđeno i Prostornim planom
- Inkorporirati mjere i uslove za zaštitu biodiverziteta i zaštitu prirode u strategije, zakone, podzakonska akta, programe i planove, u svim ekonomskim granama koje su orijentisane na eksploataciju prirodnih (bioloških resursa)
- Propisati obavezu izrade stručne podloge (bazne studije) vezane za zaštitu biološkog diverziteta i zaštitu prirode za potrebe izrade prostorno - planske dokumentacije.
- Utvrditi brojnosti populacija divljači za sva lovišta pojedinačno.
- Formiranje banke gena biljnih i životinjskih vrsta koje su rijetke, zaštićene i kojima prijeti izumiranje.
- Sprovesti mjere zaštite ugroženih ekosistema
- Preduzeti mjere u cilju podizanja svijesti službenika carinskih službi na svim graničnim prelazima o odredbama CITES konvencije, kao i o biljnim i životinjskim vrstama koje su obuhvaćene ovom konvencijom kako bi se spriječilo krijumčarenje zaštićenih vrsta.
- Podizanja svijesti javnosti o značaju očuvanja i održivog korišćenja prirodnih resursa i vrijednosti biodiverziteta kao resursne osnove ekonomskog razvoja društva.

Radioaktivnost

Broj stanica koje vrše on-line monitoring jačine apsorbovane doze zračenja u vazduhu nije dovoljan i ne pokriva kompletnu teritoriju Crne Gore,postoji jedna pumpa koja vrši uzorkovanje vazduha I jedan kolektor koji uzorkuje padavine.

Buka

Na teritoriji Plava nisu vršena mjerenja radioaktivnosti niti buke.

Sektorski pritisci

Da bi se ovi uticaji mogli procijeniti i njihove posljedice predvidjeti moraju se izdvojiti i identifikovati sektori koji vrše konstantan pritisak na životnu sredinu. Neki od ovih sektora kao što su energetika, saobraćaj i industrija, vrše direktan pritisak na prirodu, dok drugi, kao što su poljoprivreda, šumarstvo ili ribarstvo su u suprotnoj poziciji jer direktno zavise od stanja životne sredine.

Energetika
Bez obzira na značaj, učešće obnovljivih izvora energije ne možemo analizirati jer nemamo dostupnih podataka.
Saobraćaj
Saobraćaj je izvor znatnih pritisaka na životnu sredinu emisijama štetnih materija u vazduh, povećanjem buke, negativnim uticajem na prirodna staništa te drugih negativnih efekata pri prevozu. Uočljiv je znatan porast broja motornih vozila, stalni porast drumskog prevoza, smanjenje korištenja javnog prevoza.
Turizam
Negativni uticaji turizma na životnu sredinu izraženi su kroz pritisak na prirodne resurse, živi svijet i staništa, kao i stvaranje otpada i zagađenje.
Pozitivni efekti turizma u odnosu životnu sredinu ogledaju se u činjenici da je riječ o djelatnosti koja teži adekvatnom korišćenju prirodnih resursa, unapređenju predjela i održavanju ekoloških, ekonomskih i socio – kulturnih vrijednosti lokalne zajednice.
Pritisci na životnu sredinu za prostor opštine Plav :
- Od antrpogenih uticaja na životnu sredinu treba izdvojiti i nelegalnu gradnju koja ugrožava prirodne i druge vrijednosti prostora ,neplansku sječu šuma, netretiranu gradsku vodu,ispuštanje otpadnih voda bez tretmana u rijeke i potoke.
- Zagađenje zemljišta se povećava zbog neselektivnog i nepropisnog odlaganja industrijskog i gradskog otpada.
- Najintenzivniji antropogeni pritisak je zabilježen u neposrednoj blizini ušća Makve u Lim - eksploatacija šljunka. U preostalom dijelu toka antropogeni pritisak slabi i sveden je na uticaje domaćinstava.
- Najizraženiji pritisak je u području Grnčara (Plav), koji se prvenstveno ogleda u eksploataciji šljunka, a tokovi vode preusmjereni što je dovelo do uništavanja mnogih prirodnih staništa i uticalo na faunu,tako da je rijeka Grnčar u periodu istraživanja bila potpuno uništena bez iakavog korita i matice.
- Neuređena odlagališta uz obale rijeka (Andrijevica, iznad magistrale u procjepu litica, Plav) kao i otpada i neuređena odlagališta građevinskog šuta.
- Nesavjesno eksploatisanje šumskog ekosistema-Šume molike, nesavjesno odlaganje otpada na neuređeno odlagalište opštine Plav kao i neodrživo eksploatisanje pjeska pritoka Plavskog jezera (koje vjerovatno utice na prošlogodisnje poplave).
- Uticaj koji je u ovom području registrovan na sisarske vrste jeste svakako, pretjeran i nelegalan lov. Litice Prokletija koje okružuju doline Grbaje i Ropojane kao i same doline, predstavljaju izuzetna staništa za mnoge sisarske vrste (izuzetna staniša za divokoze posebno), ali usled jakog antropogenog uticaja (ilegalna gradnja objekata i prevelika turistička posjećenost u ljetnjem period, ilegalan lov i eksploatisanje šumskog ekosistema) ove doline i njihova okolina su slabo naseljene krupnim sisarima. Smanjenjem antropogenog utcaja oblasti kontaktne i II zone NP Prokletije bi mogle da se samoodžavaju.

Podaci Agencije za 2011.god. - Stanje životne sredine u opštini Plav (posljednji Izvještaj) koji je pribavljen u toku izrade Analitičko - dokumentacione osnove Plana sadrže :
- Kvalitet voda Plavskog jezera,
- Pritoke Lima i Plavskog jezera,
- Biodiverzitet,
- Vrste sa spiska Habitat Direktive (Natura 2000),
- Invertebrate (beskičmenjaci),
- Opis staništa.

Podaci su dokumentovani kao materijal “Nulto stanje“ na koje je pribavljena saglasnost Agencije za zaštitu životne sredine.

Preduzete mjere

Opština Plav je uvidom u raspoloživu dokumentaciju i informacije preduzela određene mjere u ublažavanju pritisaka na životnu sredinu:

- usvojen Opšti plan zaštite od štetnog dejstva voda za vode od značaja za Opštinu Plav za period od 2012-2017.godine
- obezbjeđena su sredstva (Budžet za 2012) za izgradnju infrastrukture: vodovod, kanalizacija, kolektori, uređenje korita rijeka, zaštita od poplava, sanacija i održavanje jazeva, asfaltiranje ulica, održavanje ulica, rasvjeta, učešće u IPA projektima.
- u završnoj fazi je izrada Studije „Procjena predjela opštine Plav – šira oblast Plavskog jezera" ITEA d.o.o. Herceg Novi,
- urađena je Studija izvodljivosti za prečišćavanje otpadnih voda Opštine Plav „ENERGOPROJEKT"- Beograd, kao i glavni projekt čija se realizacija planira ove godine

Projekti koji se realizuju kao prioritetni projekti u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture u okviru javno privatnog partnerstva

(za 2012.god.shodno zaključcima Vlade Crne Gore donijetim na sjedinci održanoj 19.januara 2012.god.), u prioritetima su:

- Izgradnja regionalnog centra za upravljanje otpadom za opštine Berane, Andrijevica, Rožaje i Plav,
- Sanacija odlagališta otpada,

Opšti plan zaštite od štetnog dejstva voda za vode od značaja za Opštinu Plav za period od 2012- 2017

VII. PODACI O POREZIMA NA NEPOKRETNOSTIMA (PRIMARNI I SEKUNDARNI POREZI) I SVOJINSKI REŽIM NA ZEMLJIŠTU KOJE SE NALAZI NA TERITORIJI JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE (POVRŠINSKI I PROCENTUALNO)

Prema evidenciji Sekretarijata za privredu, razvoj i finansije , na teritoriji Plavske Opštine oporezuju se primarni i sekundarni objekti, u nastavku Vas obavještavamo o broju i svojinskom režimu pomenutih.

Ukupan broj oporezovanih nepokretnosti- objekti iznosi 10.475 ili ukupne površine 739.780 m2. Od tih 40 je sekundarni čija je površina iznosi 2.970 m2. Procenat sekundarnih u odnosu na ukupan broj nepokretnosti iznosi 0,38 %, dok u površini taj procenat iznosi 0,40%.

Pravna lica posjeduju 158 nepokretnosti što od ukupnog broja nepokretnosti iznosi 1,50%.

Broj oporezivih nepokretnosti –Zemljište koji se oporezuje iznosi 45.516 nepokretnosti, površina oporezivog zemljišta iznosi 260.000.097 m2.

Svojinski odnos, pravna lica posjeduju 197 nepokretnosti, što od ukupnog broja iznosi 0,43%. Fizička lica posjeduju 45.320 nepokretnosti.
Svojinski režim u procentima koja se odnosi na Pravna lica posjeduje 21.742.433 m2 ili 8.97%

Napomena:Ovim dopisom ne mogu se obuhvatiti nepokretnosti objekti i zemljišta na kojima je Vlasnik Opština Plav ili pripadaju Državi Crnoj Gori,te nepokretnostima koje u V listu pripadaju Ministarstvima već se dopis odnosi samo na oporezivi dio nepokretnosti.

SINTEZNA KARTA 1- grafički prikaz granica planskih dokumen

PLANIRANA PLANSKA DOKUMENTACIJA

Naziv Plana	Površina u ha (cca)
2.Detaljni urbanistički plan - Glavica	90
3.Detaljni urbanistički plan - Plavsko jezero	453
4.Detaljni urbanistički plan - Prnjavor	55
5.Detaljni urbanistički plan Centar - Vojno Selo	59
6.Detaljni urbanistički plan - Brezojevica	28
Ukupno	755

SINTEZNA KARTA 2- grafički prikaz granica donetih planskih dokumenata i planova u izradi

Planovi u izradi

Naziv Plana	Površina u ha (cca)
1.Detaljni urbanistički plan – Glavica-plan u izradi	površina razrađivanog prostora je 89,72 ha.
2.Detaljni urbanistički plan - Plavsko jezero- I faza realizacije-plan u izradi	Usvojena površina razrađivanog prostora je 57.42ha
3.Detaljni urbanistički plan – Prnjavor- I faza realizacije-plan u izradi	Usvojena površina razrađivanog prostora je 2.78ha

U odnosu na prethodni planski dokument predviđena je izrada tri nova DUP-a: DUP „Prnjavor" , DUP"Brezojevica" , DUP „Centar – Vojno Selo" .
Raniji DUP Rudo Polje je sada u granicama DUP Glavice, izmjenjene su i korigovane granice važećih DUP-ova .

Prioriteti:
Izrada novih DUP-ova sa napomenom da je za DUP Prnjavor neophodna izrada katastra zemljišta. Izmjena i usaglašavanje:DUP Jezero uz neophodnu izradu Studija zaštite Jezera (od nanosa i u cilju vrste proglašenja vrste zaštite), provjere u dijelu namjene OP – ostale površine koje bi se nakon toga valorizovale i utvrđivanja konačnog pojasa u kojem se ne mogu graditi objekti); DUP Centar, DUP Glavica

Detaljni urbanistički plan „Prnjavor" u Plavu – I faza izrade

Slika 1: Plan namene povšina

Detaljni urbanistički plan „Glavice“ u Plavu

Slika 2: Plan namene povšina

Detaljni urbanistički plan „Plavsko jezero“ u Plavu – I faza izrade

Slika 3: Plan namene povšina

Usvojen Plan	**Površina u ha (cca)**
1.Detaljni urbanistički plan - Centar	70
Detaljni urbanistički plan - Plavsko jezero- I faza realizacije-plan u izradi	57.42
Detaljni urbanistički plan – Prnjavor- I faza realizacije-plan u izradi	2.78

Izmena i dopuna DUP-a “Plav – Centar” u Plavu

Slika 4: Plan namene povšina

ANEX 16
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2018.GODINI
ZA OPŠTINU PLJEVLJA

IZVJEŠTAJ

O radovima vezanim za stanje uređenja prostora u 2018 godini

Izgradnja i održavanje seoske infrastrukture.

1. ***Izgradnja seoske putne infrastrukture*** *uglavnom je sadržabna u modernizaciji odnosno asfaltiranju makadamskih kolovoznih površina,i proboju novih putnih pravaca u mjestima gdje je to neophodno zbog uslova življenja u ruralnom području.*

Proboji puteva u 2018-oj godini izvršeni su u ukupnoj dužini oko 6,2km
- Put u Kotlinama MZ Srdanov grob 1,5km,
- Putevi u Beljkovićima MZ Maoče oko 2,5km,
- Put u Varinama MZ Kosanica 1,7km,
- Put u Orlji MZ Brvenica oko 0,5km.

Vrijednost radova na proboju puteva je 17.797,00€ sa uračunatim PDV-om

Modernizacija puteva ugradnjom asfaltnog kolovoznog zastora
- Kosanica –Bitine l = 680m1
- zaseok Paćevina (Kosanica) l = 250m1
- Kosanica-Varine l = 180m1
- Đuraševac-Premćani-Vaškovo l = 280m1
- Gunjačina glavica-Gotovuša l = 180m1
- Vraca-Poblaće l = 380m1

Zbog nepovoljnih vemenskih uslova radovi su prekinuti 22.10.2018 godine.
Vrijednost radova za modernizaciju gore navedenih putnih pravaca je 144.094,20 € ,sa uračunatim PDV-om.

2. ***održavanje seoske putne infrastrukture*** *uglavnom je sadržano u radu preduzeća za zaštitu i održavanje lokalnih puteva, dok se u manjem obimu angažuju i treća lica kao izvođači radova za obavljanje poslova koje pomenuto preduzeće nije u mogućnosti da uradi zbog tehničkih problema odnosno nedostatka odgovarajuće mehanizacije. Glavne aktivnosti ovog preduzeća su sanacija i presvlačenje puteva sa makadamskim kolovoznim zastorom, čišćenje snijega u zimskim uslovima, iskop i održavanje kanala, ugradnja i održavanje cjevastih propusta kao i niz raznih drugih aktivnosti za kojima se ukaže potreba.*

Sanacija puteva sa makadamskim kolovoznim zastorom

U svrhu sanacije puteva preduzeće Lokalni putevi Doo tokom 2018-e godine saniralo je oko 340 km makadamskih puteva pri čemu je ugrađeno 30.000m³ tampona. Dio potrebnog materijala za nasipanje je pripremljen u predhodnoj godini, dio materijala je pripremila i mehanizacija lokalnih puteva dok je izvjestan dio materijala obezbijeđen angažovanjem trećih lica za izvođenje radova. Tamponiranje je rađeno sopstvenom mehanizacijom i uz pomoć putarske službe a dijelom je imalo pomoći i angažovanjem mehanizacije Rudnika uglja. Ukupan finansijski iznos izdvojenih sredstava za rad preduzeća Lokalni putevi Doo za jedanaestomjesečni period **iznosio je 466.000,00€, dok je za Pripremljeni materijala** u dijelu koji je vršio izabrani izvođač radova (izabran po osnovu javnog poziva) **u količini od 10.402,06m³ izdvojeno sredstva u iznosu od 32.382,46€.**

Za radove na djelimičnom proširenju kolovoznih površina i rešavanje odvoda atmosferskih voda putem iskopa kanala i ugradnju oko trideset cjevastih propusta raznih poprečnih presjeka na lokalnim i nekategorisanim putevima utrošeno je------- **oko 16.000,00€**

U selu Rađevići MZ Boljanići izvršeno je uređenje stočne pijace što je finansijski iznosilo ---------- **4.186,40€**

Izgradnja i održavanje gradske komunalne infrastrukture

Angažovanje preduzeća DOO "Čistoća", sadržano je u raznim djelatnostima od kojih treba istaći:čišćenje i pranje gradskih saobraćajnica, zimsko održavanje gradskih saobraćajnica, čišćenje, košenje i grabljenje parkovskih i zelenih površina u gradu, održavanje parkovskih šuma i uličnih drvoreda, obnova i održavanje parkovskog mobilijara, uklanjanje i odvoz raznih vrsta nelegalno odloženog otpada, kao i druge vrste poslova koji nisu predviđeni a bitni su za funkcionisanje svakodnevnih potreba građana i zaštitu životne sredine. **Ukupna finansijska vrijednost za jedanaest mjeseci u 2018-oj godini izdvojena za realizaciju navedenih aktivnosti preduzeća DOO Čistoća Pljevlja iznosi oko---------- ---------- 560.000,00€.**

Obnavljanje vertikalne saobraćajne signalizacije na gradskim saobraćajnicama što je sadržano u nabavci i ugradnji saobraćajnih znakova, saobraćajnih ogledala i stubića za usmjeravanje saobraćaja kao i ugradnji istih finansijski je iznosilo----------**11.523,82€.**

Obilježavanje horizontalne saobraćajne signalizacije na gradskim saobraćajnicama je finansijski koštalo ----------**16.527,50€.**

Za nabavku opreme i potrošnog materijala, izgradnju nove i održavanje postojeće javne rasvjete izdvojena su sredstva u iznosu od ----------**33.000,00€.**

Održavanje groblja Ravni i grobalja na području grada koja nisu u upotrebi (groblje na Varoši i groblje ispod bolnice), iznosilo je ----------**41.500,00€.**

Za potrebu urednijeg i kvalitetnijeg snabdijevanja toplotnom energijom urađena je sanacija oko 220 metara toplovodne mreže, i ugradnja opreme u jednoj podstanici što je finansijski iznosilo oko ----------**60.000,00€.**

Na objektima gradske komunalne infrastructure što je realizovano kroz niz intervencija na vodovodnoj i kanalizacionoj mreži, potpornim zidovima stepeništima i drugim objektima kada se uglavnom intervenisalo u cilju rešavanja problema nastalih usled neriješenih tehničkih rešenja i pitanja pri gradnji objekata, popravke usled dotrajalosti instalacija i slično intervenisalo se po potrebi i za tu vrstu radova ukupno je uloženo ---------- ----------**54.500,00€.**

Za regulisanje odnosno upajanje kraka kanalizacionog kolektora iz Potrlice i naselja "iza pošte" i njegovo preusmjeravanje u glavni gradski kolektor prema Židovićima uložena su sredstva u vrijednosti ----------**8.032,44€.**

Sanacija gradskih saobraćajnica ugradnjom asfaltne mase

Radovi su izvođeni u sledećim ulicama:
-Kovačka 1.089,92m2
-Bobovska 908.75m2
-Njegoševa (gornji dio) 840.00m2
-Vase Čarapića 734.30m2
-Jovana Petrića-Varoš 680.64m2
-RVI 1.079,50m2
-Istarska 362.55m2

-Skerlićeva 1.477,80m2
-Principova 573.65m2
-Uprava prihoda-trotoar 76.50m2
-Dr.Sava Dimitrijevića – dio 365.40m2
-Mila Peruničića-dio 31.20m2
-Uroša Ružičića-dio 535.00m2
-Njegoševa (donji dio) 1.195.50m2
-Nikole Pašića-dio 139.82m2
-Narodne Revolucije (kod OŠ Boško Buha)-dio 211.00m2
-Mirka Pejatovića-dio 256.20m2
-II Proleterska 1.653,95m2
-Zlatiborska (put prema groblju Ravni)-na tamponu 1.000,00m2
-Parking iza expresa 673.50m2
-Tanasija Pejatovića-dio 235.40m2
-37 Divizije-dio 750.13m2
-Kožarska-dio 300.00m2
-Balibegovo brdo-Naselje Debela česma-na tamponu 400.00m2
-Skadarska (Gagovića imanje)-na tamponu 730.00m2
-Orjenska-dio na tamponu 150.00m2
-RVI-krak na tamponu 150.00m2
-Banijska-dio 144.55m2
-Užička-dio 195.91m2
-Sloba Dragaševića-dio 101.00m2
-Bjelopoljska-dio 118.80m2
-Šavnička-dio 281.90m2
-Raskrsnica Plužinske i Šavničke (kod škole)-dio 314.60m2
-Save Kovačevića-dio 76.92m2
-Đurđevdanska-dio 49.80m2
-Hamdije Šahimpašića (obilaznica)-dio 150.00m2
-Ševarska-dio 162.98m2
-Aleksandra Vukovića Vuka-krak 400.00m2
-Behaudina Selmanovića Selmana 1.730,00m2
-Karađorđeva-dio 342.75m2
-Budvanska-na tamponu 300.00m2
-Božidara Žugića-na tamponu 600.00m2
-Sanacija oštećenja u više ulica 592.65m2

Konačno, ugrađeno je **3 089,46 tona** asfalta i asfaltirano **22.162,57 m2** što ukupno finansijski iznosi ----------**299.768,74€ sa PDV-om.**

Sanacija krovova i fasada na stambenim objektima

Shodno programu rada Agencije za stambeno-poslovni fond doo Pljevlja a u cilju poboljšanja uslova življenja i stanovanja u 2018-oj.godini je izvršena sanacija fasada i krovnih pokrivača na sledećim objektima:

Fasade:

- st.zgrada u ul.II Proleterska GM3/2 (termofasada) .....13.427,02 €
- st.zgrada u ul.II Proleterska GM3/3 (termofasada) .....7.652,32 €
- st.zgrada u ul.II Proleterska GM3/1 (termofasada) .....16.077,38 €
- st.zgrada u ul.37 Divizije „Golubinja I“ br.21 (termofasada).....6.791,27 €
- st.zgrada u ul.37 Divizije „Golubinja I“ br.19 (termofasada).....6.222,95 €

- st.zgrada u ul.V.Jakića br.1 (termofasada).....11.678,17 €
- st.zgrada u ul.Drvarskoj br.56 i 58 (termofasada).....8.311,65 €
- st.zgrada u ul.V.Đenisijevića br.16 (termofasada)..... 8.294,22 €

∑ 78.454,98 €

Krovovi:

- st.zgrada u ul.Mila Peruničića „Blok B“ – ulaz III .....4.929,58 €
- st.zgrada u ul.Blaža Jovanovića „Golubinja II“ br.20.....5.592,09 €
- st.zgrada u ul.Gagovića imanje „Objekat A“ – ulaz 5.....6.293,59 €
- st.zgrada u ul.Kralja Petra I br.67.....7.821,46 €

∑ 24.636,72 €

Ukupna vrijednost navedenih radova finansijski je iznosila ----------**103.091,70 €**

II ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

1. Organizacija, korišćenje i namjena prostora po planskim dokumentima lokalne samouprave-pokrivenost teritorije lokalne samouprave planskim dokumentima

U 2018. godini sprovodila se važeća planska dokumentacija data u sljedećoj tabeli:

Red. broj	PLANSKI DOKUMENT	GODINA DONOŠENJA	OBRAĐIVAČ	POVRŠINA
1.	PUP opštine Pljevlja do 2020.godine	2011.(Sl.list CG- opštinski propisi br 11/11)	JUGINUS Beograd	1346km2
	Urbanistička razrada			**16222680.7642m2**
2.	DUP „Gornji Moćevac“ Izmjene i dopune	1982.(Službene novine opštine Pljevlja br 1/82)	RZUP Titograd	29,01 ha
3.	DUP „Barake I“	1982.(Službene novine opštine Pljevlja br 1/82)	RZUP Titograd	
4.	DUP „Moćevac“	2006.(Sl.list RCG- opštinski propisi br 5/06)	URBANPROJEKT Čačak	9ha2491m^2
5.	LSL “Otilovići”	2006.(Sl.list RCG- opštinski propisi br 36/06)	RZUP Podgorica	1ha 9.141m^2
6.	DUP „Avdovina I“	2006.(Sl.list RCG- opštinski propisi br 18/06)	URBANPROJEKT Čačak	13ha2347m^2
7.	DUP „Dolovi II“ Izmjene i dopune	2008.(Sl.list CG- opštinski propisi br 26/08)	JUGINUS Beograd	140.70ha
8.	DUP „Centar I“ Izmjene i dopune	2008. (Sl.list CG-opštinski propisi br 22/08)	URBANPROJEKT Čačak	7.36ha
9.	DUP „Ada“ Izmjene i dopune	2009.(Sl.list CG-opštinski propisi br 17/09)	URBANPROJEKT Čačak	18,16.00ha
10.	DUP „Podlipa“ Izmjene i dopune	2009.(Sl.list CG-opštinski propisi br 35/09)	URBANPROJEKT Čačak	23ha279m^2
11.	DUP „Dolovi IV“	2009.(Sl.list CG-opštinski propisi br 13/09)	JUGINUS Beograd	20,30.00ha
12.	DUP „Centar II“ Izmjene i dopune	2009. (Sl.list CG-opštinski propisi br 13/09)	URBANPROJEKT Čačak	14ha423m^2
13.	DUP „Radosavac“	2010. (Sl.list CG-opštinski propisi br 37/10)	JUGINUS Beograd	9.95ha
14.	DUP „Stražica“Izmjene i dopune	2011.(Sl.list CG-opštinski propisi br 3/12)	JUGINUS Beograd	23,39ha
15.	LSL „Trlica“	2011. (Sl.list CG-opštinski propisi br 11/11)	JUGINUS Beograd	63.00ha
16.	DUP „Stara čaršija“ Izmjene i dopune	2011. (Sl.list CG-opštinski propisi br 11/11)	JUGINUS Beograd	29.78ha
17.	DUP „Gorijevac“	2011. (Sl.list CG-opštinski propisi br 11/11)	URBANPROJEKT Čačak	9596.39m^2

18.	UP „Stara ciglana“	2011. (Sl.list CG-opštinski propisi br 22/11)	URBANPROJEKT Čačak	29253.33m^2
19.	DUP „Varoš“ Izmjene i dopune	2012.(Sl.list CG-opštinski propisi br. 14/12)	URBANPROJEKT Čačak	14.43ha
20.	DUP „Breznica“ Izmjene i dopune	2012.(Sl.list CG-opštinski propisi br. 14/12)	URBANPROJEKT Čačak	3.56ha
21.	DUP „Potrlica“ Izmjene i dopune	2013. (Sl.list CG-opštinski propisi br 21/13)	URBANPROJEKT Čačak	8ha 3405m^2
22.	LSL „Đulina Guka“	2014. (Sl.list CG-opštinski propisi br 7/14)	PLANING Nišić	7.1346ha
23.	DUP „Golubinja“	2014. (Sl.list CG-opštinski propisi br 7/14)	PLANING Nišić	38.643ha
24.	DUP „Bare I“	2014. (Sl.list CG-opštinski propisi br 16/14)	PLANING Nišić	2.61ha
25.	DUP „Dolovi III“ Izmjene i dopune	2015. (Sl.list CG-opštinski propisi br 13/15)	PLANING Nišić	10,80ha
26.	DUP „Mali logor“	2015. (Sl.list CG-opštinski propisi br 13/15)	URBANPROJEKT Čačak	59.73ha
27.	DUP „Veliki logor“	2015. (Sl.list CG-opštinski propisi br 13/15)	PLANING Nišić	20,77ha
28.	UP „Trg Patrijarha Varnave“	2015. (Sl.list CG-opštinski propisi br 13/15)	WINSOFT d.o.o. & MONTENEGRO d.o.o. Podgorica	15.55ha
29.	DUP „Dolovi I“	2015. (Sl.list CG-opštinski propisi br 13/15)	WINSOFT d.o.o. & MONTENEGRO d.o.o. Podgorica	18.99ha
30.	DUP „Balibegovo Brdo i Kupusište“	2016. (Sl.list CG-opštinski propisi br 32/16)	PLANING Nišić	0.44ha
31.	DUP „Komini“	2016.(Sl.list CG-opštinski propisi br 48/16)	„Arhiplan CG“ d.o.o. Podgorica	6.02ha
32.	Prostorni plan posebne namjene za Durmitorsko područje	2016. (»Sl.list CG« br 47/16)		
33.	Detaljni prostorni plan za Termoelektranu Pljevlja	2016. (»Sl.list CG« br 38/16)		
34.	Detaljni prostorni plan za koridor dalekovoda 400KV sa optičkim kablom od Crnogorskog primorja do Pljevalja i podmorski kabal 500KV sa optičkim kablom Italija – Crna Gora	2011. (»Sl.list CG« br 47/11)		

2. Sintezna karta je data kao poseban prilog u Auto Cad-u sa grafičkim prikazom donijetih/važećih planskih dokumenata i planskih dokumenata koji su u fazi izrade.

3. Osnov korišćenja zemljišta (svojina, korišćenje, zakup) – grafički prikaz

Lokalna samouprava još uvijek ne raspolaže sa ovim podacima. Isti postoje jedino u Upravi za nekretnine – područna jednica Pljevlja ali ne kao grafički prikaz.

4. Poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja i dr. – pregled

Podaci su dati u prilogu broj 5. **PREGLED** koji sadrži Analizu i ocjenu postojećeg stanja u opštini Pljevlja.

5. Demografska kretanja

Podaci su dati u prilogu broj 5. **PREGLED** koji sadrži Analizu i ocjenu postojećeg stanja u opštini Pljevlja.

6. Sprovođenje podzakonskih akata (obaveze iz Zakona, efekti.)

U dijelu praćenja stanja u prostoru priprema se dokumentaciona osnova o prostoru. Vlada Crne Gore je donijela Uredbu o sadržaju i načinu vođenja dokumentacione osnove i informacionog sistema o prostoru. U opštini Pljevlja još nije formirana dokumentaciona osnova u cjelini, već se na njenoj izradi i ažuriranju radi. Informacioni sistem o prostoru nije formiran, već Sekretarijat za uređenje prostora, najznačajnije informacije iz oblasti uređenja prostora objavljuje na sajtu jedinice lokalne samouprave www.pljevlja.me, a naročito i obavezno Odluke i izvještaje propisane Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata.

Program uređenja prostora za 2018.godinu je donijet na sjednici Skupštine opštine Pljevlja početkom 2018godine.

Na snazi su: Odluka o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta (Sl. list CG-opštinski propisi broj 17/12), Odluka o privremenim objektima (Sl. List CG – opštinski propisi broj 27/15), Odluka o pomoćnim objektima (Sl. List CG – opštinski propisi broj 27/15) i Odluka o izmjenama i dopunama odluke o komunalnom uređenju grada (Sl. list CG-opštinski propisi broj 37/08, 2/10, 22/11 i 18/15).

7. Izdati utu, građevinske dozvole, upotrebne dozvole

Podaci su dati tabelarno u posebnim prilozima.

8. Privremeni objekti iz nadležnosti lokalne samouprave (član 177 Zakona)

Podaci su dati tabelarno u posebnim prilozima.

9. Detaljna analiza investicionih potencijala bazirana na važećim planskim dokumentima, sa posebnim osvrtom na:

- infrastrukturne objekte
- turističke komplekse
- stambene komplekse
- trgovačke sadržaje-poslovne komplekse

Najznačajniji investicioni potencijali su:

1. Izgradnja II bloka TE.
2. Izgradnja cementare u Otilovićima. Ista je planirana LSL „Otilovići“. Procijenjena vrijednost izgradnje je 240 000 000.00€.
3. Izgradnja hidroelektrane na postojećoj brani jezera Otilovići i izgradnja malih HE na toku Ćehotine nizvodno od grada.
4. Proizvodnja građevinskog kamena u Bušnjima, Rajčevom Brdu i Otilovićima.
5. Rekonstrukcija fabričkog pogona Vektre Jakić sa pratećim sadržajima.

Od infrastrukturnih komunalnih objekata lokalnog značaja izdvaja se:

1. Izgradnja gradske kotlarnice;
2. Rekonstrukcija postrojenja za preradu pitke vode „Pliješ“ i izgradnja postrojenja pitke vode Breznica i Bogiševac;
3. Rekonstrukcija dovodnog vodovoda za grad Pljevlja;

4. Izgradnja i rekonstrukcija distributivne vodovodne mreže zbog velikih gubitaka u postojećoj mreži;
5. Regulacija korita rijeke Ćehotine.
6. Izgradnja zapadne zaobilaznice.
7. Izgradnja i rekonstrukcija više gradskih saobraćajnica.
8. Izgradnja regionalnog puta Kosanica-Glibaći-Bobovo-granica sa RS.

Od potencijala u oblasti turizma izdvaja se:

1. Desna obala Tare koja je dijelom obuhvaćena PPPPN „Nacionalni park Durmitor“ i predstavlja turistički potencijal.
2. Područje Kosanice sa mogućnošću izgradnje žičara i sa ski liftom na Crnom vrhu kao i područje planine Ljubišnje kao potencijala za sportsko-rekreativne sadržaje.
3. Lovni turizam na području opštine Pljevlja.

III SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

Prostor je i dalje ugrožen kroz bespravnu gradnju, uzurpaciju i zagađenje.

Uzroci bespravne gradnje su mnogostruki, počev od socijalnih, ekonomskih, sveukupnih društvenih, pojedinačnih, institucionalnih.

Inspekcijski nadzor djeluje preventivno na sve korisnike prostora, posebno na potencijalne počinioce nezakonitih postupanja – radi čega predstavlja značajnu fazu sistema uređenja prostora, jer se tim nadzorom obezbjeđuje zakonito donošenje i sprovođenje planskih dokumenata i izgradnja objekata.

Stoga se inspekcijski nadzor mora obavljati kontinuirano, efikasno i efektivno, u skladu sa zakonom i u punom kapacitetu nadležnih inspekcija.

Problemi na uređenju i upravljanju prostorom su sljedeći:
- nedostatak ažurnih geodetskih i katastarskih podloga i podataka, kao i katastra nadzemne i podzemne infrastrukture;
- stalna promjena zakonskih propisa što stvara pravnu nesigurnost svih aktera;
- priprema građevinskog zemljišta posebno kada je potrebna eksproprijacija dosta usporava proces uređenja prostora;
- bespravna gradnja osim što umnogome usložnjava proces planiranja i ruši kvalitetne koncepte, troškove komunalnog opremanja prebacuje na one aktere koji grade u skladu sa zakonom;
- nedovoljni kadrovski potencijali i institucionalna organizovanost inspekcijskih organa;
- nedostaju kriterijumi, pokazatelji i indikatori za praćenje stanja i promjena u prostoru;
- spori sudski postupci vezani za vlasništvo zemljišta.

U gradu su naročito izraženi sljedeći problemi:
- gubici u gradskoj vodovodnoj mreži pa samim tim i otežano kvalitetno snabdijevanje stanovništva hemijski i bakteriološki ispravnom vodom;
- stalni kvarovi na mreži usled čega dolazi do degradacije saobraćajne infrastrukture;
- velika zagađenost vazduha i vode;
- nedostatak novog sistema toplifikacije sa novog toplotnog izvora za čije objekte i koridore je rezervisan prostor u postojećoj planskoj dokumentaciji;
- nepostojanje sanitarne deponije;
- neriješeno pitanje problema industrijskog otpada;

- nedovoljna izgrađenost atmosferske kanalizacije usled čega se prilikom intenzivnih padavina javljaju česte poplave koje pričinjavaju štete;
- nedovoljni gabariti gradskih saobraćajnica koji onemogućavaju normalnu frekvenciju saobraćaja a time se ugrožava i saobraćaj pješaka;
- nedovoljan broj parking mjesta u skoro svim dijelovima grada;
- nedostatak javne rasvjete u svim dijelovima grada;
- nedostatak blokovskog zelenila naročito u novim naseljima.

Naročito je dotrajala seoska elektro mreža koja je u većini slučajeva starija od trideset godina i ne posjeduje potrebne kapacitete u ovom trenutku.

Nadležene institucije treba da urade kvalititeno gazdovanje šumama s obzirom da je 60% crnogorskih šuma u opštini Pljevlja.

Zaključno sa 01.12.2018.godine urađena su 35+3 Aneksa za komunalno opremanje privremenih i trajnih objekata pri čemu je ugovoren ukupan iznos naknade za privremene objekte od 14.185,41eura i 110.350,81eura za trajne objekte.

Primarna izvorišta su kraška izvorišta u rejonu Odžaka i jezero Otilovići. U skladu sa Zakonom o vodama kroz odgovarajuću plansku dokumentaciju će se donijeti odgovarajuće mjere zaštite vodoizvorišta.

Saradnja sa međunarodnim finansijskim organizacijama se odvija preko Vlade CG i za opštinu Pljevlja.

V ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

Saglasno zakonskim odredbama da svako ima pravo da bude obaviješten o poslovima uređenja prostora i izgradnje objekata i da daje inicijative i mišljenja, građani se redovno informišu kroz medije i preko sajta opštine.

Najveća zainteresovanost korisnika prostora odnosi se na novu stambenu izgradnju (stanovanje sa djelatnostima) a nešto niži procenat zahtjeva je za dogradnju, nadogradnju i legalizaciju individualnih porodičnih stambenih objekata.

Zainteresovanost za objekte od opšteg interesa i za javne sadržaje najviše iskazuju državni i opštinski organi.

Treba napomenuti da se i u 2018. godini nastavila stagnacija u dostavi i iskazivanju potreba i zahtjeva korisnika prostora.

Iskazane potrebe korisnika prostora, su prije svega:

- izgradnja gradske toplane i toplifikacija grada;
- rekonstrukcija postrojenja za prečišćavanje pitke vode Pliješ i izgradnja postrojenja pitke vode Breznica i Bogiševac;
- rekonstrukcija kompletnog distributivnog vodovodnog sustema;
- izgradnja II bloka TE;
- izgradnja malih hidroelektrana na Ćehotini;
- izgradnja ekonomskih objekata u funkciji poljoprivrede;
- razvoj turističkih kapaciteta (kanjon Tare);
- zahtjevi za lokacijama na državnom zemljištu za izgradnju porodičnih stambenih objekata, magacinskih prostora, skladišta itd.;
- izgradnja novih seoskih puteva, prekategorizacija i sanacija postojećih opštinskih puteva;
- izgradnja i rekonstrukcija seoskih vodovoda.

IZDATI UTU U 2018. GODINI

1.	ZORAN OSTOJIĆ DUP „Stražica“ Izmjene i dopune UP broj	Izgradnja Kat.p.br. KO Pljevlja	04.01.2017.	352-1/2018-1		Odustanak od zahtejva od 15.01.2018.
2.	MILOMIR KOTLAJA DUP „BB i K“ UP broj 08	Izgradnja stambenog objekta Pgbr=216.64m2, spratnosti P+Pk (prizemlje+potkrovlje) Kat.p.br. 5564 KO Pljevlja	11.01.2017.	352-2/2018-1	07.02.2018.	
3.	ĆOSOVIĆ VLADAN i DRAGAN DUP „Dolovi II“ Izmjene i dopune UP broj 254	Izgradnja stambenog objekta spratnosti P+1+Pk Kat.p.br. 5647 KO Pljevlja	16.01.2017.	352-3/2018-1	19.02.2018.	
4.	NURIJA PILAV DUP „ UP broj	Izgradnja objekta Kat.p.br. 5873 KO Pljevlja	16.01.2017.	352-4/2018-1		Obavještenje od 31.01.2018. da ne može
5.	MARKO BJEKOVIĆ DUP „Bare I“ UP broj 138	Izgradnja stambeno poslovnog objekta, spratnosti Su+P+2+Pk Kat.p.br. 3639 KO Pljevlja	18.01.2017.	352-5/2018-1	19.02.2018.	Odustanak od 19.03.2018.
6.	MITAR OSTOJIĆ DUP „Potrlica“ Izmjehne i dopune UP broj 251 - dio	Izgradnja porodičnog objekta Pbr=208.00 m2, spratnosti P+2 (prizemlje+2 sprata) i Kat.p.br. 6095/1KO Pljevlja	22.01.2017.	352-6/2018-1	07.05.2018.	
7.	DOO „GORA“ ŽB PUP	Izgradnja farme za uzgoj koza maxPbr=4145 m2, spratnosti P+Pk (prizemlje+potkrovlje) Kat.p.br. 2144, 2145/3 i dio 2147 KO Pljevlja	25.01.2018.	352-7/2018-1	13.03.2018.	
8.	DOO „TERMOMONT“ -PV DUP „Stražica“ Izmjene i dopune	Dogradnja stambenog sprata na stambeno poslovnom objektu površine u osnovi 140.00 m2, spratnosti P+4 (prizemlje+4 sprata) i Kat.p.br. 2865, 2866/1 i 2866/2 KO Pljevlja	25.01.2018.	352-8/2018-1		Obavještenje od 15.02.2018. da ne može
9.	SAŠA PAVLOVIĆ PUP	Izgradnja porodičnog stambenog objekta Kat.p.br. 5720/49 KO Pljevlja	26.01.2018.	352-9/2018-1	07.02.2018. UVJERENJE	
10.	SADKA KAROVIĆ DUP „Breznica“ Izmjene i dopune UP broj 104	Rekonstrukcija porodičnog stambenog objekta Pbr=78.00m2, spratnosti P+1 Kat.p.br. 1725 KO Pljevlja	01.02.2018.	352-10/2018-1	06.03.2018.	

11.	NEDŽAD KRIJEŠTORAC	Izgradnja porodičnog stambenog objekta Pomax=100.00m2, spratnosti P+1+Pk Kat.p.br. 1725 KO Pljevlja	01.02.2018.	352-11/2018-1		Odustanak od 06.03.2018.
12.	HAJRUDIN TABAKOVIĆ	Izgradnja porodičnog stambenog objekta Pomax=100.00m2, spratnosti P+1+Pk Kat.p.br. 1725 KO Pljevlja	13.02.2018.	352-12/2018-1		Obavještenje od 20.02.2018.
13.	BOJAN SERATLIĆ DUP „Centar II“ Izmjene i dopune UP 2404, UP 2405 i dio UP 2406	Izgradnja porodičnog stambenog objekta Pbgp=565.03m2, spratnosti P+2+Pk Kat.p.br. 1892 KO Pljevlja	14.02.2018.	352-13/2018-1	19.03.2018.	
14.	BOJAN ANĐELIĆ DUP „Dolovi II“ Izmjene i dopune	Izgradnja porodičnog stambenog objekta Pbrmax=554.40m2, spratnosti P+2+Pk Kat.p.br. 5648/3 KO Pljevlja	16.02.2018.	352-14/2018-1	22.03.2018.	
15.	MIOMIR KOTLAJA DUP „Dolovi II“ Izmjene i dopune	Izgradnja stambenog objekta Pgbr=580.00m2, spratnosti P+2+Pk (prizemlje+2 sprata+potkrovlje) Kat.p.br. 5648/4 KO Pljevlja	23.02.2018.	352-15/2018-1	16.05.2018.	
16.	DOO CENTAR ZA SPORT I REKREACIJU DUP „Ada“ Izmjene i dopune Dio UP 2.50	Izgradnja rasvjete gradskog stadiona Kat.p.br. 20, 19/1, 19/4, 132/1, 4607, 5 4602 KO Pljevlja	05.03.2018.	352-16/2018-1	03.04.2018.	
17.	AD „PROLJEĆE COMMERCE“ DUP „Centar I“ Izmjene i dopune UP broj	Ugradnja kalorimetara Kat.p.br. 5564 KO Pljevlja	09.03.2018.	352-17/2018-1		Obavještenje od 21.03.2018. da ne može
18.	VLADA CG UPRAVA ZA IMOVIINU PUP	Granični prelaz „Ranče“ Kat.p.br. 137, 138, 139, 140, 141, 142, 144, 148, 149, 893/1, 1484 i 2104 KO Pljevlja	14.03.2018. 11.07.2018. 20.11.2018.- dopuna utu	352-18/2018-1	20.04.2018. 25.07.2018. 04.1.22018.	
19.	UPRAVA ZA ŠUME CG PUP	Izgradnja objekta u fiji šumske privrede, max u osnovi 100m2, spratnosti P+1 Kat.p.br. 90 i 91 KO Boljanići	15.03.2018.	352-19/2018-1	25.04.2018. 16.11.2018.	
20.	MARKO BJEKOVIĆ DUP „Bare I“ UP broj 138	Izgradnja stambeno poslovnog objekta, spratnosti Su+P+2+Pk Kat.p.br. 3639 KO Pljevlja	19.03.2017.	352-21/2018-1	12.04.2018.	

21.	SULEJMAN KATANA DUP „Moćevac“	Rekonstrukcija podesta i stepeništa na postojećem stambenom objektu Kat.p.br. 263/1 KO Pljevlja	19.03.2017.	352-22/2018-1	04.04.2018. obavještenje	
22.	SADKA KAROVIĆ DUP „Breznica“Izmjene i dopune UP broj 104	Izgradnja stambenog objekta, spratnosti P+1 Kat.p.br. 1725 KO Pljevlja	22.03.2017.	352-23/2018-1	16.04.2018.	
23.	ZORAN ŠILJAK DUP „Breznica“ UP broj	Izgradnja stambeno poslovnog objekta, spratnosti Su+P+2+Pk Kat.p.br. 3639 KO Pljevlja	26.03.2017.	352-24/2018-1		Odustanak od 18.04.2018.
24.	SADIK CIGULJIN DUP „Bare I“ UP broj 236	Izgradnja stambeno poslovnog objekta, spratnosti Su+P+2+Pk Kat.p.br. 3639 KO Pljevlja	26.03.2018.	352-25/2018-1	04.06.2018.	
25.	SLAVIŠA PETROVIĆ PUP	Pretvaranje pomoćnog objekta u poslovni Kat.p.br. 310/2 KO Šumani I	27.03.2018.	352-26/2018-1		Obavještenje od 17.04.2018. da ne može
26.	MIRKO PETROVIĆ PUP	Izgradnja objekta, Kat.p.br. 1257 KO Kosanica	27.03.2018.	352-27/2018-1		Obavještenje od 13.04.2018. da ne može
27.	VUKOVIĆ NOVAK PUP	Izgradnjaekonomskog objekta poljoprivrednog domaćinstva, spratnosti P+Pk Kat.p.br. 671 KO Glibaći	29.03.2018.	352-28/2018-1	17.04.2018.	
28.	LAKETIĆ ZDRAVKO PUP	Izgradnjaekonomskog objekta poljoprivrednog domaćinstva, spratnosti P+Pk Kat.p.br. 940 KO Glibaći	30.03.2018.	352-29/2018-1	18.04.2018.	
29.	MACANOVIĆ VUČETA PUP	Izgradnjaekonomskog objekta poljoprivrednog domaćinstva, spratnosti P+Pk Kat.p.br. 576 KO Glibaći	30.03.2018.	352-29/2018-1	18.04.2018.	
30.	ZINDOVIĆ VUKOSAV PUP	Izgradnja objekta, Kat.p.br. 362/1 KO Gibaći	30.03.2018.	352-31/2018-1		Obavještenje od 13.04.2018. da ne može
31.	RADOSLAV STANIĆ PUP	Izgradnja ekonomskog objekta u fiji poljoprivrede, spratnosti P+Pk Kat.p.br. 2292 KO Gradac	03.04.2018.	352-32/2018-1	16.04.2018.	
32.	ZUMRA ĐURĐEVIĆ PUP UP broj	Izgradnja stambeno poslovnog objekta, spratnosti Su+P+2+Pk Kat.p.br. 3639 KO Pljevlja	10.04.2018.	352-33/2018-1		Obavještenje od 18.04.2018. da ne može

33.	ABDULAHMAN LJUMIĆ DUP „Centar II“ Izmjene i dopune UP broj 305	Izgradnja stambenog objekta, spratnosti P+Pk Kat.p.br. 643 KO Pljevlja	11.04.2018.	352-34/2018-1	23.05.2018.	
34.	MILORAD VUKOVIĆ PUP	Izgradnja ekonomskog objekta u fiji poljoprivrede, spratnosti P+Pk Kat.p.br. 257 KO Zmajevac	16.04.2018.	352-35/2018-1	26.04.2018.	
35.	SAŠA BJEKOVIĆ PUP	Izgradnja poslovnog objekta – auto placa, spratnosti P+Pk Kat.p.br. 618/2 KO Šumane II	16.04.2018.	352-36/2018-1	09.05.2018.	
36.	AGRO KOOPERATIVA „DOGANJE“ PUP	Izgradnja ekonomskog objekta u fiji poljoprivrede, spratnosti P+1+Pk Kat.p.br. 5720/1 KO Pljevlja	18.04.2018.	352-37/2018-1	09.05.2018.	
37.	STOJAN ČABARKAPA PUP	Izgradnja ekonomskog objekta poljoprivrednog domaćinstva, spratnosti P+Pk Kat.p.br. 1258 i 1332 KO Gradina	24.04.2018.	352-38/2018-1	08.05.2018. 07.08.2018.	
38.	VELJKO OSTOJIĆ PUP	Izgradnja objekta	25.04.2018.	352-39/2018-1		Odustanak od 29.05.2018.
39.	PETROVSKA NADA DUP „Centar I“ Izmjene i dopune	Izgradnja privremenog objekta Kat.p.br. 2487 KO Pljevlja	26.04.2018.	352-40/2018-1		Obavještenje od 23.05.2018. da ne može
40.	DRAGOSLAV JOKNIĆ PUP	Izgradnja ekonomskog objekta poljoprivrednog domaćinstva, spratnosti P+1+Pk Kat.p.br. 226/1 KO Židovići I	26.04.2018.	352-41/2018-1	07.05.2018.	
41.	ZUMRA ĐURĐEVIĆ PPPN Nacionalni park Durmitor	Izgradnja ekonomskog objekta poljoprivrednog domaćinstva, spratnosti Su+P+2+Pk Kat.p.br. 231 KO Lever Tara	27.04.2018.	352-42/2018-1	14.05.2018.	
42.	ŽELJKO DRAGAŠ PUP	Izgradnja ekonomskog objekta poljoprivrednog domaćinstva, spratnosti P+Pk Kat.p.br. 3374 KO Kruševo	30.04.2018.	352-43/2018-1	08.05.2018.	
43.	MILENKO BEZAREVIĆ DUP „Golubinja“ Up 12	Promjena namjene stambenog u poslovni prostor, spratnosti P Kat.p.br. 2525 KO Pljevlja	08.05.2018.	352-44/2018-1	11.06.2018.	

44.	ŽELJKO VEMIĆ PUP	Izgradnja ekonomskog objekta poljoprivrednog domaćinstva, spratnosti P+Pk Kat.p.br. 882 KO Katun	09.05.2018.	352-45/2018-1	10.05.2018.	
45.	STANIĆ MILIJA DUP „Dolovi II“ Izmjene i dopune Dio UP broj 90	Izgradnja objekta porodičnog stanovanja, spratnosti P+Pk Kat.p.br. 5267/6 KO Pljevlja	10.05.2018.	352-46/2018-1	15.06.2018.	
46.	MIRKO TOŠIĆ PUP	Izgradnja ekonomskog objekta poljoprivrednog domaćinstva, spratnosti P+Pk Kat.p.br. 2144/1KO Rađevići	09.05.2018.	352-47/2018-1	15.05.2018.	
47.	DOO „VEKTRA MONTENEGRO“ PUP	Eksploatacija tehničko građevinskog kamena iz ležišta „Bušnje“ Kat.p.br. 2011, 2012/2 i 2275/2 KO Židovići II	14.05.2018.	352-48/2018-1	18.07.2018.	Proslijeđeno 17.05.2018. MORTU Vraćeno 06.06.2018.
48.	MILOŠ NOVOVIĆ PUP	Izgradnja pomoćnog objekta, spratnosti P Kat.p.br. 1072/2 KO Židovići I	04.06.2018.	352-49/2018-1		Obavještenje od 09.08.2018. da ne može
49.	DIREKCIJA ZA IZGRADNJU I INVESTICIJE DUP „BB i Kupusište“	Izgradnja stepeništa Kat.p.br. 5497 i dio 5498 KO Pljevlja	05.06.2018.	352-50/2018-1	30.07.2018.	
50.	ENES HEKALO DUP „Gorijevac“	Izgradnja ekonomskog objekta poljoprivrednog domaćinstva, spratnosti P+Pk Kat.p.br. 2144/1KO Rađevići	12.06.2018.	352-51/2018-1	Obavještenje od 18.06.2018. da postoje utu	
51.	MILOSAV ČEPIĆ PUP	Izgradnja stambenog objekta, spratnosti P+1+Pk Kat.p.br. 1137 KO Glisnica	19.06.2018.	352-54/2018-1	25.06.2018.	
52.	DIREKCIJA ZA IZGRADNJU I INVESTICIJE DUP „Potrlica“ Izmjene i dopune	Izgradnja prilazne saobraćajnice na zaobilaznicu PV - Prijepolje	22.06.2018.	352-55/2018-1	16.07.2018.	
53.	MIRSADA LJUMIĆ DUP „Ada“ Izmjene i dopune	Izgradnja stambenog objekta, spratnosti P+1+Pk Kat.p.br. 1137 KO Pljevlja	03.07.2018.	352-56/2018-1	12.07.2018.	
54.	SUVAD ČUTURIĆ DUP „Bare I“ UP 1 dio	Izgradnja objekta centranih djelatnosti, spratnosti Su+P+1+Pk Kat.p.br. 3122 KO Pljevlja	04.07.2018.	352-57/2018-1	03.08.2018.	
55.	„TIM COMPANY“ DOO PUP	Eksploatacija kamena „Rajčevo Brdo“ Kat.p.br. KO	10.07.2018.	352-58/2018-1		Odustanak od 12.09.2018.

56.	„TIM COMPANY“ DOO PUP	Eksploatacija kamena „Otilovići“ Kat.p.br. KO	10.07.2018.	352-59/2018-1		Odustanak od 12.09.2018.
57.	JASMIN PELIDIJA DUP „Centar II“ Izmjene i dopune	Izgradnja pomoćnog objekta Kat.p.br. 1498/2 KO Pljevlja	10.07.2018.	352-60/2018-1		Obavještenje od 01.08.2018. da ne može
58.	DANKA PUŠONJA PUP	Izgradnja stambenog objekta porodičnog stanovanja Kat.p.br. 1535/2 KO Rađevići	19.07.2018.	351-172/2018-1	19.07.2018.	
59.	JUOŠ „DUŠAN IVOVIĆ“ PUP	Izgradnja škole Kat.p.br. 889/1 KO Bujaci	24.07.2018.	351-61/2018-1	14.08.2018.	
60.	AMER KAHVEDŽIĆ DUP „Centar II“ Izmjene i dopune Dio U broj 721	Izgradnja objekta porodičnog stanovanja Kat.p.br. 1500 KO Pljevlja	24.07.2018.	352-62/2018-1	25.09.2018.	
61.	ADNAN HRAPOVIĆ PUP	Izgradnja pomoćnog objekta Kat.p.br. 1500 KO Pljevlja	25.07.2018.	351-176/2018-1		Uvjerenje da imaju utu od 31.07.2018.
62.	MILUNKA AN̄ĐELIĆ DUP „Centar II“ Izmjene i dopune	Rekonstrukcija porodičnog stambenog objekta Kat.p.br. 1776 KO Pljevlja	10.08.2018.	351-184/2018-1	20.08.2018. uvjerenje	Uvjerenje da imaju utu od 25.06.2014.
63.	ZORICA RAIČEVIĆ PUP	Izgradnja pomoćnog objekta Kat.p.br. 267/23 KO Potoci I	10.08.2018.	352-63/2018-1		Obavještenje od 27.08.2018. da ne može
64.	ENERGOS DOO DUP „Avdovina I“ UP broj 52	Izgradnja objekta višeporodičnog stanovanja Kat.p.br. 2937 i 4647 KO Pljevlja	13.08.2018.	352-64/2018-1	24.09.2018.	
65.	DIREKCIJA ZA IZGRADNJU I INVESTICIJE DUP „Dolovi I“	Izgradnja prilaznog puta do UP broj 46, 47, 51 i 53 u DUP-u „Dolovi I“	16.08.2018.	352-65/2018-1	29.08.2018.	
66.	VIDAN JAKIĆ	Izgradnja ograde Kat.p.br. 697/1 KO Zekavice	16.08.2018.	352-66/2018-1		Odustanak od 16.08.2018.
67.	SLAVOJKA ZINDOVIĆ	Izgradnja ekonomskog objekta poljoprivrednog domaćinstva-osočna jama Kat.p.br. 1282 KO Obarde	20.08.2018.	352-67/2018-1	17.09.2018.	
68.	LJUBIŠA RADULOVIĆ DUP „Dolovi IV“ UP 3.10 dio UP 4.10 UP 5.10 dio UP 6.10 UP 7.10 dio	Izgradnja objekta porodičnog stanovanja Kat.p.br. 806/1, 807, 808/1 KO Pljevlja	23.08.2018.	352-68/2018-1	10.10.2018.	

69.	IZET MEMIĆ	Promjena namjene privremenog objekta u pomoćni Kat.p.br. KO	29.08.2018.	352-69/2018-1		Obavještenje od 31.08.2018. da ne može
70.	VELIZAR LAZAREVIĆ	Promjena namjene privremenog objekta u pomoćni Kat.p.br. 765 KO Pljevlja	29.08.2018.	352-70/2018-1		Obavještenje od 27.09.2018. da ne može
71.	ČAVIĆ ČEDOMIR PUP	Izgradnja pomoćnog objekta Kat.p.br. KO Kruševo	03.09.2018.	352-71/2018-1		Obavještenje od 04.10.2018. da ne može
72.	ZLATKO ŠLJUKIĆ „TILIA“ DOO Pljevlja DUP „Gorijevac“	Izgradnja objekta CD na UP 30 Kat.p.br. 3959 KO Pljevlja	11.09.2018.	352-72/2018-1	19.11.2018.	Odustanak od 10.10.2018.
73.	„TIM COMPANY“ D.O.O. PUP Opštine Pljevja do 2020.godine	Eksploatacija nemetalične mineralne sirovine tehničko građevinskog kamena iz ležišta „Otilovići“ Kat.p.br. 97, 98/2, 99/2 i 103/3 KO Otilovići	12.09.2018.	352-73/2018-1	13.09.2018.	
74.	„TIM COMPANY“ D.O.O. PUP	Eksploatacija nemetalične mineralne sirovine tehničko građevinskog kamena iz ležišta „Rajčevo brdo“ Kat.p.br. 2536/2, 2536/3, 2536/4, 2536/5, 2540, 2541/2, 2544/4 i 2544/5 KO Crljenice	12.09.2018. 20.11.2018.-dopuna utu	352-74/2018-1	13.09.2018. 12.12.2018.	
75.	BLAGOJE LACMAN PUP	Izgradnja stambenog objekta Kat.p.br. 869 KO Kruševo	12.09.2018.	352-75/2018-1	22.10.2018.	
76.	VUKOVIĆ NENAD PUP	Izgradnja porodično stambneog objekta Kat.p.br. 3157/2 KO Jugovo	19.09.2018.	352-77/2018-1	08.10.2018.	
77.	SMAIL – SMAJO SOFTIĆ DUP „Moćevac“	Izgradnja stambenog objekta Kat.p.br. 211/1 KO Pljevlja	20.09.2018.	352-78/2018-1		Obavještenje od 04.10.2018. da ne može
78.	CEDIS DUP „Potrlica“ Izmjene i dopune	Izgradnja nn 10 kV kabovskog voda i SSRO Kat.p.br. 5985, 5984, 5988/1, 5988/2, 5988/3, 5988/8, 4816/1, 4816/6 i 6001 KO Pljevlja	20.09.2018.	352-79/2018-1	04.10.2018.	
79.	IVANKA MAŠKOVIĆ DUP „Moćevac“	Dogradnja stambenog objekta Kat.p.br. 532 KO Pljevlja	24.09.2018.	352-80/2018-1		Obavještenje od 28.09.2018. da ne može
80.	ENERGOS DOO Ul. N. Revolucije DUP „Avdovina I“	Rekonstrukcija pomoćnog objekta	25.09.2018.	352-81/2018-1		Odustanak 28.09.2018.

81.	GOLUBOVIĆ ZORAN PUP	Izgradnja stambenog objekta Kat.p.br. 25 KO Crni Vrh	26.09.2018.	352-82/2018-1	09.10.2018.	
82.	RASEMA NAHODOVIĆ DUP „Gornji Moćevac“	Izgradnja stambenog objekta Kat.p.br. 734 KO Pljevlja	03.10.2018.	352-83/2018-1		Obavještenje od 19.10.2018. da ne može
83.	DOO „LEOMANI MAŠINE BAU“ PUP	Izgradnja pomoćnog objekta Po=30.00m2, spratnosti P (prizemlje) Kat.p.br. 1191/2 KO Židovići II	17.10.2018.	352-85/2018-1	16.11.2018.	
84.	CG TELEKOM A.D.	Rekonstrukcija tk mreže u ul. Podgoričkoj i N. Revolucije	29.10.2018.	352-86/2018-1		Obavještenje od 12.11.2018. da ne može
85.	ERVIN DŽAKIĆ DUP „Bare I“	Izgradnja objekta Pbr=35m2, spratnosti P Kat.p.br. 3270 KO Pljevlja	08.11.2018.	352-87/2018-1		Odustanak od zahtjeva od 11.12.2018.
86.	MILE DANILOVIĆ PUP	Izgradnja porodičnog stambenog objekta Kat.p.br. 3157 KO Jugovo	09.11.2018.	352-88/2018-1	17.12.2018.	
87.	DUŠKO ČEPIĆ PUP	Obavljanje eksploatacije min. sirovine za dobijnje građevinskog kamena Kat.p.br. 3236 KO Crljenice	12.11.2018.	352-89/2018-1		Obavještenje 26.11.2018. da nismo nadležni
88.	MIRSADA LJUMIĆ DUP „Ada“ Izmjene i dopune UP 4.2 dio	Izgradnja porodičnog stambeno poslovnog objekta Kat.p.br. 130/3 KO Pljevlja	19.11.2018.	352-90/2018-1	06.12.2018.	
89.	RAJKO KRVAVAC PUP	Izgradnja porodičnog stambenog objekta Kat.p.br. 490 i 491 KO Šumane II	22.11.2018.	352-91/2018-1	22.11.2018.	
90.	LJILJANA JELOVAC PUP	Izgradnja vodovoda za sopstvene potrebe Kat.p.br. 3371, 3372, 3620, 3398, 3399, 3406, 3395, 7471, 3197, 7484, 3166, 3164, 3179 KO Gradac	23.11.2018.	352-92/2018-1	30.11.2018.	
91.	MUP DUP „Stražica“Izmjene i dopune	Rekonstrukcija postojećeg objekta Kat.p.br. 2836 KO Pljevlja	28.11.2018.	352-94/2018-1		Obavještenje od 05.12.2018. da ne može
92.	BAJRO KAROVIĆ PUP	Rekonstrukcija pomoćnog objekta Kat.p.br. 702 KO Lever Tara	30.11.2018.	352-95/2018-1		Obavještenje od 28.09.2018. da ne može
93.	ERVIN DŽAKIĆ DUP „Bare I“ UP54	Izgradnja pomoćnog objekta Po=30.00m2, spratnosti P Kat.p.br. 3270 KO Pljevlja	07.12.2018.	352-96/2018-1	11.12.2018.	

Realizacija programa uređenja prostora za 2018.godinu

2018 godina	OPIS	Procijenjena vrijednost	NAPOMENA
	221-DIREKCIJA ZA IZGRADNJU I INVESTICIJE		
	Izgradnja saobraćajne infrastrukture		
211041	**Izgradnja prilazne saobraćajnice do objekta "Okov"** *Drumski transport* *Ulice i parkovi*	**45,000.00** *45,000.00* *45,000.00*	**Ugovoreni i završeni radovi sa "Ving"DOO, ugovorena vrijednost 44.439,15eura**
211043	**Adaptacija postojećih trotoara** *Drumski transport* *Ulice i parkovi*	**100,000.00** *100,000.00* *100,000.00*	**Ugovorena vrijednost 99.901,23 eura sa izvođačem DOO Ving završena adaptacija**
211049	**Rekonstrukcija ul. Kralja Petra i trga Patrijarha Varnave** *Drumski transport* *Ulice i parkovi*	**750,000.00**	**Ugovorena vrijednost sa izvođačem Ving DOO 619.987,18 eura za adaptaciju glavne ulice, Ugovorena vrijednost sa Vodovodom DOO 139.389,50eura za izgradnju toplovoda,Ugovorena vrijednost sa DOO Ving za TK instalacije 15.619,88 eura, Polaganje kablova za javnu rasvetu sa izvođačem DOO Ving ugovorena vrijednost 23.977,18 eura, Ugovorena vrijednost za upajanje oluka u atmosfersku kanalizaciju 12.057,76 eura**
	Izgradnja gradske hidrotehničke infrastrukture	**285,000.00**	
212008	**Sanacija rezervoara Bogiševac** *Vodosnabdijevanje* *Vodovodi*	**10,000.00** *10,000.00* *10,000.00*	**Planirani radovi na sanaciji rezervoara Bogiševac će se realizovati preko lokalnog preduzeća Vodovod**
212022	**Izgradnja hidrotehničke infrastrukture u sklopu rekonstrukcije gradskih saobraćajnica** *Upravljanje otpadnim vodama* *Kanalizacija i kolektori*	**110,000.00**	**Realizacija ove pozicije se odnosi na Rekonstrukciju ul.Kralja Petra i Trga Patrijarha Varnave i biće urađena po dinamici rekonstrukcije ulice**
212025	**Sanacija izvorišta Mandojevac, Zmajevac i Bezarska vrela** *Vodosnabdijevanje* *Vodovodi*	**30,000.00** *30,000.00* *30,000.00*	**U toku u aktivnosti za iznalaženje tehničkih rješenja za sanaciju predmetnih izvorišta**
212032	**Rekonstrukcija postojenje za preradu pitke vode "Pliješ"** *Vodosnabdijevanje* *Vodovodi*	**10,000.00**	**Urađena projektna dokumentacija U toku je revizija iste Nije obezbjeđena konstrukcija finansiranja**
212035	**Izgradnja fekalne kanalizacije u naselju Ševari** *Upravljanje otpadnim vodama* *Kanalizacija i kolektori*	**50,000.00** *50,000.00* *50,000.00*	**Urađena i revidovana projektna dokumentacijaSa realizacijom projekta započeto 2017.godine realizovano u 2017 god. 170.097,26 eura, završeni radovi, ukupna ugovorena vrijednost iz prethodne godine 245.064,40 eura**
212036	**Izgradnja hidrotehničke**		**Urađena je i revidovana projektna**

	infrastrukture u dijelu Dolovi III *Upravljanje otpadnim vodama* *Kanalizacija i kolektori*	 *0.00*	**dokumentacija** **Sledeće aktivnosti zavise od realizacije budzeta**
212037	**Izgradnja fekalnog kolektora Dolovi II, istočni dio ulice Save Kovačevića** *Upravljanje otpadnim vodama* *Kanalizacija i kolektori*	**15,000.00** *15,000.00* *15,000.00*	**Planirane aktivnosti će se realizovati nakon izmjene i dopune DUP-a**
212040	**Izrada fontane na trgu "13.jul"** *Razvoj zajednice* *Ostalo*	**60,000.00** *60,000.00* *60,000.00*	**Radovi u toku,ugovorena vrijednost radova 68.015,61eura sa izvođačem DOO Ving**
	Izgradnja seoskih vodovoda	**120,000.00**	
233018	**Izgradnja vodovoda "Boljanići"** *Vodosnabdijevanje* *Vodovodi*	**25,000.00** *25,000.00* *25,000.00*	**Ugovorena vrijednost 23.953,20 eura, završeni radovi,izvođač Monting DOO**
233041	**Pomoć u izgradnji i rekonstrukciji seoskih vodovoda kroz nabavku materijala** *Vodosnabdijevanje* *Vodovodi*	**25,000.00** *25,000.00* *25,000.00*	**U IV kvartalu biće objavljen oglas za podnošenje zahtjeva sa pratećom dokumentacijom za pomoć**
233033	**Izgradnja vodovoda "Troje česme"** *Vodosnabdijevanje* *Vodovodi*	**5,000.00**	**Urađena i revidovana projektna dokumentacija u toku je priprema tenderske dokumentacije za III fazu**
233050	**Izgradnja vodovoda "Gornja Brvenica"** *Vodosnabdijevanje* *Vodovodi*	**15,000.00** *15,000.00* *15,000.00*	**Urađena projektna dokumentacija** **U toku je priprema tenderske dokumentacije za javni poziv**
233052	**Izgradnja vodovoda "Maoče"** *Vodosnabdijevanje* *Vodovodi*	**15,000.00** *15,000.00* *15,000.00*	**Ugovorena vrijednost 11.978,20 eura sa izvođačem Monting DOO**
233053	**Izgradnja vodovoda "Meljak"** *Vodosnabdijevanje* *Vodovodi*	**10,000.00** *10,000.00* *10,000.00*	**Urađena projektna dokumentacijaU toku je priprema tenderske dokumentacije za javni poziv**
	Projektna dokumentacija	**112,500.00**	
252001	**Izrada glavnog projekta sa revizijom enterijera zgrade opštine** *Razvoj zajednice* *Projektno planiranje*	**10,000.00**	**Urađen projektni zadatak**
252003	**Izrada Glavnog projekta sa revizijom sanacije ravnog krova zgrade SO Pljevlja** *Razvoj zajednice* *Projektno planiranje*	**1,000.00** *1,000.00* *1,000.00*	

252004	**Izrada Glavnog projekta za parking, dvije pristupne saobraćajnice i dječejeg igrališta u DUP-u "Gornji Moćevac" sa revizijom** *Razvoj zajednice* *Projektno planiranje*	**5,000.00** *5,000.00* *5,000.00*	**Sproveden postupak javnih nabavki i potpisan ugovor sa obrađivačem dokumentacije**
252005	**Izrada projekta rekonstrukcije Omladinske ulice sa infrastrukturom i revizijom** *Razvoj zajednice* *Projektno planiranje*	**30,000.00** *30,000.00* *30,000.00*	**Urađen projekat, revizija u toku, vrijednost 13.480,00 eura,revizija 968,00eura-Put inženjering- Podgorica**
252006	**Revizija glavnog projekta saobraćajnica i hidrotehničke infrastrukture u naselju Potrlica i ul. u okviru DUP-a "Dolovi I"** *Razvoj zajednice* *Projektno planiranje*	**2,000.00** *2,000.00* *2,000.00*	**Pošto revident nije dao saglasnost na urađenu projektnu dokumentaciju potrebno je pristupiti izmjenama i dopunama DUP-a**
252007	**Revizija Glavnog projekta saobraćajnice i mosta preko Breznice i saobraćajnice i hidrotehničke infrastrukture u okviru DUP-a "Dolovi II"**	**2,500.00**	**Pošto revident nije dao saglasnost na urađenu projektnu dokumentaciju potrebno je pristupiti izmjenama i dopunama DUP-a**
252009	**Izrada projekta seoskih vodovoda sa revizijom** *Razvoj zajednice* *Projektno planiranje*	**20,000.00** *20,000.00* *20,000.00*	**Do sada nije bilo konkretnih zahtjeva**
252011	**Izrada Glavnog projekta sa revizijom saobraćajnice i hidrotehničke infrastrukture u zapadnom dijelu DUP-Centar II** *Razvoj zajednice* *Projektno planiranje*	**15,000.00** *15,000.00* *15,000.00*	**Izrada projektne dokumentacije je vezana za prethodno usvajanje izmjene i dopune DUP-a**
252030	**Izrada projekata za rekonstrukciju lokalnih i nekategorisanih puteva u opštini Pljevlja** *Razvoj zajednice* *Projektno planiranje*	**0.00**	**Do sada nije bilo konkretnih zahtjeva**
252124	**Izrada Glavnog projekta sa revizijom fekalnog kolektora Dolovi II, istočni dio-ulice Save Kovačevića** *Razvoj zajednice* *Projektno planiranje*	**7,000.00** *7,000.00* *7,000.00*	**Izrada projektne dokumentacije je vezana za prethodno usvajanje izmjene i dopune DUP-a**
252123	**Izrada ostale projektne dokumentacija sa revizijom** *Razvoj zajednice* *Projektno planiranje*	**20,000.00**	**Po potrebi**

	Ostali projekti	#REF!	
261011	**Izgradnja gradske toplane** *Smanjivanje zagađenosti* *Ostali kapitalni izdaci*	**400,000.00** *400,000.00* *400,000.00*	**Urađena i revidovana projektna dokumentacija** **Projekat se finansira preko Direkcije javnih radova,** **završen tenderski postupak**
261016	**Rekonstrukcija Doma kulture** *Usluge kulture* *Objekti kulture*	**340,000.00** *340,000.00*	**U toku je tender za nabavku opreme, Ugovorena vrijednost sa DOO Vodovod za kišnu kanalizaciju kod Doma kulture 8.297,39 eura**
261061	**Izrada elektroinstalacija u gradskim ulicama** *Električna energija* *Rasvjeta*	**0.00**	
261062	**Sanacija spomenika na Stražici** *Religijske i druge službe zajednice* *Objekti kulture*	**30,000.00** *30,000.00* *30,000.00*	**Urađena i revodovana projektna dokumentacija** **Potpisan ugovor sa izvođačem i počeli radovi 2015.godine** **Zbog nepoštovanja dinamike raskinut ugovor sa izvođačem 2017.godine** **Na tender za preostale radove nije se javio ni jedan ponuđač**
261067	**Izgradnja Doma za stara lica** *Druge opšte službe* *Administrativne zgrade*	**5,000.00**	**Završeni svi radovi**
261087	**Izgradnja stambenih jedinica za zaposlene u Opštini Pljevlja** *Stambeni razvoj* *Građevinski objekti*	**45,000.00**	**Po sporazumu sa sindikatom penzionera. Izabran izvođač radova i očekuje se početak radova**
261088	**Izgradnja objekata za zaštitu arheološkog lokaliteta "Municipium S" u Kominima** *Usluge kulture* *Objekti kulture*	**20,000.00** *20,000.00* *20,000.00*	**U toku su aktivnosti po dogovoru sa Zavičajnim muzejom**
261090	**Izrada ulične rasvjete** *Električna energija* *Rasvjeta*	**20,000.00** *20,000.00* *20,000.00*	**Projekat je planiran da se realizuje u III i IV kvartalu**
261 072	**Adaptacija zgrade DPO**		**Ugovor je realizovan za sanaciju krova zgrade DPO i zgrade PIO u vrijednosti od 47.393,60 eura,Ugovor za naknadne radove na rekonstrukciji krova 13.930,77 eura - realizacija u toku, izvođač Adria-international DOO Pljevlja**
261 093	**Nabavka opreme za TV**	**200,000.00**	**Potpisan Ugovor sa DOO Čikom u iznosu od 174.827,88 eura,Radovi u toku**

ANEX 17
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2018.GODINI
ZA OPŠTINU PLUŽINE

I. UVOD

Uređenje prostora Zakon definiše kao praćenje stanja u prostoru (monitoring), utvrđivanje namjene, uslova i načina korišćenja prostora kroz izdradu i donošenje planskih dokumenata, sprovođenje nekih dokumenata i utvrđivanje građevinskog zemljišta. Praćenjem stanja u prostoru (monitoring) smatra se vođenje dokumentacione osnove o prostoru, izrada izvještaja o uređenju prostora, izrada i donošenje programa uređenja prostora i formiranje i vođenje informacionog sistema.

1. SADRŽAJ IZVJEŠTAJA:

- Analiza sprovođenja planskih dokumenata
- Sprovođenje mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom i njegovu zaštitu
- Podaci o izgrađenim objektima uključujući i objekte izgrađene suprotno zakonu
- Zahtjevi korisnika prostora

1.1. Sadržina Izvještaja

Sadržina Izvještaja se odnosi prvenstveno na realizaciju mjera unapređivanja politike uređenja prostora, analizom stanja prostora, realizacijom planiranih aktivnosti na izradi planske dokumentacije, problemima u njenoj realizaciji i primjeni, pripremom i opremanjem građevinskog zemljišta, očuvanjem životne sredine, prirodnih i drugih potencijala, kao i predlog mjera za unapređenje politike uređenja prostora.

II. ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

2.1. Organizacija, korišćenje i namjena prostora po planskim dokumentima lokalne samouprave - pokrivenost teritorije lokalne samouprave plaskim dokumentima

Teritorija oštine Plužine pokrivena je sledećim važećim planskim dokumentima

Vrsta plana	Godina donošenja	Obrađivač
Prostorno urbanistički plan opštine Plužine	"Sl.list CG-opštinski propisi", br. 34/12	"JUGINUS" Beograd
Lokalna studija Lokacije Vrbnica	"Sl.list CG-opštinski propisi", br. 13/17	"CAU"doo Podgorica

Prostorno-planska dokumentacija opštine Plužine čija izrada je u toku:

• Detaljni urbanistički plan "Centar", Odluka o pristupanju i izradi sa programskim zadatkom ("Sl.list CG-opštinski propisi", br.23/12 i 6/15), površina zahvata plana je cca 68 ha;
Raspisan je javni poziv za izbor obrađivača na koji su se javila tri ponuđača. Nakon otvaranja ponuda izabran je "URBI PRO" DOO Podgorica. Drugi ponuđač "RZUP" DOO Podgorica, izjavio je žalbu na izbor "URBI PRO" DOO Podgorica koja je usvojena. Donesena je nova odluka o izboru "URBI PRO" DOO Podgorica na koju je "RZUP" DOO Podgorica ponovo izjavio zalbu i čeka se odluka po istoj.

Finansiranje izrade (izvori finansiranja):
Izradu Detaljnog urbanističkog plana "Centar", finansiraće opština Plužine.

Uređivanje građevinskog zemljišta (način, finansiranje, rokovi)
Na uređivanju građevinskog zemljišta u izvještajonoj godini realizovane su sledeće aktivnosti:

a) Izrada projektne dokumentacije
Aktivnosti realizovane u toku 2018.godine su:

- Urađena projektna dokumentacija za izgradnju saobraćajnice sa parkingom, rasvjetom i atmosferskom odvodnjom iza zgrada A1-A4 i dostavljena na reviziju.
- Urađena je projektna dokumentacija II faze gradske saobraćajnice
- U postupku izrade je projektna dokumentacija za pristupnu ulicu sa parking prostorom za kapelu i crkvu, uređenje traga ispred administrativne zgrade Opštine i uredjenje obale;
- U postupku izrade je projektna dokumentacija za fudbalski stadion sa pristupnom ulicom i parking prostorom;
- U postupku izrade je projektna dokumentacija za nastavak ulice Lazara Sočice.
- Urađena je projektna dokumentacija kanalizacione mreže u naselju Plužine.
- U postupku izrade je projektna dokumentacija za prečistač otpadnih voda.

b) izgradnja objekata komunalne infrastrukture

- U toku je izgradnja vodovoda za sela Boričko brdo i Seljkovac;
- U toku je izgradnja vodovoda i dva rezervoara u selu Seljani;
- Izvršeno je presvlačenje asfaltnog puta Donja Brezna -Gornja Brezna habajućim slojem AB 11 debljie 4 cm u dužini od 10 km,;
- Izvršeno je profilisanje, nasipanje i valjanje puta u selu Nikovići u dužini od 4 km.
- Izvršeno je profilisanje, nasipanje i valjanje putnih pravaca u selu Crkvičko Polje ukupne dužine 8 km.
- Izvršeno je profilisanje, nasipanje i valjanje putnih pravaca u selu Orah ukupne dužine 2 km.
- Izvršeno je profilisanje, nasipanje i valjanje putna u selu Jasen u dužini 1 km.
- Izvršeno je profilisanje, nasipanje i valjanje putnog pravca Muratovica-Lisiana udužini od 5 km.
- Završeni su radovi na izgradnji produžetka ulice Marka Kulića
- Završeni su radovi na izgradnji potpornog zida i uređenja terena oko stambeno-poslovnog objekta Fonda za solidarno stambenu izgrdanju.
- Završena je sanacija tribina i postavljene stolice na igralištu u Plužinama
- Izvedeni su radovi na izgradnji sabornog hrama u Plužinama planirani za 2018 godinu.
- Izvršena je nabavka i ugradnja 5 solarnih panela za domaćinstva koja iseljavaju na katune.
- U toku su radovi na izgradnji I faze kružne saobraćajnice u naselju Plužine.

2.4. Sprovođenje podzakonskih akata (obaveze iz zakona, efekti...)

Pored Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata u primjeni su i druge opštinske odluke i propisi doneseni na osnovu istog i to:

– Odluka o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta ("Sl.list CG-opštinski propisi", br. 30/18);

– Odluka o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte("Sl.list CG-opštinski propisi", br. 30/18);

– Plan upravljanja otpadom za opštinu Plužine za period 2016-2020 godine.

– Odluka o postavljanju odnosno građenju i uklanjanju pristupnih rampi, liftova i sličnih objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom na teritoriji opštine Plužine ("Sl.list CG - opštinski propisi", br. 2/14);

– U skladu sa Zakonom o zaštiti od buke u životnoj sredini ("Sl.list CG", br. 28/11) donešena je Odluka o utvrđivanju akustičnih zona na teritoriji opštine Plužine ("Sl.list CG-opštinski propisi", br. 2/14);

– Odluka o korišćenju i uklanjanju privremenih objekata na teritoriji opštine Plužine ("Sl.list CG-opštinski propisi", br.14/12);

– Odluka o postavljanju, odnosno građenju i uklanjanju pomoćnih objekta ("Sl.list CG-opštinski propisi", br. 2/14);

2.5. Izdati UTU, građevinske dozvole, upotrebne dozvole

– Izdate su 3 gradjevinske dozvola za stalne objekte

– Izdato je 14 urbanisticko-tehnickih uslova

2.7. Detaljna analiza investicionih potencijala bazirana na važećim planskim dokumentima sa posebnim osvrtom na:

- infrastrukturne objekte:
U skladu sa postojećom Prostorno planskom dokumentacijom opštine Plužine u izvještajnoj godini rađena je projektna dokumentacija za transfer stanicu komunalnog otpada,a u završnoj fazi izrade je projektna dokumentacija u sklopu obaveza EPCG prema opštini Plužine.
-Turistički kompleksi:
Na osnovu relevantne programske, strateške i planske dokumentacije, PUP-om je formulisan koncept razvoja turizma koji podrazumeva razvoj najatraktivnijih zona i lokaliteta.
-Planirani stambeni kompleksi:
usvajanjem Detaljnog urbanističkog plana "Centar", lokacije iz Prostrorno urbanističkog plana, koje su prema namjeni površina opredijeljenje za stanovanje malih i velikih gustina moći će da se privedu namjeni.
-Trgovački sadržaji:
U svim prizemljima objekata kolektivnog stanovanja prema do sada važećem Detaljnom urbanističkom planu opštine Plužine, dozvoljeno je obavljanje trgovinske djelatnosti kao i u svim individualnim objektima stanovanja po promjeni namjene iz stambenog u poslovni prostor.

III. SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I

NJEGOVU ZAŠTITU

3.1.Mjere sprovedene u cilju podsticanja kvaliteta građenja i oblikovanja prostora

Mjere koje trebaju obezbijediti kvalitet građenja i oblikovanja prostora sadržane su u smjernicama za izradu detaljnih planova koje su obrađene kroz PUP. Kvalitet građenja se obezbjeđuje obavezom projektovanja asezmičkih konstrukcija u skladu sa standardima i tehničkim propisima za VII-VIII seizmičku zonu; projektovanjem energetski efikasnih objekata; urbanističko tehničkim uslovima koji propisuju arhitektonski izgled prikladan lokaciji i podneblju; primjenom kvalitetnih građevinskih materijala primjerenim ovome podneblju. Prostorno planskim dokumentima su date smjernice za pejzažno oblikovanje prostora i uređenje zelenih površina. U 2018.godini, Sekretarijat je postupao po zahtjevima stranaka u vezi sa sprovođenjem Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu i Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu.

3.3. Građevinsko zemljište

Građevinsko zemljište regulisano je planskom dokumentacijom. Građevinsko zemljište je zemljište čija namjena i način uređivanja, građenje i korišćenje su utvrđeni urbanističkim planom. Kroz plansku dokumentaciju dati su koeficijenti zauzetosti i izgrađenosti urbanističkih parcela. Odlukom o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta ("Sl.list CG-opštinski propisi", br. 18/09 i 23/13) utvrđuje senačin obračuna i visina naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta na teritoriji opštine Plužine. Naknadu plaća investitor prilikom građenja stambenog ili poslovnog prostora, prilikom pretvaranja stambenog prostora u poslovni prostor, prilikom pretvaranja posebnih i zajedničkih djelova stambenog objekta u stambeni ili poslovni prostor, kao i prilikom postavljanja privremenih objekata u skladu sa urbanističko-tehničkim uslovima utvrđenim planom o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera. Visina naknade za komunalno opremanje utvrđena je po zonama (ima ukupno 5 zona). Naknada se obračunava i ugovara po 1 m2 neto površine objekta. Uređivanje građevinskog zemljišta za područje opštine Plužine koje pored komunalnog opremanja obuhvata i pripremu za komunalno opremanje, vrši se u skladu sa Jednogodišnjim programom uređenja prostora, koji donosi Skupština opštine Plužine.

3.4. Iznos naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta (ostvarenih u postupku izdavanja građevinske dozvole i u postupku izdavanja upotrebne dozvole) i ugovorenih naknada

Odlukom o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta ("Sl.list CG-opštinski propisi", br. 30/18) utvrđeni su kriterijumi i visina naknade za uređenje građevinskog zemljišta, koja je utvrđena prema zonama i prema stepenu opremljenosti građevinskog zemljišta.

3.6. Izvorišta vode

Naselje Plužine snadbijeva se vodom iz izvorišta Sutulija. Cjevovod od izvorišta do rezervoara u Plužinama dukgačak je 14 km. U opštini Plužine pored glavnog vodovoda postoji još 8 javnih vodovoda, namijenjenih za vodosnabdijevanje vodom seoskih naselja. Sa izuzetkom vodovoda D. Brezna koji koristi vode zbijene izdani formirane u neogenim sedimentima, u sve ostale vodovode uključene su izvorske vode.
Izgradjeni su cjevovodi u selu Boričje sa izvorišta Sopot; naselju Šćepan Polje sa izvorišta

Mrarića voda; u selu Goransko sa izvorišta Tadića vrelo u selu Smriječnu; sela Donja Brezna sa izvorišta u Donjim Breznima; Crkvičko Polje sa izvorišta Kadionica i Slavanj; mjesnom centru Stabna sa glavnog vodovoda Sutulija-Plužine; Bezuje sa seoskog bunara; Seljanji sa izvorišta Bukovik; U izgradnji je vodovod sa izvorišta Gostaja za sela, Seljkovac, Boričko Brdo, Borkovići i Dubljevići.
U seoskim naseljima postoje vodovodi malih kapaciteta, koji snabdijevaju dva ili više domaćinstava i koji su građeni i održavaju se u vlastitoj režiji.
Pojedina naselja nemaju kvalitetno riješen problem vodosnabdijevanja. To su uglavnom naselja u bezvodnim krajevima gdje nema izvorske vode.

3.7. Energetski potencijal

Prema PUP-u Izgradnja i rad malih hidroelektrana je od opšteg interesa. Projektovanje, izgradnja, korišćenje i održavanje malih HE snage veće od 1 mW može biti dato na koncesiju.

PUP-om je planirana izgradnja malih HE na rijeci Vrbnici i malih HE na Mratinjskom potoku. Dobijena energija iz ovih izvora će se priključiti na distributivnu i prenosnu mrežu.

U toku su radovi na izgradnji male HE na rijeci Vrbnici, otpočeti su radovi na vodozahvatu, postavljanu cjevovoda i mašinskoj hali.

3.8. Upravljanje otpadom-prostorni aspekt, prečišćavanje otpadnih voda

Upravljanje otpadom u opštini Plužine se odvija u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom u Crnoj Gori, Nacionalnim planom upravljanja otpadom 2008-2012. Donešen je Plan upravljanja otpadom za opštinu Plužine za period od 2016-2020 godine.
Javno stambeno komunalno preduzeće od 01.01.2017. godine otpad odvozi na deponiju u Podgoricu.
Urađena je studija za Transfer stanicu komunalnog otpada i u toku je izrada projektne dokumentacije.
Završen je projekat kanalizacione mreže u naselju Plužine,a u postupku je izrada projektne dokumentacije za prečistač otpadnih voda.

V. ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

5.1. Zahtjevi za izmjenu planskog dokumenta

U izvještajnom periodu nije bilo zahtjeva za izmejnu planskih doikumenata.

5.2. Zahtjevi za uklapanje bespravno sagrađenih objekata u planski dokument (opisno)

U skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata kroz postupak legalizacije brspravnih objekata podneseno je 57 zahtjeva za legalizaciju.

ANEX 18
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2018.GODINI
ZA GLAVNI GRAD PODGORICA

I PLANSKA DOKUMENTACIJA

U okviru poslova na praćenju izrade i donošenja prostorno planske dokumentacije u toku 2018. godine donešene su odluke o izradi 14 planskih dokumenata (posebni postupak – član 162c). U istom periodu donešene su odluke o utvrđivanju nacrta za 40 planskih dokumenata, a tokom 2018. godine usvojeno je ukupno 37 planskih dokumenata.
U toku 2018. godine na području Glavnog grada usvojeno je 37 planskih dokumenata, od kojih su 8 planskih dokumenata rađenih po posebnom postupku koji je propisan članom 162c Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata. Donešena planska dokumentacija je pokrila ukupnu površinu od 1790,8.

USVOJENA PLANSKA DOKUMENTACIJA				
br.	Naziv planskog dokumenta	Zahvat (ha)	Sl.list	Obrađivač (nosilac)
1.	DUP „Zagorič 5“	69,26	09/18	Republički zavod za urbanizam i projektovanje
2.	DUP „Stambena zajednica VI-Kruševac-dio“	23,80	09/18	Urbi pro
3.	DUP „Nova Varoš 2“	43,80	32/18	Urbi pro
4.	UP „Hemomont“	2,32	32/18	Ing invest
5.	DUP „Titeks“	49,08	32/18	Urbi pro
6.	DUP „Tološi 1“	22,30	32/18	Winsoft
7.	DUP „Dahna 2“	178,45	32/18	Republički zavod za urbanizam i projektovanje
8.	DUP „Vranićke njive“	26,50	32/18	Ing invest
9.	DUP „Gornja Gorica 2-dio zone B“	6,87	32/18	Arhient
10.	DUP „Zona centralnih djelatnosti-Cetinjski put“	5,90	32/18	Winsoft
11.	DUP „Zelenika“	16,90	32/18	Winsoft
12.	DUP „Zabjelo B2“	5,86	32/18	Winsoft
13.	DUP „Blok 35-36“	14,90	32/18	Winsoft
14.	DUP „Čepurci -dio“	18,81	32/18	Winsoft
15.	DUP „Zabjelo 8“	69,41	32/18	Urbanprojekt
16.	DUP „Masline“	45,27	35/18	Urbi pro
17.	DUP „Gornja Gorica 2-zona A“	34,91	35/18	Urbi pro
18.	LSL „Aerodrom“	214,20	35/18	Montecep
19.	LSL „Mareza“	25,00	35/18	Montecep
20.	DUP „Servisno-skladišna zona uz željezničku prugu-Vatrogasni dom“	5,79	35/18	Republički zavod za urbanizam i projektovanje
21.	LSL „Velje brdo-solarna elektrana“	69,00	38/18	Urbi pro
22.	DUP „Servisno-skladišna zona sa ranžirnom stanicom“ (162c)	151,26	45/18	Republički zavod za urbanizam i projektovanje
23.	DUP „Pobrežje – zone A, B i C“	24,90		Winsoft
24.	DUP „Pobrežje – zone D i E“	10,42		Arhient
25.	DUP „RTV Centralne djelatnosti“ (162c)	6,8		Montecep
26.	DUP „Zabjelo B“ (162c)	9,15		Republički zavod za urbanizam i projektovanje
27.	DUP „Zabjelo B – zona stanovanja“ (162c)	39,48		Republički zavod za urbanizam i projektovanje
28.	DUP „Zabjelo – Zelenika“	49,65		Urbi pro

29.	DUP „Momišići B“	64,87		Montecep
30.	DUP „Gornja Gorica 3 – dio B“	30,10		Urbi pro
31.	DUP „Murtovina“	129		Republički zavod za urbanizam i projektovanje
32.	DUP „Dajbabska gora“	193,23		Republički zavod za urbanizam i projektovanje
33.	DUP „Drač – Cvijetin brijeg“ (162c)	13,70		Republički zavod za urbanizam i projektovanje
34.	DUP „Drač – za urbanu cjelinu 1.2 Nova Varoš“	15,9		Montecep
35.	DUP „Zagorič 1“ (162c)	45		Republički zavod za urbanizam i projektovanje
36.	UP „Stara Varoš – dio zone A“ (162c)	4,70		Urban studio
37.	UP „Servisi i skladišta – Cijevna“ (162c)	54,31		Republički zavod za urbanizam i projektovanje
	UKUPNO	**1790,8**		

U izvještajnom periodu donešeno je 14 odluka o izradi planske dokumentacije po posebnom postupku. Od navedenih 14 planskih dokumenata usvojeno je 7 planskih dokumenata dok se za ostalih 7 nastavlja izrada u toku 2019. godine. Napomena je da se po posebnom postupku radi i DUP “Naselje 1. maj” za koji je Odluka o izradi donijeta u toku 2017. godine.

DONEŠENE ODLUKE O IZRADI – PLANSKA DOKUMENTACIJA PO POSEBNOM POSTUPKU (162 C)			
br.	Naziv planskog dokumenta	Sl.list	Obrađivač
1.	DUP „Zabjelo B“;	19/18	Republički zavod za urbanizam i projektovanje
2.	DUP „Zabjelo B-zona stanovanja“;	17/18	Republički zavod za urbanizam i projektovanje
3.	DUP „Zabjelo B1“;	19/18	Urban studio
4.	DUP „Drač-Cvijetin brijeg“;	19/18	Republički zavod za urbanizam i projektovanje
5.	DUP „Zagorič 1“;	17/18	Republički zavod za urbanizam i projektovanje
6.	DUP „Stara Varoš –dio zone A“;	14/18	Urban studio
7.	DUP „Servisi i skladišta - Cijevna“.	19/18	Republički zavod za urbanizam i projektovanje
8.	DUP “Donja Gorica“;	14/18	Urbanprojekt
9.	DUP “Gorica C“;	14/18	Urbanprojekt
10.	DUP “Tološi 2“;	14/18	Montplan
11.	DUP “Konik –sanacioni plan“;	17/18	Montplan
12.	DUP “Momišići A“;	17/18	Urbanprojekt
13.	DUP “Poslovni centar Kruševac-zona B“;	19/18	Montplan
14.	DUP „Servisno-skladišna zona sa ranžirnom stanicom“	17/18	Republički zavod za urbanizam i projektovanje

Zakonom je utvrđeno načelo da svako ima pravo da bude obaviješten o poslovima uređenja prostora i izgradnje objekata, da daje inicijative, mišljenja, ili na drugi način učestvuje u poslovima vezanim za uređenje prostora ili izgradnju objekata. Ovo načelo se sprovodi kroz Program uređenja prostora, način i postupak izrade i donošenja planskih dokumenata. U skladu s tim, odluke o izradi planskih dokumenata objavljuju se na sajtu Glavnog grada, u „Službenom listu“ i dnevnim novinama.

Značajno je istaći da se kroz ankete i intervjue, koji se sprovode na terenu, obrađivaču planskog dokumenta dostavlja veliki broj zahtjeva i prijedloga građana za definisanje planskih rješenja u skladu sa njihovim potrebama i interesima. Inicijative građana i drugih zanteresovanih korisnika prostora, koje imaju podršku u planovima višeg reda i pravilima urbanističke struke, načelno se podržavaju i prihvataju, naročito kada se radi o promjenama u cilju ispunjavanja prethodnih smjernica. Pri tome cijenimo značajnim da se ukaže na generalnu sklonost korisnika prostora u iskazivanju interesovanja samo za parcijalni interes koji se ogleda u planskoj valorizaciji svoje imovine, dok istovremeno, u velikom broju slučajeva vlada nezainteresovanost korisnika prostora za stvaranje planskih pretpostavki u

cilju obezbjeđenja javnih sadržaja i izgradnju objekata od opšeg interesa.

U toku godine sprovedeno je ukupno 40 javnih rasprava, od kojih je 11 za plansku dokumentaciju po posebnom postupku. Od 29 planskih dokumenata za koje je sprovedena javna rasprava i koji se rade saglasno odredbama derogiranog Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata samo za dva planska dokumenta procedura izrade nije dovedena do kraja. Ukupan broj podnesenih primjedbi od strane građana, u toku 2018 godine, je **499**.

UČEŠĆE JAVNOSTI - SPROVEDENE JAVNE RASPRAVE U 2018. GODINI			
br.	Planski dokument	Broj primjedbi	Datum početka javne rasprave
1.	UP "Kasarna Morača"	16	18. januar
2.	DUP "Zabjelo 8"	32	18. januar
3.	DUP "Stambena zajednica VI Kruševac – dio"	5	19. januar
4.	DUP "Nova Varoš 2"	27	19. januar
5.	DUP "Tološi 1"	15	2. februar
6.	DUP "Titex"	25	28. mart
7.	DUP "Zona centralnih djelatnosti – Cetinjski put"	1	28. mart
8.	DUP "Gornja Gorica 2 – dio zone B"	14	5. april
9.	UP "Hemomont"	0	25. april
10.	DUP "Zabjelo B2"	3	31. maj
11.	DUP "Zelenika"	6	31. maj
12.	DUP "Blok 35-36"	3	31. maj
13.	DUP "Čepurci-dio"	5	31. maj
14.	LSL "Mareza"	5	4. jun
15.	LSL „Velje brdo – solarna elektrana"	0	4. jun
16.	DUP "Vranićke njive"	23	4. jun
17.	LSL „Aerodrom"	1	4. jun
18.	DUP „Momišići B"	110	24. jul
19.	DUP „Gornja Gorica 2 – zona A"	19	24. jul
20.	DUP „Masline"	17	24. jul
21.	DUP "Servisno skladišna zona uz željezničku prugu-Vatrogasni dom"	0	26. jul
22.	DUP "Pobrežje zone A, B i C"	21	4. septembar
23.	DUP "Murtovina"	52	4. septembar
24.	DUP "Dajbabska gora"	11	4. septembar
25.	DUP "Gornja Gorica 3-dio B"	3	19. septembar
26.	DUP "Zabjelo-Zelenika"	22	8. novembar
27.	DUP "Drač – za urbanu cjelinu Nova Varoš 1.2."	21	12. novembar
28.	DUP "Pobrežje zone D i E" i	3	12. novembar
29.	DUP „Drač Vatrogasni dom"	4	17. decembar
	UKUPNO:	**464**	

NAPOMENA: Sve javne rasprave su trajale 15 dana.U tabeli je dat broj primjedbi ponesenih u toku trajanja javne rasprave. Naknadno pristigle primjedbe su, takođe, dostavljane (po prijemu) obrađivačima planskih dokumenata.

UČEŠĆE JAVNOSTI - SPROVEDENE JAVNE RASPRAVE U 2018. GODINI – PLANSKA DOKUMENTACIJA PO POSEBNOM POSTUPKU (162 C)			
br.	Planski dokument	Broj primjedbi	Trajanje javne rasprave
1.	UP "Stara Varoš – dio zone A"	2	13.-17. decembar
2.	UP „Servisi i skladišta – Cijevna"	0	13.-17. decembar
3.	DUP "Drač – Cvijetin brijeg"	0	13.-17. decembar
4.	DUP „Drač-Cvijetin brijeg";	0	13.-17. decembar
5.	DUP "Zabjelo B"	2	18.-27. novembar
6.	DUP "Momišići A";	12	19.-26. septembar
7.	DUP "Gorica C";	11	19.-26. septembar
8.	DUP „Zagorič 1"	6	16-23.avgust

9.	DUP „Zabjelo B-zona stanovanja“;	1	16-23.avgust
10.	DUP „Servisno-skladišna zona sa ranžirnom stanicom“	1	16-23.avgust
11.	DUP „RTV-centralne djelatnosti“	0	20 -26.jul
	UKUPNO:	**35**	

NAPOMENA: U tabeli je dat broj primjedbi ponesenih u toku trajanja javne rasprave. Naknadno pristigle primjedbe su, takođe, dostavljane (po prijemu) obrađivačima planskih dokumenata.

DINAMIKA IZRADE PLANSKE DOKUMENTACIJE – UPOREDNA ANALIZA PO GODINAMA

Godina	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Broj usvojenih planskih dokumenta	37	10	6	6	2	7	28	18
Broj donijetih Odluka o izradi planske dokumentacije	14	11	17	31	25	3	10	17

VAŽEĆI LOKALNI PLANSKI DOKUMENTI NA PODRUČJU GLAVNOG GRADA PODGORICE

br.	Planski dokument	Sl.list	Površina (ha)
1.	Prostorno urbanistički plan Glavnog grada Podgorice	06/14	
2.	DUP Agroindustrijska zona	57/17	43.39
3.	DUP Balijače-Mojanovići - dio A	16/17	109.11
4.	DUP Blok 14	15/11	9.86
5.	DUP Blok V-dio - izmjene i dopune	41/12	4.52
6.	DUP Blok V, izmjene i dopune	16/10	32.69
7.	DUP Stambena zajednica VI Kruševac - zona 6, izmjene i dopune	42/10	7.03
8.	LSL Centralno groblje Golubovci	51/16	8.21
9.	LSL Cijevna - planska jedinica 2.5	51/16	131.11
10.	DUP Cijevna 2 - dio A	51/16	55
11.	DUP Dahna 1	33/17	27.61
12.	DUP Dahna, izmjene i dopune	34/16	35.37
13.	DUP Dajbabe Zelenika - dio planske zone 11	27/15	74.8
14.	DUP Donja Gorica - koridori južne obilaznice i cetinjskog puta, izmjene i dopune	20/12	114.7
15.	UP KO Donji Milješ	35/12	1.38
16.	UP Drač - Nova Varoš - dio, izmjene i dopune	30/13	2.11
17.	UP Drač - Vatrogasni dom - zona A, izmjene i dopune	33/10	1.58
18.	UP Duvanski kombinat	23/12	5.1
19.	DUP Golubovci centar	23/12	132.6
20.	DUP Golubovci - dio zone 1.4	37/11	4.8
21.	DUP Gornja Gorica 1, izmjene i dopune	28/11	126.19
22.	DUP Gornja Gorica 3 - dio A	01/16	30.34
23.	UP Industrijska zona - dio planske zone 12.5	32/14	22.22
24.	DUP Industrijska zona A	24/09	219.05
25.	DUP Industrijska zona Kombinata alumnijuma Podgorica - koridor južne obilaznice	26/16	42.5
26.	DUP Industrijska zona KAP-a	38/08	483.6
27.	DUP Karabuško polje	47/16	155.05
28.	UP Klinički centar Crne Gore , izmjene i dopune	23/11	16.4
29.	DUP Konik sanacioni plan, izmjene i dopune	27/10	77.59
30.	DUP Konik Stari aerodrom - faza III dio, izmjene i dopune	01/16	36.72
31.	DUP Konik Stari aerodrom, izmjene i dopune	15/13	115.66
32.	DUP Konik Vrela Ribnička II	06/12	13.2
33.	DUP Konik Stari aerodrom - faza III	06/12	230
34.	DUP Mahala	16/17	373.34
35.	UP Marko Radović, izmjene i dopune	16/10	6.15
36.	LSL Mihinja	23/12	131.5

37.	DUP Momišići A - dio zone 1, izmjene i dopune	13/12	5.93
38.	DUP Momišići A - dio zone 5, izmjene i dopune	23/11	5.91
39.	DUP Momišići C	42/09	67.8
40.	DUP Naselje 1. maj - dio, izmjene i dopune	30/13	10.59
41.	UP Nova Varoš - blok A	39/10	1.61
42.	UP Nova Varoš - blok B	39/10	1.58
43.	UP Nova Varoš - Blok C	06/12	1.41
44.	UP Nova Varoš - Blok D	06/12	1.52
45.	UP Nova Varoš - Blok E	23/11	1.52
46.	UP Nova Varoš - Blok F	09/11	1.68
47.	UP Nova Varoš - Blok G	11/09	1.4
48.	UP Nova Varoš - Blok H	15/11	1.43
49.	UP Nova Varoš - Blok M	42/09	1.55
50.	UP Nova Varoš - Blok N	06/12	1.45
51.	UP Nova Varoš - Blok O	06/12	1.41
52.	UP Nova Varoš - Blok P	06/12	1.41
53.	UP Nova Varoš - Blok S	06/12	1.56
54.	UP Nova Varoš - blok T	42/10	1.52
55.	UP Nova Varoš - blok Y	23/11	2.98
56.	DUP Novi grad 1 i 2, izmjene i dopune	35/12	46.8
57.	LSL Pijaca - kat.parcela 2315/4 Tuzi	37/11	2.6
58.	DUP Pobrežje - zona F, izmjene i dopune	35/12	5.9
59.	DUP Pobrežje zona G, izmjene i dopune	51/16	6.1
60.	DUP Prvoborac, izmjene i dopune	33/10	63.5
61.	DUP Radoje Dakić, izmjene i dopune	23/12	40.37
62.	DUP RKZ na obali Morače - južni dio, izmjene i dopune	35/12	17.3
63.	DUP Servisno-skladišna zona, izmjene i dopune	34/16	54.83
64.	DUP Servisno skladišna zona uz ž.prugu - Stari aerodrom, izmjene i dopune	34/09	9.2
65.	DUP Šipčanička gora 1	27/15	16.45
66.	LSL Skladišno-poslovna zona Donji Kokoti	01/16	34.24
67.	DUP Spomen park Kruševac, izmjene i dopune	09/11	16.67
68.	DUP Spomen park Kruševac - zone A i E, izmjene i dopune	09/09	6.32
69.	UP Sportsko rekreativni kompleks Balabani	33/17	4.43
70.	UP Srednja škola Golubovci	15/11	4.7
71.	DUP Stambena zajednica VI - Stara Varoš, izmjene i dopune	47/16	29
72.	DUP Stambena zajednica VII - Stara Varoš, izmjene i dopune	51/16	19.26
73.	UP Stara Varoš, izmjene i dopune	23/12	24.3
74.	UP Stara Varoš – dio zone B	28/11	0.29
75.	DUP Tološi 2 - dio, izmjene i dopune	47/16	40.88
76.	LSL Trešnjica	23/11	4.77
77.	LSL Tuzi - dio planske zone 19	24/13	19.1
78.	DUP Univerzitetski centar, izmjene i dopune	41/09	41.7
79.	LSL Veruša	19/15	10
80.	DUP Vranići 1, izmjene i dopune	08/17	4.68
81.	DUP Zabjelo - Ljubović, izmjene i dopune	19/09	21.24
82.	DUP Zagorič 2	37/11	42.5
83.	DUP Zagorič 3 i 4 - zona 2, izmjene i dopune	19/09	65.6
84.	DUP Zlatica B, izmjene i dopune	37/11	112.6
85.	LSL za kat.parcelu br. 8 KO Goljemadi	33/08	0.30
86.	DUP Murtovina 2	53/17	80
87.	LSL Doljani	53/17	87.8
88.	DUP „Zagorič 5“	09/18	69.26
89.	DUP „Stambena zajednica VI-Kruševac-dio“	09/18	23.80
90.	DUP „Nova Varoš 2“	32/18	43.80
91.	UP „Hemomont“	32/18	2.32

92.	DUP „Titeks“	32/18	49.08
93.	DUP „Tološi 1“	32/18	22.30
94.	DUP „Dahna 2“	32/18	178.45
95.	DUP „Vranićke njive“	32/18	26.50
96.	DUP „Gornja Gorica 2-dio zone B“	32/18	6.87
97.	DUP „Zona centralnih djelatnosti-Cetinjski put“	32/18	5.90
98.	DUP „Zelenika“	32/18	16.90
99.	DUP „Zabjelo B2“	32/18	5.86
100.	DUP „Blok 35-36“	32/18	14.90
101.	DUP „Čepurci -dio“	32/18	18.81
102.	DUP „Zabjelo 8“	32/18	69.41
103.	DUP „Masline“	35/18	45.27
104.	DUP „Gornja Gorica 2-zona A“	35/18	34.91
105.	LSL „Aerodrom“	35/18	214.20
106.	LSL „Mareza“	35/18	25.00
107.	DUP „Servisno-skladišna zona uz željezničku prugu-Vatrogasni dom“	35/18	5.79
108.	LSL „Velje brdo-solarna elektrana“	38/18	69.00
109.	DUP „Servisno-skladišna zona sa ranžirnom stanicom“ (162c)	38/18	151.26
110.	DUP „Pobrežje – zone A, B i C“	52/18	24.90
111.	DUP „Pobrežje – zone D i E“	52/18	10.42
112.	DUP „RTV Centralne djelatnosti“ (162c)	52/18	6.8
113.	DUP „Zabjelo B“ (162c)	52/18	9.15
114.	DUP „Zabjelo B – zona stanovanja“ (162c)	52/18	39.48
115.	DUP „Zabjelo – Zelenika“	52/18	49.65
116.	DUP „Momišići B“	52/18	64.87
117.	DUP „Gornja Gorica 3 – dio B“	52/18	30.10
118.	DUP „Murtovina“	52/18	129
119.	DUP „Dajbabska gora“	52/18	193.23
120.	DUP „Drač – Cvijetin brijeg“ (162c)	52/18	13.70
121.	DUP „Drač – za urbanu cjelinu 1.2 Nova Varoš“	52/18	15.9
122.	DUP „Zagorič 1“ (162c)	52/18	45
123.	UP „Stara Varoš – dio zone A“ (162c)	52/18	4.70
124.	UP „Skladišta I servisi – Cijevna“ (162c)	52/18	54.31
		UKUPNO (ZAOKRUŽENO)	5719

SEGMENT	POVRŠINA POKRIVENA VAŽEĆIM PLANOVIMA (HA-ZAOKRUŽENO)	UKUPNA POVRŠINA GUR-A (HA)	PROCENTUALNA POKRIVENOST GUR-A PLANOVIMA (%)
GUR PODGORICA	4.179	8.585	48.6
GUR GOLUBOVCI	765	1.805	42.3
GUR TUZI	193	909	21.3
PUP	582		
NAPOMENA: Za područje površine od oko 2406 ha na području GUR-a Podgorica nije predviđena dalja planska razrada, što znači da je stvarna pokrivenost GUR-a Podgorica oko 67.6 %.			

Unošenjem savremenog urbanističkog pristupa kroz usvojenu plansku dokumentaciju, odnosno kroz njihovu realizaciju, Glavni grad dobija odgovarajuća rješenja u prostoru koja utiču na kvalitetniji život njegovih stanovnika. U cilju pravovremenog

informisanja javnosti pored navedenih aktivnosti, shodno Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“, br 51/08, 40/0, 34/11, 47/11, 35/13, 29/13, 33/14), redovno se ažurira objavljivanje planova, pa se svi planski dokumenti čija izrada je tekla považećem zakonu objavljuju na sajtu Glavnog grada, čime postaju dostupni najširem krugu korisnika prostora.
Sekretarijat za planiranje i uređenje prostora i zaštitu životne sredinu je formirao posebnu stranicu u okviru sajta Glavnog grada Podgorice, na kojoj svi zainteresovani građani mogu imati detaljan uvid u plansku dokumentaciju, izdate dozvole i drugu dokumentaciju iz nadležnosti Sekretarijata za planiranje i uređenje prostora i zaštitu životne sredine.Ističemo, tako]e, da je Glavni grad lokalna samouprava koja na sajtu objavljuje i dokumentaciju u toku izrade planskih dokumenata. Korisnici imaju uvid i u drugu dokumentaciju (koja nije propisana Zakonom kao obaveza) – ugovori, odluke o ustupanju, kompletni nacrti planskih dokumenata, primjedbe sa javne rasprave i sl. Pomenuta činjenica ukazuje na ostvarenu transparentnost i otvorenost Glavnog grada u procedure izrade planske dokumentacije.

Propisani rok za završetak izrade planske dokumentacije po odredbama derogiranog Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata je okončan 31. decembra 2018. godine. Saglasno ovoj činjenici Sekretarijat nema zakonskih mogućnosti da nastavi aktivnosti na izradi planske dokumetacije čija je izrada započela po odredbama starog Zakona. U budućem periodu nastaviće se i intezivirati aktivnosti na izradi i donošenju planske dokumentacije čija izrade teče po proceduri koja je definisana članom 162c Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata.

Pored usvojene planske dokumentacije u 2018. godini, u skladu sa planiranim sadržajima Programa Glavnog Grada Podgorice za 2018 godinu, ovaj Sekretarijat je pripremao i pratio izradu jednog broja planske dokumentacije koja nije usvojena do 31 decembra 2018 godine. Zakon je propisao da se izrada planskih dokumenata, koji se ne donesu u zadatom roku, obustavlja, a da se do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore primjenjuju važeći planski dokumenti donijeti do stupanja na snagu ovog zakona odnosno do 31 decembra 2018. godine. Za završetak ovih planova trebalo je još malo vremena kako bi se doveli do usvajanja. Obzirom na visok stepen završenosti posla na ovim planovima smatramo da će i kao takvi biti dobra osnova za sprovođenje novog postupka izrade ili izmjena ili pak za izradu Plana generalne regulacije Crne Gore.

Zakonom je precizirano da se državni i lokalni planski dokumenti predviđeni Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata mogu, do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore, izrađivati odnosno mijenjati po postupku propisanom ovim zakonom. Državne planske dokumente donosi Skupština, a lokalne planske dokumente donosi Vlada. Zakonom je propisano da poslove na izradi i donošenju planskog dokumenta vrši Ministarstvo, a da se izradi planskog dokumenta pristupa na osnovu odluke o izradi planskog dokumenta koju donosi Vlada. Ministarstvo je dužno da nakon donošenja odluke o izradi i izrade koncepta planskog dokumenta organizuje upoznavanje zainteresovane javnosti sa ciljevima i svrhom izrade planskog dokumenta, mogućim planskim rješenjima i efektima planiranja u vidu prethodnog učešće javnosti. Nacrt planskog dokumenta Ministarstvo, prije revizije, dostavlja na mišljenje jedinici lokalne samouprave i organu za tehničke uslove.

U narednom periodu Sekretarijat će izvršiti analizu planske dokumentacije i ukoliko se pokaže da je neophodno prije donošenja plana generalne regulacije Crne Gore, izrađivati odnosno mijenjati plansku dokumentaciju isto inicirati, u skladu sa Zakonom kojim je data mogućnost da postupak izmjena i dopuna planskog dokumenta može da inicira i izvršni organ jedinice lokalne samouprave. Sekretarijat će, do donošenja plana generalne regulacije Crne

Gore, inezivirati aktivnosti na izrađivanju i donošenju po posebnom postupku propisanom članom 162c Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata za planske dokumente koji su donijeti do stupanja na snagu zakona, a za koje je vrijeme na koje su donijeti isteklo.

SPROVOĐENJE KONKURSA – PROSTOR SADINA

Glavni grad Podgorica, u saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma u prvoj polovini 2018. godine raspisao je javni konkurs za izradu Idejnog urbanističko-arhitektonskog rješenja i Studije sa preporukama za način urbanizacije prostora Sadine u Podgorici.

U skladu sa Prostorno-urbanističkim planom Glavnog grada Podgorice, Detaljni urbanistički plan „Sadine“ potrebno je izraditi nakon usvajanja idejnog urbanističko-arhitektonskog rješenja, izabranog putem javnog konkursa, s tim da će usvojeno rješenje odabranog konkursnog rada, činiti sastavni dio DUP-a "Sadine".

Cilj raspisivanja konkursa bio je odabir najkvalitetnijeg urbanističko-arhitekonskog rješenja i studije koji će služiti kao siguran osnov na kojem će prostor Sadine biti detaljno razrađivan detaljnim urbanističkim planom, što je nadležnost Ministarstva održivog razvoja i turizma, kojem je prvonagrađeni rad upućen na sprovođenje procedure izrade planskog dokumenta.

Sprovođenje ovog konkursa i izrada planskog dokumenta, koji su u više navrata inicirani u periodu od donošenja Prostorno-urbanističkog plana Glavnog grada Podgorice 2014. godine, a imajući u vidu površinu od 144 hektara površine za razvoj de facto grada u gradu, od velikog su značaja kako za projekcije razvoja Podgorice i vlasnike zemljišta koji su decenijama čekali prenamjenu prostora, tako i za razvoj regiona. Veliki značaj odabira kvalitetnog rješenja prepoznat je na lokalnim i državnim instancama, tako da su u postupku sprovođenja Konkursa Glavni grad Podgorica i Ministarstvo održivog razvoja i turizma finansijski učestvovali sa po 50%, što je činilo ukupno 100.000 eura.

Kao nosilac poslova sprovođenja kokursa, Sekretarijat za planiranje i uređenje prostora i zaštitu životne sredine uz saglasnost članva Žirija izradio je forme konkursnog zadatka i raspisa i pripremio konkursnu dokumentaciju na osnovu koje je raspisan javni konkurs u januaru 2018. godine. Sastav Žirija biran je na osnovu lokalno i međunarodno priznatih kvalifikacija članova na polju arhitektonske i urbanističke prakse, kao i značajnog iskustva u procedure praćenja izrade i sprovođenja planske dokumentacije u Crnoj Gori.

Nakon što je, na osnovu velikog interesovanja tokom perioda propisanim za postavljanje pitanja u vezi sa konkursnom dokumentacijom, Sekretarijat je produžio propisani rok za predaju radova sa četiri na pet mjeseci. Pristiglo je osamnaest konkursnih radova, koji su osim iz Crne Gore, pristigli i iz Srbije, Makedonije, Slovenije, Danske i Izraela, što je potvrdilo međunarodni karakter javnog konkursa, koji je bio objavljen i na inostranom sajtu koji se bavi arhitekturom i urbanizmom.

Poslije sačinjavanja zapisnika o prijemu konkursnih radova, zapisnika o otvaranju konkursnih radova, izvještaja o prethodnom pregledu konkursnih radova, sačinjeni su zapisnici sa sjednice Žirija i Odluka Žirija, kao i Završni izvještaj Žirija, kada je bilo odlučeno koji su nagrađeni (3) i otkupljeni radovi (3), i izvršen odabir rada kojem je Žiri odlučio da dodijeli priznanje u vidu plakete (1). Vizija autora prvonagrađenog rada je sljedeća: “Kao logičan nastavak zatečene urbanističke matrice Podgorice, razvijena je konceptualna planska postavka Sadina kombinovanjem i reinterpretiranjem elemenata ortogonalnosti i organske spontanosti, prepoznate u naslijeđenim primarnim centrima Podgorice.”

Nakon objave rezultata Konkursa u dnevnom listu i na internet stranicama Glavnog grada i ovog Sekretarijata, organizovana je izložba konkursnih radova u zgradi Skupštine Glavnog grada Podgorice, koja je trajala duže nego što je planirano zbog velikog interesovanja javnosti.

Prvonagrađeni konkurski rad je dostavljen Ministarstvu održivog razvoja i turizma na dalje sprovođenje procedure koja se odnosi na izradu DUP-a ''Sadine'', u koji će se integrisati prvonagrađeno konkursno rješenje i detaljno ga razraditi do nivoa spremnog za implementaciju, a uzimajući u obzir preporuke Žirija za izradu ovog planskog dokumenta.

II TEHNIČKA DOKUMENTACIJA

Izradi tehničke dokumentacije kao neophodnom segmentu pripreme za komunalno opremanje, dato je značajno mjesto tokom 2018. godine, pri čemu su realizovani, ili su u fazi realizacije, sljedeći projekti:

TEHNIČKA DOKUMENTACIJA ZA OPREMANJE I UREĐENJE LOKACIJA	
ZAVRŠENA IZRADA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	
1	Glavni projekat saobraćajnice krak ulice 18 Jul-a u zahvatu DUP-a „Momišići B“
2	Glavni projekat vodovoda i fekalne kanalizacije u dijelu saobraćajnice u dijelu saobraćajnice definisane koordinatama tačaka 22, T4, 25 i 24 DUP „Gornja Gorica 2“
3	Glavni projekat saobraćajnice u zahvatu Dup-a „Momišići A zona 2“
4	Glavni projekat saobraćajnice sa parkinzima u zahvatu DUP-a Stambena zajednica VI „Stara Varoš“
5	Glavni projekat saobraćajnice koja se priključuje na Zmaj Jovinu ulicu u zahvatu DUP-a „Konik Stari aerodrom“
6	Glavni projekat saobraćajnice krak „Ulice C“ u zahvatu DUP-a „Drač Cvijetin brijeg“
7	Glavni projekat saobraćajnice radnog naziva „Ulica 6“ u zahvatu DUP-a „Servisno skladišna zona sa ranžirnom stanicom“ u Podgorici
8	Glavni projekat saobraćajnice radnog naziva Ulica “Nova 14” u zahvatu DUP-a „Zabjelo Ljubović“
9	Glavni projekat dva saobraćajna kraka od ulice Miloja Pavlovića u zahvatu DUP-a „Gornji Gorica“
10	Glavni projekat saobraćajnice radnog naziva „Nova 25“ u zahvatu DUP-a „Zagorič 3 i 4 - zona 2“ u Podgorici
11	Glavni projekat pješačkog prolaza (veza ulice Bore Stankovića i Plitvičke) u zahvatu DUP-a „Konik Stari aerodrom“
12	Glavni projekat dijela saobraćajnice „Nova 13“ DUP „Zabjelo Ljubović“
13	Glavni projekat vodovoda i fekalne kanalizacije za priključenje objekta na UP br A236 u zahvatu DUP-a „Momišići B“
14	Glavni projekat vodovoda u dijelu Ulice Marka Martinovića u naselju Donja Gorica
15	Glavni projekat saobraćajnica u zahvatu DUP-a “Zabjelo 9”, dio ulice 11 i dio Ulice 2
16	Glavni projekat saobraćajnice u Bloku VII u zahvatu DUP-a “Konik sanacioni plan”
17	Glavni projekat vodovoda i atmosferske kanalizacije u Atinskoj ulici
18	Glavni projekat vodovoda za opremanje UP 4/35 zona 4 DUP “Momišići A”
PROJEKTNA DOKUMENTACIJA ČIJA JE IZRADA U TOKU	
1	Glavni projekat Ulice 2 i ulice koja veže Ulicu 2 sa Jugozapadnom obilaznicom
2	Glavni projekat saobraćajnice u zoni A3 u zahvatu DUP-a “Donja Gorica – koridori Cetinjskog puta i Jugozapadne obilaznice”
3	Glavni projekat saobraćajnice za opremanje UP1, objekat A, Lamela A-1, A-2, A-3 u zahvatu DUP-a “Duvanski kombinat”
4	Glavni projekat saobraćajnica u zahvatu DUP-a „Zabjelo 9“, dio Ulice 3 i dio Ulice 5
5	Glavni projekat saobraćajnice sa parkinzima koja povezuje ulicu Buda Tomovića sa Jerevanskom ulicom u zahvatu DUP-a „Stambena zajednica VI Stara Varoš“
6	Glavni projekat saobraćajnice za potrebe opremanja up 11, blok 2, dio zone 1, DUP-a „Momišići A – dio zone A“
7	Glavni projekat saobraćajnice uz objekat doma za stare u zahvatu DUP-a „Konik Stari aerodrom III“
8	Glavni projekat saobraćajnice uz urbanističke parcele broj 19,21,22,23,23,24 i 25 u zahvatu DUP-a „Dajbabe Zelenika – dio planske jedinice 11“
9	Glavni projekat saobraćajnice uz urbanističke parcele br.7 u planskoj zoni B4 u zahvatu DUP-a „Donja Gorica koridori“
10	Glavni projekat saobraćajnice sa parkingom za potrebe komunalnog opremanja objekta na kat.parceli br. 1537/1 KO Podgorica I
11	Glavni projekat saobraćajnice za opremanje UP 44 u zahvatu DUP-a “Nova Varoš 2” u Podgorici
12	Glavni projekat izmještanja vodovodne cijevi Ø200 sa UP 15 “Stambena zajednica VII Stara Varoš”

13	Glavni projekat za opremanje UP.44 u zahvatu DUP-a “Nova Varoš 2
PROJEKTNA DOKUMENTACIJA ČIJA IZRADA NIJE OTPOČELA	
1	Glavni projekat za opremanje UP. B-39 DUP “Momišići B”
2	Glavni projekat saobraćajnice za potrebe opremanja u.p.22, DUP "Nova Varoš 2"
3	Glavni projekat za opremanje UP 47B DUP „Murtovina”
4	Glavni projekat izgradnje pješačkih aleja u zahvatu DUP-a „Stambena zajednica VI Kruševac“ (Blok 19)
5	Glavni projekat za opremanje UP.18 i 18a u Bloku 18 u zahvatu DUP-a “Stambena zajednica VI Kruševac”
6	Glavni projekat za opremanje UP.76 u zahvatu DUP-a “Nova Varoš 2”
7	Glavni projekat nastavka Hercegovačke ulice DUP “Nova Varoš”
8	Glavni projekat za opremanje UP 275 i 276 – zona A DUP “Zlatica B”
9	Glavni projekat za opremanje UP 304 DUP “Tološi 1”
10	Glavni projekat za opremanje UP 318 u zahvatu DUP-a “Tološi 1”
11	Glavni projekat za opremanje UP 31 DUP ”Zabjelo Ljubović”
TEHNIČKA DOKUMENTACIJA ZA SAOBRAĆAJNICE I OSTALE OBJEKTE	
ZAVRŠENA IZRADA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	
1	Glavni projekat regulacije korita rijeke Rujele od Miljeških izvora do Vuksanlekića i izgradnje pješačke staze od mosta kod katoličke crkve do Šipčaničke gore
2	Glavni projekat izgradnje dijela „Ulice C“ u zahvatu DUP-a „Drač cvijetin brijeg“ u Podgorici
3	Glavni projekat rekonstrukcije pločastog propusta na trasi saobraćajnice Golubovci - Mataguži
4	Glavni projekat kružnog toka na raskrsnici Ulica Džordža Vašingtona i Bulevara Svetog Petra Cetinjskog u Podgorici
5	Glavni projekat kružnog toka Božaj - Golubovci
6	Glavni projekat rekonstrukcije dijela ulice Miloja Pavlovića od Vojvođanske do ulice Nikšićke ulice
PROJEKTNA DOKUMENTACIJA ČIJA JE IZRADA U TOKU	
1	Glavni projekat rekonstrukcije dijela Beogradske ulice, od Ulice Rista Stijovića do Ulcinjske ulice
2	Glavni projekat dijela saobraćajnice sa parkingom u zahvatu DUP-a „Stara Varoš – blok 7“
3	Glavni projekat garaže G3 u zahvatu DUP-a “Prvi maj”
4	Glavni projekat rekonstrukcije saobraćajnice od Trešnjice do Tuzi
5	Glavni projekat dijela saobraćajnice radnog naziva Ulica 2 u zahvatu DUP-a “Čepurci”
6	Glavni projekat rekonstrukcije dijela puta Podgorica – Tuzi, od mosta preko rijeke Cijevne do granice zahvata DUP “Konik - Stari aerodrom III”
7	Glavni projekat rekonstrukcije saobraćajnice Tuzi – Hoti (od raskrsnice u Tuzima do mosta na Rujeli)
8	Glavni projekat biciklističke staze uz saobraćajnicu Golubovci - Mataguži
9	Glavni projekat rekonstrukcije mosta na trasi ulice Vojislavljevića i kružnog toka na raskrsnici puteva Cetinje i Nikšić
10	Glavni projekat regulacije korita rijeke Sitnice
11	Glavni projekat saobraćajnice od puta Podgorica Tuzi pored Plantaža do velike piste u zahvatu DUP-a „Karabuško polje”
12	Glavni projekat rekonstrukcije ulice Ksenije Cicvarić
13	Glavni projekat nastavka Bulevara Save Kovačevića do zmaj Jovine ulice
14	Glavni projekat unutar stambenog bloka uz ulicu Bracana Bracanovića u Podgorici
15	Glavni projekat rekonstrukcije dijela ulice Miodraga Bulatovića u zahvatu DUP-a „Konik Stari Aerodrom“
16	Glavni projekat sanacije klizišta na lokalnom putu Podgorica Kuči u mjestu Gornja Vrbica
17	Glavni projekat rekonstrukcije magistralnog puta M18 sa kružnim tokom na ulici Branka Deletića, do uklapanja na novoprojektovano stanje Bulevara za Danilovgrad u Podgorici
18	Glavni projekat rekonstrukcija puta Golubovci - Mataguži, od izvedene rekonstrukcije do stadiona Trešnjice
19	Glavni projekat multimedijalnog sistema za Gradsko pozorište
20	Glavni projekat rekonstrukcije Bulevara Oktobarske revolucije
PROJEKTNA DOKUMENTACIJA ČIJA IZRADA NIJE OTPOČELA	
1	Glavni projekat uređenja park šume Tološi II *(donacija)*
2	Glavni projekat nastavka Bulevara V proleterske

3	Glavni projekat garaže u bloku G, Nova Varoš
4	Glavni projekat rekonstrukcije u postojećem gabaritu i opremanja svjetlosnom signalizacijom raskrsnice Ulice Iva Vizina i ulice Ilije Plamenca
5	Glavni projekat izgradnje Doma omladine u Balabanima
6	Glavni projekat prilagođavanja objekta Gradske opštine za pristup licima sa invaliditetom
7	Glavni projekat pristupne saobraćajnice kod stadiona "Dečić"
8	Glavni projekat rekonstrukcije u postojećem gabaritu i opremanja svjetlosnom signalizacijom raskrsnice magistralnog puta Podgorica - Bar u mjestu Cijevna
9	Glavni projekat rekonstrukcije raskrsnice Dr. Ljubomira Rašovića i Dr. Vukašina Markovića – Krivi most
10	Glavni projekat saobraćajnice radnog naziva "Jugozapadna obilaznica" – od kružnog toka radnog naziva "KRUG 2 – Glavnog projekta rekonstrukcije magistralnog puta M2.3 Podgorica – Cetinje" do Komanskog mosta
11	Izrada Idejnog rješenja i Glavnog projekta rekonstrukcije raskrsnice Vaka Đurovića, II Crnogorskog bataljona i Vezirovog mosta
12	Glavni projekat sanacije postojećeg puta i nasipa u mjestu Treskavac
PROJEKTNA DOKUMENTACIJA ZA KOJU JE POKRENUT TENDERSKI POSTUPAK	
1	Izrada Glavnog projekta za izgradnju sportske dvorane - Tuzi
2	Glavni projekat novog groblja u zahvatu UP-a "Novo groblje"
3	Glavni projekat rekonstrukcije dijela puta Podgorica–Tuzi u zahvatu DUP-a „Konik–Stari Aerodrom" , DUP-a „Agroindustrijska zona" i DUP-a „Stari Aerodrom –faza III"
4	Glavni projekat rekonstrukcije saobraćajnice Podgorica-Tuzi, od Ržaničkog mosta do skretanja za Šipčanik I Glavnog projekta rekonstrukcije Ržaničkog mosta na rijeci Cijevni

III UREĐIVANJE I OPREMANJE LOKACIJA

Komunalna infrastruktura korespondira sa sadašnjim nivoom društveno ekonomskog statusa Glavnog grada, međutim komunalna opremljenost nije na nivou savremenih zahtjeva i predstavlja ograničenje budućem razvoju. Važne činioce budućeg razvoja komunalne infrastrukture: elektrosnabdjevanje, vodosnabdjevanje, prečišćavanje otpadnih voda, regulisanje čvrstog otpada, telekomunikacije, interni saobraćaj - razvojno treba koncipirati na način koji će biti katalizator razvoja, a ne njegovo ograničenje. Ovom, veoma važnom sferom društveno ekonomskog razvoja Crne Gore, odnosno Glavnog grada Podgorice, treba u narednom periodu posvetiti punu pažnju, posebno imajući u vidu nastojanja da se na nacionalnom nivou izvrši reforma sistema uređivanja građevinskog zemljišta, sa efikasnim mehanizmima upravljanja u oblasti zemljišne politike.
Značajnu novinu u sistemu uređenja prostora Crne Gore predstavlja zakonska norma po kojoj se sredstva prikupljena od naknade za komunalno opremanje mogu koristiti samo za pripremu i komunalno opremanje građevinskog zemljišta na prostoru na kojem se objekat gradi. Samo izuzetno, ukoliko je prostor na kojem se objekat gradi u potpunosti komunalno opremljen, sredstva od naknade mogu se koristiti za pripremu i komunalno opremanje građevinskog zemljišta drugih prostora.
U nastavku je dat tabelarni pregled radova na komunalnom opremanju građevinskog zemljišta u toku 2018. godine:

ZAVRŠENI RADOVI	
UREĐIVANJE I OPREMANJE LOKACIJA – ZAVRŠENI RADOVI	
1	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Agroindustrijska zona", Zona III, PPJ5, cjelina "A", u.p. 5.2, 5.3, 5.4 i 5.5 (po skupštinskoj odluci nema plaćanja izvedenih radova)
2	Izgradnja dijela ulica 2003 i 2008 za potrebe opremanja u.p.3 i 4 u Bloku 20, u zahvatu DUP-a "Blok 6"
3	Izgradnja dijela Ulice 2008 za potrebe opremanja u.p.10 u Bloku 20, u zahvatu DUP-a "Blok 6"
4	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Čepurci", izgradnja dijela Ulice 2
5	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a "Konik - Stari aerodrom", izgradnja Ulice Nova 10 (od Kozaračke

	ulice do Ulice Josipa Broza)
6	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Konik - Stari aerodrom”, izgradnja parkinga i saobraćajnog priključka iz Ulice Petra Dedića, k.p. 2089/14
7	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Nova Varoš 2“, u.p.104
8	Izgradnja saobraćajnice između zona 18 i 19 u zahvatu DUP-a „Stambena zajednica VI“
9	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Zabjelo 8”, u.p.32 i 33, blok 20
10	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zabjelo 9”, u.p.36 -44 (Ulica 1)
11	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zabjelo 9”, u.p.36 -44 (ulice 11 i 12)
12	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zabjelo-Ljubović”, u.p. 83, 84, 85, 86 i 88 (dio Ulice Nova 6 i Prilaz 2)
13	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zabjelo-Ljubović”, u.p.109 (Ulice Nova 1, Nova 11 i Nova 12)
14	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zabjelo-Ljubović”, u.p. 128 i 129 (Ulica Nova 4)
15	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zagorič 1 – dio zone A”, u.p.61
16	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zagorič 3 i 4”, u.p.5b-108, izgradnja fekalne kanalizacije u Ulici Aleksandra Lesa Ivanovića
17	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Donja Gorica” (više urbanističkih parcela)
18	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Gornja Gorica 1” (više urbanističkih parcela)
19	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Konik - Sanacioni plan” (više urbanističkih parcela)
20	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Murtovina” (više urbanističkih parcela)
21	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Pobrežje”, izgradnja fekalne kanalizacije u Ulici Luke Boljevića, II faza
22	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Tološi 2” (više urbanističkih parcela)
23	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zagorič 3 i 4”, nastavak izgradnje fekalne kanalizacije u Ulici Aleksandra Lesa Ivanovića
24	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zlatica B”, u.p.117, zona B
25	Izrada zaštitnih i obložnih zidova objekta "a" na u.p.B2901 u zahvatu UP-a "Stara Varoš"
26	Opremanje urbanističke parcele kuće Rista Stijovića - izrada ogradnog zida
27	Izrada ograde uz Ulicu Nova 2 u zahvatu DUP-a “Zabjelo 9” i Ulicu Nova 13 u zahvatu DUP-a “Zabjelo-Ljubović"
28	Izvođenje asfalterskih radova za potrebe opremanja u.p.2/2535 u zahvatu DUP-a "Donja Gorica" i u.p. 2b-166, 2b-165, zona 2 u zahvatu DUP-a "Zagorič 3 i 4"
29	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Donja Gorica “ i DUP-a “Tološi 2”- izvodjenje radova na modernizaciji pristupnih ulica
30	Opremanje lokacije u zahvatu UP-a “Nova Varoš - kvart C“, u.p.11 (izgradnja priključka fekalne kanalizacije)
31	Izvođenje vodovodnog priključka za u.p.76, u zahvatu DUP-a “Nova Varoš 2”
32	Izvođenje fekalne kanalizacije za priključenje u.p.19 u zahvatu DUP-a "Stambena zajednica VI"
33	Izvođenje vodovodnog priključka za u.p.49, u zahvatu DUP-a „1.Maj“, zona B
34	Izvođenje radova na vodovodnom i kanalizacionom priključku za kat. parcele br. 2467/1 i 2468, zona 2, u zahvatu DUP-a "Drač-Putnički terminal"
35	Izmještanje 10kV kablova zbog proširenja groblja “Čepurci”
36	Izvođenje grubih radova instalacija klimatizacije (grijanja, hlađenja i ventilacije) za objekat višenamjenskog doma u MZ Zlatica
IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA SAOBRAĆAJNICA, MOSTOVA I GARAŽA – ZAVRŠENI RADOVI	
1	Rekonstrukcija puta Golubovci - Mataguži, I faza
2	Izgradnja fekalne kanalizacije u ulicama Aleksandra Puškina, Georgi Dmitrova i VI Crnogorske brigade u zahvatu DUP-a "Konik-Sanacioni plan"
3	Izgradnja vodovoda i fekalne kanalizacije u Ulici Đečevića u zahvatu DUP-a "Drač-Putnički terminal"
4	Izgradnja fekalne kanalizacije na kraku Dalmatinske ulice u zahvatu DUP-a "Momišići B"
5	Izgradnja javne rasvjete na više lokacija u Glavnom gradu po osnovu obaveza komunalnog opremanja
6	Izrada tabli sa nazivima ulica i brojeva i njihova ugradnja
7	Rekonstrukcija raskrsnice Ulice Vojislavljevića i Ulice 8.marta
8	Izgradnja vodovoda za bočnu ulicu koja se priključuje na Dalmatinsku ulicu, u zahvatu DUP-a "Momišići B"
IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA OBJEKATA VISOKOGRADNJE – ZAVRŠENI RADOVI	
1	Rekonstrukcija kuće Rista Stijovića
2	Izgradnja višenamjenskog doma u MZ Zlatica

RADOVI U TOKU	
UREĐIVANJE I OPREMANJE LOKACIJA	
1	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Momišići A”, u.p.71, zona 2; u.p. 1/153, 1/158
2	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zabjelo 9”, u.p.36 -44 (ulice 2, 4, 11 i 13)
3	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zona centralnih djelatnosti - Cetinjski put”, u.p.9 i 10 (rekonstrukcija Ljubljanske ulice)
4	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zona centralnih djelatnosti - Cetinjski put”, u.p.9 i 10 (izgradnja Ulice 2)
5	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zabjelo-Ljubović”, u.p. 47, 49, 130 (Ulica Nova 13)
6	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Donja Gorica“, “Gornja Gorica 1“,“Konik - Sanacioni plan“,“Konik - Stari aerodrom“,“Prvoborac“,“Zabjelo - Ljubović“, i DUP-a “Zlatica B”- izvodjenje radova na modernizaciji pristupnih ulica
7	Izrada glavnog projekta i radovi na izmještanju 110 kV dalekovoda sa katastarske parcele 1343, KO Dajbabe
8	Izvođenje vodovodnog priključka za u.p.14-31, u zahvatu DUP-a „Prvoborac“
IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA SAOBRAĆAJNICA, MOSTOVA I GARAŽA	
1	Izgradnja Jugozapadne obilaznice, I faza (kreditna sredstva)
2	Rekonstrukcija Cetinjskog puta, I faza
3	Troškovi tehničkih pregleda
IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA OBJEKATA VISOKOGRADNJE	
1	Izgradnja Gradskog pozorišta
RADOVI U PREKIDU	
UREĐIVANJE I OPREMANJE LOKACIJA	
1	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Konik - Vrela Ribnička”, u.p.3 i 7
2	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zabjelo-Ljubović”, u.p. 83, 84, 85, 86 i 88 (dio Ulice Nova 3 i dio Ulice Nova 6)
IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA SAOBRAĆAJNICA, MOSTOVA I GARAŽA	
1	Rekonstrukcija puta Golubovci - Mataguži, II faza
IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA OBJEKATA VISOKOGRADNJE	
1	Uređenje prostora za potrebe Gradske (Podgoričke) knjižare
2	Opremanje enterijera Podgoričke knjižare
RADOVI KOJI SU UGOVORENI A NISU REALIZOVANI	
UREĐIVANJE I OPREMANJE LOKACIJA	
1	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Gornja Gorica 2”, u.p.67, zona B
2	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Nova Varoš – blok M“, u.p.M7
3	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Radoje Dakić”, u.p.5 (ulice b-b i d-d)
4	Izgradnja fekalne kanalizacije na dijelu saobraćajnica radnog naziva Nova 13 i Prilaz 1, DUP-a "Zabjelo-Ljubović"
5	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zagorič 1” – izgradnja saobraćajnice u bloku, u.p. 11, 600, 601 (izgradnja ulica Nova 4 i Nova 6)
6	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Zagorič 1", u.p. 56
7	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Gorica C”, u.p.1/36, blok 1
8	Izvođenje radova na hidrotehničkim instalacijama za priključenje UP 5a-34 i 5a-36, DUP "Zagorič 3 i 4-zona 2"
IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA SAOBRAĆAJNICA, MOSTOVA I GARAŽA	
1	Izgradnja saobraćajnice(veza Hercegovačke i Njegoševe ulice), u zahvatu DUP-a "Nova Varoš-kvart F"
2	Nastavak rekonstrukcije Ulice Iva Andrića
3	Rekonstrukcija Ulice Miladina Popovića, I faza
4	Rekonstrukcija Ulice Braće Zlatičanin
5	Izgradnja biciklističkih staza - koridor 4
6	Izgradnja saobraćajnice od puta Golubovci - Mataguži do lokacije buduće srednje škole u GO Golubovci
OBJAVLJEN JAVNI POZIV ILI UGOVARANJE U TOKU	

UREĐIVANJE I OPREMANJE LOKACIJA	
1	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Konik - Stari aerodrom”, u.p.57a
2	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Pobrežje“, u.p.47,48, zona B
IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA SAOBRAĆAJNICA, MOSTOVA I GARAŽA	
1	Rekonstrukcija dijela Ulice VIII Crnogorske brigade (kod OŠ "Božidar Vuković Podgoričanin")
RADOVI KOJI NISU REALIZOVANI A PREDVIĐENI SU PROGRAMOM	
UREĐIVANJE I OPREMANJE LOKACIJA	
1	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Blok 6”, u.p.4, blok 14 (Prolaz 6)
2	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Blok 6”, u.p.18 i 18a, blok 18 (Prolaz 8)
3	Izgradnja pješačkih aleja u zahvatu DUP-a “Blok 6”
4	Izgradnja saobraćajnice sa pripadajućim parkingom u zahvatu DUP-a "Blok 18 i 19"
5	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Donja Gorica”, izgradnja dijela Ulice 3
6	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Donja Gorica”, u.p.2, zona A, podzona A3
7	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Donja Gorica - koridori Cetinjskog puta i Južne obilaznice”, u.p.34 i 37
8	Opremanje lokacija u zahvatu UP-a “Duvanski kombinat”, u.p.1 (izgradnja ulivno-izlivne trake na Ljubljanskoj ulici)
9	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Duvanski kombinat”, u.p.1, objekat A, Lamela A-1, A-2, A-3, I faza
10	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Gornja Gorica 2”, u.p.50, zona B
11	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Konik - Sanacioni plan”, zona VII
12	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Konik - Sanacioni plan”, u.p.D,E i F, blok VII
13	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Konik - Stari aerodrom” (više urbanističkih parcela)
14	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “1. Maj”, u.p. 136
15	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “1.Maj”, u.p.67
16	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Momišići A”, u.p. 14, zona 2
17	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Momišići A”, u.p. 11, blok 2, dio zone A
18	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Momišići B”, u.p. B39
19	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Momišići B”, u.p. A6
20	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Murtovina”, u.p. 47B
21	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Nova Varoš 2“, u.p.22
22	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Nova Varoš 2“, u.p.77
23	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Nova Varoš 2“, u.p.44
24	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Nova Varoš 2“, u.p.76
25	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Novi Grad 1 i 2", (izgradnja parkinga u bloku C)
26	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Stara Varoš”, u.p.A-205
27	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Stara Varoš - blok 7“, (izgradnja kraka Ulice V proleterske sa pripadajućim parkinzima)
28	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Tološi 1”, u.p. 304
29	Opremanje lokacija u zahvatu KO Tološi, k.p. 4166 i 4167
30	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zabjelo 8”, u.p.254, blok 19 (ul. Ksenije Cicvarić, I faza)
31	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zabjelo 8”, u.p.80, 548, blok 22; u.p.72, blok 21
32	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zabjelo 9”, u.p.57, 58 i 59, zona C
33	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Zabjelo B”, u.p.6, blok 4
34	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Zabjelo B1”, u.p. 131, zona A
35	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zabjelo B1”, u.p.168
36	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Zabjelo-Ljubović“, u.p. 31
37	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Zabjelo-Ljubović“, u.p.96 (Ulica Nova 14)
38	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Zagorič 1" (izgradnja Ulice Veliše Mugoše), II faza
39	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Zagorič 1", u.p. 26, 27 i 28
40	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zagorič 1”, u.p.409
41	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zagorič 3 i 4”, u.p.1/42,1/44,1/46, 1/47, 1/54, 1/67, 1/68
42	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zagorič 3 i 4”, u.p. 8-1, blok 8, lamele L1 i L2, zona 2
43	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zagorič 3 i 4”, u.p. 5a-9 i 5a-6, zona 2 (izgradnja Prolaza 10)
44	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zlatica B” (više urbanističkih parcela
45	Izgradnja 10 kV kablovskih vodova za potrebe komunalnog opremanja lokacija po osnovu potpisanih protokola sa Elektrodistribucijom - obaveze preuzete iz ranijih godina

IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA SAOBRAĆAJNICA, MOSTOVA I GARAŽA	
1	Rekonstrukcija Ulice Vojisavljevića, I faza
2	Rekonstrukcija Zmaj Jovine ulice, I faza (od Bulevara Josipa Broza Tita do Ulice Cara Lazara)
3	Rekonstrukcija dijela Ulice Rista Stijovića
4	Rekonstrukcija Ulice Vuka Karadžića
5	Rekonstrukcija Ulice Ivana Vujoševića
6	Rekonstrukcija Ulice Dušana Milutinovića, I faza
7	Rekonstrukcija Ulice Ludvika Kube, I faza, od Ulice Ivana Crnojevića ka Ulici Iva Andrića u dužini od 750 m
8	Rekonstrukcija Ulice Vaka Đurovića, od skretanja ka gimanziji "Slobodan Škerović" do Ulice II Crnogorskog bataljona
9	Izgradnja svjetlosne signalizacije na raskrsnici ulica Vojvode Ilije Plamenca i Iva Vizina
10	Rekonstrukcija raskrsnice Skopske ulice, Ulice Đule Jovanova, Sarajevske ulice i Ulice Carev laz i rekonstrukcija mosta preko Savinog potoka
11	Rekonstrukcija raskrsnice bulevara Džordža Vašingtona, Svetog Petra Cetinjskog i Mihaila Lalića
12	Rekonstrukcija raskrsnice ulica dr Ljubomira Rašovića i dr Vukašina Markovića
13	Rekonstrukcija raskrsnice ulica II Crnogorskog bataljona, Vaka Đurovića i Gavra Vukovića i rekonstrukcija - proširenje Ulice II Crnogorskog bataljona
14	Izgradnja mosta kod OŠ "21. Maj" na Draču sa prilaznim saobraćajnicama mostu
15	Izvođenje radova na sanaciji potpornog zida na šetalištu Skaline
16	Izvođenje radova na sanaciji klizišta u Gornjoj Vrbici – Kuč
17	Sanacija puta i nasipa u mjestu Treskavac
18	Sanacija klizišta u Opasanici, MZ Lijeva Rijeka
19	Izgradnja vodovoda u Ulici Marka Martinovića u zahvatu DUP-a "Donja Gorica“
20	Izgradnja javne rasvjete u Ulici vojvode Ilije Plamenca i dijelu Ulice 27.marta, od raskrsnice sa Ulicom 8.marta do raskrsnice na kraju zgrade G8
21	Izgradnja garaže na UP VIII7 u zahvatu DUP-a „PC Kruševac, zona B“
22	Izgradnja garaže na urbanističkoj parceli G3 u Bloku VII u zahvatu DUP-a "1. Maj"
23	Izgradnja garaže za potrebe gradskog pozorišta u zahvatu DUP-a "Drač-Nova Varoš", I faza
24	Izgradnja svjetlosne signalizacije na raskrsnici magistralnog puta Podgorica - Golubovci i Ulice Mihaila Petrovića
25	Izgradnja svjetlosne signalizacije na raskrsnici magistralnog puta Podgorica - Golubovci i lokalnog puta u mjestu Cijevna u GO Golubovci
26	Izgradnja saobraćajnice pored objekta Opštine u GO Golubovci
27	Rekonstrukcija raskrsnice magistralnog puta Tuzi - Božaj, lokalnog puta Tuzi - Golubovci i nekategorisanog puta u Tuzima
28	Izgradnja mosta preko rijeke Cijevne u Dinoši, GO Tuzi

Za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, investitor plaća naknadu prema odredbama Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“, br 51/08, 40/0, 34/11, 47/11, 35/13, 29/13, 33/14,) i Odluci o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta Glavnog grada – Podgorice ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 009/18 od 20.03.2018) i Odluci o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta Glavnog grada – Podgorice za bespravne objekte ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 009/18 od 20.03.2018) , kojom se propisuju uslovi, način, rokovi i postupak plaćanja naknade. Sredstva od naknade, saglasno čl. 66 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, koriste se za pripremu za komunalno opremanje i komunalno opremanje građevinskog zemljšta

Naknada se utvrđuje u zavisnosti od:

- stepena opremljenosti građevinskog zemljišta i
- prosječnih troškova komunalnog opremanja.

Sredstva prikupljena od naknade za komunalno opremanje mogu koristiti samo za pripremu i komunalno opremanje građevinskog zemljišta na prostoru na kojem se objekat gradi. Samo

izuzetno, ukoliko je prostor na kojem se objekat gradi u potpunosti komunalno opremljen, sredstva od naknade mogu se koristiti za pripremu i komunalno opremanje građevinskog zemljišta drugih prostora.
Do 17. decembra 2018. godine zaključeno je 83 Ugovora o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, a po zaključenim ugovorima je naplaćeno **9.097.826,23 €**

UPOREDNA ANALIZA BROJA ZAKLJUČENIH UGOVORA PREMA ODLUCI O KOMUNALNOM OPREMANJU GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA								
Broj zaključenih ugovora	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
	83	108	75	73	86	94	122	112

UPOREDNA ANALIZA NAPLATE KOMUNALIJA PO OSNOVU ODLUKE O NAKNADI ZA KOMUNALNO OPREMANJE								
Godina	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Naplać	9.097.82	12.748.27	8.853.36	15.867.55	10,861,57	7,790,10	10,316,86	10,167,54

Prema Odluci, iznos naknade po m^2 neto površine objekta odnosno otvorenog prostora na parceli projektovanog za obavljanje djelatnosti se obračunava kao proizvod prosječnih troškova komunalnog opremanja i koeficijenta opremljenosti po zonama, i iznosi:

IZNOS NAKNADE PREMA ODLUCI O KOMUNALNOM OPREMANJU PO ZONAMA							
Zona	Ia	I	II	III	IV	V	VI
Iznos(€/m^2)	141,56	136,68	97,63	73,22	63,46	48,81	0,00

Naknada se plaća u ukupnom iznosu jednokratno ili u mjesečnim ratama.

IV RJEŠAVANJE IMOVINSKO PRAVNIH ODNOSA

U toku 2018. godine izvršeno je ukupno 20 dokompletiranja urbanističkih parcela, u ukupnoj površini od 12.331 m2.

IZVRŠENA DOKOMPLETIRANJA U 2018. GODINI					
Redni broj	Primalac prava	Katastarska parcela; Urbanistička parcela; DUP	Površina [m2]	Cijena €/m2	Naknada €
1	"UNIPRED" DOO Bijelo Polje	2090/1593, ln 3217 KO Pg III, UP 2090/1093 DUP"Konik Stari aerodrom"	70	252.00	17,640.00
2	"LJETOPIS AUTOMOTIVE"doo Podgorica	kat.p.3988/3, 3988/4, ln 3217 KO PG III, UP 53 DUP"Servisno skladišna zona" Blok 13	1,166	292.00	340,472.00
3	ODALOVIĆ ALEKSANDAR ODALOVIĆ MARKO	kat.p.2090/1620, ln 720 KO PG III, UP 27 Blok "E" DUP Konik Sanacioni plan-izmjene i dopune	8	155.00	1,240.00
4	"ROAMING MONTENEGRO"doo Nikšić	kat.p.3570/4, 3698/8, ln 371 KO Donja Gorica, UP 13 Urban.zona B5 DUP Donja Gorica -koriudor Cet.puta i južne obilaznice	183	120.00	21,960.00
5	VUKČEVIĆ ALEKSANDAR VUKČEVIĆ GORAN	kat.p.5474/3, 5474/8, ln 720 KO PG III, UP 23 DUP Zabjelo Ljubović	124	208.58	25,863.92
6	KNEŽEVIĆ DEJAN	kat.p.4082/8, ln 371 KO Donja Gorica, UP 20, zona D, podzona D2 DUP D.Gorica - koridor južne	11	90.00	990.00

		obilaznice i Cetinjskog puta			
7	"VELMA" DOO	DUP Konik Stari aerodrom-izmjene i dopune, UP 2090/928-929, kat.p.2090/1597, LN 3217 KO PG III	32	220.00	7,040.00
8	"TEHNOMAX" DOO	DUP Industrijska zona KAP-a koridor južne obilaznice, UP36, kat.p.1344/14	71	102.00	7,242.00
9	LAKOVIĆ BOBAN LAKOVIĆ BOJAN LAKOVIĆ DALIBOR LAKOVIĆ SPASOJE	kat.p.4145/3, ln 603 KO PG II. Dokom.UP 12-7, Blok 12 DUP Prvoborac - izmjene i dopune	6	213.00	1,278.00
10	"HIFA OIL CG" d.o.o. Podgorica	DUP"Cijevna 2 - dio A", UP 62	1490	113.00	168,370.00
11	KRSTOVIĆ BRANIMIR	DUP"Golubovci -Centar", UP 6, zona B, podzona 1	15	38.00	570.00
12	"REZIDENT" doo	DUP"Stambena zajednica VI-Kruševac-dio", UP8, Blok 8	16	218.00	3,488.00
13	RADUNOVIĆ ĐORĐIJE RADUNOVIĆ MIODRAG	DUP"Stambena zajednica VII Stara Varoš"-izmjene i dopune, UP15	378	206.00	77,868.00
14	"UTIP CRNA GORA"AD Podgorica	DUP"Pobrežje Zona G" UP 1	4,728	330.00	1,560,240.00
15	KOVAČEVIĆ IGOR	DUP"Gornja Gorica 1"-izmjene i dopune, UP B/211	13	100.00	1,300.00
16	"KIPS" doo	"Konik - Stari aerodrom" izmjene i dopune" UP 2090/1042	1	205.00	205.00
17	MARKOVIĆ DEJAN	"Zagorič 2"-Izmjene i dopune, UP A9-UP17	10	135.00	1,350.00
18	GRBA DRAGOMIR	UP 190, Urbanistička zona A, DUP "Zlatica B"	10	67.00	670.00
19	"SPORT VISION" doo	UP 45, Zona B, Blok 11, DUP "Serevisno skladišna zona	554	290.00	160,660.00
20	"ITAL PROF" doo "MPM"doo	UP1 i UP2, zona A, podzona A5 DUP "Donja Gorica-koridor Cet.pura i južne obilaznice"	3,445.00	120.00	413,400.00
		UKUPNO	**12.331,00**		**2.811.846,92**

Putem javnih poziva izvršena je prodaja tri urbanističke parcele, u ukupnoj površini od 8.290 m2. Ukupna naknada za ovu površinu je iznosila 976.610,80 eura.

JAVNI POZIVI U 2018. GODINI					
Redni broj	Primalac prava	Urbanistička parcela; DUP	P [m2]	Cijena €/m2	Naknada €
1	RADONJIĆ SONJA i TVRDIŠIĆ NATAŠA	UP A/3, DUP"Gornja Gorica 1"-izmjene i dopune	1,800	135.00	243,000.00
2	"AUTO CENTAR VIVA" DOO	UP 25, DUP"Dajbabe Zelenika,dio planske zone 11"	2,408	113.10	272,344.80
3	"ŠIŠEVIĆ COMPANY" DOO	UP 24, DUP"Dajbabe Zelenika,dio planske zone 11"	4,082	113.00	461,266.00
			8,290		976,610.80

Direkcija za imovinu je za potrebe izgradnje infrastrukturnih i drugih objekata od opšteg interesa u izvještajnom periodu obradila ukupno 88 predmeta koji se odnose na postupak eksproprijacije koji se vodi kod nadležnog organa. Po tom osnovu sa vlasnicima nepokretnosti zaključeno je ukupno 142 sporazuma o naknadi.
Eksproprisano je ukupno **62.176 m2** građevinskog zemljišta sa pripadnostima, kao i 10 objekata (ukupna površina 551 m2).
U ovim postupcima, prema zaključenim sporazumima na ime naknade je utvrđen ukupan iznos od **4.944,318,67** eura.
U vezi sa poslovima eksproprijacije neophodno je ukazati na probleme sa kojima je suočena Direkcija za imovinu i pored maksimalnog angažovanja. U pitanju je nedovoljna ažurnost Uprave za nekretnine u izradi procjena vrijednosti nepokretnosti, sprovođenju postupka eksproprijacije, izradi hronoloških nalaza o osnovu sticanja prava na nepokretnostima, uknjižbi eksproprisanih nepokretnosti itd. Na dostavu izvještaja o procjeni vrijednosti nepokretnosti predviđenih za ekspropsijaciju i uknjižbu i pred urgencija ćčeka se po nekoliko mjeseci što onemogućava i samo pokretanje postupka pred nadležnim organom,
Takođe, nerijetko je i da se u ovim postupcima nailazi na sporno vlasništvo na nepokretnostima, neizvršeno pretvaranje prava korišćenja u pravo svojine itd. Sve ove okolnosti bitno su uticali na realizaciju eksproprijacije.
U toku 2018. godine zaključeno 126 ugovora o zakupu zemljišta radi postavljanja privremenih objekata.

V PRIVREMENI OBJEKTI

Saglasno odredbama Odluke o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekatamontažnog karaktera na teritoriji Glavnog grada Podgorice ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 011/14 od 08.04.2014, 027/15 od 05.08.2015, 001/16 od 13.01.2016, 026/17 od 15.06.2017), propisane su vrste montažnih objekata i to: montažni objekat tipa kiosk,zatvorena bašta kao samostalni privremeni objekat, manji sportski objekat, otvoreni šank sa terasom, auto pijaca, privremeni objekti za potrebe komunalne infrastrukture, privremeni objekti za obavljanje privredne djelatnosti, zatvorena bašta u sastavu ugostiteljskog objekta, reklamno-oglasni panoi, tende iobjekti koji se mogu izmještati sa jednog mjesta na drugo i to: ljetnja bašta, slobodnostojeca i zidna vitrina izložbena polica, javna telefonska govornica, kiosk u sklopu autobuskog stajališta, pokretna tezga, automat za prodaju cigareta, automat za prodaju osvježavajućih napitaka, sladoleda, dezerata, kestenja, kikirikija i sl., kazan za kukuruz, pull za izlaganje i prodaju knjiga, časopisa i drugih publikacija ikaseta, posebno vozilo koje ima proizvođacki atest za obavljanje djelatnosti, objekti za izvođenje zabavnih programa, pull za izlaganje i prodaju ukrasnih predmeta, cvijeća i slika, objekti za ambulantno pružanje jednostavnih ugostiteljskih usluga, splavovi na vodi, karting staza,brenta,gater i cirkular i drugi slični objekti i uređaji koji prema odredbama ove Odluke imaju karakter privemenog objekta.
Saglasno Odluci o postavljanju, građenju i uklanjanju privremnih objekata montažnog karaktera na teritoriji Glavnog grada Podgorice, u periodu od 1. januara do 15. decembra 2018. godine, izdato je ukupno **3,171** rješenja o odobravanju postavljanja privremnih objekata i to:

VRSTA PRIVREMENOG OBJEKTA	BROJ IZDATIH RJEŠENJA
kiosk	150
zatvorena bašta kao samostalni objekat i zatvorena bašta u sastavu ugostiteljskog objekta	135
manji sportski objekti	6
reklamno-oglasni panoi	305

svjetleći natpisi i reklamno-oglasni panoi	652
objekti za potrebe komunalne infrastrukture i objekti za obav. privred. djelat.	79
tende	77
ljetnje baste + tende	877
objekti koji se mogu izmještati sa jednog mjesta na drugo	890

VI RADOVI NA UREĐENJU GRADSKOG GROBLJA

U toku 2018. godine realizovan su aktivnosti koje obuhvataju izgradnju grobnih mjesta i izgradnju dijela ogradnog zida na VI fazi proširenja groblja „Čepurci“. Završena je, takođe, izgradnja dijela ogradnog zida oko VI faze groblja „Čepurci“ prema parkingu. Planirano ograđivanje cijele parcele nije realizovano zbog odustajanja izabranog ponuđača od radova.

VIII IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA STAMBENIH OBJEKATA

Glavni grad Podgorica i Agencija za stanovanje su i tokom 2018. godine nastavili sa realizacijom dugogodišnjeg projekta „Poboljšanja uslova stanovanja“, kao i sa akcijom **„Za ljepše lice Podgorice"**. Oba projekta su se pokazali kao veoma uspješni i naišli su na veliko odobravanje etažnih vlasnika i građana Podgorice.

Pogodnosti projekta poboljšanja uslova stanovanja u stambenim zgradama se ogledaju u sufinansiranju pojedinih vrsta radova na zajedničkim djelovima stambenih zgrada (sanacija fasada, sanacija ravnih krovova, molersko-farbarski radovi u unutrašnjosti ulaza, osposobljavanje stepenišne rasvjete itd.). Glavni grad obezbjeduje 50% sredstava predviđenih predračunom radova, dok etažni vlasnici obezbjeđuju preostalih 50%.

IX MJERE SPROVEDENE U CILJU PODSTICANJA KVALITETA GRAĐENJA I OBLIKOVANJA PROSTORA

Osnovni cilj efikasnog upravljanja prostorom podrazumijeva ustanovljavanje dugoročnog i kontinuiranog planiranja organizacije uređenja i korišćenja prostora u skladu sa lokalnim interesima, kako bi se obezbijedili tržišno orjentisan ekonomski razvoj, socijalna jednakost, zdravlje i bezbjednost, kulturni identitet i unaprjeđenje i zaštita životne sredine.
Kada se govori o upravljanju prostorom onda se svakako ne mogu postaviti ograničenja u smislu primjene propisa u ovoj oblasti, već to podrazumijeva uključivanje odgovarajuće pravne regulative iz svih sektora zaštite životne sredine, saobraćaja, poljoprivrede, energetike, šumarstva i dr. U tom smislu u sklopu ukupnog razvoja Glavnog grada postavljen je cilj aktivnog djelovanja na unaprjeđenju sistema planiranja i uređenja prostora, kako bi se zaustavilo neracionalno i neplansko korišćenje prostora, zaštita poljoprivrednog, turističkog i prirodno vrijednog prostora. Posebna pažnja usmjerena je na izgradnju infrastrukturnih sistema i komunalno opremanje građevinskog zemljišta.

U namjeri da se kvalitetno upravlja prostorom, od strane Glavnog grada u 2018. godini preduzete su sledeće mjere:

- Skupština Glavnog grada na sjednici održanoj 12. septembra 2018. godine, usvojila je Stratešku kartu buke za aglomeraciju Glavni grad Podgorica. Zakonom o zaštiti od buke u životnoj sredini („Sl. list CG“ broj 28/11, 28/12 i 1/14), precizirana je obaveza jedinice lokalne samouprave da izradi Stratešku kartu buke za aglomeraciju na svojoj teritoriji. Strateška karta buke sadrži odgovarajuće podatke o nivou buke iz različitih izvora kojem je izloženo stanovništvo na području Glavnog grada i sastoji se iz tekstualnog i grafičkog dijela.

Strateška karta buke izrađuje se u skladu sa Pravilnikom o načinu izrade i bližem sadržaju strateške karte buke („Sl.list CG“ broj 54/13). Područje za koje se izrađuje Strateška karte buke obuhvata urbani dio Glavnog grada Podgorice i opština u sastavu Glavnog grada ukupne površine 11.299,5 ha (GUR Podgorica 8584,9 ha; GUR Golubovci 1.805,3 ha; GUR Tuzi 909,3 ha).
- Izrada Akcionog plana za biodiverzitet inicirana je od strane Glavnog grada i pomenuti dokument usvojen je decembra 2017. godine. Jedna od aktivnosti definisanih u Akcionom planu je i razvoj sportskog ribolova i „fly fishing“ ribolova na pastrmske vrste Glavnog grada, a razmatran je kao uslov za razvoj posebnog vida turizma i valorizacije pastrmskih vrsta u smislu obnavljanja populacija ovih vrsta u vodotokovima u Podgorici. Imajući u vidu navedeno Glavni grad je zaključio ugovor o izradi "Studije za uspostavljanje Flaj fišing (fly-fishing) na rijeci Morači i rijeci Zeti u dijelu toka kroz Glavni grad Podgorica". Navedena Studija je obuhvatila terenska istraživanja, prikupljanje i obradu novih podataka, kao i sveobuhvatnu evaluaciju postojećih informacija. Na bazi dobijenih rezultata, evaluacija i analiza, Studijom su predložene mjere i aktivnosti očuvanja i unaprjeđenja odnosno valorizacije pomenutih lokaliteta na održivi način.

- Jedan od posebno značajnih segmenata djelovanja u oblasti zaštite životne sredine predstavljaju aktivnosti u pravcu očuvanja i unapređenja kvaliteta vazduha što se čini posebno važnim kada su u pitanju gradske cjeline. Program monitoringa segmenata životne sredine na teritoriji Glavnog grada realizovan u 2018. godini obuhvatio je praćenje kvaliteta vazduha na 6 lokaliteta. Monitoring se realizuje na reprezentativnim lokacijama na teritoriji Glavnog grada koji je od strane građana tokom u javnim raspravama o drugim dokumentima prepoznat kao prostor gdje se u domaćinstvima koriste drva kao ogrev. Dobijeni rezultati i analize treba da nam posluže za nastavak aktivnosti koje se odnose na ublažavanje emisije zagađujućih materija iz ovako organizovanog načina grijanja. U okviru zakonom definisane procedure - tenderski postupak, za realizaciju programa odabran je Centar za ekotoksikološka ispitivanja. Shodno definisanoj dinamici realizacije, dostavljeni su nam rezultati ispitivanja za navedeni period.

- Shodno odredbama Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu, organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine je odgovoran za sprovođenje postupka procjene uticaja i to za one projekte za koje saglasnosti, odobrenja i dozvole izdaju drugi organi lokalne uprave.
U 2018. godini primljeno je 64 zahtjeva za davanje uslova i smjernica u vezi postupka koji se odnosi na procjenu uticaja na životnu sredinu. Za navedene zahtjeve dato je izjašnjenje da predmetni projekti, shodno zakonu, ne podliježu sprovođenju navedene procedure. Aktivnosti Sektora u izvještajnom periodu uključivale su i vršenje uvida u dokumentaciju i davanja mišljenja u okviru postupka procjene uticaja koje sprovodi Agencija za zaštitu životne sredine, a tiču se projekata koji se realizuju na području Glavnog grada i ukupno je dato 2 mišljenja.
Sektor za životnu sredinu i održivi razvoj, kao nadležna služba, ukupno je tokom 2018. godine, sproveo 129 procedura procjene uticaja. Navedeni postupci podrazumjevaju identifikovanje i vrjednovanje mogućih uticaja realizacije pojedinih projekata na području grada, kao i definisanje mjera sprječavanja, ublažavanja i sanacije eventualnih posledica na životnu sredinu.
Procedura procjene, u zavisnosti od toga da li se projekat nalazi na Listi I (spisak projekata odnosno aktivnosti za koje je obavezna izrada procjene uticaja na životnu sredinu) ili Listi II (spisak projekata odnosno aktivnosti za koje se može zahtijevati izrada procjene uticaja o čemu odlučuje nadležni organ u svakom pojedinačnom slučaju), odvija se u tri faze:

1. odlučivanje o potrebi izrade elaborata o procjeni uticaja;
2. određivanje obima i sadržaja elaborata procjene uticaja;
3. odlučivanje o davanju saglasnosti na elaborat procjene uticaja.

Tokom izvještajnog perioda, primljeno je 109 zahtjeva za sprovođenje prve faze postupka i može se konstatovati da su procedure realizovane u skladu sa zakonski definisanim okvirom u smislu rokova i konačnosti odluka. Navedeno podrazumjeva utvrđivanje validnosti podnijetog zahtjeva, organizovanje javnog uvida odnosno konsultacija sa zainteresovnim organizacijama i javnošću, razmatranje dostavljene dokumentacije i donošenje konačne odluke.

U okviru Sektora za održivi razvoj u 2018. godini je okončano 106 postupaka, uključujući i prenijete iz prethodne godine. Od ukupnog broja primljenih zahtjeva, za 83 koji su se odnosili na projekte za koje je konstatovano da svojim funkcionisanjem ne doprinose povećanju stepena ugrožavanja životne sredine, odlučeno je da nije potrebno sprovoditi III fazu postupka procjene uticaja. Za 23 zahtjeva donijeta su rješenja o potrebi izrade elaborata procjene uticaja, obzirom da su istim planirani projekti čija realizacija, usljed prirode i obima planirane djelatnosti, zahtjeva sveobuhvatno sagledavanje mogućih uticaja na segmente životne sredine, kao i definisanje mjera za njihovo sprječavanje i ublažavanje.

U 2018. godini nije podnesen nijedan zahtjev za određivanje obima i sadržaja elaborata procjene uticaja projekata na životnu sredinu (II faza postupka procjene uticaja).

Kada je u pitanju treća faza postupka procjene uticaja, tokom izvještajnog perioda primljeno je 20 zahtjeva za davanje saglasnosti na elaborat procjene uticaja na životnu sredinu (uz 2 postupka prenijeta iz prethodne godine). Procedure pokrenute po datim zahtjevima, shodno zakonskom okviru, realizovane su kroz obavještavanje zainteresovanih organa i organizacija i zainteresovane javnosti o podnijetim zahtjevima, odnosno organizovanje javnog uvida i javnih rasprava, zatim formiranje Komisija za ocjenu elaborata i konačno donošenje odluka o davanju saglasnosti od strane Sektora. Sa aspekta poštovanja zahtjevane dinamike, prirode postupka i rokova, odnosno donošenja odluka, može se konstatovati da su procedure realizovane u skladu sa zakonski definisanim postupkom.
Na osnovu podataka, može se konstatovati da je u 2018. godini donijeto 19 odluka o davanju saglasnosti na elaborate procjene uticaja, uključujući 2 procedure započete u prethodnoj godini, dok su 3 postupka odlučivanja prenijeta u 2019. godinu. Donijete odluke zasnovane su na činjenici da su predmetnim elaboratima na adekvatan način prikazani planirani projekti, sagledani njihovi uticaji na okolni prostor i predložene neophodne mjere sa aspekta zaštite životne sredine. U vezi sa navedenim treba istaći da su se sprovedene procedure odnosile na projekte manjeg obima i kapaciteta, skoncentrisane uglavnom na urbanom području, na lokacijama koje su planskom dokumentacijom predviđene za razvoj određenih djelatnosti.

Pored sprovođenja odredbi Zakona o procjeni uticaja projekata na životnu sredinu, ovaj Sektor sprovodi i Zakon o strateškoj procjeni uticaja planova i programa na životnu sredinu. Shodno tome od strane Sektora za prostorno planiranje podnijeto je 6 zahtjeva za davanje saglasnosti na Izvještaj o strateškoj procjeni.
Kumulativni pregled sprovedenih upravnih postupaka (procjena uticaja i strateška procjena uticaja) dat je u sledećoj tabeli.

Upravni postupci u 2018. godini – Sektor za održivi razvoj

Postupak	Preneseni predmeti iz 2017. godine	Primljeno u izvješt. periodu	Riješeno u zahtjevanom roku	Prenijeto u 2019. godinu

Procjena uticaja	**2**	**129**	**125**	**6**
Strateška procjena uticaja	/	**6**	**6**	/
IPPC	/	**1**	**1**	/
Ukupno	**2**	**136**	**132**	**6**

Prema sadržaju tabele, može se konstatovati da je u izvještajnom periodu sprovedeno 137 upravnih postupaka, uključujući 2 predmeta koji su prenijeti iz prethodne godine. Usljed zahtjevanog vremenskog okvira i prirode postupaka, 6 procedura procjene uticaja prenijete su u narednu godinu.

- Energetski dani Glavnog grada Podgorice

Tradicionalno u 2018. godini, po peti put održana je Manifestacija "Energetski dani Glavnog grada Podgorice", u periodu od 24. do 27. aprila, pod sloganom "Osvrni se možeš ti to". Organizovanje Manifestacije ima za cilj da osmišljenim aktivnostima stimulišemo veće uključivanje građana, naročito specifičnih društvenih grupa, što će rezultirati donošenjem odgovornih i opšte prihvatljivih odluka i unapređenje našeg životnog ambijenta. Manifestacija je otvorena instalacijom "Zelenilom protiv betona", održana je radionica u saradnji sa NVO Prona za učenike Gimnazije "Slobodan Škerović" i za sve zainteresovane građane. U okviru događaja organizovana je i posjeta zgradi Ujedinjenih Nacija u Podgorici za studente i zainteresovane građane. Pod motom „Sačuvaj energiju za svoj Grad" održana je konferencija o održivom transportu, klimatskim promjenama i mogućnostima i pristupačnosti EU fondovima za inovativne projekte iz ovih oblasti. Na konferenciji su govorili profesori sa mašinskog fakulteta kao i predstavnici NVO sektora. Za sam kraj Manifestacije, upriličena je velika dječija priredba na temu zaštite životne sredine, a istovremeno na trgu odvijao se Sajam energetske efikasnosti organizovan u saradnji sa NVO Green Home na kojem su kompanije i nevladine organizacije u okviru svojih štandova predstavile svoje proizvode, rješenja, projekte i aktivnosti iz domena energetske efikasnosti.

- Obilježavanje EU nedjelje mobilnosti

Glavni grad je i ove godine organizovao obilježavanje Evropske nedelje mobilnosti. Cilj kampanje, koja se održava svake godine od 16. do 22. septembra, je da podstiče i promoviše mjere i aktivnosti održivog saobraćaja. Tim povodom urađen je propagadni material koji sadrži niz poruka na temu ovogodišnjeg slogana "Kombinuj i kreći se" (Mix and Move!) U saradnji sa Njemačkom razvojnom agencijom – GIZ i UNDP na Trgu Nezavisnosti je organizovano takmičenje u "crtanju na asfaltu" za učenike pet osnovnih škola sa područja Glavnog grada. Učesnici takmičenja su bile: OŠ "Vladimir Nazor", OŠ "Savo Pejanović", OŠ "21.maj", OŠ "Vuk Karadžić" i OŠ "Sutjeska". Učenici su na temu održive mobilnosti izrazili svoju kreativnost i istovremeno iskazali svjesnost i poslali poruke o tome kako vide razvoj saobraćaja u našem Gradu. Ujedno, zainteresovani građani su imali mogućnost da ispune neku vrstu Upitnika/Ankete, upravo želeći da kroz odgovore oslušnemo šta stanovnici Podgorice misle o ovoj temi. Kao jedna od aktivnosti pod ovom Manifestacijom održana je i Konferencija „Bolji saobraćaj, bolji Grad" na kojoj su, između ostalog, prezentovani Projekat Održiva urbana mobilnost u zemljama Jugo-Istočne Evrope – gradovi Jugo-Istočne Evrope zajedno prema održivom, energetski efikasnom prevozu. Centralna aktivnost koja je podrazumjevala objeležavanje 22. septembra kao „Dana bez automobila" organizovana je u saradnji sa UNDP-jem i NVO „Biciklo.me" i imala je za cilj da se promotivnom vožnjom biciklima ulicama Podgorice pošalje poruka da "samo grad Ekološki prihvatljivog saobraćaja je grad ugodnog življenja".

- Sekretarijat za planiranje prostora i održivi razvoj je i 2018. godine pripremio i nakon sprovedenog izbora najpovoljnijeg ponuđača, realizovao Program sistematske dezinsekcije na području grada. Akciju uništavanja larvi i letećih formi komaraca sproveo je, shodno Ugovoru a prema ponudi I planu izvođenja, Institut za javno zdravlje Podgorica.
- U 2018. godini, održan je kontinuitet realizacije aktivnosti koje Sektor za zaštitu životne sredine i održivi razvoj sprovodi u okviru međunarodnih projekata iz oblasti zaštite životne sredine. Uradjen je izvjestaj za potrebe članstva u "Evropskoj mreži zdravih gradova", vezano za sprovodjenje aktivnosti na polju unapredjenja kvaliteta životne sredine, standarde življenja i servisa zdrastvene i socijalne zaštite. Shodno definisanom obrazcu urađen je izvještaj shodno obavezama iz članstva u Globalni sporazum gradonačelnika za klimatske i energetske projekte (UN Compact of Mayor).

- Završena je I faza projekta Održiva urbana mobilnost u zemljama Jugo-Istočne Evrope – gradovi Jugo-Istočne Evrope zajedno prema održivom, energetski efikasnom prevozu. Ovaj Projektni koncept je rezultat komunikacije i saradnje između GIZ-a ORF EE i nekoliko gradova iz jugo-istočne Evrope. Cilj je razvoj energetski efikasnih, održivih i zelenih rješenja za prevoz u gradovima jugo-istočne Evrope korišćenjem dobre prakse iz EU/Njemačke (prenos znanja upotrebom mehanizama kao što su saradnja između gradova, mentorstvo, obuka, učenje kroz rad, itd.) i u skladu sa Energetskom strategijom EU 3030 i ciljevima održivog razvoja (posebno Cilj 11- Održivi gradovi i zajednice). U prvoj fazi urađena je „Mapa puta" koja podrazumjeva dinamiku sprovođenja budućih aktivnosti i definisani su konkretni koraci u implementaciji projekta za pojedine partnere. Pod projektom je obezbijeđena finansijska i ekpertska pomoć za izradu Održivog plana urbane mobilnosti Glavnog grada Podgorice.

- Projekat Upravljanje i korišćenje urbanih šuma kao prirodnog nasljeđa (URBforDAN)

Glavni Grad je od juna 2018. godine pridruženi partner Gradu Ljubljani u Projektu - Upravljanje i korišćenje urbanih šuma kao prirodnog nasljeđa (URBforDAN) Interreg Dunavskog Transnacionalnog Programa. Period trajanja Projekta je 30 mjeseci, tj. do 01. novembra 2020. godine. U Projektu je uključeno sedam gradova koji pripadaju dunavskom regionu, tri grada koji su pridruženi partneri i dvije organizacije čija polja djelovanja obuhvataju prirodno nasljeđe i zaštićena područja. Cilj Projekta je uspostavljanje održivog i racionalnog korišćenja urbanih šuma i prirodnog nasljeđa. Shodno pomenutom, kao jedna od aktivnosti predviđenih projektom je i sprovođenje pilot projekta na području park šume „Gorica" i u Regionalnom parku „Komovi".

- Predstavnici Sektora aktivno učestvuju u realizaciji projekta izgradnje „Južne obilaznice" i Prečišćivača otpadnih voda, kao članovi radnih grupa.

X IZDATI UTU, GRAĐEVINSKE I UPOTREBNE DOZVOLE

Od 27. decembra 2017. godine do 21. decembra 2018. godine, izdato je ukupno 378 urbanističko tehničkih uslova, 16 dozvola za pretvaranje stambenih u poslovne objekte i 63 upotrebnih dozvola. Kada su u pitanju izdate građevinske dozvole, njihov ukupan broj iznosi 61 od čega su 39 građevinske dozvole za izgradnju stambenih, stambeno poslovnih i poslovnih objekata, 22 dozvola za infrastrukturne objekte. Izdate su i 3 građevinskih dozvola za objekte od opšteg interesa, 65 rješenja za obračun komunalija.

UPOREDNA ANALIZA BROJA IZDATIH GRAĐEVINSKIH DOZVOLA

Broj zaključenih ugovora	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
	64	165	139	122	122	144	102	93

XI PODNEŠENI ZAHTJEVI ZA LEGALIZACIJU

Od dana stupanja na snagu Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, Sekretarijatu za planiranje i uređenje prostora i zaštitu životne sredine podnešeno je ukupno **12,817** zahtjeva za legalizaciju bespravnih objekata.

Imajući u vidu kratke rokove za postupak legalizacije Sekretarijat nije bio u mogućnosti da ih ispoštuje iz razloga što nijesu ispunjeni uslovi za dobijanje podataka od Uprave za nekretnine sa orto foto snimka kao i što je podnijet veliki broj zahtjev.

Ističemo da je propisan uslov bi se objekat legalizovao mora biti izgrađen u skladu sa važećim planskim dokumentom, ili sa planom generalne regulacije koji će biti donešen u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata. Vlasnici bespravnih objekata zahtjev za legalizaciju podnosili su zaključno sa 17. julom, a svi zahtjevi koji su podnešeni nakon ovog roka su odbačeni kao neblagovremeni (ukupan broj 146). Od pokretanja postupka bilo je odustanaka od podnešenih zahtjeva, te su donešeno akti o obustavi postupka što se tretira kao da nijesu podnijeti.

Preduslov za podnošenje zahtjeva za legalizaciju je bio da je objekat evidentiran u katastru nepokretnosti na osnovu elaborata premjera izvedenog stanja izgrađenog objekta koji izrađuje licencirana geodetska organizacija i koji je ovjeren od strane Katastra.
U ovom momentu radi se na prvoj fazi, analiziraju se svi zahtjevi i može se konstatovati da podnosioci zahtjeva uglavnom nemaju kompletnu dokumentaciju najčešće nedostaju elaborati premjera izvedenog stanja izgrađenog objekta koji izrađuje licencirana geodetska organizacija i koji treba biti ovjeren od strane Katastra.
Iz dosadašnjeg rada na prispjelim zahtjevima takođe se može konstatovati da ima zahtjeva bez osnovnih podataka o podnosiocu tako da nijesmo u mogućnosti provjeriti gdje se objekat nalazi niti obavijestiti stranku da dopuni zahtjev.
Katastar je dužan da izda uvjerenje o identifikaciji bespravnog objekta na orto-foto snimku. Uvjerenje sadrži broj katastarske parcele, naziv katastarske opštine na kojoj je objekat izgrađen, naziv naselja i ulice/trga u kojem se objekat nalazi i kućni broj ako je određen.
Imajući u vidu da ove podatke nemamo to se postupak prekida do donošenja orto-foto snimka do donošenja plana detaljne razrade ili u konačnom do donošenja plana generalne regulacije. Zbog velikog broja podnijetih zahtjeva i nekompletne dokumentacije, do decembra 2018. godine je urađeno 251 prekida.
Nakon ispunjenja navedenih uslova postupak će se voditi za objekte koji su izgrađeni u skladu sa normativima važećih planskih dokumenata, dok će se za objekte koji nisu uklopljeni u važeće planove postupak prekinuti do donošenja plana generalne regulacije.
U 2018 godini donijeta je Odluka o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 009/18 od 20.03.2018) kojim je propisana je visina naknade za legalizaciju sa značajnim umanjenjeima za objeke do 200 m2. Ova odluka će biti primjenjena nakon ispunjenja svih uslova propisanih Zakonom.

XII POREZ

Od 1. januara do 12. decembra 2018. godine naplaćen je porez na nepokretnosti u iznosu od **8.923.687,33 eura.**

GUR GOLUBOVCI
Važeća planska dokumentacija

GUR TUZI
Važeća planska dokumentacija

ANEX 19
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2018.GODINI
ZA OPŠTINU ROŽAJE

1. Sadržaj izvještaja

Ovim izvještajem predstavljamo osnovnu sliku o postojećem stanju uređenja prostora, potrebama i problemima sa kojima se suočavamo a prije svega vezanih za stanje uređenja prostora na teritoriji opštine Rožaje. Ovaj izvještaj sagledava postojeće stanje, realizaciju i pregled aktivnosti koje su sprovedene u prethodnoj godini, daje pregled uočenih problema, kao i pojedine mjere za njihovo rješavanje. Posebna pažnja je data oblasti životne sredine i mjera za pospješenje određenih aktivnosti koje bi doprinijele unapređenju stanja životne sredine. U izvještaju je takođe dat pregled izrađene planske dokumentacije, dokumentacije koja je u toku izrade i prijedlog izrade buduće planske dokumentacije sa posebnim osvrtom na uslove i razloge izrade. Učešće javnosti kao jedan od veoma važnih faktora donošenja planova je izražen ne samo kao zakonska obaveza već i kao potreba prilikom same izrade planova, ali takođe i učešće ostalih institucija, civilnog sektora, nevladinih organizacija i svih zainteresovanih korisnika.

Realizacija obaveza i aktivnosti po osnovu Izvještaja za prethodnu godinu

Uzimajući u obzir činjenicu da su Godišnjim izvještajem o stanju uređenja prostora za prethodnu godinu prepoznati određeni nedostaci prilikom analize cjelokupnog stanja, i preduzete su određene aktivnosti na njihovom otklanjanju,veoma je teško realizovati iste za period od jedne godine pa se oni moraju planirati ,uređivati a posebno izvoditi u fazama zbog njihove složenosti a prije svega finansijske ztahtjevnosti. Imajući u obzir zahtjevna finansijska sredstava koja su neophodni za realizaciju pojedinih programa, kao i prihode opštine neophodno je pristupiti faznom rešavanjem infrastrukturnih projekata . Međutim i pored ovih finansijsjskih problema radilo se na pojedinim aktivnostima na uređenju javnih površina, čišćenju vodotoka sanaciji loknih i nekategorisanih opštinskih puteva pa je u izvjesnoj mjeri došlo do poboljšanja uređenosti prostora. U ovoj godini započeta je investiciona aktivnost na uređenju jednog broja ulica, saniran je i asfaltiran određen broj putnih pravaca kako u ruralnim oblastima tako i u zahvatu detaljnih urbanističkih planova. Rađeno je i na sanaciji puteva na selima, seoskim vodovodima, javnim površinama, pješačkim trotoarima, održavanju korita Ibra...

II ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

1. Organizacija, korišćenje i namjena prostora po planskim dokumentima, pokrivenost teritorije lokalne samouprave planskim dokumentima

Ovdje je dat pregled postojeće planske dokumentacije od prvog donošenja, izmjene koje su pretrpjeli, kao i obrađivać koji je učestvovao na izradi planova. Osim ovih podataka dat je i pregled poršina planova, kao i izmjene koje su se dešavale u smislu promjene površine.

- PPO:
- Godina donošenja: 1980 (Sl.list SRCG OP 17/80)
- Obrađivač: Beograd projekt – Centar za planiranje urbanog razvoja Beograd
- Površina zahvata: 43 144 ha

- GUP:
- Godina donošenja: 1980 (Sl.list SRCG OP 17/80)
- Obrađivač: Beograd projekt – Centar za planiranje urbanog razvoja Beograd
- Površina zhvata: 593,72 ha
- Izmjene i dopune GUP-a1993 (Sl.list RCG OP 21/93) (obrađivač: DP Zavod za prijektovanje i urbanizam, Prijepolje)

- Izmjene i dopune GUP-a 2006 (Sl.list RCG OP 38/06) (obrađivač: Arhitektonski fakultet u Beogradu)
- Površina zhvata: 996.22 ha
- Napomena: proširene su granice – nije data namjena

DETALJNI URBANISTIČKI PLANOVI:

Spisak važeće planske dokumentacije:

1. Prostorno-urbanistički plan Opštine Rožaje do 2020.godine
(Odluka o donošenju Prostorno-urbanističkog plana opštine Rožaje do 2020. godine objavljena u Sl. listu CG-opštinski propisi br. 31/12, 2/17),
2. Izmjene dopune Detaljnog urbanističkog plana Zone „Centar''
(Odluka o izmjenama i dopunama Detaljnog urbanističkog plana Zone „Centar'', objavljena u Sl.list CG-opštinski propisi br. 39/08, dana 29.12.2008. godine, sa rokom važnosti od 5 godina),
3. Izmjene dopune Detaljnog urbanističkog plana Zone „Centar''
(Odluka o izmjenama i dopunama Detaljnog urbanističkog plana Zone „Centar'', objavljena u Sl.list CG-opštinski propisi br. 38/09, dana 07.12.2009. godine, sa rokom važnosti od 5 godina),
4. Izmjene dopune Detaljnog urbanističkog plana Zona „Centar''
(Odluka o izmjenama i dopunama Detaljnog urbanističkog plana Zona „Centar'', objavljena u Sl.list CG-opštinski propisi br. 28/13),
5. Detaljni urbanistički plan „Ibarac''
(Odluka o donošenju Detaljnih urbanističkih planova „Suho Polje'' i „Ibarac'' , obajavljena u Sl.list CG –opštinski propisi br.26/15),
6. Detaljni urbanistički plan „Suho Polje''
(Odluka o donošenju Detaljnih urbanističkih planova „Suho Polje'' i „Ibarac'' , obajavljena u Sl.list CG –opštinski propisi br.26/15),
7. Izmjene i dopune Detaljnog urbanističkog plana „ Centar II''
(Odluka o donošenju Detaljnog urbanističkog plana „ Centar II'', objavljena u Sl.list CG-opštinski propisi br. 19/17),
8. Izmjene i dopune Detaljnog urbanističkog plana „ Industrijska Zona Zeleni''
(Odluka o izmjenama i dopunama Detaljnog urbanističkog plana „ Industrijska zona Zeleni'', objavljena u Sl.list CG-opštinski propisi br. 39/08),
9. Lokalna studija lokacije „Poslovno-komercijalni-turistički centar''.
(Odluka o usvajanju Lokalne studije lokacije „Poslovno-komercijalni-turistički centar'' objavljena u Sl.list CG-opštinski propisi br. 15/10),
10. Lokalna studija lokacije „Rasadnik''
(Odluka o usvajanju Lokalne studije lokacije „Rasadnik'' objavljena u Sl.list CG-opštinski propisi br. 30/10),
11. Lokalna studija lokacije „Benzinska stanica – Đuranovića Luke''
(Odluka o usvajanju Lokalne studije lokacije „Benzinska stanica – Đuranovića Luke'' objavljena u Sl.list CG-opštinski propisi br. 15/10),
12. Lokalna studija lokacije „Baza''
(Odluka o Lokalnoj studiji lokacije „Baza'' objavljena u Sl.list CG-opštinski propisi br. 8/10) i
13. Lokalna studija lokacije „ Poslovni centar Aldi''
(Odluka o usvajanju Lokalne studije lokacije „Poslovni centar Aldi'' objavljena u Sl.list CG-opštinski propisi br. 15/10).
14. LSL „Skarepača“ benzinska pumpa

(Odluka o usvajanju LSL „Skarepača", objavljena u Sl. Listu CG-opštinski propisi broj 6/18)
15. LSL „Pogled".
(Odluka o usvajanju LSL „Pogled", objavljena u Sl. Listu CG-opštinski propisi broj 6/18)
16. Detaljni urbanistički plan „Industrijska zona Zeleni".
(Odluka o usvajanju DUP-a „Industrijska zona Zeleni", objavljena u Sl. Listu CG-opštinski propisi broj 39/18)
17. Detaljni urbanistički plan „Bandžovo Brdo- I faza".
(Odluka o usvajanju DUP-a „Bandžovo Brdo- I faza", objavljena u Sl. Listu CG-opštinski propisi broj 22/18 i 36/18)
18. Detaljni urbanistički plan „Bandžovo Brdo- II faza".
(Odluka o usvajanju DUP-a „Bandžovo Brdo- II faza", objavljena u Sl. Listu CG-opštinski propisi broj 22/18 i 36/18)
19. LSL „Jela".
(Odluka o usvajanju LSL „Jela", objavljena u Sl. Listu CG-opštinski propisi broj 22/18 i 36/18)
20. LSL „Hajla i Štedim".
(Odluka o usvajanju LSL „Hajla i Štedim", objavljena u Sl. Listu CG-opštinski propisi broj 22/18 i 36/18)
21. LSL „Rasadnik".
(Odluka o usvajanju LSL „Rasadnik", objavljena u Sl. Listu CG-opštinski propisi broj 39/18)

Planovi koji su u završnoj fazi izrade i usvajanja i onih što su u toku

Usvajanjem Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", br. 64/17) nadležnost izrade planske dokumentacije prešla je kod Ministarstva održivog razvoja i turizma a u skladu sa istim izradi planske dokumentacije pristupa se inicijativom Izvršnog organa lokalne uprave odnosno predsjednika opštine. U tom smislu prema resornom ministarstvu upućene su inicijative za izradu prioritetnih planova i one se odnose na:

- Detaljni urbanistički plan "Industrijska zona Zeleni - potez Biznis zone" ;
- Detaljni urbanistički plan "Centar " ;
- Lokalna studija lokacije "Crnja";

Prostorno-urbanistički plan opštine Rožaje do 2020 godine

Opština Rožaje donijela je PROSTORNO-URBANISTIČKI PLAN opštine u 2012 godini kojim su definisani osnovni pravci i smjernice razvoja cjelokupne teritorije opštine, kao i osnovne razvojnie zone kao i ostalih prioritetnih uslova. Izradom PUP-a opštine stvaraju se uslovi za valorizaciju pojedinih strateških lokaliteta koji će omogućiti racionalnije i kvalitetnije korišćenje prostora a uzevši u obzir činjenicu da je Strategijom razvoja opštine Rožaje definisano da su osnovni pravci razvoja teritorije opštine: turizam, poljoprivreda kao i šumarstvo i drvoprerada. Ovim oblastima se daje poseban akcenat u smislu mjera pospješenja i unapređenja ambijenta i razvoja. Lokaliteti koji su prepoznati kao potencijalni turistički interesantni i koji imaju potencijala razvoja ove oblasti su: Hajla i Štedim, Rujišta, Ravništa, Turjak...
Prostorno-urbanistički plan opštine Rožaje predstavlja sintezu Prostornog plana i Generalnog urbanističkog plana kako po svom sadržaju, tako i prema obimu i smjernicama koje sadrži, Naime sam PUP obrađuje cjelokupnu teritoriju opštine sa dafinisanjem osnovnih namjena površina, opštom infrastrukturom i razvojem pojedinih lokaliteta, i zona, sa druge strane dio PUP-a obrađuje detaljno pojedine zone, prije svega zone koje obuhvataju područja za koja je već izrađena planska dokumentacija nižeg reda - Detaljni urbanistički planovi, dajući im osnovne smjernice detaljne namjene površina, infrastrukturne koridore, kao i uslove realizacije pojedinih kapitalnih investicija.

Jedne od kapitalnih investicija koje su obrađene PUP-om su: Gradski kolektor sa postrojenjem za prečišćavanjem otpadnih voda, II faza zaobolaznice, date su smjernice za izradu pojedinih lokaliteta kao što su LSL Hajla i Štedim, LSL Rujišta,…

Dio PUP-a koji se odnosi na pogučje GUP-a detaljno je razrađeno, date namjene površina, u određenim djelovima promjenjena je namjena površina. Ono što je karakteristično za postojeću plansku dokumentaciju i pristup davanja smjernica jeste sagledavanje površina velikih planova, i podjela na urbanističke zone. Ovakva podjela daje lakšu i efikasniju izmjenu planova, fleksibilnije prilagođavanje potrebama korisnika prostora.

Što se tiče iskorišćenja energije i energetskih potencijala predviđeno je da se obradi i oblast iskorišćenja hidropotencijala, prije svega iskorišćenje kapaciteta sliva Ibra, oblast iskorišćenja solarne energije, energije vjetra i jedan od neiskorišćenih potencijala odnosno biomase.

Očuvanje životne okoline kao jedan osnovnih principa koji mora biti ispoštovan uz mogućnost planiranog i regulisanog razvoja opštine sa svim infrastrukturnim i komunalnim opremanjem.

REALIZACIJA PROGRAMA UREĐENJA PROSTORA, OCJENA SPROVEDENIH MJERA I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM

- **DONEŠENI PLANSKI DOKUMENTI**

Detaljni urbanistički plan ''Ibarac''

Uzimajući u obzir atraktivnost lokacije (radi se o prigradskom naselju) koje ima jedan dio neizgrađenih površina a sa velikim interesovanjem budućih korisnika prostora. Radi se o zoni za koju su zadnje izmjene rađene još 1993, a koje po današnjim tendencijama i potrebama nijesu adekvatne za privođenje namjeni površina planiranih za različite sadržaje. U planu prije svega preovladava individualno stanovanje srednje gustine, pored njega postoje i sadržaji centzralnih djelatnosti, kao i određeni djelovi kolektivnog stanovanja. Izradom plana potrebno je bilo utvrditi rješenja kojim će se definisati uslovi daljeg razvoja I izgradnje kao I urbanistička regulacija u zoni zahvata DUP-ova sa ciljem stvaranja kvalitetnog prostora u funkcionalnom fizičkom, ambijentalnom I u smislu kvaliteta životne sredine ovog područja.

- Površina zhvata : 156.80 ha

Obrađivač ''WINSOFT'' Podgorica i ''URBIMONTENEGRO'', Podgorica Odluka usvojena na Skupštini I objavljena u Sl. list CG –opštinski propisi br. 26/15

Detaljni urbanistički plan ''Suho Polje''

Uzimajući u obzir atraktivnost lokacije (radi se o prigradskom naselju) koje ima jedan dio neizgrađenih površina a sa velikim interesovanjem budućih korisnika prostora. Radi se o zoni za koju su zadnje izmjene rađene još 1993, a koje po današnjim tendencijama i potrebama nijesu adekvatne za privođenje namjeni površina planiranih za različite sadržaje. U planu prije svega preovladava individualno stanovanje srednje gustine, pored njega postoje i sadržaji centzralnih djelatnosti, kao i određeni djelovi kolektivnog stanovanja. Izradom plana potrebno je bilo utvrditi rješenja kojim će se definisati uslovi daljeg razvoja I izgradnje kao I urbanistička regulacija u zoni zahvata DUP-ova sa ciljem stvaranja kvalitetnog prostora u funkcionalnom fizičkom, ambijentalnom I u smislu kvaliteta životne sredine ovog područja.

- Površina zhvata : 81.94 ha
- Obrađivač ''WINSOFT'' Podgorica i ''URBIMONTENEGRO'', Podgorica
- Plan je donijet i usvojen na Skupštini Odluka objavljena u Sl. list CG –opštinski propisi br. 26/15

Detaljni urbanistički plan (Centar II")

- Površina zahvata: 17,81 ha
- Obrađivač ''Urbanprojekt'' Čačak

Detaljni urbanistički plan ''Industrijska zona Zeleni'' (Z1)

- Industrijska zona Zeleni po svom karakteru i osnovnoj funkciji u skladu sa smjernicama Prostorno-urbanistčkog plana opštine Rožaje do 2020 godine, predviđena je kao zona za razvoj industrijskih i privrednih sadržaja. Ono što je bilo karakteristično za ovu zonu jeste da se u posljednjim godinama nijesu adekvatno koristli njeni kapaciteti te se kao takvoj moralo pristupiti osnovnoj konceptualnoj organizaciji.Takođe izmjene obuhvataju usitnjavanje velikih industrijskih kapaciteta i formiranje nezavisnih sitnijih samostalnih cjelina. Plan je u fazi izrade.

- Površina zahvata: 7,23ha
- Obrađivač ''Urbanprojekt'' Čačak

Detaljni urbanistički plan ''Industrijska zona Zeleni'' (Biznis zona i lokacija za PPOV)

Kako smo naprijed rekli Industrijska zona Zeleni po svom karakteru i osnovnoj funkciji u skladu sa smjernicama Prostorno-urbanistčkog plana opštine Rožaje do 2020 godine., predviđena je kao zona za razvoj industrijskih i privrednih sadržaja. Ono što je bilo karakteristično za ovu zonu jeste da se u posljednjim godinama nijsu adekvatno koristli njeni kapaciteti te se kao takvoj moralo pristupiti osnovnoj konceprualnoj organizaciji.U zadnjemm periodu značajan širi prostor ovog DUP-a namijenjenog za privredne sadržaje napadnut je sa divljom bespravnom individualnom stambenom izgradnjom.

- Površina zahvata: 45,29 ha
- Obrađivač ''Urbanprojekt'' Čačak

Odlukom o izradi DUP-a Bandžovo Brdo " faza I I faza II

Područje zahvaćeno ovim Planom nije obrađeno detaljnom prostornom razradom ali je znatno napadnuto divljom gradnjom, izgradnjom objakata individualnog stanovanja. U zadnjem periodu značajan širi prostor ovih DUP-ova napadnut je sa divljom bespravnom individualnom stambenom izgradnjom. Ovo područje obuhvata neformaln.naselja „Kamenuša" i Ćatovske livade a namjera je da se izvrši detaljna urbanistička obrada prostora sa mogućim uklapanjem bespravnom sagrađenih objekata sa postavljanjem odgovarajuće (nedostajuće) komunalne infrastrukture.

- Površina zahvata: 22,4 ha
- Obrađivač ''Urbanprojekt'' Čačak

- **<u>UČEŠĆE JAVNOSTI PRI IZRADI PLANSKIH DOKUMENATA</u>**

Zakonomo uređenju prostora i izgradnji objekata je propisano da prilikom donošenja planskih dokumenata obavezan dio procedure donošenja je i učestvovanje javnosti, odnosno javna rasprava. Kao jedan veoma koristan mehanizam i primijenjen na adekvatan način može u mnogome pospješiti kvalitet samog plana. Opština Rožaje, odnosno organ koji je nosilac pripremnih radova sprovodio je za svaki plan javnu proceduru gdje su u skladu sa zakonom objavljivanii pozivi svim zainteresovanim licima. Išlo se i korak dalje, pozivi su objavljivanji i na lokalnom radiju, sajtu te oglasnoj tabli Opštine.
Na javnim raspravama, pored obrađivača, investitora i nosioca pripremnih poslova odaziv je bio veoma loš. Uglavnom su prisustvovali predstavnici medija (lokalni radio) i predstavnici lokalnih javnih institucija. Ukupan odaziv građana može se ocijeniti kao veoma slab.

<u>FINANSIRANJE IZRADE (IZVORI, PROBLEMI U FINANSIRANJU)</u>

Osnovno finansiranje izrade planske dokumentacije definisano je Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata. Što se tiče finansiranja ostalih planskih dokumenata i pored veoma malih finansijskih mogućnosti odrađen je dio planske dokumentacije. Nedostatak finansijskih sredstava je osnovni razlog zbog kojeg nije u potpunosti realizovan Jedngodišnji program uređenja prostora za 2018. Godinu .

- **<u>UREĐENJE GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA</u>**

U protekloj godini odrađen je dio investicionih aktivnosti kojim se pospješuje ambijent cjelokupnog uređenja prostora. Naime odrađen je značajan broj infrastrukturnih objekata, kao što su rekonstrukcije i sanacije puteva, izgradnja novih puteva, pješačkih staza, uopšte uređivanje građevinskog zemljišta za različite namjene objekata od javnog značaja. Izgradnju ovih objekta Opština Rožaje realizovala je u saradnji sa Vladom Crna Gore, Direkcijom za javne radove, Direkcijom za saobraćaj, nevladinim organizacijama, dok je neke nvesticije

samostalno realizovala. Dat je značaj na uređenju gradskog dijela grada u smislu kultivisanja zelenih površina. Pored ovih investicija jedan dio sredstava usmeren je bio prema izradi planske dokumentacije a jedan dio izradi projektne dokumentacije.

- **NEZAVRŠENE OBAVEZE**

Što se tiče nezavršenih obaveza po Jednogodišnjem program uređenja prostora za 2018. mogu se razvrstati u više kategorija.

IZRADA PLANSKE DOKUMENTACIJE

Prije svega izrada planske dokumentacije nije u potpunosti realizovana, jedan dio planova je u fazi izrade dok je ostali dio planske dokumentacije izrađen i usvojen. Ono što je veoma olakšalo izradu planova jesu i smjernice koje su date PUP-om.
Usvajanjem Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata propisuje se da je Ministarstvo održivog razvoja i turizma organ nadležan za vođenje pripremnih poslova kao i sprovođenje cjelokupne procedure izrade planske dokumentacije. Opština Rožaje uputila je više inicijativa za izradu planske dokumentacije nadležnom ministarstvu na koje još uvijek nije ništa odgovoreno.
Obzirom da su planovi uslov za početak procedure izgradnje novih objekata kao i procedure legalizacije postojećih objekata, njihov nedostatak predstavlja odvijanje bilo kakvih aktivnosti unutar njihovog zahvata, što se odnosi na veoma važnu plansku dokumentaciju i to:
- Detaljni urbanistički plan "Centar" koji je stavljen van snage od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma,
- Detaljni urbanistički plan "Zeleni za potez Biznis zone"

DOKUMENTACIONA OSNOVA

Pored baznih studija koje su rađene za potrebe Prostornog plana Crne Gore, sektorskih studija iz različitih oblasti kao što su : energetika, šumarstvo, upravljanje čvrstim otpadom, zaštita životne sredine, veoma je važna i izrada posebnih ažuriranih i inoviranih studija koje bi koristile kao osnova za planiranje i određivanje strateških pravaca.

- Pravci razvoj Crne Gore-ekološke države, 2002.
- Nacionalna strategija održivog razvoja Crne Gore 2006
- Nacionalni program zaštite životne sredine 2006
- Regionalni razvoj Crne Gore, Republički sekretarijat za razvoj, Podgorica, 1998., dokument usvojen novembra 1998.
- Niz nacionalnih sektorskih strategija i master planova (turizam, održivi razvoj, saobraćaj, energetika, energetska efikasnost, upravljanje čvrstim i tečnim otpadom...),
- Podaci i izveštaji o stanju životne sredine, zdravstvenom stanju stanovništva.
- Podaci o stanovništvu iz Popisa 2002.
- Integralnu studiju razvoja opštine Rožaje 2003
- Okvirni nacrt strategije razvoja opštine Rožaje 2004
- Demografska studija,
- Socio-ekonomska studija
- Studija saobraćaja
- Strateška procjena uticaja PUP-a na životnu sredinu

Jedanna od veoma važnih studija koje su izrađene iz oblasti komunalne infrastrukture jeste i Studija tretmana otpadnih voda i vodosnadbijevanja opštine Rožaje. Ovom studijom se, poslije detaljnih ispitivanja na terenu i analizom podataka, daje rješenje sakupljanja, odvođenja i tretmana otpadnih voda gradskog područja. Dato je rješenje i lokacija postrojenja otpadnih voda kao i tehnologija prečišćavanja. U oblasti vodosnadbijevanja pored obrađenog primarnog gradskog vodovoda i glavnog gradskog rezervoara, obrađena je i

sekudarna mreža vodosnadbijevanja, rješenje pokrivanja područja koja imaju problem sa vodom, smanjenje gubitaka na mreži kao i planiranje mreže za budiće potrebe stanovništva.

1. **SINTEZNA KARTA**

a) Pregled donijete i planirane planske dokumentacije

2. POLJOPRIVREDNE POVRŠINE, ŠUMSKE POVRŠINE, VODNE POVRŠINE, POVRŠINE INFRASTRUKTURE, POVRŠINE ZA SPECIJALNE NAMJENE…

Ukupna površina teritorije opštine iznosi 41679,48 ha od čega je po kulturama zastupljeno:

Namjena	Površina (ha)
Građevinsko zemljište	996,22
Njive	2588,13
Voćnjaci	16,17
Livade	5423,71
Pašnjaci	10447,25
Močvare	2,12
Šume	19515,1
Kuće I dvorišta	75,25
Putevi	28,14
Ulice	5,82
Voditoci-rijeke	177,75
Trgovi	0,59
Sportski tereni	6,5
Groblja	36,61
Kamenjar	2632,52

Podaci su dobijeni od uprave za nekretnine Crne Gore-područne jedinice Rožaje.

Bilans namjena površina generalnog urbanističkog rješenja

R.Br.	Namjena	Površina (ha)	%
1.	Površine stanovanja	325,66	35,4
2.	Površine mješovite namjene	75,89	8,28
3.	Površine centralnih funkcija	4,47	0,4
4.	Šumske površine	253,37	27,65
5.	Površine voda	19,22	2,1
6.	Površine industrije	29,5	3,22
7.	Poljoprivredne površine	112,00	12,22
8.	Površine saobraćajne infrastructure	33,00	3,6
9.	Površine školstva i obrazovanja	4,83	0,52
10.	Površine zdravstva	0,98	0,1
11.	Površine kulture	2,92	0,31
12.	Površine sporta i rekreacije	8,12	0,88
13.	Površine turizma	30,54	3,33
14.	Površine vjerskih objekata,	6,50	0,7
15.	Površine grobalja	3,75	0,4
16.	Površine komunalnih objekata	2,92	0,3
17.	Otvorene i javne površine	4,08	0,44
	UKUPNO:	**917.75**	**100**

3. **DEMOGRAFSKA KRETANJA**

U opštini Rožaje živi prema zadnjem popisu **22 964** stanovnika od čega oko **13 335** u gradskom urbanom području.
Što se tiče demogrfskih kretanja stanovnika možemo ih prema trenutnom trendu podijeliti u tri kategorije

1) Kretanja stanovnika koja se nalaze na privremenom radu u inostranstavu;
2) Kretanje stanovnika koja se odnose na migracije unutar teritorije opštine;
3) Kretanje stanovnika koja se odnose na migracije ka drugim opštinama.

1) Kretanje stanovnika koja se nalaze na privremenom radu u inostranstvu je trend koji je permanentno bio prisutan u opštini Rožaje posljednjih desetak godina. Prema procjeni na privremenom radu u inostranstvu se nalazi preko 5004 stanovnika.
2) Kretanje stanovnika unutar teritorije opštine.
U posljednjih nekoliko godina povećava se migracija stanovnika sa sela u gradsko područje. Formiranje novih naselja najčešće se dešava po rubovima gradskih naselja, glavnih saobraćajnica, riječnih korita i uglavnom su neplanska naselja sa veoma malim nivoom opremljenosti komunalnom infratrukturom. Ta pojava se stihijski dešava i veoma je tesko predvidjeti i procijeniti intenzitet i potrebne uslove za uređenjem takvih naselja. Broj stanovnika u gradu permanentno raste.
3) Kretanje stanovnika koja se odnose na migracije ka drugim opštinama je takođe pojava koja je prisutna u zadnjih nekoliko godina. Uglavnom su kretanja stanovnika bila prema primorskim opštinama i Podgorici. Najčešći motiv je posao. Prema evidenciji zavoda za statistiku – područna jedinica Rožaje, ukupan broj prijava migracije stanovništva iz opštine u opštinu iznosio je 182. Stopa prirodnog prireštaja za opštinu Rožaje u protekloj godini iznosio je 9.6 ‰ (stopa nataliteta je iznosila 15,70 dok je stopa mortaliteta iznosila 6.10).

4. **SPROVOĐENJE PODZAKONSKIH AKATA**

Što se tiče podzakonskih akata prije svega neohodno je pomenuti da usvajanjem Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata kojim su uvedene znatne izmjene u odnosu na prethodne propise, nametnuo je izradu određenih pozakonskih akata. Opština Rožaje je donijela određeni dio lokalnih podzakonskih akata koji definišu odeđene oblasti.
Pregled podzakonskih akata donijetih na osnovu Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata kao i prethodnih zakona, odnosno zakona koji definišu pojedine oblasti:
- Odluka o naknadama za korišćenje opštinskih i nekategorisanih puteva i putnog zemljišta na teritoriji opštine Rožaje (Sl. list CG-opštinski propisi br. 21/12)
- Odluka o načinu privremenog skladištenja komunalnog otpada i uslovima zaštite životne sredine i zdravlja ljudi (Sl.list CG –opšrinski propisi br.03/14)
- Odluka o donošenju Strateškog plana razvoja Opštine Rožaje za period 2014-2020. (Sl.list CG –opšrinski propisi br.03/14)
- Odluka o javnim parkiralištima (Sl.list CG –opšrinski propisi br.24/14)
- Odlukea o potvrđivanju Odluke o davanju na korišćenje javnih parkirališta DOO „Komunalno'' (Sl.list CG –opšrinski propisi br.31/14)
- Odluka o izgradnji lokalnih objekata od opšteg značaja (Sl.list CG –opšrinski propisi br.31/14)
- Odluka o mjerilima za kategorizaciju i načinu obilježavanja opštinskih puteva (Sl.list CG – opšrinski propisi br.31/14)
- Odluka o postavljanju odnosno građenju i uklanjanju pomoćnih objekata (Sl.list CG – opšrinski propisi br.31/14)

- Odluka o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera na teritoriji opštine Rožaje (Sl.list CG –opšrinski propisi br.31/14)
- Odluka o postavljanju, građenju i uklanjanju pristupnih rampi, liftova i sličnih objekata za za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom na teritoriji Opštine Rožaje (Sl.list CG –opšrinski propisi br.31/14)
- Odluka o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte (Sl.list CG –opšrinski propisi br.22/18 i 36/18)

Neophodno je donijeti još odluka koje bi bliže definisale oblast komunalnih djelatnosti kao što su: Odluka o grobljima, Odluka o uređenju javnih i zelenih površina, razne odluke o zaštiti odeđenih lokaliteta, kao i ostale odluke koje definišu određene oblasti.

5. IZDATI UTU, GRAĐEVINSKE DOZVOLE I UPOTREBNE DOZVOLE

Sekretarijat za planiranje, uređenje prostora, i zaštitu životne sredine u protekloj godini a zaključno sa 01.12.2018. godine donio je sljedeće akte:

Pregled izdatih odobrenja za građenje

Vrsta objekta	Broj objekata
Objekti od opšteg interesa	3

Rješenja o izdavanju građevinske dozvole - legalizacija

Vrsta objekta	Broj objekata
Stambeni objekti	12

Pregled upotrebnih dozvola

Vrsta objekta	Broj objekata
Stalni objekti	7
Privremeni objekti	4

Urbanističko-tehnički uslovi

Vrsta objekta	Broj objekata
Stalni objekti	42
Privremeni objekti	2
Odbijenih zahtjeva	4

6. PRIVREMENI OBJEKTI

Što se tiče privremenih objekata i izgradnje privremenih objekata Odlukom o privremenim objektima koju je donijela Skupština Opštine Rožaje definisane su vrste privremenih objekata, kao i bliži uslovi za postavljanje privremenih objekata. Među lokacijama na kojima je bilo najviše zahtjeva za postavljanje privremenih objekata je gradski trg, na kom je i u najveći broj privremenih objekata. Opština Rožaje je izradila ‘’Petogodišnji program privremenih objekata na javnim površinama’’ za ovu godinu. U sljedećij tabeli je dat i prikaz izdatih dozvola za privremene objekte.
Privremeni objekti

UTU

Vrsta objekta	Broj objekata
Privremeni objekti	2

Odobrnja za postavljanje

Vrsta objekta	Broj objekata
Privremeni objekti	23

7. ANALIZA INVESTICIONIH POTENCIJALA

Opština Rožaje ima veoma veliki broj lokacija gdje se javljaju određeni elementi urbanog naselja a koje nisu pokrivene detaljnom urbanističkom razradom, kao što su : Grahovo, Baza, Crnja… Veliki broj izgrađenih objekata bez planske regulative može dovesti do devastacije prostora i sve nadalje intervencije ne bi bile toliko učinkovite. Sa druge strane lokaliteti kao što su Hajla i Štedim predstavljaju izuzetne potencijale za razvoj zimskog i ljetnjeg turizma. Netaknuta priroda i relativno mala udaljenost od gradskog urbanog jezgra trebaju biti jedan od osnovnih pravaca razvoja turizma opštine. Opština Rožaje izradila je Lokalnu studiju lokacije "Hajla i Štedim" koja daje smjernice daljeg razvoja ovog područja, posebno one koje se odnose na razvoj turističkih potencijala.

Pažnju treba usmjeriti na zahtjeve potencijalnih investitora. Na osnovu novih potreba nastalih u proteklom periodu, kao i brojnih zahtjeva korisnika prostora, u proteklih nekoliko godina neophodno je pristupiti izradi nekoliko novih planskih dokumenata. Izradom novih planskih dokumenata stvoriće se uslovi za realno sprovođenje i prenošenje planova na teren, kao i za valorizaciju prostora obuhvaćenog planovima. Kvalitetnim planskim rješenjima koji uvažavaju zahtjeve korisnika prostora stvoriće se svi preduslovi za realizaciju planskih dokumenata i sprovođenje politike uređenja prostora. U narednom peridu neophodno je izraditi plansku dokumentaciju shodno potrebama korisnika prostora i razvojnoj strategiji Opštine Rožaje, prema godišnjim programima planiranja i uređenja prostora.

Što se tiče planovima predviđenih kapaciteta za razvoj industrijskih i poslovnih kompleksa tu je DUP-Industrijska zona Zeleni gdje je i plan u najvećoj mjeri realizovan planiranom izgradnjom. Kapaciteti pomenute zone u najvećoj mjeri zadovoljavaju potrebe koje se mogu očekivati u skorijoj budućnosti a uzevši u obzir da je već izgrađeni i planirani potencijali nijesu u potpunosti iskorišćeni. Pored ovih lokacija neophodno je predvidjeti i zone za razvoj malih i srednjih preduzeća koja u nekoj budućnosti imaju potencijal unapređenja. Sa druge strane tu je kompleks DUP-a ‘Centar II’’ koji daje mogućnost razvoja kako stambenog fonda tako i poslovanja. Unutar zahvata ovog plana predviđeni su i sadržaji javnih objekata kao što su školski i objekti centralnih djelatnosti.

III SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM

1. MJERE SPROVEDENE U CILJU PODSTICANJA KVALITETA GRAĐENJA I OBLIKOVANJA PROSTORA

Prije svega, jedna od osnovnih mjara koje se sprovode a koje imaju značajan uticaj na prostor i njegovu organizaciju jeste i izrada planske dokumentacije. Opština Rožaje izradila je Prostorno-urbanistički plan, jedan od krunskih dokumenata prostornog uređenja. Ovaj plan po svojoj strukturi predstavlja dugoročni prostorno-razvojni dokument, koji definiše cjelokupnu teritoriju opštine. Daje smjernice razvoja kako ruralnog tako i gradskog područja.

Pored donošenja planova u prethodnoj godini jedna od mjera pospješenja razvoja pojedinih oblasti kao što su turizam i poljoprivreda jeste i stvaranje ambijenta koji bi olakšao i omogućio investitorima lakšu i povoljnju realizaciju svojih investicija. Prije svega u pogledu naknade za uređenje građevinskog zemljišta opština je donijela niz afirmativnih mjera za pospješenje razvoja.

Usvajanjem Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata uveden je mehanizam Glavnog gradskog arhitekte koji umnogome može da doprinese unaprjeđenju ambijentalnih karakteristika kako javnih površina tako i urbanih naselja posebno prilikom izgradnje novih objekata.

Započet je i energetski plan oštine Rožaje koji će dati smjernice i obaveze investitora prilikom realizacije pojedinih investicija, daje smjernice za ekonomičnije planiranje pojedinih

investicija kao što su korišćenje javne rasvjete, korišćenje jeftinije energije u javnim i privatnim objektima...
Mjere koje su sprovedene na podsticanju građenja prostora i oblikovanja prije svega se odnose na nove tendencije energetske efikasnosti objekata. Sve više investitora još u projektnoj dokumentaciji predviđa toplotnu izolaciju, različite vrste centralnog grijanja, kao i korišćenje alternativnih izvora energije (briketi, plin, mazut...)

Ocjena sprovedenih mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom

Iz ranije navedenih razloga smjernice planskih dokumenata nijesu dosledno poštovane, zbog čega je došlo do izvjesnih odstupanja. Najveći problem predstavlja stihijska neplanska gradnja ranijih godina koja je uglavnom koncentrisana na pojedinačnim atraktivnim lokacijama koje nisu pokrivene ili nisu dovoljno razrađene planskim dokumentom. Na taj način prostor je urbanistički narušen. U pogledu infrastrukture, investicije nisu bile srazmjerne potrebama, tako da je evidentan nedostatak hidrotehničke infrastrukture na značajnom dijelu teritorije opštine, kao i neodgovarajući stepen razvoja ostale infrastrukture.
U vremenu donošenja planskih dokumenata, nijesu preduzimane značajnije mjere na sprovođenju planova. Odnos planske dokumentacije, njenog sprovođenja i upravljanja prostorom može se ocijeniti po sljedećim bitnim činiocima prostora:
- Individualna izgradnja, kako stambena, tako i poslovna, odvijala se, uglavnom, u okvirima i po smjernicama postojećih planova. Međutim, nefleksibilnost postojećih planova dovodi do smanjenja mogućnosti izgradnje, što zbog potreba za izgradnjom koje stalno rastu, dovodi do povećanja nelegalne izgradnje. Kako nisu postojala praktična rješenja za suzbijanje nelegalne gradnje, upravljanje prostorom su zamijenili spontani procesi koji prijete da bitno ugroze planski prostor — kako sa funkcionalnog, tako i sa ambijentalnog aspekta.
- Izgradnja poslovnih objekata za potrebe malih i srednjih preduzeća je u začetku, ali jasno pokazuje znake ekspanzije u skoroj budućnosti, što će, zbog neprilagođenih planova ili neizgrađenih saobraćajnica i druge infrastrukture, neminovno voditi nepovoljnim ograničenjima planskog razvoja i konfliktima interesa. Izgradnja za potrebe velikih preduzeća je u zastoju i često se svodi na neke relativno male investicije u cilju održavanja funkcionisanja.
- U oblasti saobraćaja i tehničke infrastrukture bilo je znatnih ulaganja ali ne prema iskazanim potrebama, pogotovu u oblasti mreže ulica u naseljima i pješačkih komunikacija, atmosferske kanalizacije... Pitanja kvalitetnog vodosnabdijevanja i tretmana otpadnih voda nijesu riješena. Izuzetak čini oblast telekomunikacija gdje je postignut zanačajan napredak prema izvještaju Telekoma Crne Gore. Poseban problem je sanacija i izgradnja fekalne kanalizacije sa uređajima za tretman otpadnih voda u skladu sa propisima o zaštiti životne sredine.
- Određeni dio planova su jako stari i nijesu usaglašeni sa važećim i novousvojenim Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata, nijesu urađeni u digitalnom obliku i treba uraditi zakonom propisane izmjene i dopune. Ima planova koji nijesu realizovani, planova koje je teško sprovesti. Opština Rožaje je malim dijelom pokrivena valjanim detaljnim planovima, dok je na terenu neplanskom individualnom gradnjom zauzet mnogo veći prostor, čak i u zonama koje su DUP-ovima planirane za drugu namjenu. Većina planova koji se budu radili predstavljaće sanacione planove. Van zone DUP-ova, započete su izrade Lokalnih studija lokacija koje nisu u stanju dati šire urbanističke smjernice.
- Izgrađen je veliki broj objekata sa odobrenjem, a određeni broj bez odobrenja za izgradnju. Za oba slučaja nema potrebnih komunalnih objekata, nema adekvatnih saobraćajnica i parkinga, a posebno nedostaje ili je neadekvatna fekalna kanalizacija sa prečišćivačima i ispustima u rijeku Ibar, kao ni adekvatne deponije za otpad, te je neophodno kao prioritet da bude izgradnja ovih infrastrukturnih objekata.
- Evidentni problemi odvođenja kanalizacionog otpada, nepostojanje prečišćivača određenih privrednih subjekata, nepostojanje gradskog kolektora.

- Jedan od velikih problema je i dio neregulisanog korita rijeke Ibra koji se u zimskom periodu izliva i pravi materijalnu štetu na objektima i parcelama, nepostojanje i loše uređenje prostora predviđenih za groblja.
- Jedna od činjenica da u opštini Rožaje, a prema podacima Zavoda za zaštitu spomenika kulturne baštine, nema objekata koji su kategorisani kao objekti od kulturnog značaja. Neophodno je napraviti analizu, kategorizaciju i evidenciju objekata i lokaliteta koji imaju karakter objekata kulturne baštine. Samim tim bi prilikom izrade planske dokumentacije bio dat akcenat i na ovu oblast.

ZAGAĐIVAČI.
Kanalizacione vode se ne prečišćavaju i direktno zagađuju vodene ekosisteme rijeke Ibar. Prednost očuvanja životne sredine doprinijela je i nelikvidnost određenih privrednih industrijskih subjekata, koji su potencijalni zagađivači, tako da se može reći da je u tom smislu očuvanje životne sredine na zadovoljavajućem nivou. Jedan od problema evidentnih je nepostojanje adekvatne deponije čvrtog otpada, prije svega za odlaganje drvnog proizvoda, klaničnog otpada, i drugih vrsta otpada. Pojava divljih deponija koje mogu ugroziti vodene tokove na teritoriji opštine mogu biti potencijalni uzročnik zagađenja. Prije svega u najvećem dijelu se javljaju deponije drvnog otpada. Aktivnosti na smanjenju i pojavi takvih deponija započelo je Doo ‘’Komunalno’’ lociranjem kontejnera na ruralnim djelovima grada.

GRADSKA DEPONIJA.
Kompleksno zagađivanje voda, vazduha i zemljišta potiče od postojeće deponije smeća, kao i drugih divljih deponija raznog komunalnog i drugog otpada organskog porijekla. Određene količine otpada sa deponije direktno dospijevaju u rijeku, a atmosferilijama zagađene vode sa deponija, koje sadrže štetne i opasne materije, spiraju se takođe u korito rijeke. Zagađivanje zemljišta i podzemnih voda podstiče se razgrađivanjem organskih materija sa gradske deponije, dok zagađivanje u vazduhu (aerozagađivanje) nastaje spaljivanjem smeća na deponiji što proizvodi toksične gasove (dim, toksični pepeo, smrad) i na taj način se direktno ugrožavaju okolna naselja i grad u cjelini. Nepostojanje adekvatnih deponija za tretiranje različite vrste otpada može predstaljati veoma ozbiljan problem za cjelokupan ekosistem. Iako je u skladu sa lokalnom odlukom rađeno na obezbjeđivanju minimalnih uslova za privremeno deponovanje čvrstog otpada, može se reći da dugoročno treba rješavati pitanje deponovanja i odlaganja u skladu sa državnim planovima i studijama.

ZAŠTITA ŽIVOTNOG PROSTORA.
Zaštita životne sredine podrazumeva trajnu zaštitu prirodnih i stvorenih vrijednosti u cilju održavanja i poboljšanja kvaliteta sredine teritorije opštine Rožaje i šireg okruženja. Osnovni prirodni elementi ovog podneblja od značaja za zaštitu su: šume i biljni ekosistem, izvori i površinski i podzemni vodotoci, prirodna vegetacija sa karakterističnirn florističkim sastavom i osnovne karakteristike prirodnog reljefa. Osnovni stvoreni elementi od značaja za zaštitu su sva poljoprivredna i šumska zemljišta, postojeće gradsko zelenilo i pošumljene površine duž saobraćajnica.

UTICAJ MJERA UREĐENJA PROSTORA NA: POLJOPRIVREDNE POVRŠINE, ŠUMSKE POVRŠINE, VODNE POVRŠINE, OSTALE POLJOPRIVREDNE POVRŠINE, POVRŠINE INFRASTRUKTURE, POVRŠINE ZA SPECIJALNE NAMJENE, KONCESIONA PODRUČJA, EKSPLOATACIONA POLJA IDR.

Osnovni elementi prirode opštine Rožaje

Osnovnu crtu konfiguracije terena Opštine daje hidrografija, t.j. rijeka Ibar sa svojim pritokama. Ibar dijeli Opštinu na dva dijela: Lijevu i Desnu obalu. Ibar protiče pravcem jugozapad-sjeveroistok. Dužina toka kroz grad iznosi 7,2 km.

Lijeva obala Ibra zahvata skoro 2/3 teritorije Opštine, ima dominantnu prisojnu orijentaciju, više zaravnjenih površina i pašnjaka, siromašnija je vodom i kvalitetom (3. do 4. klasa), prosječnu nadmorsku visinu 1 000 do 1 500 m, manju dužinu trajanja snijega, manji broj ledenih dana u godini (0-5), manju visinu sniježnog pokrivača i manji nagib terena.
Desna obala Ibra zahvata oko 1/3 teritorije Opštine, ima dominantnu osojnu orijentaciju, manje zaravnjenih površina i pašnjaka, bogatija je količinom i kvalitetom voda (1. klasa), prosječna nadmorska visina 1 000 do 2 000 m, veću dužinu trajanja snijega, veći broj ledenih dana u godinin (5-10), veću visinu sniježnog pokrivača i veći nagib terena.
Klima Rožaja pripada tipu na prelazu između kontinentalne i planinske klime. Karakterišu je kratka i svježa ljeta i duge i sniježne zime. Njene specifičnosti su izuzetno povoljne vrijednosti za vlažnost vazduha, osunčanost i vazdušni pritisak, tokom čitave godine, mjerene kriterijumima njihovog zdrastvenog značaja. Nagli porast temperature počinje od aprila do avgusta, a nagli pad od septembra ka decembru odnosno januaru. Prosječna godišnja amplituda iznosi 17,9 º C.
Srednja mjesečna količina padavina je 75 mm. Godišnji prosjek je 137 dana sa kišom. Snijeg u prosjeku pada 45 dana (maksimalno oko 100 dana), sa prosječnom visinom 51 cm.
Mikro reljef uslovljava različitu dužinu trajanja snijega u pojedinim djelovima Opštine.
Na području opštine ne postoje industrijski zagađivači industrijskim opasnim ili neopasnim otpadom. Postoje veći broj privatnih ptreduzeća koja se bave eksploataciom šumskih područja kao i primarni i finalni obrađivači i prerađivači drveta koji u procesu obrade drveta stvaraju odeđenu količinu drvenog otpada koji ustvari predstavlja sekundarnu industrijsku sirovine koja se može dalje koristiti u proizvodnji briketa , za sagorijevanje i u proizvodnji toplotne energije.
Novim Prostornim planom opštine, predviđene se mjere zaštite, korišćenja poljoprivrednih površina, utvrdiće se boniteti i prirast šuma na šumskim površinama i skladno tome predložiti godišnji šumsko sječivi etat svakako u saradnji sa odgovarajućim državnim institucijama.
Vodne površine (u našem slučaju su rječni vodotoci) se moraju štiti mjerama sprečavanja zagađivanja odlaganjem raznovrsnog čvrstog otpada ,njegovo adekvatno zbrinjavanje tretiranje i regulisanje što je predviđeno Lokalnim Planom upravljanja otpadom . U urbanom dijelu opštine Rožaje izražen je problem regulisanja i tretiranja fekalnih otpadnih voda koje se sada slobodno ispuštaju u vodotok rijeke Ibar.
Površine infrastrukturese uglavnom se štite mjerama tekućeg i investicionog održavanja s tim što su nedovoljna sredstva za održavanje javnih površina ulica ,saobraćajnice, a posebno lokalnih i nekategorisanih puteveva.
Kada su u pitanju koncesiona područja za ovu opštinu to su pored eksploatacija drveta iz šumskih područja prisutni i vađenje rečnog pijeska i šljunka iz korita rijeke Ibar u naselju Bać kao i ,eksploatacija kamena u kamenolomu u naslju Kaluđerski laz .Ovde se mora imati konstantni monitoring kada je u pitanju zaštita životne sredine te primjena odgovarajućih tehnoloških postupaka obrade kamena kojim bi se štitila životna sredina.

GRAĐEVINSKO ZEMLJIŠTE

Građevinsko zemljište se pruža uglavnom dolinom lokalnih vodotokova rijeke Ibar, Lovničke, Županice i Crnje te lokalnih puteva i saobraćajnica. Ono je uglavnom obuhvaćeno regulacionim planom DUP-om. Kako je u ovoj opštini građevinsko zemljište prilično ograničavajući faktor, novim Prostorno-urbanističkim planom je utvrdjeno i infrastrukturno obezbijeđeno svakako primjenom odgovarajućih mjera zaštite životne sredine. Postojeće raspoloživo građevinsko zemljište je uglavnom uređeno osnovnom komunalnom infrastrukturom ali nije koncentrisano u većoj površini nego se u manjim površinama nalazi na različitim lokacijama urbanog područja.

NAKNADA ZA KOMUNALNO OPREMANJE GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA

Što se tiče naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, u prethodnim period, prilikom gerulisanja odobrenja za građenje Zakon uređenju prostora i izgradnji objekata propisao je da se naknada može plaćati u više mjesečnih rata. Realizacija ugovorenih obaveza može se očekivati u periodu naredne godine. Ono što je pozitivno i afirmativno za razvoj pojedinih strateških oblasti a u smislu pravne regulative je niz stimulativnih odredbi koje bi pospješile gradnju i to za turističke i poljoprivredne objekte i druge objekte čija inicijacija znači generisanje-otvaranje novih radnih mjesta. Takođe novom Odlukom o komunalnom opremanjun daju se značajni podsticaji olakšice kako za individualnun gradnju a posebno za gradnju sektoru bilo kakovog preduzetništva.
Što se tiče poreskih obaveza vlasnika nepokretnosti po svim osnovama zaduženo je 176.694,05 eura kako pravnih tako i fizičkih lica daok je naplaćeno po svim osnovama 35.520,043 eura.

IZVORIŠTA VODE

Slatke vode

Teritorija opštine Rožaje obiluje izvorišnim vodama. Sa oko 240 izvorišta opština Rožaje spada u red bogatih opština u Crnoj Gori. Njih 186 su definisana i sa utvrđenim visinskim kotama. Ovdje se posebno ističu izvorišta rijeka (Ibra, Lovničke rijeke, Crnje, Bukovičke rijeke i mnogih planinskih potoka) kao i planinska vrela (Malisorsko vrelo). Urbano područje grada kao i industrijska zona snadbijevaju se vodom sa izvora rijeke Ibar dok je Malisorsko vrelo kaptirano za napajanje zapadnog područja opštine (pet mjesnih zajednica). Na osnovu preliminarhnih podataka iz sektora za poljoprivredu i vodoprivredu opštine Rožaje cca 30% njih je na neki način ugroženo (uglavnom prekomjernom sječom šume, neki građevinskim radovima a neki divljim deponijama.Naime poznata je uslovljenost šume i vode, odnosno drugim riječima šuma je prirodni rezervoar vode.
Zakonskim odredbama definisano je da sama izvorišta imaju veliki stepen zaštite, u smislu fizičke zaštite. Odnosno ograđivanja i uspostavljanja sistema zaštite.

Mineralne vode

Indentifikovane a nedovoljno istražene mogućnosti eksploatacije mineralne vode u Đ. Lukama, Bašči i Kalačama zaslužuju detaljnu analizu kvaliteta, količine i mogućnosti korišćenja odnosno eksploatacije.

ENERGETSKI POTENCIJAL

Teritorija opštine Rožaje ima relativno dobar hidropotencijal koji se može iskoristiti za proizvodnju električne energije jer se radi o planinskim rijekama gornjeg toka sliva rijeke Ibar. Izgradnjom mini hidroelektrana sa odgovarajućim akumulacijama znatno bi se iskoristio ovaj hidropotencijal. Analizama hidropotencijala rijeke Ibar rađene su studije izgradnje hidroelektrane u naselju Bać ("Baćka stepenica") na koti 937 m nadmorske visine sa snagom od 28MW, izgradnjom brane visine 120m. S obzirom na iskustva izgradnje visokih brana ovog tipa i karakteristika cijeni se kao bolje rješenje izgradnja većeg broja mini-elektrana, manjih visina brana i kapaciteta. Ovim pristupom se mogu koristiti vodotoci na Ibru i njegovim pritokama a ukupan efekat korišćenja hidropotencijala bi bio veći. Upotrebom tehnologija protočnih hidroelektrana kojim se koristi hidropotencijal vodotokova dobio bi se pojedinačno manja snaga ali bi postojala mogućnost postavljanja većeg broja ovih elektrana i manje bi se narušavala životna sredina i ugrožavao biodiverzitet u vodama. Trenuto ovaj Sekretarijat razvija program instalisanja dva micro hidro postrojenja (CROSS turbine) za proizvodnju električne energije na novom i starom cjevovodu sa vrela rijekem Ibar.

Kada su u pitanju alternativni izvori energije pored energije iz drvenog otpada (bio masa), koja se kreće na godišnjem nivou u iznosu od 10 000-15 000 m3, što predstavlja realan energetski potencijal na koji se može računati, potrebno je uraditi analizu iskoristivosti energije vjetra jer je planinsko područje interesantno sa aspekta iskorišćenja snage vjetra (područje planine Hajle). Takođe bi trebalo napraviti analizu korišćenja sunčeve energije s obzirom da područje opštine Rožje obiluje sa brojem sunčanih dana u godini(do 250 dana).

POGRANIČNA PODRUČJA, MANJE RAZVIJENA PODRUČJA

Geografski položaj i elementi prirode- opština Rožaje se graniči sa susednim Opštinama u Crnoj Gori, Srbiji i Kosovu, i zauzima krajnji-sjeveroistočni dio Crne Gore, na granici prema Srbiji i Kosovu. Sa zapadne strane Opština se graniči sa Beranama, sa sjeveroistoka i istoka Tutinom i sa juga i jugoistoka sa opštinom Peć. Malim dijelom granice dodiruje se sa opštinom Plav na jugozapadu i opštinom Istok na jugoistoku. Teritorijalno i organizaciono opština Rožaje pripada sjevernoj Regiji Crne Gore. Jadranskom magistralom povezana je sa širim okruženjem regionalnog karaktera, što predstavlja stvoreni potencijal za turizam i integraciju poslovnih aktivnosti. Pored magistrale, Opština je povezana i regionalnim putevima sa opštinom Berane (preko Turijaka), opštinom Peć (preko Kule) i opštinom Tutin (preko Vuče). Trajanje zimskog pokrivača i do 100 dana prosječne visine 51 cm, nagib terena za zimski turizam (20-40 %) sa optimalnom orijentacijom, nadmorska visina potencijalnih terena (1100- 2500 m), čist vazduh, obilje vode visokog kvaliteta predstavljaju preduslov za razvoj zimsko-planinskog turizma sa pratećim sadržajima. Najatraktivniji prostori su u zoni Hajle, Štedima, Rusolije, Žlijeba, Vrela Ibra, Kočina, Zakamenja i Bandžova koja su u stvari i pogranična područja. Čitava teritorija Opštine obiluje brojnim postojećim i potencijalnim kotama, za veliki spektar turističkog sadržaja.
Međutim ova pogranična područja su nerazvijena i praktično netaknuta a po svojoj prirodnoj izdašnosti predstavljaju prirodni resers za razvoj različitih oblika turizma što bi trebalo pomenutim novim Prostornim planom iste adekvatno valorizovati i svakako adekvatno štititi.

UPRAVLJANJE OTPADOM –PROSTORNI ASPEKTI, PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA

Čvrsti otpad

Opština Rožaje u prethodnom period usvojila je Plan upravljanja čvrstim otpadom na teritoriji opštinei Rožaje koji daje precizne smjernice i način kako se švrsti otpad sakuplja, tretira I na kraju odlaže. U prethodnij godini sproveden je veliki broj aktivnosti na obezbjeđivanju sredstava na sprovođenju ovog plana a prije svega sanaciji gradskog odlagališta čvrstog otpada kao i na realizaciji projekta Transfers tanice sa reciklažnim dvorištem. Sve ovo sa ciljem da se smanji količina otpada koja bi se transpotrovala na regionalnu deponiju u Bijelom Polju.
Međutim od aktivnosti koje su se realizovane su na Postavljenju kontejnera zapremine od po 7m3 u neka prigradska naselja kao i u neke mjesne centre na seoskom području nabavljena dodatna komunalna oprema i mehanizacija za sakupljanje i odvoženje čvrstog komunalnog otpada na privremenu gradsku deoponiju.

Otpadne vode

Kroz urbano područje grada protiču četiri rijeke (Ibar, Lobnička ,Crnja i Županica). Nažalost, u njih se izlivaju iz kanalizacionog sistema otpadne –fekalne vode. Prestankom rada drvog kombinata Gorenjeg Ibra nema ispuštanja otpadnih voda u korito rijeke Ibar.
Nesporna je činjenica da dvostrana regulacija ovih četiri rijeke u dužini od 7,2km (za dvije obale cca 15km) potrebna su ogromna sredstva preliminarno (13 miliona eura). Urađena je studija prihvatanja otpadnih voda uz rijeku Lovničku uz obe obale.

U skladu sa studijom koju je izradila WYG INTERNACIONAL u saradnji sa evropskom komisijom i svjetskom bankom, obuhvaćeno cjelokupno vodosnabdijevanje urbanog dijela grada, kao i problem sakupljanja i odvođenja otpadnih voda do postrojenja za prečišćavanja na lokaciji, Za cjelokupni sistem izrađena je projektna dokumentacija za prvu fazu, dok će ostali dio projektne dokumentacije biti predmet tendera po principu žute klnige FIDIC-a .
Ono na šemu je trenutno Opština Rožaje trenutno započela aktivnosti jeste rješavanje imovinskih odnosa na lokaciji predviđenoj za postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda.

IV PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLJUČUJUĆI I OBJEKTE IZGRAĐENE SUPROTNO ZAKONU

Obzirom da je u skladu sa Zakonom o planiranju prostora I izgradnji objekata predviđena legalizacija objekata izgrađenih bez građevinske dozvole, odnosno suprotno građevinskoj dozvoli, započete su aktivnosti na izradi podzakonskih akata kako bi se procedure sprovodile na adekvatan način.
Veoma je teško dati precizne podatke o vrsti i broju objekata izgrađenih u ovoj godini. Prema podacima koji su na raspolaganju ovom sekretarijatu dat je pregled izgrađenih objekata, različite vrste i strukture:
Obzirom da se očekuje izrada orto-foto snimka za područje opštine Rožaje u 2018. godine tačno će se znati broj objekata izgrađenih bez građevinske dozvole odnosno suoprotno izdatoj građevinskoj dozvoli. Ono što je procjena ovog organa jested a na teritoriji opštine Rožaje gravitira oko 2000. bespravnih objekata po bilo kom osnovu.

V ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

Zahtjevi za izradom DUP-ova

Zahtjevi korisnika — kako pojedinačni, tako i grupa građana, ustanova i preduzeća, već su dostigli broj koji se dosadašnjom dinamikom izrade i donošenja planova ne može zadovoljiti. Na osnovu opravdanih zahtjeva korisnika prostora donešene su odluke o pristupanju izradi novih, kao i odluke o izmjenama i dopunama postojećih planova, prvenstveno onih koji su skoro neupotrebljivi zbog: starosti, neažurnih podloga, novih potreba i problema kod realizacije.
Tu je i novousvijeni Zakon o planiranju rostora i izgradnji objekata koji definiše i nove nadležnosti izrade planskih dokumenata, te je i zakonska obaveza izmjene i donošenja novih planova.
Veoma veliki porast gustine stanovništva užeg urbanog jezgra i njihove potrebe zahtijevaju cjelokupno sagledavanje i analiziranje postojeće planske dokumentacije, planiranje atraktivnih zona koje nisu pokrivene planskom dokumentacijom, iznalaženje novih modusa u smislu zaštite životne sredine, izradu novih DUP-ova u naseljima koje nisu pokrivene planskom dokumentacijom a koje već dobijaju elemente urbanog naselja. Tako bi se spriječila stihijska gradnja i devastiranje prostora.

Zahtjevi za izradom Lokalnih studija lokacije

Ostale Lokalne studije lokacije predstavljaju inicijativu zainteresovanih lica koja za razvoj svog preduzetništva moraju imati zakonski stečene uslove za izgradnju objekata.
Veoma je teško predvidjeti sve potrebe korisnika prostora posebno uzimajući u obzir različite ekonomske i socijalne prilike ovog podneblja.
Neke od potencijalnih lokalnih studija lokacija su:

- LSL ’’Ravnište’’,
- LSL ’’Crnja’’,

Ostale Lokalne studija lokacija i odluke za izradu istih diktiraće dinamika izrade postojećih planova

VI PRIJEDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

Kroz cjelokupni izvještaj dat je određeni osvrt na probleme koji su vezani za uređenje prostora, prednosti, potencijali i resursi. Jedna od osnovnih mjera i uslova za unapređenje politike uređenja prostora je izrada kvalitetnih planova i učešće javnosti tokom cijelog postupka izrade. Ono na šta treba dati akcenat prilikom izrade planske dokumentacije su adekvatna valorizacija resursa, kako prirodnih tako i prostornih (racionalno planiranje prostora). Prije svega pomenute lokalitete i one koji su potencijalno interesantni treba pažljivo razraditi sa osvrtom na energetsku održivost i zaštitu životne sredine.

Teritorija opštine Rožaje nema velikih industrijskih zagađivača, a gašenjem postojećih može se reći da je prirodna okolina na zavidnom nivou. Zagađivaći i problemi koji su prisutni su: divlje deponije drvenog otpada, divlja smetlišta, nepostojanje gradskog kolektora... i u tom pravcu treba orjentisati buduće aktivnosti na unapređenju prostora.

Veoma veliki problem predstavljaju i nelegalni objekti.

Propisane mjere koje su opštine dužne da preduzmu za rješavanje bespravne izgradnje su: popisivanje objekata koji su izgrađeni bez građevinske dozvole, odnosno koji se koriste bez upotrebne dozvole i preduzimanje mjera za pokretanje odgovarajućih postupaka radi utvrđivanja mogućnosti za izdavanje građevinske, legalizacije, odnosno upotrebne dozvole ili za rušenje objekata kada izdavanje ovih dozvola nije moguće.

Održiv način sprečavanja dalje bespravne izgradnje treba da se zasniva na sljedećim principima:

- uspostavljanje pravnog okvira i sistemskih mjera za izgradnju pod jednakim uslovima za sve građane,
- poštovanje principa transparentnosti procesa izgradnje na svim nivoima,
- vođenje procesa urbanizacije na način koji će omogućiti da se sačuva najveći broj nelegalno sagrađenih objekata,
- poštovanje međunarodnih konvencija iz oblasti ljudskih prava,
- preciznost odredbi i dinamika realizacije,
- detaljan opis postupka registracije nelegalnih objekata,
- jasni kriterijumi za kategorizaciju istih,
- definisanje vrsta i načina naplate naknada kao i njihova namjena,
- definisanje obaveza, rokova i izvršenje i odgovornost svih učesnika u procesu legalizacije,
- uvažavanje međunarodne regulative iz oblasti ljudskih prava za slučajeve nemogućnosti legalizacije objekata tj. njihovog rušenja.

Rješavanje problema nelegalnih naselja u opštini Rožaje pretpostavlja osmišljavanje politike i konkretnih aktivnosti u oblasti stanovanja, prostornog planiranja i urbanog upravljanja. Značajne smjernice za rješavanje ovog pitanja su već date u Akcionom planu politike stanovanja koji je Vlada Crne Gore usvojila u aprilu 2005. godine, a u toku su ili su realizovane sljedeće aktivnosti: usvojen je novi Zakon o uređenju prostora i izgradnji objekata, kao i niz podzakonskih akata od strane jedinice lokalne uprave.

Polazeći od činjenice da je veći dio bespravno izgrađenih naselja uglavnom opremljen komunalnom infrastrukturom, kao i da je najveći broj bespravno izgrađenih objekata priveden namjeni, njihovo rušenje može izazvati niz problema (prvenstveno socijalnih) i ne bi moglo riješiti problem na adekvatan način.

Javne površine koje se nalaze u okviru granica planske regulative, odnoso detaljnih urbanističkih planova može se davati u zakup na određeno vrijeme za izgradnju i postavljanje na javnim površinama u naseljenim mjestima pomoćnih i manjih montažnih objekata privremenog karaktera (kiosci za prodaju različitih vrsta roba i pružanje usluga, postavljanje ljetnjih bašti, pokretnih tezgi i slično) u skladu sa Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata i podzakonskim aktima donijetim od strane lokalne skupštine.

ANEX 20
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2018.GODINI
ZA OPŠTINU ŠAVNIK

I. UVOD

Uređenje prostora na teritoriji Opštine Šavnik vrši se na osnovu Prostorno-urbanističkog Plana Opštine Šavnik, Detaljnog urbanističkog plana „Šavnik-jug'', Detaljnog urbanističkog plana „Šavnik-sjever'' i Detaljnog urbanističkog plana „Boan''. Kako bi se kulturne vrijednosti i prirodni resursi Opštine Šavnik sačuvali i iskoristili, shodno tome potrebno je sprovesti sve Zakonom i planskom dokumentacijom predviđene mjere zaštite životne sredine i kulturnih znamenitosti.

Usvajanjem Detaljnih urbanističkih planova stekli su se uslovi za bolju zaštitu prostora i suzbijanje nelegalne gradnje, koja je u posljednjem vremenu sve izraženija.

II. ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

1. Opština Šavnik ima donesen:

- Prostorno-urbanistički plan opštine Šavnik ("Sl.list CG - opštinski propisi", br. 11/14) površina zahvata plana je 554, 69 km^2, obrađivač plana "IBICAU" Podgorica;
- Generalno-urbanističko rješenje Šavnika, u zahvatu 109,18 ha - obrađivač plana "IBICAU" Podgorica;
- Generalno-urbanističko rješenje Boana, u zahvatu 38 ha - obrađivač plana "IBICAU" Podgorica;
- Detaljni urbanistički plan „Šavnik jug" ("Sl.list CG - opštinski propisi", br. 23/15), u zahvatu 71,4 ha – obrađivač plana „CEP" Beograd;
- Detaljni urbanistički plan „Šavnik sjever"("Sl.list CG - opštinski propisi", br. 23/15), u zahvatu 37,8 ha - obrađivač plana „CEP" Beograd;
- Detaljni urbanistički plan „Boan"("Sl.list CG - opštinski propisi", br. 23/15), u zahvatu 38 ha - obrađivač plana „CEP" Beograd;
- Lokalna studija lokacije mHE „Bukovica", sa Izvještajem o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu "("Sl.list CG - opštinski propisi", br. 37/17), u zahvatu od 17,75 ha – obrađivač plana „EUROPROJEKT" Podgorica.

2. Skupština Opštine Šavnik nije donijela Program uređenja prostora za 2019. godinu.

3. Sinteza karta

a) Opština Šavnik ne posjeduje karte u razmjeri 1:10000, shodno tome nijesmo u mogućnosti dati tražene odgovore.
b) Opština Šavnik je usvojila Detaljne urbanističke planove Šavnik-jug, Šavniksjever i Boan

4. Opština Šavnik ne posjeduje karte u razmjeri 1:1000, shodno tome nijesmo u n mogućnosti dati tražene odgovore.

5. Tabla: Struktura korišćenja prostora Opštine Šavnik

Red.broj	N A M J E NA- kategorija	Površina ha
1	Bašte i oranice	674,84
2	Voćnaci	56,90
3	Livade	6.431,14
Svega 1-3	(obradive površine)	7.162,88
4	Pašnjaci	24.352,37
Ukupno 1-4	poljoprivredno zemljište	31.515,25
5	Šume i šumsko zemljište	10.879,03
6	Neplodno zemljište	13.038,68
Ukupno 1-6		55.468,96

6. Tabela. Kretanje stanovništva Opštine i Grada Šavnika od 1948 do 2003. godine

Godina	Opština		Grad Šavnik			Sela	
	broj	+ -	broj	+ -	%gra da	broj	+ -
1948	7.512		335		4.6	7.177	
1953	7.570	+58	277	-58	3.66	7.293	+116
1961	7.046	-524	484	+210	6.91	6.559	-734
1971	6.356	-690	486	- 1	7.65	5.870	-689
1981	5.589	-787	633	+147	11.37	4.936	-934
1991	3.690	-1.879	821	+188	22.25	2.869	-2.067
2003	2.947	-743	570	-251	19.34	2.377	-492

7. Tabela. Broj domaćinstava u periodu od 1948 do 2003. godine

naselje	broj domaćinstava						
	1948	**1953**	**1961**	**1971**	**1981**	**1991**	**2003**
gradska	169	79	156	152	192	231	165
ostala	1464	1593	1611	1446	1221	831	757
opština	1633	1672	1767	1598	1413	1062	922

8. 7. Skupština Opštine Šavnik donijela je: Odluku o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, Odluku o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte, i Odluku o načinu privremenog sakupljanja i sakupljanja komunalnog otpada radi obrade na teritoriji Opštine Šavnik.

9. Izdato je :

- Urbanističko-tehničkih uslova - 7 (sedam)
- Građevinskih dozvola – nije bilo
- Upotrebnih dozvola – nije bilo

III. SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

1-2. Donošenjem Prostorno urbanističkog plana i Detaljnih urbanističkih planova stekli su se uslovi za bolji nivo kvaliteta građenja i sagledali su se svi faktori uticaja prostornog planiranja na području opštine.

3. –
4. U izvještajnom periodu nije bilo naplaćenh naknada osnovu komunalnog opremanja građevinskog zemljišta (ostvarenih u postupku izdavanja građevinske dozvole).
5. **–**
6. Na teritoriji Opštine Šavnik značajnija izvorišta vode su: Biovsko vrelo, Klikov izvor, Glavica Ilića, Mijov izvor, Sunčev vir, Sige Podmalinsko i Kaluđerska. glava..

7. Najvažniji energetski potencijali opštine Šavnik su **hidroenergija i energija vjetra.**

Za valorizaciju hidroenergetskih potencijala postoje projekcije-studije:

- **Za planiranu hidroelektranu Komarnica, sa branom Visoki Lonci na rijeci Komarnici, za koju je urađeno idejno rješenje, kao i**
- **Određeni broj studija i idejnih rješenja za izgradnju malih hidroelektrana**

Potencijalne lokacije za izgradnju malih elektrana su:

Rijeka Bijela: Malo Ždrijelo, Gornja Bijela, Polje Radovića

Rijeka Tušinja: Skocanski potok, Paleski potok, Sirovac, Tušinja

Rijeka Bukovica: Pedovića polje, G.Bukovica Centar, D.Bukovica Most, D.Bukovica, Cokotin 1, Cokotin 2, Šavnik, Vrtoč polje, Potok Jalovče
Rijeka Šavnik: Potok Previški, Skakavica, Još jedan agregat
Rijeka Grabovica: Rijeka Pridvorica, Pnebilovac, Šiskovac
8. –

10.Što se tiče oblasti upravljanja otpadom, Skupština Opštine Šavnik je donijela Odluku o načinu privremenog sakupljanja i sakupljanja komunalnog otpada radi obrade na teritoriji Opštine Šavnik.
11.
12.
13. Ostvarena je saradnja sa Svjetskom Bankom za obnovu i razvoj i UNDP- ijem.
14. Opština ima odličnu komunikaciju i saradnju sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma.
15. –
16. Nema organizovanih urbanističko-arhitektonskih konkursa.

IV. PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLJUČUJUĆI I OBJEKTE IZGRAĐENE SUPROTNO ZAKONU

1. Nije izgrađen ni jedan objekat sa građevinskom i upotrebnom dozvolom.
2. Sekretarijat ne posjeduje podatke o objektima koji su izgrađeni bez građevinske dozvole
3. Nema podataka o objektima koji su uklopljeni u planski dokumenat, kao i onih koji nijesu uklopljeni u isti.

V. ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

1. Zahtjeva za izmjenu planskih dokumenata nema.
2. Zahtjeva za uklapanje bespravno izgrađenih objekata u planski dokument nije bilo.

VI. PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

Na osnovu smjernica PUP-a Opštine Šavnik stvorene su pretpostavke za donošenje Lokalnih studija lokacija i urbanističkih projekata na teritoriji opštine Šavnik.

Takođe su se stvorili preduslovi za izgradnju kako privrednih, tako i stambenih objekata, čime bi se donekle smanjilo sve izraženije iseljavanje stanovništva i povećao broj zainteresovanih investitora, kako domaćih tako i inostranih.

Što se tiče restutucije, u našoj opštini nije bilo podnesenih zahtjeva.

Površina koja je obuhvaćena primarnim objektima je 48.038 m², a sekundarnim 31.247 m ².

Na teritoriji jedinice lokalne samouprave svojinski režim na zemljištu je 577.969224 m².

ANEX 21
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2018.GODINI
ZA OPŠTINU TIVAT

I UVOD

1. SADRŽINA IZVJEŠTAJA

Izrada Izvještaja o stanju uređenja prostora u nadležnosti je Sekretarijata za uređenje prostora i izgradnju objekata (po novoj Odluci o organizaciji Sekretarijat za planiranje prostora i održivi razvoj), ali obzirom da je upravljenje i korišćenje prostora kompleksno pitanje svoje podatke za izvještaj su dostavili i svi drugi organi lokalne uprave. U izradi predmetnog izvještaja učestvovali su pored Sekretarijata za uređenje prostora i izgradnju objekata, Direkcija za investicije, Direkcija za imovinu i zastupanja, Sekretarijat za zaštitu životne sredine i energetsku efikasnost, Sekretarijat za komunalne poslove i saobraćaj, Sekretarijat za finansije i lokalne javne prihode, Sekretarijat za ekonomski razvoj i preduzetništvo, Sekretarijat za kulturu i društvene djelatnosti, Služba zaštite i spašavanja, inspekcijske službe, zatim lokalna preduzeća koja gazduju infrastrukturom u opštini: „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Tivat i „Komunalno“ d.o.o. Tivat, te Uprava za inspekcijske poslove.

Izvještaj sadrži: analizu sprovođenja planskih dokumenata, ocjenu sprovedenih mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom, ocjenu zaštite prostora, podatke o izgrađenim objektima uključujući i objekte koji su izgrađeni suprotno zakonu, ocjenu o iskazanim potrebama korisnika prostora, kao i druge elemente od važnosti za prostor.

Predmetni Izvještaj o stanju uređenja prostora je izrađen za period od **01.01.2018.-10.12.2018.godine.**

Prostorni urbanistički plan Tivta do 2020.godine (PUP) usvojen je 2010.godine („Sl.list CG”-Opštinski propisi broj 24/10), a **površina opštine Tivat je 4.631,60 ha (46,31 km^2).**

PUP je osnovni dokument prostornog uređenja koji razrađuje načela prostornog uređenja i utvrđuje ciljeve prostornog razvoja te podjele na centre, planske cjeline i zone, sveobuhvatnu zaštitu, korištenje i namjenu cjelokupnog prostora. PUP obuhvata cjelokupan prostor opštine Tivat i osnovni je razvojni dokument na osnovu kojeg su donešeni lokalni planski dokumenti nižeg reda.

2. REALIZACIJA OBAVEZA I AKTIVNOSTI PO OSNOVU IZVJEŠTAJA ZA PRETHODNU GODINU

Prema Programu uređenja prostora za 2018.godinu koji je donešen na sjednici Skupštine Opštine Tivat, dana 22.02.2018.godine („Sl.list CG-opštinski propisi“ broj 07/18) planirane su aktivnosti u tekućoj godini. Sve planirane aktivnosti iz oblasti planiranja, izrade lokalnih planskih dokumenata, nisu završene.

Realizacija prema dinamici planiranoj za izradu planskih dokumenata:

I kvartal

- Odluka o donošenju Izmjena i dopuna **DUP-a Golf i Donji Radovići zapad** – planski dokument je **usvojen** ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 037/18 od 19.10.2018)

Dana 18.08.2017.godine zaključen je Sporazum o izradi Izmjena i dopuna DUP-a „Golf i Donji Radovići zapad“, po skraćenom postupku, između Sekretarijata za uređenje prostora i izgradnju objekata Opštine Tivat i Luštica Development AD Tivat, na koji je saglasnost dala Vlada CG. Posebno su rađene Studija vizuelnog uticaja na kulturne i prirodne vrijednosti i Studija zaštite kulturnih dobara, čija izrada i donijanje saglasnosti od Uprave za zaštitu kulturnih dobara su objektivno uticale na produženje planiranog roka za završetak radova. Finansijska sredstva za izradu Plana i Studija obezbijedila je Luštica Development.

- Odluka o donošenju Izmjena i dopuna **DUP-a Donji Radovići centar** – planski dokument je **usvojen** ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 037/18 od 19.10.2018).

Dana 18.08.2017.godine zaključen je Sporazum o izradi Izmjena i dopuna DUP-a „Donji Radovići centar “, po skraćenom postupku, između Sekretarijata za uređenje prostora i izgradnju objekata Opštine Tivat i Luštica Development AD Tivat, na koji je saglasnost dala Vlada CG. Posebno su rađene Studija vizuelnog uticaja na kulturne i prirodne vrijednosti i Studija zaštite kulturnih dobara, čija izrada i donijanje saglasnosti od Uprave za zaštitu kulturnih dobara su objektivno uticale na produženje planiranog roka za završetak radova. Finansijska sredstva za izradu Plana i Studija obezbijedila je Luštica Development.

- Odluka o donošenju **DUP-a Tivat centar** po posebnom postupku – planski dokument je **usvojen** ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 021/18 od 15.06.2018).

Aktom Ministarstva održivog razvoja i turizma broj 104-2547/3 od 01.12.2017.godine Sekretarijat je obavješten da se u Registru važeće planske dokumentacije ne može evidentirati i objaviti DUP „Tivat centar“ (“Sl.list RCG-opštinski propisi” broj 12/07) s obzirom da su planski dokumenti akti temporalnog karaktera i da prestaju da važe istekom vremena za koje su donijeti. Stoga je Plan bilo potrebno inovirati po odredbama člana 162c Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata („Sl. list CG“ broj 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14), odnosno uskladiti sa Pravilnikom o bližem sadržaju i formi planskog dokumenat, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenom grafičkim simbolima, („Sl.list CG“ broj 24/10 i 33/14), što je i učinjeno. Finansijska sredstva potrebna za izradu Plana obezbjeđena su iz Budžeta Opštine Tivat.

- Odluka o donošenju **DUP-a Đuraševići** po posebnom postupku – planski dokument je **usvojen** ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 021/18 od 15.06.2018).

Aktom Ministarstva održivog razvoja i turizma broj 104-2547/3 od 01.12.2017.godine Sekretarijat je obavješten da se u Registru važeće planske dokumentacije ne može evidentirati i objaviti DUP „Đuraševići“ (“Sl.list RCG-opštinski propisi” broj 30/07 i “Sl.list CG-opštinski propisi” broj 33/12) s obzirom da su planski dokumenti akti temporalnog karaktera i da prestaju da važe istekom vremena za koje su donijeti. Stoga je Plan bilo potrebno inovirati po odredbama člana 162c Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata („Sl. list CG“ broj 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14), odnosno uskladiti sa Pravilnikom o bližem sadržaju i formi planskog dokumenat, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenom grafičkim simbolima, („Sl.list CG“ broj 24/10 i 33/14), što je i učinjeno. Finansijska sredstva potrebna za izradu Plana obezbjeđena su iz Budžeta Opštine Tivat.

- Odluka o donošenju **UP Lepetane** –planski dokument **nije usvojen**.

Planski dokument radi se od oktobra 2014. godine i Nacrt UP-a Lepetane je vraćen od strane Ministarstva obrađivaču na doradu, odnosno Uprava za zaštitu kulturnih dobara nije dala pozitivno mišljenje, pa Nacrt Plana nije bilo moguće staviti na Javnu raspravu. Izostala je saradnja između obrađivača Plana (RZUP) i Uprave za zaštitu kulturnih dobara i situacija u kojoj smo se našli nije se mogla prevazići i kvalitetno izraditi planski dokument do kraja godine. Obrađivač se nije držao osnovnih smjernica koje je Uprava navela u svom prvom

aktu, kada se krenulo u izradu planskih dokumenata (akt broj 05-68/2014-3 od 15.10.2014.godine), kao ni primjedbi na dostavljene Nacrte i nije došlo do direktne saradnje između obrađivaća i Uprave u cilju prevazilaženja nedostataka, na koje je Uprava ukazivala. Do prekida u izradi plana došlo je i zbog čekanja na izradu Elaborata za vodoizvorište Plavda, odnosno zona sanitarne zaštite vodoizvorišta, ali to nije uticalo na navedene primjedbe od strane Uprave. Također je sugerisano obrađivaču plana da na izradi Plana angažuje konzervatora, te da iskoristi mnogobrojnu literaturu u kojoj su obrađene posebno graditeljske vrijednosti ovog prostora, jer su primjedbe Uprave strogo stručne, odnosno konzervatorske, koje ukazuju da se prostoru i objektima nije pristupilo studijski uz analizu graditeljskih i pejzažnih vrijednosti, nego površno, bez utvrđenih posebnosti svakog objekta, proporcija i neophodnih detalja, međutim to je značilo krenuti sve iz početka.

II kvartal

- Odluka o donošenju **Izmjena i dopuna DUP-a Tivat-Centar za lokaciju hotela „Mimoza“** - planski dokument **nije usvojen**.

Izradi plana pristupilo se na zahtjev investitora Mimoza group 2016.godine.Uz Odluku o pristupanju izradi Plana donešena je i Odluka o izradi strateške procjene uticaja na životnu sredinu za Izmjene i dopune DUP-a Tivat-Centar za lokaciju hotela „Mimoza“, sa Programskim zadatkom. Ista je izrađena i naknadno dopunjena kada je proširen obuhvat.
Osnovna Odluka o izradi plana više puta je dopunjavala i mijenjana. Prvo je proširen obuhvat, zatim je donešena zabrana gradnje na predmetnoj lokaciji, jer suprotno svim započetim aktivnostima investitor ruši objekat do temelja i poduzima aktivnosti na izradi projekta hotela po UTU iz važećeg DUP-a „Tivat Centar“ izdati od strane MORT-a, ali suprotno osnovnim postavkama plana i to umjesto gradskog hotela sa bogatim sadržajem planira Kondo hotel „Mimoza” 5* **,** sa 29 stambenih jedinica i samo 3 hotelske sobe. Zatim je izmjenjena odluka na način da se briše zabrana gradnje

Aktom Ministarstva održivog razvoja i turizma broj 104-2547/3 od 01.12.2017.godine Sekretarijat je obavješten da se u Registru važeće planske dokumentacije ne može evidentirati i objaviti DUP „Tivat centar“ (“Sl.list RCG-opštinski propisi” broj 12/07) s obzirom da su planski dokumenti akti temporalnog karaktera i da prestaju da važe istekom vremena za koje su donijeti. Dobijanjem ovakvog akta automatski nije bilo moguće nastavit započetu izmjenu i dopunu predmetnog plana, nego se moralo pristupiti inoviranju DUP-a Tivat centar po odredbama člana 162c Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata („Sl. list CG“ broj 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14), odnosno uskladiti ga sa Pravilnikom o bližem sadržaju i formi planskog dokumenat, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenom grafičkim simbolima, („Sl.list CG“ broj 24/10 i 33/14).
S obzirom da je i investitor, po čijem zahtjevu se krenulo u izradu Izmjena i dopuna DUP-a, dostavio akt kojim traži da se obustavi izrada Plana, to su prestale i aktivnosti na izradi istog.

- Odluka o donošenju **DUP-a Servisna zona Luštica** – planski dokument je **usvojen** ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi br. 44/18 od 04.12.2018. godine)

- Postupak donošenja Plana trajao je duže od planiranog zbog naknadno utvrđene potrebe izrade Studije vizuelnog uticaja na kulturne i prirodne vrijednosti, kao i protivljenja Crnogorskog elektroprenosnog sistema ad Podgorica da izda saglasnost, jer se protivi planiranju buduće trafostanice 110/35 kV Radovići u obuhvatu predmetnog plana, zbog neriješenih imovinsko pravnih odnosa na zemljištu, usporili su izradu predmetnog Plana. Tek nedavnim usvajanjem „Prostornog plana posebne namjene za obalno područje

Crne Gore“ („Sl.list CG“ broj 56/18), kojim je obezbjeđena druga lokacija za izgradnju trafostanice 110/35 kV Radovići, dato je pozitivno mišljenje na predmetni DUP.

- Odluka o donošenju **Programa privremenih objekata** – **donijeta** je sa ciljem pristupanja izradi Programa privremenih objekata za teritoriju Opštine Tivat, osim za područje plana posebne namjene. Donošenjem Pravilnika o bližim uslovima za postavljanje odnosno građenje privremenih objekata, uređaja i opreme ("Službeni list Crne Gore", br. 43/18) od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma stekli su se uslovi da se nastavi sa radom na predmetnom dokumentu, te se do kraja godine očekuje nacrt Programa na javnoj raspravi.

III kvartal

- Odluka o donošenju **DUP-a Lepetane** -planski dokument planiran je da bude usvojen na sjednici SO Tivat zakazanoj za 20.12.2018.godine
Izrada Planskog dokumenta započela je u oktobru 2014.godine, a u oktobru 2015. godine donešena je dopuna Odluke kojom se zabranjuje gradnja u zahvatu Plana do njegovog donošenja. Ministarstvo je dva puta vračalo planski dokument na doradu, a naknadno je ugovorena i izrađen Elaborat detaljnih hidrogeoloških istraživanja u cilju utvrđivanja uticaja na vodoizvorište Plavda planiranih objekata u zoni zahvata planova, i to uže zone sanitarne zaštite, koji je dopunjen u oktobru 2018.godine nakon što je izrađen novi Elaborat zona sanitarne zaštite izvorišta Plavda.
U Izvještaju Savjeta za reviziju stajalo je da se DUP Lepetane može uputiti na Javnu raspravu, ali i da je neophodna izrada Studije uticaja na baštinu (HIA), odnosno procjenu uticaja gradnje na vrijednosti kulturnog pejzaža Boke, odnosno Lepetana. U saradnji sa Upravom za zaštitu kulturnih dobara dogovoreno je da na Javnu raspravu ide plan na kojem će posebno biti obilježen prostor, u zoni 2, gdje je planirana nova stambena izgradnja, po PUP-u, a zbog koje se traži izrada Studije (HIA), a da će Studija pokazati kakvo će biti konačno rješenje. Izrada studije naknadno je ugovorena i nakon izrade dostavljena je obrađivaču da dobijeno plansko rješenje inplementira u DUP Lepetane.

- Odluka o donošenju **UP-a Turistička zona Lepetane** - planski dokument planiran je da bude usvojen na sjednici SO Tivat zakazanoj za 21.12.2018.godine
Planski dokument počeo se raditi 2012.godine, ali su se već nakon prvih mišljenja i sugestija na Nacrt UP-a, od strane nadležnih institucija, donijele Odluka o potrebi izrade „Projekta detaljnih hidrogeoloških istraživanja u cilju utvrđivanja uticaja na vodoizvorište Plavda planiranih objekata u zoni zahvata planova” i Odluka o potrebi izrade strateške procjene uticaja na životnu sredinu za UP Turistička zona Lepetane, a sve kako bi se sa sigurnošću mogli planirati budući sadržaji, a da se ni na koji način ne ugrozi vodoizvorište.
Tek nakon izrade novog Elaborata o zonama sanitarne zaštite vodoizvorišta Plavda u oktobru 2018. i na osnovu njega dopunjenog „Projekta detaljnih hidrogeoloških istraživanja u cilju utvrđivanja uticaja na vodoizvorište Plavda planiranih objekata u zoni zahvata planova” došlo se do konačnog planskog rješenja.

IV kvartal

-Odluka o proglašenju zaštićenog prirodnog dobra Vrmac – Odluka nije donešena.
- U skladu sa odredbama Odluke o izgradnji lokalnih objekata od opšteg interesa („Sl.list Crne Gore“-opštinski propisi broj 18/14, 42/15 i 28/16) donešena je **Odluka o izgradnji lokalnog objekata od opšteg interesa – postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda sa pripadajućom infrastrukturom u zahvatu DUP-a „Donji Radovići centar”.** Lokacija

postrojenja je na kat.par.1146/10 KO Radovići, koju je Opština Tivat dala u dugoročni zakup „LUŠTICA DEVELOPMENT“ A.D. iz Radovića i nalazi se uz postojeću glavnu saobraćajnicu u pravcu Oblatna, na samoj istočnoj granici DUP-a Donji Radovići Centar. Prema odredbama navedene Odluke vodovodna i kanalizaciona infrastruktura (član 3 tačka 2) smatraju se lokalnim objektima od opšteg interesa, a njihova izgradnja spada u grupu poslova od neposrednog interesa za lokalno stanovništvo. Na osnovu inicijative investitora, u ovom slučaju Luštica Development a.d., za izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda sa pripadajućom infrastrukturom u zahvatu DUP-a Donji Radovići Centar, a koji je neophodan za funkcionisanje cijelog naselja Donji Radovići (Luštica), sprovedena je kompletna zakonska procedura.

Prema odredbama iz novog Zakona donešene su:

- ODLUKA o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte

("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 013/18 od 20.04.2018)

- ODLUKA o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 021/18 od 15.06.2018)

Prema Programu uređenja prostora za 2018.godinu bili su planirani i projekti čija je izrada od uticaja na sprovođenje planskih dokumenata i uređenje zemljišta u zahvatu planova su:

- Izrada studije zemljišne politike kojom će se utvrditi instrumenti za operativno sprovođenje planova, te mogući izvori finansiranja za komunalno opremanje grada, uređenje i održavanje javnih prostora i podizanje ukupnog standarda života u Opštini; - Nije bilo aktivnosti

- Razvojni program turizma za područje ambijentalnih cjelina; - Nije bilo aktivnosti

- Sprovođenje Lokalnog Plana zaštite životne sredine - sprovedeno više od dvadeset aktivnosti koje su detaljnije navedene u izvještaju o radu Zelenog tima.

- Izrada novog Strateškog plana opštine – Usvojen na sjednici Skupštine 16.11.2018.godine

Pregled realizacije kapitalnih izdataka za 2018. godinu:

1. Radovi na rekonstrukciji cjevovoda Solila (vrijednost 775.000,00 €) . Investicija je završena.

2. Radovi na rekonstrukciji DTV Partizan, I faza je završena, a u toku su radovi na završetku II faze. Vrijednost radova I faze je 296.000,00 €, dok je vrijednost radova II faze 190.000,00 €.

3. Izgradnja lungo mare u Krašićima, I faza je započela nakon rješavanja imovinsko pravnih odnosa. Vrijednost investicije je 736.000,00 € .

4. Izgradnja I faze MR1 je u završnoj fazi (97% završeno). Ukupna vrijednost investicije 2.563.000.00€

5. Radovi na izgradnji šetališta Belane (procjenjena vrijednost 1.100.000,00 €). Priprema za raspisivanje tendera za izbor izvođača radova.

6. Radovi na rekonstrukciji Centra za kulturu Tivat, I faza, vrijednosti 100.000,00 €. Radovi završeni.

7. Izgradnja vatrogasnog doma, vrijednosti 400.000,00 €, će početi po izmještanju dalekovoda čija JE izrada projektne dokumentacije u toku.

8. Radovi na vodovodu i kanalizaciji, vrijednosti 30.000,00 € (zamjena starog cjevovoda).

9. Izgradnja saobraćajnice MR1, II faza, vrijednosti 2.968.722,31 €. Izvođač je uveden u posao.

10. Izgradnja kružnog toka kod stare zgrade opstine započet će po izradi projekta, koja je u toku, dok se za izgradnja kružnog toka na ulazu u Tivat sprovodi postupak eksproprijacije, a izrada projekta je završena, procjenjena vrijednost je 450.000,00 €.

11. Radovi na asfaltiranju lokalnog puta od kružnog toka za Kotor do Solila, vrijednost radova 214.000,00 €. Investicija završena.

12. Radovi na asfaltiranju saobraćajnice Radovići –Obala Đuraševići, vrijednost 96.000,00€. Investicija završena.

13. Saobraćajanica Cacovo, III faza, u vrijednosti 200.000,00 €, završetak započete investicije. Priprema tenderske dokumentacije.

14. Izgradnja saobraćajnice Gornje Seljanovo vrijednosti 300.000,00 €. Nakon revizije glavnog projekta i rješavanja imovinsko pravnih odnosa raspisati će se tender za izbor izvođača radova.

15. Izgradnja dnevnog centra za djecu sa posebnim potrebama ,vrijednosti 750.000,00 €. Izdata građevinska dozvola u toku priprema tendera za izvođača radova.

16. Radovi na sanaciji pomoćnog stadiona FK Arsenal, I faza, vrijednosti 30.000,00 €. Završeni. II faza vrijednosti 24.000,00 € je u toku.

17. Radovi na sanaciji krova OŠ u Radovićima, vrijednosti 30.000,00 €. Završeno.

18. Nabavka i ugradnja tartan podloge u malom gradskom parku 19.000,00 €. Radovi su u toku.

19. Radovi na uređenju malog parka na Trgu Dara Petkovića 21.500,00 €. Radovi su u toku.

20. Radovi na adaptaciji objekta JU Muzeji i galerije, vrijednosti 190.000,00 €, u toku tender za izbor Izvođača.

21. Radovi na uređenju trga u Radovićima, I faza, vrijednosti 80.000,00 €. U toku tender za odabir izvođača radova.

22. Bagerisanje i sanacija atmosferskih kanala, vrijednost 48.000,00 €. Radovi u toku.

23. Radovi na obnavljanju horizontalne signalizacije 15.500,00 €. Iinvesticija završena.

24. Radovi na rekonstrukciji autobuskih stajališta 44.000,00 €. Rradovi u toku.

25. Postavljanje taktilnih površina , vrijednosti 5.500,00 €. Radovi završeni.

II ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

1. ORGANIZACIJA, KORIŠĆENJE I NAMJENA PROSTORA, PO PLANSKIM DOKUMENTIMA LOKALNE SAMOUPRAVE – *pokrivenost teritorije lokalne samouprave planskim dokumentima*

Prostorni urbanistički Plan opštine Tivat do 2020.godine (PUP) donešen je u julu 2010.godine („Sl.list CG-opštinski propisi“ broj 24/2010) i tada su se stvorili preduslovi za definisanje pravaca razvoja, kao i izrada lokalnih planskih dokumenata u skladu sa smjernicama iz PUP-a.

PUPom je definisano da se prostor opštine bliže planira odnosno uređuje donošenjem lokalnih planskih dokumenata i to: dvadeset dva (22) DUP-a ukupne površine **934,05 ha,** dvadeset jedan (21) UP ukupne površine **69,78** ha i jednom (1) lokalnom studijom lokacije (LSL) površine **1.331,14 ha.**

Ukupna površina lokalnih planskih dokumenata je **2.334,97 ha.**

Na prostoru opštine Tivat prema PUP-u planirano je donošenje državnih i lokalnih planskih dokumenata u ukupnoj površini od **3.259,76 ha.**

Pored lokalnih planskih dokumenata, dio teritorije opštine, obala, uređuje se državnim planskim dokumentima i to sa deset državnih studija lokacije (DSL). Površina morskog dobra, odnosno površina obuhvaćena državnim planskim dokumentima je **924,79** ha i predstavlja najveći potencijal za razvoj opštine.

SVI PLANSKI DOKUMENTI KOJI UREĐUJU PROSTOR OPŠTINE TIVAT PREMA PUP-u

Nivo dokumentacije	*Dokument*	*Površina ha*	*Trenutno stanje*
DRŽAVNI PLANSKI DOKUMENTI			
DRŽAVNA	1.Arsenal (dio sektora 22), 2008.g "Službeni list CG", br. 24/08 1a.Izmjena i dopuna Arsenal 2013.g “Službeni list CG” br. 43/13	168,52	postojeći -kopno 29,42 ha, -more 139,10 ha u izradi izmjene DSLa
STUDIJA LOKACIJE	2. Župa-Bonići (dio sektora 22 i sektor 23) "Službeni list Crne Gore", br. 68/10	64,34	postojeći
	3.Kaladrovo-OstrvoCvijeća-Brdišta(sektor 25) "Službeni list CG", br. 77/10	200,74	postojeći-kopno 11,26ha
	4. Ostrvo Sveti Marko (sektor 26) “Službeni list CG", br.7/10	179,60	postojeći -kopno 34, 58 ha
	5. dio Solila, Đuraševići-Kaluđe-rovina-Krickovina(dio sektora 27 i sektor 28) "Službeni list CG", br. 7/10	52,75	postojeći
	6. Krašići (sektor 29), "Službeni list CG", br. 86/09	14,17	postojeći
	7. Aerodrom (sektor 24) "Službeni list CG", br. 20/13	140,36	postojeći-kopno131,53
	8. Luštica (sektor 36) “Službeni list CG” br. 55/11	93,51	postojeći u izradi izmjene DSLa

	9. Lepetani i Donja Lastva (sektor 20 i 21)	10,80	u izradi
	10. Ponta Seljanovo (dio sektora 22) "Službeni list CG", br. 30/17	10,68	postojeći-kopno 2,87 ha -more 7,81 ha
	UKUPNO - državni planski dokumenti	**935,47**	
LOKALNI PLANSKI DOKUMENTI		***Površina ha***	***Trenutno stanje***
DETAJLNI URBANIST. PLAN /DUP/	1. DUP Lepetani	20,24	postojeći
	2. DUP Donja Lastva 3. DUP Seljanovo	45,15 43,68	postojeći postojeći
	4. DUP Mažina 5. DUP Gornji Kalimanj 6. DUP Župa – Češljar 7. DUP Mrčevac	28,63 56,24 37,68 38,17	postojeći postojeći postojeći postojeći
	8. DUP Tivat Centar 9. DUP Gradiošnica 10. DUP Golf – Ekonomija 11. DUP Đuraševići 12. DUP Gornji Đuraševići 13. DUP Radovići 14. DUP Gošići 15.DUP Stari Krašići 16. DUP Krašići 17. DUP Krašići – izmjene - dopune Maslinjak	32,00 58,43 99,51 39,66 14,17 39,30 11,92 2,58 27,60 6,24	postojeći postojeći postojeći postojeći postojeći postojeći postojeći postojeći postojeći postojeći
		601,20	
	18. DUP Golf i Donji Radovići zapad (LD) 19. DUP Donji Radovići Centar (LD) 20. DUP Donji Radovići – istok (LD) 21. DUP Servisna zona Luštica (LD) 22. DUP Luštica (LD)	212,76 35,93 15,66 6,95 61,55	postojeći postojeći -- postojeći --
		332,85	
		934,05	
URBANIST. PROJEKAT /UP/	1. UP Lepetani 2. UP Turistička zona Lepetani 3. UP Opatovo 4. UP Donja Lastva 5. UP Turistički kompleks 'Park' Donja Lastva 6. UP Ruljina 7. UP Gornja Lastva 8. UP Đurđevo Brdo 9. UP Petkovići 10. UP Gornji Krašići 11. UP Turistićki kompleks Pržno I 12. UP Turistićki kompleks Pržno II 13. UP Bogišići 14. UP Milovići 15. UP Kostići 16. UP Meštrovići 17. UP Krašići 1 18. UP Krašići 2 19. UP Krašići 3 20. UP Oblatno 21. UP Thalasso (LD Luštica Development)	1,90 4,69 2,86 2,33 1,48 2,19 3,26 0,76 0,31 1,76 17,10 6,58 2,08 3,47 0,90 0,87 1,97 1,24 0,98 1,47 11,58	postojeći postojeći --- postojeći postojeći postojeći postojeći postojeći postojeći postojeći postojeći --------- postojeći postojeći postojeći postojeći postojeći postojeći postojeći --- ---
		69,78	

	UKUPNO (DUP i UP)	**1.003,83**	
LOK. STUDIJA LOKACIJE	1. Park prirode Vrmac	1.331,14	---
	UKUPNO - lokalni planski dokumenti	**2.334,97**	
	SVE UKUPNO **državni i lokalni planski dokumenti**	**3.259,76**	

Prema PUP-u planirano je da se površina od 1.003,83 ha pokrije sa lokalnim planskim dokumentima (DUP i UP) odnosno 21,67% teritorije, plus površina od 1.331,14 ha za koju se planira donošenje Lokalne studije lokacije – Park prirode Vrmac, pa je to ukupno 50,41 % teritorije koji će se pokriti lokalnim planskim dokumentima.

PUP-om PLANIRANI LOKALNI PLANSKI DOKUMENTI

	PLANIRANA POKRIVENOST PLANOVIMA (ha)	% u odnosu na cijelu opštinu
Lokalni planski dokumenti (DUP i UP)	1.003,83 ha	21,67 %
Lokalna studija lokacije Park prirode Vrmac (LSL)	1.331,14 ha	28,74 %
Ukupno	2.334,97 ha	**50,41 %**

U toku 2018.godine usvojeni su:

1- **DUP "Tivat centar",** površine 32,39 ha
Odluka o donošenju Detaljnog urbanističkog plana "Tivat centar"
("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 021/18 od 15.06.2018)

2- **DUP "Đuraševići",** površine 39,66 ha
Odluka o donošenju Detaljnog urbanističkog plana "Đuraševići"
("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 021/18 od 15.06.2018)

3- Izmjena i dopuna DUP **"Donji Radovići centar",** površine 35,93 ha
Odluka o donošenju Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana "Donji Radovići centar"
("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 037/18 od 19.10.2018)

4- Izmjena i dopuna DUP-a **"Golf i Donji Radovići zapad",** površine 212,76 ha
Odluka o donošenju Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana "Golf i Donji Radovići zapad" ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 037/18 od 19.10.2018)

5-**DUP "Servisna zona Luštica",** površine 6,97 ha
Odluka o donošenju Detaljnog urbanističkog plana "Servisna zona Luštica"
("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br.44 /18 od 04. 12 .2018)

6- **DUP Lepetane** - planski dokument planiran je da bude usvojen na sjednici SO Tivat zakazanoj za 21.12.2018.godine

7- **UP Turistički kompleks Lepetane** - planski dokument planiran je da bude usvojen na sjednici SO Tivat zakazanoj za 21.12.2018.godine

2. REALIZACIJA PROGRAMA UREĐENJA PROSTORA

- *2.1 Važeća planska dokumentacija*

1. - PROSTORNI URBANISTIČKI PLAN TIVTA DO 2020.godine
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **01.07.2010.godine** (broj:0304-94)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **24/2010**, 09.07.2010.godine
- obrađivač plana: **Urbanistični Inštitut Republike Slovenije iz Ljubljane**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **4.631,60 ha**

2. - IZMJENE I DOPUNE DUP-a KRAŠIĆI-za područje naselja „Maslinjak“
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **11.11.2008.godine** (broj:0304-168)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **34/08**, 20.11.2008.godine
- Odluka o izmjeni Odluke objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **20/13**, 05.07.2013.g kojom je produženo važenje plana - važi dok ga Skupština ne stavi van snage
- obrađivač plana: **„MonteCEP“ d.s.d. Kotor**
- plan važi **dok ga Skupština ne stavi van snage**
- površina obuhvata **6,24 ha**

3.- DUP TIVAT CENTAR
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **12.06.2018.godine** (broj:0304-350-160)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi 21/18 od 15.06.2018.godine
- obrađivač plana: **“RZUP“–Republički zavod za urbanizam i projektovanje – Podgorica**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **32,39 ha**

4.- DUP LEPETANE
- planiran je da bude donešen na sjednici SO Tivat **21.12.2018.godine**
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi
- obrađivač plana: **“RZUP“–Republički zavod za urbanizam i projektovanje a.d. Podgorica**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **15,74 ha**

5.- DUP ĐURAŠEVIĆI
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **12.06.2018.godine** (broj:0304-350-161)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi 21/18 od 15.06.2018.godine
- obrađivač plana: **„CEP“ – Centar za planiranje urbanog razvoja Beograd**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **39,66 ha**

6.- DUP GRADIOŠNICA
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **17.10.2011.godine** (broj:0304-289)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **32/11**, 28.10.2011.godine
- obrađivač plana: **„MonteCEP“ d.s.d. Kotor**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **58,43 ha**

6a. - IZMJENA I DOPUNA DUPA GRADIOŠNICA
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **02.10.2017.godine** (broj:0304-350-297)

- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **43/17**, 13.10.2017.godine
- obrađivač plana: **„MonteCEP“ d.s.d. Kotor**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **3,87 ha**

7.- DUP RADOVIĆI

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **17.10.2011.godine** (broj:0304-286)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **32/11**, 28.10.2011.godine
- obrađivač plana: **„MonteCEP“ d.s.d. Kotor**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **39,30 ha**

8.- DUP GOŠIĆI

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **28.12.2012.godine** (broj:0304-316)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **3/13**, 16.01.2013.godine
- obrađivač plana: **„MonteCEP“ d.s.d. Kotor**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **11,92 ha**

9.- DUP DONJA LASTVA

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **28.12.2012.godine** (broj:0304-317)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **3/13**, 16.01.2013.godine
- obrađivač plana: **„Urbanprojekt“ A.D.Čačak i „Urbanprojekt-Mont“ d.o.o.Podgorica**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **45,15 ha**

10.- DUP MRČEVAC

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **20.06.2013.godine** (broj:0304-90)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **20/13**, 05.07.2013.godine
- obrađivač plana: **„MonteCEP“ d.s.d. Kotor i CEP doo Beograd**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **38,17 ha**

11.- DUP SELJANOVO

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **12.12.2013.godine** (broj:0304-235)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **37/13**, 19.12.2013.godine
- obrađivač plana: **CAU Centar za arhitekturu i urbanizam Podgorica**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **43,68 ha**

12.- DUP GOLF EKONOMIJA

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **12.12.2013.godine** (broj:0304-236)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **37/13**, 19.12.2013.godine
- obrađivač plana: **CAU Centar za arhitekturu i urbanizam Podgorica**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **99,51 ha**

13.- DUP GORNJI ĐURAŠEVIĆI

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **06.03.2014.godine** (broj:0304-32)

- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **8/14**, 24.03.2014.godine
- obrađivač plana: **“RZUP“–Republički zavod za urbanizam i projektovanje a.d.–Podgorica**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **14,17 ha**

14.- DUP ŽUPA ČEŠLJAR
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **06.03.2014.godine** (broj:0304-31)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **8/14**, 24.03.2014.godine
- obrađivač plana: **„Montenegro project“ d.o.o. Podgorica**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **37,68 ha**

15.- DUP MAŽINA
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **20.04.2015.godine** (broj:0301-350-51)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **15/15**, 08.05.2015.godine
- obrađivač plana: **“RZUP“–Republički zavod za urbanizam i projektovanje a.d.–Podgorica**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **28,63 ha**

16.- DUP GORNJI KALIMANJ
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **26.05.2015.godine** (broj:0304-350-100)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **18/15**, 08.06.2015.godine
- obrađivač plana: **„MonteCEP“ d.s.d. Kotor i CEP doo Beograd**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **56,20 ha**

17.-DUP STARI KRAŠIĆI
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **20.09.2016.godine** (broj:0304-350-263)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **42/16**, 30.09.2016.godine
- obrađivač plana: **“ARHIPLAN CG“–d.o.o. Podgorica**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **2,67 ha**

18.- DUP KRAŠIĆI
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **14.03.2017.godine** (broj:0304-350-77)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **12/17**, 27.03.2017.godine
- obrađivač plana: **„MonteCEP“ – Kotor**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **27,56 ha**

19.- IZMJENA I DOPUNA DUP GOLF I DONJI RADOVIĆI ZAPAD
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **11.10.2018.godine** (broj:0304-350-308)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi . 37/18 od 19.10.2018.).
- obrađivač plana: **CAU Centar za arhitekturu i urbanizam Podgorica**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **212,76 ha**

20.- IZMJENA I DOPUNA DUP DONJI RADOVIĆI CENTAR
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **11.10.2018.godine** (broj:0304-350-307)

- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi . 37/18 od 19.10.2018.).
- obrađivač plana: **CAU Centar za arhitekturu i urbanizam Podgorica**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **35,93 ha**

21.-DUP SERVISNA ZONA LUŠTICA
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **16.11.2018.godine** (broj:0304-350-349)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi . 44/18 od 04.12.2018.).
- obrađivač plana: **URBI.PRO Podgorica**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **6,97 ha**

<u>Urbanistički projekti za oživljavanje 7 seoskih naselja u opštini Tivat</u>

21.- UP LEPETANE
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **15.07.1987.godine** (broj:0101-270)
- Odluka je objavljena u „Službeni list SRCG“ – opštinski propisi **20/87**, 14.09.1987.godine
- obrađivač plana: **„CEP“ – Centar za planiranje urbanog razvoja – Beograd**
- zbog specifičnosti ambijentalnih cjelina Urbanistički projekti nemaju vremensko ograničenje
- površina obuhvata **1,90 ha**

22.- UP PETKOVIĆI
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **15.07.1987.godine** (broj:0101-270)
- Odluka je objavljena u „Službeni list SRCG“ – opštinski propisi **20/87**, 14.09.1987.godine
- obrađivač plana: **„CEP“ – Centar za planiranje urbanog razvoja – Beograd**
- zbog specifičnosti ambijentalnih cjelina Urbanistički projekti nemaju vremensko ograničenje
- površina obuhvata **0,31 ha**

23.- UP GORNJA LASTVA
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **15.07.1987.godine** (broj:0101-270)
- Odluka je objavljena u „Službeni list SRCG“ – opštinski propisi **20/87**, 14.09.1987.godine
- obrađivač plana: **„CEP“ – Centar za planiranje urbanog razvoja – Beograd**
- zbog specifičnosti ambijentalnih cjelina Urbanistički projekti nemaju vremensko ograničenje
- površina obuhvata **3,26 ha**

24.- UP ĐURĐEVO BRDO
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **15.07.1987.godine** (broj:0101-270)
- Odluka je objavljena u „Službeni list SRCG“ – opštinski propisi **20/87**, 14.09.1987.godine
- obrađivač plana: **„CEP“ – Centar za planiranje urbanog razvoja – Beograd**
- zbog specifičnosti ambijentalnih cjelina Urbanistički projekti nemaju vremensko ograničenje
- površina obuhvata **0,76 ha**

25.- UP GORNJI KRAŠIĆI
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **15.07.1987.godine** (broj:0101-270)

- Odluka je objavljena u „Službeni list SRCG“ – opštinski propisi **20/87**, 14.09.1987.godine
- obrađivač plana: **„CEP“ – Centar za planiranje urbanog razvoja – Beograd**
- zbog specifičnosti ambijentalnih cjelina Urbanistički projekti nemaju vremensko ograničenje
- površina obuhvata **1,76 ha**

<u>Ostali urbanistički projekti</u>

26.- UP Kompleks „PARK“ Donja Lastva
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **11.08.2008.godine** (broj:0304-108)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **26/08**, 20.08.2008.godine
- Odluka o izmjeni Odluke objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **20/13**, 05.07.2013.g

  kojom je produženo važenje plana - važi dok ga Skupština ne stavi van snage
- obrađivač plana: **„MonteCEP“ a.d. Kotor**
- plan važi **dok ga Skupština ne stavi van snage**
- površina obuhvata **1,48 ha**

27.- UP “PRŽNO I”
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **29.12.2011.godine** (broj:0304-372)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **1/12**, 12.01.2012.godine
- obrađivač plana: “**CAU” - Centar za arhitekturu i urbanizam d.o.o. Podgorica**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **17,10 ha**

28.- Izmjene i dopune UP “PRŽNO I”
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **10.07.2014.godine** (broj:0304-350-111)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **22/14**, 07.08.2014.godine
- obrađivač plana: “**CAU” - Centar za arhitekturu i urbanizam d.o.o. Podgorica**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **15,55 ha**

29.- UP “RULJINA”
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **28.12.2012.godine** (broj:0304-318)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **3/13**, 16.01.2013.godine
- obrađivač plana: **“Tehnoekonomski inženjering“ d.o.o.Podgorica**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **2,19 ha**

30.- UP “KRAŠIĆI 1”
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **29.12.2014.godine** (broj:0304-350-204)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **4/15**, 22.01.2015.godine
- obrađivač plana: **„MonteCEP“ – d.s.d. Kotor**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **1,94 ha**

31.- UP “KRAŠIĆI 2”
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **29.12.2014.godine** (broj:0304-350-205)

- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **4/15**, 22.01.2015.godine
- obrađivač plana: **„MonteCEP“ – d.s.d. Kotor**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **1,22 ha**

32.- UP “KRAŠIĆI 3”
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **29.12.2014.godine** (broj:0304-350-206)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **4/15**, 22.01.2015.godine
- obrađivač plana: **„MonteCEP“ – d.s.d. Kotor**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **1,00 ha**

33.- UP “MILOVIĆI”
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **29.12.2014.godine** (broj:0304-350-200)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **4/15**, 22.01.2015.godine
- obrađivač plana: **„MonteCEP“ – d.s.d. Kotor**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **3,47 ha**

34.- UP “BOGIŠIĆI”
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **29.12.2014.godine** (broj:0304-350-202)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **4/15**, 22.01.2015.godine
- obrađivač plana: **„MonteCEP“ – d.s.d. Kotor**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **2,07 ha**

35.- UP “MEŠTROVIĆI”
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **29.12.2014.godine** (broj:0304-350-201)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **4/15**, 22.01.2015.godine
- obrađivač plana: **„MonteCEP“ – d.s.d. Kotor**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **0,87 ha**

36.- UP “KOSTIĆI”
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **29.12.2014.godine** (broj:0304-350-203)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **4/15**, 22.01.2015.godine
- obrađivač plana: **„MonteCEP“ – d.s.d. Kotor**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **0,91 ha**

37.- UP DONJA LASTVA
- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **20.06.2017.godine** (broj:0304-351-239)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **28/17**, 30.06.2017.godine
- obrađivač plana: **„URBI.PRO“ d.o.o. Podgorica**
- zbog specifičnosti ambijentalnih cjelina Urbanistički projekat važi sve do donošenja novog planskog dokumenta
- površina obuhvata **1,94 ha**

38.-UP TURISTIČKA ZONA LEPETANE
- će biti donešen na sjednici SO Tivat **20.12.2018.godine**

- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi
- obrađivać plana: “**CAU” - Centar za arhitekturu i urbanizam d.o.o. Podgorica**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **4,69 ha**

- ***2.2 Učešće javnosti pri izradi planskih dokumenata***

Svi planski dokumenti prolaze kroz zakonsku proceduru i kompletan postupak javnih rasprava.

Kompletna dokumentacija se uvijek stavlja na uvid svim zainteresiranim licima i objavljuje na sajtu Opštine Tivat www.opstinativat.com. Sajt se redovno ažurira, kako bi svi zainteresirani korisnici prostora bili u mogućnosti da na ovaj način dođu do određenih podataka.

-**Javna rasprava o Nacrtu Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana Donji Radovići centar, obrađivača „CENTAR ZA ARHITEKTURU I URBANIZAM“ d.o.o. Podgorica održana je u periodu od 30.03.2018.godine do 08.04.2018.godine (10 dana).**

-**Javna rasprava o Nacrtu Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana Golf i Donji Radovići zapad, obrađivača „CENTAR ZA ARHITEKTURU I URBANIZAM“ d.o.o. Podgorica održana je u periodu od 30.03.2018.godine do 08.04.2018.godine (10 dana).**

-**Javna rasprava o Detaljnom urbanističkom planu Đuraševići, obrađivača je „MonteCEP” d.s.d. iz Kotora, održana je u periodu 15.03.2018.godine do 19.03.2018.godine (5 dana).**

-**Javna rasprava o Detaljnom urbanističkom planu Tivat centar, obrađivača RZUP - Republički zavod za urbanizam i projektovanje a.d. Podgorica, održana je u periodu 27.04.2018.godine do 04.05.2018.godine (8 dana).**

-Javna rasprava o Nacrtu Detaljnog urbanističkog plana „**Servisna zona Luštica**“, obrađivača "URBI.PRO" doo iz Podgorice, sa Izvještajem o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu (SPU) izrađen od strane Instituta za istraživanja u oblasti zaštite na radu-Zavod za ekologiju iz Podgorice, održana je u periodu **od 28.07.2018.godine do 11.08.2018.godine** (15 dana).

-Javna rasprava o Nacrtu Programskog zadatka sa elementima UTU i Odluka o pristupanju **izgradnji lokalnog objekata od opšteg interesa** – postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda sa pripadajućom infrastrukturom u zahvatu DUP-a „Donji Radovići centar” održana je od **10.04.2018. do 18.04.2018**.godine (9 dana)

- ***2.3 Finansiranje izrade planskih dokumenata***

Izrada planskih dokumenata se do sada finasirala iz kapitalnog budžeta opštine u skladu sa Programom uređenja opštine za tekuću godinu. Izuzev toga zainteresirani investitori za izmjene planskih dokumenata mogli su sami finansirati izradu planova.

- Izmjene i dopune DUP-a „Golf i Donji Radovići zapad“ i
- Izmjene i dopune DUP-a „Donji Radovići centar“ finansirala je Luštica Development.

Navedeni planski dokumenti za područje Luštice su započeti u skladu sa odredbama člana 53a Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, (“Sl.list CG” 51/08, 40/10, 34/11, 47/11, 35/13, 39/13 i 33/14), odnosno po skraćenom postupku i sklopljenom Sporazumu, a u

skladu sa odredbom kojom se definiše pravo investitora da finansira izradu planskog dokumenta.

- Nacrt Izmjena i dopuna DUP-a „Tivat Centar“ za lokaciju hotela „Mimoza“ i Stratešku procjenu uticaja na životnu sredinu za Izmjene i dopune DUP-a Tivat-Centar za lokaciju hotela „Mimoza“, finansirali su investitori.

- ***2.4 Uređivanje građevinskog zemljišta***

Uređivenje građevinskog zemljišta se uglavnom svodi na primarnu infrastrukturu (vodovod, kanalizacija, elektro instalacije i saobraćajnice).

Cilj je da se kroz racionalno korištenje prostora i zaštitu životne sredine razvije putna mreža i postigne bolja integracija prostora što je višegodišnji problem u opštini Tivat. Realizacija donešenih planskih dokumenata je i dalje najlošija u saobraćajnoj infrastrukturi.

-Djelokrug rada Sekretarijata za komunalne poslove i saobraćaj, odnosi se na tri oblasti koje najvećim dijelom spadaju u izvornu nadležnost opštine, komunalna djelatnost, saobraćaj i oblast stanovanja, koji su dali slijedeći izvještaj u cilju sagledavanja realizacije programa uređenja:

- ***2.5 Komunalna oblast***

U oblasti komunalnih djelatnosti u sistemu pružanja usluga na teritoriji Opštine za regulisane komunalne djelatnosti: upravljanje komunalnim otpadnim vodama u službi je novoformirano opštinsko preduzeće: DOO „za odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda za opštine Kotor i Tivat”, koje će uz otpadne vode vršiti i obradu i tretman mulja, njegovu upotrbu, reciklažu i odlaganje.

Vrlo važan segment u oblasti komunalne djelatnosti je upravljanje otpadom.

U interesu uspostavljanja održivog sistema upravljanja otpadom za teritoriju opštine Tivta,njegovo konstatno unapređivanje u interesu zaštite životne sredine,iskorišćavanja resursa i kontrolu stvaranja otpada ,u skladu sa zakonskom obavezom i Lokalnim planom upravljanja komunalnim i neopasnim građevisnkim otpadom (Sl.list CG-opštinski propisi br.12/17), donijeta je Odluka o načinu odvojenog sakupljanja i sakupljanja komunalnog otpada radi obrade na teritoriji opštine Tivat (Sl.list CG-opštinski propisi br.23/18 od 06.07.2018g.)

U sistemu upravljanja otpadom, DOO ”Komunalno” Tivat vrši sakupljanje komunalnog otpada u obuhvatu oko 95% teritorije Opštine, dok je centralni gradski dio obuhvaćen selektivnim načinom sakupljanja otpada. Posude za otpad odnosno kontejneri od 1,1m^3 kao i otvorene i zatvorene metalne mreže-boksevi locirani su na preko 180 pozicija na teritoriji opštine, a posude kapaciteta od 5m^3 i 7m^3 i postavljaju se po potrebi na raznim lokacijam (za čišćenje javnih površina ili za potrebe odlaganja raznih vrsta otpada, zeleni i kabasti otpad,na zahtjev građana).

U toku 2018. godine Komunalno Tivat je 80 % od sakupljene količine otpada odvezlo na deponiju Možura u Baru dok ostalih 20 % odvezeno u reciklažni centar DOO „KOMUNALNO-KOTOR“ Kotor.

Lokalnim planom upravlajnja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom za period 2017-2020 godine prepoznato je 5 neuređenih odlagališta otpada sa različitim vrstama otpada ukupne količine preko 250 000m^3 otpada.

U toku 2018. godine Komunalno Tivat je uklonilo sav otpad sa jednog od odlagališta (trasa cjevovoda između ulica Novosadska i Pod Kuk) odakle je odvezeno preko 250 m^3 raznog otpada

Takođe neuređeno odlagalište, lokacija na teritoriji KO Đuraševići (Gornji Đuraševići) je sanirano izvođenjem trase saobraćajnice MR1na navedenoj lokaciji.

U vezi neuređenog odlagališta Grabovac, sačinjen je Projektni zadatak i dostavljen Ministartsvu održivog razvoja i turizma na dalje postupanje u cilju izrade projekta sanacije istog.

- ***2.6 Stambeni poslovi i evidencija naselja, ulica i brojevi zgrada***

Nazivi ulica i brojevi

Tokom 2018. godine je nastavljena akcija označavanja i obilježavanja ulica.
S tim u vezi donesena su rješenja za određivanje kućnog broja i podijeljeni su brojevi za ulice Nikšićka ulica, Bućarska ulica, Marići, Marići I, Bogunovo, u toku je izrada rješenja za ulicu Bogunovo I, kao i ostale ulice u kojima nisu bila donesena rješenja odnosno za novoizgrađene objekte.

U toku je obilazak terena zbog određivanja brojeva po ostalim ulicama koje su imenovane Odlukom o određivanju naziva na području Mjesne zajednice Tivat i Gradiošnica.

U Sekretarijatu se nadaju da će se taj posao obaviti tokom narednih mjeseci, tako da će pomenuta naselja koja su u građevinskoj ekspanziji, biti do kraja obilježena, a objekti biti označeni brojevima.

Evidencije organa upravljanja

Zaključno sa 19.11.2018. godine na teritoriji opštine Tivat evidentirano je **180 zgrada/ulaza** sa izabranim organima upravljanja (skupštine stanara, upravnici), što u procentima iznosi **90%** od ukupnog stambenog fonda na teritoriji opštine Tivat.

Na osnovu podataka do kojih je ovaj organ dolazio na različite načine, jer ne dobija redovno informacije o novosagrađenim objektima shodno članu 26 stav 2 Zakona o održavanju stambenih zgrada(»Sl. list CG« br. 041/16) na teritoriji opštine Tivat evidentirali smo oko **200 stambenih zgrada**. U taj broj uračunate su i stambene zgrade u okviru turističkih naselja Porto Montenegro i Lustica Bay.

- ***2.7 Putevi i poslovi saobraćaja***

Opština kada vrši poslove iz sopstvene nadležnosti, u skladu sa Zakonom o bezbjednosti saobraćaja na putevima, reguliše saobraćaj na svom području, tako što određuje:puteve sa prvenstvom prolaza, puteve sa jednosmjernim i dvosmjernim saobraćajem, postavljanje horizontalne, vertikalne i svjetlosne signalizacije, ograničenje brzine kretanja vozila, prostor za kretanje pješaka i bicikala, prostor za parkiranje vozila, zone smirenog saobraćaja, postavljanje i održavanje zaštitnih ograda za pješake na opasnim mjestima, pješačke zone, posebne tehničke mjere za bezbjednost pješaka u blizini obrazovnih zdravstvenih i drugih ustanova, igrališta i drugih sličnih objekata, uklanjanje dotrajalih i napuštenih vozila u skladu sa zakonom, kontrolu parkiranja vozila na mjestima na kojioma je parkiranje vremenski ograničeno, uslove kretanja vozila za snabdjevanje u zonama smirenog saobraćaja i pješačkim zonama.

Jadranska magistrala područje Tivta dijeli na dva dijela, i to:
- područje "ispod"magistrale gdje je ulična mreža uređena a regulacija saobraćaja odvija se u skladu sa Projektom regulacije saobraćaja;
- ulična mreža "iznad" magistrale nema odgovarajuće poprečne profile I saobraćaj se odvijao stihijski. Nemogućnost građevinskih intervencija na većini već postojećih saobraćajnica kao i rast individualne motorizacije razlog su da se pristupilo izradi Projekta tehničke regulacije saobraćaja ulične mreže na cijelom potezu "Iznad" magistrale od Lepetana do Gradiošnice. U toku je Realizacija usvojenog projekta.

Za izradu projekta regulisanja saobraćaja u naseljima Radovići i Krašići izabran je projektant, izrada projekta je u toku. Realizacijom i ovog projekta zaokružuje se konstrukcija regulacije saobraćaja na uređenim saobraćajnicama na teritoriji Opštine Tivat.

Posebna pažnja posvećena je "Zoni škole". U cilju zaštite bezbjednosti djece postavljena su sredstva za usporavanje saobraćaja; pojačane oznake na kolovozu (propisana horizontalna i vertikalna saobraćajna signalizacija; izvršena je postavka solarnih markera za rasvjetu pješačkih prelaza; postavljena je zaštitna ograda u zoni Osnovne škole "Drago Milović I Branko Brinić".

Broj parkirališnih mjesta u odnosu na broj stambenih jedinica, zaposlenih lica, pravnih lica, posjetilaca i sl. ne zadovoljava potrebe parkiranja.

U ljetnjim mjesecima, kada se broj korisnika parking prostora udvostruči, prisutan je problem parkiranja vozila.

Da bi se u što većoj mjeri zadovoljile potrebe za parkiranjem u centu grada, iznalaze se nove lokacije za parkiranje vozila. Na lokaciji između Đačke ulice i ul. Istarska osposobljen je privremeni parking proctor sa 77 parkirališnih mjesta.

Realizovanjem organizacije poslova u vršenju komunalne djelatnosti upravljanja, održavanja, pružanja usluga i korišćenja javnih parkirališta i načinu naplate naknade za korišćenje javnih parkirališta u skladu sa Odlukom o javnim parkiralištima na području opštine tivat (" Sl.list CG-Opštinski propisi", broj 26/2014 i Elaboratom o načinu korišćenja javnih parkirališta u zahvatu DUP-a Tivat-Centar, stvoreni su uslovi za uvođenje reda za saobraćaj u mirovanju.

Linijski prevoz pokriva sva naselja i mogu ga koristiti svi stanovnici koji su udaljeni od centra grada.

I pored toga sistem javnog prevoza nije iskorišten u dovoljnoj mjeri, iz razloga što građani nemaju naviku da koriste javni prevoz. Primat daju prevozu individualnim putničkim vozilima zbog čega se u centralnoj zoni koncentrišu vozila, stvaraju se gužve i povećava potreba za većim brojem parking mjestima.

I dalje je od posebnog značaja pristupanje izgradnji zaobilaznice , rekonstrukciji dionice magistralnog puta od raskrsnice Kotor-Tivat – Budva do Lepetana i izgradnja novih saobraćajnica i rekonstrukcija postojećih u skladu sa usvojenom planskom dokumentacijom.

U prilog navedenom govore nam i saobraćajna zagušenja koja su svake godine sve prisutnija, a naročito za vrijeme trajanja turističke sezone.

U cilju rješavanja saobraćajnog zagušenja, na magistralnom putu na dionici koja prolazi kroz Tivat, za sada se pristupilo izradi projektne dokumentacije za izgradnju kružnih tokova.

Kao stalni zadatak akcenat je dat na prilagođavanju javnih saobraćajnih površina kretanju lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom. U ovoj godini za slijepa i slabovida lica prilagođene su dvije raskrsnice.Ugrađene su taktilne površine na raskrsnici ulica "21 Novembra i II Dalmatinske" i na raskrsnici kod Doma Zdravlja Tivat .

Akcionim planom definisani su ciljevi, aktivnosti neophodne za postizanje postavljenih ciljeva, nosioci aktivnosti, rokovi realizacije i izvori finansiranja aktivnosti.

Akcioni plan je dugoročan a glavni cilj je prilagođavanje javnih saobraćajnuih površina kretanju lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom.

Sprovodi se fazno ovisno o raspoloživim sredstvima u budžetu Opštine.

- ***2.8 Elektro energetska mreža***

Opština Tivat nalazi se u Regionu 5 (Elektrodistribucija Tivat) i izvodi sve radove na teritoriji opštine. Može se konstatovati da je stanje uređenja prostora po pitanju el.energetske infrastrukture na teritoriji opštine Tivat korektno i u skladu sa potrebama potrošača.

- ***2.9 Rad Službe zaštite i spašavanja***

1. Požari na otvorenom – 11 intervencija (pretežno požari u početnoj fazi);
2. Požari na objektima – 15 intervencija;

3. Požari na posudama za dolaganje smeća (kontejnerima) – 32 intervencija;
4. Ispomoć kolegama;
- B.Polje – Mesopromet;
- Budva – šumski požar;
- Podgorica – šumski požar;
- Bar – šumski požar;
- Ulcinj – šumski požar.

5. Požari na dimnjacima – 3 intervencije;
6. Pranje puta nakon saobraćajnih udesa – 17 intervencija;
7. Požari na automobilima i motorima – 6 intervencija;
8. Požar na plovilima – 1 intervencija;
9. Pomorske nesreće – 1 intervencija;
10. Pretraga terena – 8 intervencija;
11. Tehničke intervencije – 38 intervencija;
12. Saobraćajni udesi – 8 intervencija;
13. Poplave – 7 intervencija;
14. Ostale aktivnosti;

- Voda za građanstvo i ustanove – 30 prevoza;
- Asistencija komunalnom preduzeđu – 19 asistencija;
- Obezbjeđenje kulturnih dešavanja – 10 intervencija;
- Obezbjeđenje sportskih dešavanja – 11 intervencija;
- Obezbjeđenje pozorišnih predstava – 10 intervencija;

Aktivnosti

- Sređivanje vozila i opreme;
- Remont motornih pumpi za vodu;
- Remont motornih testera;
- Pravljenje poligona to jest trening centra za potrebe SZS u Petrovićima;
- Nabavka nedostajuće vatrogasne opreme;
- Nabavka polovnog vatrogasnog vozila za potrebe DVD „Krtoli“;
- Nabavka novog vatrogasnog vozila (očekuje se isporuka);
- Preventivne aktivnosti u pripremi grejne sezone;
- IPA projekti;
- Pojačanje radio veze;
- Osposobljavanje sirena za uzbunjivanje građana.

Aktivnosti u narednom periodu

- Obilazak stambenih objekata i povećanje mjera zaštite od požara u istim;
- Obilazak marina na području naše Opštine;
- Nastavak preventivnih aktivnosti u školama i drugim javnim ustanovama;
- Priprema budžeta za 2019.godinu;

Vozila i oprema SZS Tivat

Vozila:

1. Komandno vozilo Dacia Duster – 1 kom.
2. Vatrogasna vozila – 9 kom.
3. Tehničko vozilo – 1 kom.
4. Terensko vozilo Lada Niva – 1 kom.
5. Vozilo za prevoz ljudstva Renault Thalia – 1 kom.

Ukupno: 13 vozila a očekuje se ubrzo i isporuka novog malog navalnog vatrogasnog vozila.

Oprema:

1. Lična zaštitna oprema za sve pripadnike SZS;
2. 197 komada vatrogasnih crijeva (B,C,D);
3. 40 mlaznica za vodu (usnika 8mm i 12mm);
4. 3000 l pjenila (sa zalihama pjenila u vatrogasnom brodu);
5. 29 aparata za početno gašenje požara;
6. Agregati za struju 5 komada;
7. Ostala vatrogasna oprema po spc o vozilima.

Ukupna količina vode u vatrogasnim vozilima je oko 70.000l.
Na području Opštine imamo oko 40 hidranata (nadzemnih i podzemnih) – tu nisu uračunati hidranti u naselju Porto Montenegro, Luštica bay, benzinske pumpe.

- ***2.10 Rad Komunalne policije***

U periodu od 01.01.2018.god. do 10.12.2018 god. izdato je 2065 prekršajnih naloga.

U istom periodu Komunalna policija je sačinila 50 službenih zabilješki koje se odnose na:
1.**Odluka o komunalnom redu**("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 028/16 od 15.06.2016)
-Sačinjeno je 28 Službenih zabilješki

2. **Odluka o uslovima i načinu držanja kućnih ljubimaca i**
načinu postupanja sa napuštenim i izgubljenim životinjama
("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br.033/10 od 14.10.2010, 034/14 od 08.12.2014, 028/16 od 15.06.2016)
–Sačinjene su 3 Službene zabilješke

3. **Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini**
("Službeni list Crne Gore", br. 028/11 od 10.06.2011, 001/14 od 09.01.2014)
-Sačinjeno je 6 Službenih zabilješki

4. **Odluka o radnom vremenu**
("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br.
018/09 od 05.06.2009, 025/15 od 17.07.2015, 028/16 od 15.06.2016)
-Sačinjene su 2 Službene zabilješke

5.**Konstatovanje činjeničnog stanja I proslijeđivanje nadležnim organima**
-Sačinjeno je 11 Službenih zabilješki

- ***2.11 Rad Službe za inspekcijske poslove***

U pogledu uređenja prostora u okviru Službe za inspekcijske poslove postupala su dva komunalna inspektora i vršila inspekcijsku kontrolu po Odluci o izgradnji pomoćnih objekata na teritoriji opštine Tivat, Odluci o privremenim objektima i Odluci o zabrani izvođenja građevinskih radova tokom ljetnje turističke sezone. Postupajući po Odluci o zabrani izvođenja građevinskih radova izrečena je 71 zabrana izvođenja radova, dok je donešeno i 4 rješenja o pečaćenju objekata, jer subjekat nadzora nije postupio po ukazanom

Prikaz rezultata po odlukama:	Zapisnici	Službene zabilješke	Ukaz na otklanjanje nepravilnosti
Odluka o privremenim objektima	5	2	5

Odluka o pomocnim objektima	7	3	7
Odluka o zabrani izvođenja građevinskih radova	75	5	75

- ***2.12 Uprava za inspekcijske poslove***

Vezano za akciju kontrole izgradnje objekata na teritoriji opštine Tivat u periodu od 29.11.2018 - 05.12.2018. je izvršena inspekcijska kontrola 9 objekata sa prijavom gradenja. Od kontrolisanih objekata, jedan je odstupio od revidovanog glavnog projekta i zapisnicki je zabranjeno izvodenje radovana na dijelu objekta kojim je odstupljeno. Kontrolnim inspekcijskim pregledom je utvrdeno da je isti postupio po zapisnickoj zabrani.

Izvršena je kontrola 4 objekta bez prijave gradenja i za iste će biti nastavljen upravni postupak. Na zahtjev Opštine Tivat, u svrhu izgradnje šetališta "Lungo mare“ doneseno je 9 rješenja o rušenju, od kojih je sprovedeno rješenje o rušenju od strane Opštine Tivat za 2 objekta. U "Porto Montenegro" su donesena 3 rješenja o rušenju, od kojih su izvršena 2. U predhodnom periodu je zapocet upravni postupak za 11 objekata sa donesenim rješenjima o zabrani, za koje se nastavlja vodenje upravnog postupka.

- ***2.13 Nezavršene obaveze***

- UP Lepetane
- Izmjena i dopuna DUP-a Tivat-Centar za lokaciju hotela „Mimoza“
- Odluka o proglašenju zaštićenog prirodnog dobra Vrmac

- ***2.14 Lokalni planski dokumenti donijeti od strane Vlade Crne Gore***

Nema lokalnih planskih dokumenata donesenih od strane Vlade

- ***2.15 Dokumentaciona osnova, sa posebnim osvrtom na aktivnosti izrade baznih studija i istraživanja***

Uređenje prostora Zakon definiše kao praćenje stanja u prostoru (monitoring), utvrđivanje namjene, uslova i načina korišćenja prostora kroz izradu i donošenje planskih dokumenata, sprovođenje planskih dokumenata i uređivanje građevinskog zemljišta .

Praćenjem stanja u prostoru (monitoring) smatra se vođenje dokumentacione osnove o prostoru, izrada izvještaja o uređenju prostora, izrada i donošenje programa uređenja prostora i formiranje i vođenje informacionog sistema .

Formiranje i redovno ažuriranje dokumentacione osnove o prostoru je neophodna pretpostavka za sveobuhvatno sagledavanje stanja prostora.

Kako bi se zadovoljile sve zakonske odredbe i obaveze potrebno je nabaviti Softver za praćenje stanja u prostoru – analizu stanja, evidenciju Planske dokumentacije i izdatih UTU, građevinskih i upotrebnih dozola. Naravno, posebno je potrebno evidentirati nelegalne objekte po odredbama iz Zakona o postupku legalizacije.

3. SINTEZNA KARTA

a) grafički prikaz granica svih planskih dokumenata -Nema lok.planskih dokumenata u izradi

PRIKAZ PLANSKE DOKUMENTACIJE
Opština Tivat, decembar 2018.godine

4. OSNOV KORIŠĆENJA ZEMLJIŠTA (SVOJINA, KORIŠĆENJE, ZAKUP)

U nadležnosti Direkcije za imovinu je rješavanje imovinsko pravnih odnosa na zemljištu koje zahvataju infrastrukturni objekti ili komunalni objekti, a u cilju stvaranja uslova za privođenje planskih dokumenata namjeni.

Pred Upravom za nekretnine PJ Tivat po predlozima Direkcije za imovinu i zastupanje vodi se više postupaka eksproprijacije od kojih su neki podnijeti i prije više godina, a neki su novijeg datuma. Ovi postupci generalno traju dugo jer vlasnici zemljišta koje se oduzima nisu saglasni sa tim da im se isto uzima, pa koriste sva pravna sredstva kako bi odugovlačili postupak (iako za protivljenje nemaju osnova, jer je javni interes utvrđen usvajanjem planskog dokumenta), a kada rješenja o eksproprijaciji postanu pravosnažna ne prihvataju naknadu po cijenama iz procjene pa upravni prelaze u vanparnične postupke.

U nastavku se daje pregled aktivnih postupaka :
-saobraćajnica S-22 u DUP-u „Gornji Kalimanj“ –0605-114/2008 ,
-ulica 20 i 21 u DUP-u „ Donja Lastva“---0605-465-145/2014 ,
- dio saobraćajnice S-7 i saobraćajnica S-21 u DUP-u „Mrčevac“----0605-465-164/2014,
- dio saobraćajnice S-7 u DUP-u „Mrčevac“ ---0605-465-175/2014,
-dio saobraćajnice S-5 u DUP-u „Župa Češljar“---0605-456-158/2015,
-dio saobraćajnice u DSL“Kalardovo-Ostrvo cvijeća-Brdišta“- između kp 30,32,33, 34 ko Đuraševići --0605-465-175/2015,
-dio saobraćajnice u DUP-u „Donja Lastva“ (samo za dio kp 581) —0605-465-228/2015
-saobraćajnica u DUP-u „Mažina“—oko UP 158-Up 162---0605-465-282/2015,
-saobraćajnica 5-5 u DUP-u „Đuraševići“---0605-465-15/2016,
-dio saobraćajnice S-05 u DUP-u „Gornji Kalimanj“ (do kraja kp 2007),
-saobraćajnica S-20, 23, 24 i 26 u DUP-u „Gradiošnica“—0605-465-40/2016 ,
-saobraćajnica u DUP-u „Lepetane“ (od magistrale do UP 41)---0605-465-91/2016,
-saobraćajnica S-16, 17, 21 i 97 u DUP-u „Gornji Kalimanj“---0605-465-111/2016,
-saobraćajnica –ulica 11 i 12 u DUP-u „Donja Lastva“---0605-465-129/2016,
-saobraćajnica do Up 316 u DUP-u „Mažina“---0605-465-148/2016,
-staza za lungo mare-u DSL „Sektor 29“-kp 194/2 i 195/2 KO Krašići -------0605-465-201/2016,
-saobraćajnica u DUP-u „Mažina (od Up 446 do Up 254) “---0605-465-228/2016,
-saobraćajnica u DUP-u „Seljanovo“ (do UP 28) ---0605-465-241/2016,
-saobraćajnica u DUP-u „Mažina“ (do Up 39,40,41 i 108) –0605-465-265/2016,
-kružni tok Gradiošnica—DUP „Mrčevac“---0601-465-231/2017
-službenost-cjevovod do rezervoara Gradiošnica ---0605-465-100/2018.
U daljem tekstu daje se pregled ovjerenih elaborata parcelacije izrađenih u skladu sa planskim dokumentima ali po kojima nije pokrenut postupak eksproprijacije , za većinu je pribavljena i procjena:

-<u>Elaborati i procjene</u>
***** saobr.od T45-T46.....T56-49---Pod kuk—od UP 86 do UP 90 DUP „Mažina“
-elaborat 956-121-4-7/17 od 06.02.2017.god.=površina 930m2
-procjena 02-1850/3 od 20.06.2017.god.=162,47€/m2
***** saobr.od kp 929 i 930 do kp 1022----Pod kuk---DUP „Mažina“
-elaborat 956-121-4-175/2017 od 13.11.2017.god. =površina 1.765m2
-procjena= 02-225/3 od 22.03.2018.god.= 194,35€/m2
*****put kroz Gradiošnicu –saobr.S-1 DUP „Gradiošnica“
-elaborat 956-121-4-212/2016 od 10.11.2016.god.= površina 13.922m2
-procjena 02-7136/2 od 24.01.2017.god= 54,11€/m2

*saobr.S52, S53, S52 DUP „Gradiošnica“
-elaborat 956-121-4-49/2017 od 03.04.2017.god.= površina 1.920m2
-procjena nije rađena ali ove saobr.su nastavak S1
*saobr.od UP 56, 67b do Up 44 DUP „Seljanovo“
-elaborat 956-121-4-189/2017. od 13.11.2017.god.= površina 1.487m2
-procjena 02-1864/7 od 28.02.2018.god.=251,44€/m2
-elaborat 953-121-2238/2018 od 23.07.2018.god.= površina 819m2
(bez parkinga)
*saobr.od UP 43 do UP 90 DUP „Seljanovo“
-elaborat 956-121-4-245/2016 od 30.01.2017.god.= površina 1.200m2
-procjena 02-1864/3 od 08.06.2017.god.= 254,38€/m2
*saob.-ulica br.22 DUP „Donja Lastva“ (kod Kamelije)
-elaborat 956-121-4-222/2016 od 06.02-2017.god= površina 2.044m2
-procjena 02-2733/5 od 18.11.2016.god= za 1907m2 –214,20€/m2
za 137m2—242,76€/m2
*saobr.-ulica IS1 i IS 2 UP „Ruljina“
-elaborat 956-121-4-572017 od 06.02.2017.god.= površina 2.249m2
-procjena 02-1844/3 od 29.05.2017.god.=71,53€/m2

Elaborati (bez procjene)

*saobr.S 1-1 i S 2-2 DUP „Đuraševići“
-elaborat 953-121-665/09 od 10.09.2009.god.= površina cca 46.500m2
*saobr.S 4-4, S 5-5, S 6-6 DUP „Đuraševići“
-elaborat 956-121-4-40/2017 od 27.03.2017.god = površina 3.834m2
* saobr.S 7-7, S 8-8 DUP „Đuraševići“
-elaborat 956-121-4-41/2017 od 07.08.2017.god = površina 1.281m2

Kao što ste upoznati u cjelosti je okončan postupak eksproprijacije zemljišta unutar UP 135 i 136 u DUP-u „Gradiošnica“ kao i za saobraćajnicu uz iste , imamo elaborat parcelacije i za UP 137 i saobraćajnicu uz istu ali nemamo informaciju da li će se postupak nastavljati.

Takođe smo Vas ranijih godina informisali da su odrađeni elaborati parcelacije za :lungo mare k.o.Bogišići –površina cca 2200m2, lungo mare k.o.Radovići-površina cca 1500m2,lungo mare k.o.Gošići-površina cca 3500m2,lungo mare k.o.Krašići –površina cca 8200m2,lungo mare k.o.Đuraševići –površina cca 3200m2, put Rogač – Krašići koji za k.o.Radovići, Milovići i Gošići zahvata površinu cca 11.000m2, ali da po istima nije rađeno ništa.

Ostajemo pri mišljenju da je potrebno promijeniti proceduru odlučivanja po zahtjevima za privođenej Dup-a namjeni u dijelu saobraćajnica u smislu da Direkciji na postupanje stignu samo oni elaborati po kojima treba postupati a ne da se odrađeni elaborati i procjene u Direkciji samo „čuvaju“. S toga je neophodno sačiniti dobar i kvalitetan Program uređenja prostora u kom će decidno biti navedene saobraćajnice čiju realizaciju treba otpočeti postupkom eksproprijacije i za isto u budžetu obezbijediti sredstva.

U toku 2018.god. Direkcija je obavijestila podnosioce zahtjeva da se saobraćajnice-prilazni putevi, za čije privođenje namjeni su podnijeli zahtjeve, ne nalaze u Programu uređenja prostora pa se istima ne može udovoljiti. U daljem tekstu daje se popis kat.parcela na koje se zahtjevi odnose (put do kat.parcela ili do urbanističke parcele):

-506/1 ,509/3, 1147, 939/6, KO Mrčevac i do UP 501 u DUP-u „Mrčevac“

-1498 , 3667, 3696/4, 2109, 4589/1/3 ,4842i 4841, 4876/1, 4269, 2193, 2500, 2509, 2514, 2524 i 3212, 252, 2398, 1453, 883, 882, 2665/1, KO Tivat, kao i do UP 380 i 376 u DUP-u „Župa Češljar“

-829/3, 267, 370, KO Donja Lastva ,

-22 i 59 KO Krašići,

-210/4 KO Gošići,

Kada su u pitanu restitucija i svojinski režim na zemljištu stanje je identično kao u izvještajima iz prethodnih godina. Ni jedan predmet vezan za restituciju nije pravosnažno okončan, kad komisija i donese rješenej uvijek se neko žali na odluku (ili opština, ili zaštitnik, a često i fond za obeštećenje)

5. POLJOPRIVREDNE POVRŠINE, ŠUMSKE POVRŠINE, VODNE POVRŠINE, OSTALE PRIRODNE POVRŠINE, POVRŠINE INFRASTRKTURE, POVRŠINE ZA SPECIJALNE NAMJENE, KONCESIONA PODRUČJA, EKSPLOATACIONA POLJA I DR. – PREGLED

Bilans površina: detaljna namjena prema PUP-u Tivta do 2020.godine

Namjena površina	Stanje 2003	Stanje 2020	Indeks promjena
Izgrađene površine	**571,2**	**971,7**	**1,70**
Centralne djelatnosti	25,8	50,8	1,97
Mješovita namjena	-	102,9	-
Stanovanje manje gustine	360,3	410,2	1,14
Stanovanje srednje gustine	19,2	24,1	1,49
Školstvo	4,7	5,3	1,13
Turizam	51,3	171,5	3,34
Proizvodno-komunalna djelatnost	28,6	43,2	1,51
Golf sa vilama	-	163,7	-
Specijalna namjena	111,3		
Saobraćajna infrastruktura	**152,4**	**276,0**	**1,81**
Aerodrom	110,4	131,4	1,19
Ostale saobračajne površine	42,0	144,6	3.44
Neizgrađene površine	**3.908,0**	**3.383,9**	**0,87**
Neizgradive površine u funkciji naselja	*623,7*	*700,4*	*1,13*
Sport i rekreacija	12,4	77,6	6,26
Gradsko zelenilo	202,9	2211,9	1,05
Zelenilo u funkciji turizma		11,9	
Agrikulturni pejsaž	405,20	394,0	0,97
Groblje	3.2	5,0	1,56
Ostale neizgradive površine	*3.284,3*	*2.683,5*	*0,82*
Obradivo zemljište	264,6	208,8	0,79
Travnjaci	142,1	138,0	0,97
Zaštitne šume	1.003,5	1.000,1	1,00
Šume sa posebnom namjenom	1.706,2	1.168,7	0,68
Zaštićena prirodna dobra (Solila)	130,0	130,0	1,00
Vodne površine	11,3	11,3	1,00
Ostale prirodne površine	26,6	26,6	1.00
UKUPNO	**4.631,6**	**4.631,6**	**1,00**

6. DEMOGRAFSKA KRETANJA

Prema podacima **MONSTATa na osnovu rezultata iz popisa 2011.godine**

U Crnoj Gori, u periodu od 1. do 15. aprila 2011. godine, sproveden je Popis stanovništva, domaćinstava i stanova.

Tivat ima 14.031 stanovnika, od toga je žena 7.128 (50,8%) a muškaraca 6.903 (49,2%).

Prosječna starost je 38 godina.

U urbanom gradskom naselju živi 73% stanovništva i 27% u ruralnom.

Broj domačinstava je 4.862, dok je broj stanova duplo veći 9.675.

Gustina stanovanja je najveća u Crnoj Gori i iznosi 305 stanovnika po km^2.

Kretanje broja stanovnika od 2000. godine kada je Tivat imao 12.812 do 2017. godine kada je imao – 14.774 stanovnika prema podacima Monstata, pokazuje stalan porast, kao i veći procenat rasta broja stanovnika nego na državnom nivou što se može vidjeti iz tabele.
Do porasta broja stanovnika dolazi usljed pozitivnog prirodnog priraštaja i pozitivnih migracionih kretanja stanovništva unutar Crne Gore.

Tabela 3: Procijenjeni broj stanovnika sredinom godine

	2008.	**2009.**	**2010.**	**2012.**	**2013.**	**2014.**	**2015.**	**2016.**	**2017.**
CG	**618.294**	**619.428**	**620.079**	**620.601**	**621.207**	**621.810**	**622.159**	**622.303**	**622.373**
TIVAT	**13.473**	**13.758**	**14.032**	**14.129**	**14.185**	**14.286**	**14.386**	**14.572**	**14.774**

Izvor: Monstat

Na osnovu analize stanovanja rađene prema podacima MONSTAT-a zapaža se veliko povećanje ukupnog broja stanova 2011. godine u odnosu na 2003. što se vidi iz tabelarnog prikaza.

Popis stanovništva, domaćinstva i stanova 2011. godine

Tivat				
	2003.	**2011.**	**Razlika**	**%**
Ukupan broj stanova – 2011.	7.167	9.626	2.459	34%
Nastanjeni stanovi	4.269	4.700	431	10%
Prazni stanovi	*997*	2.379	1.382	139%
Privremeno nenastanjeni	*981*	*2.326*	*1.345*	*137%*
Napušteni	*16*	*53*	*37*	*231%*
Stanovi - sezonsko korišćenje	1.867	2.376	509	27%
Ostalo	34	171	137	403%

Izvor: Monstat

Shodno prethodnim podacima **Tivat se ubuduće treba više fokusirati na izgradnju turističkih kapaciteta**, a na uštrb planiranja nove stambene gradnje.

7. SPROVOĐENJE PODZAKONSKIH AKATA

Stupanjem na snagu Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata između ostalog utvrđena je obaveza donošenja niza novih podzakonskih akata, ali je i zadržan određeni broj podzakonskih akata donijetih na osnovu Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata („Sl. list CG“ broj 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14).

Shodno prelaznim i završnim odredbama, do usvajanja plana generalne regulacije primjenjivaće se: Odluka o izgradnji pomoćnih objekata na teritoriji Opštine Tivat („Službeni list CG-opštinski propisi“, broj 25/15, 28/16), Odluka o izgradnji lokalnih objekata od opšteg interesa („Sl.list Crne Gore – opštinski propisi“, broj 18/14, 42/15 i 28/16), Odluka o postavljanju odnosno građenju i uklanjanju pristupnih rampi, liftova i sličnih objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom na teritoriji Opštine Tivat („Sl.list Crne Gore – opštinski propisi“, broj 02/14, 18/15 i 28/16).

U skladu sa novousvojenim Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata do danas su donijete: Odluka o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta („Službeni list CG-opštinski propisi“, broj 21/18) i Odluka o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte („Službeni list CG-opštinski propisi“, broj 21/18), a započeta je izrada Programa privremenih objekata.

U narednom periodu lokalna samouprava je u obavezi usvojiti sledeće propise:

- Odluka o gradskoj renti (60 dana od dana donošenja plana generalne regulacije)
- Odluka o određivanju zona u kojima se postavlja neprozirni zastor
- Odluka o naknadi za korišćenje prostora (6 mjeseci od dana stupanja na snagu zakona)
- Odluka o obezbjeđivanju alternativnog smještaja (6 mjeseci od dana stupanja na snagu zakona)
- Plan komunalnog opremanja građevinskog zemljišta (3 mjeseca od dana donošenja plana generalne regulacije).

Preduslov za izradu Odluke o naknadi za korišćenje prostora je i orto – foto snimak čiju izradu je dužno da obezbjedi Ministarstvo, a koja je u toku.

8. IZDATI UTU, GRAĐEVINSKE DOZVOLE I UPOTREBNE DOZVOLE

za period od 01.01.2018. do 10.12.2018.godine

	2018.			Zahtjevi iz 2017. riješeni u 2018.		Rješeno u 2018.
	Ukupno zahtjeva	Riješeno	Nije riješeno	Riješeno	Nije riješeno	Ukupno Riješeno
UTU	251	176	75	32	0	**208**
Građevinske dozvole	/	/	/	12	6	**12**
Upotrebne dozvole	18	7	11	6	3	**13**
SVE UKUPNO	269	183	**86**	50	9	**233**

U prvih jedanaest mjeseci 2018.godine, po zahtjevima iz 2017. ukupno je izdato 9 građevinskih dozvola.

	Način rješavanja po zahtjevima iz 2018					
	Odobreno	**Nema osnova za izdavanje UTU Odbijeno**	**Obustavljeno**	**Proslijeđeno Ministarstvu**	**Obavještenje**	**Prekid postupka – imenovan vršilac tehničkog pregleda**
UTU	158				18	
Građevinske dozvole	/	/	/	/	/	/
Upotrebne dozvole	6		1			10
SVE UKUPNO	**164**	**0**	**1**	**0**	**18**	**10**

	Izgradnja				Rekonstrukcija			
	Stambeni i stamb.pos	**pomoćni**	**Infra-struktura**	**poslovni**	**Stambeni i stamb.pos**	**pomoćni**	**Infra-struktura**	**poslovni**
UTU	79	1	12	6	51	0	4	5
UKUPNO	98				60			
SVE UKUPNO	**158**							

Svi akti, zahtjevi, dopisi i sl. u postupku izdavanja UTU, građevinske i upotrebne dozvole, prema zakonskim odredbama **skeniraju se i stavljaju na sajt Opštine Tivat.**

9. PRIVREMENI OBJEKTI

Tabelarni prikaz o broju i vrsti privremenih objekata za koje su izdata rješenja i to u periodu od 01.01.2018. – 01.12.2018. godine.

Terasa	15
Zabavni park	1
Reklamni pano	6
Štand	10
Promo pult	6
Aparat	4
Pokretni objekat	1
Konzervator	3
Kiosk u sklopu autobuskog stajališta	1
Objekat čvrstog karaktera	2
Manji sportski objekat	1
Parkiralište	1
Auto – kamp	2
Ukupno pozitivno riješeni	**53**
Odbijeni	6
Nerješeni	3
Postupak obustavljen	
SVE UKUPNO	**62**

10. DETALJNA ANALIZA INVESTICIONIH POTENCIJALA BAZIRANA NA VAŽEĆIM PLANSKIM DOKUMENTIMA

Iznos naplaćenih komunalija i naknada kao i gdje su naplaćena sredstva raspoređenja (uložena), za 2017.godinu i za prvih devet mjeseci 2018.godine.

2017 god.	**PRIHODI**	**RASHODI**
Naknada za uređenje i izgradnju građeviskog zemljišta (regionalni vodovod i komunalno opremanje)	1.834.332,65 €	
Uloženo na: Izdaci na uređenje zemljišta		1.523.363,13 €
Izdaci za lokalnu infrastrukturu		310.969,52 €

2018 god. (do 30.09.2018.)	**PRIHODI**	**RASHODI**
Naknada za uređenje i izgradnju građeviskog zemljišta (regionalni vodovod i komunalno opremanje)	1.315.454,98 €	
Uloženo na: Izdaci na uređenje zemljišta		797.061,14 €
Izdaci za infrastrukturu od opšteg značaja		518.393,84 €

Podaci o zaduženjima za 2018.godinu na sekundarnim objektima

Zaduženje **rezidenti** (objekti)	Uplate **rezidenti** (objekti)
863.901,57 €	451.463,11 €

Zaduženje **nerezidenti** (objekti)	Uplate **nerezidenti** (objekti)
1.689.491,09 €	1.213.649,30 €

Zaduženje **pravna lica** (objekti)	Uplate **pravna lica** (objekti)
1.088.144,26 €	858.588,39 €

- ***10.1 Izvještaj o kapitalnim ulaganjima u lokalnu infrastrukturu***

Izvještaj o kapitalnim ulaganjima za 2018		
1	Rekonstrukcija / Zamjena postojećih autobuskih stajališta	43.729,40
2	Nabavka, isporuka i ugradnja tartan podloge u parku – Trg Dara Petkovića	19.099,85
3	Nabavka i ugradnja taktilnih površina	5.754,76
4	Nabavka i ugradnja saobraćajnih ogledala	7.783,69
5	Nabavka i isporuka saobraćajnih znakova	10.000,00
6	Nabavka i ugradnja sistema za zalivanje u malom parku	9.719,66
7	Rekonstrukcija CZK – 1.faza	100.000,00
8	Nabavka i ugradnja opreme u CZK – 2.faza	365.000,00
9	Rekonstrukcija cjevovoda od Solila do kružnog toka	787.119,52
10	Izrada potpornog zida u Cacovu	28.007,25
11	Postavljanje horizontalne signalizacije	15.500,00
12	Izvođenje radova na izgradnji saobraćajnice MR1 – druga faza	2.968.722,31
13	Asfaltiranje lokalnih puteva	96.956,00
14	Čišćenje potoka i kanala	45.998,88
15	Rekonstrukcija DTV Partizan – 1.faza	296.000,00
16	Rekonstrukcija DTV Partizan – 2.faza	185.733,69
17	Radovi na uređenju terena u malom parku	21.473,63
18	Izvođenje radova na uređenju Trga u Radovićima – 1.faza	63.668,14
19	Radovi na adaptaciji sportskih terena	30.700,00
20	Radovi na pomoćnom terenu FK Arsenal – 2.faza	24.550,00
21	Radovi na sanaciji krova OŠ “B.Brinić” u Radovićima	29.814,40
22	Radovi na asfaltiranju dionice od kružnog toka do Solila	186.000,00
23	Radovi na uređenju terena u malom gradskom parku	21.473,63
24	Monitoring zemljišta na lokalitetu Lovanja - Sinjarevo	1.399,97
25	Monitoring kvaliteta vazduha	3.100,00
26	Monitoring nivoa elektromagnetnih polja	1.100,00
27	Izrada GP za izgradnju i rekonstrukciju rasvjete u Velikom gradskom parku	2.980,00
28	Izrada GP puta od kraja prostornog plana OT do raskrsnice za Pržno	2.500,00
29	Izrada PT dokumentacije na adaptaciji objekta JU Muzej i galerija	2.976,60
30	Izrada projekta tehničkog regulisanja saobraćaja na putevima i ulicama u naseljima: Đuraševići, Bogišići, Milovići, Nikovići, Radovići, Gošići, Krašići	2.994,75
31	Izrada planske dokumentacije	14.800,00
32	Izrada ograde oko Lučice Kalimanj	30.000,00
33	Uređenje požarnih puteva	10.000,00
34	Izrada projekta fotonaponske ćelije	3.900,00

- ***10.2 Stambeni kompleksi***

Izgradnja većih stambenih kompleksa nije planirana.

- ***10.3 Trgovački sadržaji – poslovni kompleksi***

Veliki poslovno-trgovački kompleksi nisu planirani na teritoriji opštine. U svim objektima mješovite namjene uz magistralnu saobraćajnicu planirani su stambeno poslovni objekti, koji u prizemlju mogu imati poslovne prostore.

III SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

1. MJERE SPROVEDENE U CILJU PODSTICANJA KVALITETA GRAĐENJA I OBLIKOVANJA PROSTORA

Mjere koje trebaju obezbijediti kvalitet građenja i oblikovanja prostora sadržane su u smjernicama za izradu detaljnih planova koje su obrađene kroz PUP, kao i kroz sađržaj svakog DUP-a, odnosno UP-a pojedinačno.

Kvalitet građenja se obezbjeđuje kroz utvrđenu obavezu projektovanja aseizmičkih konstrukcija u skladu sa standardima i tehničkim propisima za IX seizmičku zonu; projektovanjem energetski efikasnih objekata; urbanističko tehničkim uslovima koji propisuju arhitektonski izgled prikladan lokaciji i podneblju; primjenom kvalitetnih građevinskih materijala primjerenim ovome podneblju, te proračunom toplotne zaštite;

Kvalitet, sigurnost i pristupačnost svim licima do svih javnih objekata omogućena je kroz projektovanje i izgradnju u skladu sa propisanim standardima za javne objekte i puteve, koristeći pristupne rampe, oborene ivičnjake, liftove i sl.

Prostorno planskim dokumentima su date smjernice za pejzažno oblikovanje prostora i uređenje zelenih površina;

Dodatno, Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata uvodi se institucija glavnog državnog arhitekte i glavnog gradskog arhitekte koji bi trebalo između ostalog da kroz davanje saglasnosti na idejna rješenja zgrada, trgova i drugih prostora u naselju, obezbijede i unaprijede vizuelni kvalitet objekata i naselja. Za Opštinu Tivat saglasnosti na idejna rješenja zgrada daje glavni državni arhitekta, jer još nije imenovan glavni gradski arhitekta.

2. UTICAJ MJERA UREĐENJA PROSTORA NA: POLJOPRIVREDNE POVRŠINE, ŠUMSKE POVRŠINE, VODNE POVRŠINE, OSTALE PRIRODNE POVRŠINE, POVRŠINE INFRASTRUKTURE, POVRŠINE ZA SPECIJALNE NAMJENE, KONCESIONA PODRUČIJA, EKSPLOATACIONA POLJA I DR.

- ***2.1 Poljoprivreda i vodoprivreda***

Mjere uređenja prostora propisuju se kroz prostorno planske dokumente kojima su definisane njegove namjene i režimi uređenja. U usvojenom PUPu se javljaju tri osnovne namjene prostora: izgrađeno zemljište, neizgrađeno zemljište i saobraćajna infrastruktura.

Kroz neizgrađeno područje obrađene su poljoprivredne površine, zelene površine, šume, vode i sl.

Poljoprivredne površine su najznačajnije površine i prema odredbama iz PUP-a treba ih posebno štititi. Sve grane poljoprivrede trebaju se razvijati na manjim područjima. Potrebno je stimulisati i poticati male poljoprivredne proizvođaće i potencirati organski uzgoj.

1. Sekretarijat za ekonomski razvoj i preduzetništvo je na osnovu Odluke o podsticajima u poljoprivredi donio Plan podsticajnih mjera za 2018.godinu i raspisao 11 Javnih poziva.

2. 31.oktobra istekao je rok Javnih poziva u iz više oblasti u poljoprivredi i to:

- Za sufinansiranje projekata iz oblasti poljoprivrede i turizma i to za uređenje terena, bašte, livade ili vidikovaca u sklopu domaćinstva koje je u funkciji pružanja turističkih i/ili ugostiteljskih usluga u ruralnom području opštine Tivat.
- Za finasiranje kupovine opreme neophodne za proizvodnju i preradu autohtonih proizvoda.

- Za sufinansiranje projekata renoviranja postojećih ruiniranih kuća i ostataka seoskih kuća u svrhu pružanja turističkih i /ili ugostiteljskih usluga u ruralnim područjima opštine.
- Podrška razvoju voćarske proizvodnje.
- Podrška razvoju maslinarstva.
- Podrška razvoju pčelarstva.
- Podrška razvoju povrtarske i cvjećarske proizvodnje.
- Poziv za predaju zahtjeva za premije u stočarstvu.
- Podrška razvoju organske poljoprivrede.
- Podrška razvoju ribarstva i marikulture.
- Podrška održivom upravljanju zelenim otpadom iz poljoprivredne proizvodnje.

3. U saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede kontinuiranio se sprovodi informisanje i upućivanje proizvođača, radi upisivanja u određene Registre kod nadležnog organa. U opštini Tivat ove godine registrovano je 30 poljoprivrednih gazdinstva.

4. U cilju unapređenja manifestacija i promocije domaćeg proizvođača, Sekretarijat je organizovao sastanke sa proizvođačima i predstavnicima hotela »Regent« da bi lakše uspostavili saradnju i dogovorili uslove i načine prodaje svojih proizvoda .

5. U skladu sa Trogodišnjim planom pošumljavanja broj 0817-320-84 od 01.02.2016. godine i Lokalnim akcionim planom za biodiverzitet 2013-2018.godina nastavljeno je pošumljavanje dijela Vrmca i to jesenja sadnja u toku je sadnja 150 sadnica divljeg šipka, na površini od oko 3500m2.

6. I u toku 2018.godine nastavljeno je sprovođenje fitosanitarnih mjera u cilju spriječavanja širenja i suzbijanja crvenog palminog surlaša – *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver). Odrađena su 7 hemijska tretiranja palmi na javnoj površini, do kraja godine planirana su još najmanje dva hemijska tretmana. Uništeno je 12 palmi.

7. Žalbi na rješenja i uvjeranja iz ove oblasti nije bilo.

Šumske površine: Najznačajnije šumske površine se nalaze na južnim padinama brda Vrmac i kroz odredbe i mjere iz PUP-a regulisana je prostorna zaštita ovog prostora. PUP ga je definisao kao park prirode čime su stvorene planske pretpostavke za zaštitu šumskih površina kroz posebnu lokalnu studiju lokacije.

Vodne površine: Na teritoriji opštine su tri glavne vrste vodnih površina

– podzemne vode odnosno izvori pitke vode – oko ovih izvorišta su kroz planove i studije njihove zaštite ustanovljene zaštitne zone sa vrlo restriktivnim mjerama za eventulane građivinske intervenicije odnosno za korištenje ovoga prostora;
- otvoreni vodotoci su potoci koji se slivaju sa padina Vrmca u more tivatskog zaliva. Ovi potoci u ljetnjem periodu presušuju. Kroz prostorno planske dokumente su date smjernice za regulaciju njihovih korita i uređenje njihovih obala;
- površina mora je najveća vodna površina na teritoriji opštine. Uticaj mjera uređenja prostora u lokalnim planskim dokumentima na more je indirektno, negativni uticaji se uglavnom prenose zagađenim vodama potoka koji se ulivaju u njega. Direktni uticaj na obalu i more ostvaruju mjere odnosno planska rješenja iz planova za zonu morskog dobra – državnih studija lokacije.

U ovom području su i Solila – Rezervat prirode, upisan u Centralni registar zaštićenih prirodnih područja.

1. Sekretarijat za ekonomski razvoj i preduzetništvo u navedenom periodu donio je ukupno 40 rješenja vodnih akata.

2. Ovaj organ obrađivač je Opšteg plana zaštite od štetnog dejstva voda sproveo Javnu raspravu, nakon čega je Skupština Opštine usvojila istu.

3. U skladu sa Opštim i Operativnim planom zaštite od štetnog dejstva voda formirana je Komisija za izradu Izvještaja o stanju bujičnih potoka i većih kanala sa prijedlogom mjera sanacije. Izvještaj će obuhvtati plan mjera za naredni dvogodišnji period. U saradnji sa Direkcijom za investicije, sprovode se planirane investicije na bujičnim potocima i to bagerisanje na određenim lokacijama potoka u polju Đuraševića (Jankova voda), uređenje potoka Grdanja u naselju, bagerisanje ušća Kovačevog potoka i bagerisanje dijela toka Tusvog potoka u Gradiošnici

4. Formirani Registar voda od lokalnog značaja (vode od lokalnog značaja su vode manjih vodotoka i izvora do 30 l/s u hidrološkom minimumu), koji se redovno ažurira u smislu dopune novih podataka i promjena stanja na terenu.

5. Žalbi na rješenja i uvjeranja iz ove oblasti nije bilo.

Infrastruktura –Kroz sve planske dokumente se i dalje akcentira potreba komunalnog opremanja i saobraćajnog uređenja cijele teritorije opštine.

PUPom nisu predviđena koncesiona područija niti eksploataciona polja.

- ***2.2 Životna sredina***

Shodno Zakonu o procjeni uticaja na životnu sredinu tokom ove godine donijeta su tri Rješenja da je potrebna procjena uticaja i sprovedena tri postupka procjene uticaja na životnu sredinu i data saglasnost na elaborate o procjeni uticaja na životnu sredinu za sledeće projekte: Izgradnju crpne stanice LS1 sa gravitacionim kanalizacionim objektom, pristupnom saobraćajnicom, pratećom infrastrukturom i sanitarnim objektima, u zahvatu DSL "Sektor 36", nosioca projekta „Luštica Development" ad iz Tivta; Izgradnju crpnih stanica LS2 i LS3 sa potisnim cjevovodima i gravitacionim kolektorom u zahvatu DUP-a "Donji Radovići Centar" i DSL "Sektor 36", nosioca projekta „Luštica Development" ad iz Tivta; Rekonstrukciju obale Seljanovo u zahvatu DSL „Dio Sektora 22", nosioca projekta „Sea Trade" doo iz Tivta. Takođe, donešena je jedna odluka da nije potrebna procjena uticaja na životnu sredinu i to za distributivni cjevovod PEHD Ø 225/250 LGC200 od rezervoara Orascom do saobraćajnice MV2, nosioca projekta „Luštica Development" ad iz Tivta.

Shodno Zakonu o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu data su mišljenja na Nacrte Izvještaje o starteškoj procjeni uticaja na životnu sredinu za sledeća planska dokumenta: Plan posebne namjene za obalno područje Crne Gore, Državnu studiju lokacije „Sektor 20 i Sektor 21″, Detaljni urbanistički plan „Servisna zona Luštica", Urbanistički projekat „Turistička zona Lepetane". Sekretarijat za zaštitu životne sredine i energetsku efikasnost, kao nadležan organ, dao je saglasnost na Izvještaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu za Detaljni urbanistički plan „Servisna zona Luštica".

Takođe, u ovom Sekretarijatu je organizovan javni uvid i dato je mišljenje za postupke procjene uticaja koje je sprovela Agencija za zaštitu prirode i životne sredine: Izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda „Luštica" u zahvatu DUP-a „Donji Radovići centar", nosioca projekta „Luštica Development" ad iz Tivta; Izgradnju/nasipanje plaže u zahvatu DSL „Sektor 36", nosioca projekta „Luštica Development" ad iz Tivta; Izgradnju izdvojenog gata sa sadržajima za administrativne službe graničnog prelaza, policije, lučke kapetanije i pumpne stanice na katastarskoj parceli broj 1117/1 KO Radovići, nosioca projekta „Novi Gas" d.o.o. iz Podgorice i „Luštica development" ad iz Tivta; Izgradnja privremenog montažnog objekta namjene čekaonica – terminal za putnike na

aerodromu u Tivtu, nosioca projekta „Aerodromi Crne Gore“ ad; Izmještanje dalekovoda 110 kV „Gradiošnica-Herceg Novi“, nosioca projekta Direkcije za investicije Opštine Tivat; Izgradnja privezišta na lokaciji Stara Račica, akvatorij ispred kat.parcele 1596/1 KO Đuraševići, nosioca projekta „Fab Petrol” d.o.o. iz Podgorice. Takođe data su mišljenja na Predlog obima i sadržaja Elaborata za: Seizmička 3D istraživanja u blokovima 4, 5, 9 i 10 u podmorju Crne Gore, nosioca projekta „Eni Montenegro BV“ iz Podgorice;

Seizmička 3D istraživanja u blokovima 26 i 30 u podmorju Crne Gore, nosioca projekta „Energean Montenegro Limted“ iz Podgorice: Bušenje istražnih bušotina u bloku 5 u podmorju Crne Gore, nosioca projekta „Eni Montenegro BV” iz Podgorice.

Sekretarijat za zaštitu životne sredine i energetsku efikasnost dostavio je Agenciji za zaštitu prirode i životne sredine podatke za katastar zagađivača, odnosno: „Navar Incorporated“ doo iz Tivta; „PMC Invest“ doo iz Tivta za postrojenje za proizvodnju betona; „Samcommerc“ doo iz Tivta za fabriku za proizvodnju betona; i „Bemax“ doo iz Podgorice za objekat postrojenja za proizvodnju betona.

U toku 2018. godine data su mišljenja Agenciji za zaštitu prirode i životne sredine na Planove otpada lokalnih proizvođača otpada: auto-servis „Pinky“ doo iz Tivta, „Stop“ doo iz Tivta; „Luštica Development“ ad iz Tivta; „PM 1.14“ doo iz Tivta za plan upravljanja otpadom za građevinski otpad koji nastaje tokom izvođenja građevinskih radova na izgradnji objekata na UP 1-14 „PM; „PM 1.14“ doo iz Tivta za plan upravljanja otpadom za građevinski otpad koji nastaje tokom izvođenja građevinskih radova na izgradnji objekata na UP 1-05 1.14“ d.o.o. iz Tivta; „Adriatic marias“ d.o.o. iz Tivta, „Olive Construction“ d.o.o. iz Tivta.

Sekretarijat za zaštitu životne sredine i energetsku efikasnost, shodno Odluci o komunalnom redu, tokom ove godine donio je dva rješenja o odbijanju zahtjeva za uklanjanje stabala.

Zeleni Tim, čiji su članovi predstavnici javnih ustanova, te civilnog i nevladinog sektora sa teritorije opštine, čiji je zadatak sprovođenje akcija Lokalnog plana zaštite životne sredine i Lokalnog akcionog plana za biodiverzitet, kao i izvještavanje javnosti o sprovedenim akcijama, u toku 2018. godine, shodno navedenim aktima, sproveo je više od 20 akcija.

Na sjednici Skupštine Opštine Tivat održanoj 12.06.2018. g. usvojen je novi Lokalni akcioni plan za biodiverzitet 2018-2023 („Sl.list CG-opštinski priopisi“, broj 23/18).

Opština Tivat je konkurisala za dodjelu EMW nagrade (*European Mobility Week Award*), koja se dodjeljuje lokalnim vlastima za koje se procjeni da su pružili najveći doprinos za podizanje nivoa svjesti o održivoj mobilnosti tokom Evropske nedelje mobilnosti. Konkurisanju za dodjelu nagrade je prethodilo ispunjavanje tri uslova za učešće u takmičenju – Organizovanje nedelje aktivnosti, implementacija makar jedne trajne mjere u održivom transportu, i organizovanje Dana bez automobila na konkretan način.

- ***2.3 Zaštićena prirodna dobra***

Na teritoriji opštine Tivat se nalaze sledeća zaštićena područja:

* **Veliki gradski park,** spomenik prirode, III kategorija – značajno zaštićeno prirodno dobro lokalnog značaja, za upravljača imenovano Komunalno d.o.o. Tivat Za ovo zaštićeno područje izrađen je 2015. godine Plan upravljanja,(„Sl.list CG – opštinski propisi“, broj 02/16),

na osnovu kojeg je u 2017. godini donešen Godišnji program upravljanja za 2018. godinu, koji se aktivno sprovodi. Tokom 2018. godine u cilju očuvanja parka uspostavljena je čuvarska služba, a u smislu njegove revitalizacije obezbijeđena je projektna dokumentacija za rekonstrukciju i izgradnju rasvjete, kao i dorada projektne dokumentacije za izgradnju sistema za zalivanje (površina od ukupno 13.707 m²). Takođe je povodom obilježavanja Evropskog dana parkova obezbijeđeno oko 30 sadnica ukrasnog drveća i žbunja, a za troškove održavanja tokom čitave godine, u mjesečnim intervalima, vršena je dotacija preduzeću „Komunalno" d.o.o. Tivat kao upravljaču.

* **Plaža Pržno,** kojoj je Rješenjem o zaštiti objekata prirode („Sl. list SRCG" br. 30/68, br 01-959) određena kategorija "rezervat prirodnog predjela" se nalazi u zoni morskog dobra. Za navedeni lokalitet nije rađena revizija statusa zaštićenog prirodnog dobra. U cilju pokretanja postupka revizije ovog zaštićenog prirodnog dobra, ovaj Sekretarijat je na osnovu ponude dobijene od Agencije za zaštitu prirode i životne sredine iz Podgorice, inicirao obezbjeđivanje sredstava u Budžetu Opštine Tivat za 2019. godinu.

* **Tivatska Solila,** kojima je Rješenjem o upisu u centralni registar zaštićenih objekata prirode za Crnu Goru ("Sl.list CG", broj 70/08) određena kategorija "posebni (specijalni) rezervat prirode". Tivatska Solila su IBA područje, područje od međunarodnog značaja za boravak ptica, Emerald stanište Bernske konvencije, Ramsar područje, nalaze se i na preliminarnoj Natura 2000 listi. Od novembra mjeseca ove godine Solila su uvrštena u mrežu zaštićenih područja Dinarida – Parkovi Dinarida. Sekretarijat za zaštitu životne sredine i energetsku efikasnost u toku ove godine je više puta organizova ekološke časove na Solilima za učenike škola sa teritorije naše opštine u saradnji sa JP za upravljanje morskim dobrom

Tivatska Solila i plaža Pržna se nalaze u zoni morskog dobra, te u skladu sa članom 55 stav 5 Zakona o zaštiti prirode („Sl.list CG", broj 54/16) zaštićenim prirodnim dobrima koja se nalaze na području morskog dobra upravlja pravno lice nadležno za upravljanje morskim dobrom.

Za istaći je i lokalitet brda **Vrmac** koje još uvijek ne uživa status zvanično zaštićenog prirodnog dobra, ali je svakako prepoznat u Prostorno urbanističkom planu Opštine Tivat do 2020. godine i to kao budući Park prirode. Za brdo Vrmac potrebno je izraditi Studiju zaštite, donijeti Akt o proglašenju zaštićenog prirodnog dobra, shodno Zakonu o zaštiti prirode i istim imenovati upravljača, a nakon toga donijeti Plan upravljanja prema kojem bi se sprovodile buduće aktivnosti. Prostor Vrmca predstavlja integralnu prirodnu cjelinu koju u administrativnom smislu dijele Opštine Tivat i Kotor, te je stoga neracionalno ovaj prostor vještački dijeliti administartivnim granicama za potrebe sagledavanja karakteristika u biodiverzitetskom smislu, zbog čega se isti mora tretirati cjelovito. Dosadašnje djelovanje Opštine Tivat u saradnji sa institucijama i organizacijama rezultiralo je obezbjeđivanjem stručnih studija koje obrađuju zakononodavni okvir, prirodne i kulturne vrijednosti područja, i koje predstavljaju osnovu za izradu Studije zaštite.

Zaposleni u ovom Sekretarijatu su učestovali na više seminara i radionica u toku ove godine.

- ***2.4 Turizam***

Sekretarijat za ekonomski razvoj i preduzetništvo opštine Tivat je za deset mjeseci ove godine registrovao je *166 novih pružaoca* usluga smještaja u domaćinstvu odnosno registrovan je *901 novi ležaj*. Dobra saradnja sa Službom za inspekcijske poslove Opštine Tivat, značajno je doprinijela smanjenju sive ekonomije u oblasti smještaja, o čemu najbolje svjedoči podatak da je broj novoregistrovanih pružaoca usluga smještaja u domaćinstvu, za prvih deset mjeseci, tri put veći u odnosu na cijelu 2017. godinu.

Tivat je za devet mjeseci 2018. godine posjetilo *108 996* turista, što je uvećanje od *29%*, odnosno ostvareno je *831 304* noćenja, što predstavlja uvećanje od *7%* u odnosu na isti period prethodne godine.

Ovogodišnja visoka prosječna ocejna od 4,25 za cjelokupnu turističku ponudu pravi je pokazatelj pripremljenosti i realizacije ovogodišnje ljetnje sezone.

Ovako pozitivne trendove ostvarili smo i u naplati prihoda od turizma koje tabelarno iskazujemo u nastavku.

Boravišna taksa	**Iznos u EUR**	**2018 / 2017**
U periodu od 01.01-31.10.2018.	**494.719,70 €**	**INDEX 130**
U periodu od 01.01-31.10.2017.	**380.214,01 €**	

Članski doprinos turističkim organizacijama	**Iznos u EUR**	**2018 / 2017**
U periodu od 01.01-31.10.2018.	**95.717,79 €**	**INDEX 129**
U periodu od 01.01-31.10.2017.	**74.198,97 €**	

Turistička taksa	**Iznos u EUR**	**2018 / 2017**
U periodu od 01.01-31.10.2018.	**259.741,04 €**	**INDEX 101**
U periodu od 01.01-31.10.2017.	**257.719,82 €**	

NAPLATA BORAVIŠNE TAKSE ZA PLOVNE OBJEKTE		**2018**	**2017**
Naplata u periodu od 01.01.-31.01.2018.	Naplaćeno:	€ 450.00	€ 490.00
Naplata u periodu od 01.02.-28.02.2018.	Naplaćeno:	€ 230.00	€ 550.00
Naplata u periodu od 01.03.-31.03.2018.	Naplaćeno:	€ 215.00	€ 915.00
Naplata u periodu od 01.04.-30.04.2018.	Naplaćeno:	€ 2,544.00	€ 2,024.00
Naplata u periodu od 01.05.-31.05.2018.	Naplaćeno:	€ 6,349.00	€ 4,210.00
Naplata u periodu od 01.06.-30.06.2018.	Naplaćeno:	€ 9,319.00	€ 10,109.00
Naplata u periodu od 01.07.-31.07.2018.	Naplaćeno:	€ 7,504.00	€ 11,101.00
Naplata u periodu od 01.08.-31.08.2018.	Naplaćeno:	€ 7,315.00	€ 7,958.00
Naplata u periodu od 01.09.-30.09.2018.	Naplaćeno:	€ 4,932.00	€ 4,370.00
Naplata u periodu od 01.10.-31.10.2018.	Naplaćeno:	€ 1,600.00	€ 1,175.00
UKUPNO		**€ 40,458.00**	**€ 42,902.00**
INDEX 2018/2017		**94**	

Struktura smještajnih kapaciteta:

PRIVATNI SMJEŠTAJ (Pružanje usluga smještaja u domaćinstvu-do 20 ležaja)						
VRSTA SMJEŠT.JEDINICE	*********	********	*******	******	*****	**UKUPNO**
SOBE	**/**	**36**	**178**	**259**	**114**	**587**
Br.ležaja	**/**	**74**	**419**	**605**	**265**	**1 363**
APARTMANI	**4**	**277**	**284**	**194**	**26**	**785**

Br.ležaja	**12**	**804**	**791**	**519**	**72**	**2198**
KUĆA ZA IZNAJ.	**1**	**9**	**5**	**/**	**1**	**16**
Br.ležaja	**10**	**75**	**36**	**/**	**10**	**131**
STANOVI	**Br.stanova - 77**					**270**
UKUPNO LEŽAJA						**3 962**

Novembar 2018.godine

PRIVATNI SMJEŠTAJ – apartmanski blokovi (preko 20 ležaja)					
VRSTA SMJEŠT.JEDINICE	********	*******	******	*****	**UKUPNO**
APARTMANI	**141**	**37**	**/**	**5**	**183**
Br.ležaja	**391**	**86**	**/**	**10**	**487**

Novembar 2018.godine

KOLEKTIVNI SMJEŠTAJ					
VRSTA SMJEŠTAJNE JEDINICE	*********	********	*******	******	**UKUPNO**
HOTELI	4	8	5	2	**19**
Broj ležaja	380	599	178	421	**1 578**

Novembar 2018.godine

OSTALI KOLEKTIVNI SMJEŠTAJ			
VRSTA SMJEŠTAJNE JEDINICE	**Broj zvjezdica**	**Broj objekata**	**Broj ležaja**
Kamp	*****	**1**	**40**
Kamp odmorište za mobile home	**/**	**2**	**30**
Odmaralište	**/**	**1**	**50**
Hostel	**/**	**1**	**22**
UKUPNO LEŽAJA			**142**

Novembar 2018.godine

Promet turista na teritoriji Opštine Tivat:

Dolasci turista u opštini Tivat			**Noćenja turista u opštini Tivat**	
Mjesec/Godina	**2018**	**2017**	**2018**	**2017**
Januar	2,471	1,606	20,529	16,222
Februar	2,319	1,720	19,539	18,598
Mart	3,627	2,670	27,176	24,485
April	5,753	4,870	37,433	32,109
Maj	8,964	6,792	53,250	48,560
Jun	15,592	12,132	105,008	101,866
Jul	27,708	21,938	221,620	211,257
Avgust	28,420	21,587	240,362	225,657
Septembar	14,142	10,866	106,387	94,076
Ukupno	**108,996**	**84,181**	**831,304**	**772,830**
Index 2018/2017	**129**		**107**	

- ***2.5 Preduzetništvo***

Primjenom Zakona o turizmu i ugostiteljstva **iz oblasti ugostiteljstva** u 2018. godini doneseno je 50 rješenja kojim se izdaje odobrenje pravnim i fizičkim licima za obavljanje ugostiteljske djelatnosti, odnosno 5 rješenja kojima se obustavlja postupak za izdavanje/izmjenu odobrenja za obavljanje ugostiteljske djelatnosti, dok je sa 6 rješenja izvršena izmjena odobrenja za obavljanje ugostiteljske djelatnosti. Takođe je doneseno 13 rješenja kojim se vrši odjava ugostiteljske djelatnisti pravnog ili fizičkog lica, dok se 10 donesenih rješenja iz oblasti ugostiteljstva odnosilo na kategorizaciju odnosno rekategorizaciju restorana u kojim se obavljala ta vrsta ugostiteljske djelatnosti i 1 rješenje kojim je odbijen zahtjev za obavljanje ugostiteljske djelatnosti.

U nadležnosti ovog organa je,takođe,u skladu sa Zakonom o turizmu, donošenje rješenja o **iznajmljivanju plažnog mobilijara** na uređenim javnim i hotelskim kupalištima, pa je za naznačeni period doneseno 23 rješenja. Ista se donose nakon što JP za upravljanje morskim dobrom Crne Gore izda rješenje o korišćenju lokacije i uslovima pod kojima treba urediti kupalište.

U skladu sa članom 62 Zakona o turizmu i ugistiteljstvu, ovaj organ je nadležan i za izdavanje odobrenja za druge turističke usluge u velnes turizmu, pa je s tim u vezi ovaj organ izdao 1 rješenje kojim odbacuje zahtjev za izdavanje odobrenja za pružanje navedenih usluga u velnes turizmu, a ujedno je izjavljena i 1 žalba na rješenja nadležnog organa iz oblasti preduzetništva i to konkretno navedenog rješenja kojim se zahtjeva izdavanje odobrenja za druge turističke usluge u velnes turizmu.

Kada je riječ o turističkim uslugama u nautičkom turizmu doneseno je 15 rješenja o upisu u CTR za **prevoz putnika plovnim objektom (taksi brod)** i 24 rješenja o upisu u CTR za pružanje turističkih usluga u nautičkom turizmu - **iznajmljivanja plovnih objekata,** kao i 3 rješenja koje se odnose na upis/brisanje iz CTR za pružanje turističkih usluga u nautičkom turizmu - **usluge snabdijevanja nautičara** (vodom, gorivom, namirnicama, rezervnim djelovima, opremom).

Navedenim Zakonom predviđeno je da ovaj organ izdaje rješenja kojima se odobrava i odbija zahtjev za obavljanje iznajmljivanja vozila (sa i bez vozača) - **rent-a-car i limo service**, pa je tako izdato 8 rješenja kojim se odobrava obavljanje djelatnosti iznajmljivanja vozila bez vozača.

U protekloj godini nije bilo izdavanja novih licenci za **auto-taksi prevoz**, već su postojeći auto-taksi prevoznici podnosili zahtjeve za produženje licenci koje su isticale. Doneseno je 42 rješenja o produženju licence za prevoz u unutrašnjem lokalnom drumskom saobraćaju – auto taksi prevoz i 132 rješenja o izdavanju izvoda licence, kao i 3 rješenja za odjavu obavljanja auto-taksi djelatnosti, a izdate su i 82 taksi legitimacije čije izdavanje je u nadležnosti ovog organa. Takođe, kako je u nadležnosti ovog organa da izdaje licencu i izvode licence u unutrašnjem lokalnom drumskom saobraćaju – linijski gradski i prigradski prevoz putnika nadležni organ je donio 2 rješenja o izdavanju licence za linijski gradski i prigradski prevoz putnika, te 21 rješenje o izdavanju izvoda licence za **linijski gradski i prigradski prevoz putnika** na teritoriji Opštine Tivat.

U periodu do 16.11.2018 godine podneseno je 102 **prijave za trgovinu**, kojima su prijavljeni novi objekti, izvršene promjene u poslovanju ili je izvršena prijava objekata koji su prestali sa radom. Za objekte u kojima se vrši promet prehrambenih proizvoda registar vodi nadležna Uprava za bezbjednost hrane i fitosanitarne poslove. U istom periodu podneseno su 32 **prijave zanata**, kojima se prijavljuje početak/prestanak obavljanja djelatnosti, ili se mjenjaju podaci iz prijave.

3. GRAĐEVINSKO ZEMLJIŠTE

Saglasno članu 239 stav 4 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", broj 64/17, 44/18 i 63/18) donijeta je inovirana Odluka o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta („Službeni list CG-opštinski propisi“, broj 21/18), koja će se primjenjivati za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih objekata do donošenja plana generalne regulacije.

Naknada je utvrđena po zonama (I-V zona), a utvrđeni su uslovi i u odnosu na oslobađanje plaćanja naknade.

U skladu sa članom 164 stav 9 istog Zakona, donijeta je Odluka o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte („Službeni list CG-opštinski propisi“, broj 21/18). Ovom odlukom propisuju se uslovi, način, rokovi i postupak plaćanja naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte.

4. IZNOS NAKNADA ZA KOMUNALNO OPREMANJE GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA I UGOVORENE NAKNADE

Direkciji za investicije, po osnovu naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, za period od 01.01.2018.god. do 23.11.2018.godine dostavljena su 137 zahtjeva, iz 2017. godine preneseno je 9 zahtjeva, što je ukupno 146 zahtjeva.

Ukupan iznos naplaćene naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta iznosi **1.339.035,63 €,** od čega od strane pravnih lica 977.280,67 €, a od strane fizičkih lica 361.754,96 €.

IZGRADNJA OBJEKATA (prijava građenja, potvrde za upotrebnu dozvolu,.....)

Ukupan broj zahtjeva : 104 (95 iz 2018.godine, 9 preneseno iz 2017. godine)

Od ukupnog broja zahtjeva :

- broj zaključenih Ugovora o uređivanju međusobnih odnosa u pogledu plaćanja naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, na osnovu Odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta („Sl.list Cg-opštinski propisi 25/15 i 28/16) je 32, od kojih je na osnovu 29 realizovana naplata i izdata Potvrda o plaćenoj naknadi, na osnovu 2 Ugovora uplata još nije izvršena, 1 ugovor zaključen na rate
- broj izdatih Rješenja kojim se utvrđuje naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, na osnovu Odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta („Sl.list CG – opštinski propisi 21/18), je 27 , od kojih je utvrđena naknada plaćena jednokratno po osnovu 23 , za plaćanje na rate 1, po osnovu 3 nije izvršena uplata
- 6 predmeta dostavljeno je od strane „Luštica Development“ D.O.O. čija se realizacija naplate vrši na osnovu Ugovora o zakupu i izgradnji, zaključenog između Vlade Crne Gore, Opštine Tivat i „Luštica Development“ AD Podgorica
- za predmete po osnovu 12 zahtjeva ne postoji obaveza naplate naknade
- na osnovu primljenih 12 zahtjeva izdate su Potvrde o izmirenim obavezama po osnovu naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta u svrhu izdavanja upotrebne dozvole

- 4 zahtjeva su odbijeno, po osnovu 3 investitor je odustao od zahtjeva, 1 je vraćen na dopunu dokumentacije,
- po osnovu 5 zahtjeva postupak je u toku
- izjašnjenja po zahtjevu 2
- Na osnovu dva Ugovora - jednokratno plaćanje, nije izvršena uplata u iznosu od 87.978,96 €.

Naknada za plaćanje na rate na osnovu Ugovora :

- ukupan iznos po Ugovoru 117.467,77 € - uplaćena I rata, preostali dug 104.692,88 €

Nenaplaćena naknada po osnovu pravosnažnih Rješenja- jednokratno plaćanje - iznosi 53.082,70 €.

Naknada za plaćanje na rate na osnovu pravosnažnog Rješenja :

- ukupan iznos po Rješenju 18.214,00 € - uplaćena rata za prvu godinu, preostali dug 14.571,20 €, plaćanje u naredne dvije godine

LEGALIZACIJA

Ukupan broj zahtjeva: 42

- broj izdatih Rješenja kojim se utvrđuje naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte ("Sl.list CG – opštinski propisi" broj 13/18) je 22, 20 predmeta su u postupku rješavanja – dostavljanje propisanih dokaza, sredstava obezbjeđenja, izjašnjenja o načinu plaćanja

Ukupan iznos naknade po osnovu izdatih Rješenja kojim se utvrđuje naknada za komunalno
opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte je 95.866,94 €.

Ukupan iznos naplaćene naknade po osnovu Rješenja kojim se utvrđuje naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte je 70.181,24 €, dok razlika od 25.648,70 € predstavlja ukupno dugovanje po osnovu plaćanja na rate.

5. OBALNO PODRUČJE

Dužina obal morskog dobra u opštini Tivat je 41,81 km, od toga je 4,75 km obim ostrva, a 37,06 km dužina obale. Dužina plaža je 9,22 km, a površina 7,09 ha

U Opštini Tivat se nalaze dva arheološka lokaliteta u podmorju: uvala Pržno i Tivatski zaliv (brodolom).

Dio obalnog područja Opštine Tivat čine Solila- regija od posebnog istorijskog značaja, rezervat prirode, upisan u Centralni registar zaštićenih prirodnih područja.

Plaža Trašte je takođe 1968. upisana u registar zaštićenih objekata prirode, značajne su i palme duž rive u Donjoj Lastvi i na Pinima.

Za sve značajnije dijelove obalnog područja, odnosno dijelove morskog dobra, koji ulaze „duboko" u kopneni dio, izrađene su državne studije lokacija, dok su za uski obalni pojas od Lepetana do „Arsenala" u izradi DSL Sektor 20 i Sektor 21.

Duž cijele tivatske obale potrebno je izgraditi šetalište, lungo mare i nastaviti sa uspostavljanjem dugolinijskih biciklističkih staza na teritoriji cijele opštine, u cilju

implementacije biciklističkog turizma, kao i uspostaviti pomorski saobraćaj u Boki Kotorskoj između Tivta, Kotora i Herceg Novog

Počela je izgradnje lungo mare u Krašićima, prvih cca 400 m šetališta.

6. IZVORIŠTA VODA

Iz sistema Vodovoda Tivat vodom se snabdijeva područje površine cca 46 km^2 - cjelokupan priobalni prostor, dijelovi poluotostrva Luštica i sela na južnim padinama Vrmca. Sela iznad kote 200 mnm kao i neka sela na Luštici nisu uključeni u vodosnabdijevanje preko javnog vodovoda nego se snabdijevaju iz bistijerni.

Sanitarne zone zaštite utvrđene su za:

1. Izvorište Plavda
Elaborat od oktobra 2018.godine
2. Izvorište Češljar
Elaborat od 27.11.2000. godine
3. Izvorište Brštin
Elaborat od 18.01.2001. godine
4. Izvorište Topliš
Elaborat iz marta 1999. godine

Zone sanitarne zaštite nisu planska rješenja nego ograničenja odnosno preuzete obaveze, pa ih planom nije moguće mijenjati.

„Vodovod i kanalizacija“ doo Tivat upravlja sa 2 izvoriša. Od njih je u funkciji tokom cijele godine izvorište Plavda, koje se nalazi u naselju Lepetani, dok je izvorište Topliš, koje se nalazi u Grbaljskom polju, u stanju pripravnosti i koristi se samo u slučaju havarija na sistemu regionalnog vodovoda. Osim iz lokalnih izvorišta voda se nabavlja i iz sistema Regionalnog vodosnabdjevanja.

Svi radovi na vodovodnim instalacijama obavljaju se u kontinuitetu, izrada projektne dokumentacije i izgradnja na terenu.

Vodosnabdijevanje ViK Tivat

U tekućoj (2018) od januara do oktobra je urađeno slijedeće:

Uporedni period sa prehodnom godinom:

- *u sistem je upumpana ista količina vode 2,630,726 m^3 (- 0,33%),*
  fakturisana količina vode je 1,346,610 m^3 (5,41%)
- *sa Plavde ispumpano 1,011,057 m^3 (13,81%),*
  a iz RVCG preuzeto 1,619,669 m^3 (- 9,16%)
- *gubici smanjeni za 3%*
- *potrošači: - domaćinstvo 8849 voda / 3427 kanalizacija*
  - privreda 621 voda / 351 kanalizacija

Nabavke:

1. Dvije mjerne sonde "Martinek" - Instrumenti za mjerenje protoka, pritiska i buke koje su integrisane u SCADU ViK -a TV .....
2. Ultrazvučni mobilni mjerač protoka - „SebaKmt“ sa mjeračem debljine zida cijevi ...
3. Dostavno vozilo CADDY .....
4. Crijevo za pumpu visokog pritiska za kanalizaciju sa mlaznicama .....
5. 2 fekalne pumpe za PS Seljanovo-proizvođač „FLYGHT“.....
6. 2 fekalne pumpe za PS Kalimanj-proizvođač „KSB“.....
7. Pumpa za vodu sa frekventnom regulacijom za PS Radovići.....
8. Automatika za ventil za daljinsko otvaranje/zatvaranje preko SMS poruka za naselje „Krašići“.....

9. Zonski mjerači/vodomjeri (u toku realizacija)-proizvođač „INSA“.....
10. Uređaji za regulaciju pritiska na vodovodnom sistemu .....
11. Instalacija kamera na svim pumpnim stanicama vodovoda i rezervoarima sa Povezivanjem u komandni centar.....
12. Radovi na sanaciji i uređenju PS „Plavda“ uključujući radove na zamjeni krovne konstrukcije, fasade, elektro instalacija i radovi na uređenju rezervoara „Radovići“ i prepumpne stanice Radovići“ (zamjena dotrajale elektro opreme i podna i krovna izolacija) .....
13. Glavni projekat zona sanitarne zaštite za izvorište Plavda .....
14. Mobilne hidraulične dizalice sa pratećom opremom za fekalne pumpe .....
15. Plan zaštite na radu za sve zaposlene.....
16. Redovne aktivnosti nabavke cijevi, armatura, fazonerija, spojnica i sitnog materijala....
17. Objedinjavanje u Scada vodovodni sistem rezervoara „Luštica“, “Radović“ i “ Gošići“-u toku je realizacija.....
18. Preko hitnih mjera - faza V1-povezan Rezervoar „Luštica“ sa distributivnim cjevovodom DC400-priključak na regionalni vodovod.....
19. Izmještanje AC 250 cijevovoda na Solilima .....
20. Izrada rasvjete sa kompletnim elektro radovima na rezervoaru „Pod Kuk" .....
21. Nabavljena nova kompjuterska oprema .....
22. Nabavke za potrebe PPOV TV - KO (analize parametara, nabavka 2 rolo kontejnera, analiza Instituta za biologiju mora, tehnički prijem) .....

Tehnika:

1. Kvarovi:
   - Reon aerodrom - Lepetane 353
   - Reon poluostrvo Luštica 229

2. Zamjena vodomjera:
   - 424

3. Novih priključaka:
   - vodovod.....291
   - kanalizacija.....153

4. Izdatih tehničkih uslova:
   - 251

5. Izdatih saglasnosti:
   - 83

6. Analiza vode:
   - akreditovana labalatorija DZ Bar 105
   - interne analize.....579

7. Sistem 48:
   - ukupno na sistemu prijava : 476
   - prijava za vodovod i kanalzaciju.....22 (4,6 %)

8. Zamjena cjevovoda sa priključcima:
   - 3/4“..... 195 m
   - 1“..... 208 m
   - 5/4“..... 209 m

- 6/4“..... 183 m
- 2“..... 328 m
- 110..... 310 m
- AC 200..... 35 m
- PE 225..... 310 m

UKUPNO:..... 1.778,00 m

9. Aktivnostii:
- nastavak prespajanje potrošača na novi cjevovod u naselju „Gradiošnicu“.....10 kuća
- Novi priključak na Regionalni vodovod na lokaciji „Gradiošnica“ sa ugradnjom regulatora pritiska, vodomjera i potrebne fazonerije
- Urađen bajpas preko „Topliša“ za snabdjevanje područja Luštice sa Regionalnog vodovoda dok su se izvodili radovi na priključnom cjevovodu DC 400 za Lušticu - u pogon stavljena pumpa sa frekventnom regulacijom

PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2019. GODINI

vodosnabdjevanje

U 2019 god.planiraju se slijedeće aktivnosti**:**

- Redovne aktivnosti na održavanju postojeće vodovodne infrastrukture,kao i održavanje trasa glavnih cjevovoda.
- Zamjena postojećeg cjevovoda i povećanje dijametra za dio naselja „Mažina“- DN 160, dio naselja „Bonići“-DN 110 i naselje „Kukuljina“-DN 110, dio vodovoda „Novo Naselje Radovići“-DN 110
- Zamjena postojećeg cijevovoda sa Izvorišta Brštin - DN110
- Prespajanje potrošača na novoizgrađenu buster stanicu u naselju „Krstac“.
- Radovi na izmještanju dijela DC 400 cjevovoda (priključak na regionalni vodovod) sa pripadajućim regulatorima pritiska, armaturom i šahtama u zoni „Solila“ usljed nastavka izgradnje MR1 saobraćajnice.
- Praćenje aktivnosti Direkcije za izgradnju Opštine Tivat prilikom izgradnje nove infrastrukture, rekonstrukcije i asfaltiranja ulica radi zamjene stare mreže.
- Radovi na eventualnim sanacijama na postojećim instalacijama uslijed izvođenja radova u okviru V-1 faze poboljšanja vodosnabdjevanja i odvođenje otpadnih voda na Crnogorskom primorju:
  - Nastavak izgradnje sekundarne kanalizacione mreže za naselje „Krašići“
  - Izgradnja tercijalne kanalizacione mreže u naseljima Mažina, Tripovići, Župa, Marići.
- U okviru HACCP standarda (analiza opasnosti i kritične kontrolne tačke sistema) spada uređenje rezervoara „Gošići“-vanjsko i unutrašnje i izrada zaštitne ograde oko rezervoara „Gošići“ i “Marići“.
- Nastavak dogradnje sistema zaštite kroz nabavku, ugradnja i puštanje u rad dodatnih kamera na objektima ViK-a.
- Uvođenje ISO 9001:2015 i ISO 14001:2015 standarda - međunarodni standardi poslovanja preduzeća.
- Nastavak rada na SCADA sistemu (automatizacija sistema), objedinjavanje u zajednički softver pozicija na vodovodnom sistemu radi daljinskog praćenja i upravljanja sistemom - uvođenje u SCADU rezervora „Luštica“, rezervoara „Radovići“ sa prepumpnom stanicom, rezervoara Gošići-I faza i rezervoara „Pod Kuk“, pumpne stanice „Plavda“ i rezervora „Mažina“-II faza
- Nastavak rada na pilot zonama kroz nabavku i ugradnja zonskih kontrolnih vodomjera DN 100 i DN 150 - ultrazvučni vodomjeri sa daljinskim očitavanjem podataka putem GSM tehnologije radi pravovremenog otkrivanja kvarova u vodovodnoj mreži.

- Nastavak nabavki sondi za mjerenje protoka, pritiska, buke koje su integrisane u postojeći softver za monitoring vodovodnog sistema.
- Nabavka instrumenata za detekciju gubitaka na vodovodnoj mreži - aquafoni i detektori šuma/korelatori.
- Sprovođenje optimizacije vodosnabdjevanja savremenim tehnologijama, detekcija gubitaka kroz satelitsko pronalaženje gubitaka vode.
- Nastavak na projektu upravljanja infrastrukturnim sredstvima - softver „EDAMS“.
- Nabavka i ugradnja klipno-prstenastog ventila za regulaciju protoka i pritiska.
- Nabavka i ugradnja agregata na PS „Plavda“.
- Nabavka i ugradnja agregata na PS „Radovići“
- Nabavka muljnih pumpi.
- Zamjena vodomjera.
- Izrada projekata za optimizaciju sistema.
- Saradnja sa Regionalnim vodovodom oko preuzimanja vode iz istog.
- Saradnja sa Direkcijom za investicije ,“Vodacom“-om i projektanskim kućama prilikom razvoja nove vodovodne mreže.

odvođenje otpadnih voda

U 2019.godini planiraju se sledeće aktivnosti :

- Redovno održavanje i čišćenje postojećeg – izgrađenog sistema fekalne kanalizacije sa pumpnim stanicama, kao i kontrola priključenja svakog objekta na novi kanalizacioni sistem.
- Inspekcija kanalizacionog sistema sa kamerama.
- Ugradnja rešetki na P.S „Kalimanj“ i P.S „Seljanovo“.
- Nabavka rezervnih fekalnih pumpi za pumpne stanice.
- Nabavka mobilnih agregata za kompaktne pumpne stanice koje prepumpavaju iz nižih zona u Glavni kolektor na području „Luštice“.
- Nastavak zamjene postojećih perforiranih poklopaca na kanalizacionom sistemu.
- Spajanje na kanalizaciju objekata na Seljanovu koji nisu bili spojeni u okviru II faze pobočjšanja vodosnabdjevanja i odvođenja otpadnih voda za Crnogorsko primorje.
- Praćenje aktivnosti Direkcije za izgradnju opštine Tivat prilikom proširenja kanalizacione mreže u pojedinim zonama grada.
- Saradnja sa Direkcijom, Vodacomom i projektanskim kućama prilikom razvoja nove kanalizacione mreže
- Asistencija prilikom izvođenja radova u okviru faze V-1 za izgradnju tercijalne kanalizacione mreže za naselja Mažina-Tripovići,Župa-Marići,kao i nastavak izgradnje kanalizacione mreže za naselja Krašići.

7. ENERGETSKI POTENCIJAL

Energetska efikasnost (Sekretarijat za zaštitu životne sredine i energetsku efikasnost)

Na sjednici Skupštine Opštine Tivat 22.02.2018. g. usvojen je Plan poboljšanja energetske efikasnosti za 2018. godinu. („Sl.list CG-opštinski priopisi“, broj 7/18, od 02.03.2018.god.) i prihvaćena Informacija o sprovođenju Plana poboljšanja energetske efikasnosti opštine Tivat za 2017.godinu.

Shodno Planu, Sekretarijat je sproveo niz aktivnosti kojima se ima za cilj podizanje svijesti građana o mogućnostima ušteda energije. U tom smislu, aktivnost koja se može istaći je obiljažavanje Svjetskog dana energetske efikasnosti, 5. mart.

Izrada geografskog informacionog sistema javne rasvjete (GIS javne rasvjete), koja je započeta krajem 2017. godine nije uspješno završena. Razlog za to jeste nespremnost

izvođača sa kojim je sklopljen ugovor o realizaciji projekta da isti u potpunosti realizuje na način kojim bi zadovoljio zadatke postavljene programskim zadatkom. S obzirom na činjenicu da je GIS javne rasvjete od velikog značaja za dalju implementaciju i sprovođenje mjera energetske efikasnosti u javnoj rasvjeti, Sekretarijat za zaštitu životne sredine i energetsku efikasnost je pokušao na različite načine (izlazak na teren i na primjeru Ormara javne rasvjete opis i sprovođenje potrebnih aktivnosti, crtanje blok šema i jednopolnih šema OJR i sl) privoljeti izvođača da projekat upodobi sa programskim zadatkom, ali nažalost, u konačnom bezuspješno. Izradu GIS-a javne rasvjete je potrebno planirati u narednoj godini, a razmotriće se mogućnosti njegove izrade u najvećoj mjeri sopstvenim kadrom u saradnji sa Komunalnim preduzećem, koje inače održava javnu rasvjetu.

Završena je izrada Glavnog projekta fotonaponske elektrane na krovu administrativne zgrade Opštine. Nakon angažovanja revidenta, ustanovljeni su problemi u odnosima sa CEDIS-om, te se nije mogla dobiti saglasnost CEDIS-a na Glavni projekat, pa je isti pretrpio izmjene. Izmjene su završene, a primjedbe CEDIS-a su inkoporirane.

Planom je predviđeno uspostavljanje infrastrukture za realizaciju projekta permakulture kroz izgradnju energetski nezavisnog objekta sa okolnim prostorom neophodnim za implementaciju mjera iz segmenta zaštite životne sredine i poljoprivrede, sa akcentom na edukaciju i preduzetništvo. Aktivnosti koje su sprovedene u tom cilju, kroz sradnju sa različitim nevladinim organizacijama, rezultirali su pronalaženjem prostora koji se može iskoristiti za navedenu namjenu i pribavljeni su urbanističko tehnički uslovi. Izgradnja objekta je planirana na dijelu katastarske parcele 669/1 KO Tivat. Za pripremu tehničke dokumentacije, u smislu projektnog zadatka ili idejnog rješenja, potrebna je angažovanost nevladinih udruženja koji se bave konkretno permakulturom ili oblastima vezanim za održivost i očuvanje prirode i životne sredine. Ova oblast je, ne samo u Tivtu, već i uopšte u Crnoj Gori nova i nerazvijena, pa je potrebno pažljivo osmisliti, provjeriti i utvrditi valjanost svakog koraka, od same pripreme tehničke dokumentacije, utvrđivanja ciljne mase koja će koristiti objekat, realizacije projekta izgradnje kompleksa, do u konačnom njegove održivosti i značaja za zajednicu. Imajući u vidu da ovakvi projekti u svijetu postoje i da su prepoznati kao izuzetno značajni za zajednicu, Sekretarijat će nastaviti sa traganjem za stručnim ljudima iz pomenute oblasti koji će na pravi način, prvo pripremiti projektni zadatak, a zatim u skladu sa utvrđenim potrebama zajednice izraditi tehničku dokumentaciju i u konačnom realizovati projekat.

Planom je predviđena zamjena kotlovskog sistema u objektu Centra za Kulturu. Sprovedena je tenderska procedura i u toku su pripremne procedure za potpisivanje ugovora o realizaciji. Rok izvršenja je 60 dana od dana potpisivanja ugovora.

U toku izvještajnog perioda izvršena je zamjena 274 fluorescentnih svjetiljki u administrativnoj zgradi Opštine, svjetiljkama sa LED izvorom svjetlosti. Od ukupno zamjenjenih 274 svjetiljke, njih 140 je obuhvaćeno kroz projekat „Razvoj niskokarbonskog turizma u Crnoj Gori“ i finansijski podržano sa 25% od ukupne cijene projekta. Uštede koje su postignute ovom intervencijom kreću se do oko 300 evra na mjesečnom nivou samo kroz električnu energiju. Imajući u vidu da LED tehnologija ne zahtjeva nikakvo održavanje, a garantni rok svjetiljki je 5 godina, povraćaj uloženih sredstava će se ostvariti za najviše 18 mjeseci.

Sekretarijat za zaštitu životne sredine i energetsku efikasnost je kreirao kreditnu liniju za građane Tivta, kroz koju građani mogu da koriste beskamatna sredstva u iznosu do 3000evra sa rokom otplate do 48 mjeseci, a koja sredstva se moraju opredjeliti za poboljšanje energetskih karakteristika privatnih kuća i stanova (termoizolacija omotača objekta, vanjska bravarija, solarni sistemi za grijanje i hlađenje vode). Kreditna linija će biti aktivna do isteka sredstava koja je Opština Tivat opredjelila za finansiranje kamata i troškova obrade kredita ili do kraja 2018. godine.

Sekretarijat za zaštitu životne sredine i energetsku efikasnost aktivno učestvuje u pripremama tenderske dokumentacije gdje se kroz tehničke specifikacije u mjeri u kojoj je moguće implementiraju energetski efikasni uređaji, instalacije i sl. Tako je ove godine Sekretarijat učestvovao i znatno doprinio integraciji energetske efikasnosti prilikom pripreme tenderske dokumentacije naročito za rekonstrukciju DTV Partizan, Centra za kulturu i Muzej i galeriju.

8. POGRANIČNA PODRUČJA, MANJE RAZVIJENA PODRUČJA

Brdo Vrmac u Prostorno urbanističkom planu Opštine Tivat do 2020. godine se sagledava kao budući Park prirode. Također na isti način ovaj prostor je tretiran i kroz Prostorni plan posebne namjene za obalno područje Crne Gore, pa nas u narednom periodu čeka saradnja i rad na izradi zajedničkom plana za Vrmac, proglašenja ovog područja regionalnim parkom prirode, koji teritorijalno pripada opštini Tivat i opštini Kotor.

9. UPRAVLJANJE OTPADOM – PROSTORNI ASPEKT -„KOMUNALNO“ DOO TIVAT

- U svim mjesecima tekuće godine i to do 01.novembra prikupljene su veće količine komunalnog otpada u odnosu na prošlu 2017.god. što je kao rezultat imalo i ukupno uvećanje za cca 4,5% u odnosu na isti period u prošloj godini odnosno 8.335,30 t . Sa druge strane bilježe se rekordne količine prikupljenog, primarno selektovanog otpada i to: kartona-papira kao i PET ambalaže, koji su naši sugrađani i gosti savjesno selektovali 235 t odnosno 19 t. Prikupljeno je blizu 7,8 t čvrste plastike.
- Važno je istaći izuzetno velike količine biorazgradivog otpada ,Sakupljeno je više od 1.500 t.
- Izrađena su 3 boksa za PET ambalažu,4 boksa za papir-karton kojima je proširena mogućnost primarne selekcije ovih vrsta otpada na gotovo cijelokupnoj teritoriji Opštine.
- Ozidano je 7 kontejnerska mjesta za smještaj 2-3 posude za otpad a sanirano je 14 postojećih kontejnerskih mjesta (udesi sa vozilima i vandalizam);
- Redovno su se održavali lokalni putevi (krpljenje udarnih rupa, čišćenje kanala , putnih rigola I košenje putnog pojasa, zamjena dotrajalih rešetki I dr.)
- Izvršeno je uređenje fontane u Velikom gradskom parku (uklanjanje otpada, pranje bazena, ugradnja nove pumpe i rasprskivača, sanacija električne instalacije) uz asistenciju kolega iz “ViK” DOO Tivat.
- Gradski parkovi kao i sve ostale zelene,javne površine redovno su održavane (košenje, okopavanje, prihraniivanje,...).
- Služba Zelenila je bila uključena u obilježavanju gotovo svih značajnih datuma iz domena ekologije u vidu donacije sadnica stabala NVO, Zelenom timu, Osnovnim školama, Dječijem savezu i dr.
- Neustupljene plaže i obala duž cijele teritorije Opštine, od Veriga do Petrovića, redovno su se čistile od raznih vrsta otpada (komunalni, gabaritni,zeleni i dr.).
- Akcija „Neka bude čisto“ dala je i ove godine izuzetno dobre rezultate redovno su se održavali magistralni i regionalni putevi (košenje sa prikupljanjem otkosa, prikupljanje svih vrsta otpada, čišćenje rigola i propusta,...).Košenje je izvršeno na površini od cca 130.000m^2 i prikupljeno je više od 800 m^3 raznovrsnog otpada (biorazgradivog, kabastog, čvrstog komunalnog ,...).
- Zabilježeno je blizu stotinu sanacija i zamjena polomljenih klupa, i ostalog parkovskog mobilijara za djecu i mlade, posljedica zuba vremena i vandalskog čina, u većem broju slučajeva.
- Društvo je uzelo učešće u raznim kulturnim, zabavnim manifestacija kao i raznim akcija koje se odnose na očuvanju životne sredine organizovanim od strane škola, NVO-a i

Opštine. S tim u vezi značajno je istaći učešće u akciji čišćenja morskog dna i obale Organizovana od strane opštinskog Zelenog tima.

- U više navrata, naročito u ljetnjim mjesecima mehaničkim putem uz upotrebu spec.vozila čistilica i asistenciju cisterne Službe zaštite i spašavanja vršilo se održavanje više hiljada kvadratnih metara popločanog dijela obale Maršala Tita –Pine.
- Redovno je vršeno informisanje o stanju upravljanja otpadom na teritoriji Opštine , putem lokalnog radija i njihovog web portala kao i preko web sajta komunalnog (http://komunalnotivat.com/) .
- Od početka godine do datuma pisanja ovog Izvještaja realizovane su brojne akcije čišćenja bujičnih potoka i kanala na teritoriji Opštine s obzirom na značaj koji je dat ovoj problematici. Pokošena su, očišćeno od otpada, pjeska, mulja i drugog nanosa korita potoka i kanala u dužini od više kilometara. Ističemo akcije koje su izvršene početkom juna nakon obilnih padavina i olujnog vjetra kada je naše društvo pored brojnog ljudstva angažovalo u velikoj mjeri i mehanizaciju sa ciljem uklanjanja velikih nanosa osulinskog materijala i raznovrsnog otpada koji je voda nanijela u propustima i koritima.
- U saradnji sa Sekretarijatom za sport mlade i socijalna pitanja obnovljena su 2 postojeća (Seljanovo i iza Lamela u centru grada) i formirana 2 nova dječija igrališta (Gradiošnica kod doma kulture i na Seljanovu).
- U mjesecu maju završena je rekonstrukcija obale u Bjelilima. Obnovljeno je i izgrađeno više desetina metara obalnih zidova, nakon čega je uslijedilo hortikulturalno uređenje sađenjem mediteranskog bilja i postavljenje klupa, a sve u cilju da se ambijentalna cjelina Bjelila sačuva kao autentična, jedinstvena cjelina na ovom području tivatske opštine.
- Na gradskoj rivi Pine uklonjeno je devet odraslih primjeraka palmi koje je uništio parazit (crveni palmin surlaš).
- U toku je sanacija trotoara na teritoriji naše opštine. Do sada je rekonstruisano 20 m trotoara u ulici II Dalmatinskoj,a planirano je da se do kraja godine izvrše radovi rekonstrukcije u ulici 21. Novembra i na Seljanovu.
- Vršene su popravke platoa ispred gradske kapele gdje su sanirane pukotine na platou i ugrađena je česma.
- U sklopu projekta "IRENE: Interregional Renewable & ENEergy efficiency network", u momentu pisanja ovog izvještaja, vrši se zamjena 465 svjetiljki savremenim LED sistemima. Posao zamjene vrše radnici naše službe zaduženi za održavanje javne rasvjete.

Predlažemo slijedeće mjere za poboljšanje stanja sa prioritetima i rokovima realizacije:

- Regulisanje bujičnih voda kod kuće Vasa Vulevića i Predraga Ivoševića
- Dovođenje u funkciju i održavanje „prohodnosti – protočnosti ispod mostova na putu os kružnog toka do Solila.
- Izraditi projekte gradskih grobalja
- Nastavak ozelenjavanja neuređenih površina po gradu i investicija kojom bi se obezbijedio priključak na gradsku vodovodnu mrežu za navodnjavanje zelenih površina putem sistemi zalivanja i to na Trgu Dara Petkovića, oko groblja Sv.Šimun, Radovići - centar.
- Intenzivirati Podizanje svijesti javnosti o značaju primarne selekcije otpada .
- Izrada GIS-a za mrežu javne rasvjete na teritorije Opštine u svrhu kvalitetnijeg održavanja i budućeg planiranja poboljšanja energetske efikasnosti iste.
- Zamjenska sadnja na gradskoj rivi Pine.

**** otpadne i oborinske vode***

Kanalizacioni sistem u gradu funkcionira i redovno se vrši spajanju na mrežu privatnih objekata na dijelu gdje je izgrađen kanalizacioni sistem;

D.O.O "Vodovod i Kanalizacija" Tivat vrši redovno održavanje i čišćenje postojećeg – izgrađenog sistema fekalne i atmosferske kanalizacije, kao i kontrolu priključenja svakog objekta na novi kanalizacioni sistem.

Neophodno je raditi na započetoj izgradnji kanalizacionog sistema u Donjoj Lastvi.

Za sva područja gdje još nije izrađen gradski kanalizacioni sistem, Odlukom je propisana obaveza postavljanja biološkog uređaja za prečišćavanje otpadnih voda, a uz postojeće septičke jame potrebno je ugraditi bioprečistać.

PPOV KOTOR-TIVAT d.o.o. Tivat

Opštine Tivat i Kotor (Investitori) su korisnici u Projektu Vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda na crnogorskom primorju Faza IV. Završeno postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda (PPOV) prerađuje otpadne vode iz dva grada minimizujući negativan uticaj otpadnih voda na životnu sredinu Tivta i Kotora. Projekat je realizovan pomoću finansijske saradnje između pomenutih Opština i njemačke Razvojne banke Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW). KfW pruža podršku za izgradnju novog PPOV kreditom a Vodacom je Agencija za implementaciju projekta (AIP) koja obezbjeđuje upravljanje projektom u svim fazama projekta.

Prva faza postrojenja je projektovana za ES 72,500 za projektni horizont do 2025 (Faza II: ES 90,000 u 2040.). PPOV uključuje: primarnu i sekundarnu preradu. Otpadne vode se biološki prerađuju SBR tehnologijom (SBR – Sequential Batch Reactor - sekvencijalni šaržni reaktor), mulj se stabilizuje i dehidrira prije konačnog odvođenja na sanitarnu deponiju.

Pobjednik na tenderu za izgradnju i upravljanje PPOV za Tivat i Kotor je bila kompanija WTE Wassertechnik GmbH (Izvođač). Ugovor je potpisan između JP Vodovod i Kanalizacija Tivat (ViK Tivat), JP Vodovod i Kanalizacija Kotor (ViK Kotor), kao Naručilaca posla i WTE Wassertechnik GmbH kao Izvođača 14.02.2014. Vrijeme za završetak radova projektovanja i građevinskih je predviđeno za 824 kalendarska dana nakon čega slijede 3 godine perioda obavještavanja o nedostacima DNP, istovremeno i 2 godine upravljanja postrojenjem.

Naručilac (VIK Tivat i VIK Kotor) je odgovoran za obezbjeđivanje potrošnog materijala (struja, voda, hemikalije) koji su neophodni za funkcionisanje postrojenja kao i za odvođenje dehidriranog mulja, otpada sa rešetki, pjeska i masti i komunalnog otpada, itd.

Nakon otkazivanja zimskog testiranja 2017 Naručilac je obezbijedio potrošni materijal i neophodne usluge na osnovu ugovora. Ljetno testiranje po završetku je izvedeno u julu i avgustu 2017.

Odmah nakon preuzimanja krajem avgusta 2017 upravljanje postrojenjem vezano za preradu vode je pokazalo dobre rezultate, u potpunosti u skladu sa zakonskim i ugovornim odredbama. Međutim, rezultati dehidratacije nisu bili u skladu sa vrijednošću od 25% od ljeta 2017 pa na dalje.

U toku je proces uklanjanja viška mulja sa Postrojenja.

Tenderskom dokumentacijom je predviđen probni rad Postrojenja u trajanju od dvije godine u kome ce predstavnici WTE upravljati Postrojenjem, a Opštine Kotor i Tivat će formirati novo Preduzeće, zaposliti adekvatnu radnu snagu koju će osoblje WTE obučiti za rad na Postrojenju.

Postrojenje je pušteno u probni rad u 10.05.2016. godine i od tada postrojenjem upravlja komapnija WTE koristeći radnike koji su zaposleni na postrojenju u Budvi. Vršeno je nekoliko testiranja efluenta kako u zimskom tako i u ljetnom periodu. U nekoliko navrata je projekt inženjer na Postrojenju mijenjao vrstu polimera koji se koristi u proizvodnji mulja kako bi se postiglo projektovanih 25% suve materije na izlazu.

Obzirom da je postalo jasno da procedura preuzimanja Postrojenja od strane novog Preduzeća (PPOV Kotor-Tivat) neće biti završena do kraja perioda predviđenog za probni rad

(31.08.2018.), krajem Avgusta 2018. Opštine Kotor i Tivat su uputile zahtjev WTE da se aktivira stavka iz Ugovora kojim bi oni nastavili da upravljaju Postrojenjem do 31.08.2019. – do kraja probnog rada i garantnog perioda.

10. SARADNJA SA MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA

Opština Tivat je u 2018. godini aktivno radila na aplikacijama otvorenih poziva za dostavljanje projektnih prijedloga u okviru prekograničnih i transnacionalnih programa Evropske unije. Na drugom pozivu INTERREG ADRION programa aplicirano je sa devet projekata.

U toku je rad na osam aplikacija za drugi poziv prekograničnog programa Hrvatska- Bosna i Hercegovina -Crna Gora.

U toku je implementacija dva projekta koja su odobrena za finansiranje, u iznosu od skoro pola miliona eura.

Prvi projekat koji je odobren iz Interreg IPA prekograničnog programa Hrvatska-Bosna i Hercegovina-Crna Gora pod nazivom „IRENE: Interregional Renewable & Energy efficiency network" počeo je sa realizacijom 1. jula 2017. a implementiraće se do 31. decembra 2019. godine.

Glavni cilj projekta IRENE je zaštita i očuvanje životne sredine i podsticanje održivog korišćenja prirodnih resursa u prekograničnim područjima kroz zajednički razvoj i umrežavanje lokalnih sistema upravljanja energijom u CBA za poboljšanje energetske efikasnosti i korišćenja sistema obnovljivih izvora energije u javnom sektoru. Projektom je planirano ulaganje u infrastrukturu u vidu 11 rasvjetnih sistema i 1 solarnog sistema na lokacijama u Tivtu, Zadru, Mostaru, Neumu, Smilčiću, Korlatu, Lisičiću, Bibinjama, Vinjercu, Gajinama, Galovcu, Privlaci i Jablanici. U okviru ovog projekta Opština Tivat će raditi na rekonstrukciji javne rasvjete u širem centru grada, kao i ugradnji solarnih kolektora na sportskoj dvorani Župa za grijanje tople sanitarne vode. Dodatnu prekograničnu vrijednost ovog projekta predstavlja razvoj zajedničke baze podataka projekata i omogućavanje razvoja novih inicijativa.

Partneri u projektu, pored Opštine Tivat, su Agencija za razvoj Zadarske županije ZADRA NOVA kao vodeći partner, zatim Zadarska županija, NVO Eko Centar Delfin, Asocijacija za ekonomski razvoj REDAH i Grad Mostar.

Ukupna vrijednost projekta iznosi 1.915.820,00 €, od čega Opštini Tivat pripada 308.175,00€.

Trenutno su u toku radovi na rekonstrukciji javne rasvjete i ugradnji solarnih kolektora za grijanje sanitarne vode na krovu sportske dvorane Župa. Vrijednost ovih radova iznosi 133.956,80 € bez PDV-a, a planirana je zamjena 465 sijalica savremenim LED sistemina, čime će biti ostvaren pozitivan uticaj na životnu sredinu i značajne uštede u budžetu grada.

U narednom period, Opština Tivat će raditi još i na jačanju kapaciteta EE tima, u vidu nabavke profesionalne opreme i obuke, zatim će biti odrađeni energetski pregledi zgrada u vlasništvu Opštine Tivat, kao i niz promotivno-edukativnih aktivnosti.

Drugi projekat pod nazivom „FOST INNO-Fostering tourism innovation system in Adrion Ionian Region" je odobren za finansiranje iz transnacionalnog programa Interreg ADRION.

Cilj projekta je umrežavanje znanja s ciljem razrade jedinstvene (zajedničke) metodologije koja će omogućiti stvaranje novih turističkih proizvoda (visokog stepena prepoznatljivosti i autentičnosti za područje Jadransko jonske regije) sa naglašenim elementom kreativnosti i inovativnosti.

Partneri u "FOST INNO" projektu, pored Opštine Tivat i vodećeg partnera Fakulteta za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu iz Opatije, su: Fakultet primenjenih društvenih

nauka u Novoj Gorici i Regionalna razvojna agencija Nova Gorica iz Slovenije, Opština Peruđa i Regija Molise iz Italije, Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte Zeničko-dobojskog kantona iz Bosne i Hercegovine i Univerzitet Skadar „Luiđ Gurakući“ iz Albanije.Opšti cilj projekta FOST INNO je poboljšanje konkurentnosti jadransko-jonskog područja uz povećanje inovacionih kapaciteta održivog turizma.

U okviru projekta uspostavljen je „Centra za transfer znanja i inovacija u turizmu jadransko-jonskog područja“ koji će okupljati stručnjake iz područja turizma sa zajedničkim zadatkom razvoja inovativnih turističkih proizvoda i usluga. U Centru će se razmjenom najboljih praksi među partnerima, lokalnom i regionalnom samoupravom i turističkim preduzećima, podsticati primjena inovacija u turizmu i ugostiteljstvu. Završen je dokument Strategija podsticanja inovacija u održivom turizmu na području Jadransko – jonske regije kao i lokalni Akcioni plan za implementaciju ove strategije.

Opština Tivat je za implemetaciju aktivnosti osigurala 151.948 € dok je ukupan budžet projekta 1.463.923 €.

11. SARADNJA SA NADLEŽNIM ORGANIMA U POSTUPKU IZRADE I DONOŠENJA PLANSKIH DOKUMENATA

Saradnja sa svim nadležnim organima koji su uključeni u postupak izrade i donošenja planskih dokumenata ocjenjena je kao veoma dobra, ali je teško ispoštovati dinamiku izrade planskih dokumenata.

Po novom Zakonu izrada i donošenje planskih dokumenata je u nadležnosti Ministarstva.

12. POVJERENI POSLOVI OD STRANE DRŽAVNE UPRAVE

Stupanjem na snagu novog Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata poslovi izdavanja urbanističko tehničkih uslova su u nadležnosti Ministarstva održivog razvoja i turizma. Uredbom o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma jedinicama lokalne samouprave („Sl.list CG“ broj 68/17) povjerili su organima lokalne samouprave poslove izdavanja urbanističko tehničkih uslova.

13. URBANISTIČKO-ARHITEKTONSKI KONKURSI

Tokom godine nisu rađeni urbanističko –arhitektonski konkursi.

IV PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA

1. OBJEKTI IZGRAĐENI SA GRAĐEVINSKOM DOZVOLOM OD 01.01.2018. DO 01.12.2018.GODINE

GRAĐEVINSKE DOZVOLE 2018	*ODOBRENA IZGRADNJA – ukupno 8*						*ODOBRENA REKONSTRUKCIJA – ukupno 1*					
NAZIV LOKALNOG PLANA	**KOLEKTIVNO STANOVANJE**	**MALI PORODIČNI OBJEKTI**	**TURISTIČKI SADRŽAJ**	**POSLOVNI OBJEKTI**	**STAMBENO POSLOVNI**	**INFRASTRUKTURA I OSTALO**	**KOLEKTIVNO STANOVANJE**	**MALI PORODIČNI OBJEKTI**	**TURISTIČKI SADRŽAJ**	**POSLOVNI OBJEKTI**	**STAMBENO POSLOVNI**	**INFRASTRUKTURA I OSTALO**
PROSTORNI URBANISTIČKI PLAN TIVTA DO 2020.GODINE						2						
UKUPNO						**2**						
DETALJNI URBANISTIČKI PLANOVI												
DUP KRAŠIĆI												
IZMJENE I DOPUNE DUP-A KRAŠIĆI-ZA PODRUČJE NASELJA „MASLINJAK“												
DUP TIVAT CENTAR												
IZMJENA DUP-A TIVAT CENTAR ZA LOKACIJU HOTELA „PALMA“												
DUP LEPETANE												
DUP ĐURAŠEVIĆI												
DUP GRADIOŠNICA												
DUP RADOVIĆI		1										1
DUP GOLF I DONJI RADOVIĆI ZAPAD												
IZMJENE I DOPUNE DUP GOLF I DONJI RADOVIĆI ZAPAD												
DUP DONJI RADOVIĆI CENTAR												
DUP GOŠIĆI												
DUP DONJA LASTVA												
DUP MRČEVAC												
DUP SELJANOVO												
DUP GOLF EKONOMIJA												
DUP GORNJI ĐURAŠEVIĆI												
DUP ŽUPA ČEŠLJAR		2										
DUP MAŽINA												
DUP GORNJI KALIMANJ					1							
DUP STARI KRAŠIĆI												
UKUPNO		**3**			**1**							**1**

GRAĐEVINSKE DOZVOLE 2018	*ODOBRENA IZGRADNJA*						*ODOBRENA REKONSTRUKCIJA*					
NAZIV DRŽAVNOG PLANA	**KOLEKTIVNO STANOVANJE**	**MALI PORODIČNI OBJEKTI**	**TURISTIČKI SADRŽAJ**	**POSLOVNI OBJEKTI**	**STAMBENO POSLOVNI**	**INFRASTRUKTURA I OSTALO**	**KOLEKTIVNO STANOVANJE**	**MALI PORODIČNI OBJEKTI**	**TURISTIČKI SADRŽAJ**	**POSLOVNI OBJEKTI**	**STAMBENO POSLOVNI**	**INFRASTRUKTURA I OSTALO**
DRŽAVNE STUDIJE LOKACIJA												
DSL DIO SEKTORA 22 I SEKTOR 23 TIVAT-ŽUPA												
DSL SEKTOR 24 - AERODROM												
DSL SEKTOR 25 - KALARDOVO-OSTRVO CVIJEĆA-BRDIŠTA												
DSL SEKTOR 26 - SVETI MARKO												
DSL DIO SEKTORA 27 I SEKTOR 28 - ĐURAŠEVIĆI												
DSL SEKTOR 29 - KRAŠIĆI		1				1						
DSL SEKTOR 36 - UVALA TRAŠTE												
UKUPNO		**1**				**1**						
URBANISTIČKI PROJEKTI Lokalni planski dokument												
UP KOMPLEKSA „PARK“ DONJA LASTVA												
UP LEPETANI												
UP PETKOVIĆI												
UP DONJA LASTVA												
UP GORNJA LASTVA												
UP ĐURĐEVO BRDO												
UP GORNJI KRAŠIĆI												
UP PRŽNO I												
IZMJENE I DOPUNE UP PRŽNO I												
UP RULJINA												
UP KRAŠIĆI 1												
UP KRAŠIĆI 2												
UP KRAŠIĆI 3												
UP MILOVIĆI												
UP BOGIŠIĆI												
UP MEŠTROVIĆI												
UP KOSTIĆI												
UKUPNO												

GRAĐEVINSKE DOZVOLE 2018	*ODBIJENO, ODBAČENO I OBUSTAVLJENO*	
NAZIV PLANA	**IZGRADNJA** *ukupno 1*	**REKONSTRUKCIJA** *ukupno 2*
PROSTORNI URBANISTIČKI PLAN TIVTA DO 2020.GODINE		
UKUPNO		
DETALJNI URBANISTIČKI PLANOVI		
DUP KRAŠIĆI		
IZMJENE I DOPUNE DUP-A KRAŠIĆI-ZA PODRUČJE NASELJA „MASLINJAK“		
DUP TIVAT CENTAR		1
IZMJENA DUP-A TIVAT CENTAR ZA LOKACIJU HOTELA „PALMA“		
DUP LEPETANE		
DUP ĐURAŠEVIĆI		
DUP GRADIOŠNICA		
DUP RADOVIĆI		
DUP GOLF I DONJI RADOVIĆI ZAPAD		
DUP DONJI RADOVIĆI CENTAR		
DUP GOŠIĆI		
DUP DONJA LASTVA		
DUP MRČEVAC		
DUP SELJANOVO	1	
DUP GOLF EKONOMIJA		
DUP GORNJI ĐURAŠEVIĆI		
DUP ŽUPA ČEŠLJAR		
DUP MAŽINA		
DUP GORNJI KALIMANJ		
DUP STARI KRAŠIĆI		
UKUPNO	**1**	**1**
DRŽAVNE STUDIJE LOKACIJA		
DSL DIO SEKTORA 22 I SEKTOR 23 TIVAT-ŽUPA		
DSL SEKTOR 24 – AERODROM		
DSL SEKTOR 25 – KALARDOVO-OSTRVO CVIJEĆA-BRDIŠTA		
DSL SEKTOR 26 – SVETI MARKO		
DSL DIO SEKTORA 27 I SEKTOR 28 – ĐURAŠEVIĆI		1
DSL SEKTOR 29 – KRAŠIĆI		
DSL SEKTOR 36 – UVALA TRAŠTE		
UKUPNO		**1**
URBANISTIČKI PROJEKTI		
UP KOMPLEKSA „PARK“ DONJA LASTVA		
UP LEPETANI		
UP PETKOVIĆI		
UP DONJA LASTVA		
UP GORNJA LASTVA		
UP ĐURĐEVO BRDO		
UP GORNJI KRAŠIĆI		
UP PRŽNO I		
IZMJENE I DOPUNE UP PRŽNO I		
UP RULJINA		
UP KRAŠIĆI 1		
UP KRAŠIĆI 2		
UP KRAŠIĆI 3		
UP MILOVIĆI		
UP BOGIŠIĆI		
UP MEŠTROVIĆI		
UP KOSTIĆI		
UKUPNO		
SVE UKUPNO	**1**	**2**

2. OBJEKTI IZGRAĐENI SA GRAĐEVINSKOM I UPOTREBNOM DOZVOLOM

U 2018. godini nije bilo objekata koji su u istoj godini dobili i građevinsku i upotrebnu dozvolu.

3. OBJEKTI IZGRAĐENI BEZ GRAĐEVINSKE DOZVOLE SA POSEBNIM OSVRTOM NA UKLOPLJENE OBJEKTE

U svim dosadašnjim izvještajima navodili smo kako smatramo da prema evidencijama Uprave za nekretnine ima evidentirano više objekata sa teretom „nema građevinsku dozvolu“ nego što je zaista bilo nelegalnih objekata na teritoriji opštine Tivat.
Teret „nema dozvolu“ stavljen je nerijetko starim objektima, tradicionalne gradnje, koji su građeni
mnogo prije nego što nadležni organ ima zvanično uspostavljenu evidenciju izdatih građevinskih dozvola (1959.god.). Najveći broj objekata bez dozvole su pomoćni objekti, a kod stambenih objekata to su u najvećem broju bile dogradnje i nadogradnje.
S obzirom da je stupio na snagu Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata koji reguliše i legalizaciju bespravno izgrađenih objekata to će se evidentirati stvarni broj nelegalnih objekata.

4. OBJEKTI KOJI SU UKLOPLJENI U PLANSKI DOKUMENT I OBJEKTI KOJI NISU UKLOPLJENI U PLANSKI DOKUMENT

U zahvatu svih planskih dokumenata svi izgrađeni stambeni objekti, legalni i nelegalni, kao i izvršene rekonstrukcije (dogradnja i nadogradnja) stambenih objekata, legalno ili nelegalno su uklopljeni u planske dokumente, odnosno data je mogućnost za njihovo uklapanje u skladu sa postavkama planskog dokumenta. Postojeća planska dokumentacija omogućiti će legalizaciju svih objekata koji su u skladu sa postavkama iz planskih dokumenata, odnosno u skladu sa namjenom prostora.

U posljednjih godinu dana, od stupanja na snagu novog Zakona evidentno je da se gradi mnogo više i to nelegalno, pa se prostor trajno devastira. Nadležne inspekcijske službe nalaze se u Podgorici, pa nije ni čudo što nelegalna gradnja „divlja“. Na inicijativu Opštine uslijedila je zajednička akcija sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma, u cilju zaustavljanja nelegalne gradnje. Na teren su zajedno izašli urbanističko-građevinski inspektori za južni region i inspektori tivatske komunalne policije i inspekcije. U toj akciji kontrole izgradnje objekata na teritoriji opštine Tivat u periodu od 29.11. - 05.12.2018. godine je izvršena inspekcijska kontrola 9 objekata sa prijavom građenja. Od kontrolisanih objekata, jedan je odstupio od revidovanog glavnog projekta i zapisnički je zabranjeno izvođenje radovana na dijelu objekta kojim je odstupljeno. Kontrolnim inspekcijskim pregledom je utvrđeno da je isti postupio po zapisničkoj zabrani.Izvršena je kontrola 4 objekta bez prijave građenja i za iste će biti nastavljen upravni postupak.

LEGALIZACIJA

Zakon o planiranju prostora i izgradnju objekata („Sl.list Crne Gore“, broj 64/17, 44/18 i 63/18), usvojen je 30.09.2017. godine na sjednici Trećeg vanrednog zasjedanja Skupštine Crne Gore, a stupio je na snagu 15.10.2017. godine.
Ovaj Zakon osim što uređuje sistem planiranja prostora i izgradnje objekata, kao novinu uvodi institut **legalizacije bespravnih objekata**. Za podnošenje zahtjeva za legalizaciju, predviđen je prekluzivni rok od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona, to jeste do 16.07.2018. godine.
U toku propisanog roka, podneseno je ukupno **1.971** zahtjeva za legalizaciju.
Nakon isteka roka pristiglo je još **118** neblagovremenih zahtjeva.
U toku roka za podnošenje, na osnovu izmjena Zakona, odobreno je podnošenje zahtjeva samo sa potvrdom iz Katastra o prijemu elaborata na ovjeru. Pred istek roka, uočen je

značajno uvećan broj podnijetih zahtjeva, odnosno nekih ¾ zahtjeva podnijeto je od 1-15. jula, od čega je najviše podnijetih zahtjeva bez dokumentacije ili sa potvrdom iz katastra. Podnosioci neurednih zahtjeva su pismenim putem pozvani da dopune svoje zahtjeve.
Postupajući po zahtjevima za legalizaciju sa kompletnom dokumentacijom, donijeto je **104** rješenja o prekidu postupka do donošenja Plana generalne regulacije (od toga neznatan broj do rješavanja imovinsko pravnih odnosa ili do usvajanja DUP-a Lepetane).
U dosadašnjem rješavanju utvrđeno je da je u **66** postupaka predmet legalizacije objekat izgrađen u skladu sa važećim planskim dokumentom te su podnosiocima upućeni pozivi za regulisanje naknade i izradu projektne dokumentacije, a izdato je jedno rješenje o legalizaciji.

Kao i svaka novina, i pomenuta zakonska rješenja zahtjevala su prilagođavanje u postupanju i koordinaciju kako organa lokalne uprave, tako i javnih preduzeća. Postupak za legalizaciju iziskuje komunikaciju među organima, obzirom da ishodovanje pozitivnog rješenja podrazumjeva regulisanje naknade za komunalno opremanje kao i naknade za izgradnju regionalnog sistema vodosnabdijevanja. Elaborat premjera izvedenog stanja izgrađenog objekta prikazuje neto površine, dok se naknada za izgradnju regionalnog sistema vodosnabdijevanja prema Zakonu o regionalnom vodosnabdijevanju obračunava po m^2 bruto površine. U cilju što efikasnijeg i ekonomičnijeg postupanja organa valjalo je iznaći rješenje kako bi se prevazišle poteškoće proizašle iz neusklađenosti zakonskih rješenja. S tim u vezi, geodetski elaborati su dopunjavani sa podacima o bruto površinama.
Procentualno je mali broj zahtjeva do sada obrađen te je za očekivati da će se u narednom periodu otvoriti niz pitanja i nedoumica u pogledu primjene pojednih zakonskih odredbi. Obzirom da je u predmetnom postupku ključna ocjena usklađenosti bespravnog objekta sa planskim dokumentom, u praksi se susrećemo s nizom „graničnih“ slučajeva, gdje su osnovni parametri neznatno prekoračeni, te slučajeva u kojima je potrebno voditi računa na jednako postupanje u bitno istim ili sličnim slučajevima.
Nedoumice oko primjene zakonskih odredbi rješavane su na način da se tražilo tumačenje Ministarstva održivog razvoja i turizma, a potrebno je istaći i komunikaciju sa Zajednicom opština oko predloga izmjena i dopuna Zakona.

Sada se vidi koliko nedostaju adekvatni programi, softveri za vođenje dokumentacione osnove o prostoru, koje je Sekretarijat za uređenje prostora i izgradnju objekata tražio da se nabavi, kontinuirano u zadnje tri godine, jer nije u mogučnosti na adekvatan način voditi dokumentacionu osnovu, monitorig, praćenje stanja u prostoru i očekujući sve nove aktivnosti u postupku legalizacije. Posjedovanje adekvatnog programa u koji bi bili unešeni svi planski dokumenti i sve evidencije koje se vode omogučilo bi se svim organima koji učestvuju u postupku legalizacije, kao i u svim drugim poslovima iz svoje nadležnosti da koriste podatke iz iste baze, umjesto što se gubi vrijeme na dopisivanje između organa, izdavanje, potvrda, uvjerenja, izvoda itd. Problem će se posebno istaknuti kad dođe vrijeme za sumiranje podataka značajnih za proceduru legalizacije koje slijede (orto foto snimak, lista bespravnih objekata itd).

Posebno je potrebno napomenuti kadrovske potencijale postupajućeg organa. Na poslovima legalizacije bespravnih objekata angažovana su tri službenika tehničke struke, jedan pravnik i jedan pripravnik, koji obavljaju i druge poslove iz nadležnosti organa, a ne samo legalizacije. Imajući u vidu prednje izloženo evidentno je da je potrebno kadrovski ojačati organ u dijelu obavljanja pravnih poslova. Postupak legalizacije je upravni postupak, procedura koja traje i koju nije moguće ispratiti na adekvatan način sa postojećom kadrovskom strukturom.

Na tempo rješavanja predmeta značajno utiče i duga procedura u katastru nepokretnosti oko ovjere i provođenja elaborata.

U konačnom, više činilaca koji su uzročno posljedično povezani, dovode do opšte slike tromosti procedure i odugovlačenja postupaka. Za očekivati je da će se jačanjem kadrovskih potencijala te tehničkih mogućnosti, ubrzati rad u ovoj službi.

BROJ PODNIJETIH ZAHTJEVA PO VRSTAMA				
Stambeni objekti	Poslovni objekti	Stamb - posl. objekti	Ostalo	Nije navedeno na zahtjevu
1552	50	65	270	34
UKUPNO: 1971				

BROJ PODNIJETIH ZAHTJEVA NAKON ISTEKA ROKA				
Stambeni objekti	Poslovni objekti	Stamb - posl. objekti	Ostalo	Nije navedeno na zahtjevu
92	1	2	20	3
UKUPNO: 118				

Broj donijetih rješenja o legalizaciji			Postupak obustavljen			
Stambeni objekti	Poslovni objekti	Stambeno - poslovni objekti	Stambeni objekti	Poslovni objekti	Stambeno - poslovni objekti	Ostalo
1	1	1	7	0	0	1
UKUPNO: 1			UKUPNO: 8			

Broj donijetih rješenja o prekidu postupka		
Prekid do donošenja plana generalne regulacije	Prekid do usvajanja planskog dokumenta	Prekid do rješavanja imovovinsko pravnih odnosa
95	6	3
UKUPNO: 104		

Broj predmeta u kojima je upućen poziv za legalizaciju objekta koji je izgrađen u skaldu sa važećim planskim dokumentom				Broj zahtjeva u kojim je tražena ispravka podneska				
Stambeni objekti	Poslovni objekti	Stambeno poslovni objekti	Pomoćni	Stambeni objekti	Poslovni objekti	Stambeno poslovni objekti	Ostalo	Nije navedeno na zahtjevu
60	2	1	3	668	20	28	142	18
UKUPNO: 66				UKUPNO: 876				

V ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

1. ZAHTJEVI ZA IZMJENU PLANSKOG DOKUMENTA

U toku ove godine podnešeno je jedanaest (16) zahtjeva, koji su registrovani kao iskazane potrebe korisnika prostora za promjene u prostoru.

Tri (3) zahtjeva su se odnosila na izmjenu namjene u PUP-u i to prenamjenu iz zelene površine u zonu izgradnje, stanovanje.

Jedna (1) peticija građana da se preko potoka Rosino napravi saobraćajnica (DUP Gornji Kalimanj)

Devet (10) zahtjeva se odnosilo na iznjene DUP-ova (Seljanovo, Župa-Češljar, Mažina i Krašići) radi povećanja indeksa izgrađenosti, spratnosti, pristupa do parcela, izgradnja garaža i drugačijih parcelacija.

Jedan (1) zahtjev u UP Donja Lastva za povećanje spratnosti.

Jedan (1) zahtjev u DSL Sektor 29 Krašići zahtjev da umjesto turističke vile bude planiran hotel visoke kategorije.

Sekretarijat za uređenje prostora i izgradnju objekata više nije nadležan da vrši bilo kakave izmjene planskih dokumenata, nego samo da ih sprovodi na način kako je to Planom i Zakonom regulisano. Po novom Zakonu o planiranju prostora i izgradnji objekata kompletna nadležnost za izradu planskih dokumenata i to Prostorni plan Crne Gore i Plan generalne regulacije Crne Gore, je u Ministarstvu, a donosi ih Skupština Crne Gore.

2. ZAHTJEVI ZA UKLAPANJE BESPRAVNO SAGRAĐENIH OBJEKATA U PLANSKI DOKUMENT

Kroz izradu kompletne planske dokumentacije PUP, DUP-ova i UP-ova svi objekti u prostoru tretirani su kroz različite urbanističko tehničke uslove i u njima nema stambenih objekata koji su planirani za rušenje, osim u DUP-u Krašići četiri objekta, jer su na trasi planiranih saobraćajnica. Za sve objekte mogu se dobiti određeni UTU i isti se mogu u cjelosti ili djelimično legalizovati.

Zbog infrastrukturnih objekata, naročito saobraćajnica u svim planskim dokumentima planirano je rušenje pomoćnih objekata.

VI PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

Veliki broj donošenih urbanističkih planova nije dovoljno da se obezbjedi uređenje grada planiranog i željenog nivoa. Neophodna je odgovarajuća zemljišna politika, kako bi se omogućilo profesionalno planiranje i kasnije sprovođenje planova. U uslovima poštovanja privatne svojine u zamjenu za nekadašnju društvenu, potrebno je obezbijediti realne izvore finansiranja ovakvih površina, odnosno obeštećenja vlasnika zemljišta. Potpuno komunalno opremanje grada i uređenja javnih površina i sadržaja takođe mora biti obezbjeđeno odgovarajućom zemljišnom politikom i odgovarajućim upravljanjem Grada, a u skladu sa važećim planskim dokumentom.

Donošenjem Odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta uvedena je manja olakšica, odnosno omogućeno je plaćanje na rate, pa se očekuje da vlasnici zemljišta više investiraju u izgradnju objekata.

Potrebno je više raditi na edukaciji građana, naročito omladine, kako da aktivno učestvuju u donošenju planskih dokumenata, odluka i konkretnim aktivnostima u svojoj zajednici utiču na životnu sredinu i prostor učine boljim, zdravijim i kvalitetnijim za življenje. Za sve te aktivnosti neophodno je imati i aktivne Mjesne zajednice.

ANEX 22
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2018.GODINI
ZA OPŠTINU TUZI

I UVOD

Osnov za podnošenje ovog Izvještaja sadržan je u odredbama člana 14 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“, br.64/17, 44/18, 63/18), kojim je propisana dužnost Ministarstva održivog razvoja i turizma da, jednom godišnje, Vladi Crne Gore dostavi Izvještaj o stanju uređenja prostora na usvajanje. Sastavni dio izvještaja su i informacije koje se odnose na lokalne samouprave za što je informacije dužan da obezbijedi organ nadležan za navedeno.

1. Sadržina izvještaja

Navedeno je da je izrada Izvještaja o stanju uređenja prostora u nadležnosti Sekretarijata za planiranje i uredjenje prostora, komunalne poslove, saobraćaj, imovinu i zaštitu životne sredine. Podatke za izvještaj su dostavili i svi drugi organi lokalne uprave Glavnog Grada Podgorice, kao i lokalna preduzeća i ustanove.

U skladu sa Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata i Uputstvom o bližem sadržaju izvještaja o stanju uređenja prostora lokalne samouprave, izvještaj sadrži sledeća poglavlja:

1. Analiza sprovođenja planskih dokumenata
2. Sprovedene mjere i njihov uticaj na upravljanje prostorom i njegovu zaštitu
3. Podaci o izgrađenim objektima uključujući i objekte izgrađene suprotno zakonu
4. Zahtjevi korisnika prostora
5. Predlog mjera za unapređenje politike uređenja prostora

2. Realizacija obaveza i aktivnosti po osnovu izvještaja za prethodnu godinu

Prema Izvještaju o stanju uređenja prostora Glavnog grada za 2016. godinu donesen je Program Uređenja prostora Glavnog grada za 2017. godinu te su u skladu sa istim tekle aktivnosti u ovom izvještajnom periodu.
Izvještaj o stanju uređenja prostora Glavnog grada za 2017.godinu, shodno predlogu mjera iz izvještaja od prethodne godine, kao i shodno Programu uređenja prostora Glavnog grada za ovu godinu, kao prioritetni zadata je prepoznao aktivnosti na izradi planske dokumentacije, prema smjernicama iz PUP-a.

PUP-om Glavnog grada, odnosno Generalnim urbanističkim rješenjem Tuzi je istaknut značaj definisanja namjene prostornih jedinica kao i značaj glavne saobraćajne infrastrukture sa akcentom na režim planiranja detaljnih urbanističkih planova.

GUR Tuzi je osnovni razvojni dokument Opštine u okviru Glavnog grada - Tuzi kojim su date smjernice i mjere za realizaciju plana: smjernice etapnog razvoja, smjernice za prostornu organizaciju i izradu detaljnih urbanističkih planova (DUP), urbanističkih projekata (UP) i lokalnih studija lokacije (LSL), smjernice za izgradnju na područjima za koja se ne predviđa donošenje detaljnog urbanističkog plana, urbanističkog projekta ili lokalne studije lokacije i definisane smjernice za gradnju na područjima za koja se ne predviđa izrada planova detaljne razrade.
Pri tome GUR Tuzi daje usmjerenja za ravnomjerniji teritorijalni razvoj, racionalnu organizaciju, rezervaciju i zaštitu prostora, unaprjeđenje kvaliteta življenja, povećanje dostupnosti disperzne mreže naselja, ravnomjerniji socioekonomski razvoj, a posebno razvoj ruralnog područja i obezbjeđenje uslova za uređenje i izgradnju prostora i naselja.

- U toku 2017.godine ugovoren je Glavni projekat rekonstrukcije puta Mataguži – Tuzi, od stadiona Trešnjice do raskrsnice u Tuzima, dobijeni su urbanističko-tehnički uslovi Glavnog projekta sportske dvorane na UP50 u zahvatu LSL “Tuzi-dio planske zone 19”.

- Akcentovana je putna infrastruktura za koju je, u saradnji sa društvom Putevi, za investicije u ovom polju izdvojeno oko 665 hiljada eura, za više od 16 km putne infrastructure. Navedenu vrijednost čine i sledeći projekti: rekonstrukcija puta Vuksanljekaj – Dušići, rekonstrukcija puta Sukuruć – Vranj, izgradnja puta Fundina – Koći, proboj putnog pravca Dinoša – Pikalje kao i tamponiranje putnog pravca Kodrabudan – Skadarsko jezero,. Za tekuće održavanje putne infrastrukture je izdvojeno 150 hiljada eura, dok je preko 16 i po hiljada eura opredijeljeno za trotoar u Milješu, dužine 470 metara. Moram napomenuti, da je izgrađen put Fundina – Zatrijebač, a sredstva za realizaciju ovog projekta izdvojena su iz budžeta Glavnog grada dakle 1,3 miliona eura dok je oko milion eura obezbijedila naša dijaspora.
- Bitna aktivnost za Opštinu u okviru Glavnog grada - Tuzi se odnosi na hidrotehničku infrastrukturu koja je i ove godine, u saradnji sa društvom Vodovod i kanalizacija, realizovala projekte u mnogim naseljima na teritoriji Opštine. Ukupna vrijednost ovih projekata, u periodu od januara do decembra 2017. godine, iznosila je 416 hiljada eura za 24 km vodovodne mreže. Izdvojićemo projekte izgradnje vodovoda na Karabuškom polju (II faza) u vrijednosti od preko 275 hiljada eura, izgradnja vodovoda Hoti (II faza), zatim, rekonstrukcija vodovodne mreže duž saobraćajnice Tuzi – Mataguži kao i rekonstrukcija sekundarne vodovodne mreže i prespajanje potrošača na cjelokupnoj teritoriji opštine Tuzi u naseljima Kuće Rakića, Vladne, Vitoja, Podhum, Dušići, Vuksanlekići...
- Za postavljanje i izgradnju javne rasvjete na teritoriji Opština u okviru Glavnog grada - Tuzi opredijeljena su sredstva u vrijednosti od 135 hiljada eura što je realizovano u potpunosti. U saradnji sa društvom Komunalne usluge, postavljeno je 230 svjetiljki i 102 stuba.
- Agencija za stanovanje Podgorica je realizovala projekte ukupne vrijednosti od oko 20 hiljada eura a odnose se, uglavnom, na aktivnosti isporuke i izgradnje mobilijara za sportske poligone na teritoriji Opštine u okviru Glavnog grada – Tuzi.
- Kada govorimo o saradnji sa društvom Čistoća, aktivnosti su realizovane za ukupan iznos od gotovo 160 hiljada eura, a odnose se na sakupljeni i odvezeni otpad sa javnih površina, sanaciju neuređenih odlagališta otpada, postavljanje kontejnera na novim lokacijama kao i na zaštitu od ponovne devastacije uz obalu rijeke Cijevne.
- Aktivnosti Opštine i društva Zelenilo čine vrijednost od oko 22 hiljade eura, a osim redovnih aktivnosti ovog društva, izvedena je investiciona aktivnost ispred Doma zdravlja vrijednost od preko 5 hiljada eura.
- Planska dokumentacija Opštine u okviru Glavnog grada – Tuzi čija je izrada u toku uključuje DUP "Tuzi ". Zatim tu je tehnička dokumentacija koja je završena a odnosi se na Glavni projekat rekonstrukcije ulice u naselju Dinoša. U toku je izrada: Glavnog projekta mosta na rijeci Cijevni sa prilaznim saobraćajnicama, Glavnog projekta kružnog toka Hoti-Božaj-Mataguži kao i Glavnog projekta rekonstrukcije puta Podgorica – Tuzi sa bulevarom.
- Na kraju važno je napomenuti da na dnevnom redu 25 sjednice Glavnog grada Podgorica, nalazi Odluka o proglašenju spomenika prirode “Kanjon Cijevne”, koja će sigurni smo biti usvojena, te će se isplatiti dugogodišnji napori opštine u ovom pogledu.

II ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

1. Organizacija, korišćenje i namjena prostora po planskim dokumentima lokalne samouprave

Pod planiranjem prostora podrazumijeva se utvrđivanje namjene i korišćenja prostora donošenjem prostornih i urbanističkih planova kao i praćenje njihovog ostvarivanja.

Prostor Opštine u okviru Glavnog grada - Tuzi, planiran je PUP-om Glavnog grada, po hijerarhiji najvažniji lokalni planski dokument.

Svi ostali lokalni planski dokumenti su planovi nižeg reda (DUP, UP i LSL), izrađuju se u skladu sa smjernicama iz PUP-a i detaljno razrađuju uslove gradnje i uređenja pojedinih zahvata u prostoru naročito u odnosu na njihovu namjenu, položaj, veličinu, opšte smjernice, oblikovanja i način priključivanja na javnu, komunalnu i drugu infrastrukturu te određuju mjere za zaštitu prirodnih i drugih vrijednosti propisanih Zakonom.

Prostorni plan Glavnog Grada Podgorice donesen je 2014. godine i važi do 2025. godine (Ugovor br. 01-031/10-3604 od 03.06.2010).
Osnova za pripremu PUP-a Glavnog grada Podgorica su planski dokumenti i strategije usvojene na državnom, regionalnom i nivou Glavnog grada, kao i na nivou pojedinih sektora te studije rađene za potrebe ovog dokumenta: bazna studija životne sredine, bazna studija zemljišne politike, strategija socioekonomskog razvoja i bazna studija saobraćaja, koje predstavljaju sastavni dio dokumentacije ovog plana.

Površina Glavnog grada po dosadašnjim podacima iznosi 1441 km2 i dobijena je iz dosadašnjih analognih formi karata. Ovim planom prvi put se digitalizuju grafičke karte, tako da dobijeni podaci o površini se razlikuju i površina Glavnog grada iznosi 1508 km2.
Termin GUR će se koristiti za plansko stanje. Grafički dio Nacrta PUP-a ima dva atlasa. Atlas 1 sadrži ukupno 31 kartu razmjere 1:50.000, 1:25.000, 1:10.000 i 1:5.000. Atlas 2 sadrži ukupno 13 karata razmjere 1:200.000, 1:50.000, 1:25.000 i 1:10.000.

Od postojeće planske dokumentacije koja je usvojena prije PUP-a Glavnog Grada koji je donošen 2014.godine a tiče se teritorije Opštine Tuzi su :

- LSL "Pijaca" – katastarska parcela 2315/4 u Tuzima, Decembar 2011.godine, obuhvata površinu 26.14ha.
- LSL "Tuzi – dio planske zone 19" , Jul 2013.godine, obuhvata površinu 19.1ha.

Osnovni zadaci izrade napomenutih LSL-a u Tuzima je da se analizira dosadašnje stanje izgrađenosti i planiranja, ovijeni stepen i kvalitet realizacije i da pokuša da na neizgrađenim prostorima uvedu programski sadržaji vezane za potencijalne investitore, a u skladu sa osnovnim zadatkom-programom za ove zone.

Nakon donošenja Pup-a Glavnog Grada Podgorice, 2014 godine, uspotavljen je režim planiranja prostora unutra granicama Generalnog urbanističkog rješenja Tuzi. Od planova koji su usvojeni za ovaj period su:

- Detaljni urbanistički plan "Šipčanička gora 1" , april 2015.godine, obuhvata površinu 16.45ha

- Detaljni urbanistički plan "Karabuško polje", decembar 2016.godine, obuhvata površinu 155.92ha

2. Realizacija Programa uređenja prostora

U izvještajnom periodu iz oblasti razvoja infrastrukture realizovane su sledeće aktivnosti:

PREGLED IZVEDENIH RADOVA OPŠTINA "TUZI"
u periodu od 01.01.2017.godine

	LOKACIJA	DUŽINA	ŠIRINA	VRIJEDNOST
		OPREDIJELJENA SREDSTVA		30,000.00
58/16.02.	Izgradnja puta Fundina - Koči	470.00	2.90	25,494.06
		OSTALO ZA FAKTURISANJE		4,505.94
		OPREDIJELJENA SREDSTVA		60,000.00
105/28.02.	rekonstrukcija puta Vuksanljekaj-Dušići 1700m	1700.00	proširenje	58,227.83
		OSTALO ZA FAKTURISANJE		1,772.17
		OPREDIJELJENA SREDSTVA		30,000.00
106/28.02.	rekonstrukcija puta u Sukuruču	930.00	1.25	25,481.24
		OSTALO ZA FAKTURISANJE		4,518.76
		OPREDIJELJENA SREDSTVA		30,000.00
151/15.03.	Opština Tuzi,Vuksanlekići (sportski poligon)	622.45m²		13,803.67
		OSTALO ZA FAKTURISANJE		16,196.33
		OPREDIJELJENA SREDSTVA		20,000.00
400/07.07.	Kotrabudan prema Skadarskom jezeru (TAMPON)	1,600.00	4.00	18,384.00
		OSTALO ZA FAKTURISANJE		1,616.00
		OPREDIJELJENA SREDSTVA		100,000.00
362/22.06.	Dinoša-Pikalja (proboj puta)			39,938.20
		OSTALO ZA FAKTURISANJE		60,061.80
	Investiciono održavanje Tuzi	OPREDIJELJENA SREDSTVA		300,000.00
230/24.04.	Opština Tuzi,Šipčanik (krak lijevo)	357.00	2.80	15,727.63
231/24.04.	M.Z.Tuzi, Šipčanik - produžetak prema mostu	160.00	2.80	7,086.40
232/24.04.	M.Z.Tuzi, Šipčanik (krak desno)	170.00	2.80	7,504.52
239/26.04.	Opština Tuzi, Kuće Rakića (uz obalu Cijevne)	254.00	4.00	15,794.60
246/28.04.	Opština Tuzi, M.Z.Vranj (kod male piste)	250.00	2.80	11,195.24
247/28.04.	M.Z. Tuzi, (preko puta Troje)	100.00	2.80	4,464.40
248/28.04.	M.Z.Tuzi, Šipčanik - (kod male piste)	100.00	3.50	5,622.40
249/28.04.	Opština Tuzi, M.Z.Milješ (kod Ruele prema njivi) TAMP.	850.00	3.20	9,248.10
263/11.05.	M.Z.Milješ, Gornji Milješ	100.00	3.00	4,723.24
264/11.05.	M.Z.Milješ, iza džamije	150.00	3.00	7,458.24
278/17.05.	Omerbožovići (krak lijevo od stadiona do kapije M.Z.)	320.00	3.00	15,088.88
279/17.05.	Dušići	270.00	3.00	12,766.20
280/17.05.	M.Z.Milješ, Donji Milješ krak IV	100.00	3.00	4,668.48
281/17.05.	M.Z.Sukuruć, krakovi od 120m, 70m	190.00	3.00	9,064.36
290/18.05.	Vuksanlekići-Dušići (TAMPONIRANJE)	700.00	3.00	10,320.00
297/25.05.	M.Z. Tuzi, kod Gimnazije - krak lijevo	100.00	3.00	4,751.56
329/02.06.	Omerbožovići (M.Z.Dinoša-krak I, krak II)	200.00	3.00	10,404.96
339/05.06.	M.Z.Dinoša	555.00	3.00	25,745.10
340/05.06.	M.Z.Dinoša I	480.00	3.00	22,675.80
341/05.06.	M.Z.Hoti	350.00	2.60	14,340.68
342/05.06.	Tuzi-Podhum	400.00	3.00	18,914.20
343/06.06.	M.Z.Tuzi, Milješ-Rogami	500.00	3.00	18,338.40
397/07.07.	Dinoša prema Karauli (asfalterski radovi)	217.40	3.40	10,273.83
461/28.08.	Tuzi-Dvorišni dio Gimnayije 25 Maj			5,649.00
				271,826.22
		OSTALO ZA FAKTURISANJE		28,173.78

Planska i tehnička dokumentacija

DUP "Tuzi centar"
U toku novembra 2017.godine završen je nacrt detaljnog urbanističkog plana "Tuzi centar" koji je predat Ministarstvu održivoj razvoja i turizma na saglasnost. Obradjivač plana je konzorcijum Winsoft d.o.o. i CAU d.o.o. Ukupna vrijednost za izradu pomenute planske dokumentacije je 25.000e.

Glavni projekat mosta regulacije korita rijeke Rujele, od Miljeških izvora do naselja Vuksanljekići
Izrada Glavnog projekta je ugovorena 06.07.2016.godine sa preduzećem "Civil engineer" na iznos 48.900,0€. Za predmetni Glavni projekat je odabran revident –preduzeće "Institut za istraživanje i razvoj u oblasti zaštite na radu". Nakon više upućen urgencija projektantu, kompletan Glavni projekat je predat 20.09.2017.godine na reviziju. Glavni projekat je u završnoj fazi revizije i isti će biti predat Investitoru u ugovorenom broju primjeraka.

Idejno rješenje i Glavni projekat rekonstrukcije ulice u naselju Dinoša (od prodavnice uz lokalni put kraj rijeke Cijevne do Džamije)

Izrada Glavnog projekta je ugovorena 21.10.2016.godine sa preduzećem "BMR Baošić" na iznos 7.199,0€. Glavni projekat je završen i pozitivno revidovan u toku 2017.godine. Nakon rješavanja imovinsko-pravnih odnosa steći će se uslovi za prijavu građenja.

Izrada planske dokumentacije za koju je Odluka o izradi donijeta u prethodnom periodu:

- DUP "Tuzi 2"
- DUP "Tuzi 3"
- DUP "Šipčanička gora"
- LSL "Servisno - skladišna zona uz jugoistočnu obilaznicu

Tehnička dokumentacija za saobraćajnice i ostale objekte
Ugovorena izrada

- Glavni projekat kružnog toka na raskrsnici Hoti – Božaj – Mataguži, kod Katoličke crkve u Tuzima
- Idejno rješenje I Glavni projekat mosta preko rijeke Cijevne u naselju Dinoša pristupnim saobraćajnicama
- Glavni projekat regulacije korita rijeke Rujele od Miljeških izvora do naselja Vuksanlekići i izgradnje pješačke staze od mosta kod Katoličke crkve do Šipčaničke gore
- Glavni projekat rekonstrukcije ulice u naselju Dinoša od prodavnice uz lokalni put do Džamije

Izrada tehničke dokumentacije čija se izrada planira u 2017.godini

- Izrada Glavnog projekta za izgradnju puta tipa zaobilaznice od puta Podgorica - Tuzi pored "Plantaže 13. jul" do velike piste
- Izrada Glavnog projekta za izgradnju sportske dvorane - Tuzi
- Glavni projekat rekonstrukcije saobraćajnice Tuzi – Hoti (od raskrsnice u Tuzima do mosta na rijeci Rujela)

- Glavni projekat pristupne saobraćajnice kod stadiona “Dečić”
- Izrada Glavnog projekta rekonstrukcije saobraćajnice od Trešnjice do Tuzi

Od planiranih radova za 2017.godinu Opštine u okviru Glavnog grada-Tuzi, a tiču se putne infrastrukture su:

- Rekonstrukcija raskrsnice magistralnog puta Tuzi - Božaj, lokalnog puta Tuzi - Golubovci i nekategorisanog puta u Tuzima u iznosu od 300.000e.
- Izgradnja ulice od prodavnice uz lokalni put kraj rijeke Cijevne do džamije u Dinoši, Tuzi u iznosu od 150.000 e.
- Izgradnja mosta preko rijeke Cijevne u Dinoši, Tuzi u iznosu od 100.000e.
- Izgradnja puta Dinoša-Pikalja-Zatrijebač u inznosu od 100.000e.

Iz oblasti **vodosnabdijevanja** u saradnji sa društvom Vodovod i kanalizacija, realizovala projekte u mnogim naseljima na teritoriji Opštine. Ukupna vrijednost ovih projekata, u periodu od januara do decembra 2017. godine, iznosila je 416 hiljada eura za 24 km vodovodne mreže. Izgradnje vodovoda na Karabuškom polju (II faza) u vrijednosti od preko 275 hiljada eura, izgradnja vodovoda Hoti (II faza) u iznosu oko 50.000 eura, zatim, rekonstrukcija vodovodne mreže duž saobraćajnice Tuzi – Mataguži kao i rekonstrukcija sekundarne vodovodne mreže i prespajanje potrošača na cjelokupnoj teritoriji opštine Tuzi u naseljima Kuće Rakića, Vladne, Vitoja, Podhum,Dušići,Vuksanlekići.

3. Sintezna karta

Sintezni prikaz granica važećih planskih dokumenata opštine u okviru Glavnog grada Tuzi, odnosno sintezna karta, nalazi se u prilogu:

- granice Prostorno urbanističkog plana Glavnog grada Podgorice,
- granice Generalnog urbanističkog rješenja Tuzi
- granice Detaljnog urbanističkog plana „Karabuško Polje”,
- granice Detaljnog urbanističkog plana „Šipčanička gora 1“,
- granice Lokalne studije lokacije „Pijaca “ ,katastarska parcela 2315/4 u Tuzima,
- granice Lokalne studije lokacije „Tuzi - dio planske zone 19“,
- granice Detaljnog urbanističkog plana „Tuzi centar“,
- granice Detaljnog urbanističkog plana „Tuzi 2“,
- granice Detaljnog urbanističkog plana „Tuzi 3“,
- granice Detaljnog urbanističkog plana „Kuće Rakića“,
- granice Lokalne studije lokacije „Servisno skladišna zona uz jugoistočnu obilaznicu“,

KOLAŠIN
DANILOVGRAD
CETINJE
BAR
Odluka o Prostornom urbanističkom planu
Glavnog grada - Podgorica
br.01-030/14-25
Podgorica, 25.02.2014. godine
Predsjednik Skupštine Glavnog grada
Slobodan Stojanović
LEGENDA
Državna granica
Opštinska granica
Granica PUP
Gradska opština (Golubovci, Tuzi)
Granica KO
Granica naselja
Jezera
Mreža naselja
Centar državnog značaja
Centar opštinskog značaja
Značajni lokalni centar
Lokalni centar
Centar naselja

LEGENDA:
Granica GUP
Granica DUP
Granica LSL
PLANIRANI REZIMI UREĐENJA PROSTORA
1 DUP Tuzi - Centar
2 DUP Karabulko polje
3 DUP Šipčanička gora
4 DUP Tuzi 2
5 DUP Tuzi 3
POSTOJEĆI REZIMI UREĐENJA PROSTORA
A LSL Pijaca
B LSL Tuzi - dio planske zone 19
Odluka o Prostorno urbanističkom planu
Glavnog grada - Podgorice
Br.01-030/14-25
Podgorica, 25.02.2014. godine
Predsjednik Skupštine Glavnog grada
Slobodan Stojanović
Tuzi
Donji Vrijeci
Gornji Vrijeci
Dukio
Vukasanjevaj

	x	y
1	6607485.20	4695595.64
2	6607539.61	4695556.71
3	6607571.13	4695529.54
4	6607604.91	4695493.27
5	6607663.31	4695418.04
6	6607766.63	4695248.55
7	6607993.26	4694884.47
8	6608061.06	4694781.53
9	6608142.26	4694671.72
10	6608318.32	4694466.34
11	6608634.56	4694111.53
12	6609152.38	4693531.72
13	6608596.70	4693464.94
14	6608582.42	4693461.85
15	6607816.03	4693380.38
16	6607743.66	4693744.87
17	6607722.98	4693919.68
18	6607724.95	4693933.46
19	6607732.66	4693950.81
20	6607970.57	4694275.50
21	6607070.19	4695273.03
22	6607100.90	4695313.93
23	6607359.36	4695511.12

Y=6609216.62 X=4693471.81
Y=6609316.84 X=4693373.97
Y=6609450.22 X=4693257.78
Y=6609642.36 X=4693111.92
Y=6609806.85 X=4693003.04
Y=6609395.87 X=4692829.68
Y=6609384.60 X=4692846.81

Y=6609297.96 X=4692992.89
Y=6609242.05 X=4693121.24
Y=6609241.43 X=4693200.26
Y=6609204.66 X=4693321.30
Y=6609212.24 X=4693354.15
Y=6609208.15 X=4693443.98

LSL "Pijaca

koordinate granice zahvata

X=6609904.797	Y=4691956.711
X=6609930.742	Y=4691946.582
X=6609908.001	Y=4691845.780
X=6609916.386	Y=4691765.085
X=6609721.197	Y=4691705.594
X=6609709.905	Y=4691776.448
X=6609798.964	Y=4691811.278
X=6609793.036	Y=4691830.601
X=6609805.473	Y=4691835.053
X=6609802.429	Y=4691843.545
X=6609809.401	Y=4691874.582
X=6609904.797	Y=4691956.711

granica LSL "Tuzi"

Odluka o Lokalnoj studiji lokacije "Pijaca" -kat. parcela 2315/4 u Tuzima
Br.01-030/11-1322
Podgorica, 01.12.2011 godine

Predsjednik Skupštine Glavnog grada
Slobodan Stojanović

koordinate granice zahvata

1 6609809.40 4691874.58	20 6609483.46 4691508.78
2 6609793.52 4691857.01	21 6609471.60 4691449.58
3 6609775.06 4691851.93	22 6609463.35 4691424.41
4 6609745.05 4691834.81	23 6609473.46 4691421.58
5 6609687.75 4691809.65	24 6609456.84 4691383.98
6 6609644.02 4691781.50	25 6609483.06 4691367.28
7 6609608.94 4691761.86	26 6609480.36 4691363.88
8 6609559.58 4691735.33	27 6609527.66 4691345.50
9 6609541.01 4691725.35	28 6609532.27 4691317.79
10 6609509.23 4691710.50	29 6609696.48 4691346.14
11 6609470.88 4691695.21	30 6609755.78 4691355.59
12 6609436.43 4691684.76	31 6609673.36 4691397.60
13 6609434.23 4691694.26	32 6609916.39 4691765.09
14 6609431.52 4691659.17	33 6609721.20 4691705.59
15 6609447.28 4691658.65	34 6609709.91 4691778.45
16 6609450.18 4691655.98	35 6609798.96 4691811.28
17 6609466.14 4691648.91	36 6609792.46 4691832.48
18 6609472.49 4691610.90	37 6609804.77 4691836.84
19 6609474.90 4691572.16	38 6609822.51 4691843.95
	39 6609805.72 4691858.24

Granica zahvata (površina 28,3 ha)
Granica katastarskih parcela
Oznake katastarskih parcela
Ogradle

LOKALNA STUDIJA LOKACIJE

TUZI - dio planske zone 19, Podgorica

- PREDLOG PLANA-

GEODETSKA PODLOGA

Sveska broj

Agencija za razvoj i kapitalna ulaganja Podgorica

Broj listova

01

Y	X
6609448.71	4692771.99
6609461.61	4692779.10
6609525.25	4692800.52
6609763.94	4692919.37
6609764.59	4692928.58
6609767.71	4692976.36
6609774.58	4693000.22
6610051.59	4692834.08
6610082.46	4692813.76
6610112.34	4692793.79
6610147.96	4692764.10
6610181.30	4692736.43
6610193.15	4692725.32
6610224.98	4692694.25
6610292.54	4692614.56
6610341.91	4692543.43
6610371.47	4692490.44
6610394.73	4692436.45
6610415.44	4692395.64
6610431.57	4692353.76
6610554.91	4691951.26
6610581.79	4691849.76
6610735.77	4691326.12
6610594.41	4691299.53

Y	X
6610453.06	4691272.93
6610008.78	4691190.27
6609939.18	4691165.20
6609895.89	4691158.80
6609896.62	4691153.86
6609558.53	4691102.69
6609521.13	4691348.03
6609480.49	4691363.76
6609482.22	4691366.25
6609456.90	4691383.65
6609457.83	4691388.18
6609472.44	4691421.78
6609463.56	4691425.38
6609479.72	4691478.32
6609484.10	4691506.26
6609474.72	4691572.42
6609470.89	4691628.25
6609473.27	4691639.32
6609472.29	4691645.29
6609447.76	4691656.71
6609431.56	4691659.23
6609434.40	4691664.04
6609436.33	4691683.70
6609287.47	4691638.99

Y	X
6609257.17	4691690.53
6609231.60	4691764.74
6609197.44	4691832.98
6609171.90	4691884.51
6609121.33	4691935.74
6609053.87	4691991.03
6609003.73	4692030.85
6608997.81	4692034.65
6608961.49	4692046.10
6608950.30	4692063.40
6608956.76	4692465.11
6609089.14	4692473.90
6609083.39	4692633.24
6609098.57	4692687.68
6609185.48	4692756.89
6609200.53	4692796.37
6609384.60	4692846.81
6609395.87	4692829.68
6609437.81	4692765.98
6609448.71	4692771.99
6609468.85	4692783.09
6609478.54	4692786.09

DUP "Karabuško polje"

DUP "Šipčanička gora"

DETALJNI URBANISTIČKI PLAN

"TUZI 2"

x	y	x	y	x	y
6609558.53	4691102.69	6608937.80	4692461.72	6608532.44	4692661.07
6609521.13	4691348.00	6608930.08	4692460.83	6608527.01	4692672.18
6609480.49	4691363.78	6608922.73	4692459.77	6608524.66	4692671.06
6609482.22	4691368.25	6608912.49	4692457.32	6608520.21	4692680.39
6609456.90	4691383.65	6608907.04	4692453.75	6608518.51	4692683.90
6609472.37	4691421.81	6608896.54	4692447.24	6608516.09	4692688.03
6609463.56	4691425.38	6608874.93	4692436.32	6608511.97	4692693.91
6609479.72	4691478.32	6608852.67	4692432.11	6608505.61	4692700.60
6609484.10	4691506.26	6608832.98	4692425.51	6608480.71	4692719.61
6609474.72	4691572.42	6608779.57	4692407.74	6608454.27	4692742.73
6609470.89	4691628.25	6608772.06	4692407.15	6608420.63	4692769.93
6609473.27	4691639.32	6608770.40	4692411.78	6608395.79	4692779.50
6609472.05	4691645.56	6608764.09	4692415.42	6608398.11	4692787.04
6609444.45	4691658.97	6608744.18	4692422.74	6608385.32	4692793.85
6609431.56	4691659.23	6608723.66	4692431.28	6608370.92	4692811.67
6609434.40	4691664.04	6608710.68	4692435.51	6608356.80	4692831.83
6609436.43	4691682.52	6608691.93	4692445.46	6608351.94	4692848.82
6609287.47	4691638.99	6608690.54	4692480.21	6608347.71	4692859.88
6609257.17	4691690.53	6608683.08	4692506.36	6608389.87	4692969.15
6609231.60	4691764.74	6608674.14	4692522.47	6608398.07	4692993.27
6609171.90	4691884.51	6608664.99	4692537.72	6608400.36	4693004.16
6609119.22	4691943.45	6608641.97	4692562.72	6608405.20	4693011.47
6609052.55	4691999.49	6608619.92	4692588.08	6608408.93	4693014.08
6609023.96	4692020.88	6608594.12	4692611.91	6608415.13	4693029.46
6608997.81	4692034.65	6608581.70	4692624.51	6608419.85	4693050.37
6608961.49	4692046.20	6608566.18	4692644.43	6608425.58	4693069.38
6608950.30	4692063.40	6608555.15	4692655.14	6608429.74	4693076.28
6608957.05	4692465.13	6608544.89	4692661.62	6608454.07	4693131.17
6608951.69	4692461.77	6608535.97	4692657.05	6608459.40	4693147.79

X	Y
6610923.95	4690885.06
6610908.29	4690906.63
6610849.72	4690990.20
6610836.90	4691024.23
6610817.30	4691068.18
6610796.86	4691124.75
6610767.42	4691150.40
6610764.76	4691229.85
6610735.77	4691326.12
6610453.06	4691272.93
6610249.65	4691235.11
6610008.78	4691190.27
6609996.81	4691185.96
6609939.18	4691165.20
6609895.89	4691156.80
6609896.62	4691153.86
6609930.06	4691025.98
6609939.85	4690922.84
6609959.53	4690819.70
6609979.42	4690716.56
6609999.20	4690613.42
6610018.99	4690510.28
6610038.77	4690407.14
6610058.56	4690304.00
6610078.30	4690200.86
6610098.13	4690097.72
6610117.92	4689994.58
6610137.70	4689891.44
6610157.49	4689788.30

X	Y
6610177.27	4689685.16
6610197.06	4689582.02
6610200.95	4689562.22
6610205.78	4689536.55
6610216.84	4689478.98
6610306.13	4689489.73
6610330.44	4689492.69
6610336.03	4689493.37
6610444.04	4689506.50
6610449.77	4689507.19
6610459.69	4689508.40
6610862.89	4689540.51
6610868.86	4689637.58
6611064.92	4689695.22
6611086.02	4689736.60
6611108.03	4689779.36
6611123.20	4689806.35
6611154.99	4689865.85
6611185.24	4689921.70
6611206.03	4689965.84
6611221.03	4690003.91
6611236.52	4690059.88
6611243.01	4690093.67

X	Y
6611246.15	4690117.67
6611248.60	4690151.79
6611250.08	4690177.36
6611248.70	4690210.27
6611243.90	4690244.49
6611239.83	4690271.13
6611234.62	4690294.79
6611228.06	4690321.07
6611218.33	4690349.08
6611208.15	4690375.67
6611186.60	4690425.13
6611172.23	4690453.83
6611147.12	4690502.84
6611133.32	4690528.41
6611118.29	4690556.30
6611090.69	4690614.63
6611059.77	4690675.16
6611030.75	4690726.65
6611006.78	4690765.71
6610968.46	4690820.36
6610947.74	4690851.01

X	Y	X	Y	X	Y
6607254.02	4695644.77	6605354.36	4693893.24	6606652.96	4695201.40
6607201.07	4695647.30	6605358.97	4693854.95	6606704.89	4695188.43
6607146.34	4695642.86	6605358.16	4693844.73	6606791.19	4695205.92
6607095.27	4695633.64	6605392.38	4693856.89	6606943.58	4695219.62
6607071.85	4695629.83	6605452.05	4693871.57	6607060.70	4695266.39
6607051.11	4695626.60	6605507.15	4693895.46	6607103.42	4695321.86
6605230.35	4695315.69	6605536.13	4693914.20	6607357.92	4695515.81
6605233.74	4695262.22	6605624.76	4693768.98	6607336.86	4695555.67
6605206.08	4695257.56	6605672.09	4693820.49	6607330.50	4695572.33
6605220.89	4695194.98	6605707.08	4693880.17	6607322.50	4695628.38
6605185.05	4695171.80	6605693.41	4693959.19	6607293.64	4695634.14
6605218.76	4694986.46	6605751.16	4694080.33	6607287.48	4695636.37
6605252.06	4694820.72	6605832.74	4694203.11	6607272.93	4695642.24
6605259.38	4694763.91	6605924.73	4694295.83	6607254.02	4695644.77
6605287.72	4694554.58	6605988.19	4694348.27		
6605288.78	4694478.12	6606043.73	4694419.09		
6605324.35	4694328.39	6606219.06	4694503.92		
6605324.06	4694295.40	6606371.36	4694612.58		
6605330.33	4694235.42	6606451.75	4694795.49		
6605340.37	4694139.34	6606456.22	4694942.71		
6605351.29	4694034.89	6606566.70	4695159.25		

Lokalna studija lokacije
SERVISNO SKLADIŠNA ZONA UZ JUGOISTOČNU OBILAZNICU

X	Y
6607422.02	4695760.33
6607299.99	4695854.36
6607486.71	4696115.86
6609040.15	4697731.03
6609321.39	4697591.50
6609111.08	4697294.55
6608776.43	4696932.12
6608303.28	4696493.70
6607998.37	4696234.77
6607647.31	4695928.04
6607422.02	4695760.33
6607299.99	4695854.36

4. Osnov korišćenja zemljišta

Kao što je to istaknuto u izvještajima iz ranijih godina, Zakonom o državnoj imovini („SL.list CG“ br.21/09 i 40/11) je uređeno korišćenje, upravljanje i raspolaganje stvarima i drugim dobrima koja pripadaju Crnoj Gori ili lokalnoj samoupravi.
Zemljište koje pripada opštini, a koje se nalazi van zahvata Generalnog urbanističkog plana Tuzi (sadašnjeg GUR-a), detaljnog urbanističkog plana, urbanističkih projekata i lokalnih studija lokacija, se nalazi u vlasništvu države kao i u vlasništvu Glavnog grada Podgorice.

5. Poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja i dr. – pregled

Teritorija Opštine u okviru Glavnog grada - Tuzi se prostire na površini od oko 25.701,87 ha, a sastoji se od 40 naselja. Graniči se sa Skadarskim jezerom sa južne strane, sa zapadne strane se graniči sa Opštine u okviru Glavnog grada - Golubovci, na sjeverozapadu se pruža do granice generalnog urbanistickog plana Podgorice, a na istoku do granice sa Albanijom.

Karakteristika podrucja Tuzi je i veliki prirast stanovništva u posljednjih 20-30 godina i intenzivnija gradnja koja negativno utice na bilans kvalitetnih poljoprivrednih površina i obradivog zemljišta. Tako je, usljed nedostatka detaljnih urbanističkih planova za ovo područje došlo do stvaranja naselja koja ne zadovoljavaju propise i standarde za kvalitetne uslove života.

Opština u okviru Glavnog grada - Tuzi se sastoji od dvije morfološke cjeline i to ravničarskog i brdskog dijela. Kao reljefne cjeline prepoznaju se brdske površine Korita sa nadmorskom visinom od 1.442 metra i Koštica. Dalje, istice se i brdo Kaženik sa visinom od 1.650 metara, brdo Bukovik sa visinom od 1.229 metara, brdo Suka sa visinom 1.212 metara i brdo Dečić sa nadmorskom visinom od oko 650 metara. Najjužnije brdo Opštine u okviru Glavnog grada - Tuzi je brdo Hum sa nadmorskom visinom od oko 274 metra. Na ravnicarskom djelu prostiru se brda koja ne postižu maksimalnu visinu preko 112 metara. Od ovih brda se prepoznaju: brdo Vranj, Kodra e Burgut (Ljekaj), brdo Šipčanik, brdo Rogame, brdo Mileša, itd.

Na samom jugu je zona Nacionalnog parka sa Skadarskim jezerom koje je područje svjetske baštine. Područje jezera koje pripada Crnoj Gori 1995. godine je prema odredbama Ramsarske konvencije upisano u spisak močvara od međunarodnog značaja kao izuzetno stanište ptica močvarica. Kroz teritoriju Opštine u okviru Glavnog grada - Tuzi protiče rijeka Cijevna u dužini od oko 30 km. Cijevna je proglašena spomenikom prirode od strane Skupštine Glavnog grada koja je i usvojila navedenu Studiju.

Na području Opštine u okviru Glavnog grada - Tuzi pojavljuje se veliki broj raznih tipova zemljišta. Zemljišta su uglavnom karbonatna i izdvajaju se organo-mineralna i tresetna zemljišta; aluvijalnakarbonatna;sedimentna i antropogena zemljišta - terra rossa; šumsko zemljište i dr.

Hidrografiju Opštine u okviru Glavnog grada - Tuzi, prije svega, karakteriše Skadarsko jezero, kao i rijeka Cijevna, ali i rječice Rujela, Riječina i druge. Pored navedenih, navešćemo još i izvorište ublizini Milješkog bunara, izvorište Krevenica pored sela Vuksanlekici, kao i karstička izvorištakoja se nalaze na brdovitim djelovima Tuzi i to izvorišta Traboin, Radeč (Arza), Radeč (Koštica), Korita (Korita). Brijegovi Skadarskog jezera poznati su po mnogo izvorišta kao što su:Vitoja, Ploča, Podhum.

Vodovodni sistem „Tuzi“ snabdijeva vodom Opštinu u okviru Glavnog grada - Tuzi. Vodu koristi iz kopanih bunara i to: 1 bunar u Tuzima, 3 bunara u Milješu, 1 u Dinoši i 1 bunar u Vuksanlekicima. Ukupni zahvatni kapaciteti ovih bunara iznose 130 l/s, a zavisno od potrošnje vrši se selektivno paljenje i gašenje pumpi, pa se vodosnabdijevanje GO Tuzi vrši sa 50 – 100 l/s. PS „Dinoša“ snabdijeva vodom selo Dinoša odvojeno od sistema Tuzi kao i iz rezervoara na Vranjskoj gori.

Na području Opštine u okviru Glavnog grada - Tuzi pojavljuju se mnogi klimatski kontrasti i na datom području možemo prepoznati određeni broj mikroklimata. U ravničarskom dijelu imamo pojavu aridnog klimata, naročito prisutnog u ljetnjim mjesecima, dok najviša područja karakteriše planinska klima sa pojavom snijega koji može dostići debljinu i do nekoliko metara.

Tuzi imaju karakter dosta zbijene urbane strukture čije su funkcionalne komunikacije razvojno ograničenje za savremene oblike života i razvoja. Stambena i druga seoska struktura formirana je u rasutom tipu – svako je gradio na svom posjedu.

Evidentni problemi koji otežavaju uslove života na ovom prostoru su:

- Problemi koji su nastali spontano u neorganizovanom i neplanskom korišcenju prostora
- Neracionalno širenje seoskih aglomerata na racun poljoprivrednih površina;
- Odvijanje procesa promjene namjene poljoprivrednog u gra_evinsko zemljište bez racionalnog razloga;
- Devastacija okruženja neracionalnom organizacijom naselja.
- Izražena disperzija gradnje u prostoru stvara sliku neartikulisanih i skoro haoticnih prostora.
- Problemi u saboraćajnoj mreži u najužem centru naselja Tuzi.

Namjena	Površina (ha)	%
Površina naselja	661.17	**2.75**
Površine i koridori ostale infrastrukture	13,16	**0.05**
Obradivo zemljište	5.350.21	**22.28**
Drugo poljoprivredno zemljište	1.223.90	**5.09**
Površine voda	61,03	**0.25**
Privredne šume	662,74	**2.76**
Zaštitne šume	4.366,53	**18.18**
Ostale površine	11.673,13	**48.61**
UKUPNO	**24.011,87**	**100**

Površina naselja cini oko 3% ukupne teritorije podrucja Gradske opštine, dok obradivo zemljište čini svega 22% teritorije. Drugo poljoprivredno zemljište iznosi oko 5% ukupne teritorije.

LEGENDA:
Granica Glavnog Grada Podgorice
Granica područja GO Tuzi
Građevinsko zemljište
Obradivo zemljište
Površine voda
Šumske površine
Zaštitne šume
Površine i koridori saobraćajne infrastrukture
Površine i koridori ostale infrastrukture
Ostale prirodne površine

6. Demografska kretanja

Prema podacima Zavoda za statistiku - Monstat, rezultati popisa iz 2011. godine pokazali su da broj stanovnika na teritoriji, tada naselja Tuzi a sada Opštine u okviru Glavnog grada – Tuzi, predstavlja 11.379 stanovnika. Na poslednjim lokalnim izborima koji su zakazani za mart 2019.godine, utvrđen je da u Tuzima ima 11.744 građana sa biračkim pravom, te nezvaničan podatak je da u Opštini u okviru Glavnog grada – Tuzi ima preko 15 hiljada stanovnika.

Što se tiče demografskih kretanja u Tuzima, može se konstatovati da se konstantno nastavlja trend kretanja stanovnika i unutrašnjih migracionih tokova u smislu porasta broja stanovnika. Takođe, može se konstatovati da se ljudi sele iz ruralnih naselja ka urbanim naseljima. Najveci dio je koncentrisan u naseljima Tuzi, Šipcanik, Gornji i Donji Milješ Bitno je napomenuti da Tuzi imaju veliku dijasporu koja je uglavnom naseljena u Americi a zatim i u ostalim zapadno-evropskim zemljama.

U Opštini u okviru Glavnog grada – Tuzi većinu čine Albanci, koji na nacionalnom nivou predstavljaju većinu. Osim njih, u Tuzima žive i Bošnjaci, Muslimani, Crnogorci i Romi. Osim crnogorskog jezika, u službenoj upotrebi je i albanski jezik u skladu sa Zakonom o manjinskim pravima i slobodama.

7. Sprovođenje podzakonskih akata

Propisane obaveze shodno Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Sl. list Crne Gore", br.64/17), su započete kada je i formalno-pravno nastala Opština u okviru Glavnog grada - Tuzi, u skladu sa izmjenjenim Zakonom o lokalnoj samoupravi i Zakona o Glavnom gradu.

U skladu sa Pravilnikom o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima („Sl. list CG“ broj 24/10 i 33/14), izrađuju se lokalni planski dokumenti.

Shodno odredbama Pravilnika o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom („Sl.list Crne Gore“, broj 48/13, 44/15), projektanti se pridržavaju istog, te su u tom pravcu većina objekata u javnoj upotrebi djelimično su prilagođeni licima smanjene pokretljivosti i licima sa invaliditetom.

Pravilnik o bližem sadržaju i načinu vođenja Registra tehničke dokumentacije i izvještaja o reviziji („Sl.list Crne Gore“, broj 56/14), takođe se primjenjuje.

Shodno Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata, lokalna uprava uređuje bliže uslove za postavljanje, građenje i uklanjanje pomoćnih objekata i montažnih objekata privremenog karaktera, te su u primjeni sledeće odluke:

Odluka o postavljanju odnosno građenju i uklanjanju pomoćnih objekata na teritoriji Glavnog grada Podgorica ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 34/16).

Odluka o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera na teritoriji Glavnog grada Podgorica ("Sl.list CG-opštinski propisi", br. 26/17).

Odluka o postavljanju, odnosno građenju i uklanjanju pristupnih rampi, liftova i sličnih objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom na teritoriji Glavnog grada Podgorica ("Sl.list CG - opštinski propisi", br. 34/16).

Donešen je Program uređenja prostora za 2018. godinu.

Uslovi, način, rokovi i postupak plaćanja naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte su određeni Odlukom o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte Opštine u okviru Glavnog grada - Tuzi („Sl. list CG - opštinski propisi“,br.22/18).

8. Izdati urbanističko tehnički uslovi, građevinske dozvole, upotrebne dozvole

Od strane Sekretarijata za urbanizam, komunalne, stambene poslove, saobraćaj i zaštitu životne sredine izdato je:

- 1urbanističko tehničkih uslova za izgradnju objekata,
- nema građevinskih dozvola,
- nema upotrebnih dozvola.

9. Privremeni objekti iz nadležnosti lokalne samouprave

Odlukom o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera na teritoriji Glavnog grada Podgorica ("Sl.list CG-opštinski propisi", br. 26/17),je propisan način, postupak i uslovi pod kojima se mogu postavljati i graditi privremeni objekti na području opštine Danilovgrad.

U skladu sa navedenom odlukom, Opština u okviru Glavnog grada-Tuzi i nadležni sekretarijat i je izdao sledeća rješenja:

- Podnešena su 43 zahtjeva za postavljanje privremenih objekata
- 9 rješenja za postavljanje ljetnjih bašti ispred ugostiteljskih objekata,
- Donešeno 1 rješenje za korišćenje zatvorene bašte u okviru ugostiteljskog objekta
- Donešeno 10 rješenja o postavljanju svjetlećih reklama
- Donešeno jedno rješenje o postavljanju pokretnog objekta-zabani park
- Donešeno jedno rješenje o postavljanju pokretnog objekta-konzervator za sladoled
- Donešeno jedno rješenje o postavljanju privremenog objekta tipa kiosk
- Donešeno 7 rješenja o privremenim objektima za obavljanje privrednih djelatnosti
- Donešeno 9 rješenja za korišćenje svjetlećih reklama na fasadama poslovnih objekata
- Donešeno 5 rješenja o odbijanju zahtjeva;
- Donešena 5 zaključaka o odbacivanju zahtjeva zbog nepotpune dokumentacije;

III SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

1. Mjere sprovedene u cilju podsticanja kvaliteta građenja i oblikovanja prostora

Prema PUP-u Glavnog grada Podgorice u značajnijim lokalnim centrima, kao što su Golubovci i Tuzi koji su urbana naselja, bice podstican razvoj odgovarajucih uslužnih i snabdjevackih funkcija, kao i stvaranje radnih mjesta za stanovništvo iz tog centra i ono iz njegovog okruženja. Znacajniji lokalni centar mora da omoguci pružanje
osnovnih obrazovnih, zdravstvenih i socijalnih usluga, kao i odgovarajuce sportske i kulturne aktivnosti. U znacajnijim lokalnim centrima, tako_e, treba podsticati razvoj tercijarnih i kvartarnih aktivnosti i zapošljavanje u razlicitim djelatnostima, s ciljem da se formira vlastita osnova privrednog rasta i razvoja. Lokalni centri su manja naselja sa najosnovnijim snabdijevanjem stanovništva u kojima se održava tradicionalni sistem naseljenosti seoskih podrucja.

Treba naglasiti da su mjere koje trebaju obezbijediti kvalitet građenja i oblikovanja prostora sadržane u smjernicama za izradu detaljnih planova koje su obrađene kroz PUP Glavnog grada Podgorice, kao i kroz sadržaj svakog DUP-a, pojedinačno.

Kvalitetno građenje i oblikovanje prostora prvenstveno podrazumijeva primjenu propisa u ovoj oblasti, odnosno uključivanje odgovarajuće pravne regulative iz svih sektora zaštite životne sredine, saobraćaja, poljoprivrede, energetike, šumarstva i dr.

Vezano za ukupan razvoj Opštine Tuzi postavljen je cilj aktivnog djelovanja na unaprjeđenju sistema planiranja i uređenja prostora, kako bi se zaustavilo neracionalno i neplansko korišćenje prostora, zaštita poljoprivrednog, turističkog i prirodno vrijednog prostora.

Posebna pažnja usmjerena je na očuvanje prirodne sredine odnosno zaštite rijeke Cijevne i nacionalnog parka "Skadarsko Jezero" od devastacije. S tim u vezi Opština Tuzi je maksimalno angažovana i pomaže na izradi Prostornog plana posebne namjena NP "Skadarsko jezero. Takođe, opština je preko projekta obezbijedila sredstva za izradu Studije zaštite rijeke Cijevne koja je dobila pozitivno mišljenje Ministarstva održivog razvoja i turizma a Odluke o proglašenju rijeke Cijevne spomenikom prirode je usvojena od strane Skupštine Glavnog grada Podgorica.

2. Uticaj mjera uređenja prostora na poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja i dr.

Već je navedeno da se mjere uređenja prostora propisuju kroz prostorno planske dokumente kojima su definisane njegove namjene i režimi uređenja.

Poljoprivredne površine su najznačajnije površine i prema odredbama iz PUP-a Glavnog grada Podgorice treba ih posebno štititi. Sve grane poljoprivrede trebaju se razvijati a posebno na manjim područjima.

Najznačajnije šumske površine se nalaze na brdskim dijelom Opštine Tuzi i na priobalnom pojasu Skadarskog jezera.

Najznačajnije vodne površine su: Skadarsko Jezero, Rijeka Cijevna i potok Rujela.

Može se konstatovati da se donesenim planskim dokumentima, prvenstveno PUP-om Glavnog grada Podgorice od 2014.godine, kao i planovima nižeg reda u odnosu na PUP, odnosno DUP-ovima, uređuje prostor ali na način na koji se čuvaju poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, kao i površine infrastrukture i sl.

3. Građevinsko zemljište

Pod pojmom građevinskog zemljišta podrazumijeva se zemljište koje je planskim dokumentom određeno za građenje objekata, a ovo se uređuje kroz pripremu istog za komunalno opremanje i samo komunalno opremanje koje podrazumijeva izgradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture.

Uređivanje građevinskog zemljišta se uglavnom svodi na primarnu infrastrukturu (vodovod, kanalizacija, elektro instalacije i saobraćajnice), a cilj je da se kroz racionalno korišćenje prostora i zaštitu životne sredine razvije, prije svega, putna mreža i postigne bolja integracija prostora.

Zakonska norma koja je izuzetno značajna u sistemu uređenja prostora predstavlja odredba po kojoj se sredstva prikupljena od naknade za komunalno opremanje mogu koristiti samo za pripremu i komunalno opremanje građevinskog zemljišta na prostoru na kojem se objekat gradi.

Samo izuzetno, ukoliko je prostor na kojem se objekat gradi u potpunosti komunalno opremljen, sredstva od naknade mogu se koristiti za pripremu i komunalno opremanje građevinskog zemljišta drugih prostora.

Naglašavamo da lokalna samouprava obezbjeđuje uređivanje građevinskog zemljišta u skladu sa Programom uređenja prostora, a sredstva za realizaciju istog se definišu kroz budžet Opštine Danilovgrad.

4. Iznos naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta i ugovorenih naknada

Uslovi, način, rokovi i postupak plaćanja naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte su određeni Odlukom o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte Opštine u okviru Glavnog grada - Tuzi („Sl. list CG - opštinski propisi“,br.22/18).

5. Obalno područje

Jedan od najvažnijih resursa na teritoriji opštine Tuzi su rijeka Cijevna, koja je postojećom planskom dokumentacijom, prvenstveno Prostorno urbanističkim planom Glavnog grada Podgorice, prepoznata kao značajan resurs te je zasluženo proglašena kao spomenik prirode, i Skadarsko jezero sa bogatom florom i faunom. Ovde treba napomenti da se na prioblanom dijelu Skadarskog jezera kod sela Pothum nalazi zaštitna zona Pelikana.

6. Izvorišta vode

Vodovodni sistem opštine Tuzi je dio vodovodnog sistema Glavnog grada Podgorice. U Tuzima postoje 2 bunara vodovodnog sistema iz kojih se pune rezervoari na brdo Vranj i Raze Ćafa iz kojih slobodnim padom se napajaju domaćinstva.

Može se konstatovati da se vrši redovna kontrola hemijsko-biološke ispravnosti, kao i dezinfekcija vode za piće od strane Javnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ Glavnog grada Podgorice.

7. Energetski potencijal

Elektroenergetska distributivna mreža opštine Tuzi je dio Elektrodistributivne mreže Glavnog grada Podgorice. Prema PUP-u Glavnog grada

Na području Podgorice locirane su sljedeće TS 35/10 kV i TS 35/0,4 kV:

Tabela 4.5: TS 35/10 kV i TS 35/0,4 kV na području Podgorice

TS		Instalisana snaga (MVA)		Maksimalna vršna snaga (MW)
TS 35/10 kV	Centar	3 x 8	24	19
TS 35/10 kV	Gorica A	2 x 12,5	25	23,4
TS 35/10 kV	Gorica B	1 x 4	4	3
TS 35/10 kV	Ljubović	2 x 8	16	14,5
TS 35/10 kV	Gornja Zeta	2 x 8	16	7,4
TS 35/10 kV	Barutana	1 x 2,5	2,5	1,8
TS 35/10 kV	Golubovci	1 x 8	8	6,7
TS 35/10 kV	Ponari	1 x 4	4	2,4
TS 35/10 kV	Tuzi	1 x 12,5	12,5	9,2
TS 35/10 kV	Ubli	1 x 4	4	0,3
TS 35/10 kV	Bioče	1 x 1	1	0,3
TS 35/10 kV	Ptič	1 x 1	1	0,3
TS 35/0,4 kV	Bolesestra	2 x 1	2	
KULA 35/0,4 kV	Vranjina 1	1 x 0,25	0,25	
TS 35/0,4 kV	Vranjina 2 - Manastir	1 x 0,1	0,1	

. Oblasti napajanja pojedinih TS 110/10 kV i TS 35/10 kV
u granicama GUP Podgorica, GUP Tuzi i GUP Golubovci

8. Pogranična područja, manje razvijena područja

Opština Tuzi pripada središnjem regionu Crne Gore. U gradskoj opštini se nalazi 46 naselja. Pored naselja: Arza, Barlaj, Benkaj, Budza, Vladni, Vranj, Vuksanlekići, Gornji Milješ, Gurec, Delaj, Dinoša, Donji Milješ, Drešaj, Drume, Dušići, Kotrabudan,Koći, Krševo, Rakića Kuće (novi naziv Kuće Rakića), Lovka, Mužeška (novi naziv Mužečka), Nabon (novi naziv Nabojin), Nikmaraš (novi naziv Nik Maraš), Omerbožovići, Pikalj, Podhum (novi naziv Pothum), Prifti, Skorać, Spinja, Stjepovo, Sukuruć, Trabojin (novi naziv Traboin), **Tuzi**, Helmnica (novi naziv Helmica)i Cijevna formirana su i nova naselja i to: Lekaj, Hadzaj, Planica, od ukinutog naselja Selište- Gornja Selišta i Donja Selišta; a od delova drugih naselja: Zatrijebač, Pankala i Šipčanik[2]. Po inicijalnoj verziji opština je trebalo da obuhvata i naseljena mesta: Rudine, Poprat i Fundina, ali ona nisu ušla u sastav gradske opštine.

Opština Tuzi saobraćajno je dobro povezana preko aerodroma (35 km), željezničke pruge Skadar-Podgorica i magistralnog puta (M-18). Susjedne opštinu su Glavni grad Podgorica, Opštinu u okviru Glavnog grada Podgorice - Golubovci, dok veči dio teritorije Opštine Tuzi graniči sa susjednom državom Albanijom.

9.Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenja planskih dokumenata

Saradnja sa svim nadležnim organima koji su uključeni u postupak izrade i donošenja planskih dokumenata ocjenjena je kao veoma dobra. U ovoj godini, intenzivirana je saradnja sa institucijama koje posjeduju neophodne podatke o katastru nepokretnosti, kao i sa drugim institucijama od kojih se pribavljaju podaci neophodni za izradu različitih planskih dokumenata.
Saradnja se prvenstveno odvija sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma, a zatim i sa svim drugim institucijama kao što su: Uprava za nekretnine, Direkcija za saobraćaj Vlade Crne Gore, Elektrodistribucija Podgorica-Poslovnica Tuzi, javne ustanove i preduzeća Glavnog grada.

10.Povjereni poslovi od strane državne uprave

Opština Tuzi nema povjerenih poslova u oblasti uređenja prostora i izgradnje objekata, iako je Zakonom o državnoj upravi propisano da se pojedini poslovi državne uprave, u cilju njihovog efikasnijeg i ekonomičnijeg vršenja, mogu prenijeti zakonom na lokalnu samoupravu, odnosno propisom Vlade povjeriti istoj.

11.Broj organizovanih urbanističko-arhitektonskih konkursa

Nema organizovanih urbanističko-arhitektonskih konkursa.

IV PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLJUČUJUĆI I OBJEKTE IZGRAĐENE SUPROTNO ZAKONU

Što se tiče objekata izgrađenih suprotno zakonu, može se konstatovati da ova opština tačne podatke ne posjeduje. Vezano za isto, ovaj sekretarijat je primao zahtjeve za proces legalizacije bespravno izgrađenih objekata objekata u periodu od 02.07.2018. do 16.07.2018. godine.
Izgrađen je jedan objekat za koji je izdata građevinska dozvola "Dauti Komerc".

V ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

Prilikom izrade i donošenja planske dokumentacije, permanentno raste učešće korisnika prostora u odnosu na prethodni period. Prije svega, to se ogleda u velikom broju zahtjeva i interesovanja građana u postupcima kod nadležnog organa za poslove uređenja prostora i izgradnju objekata, kao i u učešću građana na javnim raspravama koje su održane povodom donošenja planskih dokumenata.

Od važnih zahtjeva korisnika prostora možemo izdvojiti:

- **Izmjena i dopuna PUP Glavnog Grada odnosno GUR Tuzi,**
  Izmjena se odnosi na granicu zahvata GO Tuzi, koja je u nacrtu PUP-a utvrđena nepravilno, na način da naselje Kuće Rakića u potpunosti ulaze u sastav GO Tuzi. izmjeniti pravac obilaznice koja ide uz željezničku prugu i usmjereti je na zapadnu varijantu uz plantaža "13 Jul". Predviđeti industrijsku zonu u okviru zahvata GUR Tuzi.

- **Izrada detaljnih urbanisičkih planova** prema planiranom režimu uređenja prostora navedenom na GUR Tuzi, odnosno : DUP **"Tuzi-centar",** DUP **"Tuzi 2"**, DUP **"Tuzi 3"**, DUP **"Šipčanička gora"** .
  Detaljnim urbanističkim planom se određuju uslovi za izgradnju objekata i obezbjeđuje sprovođenje planova višeg reda. Time bi se zaustavila divlja gradnja I devastacija prostora.

- **Regulacije rijeke Rujele od mosta na putu Tuzi-Božaj do naselja Milješ.**
  Znajući da rijeka Rujela u određenim periodima zbog velikih padavina pravi problem poplavljenja određenih naselja smatramo da bi ovim projektom tačno odredio tok rijeke Rujele i glavne smjernice za regulaciju iste.

- **Nastavak rekonstrukcije magistralnog puta Tuzi-Božaj, bulevarom do Podgorice**
  Ovaj put trenutno predstavlja medjunarodni put Crna Gora – Albanija. U gore navedenoj dionici ima problem odvijanja normalnog saobraćaja.

- **Zaustavljanje divlje gradnje kroz centar Tuzi**
  U GO Tuzi veliki je problem nekontrolisane izgradnje objekata oko gradskog centra Tuzi. To je dovelo do situacije da se javna površina djelimično uzurpira radi ličnih interesa. Sužavaju se putevi, trotari i nema prostora za parkiranje kola. Takođe su problem prilazi na određenim mjestima zbog divljih prolaza.

- **Izgradnja obilaznice**
  Izgradnjom obilaznice bi se rasteretio saobraćaj kroz centar Tuzi, tranzit bi se lakše odvijao između Crne Gore i Albanije, građani bi lakše I efikasnije završili osnovne obaveze, i pod velikim bi značajem bio za transport poljoprivrednih proizvoda GO Tuzi.

- **Izgradnja dječijeg Vrtića**
  Tuzi sa okolnim selima ima oko 12000 stanovnika i potreba za vrtić je više nego potrebna.

- **Izgradnja Sportske dvorane**
  Izgradnja dvorane bi značajno doprinjela razvoj sporta u GO Tuzi. Stekli bi se uslovi za razna takmičenja u raznim sportovima kao na primjer: košarci, malom fudbalu, tenisu, gimnastici, boksu, odbojci, rukometu itd.

VI PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

Mjere koje je potrebno sprovesti radi unapređenja stanja u prostoru:

- Prioritetno je sprovođenje smjernica i preporuka za uređenje prostora Opštine Tuzi iz usvojenog Prostorno urbanističkog plana Glavnog grada (PUP), kao plana najvećeg reda, a zatim kao planova nižeg reda gore navedenih DUP-ova i Lokalne studije, date navedenim planovima, za uređenje prostora ove opštine.
- Intezivirati aktivnosti na donošenju planske dokumentacije nižeg reda, odnosno prioritetno za prostore za koje se planovi detaljne razrade izrađuju prvi put i izmjene planskih dokumenata starijeg datuma.
- Primjenjivati nove zakonske odredbe, a naročito odredbe koje se odnose na uređivanje građevinskog zemljišta, kroz opremanje istog na način koji omogućava implementaciju planskog dokumenta.
- Preduzeti, u kontinuitetu, mjere koje omogućavaju sprovođenje odredbi Zakona o regularizaciji neformalnih objekata, koje su u nadležnosti organa lokalne uprave.
- Potrebno je uvesti neke nove mjere i olakšice koje će stimulisati vlasnike zemljišta da investiraju u izgradnju objekata

ANEX 23
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2018.GODINI
ZA OPŠTINU ULCINJ

I. UVOD

1. Sadržina Izvještaja

Osnov za podnošenje ovog Izvještaja sadržan je u zahtjevu Ministarstvo održivog razvoja i turizma broj 104-3182/1 od 15.11.2018.godine i odredbama člana 14 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br.64/17 od 06.10.2017.godine), kojim je propisana da Ministarstvo podnosi Vladi godišnji izvještaj o stanju uređenja prostora, na usvajanje i po metodologiji sadržanoj o Uputstvu o bližem sadržaju izvještaja o stanju uređenja prostora lokalne samouprave.

Izvještaj o stanju uređenja prostora sadrži:

- analizu sprovođenja planskih dokumenata;
- ocjenu sprovedenih mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom;
- aktivnosti u vršenju prenijetih i povjerenih poslova;
- aktivnosti drugih pravnih lica na poslovima vezanim za planiranje;
- podatke o uređenosti građevinskog zemljišta;
- izgrađenim odnosno postavljenim objektima;
- kao i druge elemente od važnosti za prostor za koji se Izvještaj izrađuje.

Pored ovog, Izvještaj sadrži i:

- podatke o restituciji (broj podnešenih zahtjeva, broj riješenih zahtjeva i površina obuhvaćena restitucijom),
- podatke o porezima na nepokretnostima (primarni I sekundarni porezi) i Izvještaj sadrži podatke koje su navedene u spisku "**sadržaj"**.

Izvještaj ne sadrži podatke iz oblasti koji su dole navedene iz razloga što u određenom roku nijesmo dobili tražene podatke iz nadležnih Sekretarijata lokalne samouprave i podatke u nadležnosti Urbanističke građevinske inspekcije, i to:

- praćenje stanja građevinskog područja;
- podatke o prijavama za građenje odnosno postavljanje objekta;
- podatke o izdatim građevinskim dozvolama za složene inženjerske objekte;
- indikatore izgrađenosti;
- Pregled površina (poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja)
- Demografska kretanja
- Detaljna analiza investicionih potencijala bazirana na važećim planskim dokumentima **(**turističke komplekse i stambene komoplekse)
- Sprovedene mjere i njihov uticaj na upravljanje prostorom i njegovu zaštitu

a. Uticaj mjera uređenja prostora na (poljoprivredne šume, šumske površine, površine za specijalne namjene, koncesiona popdručja, eksploataciona polja i dr.

- Građevinsko zemljište
- Iznos naknada za komunlno opremanje građevinskog zemljišta u postupku izdavanja upotrebne dozvole
- Obalno područje
- Energetski potencijali
- Pogranična područja (manje razvijena područja)
- Saradnja sa međunarodnim institucijama i
- Svojinski režim na zemljištu koje se nalazi na teritoriju jedinice lokalne samouprave (površinski I procentualno)

2. Realizacija obaveza i aktivnosti po osnovu Izvještaja za predhodnu godinu

Izvještaj o stanju uređenja prostora za 2017.godinu (dopisom br.05-507/2-17 od 22.12.2017.godine dostavljen Predsjedniku Opštine, za predlaganje i usvajanje u Skupšti Opštini Ulcinj, a koji još nije usvojen), u predlogu mjera kao prioritetni zadatak prepoznao je rad na izradu planova (DUP-ova, UP, LSL i konkursnih rješenja). Shodno tome, intezivirane su aktivnosti na izradi ovih planova.

Sljedeća mjera iz navedenog Izvještaja odnosila se na ažuriranje aktivnosti na završetku planova čija je izrada u toku. U realizaciji ove mjere utvrđeno je četri (4) nacrt plan i utvrđeno dva (2) predloga plana a na ostaloj programiranoj planskoj dokumentaciji radilo se u izvještajnom periodu i nastaviće se u narednoj godini.

II. ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

1.1 Organizacija, korišćenje i namjena prostora po planskim dokumentima lokalne samouprave

Opština Ulcinj je kroz izradu planskih dokumenata detaljne razrade izvršila usklađivanje organizacije, korišćenja i namjene prostora definisanih ovim planskim dokumentima sa zadatom namjenom prostora iz planova višeg reda, kojim su dati podaci o pretežnoj namjeni i smjernice za detaljnu razradu.

Shodno tome, opština je kroz usvojene planske dokumente realizovala koncept unaprijeđenja kvaliteta života definišući buduću namjenu prostora za stambeno poslovne komplekse, adekvatne infrastrukturne zahvate i dr.

Pokrivenost teritorije Opštine Ulcinj planskim dokumentima:

A. Lokalni planski dokumenti

1. Izmjeni i dopuni DUP-a "Ulcinj-Grad" u djelu saobraćaja i to: ulica "Majka Tereza" u zahvatu od Doma zdravlja "Bogdan Vujošević" do bulevara "Teuta".
- Površina zahvata: 3,65ha,
- Plan donešen 2009.godine, Odluka br.02-5426/1 od 14.12.2009.god.
- („Sl.list CG" – opštinski propisi, broj 03/10 od 21.01.2010.god.).

2. Izmjena i dopuna DUP-a „Ulcinj-Grad"- za lokalitet "Totoši",
- Površina zahvata: 27,50ha,
- Plan donešen 2009.godine, Odluka br.02-5426/4 od 14.12.2009.god.
- („Sl.list CG" – opštinski propisi, broj 03/10 od 21.01.2010.god.).

3. Lokalna studija lokacije za seosko naselje u funkciji turizma „Zoganje"
- Površina zahvata: 6,21ha,
- Plan donešen 2009.godine, Odluka br.02-5426/3od 14.12.2009.god.
- („Sl.list CG" – opštinski propisi, broj 03/10 od 21.01.2010.god.).

4. Lokalna Studija lokacije za turističko naselje visoke kategorije na lokalitetu „Liman II"
- Površina zahvata: 2,54ha,
- Plan donešen 2009.godine, Odluka br.02-5426/2 od 14.12.2009.god.
- („Sl.list CG" – opštinski propisi, broj 03/10 od 21.01.2010.god.).

5. Lokalna Studija lokacije za turistički kompleks visoke kategorije na lokalitetu Briska Gora u Ulcinju
- Površina zahvata: 22,67ha,
- Plan donešen 2011.godine, Odluka br.02-6589/4 od 29.12.2011.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 03/12 od 24.01.2012.god.).

6. Lokalna Studija lokacije za Golf teren sa 18 rupa sa smještajnim kapacitetima na lokalitetu „Briska Gora 2“ u Ulcinju
- Površina zahvata: 75,27ha,
- Plan donešen 2011.godine, Odluka br.02-6589/5 od 29.12.2011.god
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 03/12 od 24.01.2012.god.).

7. Izmjena i dopuna DUP-a „Ulcinj-grad“ za lokalitet ”Pinješ 1”
- Površina zahvata: 7,57ha,
- Plan donešen 2012.godine, Odluka br.02-91/2-12 od 19.01.2012.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 08/12 od 12.03.2012.god.).

8. Izmjena i dopuna DUP-a „Ulcinj-grad“ za lokalitet “Pinješ 2”
- Površina zahvata: 13,29ha,
- Plan donešen 2012.godine, Odluka br.02-91/3-12 od 19.01.2012.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 08/12 od 12.03.2012.god.).

9. Izmjena i dopuna DUP-a „Ulcinj-grad“ za lokalitet “Meterizi 1”
- Površina zahvata: 12,17ha,
- Plan donešen 2012.godine, Odluka br.02-91/7-12 od 31.01.2012.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 08/12 od 12.03.2012.god.).

10. Izmjena i dopuna DUP-a „Ulcinj-grad“ za lokalitet “Meterizi 2”
- Površina zahvata: 16,85ha,
- Plan donešen 2012.godine, Odluka br.02-91/8-12 od 31.01.2012.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 08/12 od 12.03.2012.god.).

11. Izmjena i dopuna DUP-a „Ulcinj-grad“ za lokalitet “Meterizi 3”
- Površina zahvata: 21,81ha,
- Plan donešen 2012.godine, Odluka br.02-91/9-12 od 31.01.2012.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 08/12 od 12.03.2012.god.).

12. Izmjena i dopuna DUP-a „Ulcinj-grad“ za lokalitet “Meraja 1”
- Površina zahvata: 16,70ha,
- Plan donešen 2012.godine, Odluka br.02-147/5-12 od 28.03.2012.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 14/12 od 27.04.2012.god.).

13. Izmjena i dopuna DUP-a „Ulcinj-grad“ za lokalitet “Meraja 2”
- Površina zahvata: 20,36ha,
- Plan donešen 2012.godine, Odluka br.02-147/6-12 od 28.03.2012.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 14/12 od 27.04.2012.god.).

14. Izmjena i dopuna DUP-a „Ulcinj-grad“ za lokalitet “Pristan”
- Površina zahvata: 9,89ha,
- Plan donešen 2012.godine, Odluka br.02-91/4-12 od 31.01.2012.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 08/12 od 12.03.2012.god.).

15. DUP „Ulcinjsko polje“
- Površina zahvata: 110,23ha,
- Plan donešen 2012.godine, Odluka br.02-1475/8-12 od 26.03.2012.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 14/12 od 21.04.2012.god.).
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 15/12 od 15.05.2012.god.).

16. Urbanistički projekat “Pristan”
- Površina zahvata: 8,40ha,
- Plan donešen 2012.godine, Odluka br.02-1475/10-12 od 28.03.2012.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 14/12 od 27.04.2012.god.).

U 2015.godini izvršena je Izrada konkursnog rješenja za tri zone u zahvatu Urbanističkog projekta "Pristan"(„Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 14/12 od 27.04.2012.god.)
- Opšti javni, anonimni i jednostepeni konkurs za izradu arhitektonsko - urbanističkog rješenja u up-a „pristan“ u Ulcinju na urbanističkim parcelama: UP1, UP2, UP3, UP4, UP5, UP16, UP17, UP22, UP23, UP24, UP25, UP25a, UP26, UP41, UP42, UP44 i UP44a,
- **broj 02/15** , Portal Uprave za javne nabavke www.ujn.gov.me dana 21.01.2015. godine.

PRVA ZONA : urbanističke parcele.**UP16, UP17, UP42 i** Trg marinera
- Opšteg javnog, anonimnog i jednostepenog konkursa za izradu arhitektonsko - urbanističkog rješenja u UP-a „Pristan“ u Ulcinju na urbanističkim parcelama:UP1, UP2, UP3, UP4, UP5, UP16, UP17, UP22, UP23, UP24, UP25, UP25a, UP26, UP41, UP42, UP44 i UP44a za Prvu zonu: urbanističke parcele.UP16, UP17, UP42 i Trg marinera na samom ulaznom dijelu, kao osnovnog pristupnog prostora cjelokupnog zahvata Urbanističkog projekta Pristan,
- usvojen Zaključkom Predsjednika Opštine Ulcinj, br.01-9/16 od 15.01.2016.god. - („Sl.list CG“ – opštinski propisi, br.06/2016)

DRUGA ZONA: urbanističke parcele.**UP22, UP23, UP24, UP25, UP25a,UP26, UP44 i UP44a**
- Opšteg javnog, anonimnog i jednostepenog konkursa za izradu arhitektonsko - urbanističkog rješenja u UP-a „Pristan“ u Ulcinju na urbanističkim parcelama:UP1, UP2, UP3, UP4, UP5, UP16, UP17, UP22, UP23, UP24, UP25, UP25a, UP26, UP41, UP42, UP44 i UP44a za Drugu zonu: urbanističke parcele. UP22, UP23, UP24, UP25, UP25a, UP26, UP44 i UP44a,
- usvojen Zaključkom Predsjednika Opštine Ulcinj, br.01-11/16 od 15.01.2016.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, br.06/2016)

TREĆA ZONA: urbanističke parcele.**UP1, UP2, UP3, UP4, UP5 i** vertikalne veze Pristana sa prostorom Starog Grada izgradnjom jednog ili više liftova na tačno određenoj lokaciji
- Opšteg javnog, anonimnog i jednostepenog konkursa za izradu arhitektonsko - urbanističkog rješenja u UP-a „Pristan“ u Ulcinju na urbanističkim parcelama:UP1, UP2, UP3, UP4, UP5, UP16, UP17, UP22, UP23, UP24, UP25, UP25a, UP26, UP41, UP42, UP44 i UP44a za Treću zonu: urbanističke parcele. UP1, UP2, UP3, UP4, UP5 i vertikalne

veze Pristana sa prostorom Starog Grada i zgradnjom jednog ili više liftova na tačno određenoj lokaciji,
- usvojen Zaključkom Predsjednika Opštine Ulcinj, br.01-10/16 od 15.01.2016.god.
- („Sl.list CG“ br.06/2016– opštinski propisi)

17. Lokalna Studija lokacije za eco-seosko turistički centar na lokalitetu Šas u Ulcinju
- Površina zahvata: 8,318 ha,
- Plan donešen 2012.godine, odluka br.02-8172/7 od 22.12.2012.god.,
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 40/12 od 31.12.2012.god.).

18. Urbanistički projekat za lokalitet hotela „Galeb“
- Površina zahvata: 4,25ha,
- Plan donešen 2012.godine, odluka br.02-8175/6 od 22.12.2012.god.,
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 40/12 od 31.12.2012.god.).

19. Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Ulcinjsko polje“ u okviru urbanističkih parcela br.47, 48, 49 i planirane saobraćajnice (bulevara) u Ulcinju
- Površina zahvata plana je 0,91 ha,
- Plan donešen 2014.godine, odluka br.02-342/8-14 od 17.12.2014.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 37/14 od 26.12.2014.god.).

20. Izrada Lokalne Studije lokacije turistički kompleks visoke kategorije na lokalitetu „Bašbuluk“ u Ulcinju.
- Površina zahvata plana je 11.212,00 m2,
- Plan donešen 2014.godine, odluka br.02-342/7-14 od 17.12.2014.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 37/14 od 26.12.2014.god.).

21. Lokalna studija lokacije „Oliva park“ na lokalitetu Liman u Ulcinju
- Površina zahvata plana je 3,66 ha,
- Plan donešen 2014.godine, odluka br.02-342/11-14 od 17.12.2014.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 37/14 od 26.12.2014.god.).

22. Izmjena i dopuna za određene urbanističke i katastarske parcele u zahvatu Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plan „Ulcinj-grad“ za lokalitet „Meraja 1“ u Ulcinju
- Površina zahvata plana je 2.430,97 m2.
- Plan donešen 2014.godine, odluka br.02-342/9-14 od 17.12.2014.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 37/14 od 26.12.2014.god.).

23. Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Ulcinjsko polje“ u okviru Zone podzone 7 i 9 za urbanističke parcele br.50, 51 ,59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66,67, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 bulevara od raskrsnice kod JP Vodovod i kanalizacija do novog mosta na Port-Mileni i u okviru Zone B podzone 3 za urbanističke parcele br.9, 10, 11 i 12 u Ulcinju
- Površina zahvata: 7,72 ha,
- Plan donešen 2016.godine, odluka br.02-71/2-16 od 30.03.2016.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 12/16 od 10.03.2016.god.).

24. Detaljni urbanistički plan za lokalitet “Kodre 1” u Ulcinju
- Površina zahvata: 71,00 ha,
- Plan donešen 2016.godine, odluka br.02-127/16-10 od 27.04.2016.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 22/16 od 18.05.2016.god.).

25. Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Ulcinj-grad“ za lokalitet „Liman 1“ u Ulcinju
- Površina zahvata: 15,60 ha,
- Plan donešen 2016.godine, odluka br.02-127/16-11 od 27.04.2016.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 22/16 od 18.05.2016.god.).

26. Izmjena i dopuna za određene urbanističke i katastarske parcele u zahvatu Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Ulcinj-grad“ za lokalitet „Pinješ 1“ u Ulcinju
- Površina zahvata: 0,373 ha,
- Plan donešen 2016.godine, odluka br.02-179/16-2 od 08.06.2016.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 31/16 od 11.07.2016.god.).

27. Izmjena i dopuna za određene urbanističke parcele u zahvatu Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Ulcinj-grad“ za lokalitet „Meraja 2“ u Ulcinju
- Površina zahvata: 0,408 ha,
- Plan donešen 2016.godine, odluka br.02-179/16-4 od 08.06.2016.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 31/16 od 11.07.2016.god.).

28. Prostorno urbanistički plan Ulcinja,
- Površina zahvata: 255,00km^2.
- Plan donešen 2017.godine, odlukom br.07-389 od 16.02.2017.god.
- („Sl.list CG“, broj 16/2017 od 10.03.2017.god.).

29. Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana za lokalitet „Ulcinjsko polje“ u okviru urbanističkih parcela br.8, 8a, 9, 10, 22, 39 i saobraćajnice Nova 8 u Ulcinju
- Površina zahvata: 11.833,00m^2 (1,18 ha),
- Plan donešen 2017.godine, odluka br.02-307/3-17 od 29.12.2017.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 04/18 od 25.01.2018.god.).

30. Urbanistički projekat za lokalitet hotela „Mediteran“ u Ulcinju
- Površina zahvata: 21.203,29m^2 (2,12 ha),
- Plan donešen 2017.godine, odluka br.02-307/5-17 od 29.12.2017.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 04/18 od 25.01.2018.god.).

31. Izrada Lokalne Studije lokacije za turističko – stambeno naselje na lokalitetu „Kruče“ u Ulcinju
- Površina zahvata: 7.841,00m^2 (0,78 ha),
- Plan donešen 2017.godine, odluka br.02-307/6-17 od 29.12.2017.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 04/18 od 25.01.2018.god.).

32. Detaljni urbanistički plan za lokalitet “Pinješ 3” u Ulcinju
- Površina zahvata: 82,06 ha,
- Plan donešen 2018.godine, odlukom br.02-199/18-1 od 10.09.2018.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 33/2018 od 25.09.2018.godine).

33. Izmjena i dopuna za određene urbanističke i karastarske parcele u zahvatu Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Ulcinj-grad“ za lokalitet „Pristan“ u Ulcinju
- Površina zahvata: 7.444,00 m^2,

- Plan donešen 2018.godine, odluka br.02199/18-3 od 10.09.2018.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 33/2018 od 25.09.2018.godine).

34 . Detaljni urbanistički plan za lokalitet “Liman II” u Ulcinju
- Površina zahvata29,93ha,
- Plan donešen 2018.godine, odlukom br.02-244/18-4 od 29.10.2018.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 42/2018 od 23.11.2018.godine).

Donošenjem Detaljnog urbanističko plana za lokalitet “Pinješ 3” u Ulcinju („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 20/12), prestao je da važi **Izmjena i dopuna DUP-a „Ulcinj-grad“ na katastarskoj parceli broj 6502/1 u Pinješu – Ulcinj** („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 14/12 od 27.04.2012.god.).

B. Državni planski dokumenti

1. Prostorni plan Crne Gore. (“Službeni list RCG”, broj 24/08)
- Površina zahvata: 1.381.200ha.

2. Prostornog plana posebne namjene za obalno područje Crne Gore
- („Službeni list CG“, br.56/18)
- Plan donešen 2018.godine, odlukom br.27-11/18-1/13 od 27.07.2018.god.
- Površina: cca 1.591,00 km^2 i morski akvatorij cca 2.540,00 km^2.

Državne studije lokacija u okviru Prostornog plana područja posebne namjene za Morsko dobro (PPPPN MD)

1. Državna studija lokacije "STARI-GRAD ULCINJ" - Sektor 63 – Ulcinj
- Površina zahvata državne studije lokacije: 6,634ha.
- Odluka o donošenju br.03-8936 od 01.10.2009.god.,
- (“Službeni list CG”, broj 71/09 od 22.10.2009.god.)

2. Državna studija lokacije "RT ĐERAN – PORT MILENA" - SEKTOR 65 – ULCINJ,
- Površina zahvata državne studije lokacije: 121,46ha.
- Odluka o donošenju br.03-766 od 04.03.2010.god.,
- (“Službeni list CG” broj 17/10 od 01.04.2010.god.)

3. Državne Studije lokacije” Dio sektora 66 – moduli IV i V“ – Velika plaža,
- Površina zahvata državne studije lokacije: 349,37ha.
- Odluka o donošenju br.07-4582 od 27.09.2018.godine,
- („Sl.list CG“ br.68/2018 od 27.10.2018.godine).

4. **Državne Studije lokacije “Dio sektora 66 – postojeća hotelska grupacija i modul I“ – Velika plaža**
- Površina zahvata državne studije lokacije: 219,55 ha.
- Odluka o donošenju br.07-5307 od 08.11.2018.godine,
- („Sl.list CG“ br.74/2018 od 21.11.2018.godine).

2. REALIZACIJA PROGRAMA UREĐENJA PROSTORA

Donijeti planski dokumenti
- U 2018. godini u SO Ulcinj usvojeno je 3 (tri) planska dokumenta, i to:

Poslovi na izradu planova u 2018.godini, za:
1. Detaljni urbanistički plan za lokalitet "Pinješ 3" u Ulcinju
- Odluka o izradi plana, br.01-3477/1-12 od 07.06.2012. godine
(„Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 20/12),
- Površina zahvata plana je 78,81 ha,
- Ugovor o izradi plana, br.01-8396/12 od 21.12.2012.godine sa obrađivačem MonteCEPdsd iz Kotora. ugovorena izrada plana za iznos od 21.320,00 **€**

Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.godine, izvršeno je usaglašavanje Odluke o izradi plana, sa parametrima iz GUR-a.
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br.01-791/17 od 12.04.2017.god.,
(„Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 18/17),
- Izmjena Programskog zadatka, br.01-791/17 od 12.04.2017.god.,
- *Površina zahvata plana: 82,06 ha,,*
- *namjena prostora: stanovanje malje gustine, mješovita namjena, šumske površine, groblje, površine urbanog zelenila, saobraćajna infrastruktura (saobraćajnice, parking),*
- Korigovani Nacrt plana dana 10.11. 2017.godine dostavljen Ministarstvu na sprovođenje procedure davanja Mišljenja.
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma, dostavilo mišljenje, da je neophodno korigovani nacrt plana, dostaviti na vršenje revizije Savjetu za reviziju, shodno članu 217 stav 2 Zakona, dopisom br.104-883/29 od 13.11.2017.god.,
- Korigovani nacrt plana dostavljen je Savjetu za reviziju, dopisom br.05-623/17-5 od 06.12.2017.god.,
- Na korigovani Nacrt plan dobijeno mišljenje od Savjeta za reviziju, dopisom br.104-883/34-2017 od 10.04.2018.godine, da plan uputimo na javnu raspravu i u fazi predloga obrađivač da izvrši korekcije na osnovu sugestije i primjedbe Savjeta za reviziju.
- Donešena Odluka o utvrđivanju nacrt plana, br.01-488/18 od 25.04.2018.godine sa Programom održavanja javne rasprave br.01-488/18-2 od 25.04.2018.godine u trajanju od 26.04.2018.god. do 16.05.2018.godine,
- Po završetku javne raprave, sačinjen Izvještaj o javnoj rapsravi br.05-322/18-10 od 29.05.2018.godine sa zapisnikom o održavanju javne rasprave i dostavljeni obrađivaču sa primjedbama građana, dospisom br.05-322/18-12 od 28.05.2018.god.
- Obrađivač plana dostavio je Predlog plana, dopisom br.05-532/18 od 11.07.2018.god.
- Donešena Odluka o utvrđivanju prelog plana, br.01-899/18 od 12.07.2018.god.
- Ministrstvo održivog razvoja i turizma dostavljen je Predlog plana na saglasnost, dopisom br.01-899/18 od 12.07.2018.god.
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma dostavilo je saglasnot, dopisom, broj 104-2244/2 od 26.07.2018.god.
- Predlog Odluke o donošenju plana dostavljen je Predsjedniku opštine na predlaganje za tačku dnevnog reda u Skupštini Opštine Ulcinj, dopisom br.05-537/18 od 12.07.2018.godine.

Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):
- Odluka o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-3554/12 od 08.06.2012. god.
- Odluka o potrebi izrade Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-3554/2-12 od 28.06.2012. god.

(„Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 20/12),
- Ugovor o izradi Izvještaja o SPU, br.01-8569/12 od 31.12.2012.godine sa obrađivačem JU Institut za razvoj istraživanja u oblasti zaštite na radu iz Podgorice. Ugovorena izrada Izvještaja o SPU za iznos od 6.800,00 **€**

Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.godine izvršeno je usaglašavanje Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, sa parametrima iz GUR-a

- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, br.05-254/17 od 18.04.2017.god.,
(„Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 18/17),
- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana i Izmjena Programskog zadatka dostavljeni su Obrađivaču plana dopisom br.05-272/17 od 20.04.2017.god.,
- Obrađivač Izvještaja o SPU dostavio je Izvještaj o Strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, dopisom br.05-379/17 od 09.06.2017.godine,
- Nakon Javne rasprave, Predlog Izvještaja o Strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana sa Izvještaj o javnoj raspravi i zapisnikom o održavanju javne rasprave, dostavljen je Sekretarijat za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta, na saglasnost, dopisom br.05-322/18-13 od 29.05.2018.god.
- Sekretarijat za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta, dostavilo je saglasnot, dopisom, broj 06-531/18 od 25.06.2018.godine.

Plan sa Izvještajem o SPU donešen 2018.godine, odlukom br.02-199/18-1 od 10.09.2018.godine i objavljen u „Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 33/2018 od 25.09.2018. godine.

2. Izmjena i dopuna za određene urbanističke i karastarske parcele u zahvatu Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Ulcinj-grad“ za lokalitet „Pristan“ u Ulcinju
- Površina zahvata: 7.444,00 m^2,
- Odluka o izradi plana, br.01-1974/2-12 od 05.04.2012. godin
(„Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 14/12),
- Površina zahvata plana je 7.444,00 m2,
- Ugovor o izradi plana, br.01-8052/12 od 03.12.2012.godine sa obrađivačem D.O.O. Inkoplan iz Podgorice. Ugovorena izrada plana za iznos od 190,00 **€**
- Korigovani Predlog plana dostavljen je Sekretarijatu, dopisom br.05-219/2-15 od 21.07.2015.god.
- Odluka o donošenju dostavljena Predsjedniku Opštine dopisom br. 05-383/1-15 od 07.10.2015.god., radi pregledanja za tačku dnevnog reda i donošenja istog u narednu sjednicu Skupštine opštine Ulcinj.

- Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):
-Na osnovu mišljenja Sekretarijata za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta, niije donijeta Odluka o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu

Plan donešen 2018.godine, odlukom br.02199/18-3 od 10.09.2018.godine i objavljen u „Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 33/2018 od 25.09.2018. godine.

3 . Detaljni urbanistički plan za lokalitet “Liman II” u Ulcinju
- Odluka o izradi Detaljni urbanistički plan za lokalitet „Liman 2“ u Ulcinju, br.01-67821/1-11 od 30.12.2011. godine,

(„Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 20/12),

- Površina zahvata plana je 30,50 ha,
- Ugovor o izradi plana, br.01-1599/13 od 29.03.2013.godine sa obrađivačem D.O.O. CAU iz Podgorice. Ugovorena izrada plana za iznos od 3.000,00 **€,**

Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.godine izvršeno je usaglašavanje Odluke o izradi plana, sa parametrima iz GUR-a

- *Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br. 01-792/17 od 12.04.2017.god.,*
  („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 18/17),
- *Izmjena i dopuna Programskog zadatka,* br. 01-792/17 od 12.04.2017.god.,
- *Površina zahvata plana: 29,93 ha,,*
- *namjena prostora: stanovanje malje gustine, mješovita namjena, šumske površine, površine urbanog zelenila.*
- Korigovani Nacrt plan dostavljen je Savjetu za reviziju, dopisom br.05-625/17-4 od 29.11.2017.god..
- Ministrstvo održivog razvoja i turizma dostavilo je mišljenje na Nacrt plan, dopisom br.104-1513/25-2017 od 25.04.2018.godine sa predlogom da Nacrt plan, uputiti na javnu raspravu, a sve primjedbe Savjeta neophodno je ugraditi u Predlog plana,
- Donešena Odluka o utvrđivanju Nacrt plana, br.01-147/18 od 09.05.2018.god., sa Programom javne raprave br.01-147/18 od 09.05.2018.godine, u period od 14.05.2018.god. do 03.06.2018.god., (glavna javna rasprava 25.05.2018.god.,),
- Po završetku javne raprave, sačinjen Izvještaj o javnoj rapsravi br.05-358/18-10 od 08.06.2018.godine sa zapisnikom o održavanju javne rasprave (dana 25.05.2018.god) i dostavljeni obrađivaču sa primjedbama građana (13 prigovora) I Sekretarijata, dospisom br. 05-358/18-13 od 08.06.2018.godine.
- Obrađivač plana dostavio je Predlog plana, dopisom br.05-3756/18 od 19.07.2018.godine.
- Dopisom br.05-564/18 od 26.07.2018.god., dostavljena je predsjedniku opštine Odluka o utvrđivanju Predlog plana na potpisivanje.
- Donešena Odluka o utvrđivanju predlog plana, br.01-986/18 od 24.07. 2018.god.,
- Ministrstvo održivog razvoja i turizma dostavljen je Predlog plana na saglasnost, dopisom br.01-986/1-18 od 26.07.2018.god.
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma dostavilo je saglasnot, dopisom, broj 104-2381/2 od 17.08.2018.godine.
- Predlog Odluke o donošenju plana dostavljen je Predsjedniku opštine na predlaganje za tačku dnevnog reda u Skupštini Opštine Ulcinj, dopisom br.05-618/1-18 od 04.09.2018.godine.

Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):

- Odluka o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-6777/1-12 od 30.12.2011. god.
- Odluka o potrebi izrade Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-6777/2-12 od 13.01.2012. god.
- Ugovor o izradi Izvještaja o SPU, br.01-232/1-13 od 22.01.2013.godine

sa obrađivačem JU Institut za razvoj istraživanja u oblasti zaštite na radu iz Podgorice. Ugovorena izrada Izvještaja o SPU za iznos od 3.159,00 **€**

Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.godine izvršeno je usaglašavanje Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, sa parametrima iz GUR-a

- *Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu*
  u zahvatu plana, br.05-255/17 od 18.04.2017. god.,
  („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 18/17),

- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana i Izmjena Programskog zadatka dostavljeni su Obrađivaču plana dopisom br.05-273/17 od 20.04.2017.god.,
- Obrađivač Izvještaja o SPU dostavio je Izvještaj o Strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, dopisom br.05-477/18-2 od 04.07.2018.godine.
- JZU dom zdravlja "B.Vujošević" Ulcinj dostavilo je Saglasnost na Nacrt Izvještaja o SPU, dopisom br.05-358/18-2 od 15,.05.2018.godine,
- Nakon Javne rasprave, Predlog Izvještaja o Strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana sa Izvještaj o javnoj raspravi i zapisnikom o održavanju javne rasprave, dostavljen je Sekretarijat za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta, na saglasnost, dopisom br.05-358/18-12 od 08.06.2018.godine.
- Sekretarijat za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta, dostavilo je saglasnot, dopisom, broj 06-274/18 od 20.08.2018.godine.

Plan sa Izvještajem o SPU donešen 2018.godine, odlukom br.02-244/18-4 od 29.10.2018. godine i objavljen u „Sl.list CG" – opštinski propisi, broj 42/2018 od 23.11.2018.godine.

PLANOVI U FAZI IZRADE

Poslovi na izradu planova u 2018.godini, za:

1. Izmjena i dopuna za određene urbanističke i katastarske parcele u zahvatu Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Ulcinj-grad" za lokalitet „Meterizi 1" u Ulcinju

- Odluka o izradi plana, br.01-2912/1-12 od 18.05.2012. godine („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 17/12),
- Površina zahvata plana je 2.307,00 m2,
- Ugovor o izradi plana, br.01-8054/12 od 03.12.2012.godine sa obrađivačem D.O.O. Inkoplan iz Podgorice. Ugovorena izrada plana za iznos od 200,00 € .
- Izrađen je Predlog plana i korigovani Predlog plana.
- Odluka o donošenju dostavljena Predsjedniku Opštine dopisom br. 05-382/1-15 od 07.10.2015. god., radi pregledanja za tačku dnevnog reda i donošenja istog u narednu sjednicu Skupštine opštine Ulcinj.
- Poslat zahtjev za izjašnjenje (dali je plan povučen sa take dnevnog reda Skupštine Opštine, kako bi se razmtrao na nekoj od idućih sjednica) o predlogu planu predsjedniku opštine i predsjedniku Skupštine Opštine, dopisom br.05-225/17 od 07.04.2017.god.
- Predsjednik Skupštine Opštine Ulcinj, dopisom br.05-225/17 od 22.09.2017. god. dostavio je obavještenje o povljačenju plana iz Skupštinske procedure za usvajanje, i da uskladu sa poslovnikom isti može ponovo biti predmet Skupštinskog razmatranja od strane ovlašćenog predlagača

Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):
- Na osnovu mišljenja Sekretarijata za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta, niije donijeta Odluka o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu.

2. Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Ulcinj-grad" za lokalitet „Djerane 1" u Ulcinju,

- Odluka o izradi plana, br.01-3480/1-12 od 07.06.2012. godine („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 19/12),
- Površina zahvata plana je 47,43 ha,
- Ugovor o izradi plana, br.01-1546/13 od 27.03.2013.godine sa obrađivačem AD Urbanprojekt – Čačak. Ugovorena izrada plana za iznos od 7.488,00 **€**

- Izrađen je Predlog plana,
- Od Ministarstva održivog razvoja i turizma dobijeno je negativno mišljenje, dopisom br.04-991/15 od 09.10.2015.god., sa pojašnjenjem da je potrebno sačekati usvajanje Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god.
- *Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.godine izvršeno je usaglašavanje Odluke o izradi plana, sa parametrima iz GUR-a*
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br.01-937/17 od 03.05.2017.god.,
(„Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 22/17),
- *Izmjena Programskog zadatka,* br.01-937/17 od 03.05.2017.god.,
- *Površina zahvata plana: 46,94 ha,*
- *namjena prostora: stanovanje malje gustine, mješovita namjena, centralne djelatnosti, površine za zdravstvo, površine za kulturu, površine za školstvo, poljoprivredne površine, saobraćajna infrastruktura (saobraćajnice, parking)*

Obrađivač plana dostavio korigovani Nacrt plan prema smjernicama CEDIS-a, dopisom br.05-296/18 od 29.03.2018.god.,
- Nacrt plana na mišljenje, dostavljen; Javnom preduzeću "Vodovod i kanalizacija"-Ulcinj, Agenciji za elektronsko komunikacije i poštansku djelatnost-Podgorica i D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem, dopisom br.05-296/18-1 od 02.04.2018.godine.
- Na Nacrt plan, Agencija za elektronsko komunikacije i poštansku djelatnost-Podgorica dostavila je mišljenje, dopsiom br.0404-3064/2 od 23.04.2018.godine,
- Izjava Sekretara Sekretarijat da je Nacrt plan urađen uskladu sa zakonom, br. 05-296/18-3 od 03.05.2018.god.,
- Ministarstvu održivog razvoja i turizma dostavljen korigovani Nacrt plan, dopisom br.05-296/18-4 od 03.05.2018.god.
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma dostavio mišljenje na Nacrt plan, dopisom br. 104-1625/18 od 09.07.2018.godine,
- Mišljenje Ministarstvu održivog razvoja i turizma je dostavljeno obrađivaču da sačini korigovani Nacrt plana koji će potom biti objavljen na jvnoj rasprvi, dopisom br.05-535/1-18 od 20.07.2018.god.
- Obrađivač plana dostavio korigovani Nacrt plan, dopisom br.05-699/18 05.10.2018.god.,
- Donešena Odluka o utvrđivanju Nacrt plana, br.01-1376/18 od 08.10.2018.god., sa Programom javne raprave br.01-1376/18-2 od 08.10.2018.god., u period od 08.10.2018.god. do 22.10.2018.god., (glavna javna rasprava dana 18.10.2018.god.)
- Izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi Nacrt plana, br.05-699/18-12 od 25.10.2018.god., sa Zapisnikom sa glavne javne rasprave od 18.10.2018.god.,
- Po završetku javne raprave, sačinjen Izvještaj o javnoj rapsravi br.05-699/18-12 od 25.10.2018.godine sa zapisnikom o održavanju javne rasprave od 18.10.2018. godine i dostavljeni obrađivaču sa primjedbama građana, dopisom br.05-699/18-15 od 25.10.2018.godine.
- Obrađivač plana dostavio je Predlog plana, dopisom br.05-877/18 od 17.12 .2018.god.,
- Ministrstvu održivog razvoja i turizma dostavljen je Predlog plana na saglasnost, dopisom br.01-471/18 od 17.12.2018.god.
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma dostavilo je saglasnot, dopisom, broj _____ od __.__.2018.god.
- Predlog Odluke o donošenju plana dostavljen je Predsjedniku opštine na predlaganje za tačku dnevnog reda u Skupštini Opštine Ulcinj, dopisom br.05-877/18-1 od 19.12.2018.godine.

Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):
- Odluka o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-3557/12 od 08.06.2012. god.
- Odluka o potrebi izrade Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-3557/2-12 od 28.06.2012. god.

(„Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 21/12),
- Ugovor o izradi Izvještaja o SPU, br.01-231/1-13 od 22.01.2013.godinesa obrađivačem JU Institut za razvoj istraživanja u oblasti zaštite na radu iz Podgorice. Ugovorena izrada Izvještaja o SPU za iznos od 4.400,00 **€.**

Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.godine izvršeno je usaglašavanje Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, sa parametrima iz GUR-a
- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, br.05-320/17 od 10.05.2017.god.,

(„Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 22/17),
- Obrađivač dostavio Izvještaj o SPU, dopisom br.05-477/18-2 od 04.07.2018. godine,
- Nakon Javne rasprave, Nacrt Izvještaja o Strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana sa Izvještajem o javnoj raspravi br.05-699/18-13 od 25.10.2018.god i zapisnikom o održavanju javne rasprave, dostavljen je Sekretarijat za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta, na saglasnost, dopisom br.05-699/18-14 od 25.10.2018.godine.

3. Detaljni urbanistički plan za lokalitet “Djerane 2” u Ulcinju,
- Odluka o izradi plana, br.01-3481/1-12 od 07.06.2012. godine

(„Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 19/12),
- Površina zahvata plana je 126,86 ha,
- Ugovor o izradi plana, br.01-1369/13 od 20.03.2013.godine sa obrađivačem Republički zavod za urbanizam i projektovanje AD iz Podgorice. Ugovorena izrada plana za iznos od 24.875,00 **€,**

Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.godine izvršeno je usaglašavanje Odluke o izradi plana, sa parametrima iz GUR-a.
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br.01-812/17-2 od 20.04.2017.god.,

(„Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 18/17),
- Izmjena Programskog zadatka, br.01-812/17-3 od 20.04.2017.god.,
- *Površina zahvata plana: 117,05 ha,,*
- *namjena prostora: stanovanje malje gustine, mješovita namjena, centralne djelatnosti, površine za školstvo, verski objekti, turizam, poljoprivredne površine, šumske površine, saobraćajna infrastruktura (saobraćajnice, parking).*
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i Izmjena Programskog zadatak dostavljeni su Obrađivaču plana dopisom br.05-277/17 od 21.04.2017.god.,
- Upućena je urgencija za dostavljanje korigovanog nacrt plana dopisom br.05-660/17 od 07.11.2017.god.

Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):
- Odluka o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-3558/12 od 08.06.2012. god.
- Odluka o potrebi izrade Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-3558/2-12 od 28.06.2012. god.

(„Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 21/12),

- Ugovor o izradi Izvještaja o SPU, br.01-8568/12 od 31.12.2012.godine sa obrađivačem JU Institut za razvoj istraživanja u oblasti zaštite na radu iz Podgorice. Ugovorena izrada Izvještaja o SPU za iznos od 8.300,00 **€**

Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.godine izvršeno je usaglašavanje Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, sa parametrima iz GUR-a

- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, br.05-268/17 od 20.04.2017.god.,

(„Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 18/17),

- Izmjena i dopuna Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana i Izmjena Programskog zadatka dostavljeni su Obrađivaču Izvještaja o SPU, dopisom br.05-277/17 od 21.04.2017.god.,

4. Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Ulcinj-grad" za lokalitet „Nova Mahala – Bijela Gora" u Ulcinju,

- Odluka o izradi plana, br.01-3476/1-12 od 07.06.2012. godine

(„Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 19/12),

- Površina zahvata plana je 69,80 ha,
- Ugovor o izradi plana, br.01-1370/13 od 20.03.2013.godine sa obrađivačem Republički zavod za urbanizam i projektovanje AD iz Podgorice. Ugovorena izrada plana za iznos od 11.111,11 **€,**

Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.godine izvršeno je usaglašavanje Odluke o izradi plana, sa parametrima iz GUR-a.

- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br.01-893/17 od 27.04.2017.god.,

(„Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 20/17),

- Izmjena Programskog zadatka, br.01-893/17 od 27.04.2017.god.,

- Površina zahvata plana: 69,80 ha,,

- namjena prostora: stanovanje malje gustine, centralne djelatnosti, površine za školstvo, objekti komunalne infrastrukture, groblje, sport i rekreacija, šumske površine, poljoprivredne površine, saobraćajna infrastruktura (saobraćajnice, parking)

- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i Izmjena Programskog zadatak dostavljeni su Obrađivaču plana dopisom br.05-297/17 od 27.04.2017.god.,
- Upućena je urgencija obrađivaču plana za dostavljanje korigovanog Nacrt plana, dopisom br.05-660/17 od 07.11.2017.god.,

Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):

- Odluka o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-3553/12 od 08.06.2012. god.
- Odluka o potrebi izrade Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-3553/2-12 od 20.06.2012. god.

(„Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 19/12),

- Ugovor o izradi Izvještaja o SPU, br.01-233/1-13 od 22.01.2013.godine sa obrađivačem JU Institut za razvoj istraživanja u oblasti zaštite na radu iz Podgorice. Ugovorena izrada Izvještaja o SPU za iznos od 4.900,00 **€.**

Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.godine izvršeno je usaglašavanje Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, sa parametrima iz GUR-a

- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, br.05-290/17 od 27.04.2017.god.,

(„Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 20/17),

- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana i Izmjena Programskog zadatka dostavljeni su Obrađivaču Izvještaja o SPU. dopisom br.05-297/17 od 27.04.2017.god.,

5. Detaljni urbanistički plan za hotele i vile visoke kategorije u Pinješu“

- Odluka o izradi plana, br.01-6151/1-12 od 08.08.2012. godine
(„Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 27/12),
- Površina zahvata plana je 3,855 ha,
- Ugovor o izradi plana, br.01-5498/13 od 18.07.2013.godine sa obrađivačem D.O.O. Inkoplan iz Podgorice. Ugovorena izrada plana za iznos od 1.230,00 **€,**

Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršno je usaglašavanje Odluke o izradi plana, sa parametrima iz GUR-a.

- Izmjena Programskog zadatak br.01-793/17 od 12.04.2017.godine.
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma je dostavilo mišljenje dopisom br.104-886/17 od 08.09.2017.god., a registrovano u arhivi Opštine Ulcinj pod br.05-485/17 od 11.09.2017., da je potrebno donijeti Odluku o Izmjeni i dopuni Odluke o izradi plana,

Shodno dopisu Ministarstva održivog razvoja i turizma, ponovo je donešeno:

- *Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana,* br.01-1957/17 od 22.09.2017.god.,
(„Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 42/17),
- Izmjena Programskog zadatka, br.01-1957/17 od 22.09.2017.god.,
- *Površina zahvata plana: 3,85 ha,*
- *namjena prostora: tirizam (T1), saobraćajna infrastruktura (saobraćajnice, parking)*
- Mišljenje Ministarstvo održivog razvoja i turizma za korigovanje Nacrt plana, dostavljen je obrađivaču plana, dopisom br.05-485/7-17 od 13.11.2017.god.,
- Obrađivač dostavio korigovani Nacrt plan, dopisom br.05-354/18 od 11.05.2018.god.
- Nacrt plana na mišljenje, dostavljen; Javnom preduzeću “Vodovod i kanalizacija”-Ulcinj, Agenciji za elektronsko komunikacije i poštansku djelatnost-Podgorica i D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem, dopisom br. 05-354/18 od 15.05.2018.godine.
- Na Nacrt plan dostavili mišljenje; Agencija za elektronsko komunikacije i poštansku djelatnost-Podgorica dopsiom br. 05-354/18-2 od 31.05.2018.god i D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem dopisom br.10-10-26284 od 08.06.2018.god.,
- Izjava Sekretara Sekretarijata da je Nacrt plan urađen u skladu sa zakonom, br.05-354/18-3 od 31.05.2018.god.,
- Ministarstvu održivog razvoja i turizma dostavljeni su; korigovani Nacrt plan, mišljenje Agencije za elektronsko komunikacije i poštansku djelatnost i mišljenje D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem, dopisom br.05-354/18-4 od 31.05.2018.god.
- Uprava za nekretnne dostavilja Izvod iz digitalnog plana sa CD-om, dopisom br.460-365/2018 od 16.10.2018.god. (05-682/18 od 16.10.2018.g.)
- Obrađivaču plana dostavljen Izvod iz digitalnog plana dobijeno od Uprave za nekretnine, dopisom br.05-682/18-1 od 17.10.2018.godine.

<u>Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):</u>

- Odluka o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-6152/1-12 od 08.08.2012. god.
- Odluka o potrebi izrade Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-6152/2-12 od 31.08.2012. god.

(„Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 27/12),

- Ugovor o izradi Izvještaja, br.01-8086/13 od 06.12.2013.godine sa obrađivačem KONZORCIJUM “Instituta za razvoj i istraživanja u oblasti zaštite na radu – Podgorica, “Građevinski nadzor i laboratorijska ispitivanja”, A.D. Podgorica, “Foresta” D.O.O.

Podgorica i D.O.O. “Verde Projekt” iz Podgorice. Ugovorena izrada Izvještaja o SPU za iznos od 900,00 **€.**

Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.godine izvršeno je usaglašavanje Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, sa parametrima iz GUR-a

- Obrađivač je dostavio nacrt Izvještaja o Strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu, dopisom br.05-590/17 od 23.10.2017.godine.

6. Detaljni urbanistički plan za lokalitet “Pinješ – Borova šuma”,

- Odluka o izradi plana, br.01-6790/1-12 od 14.09.2012. godine

(„Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 30/12),

- Površina zahvata plana je 47,49 ha,
- Ugovor o izradi plana, br.01-3775/13 od 13.06.2013.godine sa obrađivačem D.O.O. Inkoplan iz Podgorice. Ugovorena izrada plana za iznos od 9.700,00 **€.**

Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.godine izvršeno je usaglašavanje Odluke o izradi plana, sa parametrima iz GUR-a.

- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br. br.01-861/17 od 24.04.2017. god.,

(„Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 19/17),

- Izmjena Programskog zadatka, br. 01-861/17 od 24.04.2017. god.,
- *Površina zahvata plana: 57,43 ha,,*
- *namjena prostora: tirizam (T1, T2), šumske površine, saobraćajna infrastruktura (saobraćajnice, parking)*
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i Izmjena Programskog zadatak dostavljeni su Obrađivaču plana dopisom br.05-286/17 od 25.04.2017.god.,
- Obrađivač dostavio Nacrt plana, dopisom br.05-241/18 od 15.02.2018.god.
- Nacrt plana na mišljenje, dostavljen; Javnom preduzeću “Vodovod i kanalizacija”-Ulcinj, Agenciji za elektronsko komunikacije i poštansku djelatnost-Podgorica i D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem, dopisom br.05-241/18 od 19.02.2018.godine.
- Na Nacrt plan dostavili mišljenje; Agencija za elektronsko komunikacije i poštansku djelatnost-Podgorica dopisom br.05-241/18-2 od 03.03.2018.god. i D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem dopisom br.10-10-12655 od 16.03.2018.god.,
- Izjava Sekretara Sekretarijata da je Nacrt plan urađen u skladu sa Zakonom, br.05-241/18-4 od 15.03.2018.god.,
- Ministarstvu održivog razvoja i turizma dostavljeni su; Nacrt plan, dopisom br.05-241/18-5 od 15.03.2018.godine, mišljenje Agencije za elektronsko komunikacije i poštansku djelatnost dopisom br.05-241/18-3 od 07.03.2018.god. i mišljenje D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem, dopisom br.05-241/18-6 od 20.03.2018.godine.
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma dostavilo je mišljenje Savjeta za reviziju, dopisom br.05-241/18-5 od 20.06.2018.god.,(104-1175/23 od 15.06.2018.god.), da je potrebno ispraviti Nacrt plana prema primjedbama savjeta za reviziju, nakon čega se plan može objaviti na javnoj raspravi.
- Mišljenje Ministarstva održivog razvoja i turizma, dostavljen je obrađivaču plana na korigovanje, dopisom br. 05-241/18-6 od 20.06.2018.god.
- Uprava za nekretnne dostavilja Izvod iz digitalnog plana sa CD-om, dopisom br.460-365/2018 od 16.10.2018.god. (05-682/18 od 16.10.2018.g.),
- Obrađivaču plana dostavljen Izvod iz digitalnog plana dobijeno od Uprave za nekretnine, dopisoom br.05-682/18-1 od 17.10.2018.godine.
- Obrađivač dostavio korigovani Nacrt plana, dopisom br.05-858/18 od 07.12.2018.god.,

- Korigovani Nacrt plana dostavljen; Javnom preduzeću "Vodovod i kanalizacija"-Ulcinj, Agenciji za elektronsko komunikacije i poštansku djelatnost-Podgorica i D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem, dopisom br.05-858/1-18 od 07.12.2018.god.,
- Ministarstvu održivog razvoja i turizma dostavljen je Nacrt plan na mišljenje i Savjetu za reviziju planskih dokumenata na reviziju, dopisom br.05-858/5-18 od 10.12.2018.godine.

Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):
- Odluka o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-6792/1-12 od 14.09.2012. god.
- Odluka o potrebi izrade Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-6792/2-12 od 19.11.2012. god.

(„Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 30/12),
- Ugovor o izradi Izvještaja o SPU, br.01-3885/1-13 od 18.06.2013.godine sa obrađivačem JU Institut za razvoj istraživanja u oblasti zaštite na radu iz Podgorice. Ugovorena izrada Izvještaja o SPU za iznos od 3.800,00 **€.**

Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršilismo usaglašavanje Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, sa parametrima iz GUR-a.
- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, br.05-280/17 od 24.04.2017.god.,

(„Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 19/17),
- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana i Izmjena Programskog zadatka dostavljene su Obrađivaču Izvještaja o SPU dopisom br.05-286/17 od 25.04.2017.god.,
- Obrađivaču dostavlje zahtjev za dostavu Izvještaja o SPU, dopisom br.05-466/18 od 06.06.2018.god.,
- Obrađivač je dostavio nacrt Izvještaja o Strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu, dopisom br.05-477/18-2 od 04.07.2018.godine.

7. Izrada Lokalne studije lokacije za naselje „Vladimir",
- Odluka o izradi plana, br.01-5182/1-13 od 09.07.2013. godine sa
- Programskim zadatkom, br.01-5182/2-13 od 09.07.2013. godine,

(„Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 23/13),
- Površina zahvata plana je 101,70 ha,
- Ugovor o izradi plana, br.01-1540/14 od 19.09.2014.godine sa obrađivačem AD Urbanprojekt - Čačak. Ukupna cijena za usluge po ugovoru iznosi 22.967,00€.
- Zahtjev obrađivača LSL Vladimir (Urbanprojekt) da se obezbjedi komunikacija sa obrađivačem GUR-a Vladimir (CAU) radi sinhronizacije planske dokumentacije i završavanja u skladu sa zakonskim rokom (sl.list.CG, br.64/17).
- Održan sastanak sa obrađivačem GUR-a Vladimir (CAU) dana 30.01.2018.god., u 11.00h, u vezi izrade GUR-a.
- Obrađivač plana je naglasio da će prednacrt biti spreman i dostavljen Opštini Ulcinj do 20.02.2018.godine,
- Za potrebe izrade plana zahtjev za dostavu podataka, dostavljen; Javnom preduzeću "Vodovod i kanalizacija"-Ulcinj dopisom br.05-84/18-2 od 30.01.2018.god, Agenciji za elektronsko komunikacije i poštansku djelatnost-Podgorica dopisom br.05-84/18-3 od 30.01.2018.god i D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem, dopisom br.05-84/18-1 od 30.01.2018.god.
- CEDIS je dostavio podatke za potrebe izrade plana, dopoisom br.05-84/18-3 od 08.03.2018.god.,

- Obrađivaču plana dostavljeni podaci D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem, dopisom br.05-84/18-4 od 12.03.2018.god.,

Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):
- Odluka o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-5187/1-13 od 09.07.2013. god.
- Odluka o potrebi izrade Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-5187/2-13 od 24.07.2013. god.
(„Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 24/13),
- Ugovor o izradi Izvještaja o SPU, br.01-1452/14 od 05.09.2014.godine sa obrađivačem JU Institut za razvoj istraživanja u oblasti zaštite na radu iz Podgorice. Ukupna cijena za usluge po ugovoru iznosi 6.188,00€.

8. Detaljni urbanistički plan "Totoši" u Ulcinju,
- Odluka o Izradi plana br.01-1261/17 od 07.06.2017.god.,
(„Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 27/17),
- Programski zadatak br.01-1261/17 od 07.06.2017.god.,
- *Površina zahvata plana: 29,27 ha,,*
- *namjena prostora: CD – centralne djelatnosti, SMG – stanovanje male gustine, SVG stanovanje veće gustine, MN – mješovita namjena, PU - površine urbanog zelenila, IOE – objekti tehničke infrastrukture i saobraćajna infrastruktura – drumski saobraćaj DS (saobraćajnice, parking, autobuska stanica).*
- Donijeta je Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br 01-955/17 od 22.09.2017.god.
- Zaključen je Ugovor za pužanje usluga sa odabranim obrađivačem MonteCEP iz Kotora, br.01-2124/17 od 30.10.2017.godine. Ugovorena izrada plana za iznos od 8.925,00 €.
- Za potrebe izrade plana zahtjev za dostavu podataka, dostavljen; Javnom preduzeću "Vodovod i kanalizacija"-Ulcinj dopisom br.05-86/18-3 od 30.01.2018.god, Agenciji za elektronsko komunikacije i poštansku djelatnost-Podgorica dopisom br.05-86/18-1 od 30.01.2018.god. i D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem, dopisom br.05-86/18-2 od 30.01.2018.god.
- D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem je dostavio podatke za potrebe izrade plana, dopisom br.05-86/18-2 od 14.03.2018.god.,
- Upravi za nekretnine,ponovljen je zahtjev za dostavu geodetskih podloga, dopisom br.05-659/1-17 od 26.02.2018.god.,
- Od Uprave za nekretnine dobili smo obavještenje br.05-659/1-17 od 14.03.2018.godine, da je zahtjev za ažuriranu geo-podlogu proslijeđen u Podgoricu, na postupanje,
- Obrađivaču plana dostavljeni podaci D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem, dopisom br. 05-86/18-2 od 14.03.2018.godine,
- Obrađivaču plana dostavljeni su projekat kanalizacije i kružnog toka i spisak izdatih građevinskih dozvola , dopisom br.05-86/18-4 od 12.04.2018.godine.
Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana br.05-381/17 od 12.06.2017.god.
- Zaključen je Ugovor za pužanje usluga sa odabranim obrađivačem JU Institut za razvoj istraživanja u oblasti zaštite na radu iz Podgorice., br.01-2125/17 od 30.10.2017.god. Ugovorena izrada Izvještaja o SPU za iznos od 2.499,00 **€.**

9. Urbanistički projekat „Novi centar Ulcinja" u Ulcinju,
- Odluka o izradi plana, br. 01-1305/17 od 13.06.2017.god.,
(„Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 27/17),

- Programski zadatak br.01-1305/17 od 13.06.2017.god.
- Površina zahvata plana: 11,59 ha,
- Namjena: CD – centralne djelatnosti, PU - površine urbanog zelenila i saobraćajna infrastruktura – drumski saobraćaj DS (saobraćajnice, parking).
- Zaključen je Ugovor za pužanje usluga sa odabranim obrađivačem D.O.O. Inkoplan iz Podgorice, br.01-2137/17 od 31.10.2017.godine. Ugovorena izrada plana za iznos od 3.900,00 **€.**
- Za potrebe izrade plana zahtjev za dostavu podataka, dostavljen; Javnom preduzeću "Vodovod i kanalizacija"-Ulcinj dopisom br.05-85/18-2 od 30.01.2018.god., Agenciji za elektronsko komunikacije i poštansku djelatnost-Podgorica dopisom br.05-85/18-3 od 30.01.2018.god. i D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem, dopisom br.05-85/18-1 od 30.01.2018.god.
- D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem je dostavio podatke za potrebe izrade plana, dopisom br.05-85/18-2 od 14.03.2018.god.,
- Upravi za nekretnine, ponovljen je zahtjev za dostavu geodetskih podloga, dopisom br.460-365/2018 od 16.10.2018.god. (05-682/18 od 16.10.2018.godine),
- Obrađivaču plana dostavljeni podaci za izradu plana od; D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem, dopisom br.05-85/18-2 od 19.03.2018.godine i podaci Uprave za nekretnine (Izvod iz digitalnog plana) dopisoom br.05-682/18-1 od 17.10.2018.god,

Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana br. 05-392/17 od 16.06.2017.god.,,
(„Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 27/17),
- Zaključen je Ugovor za pužanje usluga sa odabranim obrađivačem JU Institut za razvoj istraživanja u oblasti zaštite na radu iz Podgorice., br.01-2138/17 od 31.10.2017.godine. Ugovorena izrada Izvještaja o SPU za iznos od 1.499,00 **€**

10. Lokalna studija lokacije "Gornji štoj" – prva faza u Ulcinju,
- Odluka o Izradi plana br.01-1410/17 od 23.06.2017.god.,
(„Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 28/17),
- Programski zadatak br.01-1410/17 od 23.06.2017.god.,
- Zaključen je Ugovor za pužanje usluga sa odabranim obrađivačem D.O.O. „FAADU" iz Podgorice, br. 01-1830/17 od 24.08.2017.god.,
- Ugovorena izrada plana za iznos od 2.500,00 **€.**
- Obrađivaču plana dostavljeni su Odluka o izradi plana i Programski zadatak, dopisom br.05-670/17-1 od 13.11.2017.god.,
- Za potrebe izrade plana zahtjev za dostavu podataka, dostavljen je; Javnom preduzeću "Vodovod i kanalizacija"-Ulcinj dopisom br.05-83/18-2 od 30.01.2018.god., Agenciji za elektronsko komunikacije i poštansku djelatnost-Podgorica dopisom br.05-83/18-1 od 30.01.2018.god. i D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem, dopisom br.05-83/18-3 od 30.01.2018.god.
- Za potrebe izrade plana podatke dostavio D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem dopoisom br.05-83/18-3 od 08.03.2018.godine i isti dostavljeni Obrađđivaču plana dopisom br.05-83/18-4 od 12.03.2018.godine.
- Obrađivač dostavio Nacrt plana dana 02.03.2018.godine
- Nacrt plana na mišljenje, dostavljen; Javnom preduzeću "Vodovod i kanalizacija"-Ulcinj dopisom br.05-275/18-1 od 07.03.2018.godine, Agenciji za elektronsko komunikacije i poštansku djelatnost-Podgorica dopisom br. 05-275/18 od 07.03.2018.godine i D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem, dopisom br. 05-275/18-2 od 07.03.2018.godine.

- Izjava Sekretara Sekretarijata da je nacrt plana izrađen prema Zakonu, br.05-275/18-3 od 23.03.2018.godine.
- Na Nacrt plan dostavili mišljenje; Agencija za elektronsko komunikacije i poštansku djelatnost-Podgorica dopisom br.0404-2443/2 od 23.03.2018.godine (br.05-275/18-1 od 28.03.2018.god.) i D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem dopisom br.10-10-15560 od 03.04.2018.godine (br.05-275/18-2 od 05.04.2018.god.)
- Ministarstvu održivog razvoja i turizma dostavljeno; Nacrt plan na **mišljenje,** dopisom br.05-275/18-4 od 23.03.2018.godine, mišljenje Agencije za elektronsko komunikacije i poštansku djelatnost-Podgorica br.0404-2443/2 od 23.03.2018.godine dopisom br.05-275/18-5 od 30.03.2018.god. i mišljenje D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem br.10-10-15560 od 03.04.2018.god dopisom br.05-275/18-3 od 06.04.2018.godine.
- Ministarstva održivog razvoja i turizma dostavio Mišljenje, dopisom br.05-275/18-4 od 23.05.2018.godine (br.104-1284/19 od 17.05.2018.god.), da je potrebno korigovati Nacrt plana i isti dostaviti Ministarstvu na ponovno mišljenje.
- Obrađivač plana dostavio korigovani Nacrt plan, dopisom br.05-478/18 od 13.06.2018.godine.
- Izjava br.05-478/1-18 od 13.06.2018.godine Sekretara Sekretarijata da je Nacrt plan urađen u skladu sa Zakonom.
- Ministarstvu održivog razvoja i turizma dostavljen korigovani Nacrt plan na ponovno **mišljenje,** dopisom br.05-478/2-18 od 13.06.2018.godine.
- Korigovani Nacrt plana na mišljenje, dostavljen; Javnom preduzeću "Vodovod i kanalizacija"-Ulcinj dopisom br.05-478/5-18 od 13.06.2018.godine, Agenciji za elektronsko komunikacije i poštansku djelatnost-Podgorica dopisom br. 05-478/4-18 od 13.06.2018.godine i D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem, dopisom br. 05-478/3-18 od 13.06.2018.godine.
- Na korigovani Nacrt plan dostavio negativno mišljenje, D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem, dopisom br.10-10-28508 od 20.06.2018.godine (br.05-478/3-18 od 22.06.2018.godine)
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma dostavio Mišljenje br.104-1284/21 od 25.06.2018.godine, da se korigovani Nacrt plana uputi na javnu raspravu.
- Odluka o utvrđivanju Nacrt plana sa programom održavanja javne rasprave dostavljeni Predsjedniku opštine na odlučivanje, dopisom br.05-504/18 od 26.06.2018.godine,
- Donešena Odluka o utvrđivanju Nacrt plana br.01-800/18 od 26.06.2018. godine sa Programom održavanja javne rasprave br.01-800/18 od 27.06.2018.godine,
- Dostavljeni dopisi o održavanju javne rasprave; dnevnom listu Pobjeda dopisom br.05-507/18-1 od 27.06.2018.godine, TV Teuti dopisom br.05-507/18-2 od 27.06.2018.godine i Centru za informativni system za objavljivanje na sajtu Odluke o utvrđivanju sa programom javne rasprave dopisom br.05-507/18-3 od 27.06.2018.godine.
- JZU Dom zdravlja "B.Vujošević", dostavio saglasnost broj 05-507/18-7 od 12.07.2018.godine na Nacrt plan.
- Izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi Nacrt plana, br.05-507/10-18 od 23.07.2018.godine, sa Zapisnikom sa glavne javne rasprave od 10.07.2018.godine,
- Po završetku javne raprave, sačinjen Izvještaj o javnoj rapsravi br.05-507/18-11 od 23.07.2018.godine sa zapisnikom o održavanju javne rasprave od 10.07.2018. godine i dostavljeni obrađivaču sa primjedbama građana, dopisom br.05-507/18-13 od 23.07.2018.godine.
- Obrađivač plana dostavio je Predlog plana, dopisom br.05-528/18 od 30.07.2018.godine,
- Donešena Odluka o utvrđivanju prelog plana, br.01-1051/18 od 02.08.2018.godine.
- Ministrstvu održivog razvoja i turizma dostavljen je Predlog plana na saglasnost, dopisom br.01-1051/1-18 od 13.08.2018.godine.

- Ministrstvo održivog razvoja i turizma, dopisom br.05-644/18 od 14.09.2018. godine, predlaže da je potrebno korigovati Predlog plana, i nakon toga isti dostaviti Ministarstu na naglasnost.
- Od obrađivača plana dobijen korigovani predlog plana dopisom br.835/18 od 23.11.2018.godine i isti dostavljen Ministrstvu održivog razvoja i turizma dostavljen dopisom br.01-1051/2-18 od 22.11.2018.godine na saglasnost.
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma dostavilo je saglasnot, dopisom, broj 104-1284/34 od 07.12.2018.god.
- Predlog Odluke o donošenju plana dostavljen je Predsjedniku opštine na predlaganje za tačku dnevnog reda u Skupštini Opštine Ulcinj, dopisom br.05-879/18-1 od 19.12.2018.godine.

Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana br. 05-427/17 od 23.06.2017.god.,
(„Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 28/17),
- Zaključen je Ugovor za pužanje usluga sa odabranim obrađivačem D.O.O. „INKOPLAN“ iz Podgorice, br. 01-1831/17 od 24.08.2017.god.
- Ugovorena izrada Izvještaja o SPU za iznos od 1.000,00 **€**
- Obrađivaču Izvještaja o SPU dostavljeni su Odluka o izradi plana i Programski zadatak dopisom br. 05-670/17 od 13.11.2017.god.,
- Obrađivač dostavio Izvještaj o SPU, dopisom br.05-528/18 od 06.07.2018. godine,
- Donešeno Obavještenje zainteresovanoj javnosti o održavanju javne rasprave, br.507/18 od 27.06.2018.godine,
- Nakon Javne rasprave, Nacrt Izvještaja o Strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana sa Izvještajem o javnoj raspravi br.05-507/18-11 od 23.07. 2018. godone, i zapisnikom o održavanju javne rasprave od 10.07.2018. godine, dostavljen je Sekretarijat za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta, na saglasnost, dopisom br.05-507/18-12 od 23.07.2018.godine.
- Sekretarijat za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta dostavio Saglasnost br.06-756/18 od 05.09.2018.godine (br.05-507/18-2 od 07.09.2018.godine), na Izvještaj o Strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana.

11. Lokalna studija lokacije servisno-skladišna zona “Vladimirske Krute” u Ulcinju,
- Odluka o izradi plana, br.01-1688/17-1 od 24.07.2017.god.,
(„Službeni list CG“ – opštinski propisi, br. 34/17 od 07.08.2017.g.),
- Programski zadatak br. 01-1688/17 od 24.07.2017.god.
- Površina zahvata plana: 29,56 ha,
- Namjena: za laku industriju, skladišta i komunalne servise.
- Zaključen je Ugovor za pužanje usluga sa odabranim obrađivačem Montenbegroprojekt d.o.o. iz Podgorice, br. 01-87/18 od 23.01.2018.godine. U Ugovorena izrada plana za iznos od 6.188,00 **€.**
- Obrađivaču plana dostavljeni su Odluka o izradi plana i Programski zadatak sa pratećom dokumentcijom na sastanku održanog u prostorijama Sekretarijata za prostorno planjiranje i održivi razvoj Opštine Ulcinj, dana 20.02.2018.godine,
- dostavljen zahtjev br.05-248/18 od 19.02.2018.godine za dostavu geodetskih podloga u zahvatu plana.
- Uprava za nekretnine dostavilja Izvod iz digitalnog plana, dopisom br.05-248/18 od 16.03.2018.godine,

- Za potrebe izrade plana zahtjev za dostavu podataka, dostavljen je; Javnom preduzeću "Vodovod i kanalizacija"-Ulcinj dopisom br.05-250/18 od 19.02.2018.godine, Agenciji za elektronsko komunikacije i poštansku djelatnost-Podgorica dopisom br.05-250/18-2 od 19.02.2018.godine i D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem, dopisom br.05-250/18-1 od 19.02.2018.godine.
- D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem tražio dopisom br.05-250/18-1 od 27.02.2018.godine, da se dostave granice plana u DWG format na CD i iste dostavljene dopisom br.05-250/18-1-1 od 02.03.2018.godine.
- Za potrebe izrade plana podatke dostavili; Agenciji za elektronsko komunikacije i poštansku djelatnost-Podgorica akt br.0404-2014/2 od 26.02.2018.godine (br.05-250/18-2 od 01.03.2018.godine) i D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem akt br.10-10-13900 od 23.03.2018.god (br.05-250/18-1 od 26.03.2018.god.)
- Obrađivaču plana dostavljeno; smjernice Agencije za elektronsko komunikacije i poštansku djelatnost-Podgorica dopisom br.05-250/18-3 od 02.03.2018.godine, Izvod iz digitalnog plana dopisom br.05-248/18-1 od 20.03.2018.godine i podatke D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem dopisom br.05-250/18-2 od 27.03.2018.godine.
- Obrađivač dostavio Nacrt plan,dopisom br.05-840/18 od 28.11.2018.godine.
- Nacrt plana na mišljenje, dostavljen; Javnom preduzeću "Vodovod i kanalizacija"-Ulcinj, Agenciji za elektronsko komunikacije i poštansku djelatnost-Podgorica i D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem, dana 29.11.2018.godine.
- Ministarstvu održivog razvoja i turizma dostavljen je Nacrt plan na mišljenje i Savjetu za reviziju planskih dokumenata na reviziju, dopisom br.05-840/5-18 od 10.12.2018.godine.

Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu br.05-1128/17 od 24.07.2017.god.
(„Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 34/17),
Ugovorena izrada Izvještaja o SPU za iznos od 2.201,50 **€,**
- Obrađivač dostavio Izvještaj o SPU, dopisom br.05-853/18 od 06.12.2018. godine.

12. Lokalna studija lokacije "Turistički kompleks Mavrijan" u Ulcinju,
- Odluka o izradi plana, br.01-1686/17-1 od 24.07.2017.god.,
(„Službeni list CG" – opštinski propisi, br. 34/17 od 07.08.2017.g.),
- Programski zadatak br. 01-1686/17 od 24.07.2017.god.
- Površina zahvata plana: 41,39 ha,
- Namjena: turizam - T1, T2, površine urbanog zelenila – PUJ, sport i rekreacija – SR, šumske površine – Š, ostale prirodne površine - OP (kupalište, stjenovita obala), saobraćajna infrastruktura - drumski saobraćaj DS (saobraćajnice, parking), biciklističke staze, šetalište LUNGO MARE.
- Zaključen je Ugovor za pružanje usluga sa odabranim obrađivačem Urbanprojekt iz Čačka, br. 01-141/18 od 01.02.2018.godine,
- Ugovorena izrada plana za iznos od 8.500,00 **€.**
- Obrađivaču plana dostavljeni putem e-maila dana 20.03.2018.godine, Odluka o izradi plana i Programski zadatak,
- Upravi za nekretnine upućen zahtjev br.05-249/18 od 19.02.2018.godine,
za dostavu geodetskih podloga za zahvat plan.
- Za potrebe izrade plana zahtjev za dostavu podataka, dostavljen je; Javnom preduzeću "Vodovod i kanalizacija"-Ulcinj dopisom br.05-251/18-1 od 19.02.2018. godine, Agenciji za elektronsko komunikacije i poštansku djelatnost-Podgorica dopisom br.05-251/18-2 od

19.02.2018.godine i D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem, dopisom br.05-251/18 od 19.02.2018.godine.
- D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem, tražio da se dostave granice plana u DWG format na CD, dopisom br.05-250/18-1 od 27.02.2018.god.
- Agenciji za elektronsko komunikacije i poštansku djelatnost-Podgorica, dostavila je uslove i smjernice za potrebe izrade plana br.0404-2012/2 od 26.02.2018.godine, dopisom br.05-251/18-2 od 01.03.2018.god.
- D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem dostavljene granice zahvata u dwg – na CD, dopisom br.05-250/18-1-1 od 02.03.2018.godine.
- Obrađivaču plana dostavljene smjernice Agenciji za elektronsko komunikacije i poštansku djelatnost-Podgorica br.0404-2012/2 od 26.02.2018.godine, dopisom br.05-251/18-3 od 02.03.2018.godine,
- Od Uprave za nekretnine dopisom br.05-249/18 od 16.03.2018.godine, dobijen Izvod iz digitalnog plana,
- Obrađivaču plana dostavljen je Izvod iz digitalnog plana, dopisom br.05-249/18-1 od 20.03.2018.godine,
- D.O.O. Crnogorski elektrodistributivni sistem dostavio je podatke potrebne za izradu plana, dopisom br.10-10-13903 od 23.03.2018.godine (br.05-251/18-2 od 26.03. 2018. godine) i iste dostavljene obrađivaču plana, dopisom br.05-251/18-3 od 27.03.2018.godine,

Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu br.05-1127/17 od 24.07.2017.god.
(„Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 34/17),
- Zaključen je Ugovor za pužanje usluga sa odabranim obrađivačem Montenbegroprojekt d.o.o. iz Podgorice, br. 01-88/18 od 23.01.2018.godine. Ugovorena izrada Izvještaja o SPU za iznos od 3.250,00 **€**
- Obrađivaču Izvještaja o SPU dostavljeni su Odluka o izradi plana i Programski zadatak, dana 20.02.2018.godine.

Ugovorene obaveze - usluge : ..... 188.244,61 €

I. DONEŠENE ODLUKE O IZRADI PLANOVA U 2018. GODINU

U 2018. godini nije donijeta nijedna odluka o izradi planske dokumentacije, s'hodno članu 21 stav 1 Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“ br.64/17 od 06.10.2017.god.), koji glasi „***Poslove na izradi i donošenju planskog dokumenta vrši Ministarstvo”***

UČEŠĆE JAVNOSTI PRI IZRADI PLANSKIH DOKUMENATA

U 2018. godini održana su četri javne rasprave za planove, i to:

1. Detaljni urbanistički plan za lokalitet „Pinješ 3“ u Ulcinju,
- Odluka o utvrđivanju nacrt plana sa Programom javne rasprave, br.01-488/18 od 25.04.2018.godine,
- Javna rasprava u trajanju od 26.04.2018.god. do 16.05.2018.god.,

2. Detaljni urbanistički plan za lokalitet "Liman II" u Ulcinju
- Odluka o utvrđivanju nacrt plana sa Programom javne rasprave, br.01-147/18 od 09.05.2018.godine,
- Javna rasprava u trajanju od 14.05.2018.god. do 03.06.2018.god.,

3. Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Ulcinj-grad" za lokalitet „Djerane 1" u Ulcinju
- Odluka o utvrđivanju nacrt plana sa Programom javne rasprave, br.01-1376/18 od 08.10.2018.godine,
- Javna rasprava u trajanju od 08.10.2018.god. do 22.10.2018.god.,

4. Lokalna studija lokacije "Gornji štoj" – prva faza u Ulcinju
- Odluka o utvrđivanju nacrt plana sa Programom javne rasprave, br.01-800/18 od 26.06.2018.godine,
- Javna rasprava u trajanju od 27.06.2018.god. do 17.07.2018.godine,

FINANSIRANJE IZRADE PLANSKIH DOKUMENATA

Na osnovu Ugovora o izradi planske dokumentacije, u 2018.gonini, ulaćeno je 22.122,00 €, i to:

R.br.	Obrađivač plana / Izještaja o SPU	Plan / Izještaja o SPU	Iznos u €
1.	AD "Urbanprojekt" – Čačak	1. Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Ulcinj-grad" za lokalitet „Djerane 1" u Ulcinju i 2. Izrada Lokalne studije lokacije za naselje „Vladimir"	4.000,00 € 2.500,00 €
2.	MonteCEPdsd iz Kotora	Detaljni urbanistički plan za lokalitet "Pinješ 3" u Ulcinju	13.122,00 €
3.	D.O.O. „FAADU" iz Podgorice	Lokalna studija lokacije "Gornji štoj" – prva faza u Ulcinju	2.500,00 €

UKUPNO:	22.122,00 €

UREĐIVANJE GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA

Upravljanje prostorom kroz komunalno opremanje građevinskog zemljišta

Sprovođenje komunalnog opremanja građevinskog zemljišta se vrši na osnovu godišnjeg Programa uredjenja prostora za kalendarsku godinu i u skladu sa Zakonom. Sredstva za realizaciju definišu se kroz kapitalni budžet Opštine.

Realizacija planiranih investicija zavise od realizacije budžeta. U toku 2018 godine shodno programu uređenja prostora izvršen je nastavak relizacija niz infrastukturnih objekata koji su bili započeti u prethodnoj 2017 godini kao i realizacija manjih novih projekta.

Direkcija za Saobraćaj je u 2018 godini nastavila sa radom na rekonstrukciji puta Ulcinj – Krute (faza III). U toku 2018 urađen je Novi Most na potoku kod Klezne ,urađeni su zemljani radovi na trasi puta , urađeno je probijanje tunela, prilazni prostori-galerije tunela . Asfaltirana je trasa puta jedan sloj rekonstruiranog puta u dužini cca 6 km.

Radovi su izvođeni u dva pravca i to:

-od kružnog toka u Vladimirskim krutama prema Ulcinju do naselja Gač ,

-od kružnog toka u Ulcinju kod komunalnog preduzeća do naselja Kulomza.

Prilikom izvođenja radova Sekretarijat za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta s'hodno svojim nadležnostima reagovao na određene propuste projekta i time zajedno sa nadzornim organom koji prati realizaciju ove investicije su uticali da se data tehnička rješenja poboljšaju , a to sve u interesu kvalitetnije rekonstrukcije puta. Ovo se najviše odnosile na probleme rješenja atmosferskih voda , pristupnih ulica , autobuskih prigradskih stajališta , javne rasvjete.

Jedan od bitnih aktivnosti u rekostrukciji puta Ulcinj-Krute III faza je dislokacija vodovoda na djelu trase puta. Realizacija ove aktivnosti se izvodi od strane JP Vodovod i Kanalizacija opštine Ulcinj. Radovi su u toku.

Opština Ulcinj kao investitor u saradnji sa Ministarstvom prosvjete i dijasporom je u fazi završetka izgradnje Osnovne Škole u Sukobinu. Radovi su u završnoj fazi . Investiciju finansijski pokrivaju sva tri pomenuta subjekta po 1/3.

D.O.O. "CEDIS" u 2018 godini nastavlja sa radovima realizacije započete ivesticije krajem 2017 godine na izgradnji trafostanice 35 kV Novi Ulcinj u zoni Pinješ kao i postavljanje visokonapojnih kablova 35 kV na teritoriji opštine. Uzgred, naglašavamo da izvođenje radova postavljannje visokonapojnih kablova na teritoriji Opštine praćeno je oštećenjema podzemne instalacije priključaka za vodu i napojnij kablova javne rasvjete. Oštećenja su se pokazala nakon prvih padavina kada je došlo do probijanja kablova. U tom djelu oštećen je kabala Javne rasvjete u naselje Kodre kod minimarketa Sars, preko puta JP Vodovod i Kanalizacija,ulici Majka Tereza, na tri mjesta Kosovske Ulice. Isto tako kanal atmosferske vode u ulici Kosovska je zatvoren i isti ne funkcioniše. Na prilaznoj ulici gdje je izgrađena trafostanica oštećena je ulica od teretnih vozila. Na istoj ulici priključak koja spaja Kosovsku Ulicu sa hotelom Mediteran došlo je do oštećenja kolektora. Asfaltiranje otvora gdje je postavljen visokonapojni kabal je urađeno nestručno . To se primjećuje na kosovskoj Ulici , ulici Majka Tereza , ulici Don Simon Filipaj, a na ulici 23 nakon postavljanja kablova betoniranje je izvedeno nekvalitetno. Opština Ulcinj je par puta obavjestila investitora o nedostacima izvedenih radova i da se isti moraju sanirati, međutim , u ovome investitor ne prihvata odgovornost za izvedene radova. Napominjemo da investitor je u obavezi da nakon izvođenja radova prostor gdje je izveo radove dovede u prvobitno-postojeće stanje, a to nije uradio.Opština Ulcinj je formirala komisiju za analizu stanja prostora nakon izvedenih radova , izvršila je CD i isti je dostavila investitoru projekta.

Opština Ulcinj u 2018 godini objavila međunarodni tender za izbor najpovoljnijeg ponuđača za izvođenje radova i tender za izbor najpovoljnijeg ponuđača za nadzor nad izvođenjem radova za projekat projekat Prikupljanja i odvođenja atmosferskih i fekalnih otpadnih voda u naseljima Donja Bratica, Bjela Gora, Totoši i Kodre u Ulcinju. Ovaj projekat se realizuje uz podršku Vlade Crne Gore kreditnim sredstvima investicione kreditne banke .

Tehnička dokumentacija

U 2018 godini shodno programu uređenja prostora pristupilo se izradi sledeće tehničke dokumentacije:

Tehnička dokumentacija za opremanje i uređenje lokacija

1. Glavni projekat izgradnje Bulevara Majke Tereze I**I , III I IV** faza – u procedure je izvođenje revizije projekta
2. Projekat izgradnje sportskog terena u Vladimiru,
3. Projekat izgradnje mosta u donje Mide,
4. Projekat rekonstrukcije javne rasvjete u ulici Ymer Prizreni,
5. Projekat izgradnje javne rasvjete Ulice Đerana II,
6. Projekat za izvođenje radova na regulisanje atmosferkih voda u naselje Sveti Nikola u Štoju,

7. Izrada projektne dokumentacije parking prostora na Pristanu,
8. Izrada projektne dokumentacije za probijanje puta na području Lisna Bori Štodra,
9. Projekat izgradnje hana za lutajuću stoku u Štoju,

Za potrebe izrade tehničke dokumentacije izvršena su sledeća geodetska mjerenja i potrebni elaborate od strane ovlašćenih lica za geodetska mjerenja i izradu elaborate i to:

1. Elaborat o nepotpunoj eksproprijaciji za izgradnju za projekat poboljšanje vodosnabdjevanja na teritoriji opštine Ulcinj koji se realizuje podrškom Vlade Crne Gore sredstvima KFW banke.
2. Situacino plan kaldrmisanja trotoara ulice Ymer Prizreni.

Tehnička dokumentacija za opremanje i uređenje zemljišta koja nije završena ili je realizacija u toku

1. Glavni projekat za izgradnju uslužne saobraćajnice bulevara Teuta u zoni Ulcinjsko Polje,
2. Glavni projekat izgradnje centralne saobraćajnice u zoni Ulcinjsko Polje,
3. U Opštini Ulcinj u 2018 godini nastavljene su aktivnosti oko realizacije projekta poboljšavanje vodosnabdijevanja na teritoriji opštine Ulcinj“. Za projektovanje ovog projekta izabrana je konzorcijum Hydrophil GmbH", „Dorsch Gruppe" i „Pro-Ing Trade". Projekat je dat revidentu na raviziju. Reviziju projekta izvodi Beohidrio iz Beograda. Imajući u obzir da novim Zakonom o planiranju i izgradnji objekata došlo je do promjena u načinu izdavanju građevinske dozvole i vršenju revizije tehničke dokumentacije, projektant nije bio u stanju da predaje tehničku dokumentaciju u ugovorenom roku. Naime, trenutno se radi revizija projektne dokumentacije po novom zakonu i očekuje se da će biti zavšena početkom 2019 godine kada se očekuje i sprovođenje postupka objavljivanja međunarodnog tendera za izbor najpovoljnijeg izvođača radova.

Dostavljeni su zahtjevi Sekretarijatu za finansije i budžet Opštine Ulcinj za pokretanje postupka za izbor najpovoljnijeg ponuđača za izradu projektne dokumentacije za izgradnju:

- javne rasvjete u ul 15/1 u Štoju;
- javne rasvjete u ulici Đerane 1 prema kući Šaptafi;
- javne rasvjete u ulici „Ymer Prizreni“- Valdanos;
- javne rasvjete u tunel „Ćafe“-Kruče;
- javne rasvjete od Centra Štoja do Ade Bojane
- javne rasvjete u Stari grad Šas;
- javne rasvjete u naselje Liman pored Crkve.
- javne rasvjete u ulici „Ali Riza Ulqinaku“ od „Centar4“ do raskrsnice za Stari grad.

NEZAVRŠENE OBAVEZE

I. **<u>Sekretarijata za prostorno planiranje i održivi razvoj</u>**

a. Pripremljene Odluke za izradu planskih dokumenata iz Programa uređenje prostora za 2017.gonini:

1. Urbanistički projekat “Stari grad” u Ulcinju,

U 2017. Godini, Upravi za zaštitu kulturnih dobara dostavljeni su nacrt Odluke o izradi plana i nacrt Programskog zadatka, na mišljenje, dopisom br.05-397/17 od 15.06.2017.god.,

- Uprava za zaštitu kulturnih dobara dostavila je mišljenje da se isti obavezuju da izrade studiju zaštite kulturnih dobara za potrebe izrade plana, dopisom br. 05-438/17 od 30.06.2017.god.

Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):

- Nacrt Odluke o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljen je Sekretarijatu za komunalne djelatnosti i zaštitu životne sredine, dopisom br. 05-338/17 od 19.05.2017.god.,
- Sekretarijat za komunalne djelatnosti i zaštitu životne sredine dostavilo je mišljenje o mišljenje o potrebi izrade Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, br. 06-699/17 od 05.06.2017.god.,

U 2018. godini, s'hodno članu 244 Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“ br.64/17 od 06.10.2017.god.) odnosno članu 162c Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“, broj 51/08, 40/10, 34/11, 47/11, 35/13, 39/13 i 33/14), koji se primjenjuje do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore, nije donijeta Odluke o izradi **Izmjena i dopuna Urbanističkog projekta "Stari grad" u Ulcinju,**

- Revizija postojećeg UP-a - sanacija konflikta u prostoru koji se negativno reflektuju na očuvanje kulturnog dobra, sa parametrima iz GUR-a
- P.J.1,
- namjena prostora: mješovita namjena, površine urbanog zelenilo, ostale prirodne površine.
- Površina zahvata plana: 3,36 ha,
- Planirana sredstva za izradu plana, ... 6.000,00 €

b. Pripremljene Odluke za izradu planskih dokumenata iz Programa uređenje prostora za 2017.gonini, a koje nijesu odobrene od strane Predsjenika Opštine Ulcinj:

1. ***Urbanistički projekat “Pristan” u Ulcinju,***

- Površina zahvata plana: 2,66 ha,
- Namjena: Mješovita namjena MN, površine urbanog zelenila PU i Saobraćajna infrastruktura - drumski saobraćaj DS (saobraćajnice, parking).
- Planirana sredstsva za izradu plana i Izvještaja o SPU su: 5.000.00€,
- Kabinetu Predsjenika poslate Odluka o izradi plana i Programski zadatka na odlučivanje, dopisom br.05-463/17 od 11.07.2017.godine.

Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):

- Sekretarijatu za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta dostavljen Nacrt Odluke o izradi SPU na odlučivanje o potrebi/nepotrebi izrade Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, dopisom br.05-419/17 od 22.06.2017.godine.
- Sekretarijat za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta, dostavio Mišljenje br.06-908/17 od 30.06.2017.godine o **potrebi** izrade Odluke o SPU, dopisom br.05-419/17 od 30.06.2017.godine.

2. Detaljni urbanistički plan “Pinješ 2” u Ulcinju,

- Površina zahvata plana: 13,17 ha,
- Namjena: Stanovanje SSG, SVG, vjerski objekti VO, površine urbanog zelenila PU i saobraćajna infrastruktura - drumski saobraćaj DS (saobraćajnice, parking).
- Planirana sredstsva za izradu plana i Izvještaja o SPU su: 10.000,00€,
- Kabinetu Predsjenika poslate Odluka o izradi plana i Programski zadatka na odlučivanje, dopisom br.05-489/17 od 18.07.2017.godine.
- *Ministarstvu održivog razvoja i turizma je dana 07.11.2018.godine, poslata inicijativa za izradu plana,*

Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):
- Sekretarijatu za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta dostavljen Nacrt Odluke o izradi SPU na odlučivanje o potrebi/nepotrebi izrade Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, dopisom br.05-420/17 od 22.06.2017.godine.
- Sekretarijat za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta, dostavio Mišljenje br.06-909/17 od 03.07.2017.godine o **potrebi** izrade Odluke o SPU, dopisom br. 05-420/17 od 03.07.2017.godine.

3. ***Detaljni urbanistički plan "Meraja 1" u Ulcinju,***

- Površina zahvata plana: 16,58 ha,
- Namjena: Centralne djelatnosti CD, stanovanje SSG, SVG, vjerski objekti VO, površine za školstvo SK, površine urbanog zelenila PU i saobraćajna infrastruktura - drumski saobraćaj DS (saobraćajnice, parking).
- Planirana sredstsva za izradu plana i Izvještaja o SPU su: 12.000.00€,
- Kabinetu Predsjenika poslate Odluka o izradi plana i Programski zadatka na odlučivanje, dopisom br. 05-466/17 od 17.07.2017.godine.
- *Ministarstvu održivog razvoja i turizma je dana 07.11.2018.godine, poslata inicijativa za izradu plana,*

Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):
- Sekretarijatu za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta dostavljen Nacrt Odluke o izradi SPU na odlučivanje o potrebi/nepotrebi izrade Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, dopisom br. 05-421/17 od 22.06.2017.godine.
- Sekretarijat za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta, dostavio Mišljenje br. 06-910/17 od 03.07.2017.godine o **potrebi** izrade Odluke o SPU, dopisom br. 05-421/17 od 03.07.2017.godine.

4. ***Detaljni urbanistički plan "Ulcinjsko polje 2" u Ulcinju,***

- Površina zahvata plana: 17,66 ha,
- Namjena: Stanovanje SMG, turizam T1, poljoprivredne površine P, industrija i proizvodnja-servisi i skladišta IP i saobraćajna infrastruktura - drumski saobraćaj DS (saobraćajnice, parking).
- Planirana sredstsva za izradu plana i Izvještaja o SPU su: 12.000.00€,
- Kabinetu Predsjenika poslate Odluka o izradi plana i Programski zadatka na odlučivanje, dopisom br. 05-486/17 od 18.07.2017.godine.
- *Ministarstvu održivog razvoja i turizma je dana 07.11.2018.godine, poslata inicijativa za izradu plana.*

Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):
- Sekretarijatu za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta dostavljen Nacrt Odluke o izradi SPU na odlučivanje o potrebi/nepotrebi izrade Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, dopisom br. 05-423/17 od 22.06.2017.godine.
- Sekretarijat za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta, dostavio Mišljenje br. 06-912/17 od 04.07.2017.godine o **potrebi** izrade Odluke o SPU, dopisom br. 05-423/17 od 10.07.2017.godine.

c. ***Donešene Odluke za izradu planskih dokumenata iz Programa uređenje prostora za 2017.gonini, dostavljene Sekretarijatu za finansije i budžet za otvaranje tendera za odabir obrađivača plana, a koje nijesu odobrene od strane Predsjednika Opštine Ulcinj:***

1. Lokalne studija lokacije "Barbana" u Ulcinju,
- Odluka o izradi plana, br.01-1363/17 od 20.06.2017.god.,
  („Službeni list CG" – opštinski propisi, br. 28/17 od 29.06.2017.g.),
- Programski zadatak br.01-1363/17 od 20.06.2017.god.
- Površina zahvata plana: 4,71 ha,
- Namjena: MN – mješovita namjena, PUJ - površine urbanog zelenila i saobraćajna infrastruktura – drumski saobraćaj DS (saobraćajnice, parking) biciklističke staze.
- Sekretarijatu za finansije i budžet poslat je zahtjev za otvaranje tendera za odabir obrađivača plana i Izvještaja o Strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu, dopisom br.05-414/17 od 04.07.2017.godine.

Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana br.05-405/17 od 20.06.2017.godine („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 28/17).

2. Lokalna studija lokacije "Donji štoj" u Ulcinju
- Odluka o izradi plana, br.01-1499/17-1 od 10.07.2017.god.,
  („Službeni list CG" – opštinski propisi, br. 30/17 od 17.07.2017.g.),
- Programski zadatak br.01-1499/17-2 od 10.07.2017.god.
- Površina zahvata plana: 362,05 ha,
- Namjena: stanovanje - SMG, SSG, mješovita namjena - MN, centralne djelatnosti – CD (trgovina, usluge, servisi, banka, pošta, javna bezbjednost, vatrograsna služba), površine za školstvo - ŠS (OŠ, predškolska ustanova), površine za zdravstvo - Z (zdravstvena stanica, stomatološka ordinacija, apoteka), turizam - T1, T2, vjerski objekti – VO, površine urbanog zelenila – PUJ, poljoprivredne površine – P, šumske površine – Š, saobraćajna infrastruktura - drumski saobraćaj DS (saobraćajnice, autobuska stanica, parking, P&R), biciklističke staze.
- Sekretarijatu za finansije i budžet poslat je zahtjev za otvaranje tendera za odabir obrađivača plana i Izvještaja o Strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu, dopisom br.05-544/17 od 06.07.2017.godine.
- *Ministarstvu održivog razvoja i turizma je dana 07.11.2018.god., poslata inicijativa za izradu plana.*

Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu br.05-453/17 od 10.07.2017.godine („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 30/17).

3. Lokalna studija lokacije "Kruče 1" u Ulcinju,
- Odluka o izradi plana, br.01-1500/17-1 od 10.07.2017.god.,
  („Službeni list CG" – opštinski propisi, br. 30/17 od 17.07.2017.g.),
- Programski zadatak br.01-1500/17-2 od 10.07.2017.god.
- Površina zahvata plana: 50,43 ha,
- Namjena: mješovita namjena – MN, površine urbanog zelenila – PUJ, površine za zdravstvo - Z (apoteka), centralne djelatnosti - CD (trgovina, usluge, servisi, pošta, javna bezbjednost, vatrogasna služba), poljoprivredne površine - P (maslinjak), šumske površine – Š, ostale prirodne površine - OP (kupalište), saobraćajna infrastruktura - drumski saobraćaj DS (saobraćajnice, parking), šetalište LUNGO MARE.
- Sekretarijatu za finansije i budžet poslat je zahtjev za otvaranje tendera za odabir obrađivača plana i Izvještaja o Strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu, dopisom br.05-546/17 od 06.07.2017.godine.
- *Ministarstvu održivog razvoja i turizma je dana 07.11.2018.god., poslata inicijativa za izradu plana.*

Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu br.05-452/17 od 10.07.2017.godine („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 30/17),

4. Lokalna studija lokacije “Kruče – seoski turizam” u Ulcinju,
- Odluka o izradi plana, br.01-1684/17-1 od 24.07.2017.god.,
(„Službeni list CG“ – opštinski propisi, br. 34/17 od 07.08.2017.g.),
- Programski zadatak br. 01-1684/17 od 24.07.2017.god.
- Površina zahvata plana: 0,94 ha,
- Namjena:turizam- T2(eko rizort), površine urbanog zelenila– PUJ, sport i rekreacija–SR, šumske površine–Š,saobraćajna infrastruktura-drumski saobraćaj DS(saobraćajnice, parking).
- Sekretarijatu za finansije i budžet poslat je zahtjev za otvaranje tendera za odabir obrađivača plana i Izvještaja o Strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu, dopisom br.05-1126/17-1 od 06.07.2017.godine.
- *Ministarstvu održivog razvoja i turizma je dana 07.11.2018.god., poslata inicijativa za izradu plana.*

Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu br.05-1126/17 od 24.07.2017.godine („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 34/17),

LOKALNI PLANSKI DOKUMENTI DONIJETI OD STRANE VLADE CRNE

Lokalni planski dokument donosi, po pravilu, skupština lokalne samouprave. Izuzetno, Vlada Crne Gore može donijeti lokalni planski dokument, pored ostalog i u slučaju ako se o tome sporazumije sa lokalnom samoupravom.

U 2018. godini nije donijet ni jedan planski dokument.

DOKUMENTACIONA OSNOVA SA POSEBNIM OSVRTOM NA AKTIVNOSTI IZRADE BAZNIH STUDIJA I ISTRAŽIVANJA

- U 2018. godini **n**ijesu urađene bazne studije i istraživanja.

3. SINTEZA KARATA

3.1. Grafički prikaz granica donijetih planskih dokumenata u 2018.godini

- Za period za koji dajemo Izvještaj usvojeno je tri (3) planska dokumenata.

1. Detaljni urbanistički plan za lokalitet „Pinješ 3“

- Odluka o izradi plana, br. 01-3477/1-12 od 07.06.2012. god.
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br. 01-791/17 od 12.04.2017.god.

2. ID za određene urbanističke i katastarske parcele u zahvatu ID Detaljnog urbanističkog plana za lokalitet „Pristan“

- Odluka o izradi plana, br.01-1974/2-12 od 05.04.2012. god.

3. ID Detaljnog urbanističkog plana za lokalitet „Liman 2“

- Odluka o izradi plana, br. 01-6782/1-11 od 30.12.2011. god.
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br. 01-792/17 od 12.04.2017.god.

3.2. Granica planskih dokumenata koji su u fazi izrade

1. ID za određene urbanističke i katastarske parcele u zahvatu ID Detaljnog urbanističkog plana za lokalitet „Meterizi 1“

- Odluka o izradi plana, br.01-2912/1-12 od 18.05.2012. god

2. ID Detaljnog urbanističkog plana za lokalitet „Đerane 1“

- Odluka o izradi plana, br.01-3480/1-12 od 07.06.2012. god.
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br. 01-937/17 od 03.05.2017.god.

3. Detaljni urbanistički plan za lokalitet „Đerane 2 “

- Odluka o izradi plana, br.01-3481/1-12 od 07.06.2012. god.
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br. 01-812/17-2 od 20.04.2017.god.

4. ID Detaljnog urbanističkog plana za lokalitet „Nova Mahala i Bijela Gora“

- Odluka o izradi plana, br. 01-3476/2-12 od 07.06.2012. god.
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br. 01-893/17 od 27.07.2017.god.

5. Detaljni urbanistički plan za hotele i vile visoke kategorije u Pinješu

- Odluka o izradi plana, br. 01-6151/1-12 od 08.08.2012. god.
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br. 01-1957/17 od 22.09.2017.god.

6. Detaljni urbanistički plan za lokalitet „Pinješ - Borova Šuma“

- Odluka o izradi plana, br. 01-6790/12 od 14.09.2012.god.

- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br. 01-861/17 od 24.04.2017.god.

7. Izrada Lokalne studije lokacije za naselje „Vladimir“ ,

- Odluka o izradi plana, br.01-5182/1-13 od 09.07.2013. godine
- Površina zahvata plana je 101,70 ha,

8. Detaljni urbanistički plan “Totoši” u Ulcinju,

- Odluka o Izradi plana br.01-1261/17 od 07.06.2017.god.,
- Površina zahvata plana je 29,27 ha.

9. Urbanistički projekat „Novi centar Ulcinja“ u Ulcinju,
- Odluka o izradi plana, br. 01-1305/17 od 13.06.2017.god.,
- Površina zahvata plana je 11,59, ha.

10. Lokalna studija lokacije “Gornji štoj” – prva faza u Ulcinju,
- Odluka o Izradi plana br.01-1410/17 od 23.06.2017.god.,
- Površina zahvata plana je 2,67 ha.

11. Lokalna studija lokacije servisno skldišna zona „Vladimirske Krute 1“ u Ulcinju

- Odluka o Izradi plana br.01-1688/17-1 od 24.07.2017.god.,
- Površina zahvata plana je 29,56 ha

12. Lokalna studija lokacije "Turistički kompleks Mavrijan"

- Odluka o Izradi plana br.01-1686/17-1 od 24.07.2017.god.,
- Površina zahvata plana je 41,39 ha

4.OSNOV KORIŠĆENJA ZEMLJIŠTA

Sekretarijat za komunalnu djelatnost i zaštitu ambijenta u cilju rješavanje imovinsko pravnih odnosa na zemljištu koje zahvataju infrastrukturni objekti ili komunalni objekti shodno planskim dokumentima pokreće postupak realizacije projekta zahtjevom prema Sekretarijatu za zaštitu imovine za pokretanje postupka realizacije imoviskih odnosa za određene lokacije,a sve u cilju stvaranja uslova za privođenje planskih dokumenata namjeni. Budžetom za 2018 godine predviđena su sredstva za eksproprijaciju zemljištu u okviru DUP-ova radi izgradnje saobraćajnica. Sekretarijat za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta je proslijedio pet zahtjeva Sekretariajtu za zaštitu imovine radi pripreme dokumentacije za izgradnju saobraćajnica t.j. privođenje planskih dokumenata namjeni u djelu saobraćajnica. U 2018 godini izvrena je nepotpuna eksproprijacija za realizaciju projekta Prikuplanja i odvođenja kanalizacionih i atmosferskih za četiri naselja Donja Bratica ,Bjela Gora, Totoši i Kodre u Ulcinju.iU toku je realizacija nepotpune eksproprijcije za realizaciju projekta poboljšanja vodosnabdjevanja i odvođenja otpadnih voda na Crnogorskom primorju faza V u Ulcinju.

Svakodnevno zainteresovani građani postavljaju pitanja u vezi privođenja planova namjeni u dijelu prilaznih puteva do vlasniĉkih urbanistiĉkih parcela, bilo da se radi o većim putevima koji zahvataju veći broj privatnih parcela bilo da se radi o putevima koji zahvatju samo jednu privatnu parcelu i predstavljaju prilaz samo do jedne UP. U velikom broju slučajeva pitanja su vezana za stvaranje uslova za gradnju objekata na vlasničkim parcelama, a često se radi o situaciji da su građevinske dozvole izdate, a prilaznog puta još uvijek nema ili nije u skladu sa planom. U vezi sa prednjim, mišljenja smo da je potrebno promijeniti proceduru odlučivanja po zahtjevima ove vrste u cilju brze realizacije ovih problema.

5. SPROVOĐENJE PODZAKONSKIH AKATA

Kroz rad u Sekretarijat za prostorno planiranje i održivi razvoj i Sekretarijat za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta, koriste se sledeće Odluke:

- Odluka o naknadi za komunalno opremanje gradjevinskog zemljišta ("Sl.list CG" – opštinski propisi br.13/13, 15/13 i 21/14).
- Odluka o lokalnim komunalnim taksama ("Sl.list CG" – opštinski propisi br.19/09, 14/11, 20/14 i 28/15) .
- Odluka o pomoćnim objektima na teritoriju Opštine Ulcinj (“Službeni list CG”-opštinski propisi, br.24/16).
- Odluka o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera na teritoriju Opštine Ulcinj (“Službeni list CG”-opštinski propisi, br.24/16).
- Odluka o postavljanju, odnosno građenju i uklanjanju pristupnih rampi, liftova i sličnih objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretlivosti i lica sa invaliditetom na teritoriju Opštine Ulcinj (“Službeni list CG”-opštinski propisi, br.24/16 i 31/18).
- Odluka o izgradnji lokalnim objekata od opšteg interesa. (“Službeni list CG”-opštinski propisi, br.21/14).

Sekretarijat za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta u okviru svojih ovlašćenja i zadataka propisanih Odlukom o organizaciji i načinu rada organa lokalne uprave ("Službeni list CG-Opštinski propisi", br. 16/12, 33/13, 13/14, 23/14, 11/15, 6/17, 21/17, 41/17, 51/17 i 30/18), usmjeren je da primjenjuje odredbe sledećih odluka:

- Odluku o komunalnim redu ("Sl. list CG – Opštinski propisi ", br. 5/08, 03/12, 36/12, 20/13 i 28/15),

- Odluku o naknadi za komunalno opremanje gradjevinskog zemljišta ("Sl. list CG – Opštinski propisi ", br. 13/13, 15/13, 21/14 i 5/18),
- Odluku o opštinskim i nekategorisanim putevima ("Sl. list CG – Opštinski propisi ", br. 09/09),
- Odluku o naknadama za korišćenje opštinskih puteva ("Sl. list CG – Opštinski propisi ", br. 38/12),
- Odluku o privremenim objektima ("Sl. list CG – Opštinski propisi ", br. 24/16).,
- Odluka o utvrđivanju naknade za uređenje, korišćenje i privremeno korišćenje zemljišta u skladu sa planom privremenih objekata ("Sl. list CG – Opštinski propisi ", br. 13/13, 15/13 i 23/14),
- Odluku o organizaciji, parking zona, vremenska ograničenja, visina naknade, vrijeme i način naplate i kontrola parkiranja vozila na javnim uličnim i van uličnim parkiralištima na teritoriji opštine Ulcinj, koju je donijeo Predsjednik opštine, a za koju Skupština opštine, donijela odluku o potvrdjivanju Odluke o organizaciji, parking zona ,vremenska ograničenja, visina naknade , vrijeme i način naplate i kontrola parkiranja vozila na javnim uličnim i van uličnim parkiralištima na teritoriji opštine Ulcinj, ("Sl. list CG – Opštinski propisi ", br. 26/07),
- Odluku o regulisanju saobraćaja na teritoriji Opštine Ulcinj ("Sl. list CG – Opštinski propisi ", br. 49/16),
- Odluku o gradskom i prigradskom saobraćaju i auto - taksi prevozu ("Sl. list CG – Opštinski propisi ", br. 04/15 i 04/18),
- Odluka o javnim parkiralištima na području Opštine Ulcinj ("Sl. list CG – Opštinski propisi ", br. 04/15 i 22/16),
- Odluku o donošenju Lokalnog plana upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom opštine Ulcinj za period 2016. - 2020. godine, ("Sl. list CG – Opštinski propisi ", br. 11/17),
- Odluka o vodosnabdijevanju ("("Sl. list CG "– Opštinski propisi.", br. 49/16),
- Odluku o prikupljanju i ispuštanju atmosferskih voda na teritoriji opštine Ulcinj, ("("Sl. list CG – Opštinski propisi ", br. 49/16),
- Odluku o prikupljanju, prečišćavanju i ispuštanju otpadnih voda na teritoriji opštine Ulcinj, ("Sl. list CG "– Opštinski propisi ", br. 49/16),
- Odluka o vodosnabdijevanju seoskih i drugih naselja na teritoriji opštine Ulcinj ("Sl. list CG "– Opštinski propisi, br. 6/17),
- Odluka o postavljanju, odnosno građenju i uklanjanju pristupnih rampi, liftova i sličnih objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom na teritoriji Opštine Ulcinj ("Sl. list CG "– Opštinski propisi, br. 24/16).

Normativna djelatnost:

Tokom kalendarske 2018 godine u cilju ostvarenja normativne funkcije, Sekretarijat za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta je usmjeravao rad na sprovođenje postupka održavanja javnih rasprava, od strane komisija koje su formirane od službenika ovog Sekretarijata, na nacrte:

- **Odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta i**
- **Odluke** o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte u periodu od 01 do 15. Juna 2018. godine.

Nacrti odluke su objavljeni na internet site-u Opštine Ulcinj, a u štampanoj formi učiniti dostupnim svim zainteresovanim građanima u prostorijama Sekretarijata za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta.

Predlog Odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta i Odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte, dostavljeni su Vladi Crne Gore i Ministarstvu održivog razvoja i turizma na davanje saglasnosti. Saglasnosti su izdate i predlozi su stavljeni u dnevni red Skupštine opštine.

Takođe po zaključcima Predsjednika opštine utvrđeni su i stavljeni na javnu raspravu nacrti:

- **odluke** o naknadama za korišćenje opštinskih i nekategorisanih puteva na teritoriji Opštine Ulcinj,
- **odluke** o načinu odvojenog sakupljanja i sakupljanja komunalnog otpada radi obrade na teritoriji opštine Ulcinj i
- **odluke** o izmjenama i dopunama Odluke o javnom vodosnabdijevanju

Javne rasprave su održane u periodu od 13 do 28. novembra 2018. godine.

Nacrti takođe objavljeni na internet site-u Opštine Ulcinj, a u štampanoj formi učiniti dostupnim svim zainteresovanim građanima u prostorijama Sekretarijata za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta.

Predlog odluke o naknadama za korišćenje opštinskih i nekategorisanih puteva na teritoriji Opštine Ulcinj, zajedno sa izvještajem sa javne rasprave dostavljen je Vladi Crne Gore, radi razmatranja i davanja saglasnosti, dok je **Predlog odluke** o načinu odvojenog sakupljanja i sakupljanja komunalnog otpada radi obrade na teritoriji opštine Ulcinj takođe sa sa izvještajem sa javne rasprave dostavljen je Ministarstvu održivog razvoja i turizma na davanje saglasnosti, Vlade Crne Gore, radi razmatranja i davanja saglasnosti, dana 31.11.2018.godine.

Očekuje se da će se saglasnosti dati do kraja kalendarske godine i tada će se dostaviti Predsjedniku opštine radi dostavljanja Skupštini na razmatranje i usvajanje.

6. IZDATI U.T.U., GRAĐEVINSKE DOZVOLE, UPOTREBNE DOZVOLE,

U 2018.godini, Sekretarijat za prostorno planiranje i održivi razvoj, po „Uredbi o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma jedinicama lokalne samouprave („Sl.list CG“ br.68/17 od 20.10.2017. god.), izdato je:

- 92 Urbanističko-tehničkih uslova.

U 2018.godini, Sekretarijat za prostorno planiranje i održivi razvoj, po Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“, broj 51/08, 40/10, 34/11, 47/11, 35/13, 39/13 i 33/14), izdato je:

- 15 Građevinske dozvole
- 7 Upotrebne dozvole.

U 2018.godini, Sekretarijat za prostorno planiranje i održivi razvoj, na osnovu člana 223. stava 2. Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“, br.64/17 od 06.10.2017.god.), Odluke o izgradnji lokalnih objekata od opšteg interesa (“Sl. list CG – opštinski propisi“, broj 21/14) i Odluke o pomoćnim objektima na teritoriju Opštine Ulcinj (“Službeni list CG”-opštinski propisi, br.24/16), izdato je:

- 10 Građevinske dozvole
- 5 Upotrebne dozvole.

6.1. GLAVNI GRADSKI ARHITEKAT

Članovima 87 i 88 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“ br.64/17 od 06.10.2017.god.), propisani nadležnosti Glavnog gradskog arhitekta.

Poslovi Glavnog gradskog arhitekta:

- daje saglasnost na idejno rješenje zgrade, trga i ostalih javnih prostora u naseljima;
- provjerava usaglašenost idejnog rješenja sa urbanističkim projektom iz člana 45 zakona;
- propisuje smjernice za usklađivanje spoljnog izgleda objekata iz člana 154 zakona,
- daje saglasnost u pogledu spoljnog izgleda privremenog objekta;
- izrađuje projektni zadatak za urbanistički projekat.

Služba Glavnog gradskog arhitekta izdala 36 Saglasnosti na idejna rješenja.

7. PRIVREMENI OBJEKTI IZ NADLEŽNOSTI LOKALNE SAMOUPRAVE

- Na osnovu Odluke o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera na teritoriju Opštine Ulcinj (“Službeni list CG”-opštinski propisi, br.24/16), donešen je Plan privremenih objekata za period 2017-2019. godine i I i II dopuna/e.
- Planom privremenih objekata za 2017-2019.godine obuhvaćeno je 296 objekata u društvenoj i privatnoj svojini. U 2018.godinu izdato 330 urbanističko tehničkih uslova za privremene objekte (194 objekata u društvenoj i 253 u privatnoj svojini). Izdato je 280 rješenja o dodjelu privremene lokacije za postavljanje privremenog objekta i 25 rješenja za privremeno korišćenje poslovno objekata.

U toku 2018 godine Sekretarijat za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta vezazano sa privremenim objektima u okviru svoje nadležnosti pripremio sledeću dokumentaciju:

- 201 riješenja i 201 uvjerenja o izvršenoj uplati naknade
- 10 uvjerenja oslobođeni plaćanja naknade na osnovu ugovora i odluke
- 23 uvjerenja o izmirenju cjelokupne obaveze po zaključenom ugovoru, radi pribavljanja rješenja o privremenoj lokaciji.

8.DETALJNA ANALIZA INVESTICIONIH POTENCIJALA BAZIRANA NA VAŽEĆIM PLANSKIM DOKUMENTIMA

U toku 2018 godine u budžet opštine Ulcinj je uplaćeno 831,000,00 eura od naknade za komunalne opremanje građevinskog zemljišta

Komunalna opremljenost u opštini Ulcinj nije na nivou savremenih zahtjeva i predstavlja ograničenje budućem razvoju. Bitni činioci narednog perioda razvoja komunalne infrastukture kao što su prikupljanje i odvođenje otpadnih voda, prečišćavanje otpadnih voda, parking prostori, vodosnabdjevanje, regulisanje deponije čvrstog otpada, regulisanje saobraćaja su važna sfera ekonomskog prosperita opštine Ulcinj.

8.1. Infrastrukturni objekti

U nižoj tabeli dat je spisak radova na komunalnom opremanju građevinskog zemjišta u toku 2018 godine.

RB	PREDMET UGOVORA	UPLAĆENI IZNOS
1	Postavljnje linijske rešetke	1,019.83
2	Tamponiranje ulice	7,480.00
3	Rekonstrukcija ul.Mehmet Beci	4,340.00
4	Rekonstrukcija ul.Bašbuluk	9,528.75
5	Rrekonstrukcija mreže nova mahala	2,625.00
6	Rekonstrukcija s.mreže N.Mahala- lijevi trotoar	2,091.97
7	Rek.javne rasvjete Mehmet Gjyli	1,556.93
8	Rek.javne rasvjete meraja i	1,442.96
9	Rekonstrukcija ul Mehmet Beci	2,487.00
10	Regulisanje propusta u Kolomzi	1,125.30
11	Iisporuka gotovog betona u selo Lisnabori	750.00
12	Razastiranje jalovine,šodera,rizle i šljunke u selo Zenelaj	2,595.96
13	Asfaltiranje lokalnih puteva na teritoriji opštine Ulcinj	99,462.00
14	Nasipanje i razastiranje lokalnog puta tamponom-Pistula-	2897.34
15	Izgradnja niskonaponske mreže naselje Pinješ -poslovi započeti krajem 2017.godine i nastavljeni do maja 2018.godine	14788.13
16	Izgradnja javne rasvjete ulice u naselju Đerane 2	3095.83
17	Rekonstrukcija linijske rešetke za prikupljanje i odvođenje atmosferskih voda u ulici Ymer Pprizreni	1874.25
18	Izgradnja sistema vodosnabdjevanja i odvođenja kanalizacionog sistema za stambenu zgradu Pinješ- poslovi započeti krajem 2017 godine i nastavljeni do maja 2018 godine	33248.85
19	Rekonstrukcija -sanacija mosta Sukobin -Lisna Bori	1451.8
20	Izgradnja novog prostora za repozicioniranje kontejnera V.Plaža	4789.85
21	Izgradnja bulevara Majke Tereza i faza -kružni tok kod opštine-poslovi počeli u oktobru 2017 godine završeni krajem januara 2018 godine.	290501.03
22	Rekonstrukcija terena ulice "Ali Riza Ulqinaku" poslovi su obavljeni u 2017 i 2018 godine	49981.79
23	Izgradnja mosta preko rijeke Donje Mide-poslovi ugovoreni u 2017 godini a obavljeni u 2018 godini.	44991.57
24	Izvođenje radova poplačavanje trotoara ulice Ymer Prizreni. poslovi obavljeni krajem 2017 godine i početkom 2018 godine	92114.33
25	Izgradnja zaštitnog zida korita potoka Bratica –poslovi izvedeni 2018 godine	6195
26	Izgradnja kanalizacionog kolektora za odvođenje sistema fekalne kanalizacije u Meterize-izvođenje radova u 2018 godini	12245.16
27	Izgradnja rekonstrukcija puta sa sistemom za prikupljanje i odvođenje atmosferskih voda u Štoju - Sveti Nikola-poslovi izvedeni u 2018 godini	7807.59

8.2. Stambene komoplekse

U 2018 godini opština Ulcinj je privela kraju priključke otpadnih voda voda , vodosnabdjevanja i priključka električne energije stambene zgrade u Pinješu za regulisanje stanova vlasnika objekata u zoni hotela Jadran.

III. SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

1.Mjere sprovedene u cilju podsticanja kvaliteta građenja i oblikovanja prostora

Mjere koje trebaju obezbijediti kvalitet građenja i oblikovanja prostora sadržane su u smjernicama za izradu detaljnih planova koje su obrađene kroz PUP opštine Ulcinj, kao i kroz sadržaj svakog DUP-a, odnosno UP-a pojedinaĉno. Kvalitet građenja se obezbjeđuje kroz utvrđenu obavezu projektovanja aseizmiĉkih konstrukcija u skladu sa standardima i

tehniĉkim propisima za IX seizmiĉku zonu; projektovanjem energetski efikasnih objekata; urbanistiĉko tehniĉkim uslovima koji propisuju arhitektonski izgled prikladan lokaciji i podneblju; primjenom kvalitetnih građevinđkih materijala primjerenim ovome podneblju, te proračunom toplotne zaštite; Kvalitet, sigurnost i pristupačnost svim licima do svih javnih objekata omogućena je kroz projektovanje i izgradnju u skladu sa propisanim standardima za javne objekte i puteve, koristeći pristupne rampe, oborene ivičnjake, liftove i sl. Prostorno planskim dokumentima su date smjernice za pejzažno oblikovanje prostora i uređenje zelenih površina;

2.Uticaj mjera uređenja prostora na:

2.1. Vodne površine

U Opštini Ulcinj u 2018 godini nastavljene su aktivnosti oko realizacije projekta poboljšanja vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda na Crnogorskom primorju Faza V u Ulcinju.

Projekat se realizuje u 3 faze. Prva i druga faza obuhvataju izradu glavnih projekata rekonstrukcije i proširenja vodovodne i kanalizacione infrastrukture i sprovođenje tenderske procedure za izbor izvođača radova, dok se treća faza obuhvata nadzor nad izvođačkim radovima.

Za projektovanje ovog projekta izabrana je konzorcijum Hydrophil GmbH", „Dorsch Gruppe" i „Pro-Ing Trade". Projekat je dat revidentu na raviziju. Reviziju projekta izvodi Beohidrio iz Beograda. Projektom je predviđeno poboljšanje odnosno rekonstrukcija mreža za vodosnabdijevanje i izgradnja nove vodovodne mreže na teritoriji opštine Ulcinj.

Glavnim projektima će u sistemu za vodosnabdijevanje biti obuhvaćena rehabilitacija izvorišta i pumpnih stanica, rezervoara i prekidnih komora, izgradnja rezervoara Đerane i rezervoara Brajša, ugradnja SCADA sistema, izgradnja novih cjevovoda. Određena sredstva će biti opredijeljena za sistem otpadnih voda kojima se planira rekonstrukcija podmorskog ispusta Đerane i sanacija fekalne i atmosferske kanalizacije u užem dijlu grada.

U maju 2018 god. Vodacom je organizovao sastanak u Opštini Ulcinj, kojem su prisustvovali predstavnici Opštine, ViK-a, projektanta i revizora. Na sastanku su predstavnici revizora upoznali prisutne, da su zadovoljni sa do tada urađenom projektnom dokumentacijom u tehničkom smislu I ne očekuju veće probleme niti propuste.

U junu 2018 god. okviru misije KfW-a održan je sastanak u Opštini Ulcinj, kojem su prisustvovali predstavnici Opštine, ViK-a i Vodacoma. Na sastanku su izneseni osnovni problemi u realizaciji pripreme projekta kao što je kašnjenje konačnog Izvještaja revidenta I nedovršenog Elaborata uslovne parcelacije,

U novembru 2018 god je završen i Elaborat uslovne parcelacije I Sekretarijat za Komunalne djelatnosti I zaštitu ambijenta je otpočeo aktivnosti za nepotpunu eksproprijaciju.

Početkom 2019 godine očekuje se obavljanje aktivnosti nepotpune eksproprijacije nakon čega će se objaviti tender za izbor najpovoljnije ponude za izvođenje radova.

Sredstva za realizaciju projekta planirana su od razvojne njemačke KFW banke uz podrške Vlade Crne gore

2.2. Ostale prirodne površine

- Zelene površine

Zelene površine na teritoriji opštine Ulcinj održava JP “Komunalne djelatnosti”.

U 2018 godini kao i u prethodnim godinama, na Crnogorskom primorju kao i u Opštini Ulcinj bio prisutan crveni surlaš - Rhyncophorus ferrugineus(Oliver). Kao posljedica navedenog insekta gotovo sve palme vrste Phoenix canariensis koje su se pokazale i kao najosjetlivije na Crveni surlaš su se osušile.

Aktuelno na javnoj površini Opštine Ulcinj, ostalo je samo 3 palmi pomenute vrste. Te tri palme su tretirane u augustu mjesecu 2018 god, metodom endoterapije. Tretman palmi je urađen od strane Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja CG, preko ovlašćenog izvođača "Žožeta" d.o.o. iz H. Novog.

Do sada na teritoriji naše opštine oboljelo i uništeno oko 120 palmi. Od ovog broja ima određen broj palmi koje su oštećene kao posljedica mraza od predprošle godine.

U domenu aktivnosti održavanje zelenila na teritoriji opštine Ulcinj u 2018 god. izvršeno je sledeće:

1. Sezonska rezidba stabala pored ulica na teritoriji opštine Ulcinj
2. Izvršeno je uklanjanje osušenih palmi na teritoriji opštine Ulcinj
3. Izvršeno je ukupno sedam tretmana (dva larvicidna i pet tretmana metodom zadimljavanja) komaraca na teritoriji opštine Ulcinj.

2.3. Površine infrastrukture

2.3.1.Upravljanje otpadom - prostorni aspekt, prečišćavanje otpadnih voda

Ocjena zaštite prostora Bogatstvo, raznovrsnost i očuvanost prirodnih dobara, u prvom redu biljnog i životinjskog svijeta na kopnu i u vodi, jedna je od prioritetnih obaveza očuvanja ekosistema i preduzimanja adekvatnih mjera njihove zaštite, uređivanja i unapređivanja radi planskog i racionalnog korišćenja prostora i njegove optimalne valorizacije.

Shodno Zakonu o Upravljanju otpadom ("SL. List CG" BR.64/11 I 39/16) Sekretarijat za komunalno djelatnosti I zaštitu ambijenta izdao je ukupno 5 (pet) Mišljenja na Plan upravljanja otpadom za sljedeća preduzeća koje proizvode otpad na teritoriji naše opštine:

- "Karisma Hotels Adriatic Montenegro"- Podgorica.
- Auto servis "Murati", Ulcinj.
- "Karisma Hotels Adriatic Montenegro" za građevinski otpad.
- "FM Elektronik" d.o.o. Ulcinj.
- JZU Dom Zdravlja , Ulcinj.

2.3.2 Zagađivači.

Kanalizacione vode se ne prečišćavaju i direktno zagađuju vodene ekosisteme porta Milene i obalnog mora ulcinjskog zaliva. U opštini Ulcinj postoje dva kolektora-otpadnih voda –podmorski isputi I to na Rtu Đerane i kod bivšeg hotela Galeb.

Štetni materijal se ne prečišćava prije puštanja u recipijent, a oni su glavni zagađivači podzemnih i površinskih voda. Njime se ugrožava biljni i životinjski svijet vodenih ekosistema i, naročito, posebno zaštićene plaže duž obala Ulcinjskog zaliva.

2.3.3 Gradska Deponija –čvrstog otpada I deponija čvrstog otpada

Prostornim planom Opštine Ulcinj kao I Lokalnim planom upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom za period 2016 – 2020 je predviđena izgradnja deponije za otpad u naselju Gač.

Opština Ulcinj , nakon izrade tehničke dokumentacije objavila je tender za izbor izvođača radova za proširenje I probijanje puta od mjesta PUP-om predviđene deponije u Gaču. Nakon sprovedene tenderske procedure, dana 10.05.2017 god. potpisan je ugovor sa najboljim ponuđačem d.o.o. ,,Putevi Bar,,. Vrijednost navedenih radova je 24.621,70 eur.

Odmah po potpisivanju ugovora preduzeli smo neophodne radnje I cilju uvođenja izvođača u posao I tom prilikom smo bili spriječeni deponije strane mještana navedenog naselja koji su protestovali protiv realizacije ovog projekta. Protivljenje građana ovom projektu je bilo veoma veliko I Opština dalje nije preduzela korake u cilju realizacije istog na navedenoj lokaciji.

Opština Ulcinj i Opština Bar rješavanje pitanja deponovanja komunalnog otpada su rješili izgradnjom zajedničke međugradske deponije koja je puštena u upotrebu 30.06.2012 god.U ovoj deponiji otpad trenutno odlažu osim opština Bar i Ulcinj i Budva, Kotori Tivat

Sakupljanje komunalnog otpada u opštini Ulcinj obavlja JP "Komunalne djelatnost Ulcinj. Opština Ulcinj u 2018 godini usvojila Lokalni Plan Upravljanja Otpadom za period 2016-2020 godine.Ovim planom je predviđeno da se sakupljanje otpada vrši u dvije kante I to mokra I suva posuda

2.3.4.Životna sredina

Opština Ulcinj svojom politikom uređenja prostora uključuje I rješenja konflikta zaštite životne sredine i zadovoljenja ekonomskih zahtjeva i socijalnih potreba stanovnika. Kada se govori o upravljanju prostorom onda se svakako ne mogu postaviti ograničenja u smislu primjene propisa u ovoj oblasti, već to podrazumijeva uključivanje odgovarajuće pravne regulative iz svih sektora zaštite životne sredine, saobraćaja, poljoprivrede, energetike.U cilju kvalitetne zaštite prostora i unapređenja zaštite životne sredine u toku 2018. godine, u Opštini Ulcinji urađeno je sledeće :

• Shodno Zakonu o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu ("Sl.list RCG "br.80/05, "Sl.list CG "br.59/11,) sa odlukama o izradi planova urađeno je sledeće

- Pripremljena su 3 (tri) rješenja o saglasnosti na Izvještaj o SPU:
  1. za Detaljni urbanistički plan za lokalitet "Pinješ 3" u Ulcinju.
  2. za Detaljni urbanistički plan za lokalitet "Liman 2" u Ulcinju.
  3. za Prvu fazu Lokalne studije lokacije "Gornji Štoj"na kat. parc.402/18 KO Gornji Štoj u Ulcinju.

U skladu sa Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl.list RCG",br.80/05 "Sl.list CG "br.73/10, 40/11, 27/13) Sekretarijat za komunalno djelatnosti I zaštitu ambijenta sprovodi proceduru procjene uticaja na životnu sredinu za projekte koji mogu imati uticaj na životnu sredinu, a za koje odobrenje za izgradnju izdaje lokalna uprava. Svrha procedure je da se Elaboratom procjene uticaja projekta na životnu sredinu predvide svi mogući negativni uticaji tog projekta na sve segmente životne sredine (voda ,vazduh,zemlja), a takođe i mjere za svođenje tih negativnih uticaja na najmanju moguću mjeru. Urađeno je sledeće:

- Pripremljeno je ukupno 6 (šest) rješenja o saglasnosti na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu, (pet o davanju i jedno odbijeno rješenje), za sledeće projekte:

- Adaptacija hotelskog kompleksa "Bellevue" nosioca projekta Karisma Hotels Montenegro- data saglasnost.
- Bazna stanica mobilne telefonije "UL 17 - METERIZI" – odbijena saglasnost.
- Izgradnja objekta stambeno poslovnog I turističkog stanovanja na urb. Parc. 28, DUP-a "Ulcinjsko Polje", nosioca "Mediterraneo" d.o.o. iz Ulcinja - data saglasnost.
- "Rekonstrukcija i izgradnja vodovodnog i kanalizacionog sistema u Opštini Ulcinj"- data saglasnost.
- Izgradnja i eksploatacija hotela na urb. parc. 44. u zahvatu Urbanističkog Projekta "Pristan" u Ulcinju,- data saglasnost.
- Izgradnja hotela 4* na URB paeceli 5 i 6 zona B podzona 9 u zahvatu DUP-a Ulcinjsko Polje , nosioca projekta Dijaro DOO .

-Pripremljeno je i izdato 13 Odluka plus 1 (jedna) koja je još u proceduri, o procjeni uticaja na životnu sredinu ,

-Pripremljeno je 101 (stojedno) Mišljenje o potrebi odnosno nepotrebi sprovođenja postupka za odlučivanje procjene uticaja na životnu sredinu.

2.3.5.Saobraćaj I lokalni putevi

Sekretarijat za komunalne poslove i zaštitu ambijenta u toku 2018 godine, shodno Zakonu o bezbjednosti saobraćaja na putevima i Zakonu o prevozu u drumskom saobraćaj, redovno je shodno potrebama donio rješenja o regulisanju saobraćaja na gradskim ulicama i lokalnim putevima kako bi se saobraćaj odvijao nesmetano.U koordinaciji sa komunalnom policijom pratio stanje putne infrastukture na teritotiji opštine Ulcinj. Svjedoci smo saobraćajnih zagušenja, pogotovo u ljetnjem periodu za vrijeme trajanja turističke sezone. Intenzivan rast individualne motorizacije, iz godine u godinu se uvećava, a postojeća saobraćajna infrastruktura svojim kapacitetom ne može da prihvati nastala opterećenja. Stoga smo mišljenja da izgradnja i proširenje postojeće saobraćajne infrastrukture mora biti prioritet. Pogotovo saobraćajnica prema Adi neophodno da se proširi još za dvije trake kako je i prema Prostornom urbanističkom planu opštine Ulcinj definisano.

Problem parkiranja koji je također prisutan u našem gradu, neophodno je da se pristupi izgradnji garaža kako su shodno usvojenim planskim dokumentima

Opština Ulcinj je donijela odluku o formiranju parking servisa Ulcinj, koje će u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima raditi na uvođenju reda u ovoj oblasti i stvarati uslove za efikasnije korišćenje parking na teritoriji opštine Ulcinj.

U toku 2018 godine izvršena je horizontalno obilježavanja u skladu sa Glavnim projektom regulisanja saobraćajnih tokova u Ulcinju, obilježavana je putna mreža horizontalnom i vertikalnom saobraćajnom signalizacijom.

Praćenjem odvijanja saobraćaja u 2018 godini sekretarijat za komunalne djelatnosti I zaštitu ambijenta će pripremiti novu odluku o regulisanja saobraćaja na teritoriji optine Ulcinj.

Održavanje puteva stalni je zadatak i vrši se tokom cijele godine.

U izvještajnom periodu objavljen je tender I izvršen izbor najpovoljnije ponude za asfaltiranje cca 4000 m lokalnih puteva po sistemu 50% građani I 50 % opština.Realizacija ove aktivnosti je u toku , a shodno program planirano je da se asfaltiraju sledeće Ulice:

R.br/Nr.r.	Lokacija Ulice	dužina (m)	Širina (m)	m^2
1	Donji Štoj	17.5	4	70
2	Donji Štoj ul br. 5	100	3	300
3	Donji Štoj Cetinjska	145	3	435
4	donji Štoj UL br 61	120	3	360
5	Donji Štoj Vojvođanska	120	3	360
6	Kodre bb	275	3	825
7	Donji Štoj ----hotel Biser	60	4	240
8	Đerane 2	140	3	420
9	štoj ul 45	30	4.5	135
10	Đerane 1	75	5	375
11	Kodre bb	35	3.5	122.5
12	Kodre bb	45	3	135
13	Kolomza	125	3.5	437.5
14	Kodre bb	85	2.8	238
15	Kodre bb	75	3	225
16	štoj	125	5	625
17	štoj ul 47/5	117.5	3	352.5
18	šas	50	3	150
19	Kodre bb	150	3	450

U datoj tabeli dat je spisak ulica za asfaltiranje gdje građani participiraju 50%. Svi zainteresovani građani su prihvatili da uplate sretsva shodno uslovima tendera najpovoljnijem ponuđaču za izvođenje asfaltiranja puteva tj doo Putevi Bar. Imajući u obzir da u vremenu predaje izvještaja u toku je potpisivanje ugovora građana sa izvođačem radovaje može doći do određenih promjena ukoliko građani ne podmire ugovorena sredstva

3. Iznos naknada za komunlno opremanje građevinskog zemljišta

Po podnijetim zahtjevima za obračun naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta obračunati su i izdati obračunski listovi za 36 investitora. Od obračunate naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta shodno zakonu za prostorno planiranje i izgradnju objekata i odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta neki od investitora naknadu plaćaju u ratama, a pojedini su oslobođeni plaćanja naknade za komunalno opemanje građevinskog zemljišta.

Oslobođeno je plaćanja shodno shodno Zakonu o planiranju i izgradnju objekata ukupna naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta izos od 721,714,60 eura.

3.1. U postupku izdavanja građevinske dozvole

U 2018 godini u budžet opštine Ulcinj naplaćeno je **831,00,00 eura** od naknade za komunalno oopremanje građevinskog zemljišta.

3.2. Ugovorene naknade

U 2018 godini izvršen je obračun – ugovorene naknade za 36 investitora čija vrijednost iznosi 2,400,550,50 eura .

4. Izvorišta vode

Opština Ulcinj raspolaže sa nekoliko značajnih karstnih izvora, koji za grad Ulcinj i područje Velike plaže mogu da obezbijede dovoljne količine vode tokom većeg dijela godine. Vodosnabdijevanje grada se vrši sa aqvifera rijeke Bojane, sa izvorišta Salč, Gač, Mide, Kaliman i Klezna. U ljetnjem periodu, kada broj turista nadmaši broj stalno nastanjenog stanovništva,uključuje se i izvorište podzemne vode Lisna Bori, koje se nalazi na desnoj obali rijeke Bojane.

Izdašnost lokalnih izvorišta koja se koriste za vodosnabdijevanje Ulcinja su:

- Gač…….30l/s,
- Mide……10l/s,
- Salč…..….. 3 l/s
- Kaliman..… 4 l/s
- Klezna….. 15 l/s
- Lisna Bori..200 l/s
- Brajša ……. 5l/s

Vodovodni sistem Ulcinja pokriva područje od oko 70 km², sa rastojanjima od najudaljenijih tačaka po pravcu sjever - jug od 17km, istok - zapad 18 km, sa visinskim kotama od nivoa mora do 500 m.n.m.

Od ukupnog broja stanovnika opštine snabdijeva se vodom iz javnog vodovoda cca 82%. Iz bušenih bunara, svaki snabdijeven posebnim elektrocrpnim agregatom, voda se potiskuje do prekidne komore na brdu Fraškanjel, odakle se gravitacionim cjevovodom uključuje u vodovodnu mrežu. Pored ovog vodovoda u opštini Ulcinj postoji još jedan vodovod za mjesto Vladimir koje se nalazi u zaleđu i koje se snabdijeva vodom iz posebnih bunara u priobalju rijeke Bojane.

Obzirom da je osnov budućeg razvoja Ulcinja turizam, proširenjem ponude izgradnjom dodatnih kapaciteta na Velikoj plaži, biće izražena i potreba za većim količinama vode na ovom području, što se može riješiti povećanjem kapaciteta izvorišta Lisna Bori i/ili korišćenjem vode iz sistema Reginalnog vodovoda za crnogorsko primorje.

Državni koncept dugoročnog snabdijevanja vodom Crnogorskog primorja, a time i opštine Ulcinj se zasniva na izgradnji regionalnog vodovoda na koji bi se vezale postojeće distribucione mreže primorskih gradova. Regionalni vodovod za crnogorsko primorje je pušten u rad 2012. godine, te je opština Ulcinj prvi put koristila vodu iz Regionalnog vodovoda 2012. godine. Voda je u sistem uvedena preko rezervoara II visinske zone Bijela Gora 2, a ostavljen je još jedan priključak direktno na mrežu i visinske zone.

Deficitarne količine vode, koje je potrebno obezbijediti iz regionalnog vodovodnog sistema, predstavljaju razliku između minimalnih količina, koje ljeti obezbjeđuju lokalni izvori i potreba lokalnog stanovništva, turista i ostalih potrošača.

Studija „Izbor izvorišta dugoročnog snabdijevanja vodom regiona Crnogorskog primorja" daje projekciju deficitarne količine vode koju treba obezbijediti iz Regionalnog vodovoda.

5. Upravljanje otpadom-prostorni aspekt

5.1. Prečišćavanje otpadnih voda

U urbanom području grada Ulcinja i u susjednim prigradskim naseljima postoje dva gradska kanalizaciona sistema. Obije ove kanalizacione mreže su mješovitog tipa i njima se vrši odvod otpadnih voda i kišnice, tako da postojeći sistemi često budu poplavljeni za vrijeme kišne sezone. Na prostoru opštine Ulcinj trenutno ne postoje postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda. Sakupljene otpadne vode se prepumpavaju u more bez njihovog prethodnog tretmana.

U centru grada Ulcinja postoji jedna kanalizaciona mreža. Glavna kanalizaciona mreža usmjerena je duž ulice Ali Riza Ulqinaku ulice Ulcinjski Moreplovci u pumpnu stanicu , gdje se otpadne vode prepumpavaju u more bez prethodnog tretmana putem podmorskog ispusta u blizini Male plaže.Međutim, neophodno je naglasiti da ovaj kolektor u 2018 godini nije u funkciji. Područja grada Ulcinja koja gravitiraju ovom slivu su Liman, Pristan,Metirizi, Stari grad i Pinješ.

Druga kanalizaciona mreža izgrađena je za potrebe Novog Ulcinja i ona se prostire duž bulevara Gjergj Kastrioti Skenderbeu ,Bulevara majak Tereza,Bulevara Teuta, zatim skreće južno duž puta Velika plaža - Rt Đerane - Port Milena do Đerana gdje se iz postrojenja otpadne vode prepumpavaju bez prethodnog tretmana u more preko podmorskog ispusta. U ovu kanalizacionu mrežu ulivaju se otpadne vode naselja Meraja, Novo Naselje, Donja Bratica i Đerane,dio naselje Kodre i dio naselja Totoša.

U toku 2018 god objavljen je tender za izbor najpovoljnije ponude za realizaciju projekta Prikupljanja i odvođenja otpadnih i atmosferskih voda za naselja Donja Bratica, Bijela Gora, Totoši i Kodre u Ulcinju.

U završnoj fazi je izrada projekta Poboljšavanje vodosnabdjevanja i odvođenja otpadnih voda na Crnogorskom primorju faza V u Ulcinju.Očekuje se objavljivanje tendera početkom 2019 godine za izbor najpovoljnije ponude za izvođenje radova.

6. Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenja planskih dokumenata

- U postupku izrade i donošenja planske dokumentacije ostvarena je potpuna saradnja sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma.

7. Povjereni poslovi od strane državne uprave

Na osnovu Uredbe o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma jedinicama lokalne samouprave („Sl.list CG“ br.68/17 od 20.10.2017. godine, Sekretarijatu za prostorno planiranje i održivi razvoj, povjereni poslovi na izdavanje urbanističko tehničkih uslova na osnovu člana 74 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“ br.64/17 od 06.10.2017. god.).

8. Broj organizovanih urbanističko – arhitektonskih konkursa u skladu sa članom 30 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata

- U ovoj godini nije organizovan nijedan urbanističko – arhitektonski konkurs.

IV. PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLJUČUJUĆI I OBJEKTE IZGRAĐENE SUPROTNO ZAKONU

1. Objekti izgrađeni sa građevinskom dozvolom i upotrebnom dozvolom

Po Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“, broj 51/08, 40/10, 34/11, 47/11, 35/13, 39/13 i 33/14), izdato je: 15 građevinske dozvole i 7 upotrebne dozvole
Na osnovu člana 223. stava 2. Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“, br.64/17 od 06.10.2017.god.) i Odluke o izgradnji lokalnih objekata od opšteg interesa (“Sl. list CG –opštinski propisi“, broj 21/14), izdato je: 10 Građevinske dozvole i 5 Upotrebne dozvole.

2. Objekti izgrađeni sa građevinskom

Po Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“, broj 51/08, 40/10, 34/11, 47/11, 35/13, 39/13 i 33/14), izdato je: 15 građevinske dozvole.
Na osnovu člana 223. stava 2. Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“, br.64/17 od 06.10.2017.god.) i Odluke o izgradnji lokalnih objekata od opšteg interesa (“Sl. list CG –opštinski propisi“, broj 21/14), izdato je: 10 Građevinske dozvole.

3. Objekti izgrađeni bez građevinske dozvole (područje, broj, odstupanje od građevinske dozvole), sa posebnim osvrtom na uklopljene objekte

Sekretarijat za prostorno planiranje i održivi razvoj ne raspolaže sa podacima o broju započetih ili izgrađenih objekata u Opštini Ulcinj, jer nadzor nad izgradnjom objekata vrši Direkcija za inspekcijski nadzor za južni region - Urbanistička-građevinska inspekcija.

4. Objekti koji su uklopljeni u planski dokument i objekti koji nijesu uklopljeni u planski dokument

- U 2018 godini donijeto tri (3) planska dokumenata.

5. Legalizacija objekata izgrađenih bez građevinske dozvole

Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“, br.64/17 od 06.10.2017.god.), svim bespravnim objektima koji su uklopljeni u planski dokument, omogućena je legalizacija.
Površina sa Detalnom razradom plankih dokumenata (DUP-ova, UP, LSL i DSL) na teritoriju Opštine Ulcinj, je 12.906.700,00 m^2 (1.290,67 ha), što čini 5 % tertorije.

Prostorno urbanističkom planu Opštine Ulcinj („Sl.list CG“, br.16/2017 od 10.03. 2017.godine), isto tako omogućena je legalizacija bespravnih objekata u zahvatu Generalnog urbanističkog plana iz 1985.gone, za seoska naselja i objekata na poljoprivrednom zemljištu izvan seoskog naselja.

Poslovi Sekretarijata za prostorno planiranje i održivi razvoj, na legalizaciju bespravnih objekata od novembra 2017.godine do 17.12.2018.godine:

- Broj podnijetih zahtjeva 3.300,00
- Broj, **poziva** za legalizaciju objekata 20,00
- Broj donijetih **rješenja** za legalizaciju objekata ..... / **,**
- Broj donijetih **rješenja** o obustavljanju postupka 1,00
- Broj donijetih **rješenja** o prekidu postupka 242,00
- Broj predmeta u kojima je tražena **dopuna,** (sa Elaboratom, a za koje **nijesu upisani podaci** u List nepokretnosti sa Elaborata)..... 795,00
- Broj nekompletnih podnijetih zahtjeva (**bez Elaborata i Lista nepokretnosti**) 655,00
- Broj zahtjeva koji su još nijesu uzeti u razmatranju zbog nedostatka kadrova u Sekretarijatu 1.587,00

Posle isteka roka za predaju zahtjeva za legalizaciju objekata, preko pošte pristiglo je još 205 zahtjeva za legalizaciju.

V. ZAHTEVI KORISNIKA PROSTORA

1. Zahtjevi za izmjenu planskog dokumenta – statistički, opisno, tendencije, ocjena

Ministarstvu održivog razvoja i turizma je dana 29.03; 20.06. i 07.11.2018.godine, poslata inicijativa za izradu devet planova na zahtjeve građana, i to:

- Izrada UP “Stari grad”,
- Izrada ID DUP-a “Pristan”,
- Izrada DSL “Marina Liman”,
- Izrada ID DUP-a “Pinješ 2”,
- Izrada ID DUP-a Meraja 1,
- Izrada DUP-a “Ulcinjsko plje 2”,
- Izrada LSL “Donji Štoj”,
- Izrada LSL “Kruče 1” i
- Izrada LSL “Kruče-seoski turizam”,

2. Zahtjevi za uklapanje bespravno sagrađenih objekata u planski dokument (statistički i opisno)

Sekretarijatu za prostorno planiranje i održivi razvoj, obratili su sa zahtjevima za uklapanje bespravnih objekata u plansku dokumentaciju devet građana.

Poslove na izradi i donošenju planskog dokumenta vrši Ministarstvo” s'hodno članu 21 stav 1 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“ br.64/17 od 06.10.2017.godine).

VI. PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

Veliki broj donošenih urbanističkih planova nije dovoljno da se obezbjedi uređenje grada planiranog i željenog nivoa. Neophodna je odgovarajuća zemljišna politika, kako bi se omogućilo profesionalno planiranje i kasnije sprovođenje planova. U uslovima poštovanja privatne svojine u zamjenu za nekadašnju društvenu, potrebno je obezbijediti realne izvore finansiranja ovakvih površina, odnosno obeštećenja vlasnika zemljišta. Potrebno je uvesti neke nove mjere i olakšice koje će stimulisati vlasnike zemljišta da investiraju u izgradnju objekata. Potrebno je više raditi na edukaciji građana, naročito omladine, kako da aktivno učestvuju u donošenju odluka i konkretnim aktivnostima u svojoj zajednici utiču na životnu sredinu i prostor učine boljim, zdravijim i kvalitetnijim za življenje. Smatramo da aktivnije mjesne zajednice podsticale bi građane da aktivno učestvuju u rješavanju svojih problema.

Neophodno je da građani aktivno učestvuju u pripremi novog zakonskog rješenja u oblasti uređenja prostora i izgradnje objekata, kako bi efikasnije kreirali sistem upravljanja uređenja građevinskog zemljišta , radi zaštite javnog i privatnog interesa , ali ne na štetu javnog interesa.

VII. PODATKE O RESTITUCIJI

- 451 podnošenih zahtjeva za povraćaj i obeštećenja
- 4 zahtjeva za povraćaj i obeštećenja su riješena, u površinu od 14.741,00m^2

VIII. PODATKE O POREZIMA NA NEPOKRETNOSTIMA

- Primarni i sekundarni porezi

Ukupan razrezani porez na nepokretnosti za 2018 godinu 26.11. tekuće godine iznosi 2.724.573.72€. Od ukupno razrezanog poreza 1.714.087,84 € odnosi se na porez na nepokretnosti za fizička lica rezidente 956.540,70€ odnosi se na fizicka lica nerezidente i 53.914,18€ se odnosi na pravna lica.

Do dana 26.11.2018 godine ukupno je uplaćeno za 2018 godinu 671.044,33€ od čega 353.273,60€ odnosi se na uplatu poreza na nepokretnosti od fizičkih lica rezidenta 277.106,97€ odnosi se na uplatu poreza od fizičkih lica nerezidenata I 40.633,76 € se odnosi na uplate od pravnih lica.

ANEX 24
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2018.GODINI
ZA OPŠTINU ŽABLJAK

I UVOD

Uređenje prostora Zakon definiše kao praćenje stanja u prostoru (monitoring), utvrđivanje namjene, uslova i načina korišćenja prostora kroz izradu i donošenje planskih dokumenata, sprovođenje planskih dokumenata i uređivanje građevinskog zemljišta
Praćenjem stanja u prostoru (monitoring) smatra se vođenje dokumentacione osnove o prostoru, izrada izvještaja o uređenju prostora, izrada i donošenje programa uređenja prostora i formiranje i vođenje informacionog sistema.

- **SADRŽAJ IZVJEŠTAJA:**

- Analiza sprovođenja planskih dokumenata.
- Sprovođenje mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom i njegovu zaštitu.
- Podaci o izgrađenim objektima uključujući i objekte izgrađene suprotno zakonu.
- Zahtjevi korisnika prostora.
- Predlog mjera za unapređenje politike uređenja prostora.

1.1.Sadržina Izvještaja

Sadržina Izvještaja se odnosi prvenstveno na realizaciju mjera unaprijeđenja politike uređenja prostora koje su utvrđene Programom uređenja prostora za 2018.godinu, analizom stanja prostora, realizacijom planiranih aktivnosti na izradi planske dokumentacije, problemima u njenoj realizaciji i primjeni, pripremom i opremanjem građevinskog zemljišta, očuvanjem životne sredine, prirodnih i dr. potencijala, kao i predlog mjera za unaprijeđenje politike uređenja prostora.

II. ANALIZA I SPROVOĐENJE PLANSKIH DOKUMENATA

2.1.Organizacija, korišćenje i namjena prostora po planskim dokumentima lokalne samouprave – pokrivenost teritorije lokalne samouprave planskim dokumentima

Teritorija opštine Žabljak, pokrivena je sledećim važećim planskim dokumentima:

Važeći lokalni planski dokumenti

VRSTA PLANA	Godina donošenja	Površina zahvata	Obrađivač
Prostorno urbanistički plan opštine Žabljak	(„Sl.list CG-opštinski propisi“, br. 22/11)	445 km2	„JUGINUS “ Beograd
Lokalna studija lokacije „Kovačka Dolina I“	(„Sl.list CG-opštinski propisi“, br. 32/11)	12ha	CAU Podgorica
Urbanistički projekat “Benzinska pumpa" sa turističkim sadržajima	(“Sl.list CG–opštinski propisi”, br.32/13)	13751m2	RZUP Podgorica

Izmjene i dopune Detaljnog urbanističkog plana Žabljak	("Sl.list CG- opštinski propisi", br.7/14)	178,30ha	AG "INFOPLAN" Nikšić
Urbanistički projekat "Borje II" – turističke vile sa centralnim sadržajem	("Sl.list CG –opštinski propisi", br.22/14)	5196m2	Studio Synthitesis architecture & desing Podgorica
Urbanistički projekat "Petrova strana" – stambeno –turistički objekat sa pratećim sadržajima	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.22/14)	5008m2	Graling d.o.o. Nikšić
Urbanistički projekat Motički gaj –turističko naselje	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.22/14)	7913m2,	Planing d.o.o. Nikšić
Urbanistički projekat "Pitomine"–stambeni objekti	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.22/14)	11126m2	RZUP Podgorica
Urbanistički projekat Uskoci–turistički sadržaji	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.22/14)	62348m2	RZUP Podgorica
Lokalna studije lokacije "Borje I"	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.06/15)	46,32 ha	CAU Podgorica
Detaljni urbanistički plan „Tmajevca i Meždo"	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.06/15)	91,1ha	RZUP Podgorica
Detaljni urbanistički plan „Kovačka dolina II"	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.06/15)	46,2ha	RZUP Podgorica
Detaljni urbanistički plan „Javorovača"	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.09/16)	32,76ha	CAU Podgorica
Urbanistički projekat „Motički gaj II"– stambeno turistički sadržaji	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.15/16)	2903m2	Juginus Beograd
Lokalna studija lokacije »Motički gaj »	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.45/16)	10305m2	"Arhiplan" Podgorica
Urbanistički projekat »Grudice«	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.15/16)	5895m2	Montenegro Projekt Podgorica
Detaljni urbanistički plan „Javorovača",	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.09/16)	32,76ha	CAU Centar za arhitekturu i urbanizam Podgorica
Urbanistički projekat „Motički gaj II"– stambeno turistički sadržaji	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.15/16)	2903m2	Juginus Beograd
Lokalna studija lokacije »Motički gaj »	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.45/16)	10305m2	"Arhiplan" Podgorica
Urbanistički projekat »Grudice«	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.15/16)	5895m2	Montenegro Projekt Podgorica
Urbanistički projekat »Vrela » - stambeno turistički objekat	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.15/17)	2456m2	
Izmjene Detaljnog urbanističkog plana opštine Žabljak benzinska stanica I tržni centar	("Sl.list CG-opštinski propisi", br. 30/17),	cca 5101 m2	CAU - Centar za arhitekturu i urbanizam Podgorica

Na zvaničnom sajtu opštine Žabljak moguće je napraviti uvid u važeća lokalna planska dokumenta, ali ne i u separat sa urbanističko - tehničkim uslovima za objavljena planska dokumenta..

2.2. Realizacija Programa uređenja prostora

Prostorno-planska dokumentacija opštine Žabljak čija izrada je u toku:

- Lokalna studija lokacije „Borje II“, Odluka o pristupanju i izradi sa programskim zadatkom („Sl.list CG–opštinski propisi“, br.28/08), površina zahvata plana je 42,50 ha, rok izrade plana 90 dana, ugovorena cijena 24.000,00€, obrađivač AG “INFOPLAN“ Nikšić;
- Detaljni urbanistički plan „Kompleks Planinka“ u Žabljaku, Odluka o pristupanju i izradi sa programskim zadatkom („Sl.list RCG-opštinski propisi”, br. 4/08), površina zahvata plana je 4,5 ha rok izrade plana 90 dana, cijena 10.000,00€ obrađivač RZUP-Podgorica;
- Urbanistički projekat “Varezina voda”-turističko naselje, Odluka o pristupanju i izradi sa programskim zadatkom (“Sl.list CG –opštinski propisi”, br.35/13), površina zahvata 11970m2, rok uzrade plana 90 dana, ugovorena cijena 4.500,00€ obradjivač Agencija za izgradnju i razvoj Herceg Novog;
- Urbanistički projekat »Uskoci II« - stambeno turističko naselje, Odluka o pristupanju i izradi sa programskim zadatkom („Sl.list CG-opštinski propisi”, br.18/14) površina zahvata 31393m2, cijena 1.500,00€;
- Lokalna studije lokacije „Borje III“, Odluka o pristupanju i izradi sa programskim zadatkom („Sl.list CG-opštinski propisi”, br.18/14) površina zahvata 24,90ha, ugovoreni iznos 5.474,00€, obrađivač „Urbanprojekt“ AD Čačak;
- Lokalna studija lokacije „Begovo polje“- turističko naselje, Odluka o pristupanju i izradi sa programskim zadatkom („Sl.list CG-opštinski propisi”, br.10/15), ugovoreni iznos 4.165,00 €, obrađivač „Arhiplan“ doo Podgorica;
- Lokalna studija lokacije „Uskoci“, Odluka o pristupanju i izradi sa programskim zadatkom („Sl.list CG-opštinski propisi”, br.10/15), ugovoreni iznos 2.618,00 €, obrađivač „Arhiplan“ doo Podgorica;
- Izmjene Detaljnog urbanističkog plana opštine Žabljak u skladu sa Odlukom opristupanju i izradi izmjena Detaljnog urbanističkog plana Žabljak Detaljnog urbanističkog plana Žabljak Hotel u Centru broj: 351/16-01- 941 od 24.05 2016. godine, (“Sl.list CG-opštinski propisi”, br.24/16) obuhvat plana 1040 m2, ugovoreni iznos, 1.480,00 €, obrađivač „CIVIL ENGINEER“ doo Podgorica (Hotel Centar);
- Izmjena Detaljnog urbanističkog plana Žabljak–po zonama Opštine Žabljak (“Sl.list CG- opštinski propisi”, br.35/16). Izmjenama Plana obuhvaćene su zone I, J, G, H, F, E i C i kat parcele 3144 i 3145 KO Žabljak I izuzev djelova katastarskih parcela br.3595/1, 3595/2 , 3826, 3966, 3967 i 3969/2 KO Žabljak I, ukupne površine cca 108,00 ha, ugovoreni iznos 19.877,89€, obrađivač „Konzorcijum Maja“ Podgorica

- Odluka o pristupanju izradi izmjena Detaljnog urbanističkog plana Žabljak- zona K ("Sl. list SRCG –opštinski propisi", br. 35/17) , ukupne površine cca 28236,00 m2, ugovoreni iznos 2.000,00€, obrađivač CAU – Centar za arhitekturu i urbanizam Podgorica
- Odluka o izradi Lokalne studije lokacije „Poslaništa "-Stambeni objekat, Broj:351/17-01-919 od 09.05.2017 godine , površine od 2772 m2 ., obrađivač "Juginus" Beograd
- Odluka o izradi Detaljnog urbanističkog plana "RAZVRŠJE" - Žabljak, Broj :351/17-01-1510 od 20.jula 2017.godine Plan zahvata površinu od 795486 m² , ugovoreni iznos 1900,00€, obrađivač "EUROPROJEKT" d.o.o. Podgorica
- Odluka o izradi Detaljnog urbanističkog plana "PITOMINE" Žabljak Broj :351/16-01-1644 od 29.08.2016.godine , ugovoreni iznos Obrađivač RZUP – Republički zavod za urbanizam i projektovanje AD Podgorica, ugovorena cijena 9.996,00 EUR-a;

Učešće javnosti pri izradi planskih dokumenata

Učešće javnosti pri izradi planskih dokumenata obezbijeđeno je u skladu sa članom 42 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Sl.list CG", br.51/08, 34/11 i 33/14), a u vezi sa čalnom 244 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Sl.list", broj 64/17,44/18 i 63/18).
U toku 2018.godine bilo je organizovano 5 javnih rasprava na Nacrte planova.

Finansiranje izrade (izvori finansiranja):

- Finansiranje planske dokumentacije vrši se iz sredstava predviđenih u budžetu opštine Žabljak i zainterosavanih korisnika prostora. Ukupno predviđena sredstva Programom uređenja prostora za finansiranje planske dokumentacije za 2018.godinu iznosila su 93.577,89 €.

Uređivanje građevinskog zemljišta (način, finansiranje , rokovi)

Prema Programu uređenja prostora za 2018.godinu, na uređivanju građevinskog zemljišta u izvještajnoj godini realizovane su sledeće aktivnosti:
ZAVRŠENA PROJEKTNA DOKUMENTACIJA
- Glavni projekat adaptacije vodovoda Njegovuđa
- Glavni projekat vodovoda Zminica
- Glavni projekat za izgradnju fekalne kanalizacije u dijelu naselja iznad hotela „MB", II faza
- Glavni projekat izgradnje trotoara i javne rasvjete od Vlajkove krivine do usijeka za Savin kuk;
- Glavni projekat saobraćajnice od At01 do A17, od A17 do A16 i od A16 do A15 u obuhvatu Detaljne razrade Savin kuk
- Glavni projekat rekonstrukcije lokalnog puta Usijek – Motički gaj
- Glavni projekat izgradnje terena za male sportove;
- Glavni projekat fekalne kanlizacije u obuhvatu LSL "Kovačka dolina";
- Studija zaštite kulturnih dobara u obuhvatu DUP-a Žabljak;

IZGRADNJA OBJEKATA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

Završeni su radovi na izgradnji fekalnih kanalizacije u naselju Pejov do, u dijelu naselja Pečića ograda, i dijela naselja Tmajevci, za koje je urađena projektna dokumentacija.
Završeni su radovi na izgradnji terena za male sportove, u saradnji sa Ministarstvom sporta.
Urađeni su trotoari i javna rasvjeta od Vlajkove krivine do usijeka za Savin kuk.
Radovi na vodosnadbijevanju zaseoka Krš su u završnoj fazi, a započeti su radovi na adaptaciji vodovoda Njegovuđa i izgradnji vodovoda Zminica i Pometenici.
Započeti su radovi na izgradnji fekalne kanalizacije iznad hotela MB – II faza.
U saradnji sa Vladom Crne Gore i Direkcijom za javne radove završni su radovi na izmještanju dionice puta u Tepcima; Urađena je saobraćajnica od At01 do A17, od A17 do A16 i od A16 do A15 u obuhvatu Detaljne razrade Savin kuk i započeti su radovi na dovodu pelivnih voda sa Modrog jezera i izgradnja akumulacije za vještačko osnežavanje na Savinom kuku.
Takođe, Opština Žabljak je u saradnji sa vojskom Crne Gore radila na nasipanju seoskih puteva;
Izvršena je i popravka asfaltnih zastora u ulicama u užem gradskom jezgru u Žabljaku.
Nastavljena je rekonstrukcija javne rasvjete zamjena i ugradnja led svejtiljki ;
Započeto je uređenje staze za nordijsko skijanje.
Završeni radovi na izgradnji parkinga i staze sa javnom rasvjetom kod Spomen obeležja palim borcima NOR-a.

2.3. Sintezna karta:
a/ grafički prikaz granica donijetih / važečih planskih dokumenata
b/ grafički prikaz granica planskih dokumenata koji su u fazi izrade
Sekretarijat za uređenje prostora, zaštitu životne sredine i komunalno stambene poslove ne posjeduje sintezne karte sa grafičkim prikazima donijetih/važećih planskih dokumenata na način koji je dat u upustvu (razmjera 1:1000 i odvojeni prikaz za važeća planska dokumenta, kao i ona koja su u fazi izrade).

2.4. Osnov korišćenja zemljišta (svojina, korišćenje, zakup) - grafički prikaz na karti 1: 1000
Ovaj organ ne raspolaže sa kompletnim i sinteznim podacima, a uz to grafički prikazanim na karti (1:1000) o osnovu korišćenja zemljišta (svojina, korišćenje, zakup).

2.5. Poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja i dr. - pregled
- poljoprivredne površine (pašnjaci, livade, žbunje, suvati) ..... 22021 ha
- šumske površine..... 16420 ha
- vodne površine …..... 4820 ha
- površine za specijalne namjene .....0,55 ha
- površine infrastrukture ..... 275,90 ha
- ostale prirodne površine ..... 375,32 ha
- eksploataciona polja .....Ražano polje, Vruljci

2.6. Demografska kretanja:
Prema podacima iz poslednjeg popisa(Monstat 2011.godine) u Žabljaku živi 3.569 stanovnika odnosno 0,59%, od ukupnog broja stanovnika Crne Gore, što je 605 stanovnika

manje u odnosu na predhodni Popis (2003.godine).Ovaj podatak ukazuje na izraziti trend depopulacije, koja je uslovljena slabim razvojem privrede, nemogućnošću školovanja mladih ljudi i njihovog stručnog usavršavanja, nezadovoljavajućom zdravstvenom zaštitom, ali i znatno blažim klimatskim uslovima u centralnom i primorskom regionu države (Podgorica, Nikšić, cijelo Primorje). Gustina naseljenosti je u prosjeku 10 stanovnika/km2.
Broj domaćinstava takođe bilježi opadajući trend. Prema rezultatima poslednjeg popisa na teritoriji opštine Žabljak ima 1.273 domaćinstava, dok je taj broj 2003. godine iznosio 1.353 domaćinstva.
Cjelokupno stanovništvo je raspoređeno u 28 naseljenih mjesta. Od toga gradska naselja broje 1.723 stanovnika(48,27%), dok je u ruralnim područjima 1.846 stanovnika (51,73%).

2.7. Sprovođenje podzakonskih akata (obaveze iz Zakona, efekti...)

Pored Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata "Sl.list CG", 64/17, 44/18 i 63/18 u primjeni su i druge opštinske odluke i propisi doneseni na osnovu istog i to:

- Odluka o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta („Sl.list CG-opštinski propisi", br. 18/09);
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta („Sl.list.CG-opštinski propisi", br.21/13);
- Plan upravljanja otpadom za opštinu Žabljak za period 2010-2014.godine („Sl.list-opštinski propisi", br.13/11);
- Odluku o donošenju Lokalnog akcionog plana za biodiverzitet Opštine Žabljak za period od 2011 do 2015.godine („Sl.list CG - opštinski propisi", br. 13/11);
- Odluku o osnivanju društva sa ograničenom odgovornošću „Komunalno i vodovod" Žabljak („Sl.list CG - opštinski propisi", br. 21/13);
- Odluka o postavljanju odnosno građenju i uklanjanju pristupnih rampi, liftova i sličnih objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom na teritoriji opštine Žabljak („Sl.list CG - opštinski propisi", br. 07/14);
- Odluka o izgradnji lokalnih objekata od opšteg interesa („Sl.list CG - opštinski propisi", br. 02/14);
- Odluka o naknadi za dokompletiranje urbanističkih parcela Detaljnog urbanističkog plana Žabljak (''Sl. list CG - opštinski propisi'', br.7 /14);
- Odluku o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera na teritoriji opštine Žabljak („Sl.list CG-opštinski propisi", br. 02/15);
- Odluke o dopunama Odluke o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera na teritoriji opštine Žabljak („Sl.list CG-opštinski propisi", br. 06/ 15 i 18/15) i
- Odluku o postavljanju, odnosno građenju i uklanjanju pomoćnih objekata („Sl.list CG-opštinski propisi ", br. 02/15).
- Odluka o izmjenama Odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta ("Sl.list CG-opštinski propisi", br.32/16);
- Odluka o izmjeni Odluke o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera na teritoriji opštine Žabljak ("Sl.list CG-opštinski propisi", br.32/16);
- Odluka o izmjenama Odluke o komunalnom uređenju grada ("Sl.list CG-opštinski propisi", br.15/16);
- Plan o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera na teritoriji opštine Žabljak za 2016.godinu („Sl.list.CG-opštinski propisi", br.15/16);
- Odluka o izmjeni Odluke o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera na teritoriji opštine Žabljak ("Sl.list CG-opštinski propisi", br.9/16)

- Odluka o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte (“Sl.list.CG-opštinski propisi 16/18);
- Odluka o izmjenama odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte ((“Sl.list.CG-opštinski propisi 36/18);
- Odluka o izmjenama I dopunama Odluke za komunalno opremanje građevinskog zemljišta (“Sl.list.CG-opštinski propisi 7/18);
- Odluka o naknadi za dokompletiranje urbanističkih parcela (“Sl.list.CG-opštinski propisi 36/18);

2.8.Privremeni objekti iz nadležnosti lokalne samouprave

U skladu sa članom 222 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata “Sl.list CG”, 64/17, 44/18 i 63/18), za privremene objekte primjenjuje se Odluka o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera na teritoriji opštine Žabljak („Sl.list CG-opštinski propisi“, br. 02/15, 06/15, 18/15, 9/16 i 32/16) i Plan o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera na teritoriji opštine Žabljak za 2017.godinu („Sl.list.CG-opštinski propisi“, br.15/16) na osnovu kojih je izdato 8 rješenja za privremeno korišćenje građevinskog zemljišta.
Takođe, u toku su aktivnosti na izradi Programa privremenih objekata za period od pet godina u skladu sa članom 116 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata “Sl.list CG”, 64/17, 44/18 i 63/18).

2.9. Detaljna analiza investicionih potencijala bazirana na važećim planskim dokumentima, sa posebnim osvrtom na:
- infrastrukturne objekte:
U skladu sa postojećom Prostorno planskom dokumentacijom opštine Žabljak u izvještajnoj godini završeni su radovi na Rekonstrukciji dijela magistrale na ulazu u Žabljak, kao i nastavak ulice Vuka Karadžića, a privode se kraju i radovi na izmještanju trafostanice u ulici Vuka Karadžića.
Započeti su i radovi na izgradnji fekalnih kanalizacija u ulici Jakova Ostojića, Drobnjačkoj, Svetog Save, naselje Pejov do i dio naselja Staro pazarište- ulica Jezero-Šaranskog bataljona i naselje Lučevača.
- **turistički kompleksi:**
Na osnovu relevantne programske, strateške i planske dokumentacije, PUP-om je formulisan koncept razvoja turizma koji podrazumeva razvoj najatraktivnijih zona i lokaliteta, a konkretno plansko rješenje će se odrediti u odnosu na maksimalne dozvoljene kapacitete po razvojnim zonama.
Planirani stambeni kompleksi: usvajanjem planske dokumentacije (Urbanističkih projekata i studija lokacije) stvorene su pretpostavke za izgradnju hotela i drugih turističko ugostiteljskih sadržaja čijom izgradnjom će se valorizovati turistički potencijali ovog područja i doprinijeti kvalitetnijoj turističkoj ponudi.
Trgovački sadržaji:
U svim prizemljima objekata kolektivnog stanovanja prema Detaljnom urbanističkom planu opštine Žabljak dozvoljeno je obavljanje trgovinske djelatnosti, kao i u svim individualnim objektima stanovanja po promjeni namjene iz stambenog u poslovni prostor.
Poslovni kompleksi: Servisna zona – Klještina i poljoprivredna zona „Ekonomija“ Tmajevci i radna zona u Njegovuđi.

III. SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

3.1.Mjere sprovedene u cilju podsticanja kvaliteta građenja i oblikovanja prostora

Mjere koje trebaju obezbijediti kvalitet građenja i oblikovanja prostora sadržane su u smjernicama za izradu detaljnih planova koje su obrađene kroz PUP, kao i kroz sadržaj DUP-ova.

Kvalitet građenja se obezbjeđuje obavezom projektovanja aseizmičkih konstrukcija u skladu sa standardima i tehničkim propisima za VII –VIII seizmičku zonu; projektovanjem energetski efikasnih objekata; urbanističko tehničkim uslovima koji propisuju arhitektonski izgled prikladan lokaciji i podneblju; primjenom kvalitetnih građevinskih materijala primjerenim ovome podneblju.

Prostorno planskim dokumentima su date smjernice za pejzažno oblikovanje prostora i uređenje zelenih površina.

Na polju zaštite životne sredine Sekretarijat je organizovao sprovođenje preventivne sistematske dezinfekcije – tretman uništavanja komaraca, larvi i odraslih formi na području opštine Žabljak. Poslovi na ovim aktivnostima povjereni su ovlašćenom preduzeću «SLAVISAN DDD» Podgorica Preduzeće za sanitarno – ekološku zaštitu iz Podgorice.

3.2.Uticaj mjera uređenja prostora na: poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja i dr.

Šume i šumsko zemljište opštine Žabljak imaju površinu od 17 500 ha, obraslo šumom je 16420 ha ili 37% površine opštine.

Struktura površine šuma prema osnovnoj namjeni:

- privredne šume 8 364 ha ili 51%,
- zaštitne šume 272 ha ili 1,6% i
- šume posebne namjene 7 784 ha ili 47,4%.

3.3.Građevinsko zemljište

Građevinsko zemljište regulisano je planskom dokumentacijom.

Građevinsko zemljište je zemljište čija namjena i način uređivanja, građenje i korišćenje su utvrđeni urbanističkim planom. Kroz plansku dokumentaciju dati su koeficijenti zauzetosti i izgrađenosti urbanistićkih parcela.

- Odlukom o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta („Sl.list CG-opštinski propisi“, br. 18/09, 21/13, 32/16 i 7/18) utvrđuje se način obračuna i visina naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta na teritoriji opštine Žabljak. Naknadu plaća investitor prilikom građenja stambenog ili poslovnog, prilikom pretvaranja stambenih u poslovne, prilikom pretvaranja posebnih i zajedničkih djelova stambenog objekata u stambeni poslovni prostor, kao i prilikom postavljanja privremenih objekata u skladu sa urbanističko-tehničkim uslovima utvrđenim planom o postavljanju i izgradnji montažnih objekata.Visina naknade utvrđena je po zonama (ukupno V zona).

Naknada se obračunava i ugovara po m2 neto površine objekta, jednokratno plaćanje podrazumijeva plaćanje cjelokupnog iznosa pri čemu se iznos umanjuje za 15%, a za plaćanje u ratama 25% naknade plaća na dan potpisivanja ugovora, a preostali iznos do 36 mjesečnih rata. Za stambeni prostor kojim investitor rješava stambeno pitanje, investitoru se umanjuje naknada za 50%.

Uređivanje građevinskog zemljišta za područje Opštine Žabljak koje pored komunalnog opremanja obuhvata i pripremu za komunalno opremanje, vrši se u skladu sa Jednogodišnjim programom uređenja prostora, koji donosi Skupština Opštine.
Naknada se utvrđuje u zavisnosti od pripadnosti određenoj zoni (IV zone) i stepenu opremljenosti građevinskog zemljišta objekta.

3.4.Iznos naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta (ostvarenih u postupku izdavanja građevinske dozvole i u postupku izdavanja upotrebne dozvole) i ugovorenih naknada:
Odlukom o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta(„Sl.list CG-opštinski propisi“, br. 18/09, 23/13 ,32/16 i 7/18) utvrđeni su kriterijumi i visina naknade za uređenje građevinskog zemljišta, koja je utvrđena prema zonama i prema stepenu opremljenosti građevinskog zemljišta.

3.5.Izvorišta vode
Postojeća izvorišta koja se koriste za vodosnabdijevanje Žabljaka i okolnih naselja su:
• izvor Oko, koje se prihranjuje iz Zminjeg jezera, minimalne izdašnosti oko 7 l/s odnosno maksimalna oko 40 l/s;
• eksploatacioni bunari u aluvionu Mlinskog potoka minimalne izdašnosti 15-17 l/s i
• izvorište u Pošćenskom katunu, u zaleđu Modrog jezera, minimalne izdašnosti oko 3l/s.
Ukupno raspoložive količine svih izvorišta uključenih u vodovodni sistem Žabljaka iznose u granicama od 25 – 35 l/s.
Područje Njegovuđe snabdijeva se odvojenim vodovodom sa karstnih izvora Restovac i Oko, čija je minimalna izdašnost 3 – 4 l/s.
Na osnovu projekta vodosnadbjevanja opštine Žabljak izvršena je izgradnja i puštanje u funkciju 3 „RENI“ bunara u slivu Mlinskog potoka u neposrednoj blizini Crnog jezera, čime je riješen problem kvalitetnog i blagovremenog snadbijevanja vodom građana Žabljaka.
U izvještajnoj godini urađen je - Glavni projekat vodosnadbijevanja sela Krš, čijom realizacijom će se objezbijediti adekvatno vodosnadbijevanje sela Krš i ostalih zaseoka koja gravitiraju ka tom području.
U toku je i izrada glavnog projekta za rekonstrukciju postojećeg sistema vodosnadbijevanja Žabljaka, koji će obuhvatiti rekonstrukciju svih kaptaža bunarova na Crnom jezeru i zamjenu azbestnih cijevi.

3.6.Energetski potencijal
Prema PUP-a inicijative za korišćenje energetskog resursa su u naselju:
Rasova - izgradnja mini hidro elektrane (na Ljutici) Rudanci - korišćenje hidro potencijala.
Energetika koja objedinjava cio proces proizvodnje električne energije (od korišćenja hidroenergetskog i drugog potencijala do proizvodnje električne i toplotne energije), predstavlja potencijalno važnu privrednu granu žabljačkog područja.
Na planu korišćenja energije na bazi vjetra planirano je:
• omogućavanje istraživanja i davanje koncesija na korišćenje energije vjetra,
• da se omogući da se, po obavljanju detaljnih istraživanja za ove potrebe, proizvodnja električne energije na bazi vjetra uvede kao nova djelatnost na ovim prostorima; za potrebe izrade istražne dokumentacije o stvarnim potencijalima ovog resursa proučiće se orografski sistemi koji imaju najpovoljnije klimatske uslove za korišćenje energije vjetra: to su prvenstveno prostori Jezerske visoravni, ali se PUP-om dozvoljavaju istraživanja i realizacija ovog vida djelatnosti i na drugim prostorima u skladu sa utvrđenim potencijalima.

3.7.Pogranična područja, manje razvijena područja

Razvoj, uređenje i funkcionisanje mreže naselja, opštinskog centra Žabljaka, subopštinskog centra Njegovuđa, kao i centara zajednica naselja Virak, Borje i Krš, kao i većih prigradskih / turističkih zona na potezu Pašina voda – Javorje – Virak – Motički Gaj - Žabljak – Borje, a posebno revitalizacija sela i povećanje njihove atraktivnosti i agro-turističke valorizacije, uz racionalno korišćenje zemljišta u naseljima i poboljšanje komunalne opremljenosti i opremljenosti objektima društvenog standarda.

3.8.Upravljanje otpadom-prostorni aspekt, prečišćavanje otpadnih voda

Upravljanje otpadom u opštini Žabljak se odvija u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom u Crnoj Gori ("Sl.list CG", br.64/11 i 39/16), Strateškim Master planom iz 2006 i Državnim planom upravljanja otpadom, kao i Odlukom o komunalnom uređenju grada.
Odlaganje otpada se vrši na lokaciji utvrđenoj Odlukom o utvrđivanju lokacije za privremeno skladištenje komunalnog otpada, kao i Odlukom o načinu privremenog skladištenja komunalnog otpada i uslovima zaštite životne sredine i zdravlja ljudi opštine Žabljak, koja je u skladu sa članom 78 Zakona o upravljanju otpadom u Crnoj Gori donijela Skupština opštine Žabljak.
Kroz Program međunarodne saradnje sa Slovenijom, završena se i sanacija postojeće deponije u Žabljaku. U predhodnom periodu urađena je projektna dokumentacija, i završeni radovi te će se riješiti problem divljeg odlagališta u gradu, a uz novoizgrađeni reciklažni centar zaokružiti pitanje čvrstog otpada.
U toku su pripremni poslovi za donošenje Odluke za neopasni (čvrsti i građevinski otpad).
Po javnom pozivu, Opština Žabljak je dala u zakup reciklažno dvorište i pretovarnu stanicu, ponuđaču „INTER TREJD" d.o.o. Podgorica, te je zaključen ugovor o zakupu na period od dvije godine.

Takođe, napominjemo da je ranije izgrađeno postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda, te će na taj način biti obuhvaćeno značajno područje (dio naselja Staro Pazarište, naselje Javorovača, dio Lučevača, naselje Pejov do i dio naselja Tmajevca sa kojeg će se prihvatati fekalne i otpadne vode.
Potrebe prikupljanja fekalnih otpadnih voda možemo, prema naseljenosti, locirati prije svega u grad Žabljak, i područje Njegovuđe. Dalje je potrebno prikupljanje i prečišćavanje fekalnih i otpadnih voda organizovati i u svim područjima zaštićenih prirodnih dobara (Nacionalni parkovi).To mora biti razmatrano prilikom izgradnje konkretnih objekata ili kompleksa. Nadogradnja mreže fekalne kanalizacije u gradu Žabljaku predstavlja prihvatanje otpadnih voda od svih objekata.
Dakle, u mjestima gdje je to moguće, svi objekti se trebaju priključiti na postojeću mrežu.
Mjesta, za koje se do sada nije gradila mreža kanalizacije zbog nepovoljnih visinskih kota, povezaće se preko novoizgrađenih vodova. Novi kolektori će takođe oticati prema lokaciji Klještina, ali u blizini postrojenja za prečišćavanje, otpadne vode će se podizati pumpnim postrojenjem na potrebnu kotu. Prečišćene vode mogu se ispuštati u ponor, koji se i sada koristi i ima veliki kapacitet prihvatanja.
Za područje Njegovuđe je potrebno izgraditi organizovanu mrežu fekalne kanalizacije.

3.9.Saradnja sa međunarodnim institucijama

U izvještajnoj godini nastavljena je saradnja sa Vladom Republike Slovenije, Vladom Crne Gore i Centra za međunarodnu saradnju i razvoj.

3.10.Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenja planskih dokumenata

Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenja planskih dokumenata odnosi se na saradnju sa nadležnim Ministarstvom održivog razvoja i turizma, Republičkim inspekcijama, Agencijom za zaštitu životne sredine kao i drugim institucijama i javnim preduzećima u skladu sa postupkom donošenja planskih dokumenata, predviđenim Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata "Sl.list CG", 64/17, 44/18 i 63/18)

3.11.Povjereni poslovi od strane državne uprave

Nije bilo povjerenih poslova od strane državne uprave Sekretarijatu za uredjenja prostora, zastitu životne sredine i komunalno stambene poslove opstine Žabljak .

3.12. Broj organizovanih urbanističko- arhitektonskih konkursa u skladu sačlanom 30 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata

U skladu sa članom 30 Zakona o uređenju prostora nije bilo organizovanih urbanističko-arhitektonskih konkursa.

IV. PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLJUČUJUĆI I OBJEKTE SUPROTNO ZAKONU

4.1.Objekti izgrađeni sa građevinskom dozvolom i upotrebnom dozvolom

4.2.Objekti izgrađeni bez građevinske dozvole

Na osnovu izvještaja Komisije za popis nelegalno izgrađenih objekata na području opštine Žaljak dajemo Vam podatke u donjoj tabeli kako slijedi:

R.br.	Područje	Broj izgrađenih objek bez građevinske dozvole	Broj izgrađenih objekata bez upotrebne dozvole
1.	DUP Žabljak	48	593
2.	Prisoji i Pitomine	117	117
3.	Pejov do	75	75
4.	Kovačka dolina	77	77
5.	Tmajevci	135	135
6.	Meždo	112	112
7.	Tepačko polje	68	68
8.	Javorovača-Lučevača	72	72
9.	Borje	66	66
10.	Motički gaj	277	277
	UKUPNO	1047	1592

V. ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

5.1. U izvještajnoj godini aktivnosti Sekretarijata na izradi planske dokumentacije u značajnoj mjeri bile su usmjerene u pravcu usaglašavanja Planske dokumentacije koja je u toku, kako Detaljnih urbanističkih planova tako i lokalnih studija lokacije (naročito za izmjene DUP-a Žabljak, Pitomine, Razvršje i Motički gaj) kao i Urbanističkih projekata između obrađivača planova i Ministarstva održivog razvoja i turizma, a u vezi planiranih turističkih kapaciteta utvrđenih PUP-om Žabljak.

Zahtjevi za izmjenu planskog dokumenta
U primjeni važećih planskih dokumenata, nailazilo se na pojedinačne zahtjeve vlasnika prostora za izmjenom važećih planskih dokumenta, odnosno za izmjene DUP-a Žabljak, DUP-a Kovačka dolina I i LSL-e Borje I.

5.2.Zahtjevi za uklapanje bespravno sagrađenih objekata u planski dokument (opisno)
U skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata "Sl.list CG", 64/17, 44/18 i 63/18), za legalizaciju bespravnih objekata predato je 894 zahtjeva u predviđenom roku.

VI. PREDLOG MJERA ZA UNAPRIJEĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

Mjere, obaveze i aktivnosti koje je potrebno sprovesti, radi unaprijeđenja stanja u prostoru, kao i rokove za njihovo izvršenje
Skupština opštine Žabljak je usvojila Izmjene i dopune Detaljnog urbanističkog plana Žabljak, te će se njegovo sprovođenje izvrširi na osnovu Programa uređenja prostora.

VII. PODACI O RESTITUCIJI

Shodno dopisu br.360/18-04-2825 od 29.11.2018.godine Ministarstvo finansija -Komisija za povraćaj i obeštećenje Bijelo Polje Sekretarijatu za uređenju prostora, zaštitu životne sredine i stambeno komunalne poslove opštine Žabljak dostavilo sledeće podatke o restituciji:

- broj ukupno podnijetih zahtjeva sa teritorije opštine Žabljak iznosi 189
- broj riješenih predmeta kod opštinske Komisije u Žabljaku iznosi 35
- broj riješenih predmeta kod ove regionalne Komisije iznosi 98
- i broj neriješenih predmeta 56

VIII. PODACI O POREZIMA NA NEPOKRETNOSTI

Sekretarijat za finansije i ekonomski razvoj opstine Zabljak dostavilo je Sekretarijatu za uredjenje prostora sledece podatke :

Podaci o porezima na nepokretnosti (primarni i sekundarni porezi) za 2016. godinu:
Broj fizičkih lica (rezident) 1402;
Broj fizičkih lica (nerezident) 1678;
Broj sekundarnih stambenih objekata.....2201
Broj sekundarnih stambenih objekata u izgradnji.....224;
Broj stambenih objekata u izgradnji.....52;
Broj stambenih objekata - stan 1505;
Broj poslovnih prostora - fizička lica 97;
Broj poslovnih prostora - pravna lica 37

Odluka Ustavnog suda Crne Gore kojom se usvaja ustavna žalba i ukida rješenje Osnovnog suda u Podgorici, Ip.br.1148/18, od 26. septembra 2018.godine i predmet vraća Osnovnom sudu u Podgorici na ponovni postupak

Ustavni sud Crne Gore, u Drugom vijeću za meritorno odlučivanje o ustavnim žalbama u sastavu: sudija Desanka Lopičić, predsjednica Vijeća i sudije Milorad Gogić i Hamdija Šarkinović, članovi Vijeća, na osnovu odredaba člana 149. stav 1. tačka 3. Ustava Crne Gore, člana 48. tačka 3. i člana 76. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore (»Službeni list Crne Gore«, br. 11/15), na sjednici vijeća od 26. marta 2019. godine, donio je

O D L U K U

I USVAJA SE ustavna žalba.

II UKIDA SE rješenje Osnovnog suda u Podgorici, Ip.br.1148/18, od 26. septembra 2018.godine i predmet vraća Osnovnom sudu u Podgorici na ponovni postupak.

III - Ova odluka objaviće se u »Službenom listu Crne Gore«.

O b r a z l o ž e nj e

I POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. A.M., iz Podgorice, koga zastupa zakonski zastupnik M.B., preko punomoćnika D.R., advokata iz Podgorice, podnio je blagovremenu i dozvoljenu ustavnu žalbu protiv rješenja navedenog u izreci, zbog povrede prava iz čl. 58. i 73. Ustava Crne Gore.

1.1. U ustavnoj žalbi, u suštini, navodi: da je presudom Osnovnog suda u Podgorici, P.br. 2701/05, od 29. jula 2006. godine, obavezan izvršni dužnik N.M. da svakomjesečno doprinosi izdržavanju djeteta A.M. (podnosioca ustavne žalbe) iznosom od 100 % zajemčenog ličnog dohodka u RCG, na način što će svakog desetog u mjesecu, za tekući mjesec davati navedeni iznos na ruke zastupnici mldb. djeteta M.M. Na osnovu ove presude, izvršni povjerilac, ovdje podnosilac žalbe, podnio je predlog za izvršenje, pa je u postupku angažovan vještak finansijske struke, koji je u svom nalazu i mišljenju od 10. aprila 2018. godine, pored ostalog, konstatovao da u sadašnjem zakonodavstvu koje reguliše oblast obračuna zarada ne figurira pojam „zajemčenog ličnog dohodka“. Nadalje se u žalbi ističe: da je obaveza izdržavanja između izvršnog dužnika i izvršnog povjerioca konstatovana pravosnažnom presudom, pa je bez uticaja okolnost što važeće zakonodavstvo više ne koristi termin „zajemčeni lični dohodak“, jer je i moralna dužnost roditelja da doprinosi izdržavanju svog maloljetnog djeteta; da, ukoliko bi osporeno rješenje Osnovnog suda u Podgorici ostalo na snazi, to bi značilo da su potraživanja podnosioca ove žalbe, po osnovu izdržavanja apsolutno nenaplativa, odnosno da je pravosnažna presuda P.br. 2701/05, od 29. jula 2006. godine, pravno neupotrebiva. Podnosilac, takođe ukazuje da je sud, donoseći osporeno rješenje pogrešno primijenio materijalno pravo i to na osnovu paušalnih činjenica, koje su navedene u prigovoru izvršnog dužnika. Smatra da kao izvršni povjerilac, nije bio u obavezi da traži izmjenu pravosnažne presude, kako bi je upodobio sa važećim zakonskim propisima, već da je to učinjeno izmjenama Zakona o radu. U konačnom ističe da je osporenim rješenjem, Sud lišio podnosioca ove ustavne žalbe i prava na isplatu minimalnog iznosa izdržavanja, koji je propisan Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti.

1.2. Na osnovu svega navedenog, podnosilac je predložio ukidanje osporenog rješenja i vraćanje predmeta na na ponovni postupak.

2. Ustavni sud, saglasno odredbi člana 149. stav 1. tačka 3. Ustava Crne Gore, odlučuje o ustavnoj žalbi zbog povrede ljudskih prava i sloboda zajemčenih Ustavom, nakon

iscrpljivanja svih djelotvornih pravnih sredstava. Prema odredbi člana 68. Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore, ustavna žalba može se podnijeti protiv pojedinačnog akta državnog organa (…). U stavu 2. istog člana propisano je da se ustavna žalba može podnijeti nakon iscrpljivanja djelotvornih pravnih sredstava, koja podrazumijevaju da je podnosilac ustavne žalbe u postupku iskoristio sva pravna sredstva na koja je imao pravo u skladu sa zakonom, uključujući i djelotvorna i vanredna pravna sredstva (…).

2.1. U toku postupka pružanja ustavnosudske zaštite, povodom ispitivanja osnovanosti žalbe, u granicama istaknutog zahtjeva, Ustavni sud utvrđuje da li je podnosiocu ustavne žalbe povrijeđeno njegovo Ustavom zajemčeno pravo ili sloboda.

3. Za potrebe ustavno-sudskog postupka, pribavljeni su spisi predmeta Javnog izvršitelja Aleksandre Tomković-Vukoslavčević, I.br. 1192/2018.

4. Ustavni sud je, saglasno odredbama člana 33. stav 1. i člana 34. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore, zatražio od Osnovnog suda u Podgorici, mišljenje na navode sadržane u ustavnoj žalbi. Traženo mišljenje, do dana odlučivanja po ovoj žalbi, nije dostavljeno Ustavnom sudu.

II ČINJENICE I OKOLNOSTI PREDMETA

5. Uvidom u spise predmeta, Ustavni sud je utvrdio sljedeće činjenice i okolnosti od značaja za odlučivanje u ovom ustavnosudskom predmetu:

5.1. Brak predlagača M.N. i M.M. razveden je presudom Osnovnog suda u Podgorici, P.br. 2701/05, od 29. jula 2006. godine, primjenom člana 56. Porodičnog zakona, po sporazumu bračnih drugova.

5.1.1. Istom presudom u stavu II izreke, određeno je da se:

„Malodobno dijete, sin Alen, rođen 29. decembra 2000. godine, povjerava na čuvanje i vaspitanje (..) majci M.M., uz obavezu za M.N. da svakomjesečno doprinosi izdržavanju djeteta iznosom od 100% zajemčenog ličnog dohodka u RCG, na način što će svakog 10. u mjesecu, a za tekući mjesec, davati isti na ruke zakonskoj zastupnici mldb. djeteta M.M., počev od dana presuđenja pa ubuduće, dok za to budu postojali zakonski razlozi.“

5.2. Izvršni povjerilac mldb. M.A. (podnosilac ustavne žalbe) kojeg zastupa zakonska zastupnica M.B. (ranije Mastragrudić) je Javnom izvršitelju Aleksandri Tomković Vukoslavčević podnio predlog za izvršenje na osnovu navedene pravosnažne presude.

5.2.1. Javni izvršitelj A.T.V. je, odlučujući po predlogu, dana 14. juna 2018. godine, donijela rješenje o izvršenju na osnovu izvršne isprave I.br. 1192/2018, kojim je:

-Stavom I izreke rješenja odlučila da usvoji predlog za izvršenje na osnovu izvršne isprave-pravosnažne presude Osnovnog suda u Podgorici, P.br. 2701/05, od 29. jula 2006. godine, radi naplate novčanog potraživanja na ime doprinosa za izdržavanje za period od 29. jula 2006. godine, pa do 19. marta 2018. godine, u iznosu od 20.205,13 eura, sa zakonskom zateznom kamatom, počev od 11. aprila 2018. godine, pa do konačne isplate, (....), zakonske zatezne kamate u iznosu od 6.768,32 eura, obračunate na iznos troškova doprinosa za izdržavanje od dospjelosti svakog pojedinačnog potraživanja do 10. juna 2018. godine (..), kao i iznose na ime naplate troškova izvršnog postupka.

-Stavom II, III, IV, V i VI izreke rješenja, sprovođenje izvršenja je određeno na novčanim sredstvima, zaradi i pokretnim stvarima izvršnog dužnika.

5.2.2. Osnovni sud u Podgorici je, odlučujući po prigovoru izvršnog dužnika, izjavljenom protiv navedenog rješenja o izvršenju, donio osporeno rješenje Ip.br. 1148/18, od 26.septembra 2018. godine, kojim je usvojio prigovor izvršnog dužnika (N.M.), ukinuo rješenje o izvršenju, obustavio izvršenje u cjelini i ukinio sprovodene radnje.

5.2.3. U obrazloženju osporenog rješenja se, navodi:

„(...)

Naime, osnovano se prigovorom izvršnog dužnika ukazuje da je javni izvršitelj pogrešno postupio kada je pobijanim rješenjem odredio izvršenje radi naplate potraživanja izvršnog povjerioca na ime doprinosa za izdržavanje za period od 29. jula 2006. godine do 19. marta 2018. godine, a čiji je obračun, shodno nalazu i mišljenju vještaka ekonomsko finansijske struke od 10. aprila 2018. godine, vršen na osnovu kategorija koje se ne mogu poistovjetiti sa zajemčenim ličnim dohotkom, kao osnovicom predviđenom predmetnom izvršnom ispravom za obračun svakomjesečnih doprinosa. Predmet obaveze izvršnog dužnika po presudi Osnovnog suda u Podgorici P.br. 2701/05, od 29. jula 2006. godine, predstavlja svakomjesečni doprinos u iznosu od 100% zajemčenog ličnog dohodka u RCG, što će reći da se obračun doprinosa po toj (ne i drugoj) osnovici može vršiti samo u onom periodu u kojem je ta kategorija kao zajemčeni lični dohodak bila zastupljena u propisima. Stoga je, usled pogrešne primjene materijalnog prava postupljeno suprotno načelu formalnog legaliteta, budući da je pobijanim rješenjem izvršenje određeno mimo sadržine izvršne isprave na osnovu koje je određeno izvršenje.

Za ukazati je da je pravilna primjena materijalnog prava zahtijevala da se u okviru perioda naznačenog u predlogu za izvršenje, obaveza izvršnog dužnika (odredivog karaktera) utvrdi vještačenjem, uzimajući za osnovicu zajemčeni lični dohodak za eventualni period u kojem je shodno propisima ta kategorija egzistirala u Crnoj Gori, a što podrazumijeva da nakon prestanka primjene tog instituta nije moguće supstituisati pojam zajemčenog ličnog dohodka drugim institutima, te da je prestankom primjene zajemčenog ličnog dohotka predmetna izvršna isprava prestala biti podobna za izvršenje.

(...)

Na osnovu izloženog, a shodno odredbi čl.57.st.2. Zakona o izvršenju i obezbjeđenju, odlučeno je kao u izreci rješenja.“

III RELEVANTNE USTAVNE I KONVENCIJSKE NORME

Mjerodavne odredbe Ustava:

»Član 32.

Svako ima pravo na pravično i javno suđenje u razumnom roku pred nezavisnim, nepristrasnim i zakonom ustanovljenim sudom.

Član 72 stav 1 i 2

Porodica uživa posebnu zaštitu.

Roditelji su obavezni da brinu o djeci, da ih vaspitavaju i školuju.

Član 74.

Dijete uživa prava i slobode primjereno njegovom uzrastu i zrelosti

Djetetu se jemči posebna zaštita od psihičkog, fizičkog, ekonomskog i svakog drugog iskorišćavanja i zloupotrebe«.

Mjerodavne odredbe Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda:

»Član 6. stav 1.

Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona“.

Člana 1. Protokola br. 1. uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda:

"Svako fizičko ili pravno lice ima pravo na neometano uživanje svoje imovine. Niko ne može biti lišen svojine imovine, osim u javnom interesu i pod uslovima predviđenim

zakonom i opštim načelima međunarodnog prava; Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne utiču na pravo države da primjenjuje zakone koje smatra potrebnim da bi regulisala korišćenje imovine u skladu s opštim interesima ili da bi obezbijedila naplatu poreza ili drugih dažbina ili kazni."

IV MJERODAVNO PRAVO

Zakon o izvršenju i obezbjeđenju ("Službeni list CG", br.36/2011, 28/2014, 20/2015, 22/2017 i 76/2017):

"Član 57

Sudija pojedinac, odnosno vijeće suda će u drugom stepenu rješenjem odbaciti neblagovremen, nepotpun ili nedozvoljen prigovor.

Sudija pojedinac, odnosno vijeće suda će po prigovoru izvršnog dužnika protiv rješenja o izvršenju, ako ocijeni da je prigovor osnovan, usvojiti prigovor, ukinuti rješenje, obustaviti izvršenje u cjelini ili djelimično i ukinuti sprovedene radnje.

Sudija pojedinac, odnosno vijeće suda će po prigovoru izvršnog povjerioca, ako ocijeni da je prigovor osnovan, usvojiti prigovor, ukinuti rješenje i predmet vratiti na ponovno odlučivanje.

Ako sudija pojedinac, odnosno vijeće suda nađe da ne postoje razlozi zbog kojih je prigovor izjavljen, prigovor će odbiti kao neosnovan.

Član 239 stav 1

Prilikom sprovođenja izvršenja sud posebno vodi računa o potrebi da se u najvećoj mjeri zaštiti interes djeteta".

V OCJENA USTAVNOG SUDA

6. Polazeći od navoda ustavne žalbe, sadržaja osporenog rješenja i okolnosti konkretnog slučaja, Ustavni sud je svoju ocjenu zasnovao na odredbama čl. 32, 58., 72. i 74. Ustava Crne Gore, člana 6. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i člana 1.Protokola br.1. uz Konvenciju.

7. Ustavni sud ističe da se predmetni izvršni postupak vodio radi naplate novčanog potraživanja na ime doprinosa za izdržavanje mldb., sada punoljetnog A.N. (podnosioca ustavne žalbe), po osnovu pravosnažne presude Osnovnog suda u Podgorici, P.br. 2701/05, od 29. jula 2006. godine, kojom je brak njegovih roditelja sporazumno razveden i obavezan njegov otac M.N. da svakomjesečno doprinosi njegovom izdržavanju u iznosu od 100% zajemčenog ličnog dohodka u RCG.

8. Ocjenjujući osnovanost žalbenih navoda, Ustavni sud prethodno konstatuje da odredbe člana 74. Ustava Crne Gore ne garantuju izričito pravo djeteta na izdržavanje, ali ovo pravo nesporno proizilazi iz odredbe člana 72. stav 2. Ustava Crne Gore, koja utvrđuje pravo i obavezu roditelja da se brinu o svojoj djeci, da ih vaspitavaju i školuju.

8.1. Ustavni sud ukazuje da je pravo roditelja da se stara o djetetu, odnosno da ga, pored ostalog izdržava, izvedeno iz dužnosti roditelja da se o djetetu brine, te da ova roditeljska dužnost postoji samo u mjeri koja je potrebna za zaštitu ličnosti, prava i interesa djeteta. Drugim riječima, pravo roditelja na izdržavanje djeteta u stvari predstavlja obavezu i odgovornost roditelja da, u okviru svojih sposobnosti i finansijskih mogućnosti, obezbijede životne uslove potrebne za razvoj djeteta i životni standard primjeren fizičkom, mentalnom, duhovnom, moralnom i društvenom razvoju djeteta, a što je i predviđeno i odredbama člana 27. st. 1. i 2. Konvencije UN o pravima djeteta („Službeni list SFRJ-Međunarodni ugovori"br.15/90 i „Službeni list SRJ-Međunarodni ugovori"br. 4/96 i 2/97).

8.2. Ustav, Zakon i Konvencije saglasno predviđaju da u svim sudskim postupcima koje se tiču prava djeteta, pa tako i u izvršnom postupku radi prinudne naplate doprinosa na ime izdržavanja djeteta, postoji obaveza suda da se prilikom odlučivanja rukovodi najboljim interesom djeteta, poštujući pri tome specifičnosti svakog konkretnog postupka.

8.2.1. Porodični zakon Crne Gore („Službeni list RCG“br.1/07 i „Službeni list CG“ br. 53/16) izričito propisuje u odredbi člana 254. da su roditelji dužni da izdržavaju djecu. Izbjegavanje izdržavanja djeteta predstavlja grubo zanemarivanje dužnosti roditeljskog prava (član 87. stav 3. Porodičnog zakona). Ujedno, nedavanje izdržavanja je krivično djelo protiv braka i porodice, inkriminisano Krivičnim zakonom (“Službeni list CG” br.40/08, 25/10, 32/11, 64/11, 40/13, 56/13, 14/15, 42/15, 58/15, 44/17 i 49/18), koji u odredbi čl. 221.st.1. propisuje: ”Ko ne daje izdržavanje za lice koje je po zakonu dužan da izdržava, a ta dužnost je utvrđena izvršnom sudskom odlukom ili izvršnim poravnanjem pred sudom ili drugim nadležnim organom, u iznosu i na način kako je to odlukom odnosno poravnanjem utvrđeno, kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.”

8.3. Ustavni sud, nadalje, podsjeća na praksu Evropskog suda, prema kojoj se izvršenje sudske odluke mora smatrati sastavnim dijelom „suđenja“, u smislu člana 6. stav 1. Evropske konvencije (Hornsby protiv Grčke, 19. mart 1997. godine, stav 40, Izvještaji o presudama i odlukama 1997-II). Dakle, nadležni organi imaju obavezu da postupaju da bi izvršili pravosnažnu sudsku odluku, a ako to ne učine, njihovo nepostupanje može u određenim okolnostima uključiti odgovornost države prema članu 6. stav 1. Evropske konvencije (vidjeti, Scollo protiv Italije, presuda od 28. septembra 1995. godine, Serija A broj 315-C, stav 44, i Fuklev protiv Ukrajine, broj 71186/01, stav 84, 7. jun 2005. godine). Zadatak Evropskog suda, odnosno Ustavnog suda u takvim slučajevima je da razmatra da li su mjere koje su organi primijenili bile odgovarajuće i dovoljne i da li su nadležni organi postupali marljivo kako bi pomogli povjeriocu u izvršenju presude (vidjeti, Focias protiv Rumunije, broj 2577/02, stav 70, 3. februar 2005. godine). U slučajevima koji se tiču izvršenja odluka u vezi sa porodičnim odnosima, Evropski sud je više puta ustanovio da je prilikom razmatranja da li postoji kršenje prava prilikom postupka izvršenja, odlučujuće da li su nacionalne vlasti preduzimale sve potrebne mjere da se olakša izvršenje, a imajući u vidu mjere koje se opravdano mogu preduzimati u posebnim okolnostima svakog predmeta (vidi, Inakoli-Zenide protiv Rumunije, br. 31679/96, st.96, ECHR 2000-I).

9. Evropski sud za ljudska prava u Strazburu je u predmetu Mijanović protiv Crne Gore (predstavka br. 19580/06), od 17. septembra 2013. godine, dao ocjenu:

“82. Država ima obavezu da organizuje sistem izvršenja presuda koji je djelotvoran i u pravu i u praksi (v. presudu u predmetu Fuklev protiv Ukrajine, br. 71186/01, stav 84, 7. jun 2005. godine). Bez obzira na to da li je izvršni dužnik privatno lice ili subjekt pod kontrolom države, država je ta koja treba da preduzima sve neophodne korake da izvrši pravosnažnu presudu suda, i da, pri tome, obezbijedi djelotvorno učešće cijelog svog aparata (v. mutatis mutandis, presudu u predmetu Pini i drugi protiv Rumunije,br. 78028/01 i 78030/01, stavovi 174-189, ECHR 2004-V (izvodi)).

83. Što se tiče ovog konkretnog predmeta, Sud konstatuje da, nasuprot tvrdnjama Vlade, izvršni postupak po samoj svojoj prirodi treba da se rješava brzo (v. stavove 32 i 38; i Comingersoll S.A. protiv Portugala [GC], br. 35382/97, stav 23, ECHR 2000-IV). Iako može da se prihvati da su neki izvršni postupci složeniji, Sud ne smatra da je ovaj predmet tako složen da bi to opravdalo dužinu izvršenja.

(…)

87. S obzirom na navedeno, Sud nalazi da crnogorske vlasti nisu preduzele neophodne mjere da bi izvršile predmetnu presudu. Stoga Sud nalazi da je došlo do povrede člana 6 stav 1 Konvencije.

90. Sud ponavlja da to što država nije izvršila pravosnažnu presudu koja je donesena u korist oca podnositeljke predstavke i koju je kasnije naslijedila podnositeljka predstavke predstavlja zadiranje u pravo podnositeljke predstavke na mirno uživanje imovine, predviđeno u prvoj rečenici prvog stava člana 1 Protokola br. 1 (v. između ostalog, presudu u predmetu Burdov protiv Rusije, br. 59498/00, stav 40, ECHR 2002-III).

91. Iz gore izloženih razloga, u vezi sa članom 6, Sud smatra da navedeno zadiranje države u ovom predmetu nije bilo opravdano. Stoga je utvrđeno da je došlo do zasebne povrede člana 1 Protokola br. 1."

U predmetu Jovičić i drugi protiv Srbije (predstavke br. 37270/11, 37278/11, 47705/11, 47712/11, 47725/11, 56203/11, 56238/11 и 75689/11), presuda od 13. januara 2015.godine, Evropski sud za ljudska prava je ukazao:

"33. Sud podseća da se izvršenje odluke koju je sud doneo mora smatrati sastavnim delom „suđenja" za potrebe člana 6. (videti, Hornsby protiv Grčke, 19. mart 1997. godine, stav 40, Izveštaji o presudama i odlukama 1997-II). Iako se kašnjenje u izvršavanju presude može opravdati u posebnim okolnostima, ono ne smije biti takvo da ugrozi suštinu prava koje se štiti prema članu 6. stav 1. (videti Burdov protiv Rusije, broj 59498/00, stav 35, ECHR 2002-III, stav 35, i Teteriny protiv Rusije, broj 11931/03, stav 41, 30. jun 2005. godine).

34. Osim toga, u kontekstu imovinskih pitanja, ako podnosilac predstavke nije u stanju da postigne izvršenje presude u njegovu korist na vreme, to predstavlja mešanje u pravo na mirno uživanje imovine, kako je utvrđeno u prvoj rečenici prvog stava člana 1. Protokola broj 1 uz Konvenciju. Bez obzira da li je dužnik privatno lice ili lice pod upravom države, na državi je da preduzme sve neophodne korake da izvrši pravosnažnu sudsku presudu, i da time osigura delotvorno učešće svog celog aparata (videti, uz odgovarajuće izmene, Pini i drugi protiv Rumunije, br. 78028/01 i 78030/01, st. 174-189, ECHR 2004-V; Hornsby, citirana u gornjem tekstu, stav 41; i R. Kačapor i druge podnositeljke predstavke protiv Srbije, citirana u gornjem tekstu, stav 108.).

35. (..) Obaveze države prema članu 6. Konvencije i članu 1. Protokola broj 1 ograničene su na obezbeđenje neophodne pomoći poveriocu u izvršenju odluka suda, na primer, putem izvršnog ili stečajnog postupka (videti, uz odgovarajuće izmene, Kotov protiv Rusije [VV], broj 54522/00, stav 90, 3. april 2012. godine). Kada organi imaju obavezu da postupaju da bi izvršili pravosnažnu sudsku odluku, a to ne učine, njihovo nepostupanje može, u određenim okolnostima, uključiti odgovornost države prema članu 6. stav 1. Konvencije i članu 1. Protokola broj 1 (videti Scollo protiv Italije, presuda od 28. septembra 1995. godine, serija A broj 315-C, stav 44, i Fuklev protiv Ukrajine, broj 71186/01, stav 84, 7. jun 2005. godine).

Evropski sud za ljudska prava je, u predmetu Damjanović protiv Srbije, (Predstavka br. 5222/07), od 18. novembra 2008.godine, u kojem se odlučivalo o neizvršenju pravosnažne parnične presude, kojom je bilo odlučeno o starateljstvu nad djecom, naveo:

"67. Sud podsjeća na njegovu ustanovljenu sudsku praksu u smislu da član 6, između ostalog, štiti sprovođenje pravosnažnih, obavezujućih sudskih odluka koje, u zemljama koje prihvataju vladavinu prava, ne mogu ostati neizvršene na štetu jedne stranke. Shodno tome, izvršenje sudske presude se ne može spriječiti, poništiti niti se sa njim može neopravdano kasniti (vidi, među drugim autoritetima, Horsnby protiv Grčke, presuda od 19. maja 1997. godine, Izvještaji o presudama i odlukama 1997 – II, str. 510-11, stav 40, Burdov protiv Rusije, br. 59498/00, stav 34, ECHR 2002-III i Jasiūnienė protiv Litvanije, br. 41510/98, stav 27, 6. mart 2003. godine)".

10. Dovodeći navedene stavove i praksu Evropskog suda za ljudska prava u vezu sa okolnostima konkretnog slučaja, Ustavni sud ocjenjuje da je podnosilac ustavne žalbe, kao izvršni povjerilac, na osnovu pravosnažne i izvršne presude Osnovnog suda u Podgorici, P.br. 2701/05, od 29. jula 2006. godine, Javnom izvršitelju podnio predlog za izvršenje, radi naplate doprinosa na ime izdržavanja za period od 29. jula 2006. godine, pa do 19. marta

2018. godine. Javni izvršitelj je potom donio rješenje o izvršenju na osnovu ove izvršne isprave i odredio izvršenje na novčanim sredstvima, zaradi i pokretnim stvarima izvršnog dužnika N.M.-oca podnosioca ustavne žalbe. Međutim, odlučujući po prigovoru izvršnog dužnika, Osnovni sud u Podgorici je osporenim rješenjem, usvojio prigovor izvršnog dužnika, ukinuo rješenje o izvršenju, obustavio izvršenje u cjelini i ukinio sprovodene radnje.

10.1. Ustavni sud smatra kako je predmet ovog ustavnosudskog postupka karakterističan, posebno sa aspekta obaveze države da u konkretnoj situaciji osigura izvršenje pravosnažne sudske presude u cilju ostvarivanja najboljih interesa djeteta. U trenutku podnošenja ove ustavne žalbe, parnična presuda kojom je obavezan otac podnosioca ustavne žalbe da mu, svakomjesečno uplaćuje novčane iznose na ime doprinosa za izdržavanje je bila neizvršena za period od dana donošenja parnične presude, tj. od 29. jula 2006. godine, pa sve do 19. marta 2018. godine (dakle skoro 12 godina). Navedena presuda, kao izvršna isprava je i sada ostala neizvršena, budući da je konkretni postupak izvršenja obustavljen osporenim rješenjem Osnovnog suda u Podgorici, koji je odlučio temeljem odredbe člana 57. stav 2. Zakona o izvršenju i obezbjeđenju.

10.2. U konkretnom slučaju, osnovno sporno ustavnopravno pitanje je da li je citirana zakonska odredba pružala dovoljan osnov sudu da odbije izvršenje pravosnažne presude kojim je utvrđena obaveza oca podnosioca ustavne žalbe da doprinosi izdržavanju svog djeteta. S tim u vezi, Ustavni sud ocjenjuje da je, sa aspekta zaštite najboljeg interesa djece, u specifičnim okolnostima konkretnog slučaja neprihvatljiv zaključak Osnovnog suda da se obračun doprinosa za izdržavanje podnosioca po pravosnažnoj presudi Osnovnog suda u Podgorici, P.br. 2701/05, od 29. jula 2006. godine, može vršiti samo u onom periodu u kojem je ta kategorija kao zajemčeni lični dohodak bila zastupljena u propisima, pri čemu Sud u obrazloženju osporenog rješenja ne navodi na osnovu kojeg propisa i kada je u pravnom sistemu prestao egisistirati zakonski termin „zajemčenog ličnog dohodka“, te da li je, kada i kojim pozitivnopravnim propisima, taj zakonski termin supstituisan nekim drugim (odgovarajućim) terminom. Ukratko, sud ne navodi relevantne i ubjedljive pravne razloge na osnovu kojih predmetnu izvršnu ispravu proglašava nepodobnom za izvršenje.

10.3. Stoga se ovakvo odlučivanje nižestepenog suda ukazuje kao ustavnopravno neprihvatljivo, u kontekstu člana 32. Ustava i člana 6. Konvencije, a vezi sa pravom djeteta i obavezom i odgovornošću roditelja da izdržavaju svoju maloljetnu djecu. Ovo posebno imajući u vidu da pravnosnažna presuda kao izvršna isprava predstavlja osnov za izvršenje, te da je sud u obavezi da odredi izvršenje u skladu sa izvršnom ispravom, rukovodeći se najboljim interesom djeteta. Međutim, ovaj Sud je mišljenja da je osporeno rješenje o obustavi izvršenja donijeto bez sagledavanja i detaljne ocjene svih relevatnih činjenica, pri čemu na konkretan slučaj nijesu ni primijenjene odredbe mjerodavnih propisa. S tim u vezi, Ustavni sud ukazuje da nije njegov zadatak upuštati se u ispitivanje činjenica, odnosno baviti se pogreškama o činjenicama ili o mjerodavnom pravu koje počine nižestepeni sudovi. Međutim, ako te pogreške, u mjeri koja je sa ustavnopravnog gledišta neprihvatljiva, vrijeđaju ustavna prava podnosioca ustavne žalbe, tada je obaveza Ustavnog suda da na njih ukaže i da pojedinačni akt, kojim su povrede počinjene, ukloni iz pravnog poretka.

10.4. Ustavni sud je utvrdio da podnosilac ustavne žalbe, nakon donošenja osporenog rješenja nije bio u mogućnosti da realizuje svoje potraživanje na ime neisplaćenih doprinosa za izdržavanje, koje je utvrđeno pravosnažnom i izvršnom presudom u izvršnom postupku, koji je po Zakonu hitan i od velikog značaja za podnosioca. S tim u vezi, Ustavni sud podsjeća da je Evropski sud u više svojih odluka, u sličnim situacijama utvrdio povredu člana 6. stav 1. Evropske konvencije (vidi, odluke Evropskog suda, R. Kačapor i druge podnositeljke predstavki protiv Srbije (br. 2269/06, 3041/06, 3042/06, 3043/06, 3045/06 i 3046/06, 15. januar 2008. godine, Marinković protiv Srbije, broj 5353/11, 22. oktobar 2013.

godine), zbog činjenice da javne vlasti nijesu ispunile svoju pozitivnu obavezu i preduzele neophodne mjere kako bi se izvršile pravosnažne presude podnosilaca predstavki.

10.5. S toga je zaključak Ustavnog suda da je osporenim rješenjem došlo do povrede prava podnosioca na pravično suđenje iz člana 32. Ustava i člana 6. stav 1. Konvencije, a posledično i do povrede prava garantovanih odredbama člana 72. stav 2. i člana 74. Ustava.

11. Ocjenjujući razloge ustavne žalbe sa aspekta povrede prava na imovinu (svojinu), Ustavni sud ukazuje da odredba člana 1. Protokola broj 1. uz Evropsku konvenciju obuhvata tri različita pravila. Prvo pravilo, koje je izraženo u prvoj rečenici prvog stava i koje je opšte prirode, izražava princip mirnog uživanja imovine. Drugo pravilo, u drugoj rečenici istog stava, odnosi se na lišavanje imovine i podvrgava ga izvjesnim uslovima. Treće pravilo, sadržano u stavu 2. ovog člana, dozvoljava da države potpisnice imaju pravo, između ostalog, da kontrolišu korišćenje imovine u skladu sa opštim interesom. Ova tri pravila nijesu različita, u smislu da nijesu povezana: drugo i treće pravilo se odnose na pojedine slučajeve miješanja u pravo na mirno uživanje imovine i treba da budu tumačena u svijetlu opšteg principa izraženog u prvom pravilu (vidi Evropski sud za ljudska prava, Sporrong i Lonnorth protiv Švedske, presuda od 23. septembra 1982. godine, serija A, broj 52, stav 61).

11.1. Polazeći od navedenog, a imajući u vidu stavove navedene u prethodnim tačkama obrazloženja ove Odluke, Ustavni sud ocjenjuje da je osporenim rješenjem, zbog nemogućnosti podnosioca da realizuje izvršenje pravosnažne sudske odluke donesene u njegovu korist, odnosno zbog nemogućnosti podnosioca da naplati novčana potraživanja, na ime doprinosa za izdržavanje, koja su mu dosuđena pravosnažnom presudom, povrijeđeno i pravo podnosioca na svojinu (imovinu) garantovano odredbama člana 58. Ustava i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju.

11.2. Miješanje u pravo na imovinu podnosioca žalbe (jer se radi o potraživanjima priznatim pravosnažnom i izvršnom odlukom) je bilo zasnovano na zakonu, tj. na odredbi člana 57.st.2. Zakona o izvršenju i obezbjeđenju, ali isto miješanje, po ocjeni ovog Suda, nije bilo u javnom interesu, a to je zaštita najboljeg interesa djeteta, niti je isto bilo proporicionalno, budući da je podnosilac žalbe obavezan da snosi prekomjeran teret, zbog nesposobnosti nacionalnih organa vlasti da, u kontekstu pozitivne obaveze države, “osiguraju adekvatne mehanizme”, koji će omogućiti izvršenje pravosnažne sudske odluke.

11.3. U prilogu zaključka o povredi prava na imovinu, Ustavni sud upućuje na referentnu praksu Evropskog suda, koji je u predmetu Mijanović protiv Crne Gore (citirano gore u tekstu) našao da crnogorske vlasti nijesu preduzele neophodne mjere da bi izvršile predmetnu presudu, te da je došlo do povrede člana 6 stav 1 Konvencije i u tom predmetu je Sud ponovio da to što država nije izvršila pravosnažnu presudu predstavlja zadiranje u pravo podnositeljke predstavke na mirno uživanje imovine, predviđeno u prvoj rečenici prvog stava člana 1 Protokola br. 1. Navedeni stav je ponovljen u presudi R. Kačapor i druge podnositeljke predstavki protiv Srbije (Predstavke br. 2269/06, 3041/06, 3042/06, 3043/06, 3045/06 i 3046/06, od15. januara 2008. godine), Burdov protiv Rusije, br. 59498/00, stav 40, ECHR 2002-III) i u mnogim drugim presudama.

12. Na osnovu iznijetih razloga, odlučeno je kao u izreci.

III Odluka o objavljivanju ove odluke zasnovana je na odredbi člana 151. stav 2. Ustava i odredbi člana 51. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu.

U-III br. 1881/18
Podgorica, 26. mart 2019. godine

Predsjednica Vijeća,
Desanka Lopičić, s.r.

Komisija za tržište kapitala (u daljem tekstu: Komisija) na osnovu člana 72 stav 1 Zakona o tržištu kapitala ("Službeni list CG", br. 01/18), postupajući po Zahtjevu Vlade Crne Gore, na 56. sjednici od 17.04.2019. godine, donosi

R J E Š E N jE
O ODOBRENjU PROSPEKTA ZA JAVNU PONUDU EMISIJE DRŽAVNIH DUŽNIČKIH DUGOROČNIH OBVEZNICA

1. Emitentu: VLADA CRNE GORE - Ministarstvo finansija, sa sjedištem u Podgorici, Stanka Dragojevića br. 2 (u daljem tekstu: Emitent), odobrava se prospekt za javnu ponudu 140.000 dužničkih dugoročnih obveznica, pojedinačne nominalne vrijednosti 1.000,00€, serije GB1-2024, koje imaju prinos po fiksnoj kamatnoj stopi od 3,0% godišnje, sa rokom dospijeća 23. april 2024. godine, a koje će biti emitovane u više tranši u skladu sa Odlukom Vlade Crne Gore – Ministarstvo finansija o emisiji državnih obveznica koje dospijevaju 2024. godine br. 07-1395 od 04.04.2019. godine.

Broj: 02/1-2/2-19
Podgorica, 17.04.2019. godine

Komisija za tržište kapitala
Predsjednik Komisije,
dr **Zoran Đikanović**, s.r.

Komisija za tržište kapitala (u daljem tekstu: Komisija) na osnovu člana 72 stav 1 Zakona o tržištu kapitala ("Službeni list CG", br. 01/18), postupajući po Zahtjevu Vlade Crne Gore, na 56. sjednici od 17.04.2019. godine, donosi

R J E Š E Nj E
O ODOBRENjU PROSPEKTA ZA JAVNU PONUDU EMISIJE DRŽAVNIH DUŽNIČKIH DUGOROČNIH OBVEZNICA

1. Emitentu: VLADA CRNE GORE - Ministarstvo finansija, sa sjedištem u Podgorici, Stanka Dragojevića br. 2 (u daljem tekstu: Emitent), odobrava se prospekt za javnu ponudu 50.000 dužničkih dugoročnih obveznica, pojedinačne nominalne vrijednosti 1.000,00€, serije GB1-2026, koje imaju prinos po fiksnoj kamatnoj stopi od 3,5% godišnje, sa rokom dospijeća 23. april 2026. godine, a koje će biti emitovane u više tranši u skladu sa Odlukom Vlade Crne Gore – Ministarstvo finansija o emisiji državnih obveznica koje dospijevaju 2026. godine br. 07-1395 od 04.04.2019. godine.

Broj: 02/1-3/2-19
Podgorica, 17.04.2019. godine

Komisija za tržište kapitala
Predsjednik Komisije,
dr **Zoran Đikanović**, s.r.